

༄༅། །མདོ་སྒྲིབ་ཆོས་འབྱུང་།

དཔེ་སྒྲིབ་གསལ་བཤད།

ཐུབ་ཀྱི་ཡིད་རྟོན་རུང་བ་སོགས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པ་བཅས་བསྟན་གསུངས་འོས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་ཏོ། །

གཞུང་འདིར་ཡུལ་མདོ་སྤྲད་ཀྱི་ལྗོངས་སུ་བསྟན་པའི་འཕེལ་འགྲིག་དང་། ལུང་བ་ཤོག་པ། ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར།
རིག་གནས་སློབ་གསོ། རང་བྱུང་གི་ཁམས་བཅས་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་ཅོམ་སྤང་ལ། དགོན་སྐྱབས་སྡེའི་གདན་རབས་དང་། ལྷ་
རྟེན་ཆོས་གསུམ། དཔེ་མཛོད་གཙུག་ལག་གྲུ་ཆོང་མང་པོ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མང་ཉུང་སོགས་འདུས་ཤིང་། བྱུང་པར་
སྤྱ་བྱང་དགོན་པ་དང་གཞན་དགོན་རྙིང་ཆེ་གསལ་གཙོ་ཆེ་བརྒྱམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བས་ཀྱང་གསལ་ལ།མདོ་སྤྲད་ཆོས་འབྱུང་
གི་དཔར་ནི་ཨ་མཆོག་དགོན་དག་འཕྲན་ཆོས་འཁོར་གྱི་དགེ་ལོན་བསྐོས་ཟིན་རྗེས་མ་འགྲུངས་པར་ལྷ་པུ་རྒྱང་ཇག་དམ
ག་གིས་མེར་བསྐྱབས་པས་དཔར་དུ་བྱེབས་པའི་ཆོར་གྲངས་མི་མང་བར་ངེས།དེར་སངས་སྤྱ་བྱང་དགོན་པའི་དཔེ་མཛོད་
ཀྱི་ཁྲོད་དུ་འང་ཆོར་གཅིག་གཉིས་ལས་མི་འདུག་པས། དེབ་ཐེར་རྩ་ཆེན་འདི་ཉིད་ད་ལྟ་དཔར་དུ་བསྐྱེད་རྒྱུ་ནི། བོད་མི་
དམངས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ཞིབ་འཇུག་གི་ལས་ལ་གཞི་ལ་བརྒྱམས་ཀྱི་རེ་འདུན་དང་དགོས་མཁོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོ
ད།དེབ་ཐེར་འདིར་བཛོད་དོན་གསལ་ཞིང་ཉེར་མཁོ་འདུས་ཆེ་བ། རིགས་

པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་སྲུང་བཅོན་པ་དྲ་ མཁས་པ་སྤྱ་རབས་པ་མང་བོས་བརྒྱམས་པའི་ཡུལ་མདོ་སྤྲད་ཀྱི
ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གཞུང་གཞན་ལས་རྒྱས་ཤིང་འཕྲུ་ཤོས་ཡིན་པ་མ་ཟད་མདུ་བྱུང་བར་གྲགས་འདུག་པ། བར་སྐབས་
ཆོགས་བཅད་དང་། མདོན་བཛོད། བརྟེན་སོགས་ཀྱིས་མ་བཅིངས་པར་བརྒྱམས་པ་ལགས་པས། གྲོག་པ་པོ་
རྒྱམས་ཀྱིས་རྟོགས་སྤྲོད་དང་། འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་ཁག་གིས་ས་མིང་། རི་མིང་། རྒྱུ་མིང་སོགས་ཁྱད་སྲུང་གཏུགས་པ
ལ་འང་མདུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་མདོན། འོན་ཀྱང་དྲ་ རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཇུག་བྱུང་དུ། རང་ཉིད་
བསྐྱང་བྱའི་ཁྱད་དང་འདུ་བ་འཇུགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཞེན་པ་དང་། བྲེལ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་པས་གཡེངས་པའི་དབང་གིས་རྟོ
ག་འཇུག་ཞིབ་མོ་མ་རྒྱས་པས་ཆོག་དོན་གྱི་ཆ་ལ་ཞོངས་པར་གྱུར་པ་གང་མཆིས་མཁས་པ་རྒྱམ་དཔྱེད་ཀྱི་ཞོར་དང་
འཕྲན་པ་དག་འཕྲུ་སྤོད་ཀྱི་གནས་སུ་མི་མཛོད་པར་ལེགས་པར་འཆོས་རིགས་སོ། །ཞེས་གདམས་པ་བཞིན། རྩོམ་པའི་
སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་དང་དུས་རབས། རྩོམ་པ་པོ་ཁོང་ནང་བའི་ཆོས་ལུགས་པར་ལགས་པས་སེམས་གཙོ་རིང་ལུགས་
ཀྱི་ལྟ་བ་དང་རྟོག་དད་ཀྱི་བཤད་ལུགས་མང་བོ་བསྐྱེས་པ། ལྷོ་མཐའི་ཆ་ལས་ལ་ངག་རྒྱུན་རི་བཞིན་དུ
བྲིས་པ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོན་ཡང་མཆིས་པ། གྲོག་པ་པོ་རྒྱམས་ཀྱིས་སྤྲང་དོར་གང་འཆོམ་གནང་བར་ཞུ་ཞེས་ཞུ་འོ།

༡༥ ང་ཚོས་ཚོས་འབྲུང་འདི་དཔར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ། རྫོན་ལམ་གྱི་མཚོ་ལགས་ལ་ལུ་དག་མཛད་ཆུ་ལུས་བཅོལ་ལྟ
ར། མིང་གཅིག་ལ་གདམ་ངར་རུང་བའི་ཡི་གེ་དག་རང་སྟོར་བཞག་པ་མ་གཏོགས། མིའི་མིང་།སའི་མིང་། འཇའ་ས་
སོགས་ཀྱི་མིང་གཅིག་ལ་ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གསུམ་བཞི་རེ་འདུག་པ་དང་། གཞན་ཡིག་ཞོར་སོགས་ལག་ཉེ་
དཔེ་དག་པ་རེར་ཁུངས་གཏུགས་ཅི་བྱེད་ཀྱིས་གཅིག་གྱུར་དུ་བཅོས་པ་ལགས་པས།ཁོང་ལ་སྙིང་བག་པ་ནས་བཀའ་བློ
ན་ཆེ་ལྟ། ཞེས་ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེད་ཁང་གིས།

དཀར་ཆག

དཀར་ཆག

དང་པོ་

༄༅། །ཡུལ་མདོ་སྐད་ཀྱི་ལྗོངས་སུ་བྱུང་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་ཇི་ལྟར་དར་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་བརྗོད་པ་དེ་བཟེང་རྒྱ་མ

ཚོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་སྤྱིར་བཏགས་པ།” ༡

ཚོས་འབྱུང་རྣམ་ཐར་གྱི་ཐོབ་གོང་པ་དང་སྤྲུགས། དེ་བཟེང་འདི་བརྩམས་པའི་ལུང་ཁུངས་བསྟན་པ།” ༣

མདོ་སྐད་ལྗོངས་སུ་བསྟན་པའི་སྐོལ་དར་ཚུལ་ལས་བརྩམས་སྤྱིར་བཏགས་པ།” ༡༥

མཚོ་སྔོན་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཏགས་པ།” ༢༩

ཙོང་ཆུང་གི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཏགས་པ།” ༥༣

ཙོང་ཆུང་གི་ལྷོ་དང་མ་ཆུང་གི་བྱང་རྒྱུད་བཏགས་པ།” ༡༥༣

ལྷོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་མ་སྟོད་མགོ་ལོག་སོགས་བཏགས་པ།” ༢༣༤

མ་ཆུང་གི་སྐད་རྒྱུད་ཁྱི་ཀ་སོགས་བཏགས་པ།” ༢༤༥

དགུ་ཆུང་གི་རྒྱུད་སོགས་བཏགས་པ།” ༣༠༣

གཉིས་པ་

༄༅། །དེ་བཟེང་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཚོས་སྤྲེལ་ཆོས་པོ་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་གྱི་

དཀར་ཆག

གདན་རབས་ཁྲོད་དང་བཅས་པ་བཞུགས་སོ། །

སྤྱ་བྱང་དགོན་པའི་གདན་རབས་རིམ་བྱུང་དང་། ཁར་བྱུང་འཕྲོས་ཅིམ་བཅས།་་་ ༣༤༡

གསང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རོལ་མཆོ་དཔལ་ལྷན་སྤྲད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་གདན་རབས།་་་ ༥༡༥

དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་ཨེ་ཤི་ཆོས་འཁོར་གླིང་གི་གདན་རབས།་་་ ༥༢༣

སྤན་པ་གྲྭ་ཚང་གསེར་གྱི་གཞན་པན་གླིང་གི་གདན་རབས།་་་ ༥༣༢

དཀར་ཆག

གསུམ་པ

༡༡། དེབ་ཐེར་རྒྱ་མཆོ་ལས་ཁ་གྲུ་ཚོ་དྲུག་ནས་རྒྱ་ལ་མེ་ཆོ་བ་རོང་གི་བར་གྱི་དགོན་སྐྱབ་ཕྱེ་པལ་ཆེ་བའི་དཀར་ཆག་

ཐོ་ཅིམ་བཀོད་པ་བཞུགས་སོ། །

བསང་ཚུའི་ལྷོ་བྱང་རྒྱུད་དང་ཁ་གྲུ་ཚོ་དྲུག་སོགས་བཤད་པ།་་་ ༥༤༧

ལྷ་ཚུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།་་་ ༥༥༢

ལྷ་ཚུའི་ལྷོ་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།་་་ ༥༦༢

ར་ཆུ། རུ་ཁོག། ཚ་ཆུ། ཆུ་ཆེན་བཅས་ཀྱི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།་་་ ༥༥༥

དེབ་ཐེར་འདི་བཅུ་མས་པའི་སྤོན་བྱང་དང་སྐྱར་བྱང།་་་ ༥༥༡

དང་པོ་

༡༡། །ཡུལ་མདོ་སྤྲད་ཀྱི་ལྷོ་ངས་སུ་ཐུབ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་ཇི་ལྟར་དར་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་བཞེད་པ་དེབ་ཐེར་རྒྱ་མ

ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

དཔེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

༡༡། དཔེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

༡༡། བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་རིག་པའི་གནས་རྒྱལ་མི་ཉམས་གོང་སྤེལ་དང་། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད།
དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས། ཆོས་ལུགས། སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་ཆུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་
གནས་སུ་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་དུ། དེ་བཟེང་ཆུ་མཚོ་འཕེལ་སྤྱོད་ཆོས་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི། འདི་ག་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་གིས་
དཔར་དུ་བསྐྱོན་པ་ཡིན་པ་ལྟར་འདི་མཛད་པ་པོ་ནི། ཀན་སུ་ཁྱེད་ཆེན་ལྷ་ཉོ་རྩོད་
ཁོངས་གཙོ་བོ་བསྐྱོན་འཛིན་སྤྱོད་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལུགས་བྱ་སྤྱི་ལོ་༡༩༠༡་ལོར་སྐྱུ་འཁྲུངས། དགྲུང་
ལོ་ལྔ་བཞུག་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐྱུ་འཕྲུང་གསུམ་པས་བྲག་དགོན་པ་སྤྱོད་བཟང་ཞེས་རབ་
ཀྱི་སྤྱུལ་སྐྱུར་ཐག་བཅད། དགྲུང་ལོ་དྲུག་པར་དཔལ་མང་པའི་ཉེ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་དགོན་མཚོག་བསྐྱོན་
པ་རབ་ཆུས་སུ་གསོལ། དགྲུང་ལོ་དྲུག་པ་ནས་དགའ་ལྷན་ཆོས་འཁོར་གླིང་དང་། ལྷག་པར་སྤྱི་བྱང་བཟུ་
ཞེས་འབྲིལ་དུ་མདོ་སྤྱུགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་བྲག་མཚོ་གཉིས་དཔྱིས་བྱིན་གནང་ཐོག་དབུས་སུ་ལན་གཉིས་
ཕེབས། ལྷག་སྤྱི་ལོ་འཇམ་འཛིན་ལེ་ཞེས་ཆུ་མཚོ་སོགས་སྤྱིར་སྤྱོད་མ་སུམ་ཅུ་ཅ་གངས་བསྐྱོན་ཏེ། དབང་ལུང་མན་
དག་གི་གདམས་པ་ཆུ་ཆེར་གསན། སྒོས་སུ་དགྲུང་ལོ་དྲུག་པ་ནས་དགསུམ་བཞེས་ཀྱི་བར་དཔལ་མང་པའི་
དགོན་མཚོག་ཆུ་ལ་མཚན་ཀྱི་དྲུང་དུ་བཅར་བཞུགས་གནང་སྟེ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱོན་ཅིང་
མཁས་པའི་དབང་པོར་མོན་མཁས་དབང་དེ་ཉིད་བྱོན་པའི་དུས་ཀྱང་ཡུལ་མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྗོངས་སུ་དགོ་ལུགས་པའི་གྲུ་
བ་མཐའ་འཕེལ་ཆུས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་ལ། སྤྱི་བྱང་དགོན་པ་ལྟེ་བར་བྱས་པའི་ཆོས་སྤྱི་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སྤྱོད་ཡང་དར་
ཡོད། དགོན་དེར་ཡང་སྤྱོད་དང་ཚད་མ། བཟོ་དང་གསོ་བ། བཟོ་རིག་པ། སྐྱོན་དག་སྤྱོད་སྤྱོད། ཕྱིས་དང་མདོན་བཟོད། རྩོ

ས་གར་བཅས་རིག་གནས་བཅུ་པོ་འཆད་ཉན་སློབ་གཉེར་གྱི་གྲྭ་ཚང་ངམ་འཛིན་གྲྭ་ཚུགས་ཡོད་གཤམ། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་འདར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། སྐབས་དེ་ཙམ་ན། དབལ་མངའ་སྡེ་ཏུས་ཨ་མདོའི་རྒྱ་མཚན་ཞེས་མཁན་དགོན་པས་ཚོས་འབྱུང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྲི་དགོས་ཞེས་པའི་བཀའ་དང་། གཞན་ཡང་། དགའ་ལྷན་ཐེ་བོ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱི། དཔའ་རེ་སྤྱོད་འག་དབང་ལེགས་བཤད་ཉི་མ་སོགས་གནས་ང་རིག་པའི་གཏེར་མཛོད་དུ་གྱུར་པ་དུ་མས་ཡང་ཡང་བསྐྱུལ་བར་བརྟེན། ཚུམ་པོས་སྐབས་དེའི་དགོས་པ་དང་བསྟུན། བརྩམ་པར་བྱ་བའི་འགན་འཁུལ་ལྟར་བཞེས་ཏེ། བཀའ་ཆེམས། ཚོས་འབྱུང་། དེབ་ཐེར། ལོ་རྒྱུས། རྣམ་ཐར་། བསྟན་ཅིས། འཁྲུངས་རབས། གདུང་རབས། རྒྱུལ་རབས། གདན་རབས། རྟོགས་བཞེད་། དཀར་ཆག་རུས་མཛོད་སོགས་ལོ་རྒྱུས་རིག་པའི་ཚུམ་གཞུང་རྣམ་གྲངས་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་ཅུ་ལྟག་གསན་གཟིགས་གནང་ཞིང་། མ་ཆུ། ལྷ་ཆུ། བསང་ཆུ། དགྲུ་ཆུ། ཅོང་ཆུ་འི་རྒྱུད་སོགས་ཡུལ་གྲུ་དང་ས་ཁུལ་མང་པོར་ཆེབས་བསྐྱོད་དེ། རི་གཏུགས་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ཚུམ་སྤྲིག་གནང་བས། སྤྱོད་ལེན་འཆད་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་སྤྱིར་བཤད་པ།

༡༡། བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་སྤྱིར་བཤད་པ།

ན་མོ་སྐར་རྒྱུ་རྩེ། །སྤྱོད་འཛིག་གནས་པའི་མཚན་མ་ཀུན་བྲལ་དག་པ་གཉིས་ལྟན་ཚོས་དབྱིངས་མཐར་བུག་རང་བཞིན་རྣམ་དག་འོད་གསལ་བ། ཚོས་ཀུན་ཡང་དག་གཟིགས་པ་མཐར་བྱིན་ཟག་མེད་ཡེ་ཞེས་ཡོན་ཏན་རབ་ཞེ་གས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཛོད། །མཁའ་ཁྲབ་ཞིང་དུ་མཚན་དཔེའི་སྤྱོད་མངའ་ཀུན་བཟང་འཁོར་དབུས་ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆེན་ཏུ་རབ་སྤྱོད་ལེན་སྤྱོད་ཞེ་གས། །འཕྲིན་ལས་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་ཞེ་གས་ཞེ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཞེ་གས་ཀྱི་དབང་ལེན་ཞེ་གས་ཀྱི་ལུང་རྟོགས་ཚོས་ཚུལ་རྒྱུ་དཀར་འབྲུམ་འཛིགས་ཕན་བདེའི་ཀུ་ལུང་བཞད་པའི་གཉེན། །འགྲོ་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་མོས་པའི་རྩིང་བྱར་འགོག་པ་མེད་པར་རྟག་འཇུག་བྱིར། །

བཤད་སྐྱབ་གོ་ལའི་བཀོད་པས་ཉེར་བསྟན་འཕགས་བོད་ཅི་ནའི་ཁིང་ཁམས་ཀྱི། །གསལ་མཛད་བདག་ཉིད་ཆེ་རྒྱལ་
ས་སྤྱི་དང་སྤྱ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས་ནས། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ན་པོ་འུ་ཁིང་གི་ཆ་ཤས་བྱང་གཉིས་པ་
ར། །མདོ་སྔགས་བྱབ་བསྟན་ཇི་ལྟར་འཕྲོས་པ་དོ་མཚར་རིན་ཆེན་བྱེ་བའི་གཏེར། །འཛིན་པ་དེ་བཟེར་རྒྱ་མཚོའི་
འཇུག་འོགས་གསལ་བར་བྱ་ཡིས་དོན་གཉེར་གྱི། །ཡིད་ཅན་སྤྱིས་བུ་དོན་མཐུན་ཆོགས་རྒྱལ་སྤེལ་ཕྱི་དགའི་གར་གྱི་
ས་འཇུག་བྱར་རིགས། །དེ་ཡང་འཕགས་ཡུལ་རྩོམ་གདན་ནས་བྱང་དུ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་བརྒྱལ་བ་ན་དཔལ་ས་སྤྱི་རི་ཆོ་
ས་གྲུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ནས་བྱང་དུ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ལྷག་ཆོ་མདོ་སྤྲད་གྱིས་སྤྲེལ་བ་
པའི་བོད་ཡུལ་འདི་ལ་ཞང་གསེས་གྱིས་སྤྱེ་བའི་སྟོད་མངའ་རིས་སྐྱོར་གསུམ་ནི། སྤྱི་རངས་མང་ཡུལ་ཟངས་དཀར་ག་
སུམ་སྐྱོར་གཅིག་ལྷི་བྱ་ཤས་ལ་ཉི་གསུམ་སྐྱོར་གཅིག་ཞང་ཁུང་ཁྱི་ཉི་སྟོད་སྤྲད་གསུམ་སྐྱོར་གཅིག་ཀྱི་བྱེད།
ལའང་དབུས་གཙང་རུ་བཞི་ནི། སྤྱི་གཙང་ལ་གཡས་རུ་དང་། རུ་ལག་གཉིས། དབུས་ལ་དབུ་རུ་དང་། གཡེ་རུ་གཉིས་
ཟེར་ཡང་། ཆོས་རྒྱལ་ཀྱི་ཕྱི་ཅན་གྱིས་བོད་ཁྱི་སྐྱོར་བཅུ་གསུམ་དབང་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེར་ཕུལ་བྱིན་
ལ་གཡས་རུ། གཡེ་རུ་ཉི་སྤྱི་རི། གུང་རི་བཞིར་བྱེད་དོ། །མདོ་ཁམས་སྐང་རྒྱ་གཞི་ཟེར་མོ་སྐང་། ཚབ་སྐང་། སྐར་
ཁམས་སྐང་། སྤོ་འབོར་སྐང་། དམར་རྩ་སྐང་། མི་ཉག་རབ་སྐང་དང་རྒྱ་ལ་བྱེད་ཅིང་དེ་རྒྱམས་བར་ཁམས་སུ་གཏོ་
གས་སོ། །ཡང་སྐང་གསུམ་ལ་བྱེད་ཆོ་མདོ་ཁམས་ལ་སྐར་ཁམས་བཏགས་པ་ཁམས་གཅིག་མདོ་སྤྲད་ལ་གཡེར་མོ་
ཟང་བཏགས་པ་ཁམས་གཅིག་ཏུ་ཁྱིང་ཁ་ལ་གྱི་ཟང་བཏགས་པ་ཁམས་གཅིག་ཀྱི་བྱེད་པས་འདི་ཟམས་ཅད་ཟམ་ཏོག་
བཀོད་པ་སོགས་མདོ་སྤྲེལ་ཏེ་མར་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་འདུལ་ཁིང་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡིན་པ་
ནི། དཀར་གདམས་སྤྱེགས་བཅད་དུ། ཤར་རྩོམ་གཉི་བྱང་ཕྱོགས་ན། །གནས་པུར་རྒྱལ་བོད་ཅས་བྱ་བ་ཡོད། །ཅེ་
ས་བོད་ཁམས་སྤྱི་དང་། སྤྱི་དབང་བོད་གངས་ཅན་དུ་འདོགས་པའི་རྩ་བ་ནི། གངས་དཀར་པོ་ཞེས་གྱི་མཚོ་དེ་ཉེན་ཡོད།
མཚོ་དམའ་མོ་གཡུ་ཡི་མཆུ་ལ་ཡོད། །ཅེས་ཏེ་སོན་སྤྲེལ་བ་ཆེན་པོ།

བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་སྤྱིར་བཤད་པ།

གངས་ཀྱི་བར་བོད་སྐྱོབ་པའི་གངས་ཆེན་བརྒྱུད་ལ་ངོས་འཛིན་པར་གསུངས་པས་ཤེས་ལ། བསྟན་པའི་ཆུ་རྒྱུན་གང་
ལས་འདྲེན་པའི་གཞི་དང་། གང་དུ་འཁྲིལ་བའི་གནས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་མཚམས་འཛིན་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་གསུངས་
པའི་གངས་དཀར་པོ་ཞེས་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་ལ་གངས་ཏེ་མེ་དང་། མཆོད་ཀྱི་གངས་རི། མཚོ་དམར་མོ་གཡུའི་མཐུལ་
ཡང་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་མོའི་སྤྲེལ་མཚོ་དང་མཚོ་སྤྲོན། ཤར་གྱི་རྒྱ་མཚོ་བཙུག་ལ་ངོས་འཛིན་ཅིང་། གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ལ། དེ་ཡ
ང་གནས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱོར་དགོས་པར་གསུངས་སོ། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྐུ་མཐོན་གྱི་དང་རང་གཞིང་
གི་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་ཚོ། ཅི་ཅི་གོང་བདེ་མཚོག་རང་བྱོན་དང་། རྡོ་རྩེ་རི་བོ་ཆེ་ཡང་དེ་ན་ཡོད། ཏེ་མེའི་གངས་
ལ་དགྲ་བཙུག་ལྷ་བརྒྱུ་བཞུགས། བདུད་ཅི་རི་ཆུ་ཡང་རི་བོ་དེ་ན་ཡོད། རྟོ་རེའི་བྲག་ལ་ཡིག་འབྲུ་རང་བྱུང་དང་། མཁའ་
འགྲུའི་ཕྱག་རྒྱ་རི་བོ་དེ་ན་ཡོད། མ་བང་མཚོ་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་བྱང་མེས་གནས། ཆུ་བོ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡང་དེ་ན་
ཡོད། ཁྲི་བ་ཞོར་མཚོ་ལ་རྒྱ་སྤོན་བྱང་ཆུ་བ་མེས་ཀྱི་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་ཀློན་ལ་ཕན་པར་མཛད། གནམ་མཚོ་ཕྱག་མོའི་
ནང་ན་བྱང་ཆུ་བ་མེས་ཀྱི་ཐང་ལྷའི་བྲག་ལ་དགྲ་བཙུག་ལྷ་བརྒྱུ་ཡོད། སྤྱོད་མཚོ་འབྲུ་རྒྱུ་བྱང་ཆུ་བ་མེས་
། ཁ་འཁྲུའི་གངས་ལ་དགྲ་བཙུག་མང་པོ་ཡོད། རི་མཐོ་ས་གཙང་གངས་རི་གཉན་གྱིས་བསྐོར། ཞེས་གསུང་པའི་གང
ས་ལྗོངས་ནི་དབུས་གཙང་ཁོ་ནར་ངོས་འཛིན་པ་རྒྱ་ཆུང་ལ། འབྲི་ཆུའི་མེ་བོའི་ལུང་རིང་བརྒྱལ་བའི་བ་ཡན་ཏ་རའི་
ཤར་ངོས་ཨ་ཆེན་གངས་རྒྱལ་གྱི་རི་དང་། མདོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་མིང་བསྐྱོད་མས་པས་དེ་མན་ཆད་ལ་ཨ་མདོ་ཟེར། དེ་ངོས་
ཀྱི་ཆུ་རྒྱུ་མས་ཕྱོགས་འདྲེས་གྱིས་མ་གཡང་ཕྱག་མོའི་གཞུང་དུ་འབབ་པ་ལ་མ་ཆུར་གྲགས་པ་མཚོ་སེལ་མའམ་སྤྱོ
རེངས་ཀྱི་གཞུང་བརྒྱུད་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འཁྲིག་པའི་ཁུག་སོ་མན་ཆད་ཨ་མདོ་ཉིད་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་ནི་ཆོལ་ཁ་
གསུམ་དུ་ཕྱེ་ཆོ་མང་རིས་གྲུང་ཐང་ནས་སོག་ལ་སྤྱོ་བོ་ཡན་ཆད་དབུས་གཙང་ཆོས་ཀྱི་ཆོལ་ཁ། དེ་ནས་མ་ཆུའི་ཁུག
པ་ཡན་མདོ་སྟོད་མའི་ཆོལ་ཁ། དེ་ནས་རྒྱུའི་མཚོ་དཀྱུ་དཀར་པོ་ཡན་མདོ་སྤྲོད་ཏའི་ཆོལ་ཁར་བྱེད་པས་ཤེས་སོ། འ
དེ་ཡང་བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདི་ལ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་བོད་ཡུལ་དབུས་གཙང་ནི་ཆོས་སྤྱིད་གང་གི་ཆ་ན
ས་འགྲན་རྒྱ་དང་བྲལ་ཞིང་བསྟན་པའི་འབྲུང་ཁུངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། བར་ཁམས་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོ་ཆོགས་ཀྱི་ཆོ
ས་ལུགས། སྟོབས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གང་ངོས་ནས་དར་རྒྱས་ཆེ་བ་ལ་བལྟས་ན་ཨ་མདོ་ས་ཆ་དང་ཆོས་སྤྱིད་གང་ཐད་ན

ས་རྒྱ་ཆུང་བས་བྲི་རིན་མེད་པ་ལྟ་བུར་མཆིས་མོད། འོན་ཀྱང་པཎ་ཆེན་གཡ་རྒྱ་རས་དག་སྒྱུར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱ་གར་ལས་
བོད་འདི་ཆུ་བཟང་། སའི་བསེལ་བྱོད་སྟོམས། སྟོག་ཆགས་ཉིང་། ཟས་བཅུད་ཆེ་བས་ར་རྒྱ་གར་དུ་མི་འགོ་བོད་དུ་སྟོ་
ད་གསུངས་པ་བཞིན་མདོ་སྤྲོད་འདི་ཡང་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་ཆ་ནས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་གནས་དང་རྟེན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
ཤིང་། ཁོ་ཕུ་ལོ་ཙྰ་པས་པཎ་ཆེན་གྲུ་གྱི་སྤྱན་འཛེན་གྱི་སྐབས་ཕུལ་བའི་ཞུ་ཡིག་ལས། མ་ག་རྒྱ་སོགས་རིག་འབྱུང་
གནས་ན་ཕྱི་གཏོ་ཡི། །དམག་ཆོགས་ཀྱིས་བཅོམ་ཨོ་རྒྱུ་ཁ་ཆེ་བལ་ཡུལ་ཡང་། །འོག་སྒྱུད་ཀྱིས་ཁེངས་དེང་སང་བ་
སྟན་སྟོག་ལེགས་གནས་པ། །བོད་ཡུལ་འདིར་ཟད་སྐྱེས་ཆེན་བྱང་ཕྱོགས་ཞབས་བསྐྱོད་ཞུ། །ཞེས་པ་དེ་སྐབས་རྒྱ་བ་
ལན་པའི་ཏ་ཆེན་པོ་དུ་མ་བཞུགས་

ཆོས་འབྱུང་རྣམ་ཐར་གྱི་ཐོ་བཀོད་པ་དང་སྒྲགས།

དེ་བཟེར་འདི་བརྩམས་པའི་ལུང་ཁུངས་བསྟན་པ།

པས་བསྟན་པའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་བཅི་དུས་ཡིན་ཡང་། བསྟན་པ་བྱང་ནས་བྱང་དུ་འཕོ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ལྡོག་ཤིང་
ཡར་སྐྱེ་བཞིན་འཕེལ་སྐྱེད་བོད་ཆེ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཁྱུ་ཁང་ལོ་ཙྰ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོས་ཀྱང་། ལར་དུས་
གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཆེ་དང་། །རྒྱལ་སྐས་པད་དཀར་ཞབས་བྲིན་ལས། །བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་འདི་ཉིད་ཀྱང་། །འ
ཕགས་ཡུལ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་སྟུང་། །ཞེས་བསྟན་པས་ཀྱང་དཔོག་ཞུས་སོ། །དེས་ན་རྒྱལ་སྐས་ཐུག་ན་པར་འདི་
འདུལ་ཞིང་བོད་ཡུལ་གྱི་ནང་གསེས་བྱང་གཉིས་པ་མདོ་སྤྲོད་ཀྱི་ལྡོངས་འདིར་ཡང་བསྟན་པའི་འཕེལ་རྒྱས་རིམ་གྱིས་
བྱང་བའི་ཚུལ་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །

༡༡། ཆོས་འབྱུང་རྣམ་ཐར་གྱི་ཐོ་བཀོད་པ་དང་སྒྲགས།

དེ་བཟེར་འདི་བརྩམས་པའི་ལུང་ཁུངས་བསྟན་པ།

༡༢། །དེ་ལ་ཐོག་མར་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་བྱང་ཚུལ་བརྗོད་པ་ཆོས་འབྱུང་རྣམ་ཐར་གྱི་ཐོ་བཀོད་པ་

མི། རྟོག་ཀྱི་ལྟོང་པ་ཅན་གྱི་བཀའ་ཆེམས་བཀའ་ཁོལ་མ། བསམ་ཡས་དཀར་ཆག་ཆེན་མོ་འཇ་ཀྱི་རབས་སྤྱོད་
ཞེད་ཆེ་འབྱིང་། ལུ་སྟོན་བཅོམ་འགྲུལ་གཡུང་བྱེད་གི་ལོ་རྒྱུས་ཆེན་མོ་འཇ་ལོག་གཞོན་ཆེན་མོར་གྲགས་པ། ལུ་སྟོན་
གྱི་ཆོས་འབྱུང་། ཡར་ལུང་ཐོ་བོ་ཆོས་འབྱུང་། ཀུན་མཁྱེན་བུ་འཇ་བསྐྱེད་ཆོས་འབྱུང་། དེ་བཟེར་སྟོན་པོ་ཆོས་
པའི་དཔེ་དམར། སི་ཏུ་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་མཚན་གྱི་བཀའ་ཆེམས་དེ་བཟེར། འཇ་འཇོ་དག་སྟོང་གི་བསྐྱེད་ཆོས་འ
བྱུང་། འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོ་ཆོས་འབྱུང་བསྐྱེད་པའི་པདྨ་ཀྱིས་པའི་ཉིན་བྱེད། དཔའ་པོ་གཙུག་ལག་པའི་ཆོས་འབྱུ
ང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། རྩེ་ལྷ་རེ་ཆོས་དྲུག་ལུ་མཁས་སྤྱན་རྒྱ་མཚན་གཉིས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཚན་གྱི་ཆོས་འ
བྱུང་མིག་འབྱེད་འོད་སྟོང་། བེ་ལ་པ་པའི་ཏ་སྟོན་ལམ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་གྱི་ཆོས་འབྱུང་། ཀམ་ཀམ་པ་དོན་གྲུབ་དཔལ་གྱི་
ཆོས་འབྱུང་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གསལ་བྱེད། དུགས་པོ་འོད་ཟེར་སེང་གོ་འཇ་དག་ཡེ་བ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་སེའླེད་ཆོས་འ
བྱུང་། ཁོགས་སྟོན་མཚོ་མའི་ཆོས་འབྱུང་། ཤག་ཟུགས་པ་བཀྱ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་ཕན་བདེ་དཔག་བསམ་
རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་འདོད་འཛོལ་དགའ་ལྡན་ལྟོ་རོང་ཆོས་འབྱུང་། གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱུམས་པའི་ཆོས་འབྱུང་། རྒྱལ་སྤྱི་
ཐུགས་མཚོག་རྩེ་རེ་ཆོས་འབྱུང་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད། ལས་ཆེན་ཀུན་ཀྱི་པའི་བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་ཆེན
མོ། དེའི་ཟུར་འདེབས་ཡང་གསལ་སྟོན་མ། པར་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཅུ་མོའི་བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་། བསོད་ནམས་ལྷ་
དབང་གི་བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་། བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་ཡིད་གྱི་མཛེས་རྒྱུ། མཁས་ནག་ལོ་ཙཱ་པའི་དགོ་
ལྷན་ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་ལྟོན་པ། བེ་སེར། ཀུན་མཁྱེན་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད་པའི་དགོ་
ལྷན་ཆོས་འབྱུང་རྩོམ་འཕྲོ། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་འོད་ཟེར་པའི་ཆོས་འབྱུང་། མཁས་པ་ནོར་བུ་བཟེར་པོ་ཆོས་འབྱུང་། ལྷག་
ལུང་བྲག་པའི་དགའ་ལྡན་གདན་རབས། འདི་གསུམ་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱོད་མས་ཚད་སྤྱོད་མཛོད། ཀུན་མཁྱེན
ཆོས་འབྱུང་རྣམས་ཐར་གྱི་ཐོ་བཀོད་པ་དང་སྤྱགས།
དེ་བཟེར་འདི་བཅུ་མས་པའི་ལུང་ཁུངས་བསྟན་པ།
གོང་མའི་བསྟན་ཅིས་རེ་འུ་མིག་ཁུང་འཕགས། ཐར་བ་ལྷན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱི་དགོ་ལྷན་ཆོས་འབྱུང་། མི་ཉལ་རྩེ་རྩེ་བ

[illegible]

བསྐྱེད་པ་སྒོ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཕུར་བའི་ཚོས་འབྱུང་། རྣམ་སྤྲུལ་སྤྱིན་གསེབ་མ་དང་བེད་ཀར་ཨར་གཏད་གྱི་ཚོས་
འབྱུང་། ཀམ་རང་བྱུང་རྩྭ་རྩེ་རྩེ་དོ་ཉའི་ཚོས་འབྱུང་། རིག་འཛིན་བསྒྲུབ་འཕྲིན་ལས་གྱི་འདུས་པ་མདོ་དབང་གི་བྲམ་བརྒྱུད་

རྣམ་ཐར། སྐམ་སྤྱོད་ཕྱག་རྩེར་ཞོར་བུའི་བྱང་གཏེར་བྲམ་བརྒྱུད་རྣམ་ཐར། ལ་སྟོད་ཤེས་རབ་མགོན་པོའི་བཀའ་
བརྒྱུད་བྲམ་མ་རྣམས་གྱི་རྣམ་ཐར། ཞང་ཅོག་གྲུ་བྲམ་མ་སོགས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཅོག་རབས་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ། ལྷན་སྤྲེའི་
ཚོས་འབྱུང་ཁུངས། སྦྱིད་སྦྱང་པ་ལུམ་པ་ཚོས་གྲགས་སམ་ཤེའུ་ལོ་ཙྰ་པ་ཀུན་དག་འཚོས་གྲགས་གྱི་
གསུང་རག་ཚོས་འབྱུང་། དཔལ་ལྷན་བྲམ་མའི་

ཚོས་འབྱུང་རྣམ་ཐར་གྱི་ཐོབ་ཀོད་པ་དང་སྒྲགས།

དེབ་ཐེར་འདི་བཙུམས་པའི་ལུང་ཁུངས་བསྟན་པ།

ལམ་འབྲས་བྲམ་བརྒྱུད་རྣམ་ཐར་རོམ་ཚར་སྒྲུང་བ། བྲམ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་། མངའ་རིས་པ་ཚུལ་
ཁྲིམས་འོད་ཟེར་གྱི་ལམ་འབྲས་ཚོས་འབྱུང་། མང་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྒྱ་མཚོའི་ལམ་འབྲས་ཚོས་འབྱུང་དང་བསྟན་ཅིས།
འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཟེའི་ལམ་འབྲས་གདམས་པའི་བྱུང་ཚུལ་གསལ་ཆེན་བསྟན་པ་རྒྱས་བྱེད་། རོར་བ་དགོན་
ཚོག་ལྷན་གྲུབ་གྱི་ཚོས་འབྱུང་བྲམ་མ་སངས་རྒྱལ་ལྷན་གྲུབ་གྱི་ཁ་སྐོང་ཅན། ཨ་མས་རག་དབང་ཀུན་བསོད་གྱི་གསུ་
ང་རག་ཚོས་འབྱུང་། ས་སྦྱུ་པ་ཀུན་དག་འབསོད་ནམས་གྱི་བདེ་མཚོག་། མགོན་པོ་ལམ་འབྲས་གྱི་ཚོས་འབྱུང་གསུམ།
ཤར་བ་བྲམ་མ་པ་ཀུན་དག་འབྲམ་ཤེས་གྱི་མགོན་པོའི་ལོ་རྒྱུས། ལྷོག་བྱང་ཚུབ་དཔལ་ལྷན་པའི་རྣམ་ཐར་རགས་བ་
སྤྱས་ཚོས་སྦྱོང་ཆེན་པོའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་བཅས་པ། སྤེལ་བའི་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷོ་རོང་རྩེ་པ་རྩ་
ཚོག་ཆོད་དབང་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཚོས་འབྱུང་། སངས་རྒྱལ་དར་བོ་དཔལ་བཟང་གི་བཀའ་བརྒྱུད་ཚོས་འབྱུང་།
སི་རུ་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་གྱི་སྟོད་ཆ་དང་། ཟུར་མང་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོས་སྦྱང་ཆ་བསྒྲིགས་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཚོས་
འབྱུང་པོ་ཏ་གཉིས། ཞལ་སྤྲེའི་བཀའ་བརྒྱུད་གྱི་ཚོས་འབྱུང་། སི་རུ་ཚོས་གྱི་དབང་ཕྱག་གི་ཀམ་འི་ཚོས་འབྱུང་ཟུར་མང་ཀུ་
ན་ཁུབ་གྱི་ཁ་སྐོང་བཅས། སྤྱག་ལུང་ཞབས་བྲུང་རག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྤྱག་ལུང་ཚོས་འབྱུང་རོམ་ཚར་རྒྱ་མཚོ། ལྷ་
ང་སྟོད་སྦྱང་པར་གསུམ་གྱི་ཚོས་འབྱུང་དང་ལུང་ལུང་སྟོད་སྦྱང་གྱི་གནས་བཤའ། རྒྱལ་ཅེའི་ཚོས་འབྱུང་། མི་ཉལ་ཆོ་

ས་འབྱུང་། མི་ཉལ་མཁས་པ་མི་ལྔ་འི་རྣམ་ཐར་རི་ཁྱད་བྲལ་མ་ཤིང་། ལྷ་མགོན་
ལྷན་ཚུགས་རྣམ་ཐར་གྱི་རྒྱ་ལའི་ཆོས་འབྱུང་། འོ་ལ་ཁའི་ཆོས་འབྱུང་དང་སྟོན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་མཁར་ན་
ག་པ་དོན་རྣམ་བརྟན་གྱིས་མཛད་པ། གཙོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འཁྲུལ་མེད་སྟོན་མེ། གཡུ་ཐོག་གསར་རྟེན་གྱི་རྣམ་ཐར་། ག་
སེའི་གཞི་ཆོས་འབྱུང་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ། བྱང་སྒྲིབ་པ་བསོད་ནམས་ལེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསེའི་གཞི་ཆོས་འབྱུང་པ་
དམ་ཆེན་པའི་ཉིན་བྱེད། རིན་ཆེན་སྟེང་བ་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསེའི་གཞི་ཆོས་འབྱུང་དང་སྟོང་དགོངས་རྒྱུ། ཚ་
རོང་པའི་གསེའི་གཞི་ཆོས་འབྱུང་སྐལ་བཟང་འགོ་བའི་ལྷུང་ལམ། ཟུར་མཁར་པའི་ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་ཁོག་དབུ་བ། རྩེ་སྤྱིད་
ཀྱི་གསེའི་གཞི་ཆོས་འབྱུང་། དག་འཁྲུག་པ་རྩེ་ལེ་ཤེས་བྱ་བ་བརྟན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་དགེ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་དང་ཤར་
ཅུང་ཆོས་འབྱུང་འཇམ་དཔལ་སྟེང་པའི་དགོངས་རྒྱུ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། བྱང་ཅུང་ཆོས་འབྱུང་སྟོན་མེད་
ལེགས་བཤད་མཐོང་བ་འཛུམ་ཤོར། མདོ་ཁམས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་རོ་མཚར་གཏམ་གྱི་སྟོ་བརྒྱུ་འབྱེད་པའི་ལྷུང་མིག་
རུས་མཛོད་ལས་འཕྲོས་པའི་གཏམ་རྒྱུ་བརྟན་པ་ལུ་ཏིག་འཁྲི་ཤིང་དང་ལྷ། རྟོར་ཁག་ལྔའི་ལོ་རྒྱུས། གྲུབ་ཆེན་སྐལ་ལྷ་
ན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་ཨ་མདོའི་ཆོས་འབྱུང་གི་སྟོན་ཆོག་གསལ་བཅད་ལྷུག་གཉིས། ལི་ཀྱ་དཔོན་པོ་ཤེས་རབ་དཔལ་བ་
ཟང་གི་མདོ་སྟེང་གི་རྟེན་རགས་རིམ་གྱི་དཀར་ཆག་པ་ཆ་ཆེན་གྱི་ཤེས་བྱ་ལའི་ལུལ་གྱི་རྣམ་བཤད་འཕགས་ལུལ་གྱི་

རྟོགས་བརྟེན་དང་བཅས་པའི་མཚར་བྱེད་པའི་འབྱུང་གནས། རྒྱལ་སྐལ་སྐལ་བཟང་བྱུ་བ་བརྟན་གྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་
རྒྱལ་རིགས་ལྷན་བྱུང་ཚུལ། བརྟན་པའི་གནས་ཚད་ལེགས་བཤད་གསལ་བའི་སྟོན་མེ། རྩེ་སྟེང་མ་དགོན་མཚོག་རྒྱལ་
མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་བོད་རྟོར་སོག་གི་ལོ་རྒྱུས། སྟོན་གྲོལ་

ཆོས་འབྱུང་རྣམ་ཐར་གྱི་ཐོ་བཞེད་པ་དང་སྒྲིག།

དེབ་ཐེར་འདི་བརྩམས་པའི་ལུང་ཁྱད་བརྟན་པ།

སྤྱུལ་སྤྱུ་འཇམ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་བརྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇམ་གྱིད་སྤྱི་བཤད། གྲུང་མགོན་པོ་སྤྱུ་བས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་ཆོ་
ས་འབྱུང་དང་། དག་བཅོམ་ལྷ་བརྒྱའི་ལོ་རྒྱུས། ཅེ་ལྔའི་བཞེད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྷན་པའི་རྒྱུ་བྱང་གཞིན་བྱུ་བ

ས་མཛད་པ། དུངས་བསིལ་དཀར་ཆག་ལྷང་སྐྱོ་རོལ་པའི་དོ་རྩེའི་གསུང་ལྷང་ལྷང་པའི་ཏའི་ཁ་སྐོང་ཅན། ཀྱ་ཕྱི་ཆོ་མེ
ལ་གྱི་ཆོན་པོ་ཉོར་གྱི་རྒྱལ་རབས། གྲགས་པ་བཤད་སྐྱབ་གྱི་རྒྱལ་རབས་དང་འབྲེལ་པའི་རྒྱ་བོད་གྱི་ཆོས་འབྲུང་དགོ
ས་འདོད་ཀྱན་འབྲུང་། ལུམ་པ་མཁན་ཆེན་གྱི་ཆོས་འབྲུང་དཔག་བསམ་ལྡོན་པ། འཛམ་གླིང་སྤྱི་བཤད་རོ་མཚར་གཏ
མ་སྟོན། མཆོ་སྟོན་ལོ་རྒྱུས་ཚངས་སྤྱོད་གསར་སྟོན་གསུམ། སྤུ་བཀྱན་རིན་པོ་ཆེ་སྤོ་བཟང་ཆོས་གྱི་ཉི་མས་མཛད་པའི་
བོད་གྱི་གྲུབ་མཐའི་བྱང་ཚུལ་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང་། ཆོས་འབྲུང་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་ཆོན་གྱི་སྟོང་ཆ་
རོར་བ་དགོན་མཆོག་ལྷན་གྲུབ་དང་། སྤང་ཆ་སངས་རྒྱས་ཕུན་ཆོག་གས་གྱིས་མཛད་པ། རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོ
ང་། འདི་ལྷ་སའི་དགོན་གཉིར་དཔོན་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་པར་དུ་བརྟེན་ཤིང་། བརྟེན་མས་བྱང་ལ་ས་སྐྱ་པ་བསོ
ད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་ཟེར་བ་ཡོད། རྒྱལ་དབང་གི་དེབ་ཐེར་དཔྱིད་གྱི་རྒྱལ་མེའི་སྤྱོད་བྱངས་དང་། དེབ་ཐེར་རྩོགས་
ལྷན་གཞིན་རྒྱུ་དཀར་སྟོན་གཉིས། བེཏུ་ཤྲུག་བཟང་པོའི་དེབ་ཐེར་ཤོག་ཤིལ་ཅན། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་
པའི་རྒྱལ་རབས་དང་བསྟན་ཅིས། ལྷ་བཙུན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་པོའི་རྒྱལ་རབས། སྤག་ཤོད་པ་རག་སྤྱུལ་སྤྱི
རྒྱལ་རབས། འཛམ་མགོན་ཀྱན་བསོད་ས་ཆེན་བསོད་ནམས་ཅེ་མོ། རོར་བ་དགོན་མཆོག་ལྷན་གྲུབ། ཆོས་རྩེ་ཉི་ལྗེ་པ།
གཙང་བ་བྱམས་པ་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཆོན། དམ་པ་ཀྱན་དགའ་གྲགས། ཤར་བ་བྱམས་པ་ཀྱན་དགའ་བཟ་ཤིས། ཤེས་ར
བ་དོ་རྩེ། སྤག་ཚང་ལོ་ལྟོ་པ་རྣམས་གྱིས་མཛད་པའི་ས་སྤྱིའི་གདུང་རབས། སྤོ་བོ་མཁན་ཆེན་གྱི་གོ་ཆོས་དཔལ་བཟང་
པོ། ཀྱན་ཏིང་ཀྱ་ཕྱི་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་རྣམས་གྱིས་མཛད་པའི་རོར་ཤར་བའི་གདུང་རབས་ལྷ། རྩེས་མ་འདིས་མཁ
ས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེར་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་སྤུལ་པའི་ལན་གསུང་འབུམ་ཐོར་བུར་བཞུགས། སྐམ་པོ་ཁྲི་གདུང་རྣམ
ཐར་[~BEEt'UR+YA'I] འཕྲེང་བ། བྱང་ཏིའི་གདུང་རབས། སྤོ་མཆོག་དོ་རྩེའི་རྒྱངས་གྱི་གདུང་རབས། རྒྱང
ས་པོ་ཏ་བསེ་རུར་གྲགས་པ། པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པའི་ཡར་རྒྱལ་པའི་གདུང་རབས། རིན་སྤྲངས་པའི་གདུང་རབས
མཁས་པ་དཀར་ཤག་པས་མཛད་པ། མདོ་དབང་རྣམ་ཐར་ཏུ་གྲགས་པ་ཟུར་ཆེ་ཆུང་གི་གདུང་རབས་སྤྱི་བ་སྤྱིད་ཤོད
པའི་གདུང་རབས་སྟོད་ཆ་ཨ་ཁུ་བཟ་ཤིས་དང་། རྒྱང་ཆ་བཀའ་སྟོན་མདོ་མཁར་བ་ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ་གྱི་ཡབ་ཁབ

ས་དྲུང་དག་དབང་ཚད་ས་པའི་དབྱུངས་ཀྱིས་བསྐྱིགས་པ། སྡེ་བ་ལྷ་རྒྱུ་རི་བའི་གདུང་རབས། རྩོམ་པ་མཁོ་དུ་བསོད་ནམས་
ས་བསྟན་འཛིན་གྱིས་བསྐྱིགས་པའི་རྩོམ་པ་གདུང་རབས། སྟག་ལུང་འོད་འཛེལ་དག་དབང་བསྟན་པའི་ཉི་མས་བསྐྱིགས་
ས་པའི་རྩ་ཁ་ཤལ་གི་གདུང་རབས། སྟག་ལུང་གདུང་རབས་ཞབས་དྲུང་ཆོ་རིང་དབང་རྒྱལ་དང་། སྟག་ལུང་འོད་འཛེ
ལ་དག་དབང་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་བསྐྱིགས་པ། ལྷ་ལུ་སྤྲུ་ཁང་གི་གདུང་རབས། བྱམས་པ་ཀུན་དགས་བཅུ་མ
ས་པའི་སྡེ་དགའི་གདུང་རབས། འབྲི་གུང་ཆོས་འབྱུང་འབྲི་གུང་ཆོ་ཚད་བསྟན་འཛིན་པ་དྲུག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་

པ། འབྲི་གུང་གདན་རབས། རོར་གྱི་གདན་

ཆོས་འབྱུང་རྣམ་ཐར་གྱི་ཐོབ་ཤོད་པ་དང་སྟགས།

དེབ་ཐེར་འདི་བཅུ་མས་པའི་ལུང་ཁུངས་བསྟན་པ།

རབས། རོར་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ། ཉི་ཐང་སྤྲུག་རྒྱལ་པའི་གསང་སྤྱི་གདན་རབས།
ཉོར་སྤྱུལ་སྤྱུ་རབས་བཟོན་རྒྱ་མཚོས་བསྐྱིགས་པའི་སྟོ་མང་དང་། རྒྱུར་ལུང་ཆོས་འབྱུང་གཉིས་རྩོམ་འབྲོ་། དུགས་པོ་
གྲུ་ཚད་གི་གདན་རབས་སྟོད་ཆ་གཟེམས་ཤལ་མཁན་པོ་སྟོ་བཟང་མཁས་བཙུན་དང་། སྤྲད་ཆ་དེའི་སྟོ་བ་མང་དག་དབ
ང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་མཛད་པ། ཕྱི་མ་འདིས་མཛད་པའི་འཆད་དཀར་ཆོས་སྡེའི་གདན་རབས། དྲུང་ཆེན་པའི་རྩ་བ་སྤྲད་
ཀྱི་གདན་རབས་བསྟན་པའི་རྩ་ལག་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱུངས་བཞད་པའི་དངོས་སྟོབ་ཆབ་མདོ་པ་འཕགས་པ་རིན་
པོ་ཆེས་མཛད་པའི་ཆབ་མདོའི་གདན་རབས། དཔོན་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཡང་སྟོང་གདན་རབས། གསང་སྤྱི་
གདན་རབས་ཞབས་དྲུང་རིན་ཆེན་འབྱོར་ཕྱན་གྱིས་མཛད་པ། འབྱོར་རྒྱས་རི་བོ་བདེ་ཆེན་དང་། གསེར་མདོ་ག་ཅན་གྱི་
གདན་རབས། བླ་མ་ལེགས་པ་ལ་སྤྱུལ་བཟང་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་མངའ་རིས་གྲུ་ཚད་གི་གདན་རབས། དཔ
ལ

ལྷ་ལུ་པ་ཆེན་པོ་སྟོ་གསལ་བསྟན་སྟོང་གིས་

མཛད་པའི་ཞུ་ལུ་གསེར་ཁང་གི་གདན་རབས་ཚོས་འབྱུང་ངོ་མཚར
དད་པའི་འཇུག་ངོགས། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི

སྐྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་གདན་རབས་གྲུ་གོ་ཡོངས་འཛིན་སློ་བཟང
བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པ། དེབ་དཀར་དུ

གྲགས་པ་སྟོན་གྱི་བཀའ་འབྱུང་དཀར་ཆག་བཀའ་འབྱུང་དཀར་ཆག་ཉི
མའི་འོད་ཟེར་དང་། བཀའ་བསྟན

དཀར་ཆག་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་གཉིས་བཅོམ་ལྡན་རིག་རལ་གྱིས་མཛད
པ། འཇུག་གི་ཞུ་ལུ་བསྟན་འབྱུང་

དཀར་ཆག་སྟེ་གདོང་དུ་ཏའི་སི་ཏུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས
བཞེངས་པའི་བསྟན་འབྱུང་དཀར་ཆག་ཐུགས་སྦྱས་

རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པ། སི་ཏུ་གཙུག་ལག་ཚོས་གྱི
སྒྲུང་བའི་སྡེ་དགའི་བཀའ་འབྱུང་དཀར་ཆག་ལུ

ཆེན་པ་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་གྱིས་བསྐྱིགས་པའི་བསྟན་འབྱུང་དཀར་ཆག་
དབུས་པ་སློ་གསལ་གྱི་བཀའ་བསྟན

དཀར་ཆག་དང་ཚེས་འབྱུང་། གློང་རྩོལ་སྤྲ་མས་བྲག་ཡལ་ཏུ་བཀའ་
འགྱུར་བཞེངས་པའི་དཀར་ཆ་ཡོངས་

འཛིན་གྱི་བཀྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་གླིང་གི་བཀའ་བསྟན་དཀར་ཆག་
དང་། སྤྲུག་པོ་ཆེའི་དཀར་ཆག་དག་ཅི་སྤྲུལ་

སྤྱི་འགྱུར་མེད་ཆོད་བར་མཆོག་གྲུབ་གྱི་རྟིང་མ་རྒྱུད་འབྲུམ་དཀར་
ཆག་སྒྲར་ཐང་བསྟན་འགྱུར་དཀར་ཆག་སྤྲུལ་

བྱམས་པའི་མཛད་བྱང་ཅན། ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་སྤྲེས་
མཛད་པའི་ཅི་ནེའི་བསྟན་འགྱུར་

དཀར་ཆག་ནོར་བུའི་ཐེང་བ། སྤྲ་མ་བྱམས་པས་མཛད་པའི་གྲུ་
ས་ཆེན་པོ་བཞི་དང་རྒྱུད་སྟོད་སྤྲད་ཆགས་ཚུལ།

གློང་རྩོལ་སྤྲ་མས་མཛད་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྲེས་བྱ་དང་།
བསྟན་པའི་སྤྱིན་བདག་བྱང་ཚུལ། གསུང་འབྲུམ་

དང་ཡིག་ཆ་མང་པོའི་མཚན་གྱི་སྤྲེས་ཀྱི་ལྷ་པའི་གསེར་

གཏུང་དཀར་ཆག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ། པཎ་ཆེན་དཔལ།

ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་བ་སྐལ་བཟང་པའི་གསེར་གཏུང་
དཀར་ཆག་སྐྱུ་ཕུ་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི

དབང་ཕྱུག་གི་སྤྲེའུ་རྒྱུར་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་པར་ཐེག་མཆོག་
བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསེར་གཏུང་དཀར་

ཆག་ཕྱར་ཚ་མེ་འཛིན་མའི་དཀར་ཆག་ཡེར་བའི་དཀར་ཆག་བསྟན་པ་
དར་རྒྱས་མ་དང་། ལྷ་ལུང་དཔལ།

རྫོང་མ་གཉིས། བསམ་ཡས་དཀར་ཆག་རྩ་སྒྲིང་དཀར་ཆག་འབྲོམ་མེ་
ཕྱེ་འཕྲེང་བས་བསྐྱིགས་པ་དང་མཛད་

བྱང་མེད་པ་གཉིས། རོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཆག་ལྷ་སའི་དཀར་ཆག་ཤེལ་
དཀར་མེ་ལོང་། བཟོང་ཁའི་དཀར་

{0008} ཆོས་འབྱུང་རྣམ་ཐར་གྱི་ཐོ་བཀོད་པ་དང་སྒྲགས། དེབ

ཐེར་འདི་བརྩམས་པའི་ལུང་ཁུངས་བསྟན་པ།

ཆག་འཁོན་སྟོན་གྱིས་མཛད་པ། བཅུན་མོ་ཚེ་ལ་གྱི་དཀར་ཆག་། གནས་
ཚུང་དང་ལ་མེད་དཀར་ཆག་བཀྲས་

ལྷན་མཆོད་རྟེན་དཀར་ཆག་ཐང་བོ་ཆེད་དཀར་ཆག་ཁྲ་འབྲུག་
དཀར་ཆག་ས་སྐྱུའི་ནང་རྟེན་དཀར་

ཆག་བསོད་ནམས་མེད་གེས་མཛད་པ། སྒོ་རུ་མ་མཁན་ཆེན་ཀླན་རིན་གྱི་
ས་སྐྱུའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀར་ཆག་

གྲུང་ཐང་གི་དཀར་ཆག་བདུད་རྩི་འུ་རྒྱན་འཛིག་རི་དག་དབང་
བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་གྱིས་མཛད་པ། ལྷ་ལེ་

ལྷ་ཁང་གི་དཀར་ཆག་དང་། ལྷ་ལེ་གོང་མའི་རྣམ་ཐང་། ལྷ་
དམར་རྒྱལ་པ་ཚོས་གྱི་དབང་རྒྱལ་གིས་མཛད་པའི་

ཀོང་པོ་གནས་ནང་གི་དཀར་ཆག་སྤྱུ་ལ་སྤྱུ་སྤྱོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་
མཐུ་སྟོབས་གྱི་དགོན་གསར་དག་འ་ལྡན་ཆོས་

འཕེལ་གླིང་གི་དཀར་ཆག་ལྷ་ལྷ་ཁང་གི་དཀར་ཆག་གློང་རམས་
པས་མཛད་པ། རྒྱལ་ཐང་སུ་མ་ཕེན་གླིང་གི་

དཀར་ཆག་དཀར་ཤོས་ཚོས་འཁོར་དགོན་གྱི་དཀར་ཆག་རི་བོ་བདེ་ཆེན
གྱི་དཀར་ཆག་དང་སྤྱོད་བསམ།

མཁར་དོ་བསམ་མ་གཏན་གྱི་དགེ་སྤྱོད་མཁུར་མ། འཕགས་པ་ལྟ
ཁང་སོགས་ཀྱི་རྟོག་ཐོ། ཞུ་ལུ་འཁ་སར་པ།

ཆིའི་དཀར་ཆག་བཀའ་བབས་གསུམ་གྱི་ཡོ་ག་དང་རྣམ་སྤྱོད་དབྱངས་
གྱི་དཀར་ཆག་ཞུ་ལུ་འཁ་བཟོད།

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཞུ་གྲངས། བུམ་ཚུ་རིན་པོ་ཆེ་བྱུང་ཚུལ་གསུམ་
རི་མཐེལ་དབྱུ་མཛད་ཆོས་དབང་བསྟན་པའི་

རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྐྱིགས་པ། ཆག་ལོའི་རྒྱ་གར་ལམ་ཡིག་བལ་ཡུལ་
གྱི་ལམ་ཡིག་ལྟ་མཐོང་ལོ་རྒྱུ་པས་མཛད།

པ། རྟོག་པ་དཀྱིལ་ལམ་ཡིག་ཨོ་རྒྱུ་ལམ་ཡིག་མན་ལུང་གྲུ་རུ་
དང་། ཆོས་རྟོག་འབྱུང་ལྟ་གསུམ་པའི་

འཕྲུལ་ལའི་ལམ་ཡིག་སྒྲ་ནམ་གྱི་བཙུན་པ་སྐལ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་

ཕྱི་མཚོ་བསོད་ནམས་དབང་པོ། བཅོམ་ལྷན་རིག

རལ་ཏེ་ཁྲིམས་ཁང་ལོ་ལྷ་པ་བསོད་ནམས་ཕྱི་མཚོ། བོད་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར།

འཁྲི་ཤིང་མེ་རྟོག་ཚིགས་བཅད་མ་དང་། གཏམ་རྒྱུད་དཔག་བསམ
འབྲས་བུ། འཁྲི་ཤིང་གི་འགྲེལ་བ་འདར

ལོས་མཛད་པ། བུ་སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ། ལྷ་
དམར་གར་དབང་ཚོས་ཀྱི་དབང་ལྷན་གི་སྟོན་པའི

མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་བཞིན། དགེ་ཡེ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེང་གའི
སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་ཐར།

མདོ་མཁར་པ་ཆོ་རིང་དབང་རྒྱལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པ་
བཞིན་པ་ལྷ་བརྒྱུ་པ་སྐད་གཉིས་ཤེས་སྒྲུབ། ཆག་ལོ།

སྒྲར་ཐང་པ། ལྷ་བཞེན་པོ། མཁར་ནག་ལོ་ལྷ་པ། ལྷ་རས་པོ་
ཆའི་སྤྱལ་སྤྱོད་པ་དབང་སྟོན་གྲགས་རྣམས་ཀྱི

གནས་བཅུ་ཉི་ཤེས་བཟོད། བཀའ་གདམས་པཌོས་བུ་ཚོས་མཚན་མ། ཇོ
པོའི་རྣམ་ཐར་ཆེ་ཆུང་། ཟང

ཟིང་ནེ་རིང་པ་འཆི་མེད་རབ་རྒྱས། ལྷ་ལ་བཀའ་བཅུ་བ། ཇོ་གདན
བསོད་ནམས་ལྷན་གྲུབ། ལེགས་བཟང

པ། གནས་རྟིང་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས། ཀུ་ཙོར་རྟིགས་ལྷན་པ། མངའ
ཟིས་པ་རག་དབང་འཇམ

དབྱངས་ཉི་མ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། ལྷ་ལ་ཁམས་འོད་ཟེར་གྲུ་མ
དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན། མཁས་པ་ཤེས

རབ་རིན་ཆེན། རྟོགས་ཐེ་བློང་རག་དབང་ཚོས་གྱི་དབང་ལྷུག
གསེར་ཁང་ཚོས་ཐེ་བློན་མ་ཉི། ཡོངས

འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། འབྲུག་རྒྱལ་དབང་སྤྲུལ་སྤྲུ་རྣམས
གྱིས་མཛད་པའི་ཐེ་བློན་ཐར། བྲག་སྒོ་རབ

འབྲུམས་པ་ལྷན་ཚོགས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཐེ་བློན་ཐར་དང་། སངས
རྒྱས་གྱི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ། གྲུང་ུ་རྒྱན

བཟང་གི་རྟོགས་བརྗོད་འདུན་ལེགས་མའི་ཌཱི། བྲག་ཡབ་སློབ་བཟང་

བསྟན་པས་མཛད་པའི་ཆེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་

{@009}ཆོས་འབྱུང་རྣམ་ཐར་གྱི་ཐོ་བཀོད་པ་དང་སྒྲགས། དེབ་

ཐེར་འདི་བརྩམས་པའི་ལུང་ཁུངས་བསྟན་པ།

གྱི་རྣམ་ཐར། མཁས་གྲུབ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར།

སེར་ཆེ་བཅུན་པ། བདེ་ལེགས་ཉི་མ་རྣམས་

གྱིས་མཛད་པ། གཙང་སྟོན་ཀུན་དག་འཁྱུང་མཚན་དང་། སློ་གྲོས་

རིན་ཆེན་སང་གོ་གཉིས་གྱིས་མཛད་པའི་

འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཆེའི་རྣམ་ཐར། བྲ་ཏི་དགོ་བཤེས་གྱི་བྱམས་

ཆེན་ཆོས་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ཆོགས་བཅད་མ། བ་

སེ་ཆོས་ཀུན་གྱི་རྣམ་ཐར་འབྲོང་ཅེ་ལྷ་བཅུན་གྱིས་མཛད་པ།

ཆེ་ཤེས་རབ་སང་གོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་དོ་ཤེས།

ཆེ་དགོ་འདུན་གྲུབ་གྱི་རྣམ་ཐར་པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོ་དང་།

ལས་ཆེན་ཀུན་རྒྱལ་པས་མཛད་པ། རྗེ་དགོ

འདུན་རྒྱུ་མཆོའི་རྣམ་ཐར་རང་ཕྱོམ། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
ཐར་དཔག་བསམ་ལྡོན་ཤིང་གཡང་བ་ཆོས་རྗེ་ཕྱོགས་

ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པ་ལྟ་རྗེ་དགོན་མཆོག་རྒྱབས་གྱུ་ཁ
རྒྱུང་བཅས་དང་། པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་པས་

མཛད་པའི་རྣམ་ཐར། རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱུ་མཆོའི་རྣམ་ཐར་
རྒྱལ་ལྟན་ཤིང་རྟ་དང་། དགྲུང་ལོ་བཙུང་ལྟ་པ་

ཡན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཆོགས་བཅད་མ། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་
རྒྱལ་དབང་ལྟ་པ། མཁར་ནག་པ། གཞུ་ཁང་པ་

དགོ་ལེགས་ལྟོན་གྲུབ། རྒྱུང་ཡིག་འཇམ་སྐུ་པ་རྣམས་གྱིས་མཛད་པ།
རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་མཆོའི་རྣམ་ཐར་

གཞུ་ཁང་པ་དང་། མཁར་ནག་ལོ་ཕྱེད་པས་མཛད་པ། ཟུར་ཆོས་
དབྱིངས་རང་གྲོལ་དང་། ལྡོན་འགྲོ་འཇམ་

དབྱངས་དབང་རྒྱལ་རྩེ་རྩེ་མཛད་པའི་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་
ཐར། དེ་ཉིད་ཀྱི་འཁྱུངས་རབས་རྣམ་ཐར་བདུད་

ཕྱི་འཕྲིན་གསལ་པ་མཐོང་ཁ་པ་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པས་མཛད་པ།
ཕྱེ་ཕྱིད་ཀྱི་དུ་ཀླ་ལའི་ཁ་སྐྱོང་པོ་ཏ་གསུམ་

དང་། ཚང་རྣམ་གསེར་གྱི་སྟེ་མ། དར་རྒྱས་ནོ་མོན་ཉན་གྱི་
ཚངས་དབྱངས་པའི་རྣམ་ཐར། རྒྱལ་དབང་

བདུན་པའི་རྣམ་ཐར་ལུང་སྐྱུ་རོལ་པའི་རྩེ་རྩེ་མཛད་པ། ཏ
ཚལ་རྩེ་རྩེ་གིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་བ་འཇམ་དབང་པ་

རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་འཇམ་གླིང་མཐའ་གྲུ་ཡངས་པའི་རྒྱ་ན།
རྒྱལ་དབང་ལུང་རྩོགས་རྒྱ་མཚོ་འཁྱུངས་མེད་རེས་པ་

སྟེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་འཕྲིན་ལས་ཉིན་བྱེད་འབྲེན་པའི་སྐྱུ་རེངས།
དེའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་ཡིག་འཕྲོག་དེ་མོ་སྟོ་བཟང་

ཐུབ་བསྟན་འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ། པཎ་ཆེན་སྟོ་བཟང་
ཚོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་དབེན་ས་པ་ལོགས་

མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་བཟོད། དགོ་ལྷན་དཀར་རྒྱུད་རིན
པོ་ཆེའི་ཟབ་ལམ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར

མདོར་བསྟུས། རྗེ་ཉིད་གྱི་གསང་རྣམ་བཤོས་སྒྲུ་ལ་སྒྲུ་ལ་གནང་བ
དང་། འོད་ཟེར་སྒྲུ་སྒྲུ་ལ་གནང་བའི་འཁྲུངས་

རབས་༥ རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་མཁར་ནག་ཡེ་ཙྰ་པས་མཛད་པ། རྟོགས་
བཟོད་སྟོན་དག་དབྱུངས་ཅན་དག་གི་རོལ་

མཚོ་ཁ་སྒོར་དང་བཅས་པ། པཎ་ཆེན་གྲོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམ་
ཐར་དཔོན་ཆོང་དགོ་འདུན་དོན་གྲུབ་གྱིས་

མཛད་པ། པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམ་ཐར་ཉི་མའི་འོད་
ཟེར། པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་པའི་རང་

རྣམ་མགྲུར་མ་དང་བྱ་བལ་ལྷ་དབང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་རྣམ་
ཐར་རོ་མཚར་མཛད་བྱུང་རོལ་ཅེད། གཙང་ནག་

པས་མཛད་པའི་ཆ་བཟོས་མེད་གི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་འོད་ཟེར་

ཕྱོགས་བརྒྱུད་འགྲེང་པ། ཁ་ཆེའི་པཎ་ཆེན་གྲུག

ཤིའི་རྣམ་ཐར། ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་དེའི

སློབ་མངའ་འཇམ་གྲི་སྟེང་བ་ཤི་རྩོམ་བཞོད་པ

དང་། རྟོགས་བརྗེད་ཁང་ཁུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པས་མཛད་པ། འུ

ཡུག་པའི་རྩེའི་རྣམ་ཐར་དང་པའི་འོད

ཟེར་ཕྱོགས་བརྒྱུད་འགྲེང་དང་། རྩེ་ཡེ་ཤེས་སེང་གེས་མཛད་པ

ལྷན་ཐབས་དང་བཅས་པ། སློབ་དཔོན་པུ་རྩེ

{@010}ཆོས་འབྱུང་རྣམ་ཐར་གྱི་ཐོ་བཞོད་པ་དང་སྒྲགས། དེབ

ཐེར་འདི་བརྩམས་པའི་ལུང་ཁུངས་བསྟན་པ།

རྣམ་ཐར་ཏུ་རྩེ་ཐ་དང་། སྒྲགས་འཆང་ཀླན་རིན་གྱི་སྒྲས་

བསོད་ནམས་དབང་པོས་མཛད་པ། པར་བཀའ

ཐང་ཆོགས་བཅད་སྒྲུག་གཉིས། པག་ཤི་གནས་བརྟན་གྱི་སྒྲུ་མེའི

རྣམ་ཐར། ཁྱད་མར་བཞི་པའོས་གྱི་གྲགས་

པས་མཛད་པའི་ཁྲིམས་ཁང་ལོ་ཕྱི་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཚོའི་
རྣམ་ཐར་དང་། དེའི་བསྟོད་ཆེན། པཎ་ཆེན་

ལྷ་ཀྱུ་མཚོག་ལྷན་གྱི་རོང་ཁྱིམ་པའི་རྣམ་ཐར། ས་སྤྱི་པའི་

ཏའི་རྟོགས་བརྟོན་སྤྲེལ་བ་བཟང་པོའི་ལེགས་ལམ།

དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་མ་ལྟོ་པ་རིན་ཆེན་དཔལ། ཚོས་རྒྱལ་འཕགས་པ།
འུ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་མེད་གོ་རིན་སྤྲེལ་

རག་དབང་འཇིགས་གྲགས་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ས་པཎ་གྱི་རྣམ་
ཐར། འཕགས་པའི་རྣམ་ཐར་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་

མཚན་གྱིས་མཛད་པ། གཉལ་སྤྲིང་པོ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཚོགས་སྒྲོམ་
རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར། དཀར་པོ་བྲག་པའི་

རང་རྣམ་དང་། དེས་མཛད་པའི་ཉན་ཆེན་བསོད་ནམས་བརྟན་པའི་
རྣམ་ཐར། དག་སྟོང་དཔལ་ལྷན་གྱི་ཁང་

དགོན་མཚོག་དཔལ་པའི་རྣམ་ཐར། སྤྱོད་བརྟན་གྱི་ན་བཟང་བྲག་ཕུག་

པའི་རྣམ་ཐར། གྲུ་མ་དམ་པ་བསོད

ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་ཐར་དཔལ་ལྷན་ཚུལ་གྲིམས་དང་ལོ

ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཕྱི་མོས་མཛད་པ་གཉིས། བརྒྱ

ལྷིའི་རྣམ་ཐར་རོར་བས་མཛད་པ། རི་ཁྲོད་པ་སློབ་རྟན་གྱི

རྣམ་ཐར་དཔལ་ལྷན་ཚུལ་གྲིམས་གྲིས་མཛད་པ།

གྲུང་རུ་ཤར་བཟང་གི་ལུས་ཆེན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ

ཐར། རྗེ་ལུས་པའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་རོ་མཚར་རྒྱ

མཚོ་ཁ་སྐོང་བཅས་བསོད་ནམས་སེང་གོས་མཛད་པ། གོ་རམས་པའི

རྣམ་ཐར། ཚར་ཆེན་གྲིས་མཛད་པའི

བདག་ཆེན་སློབ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། རྟོ་རིང་བ། རྗེ་བཙུན་སྤིངས་མ

པ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་རྣམ་ཐར། བྱ་བུལ

སངས་རྒྱས་ཕུན་ཚོགས། གྲུ་གོ་དཔོན་པོ་ནམ་མཁའ་སློབ་གསལ། ཆོས

དཔལ་བཟང་པོ་རྣམས་གྲིས་མཛད་པའི

རོར་བ་ཀྱན་བཟང་གི་རྣམ་ཐར། རོར་པའི་རྣམ་ཐར་ལྷན་ཆེན
གྲིས་མཛད་པ། འཇམ་མགོན་ཀྱན་བཙེད་པའི

རྟོགས་བརྗོད་རོ་མཚར་རྒྱ་མཚོའི་རབ་རྒྱལ་དང་ཁ་སྐོང་དད
པའི་ཚུ་རྒྱུ། ཚར་ཆེན་རྣམ་ཐར་ལྷན་ཐོས་མཛད་པ།

ཚར་ཆེན་ལམ་གླ། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྗོད་རོ་རྣམ་ཐར་
མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དབང་ཕྱག་རབ

བརྟན་གྱི་ཁ་སྐོང་ཅན། ལྷན་ཐོས་འཆར་ཀྱན་རིན་པའི་རྣམ་ཐར་
རོ་མཚར་རྒྱ་མཚོ། བཞད་པ་མཁྱེན་བརྗོད་

མཛད་པའི་སྐོར་རྒྱལ་ཀྱན་དགའ་ལེགས་པའི་རྣམ་ཐར། རེད་མདའ་
བའི་རྣམ་ཐར་མངའ་རིས་པ་བསོད་ནམས་

ཕྱི་མོ་དང་། འདྲེ་ལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྲིས་མཛད་པ། ལུ
སྟོན་རྣམ་ཐར་རིན་ཆེན་ཕྱེད་པ། དེའི

རྟོགས་བརྗོད་ཁོ་ཕུ་བསོད་ནམས་མེད་གེས་མཛད་པ། ལྷོ་མོ་སྐྱུ
ཞང་ཚོས་ཐེའི་རྣམ་ཐར་དུས་ཞབས་པ་ལྟ་

དབང་ཕྱག་གིས་མཛད་པ། སྐྱེ་ཁང་བསོད་ནམས་མཚོག་གྲུབ་ཀྱི
རྣམ་ཐར་གྲུ་ལྡན་ཆེས་མཛད་པ། ལྷ་ལྷ་ཚོས་

ཆེ་རིན་ཆེན་མཁྱེན་རབ་མཚོག་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་མཐོང་བ་དོན
ལྡན་དང་། ལ་སྐྱོང་སྐྱེལ་བཟང་གཏུལ་བྱའི་

གཉེན་། སྐྱོག་སྐྱོན་རིག་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་ཐར་སྐྱོག་སྐྱོན་བསོད
ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པ། བཤ

ཆེན་འབུམ་ཕྱག་གསུམ་པ་རིན་ཆེན་ཚོས་དབང་དང་། སྐྱོག་སྐྱོན་རིན
ཆེན་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་

ལྷ་ལྷ་ལོ་རྩལ་ཚོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར། ཡང་དེ
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཚིགས་བཅད་བྱང་བ་ལོ་ཆེན་རྩྭ་བྱ་བས་

མཛད་པ། མར་མི་རས་ཚུང་གི་རྣམ་མགྲུར། མི་ལའི་རྣམ་ཐར་མཛོད་
ནག་མ། དཔོན་པོ་བསོད་ནམས་ལྷན་

{@011}ཚོས་འབྱུང་རྣམ་ཐར་གྱི་ཐོབ་གོད་པ་དང་སྒྲགས། དེབ་དེབ་

ཐེང་འདིས་བརྩམས་པའི་ལུང་ཁུང་བསྟན་པ།

གྲུབ་སྒྲེའོད་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་སྐམ་པོའི་རྣམ་ཐར།

ཚལ་བ་སི་ཏུ་དགོ་སྒོའི་སྤྲ་མ་ཁང་གི་རྣམ་ཐར།

བདེ་ག་ཞེགས་པག་མོ་གྲུ་པའི་རྣམ་ཐར་ཆོས་སྒྲོལ་བསོད་ནམས་དཔལ་

གྱིས་མཛད་པ། གཙང་བ་རྒྱ་རས་ཀྱི་རྣམ་

ཐར་དད་པའི་རྒྱབས་ཐེང་དང་མགྲར་འབྲུམ། གཙང་སྒྲོན་ཉེ་རུ་ཀ།

དང་ལོ་རས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཚོད་ཚང་པས་མཛད་

པ། རྟག་ལུང་མ་ཐང་གི་རྣམ་ཐར་ལུ་ཉི་ག་ཐེང་པ། རྟག་ལུང་

ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་འཁྲུངས་རབས་རྣམ་

ཐར་ཏེ་འབའ་ར་བ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོའི་རྣམ་མགྲར། འབའ་རའི་

རྒྱུད་འཛིན་ངག་དབང་ཡེ་ཞེས་ཀྱི་རྣམ་

ཐར་ཆོས་དབྱིངས་རྩོམས་མཛད་པ། ཞུ་དམར་གར་དབང་ཆོས་

ཀྱི་དབང་ལྷུག་གི་རྟོགས་བརྗོད་འདོད་འཛིན་བ

མོད་དོལ་བོ་པ་ཞེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ
མ་འགའ་རོང་བ་དང་། ཞུ་ལུ་ལོ་ཙྰ་པས་མཛད་

པ་། སུར་ཕྱོག་སྐྱེ་ཚད་ཀའ་བཅུ་བྱམས་པ་སྟོ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པའི
འཕགས་པ་ལྷ་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་། ཞུ་ལུ་

ལོ་ཙྰ་པའི་དབང་ལོའི་རྣམ་ཐར་། སྟོ་བརྟན་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་
དཔོན་པོ་ལོ་ཚེན་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོས་མཛད་པ།

ལོ་ཚེན་བྱང་རྩེའི་རྣམ་ཐར་ཞུ་ལུ་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན
གྱིས་མཛད་པ། དེའི་དཔོན་པོ་བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་

རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་རོ་མཐར་དགའ་སྟོན། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
ཐར་དག་དབང་མ་དང་། དཔོན་ཡིག་པ་དགོན་

མཚོག་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཟིན་བྲིས་མ། ཀུན་དགའ་གྲོལ་མཚོག་གི
འཁྲུངས་རབས་རྣམ་ཐར་། མང་ཐོས་ཀྱི་སྟོབ

པའི་སྐྱིད་གཞོང་བ་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་། ལྷེ
མདོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་གྱི་

རྣམ་ཐར་སློབ་དཔོན་རྩྱུ་ཀ་རས་མཛད་པ། རྒྱལ་ཁབ་ཅེ་པ།
དཔལ་འབྱེར་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ཚས་རྩེ་སྐྱ་སྐྱེ་ཚོ་རིང་།

མགོན་པོས་མཛད་པ་སོགས་གསུམ། ཡང་དགོན་པའི་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ།
གྱི་རྣམ་ཐར། དཔལ་ཚོགས་དོན་

ཡོད་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཡབ་རྩེ་ཀློན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས།
མཛད་པ། རྩེའི་སློབ་མ་སྤྱད་ཁམས་པ་གྲགས་པ།

བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་སྟག་ཚང་ལོ་ལྷ་པ་དང་། པཎ་ཆེན་ཚོས།
རྒྱན་གྱིས་མཛད་པ། སྤྱོད་སྤྱོད་རིན་ཆེན་གྱི་སེམས་

དཔལ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་མེད་གཏེ་རྣམ་ཐར། མེར་རྩེ་བཅུན་པའི་
གནས་རྩིང་ཀློན་དགའ་བདེ་ལེགས་གྱི་རྣམ་

ཐར་༥ སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་ཐར་ལུས་
ཆེན་གྱིས་མཛད་པ། རིན་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་

གྱིས་མཛད་པའི་འབྲོང་ཅེ་ལྷ་བཅུན་གྱི་རྣམ་ཐར། འབྲོམ་མེད་

གོ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་སྟག་ལོས་མཛད་

པ། སྒོས་ཁང་སློབ་ཟུང་མཚོག་གྲུབ་གྱི་ཐང་སག་པ་དངོས་གྲུབ
རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། དེ་མོ་སྒྲུལ་སྒྲུ་དབང་རྒྱལ་

དོན་གྲུབ་གྱི་རང་གི་སྒྲིམ་བས་དྲང་ཐིག་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མེ
ལོང། འོལ་ཁ་སློབ་ཟུང་འཕྲིན་ལས་གྱི་རང་རྣམ་

མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་དང་། དགོ་རྟོག་འོལ་ཁ་པ་ཟངས་ཅི་དམ་ཚོས་
རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་རོལ་མོ།

རྗེ་དྲུང་སྒྲུལ་སྒྲུ་དགོ་འདུན་ཚོས་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་གི་རྣམ་ཐར་
གྲུབ་དབང་དགྲེས་པའི་རོལ་མཚོ། གཙང་བ་ཡེ

ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྣམ་ཐར་མཚོ་སྒྲོ་ཚོད་ཅེ་སྒྲུལ་སྒྲུས་
བསྐྱིགས་པ། མེར་བྲེས་སྒྲ་བྱུར་བྲེས་ཚེན་མཁན་པོ་སྒྲོ་

བཟང་ཞོར་བུའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་སྒྲོ་འབྲེད་བྲིན་རྒྱབས་གྱི་རོལ་
མཚོ། སྒྲུལ་ཕྱན་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲིད་ཞོད་བསྟན་

འཛིན་སྐྱོབ་བྱ་བ་མཆོད་རྒྱུ་ལྟ་བུར་
རྒྱུ་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་

ཆོས་འཛིན་སྐྱོབ་བྱ་བ་མཆོད་རྒྱུ་ལྟ་བུར་
རྒྱུ་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་

{012}ཆོས་འཛིན་སྐྱོབ་བྱ་བ་མཆོད་རྒྱུ་ལྟ་བུར་
རྒྱུ་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་

ལོ་རྒྱུ་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་
ལོ་རྒྱུ་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་

བུ་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་
ལོ་རྒྱུ་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་

ལོ་རྒྱུ་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་
ལོ་རྒྱུ་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་

ལོ་རྒྱུ་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་
ལོ་རྒྱུ་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་

དབང་སྟོན་གྲགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཕྱག་མཆོད་པས་མཛད་པ། དབུས

སྟོན་ཀྱང་དགའ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ

གཉུག་ལ་པར་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པ་དང་། སྤང་ཆ་ལྷ་མཐོང་

ལོ་ཅུ་པས་མཛད་པ། གཟིམས་ཤག་མཁན

པོའི་སྟོབ་མ་མཁའ་སྟོད་སྤྲ་མ་ངག་དབང་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་

ཀྱིས་མཛད་པའི་གཟིམས་ཤག་ལྷོ་པ་མཁན་པོའི་རྣམ་

ཐར་དང་། ཡེར་པ་ཕྱན་ཆོག་སྐྱེས་ཆོའི་རྣམ་ཐར། ཡང་ཡེར་པ་

བའི་གསང་རྣམ་དང་མགྱར་འགྲེལ་ཁྱད་

འཕགས་། སྟག་ཕུ་ཀྱི་ཕྱི་དཔལ་ལྷན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་འབྲུག་

པ་ཀྱན་ལེགས་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱིའི་ཁ་སྐྱོང་ཅན།

འབྲུག་པ་ཀྱན་ལེགས་ཀྱི་རང་རྣམ། འབྲུག་པ་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་

ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་དབྱངས།

འབྲུག་པ་པད་དཀར་ཀྱི་རྣམ་ཐར་རང་ཅོམ་ཕྱགས་ཐེ་ཆེན་པོའི་

སྒྲིམ་གར་དང་། སངས་རྒྱལ་དོ་རྩེས་མཛད་པའི

རྣམ་ཐར་ཁ་སྒྲོང་སོགས་འབྲུག་པ་རིམ་བྱོན་ལ་རྣམ་ཐར་པོ་ཏ་རེ
རེ། སྒྱུན་སྒྲོ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི

སངས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་སྒྲིང་པ་ཁུ་དཔོན་གྱི་རྣམ་ཐར། ལྷ་པའི
ཟུར་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར། དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོའི

གཏེར་སྟོན་རྩ་གྲིང་པའི་རྣམ་ཐར། ཀམ་དུས་གསུམ་མཁུན་པའི
རྣམ་ཐར་རེ་ཁུ་མིག་མ་གཞོན་ལྟ་བུར་ཟུབ

གྱིས་མཛད་པ། སྒྲིང་ལོ་ཚུ་པས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་གསེར་གྲིང
མ། ར་ག་ཨ་ [~S+YE ' I] རྣམ་ཐར་པོ་ཏ་གཅིག་ལྟ

ཅེ་དག་དབང་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་དག་དབང་སངས་རྒྱལ་དོ
རྩེས་ཟིན་གྱིས་སུ་བཏབ་པ། དག་དབང་བསོད

ནམས་དབང་ཕྱག་གི་རྣམ་ཐར་སྐས་དག་དབང་ཀུན་དག་འབྲུག་གིས
གྱིས་མཛད་པ། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྩེའི

དངོས་སྒྲོབ་ཀོང་པོ་ཟ་ཡུལ་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་
པད་དཀར་ཚུན་པོ་ཉིད་གྱི་སྒྲོབ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་

པོས་མཛད་པ། མི་ཉག་རྒྱུད་ཟུར་སྒྲོ་བཟང་རིན་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར་
རང་རྩོམ་མཇུག་མཚང་བ། སྟག་ལུང་ཞབས་

དུང་རག་དབང་བཟླ་ཤེས་དཔལ་གྲུབ་གྱི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་པོ་
གཅིག་དཀྱིལ་ཁང་དཔོན་སྒྲོབ་གྲུ་གེ་བརྩོན་འགྲུས་

རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་ཐར་རྒྱལ་སྐུ་སྒྲོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་
མཛད་པ་དང་། འཕྲོང་རྒྱས་པ་རྒྱུ་སྒྲོ་བཟང་

བསྟན་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པ་གཉིས། ལྷ་རྩེ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་
གྱི་རྣམ་ཐར་རྣམ་གྲོལ་འབྲས་བཟང་གྲུབ་པའི་

དག་འཁྱོན། དུགས་ཉག་རིག་རལ་གྱི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཨེ་ལུམ་པ་བྱམས་པ་
བསྟན་པའི་རྟོགས་བརྗོད་རང་རྩོམ་དཔག་

བསམ་འཁྲི་ཤིང་། རྗེ་བཟླ་ཤེས་རྣམ་རྒྱལ་པའི་རྣམ་ཐར་ཇོ་
མཚར་རྒྱ་མཚོ་ཀུན་འཕྲིན་ལས་གྱིས་མཛད་པ།

འབྲུག་རྒྱལ་དབང་སྤྱལ་སྤྱི་ཚུལ་ཐར་རང་ཚུམ། སྤྱག་ཕུ་གར་
དབང་ཚེས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་གི་རང་ཚུལ་དྲངས་ཤེས།

མེལོང་། རྒྱལ་རོང་པ་རོང་སྟོན་ལྷ་ཀྱ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཚུལ་
ཐར་ཚུལ་མཁའ་དཔལ་བཟང་དང་། ལྷ་ཀྱ་མཚན་གྱི་

ལྷ་ཀྱ་གིས་མཛད་པ་གཉིས། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་སྤྱོད་མེ་གཟུངས་ལག་པ་
སྤྱོད་བཟང་མཁའ་བཟུང་གྱི་ཚུལ་ཐར་རྒྱུང་།

རམས་པ་དག་དབང་ཚེས་གྲགས་དང་། མཁའ་སྤྱོད་པ་དག་དབང་
བསྟན་པ་དར་རྒྱས་གྱིས་མཛད་པ་གཉིས།

{013} ཚེས་འབྱུང་ཚུལ་ཐར་གྱི་ཐོབ་ཀོད་པ་དང་སྤྱག་སྤྱོད་
ཐེར་འདི་བཅུ་མས་པའི་ལུང་ཁྱད་སྤྱོད་པ།

དཔོན་སྤྱོད་དབུ་མཛད་ཚེས་འཕེལ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བདེ་
ཆེན་པ་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཐར་སྤྱལ་།

བཟང་ཚུལ་པའི་བདུད་རྩི་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དབུངས། མི་ཉལ་ལྷ་

འབྲི་སྟོན་པ་ཤེས་རབ་དོན་རྒྱུ་རྒྱུ་ཐར་དེའི་སྟོན་པ་

རྒྱལ་རོང་པ་རོང་སྟོན་སྟོན་གྲོས་མཚུངས་མེད་གྲིས་མཛད་པ་འཕྲོ་
ཅན། ཤེས་པའི་སྟོན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་

རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྒྱལ་ཐར་རྒྱལ་ཐར་སྟོན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་
འཕྲོ་ལྟོན་གྱི་རྒྱལ་ཐར་རོང་སྟོན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་

བྱེད་དཀའ་ཆེན་དགོ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཁ་སྟོང་བཅས། སྟོན་
བྱེད་ཆུབ་ཆོས་འཕྲོ་ལྟོན་གྱི་རྒྱལ་ཐར་དགོ་ལྟོན་སྟོན་

པའི་མཛོས་རྒྱལ་མཚན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་
གྲིས་མཛད་པ། རྒྱལ་ཐར་ཐར་སྟོན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་

དང་། སྟོན་དཔོན་སྟོན་འཆར་དབང་པོའི་རྒྱལ་ཐར། རིན་ཆེན་རྒྱལ་
རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྒྱལ་དགོ་ལྟོན་སྟོན་

དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱལ་ཐར་རོ་མཚར་བདུད་རྒྱུ་ལྟོན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་
སྟོན་པ་ཞང་བཙོན་འགྲུས་སྟོན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་སྟོན་

དགོས་པ་ལྟར་གྲུབ་པའི་རོང་གནང་བ། རྒྱུ་ཐར་བསམ་ཡས་
བཀའ་རྒྱུ་མ་ལེ་ཚན་གཉིས། གསང་སྤྲུགས་

རྩོམ་ཐེག་པའི་རྒྱུ་ཐར་གསང་ལམ་རྩོམ་ཐེག་པའི་སྤྲུག་པ་
བཀའ་རྒྱུ་མ། ཀོང་པོ་ཚེས་མཛད་བཀྲེས་པ་སྤྲུག་པ་

བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་ཐར་རོ་མཚར་འབྲུམ་ཕྱག་འཆར་བའི་
དུངས་ཤེས་ཚེས་མཛད་གཞིན་པ་ཡེ་ཤེས་བརྩོན་

འབྲུག་གིས་མཛད་པ། མང་ཐོས་སྤྲུག་པའི་རང་རྒྱུ་མ་མཛོད་
མཁའ་པ་མེ་ཏི་དོན་གྲུབ་རྒྱུ་མཚན་གྱི་རྒྱུ་མ་

ཐར་སྤྲུག་སྤྲུལ་པའི་མཚན་རྒྱུ་མཚན་མཛད་པ། ཡེ་ཤེས་སྤྲུག་པ་
སྤྲུག་པའི་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་གཞིན་པ་སྤྲུག་པ་

གྱི་རྒྱུ་ཐར་། སྤྲུག་པའི་མཚན་རྒྱུ་ཐར་ཐོས་པའི་མཚན་གྱི་རྒྱུ་ཐར་
རང་རྒྱུ་ཐར་མཚན་དཔོན་དཔོན་མཚན་གྱི་རྩོམ་

ལ་སྤྲུག་པའི་སྤྲུག་པའི་མཚན་རྒྱུ་ཐར་དབང་ཕྱག་
རབ་བརྟན་གྱིས་མཛད་པ། ལྷ་པ་ཚེས་པོས་

མཛད་པའི་དོ་རྩེ་འཆང་དབང་ཕྱུག་རབ་བརྟན། བཀའ་འགྲུར་པ

མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་ལྷན། ལུ་ལུ

པ་རིན་ཆེན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཐར། གྲུབ་ཆེན

ཀུན་དགའ་སློ་གོས་གྱི་རྣམ་ཐར་འཇམ

དབྱངས་དཀོན་མཆོག་བཟང་པོས་མཛད་པ། ལྷོ་བྲག་ཕྱག་རྟེན་བས

མཛད་པར་གྲགས་པའི་སྤྲུལ་འཆང་ཀུན

སློའི་རྣམ་ཐར། ཡོན་བདག་བཀྲ་ཤིས་སྦྱིད་དང་། རྣམ་མཁའ་ཚོས

གྲགས་གྱི་སྦྱེ་རྒྱས། ལུང་བུའི་ཞལ་རོ

འགའ་ཞིག་གི་སྦྱེས་རབས་ལུང་བསྟན། རྩེ་རང་གི་རྣམ་ཐར་ཕྱི

ནང་གསང་གསུམ། ཕྱིའི་རྣམ་ཐར་བདུད་རྩིའི

ཕྱིང་བ་འཕྲིང་པོ། ཕྱིའི་རྣམ་ཐར་གདུང་རབས་དང་བཅས་པ།

རྣམ་ཐར་སྦྱེས་རབས་བསྟུས་པ། ཡོངས

འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་གྲུབ་དབང་སློ་བཟང

རྒྱལ་ཁྲིམས་ལྟར་ཐུབ་བསྟན་མཛེས་སྐྱོད་

དང་གསལ་རྒྱལ་གནས་བཟུང་བཅུ་དྲུག་དང་མེད་གི་བཟང་པོའི
རྟོགས་བརྟུན། རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་སྐྱོད་

མཚོས་མཛད་པའི་ཡོངས་འཛིན་རྒྱལ་ཐར་ཐུབ་བསྟན་པ་རྣམས་འབྱེད་

པའི་ཉིན་བྱེད་དང་། གསོལ་འདེབས་གསལ་

རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བ། སྐུ་ཕྱུ་སྟོབ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་
གྱི་རང་གི་སྐྱེས་རབས་ཐོན་པའི་ལྷན་པ་བསྐྱེད་

པའི་ས་བོན། རྟོག་རྟེན་སྟོབ་བཟང་བསྟན་པའི་མགོན་པོས་
མཛད་པའི་རྟོག་རྟེན་སྟོབ་རྒྱལ་ཐར་རྒྱལ་སྐྱེས་

སྟོད་པའི་མཛེས་སྐྱོད་དང་། འཁྲུངས་རབས་སྐུ་ཕྱུ་མཛད་པ།
པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཛད་

པའི་གནས་བཟུང་རྟོགས་བརྟུན། སྐྱེས་བྱམས་པའི་རྒྱལ་ཐར། རྟོག་
སྟོབ་བཟང་བཟོད་པའི་རྒྱལ་ཐར་རོ་མཚར་

{014} ཚེས་འབྲུང་རྣམ་ཐར་གྱི་ཐོ་བཀོད་པ་དང་སྒྲགས། དེབ

ཐེར་འདི་བརྩམས་པའི་ལུང་ཁུངས་བསྟན་པ།

དཔག་མེད་གསུམ། དག་དབང་ཚེས་གྲགས་གྱི་རྣམ་ཐར་དག་དབང་
བསོད་ནམས་གྱིས་མཛད་པ། དེ་བོ་སྟོ

བཟང་ཞོར་བུའི་རྣམ་ཐར་དེའི་སྟོབ་མ་སེར་རྒྱལ་བྱེད་ཁམ་ཚན་
གྱི་རིགས་རམས་པ་ཞིག་གིས་བསྒྲིགས་པ། ཞི་བ

ལྷ་གོང་མ་འཕགས་པ་དགོ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་དེ་མོ་
དག་དབང་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྣམ་ཐར། ཐོ

གང་བཀའ་འབྲུང་པ་སྟོ་བཟང་ཚེས་འཕེལ་གྱི་རྣམ་ཐར་བསྟན་པའི་
མཛེས་རྒྱན། ཚེས་མཛད་སྟོ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་

གྱིས་བསྒྲིགས་པའི་ཀུ་ཚང་སྟེ་མ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་རྣམ་ཐར། པཎ
ཆེན་ཤུག་པ་སྟོ་གྲོལ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་ཐར་

རྟོགས་བརྟུན་སྟན་དག་ཕན་བདེའི་འབྲུང་གནས་མངའ་རིས་ཞང་
ཁུང་པ་དག་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་

མཛད་པ། གཙུག་ལག་ཚེས་གྱི་སྒྲུང་བའི་རང་ཚུལ་བྱང་པོར
བཟོད་པ་དྲི་བུལ་ཞེས་གྱི་མེ་ལོང་ཀླུ་ཀླན་ཁྱབ་གྱི་ཁ

སྒྲོང་ཅན། ཡང་དེ་ཉིད་གྱི་རྟོགས་བཟོད་སྟོན་དག་ཡིད་འོང་ལྷུག
ཕྱན་གཞོན་རྒྱ་ཀླུ་རེས་ལེགས་གྱིས་བསྐྱིགས་

པ། གཞུང་ཞེས་དཔོན་བྱང་པ་ཚོ་བརྟན་གྱིས་བསྐྱིགས་པའི་གཏམ
རྒྱུད་ལྷ་མི་དགྲུས་པའི་རོལ་མོ། ལྷ་འོད་

གཞོན་རྒྱུ་འི་གཏམ་རྒྱུད་ལྷ་འོད་པ་སྐྱུ་ལ་བཟང་འཕྲིན་ལས་དབང
ལྷུག་གིས་བསྐྱིགས་པ། ཞབས་བྱང་མདོ་

མཁར་པ་ཚོ་རིང་དབང་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱིགས་པའི་གཞོན་རྒྱ་མེད་
གྱི་རྟོགས་བཟོད་དང་། མི་དབང་རྟོགས་བཟོད་

འཛིག་རྟོན་ཀླན་ཏུ་དགའ་བའི་གཏམ། རི་བོ་བདེ་ཆེན་པ་འབྲས་སྤྱངས་
དག་བཞེས་ཡར་འཕྲོག་པར་གྲགས་པ་

ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུ་ལ་རབས་ལོ་རྒྱུ་མེས་པོའི་བྱང་བྱིག་

གོང་དཀར་བ་དཔོན་སློབ་པོ་ཏ་ལ་པ། ལྷོ་བྲག་

མཁར་ཚུ་པ་དག་སློང་སློབ་བཟང་ལྷ་མཆོག་རྟ་ནག་མཁན་ཆེན་
བྲག་ཡབ་པ་བཟང་པོ་རྒྱལ་མཆོག་། ཕྱི་དང་

ལས་ཆེན་གྱི་སློབ་མ་ཀུན་དག་འ་རྒྱལ་མཆོག་། དག་བཤེས་གྲྭ་བ།
འགྲོ་མགོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོག་།

རྩི་ཆེ་གདན་པ་ཀུན་དག་འ་རྒྱལ་མཆོག་། རྩི་བྱང་བསོད་ནམས་དབང་
པོ། མཁར་འགྲོ་མ་བསོད་ནམས་དཔལ་

འབྲེན་། དག་བཤེས་སྟོད་ལུང་པ། གྲྭ་བ་དབང་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོ།
འཕགས་པ་སངས་རྒྱལ། ཡོངས་

འཛིན་དག་དབང་ཀུན་དག་འ་རྒྱལ་གྲྭ་བ། ཞུ་དམར་ལྷ་པ་འི་སློབ་མ་
ཁྱེད་བདག་གྲྭ་བ་མཆོག་དབང་པོ། ཁམ་

འབྲོག་ལུང་པ་སློབ་བཟང་རིན་ཆེན་། སྤང་ཐར་པ་བྲག་ཡག་བྱ་
བཏང་རིན་ཆེན་ལྷ་མཆོག་ལ། རྟོར་ཚང་ཚོས་རྩི་

ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས། འབྲི་དཔོན་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་པ་སྤྲུལ་
ཚེས་འབུམ། སྤྱིད་གྲོང་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་སྤོ

བཟང་ཚེས་འཁོར། ས་བཟང་སྤྲུལ་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན། གྲོང་
ཆེན་གསུམ་པ་འཛིགས་མེད་གླིང་པ།

མཁུན་བརྩེ་འོད་ཟེར། སྤྲགས་ཆེན་སྤོ་བཟང་ཚེས་འཕེལ། མཁར་
རྩོམ་བཟོད་པ་རྒྱ་མཚོ། སྤོ་བཟང་འཕྲིན་

ལས་དབང་པོ། མོ་ལྷ་པ་དགའ་ལྷན་བྱང་ཅེ་ཕུན་ཚོགས་རྒྱུ
མཚོ། ཀམ་འི་ཉེ་བ་ཡོར་གཤེས་པ་བྱང་མེས་ཤེས་ཤེས་

རབ་བཟང་པོ། ལྷུང་པོ་རྩེ་ཐང་རམ་རྒྱུང་ཤོད་དེལ་མགོ་པ་
མེར་བྱེས་པོ་ཉི་སྤྲུལ་རྩེ་རྒྱུང་ཤེས་རབ་དབང་པོ།

དྲགས་པོ་འབྲུམ་མདའ་པ་བཀྲ་ཤེས་རྣམ་རྒྱལ། ཐང་སག་མཁན་པོ་
ཅེ་དབང་བ་དངོས་གྲུབ་རྒྱུ་མཚོ། མི་ཉལ་རི་

ལྷུང་བསམ་གྲུབ་ཚེས་གླིང་གི་མཁན་པོ་གཙུང་གསེར་མདོག་ཅན་དང་
ཉེ་བ་དཀར་པོ་བྲག་པ་འཇམ་དབྱངས་

བསམ་འགྲུབ་བཟང་པོ། སྒྲིམ་སྒྲིམ་ལྟ་གཏུག་དག་འཇུག་ལྟ་
ལྟ་དང་རྒྱལ། སྒྲིམ་དཀར་དཔོན་སྒྲོབ་སྒྲོབ་བཟང་

མཆོག་གྲུབ། དར་མོ་སྒྲིམ་རམས་པ་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་གྲགས། སྒྲང་
སྒྲང་མཁན་པོ་རས་ཆེན་ལྷ་བ་རྒྱལ་མཆོན། པཎ

{@015}མདོ་སྒྲིམ་ལྟོང་ས་སུ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོལ་དར་ཚུལ་ལས་བརྩམས་
སྤྱིར་བཏགས།

ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཕྱི་མོ། ཁྲ་ཚང་པ། གསེར་ཁང་ཆོས་རྒྱུ་ཏ
མ་ཏི། ཨེ་ཅུང་དག་འམ་ཐོ་ཡོར་བ་རྒྱུད་སྒྲིམ་སྒྲོལ་དབུ

མཛད་བྱམས་པ་ཆོས་ལྡན། སྒྲགས་ཆེན་དོ་རྩེ་འཆང་སྒྲོ་བཟང་
བསྐྱེད་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་རམ་འཇམ་དབྱངས་

སྒྲོན་ལམ། རྒྱལ་ཕྱི་རབ་བརྟན་གྱི་བཟང་འཕགས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་
ཐར། གཞན་ཡང་མི་ཉལ་གི་མཁས་པ་རེ་

རེར་རྣམ་ཐར་པོ་ཏི་རེ་རེ་དང་། ཞི་འཕགས་སྒྲུ་ཕྱིང་། བྲག་ཡབ་

ཆེ་ཆུང་སྐྱ་ཐེང་། རྒྱལ་སྐྱ་སྐྱ་ཐེང་སོགས་ཀྱི

རྣམ་ཐར་པོ་ཏུ་ལོངས་པ་དུ་མ་བཞུགས་ཤིང་། འདི་དག་ནི་རང་གི
མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་རགས་རིམ་བཞོད

པ་ཡིན་ལ་འགའ་ཞིག་འོག་ཏུ་འབྱུང་དོ། །ཆོས་འབྱུང་དང་རྣམ
ཐར་ཀྱི་ཐོ་བཞོད་པའི་སྐབས་སོ། །

༄༅། །མདོ་སྐད་ལྡོངས་སུ་བསྟན་པའི་སྲོལ་དར་ཚུལ་ལས་བརྩམས
སྒྱིར་བཤད་པ།

དེ་ནི་ཡུལ་མདོ་སྐད་ཀྱི་ལྡོངས་སུ་བསྟན་པའི་སྲོལ་ཇི་ལྟར་དར་
བའི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་སྒྱིར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡང་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་
འདས་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་བྱི་དེ་ལོ་ཆུ་རྟ་ལ།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་སུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་རྒྱུད་
གསུངས་པ་ནས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་དང་ཞེ་གསུམ་ན་བོད་

ཡུལ་ཚོས་རྒྱལ་ཐོག་མ་གཉེན་ཁྲི་བཅན་པོ་བྱུང་ནིང་། དེ་ནས
བརྩིས་པའི་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་ར་གཅིག་པ་མེ་བླང

ལ་སྤྱོད་རས་གཟིགས་དབང་སྒོང་བཅན་སྐུ་པོ་ལ་ཁྱུངས། དགྲུང་ལོ་
བཅུ་པ་ལ་རྒྱལ་སར་བཞུགས། མི་ཚོས་

གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ཁྲིམས་བཅས། དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་དམར་པོ་རིར
ཕོ་བྲང་བརྩིགས། ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་

བརྒྱུངས་ནས་ཡི་གའི་སྒོལ་བཏོད། མཐའ་བཞིའི་རྒྱལ་པོ་དབང་དུ་
བསྐྱུས། དེ་སྐབས་རྒྱ་བལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་

སྟོབས་འབྱེད་དང་རྒྱལ་བསྟན་དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་བོའི་སྐྱེ་བརྟན་
རྣམས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་དེ་

གཉིས་བོད་དུ་སྤྱོད་འབྲེན་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་བལ་བཟའ་ཁྲི་བཅན་
དང་། རྒྱ་བཟའ་འཁྲུན་ཞིང་ཀོང་ཏོ་གཉིས་ཁབ་

དུ་བཞེས། ཀོང་ཏོ་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་དཔོན་གཡོག་མདོ་ཁམས་ཀྱི་
ཕྱོགས་འདིར་བྱོན། བློན་པོ་མགར་རྒྱས་

མི་ཚབ་དུ་བཀགས་པ་ལ་སྐྱུག་ཕྱིར་བྲག་ལ་རྒྱས་པའི་དབུ་དུ་མ
དང་བཟང་སྦྱོད། རྟོ་སྐྱུ་ཁྱུ་བརྒྱད་ཅུ་པ་རྣམས་

བཞོས། རྩུ་འཕུལ་གྱིས་ཤེད་བཟུང་ནས་ཞིང་མོས། རྩུ་སྐྱོར
བཅུ་གས། རྣམས་ཁོད་ལ་བརྟུགས་པ་ལྟར་

བྱས། རྩུ་མོ་འཕུང་ལམ་བཅོས་ཤིང་སེ་བ་སོགས་ལ་བལྟར་འགོ
གསུང་ཡུལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱོན་པས་བློན

པོ་འགའ་རེས་ལམ་དུ་ཅི་འགོར་བྱེད་པ་མཐོང་། ལ་ལས་སེ་བ་སོགས་ལ
གཟིགས་པ་མཐོང་། འགའ་ཞིག་གིས་

སྐྱོལ་མ་དང་ཐུབ་པའི་སྐྱུས་བོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཞབས་གྱིས་བཅགས་
ཏེ་བྱོན་གྱིས་སྐྱོབས་པར་མཐོང་བ་སོགས་མི

འདྲ་བ་བྱུང་། མགར་གྱིས་རྩུ་ཡུལ་དུ་རྒྱ་སྐྱོད་ཀྱི་བྱང་སྟེ་བོད
གྱི་རི་གཙན་མཐོང་སར་ལྷ་གསོལ་ཁུལ་གྱིས་

ཕེབས་བྱོས་མཛད་པའི་རི་ལ་ཁམས་གྱི་མགར་ཐར་དུ་གྲགས། ཀོང་

ཇོ་དཔོན་གཡོག་སྒོ་དོང་སྒོ་མའི་རྩར་འབྱོར་

ཆོ་རྒྱ་ནག་གི་ཕུ་གཡང་ཉམས་པས་རྒྱའི་ལྷ་སྤང་འཁྲུགས་

ཏེ་ཁ་བཏོད་མེད་བབས་པས་ནགས་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་

འཛིངས་པ་ལྟར་བསྐྱེལ་བས་ལམ་འགགས་ཏེ་རྒྱ་བ་གཉིས་འགོར་བར་

མགར་གྱིས་སྒྲུན་ནས་མར་སྒྲིབས། བསང་

དང་ཐུད་གཏོར་ཏེ་རྒྱའི་ལྷ་མཆོད་པས་ཁ་བཏོད། ནགས་མ་

རྒྱམས་ལངས་ནས་ལམ་དོད་ཀྱང་ཀོང་ཇོ་ཡུལ་ལ་

{ @016 } མདོ་སྐད་ལྡོང་ས་སུ་བསྐྱན་པའི་སྒོལ་དར་ཚུལ་ལས་བརྩམས་

སྒྱིར་བ་ཤད་པ།

འཕྲང་བའི་རྒྱམ་པས་སྒྱིར་ཐེབས་རྩིས་མཛད་པར། སྤར་རྒྱུ་

ནས་ཐེབས་ཁར་ཡབ་རྒྱལ་པོལ་གསེར་དངུལ་གྱི་ཉི་ཟླ་

ཡོད་པ་བསྐྱངས་པ་རྒྱལ་པོས་སྟེར་མ་ཐོད་པར་མགར་ལ་བྲིས་པས་

རྟོ་དེ་འདྲ་གཉིས་བཟོས་ལ་གསེར་ཚོས་དང་

དདུལ་ཚེས་བརྒྱབ་སྟེ་གོ་རྒྱུ་གྱིས་བཏུམས་ནས་དབུས་གཙང་དུ་མ་
སླེབས་བར་དུ་ཁ་མི་འབྱེད་པས་ཚོག་ཅེས་

བཤམ་པ་བདེན་པར་རྫོམས་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱས་ཡོད་པ་ལ། མགར་གྱིས་
ཁྱེད་གྱི་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཁྱེད་ལ་དེ་ཙམ་མཐོང་

ཆེན་པོ་ཡོད་མེད་ཉི་ཟླ་ལ་གཟིགས་ཞུས་པ་ལྟར་གཟིགས་པས་གོ་རྒྱུ་ནི་
གྱི་ངོས་ལ་རྩི་འབྱར་བས་དོ་ཡིན་པ་མཁྱེན་ནས་

བྱུགས་ཁྲོས་ཚུལ་གྱིས་གཡས་གཡོན་དུ་བྲབ་ལ་བསྒྲིལ་བ་ལ་དོ་
ཉི་ཟླར་གྲགས་ཤིང་། འདི་ནས་མགར་གྱིས་ཐེབས་

རྩིས་བློན་པ་དང་། གོང་མའི་ཕོ་བྲང་ཞིས་ངན་སྤུ་ཡིན་པས་འདི་
ཚུགས་ཐེབས་ལམ་འཁྲུལ་མེད་དང་། འབུམ་

གྲིང་གི་བྱུམས་སྐྱུ་ཡང་ལྷ་གཅིག་དེ་ཉིད་གྱིས་བཞེངས་པའི་གསུང་
རྒྱུན་ཐོས་ལ། དེས་ན་རྒྱལ་ཡུམ་ལྷ་གཅིག་གོང་

ཇོ་དང་། ཐོན་མི་སམ་རྩོུ་། སློན་པོ་མགར་སོགས་གྱིས་རྒྱལ་བ་

རང་ཉིད་དང་བྱིན་རྒྱབས་མཚུངས་པའི་ཤྱུག་

ལུ་ནི་འི་སྒྲ་བརྟན་སྤྱན་དངས་ཏེ་ས་ཕྱོགས་པལ་ཆེར་ཞབས་
གྱིས་བཅགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་མདོ་སྤྲད་གྱི

ལྷོངས་སུ་རྒྱལ་བསྟན་འཕེལ་རྒྱས་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་
ཐོག་མར་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྒྱ་ནག་ཐང་བང་གི

དུས་རྒྱ་གར་ནས་པཎྜི་ཏ་ལྷ་བརྒྱུ་རི་བོ་ཙེ་ལྷར་སྤྱན་

དངས། དེ་སྐབས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་རྣམས་རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཏེ་

ཐུང་བྲག་དགོན་དུ་ཐེབས་ནས་བཀྲ་ཤིས་གསོ་སྦྱང་དང་དབྱུར་
གནས་པ་མཛད་པས་བསྟན་པའི་དབུ་བརྟེས་པར་

བཞག་པ་དང་། རྒྱ་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་དར་བའི་ཐོག་མར་འཇམ་

དབྱུངས་རྣམ་འཕྲུལ་ལུ་ལྷག་མཛུ་གྲིས་ས་འདུལ་

མཛད་པའི་གནས་ཀྱང་པརྒྱའི་རི་བོ་ལེན་ཏུ་འཇུག་གསལ་པ་ཡིན་

གསུངས། སྦྱོང་བཅོན་གྱ་གཉིས་པ་ས་ཁྱིལ་

གཤམ་མཁུ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་མོང་བའི་སྟེ་ལ་ཁྱི་སྟོང་ལྔ་བཙན

འཁྱུངས། དགྲུང་ལེ་ཉིར་གཅིག་པ་ས་སྟག་ལ

བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། ལོ་བཞི་ལ་གྲུབ། སྟོན་པའི

འཁྱུངས་ལེ་སོགས་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང

འདིར་ཀྱེན་མཁྱེན་བསྟན་ཅིས་ལྟར་བཀོད། མཁན་སྟོབ་ཚེས་གསུམ་བཀའ

བསྟོས་ཏེ་བེ་ཉར་སྐྱེ་བྱ་བསམ་ཡས

སྤང་མར་འགྲུག་ཆེད་རྒྱལ་པོས་ངན་ལམ་ཏར་ཀྱུ་གོང་དམག་དཔོན

དུ་བསྐྱོས་ཏེ་དམག་བཏང་། ལྷ་ཉིར་གྱི

སྟོམ་གྲུ་བཙོམ། རྒྱལ་བུ་རྣམ་པ་ལ་དང་གཡུའི་བྱབ་པ་རང

བྱོན། བསེ་འགག་སྟུག་ཆུང་སོགས་རྩལ་དང་ཡོ

བྱད་ཐམས་ཅད་ཁྱེར། སྟོབ་དཔོན་བརྒྱས་ཕྱག་རྟོར་གྱི་ཉིང་དེ

འཛིན་མཛད་དེ་རྣམ་སྲས་འཁོར་བཙས་གྱི་དམག

གིས་ཚེས་སྟོང་བཀྲུག་ནས་བེ་ཉར་དཀོར་མཛོད་གླིང་གི་ཁྱུག་ཏུ་ཉེན

བཅུགས་དམ་ལ་བཏགས་ཞེས་བཤད་པའི

ཉོར་ཡུལ་ནི་ཀན་གུ་འུ་དང་ཉེ་བའི་ཡུ་གུར་གྱི་སར་ངོས་འཛིན་
ཅིང་། བྱང་གུ་གུའི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་དམག་བྱངས་པར་

བཤད་པ་འདྲ་རྩོུད་གུ་གུའི་ཡུལ་ཁམས་ལ་བྱེད་དོ། ཉོར་གྱི་
སྒོ་མ་གྲ་བཙེ་མ་སྐབས་དམག་ནང་ནས་སྒྲིན་པོ།

བཏུས་པའི་དཔའ་བོ་མི་དགུ་དམག་དང་བཅས་པ་ཉོར་བོད་ཀྱི་མཚམས་སུ་
བཞག་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་མ་བྱུང་བར་

དུ་ཕྱི་གུ་ཏུ་མེད་གསུངས་པས་དཔའ་བོ་མི་དགུའི་རྒྱུད་པ་ལ་ཀ་མ་ལོག་
ཏུ་ཐོགས་ཤིང་། མདོ་སྐད་ལྟོ་བྱང་གི་མི་རྒྱུད་

ཕ་ལ་ཆེར་བོད་ཚོས་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱ་བོད་སོ་མཚམས་སུ་བཞག་པ་ལས་
མཆེད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་སྐད་རིགས་ལ་འད་

བན་རྟིང་མ་འགྱུར་བ་མང་། དེ་བཞིན་དུ་ས་སྐྱ་འཁོན་གྱི་
གཏུང་རྒྱུད་དུ་མ་དང་། སྐྱ་བསྐྱར་མར་བལོ་ཙྱ།

{0017}མདོ་སྐད་ལྗོངས་སུ་བསྟན་པའི་སྲོལ་དར་ཚུལ་ལས་བརྒྱུ་མས།

སྒྱིར་བཤད་པ།

དཔལ་ཆེན་རྒྱ་ལོ། རོག་ཆོས་སྐྱོ་དོ་ཇེ། གཙང་རྒྱལ་བའོ་རས།

རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་འགའ་རེ་དེང་སང

ཡང་ངོས་འཛིན་རྒྱ་སྒྲིང་། ལོ་ཆེན་བེ་རོ་ཅོན་དགོས་དབང་གིས།

རྒྱལ་མོ་ཆོ་བ་རོང་དུ་བྱོན་པར་བཤད་པའི་ཡུལ།

ཆོ་ཁོར་ངོས་འཛིན་ཅིང་སློབ་མ་གཡུ་སྒྲིང་པོ་སོགས་ཀྱང་།

བྱང་། ཨུ་རྒྱན་གྱིས་སྒྲུལ་བ་དུ་མ་བཀྱེན་ས་དན་ཏིག།

ཡང་ཏིག་མཆོ་རྟིང་གཉེན་གྱིང་བྲག་དཀར་སོགས་གནས་སློ་བྲངས།

མེད་ཐྱེ། དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་རྣལ་འབྱོར་

སྒྱོན་པ་བྱ་བས་མདོ་སྐད་ཀྱི་གཞི་བདག་རྣམས་དམ་ལ་བཏགས།

མངའ་བདག་ཁྱི་རལ་གྱི་དུས་རྒྱུན་གཤི་རྒྱལ་པོ།

དང་དཔོན་ཞང་འདུམ་བྱ་བར་མ་མཐུན་ནས་བོད་རུ་རེ་ནས་དམག།

སྟོང་སྒྲེ་བཅོ་བརྒྱད་རེ་དར་ཆོན་ཁྲིག་གེ་པ་ཁྲིད།

དེ་རྒྱུ་འི་གོན་པོ་རྣམས་བཀྱམས། རྒྱུ་ཆམ་ལ་ཕབ། དཔོན་པོ་མཉེས་
པའི་སྐྱེས་མཉུལ། བོད་ཀྱི་མཆོད་གནས་ལོ་

པ་ཆ་རྣམས་དང་། རྒྱུ་འི་རྩ་ལ་ཆ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་པོ་མཛད།
རྒྱུ་འི་གོང་གུ་མེ་རུ་བྱ་བར་རྒྱུ་བོད་ཀྱི་ས་མཚའ་མས་

བྱས་ཏེ་དེར་བོད་བཅད་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་རྒྱུ་རྩེའི་གཙུག་
ལག་ཁང་བརྩི་གསུམ་པར་བཤད་པ་མཆོད་རྟེན་

དཀར་པོར་པོར་པོར་འཛིན་པ་དང་། མངའ་བདག་ཁྱི་ར་ལ་ཉིད་དངོས་སུ་
ཕེབས་ཞིང་ར་ལ་བཞུང་བཞུགས་ཀྱི་མཆོད་

རྟེན་ཁྱི་ར་ལ་ཡོད་པ་གྲགས་ཆེ། མདོ་སྐྱོད་འདི་ལ་བསྟན་པ་སྤྱི་
དར་དང་ཕྱི་དར་གྱི་བསྟན་མེད་པར་བཤད་པ་འད་

སྐྱོར་མོད། གང་ལྟར་སྤྱི་དར་གྱི་དུས་སུ་མཁས་གྲུབ་རྒྱལ་སྤོན་
མང་པོས་མདོན་པ་དང་མི་མདོན་པ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་

བསྟན་འགྲོར་སྐྱོན་པའི་མཛད་རྒྱུ་རྒྱ་བས་ཆེན་བསྐྱབས་པར་གོར་མ་

ཆགས། ཁྱད་པར་བོད་དུ་གྲུང་དར་མས།

བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པས་པའི་དུས་སུ་དཔལ་ཆེན་ཆུ་བོ་རི་འོློམ་གྲུ་ནས།
གཡོར་སྟོད་ཀྱི་དམར་པཏ་ཤྲུ་མུ་ནི།

བྱད་ཆུང་མདོའི་གཡོ་དགེ་འབྱུང་། རྒྱ་རབ་པའི་གཙུང་རབ་གསལ།
གསུམ་གྱིས་འདུལ་བ་བྱེད་ཁལ་ཞིག་བཀལ་ཏེ།

མར་འུམ་སྟོད་དུ་བྱོས། གར་ལོག་ནས་ལམ་ཐོན། རྟོར་ཡུལ་ལ་བྱས།
མདོ་སྐྱད་ལྟོ་ངོས་ཀྱི་བེ་རི་འོློམ་ཆོ་

ནས་ཆུར་བྱོན་ཏེ་མ་ལུང་དོ་རྩེ་བྲག་ར། ཡན་ཆུང་གནམ་
རྩོང་། དན་ཏྲིག་ཞེལ་གྱི་ཡང་དགོན་སོགས་ན་སྟོམ་

ཞིང་ཡོད་པ་མ་ཆུ་ཁའི་ཕྱགས་རྩིས་མཐོང་སྟེ། དགོང་ག་མི་
འདུས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིས་པས། ཚོང་ཁ་བདེ་ཁམས་

ཀྱི་དམུ་བྱུ་གསལ་འབར་བྱ་བའི་ཁྱེད་ཞིག་དད་པ་སྐྱེས་ཏེ་རབ་
བྱུང་ཞུས་པས་གཙུང་གིས་མཁན་བོ་དང་། གཡོ་

དང་དམར་གྱིས་སློབ་དཔོན་བྱས་ཏེ་རབ་རྟ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར
ཚོགས། མཚན་ལ་དག་བ་རབ་གསལ་དང་།

ཕྱིས་སུ་བྱུགས་རབ་ཆེ་བས་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དུ་གྲགས། མཁན
སློབ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་མི་ཉག་གླའི་ཡུལ་

དུ་གོ་རིང་མང་གི་གྲགས་ལ་འདུལ་བ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་ལྷ་ཙུང་
སྒྲི་ཏིག་རྟ་སྟོན་གྱི་ལྷ་རྟེན་མང་དུ་བཞུགས་པའི་

དག་འདུན་གྱི་གནས་ཤིག་རྟ་ཀྱའོད་མཚོག་གྲགས་པ་ལས་འབྱུང་ཁྲིཀ་
དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མངོན་པ་ལོ་བཅུ་

གཉིས་སུ་གསལ། དན་ཏིག་རྟ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཐོག་མར་སྤྲུམ་པའི་
ཤེས་གཡུང་རྒྱུང་དང་། དེ་ནས་བར་

གནས་བརྟན་གྲགས་པ་རབ་རྟ་བྱུང་སྟེ་སྤྲུམ་པའི་གཉིས། རབ་གྲགས་
པ་དང་། ཅོག་ཆེན་ཤེས་རབ་འབྱུང་

གནས་སྟེ་རྟ་ཅོག་གཉིས། བཞད་དཔལ་གྱི་དོ་ཚུལ་དང་སྤྲུམ་པའི་

མཆོ་སྟོབས་པཎ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། རལ་བ་དྲེ་རྩེ།

དབང་ཕྱུག་དང་སྐྱབས་ལའ་ཞི་དཔལ་གྱི་དབང་ཕྱུག་སྟེ་འལ་
སྐྱབས་གཉིས། ཟོང་མཆོག་ཆོས་རྒྱུད་དང་མཚུར་

ཤེས་རབ་མཆོག་སྟོན་མཆུང་གཉིས་ཏེ་མི་བརྒྱུ་བཀའ་བློན་ཞུས་
བའི་མཆུང་གྱི་མཁན་བླ་ལྟ་མེས་ཤེས་རབ་ཚུལ་

{ @018 }མདོ་སྐྱོད་ལྗོངས་ལུ་བསྟན་པའི་སློལ་དར་ཚུལ་ལས་བཅུ་མས་
ལྟུང་བཤད་པ།

གྲིམས་མོགས་དབྱས་གཙང་བརྒྱམས་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང
རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་དུ་ཚུ་བོ་

རིན་པོ་མའ་མར་དམར་གཡོ་གཙང་གསུམ་དང་། ཀླུ་འོད་མཚོ་གྲགགས་
པ། རོང་རྩོན་མེད་པོ་རྒྱལ་མཚན།

ལྷ་ལུང་དཔལ་རྫོང་དང་གསུམ་ཕྱེད་དུ་བྱོས། དང་པོ་གསུམ་
མཁན་སློབ་བྱས་ཏེ་ཐོན་པོ་འི་པུ་རྒྱ་ཟ་གསལ་རབ།

ཏུ་བྱུང་བའི་མིང་ཤུག་དག་བཀས་ལ་ཏུ་བཏགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས
ཁམས་པའི་མི་བལ་དོན་དབང་ལྷུག།

སྤྱབས་དཔལ་གྱི་བྱང་ཆུབ། ཡང་གོར་ཡེ་ཤེས་གཡུང་རྒྱུད། སྤར་
རིན་ཆེན། ལྷུང་ཡེ་ཤེས་སང་གེ་ཤོང་ཆུང་།

ཤེས་རབ་གྲགས། ཡུན་འབར་བ་བྱང་ཆུབ། གྲུམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་
མཆོན། ཅོར་ཤེས་རབ་བྱང་ཆུབ། སྤྱབས་

དཔལ་གྱི་བྱང་ཆུབ། སྒོ་མཛུ་ཤི་སོགས་མཁས་བཙུན་མང་པོ་
བྱོན། བསྟན་བསྟུབས་བརྒྱད་ཅུ་པ་ལ་བསམ་

ཡས་ཀྱི་བཙུང་པོ་ཆོན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་བདག་རྒྱུན་མཛད་
པས། གྲུ་མེས་ཤེས་རབ་ཆུང་ལ་ཁྲིམས། འབྲིང་།

ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན། ཆོང་དགེ་ཤེས་རབ་སང་གེ་ཤོན་དོན་
དབང་ལྷུག་སུམ་པ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོ་གྲོས། རྒྱ་སྒྲོ་གྲོས་

ཤེས་རབ། གཞོན་བན་ཆོས་མཆོག་སྟེ་དབྱས་གཙང་གི་མི་བདུན་གྱིས་
གྲུམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་ལ་མཁན་པོ་དང་།

ཅི་རེ་ཤེས་རབ་བྱང་ཆུབ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ཞུས་ཏེ་ཐོག་མར་བཀའ་

དྲིན་མཐོས། དེའི་རྟིང་ལ་མཐའ་བཞི་རྒྱལ་

འཕགས་པ། རག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས། བ་བཅུན་སྒྲོ་གྲོས་དབང་

ཕྱག་སྐྱེ་ལེགས་ཉང་བྲན་ཆོས་

སྐབས་པ། གམ་ཤིང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་ལམ་སྟེ་ལྟ་ཟེར། འོན་ཀྱང་སྤྱ

ཆོན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་པ་འཕན་ཡུལ་

ཞོགས་པའི་རྒྱ་གསལ་ག་ཤེན་འབར་བྱ་བའི་བོན་པོའི་བྲ། རྒྱ་བ་

འཕེན་བྱ་བ་ཁམས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མིང་ལ་

འདོད་པ་བརྟག་དགོས། ཡང་ལོ་རྒྱས་ཆོན་མོ་བྱ་བར། ཞང་མདའ་

འཇམ་དཔལ་དང་། ཡང་གོང་ཤེས་རབ་

འབྱུང་གནས་གཉིས་ཁམས་སུ་བྱོན། ཡང་གོང་གིས་ཁྱུངས་བརྟན་ནས་

ཞང་མདའ་འཇམ་དཔལ་ལས་སྤྱ་ཆོན་

བསྟེན་པར་རྫོགས། དེའི་མཁན་བྲུ་ཅོག་རོ་དཔལ་གྱི་དབང་ཕྱག་

དང་། གྲུམ་ཕྱིང་ལྷག་ཅན་གཉིས་ལ་གཙུང་

ནས་ལོ་ཚོད་གཉིས་དང་། དབུས་ནས་གྲུ་མེས་དང་འབྲིང་སྟེ་བཞིས་
བསྟེན་ཚོགས་ལུས་ཞེས་ཀྱང་བཤད།

ཡོངས་གྲགས་ལ་གྲུ་མེས་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ། འབྲིང་ཡེ་ཤེས་ཡོན་
ཏན། རག་ཤི་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་འབྲུང་གནས།

རྩ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་སློ་གྲོས། སུམ་པ་ཡེ་ཤེས་སློ་གྲོས་ཏེ་དབུས་ཀྱི་
ལྷ། ལོ་སྟོན་དོ་རྩེ་དབང་སྒྲུག་ཚོང་བཅུན་ཤེས་

རབ་མེད་གཤེད་དང་པ་ལྷ་བདེ་ཀར་ཏེ་གཙུང་གི་གསུམ། མའའ་རིས་
པ་འོ་བརྒྱད་སྟེན་གཉིས་བཅས་མདོ་སྨད་

དུ་ཕྱེབས་ཏེ་སྤྲེལ་ལ་བསྟེན་ཚོགས་ལུས། གྲུ་མེས་ཡར་ཕྱེབས་
དུས་དབུ་ལྷ་གསོལ་འཕྲོ་ས་མེད་བཏབ་པ་གནད་

སྟེ་འདི་གྲོན་ལ་ད་རྩེས་སུ་དྲན་པར་གྱིས་གསུངས་པས་འདྲུལ་འཛིན་
རྣམས་ཀྱིས་དབུ་ལྷ་མེད་པོ་བཞེས་པ་དར་

ཞིང་། སྤྱི་དང་གྱི་བསྟན་པའི་དངོས་གཞི་དག་ལྟན་རིང་ལུགས་ཡིན
པར་ལུང་ཡང་བསྟན་ཏེ་བཀའ་གདམས་

སྒྲིགས་བཅུ་། ཡན་ལག་གི་མིང་དེ་མ་མོ་ལ་བཏགས་ན་ལེགས། ལུས་ལས་
ཡན་ལག་རྒྱས་བྱ་བའི་ལུགས་ཡིན་

གསུངས་པ་འདི་ལ་གོ་རྒྱུ་མང་བར་སྒྲུབ་། གྲུ་མེས་ནས་བརྒྱུད་དེ་
གཟུས་འདུལ་འཛིན་བྱ་བཞི་སྟོབ་རྒྱུ་དང་བཅས་

པ་། རྒྱུ་འདུལ་འཛིན་སོགས་འདུལ་འཛིན་པ་ཆེ་བ། གྲུ་མཆེད་གསུམ།
གྲུང་ཤར་གཉིས། སྒྲུང་ཐང་པ་

སོགས་བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་དེང་སང་གི་བར་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་
བསྟེན་པར་ཚོགས་པ་ལ་སྤྱོད་མཁན་བརྒྱུད་

{0019} མདོ་སྤྱོད་ལྗོངས་སུ་བསྟན་པའི་སོལ་དར་ཚུལ་ལས་བརྒྱུམས་
སྤྱིར་བཏགས་པ།

ཅེས་གྲགས་ཏེ། མཁན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
ཁྱབ་བརྒྱལ་རྒྱུན་ཆགས་པའི་བཀའ་དྲིན་ཤེས་

དགོས་པས་སྒོམ་རྒྱུ་དག་མ་དག་དབྱེ་ཁུལ་གྱིས་འདི་ཁོ་ན་སྤྱོད་གས
འཕུལ་བྱེད་པ་རིགས་མིན་གྱི་བྱི་དོར་མཁས་

གྲུབ་སྐྱེ་པའི་ཉི་མས་མཛད་ཟིན་པ་སྤྱར་ཡང་བྱུང་བསྟན་ངོ་མ
ཅན་དུ་མི་བྱ་ལ། ཀྱུན་མཁུན་གོང་མས་ནག་སྤྱོད་གས

རེ་གཉིས་གྱིས་དགྲ་ག་བསམ་ཀྱང་སྤྱར་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བར་གསུངས་
པ་བཀའ་གདམས་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་དག་

གིས་གདམས་དག་ཏུ་གོ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་སྤོང་བཅོན་རྒྱལ་སར་
བྱོན་པའི་ས་མོ་སྤྱང་ནས་རལ་བ་ཅན་འདས་

པའི་ལུགས་བྱ་ཡན་ཆད་ལ་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག་སོང་འདུག་
པའི་རིང་ལ་བོད་དུ་བསྟན་པ་ལྔ་དར་གྱི་ཐ་སྙད་

བྱས། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་བྱ་ཡན་ལ་ལོ་སྟོང་དང་
དགུ་སོང་། སྤྱང་དར་བཤོངས་ནས་ལྔ་བཅུ་

འདས་པའི་ཆུ་བྱི་ལ་སྤྱ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་འཁྱུངས། དེ

ནས་ལོ་བདུན་པ་སྟ་ལ་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན

བཟང་པོ་འཁྲུངས། དེ་ནས་བཙུང་ལྷ་འདས་པ་བསྟན་བསུབས་དོན་གསུམ
པ་ཚུ་བྱ་ལ་སྤྱི་དར་གྱི་མགོ་ཚུགས་པ་

ཀློན་མཁྱེན་བྱ་བཞེད། དེ་ནས་ལོ་དྲུག་པ་སྟ་སྤྱི་ཆེན་གྱི་ཉེར
བདུན་པ་ལ་སྤྱི་དར་མགོ་ཚུགས་པ་འབྲེམ་བཞེད

པ་སྤྱི་ཆེན་བསྟན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ལྔ་པ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་
དབུས་གཙང་གི་མི་བཅུ་བསྟན་པར་རྫོགས་ཏེ

དགུ་ཡར་ཤེབས་པའི་སྤྱི་ལོ་ཀླ་མེས་དབུས་སུ་ཤེབས་པར་གསུངས་པ་
དང་ཉིན་ཏུ་འགྲིག་སྟེ་དེ་ནས་རེ་ལྔ་པ་ཚུ་

རྟ་ལ་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་བོད་དུ་བྱོན། དེ་དུས་དབུས་གཙང་
གི་མི་དྲུག་གམ་བཅུའི་ནང་ཚོན་སུམ་པ་ཡེ་ཤེས་

བཞུགས་པ་གྲགས་ཆེ། སྤྱི་ཆེན་གྱི་དོན་དྲུག་པ་ལ་མེ་མཁའ་རྒྱ
མཚོ་རྫོགས་ནས་རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་ཡོས་ཤིང་།

དེ་ནས་བརྒྱད་པ་དཔལ་པ་གྱུ་བཞི་པ་ཤིང་ཕག་ལ་ག་ཞེས། དེ་ནས་
ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་བཅོ་ལྔ་པ་ས་གྱུ་འདི་ཡིན།

ཁ་ཅིག་འཁྱུངས་ལོ་ཚུ་བྱི་འདིར་བྱས་ཆོ་དམར་གཡོ་གཙང་གསུམ་
ལོ་དགུ་བཅུ་ལྷག་རེ་ལོན་དགོས་པས་འཕྱིས་

ཟེར་ནས་རལ་བ་ཅན་མེ་ཁྱི་ལ་འཁྱུངས་པའི་ཉིར་བདུན་པ་ཚུ་བྱི
དེ་ལ་འཁྱུངས་ཟེར། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནས་ལོ་བཅུ་པ་

ལྷགས་བྱ་ལ་ཆོས་རྒྱལ་བཀོད་སྤྱོད། དེ་ནས་ད་བརྒྱད་པ་ས་རྟ་ལ་
ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་འཁྱུངས། སྤྲ་ཆེན་གྱུ་

བཞི་པ་ཤིང་ཕག་ལ་ག་ཞེས་པར་བྱས་ན། དེ་དུས་འབྲོམ་བཞེད་
པའི་ཕྱི་དར་གྱི་མགོ་མ་ཚུགས་དགོས་ཤིང་།

དེའི་རྗེས་ཀྱི་ཤིང་ཕག་ལ་བྱས་ན་བརྒྱ་དང་ཞེ་བཞི་པ་ཡིན་
འདུག་ལ། སད་མི་མི་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་མ་རྣམས་

མཁན་བྱ་ལི་ཡེ་ཞེས་རིན་ཆེན། དེའི་མཁན་བྱ་གཡོ་དགོ་འབྱུང་
སོགས་དང་མི་བཅུས་གཙང་ལ་བཀའ་རྒྱུ་ཞུས་

དུས་ང་རྒྱལ་པས་མཁན་བུ་མི་འཁྱོངས་གསུངས་པ་ཡང་ཡོངས་གྲགས་
ཡིན་ལ། གྲྭ་ཆེན་དགྲའ་ལོ་བཞི་བཅུ་ཙུ་དག་ལོ་

པ་ལ་དན་ཏིག་ཏུ་བྱོན་ནས་ལོ་སྤྱི་མ་ཙུ་ཙུ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་དང་།
སྒྲྭ་ཆེན་མཁན་ཏུ་གནས་འདིར་གཙུག་ལག་ཁང་

བཞེངས་། འཁོར་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་བཞུགས་ཏེ་སྤྱི་ཙུ་ལས་འདས་
པར་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་བར་

མི་སེམས་སོ། །གང་ལྟར་མཁས་པ་མི་གསུམ་དང་གྲྭ་ཆེན་པོའི་བཀའ་
དྲིན་ལས་བསྟན་པའི་མེ་རོ་གང་ནས་བསྐྱེད་

བའི་གཞིར་གྱུར་པས་འཕགས་ཡུལ་དབྱས་འགྱུར་འཆང་གཉིས་པར་
བསྐྱེད་འོས་པ་འདི་བྱུང་། དན་ཏིག་རྒྱལ་

བུ་དོན་གྲུབ་ཐེབས་པའི་གནས་སུ་བཞག་ཅིང་ལྷ་ལྷུང་དཔལ་རྣོང་
གྲིས་ཡུན་རིང་སྤྱོད་པ་མཛད། བཀའ་གདམས་

སྤྱོད་པ་བཅས་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་བུ་སྤྱོད་པ་འཕེལ་དང་། དེ་ཉིད་

གྱི་སྤྲུལ་ཨ་མ་སྒྲོ་དྲི། བལ་ཡུལ་ལ་སར་བ
ུ

{0020}མདོ་སྐད་ལྗོངས་སུ་བསྟན་པའི་སྲོལ་དར་ཚུལ་ལས་བརྒྱུ་མས་

སྒྱིར་བཤད་པ།

མཇུག་ཕྱི་གྲུབ་པེ། བལ་བོ་པམ་མཐིང་བསོགས་གྱིས་ཀྱང་ཡུལ་

བྱང་ཕྱོགས་གྱི་རྒྱུད་དུ་འགོ་དོན་དཔག་མེད་མཛད།

ཕྱི་མ་འདིས་མི་ཉག་རྒྱལ་བོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྤྲུལ་གཤམ་ནང་།

དེ་དུས་མི་ཉག་གི་ཡུལ་ནི། བྱང་གི་བོད་སོག་གི

མཚམས་ཚུ་ནག་དང་ཉེ་བའི་སར་མི་ཉག་རྒྱལ་བོའི་ཐོག་མ་སི

ཉལ་གའི་ཁྱེལ་པ་བྱང་སྤེ་རྒྱ་ཉོར་པལ་ཆེར་གྱི

བདག་པོ་བྱས། ཤར་ན་རྒྱ་ནག་གློ་ན་འཇང་། ལུབ་ན་བོད། བྱང་

ཉོར་གྱིས་བཅད་པའི་དབུས་ནི་མི་ཉག་

གི་རྒྱལ་ཁམས་ཏེ་གོ་ཏན་གྱིས་བཟུང་བའི་གླ་དང་བྱང་ངོས་

སོགས་ནི་ཡུལ་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་ལ། རབ་སྟོན་ཚར་

སྒྲིབ་ཀྱི་སྐྱེ་ལྔ་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་གཏོགས་ཞེས་བཤད། མི་ཉལ་

རྒྱལ་རབས་ལྟ་བུ་ཐེ་ཏུ་སྐྱེ་ལྔ་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་

པ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་མ་ཐེབས་པར་དགེ་བཤེས་གཙུག་ལྷན་གྱིས་

དུ་བཏང་། མཚུར་སྤྱི་དཔལ་ལྟ་བུ་འབྲས་

སྒྲིབ་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་ལ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་ན་བཟའ་དང་སྒྲིབ་

བསྐྱེད་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུ་མི་ཉལ་རྒྱལ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་

གྲགས་པ་ཤིང་ཀྱི་བསམ་ཡམས་བཞེངས་སྐབས་ལྟ་བུ་སྤྱི་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་

འདུལ་བའི་ཆེད་མཁན་ཤིའི་བཀའ་

ལཱ་མི་ཉལ་གྱི་ཞུ་བའི་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ན། ལྟ་

བརྟེན་གཞི་ལྟ་བུ་ཞུས་པ་རྣམ་ཐོས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་བ་

ཞིག་ཡོད་པ་གདན་དྲངས་ན་ལེགས་པར་གསུངས་ཞེས་སྤྱོད་ཀྱིས་རིན་

ཆེན་མོང་གསེར་མཛད་པའི་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་

རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལས་འབྱུང་། རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལས་འབྱུང་།

ལ་པ་སྒྲིམ་ཆོས་ཀྱི་རྩི་ཞེས་བྱ་བ་འཇུ་ལག་དང་

ཉེ་བར་འཁྱུངས་པས་པ་སྒྲིམ་བ་བཅུ་གསུམ་བྱུང་། ས་དམ་པ་

དང་ལབ་སྒྲོན་ཡུམ་སྤུལ་ཀྱང་སྤྱོད་གསུམ་འདིར་བྱོན་

པས་ལམ་གྱི་སྒྲིམ་ཁང་དང་། དམ་པའི་འོ་བ་ཏུ་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱང་

ཡོད་ལ། ཁྱད་པར་ལམ་སྒྲོན་ཚུ་རྟ་ལ་

འཁྱུངས་པའི་གྲུ་གསུམ་དང་ས་ཡོས་ལ་འཁྱུངས་པའི་གྲུ་རྒྱག་པ་

རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཞིང་འབྲུག་ཉོར་ལྷགས་གསུམ་

པའི་ཆོས་བཅུར་གཡའ་རིའི་གཏེར་འདི་སྤུལ་ཞེས་ཀྱུན་མཁུན་གསུངས།

ཉོར་ཇིང་གིར་རྒྱལ་པོ་བོད་དུ་བྱོན།

སྟོད་མངའ་རིས་ཚུན་དབང་དུ་བསྐྱུས། གཙང་དུ་མི་སྣ་བཏང་ནས་

ས་ཆེན་ཀྱུན་དགའ་སྟིང་པོ་ལ་འབྲུལ་ནོད་

བགྲིས་ཏེ་མཆོད་ཡོན་དུ་གྱུར། སྤར་སོག་ཡུལ་དུ་གདན་འདྲེན་གྱི་སྟེན་

གསན་སྤུལ། རྟོན་གསུམ་འགའ་ཞིག་

གདན་བྲངས། དེ་ལ་བརྟེན་སོག་པོ་རྣམས་བསྟན་པ་ལ་དད་པར་གྱུར་
ཏེ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པའི་མགོ་ཚུགས།

དགེ་བསྟེན་སོགས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་ལེན་པའང་བྱུང་སྟེ་བསྟན་པའི་དབུ་
བརྟེས། འདི་སྟོན་པའི་འདས་ལོ་ལྷགས་འབྲུག་

ལ་འདོད་པའི་ལྷགས་ལྟར་ན་ལེ་ཉིས་སྟོང་གྱུ་བདུན་དང་། མེ་ཡོས་ལ་
འདོད་པ་ལྟར་ན་ཉིས་སྟོང་ཞེ་གཅིག་པ་རབ་

བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ཡོས་ལོ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་
ལྷགས་འབྲུག་བར་ལྔ་བརྒྱ་དང་གསུམ་འདས་

པར་གསུངས་པས། དེའི་སྟོང་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་བའི་ས་བྱ་བར་
བསྟན་པས་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གསུམ་ཅམ་སོང་བར་

སྒྲུང་། དེའི་སྐུ་མེ་གོ་ཏའི་བུ་གོ་ཡུག་དང་གོ་དན་གཉིས་ཀྱིས་
ཕྱོགས་འདིར་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱེད་སྐབས་གོ་དན་

གྱིས་ས་སྐྱ་པའ་ཆེན་གདན་དངས་པ་སྤྱི་མའི་ལུང་བསྟན་དང་
མཐུན་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཞིང་འབྲུག་

ལ་འཕགས་པ་དང་ཕྱག་ན་བཅས་ཐེབས་པ་མེ་ལྷག་ལ་རྒྱལ་བོ་དང
ཞལ་འཛོམས། རྒྱལ་བོ་འཁོར་བཅས་ལ་གྱི་དོ

ཐེའི་དབང་གནང་། རྩུ་འཕྲུལ་སྒྲ་ཚོགས་བསྟན་ནས་དད་པར
མཛད། བུད་མེད་ཅིག་གིས་པགས་པ་མཉེད

པའི་ཞིང་སོག་ལེའི་ཁ་ལྷ་བུ་ཐོགས་ཏེ་མཇལ་བས་དེའི་དབྱིབས་ཅན
གྱི་སོག་ཡིག་བཀོད། དེའི་གཙུང་སེ་ཆེན

{0021} མདོ་སྤྱོད་ལྗོངས་སུ་བསྟན་པའི་སྒོལ་དར་ཚུལ་ལས་བརྒྱུ་མས
སྒྱིར་བཤད་པ།

རྒྱལ་བོ་མངའ་ཐང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་རྒྱ་བོད་ཉོར་གསུམ་དང་།
རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱེད་ཅེས་དང་ཁ་ཆེ་མཐའ་ཚུན་ལ་དབང

བསྐྱར་། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་གདན་དྲངས། རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་རྒྱལ་
བོ་དད་པར་བྱས་ཏེ་དབང་བསྐྱར།

གཡེར་མོ་ཐང་གི་སའི་ཆ་ཤིང་ཀུན་དང་། རྒྱ་བོད་གྱིས་

མཚམས་ཆུ་མ་མཁར་སོགས་སུ་ཕེབས། རྒྱལ་པོས་སྒྲོན

ཅོ་བཅོམ་པའི་ཕྱི་ག་བཤགས་སུ་ཕོ་བྲང་ནས་ལྷོ་རྒྱལ་མཚམས་སུ
དགོན་པ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་བཞེངས་བཅུག་པས་ཅི་ནི

ཁག་ལྷ་སོགས་བྱུང་བར་གྲགས། འཕགས་པའི་གྲ་ཆེན་བཞིས་མདོ
སྤྲོད་ལྷོ་རྒྱུད་ཀྱི་པོན་བསྐྱར་ཏེ་སོ་སོས་གནས

གཞི་བརྩིགས། ས་སྐྱར་ཐུགས་གཉེར་མཛད་པས་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོར
གྱུར་པ་ཟིན་དག་བཤེས་ལ་སྒྲོལ་མས་ལུང

བསྟན་ཏེ་མདོ་སྤྲད་དུ་བྱོན་པའི་གིར་གྱིས་སྤྲ་མར་བཀྱར། ཟིན
མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འགྲོ་མགོན

འཕགས་པ་དང་རྒྱལ་པོ་མཆོད་ཡོན་གྱི་ཕྱག་གཡོག་ཐུགས་ཟིན
བསྐྱབ་པས་ཅོང་ཁ་བདེ་ཁམས་ཀྱི་ས་ཆ་གནང་བས

ཕྱོགས་དེར་དཔོན་རྒྱུད་རིམ་བྱོན་གྱིས་ཕྱག་གཡོག་ཐུགས་ཟིན
བསྐྱབ་པས་ཅོང་ཁ་བདེ་ཁམས་ཀྱི་ས་ཆ་གནང་བས

ཡུ་རྒྱུན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་ཡང་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་
དྲིན་ནོད། ཉོར་མུང་ཁོ་རྒྱལ་པོའི་དུས་སུ།

ཀམ་པ་མྱོ་བྱོན། མེ་ཆུ་གཡང་གསུམ་དུ་བསྐྱར་ཀྱང་མཚུགས་པ་

སོགས་གྲུབ་ཏུ་གསལ་ལན་གསུམ་བསྟན་ནས་ཉོར་

རྣམས་དད་པར་མཛད། ཀམ་རང་བྱུང་དོ་རེ། རོལ་བའི་དོ་རྩེ།
དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཐེབས་ཏེ་ཐུ་

འཕྲུལ་གྱི་བཀོད་པ་སྣ་ཆོགས་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཕབ། ཀམ་འི་
སྐྱབས་ལྷེ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་མང་དུ་བསྐྱོན།

གཞན་ཡང་ཞུ་དམར་བ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ། མན་ལུང་གྲུ་རུ།
ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐྱེ་འདྲེ་ཟེར། མཆིམ་

འཇམ་པའི་དབྱངས། གཡུང་སྟོན་དོ་རྩེ་དཔལ་བ་རྣམས་ཀྱང་
ཐེབས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་མེསྒར།

འབྲས་སྐྱུ་འབྲུམ་པ་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་པའི་བྱ་ཁྱུང་གདན་
རབས་ལྟར་ན། སྤྲ་ཆེན་གཤེགས་པའི་ཤིང་ཕག་

ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་དོན་བཞི་འདས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་བྱ་ལ
ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་འཁྲུངས་ཤིང་། ཉིད་གྱི

ཞེ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་གྲང་ལ་བྱ་ཁྱུང་ཐེག་ཆེན
ཡོན་ཏན་དར་རྒྱས་གླིང་བཏབ། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱད་པ

མེ་སྤེལ་ལ་བེན་རྟོགས་ལྷན་འངས་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཕྱི་ལོ་མེ
བྱལ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་༡༨་ཚེང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སྤོ

བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་མདོ་སྤྲད་ཚེང་ཁའི་ཡུལ་དུ
སྤྱོ་བ་ལྟམས་པས་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ

ལྟ་བུ་བྱུང་། དེ་ལ་མཁས་གྲུབ་གྱི་སྤོབ་མ་ས་ཁྱབ་པ་བྱུང་
བའི་ནང་ནས་སྤྲུལ་ཚར་བཞིའི་ནང་ཆོན་ཆོལ་དཔོན་པོ་

ངག་དབང་གྲགས་པས་ལྷོ་སྤྲོད་ངོས་སུ་དགོན་སྡེ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་
བཏབ། དེ་དང་མཚུངས་སུ་བསྐྱན་པ་རྩུགས་

མཐར་སྤྱོད་བའི་དར་ཆེན་བདུན་གྱི་གས་རོང་པ་ལྷགས་ནག་པ

དགོ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཀླ་ལ་རིའི་ཕྱེ

བཅུགས་། མེན་ཏུ་དེ་ཚད་ཚོས་ཐེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྷན་ལ་ཡང་།

ཐེ་རི་ཁལ་ནས། ཁྱོད་ལ་རྒྱས་མཐུ་ཡོད

པར་འདུག་པས་ད་གཞི་ད་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན

པའི་གཞི་མ་འདུལ་བའི་ངང་ཚུགས་ལ་གཞི

སྤངས་པའི་ཚོས་ཕྱེ་བཅུགས་ན་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་རང་ག་ཁན་ལ

ཕན་འདོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་

བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས་པར་བརྟེན་མེན་ཏུ་ཚོས་ཕྱེར

རྣམ་རྒྱལ་གླིང་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན

དང་མདོའི་འཕགས་ཉན་སྐྱོང་བའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཕྱེ་བཅུགས་ཤིང་།

དེ་ཏུ་ཚད་ཚོས་ཐེ་ཤྲ་གྱ་དཔལ་བཟང་པོས

{0022}མདོ་སྤྲོད་ལྗོངས་སུ་བསྟན་པའི་སྐོལ་དར་ཚུལ་ལས་བརྩམས

སྤྱིར་བཏགས་པ།

ཀྱང་ཇི་འོ་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཆོས་ཇོང་དགོན་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཇི་འོ་
དངོས་སྒྲོབ་མི་དབང་གཙུག་ན་མཛེས་པའི་ཏི་ཕྱི

གཉིས་སུ་གྲགས་པ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་ཇེ་ལྷ་ཀྱ་ཕྱི་དང་། བྱང་
སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལས་མཛོམས་

མཁར་དང་ཁ་ཏི་འོ་ཁ་སོགས་བྱེད་། སྤྱང་དཀར་བ་སངས་རྒྱས་
བཟླ་ཤིས་དང་། ཆོས་ཇེ་བསམ་གཏན་སྤྱོད་གྲོས་

ཁུ་དབོན་གྱིས་གྲོ་ཆང་དགོན། ཟིན་སྤྱོད་ཆོས་འཕགས་རྒྱལ་
མཆོན་གྱིས་ཟིན་བསམ་འགྲུབ་སྤྱིང་། རྒྱུ་དོན་

ཡོད་རྒྱལ་མཆོན་པས་ཉན་དགོན་པ་རྒྱམས་བཏབ་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ཏེ་
མིང་གི་ཏི་ཕྱི་མཛེད། རྒྱལ་ཆབ་ཇི་འོ་

དངོས་སྒྲོབ་ལ་ཁར་བ་བཙོན་རིན་ཁུ་དབོན་གྱིས་ལ་ལུ་ལུ་བསྐྱེད་པ་
བསྐྱེད་སྤྱོད་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་

མཁུན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། རྒྱལ་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ།
ཀུན་གཟིགས་ལྷ་བཆོན་པོ། པཎ་ཆེན་

དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས། སྤྱལ་སྤྱུ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ། རྒྱལ་
སྐུ་དོན་ཡོད་རྒྱ་མཚོ་སྤྱི་ལྷན། ལྷོང་

འཁོར་སྤྱི་འཕྲེང་། མདུང་ཅེ་ཀུན་དག་འདཔལ་བཟང་། སྤྱིད་ཤོད་
སྤྱི་བཙུག་ཆེ་མོ་གསལ་དམ་པ་དུ་མས་ལྷོ་བྱང་

གི་ཡུལ་གྱུ་ཐལ་མོ་ཆེ་སྤྱི་དངོས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རྟོན་
འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་མདོ་སྤྱད་ཚོར་འཛིན་གྱི་ཁྱོན་

མཐའ་དག་གསེར་མདོ་གཙོད་པཎ་འཆང་བའི་རིང་ལུགས་ཤི་མ་མེད་པས་
ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ

ཡང་མདོ་སྤྱད་འདི་ལ་རྒྱ་གར་ཚུ་བོ་གརྒྱ་གཉིས་པ་ཡན་ལག་

བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་ཀླུང་ཆེན་མ་ཚུ་བསྟོད་ཚུ་ལ་གྱི་

དབང་གིས་བྱང་རྒྱུད་དང་ལྷོ་རྒྱུད་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བྱང་

ངོས་ལ་རྒྱབ་གྱི་ཆ་མཚོ་སྤྱོད་དང་། ཤར་གྱི་ཆ་ཚོར་

ཁ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་སྤྱི་མ་ཞི་ཨ་མདོའི་ཐོག་མ་ལྟ་བུར་ཡོད་

ལ། དེར་ཆབ་ཚཿ་ཐིག་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གྱི་སྒྲིག་པ་

སྤྱོད་གྱི་དགོན་རྟེན་གསུམ། སྤྱོད་འཁོར་མཁར་ནང་དུ་དག་འཇུག་
བསྟན་རྒྱས་གྱི་ལམ་དང་ཉེ་བར་གྱ།

ཆོང་དགོན་དང་རི་ཁོད་ཁ་ཤམ། མཆོ་སྤྱོད་གྱི་མགོ་ཚུགས་
ཐོ་ལོ་གོ་སྤྱོད་གྱི་ཆུ་རྒྱུ་མཁས་དང་། གཡོན་ངོས་གྱི་ཆུ་

རྒྱུ་མཁས་དག་མར་ཐང་མར་ཁུ་འི་མཆོ་མོར་འབོད་པ་འོ་རོ་ཆུ་འགག་ནས་
སྤྱོད་པ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ལ་ཅོང་ཆུ་ཟེར།

དེ་ལ་ལྟེ་བྱང་གཉིས་སྤྱེ་བའི་བྱང་རྒྱ་དུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་
གཏུང་རིལ་བོར་བཞུགས་པའི་གནས་དམར་གཅོང་བྲག་

མདོ་སྤྱོད་བཤད་གྲ་ཀུན་གྱི་ཕྱི་ཚེ་དགོན་ལུང་བྱམས་པ་གྱི་དང་
སྤྱོད་པའི་དང་བཅས་པ། སྤྱོད་བཀུན་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ཆེན་

པོ། བའོང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ། ཤར་འོད་དཔག་མེད་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ནམ་
འཕང་ཅན་དུ་མ་བཞུགས་པའི་

གནས་ཤིང་ཚེས་བཟང་རི་ཁོང་། བཤད་གྲག་བཟླ་ཤིས་ཚེས་གླིང་།

རྒྱུད་པ་སྒྲུང་། ལྷ་ཡང་དགོན་སོགས་དགོན་

སྒྲུབ་སྤྱེ་མང་པོ། དགོན་ལུང་རྒྱུ་བྱང་ནས་ཡར་རིམ་པར་བྲ་ཏི

ལྷ་མཚོ་དུས་མང་འདུས་རི་ཁོང་། ཤིང་

ལུང་རབ་བརྟན་། བུམ་པར་ཚེས་ལུང་རྣམས་དང་། རྒྱ་བཟང་དགོན་

དགའ་ལྡན་མི་འགྱུར་གླིང་། གསེར་

ཁོག་ཏུ་བཅའ་པོ་དགོན་དགའ་ལྡན་དམ་ཚེས་གླིང་དང་། སྒྲུབ་སྤྱེ་

གོང་འོག་ཞུ་ཁོག་སྟོད་དུ་འདུལ་བ་དགོན་

སོགས་དང་། བོ་ཁོག་ཏུ་ཐ་ཡན་ཆེ་ཆེ་ཆུང་། ལྷག་རི་གཡག་རི་འི་

རི་ཁོང་སོགས་དགོན་སྤྱི་ལྷ་མཁུ་ལག་

རྒྱུད་དུ་བན་རྒྱུད་དགོན་། གན་ཆེན་དགོན་ཐེག་ཆེན་ཐར་བ་གླིང་རི་

དགོན་གཉིས་། ཟབ་ལུང་རི་ཁོང་། ཏི

བྱང་དགོན་ཆུང་བ། བྱང་པོས་སྟོད་ནས་མར་རྒྱ་རྟོག་དགོན་།

སེམས་ཉིད་དགོན་དགའ་ལྡན་དར་རྒྱས་གླིང་།

འབྲུག་གི་དགོན། ཀའོད་བྲག་དཀར་གནས་ཀྱི། མཆོད་རྟེན་ཐང་།

རྒྱ་ཁྲ་དང་དམར་ལྷ་རི་ཁོད། ཏེ་ཐུང་

{ @023 } མདོ་སྐད་རྫོང་ས་སུ་བསྐྱེད་པའི་སྲོལ་དར་ཚུལ་ལས་བརྒྱུ་མས།

སྦྱིར་བཤད་པ།

དགོན་ཆེན་སོགས་དང་། རག་རུང་ཡར་ལུང་ཐུར་ཆེན་དགོན། ཟུང་ཤོན་

སྐག་ལུང་། སྤྱི་རབ་རྒྱས་

དགོན་། ཉག་ཡང་དགོན་གོང་འོག་གྲུང་རིང་དགོན་གོང་འོག་སོགས་སེ།

འབྲས་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་བཀའ་

པོར་གྱི་འཆད་ཉན་སྦྱོང་བའི་བཤད་བླ་དང་སྦྱབ་གྲངས་གྱིས་

མི་ལང་། དེ་བཞིན་དུ་གན་ལང་ལུས་གསུམ་ཕྱོགས་

སུ་མདུང་ནག་འཇམ་དབྱངས་དགོན་སོགས་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཕྱ་མང་པོ།

ལང་གྲུ་ཕུ་སྡེ་བཞི། ཕག་མོ་རང་བྱོན།

ལྷ་ཆེན་བྱམས་པ། གན་གྲུ་ཕུ་སྡེ་ལ་མ་རང་བྱོན། རྒྱལ་བུ་སྡོ་

གྲོས་འཕེལ་གྱིས་སྤྱོད་བཟུང་པའི་གནས། དེ

ཉིད་ཀྱི་བྲམ་མ་ཨ་ཐ་རྩུ་ཏི་པའི་སྤྱོད་བཟུག་ལྷན་གྲུ་འཇམ

དབྱངས་རང་བྱོན་སོགས་གནས་ཉེན་བྱིན་ཅན་མང་།

ཚོང་ལ་ལྟོ་བྱང་གཉིས་བྱས་པའི་བྱང་དང་ཚོང་ཚུ་ལྟོ

ཟུང་དུ་རྩེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཤར་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོ

བཟུམས།

པའི་གནས་སྤྱོད་བཟུང་བྱམས་པ་གླིང་། ས་བཟང་དགོན་དགེ་ལྡན་ཆོས་

སྤྱིངས། གསེར་ཏོག་དགོན། ཟིན

བསམ་འགྲུབ་གླིང་། ཟི་ལིང་མཁར་དུ་མཁས་པ་མི་གསུམ་གྱི་སྤྱོ

གདུང་། ཆོས་རྩེ་དོན་རིན་པའི་བཞུགས་

གནས་ཆ་དཀར་དང་། ཀམ་རོལ་བའི་དོ་རྩེའི་བཞུགས་གནས་ཤར་

རྩོང་རི་ཁྲོད། གྲུབ་ཆེན་གླང་དཀར་བའི་

གདན་ས་གྲོ་ཚང་ལྷ་ཁང་གོ་ཏམ་སྤེ་དང་། གྲོ་ཚང་དགོན།

ཐང་རིང་དགོན་དགའ་ལྡན་བཤེད་སྤྱོད་གླིང་།

ཕྱི་མེད་དགོན་བསྟན་དར་གྱིང་སོགས་བཤད་སྒྲུབ་གྱི་སྤྱི་མཐུན་པོ།
སྟོད་ངོས་སུ་སྟོང་འཁོར་དགོན་བཤད་སྒྲུབ་གྱིང་།

སོགས་ཡིད། ཅོང་ལ་ལྟོ་རྒྱུད་དུ་ཆོས་རྒྱུ་བཅུ་ལྔ་ཆོས་དང་།
རྒྱུ་བཅུ་ལྔ་ཆོས་པོ་ཡབ་སྐུ་གྱི་གདན་ས་

བྱ་ཁྱུང་དགོན་ཐེག་ཆོས་ཡོན་ཏན་དར་རྒྱས་གྱིང་། རྒྱུ་གྱི་
སྒྲུབ་གནས་ཁྱུང་འཕགས་སྒྲུབ་ཅི་ཅི་གསེར་ཁང་།

བཡན་སྟོད་ཐ་སྐྱོད་ཐའི་དགོན་སོགས་བྱ་ཁྱུང་དགོན་མ་ལག་བཙོ་
བརྒྱད། སྟོད་ངོས་སུ་སྟོ་མ་མཆོད་རྟེན་སྐྱིས་

དང་གསལ་སྤྲུགས་བདེ་ཆོ། དེའི་རྒྱུ་ལ་ཤར་ཉོ་ཐོའི་མཁར་དང་
ཉེ་བར་དོ་ཉི་ཟླ། མ་ཆུང་ཁྱུག་སའི་རྒྱུ་བཅོས་

ཨ་རིག་གི་ས་ཁྱུང་དེ་གཞུང་དུ་སྟོན་གྱི་དགོན་རྟོག་ཕྱོག་ཆོགས་
རྒྱུ་ལ་སྒྱིང་། དེ་དང་ཉེ་བར་ཅོང་དང་བྱིན་

སྒྲུབ་སྐྱེས་པ་བྲག་དཀར་སྤྱི་ལ་རྒྱུང་། བྱ་ཁྱུང་གི་སྟོན་དུ་ག

མདོ་བཀ་ཤིས་ཆོས་ཆོང་། རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི།

མདོན་ས་འབྱུང་ཞིང་། མཁས་པ་མི་གསུམ་དང་བླ་ཆེན་གྱི་བཞུགས་
གནས་རི་བོ་དན་ཏིག་སོགས་སྐར་བ་ཁ་དྲུག་

ཡང་ཏིག་གྲུབ་གནས། ཡུ་ཤི་བཀ་རྒྱུབ་གནས་དང་དགོན་ཆེན་བཤད་
རྒྱུབ་ཆོས་འཁོར་གླིང་། བྱང་བླ་མ་འི་

གདན་ས་ཁ་ཏའི་ཁ། ཀོང་ཙོས་བཞེངས་པར་གྲགས་པའི་བྱམས་པ་
འབུམ་གླིང་དང་ལྷ་མདུན་དགོན། རྒྱལ་མ་

རང་བྱོན་བཞུགས་པ་རྒྱལ་མ་འི་ལྷ། མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ། བདེ་
མཆོག་རང་བྱོན་དུ་གྲགས་པའི་གནས་ལོ་གྲུ།

དུན་ཀྱི་བྱགས་ཇེ་ཆེན་པོ་རང་བྱོན་བཞུགས་པ་ཀན་གོ་འུ་ཟླ། བྱམས་
ཆེན་ཆོས་ཇེ་འི་གདན་ས་མཛོ་མོ་མཁའ་།

གཞན་ཡང་རྒྱལ་བུ་དོན་གྱི་དགོན་སྡེ་བསྐང་ལས་འདས་པ་མཆིས་སོ། །

ལྷོ་རྒྱུད་མ་རྟོད་པའ་ཆེར་མགོ་ལོག་དབལ་ལྷུ་ལ། མཛོད་དགོན་ཉིན་

སྲིབ། སོག་པོ་མདའ་བཙུག་ཅིག།

ཨ་རིག་སོགས་རུ་བཞོན་ནས་བཟུང་བས་དགོན་སྡེ་མང་པོ་མེད་ལ། འོན་
ཀྱང་མགོ་ལོག་ཏུ་དགོན་གསར་བསམ

འགྲུབ་བདེ་ལྡན་སོགས་དང་། དབལ་ཤུལ་གྱི་སར་མཚན་སྒྲོགས་དགོན་
དག་འཕྲན་རབ་རྒྱས་གླིང་། མཛོད་

དགོསྟོད་ངོས་སྐྱ་མེ་འབྲེས་མཚམས་སུ་སོག་ཚད་རྒྱུད་སྟོད་གྲུ་
ཚང་། དེ་དང་ཉེ་བར་བྱམས་མེ་འབྲས་སྤྲངས་

{ 024 } མདོ་སྐད་རྫོངས་སུ་བསྟན་པའི་སྤུལ་དར་ཚུལ་ལས་བརྩམས་
སྤྱིར་བཏགས་པ།

དགོན་ཀྱི་མ་མེ་འབྲེ་མདོར་ཚ་གན་པེ་ཤིང་། ཅེ་དབྱས་གཅོད་པའི་རི་
ཁོད། སོག་པོར་ཡུ་རྫོང་གྲུ་ཚང་གསར་

སྤགས་སྒྲིན་རྒྱས་གླིང་། ཨ་རིག་གི་སར་གཅོད་སྐར་དོན་གྲུབ་རབ་
བརྟན་གླིང་དང་། རྩ་རྒྱ་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་

གནས་རྒྱུ་ཡོད་ལ། དེ་ནས་མ་མཐུང་དུ་བྱུག་ཅིང་དེར་ལ་མོ་བདེ
ཆེན་ཆོས་གྲིང་། ར་སྒར་བྱང་ཆུབ་གྲིང་།

ཆོས་རྗེ་དོན་རིན་པས་བཞེངས་པའི་སྒྲུང་རའི་གསེར་ཁང་། ལྷ
ལུང་དཔལ་དོར་གྱི་སྒྲུབ་གནས་ལོ་རྩེ་བྲག་

དེ་དང་ཉེ་བར་ལོ་བའི་ཡུམ། ཀའ་བྱེད་དཔོན་གསུམ་རྩིང་སོགས་དཔོན
སྤྲེལ་ཆུང་མང་པོ། མཁས་པ་མི་གསུམ་

གྱི་བཞུགས་གནས་ཡན་ཆུང་གནས་རྫོང་། བློ་གཤོང་ལོག་ཏུ་ཆས
པ་རིན་པོ་ཆེའི་རི་ཁོད་བྲག་སྒྱུ་རྩེ་རྫོང་།

བྲག་དཀར་མེ་ལོང་སོགས་གྲུ་ཚོང་གྲུབ་སྤེ་གངས་མང་དང་།
བྱིན་རྒྱལ་ཅན་གྱི་རྟོན་བཞིར་གྲགས་པ་རྒྱམས་

བཞུགས་སོ། །དགུ་ཆུ་རྒྱུད་རེབ་གོང་གསེར་མོ་ལྗོངས་སུ་གྲུབ་པའི
དབང་ཕྱུག་སྐལ་ལྷན་རྒྱུ་མཆོ་ཁུ་དཔོན་གྱི་

གདན་ས་མདོ་སྤགས་གྱི་བུ་ལྟ་གྲུ་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གྲིང་
དང་། སྒྲུབ་རྒྱུད་བསྟན་པའི་འབྲུང་གནས་བཟང་ཤིས་

འཁྲིལ་གྱི་གཙུག་སྐྱབ་སྡེ་བཙུན་སོགས་དགོན་སྡེ་མང་། གྲུབ
པ་ཐོབ་པའི་གནས་བརྒྱད། ཁྱེཙ་བཞི་སོ་

སོའི་དགོན། ཀུན་མཁྲོན་འཇིགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་ཕྱག་འདེབས་མཛད་པ་
དམེ་ལུ་དཀར་པོ་གཞོང་། མགར་

ཅེ་ལུག་གུ་ཉིན་དགོན་མ་ལག་ལྷ། མར་ནང་ཆོ་ལུ་མར་ཇེ
སྐལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོའི་གདན་ས་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་ཤིང་

ལས་ཁ་བཀ་ཤིས་ཚོས་ཇོང་། ཀུ་རིང་ཐར་བ་གླིང་། བས་མདོའི
དགོན་ཆེན། གཙུ་འཁོར་གསང་སྤྲུགས་ཚོས་

སྤྱིངས་། བས་ཆང་དགོན་རྟིང་། སྒོ་རིས་གྲུ་ཆང་དགོན་མ་ལག་
བཙུ་གསུམ། ཏུང་རི་གཡུ་མཚོ། དེའི་ཞོལ་

དུ་ལྷ་ལུང་དཔལ་རྫོང་གི་བཞུགས་གནས། ལྷག་ལུང་དར་རྒྱས་གླིང་
ལེ་ལག་དང་བཙས་པ། ཉིན་མོའི་ལུང་པའི་

སྒོ་དམར་དུ་དགོན་སྐྱབ་སྡེ་བཙུ། མ་ཁར་རྟ་མགིན་རང་བྱོན་

གྱི་གནས་ཨ་འག་དགོན་བྱིན་གཉིས།

མགོན་པོ་བྱིན་ཅན་བཞུགས་པ་མ་རྟ་ཀ་ལའི་ལྷ་ཁང་། བསང་ཚུ
རྒྱུད་དུ་ཀུན་མཁྱེན་སྤྲུལ་ཡབ་སྐུ་གྱི་གདན་ས་

ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་བཀྲ་ཤིས་འབྲི་ལ། སྐྱབ་ཕྱེ་གོང་འོག
ལྷ་ཆབ་སྐར་མེགས་དང་། གཡའ་རིའི་

གཡམ་སྤེངས་སུ་རྟ་ཆོང་གཡུ་མཆོ་དང་། གཡོན་ངོས་གཏེར
ལུང་མཁའ་འགྲོའི་གནས། དེ་དང་ཉེ་བར་ཁྱི

ཆན་སྐྱལ་བའི་སྐྱེད་ག་དབང་འཇམ་དབྱངས་བཀྲ་ཤིས་སྐྱེ་ཕྱེད
གི་བཞུགས་གནས་གཏེར་ལུང་སྐར། བསང་ཚུར་

སྤོ་ནས་འབབ་པའི་གཡོན་ཆུའི་རྒྱུད་དུ་ཨ་ཁུང་སྐར་དང་སྒོམ་
གྲུ་སྐྱེན་ལུང་སྐར། རུང་སྐར་རི་ཁྲོད་བཅས།

སྤོ་དངོས་སུ་སྤོ་མང་མཆོད་རྟེན་ཤར། མཛོད་དགོན་དགོན་པ་གསུམ།
ག་ཤག་རལ་གྲུབ་གནས་གོང་འོག་

རྒྱ་མཚོ་ཁ་གྲུ་གཅིག་ལྟར་ཕྱི་ལོ་ལྷོ་ཕྱི་ལོ་

དྲུག་གི་སར་རང་རང་གི་དགོན་སྐྱབས་སྡེ་རྒྱ་མ། སྤྱི

མ་འདྲིར་བདེ་མཚོགས་ལོ་བུང་གཉེན་གོང་བྲག་དཀར་གྱི་གནས་རི།

དོར་ཚང་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་བཅུ

གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲུབ་པའི་ལཱ་ལོང་སྒྲོལ་བ་དུ་སྐྱེད་གོར་མང་པོ། མོ

ནི་ཀེ་རུ་རི་ཁྱོད། མཐོ་མཐོ་དགོན་བཟ།

གིས་བདེ་ཆེན་སྤྲིད། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་གྲུ་ཆེན་ཏུ་དཔོན་

པོའི་གདན་ས་ཅན་དགོན་པ་གསར་ཉིད།

སྐད་ཁོ་གི་བློ་དང་། གཞུང་གི་མཁར་དུ་དྲུག་པོ་དང་བྱམས་ཆེན་གྱི།

ཕྱི་རོལ་ཏུ་མཆོད་རྟེན་རིང་མོ། ཅན་གྱ་དགོན།

ནུལ་ས་ཡོད་དོ། །སྤྱི་ཚུལ་རྒྱུད་སྤྱོད་དེས་སུ་ཆོས་པ་ཁོར་སྒྲུབ་ཤིང་།

ཕྱིན་གླིང་། རྫོག་རི་དགོན། གྲུག་ཆེན་རི་

{ @025 } མདོ་སྒྲིབ་ལྟེངས་སྤུ་བསྟན་པའི་སྟོལ་དར་ཚུལ་ལས་བརྒྱུམས

ཕྱིར་བཏང་།

ཁོད། ཉང་གྲུབ་པ་དགྲུ་བརྒྱད་ཀྱི་གདན་ས་ཉང་ཆོང་གདོང་
ཟུག་སྤང་མཐིལ་དེ་ཁོད། གྲུ་ལོད་ཀྱི་སར་ཅོ་ཞེ

ཡང་སྒོན་གོང་མས་བཏབ་པའི་གདོན་གསུམ། མཉིས་དགོན་གོང་འོག་ལུ་
ཏོ་དགོན་སོགས་དང་། བྱང་ནས་

འབབ་པའི་དོག་ཆུ་འི་སྟོད་དུ་བདེ་མོ་ཐང་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་
གླིང་། ཤར་གྱི་ཆར་སྒོན་པོ་ཐང་དགའ་ལྡན་

བཤའ་སྐྱབ་གླིང་། གཡས་ངོས་ལུང་ལག་ཏུ་སྦྱིས་ཆོང་སྒྲར་། དམེ
ལྷུ་ལ་སྒྲར་གསར་། གྲུ་དོག་འབྲེས་མཆོམས་

སུ་རྩྭ་སྒྲར་བཟླ་ཤིས་བཤའ་སྐྱབ་གླིང་། དེའི་ཤར་དུ་རེབ་
ཆོ་རྒྱལ་མོ་དགོན་བསམ་འགྲུབ་གླིང་དང་ལུང་ལྡན་

རྣམས་སུ་དེར་གཏོགས་པའི་དགོན་སྐྱབ་སྡེ་བཙུ་བརྒྱད་པ་ལ་ཆེར་ཡོད།
ཅེ་དབུས་དེ་ཁོད་སོགས་སྤང་བའི་སྐྱབ་

སྡེ་བཞི། གྲུ་ཆུང་དགོན་ཆེན་དང་རྒྱུད་སྟོད་གྲུ་ཆོང་། ལྷག་

ཚང་དཔོན་སློབ་གྲི་རི་ཁྲོད། ཨ་འཁོར་བྲག་དཀར་

གནས་རི་དང་སྐྱབ་ཕྱེ་བྱང་ཆུ་བསྐྱིད། ཆས་པ་རྒྱ་མཁར་དང་
ཡར་ཐང་དགོན་རྒྱུད་པ་དང་བཅས་པ། སྤྱི་བོ་སྤོས་

སྤྱི་བོ་ཐང་མཁར་པོ་དགོན། ཆས་པ་རི་ག་ཤིས་སོགས་སྤྱི་དགོན་རི་
ཁྲོད་མང་པོ། ཆས་པ་དར་དགོད་དགོན།

ཉིན་ངོས་སྤྱི་དགོན་ལི་མཁས་མཆོག་གི་གདན་ས་དགོན་ལི་རི་ཁྲོད།
བྲ་ཚོ་མཁར། དེ་དང་ཉེ་བར་མར་བསྐྱུང་

དགོན། རྒྱལ་ལུང་རི་ཁྲོད། ཅེ་ནི་དགོན་ཆེན་ཉིང་འཛིན་དར་
རྒྱས་སྐྱིང་དང་དཔོན་ན་རི་མ་གྲི་བཞུགས་

གནས་ཡོངས་འདུས་རྒྱལ་ཁབ། རྒྱབ་ངོས་སྤྱི་ཡེར་བའི་བཤེད་གྲ།
དེ་རི་མདུན་ཐོ་ཏུ་ཐུ་རི་མཁར་དང་ཉེ་བར་ཆོ་

རྫོང་དགོན། ཅེ་ནི་དགོན་ཆེན་གྲི་མདུན་དུ་གྲུར་ཡག་རི་ཁྲོད། བགས་
མདོ་དང་གོང་སོ་དགོན། མེན་ཏུ་

མཁར་དང་ཉེ་བར་ཚོས་སྡེ་ཇོ་བོ་བཞུགས་པའི་གནས་ལྷན་གྲུབ་བདེ
ཆེན། ཚོས་རྫོང་དཔལ་མཆོག་སྡེ་གཉིས་ཀྱི།

དགོན་ལག་རྒྱལ་ཅུར་ཉེ་བ། སྒྲོལ་མ་རང་བྱོན་གྱི་ལྷ་ཁང་།
སྡོང་ནག་དཔོན་ཆེན་དགོན། དེ་ནས་ཚོས་རྒྱལ་

འཕགས་པའི་འབྲ་སྤྱོད་གསུང་བྱོན་མ་བཞུགས་པའི་གནས་ཤིང་ཀུན་
མཁར། དེར་ས་དགའི་དགོན་སྡེ་དུ་མ་དང་།

དགོན་ལག་རྒྱ་དགོན་མང་པོ། གྲུ་ཆུ་བྱང་དུ་འཁྱོགས་པའི་ཉིན་
ངོས་སུ་ཁྱུ་དགའ་ལེགས་བཤའ་གྲིང་། སྤྱོད་སྡེ་

གོང་འོག་དེ་དང་ཉེ་ཅང་མི་རིང་བན་བཀའ་ཆེམས་བཀའ་ཁོལ་མ་
ལས་འབྱུང་བའི་རི་བོ་པརྒྱ་ཅན། དེའི་སྟོད་

དུ་མེར་སྤྲད་འདུལ་འཛིན་ལོ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བཏབ་པའི་དགོན་པ་
གསུམ། ཆག་རི་དཔལ་གྱི་ནགས་ཁོད།

བྲག་དཀར་གྱི་རྒྱབ་ངོས་རི་མ་པར་གྲུ་གྲུའི་དགོན་ལག་བཙུ་བརྒྱད།
སྟོད་དུ་ཤར་བ་བརྩོན་འགྲུས་རིན་ཆེན་གྱི།

གདན་ས་ལྷ་གྲ་སྒྲིམ་ཆེ་དགོན་མ་ལག་ཉི་ལུ། སྤྱོད་ལེ་སྤྱོད་གསལ།
སུ་ཐུགས་ཆེ་ཆེན་པོ་རང་བྱོན་མཆེད་གསུམ།

བཞུགས་པའི་གནས་རྒྱུ་མས་དང་། འཛིགས་བྱེད་རང་བྱོན་བཞུགས་པ་བྲ།
ཅ་ཟེ་སོགས་སྐྱུ་དགོན་བགྲང་ལས།

འདས་པ་མཆིས་སོ། ། ལྷ་ཆུ་གང་ལས་འབབ་པའི་ལྷོ་རོ་མི་རིང་
བན་སྟག་ཆང་ལྷ་མོའི་གྲུབ་གནས། དེར་ལྷ།

མོ་ཉིན་སྤྱི་བ་གྱི་མདོ་སྟགས་གྱི་བཤམ་གྲུ། མཛོད་དགོ་ཁང་སར།
བྲན་པའི་དགོན། མན་ལུང་པའི་ལམ་ཡིག།

ལས་འབྲུང་བའི་རྒྱུ་ཆའི་ཆབ་ཆེན་དང་། འབྲིང་བའི་བྲག།
དཀར། ལུང་བཟང་དཔོན་ཆུང་གི་རི་ཁྲོད།

གཟམ་རུའི་སྟོད་དུ་བྲག་བྱ་ཆོད། གཟམ་ཆོད་དང་གཡིས་སྟོད།
སྟོད་རྒྱུ་སུ་དགོན་སྟེ་དུ་མ། དཔལ་ཤེས་རབ།

འབར་གྱི་གདན་ས་དཔལ་ཤེས་ནང་གོང་འོག་ཨ་སྐྱིད་དུ་ཀུན་སྤངས།

སྟོབས་ལྡན་པའི་གདན་ས་རི་ཁྲོད་ཕན་ཚུན།

གོ་རྟེན་ ལུག་སོགས་དགོན་སྡེ་ཁ་གསལ། འདི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆུ་བཅས་

ཅད་འབྲས་ཏེ་རོང་ཕྱོགས་སུ་འབབ་པའི་རྒྱུད་དུ

{ 026 } མཚོ་སྒོན་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

བང་ཚང་དགོན། གསེར་བང་དགོན་སོགས་དགོན་སྡེ་མང་པོ། ཆུ་དཀར་
ཆུ་ཅག་གི་སྟོད་རོས་སུ་རྒྱུད་པོན་གྱི

དགོན་སྡེ་རེ་གཉིས། ཟུང་ཁུའི་སར་ཟུང་འཕན་མཁར། མདོའི་མཚད་
ཉན་སྐྱོང་པའི་དགོན་སེར་པོ་དང་

བྲག་ར་གཉིས། རོང་ཆུ་ཅག་གི་སྟོད་དུ་བཤད་གྲུ་དགུ་དགེ་འཁོར་
ལོའི་དགོན་རྣམས་ཡོད་དོ། །རྩ་རྒྱུད་རྩ་བ་

ཁག་གསུམ་གྱི་སར་རྩ་བའི་སྒོ་མང་སྤར་སོགས་དགོན་རི་ཁྲོད་
གྲངས་མང་། རྩ་རྒྱུད་དུ་ཨ་མཚོ་ག་མཚན་ཉིད་

དགོན་སྐྱབས་སྡེ་ལྟ་དང་བཅས་པ། རྩ་རྒྱུད་རྩ་རྒྱུ་འབྲས་

མཚམས་མན་ཚེ་ཁོར་གཏོགས་ཤིང་པམ་པ་དགོན

སོགས་དགོན་པ་དུ་མ། ཚེ་ཁ་གསུམ་གྱི་སར་དེ་ཚང་ལྟོན
གྲུབ་གླིང་སོགས་དང་། ས་སྟོན་དུ་གི་རྟེན་གྲུ་ལ།

འི་དགོན། དེ་ནས་རབ་དང་ཚེ་ཁོར་ཆུ་རྒྱུ་མཚེན་དང་
འདྲེས་རྒྱལ་མེ་རོང་བརྒྱད་ནས་འགོ་ཞིང་། དེར་

གཡུང་རྒྱུང་ལྷ་སྟོན་སོགས་དགོན་འགའ་ཞིག་མཆིས་ཀྱང་པམ་
ཆེར་ཁམས་སུ་གཏོགས་སོ། །བྱང་དུ་ཅོང་

འཇུ་ལག་ལྷོ་རྒྱུད་དུ་དགུ་ཀྱུ་བསང་གསུམ་རྒྱུ་ཆུར་འབབ་ལ།
སྟག་ཚང་ལྷོ་དང་བཟའ་ཆོང་སོགས་

ཀྱི་ཆུ་རྒྱུ་མཚེན་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་ཐེ་བོ་རོང་དང་ཀ་ས་ཇུ་འི་
མཁར་བརྒྱད་ལྷོར་འགོ་ཞིང་། དུས་དགེ་དང་བྱུང་

ཇུ་འི་ཆུ་རྒྱུ་མཚེན་ཀྱང་ལྷོ་ཇུ་འི་མཁར་གྱི་གོང་ནས་འདྲེས་ཏེ་ཆེན་
དུ་ཕུར་འབབ་པས་ཆུ་ཆེན་དེ་དག་གིས་ཡམ་མདོ་འི་

གཞུང་པ་ལ་ཆེར་རྫོགས་སམ་སྟུང་མོ། སྤྱིར་བཤད་པའི་སྐབས་
སོ། །

༡༡། མཆོ་སྡོན་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

༡༢། གཞུང་དངོས་འཆད་པར་བྱང་རྒྱུད་དང་ལྷོ་རྒྱུད་གཉིས་ལས།
གོ་ངེས་སྐབས་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་བྱང་

རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་མཆོ་སྡོན་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འཆད་པ་ལ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིད་པ་རབས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས།

དེ་ནས་ཨ་རྒྱ་རྟེན་གྱི་འོད་ལྟར་སྟོ། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་གནས་

སྡོན་བཞུ་བ་བཞིན། ཁོར་ཁོར་ཡུག་ཆུ་འབྲམ་ལྟར་

མི་སྣང་། གཤིང་དཔག་དཀའ་བའི་མཆོ་འཇིངས་ནང་དུ་ཞུགས། ཁེས་
རྒྱ་མཆོ་ལ་བསྐྱུགས་པ་བཞིན། རྒྱ་ཆེ་

ལ་གཤིང་ཟབ་པ། གནས་སྡོན་དངས་པའི་ཁ་དོག་གི་སྒོ་ནས་ཡིད་
དང་མིག་འཛིན་པའི་མཆོ་ཆེན་པོ་ཁྲི་བཤོར་

ཀྱལ་མོར་གྲགས་པའི་དབུས་ཀྱི་མཚོ་སྤང་ནི། རྗེ་སྐལ་ལྷན་གྱི་
མཚོ་ས། མཚོ་དེ་དཀྱིལ་རི་གླིང་ཆགས་པ་ལ། །

དུས་དང་སངས་མཉུ་དེ་བཟེང་། རྩོན་ཚོས་ཀྱལ་སྤོང་བཅོན་
སྐམ་པོ་དང་། །དཔལ་ལྷུ་རྒྱན་པད་མས་ལུང་བསྟན་

ཅིང་། །རྒྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་པའི་ས། །རྗེ་གྲུབ་ཐོབ་
མང་པོ་བཞུགས་པའི་གནས། །ཞེས་

བསྟགས་པའི་སྐྱབ་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ལ། སྟོད་དུ་གློ་བ་རི་
དང་། སྟོད་དུ་མཚོར་བ་རི། མགོན་པོ་

གདོང་དུ་གྲགས་པའི་བྲག་ཁྱད་དང་། ཁྲོ་བོའི་རྣམ་པ། བསྐྱང་
རྩམ་འབྲུ་བ་རང་བྱུང་དུ་མ་ཡོད་པའི་གནས་

དང་། གཡས་གཡོན་ན་ན་ལུང་དུ་གྲགས་པའི་མཚོ་ཆུང་ཆུང་
ཡོད་ལ། དེ་དང་འབྲེལ་བར་ལྷུ་བ་ཆེན་པོ་གྱི་ཕེབས་

དུས་ཁྲི་གསར་བཅིགས་ཀྱི་སྟོང་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྗེས་
གནང་མཛད་པར་གསུངས་པའི་གནས་ཤི་རེ་ཐང་

{ 027 } མཚོ་སྔོན་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

བཅ་ད་ལྟ་ཕྱག་མཛོད་ཐེང་ཐེང་དུ་གྲགས་པ་ཉིང་ཞེས་བྱུང་།

རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་གོང་མ་སེ་སེར་མཚོ་སྔོན་གྱི་དཔོན་

གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ལུ་ཕུ་དྲུག་མཛོད་པའི་བཞུགས་ཁྲི་ཚར་

དུ་དང་ར་བ་ཡོད་ལ། འདིའི་ལྷ་བཞུགས་རྒྱལ་བ་བསོད་

ནམས་རྒྱུ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དུ་མ་ཆེན་རང་ཉིད་ཏེ་པ་ཉིས་

བརྒྱ་སྟོར་གྱིས་བསྟོར་བའི་གཙོ་བོ་བོན་ལྷ་གྲོན་པའི་རྣམ་

པར་སྤྱུལ་ཏེ་བསུ་བ་དང་བསྟེན་བཀུར་དངོས་སུ་མཛོད། སྤྱན་རས་

གཟིགས་ཀྱི་རྩེས་གནང་ལུས་པར་གསུངས་

ཤིང་། གྲུག་གཟིགས་ལྟ་བུས་མ་ཆེན་གྱི་གསོལ་མཚོད་རྩེ་མོ་རབ་

དཀར་མ་བརྩམས་པའི་གནས་ཡུལ་རིག་ཆུ་ཆོན་དུ་

གྲགས་པ་རང་བྱུང་ཁྲུས་ཀྱི་རྩིང་བུ་ཡོད། དེ་དང་ཕྱོགས་

མཚུངས་འདབ་ཆགས་པའི་ཚུལ་དུ་གོ་སར་གྱི་དུས་ཉིར་

དམག་གིས་རི་ལུང་བཀང་བའི་ཕུག་མེད་ཀྱི་གུ་མེད་ཀྱི
བཞུགས་གནས་ལྷ་ལུང་གཡུ་མདོ། མཛོ

འདོགས་ས་ཡིན་ཟེར་བའི་རི་དེའུ་ཞིག་གི་ཉེ་འགམ་དུ་སྤང་སྡོན་
པོ་ལ་བྲག་དཀར་བོ་སྒྲིག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་འབྱུང་དུ་

དོད་པའི་ས་འཛིན་མཛོ་ཁྲ་སྤྱངས། སྟོད་དུ་མཚོ་སྐྱུ་རེངས་སམ
ཚ་གོན་ཞོར་དང་། ཨ་ལག་ཞོར་རམ་སྡོར་རེངས་

གཉིས་༥ བེའུ་དུག་མཚོ། སྟོད་དུ་མཚོ་ནག་ཐོ་སུ་ཞོར་ཏེ་མཚོ་སྐྱུན་
ལྷག་མོ་ལྷར་གྲགས་པ་དང་། བྱང་དུ་

ཁུར་ལུག་གི་མཚོ། འོ་ཀུན་ཞོར་༥ ག་ལ་ཐུའི་ཞོར་༥ ཉར་ཞོར་༥ ལྷོ་
དང་ལྷག་དུ་བ་ཡན་ཞོར་༥ ཀུན་དགའ་

ཞོར་༥ ཞེ་ཞོར་སོགས་མཚོ་སྐྱུན་མས་བསྐྱོར་བ། ལྷག་དང་བྱང་
དུ་ཆུ་འགི་དང་། ཁུར་ལུག་གི་ཚྭ་མཚོ་

གཉིས་༥ ཁུར་ལུག་གི་སྟོད་དུ་ཨོ་ལུ་ཁུན་གངས་རི་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་

བཞི་ནས་ཡུ་ལན་ཡུ་རུན། བོ་རུ་ཏ། ཡེ་ཇེ

ཅེ། ཡུ་རེ་ཐོ་ལི་འི་ཆུ་ཆེན་བཞི་འབབ་ལ། དེ་དང་འཇུ་ལག་ཕྱོགས་
ཡུ་གངས་རི་མང་པོ་དང་། བོ་རེ་ཆུ་དུ་ལུག་

དུ་གྲགས་པ་དཀར་ཐང་མར་ཁུ་འི་མཚོ་མོ། ཤར་དུ་དོ་ཉི་ཟླ།
ཤར་ལྷོ་ར་ཅོང་ལ་རིང་མོ། ལྷོ་ངས་ཟོ་དགུ་གཡས་

རི་གསེར་ཆེན་དང་། གཡེན་རི་སྒོན་ལམ་མཐོན་པོ། འདི་དག་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ལྷོ་ཨ་མདོ་སྒྱུ་འི་རྒྱབ་ངོས་དྲང

པོར་མ་ཆེན་སྒྲུ་མ་རའི་གངས་རི་ས་འཛིན་གྱི་དབུས་ན་ཞེ་ལ་གྱི་
མཚོ་དཀྱིལ་བཞིན་དུ་འོད་འཚོར་ཞིང་རྒྱལ་མཚན་གྱི་

རྟོག་ལྟར་མངོན་པར་འཕགས་པ་ཡོད་དོ། །མཚོ་མགོར་གྲགས་པ་ཚ་གན་
ཐོ་ལི་གོ་ཕྱོགས་དང་། སྟོད་ནས་བུ་ཏ

དང་། ཡུ་ལན་ཉི་ཞེ་ཏར་གྲེ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཆུ་ཆེན་དུ་མ་མཚོ་གཞུང་
བརྒྱད། བྱང་གི་ཆུ་ང་འགག་གི་ཆུ་དང་

འབྲེས་ནས་ཤར་བྱེགས་སུ་འབབ་པ་ལ་ཅོང་ཆུར་གྲགས། གཞན་ཡང
སྤྲེལ་ཆུ་དང་ཆུ་ཚོན་མང་པོ། སྤྲེལ་རིགས་

སྤྲེལ་ཆོགས་དང་ལྗོན་ཤིང་དུ་མ། རི་དང་ཀླུང་གི་འདབ་ཆགས་
རིགས་མང་པོ། སྤྲེལ་དང་ནགས་ཀྱི་སྐྱེད་ཚལ་གྱིས་

བརྒྱན་པ་མདོར་ན་སྤྲེལ་ལ་དགེ་བཅུ་དང་། བཅུད་ཀྱི་ཡིད་ལ་དད་པ་
དང་སྤྲེལ་སྤྲེལ་དཔའ་རྩལ་དང་ལོངས་སྤྲེལ་

ཀྱི་འདུ་འགོད་གང་ངོས་ནས་བསྐྲགས་བརྗོད་རྒྱ་ཆེ་བ་དོན་ལ་
གནས། དེ་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྤོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་

མཁན་ཆེན་པོ་བློ་སྤྲུལ་ལ་འོམ་བུ་ཚལ་དུ་མཇུག་སྐབས། རྒྱལ་བོས་
ཞུ་དང་ལྷ་མ་གྱོན་ཅིང་སྐྱར་གསལ་མེད་པར་ཐུག་

རྟེན་གསེར་ཀའོར་གང་ཐུལ་བ་ལ། མཁན་ཆེན་གྱིས། རྒྱལ་བོ་
ཁྲོད་གྱིས་ཞུ་གྱོན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ཁྲོད་ཀྱི་

གཏུང་རྒྱུད་སྟོད་མངའ་རིས་སུ་ཞུ་ཅམ་དང་། ལྷ་མ་གྱོན་པས་མདོ་
སྤྲེལ་དུ་ལྷ་མ་ཅམ་ཞིག་འབྱུང་། སྐྱར་གསལ་མ་

བཅིངས་པས་བར་དུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལྟོད། འོན་ཀྱང་གསེར་ཕུལ་བས
དཔྱེན་འོམས་དར་བ་བྱར་བཏུབ་ཅེས་ལུང

བསྐྱེད་པ་བཞིན་ཁྲི་སྒོར་གི་སྲས་ཚུང་བ་མུ་ཏིག་བཅོན་པོ་འམ
སད་ན་ལེགས་འཛིང་ཡོན། དེའི་སྲས་དར་མ། དེའི

{0028} མཚོ་སྒོན་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ།

སྲས་གཞམ་སྡེ་འོད་བསྐྱེད། དེའི་སྲས་མངའ་བདག་དཔལ་འཁོར་བཅོན།
དེའི་སྲས་ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་བརྩིགས་པ།

དཔལ་ལྗོད་དེའི་སྲས་འོད་སྡེ་ལ་སྲས་བཞི་བྱུང་བའི་གཉིས་པ་ཁྲི
ལྷེ་མདོ་ཁམས་སུ་བྱུང། མཚོ་སྒོན་འདིར་གཞི

བཟུང་སྟེ་ཁྲི་དཔོན་མཛད། ཅོང་ཁ་ཡུལ་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་
མདོ་སྐད་ཕལ་ཆེར་ལ་མངའ་མཛད་པའི་རྒྱུད

དུ་རྒྱུན་སྡོད་ཆེན་པ་སོགས་བྱུང་བར་བཤད་ལ། ད་དུང་ཡང
ཁྲི་དཔོན་དེའི་རྒྱུད་པ་དཔལ་འཁོར་རྩོགས་སུ་ཡོད་པ།

ལ་འཕན་ཡུལ་རང་སྐད་མ་ཉམས་པས་ཁྱི་དཔོན་དུ་འབོད་པ་ཡོད
སྒང་། ཡང་དེ་ཀར་ཉོར་གོ་ཏན་གྱི་སྒོན་རྒྱུད།

ཀྱི་འུ་གྲ། ལི་གྲ། ལུ་འུ་གྲ། ཡང་གྲ་སོགས་དཔོན་ཕྱན་མང་ཟེར།
བར་སྐབས་བོད་ཨ་ཆེ་འི་དཔོན་རྟ

མང་བོ་ཡོད་པས་ཁྱི་རྟ་དམར་ཅན་དུ་གྲགས་པ་འབངས་བཅས་ཀྱིས་
ཡུལ་ལྗོངས་སུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། དེ

དུས་གྲུབ་ཆེན་གླུང་དཀར་བ་ཐེབས་པར་བཤད་དེ་བརྟག་དགོས། རབ་
བྱུང་བཅུ་པའི་ཕྱགས་ལྷག་ལོར་ཆ་ཉར་ཨལ།

ཐན་རྒྱལ་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིང་བ་སྐྱེས་ཏེ། ཕྱོགས་དེར་མཛོད་
དགོ་ཨ་མེད་སྤྱོད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་དྲི་བ་བྱས།

པར་དྲ་རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ཞིབ་དུ་བཤད་པས་
བསྐྱོག་དུ་མེད་པའི་དད་པ་སྐུལ་ཏེ་བྱང་ཕྱོགས་

སུ་ཐེབས་དགོས་ཀྱི་སྟན་གསུན་འབྲུལ་བར་གསེར་ཡིག་པ་མངགས། རྒྱལ་

བ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོད་ཡོན་མཛོ་ཁར་དངོས་

མཇལ་དང་། རེ་ཞིག་ཟླ་མཆོད་དུ་འདུལ་བསྐྱོབ་དཔོན་བཙུན་འགྲུས་
བཟང་པོ་ཚྲོད་སྟེ་མཇེད། བུ་མཆུ་གཞན་

བ་རྒྱལ་པོས་ཐོག་དངས་མི་ཁྲི་ཕྱག་གིས་བཏུང་ཡང་ཟད་མི་
ཤེས་པ་བྱུང་། ས་སྟག་ལོར་ཆེབས་བསྐྱུར་དུས་ཨ་རིག་གི་

སར་བསུ་བ་དང་པོ་ཡོང་ཤ་བུའི་བར་ཀྱུ་ཐའི་ཇི། ཁ་ཐན་བྲ་
བྱུང་། བྱ་མེད་ཀྱི་མ་ཐེན་པ་ལྷོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་རྟ་བ་

བརྒྱད་བརྒྱ་སྟོར་འབྱོར་དུས་རྒྱལ་བས་ཆུ་ལ་སྤྲིགས་མཇུག་མཇེད་
དེ་བྱེན་དུ་བསྐྱོག་པའི་རྩེ་འཕྲུལ་བསྟན་པས་དད་

པར་བྱས། གདན་འདྲེན་གཉིས་པར། རུང་བསྐྱས་རྒྱལ་རིགས་སེ་ཆེན་
རྟུང་ཐའི་ཇི་དང་། བྱ་མེད་རྒྱལ་

རིགས་དུ་ཡན་ནོ་ཡོན་གྱིས་གཙོས་རྟ་བ་སྟོར་ཕྱག་གསུམ་ཙམ་
བསྐྱེབས། རྟུང་ཐའི་ཇིས་བྱུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ཕྱག་བཞི་

བར་མཐོང་། གདན་འདྲེན་གསུམ་པར་ཇོ་རིག་ལྷ་ཐའི་ཇི་དང་། ཆིང
བྲ་ལྷར་སོགས་འབྱོར། མཆོ་ཁར་རྒྱལ་

པོ་དངོས་དང་མཇལ་དུས་ཁྲིམ་འབུམ་ཙམ་འཆོགས་པའི་དབུས་སུ་རྟུང་
ཐའི་ཇིས་གཏམ་བཏང་། ཀྱི་ཕྱི་པ་གྲིས་

ལོ་རྩ་བསྐྱར་ཏེ། མཆོད་ཡོན་ཉི་ཟླ་བྱང་གཅིག་གིས་དམ་པའི་ཆོས་
ཀྱི་ལམ་བཏོད། ཁྲག་མཆོའི་མར་བསྐྱར་བ་

འདི་བཀའ་རྩོམ་ཆེ། སྤར་སོག་པོའི་མི་ཞི་བའི་རྗེས་སུ། དྲག་ཞན་
ཀྱི་དབྱེ་བས་རང་གི་ཆུང་མ་བྲན་གཡོག་རྟོལ་

སོགས་སློག་གཅོད་པ་ལ་ད་ཕྱིན་ཆད་ཇི་ཙམ་འོས་པ་སློས་བཅད་དེ་
སྤུ་མ་དང་དགོ་འདྲན་ལ་ཕུལ། བསྟོན་སྟོན་

ལམ་ཞུས། སློག་གཅོད་གཏན་ནས་བྱས་མི་ཆོས་མི་བསད་ན་ལུས་སློག་
འབུལ། རྟུགས་བསད་ན་ནོར་འཕྲོག་

རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཙན་ལ་ལག་བཞག་ན་གཞི་མ་གཏོར། སྤར་ཨོད་
ཀོད་དུ་གྲགས་པ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཁྲག་མཆོད་དང་།

ལོ་དུས་ཀྱི་སློབ་གཙུག་གིས་མཆོད་དགོ་པའི་གཤེན་པའི་གཟུགས་བརྟན
རྣམས་མེ་ལ་བསྟེན་དགོས། དེ་མེ་ལ་

མ་བསྟེན་ན་སྤྱི་གཏོར། དེའི་ཚབ་ཏུ་མགོན་པོ་ཕྱག་རྒྱལ་པའི
སྐུ་རེ་བཞེངས་ཏེ་དཀར་གསུམ་གྱིས་མཆོད་པ་

དང་། ཉ་སྟོན་བརྒྱད་གསུམ་ལ་བསྟེན་གནས་བསྐྱེད་བ། རྒྱ་བོད་ལ་
འཕྲོག་བཅོམ་མི་བྱེད་པ་སོགས་དབྱུས་གཙང་

ལྟར་དགོས་པར་བཀས་བཅད། མཆོད་ཡོན་ཞལ་འཛོམས་སར་ས་འདུལ་མཛད་
དེ། ཆབ་ཚལ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་

{ 029 } མཆོ་སྟོན་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

འཁོར་གླིང་དུ་རྒྱ་ནག་གི་བཟོ་བོ་མཁས་པ་མང་པོ་བཀྲ་གནས་
བཞེངས་པའི་གཙུག་ཁང་ལ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་།

རྩི་བྲུ་མ། རྩི་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་འདྲ། གཡས་གཡོན་མདུན་གསུམ་དུ་
འཛིགས་བྱེད། སྤྱན་རས་གཟིགས་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་

ཁང་རེ་རེ་ལ་ཀ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་ཁྱོན་ཙམ་ཡོད་པ། དེའི་བར་བར
དུ་སེམས་དཔའ་དང་གཞོད་སྤྱོད་གཉིས་གྱི་ལྟ་

ཁང་། བོད་ཀར་ཕྱོག་མདུན་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་གཟིམས་ཆུང་འོད
གསལ་ཕོ་བྲང་དང་བདེ་ཆེན་ཕོ་བྲང་།

ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་ཕྱི་བས་སོགས་རྒྱ་ནག་གི་ལྷགས་ལྟར་དང་། ལྷགས་
འི་རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་གཙུག་

ལག་ཁང་སྤྱི་དང་བཅས་པ་ལ་རབ་གནས་རྒྱས་པ་དང་ཞི་རྒྱས་
དབང་དྲུག་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་གནང་། སད་མི་མི་བདུན་

བཞིན་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་རྒྱལ་རིགས་གསུམ་གྱིས་ཐོག་དངས་པའི་
བཙུན་པ་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒྱལ་བ་རབ་བྱུང་བསྐྱབས།

ཡུལ་དེའི་ལྷ་སྤྱོད་རྣམས་དངོས་སུ་འོངས་ནས་ཆོས་ཉམ། རྒྱལ་པོས་
བཀའ་བའི་སྤྱི་ཏེའི་ལྷ་རྟོག་མགོན་པོ་ཞལ་

གྱི་སྤྱོད་བསྤྱོད་གི་སྤྱོད་མེ་མ་བསྤྱོད་ས། རྒྱལ་བ་ལ་ཁྱབ་བདག་

དོན་འཆང་གི་ལས་ཀ་ལྟུང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གྱི་དོར་

གྱི་དབང་གནང་། ས་ཡོམ་ལོར་ཆོ་འདུལ་སྒྲོན་ལམ་བཅུ་གསུམ་། ལྷ་མོ་འི་
ཆོས་གཏོར་ལས་བདུད་ཅི་འི་རྒྱན་བབས་

པ་རྒྱ་བོད་ཉོར་གསུམ་དུ་མས་བརྟེན་ཡང་བཟད་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུར་
འཕེལ་། རྒྱ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཕེབས་ཡར་ལམ་དུ་ཆོ་

གན་ཐོ་ལོ་གོ་ནས་བ་ཡན་ནོར་དང་ཆབ་ཚོ་ལྷ་ཁང་གེ་ཉེ་
འདབས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཨ་རི་ག་ཆུ་ཆོན་ཁར་ཕེབས་

ཚུལ་གསུངས་ཀྱང་ད་ལྟ་མེད་འདྲ། འུར་བསྐྱས་ཀྱི་རྒྱལ་བུ་ལྷོན་

དུས་རྒྱལ་བ་སྐྱེན་ངངས། དག་པོའི་སྦྱིན་སྲིད་

མཛད་པས་དོན་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཟིགས། ཐུགས་ཀའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་སེམས་དཔའ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་

པའི་སྒྲུང་བ་བྱུང་། རྒྱ་འབྲེལ་ཆོ་འདུལ་མཐུན་དག་ངང་གིས་
ཞི། གཙུག་ལག་ཁང་གསར་དུ་བཞེངས་པ་ལ་ཕུན་

ཚོགས་གཞན་ཕན་སྡེ་དང་། སེཾཾ་ཏ་འི་ཚིང་གིས་གཙུག་ལག་
ཁང་དང་འདུས་སྡེ་བཞེངས་པ་ལ་རབ་གནས།

ག་ཤིས་རྗེ་ག་ཤེད་ཀྱི་དག་པོའི་སྒྱིན་སྟེག་གི་སྒྲོ་ནས་ནག་ཕྱོགས་
ནམས་ཚར་བཅད། དགོན་དེ་ལ་ཕུན་ཚོགས་དར་རྒྱས་

སྒྲིང་བཏགས་གསུངས་པ་གཉིས་ས་ཆ་ངོས་མ་ཟེན། ས་ཡོས་ལོ་རྒྱལ་
བ་ཁམས་སུ་ཐེབས་སྐབས་རྒྱལ་བོ་དང་བཀའ་

བསྐོས་ཀྱིས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གསེར་ཟམ་སྒྲེལ་བ་སོགས་ལ་མཚོ་ཁར་དཔོན་
པོ་ཁོ་ལི་ཚི་ཚིང་བྲ་བྲུར་འཁོར་བཅས་བཞག་

སོག་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་ཚབ་ལ་རེ་ཞིག་སྟོང་འཁོར་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་
རྫོང་སྟེ་མཛད། རྗེ་སྐལ་ལྷན་པས། སྐུ་ལ་སྐྱེ་བསོད་

ནམས་རྒྱ་མཚོའི་དུས། །གཟིམས་ཁང་གོང་གི་སྐུ་ལ་པའི་སྐྱེ། །བསོད་
ནམས་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་དང་། །སྟོང་

འཁོར་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་། མདུང་ཅེ་ཀུན་དགའ་དཔལ་བཟང་
སོགས། །མངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དུ་མ་

ཡིས། །མདོ་སྐད་ཕྱོགས་འདི་ཡོངས་སུ་གང་། །ཞེས་གསུངས་ལ། མདུང
ཕྱེ་བཞི་འབྲས་སྤངས་གདན་

རབས་གཉིས་པ་ཚོས་རྗེ་དཔལ་ལྡན་མེད་གའི་དངོས་སྤྱོད་དམིགས་
བརྟེ་མའི་ལས་ཚོགས་མཛད་མཁན་བླ་མ་བུ་མ་པ་

ཅན་ནས་བཟུང་དམིགས་བརྟེ་མའི་གྲུབ་ཐོབ་ཟམ་མ་ཆད་པའི་དཔོན་
རྒྱུད་རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སྐྱོན་སྤྲུམ་

སོག་ཡུལ་ན་མཇལ་མཁན་དེ་ཡིན་འདྲ། ཨལ་ཐལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་སུ་མི་
ཐའི་ཇིའི་སྲས་སུ་རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་

འཁྲུངས་། །རྩེ་ཡོས་དབུས་ཐེབས་སྐྱབས་ས་ཐག་འདུམ་པའི་ཁྱད་
བཅས་རྒྱའི་ཕྱགས་འི་དང་ཉེ་བའི་ཕྱི་ལོགས་

གྱི་ལམ་བརྒྱུད་དེ་མཚོ་ཁར་ཐེབས། དཔོན་པོ་ཁོ་ལི་ཆེས་ཐེབས་
རྫོང་གུ་མ་འགྲིགས་པར་བསྟན་ཞག་འཕུལ་ཉིན་

{ 030 } མཚོ་སྤྱོད་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

བྱས་པ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ཆེབས་བསྐྱར་པས་མཆོ་སྐྱ་རེངས་སྟོ
རིངས་ཀྱི་བར་དུ་ཐེབས་རྗེས་བསྟེན་པ། ལྷ་བཙུན་

བསྐྱེས་གཞོན་གཉིས་བྱང་བའི་གཉིས་ཀས་པཎ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ལ་བསྟེན་ཆོག་པ་དང་སྟེ་ཕྱིར་

ཆོས་བཀའ་མཐའ་ཡས་མཉམ། རབ་བྱང་བཙུ་བའི་སྟེ་ལོར་དེ
གཉིས་དང་སེ་ཆེན་ཏའི་ཆེད་སོགས་བྱ་མེད་ཀྱི་

རྒྱལ་རྒྱུད་ཉར་ཏུ་ལ། ལུན་དུ་ལུང་ཆོས་ལུར་སོགས་ཉར་ཏའི་
རྒྱལ་རྒྱུད། སྟེ་བ་སྐྱིད་འོད་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་

མཆོན་། སེ་འབྲས་ཀྱི་གྲོས་དབང་དུ་མ་བྱོགས་གཅིག་བྱས་སོགས་དམག་
སྐྱིད་འོད་པའི་སྐྱེད་མག་རྣམས་ཆས།

ལོ་དེར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མངའ་རིས་རྒྱལ་པོས་གདན་དྲངས། ལྷ་
སའི་ཉོ་བོ་ལ་སྐྱེན་ཆབ་བྱང་། གཙུང་རྒྱལ་

ཀམ་ཐུན་ཆོག་ཀྱིས་བོད་ཁྱི་སྟོར་བཙུ་གསུམ་གྱི་དམག་བསྐྱེད་ལྷ་

སར་ལྷགས། ། རྒྱལ་པའི་བཙེ་ལྔ་ལ་འཕྱབ།

དུས་བཏབ་པས་གཙང་པའི་དམག་མི་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་ལྷ་སར་ཁ།
བཏབས། གཙང་དག་གི་དཔའ་བོ་མང་པོ།

འབྲས་སྤངས་འཛོམས་ཅིས་ཀྱིས་རྒྱལ་པའི་ཅེར་ལྷགས། ། དྲའི་
ཆིང་གིས་སྒྲ་དངས་པའི་སོག་དམག་གཙང་དཔུང་།

ནང་དུ་བརྒྱལ་གཙང་དམག་མ་ལུས་པར་བསད་པས་གཅིག་ཀྱང་ཡུལ།
དུ་ཕྱོག་རྒྱུ་མ་བྱུང་། ཕྱི་ཉིན་སྦྱིད་ཆུ་འི་

འབྲམ་དུ་གཙང་པས་དམག་སྐར་སྤར་ལས་ཆེ་བར་བཏབ་པས་སོག་
དམག་རྣམས་སྒྲག་སྟེ་འབྲོས་མགོ་བརྩམས། གྲོ་

བུར་དུ་མེ་འབྲས་ཀྱི་བཙུན་པ་རྣམས་དང་། སྟེ་བ་སྦྱིད་ཞོད་པ།
སོགས་སྒྲུ་བོ་རྣམས་ཁུར་ཏེ་འཕན་ཡུལ་དང་སྟག་

ལུང་སྟོགས་སུ་བྲོས། གཙང་དམག་གིས་མེ་འབྲས་བཙོམ། སྦྱིད་ཞོད་
པའི་རྫོང་བཞིས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས།

སྒྲེབ་ཆོས་རྗེ་ཡང་མཆོག་ཁར་ཕེབས་དགོས་བྱུང་། ལྷག་ལུང་བས

སྒྲོར་འཕེན་གྱི་བར་ཆིངས་བྱས། སེ་འབྲས་སྤར

ལྷལ་དུ་བཞུགས་ཆོག་པ་དང་། དགོན་སྤྱི་འབྲས་སྤྱངས་པས་གསེར་ཞོ

ཉིས་བརྒྱ་དང་སེ་རས་བརྒྱ་འབྲལ་དགོས

བྱས། གཙང་པས་དགོན་སྤྱི་འབྲལ་བ་ལ་ཞལ་ངོ་བསོད་ནམས་ཆོས

འཕེལ་གཙང་དུ་འབྱོན་དགོས་ཚུལ་བྱུང

བར་སེ་འབྲས་ལ་དམག་ཕོགས་ཏེ་ལྷགས་ཟད་ལྷེར་ཟད་ལ་སོང་བས

འབྲལ་རྒྱ་མེད། རྒྱལ་དུ་རྗེ་གོང་མའི་མཛོད

ནག་ཅིག་ཡོད་པ་འདོན་དགོས་འདུག་བྱས་ཏེ་མགོ་བསྐྱོར་གྱིས་གཙང་པའི

རྒྱ་ཆབ་ཁྲིད་རྒྱལ་དུ་ཕེབས་ཇུ་འི་ལ་ཞིག

ལ་ཕེབས་སྐབས་ཡིབས་ཏེ་ཉང་ཀོང་བརྒྱད་སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས། ལྷགས

བྱ་ལོར་ལྷ་བཙུན་ཆུང་བ་སྤོ་བཟང་བསྟན

འཛིན་རྒྱ་མཆོ། ལྷ་རུ་ཉོང་ཐའི་ཇི་གཉིས་ཀྱི་གཙོས་ཉོར་སོགས་གི

དམག་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་ལྷག་དང་གཙང་པའི

དབྱང་ཆེན་ལྷ་ས་རྒྱུང་ཐང་སྒྲིབ་དུ་གཡུལ་སྤྱད། བོད་དམག
གིས་མ་ཐུབ་པར་ལུགས་པོ་རིར་འཛངས། པཌ

ཆེན་རིན་པོ་ཆེ། དགའ་ལྷན་གྱི་བཟླ་ལ་གྲིམས་ཆོས་འཕེལ། འཇམ
དབྱངས་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ།

སྒྲག་ལུང་ཞབས་རྒྱུ་ཁྱེད་པོའི་གྱི་སྒྲ་ཆབ་བཅས་འཛོམས་ཐོག
ཆིངས་མཛད་དེ། དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་དུ་ཆོས་

འཁོར་ལྷ་ས་ས་གཙོས་རག་མན་གྱི་ས་རིས་རྣམས་གསར་ཆོད། སེ་འབྲས་
གྱི་མཆོད་གཞི་འི་རྣམས་སྤྱོད་འཇགས།

དབྱས་གཙང་གི་དགོ་ལུགས་ཆོས་སྤྱེ་གྲུབ་མཐའ་བསྐྱུར་བ་དང་། ས
རིས་ཞོར་བ་རྣམས་སྤར་བབས་སུ་སྤྱོད།

སྤྱེ་བསྐྱེད་ཞོད་པ་ལ་བདེ་ཆེན་ཆབ་ཏུ་འཕན་ཡུལ་མཁར་ཅེ་བྱིན
ཏེ་བཀག་པོ་ཆང་ཆུང་། ཞལ་ངོ་བསོད་ནམས་

རབ་བརྟན་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་དུ་གཞི་ཕན་ནས་བཞུགས་རྒྱ་སོགས་

བཀའ་ཁྲོལ་དུ་གཟི་བཞིན་ཆེ་བ་བཞག

ལྷ་བཙུན་གྱི་མི་སྣ་རྣམས་ཁོ་ཡ་ཐའི་ཇི། ཉུང་ཐའི་ཇི་འི་མི

སྣ་ཅི་ནི་ཆོས་རྩིས་པ་དང་རྒྱས་སོགས་མངགས་ཏེ་གཙུང་

{ @031 } མཆོ་སྒྲོན་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

པར་ཞུས་ནས་ཆུ་ཁྲི་ལོ་ལྔ་བཅའ་པོ་གདན་སར་བཀོད། མཆོ་

ཁར་གདན་འདྲེན་དང་། མ་ཐེབས་ན་དཔུང་ཤིང་

ཀྱིས་འབྲེར་རྒྱ་འདངས་ཤིག་བྱུང་བས་རྒྱལ་བ་གསང་སྤྱབས་ཀྱིས་

ཨེ་རི་སྒོར་རེ་ཞིག་བཞུགས་དགོས་བྱུང་། ས་བུ

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲེ་བ་ཆོས་རྩིས་པ་དང་གི་འདོད་པའི་ཆོས་ཞུས་

དང་། ཉེ་ལོ་རྩི་དང་། ལྷ་བཙུན་ཆེ་བ་བསྟན་སྒྲོང་

སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་གཉིས་ཀས་དགོན་རེ་བཏབ་པར་ཆུ་བཟང་རྣམས་

རྒྱལ་དཔལ་འབྱོར། གསེར་ཁང་པ་འཕྲིན་ལས་

ཕུན་ཆོག་གས། གཙུང་རི་ཕུག་པ་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཁན་པ་འཆད་ཉན་

པར་བསྐྱོས་ཀྱང་ཡུན་རིང་མ་གནས། ཉུང་

ཐའི་ཇི་དང་། ལྷོ་བོ་ནང་འཁྲུགས་བྱུང་བ་སྡེ་བཅོས་རེ་དང་།

ཆུ་བཟང་བ་གཉིས་ཀྱིས་བར་ཆིངས་མཛད་པས་

ཅུང་ཟད་ཕན་ཐོགས། ལྷགས་རྟའི་ལོ་མཇུག་ལྷ་བཙུན་སོགས་ཀྱི་དམག་

གིས་ཉུང་ཐའི་ཇི་སོགས་ས་ཆ་བྱང་རྒྱུད་

ཀྱི་སྤྱུ་མེད་རུ་སྡེ་རྣམས་བཅོམ། སྡེ་བཅོས་རྩིས་མཆོད་དཔོན་

གཡོག་མང་ར་ཕྱོགས་སུ་ཐེབས་དགོས་བྱུང་།

ལྷགས་ལུག་ལོ་ལྷ་བཙུན་ཆེ་བ་ག་ཤེགས། ཉལ་ཉལ་ཁའི་དའི་ཆེན་

ཨོ་རོ་དཀྱི་དམག་མང་པོས་བསྐྱོར་བའི་དཀྱིལ་

ནས་གཡུལ་འཁྲུགས་བཞིན་པར་འོངས་པའི་དཔའ་སྐྱད་ཅན་གྱིས་གཙོས་

ཉལ་ཉལ་དང་། མེ་ཆུ་ལོ་ལོ་མགོ་

བྱས་ཨོ་དེ་དཔ། སྤྱུ་མེད་སུམ་བརྒྱ་སྐྱོར་སོགས་དབུས་སུ་ལྷ་མཇུག་དུ་

ཕྱིན། ས་འབྲུག་ལོ་ནས་ཆ་རྒྱུ་ལེན་

ཏན་རྒྱལ་པོས་ཆ་གར་དུ་ནང་འཁྲུགས་བསྐྱངས། དེའི་དབང་གིས་
ཆུ་སྒྲིལ་ལོ་ཡོང་ལ་ཡི་བྱའི་དཔོན་པོ་བཞི་ཆས་

བཅ་སྒྲིགས་སུ་ཡུལ་བཏོན་པའི་ནང་ནས་སྟག་ལུང་བའི་སྦྱིན་བདག་
སྤྲུལ་སྦྱབས་ཆོ་ཁུར་འདམ་དུ་འབྱོར། ༄

མཇལ་དང་སྒྲིགས་རྒྱལ་དབང་ལ་ཆོ་དབང་ཞུས། ཆ་གར་བ་མང་
པོ་རྩལ་རྩར་སོང་བ་ནང་འཁྲུགས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་སོང་

བས་ཆོག་བྱ་དམག་བཅས་རྩལ་རྩ་ནས་བསྐྱད། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་
པའི་ཆུ་སྒྲིལ་ལོ་མཆོ་སྒྲིན་དུ་བསྐྱབས་ཏེ་བྱ་

མེད་ཀྱི་རུ་སྒྲེ་ཐམས་ཅད་བཅོམ། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་ཡོམ་ནས་འདི་
བར་ལོ་ངོར་བཞི་ཅུ་མ་ལ་བྱ་མེད་ཆིང་བྱ་

བྱར་། ཏུང་ཐའི་ཇི། ལྷ་བཙུན་གཉིས་སོགས་སྟོབས་དང་དབང་ཞེད་
ཆེ་བས་མདོ་དབུས་གཉིས་ཀར་དབང་

བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་བྱས་སྟངས། དེའི་རྗེས་སུ་ཁྲ་ཡ་ཐའི་ཇི། ཕག་
ཐར་ཉོ་ལི་ཆེ་སོགས་ཐའི་ཇི་མང་པོ་རིམ་པར་རྒྱ་

ལྷོ་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བས་རེད་གི་ཡུལ་གྱ་མང་པོར་འཕྲོག་བཅོམ་
དང་། ལྷ་བཅུན་ཚུང་བས་སྡེ་བཞོས་ཇེ་ལ་བྱང་ཚུབ་

སེམས་སྦྱོང་གི་གདམས་པ་རྩོམ་པར་བསྐྱེད་ཚུལ་འདུག་གཞན་ཞིབ་ཆ་
མ་ངེས། ཆ་གར་ལེན་ཏན་དགོ་བསྟན་

ལ་འཆོའདོད་ཀྱིས་མཆོ་ཁར་འོངས་པ་ཤར་ཐ་ལར་བགོང་། ཆོག་
བྱ་བཀ་རྒྱུད་ལ་མོས་ཁུལ་གྱིས་དོན་ལ་རྒྱའི་

ཏྲི་ཟེར་དད་ཅིང་བསྟན་པ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྡེ་
བཞོས་ཇེ་མཆོ་ཁར་གདན་དྲངས། གྲུབ་མཐའ་

ལ་ཆགས་སྤང་མི་མངའ་བ་དང་། ཆོས་གཏམ་བྱས་པའི་ལན་ལ་དགའ་
བས་གཞོས་སྒོ་དང་། སྤྲུལ་ཁྱེད་མཐོག་ན་

དད་པ་སྦྱིད་ཀྱང་། ཞུ་འདི་རིག་ན་སྟོང་ན་ཞུས། བྱ་གཞོན་པ་
ཞིག་གིས་ཆོས་འབྲེལ་བཞག་གཞན་དེར་

གནས་ཀྱིས་འདུག་ཀར་གསུམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཇིན་པ་མང་པོ་དང་།

ཀམ་བའི་བསྟན་འཛིན་ལྷ་དམར་རབ

འབྲམས་པས་སྒྲིག་ཚུལ་མང་པོ་མཉམ། བྱ་ལོར་ཡོད་ཀྱི་ཡི་བྱ་ཀམ་
ཡིལ་ངན་ལྷ་སར་ཡོད། རྒྱལ་བ་ལ་ཆོ་རྟེན་

རྗེས་གནང་ལྷས་ཏེ་མཚུར་ཕུར་སོང་ཡང་། ཀམ་བ་མ་དགྲིས་པའི་
ཉམས་ཀྱིས་ཞལ་མཇལ་ཅིམ་ལས་ཕྱག་དབང་མ

གནང་བས་ཐའི་ཇི་ཁྲོས། མཚུར་ཕུར་དཀར་མེ་རུ་བ་བརྒྱབ།
ཤིང་གྲི་ལོར་ཨར་ས་ལང་གིས་ཉལ་ཉ་ཨ་ཁའ

{ 032 } མཚོ་སྒྲོན་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

དའི་ཆིན་བསྐྱས་ཏེ་དམེ་བྱས་པས་སྒོལ་ངན་བཏོད། ལོ་སྤྱི་ཕྱིར་
ཆ་ཉར། ཆོག་ཐུ། བེ་རི་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་བོད་

ཀྱི་གསེར་ཟམ་བཅད་པས་ཨ་མདོ་བ་སྒྲིང་སྒྲིབས་ཅན་འགའ་རྒྱ
གཞུང་བཟོད། དར་རྩེ་མདོ་ནས་བཀར་ཁམས

བརྒྱད་དབུས་སུ་སོང་། ཤིང་ཐག་ལོར་ཆོག་ཐུ་ཐ་བུ་ཆོ་དང་།

ལྷ་དམར་རབ་འབྱམས་པ་བཅས་གཙང་བ་དང

གཞུང་གཅིག་བྱེད་རྒྱུ། དགེ་ལུགས་མིང་མེད་དུ་གཏོང་རྒྱུ། ཀར་
འབྲུག་གི་སྦྱིན་བདག་བྱེད་ཤོམ་སོགས་ཀྱི་གྲོས་

བྱས་ཏེ། ཐའི་ཇི་ཨར་ས་ལང་ཁྱི་དམག་བཅས་བཏང་བ་འདམ་དུ་
འབྱོར། ཡུང་ཤའི་བུ་དཔོན་ཁག་བཞི་དུས་

གཅིག་ལ་བཅོམ། སྤྱི་མ་སྐྱབས་ཆོ་ཁུར་སྟོད་ལ་སོང་བ་དང་འགྲིག་
ཀམ་ཚུང་ན་དང་ནོམ་ཆེ་གཉིས་བསད།

བུ་ཞོར་བུ་རིན་ཆེན་དང་། ཀམ་ཆེ་བ་གཉིས་བྲོས་པས་དེ་ལན་ཐར་
ཀྱང་ཚུ་རྟ་ལོ་ཞོར་བུ་རིན་ཆེན་ཀྱི་ཕྱི་དམག་

ལ་ལྷེབས་མཆོང་རྒྱབ་པས་བསད། ཨར་ས་ལང་ཆོས་སྐད་ཆེ་བས་
ཀམ་བ་ཐུགས་སྐྱུགས་འབྲུམས། མཆོར་ཐུ་ནས་

དོ་ལ་བརྒྱད་གྲར་ཐེགས་པ་ཐའི་ཇི་སེམས་ལ་ཕོགས་ཏེ་མ་བསམ་པ་
བརྒྱའི་མགོ་བརྩམས། དགྲུན་སྒྲོད་སོག་པོའི་

གཡས་རུ་འབྲི་གྲུང་དང་གཡོན་རུ་གཙང་བྱང་རྒྱུད་ལ་བཏེགས།
ཐའི་ཇིས་གཙོས་དམངས་ཡར་འབྲོག་རྒྱུ་ཁ

བསྟན་པའི་བདེ་གཟར་ཆེན་པོས་གནམ་ས་འགས་པ་ལྟ་བུའི་འཇིགས་
སྐྱག་བྱང་ཡང་སོག་དམག་གིས་གམ་པ་ལ

ཐོག་ནས་བལྟས་པས་ལུང་པའི་དགྱིལ་རུ་ཚུད་པ་ལྟ་བུའི་འཆོབས་
ཤས་བྲོས་མ་ཐབས་ཀྱིས་ལོ་གསར་སྐབས་དམག་

ནམས་སྦྱིད་ཞོད་འགྲིམ། ཐའི་ཇིས་ཕྱག་མི་འཆོལ་བའི་ཁྲིམས་
བྱས་ཏེ་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་རུ་ཕྱིན་སྐབས་རྒྱལ་

བམ་ཐོང་མ་ཐག་སྤང་སེམས་ཞི་སྟེ་ཕྱག་བཙུལ། ཕྱིན་བརྒྱབས་
དང་ཆོས་གཏམ་གྱི་དྲི་བ་ཞུས། རུ་མོ་ཆེ་མཇུག་

རྒྱས་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་རིང་ཁྲིམས་སྲུས་བཞུགས་བྱས་པས་མཐའ་ཇིས་
ང་རང་སློ་འགྱུར་ཞེས་ལན་བཏབ། ཐའི་ཇི

སློ་བུར་རུ་སྦྱོས་ཤིང་སྟེ་ཁོད་རུ་ཐོག་འཁྲུག་གི་འཇིགས་པ་
བྱང་བ་རྙིང་མའི་སོག་བསྐྱོག་གི་མཐུར་གསུངས། མེ་བྱིའི་

ལོར་ཅུང་གར་ནས་ཀྱི་ཕྱི་ཉན་གྱིས་རང་དོན་མ་འཁྲིས་པའི་བསྟན
དོན་ཁོ་ནར་གཡུལ་བཞག་མས་པའི་དམག་རོགས་

བུ་ཐུར་རྩང་ཐའི་ཇིས་བྱས་ཨོ་རོད་ཀྱི་དམག་ཁྲི་ཕྱག་ལྷག་
ཅམ་གྱིས་ཡི་ལེ་དང་ཐ་རིམ། ཉས་དག་གི་ཚུ་གླུང་དང་

འདམ་ཆེན་པོ་སྟོན་དགུན་མཚམས་ཀྱི་འབྲུག་སྟེང་ནས་བཀལ། མཚོ་
སྟོན་ས་སྟེ་བུ་ལུང་གར་དུ་འབྱོར། མི་རྣམས་

ངལ་བསོས། རི་དྲགས་གནའ་བ་མང་པོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྟན་པའི་རི་ལ།
མིང་ཀུན་ཡེ་མ་ཐུར་གྲགས། མེ་གླང་ལྷ་བ་

དང་པོར་མཚོ་སྟོན་གྱི་སྟོད་དུ་ཕེབས། ཚོགས་ཐུ་དམག་ཁྲི་ཕྱག་
གསུམ་དུ་ཉེ་བུས་གཅིག་ལ་བཅོམ། རི་སྟེ་གཉིས་

ཁྲག་གིས་དམར་པོར་གྱུར་པ་ལ་ཡུ་ལན་ཉི་ཤེས་ཆུང་ཟེར། སྤྲེལ་
དུ་ཡན་ཐའི་ཇི་སོགས་ཀྱི་དབྱང་གི་དམག་ལྷག་

མ་རྩར་གར་འབྲུག་རོམ་ས་སྟེང་དེད་ནས་ཕམ། འགའ་ཞིག་དེའི་ཤར་

ངོས་ལུང་པར་གཏད་ནས་བྲུངས་པས་དེང

སང་ཤར་ལ་དུ་གྲགས། ཚོག་ཐུ་དཔོན་སྒོས་ཏེ་འཕྱི་ཁུང་ཞིག་ཏུ
འཇུ་ལ་བ་བཟུང་། སྤྲོ་ལོ་ལྷ་དམར་རབ་འབྱུངས་

པ་དང་སྒོན་པོ་ཐའི་ཇིན་གཉིས་ཀྱིས་བོད་ནས་བང་ཚེན་བཏང་སྟེ
བུ་ཨར་ས་ལང་འདིས་ཡབ་ཀྱི་གསུང་ལྟར་མ་བྱས་

པས་ཇི་ལྟར་བྱེད་དྲིས་པར། ཚོག་ཐུས་བསྐྱུ་ཐབས་ཀྱིས་སོད་ཅེས་ལན
བྱང་། ཨར་ས་ལང་ཕྱིར་ལོག་བེད་ཅི་བཅོམ་

པའི་ནོམ་པ་ལ་མགོ་འཁོར་སྐབས་ནང་འཁྲུགས་བྱུང་སྟེ་དཔོན་སྒོན
གསུམ་དུས་གཅིག་ལ་བསད་པས་ཚོག་ཐུ་

ཕྱོགས་རྗེས་མེད་དུ་སོང་། ཀུ་ཤིས་སྟེ་བ་ཚོས་རྗེ་མཆོ་ཁར་གདན
བྲངས། དབང་ལུང་རྗེས་གསུམ་མང་པོ་ཞུས།

{ 033 } མཆོ་སྒོན་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

བྲམ་ཐུང་རྟུང་ཐའི་ཇི་དཔོན་གཡོག་གིས་ཀྱང་རྩོམ་རྩེ་འབྲང

བའི་དབང་ལུས་ཏེ་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་ཀྱི་ཕྱི་དཔོན་གཡོག

དང་། སྤྱིད་ཤོད་སྡེ་བ་ཡིད་བཞིན་སོགས་དབུས་སུ་ཐེབས། གཞུང་ནས
ཇོ་ཤཀ་གི་མདུན་དུ་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟན་འཛིན་

ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཆོལ་ཕུལ། ས་སྟག་ལོར་རྒྱལ་པོས་མེད་ན་བཀའ་
བཅུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ་བ་མཚོ་ཁར་གདན་འདྲེན་

དུ་བཏང་བ་གཙང་སྡེ་སྤྱིད་ཀྱིས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་གསར་རྒྱག་
མཛད་པའི་འགོ་སྐྱོང་དང་ཐུག་ཏུ་ལག་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་

བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་རྒྱབ་རི་ནས་དོ་བཅའ་བའི་རྒྱབ་བསྐྱིལ་བས་
སྤྱིལ་པོ་འབྲེལ་གོད་པ་སོགས་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ལ་

ཐུགས་སུ་རྩ་ཆོག་ལ་ལྷ་བའི་མཐོང་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཡོས་ལོ་ཕྱིར་
འཁོར་དུས་རྒྱལ་པོར་ལུས་པས་ཐུགས་ཁྲོས།

འབྲུག་ལོར་སློབ་དུ་དམག་པོད་ཕྱོགས་སུ་བཏེགས་པ་ལམ་ནས་ཁམས་
སུ་བྱོན། ཕྱགས་འབྲུག་སློན་ལམ་གྱི་སྐར་

ལ་མདོ་ཁམས་སྐད་དུ་ག་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྡུས། བེ་རི་རྒྱལ་པོ་
ཁོས་པས་ཐར་ཀྱང་ལས་དབང་གིས་སྤྲོ་མ་ལེབ་

དང་མར་མེ་རི་དཔེ་བཞིན་སྤྲུག་ཏུ་འགྲོར། ས་དགོ་ཀར་འབྲུག་འབྲི
སྟག་གི་སྤྲོ་མ་མི་དཔོན་མང་པོ་བཙོན་དུ་བཅུར་

པ་བཏོན། ལྷགས་སྤྲུལ་ལོར་རྒྱལ་པ་དམག་ཆེན་བཅས་འདམ་བརྒྱུད་
གཙང་དུ་ཐེབས། སྤྲོ་མ་འདི་དག་ཏུ་ཁལ་

ངོ་བཤེད་ནམས་རབ་བརྟན་གྱིས་ལྷ་པ་ཆེན་པོར་བསྟན་དོན་དུ་ལས་
སྦྱོར་གནང་དགོས་ཚུལ་དང་། དེ་ཡང་གསར་

མེ་ག་ཞེད་སྐོར་དེ་ལེགས་པོ་ཡིན་འདུག་ཅུང་སྤར་བྱས་དུས་ཐར་
ཡང་རྒྱས་པ་ཆེ་མདོག་ལ། ཚུར་ཡང་འཕྲོད་

ཉམས་མ་བྱུང་ཚུལ་དང་། མ་ཁར་ཕན་ན་གྲི་ཆོལ་གྱི་དཔེ་
བཞིན་རྟོང་མ་རང་ནས་མཛད་དགོས་ཞུས་པ་བཞིན་

འཕང་བསེག་མནན་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་ལས་སྦྱོར་མཐའ་དག་
རྟོང་ཕྱོགས་ཁོན་ལ་བརྟེན་ཚུལ་གསུངས་པ་

མཆོད་ཡོན་ཐམས་ཅད་ནས། འཕྲུལ་ཕྱགས་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་རང་
བསྟན་འདི་ལ་གཅིག་ཏུ་གཅེས་པར་མཛད་པའི་

བཀའ་འདྲིན་ཞེས་དགོས། འོན་ཀྱང་བསྟན་དོན་དུ་འཕྲིན་ལས་དུས་ལས་
མི་ཡོལ་བས་དེ་དུས་འབྲས་སྤྲངས་འཇིགས་

བྱེད་ཀྱི་ཁལ་ནས་ཁྲག་ཉིན་གང་བབས། ཚོས་རྒྱལ་འབྲེན་གྲུབས་
ལ་ལྷགས་ཐག་འབྲལ་དགོས་བྱུང་། ཏེལ་བའི་

ཁལ་ནས་ཁྲག་འཇོག་དགའ་ལྡན་ཚོས་རྒྱལ་རར་བའི་སྒྲིམ་
པོས་མངོན་སུམ་དུ་ཐོས། གཙང་ནས་སྐྱབས་པུན་

གཉིས་ཀྱི་རྗེས་ལ་རྟུ་འཁྲུང་བའི་རྒྱུང་ནག་གི་གསེབ་ནས་རལ་བ་
རྟིང་བར་སྒྲིབས་པའི་བྱད་མེད་ནག་མོ་མི་རོ་

མང་པོ་ཁྱུར་ཏེ་དེའུ་ལ་ཞོན་པ་ཞིག་ཡུལ་མི་འགས་མཐོང་ཞིང་
སྤྲོ་སྤྲོད་གཙང་པའི་སྒྲ་ཁྱེར་ཞེས་ལབ། འབྲས་སྤྲངས་

དགོན་གཤམ་ནས་བྱད་མེད་ཀྱི་སྐད་འདྲ་བའི་རོ་དྲག་པོ་ལྟང་

ལྷང་སྒྲིགས་པ་སོགས་དུས་ཀྱི་ཆད་པ་བསྒྲོག་ཏུ་མེད

པའི་ལྷས་མང་དུ་བྱུང་སྟངས་། གཙང་པས་སེའབྲས་ཀྱི་ཁ་གཞོན
དུ་བཅུགས་པའི་གདོང་དཀར་ཆོང་ཤིན་ཏུ་བཙན

རུང་ཆོས་བཞིས་སྟིང་ཁུངས་ལྷན་པའི་དམག་གིས་འཆངས་པས
ཆོང་ཞོལ་གཉིས་ཀ་འཕྲལ་དུ་ལོན། བདེ་ཆེན་དང

སྒྲུ་ཆོང་གི་གཙང་བའི་འཛིན་ཆབ་རྣམས་ཀྱིས་བབ་ཕུལ། ཚུ
རྟ་ལྷ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་འགོར་བསྟན་འཛིན

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མངའ་འོག་ཏུ་བོད་ཤིང་སྒྲོ་ཅན་ཐམས་ཅད
ཚུད་པས་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ལ་རྒྱལ་པོས་གདན་འདྲེན

ཞུས་ཏེ་ལྷ་བ་ཆེན་པོ་གཙང་དུ་ཕེབས། ཐོབ་རྒྱལ་གྱིས་མདའ་
བདེ་ཆེན་དུ་རྒྱལ་པོས་བསུ་བ་མཛད་དེ་མཇལ་དར

དུ་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་མན་ཉིའི་ཕྱག་རྒྱུ་དང་། མཚན་གྱི
གསོལ་ཇན་བོད་ཁྱི་སྒྲོར་བཅུ་གསུམ་དང་གཡས་

བཞག་གཡོན་བཞག་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་ཕུལ། བསམ་འགྲུབ་རྩེ་འོྱམས་
ཆེན་དུ་བོད་སོག་གྲངས་མེད་འཆོགས་

{ @034 } མཆོ་སྒྲོན་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

པའི་བཞུགས་གྲལ་གྱི་ཆོ་གོང་མ་སེ་ཆེན་གྱིས་འཕགས་པ་རིན་པོ་
ཆེར་འབུལ་ཆེན་གསུམ་མཛད་པའི་ཕྱི་མ་མ་སྐྱེས་

དགའ་ཉེན་སྐལ་གྱི་སྒྲོན་པའི་འཕེལ་གཏུང་། ལྷུས་ལོད་མ་ཉི་མ།
རིན་སྲུངས་དག་དབང་འཇིགས་གྲགས་

གྱི་ཁལ་བཀོད་རིགས་ལྡན་ཡོལ་བ་ཁྱད་འཕགས་གྱིས་སྒྲ་བྲངས་བོད་
ཁྱིམ་རྒྱུ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ཕུལ།

རྒྱལ་དབང་མཆོག་གིས་བསྟན་དོན་ལ་རྒྱ་ལ་མི་བཏུབ་པ་དང་། ཚུར་
ཚོལ་གྱི་ཁབས་འབྲེན་མ་བྱུང་ཕྱིན་གྲུབ་

མཐའ་མཐའ་དག་རང་འཇགས་སུ་བཞག་ན་རང་གཞན་ཆོང་མར་
སྤྲེལ་ཆེ་ཚུལ་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྣམ་ཐར་

དཔེར་བྱངས་ནས་གསུངས་པས་རྒྱལ་པོ་ཐུགས་དད་ཤིན་ཏུ་འཕེལ། དེ
སྐབས་ཉིད་ལུགས་དགོན་ཆེན་ནད་མི

ཐེགས་པའི་རིགས་མ་གཏོགས། དམངས་མ་རྣམས་ནི་སྤྱི་ལུང་གསུངས་
པའི་གལ་མདོར། ལོ་དགུའི

བར་དུ་དབུས་གཙང་དབུ་རུར་འཆོགས་ཞེས་དང་། སྤང་རྩེའི་གསང་
ལུང་དུ། བསྟན་པ་དབུས་གཙང་

ཡོངས་ལ་བརྩུ་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་མ་ཁོལ་བར་ལུ་དོན་བྱེད་
མཁན་ཡོངས་མི་ཉིད་བ་བྱུང་གསུངས་པ་དགོངས་

གཞི་ཅན་དུ་སེམས། རྟོན་དུས་གཙང་དང་ཀོང་པོའི་ཀར་སྤིད་པ་
ཆོས་བསྐྱར་ལངས་བྱས་དུས་ཀླུ་བའི་མི

སྤྱི་ཇ་མ་ཆོས་དབྱིངས་བཙོན་དུ་བཟུང་བའི་གཏུའི་ནད་དུ་རྒྱལ་
པོ་མཆོད་ཡོན་དགོང་། རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ཀོང་པོར་

གདན་འདྲེན། དགོ་དགོན་རྣམས་བཞིག་རིན་སྤྱངས་པ་ལྷོ་སྟོད་པ་སོགས་
བཀག་པོ་ཆང་འཇུད། གཙང་

བ་གཞིས་ཀ་སྒྲེ་འུར་ཡོད་པ་བཏོན་ནས་ཁྱོད་གྱིས་ས་སྐྱ་དང་། རྩོ
ནང་གི་སྦྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་ཀར་ལུགས་པ

འབའ་ཞིག་མ་བྱས་པའི་བསྐྱར་སྐྱེས་དང་བཅས་གཞིས་ཀ་སྒྲེ།
ཤངས་རྣམ་གླིང་། བ་ནམ་གསུམ་གཏོང

རྒྱུ། རྩོ་བ་སྦྱིད་ཞོད་པ་འདི་གཞན་དུ་མ་འཁྱར་བ་འགའ་པས
བདེ་ཆེན་ཚེས་སྟོར་རྒྱ་མོགས་ངན་གྲོས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཐོན

པས་རྒྱལ་པོ་ལྷག་པར་སྤྲུགས་ཁྱོས་ཏེ་ཀར་བསྟན་ཆག་འཛིག་གི་རྩ
བར་གྱུར། རྒྱ་ལུག་ལོ་བར་ཆིངས་ཀྱི་མཛུག

སྒོམ་དུ་བཀའ་ཁྲ་གཞང་བར། རེད་ཨོ་རོད་ལྷན་པའི་སྒྲིང་ལྟ་བུར
སྦྱོས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྐུ་གི་བཀའ་འདྲིན

ལས་དགེ་སྤྲིག་གི་འབྲས་བུ་བཟང་ངན་རོ་ཞེས། དེའི་སྤྲུགས་རྩེ
དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྩེས་སུ་ཞུགས་ཏེ་དགེ་ལུགས་

ཀྱི་བསྟན་པའི་རྒྱུན་དང་འབྲེལ་བའི་ཞུ་སེར་པ་དང་མདུན་མ

གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ལ་རིས་

སུ་བཅད་དེ་ཕྱོགས་འཛིན་བྱེད་བསམ་པ་མེད་ཀྱང་མཆོ་སྟོན་དུ
ཆོག་ཐུས་བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་མ

བཟོད་པར། རེད་གྱིས་དམག་ཆེན་པོ་འངས་ནས་ཆོག་ཐུ་བྱངས།
ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་སེར་མོ་པ་བམས་ཅད་ལ།

ཕན་ཐོགས་བཟང་པོའི་ལྷགས་ཡིན། དེ་མཚམས་བེ་རིས་བོན་པོ་ལ།
སྤྱབས་བཅོལ་ཏེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ལ།

ཁྱད་དུ་གསོད། ཉེས་མེད་གྱི་དགོན་པ་རྣམས་ལ་འཕྲོག་བཅོམ། བླ་མ
མགོན་ཆེ་བའི་རིགས་ལ་ཁྲིམས་གཅོད་རྒྱུ་

དབུས་གྱི་གསེར་ཟམ་གཅད་པ་སོགས་མི་འཚམ་པ་མང་པོ་བྱས་བྱུང་
བས་རེད་རང་སྤྱོད་ཁམས་སུ་སོང་བེ་རི་བྱངས།

སྤྱིར་བསྟན་པ་རིས་མེད། ཁྱད་པར་ས་སྤྱོད། ཀར་འབྲུག་འཇང་སོགས་
ལ་ཕན་ཆེན་པོ་བཏགས། ཀམས་

གཙོས་བྲམ་མ་དགོ་འདུན་རྒྱལ་ལ་ཁྲལ་མེད་པ་སོགས་ཞབས་ཏོག་ཅི
འགྲུབ་བྱས། སྡེ་བ་གཙང་པས་ཆོས་ལུགས་

གྲུབ་མཐའི་གཙོས་ལུགས་གཉིས་ཆར་ནས་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་ཡིན་ཟེར
ཁ་བོ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱང་། རོན་ལ་རང་

གཞན་དང་གྲུབ་མཐའི་ཕྱོགས་ལྷུང་ཆེ་བའི་ཁར། ལྷ་སེར་བ
ཕྱོགས་གཏོགས་དང་བཅས་པར་གཞོད་ཅི་ཐུབ་ཀྱིས་

{ @035 } མཆོ་སྡོན་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

སྡེ་བ་སྦྱིད་ཞོད་པ་རྩ་ཕུད་ལ་བཏང་འདུག་པར། མཐུན་ཕྱོགས་
ཀྱི་གཏམ་གྱི་སྒྲོས་དོན་འགྲུབ་ན་བཟང་བསམ་མི

སྒྲ་ལྟེང་བཏང་སྟེ་དེ་རང་གཉིས་སེམས་ནང་ཉེ་བས་སྟོ
ཐུབ་བྱང་ཐུབ་བྱེད། སྦྱིད་ཞོད་པ་ལ་ས་ཆ་རྟིང་བའི་

ཐོག་ཏུ་དེད་ཀྱི་སྒྲོ་དང་མཐུན་པ་སྟེར་དགོས། དེ་མ་བྱས་ཆོང་
ཁྱེད་ཀྱི་ཚོར་བསམ་འགྲུབ་རྩེ་འོ་སྒྲོར་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་

པའི་ཚིག་གཏམ་རོང་བ་རྟ་མགིན་ལ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཡང་། རེད་གི
ཚིག་ལ་བདག་སྐྱོན་མེད་ཅིང་ཁྱེད་གི་ངོ་ལ

འཕན་ཡུལ་མཁར་རྩེ་སྟོར་ཟེར་བས་གཙང་ཐོག་ཏུ་ཡོང་དགོས
བྱུང་། སྤར་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་གས་འཐེན་གི

ཀུན་སྒོར་མེད་ཅིང་། ཚིག་ཐུ་དང་བེ་རི་སོགས་གི་སྐྱོན་མཐོང
བས་ཀྱང་ལྷག་པར་བྱེད་མ་འདོད། བསྟན

པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཀམ་པ་སྤྱོད་གས་གཏོགས་ལ་གཞོད་པ་སྤྱི་ཙམ
ཡང་མ་བསྐྱུ་ལ། བསམ་འགྲུབ་རྩེར་སྒྲོར་རྒྱག

བྱེད་རྒྱུ་འོས་ལ་ཟླ་ལྷ་བའི་ནང་དུ་རྒྱལ་བ་ཀམ་པས། ད
ལམ་ཁྱེད་གི་འགོ་ཚུལ་བཟང་། སྤོང་སྟོབས་བསྐྱེད

ན་དོན་འགྲུབ་འོང་། སྤར་དབུས་གཙང་དུ་ངོས་འཕྲད་གི་ཞིབ་ཆ
བྱེད་གསུངས་བཀའ་ཞོག་གནང་། དེ་ཐེས

ཟུར་རི་སྤྲ་མ་དང་། གྲུབ་རྒྱལ་གླིང་པ་འོངས་ནས་བསྟན་པ་དང
སེམས་ཅན་ལ་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱེད་དགོས

རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་བར། དེ་འདྲ་ཡིན་ཆོག་ཅེས་བཤད་ཅིང་གྱི་བར་དུ
ཁྱེད་མི་སྣ་ཆོས་སྒྲོར་ཡང་གྱིས་བྱས་པར།

བསྐྱོར་ཡངས་ལ་གཙང་བས་མི་ཉན། ཕྱི་རྒྱ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན
ལ་ཀར་དགོ་ལྷགས་ལེགས་དགོས་རྒྱུ་ཡིན

ཟེར་། འོན་ཀར་དགོ་གཉིས་ཀྱི་ལབ་རྒྱུ་ཐག་ཆོད། ལྷགས་ལེགས་ཀྱིས
བྱས་དུས། ཀམ་པའི་སྒྲུ་ཞབས

ནས་ལྷགས་ལེགས་དགོངས་གསུངས་པ་ལས་དོན་འདི་བགྱིས་གསལ་ཁ་མེད།
ཅིང་མི་སྣས་ཐག་མི་ཆོད་ཟེར་དོན

སྒྱུ་ལ་མེད་པར་ལོག་མོང་། དེ་རྗེས་ཅིང་དང་གཙང་བའི་བར་ལ་བྲུ
མ་ཆེ་བ་ཐེབས་ཀྱང་མཇོད་དཀའ་ཡོང་རྒྱུ་རེད

བསམ་ན། མ་ཐེབས་པ་དག་འཁོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུས། གཙང་བ་བྲུངས་
ཆར་ནས་བྲུང་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེབས།

ཕྱི་ནང་གི་ཐེབས་སྒོ་གནང་བ་ལ་འོས་འཐད་ཀྱི་ཞུ་ལན་ཐུལ།

མཚོད་ཡོན་ལུགས་ལེགས་ཡོངས་འདྲ་བསམ་ཐོག

ཀམ་པ་ངོས་ཀྱིས་ཐེབས། གཙང་བ་འདི་དེད་ཀྱི་ཡོན་བདག་མིན
ཀྱང་། ཕ་མེས་ཀམ་པ་འདི་ཡོན་བདག

ཡིན་པས་གཞིས་ཀ་ཙཱེ། རྒྱལ་ཙཱེ། བ་ནམ། ལྷ་ཙཱེ། རྣམ་གླིང་
རྣམས་སྦྱིན་དགོས། འདི་མ་བྱིན

ཚོ་དེད་རང་གཉིས་མཚོད་ཡོན་མི་ཡོང་གསུངས་པར། གཙང་པ་མ
སྤངས་གོང་ཁྱོད་ཀྱི་འགྲོ་ཚུལ་བཟང་གསུངས

པ་དང་། སྤངས་ཚར་ནས་གསུངས་འདི་འབྱོན་པ་དེད་ཀྱི་སེམས་ལ་མི
འཐད། ཀམ་པ་གཙང་པ་འདི་གྲོགས

མཛད་དོན་ང་ལ་མི་དགོས་བྱས་ནས། མཚོད་ཡོན་བར་དུ་ཞུ་གནང་
མང་པོ་བྱུང་བ་དེ་ཡིན། མཐར་གཙང་

དོན་མི་ལ་བ་པར། ཀར་དགེ་ལུགས་ལེགས་ཤིང་མཚོད་ཡོན་ནང་གཙང་
བའི་བཀའ་གྲོས་དབུས་སུ་གློང་བར

ཐག་བཅད་བྱས་པེད་རང་མཆོད་ཡོན་ཅི་མགོགས་སུ་ཡོང་ཡང་རྒྱལ
བ་ཀླ་པ་ལྟོ་བྲག་ཏུ་ཐེབས་གྲུབ། གྲུབ་རྒྱལ་

གྲིང་པ་མི་སྒྲར་བཞག་ནས་ཀླ་པ་འི་ལྷགས་སྒོལ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི
ཁུར་ཆོས་སྡེ་ཁག་གི་སྤྱ་གཉེར་གྱིས་བྱེད་པ་ཡིན

པས། རྒྱལ་པོས་གསུང་བཀོད་ཡོད་ན་སྤྱ་གཉེར་སྤྱད་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར
བར། ཀླ་རང་གིས་པེད་མཆོད་ཡོན་

ལ་བཀའ་བཀོད་གནང་རྒྱུ་ཡོད་གསུངས་པས་ཅི་སྒྲུར་ཡོང་བ་ཡིན། སྤྱ
གཉེར་བསྐྱས་ནས་པེད་ལ་གཏམ་རྒྱུ་མེད

བྱས། གྲུབ་གྲིང་པས་ལྟོ་བྲག་ཏུ་སྒྲོར་ཡངས་གཏོང་ཟེར་ཞག་བཅུ
གཅིག་བསྐྱད་ཀྱང་སྤྱེབས་མ་བྱུང་། ད

{0036} མཆོ་སྤྱོད་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

དུང་ཡང་ཀླ་པས་གསུང་བཟང་པོ་གནང་ཡོང་གཞིར་བཞག་གིས
མཆོད་གཞིས་གསར་བཤུ་ཤས་བསྐྱུལ། ཟོག

གི་རིགས་མ་འཐོར་བ་བྱས། རོང་བ་རྟ་མགིན་དང་། སྐར་བ་རབ
འབྱམས་པ་བཏང་ཡང་མགོ་སྐྱར་དོན

མེད་གྱི་བཀའ་ཞོག་ཉན་ཉིས་ཙམ་ལས་གནང་མ་ཉན། ལྟོད་སྒྲོད
བར་གསུམ་དུ་མི་བདེ་བ། དབུས་དྲགས་

གོང་གི་སྐྱ་མེར་མང་པོས་སྤྱག་བསྐྱེད་མྱོང་དགོས་པ་སྤྱས་ལན་དགོན
མཆོག་མཁུན་པ་དེ་ཡིན། རེད་གོང་པ་ཕྱིར

འཁོར་ལ། གམས་སྐར་བ་རབ་འབྱམས་པར། བཀའ་ཞོག་དག་མ་གནང
ནས་བྱ་བ་ཚབས་ཆེན་འདི་འདྲ་

ཡོང་བ་བསམ་པ་མེད་ཀྱང་དེད་གྱི་གྲ་བ་ཁ་ཤས་གྱི་སྒྲིང
ལ་འདྲེ་ལྷགས་ནས་དེ་ལྟར་བྱས་སོང་། ཁྱེད་རང་གི་ཅི

ཟེར་ཉན་རྒྱ་ཡིན་པས། ཀར་ལུགས་གྱི་དགོན་པ་སྤར་པམ་སྐྱོན་མ
བྱུང་བ་རྣམས་གནས་དགོས་གསུངས་དུས།

མི་སྤྱ་ཡོང་བ་འཕྱིས་ཀྱང་དགོན་པ་ཡོད་གསལ་ལ་གསར་འཆོམ་
གཏོང་། གམ་པ་རང་ཚུར་ནམ་ཐེབས་དུས་གྲོས་

བྱེད་ཞུས་ཡང་རྒྱལ་པོས་གང་གསུང་བྱེད་པའི་ཐག་དྲུང་བ་རིན
པོ་ཆེས་ཆོད་པས་ཐེབས་རྒྱུ་ཡིན་གསུངས་པར་སྒོ

བཀའ་རུང་། རྣམ་གླིང་རྒྱ་མེར་རྣམས་ཀྱིས་དྲུང་བ་ལ་མི་ཉོན
ཟེར་བ་དང་། གོང་དམག་སྒོར་ལུགས་བཅས་

ཡིད་མི་ཆེས་པས། ལ་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་སྟག་ལུང་ནབས་དྲུང་སོགས་
དབང་བཞུགས་མཛད་ཅིས་ཀྱིས་ཀམ་འི

སྒྲ་ནབས་སུ་མི་སྒྲ་བཏང་། དྲུང་བ་ཐེབས་དགོས་ཞུས་ཀྱང་ཐེབས་
མ་ཉན། སྐར་གཞུང་དང་ཆོས་སྡེ་བསྐྱར

ལངས་དངོས་གཏད་བྱས་པ་རྣམས་ལ་བྱེད་ལུགས་དང་བསྟན་པ་ལས་
ལམ་དོན་སྒྲེལ་གྱི་འཛིག་སོ་བྱེད་མ་ཤེས།

བསྐྱར་ལངས་དངོས་སུ་མ་བྱས་པའི་ཁུལ་རྣམས་ཀྱང་། འགོས་གཅིག་
གི་དམག་གྲབ་མི་སྒྲ་བར་བྱིན་གྱི་འགྲུལ་

རྒྱབ་ཡོངས་སུ་གྲགས། ཀར་ལུགས་ཀྱིས་ངེད་མཆོད་ཡོན་ཐོག་ཏུ་འགེལ་

རྒྱུ་འཛིན་པ་ལ་བསམ་ན་འཛིན་མཚམས་

ཅི་ལ་བྱུང་། དེ་ལས་ཅི་བྱུང་བྱེད་པ་འཛིན་ཏེན་པའི་ལྷགས་ཡིན་ཡང་
ཆེ་བྲགས་འདོད་ནས་རྒྱུ་འབྲས་ཁྱད་གསོད་

མཛད་མི་རྣམས་ལ་མ་བཟླས་པར་བྱུང་བསྟན་སྟེ། ཀམ་གོང་མའི་
བསྟན་རྒྱུ་ན། ལྷག་ལུང་ས་སྤྱི་ཅི་གདོང་

སོགས་ནས་བསམ་པ་བཟང་པོ་གྲིས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུང་བས་གཙོ་
མཛད་དགོན་ཁག་དམིགས་བསལ་སོ་སོ་

ནས་རང་གཞན་གྱི་ཕན་བདེ་བྱུགས་ལ་དགོངས་པའི་དགོ་ལེགས་མཚོད་
ཡོན་རྩྱུགས་གཏོགས་དང་བཅས་པར་

ལྷགས་གཉིས་ཆར་ནས་གནོད་འགལ་དུ་འགྲོ་བའི་མཛད་ཅིང་། ཚོས་
མཐུན་བཞུགས་མཁྱེན་མཛད་པའི་རྩིས་

ཁ་དམ་བཞག་རྣག་ལུང་ཞབས་རྒྱུང་ནས་འགན་བཞེས་གྲུབ་པ་དང་།
ཁྱད་པར་ཧ་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྐུ་གྱི་དགོངས་

པ་དང་བསྐྱེད་པའི་ཆོད་དོན་གྱིས་འཇུགས་ཁ་བྱས་ཚུལ། ཕྱིན
ཆད་དགོན་དང་ས་རིས་ཀྱི་བཅད་མཆོམས་སོགས།

ཞིབ་ལ་རྒྱས་པ་བསྐྱེད་སྒྲུང་། དེ་ནས་བཟུང་དུས་བདེ་ཞིང་། བོད
ལ་མགོ་ཆིངས་ཡོད་པས་གཞན་སྤྱོད་གསལ་པ།

རྣམས་ཀྱང་རང་བབས་སུ་གནས་པ་བྱུང་། འཇང་དང་རྒྱ་གར་བལ
པོ་ཚུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུས་འདུད་

དང་སྐྱེས་སུལ། གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ལུང་ལས་ཀྱིས་
གཟེངས་བསྟོད་པས་ཆོས་སྲིད་གང་གི་ངོས་ནས་

གནམ་སའི་དབང་ཕྱུག་ཅེས་པ་དོན་གནས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་ཡིག། དོན
གསུམ་པ་ཤིང་རྟ་ལ་ག་ཞེགས།

རྣམ་སྤྱི་ལུང་སོགས་སུ་རྒྱལ་པོ་འདི་ཕྱག་ན་རྟོ་རྟོ་འུ་ལ།

བར་ལུང་བསྐྱེད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་འཇམ་དཔལ་ཙུ་

རྒྱུད་ལས། ཡི་གེ་རྩ་མིང་སྐར་ལོ་གནས། །ལྷ་གྲོའི་རྒྱལ་པོས་རབ
དུ་མཆོད། །ཡི་གེ་རྩ་བྱ་དགོད་དང་།

{037}མཚོ་ཕྱོད་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

ལྷན་ རྟོག་པའི་དོན་གྱིས་ལུས་གྱིས་ནི། ཁྲི་ལྷར་འདོད་པའི་འགོས་
དག་གིས། རང་གིས་ཡུལ་

ནི་ཉིད་དུ་ཕྱིན། རྟོན་གྱི་ནི་ལས་བྱས་པས། རྒྱལ་སྲིད་དགའ་
དང་ལྷན་པ་ཐོབ། ཅེས་སྐྱོ་སྐྱོ་སྤྲོ

སོག་རྒྱལ། ཀེ་ཀེ་ཅན་ནི། ཀོ་ལི་ཅན་གྱི་མཚན་སྒྲ། གང་དུ
ཐེབས་ཀྱང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་པའི་

འཕྲིན་ལས་གྱིས་དགའ་ལྷན་ཐོ་བྱང་པའི་ཆབ་སྲིད་འབྲུང་བར་
གསུངས་ལ། རྒྱལ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་ཆབ་སྲིད་

ཡར་ལྷན་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་མ་འཆུག་པའི་རིང་ལ་ཞུ་སེར་གྱི་སྤྱིན་
བདག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་ཆེ་བ་ཐོར་གོད་བཤམ་སྒྲས་བཞི། འབྲིང་པོ་
ཉོ་ཐོབ་བཤམ་སྒྲས་ལྷ། བོད་བཤམ་ཁེ་ཉ་ཐོན་

ལ་གཅིག་སྟེ་བཅུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཙིག་ཤེ་བྱ་ཉན་རྒྱ་ཡན་རྒྱལ་
པོ་ལྷ་གསུམ་གྱི་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས། རོན་

གསུམ་པ་ས་སྤྱེལ་ལ་ག་ཤེ་གསུམ་པར་གསུངས་པས་དགྲུང་སྤྱིང་མེ་སྤྱེལ་
དང་། དེ་ཡང་ཡབ་དགྲུང་ལོ་བཙེ་ལྷ་པ་ལ་

འཁྱུངས་པར་སྤྱང་། དེ་ལ་སྤྱི་རྒྱ་རྒྱ་ལེ་ཉན། མེ་ཆན་ནོ་ཡོན།
སྤྱོ་བཟང་ལྷན་ཆོག་གསུམ་པེ་ལེ།

དགོ་འདྲན་མེ་ཆན་ནོ་ཡོན། བསོད་ནམས་མགོན་པོ། བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས་
རྒྱ་སྤྱི་ཆེ་བ་དྲུ་ལེ།

ཉན་ལྷ་གསུམ་པག་ལ་ཁྲིར་བཞུགས། དེའི་སྤྱི་ཆེ་བ་བསྟན་འཛིན་
དབང་རྒྱལ་ལ་སྤྱི་ཆེ་ད། སྤྱི་ཆུང་བ་ལྷ།

བཟང་ལྷ་དཔལ་ཆུ་ལྷ་ག་ལོར་རྒྱལ་སར་འཁོད་ཀྱང་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་
རྒྱས་རྒྱ་མཆོད་དང་གཞུང་མ་ལེགས་པས་སྤྱི་སྤྱི་

ཀྱིས་ལྷ་བཟང་འཛིན་རྒྱུ་བྱས་ཀྱང་སེ་འབྲས་ཀྱི་སྤྱི་མ་རྒྱས་

གྱིས་བཞོལ་ཏེ་ཉིང་བྱ་ལོ་རྒྱལ་པོ་མཚོ་ཁར་ཕེབས།

ནག་ཚུར་སླེབས་ནས་དམག་དང་བཅས་སྤར་ལོག་སྤྲ་མ་རྣམས་གྱིས་
རྒྱལ་པོ་དང་སྡེ་བའི་བར་ཆིངས་བྱས།

སྡེ་སྲིད་གོང་དཀར་རྫོང་ལ་བཞུགས། གཞུང་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྲད།
མེ་མག་ལ་པད་དཀར་འཛིན་པ་ངག་དབང་

ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་པོ་ཏ་ལར་ཁྲི་འདོན་མཛད། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི
བར་དུ་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས། སྲིད་སྦྱོང་གི་བྱ

བ་ལ་མཁས་པར་མ་ཟད་ཆོས་སྤྱོད་ལ་མཁུན་པ་ཡངས་པས་རྒྱལ་
པོ་དང་སྡེ་སྲིད་གཉིས་ལོངས་སྤྱོད་སྤེལ་པ་ལྷ་ལྷན་

ཡིན་མིན་བརྟུན་དེ། རྒྱལ་པས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལོངས་སྤྱོད་སྤེལ་པ་
ལྷ་ལྷན་མི་བཞེད་ཟེར། སྡེ་བས་བཞེད་ཅེས་

ཐག་མཚོད་པ་ཀུན་མཁུན་གོང་མར་ཁྲུས་པས་གསེར་འབྲེང་ཆོག་
ཟིན་ལ་མི་གསལ་ཀྱང་དོན་ལ་བཞེད་ཅེས་

གསུངས་པས་སྒྲེ་སྒྲིག་ཆེན་མོ་ཡང་བྱུགས་མཉེས་པ་དང་། སེར་བ
སྒོ་བཟང་ནོར་བུ་ལ་འཕྲོས་པ་མཛད་པར

དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྐབས་སུ་སྒྱུ་ལུས་མེད་ཀྱང་སྒྱུ་འི་ལུས་ཀྱི
སྒྲིང་བ་ཡོད་བྱས་པས་རྒྱལ་པོས་སྤྱག་བརྟུན་བྱས་བཞག་

པར་འོལ་ཁའི་རང་རྣམ་ལས་བྱུང་། མེ་བྱ་ལོར་མངའ་རིས་ཆོར
དཔོན་ཁང་ཆེན་ནས་ཀྱིས་ཡེར་ཁེན་པ་གཅིག་

ནས་གཅིག་བརྒྱད་ལ། ཅུང་གར་གྱི་དམག་སྟོང་སྤྱག་རྒྱག་ལམ་དུ
ཆས་ཟེར་བ་དག་གཉིས་གང་ཡིན་ཞེས་དཀའ་

ནས་ས་མཚམས་བསྐྱང་དགོས་ཚུ་ལ་ཞུས་ཀྱང་རིམ་འགྱངས་ཀྱི་མུར
ཅུང་གར་དམག་གི་ལམ་གསར་བ་བཏོད་དེ།

རྒྱལ་པོའི་སྐས་བཅུ་མོ་བཅས་ཕྱིར་སྒྲེལ་མཁན་ཡིན་པའི་མགོ
སྟོར་གྱིས་སྒྲོ་བ་བརྒྱད་པའི་ནང་དུ་ཐང་ལྗེའི་ཞོལ་

རི་བོ་ཁྱ་འདྲུས་སུ་དམག་སྟོར་བཏབ། རྒྱལ་པོས་དམག་བསྐྱུ་གསོག་དང་།
གནས་ཚུང་ལ་ལུང་བསྟན་ཞུས་པར།

ལ་ཟན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་དུས་འདྲེ་ལ་དྲི་བ
མེད་པས་སྤང་དོར་ལུང་སྟོན་པ་དཀའ་ཡང་དབྱང

བསྐྱོད་ཆོ་ནན་དགོས་གསུངས། དཀར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་སྤྱོད་ཆོན
མང་པོ་ཕེབས་ཀྱང་ཆིངས་མ་དན་པར་བཅུ

{ 038 } མཆོ་སྟོན་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

པའི་ལྷ་མཁུག་ཅུང་གར་དམག་གྲོང་སྤྲད་དུ་བབ། ཕོ་ལྷ་ཐའི་ཇི
སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་མཆོ་སྟོན་དུ་བློས་ན་ལུས

པའི་ལྷ་མཁུག་ཅུང་གར་དམག་གྲོང་སྤྲད་དུ་བབ། ཕོ་ལྷ་ཐའི་ཇི
སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་མཆོ་སྟོན་དུ་བློས་ན་ལུས

པར་སྤྱོད་ཆུང་མ་བྱེད། ང་ཕ་མས་བཟང་པོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བས།
གཞུང་བསྟན་ལ་རྒྱ་དགྲ་ལ་སྤྲད་ནས། རང

སོག་གཅེས་འཛིན་གྱིས་བློས་ན་གཏམ་དོན་ལ་མི་བརྟུབ། ལས་དབང
བསྐྱོག་ཏུ་མེད་ཆོ་སྟོན་པོ་མགོན་བཅུ་སྟེན

གྲིག་པེ་བྱ་ཞུགས་ཀྱང་ར་མ་ཏེ་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་བཀྲམ་འདུག་ལས།
ཞུགས་མཛེགས་ན་སྦྱོན་མི་ཡོང་། གང་

ལྟར་བསྟན་དོན་ལ་འཆི་རྒྱ་བྱུང་ན་སྐལ་བ་བཟང་ཞེས་སྟོང་
སྟོབས་མཆོན་པའི་གསུང་གནང་། ཅུང་གར་དཔུང་

གི་མགོ་པ་ཆོས་འཕེལ་ཇེ་སང་དང་། གདུགས་དཀར་ཇེ་སང་གཉིས་མི་
ཆོ་གཡུལ་ལ་གོ་མས་པའི་གཡོ་དང་།

བོད་དམག་ནང་ལོད་པས་ཆོས་ཉིར་དགྲའི་ཉིན་རྒྱལ་པོ་པོ་ཏ་ལར་
འབྲོས་དགོས་བྱུང་། མགོ་ཁྲའི་ཆོས་གཅིག་

ཉིན་རྒྱལ་པོས་སུར་ཆེ་ལ། ར་མི་གཅིག་གི་དོན་དུ་མི་མང་པོ་སྤྱད་
ལ་བཀོལ་བས་ཅི་བྱ། ཕྱིར་ཐོན་ཏེ་སློག་

འདོར་བའི་བར་ལ་ཁྱོད་རང་བྱུང་ལམ་དུ་ཡེ་ཆུད་ལྟོས་ཞེས་རྟ་
ལ་ཆིབས་པ་འཁོར་མང་པོས་བསྒྲོག་ཀྱང་མ་ཉན་པར་

སོག་པོ་སྒོ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་ཞབས་ཕྱིར་ཁྲིད། ཆབ་སྐོ་ཤར་མ་

ནས་ཐོན་ཏེ་ཀླ་སྒྲག་ལྗོངས་སུ་ཕེབས། ཅུང་

གར་དམག་མི་འགའ་ཇེས་བསྟེགས་བྱུང་བ་ཇེ་སློན་གཉིས་པོས་ཕམ་
པར་བྱས་ཀྱང་མཚོན་ཆ་ཟད་པས་མཐར་བྲན་

ལམ་དུ་གྱུར། དེ་ལ་སྐས་དགའ་ལྡན་བསྟན་འཛིན། སྲུང་ཚ། རྣམ་
རྒྱལ་ཚོ་བརྟན་གསུམ་ལས། དང་

པོ་ལ་ཅུང་དཀར་རྒྱལ་པོ་ཚོ་དབང་རབ་བརྟན་གྱི་སྐས་མི་ཁབ་དུ་
བསུ་རྒྱ་བྱས། ཅུང་གར་གྱིས་རིན་དེལ་སྤང་

འབུམ་ཕྱག་དང་། སྐས་ཅུང་གར་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱས། རྒྱལ་པོ་
ཐུགས་མ་ཆེས་པར་རེ་ཞིག་འཕེན་ཀྱང་སྐས་

གྱིས་འགྲོར་མ་བཅུག་ན་ལག་ཉེས་བྱེད་རྒྱུ་འོ་སྒྱུར་བ་བརྟུ་མས་པས་
ལ་མེ་ཚོས་སྒྱུར་ལ་ལུང་བསྟན་ཞུས་པར། ཇིང་

ཡུར་བརྟུ་ཡིས་གཟུང་བ་ལ། །སྤྱི་ཚུ་ཚགས་མཁས་པས་དམ་དུ་
ཅིངས། །སྤྱིང་ཇེ་བའི་གནས་ལུགས་སྒོ་

ལྷན་ལ། མོ་ཆུ་གཉེར་གཅིག་རྗེས་གཅིག་གིས་ནོན། །ཞེས་གསུངས་པ།
དཔུང་མ་ཞོག་པར་སྤར་ཞུས་དུས།

ནམ་གྱིས་མ་ལྟོག་དངོས་པོའི་ག་གིས་ལ་བོངས། །ནར་གྱིས་བསྐྱངས།
ན་ཚམ་རྟོགས་མ་ལུས་རྟོགས། །

གསུངས་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀས་འབྲེན་ཕྱོགས་སེ་སོར་མཛད་ཀྱང་
སྲས་ཀྱི་འདོད་པ་དང་བསྐྱེད་ཅུང་གར་དུ་བཏང་

བའི་སྲས་དཔལ་འབྱོར་བེད། སྲས་ཆེ་བ་ཅུང་གར་དུ་བཏང་བ་ལ།
རྒྱས་དོགས་པ་སེ་ཆེད་སུར་ཆ་མཚོ་ཁར་

བཏང་། བཅུན་མོ་སྤངས་ཏེ་ཕྱིར་འདམ་དུ་འབྱོར་བའི་དགའ་སྟོན་གྱི་
སྐབས་ཅུང་གར་བསྐྱབས་ཏེ་ལྷ་སར་

བཀོངས་། འདི་དཔོན་མཁའ་འགྲོའི་སྐྱེས་པར་གྲགས། སུར་ཆའི་སྲས་
གྲགས་པ་དང་ནག་ཆ་གཉིས།

༥ ། ཏུ་ཡན་སྲས་གཉིས་པ་མེད་ན་ནོ་ཡོན་གྱི་སྲས་ཨེ་རྟི་ནི་ཆེད་
ཐའི་ཇི་ཆོ་བརྟན་དང་། ཆོས་ཁུར་ཐའི་ཇི་གཉིས།

དང་པོའི་སྲས་བཟ་ཤིས་དོན་གྲུབ། དེའི་སྲས་བཟ་ཤིས་དཔལ་
འབྱོར། གཉིས་པའི་སྲས་དགའ་ལྡན་བཟ།

ཤིས་ཀྱིས། དེ་ལ་སྲས་རྒྱལ་མཚན་དོན་གྲུབ། བསྟན་འཛིན་རྣམས་
རྒྱལ་གྲུབ། གྲུང་བསོད་ནམས་དཔལ་བསོད་ནམས་དཔལ་

རྒྱས། རྒྱ་བཟང་ཕྱན་ཆོགས་བེ་ལའི་སྲས་རྒྱ་བཟང་བཟ་ཤིས་
དང་། བོ་ཞོག་ཐུང་བ་བརྟན་དབང་པོ་

གཉིས་ལ་སྲས་མེད། རྒྱ་དགའ་འདྲུན་མེད་ན་མོ་ཡོན་གྱི་སྲས་ཆོ་རིང་
གྲུང་དང་དཔལ་འབྱོར་གཉིས། དང་པོ་ལ་

གྲུང་ཆོ་རིང་རབ་བརྟན་དང་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་ཀྱིས་གཉིས། འདིའི་
སྲས་ཆོས་སྐྱབས་གྲུང་དང་དགའ་ལྡན་

{039} མཚོ་ཕྱོད་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

གཉིས། དཔལ་འབྱོར་སྲས་སྤྲོ་མ་ཀྱན་བཟང་། རྒྱལ་ཚན། དམ་པ་རྒྱ་
མཚོ། བསྟན་འཕེལ་བཞི།

ཕྱི་བསོད་ནམས་མགོན་པོའི་སྐུ་ཚོ་རིང་གྲུང་དང་ཚོས་བཟང་རྒྱ
མཚོ་གཉིས། དང་པོའི་སྐུ་བཟླ་ཤིས་རྟོ་ཤེ།

བཟླ་ཤིས་སྐྱབས་གྲུང་། ཡི་དམ་ཐར། ཚོས་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་
བན་དེ། ཕྱི་བསོད་ནམས་བཟླ་ཤིས་

གྱི་སྐུ་ལྷོ་གྲུང་དང་གནམ་གང་གཉིས་ལ་སྐུ་མེད། འབྲིང་པོ་
ནོར་བུ་སྐྱེ་ཚོགས་བཟླ་ཤིས་དཔལ་འབྱོར།

ཕྱི་སྐུ་གཉིས་པ་ཨ་ཙ་ར་རྒྱང་ཐའི་ཇི་ལ་སྐུ་ཚེ་རིག་བྱ་དྲུའི་
ཚིང་དང་མེན་རྒྱང་ཐའི་ཇི་གཉིས། དང་པོ་ལ་

ཕྱི་སྐུ་སློབ་ཐང་དར་རྒྱས། དེའི་བུ་འཇིགས་བྱེད་སྐྱབས་ཇ་སག་
དེའི་བུ་ཚོ་རིང་རྟོ་ཤེ་ཇ་སག་ ཕྱི་མེན་རྒྱང་

ཐའི་ཇི་ལ་སྐུ་ལྷ་ལས་དང་པོ་ཨེ་ཉི་ཞེ་རྒྱང་ཐའི་ཇི་རིན་
མོན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་ཚེ་བ་ཅིང་རྒྱང་ཐའི་ཇི་འབྱོར་བརྟན་

ལ་སྐུ་མེད། རྒྱང་བ་སློབ་ཐང་ཚོ་དབང་གྲུང་གི་བུ་ལྷ་རྟོ་ཤེ་ཇ་

སག་དག་ལེགས་སྟོབས་རྒྱས། རྒྱལ་མཚན་

གྲགས་པ། ཆོ་རིང་བསོད་ནམས་བཞི། ལྷ་རྩེའི་བུ་ཀུན་བཟང་ཇ་སག་
གཉིས་པ་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་

ལ་སྲས་པད་མ་ཆོ་བརྟན། རབ་བརྟན། རྟོ་མགྲིན་ཆོ་བརྟན། བརྟན་
འཛིན། བོ་བོ་ཐའི་ཇི་ལྷ།

ཆེ་བའི་བུ་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ། དབང་རྒྱལ་ཇ་སག་གཉིས། ཡེ་ཤེས་
བུ་མགོན་པོ། རབ་བརྟན་ལ་སྲས་

མེད། རྟོ་མགྲིན་ཆོ་བརྟན་བུ་ཤེས་རབ་ཉི་མ། གསུམ་པ་དར་རྒྱས་
ལ་སྲས་མེད། བཞི་པ་ཡཾ་ཁེ་རབ་

བརྟན་ལ་མགོན་པོ་རབ་བརྟན་ཇ་སག་མགོན་པོ་རབ་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་
ཆེ་བའི་བུ་མན་ཇི། ལྷ་བ་བླ་མ་འཕྲིན་

ལས། རྟོ་སྲས་གསུམ་པ་ཨ་ཡུ་ཤི་ཏུ་ལེ་ཡུ་བ་ཤིའི་སྲས་སྲ་མ་
མེན་རྟེན་ཐའི་ཇི། ཨེར་ཁེ་ཐའི་ཇི། ཏུ་

རལ་ཐའི་ཇི། བ་བྱ་ཁྱེ་ཉོ་རོ་ལི། ༩་༡༩། བོདྱི་དཔོན་པོ་

ལོད། དཔོན་པོ་བཅས་བརྒྱད

ལས་ཨེར་ཁེ་ཐའི་ཇི། ཏུ་རལ་ཐའི་ཇི། དཔོན་པོ་ལོད་གསུམ་ལ་སྐས

མེད། དང་པོ་མེ་ཆུ་ཉུང་ཐའི

ཇི་འི་བྱ་༡་ར་ཡི་གྲུ་ལ། ༡་ར་བྱ་བྱར། སློ་བཟང་གསུམ་ཡི་གྲུ་ལ

གྲི་བྱ་དག་འདུན་ནོ་ཡོན། གོ་ལ

གོ་བཟ་ཤིས་གསུམ་དག་འདུན་བྱ་རྒྱལ་མཚན་ཐའི་ཇི། དེ་འི་བྱ་ཐོ

ཡོན་ཚས་འབྱོར། གོ་ལ

གོ་འི་བྱ་མ་མོ། དེ་འི་བྱ་ཨོ་བ་ཤི་བཟ་ཤིས་བྱ་ཡི་དམ། བྱ་ས་ལག

ཆི། དེ་འི་བྱ་ཆོ་མགོན། བསོད

ནམས་དོ་ཇི། ཉི་མ་ཐོ་ཡོན། སློ་བཟང་བྱ་ནོ་ཡོན་བཀའ་བཅུ། ༥་བ

བྱ་ཁྱེ་ཉོ་གི་སྐས་བ་བྱ།

ཡུ་མ་རྒྱུད། ཨུ་ཐང་། འཆི་མེད། འབྱམ་ཁྱེ་ཉོ་ད། བསྐྱེ་འཛིན་བྱ་ག

བ་བྱ་འི་བྱ་ཀྱན

དགའ་རབ་བརྟན་དང་། དུམ་ཚུང་བུ་ཤ་བེ་རྩེ་བེ་སི་གཉིས་ལ
སྤྲུལ་མེད། ཡུ་མང་གི་སྤྲུལ་མགོན་པོ་ཨ་གི

དང་སློབ་བཟང་རྩེ་རྩེ་ཆེན་མང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་སྤྲུལ་མེད།
ཕྱི་མའི་སྤྲུལ་ཀླན་ཨེ་བྱ་དབང་ཆེན་དཔལ་འབངས།

མ་རྟ་བ་ལ། ཨ་གྲ་དབང་ཆེན་ཆོ་རིང་། གཡུང་རྒྱུང་ཆོ་
བརྟན། བན་བྱུང་ལྷ། འཆི་མེད་བྱ་དཀོན་

མཆོག་གྲུང་། ཡུ་བ་ཤི་བླ་མ་བཀ་ཤིས། ཤར་རྟན་བཞིའི་ཕྱི
མ་གསུམ་ལ་སྤྲུལ་མེད། དང་པོའི

བྱ་དྲགས་པོ་ཞབས་བྱུང་། རྩེ་རྩེ་ཆོ་བརྟན་གྲུང་། བན་དེ། འབྲུམ་ུ
ནང་ལ་སྤྲུལ་མེད། བསྟན་

འཛིན་བྱ་བསོད་ནམས་རྩེ་རྩེ་གྲུང་། དེའི་བྱ་ཨོར་བུན་སུ་བུ་གྲུང་། ༧
ཉ་ཤ་ཉའི་བྱ་རིན་ཆེན། སློ

བཟང་བསྟན་འཛིན། ཨེ་རྩི་ནི་གསུམ། སློབ་བཟང་བྱ་བསོད་ནམས་བཀ་

ཞེས། བཟླ་གཉིས། དང

{0040} མཚོ་སྒོན་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

པོ་འུ་དོན་གྲུབ། མགོན་པོ། མཁས་གྲུབ་སྤྱུ་ས་ལག་ཆེ། བུ་བེ
བཞི། མཁས་གྲུབ་བུ་འཇིགས་བྱེད

སྤྱུ་ས་ལག་ཆེ། བཟླ་བུ་དར་རྒྱས་ནོ་མོན་ཉན། ཡ་བོ་རྩི་འི་སྤྱུ་ས
པད་མ་ཆོ་དབང། ཡ་དཔོན་པོ་འི

བུ་བྲ་རང་ཐའི་ཇི་འདི་གཉིས་ལ་སྤྱུ་ས་མེད། ཡ་ཡང་དུ་ལེ་ཡམ་བ
ཞེ་འི་སྤྱུ་ས་ཕྱི་མ་སྤྱོ་བཟང་ཆོས་འཕེལ། ཞོར

བུ་རྒྱ་མཚོ། ཡི་ཐི་གེལ། ཐོ་ཡོན། ཡི་ནུ། བོད་པ། ཅ་བ། རྩོ
རྩོ་སྤྱུ་བས་བརྒྱད་ལས

ཕྱི་མ་འདི་ལ་སྤྱུ་ས་མེད། དང་པོ་སྤྱོ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་གྱི་བུ་དོན
གྲུབ་མཚན་ནོ་ཡོན། དེ་འི་བུ་དག་ཚུ་ལ

ཐའི་ཇི། ཚོ་དབང་དོ་རྩེ། བསོད་ནམས་དོ་རྩེ། གྲོ་བཟང་ཉི
མ། ཡོ་ནོར་བུ་རྒྱ་མཚོའི་བུ་རབ་རྒྱས།

ལ་སྲས་མེད། ཡི་ཐི་གེལ་གྱི་བུ་གསུམ་ལས་ཚོ་རིང་ཐར་གྱི་སྲས་
མགོན་པོ། ཚོ་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་བུ།

གྲགས་པ། ཚོ་རིང་འབུམ་གྱི་བུ་མ་ན་ས། ཡི་ནུའི་བུ་བདམ་
བཟ་ཤིས། ཡུ་བ་ཤི་འདི་གཉིས་ལ་སྲས་

མེད། ཡོ་བོད་པའི་བུ་རྟོན་ཆིབས། ཡུ་པོ་གཉིས། འདིའི་བུ་ཚོ་གཟུངས།
ཅབ་གྱི་བུ་དྲུ་ཁི།

དཀོན་མཆོག་མན་ཇི། བོ་བོ་བཞི། དང་པོའི་བུ་སངས་རྒྱས་དང་
བསོད་ནམས་ཚོ་རིང་གཉིས།

མན་ཇིའི་བུ་དོ་རྩེ་འབུམ། བོ་བོའི་བུ་མགོན་པོ་ཚོ་རིང་། རྟོ་སྲས་
བཞི་བ་དྲུ་ལེན་ཐེའི་སྲས་ཡུ་ཆེ་བུ་བྱུར་མགོན་

པོ། དེའི་བུ་ཡེ་ཉི་ནི་ཡེར་ཁེ་ཐོག་ཐོན་ཐང་། ཕུན་ཚོགས། དག་
དབང་གྲགས་པ་གསུམ། དང་པོའི་

བུ་ཡུ་བ་ཤི་རབ་རྒྱལ། བསོད་ནམས་བགྲ་ཤིས། བསོད་ནམས་བསྟན
འཛིན་མང། ཆོ་རིང་ཚོ

ཆེ་ལྷ་ལས་ཡུ་བ་ཤི་ལ་སྤྲས་མེད། རབ་རྒྱལ་བུ་དོ་ཆེ་གྲང།
ལྷ་མགོན། ཐོ་ཡོན་གསུམ། བསོད་འཛིན་བེ་སི་གསུམ། དང་པོ་འ

ནམས་བགྲ་ཤིས་བུ་ཀླན་དག་འཆོ་རིང། བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན་བུ
དགོན་མཆོག་སྐྱབས། དེ་འི་བུ་དོན

གྲུབ་རྣམ་རྒྱལ་མང། ཆོ་རིང་ཚོ་ཆེ་འི་བུ་ཀླན་དག་འཇ་སག་༢
ཕུན་ཆོག་ས་ལ་སྤྲས་མེད། དག་དབང

གཤམ་པའི་བུ་དོ་ཆེ་ཆོ་རིང། རྟེན་སྤྲས་ལྷ་བ་ཆོ་རིང་ཨེལ་དུ
ཆེ་འི་སྤྲས་མཁའ་འགྲོ་ལ་སྤྲས་མེད། དར་རྒྱལ་བོ་ཤོག

ཐུའི་སྤྲས་དཔལ་འབར། བསྟན་འཛིན་ཆོ་བརྟན། དུ་འི་ཆེ་རྩོམ་ཞོ
ཆི། ཁེན་ཐར་བཞི། དཔལ

འབར་སྤྲས་ཨེར་ཁེ་ཏའི་ཆེད། དོན་གྲུབ། ཨ་ཆི་ཐུ་ནོ་མོན་ཏན། ༢

བསྟན་འཛིན་ཆོ་བརྟན་བྱ་ལྟ་སྐྱབས།

དེའི་བྱ་ཆོ་དབང་རབ་བརྟན། དབང་ཕྱུག་རབ་བརྟན། ཆིན་མང
བསྟན་འཛིན་དབང་ཕྱུག་གསུམ། དབང་

ཕྱུག་རབ་བརྟན་སྐུ་འགྲུ་དབང་དར་རྒྱས། ཕྱི་མའི་སྐུ་དབང་
ལྷན་རྟེན་མ་ལམ། ལྷ་ལྷའི་ཆིང་ཉི་ཤོ

ཆིའི་སྐུ་དོན་གྲུབ་དབང་རྒྱལ། ལྷ་ཁོན་ཐར་བྱ་བསྟན་སྐྱོང་། རྟོ
སྐུ་དྲུག་པ་རྟེན་ལྷ་ལྷའི་རྒྱུ་ཐའི་ཐའི་ཐའི་སྐུ་

ཐའོ་ཙམ། དག་འ་ལྷན་ཆོ་དབང་། ལྷ་ལྷའི་ལྷའི་ཆིང་། ལྷ་ཡན
མེས་ལྷའི་ཆིང་བཞི། དང་པོའི་

བྱ་ཨེ་ཉི་ཞི་ཐའི་ཐའི་ཆོ་དབང་སྐྱབས། ཨ་ལྷའི་ཆི་ཆི་ཐའི་
ཐའི་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་འདི་དང་དག་འ་ལྷན་ཆོ་དབང་

གཉིས་ལ་སྐུ་མེད། ལྷ་ལྷའི་ལྷའི་ཆིང་གི་བྱ་འཇམ་དཔལ་ཨེ་ཉི་ཞི་
ཐའི་ཐའི་ཨེ་ཉི་ཞི་ཐའི་ཐའི་དཔལ་འདོར་གཉིས།

འདིའི་བྱ་ཕྱོད་ཚོགས་དབང་རྒྱལ་མང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲོལ་སྐྱབས། རྩོ
རྩོམ་རྒྱལ་གསུམ། དང་པོའི་བྱ་

དགོན་མཆོག་བཟུ་ཤེས་མང་། དམ་ཆོས། དགའ་ལྡན་རབ་བརྟན་མང་
གསུམ། ཕྱི་མའི་བྱ་ཏུ་ལེ་རྟུ

ཐོག་ཟུ། སྒྲོལ་སྐྱབས་བྱ་དར་རྒྱས་ཆོ་རིང་ཇ་སག་༡། མེན་ན
དྲའི་ཆིང་བྱ་ཏུ་ཡན་རྟུང་ཐའི་ཇི།

{ 041 } མཆོ་སྒྲོན་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

༡། སྐུ་སྐུ་བདུན་པ་རྟུ་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྟུ་རྟུ་ཆིང་གི་བྱ་ཐར་པ།
དབང་ཆེན། ཕྱོད་ཚོགས། ལྷ་འབྲུམ། བིང་

ཐུ་ཇི་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས། སེངྒེ་ཉ་ཐན་བྱ་ཐུར་བྱུག་

ཐུ་ཇི་བྱ་དག་དབང་ཆོས་དཔལ། དེའི་

བྱ་ཆོ་རིང་དོན་གྲུབ། དབང་ཆེན་བྱ་ཆོས་གྲགས་ནོམ་ཆི་ཐའི་ཇི།
དཔལ་འབར་གཉིས། ལྷ་འབྲུམ་བྱ་

བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན། དེའི་བྲ་སྟོ་བཟང་ཕྱན་ཚུགས། བསོད་ནམས་
དར་རྒྱས་བྲ་བསྟན་འཛིན་པོ་

ཞོག་ཟུ། ཚོད་བང་བཟ་ཞེས། བསྟན་འཛིན་བེ་སི་གསུམ། དང་པོའི་
བྲ་ཚོ་རིང་རྩོམ། བྲ་མའི་

བྲ་ཕྱག་རྟོར་རྒྱབས་བེ་སི། ཡ་མེད་གོ་བྲ་ཐུར་སྟེས་བཟ་ཞེས་
དོན་འགྲུབ། རྟོ་སྟེས་བརྒྱད་པ་མགོན་པོ་ཚོ་དབང་

ལ་བྲ་མེད། རྟོ་སྟེས་དགྲ་པས་ [~SANG+GHA] རྒྱལ་གྱི་སྟེས། ཐུ་བྲ་པོ་
ལོད་ཅེ་ཞོ་ཆེའི་བྲ་ཏུ་འི་བྲ་དོན་གྲུབ་བཟ་ཞེས།

བསོད་ནམས་བཟ་ཞེས་བེ་སི་གཉིས། འདིའི་བྲ་དག་འ་ཕྱན་དོན་གྲུབ།
དག་འ་ཕྱན་དབང་རྒྱལ། མང་

མེ་བི་གསུམ། འདིའི་བྲ་སྟོ་བཟང་ཚོ་བརྟན་བེ་སི་དང་། ཡི་དམ་
རྒྱབས་གཉིས། རྟོ་སྟེས་བརྒྱད་པ་མེ

ཁུ་བཟ་ཞེས་བྲ་ཐུར་གྱི་སྟེས་ཐང་ལྟ་རྒྱབས། སྟོ་བཟང་

བསྟན་འཛིན། འདིའི་བྱ་བུ་བྲ་རད། ཚོ

གཞུ་ཨེ་བྱ་གཞུ་ཞེས་བཤད་སྟངས། ས་སྟག་སོགས་ནས་རིམ་བར་ཀྱ
འི་འི་ཅུང་གར་གྱི་རུ་སྡེ་རྣམ་མཚོ་ཁར་འབྱོར།

ཐོག་མར་མཚོ་སྡོན་ཐོད་ལེ་ཞེས་པར་གཞི་བབྱང་བས། ཨྱོ་ལོད་པ
རོན་གར་ཞེས་གྲགས། ལཱ་བཞེན་པོས་

ཀྱང་རྒྱ་བོད་ཉེར་གསུམ་འདྲ་བའི་ས་གནད་ཡིན་པ་དང་། ཕག་མོ
གྲུ་པའི་དུས་དང་། གཙང་དུས་སོགས་

དང་མི་འདྲ་བར། དེང་སང་ཞུ་མེར་འཆང་བའི་བསྟན་པ་འདི
བྱང་སྟོགས་གྱི་སྦྱོན་བདག་རྣམས་དང་ཁད་ཉེ

བར་མཚོ་སྡོན་སྟོགས་གྱི་དུས་བདེ་དོགས་ལ་རག་ལས་གསུངས་ཏེ་དུ
ཡན་རྒྱལ་པོ་སྟེ་མཆེད་རྣམས་ལ་གཤེན་གྱི་རྩེས་

གནང་སྟོན་ནས་དམ་ཚིག་སྒྲེལ། ཨོ་རོད་གྱི་རྒྱལ་རྒྱུད་འདིས་སྟོང་
བཙན་གྱི་གདན་སར་དབང་བསྐྱུར་བ་དང་།

ཉལ་ཉ་ཇིང་གིར་གྱི་གདན་ས་ཡིན་གསུངས་ཏེ་བཀྱར་གཟོས་ཤིན་ཏུ་ཆེ
བ་གནང་། རྒྱ་མོག་གི་ས་མཚམས་ཕྱེ།

རྒྱ་མོག་བསྐྱོམས། ཚོང་ལམ་བཏོད། ས་མཚམས་སུ་སྟོད་མཁས་བྱེད
རྒྱ་མོག་གི་གསུང་བཀོད་དང་།

ནང་འཁྲུགས་བྱུང་བར་སྒོ་མང་དཔོན་སྟོབ་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ
མཚོ་ཁར་མངགས། འཇུ་ལག་སྟོད་ཀྱི་ལྷག་

ལ་བད་སྟོང་གི་ཆུ་འི་འདུས་མདོ་སྟག་སྒྲ་དགོན་དང་ཉེ་བར་དཔོན
པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་མཚོར་ས་བགོས།

གཡས་རུ་དང་གཡོན་རུ་སྤྱེ་སྟེ་བདེ་འཇགས་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ
གཉིས་པའི་མེ་གླང་ལོར། ལྷང་སྐྱུང་ག།

དབང་སྟོ་བཟང་ཚོས་ལྷན་རྒྱལ་དབང་ལ་གསེར་ཡི་འབྲུལ་དུ་ཐེབས
དུས། གོང་མ་ཁང་ནི་ཉུལ་གྱི་ཚུལ་དུ་

ཉིང་ལ་མཁའ་དུ་ཐེབས་པ་དང་། མཇལ་ཏེ་གསུང་འཕྲོས་ནང་ལུགས་
གནང་བ་བཞིན་དཔོན་པོ་རྣམས་ལ་གོང་མའི་

མཇལ་ཁར་འགོ་དགོས་ཀྱི་གསུང་ཐེབས། དཔོན་ཁག་རྣམས་ཀྱིས་དབང
དུ་སྤངས་ཏེ་རྒྱལ་པོར་འཆོམས་ཞུས་པུལ།

བར་ཀྱ་ཕྱི་འི་སྤྲུལ་གཞིན་པ་བཀྲ་ཤིས་བྲུ་ཕུར་ལ་ཆིང་མང་གི
ཐོབ་དང་། གཞན་རྣམས་ལ་ཇུན་མང་སོགས་འོས།

འཆོམ་དང་གཞན་སྤྱི་རྒྱུ་ཆེར་མཇེད་པས་རྒྱ་སོག་ལ་རྒྱ་གཅིག
པའི་འབྲེལ་བ་ལུ་གྱུ་རྒྱུད་དུ་སྤྱེལ། བཀྲ་ཤིས་བྲུ་ཕུར་

ཀྱ་ཕྱི་འི་གཡོག་མོ་ཞིག་གི་སྤྲུལ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་དབང་གིས་མཆོ
སྤྱོད་དཔོན་ཁག་རྣམས་ལ་འདི་ཀྱ་ཕྱི་རང་གི་སྤྲུལ་

ངོ་མ་བྱེད་ཆོད་ཨ་ཁུ་ཡིན་པས་སྤྱི་དཔོན་དུ་བསྐོས་གསུངས།
རྒྱ་བོད་ཉེར་སོག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལས། ལྷ་བ་ཆེན་

{ 042 } མཆོ་སྤྱོད་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

པོས་བསྐྱོན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བཅུ་མོ་བཞི་བ་དང་། སྤྲུལ་
བཀྲ་ཤིས་ཞེས་གསུང་འདུག་ལ་གསུངས་པ་འདྲ་

འདི་ཉིད་ཡིན་པ་ན། ཞིང་རྟ་ལོར་བཀྲ་ཤིས་བྲུ་ཐུང་མང་ག་ཤེགས།

འདི་དུས་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མས། ཨ་ཁུ

ག་ཤེགས་སོང་བ་དེ་ལྷས་ངན་གྱི་དང་པོ་ཡིན། རེ་ཞིག་བསྐྱེད་ན

མཚོ་ཁ་བཚོ་ལ་བཟང་ཡང་ད་འཕྲོ་འདི་ནས།

བདེ་སྐྱིད་ཅི་འདྲ་ཡོང་མི་ཤེས་གསུངས། དེའི་སྐས་བསྐྱེད་འཛོན་

མང་གིས་མཚོ་སྔོན་གྱི་པ་བྱས། ཨ་ཁུའི

ཞལ་ཆེམས་བཞིན་གཡས་རུ་འི་དཔོན་ཁྲུ་ནང་གིས་སློག་བཟུང་། དཔོན་

པོ་ཐམས་ཅད་འདུན་པ་གཅིག་ཤིང་།

གྱིས་རྒྱལ་མཚོ་གསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེ་འབྱུང་དུ་གདན་དྲངས།

བོད་དུ་ཐེབས་རྒྱུ་དང་། ལྷ་པ་ཆེན་པོའི

དུས་ལྟར་འཇའ་ས་གནང་རྒྱ་སོགས་མཚོ་སྔོན་སྤྱི་ནས་གོང་མ

ཆེན་པོར་ཁུས། ཡ་གོང་ནས་ཀྱང་རིགས་སྐས་བཅུ

བདུན་པ་ཙོང་ཁྲུ་མང་སོགས་བཀའ་མངགས་ཏེ་རྒྱ་སོག་གཉིས་པོ་དུ

ལའི་སྤྱ་མའི་ཞབས་འདེགས་དང་ཞུ་སེར་གྱི

བསྟན་པ། གོང་མའི་ཆབ་སྲིད་ལ་རྒྱ་བཅས་ལ་སྤོ་སེམས་གཅིག་དགོས།
གྱི་བཀའ་གནང་། ལྷགས་བྱི་ལོར་རྒྱལ་

བཤོད་ལར་གདན་འདྲེན་དུ་སྤྱུ་བཀའ་སྒྲིག་གོང་མཆོས་རྒྱ
མཆོ། གསེར་ཁོག་པ་དུ་སྤྱ་མ་བཀའ་འགྲུར་བ་སྤོ་

བཟང་འཕྲིན་ལས། གོང་ནས་མངགས་པའི་སྤོ་བྱང་གི་ཙང་ཐུན་
གཉིས། སྤོན་ཆེན་ཨ་ཏ་ཏ་ཏ། ཁོ་ཤས་

ཨེ་ཙན་སོགས་དང་། མཆོ་སྤོན་བསྟན་འཛིན་ཆེང་མང་། དགའ་ལྡན་
ཨེ་རྟི་ཞི་ཐུན་དང་། ཨེ་རྟི་ཞི་ཨེར་

ཁོ། ཨེ་རྟི་ཞི་དུ་ལེ་བོ་ཤོག་གྲ། མེན་དུ་འི་ཆེང་། ཆེང་
རྟོང་མའི་ཇི། འཛིགས་བྱེད་སྒྱབས།

དག་ལེགས་ཐུན་དང་། དགའ་ལྡན་བཟླ་ཤིས། ཏའི་བྱང་ཐིའི་ཇི། ཨ་
ལག་ཤན་ཨེ་ཐུ་བེ་ལི། ཏལ་

ཉ་ནས་དོན་གྲུབ་མང་། གྲུང་ཆོད་བར་ནོར་བུ། ཐའི་ཇི་ལྟ་དབང
རྒྱ་མཆོ་སོགས་རྒྱ་བོད་ཉོར་གསུམ་གྱི།

ཆེ་རྒྱ་དུ་མ་གནམ་ས་གཡོ་བ་ཅམ་ཐེབས་པས་སྟན་པའི་བ་དན
འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གྲགས་པར་བྱས། འོན་ཀྱང་

ཁྱི་འདོན་སྟོན་མོའི་དུས་རྒྱ་དཔོན་རྣམས་དབུས་གྲལ་མཆོ་སྟོན་པ་
རྣམས་རྒྱབ་བྲལ་དུ་བསྟེན་བཀྱར་ཆུང་བ་དང་།

སྤེབ་སྟག་ཅེ་པའི་སྟོག་བསྐྱངས་པས་ངོ་ཆེན་མ་བྱུང་བ་
དང་། སྟོན་གྱི་སྟོལ་བཞིན་བོད་རྒྱལ་དུ་ཨེ་བསྟོལ་ཁང་

ཆེན་ནས་སྤེ་སྤིད་དུ་བསྟོས་པ་སོགས་རྟེན་དུ་མ་ལ་བསྟན་རྒྱལ་
དུས་ཟིང་སྟོང་བར་བྱས་ཏེ་མནའ་བཅད། དབུས་

པ་ཕྱིར་འཁོར་ལ་བསྟན་འཛིན་མང་གིས་མགོ་བསྟུས་ཟི་ལིང་སྟོགས་
གྱི་རྒྱ་གྲོང་མང་པོ་བཅོམ། སན་ཡང་ཇིང་

གི་མཁར་གཏོར། དགོན་པ་འགའ་རེས་ཀྱང་སོག་པོའི་ཞེད་བབྱང་ནས་
རྒྱལ་ཅིས་མེད་མང་པོ་བྱས། ཕན་

ཚུན་དམག་རྒྱལ་རེས། རྒྱ་ཁོད་ཀྱི་རྒྱུན་མ་བཟུང་ནས་སྤར་མ
གྲགས་པའི་ཁྲིམས་གཅིད་སོགས་སྤང་བ་གང་དུན

བྱས་པས་རྒྱའི་དམག་དཔོན་ཡེ་འི་ཇང་ུན་དང་། ཉན་གྲུང་ཡེ་གཉིས
ཀྱིས་སྒྲ་དངས་རྒྱ་དམག་དབྱར་གྱི་ལྷ

འོད་རྟོག་པ་བཞིན་བྱུང་བས་བསྟན་འཛིན་མང་ཅུང་གར་དུ་བྲོས།
ཤིང་འབྲུག་འོར་གོང་གི་བཀའ། ཨ།

ལག་ལ་ལོངས་ཇོགས་མཆོ་སྡོན་དུ་བབ། འོར་དགྲུ་བ་ལ་སྤར
སྡོས། གོང་ནས་གཟིགས་བསྐྱུང་གིས

སྤར་ཡང་མཆོ་སྡོན་དུ་དཔོན་ཁག་རྣམས་ལ་ཐོབ་པ་དང་བདག
རྒྱུན་སྤར་ལུགས་ལྟར་གནང་། ལ་མེད་ལུང

བསྟན་ཆེན་མོར། བྱང་གི་མཆོ་སྡོན་རྩ་མའི་ཕོ་བྲང་རྣམས།
།སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བཀའ་ལ་ཉན་ན

དགའ་། །ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་སྲིད་གང་ལ་ཡང་ཡར་ལྷན་དུ་འགོ

བའི་རྟེན་འབྲེལ་མ་འཕྲུག་པ་དགོས།

{ @043 } མཚོ་ཕྱོག་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

སྒྲིང་། རྩལ་སྤོང་པོའི་ཡིག་ཚང་ལས། བསྟན་འཛིན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་
པོ་ལ་བཅུན་མོ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་བསུས།

བའི་ཆེ་བའི་སྤྲས་ཚོ་རིང་ཨེལ་ཏི་ཆི། རྟོ་རྟོ་ལའི་རྒྱུང་
ཐའི་ཇི། རྟོ་རིམ་ཞི་ཨེཏི་ནི་ཏའི་ཆིང་།

སངས་པར་ཆོ། མགོན་པོ་ཆོ་དབང་། བཀྲ་ཤིས་པ་ཐུར་ཐའི་ཇི་རྒྱལ་
ཆུང་བའི་སྤྲས་ཅིག་ཞེ་ཐུ།

བསྟན་འཛིན་དྲྭ་ཡན་རྒྱལ་པོ། ཨ་ཙར་ཚ་ཆོ་ཆེན་ཏོང་ཐའི་
ཇི། ཨ་ཡུ་ཞེ་བ་ཡན་ཨ་བ་ཀེ་ད

ལན་ཐུ་བཅས་ཡོད་པའི་ཆོ་རིང་ཨེལ་ཏི་ཆིའི་རྒྱུད་མཚོ་གཡས་
རུ་ཡིན་པས་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། སྤྲས་རྒྱལ་པ་ཡན་

གྱི་རྒྱུད་པ་མཚོ་གཡས་རུ་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་། རྟོ་ཆོས་

ཀྱུལ་སྐལ་གཉིས་པ་དོ་ཆེ་ཏུ་ལུང་བའི་ཇིའི

ལྷ་ལོ་ལྷ་ཆེན་ཉིང་ཐའི་ཇི། ལྷ་ལོ་ལྷ་ཆེན་ཉིང་ཐའི་ཇི།

གེ་ལོ་ཙམ། དགའ་ལྷན་དྲུའི་ཆིང་བཞི།

བླ་ཕུར་རྒྱུང་ཐའི་ཇིའི་སྒྲུལ་ཨེར་ཁེན་ཡོན། བསྟན་པ་ཇིན་རྒྱུང་།

ཐའི་ཇི། སྐལ་ལྷན་བཀ་ཤིས། སྐལ་

ལྷན་བསྟན་འཛིན་བཞི། དང་པོ་དང་གསུམ་པར་སྤུས་མེད། གཉིས་

པའི་སྐལ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་ལ།

སྤྲུལ་མེད། བཞི་བསྐྱལ་ལྷན་དུ་ཆིང་གི་སྤྲུལ་བེ་ལི་བཀྲ་ཤིས།

ཆོ་རིང་། དེའི་སྐུ་ལོ་ལི་བསྟན་པ་ཆོ་རིང་།

དེའི་སྒྲིམ་བེའི་འཛིགས་མེད་ཡེ་ཤེས། ལྷ་མགོན་ཆམ་དཔལ་ལྷན་ཨ་བེ།

བླ་མ་ཏུ་ལེ་གི་རེ་བྱུང་མ་འཛིག་ལས།

མེད་ཀྱི་དག་པ་གསུམ། དང་པོའི་སྤྲུལ་བེའི་འཇམ་དཔལ་དར་རྒྱས།

དེའི་སྒྲུབ་པའི་ལི་ནཱ་མཁའ་དབང་

ཀྱལ་། བེ་ལི་སློབ་བཟང་སྤྱན་པ་གསུམ། དང་པོའི་སྐུ་བེ་ལི་ཆོ་
རིང་ནོར་བུ་ལོ་བདུན་པ་ལ་འདས་པས།

ཨ་ཁུ་སློབ་བཟང་སྤྱན་པ་ལ་བེ་ལི་བྱུང་། དེའི་སྐུ་ཆིང་བོ་པོ།
ལྷ་མགོན་གྱི་སྐུ་སྐྱོ་བོ་ཐའི་ཇི་དེང་སང་ཡོད།

༥ རྒྱུ་ཆིང་རྩེ་ཐའི་ཇིའི་སྐུ་ཨེར་ཁེ་ཐའི་ཇི། དེའི་སྐུ་
ལྷ་སང་ཐུན་ཆོག་གས། ཇ་སག་སློལ་མ་སྐྱབས།

དོ་ཇི་རྣམ་ཀྱལ། ཆོ་འཕེལ་ཨེ་རྟེ་ནི་ཐའི་ཇི་བཞི། ཐུན་ཆོག་གས།
གྱི་སྐུ་ལྷ་སང་དགོན་མཆོག་བག་ཤིས།

སློབ་བཟང་དམ་ཆོས། དག་འ་ལྷན་ཨ་བོ་དང་གསུམ། དང་པོའི་སྐུ་
བསོད་ནམས་དོ་ཇི་སང་། ཡབ་

སྐུ་འདི་གཉིས་བསྟན་པ་ལ་བྱུགས་རུས་ཆེ་ཞིང་དད་པ་དང་དམ་
ཆོག་གཙང་། ཡབ་གྱིས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་

ལས་བསྟན་ཇོགས་བསྐྱབས་པས་ལྷ་བཙུན་འཇམ་དབྱེངས་ཀྱི་མཆོ་
ཟེར། ཏུ་ལན་གྱི་དགོན་པ་གཙུག་ལག་ཁང་

དང་བཅས་པ་བཞེངས། ཀུན་མཁྱེན་སྐྱེ་འཕྲེང་གཉིས་པ་གདན
བླངས་ཏེ། བཅད་ཡུམ་སྒྲུལ་ ཏུ་ལེ་རྟེ

ཐོག་ཟུ། བོད་པ་མེད་ཆོས་རྗེ་སོགས་སྐྱེ་མེད་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་
གིས་དུས་འཁོར། བདེ་གསང་། ཆོ་དབང་།

གདུགས་དཀར་རྣམས་ཀྱི་དབང་། རྗེས་གནང་མང་པོ། ལྷ་ཁྲིད་སོགས་
ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་ཉུང་། རང་

རིས་ཀྱི་བསོད་ནམས་སྒྲུབ་ལྟ་རམས་པ་བྱས་ཏེ་གྲ་སའི་དགོ་བཤེས་
ཏོན་པ་རྒྱལ་བ་སྐལ་བཟང་རྒྱུ་མཆོ་ལ་གྲ་རྒྱུན་དུ

ཕུལ་ནས་ཅེ་འི་རྣམ་རྒྱལ་གྲ་ཚང་དུ་དུས་འཁོར་གྱི་སྐོར་ལ་
ཕྱག་ལེན་ཞིབ་དུ་སྦྱངས། འདི་དང་བཟླ་ཤིས་འཁྲིལ་ཁྲི

ཆེན་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་གསུམ་ལ་མཆོ་ཁའི་
བསོད་རྣམས་རྣམ་གསུམ་ཞེས་དུས་ཐོག་

དེ་ན་མཆོན་སྟོན་འདྲ་བར་བྱེད། བཟླ་ཤིས་འཁྲིལ་དུ་ཐེབས་ཏེ་

དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་བ་རྣམས་ལ་ཆོ་ག་འི་གདངས།

འདྲར་རྩལ་ཚོན་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་མཐའ་དག་ཞིབ་ཏུ་མིད། ཉིད་
ནས་ཁུར་ལེན་གྱིས་རྩལ་ཚོན་བཏབ་སྟེ་ཀུན་

མཁྱེན་མཚོག་ནས་གདན་སར་དུས་འཁོར་དབང་གནང་། སྲས་བསོད་ནམས་
རྩི་རྩི་མང་གིས་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་

{ 044 } མཚོ་སྒོན་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

མཚོག་སྒྲུབ་གདན་དངས། མི་འཁོར་དབང་ཆེན། དུས་འཁོར་
དབང་སོགས་དང་། དུག་སྒྲིབ་གི་

དབང་དང་མན་ངག་གི་སྒྲོར་ཆེན་རྒྱུད་དུ་གསལ་བ་སོགས་དད་གྲུས་
ཚད་ལས་འདས། དེ་ནས་མ་འགྲུངས་པར་

ཆིང་མང་གི་ཐོབ་ཀྱང་འབད་རྩི་ལ་མེད་པར་བྱུང་། དེའི་སྲས་
མང་ཆེ་རིང་དོན་གྲུབ། དེའི་སྲས་ཡོ་རྒྱུན་

སྐབས་༥ ང་སྐུ་རིན་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ལ། སྐུ་འབྱུང་མི་ཉམས་སྐུ་ལ་སྐུ་

གསུམ། གྲོ་བཟང་དམ་ཚེས་ལ་སྐུ་

མེད། དགའ་ལྷན་རབ་བརྟན་ཨ་བོའི་སྐུ་ལྷེ་ཏུ་ཐོག་ཐུགས་སྐྱེས་ལ་
བཟང་རབ་རྒྱལ། སྐྱོལ་མ་སྐྱབས་ཀྱི་

སྐུ་ཇ་སག་དར་རྒྱས་ཚེ་རིང་། དེ་རྗེ་རྣམ་རྒྱལ་ལ་སྐུ་མེད།
འཇམ་དཔལ་ཚོ་འཕེལ་གྱི་སྐུ་གྲོ་བཟང་ཚོ་

རིང་། དེའི་སྐུ་ཐུ་ས་ལག་ཆེ་དཔལ་འབྱོར་ཇ་སག་འདི་ལ་སྐུ་མེད་
པར་བསོད་ནམས་དོ་རྗེ་མང་གི་ལྷ་

པོ་དེ་རྗེ་བསམ་གྲུབ་ཀྱིས་ཇ་སག་བྱས། དེའི་སྐུ་ཇ་སག་དབང་
ཆེན་དོན་གྲུབ། དེའི་སྐུ་ཇ་སག་དཔལ་

འབར་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་གྲུབ། དེ་ལ་སྐུ་མེད་པས་ཇ་སག་རིན་ཆེན་
རྣམ་གྲོལ་དེའི་གོ་སར་བསྡད། སྐུ་

འགའ་ཡོད། བློ་ཙམ་ཏེ་སྐུ་རྒྱུ་རལ་ཐའི་ཇི། ཨ་བོ་ཆེ་ཆེན་
ཐའི་ཇི། གཟུངས་སྐྱབས་ཨེ་རྟེན་ཐའི་

ཇིགས་ལྟར་སྤྱོད་དོན་དུ་ཐིམ་ལ་སྦྱར་ཟེར། ། ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་
གསུམ་པ་ཉི་མ་ཞི་ཨེ་རྟེན་ཉི་ཉའི་ཆིང་ལ།

ཐར་བཀའ་ལྟོགས་ཀྱི་དབང་ཆེན། ལྷ་འབྲུམ་བང་ཐུང་ཉི་ཉའི་
ཆིང་། སེང་གེ་ཉ་ཐར་པ།

དུར་བཅས་དུག་ཐར་བའི་སྤྱི་པ་དབང་ཆོས་འཕེལ། དེའི་སྤྱི་པ་པེ
སི་ཆོ་རིང་དོན་གྲུབ་འདི་དང་གོང་།

གི་ལྟོགས་གཉིས་ལ་སྤྱི་པ་མེད། དབང་ཆེན་གྱི་སྤྱི་པ་ཆོས་གྲགས།
དེའི་སྤྱི་པ་ཞི་ཨེ་རྟེན་ཉི་ཉའི་གྲུབ་པ།

དཔལ་འབར་གཉིས་ལ་སྤྱི་པ་མེད། ལྷ་འབྲུམ་སྤྱི་པ་རྩི་ཆོ་བརྟན་ལ་
བུ་མེད། བང་ཐུང་ཉི་ཉའི་ཆིང་གི་སྤྱི་པ་མེད།

སྤྱི་པ་ཆོ་བརྟན་བོ་ཞོག་ཐུང་བརྟན་འཛིན་པེ་སི་གཉིས། ཆོ་
བརྟན་གྱི་བུ་མེད་སྤྱི་པ་ཆོ་རིང་རྩི་ཆོ། དེའི་སྤྱི་པ་

སྤྱི་པ་ཆོ་རིང་། དེའི་སྤྱི་པ་དཔལ་འབྲུམ་མེད་སྤྱི་པ་དེའི་བུ་མེད་གོ་
སར་བསྐྱེད་པ་དག་འཕྲན་བརྟན་སྤྱོད།

དང་པོའི་བྱ་ངམ་ག་དག་ལེགས་རབ་བརྟན་དང་ལིང་ཉོ་བྲེ་གཉིས།

དང་པོའི་བྱ་ངམ་ག་བྱ་ཡན་ཏུ་ལོ། དེ

ལ་ཡང་སྲས་གཅིག་ཡོད་སྒྲིང་། བསྟན་འཛིན་བཅིའི་སྲས་ལྷག་དོར

སྐྱབས་བཅི། དེའི་སྲས་གསེར་ཏོག་

ཏའི་ཆིང་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་འངམ་དཔལ་དོ་ཨེ། བཅི་ཏུ་ལའི་ཆེ

ཆེན་ཞོག་བྱ་མཆོ་སྐྱེས་དོ་ཨེ། ཆོ་དབང་རིག་

འཛིན་། བྱ་ཁྱུང་མདོ་པ་ཞབས་བྱུང་སྒོ་བཟང་དབང་ལྷག་གྱུ

མཆོ་བཞི། མཆོ་སྐྱེས་དོ་ཨེ་འམ་ཆོ་བརྟན་དོ

ཨེའི་སྲས་བཅི་རྩ་སྤྱི། དེའི་སྲས་བཅི་བསོད་ནམས་འཕེལ་

རྒྱས། འདི་ལ་དང་སང་གསེར་ཏོག་བཅི

ཟེར་། ཏའི་ཆིང་ནོ་ཡོན་ཆོ་དབང་རིག་འཛིན་བྱ་སྤྱུ་འབུམ་སྒྲོན་རམས་

པ་བྱམས་པ་དང་ཐོ་ཡོན་སྒོ་གསལ་གཉིས།

བྱུང་བྱ་བྱབ་བསྟན་ཉི་མ་གསུམ། སང་གོ་ཉན་དན་གྱི་སྲས་བཟ།

ཤེས་དོན་གྲུབ་ལ་སྒྲིམ་མེད། རྟོ་ཚོས་རྒྱལ་

སྒྲིམ་བཞི་པ་སང་གར་ཚའི་སྒྲིམ་པོ་ལོད་ཉོ་ལུས་ཆི། དེའི་སྒྲིམ་
དུ་བྱུང་བེ་ལི་དང་། བསོད་ནམས་བཟླ་ཤེས་

གཉིས་༥ དུ་བྱུང་གི་སྒྲིམ་རིན་ཆེན་རྣམས་རྒྱལ་ལ་སྒྲིམ་མེད། བསོད་
ནམས་བཟླ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིམ་བྱ་ས་ལག་ཆེས་སྒྲིམ་

ལྷན་དོན་གྲུབ། སྒྲིམ་ལྷན་དབང་རྒྱལ། བེ་སི་ལིང་རྒྱེ་གསུམ་ལས་
དང་པོ་གཉིས་ལ་སྒྲིམ་མེད། མིང་

རྒྱེའི་བྱ་བེ་སི་སྒྲོ་བཟང་ཆོ་བརྟན། ར་སག་དཔ་ལ་སྒྲིམ་ལི་དམ།
ཆོ་གཟུངས་བཞི། དང་པོའི་བྱ་

{ 045 } མཆོ་སྒྲོན་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

དབང་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན། ཕུན་ཆོག་ས་རབ་བརྟན། ཆོ་རིང་དར་
རྒྱས་གསུམ། དང་པོའི་སྒྲིམ་བེ་སི་

དགོ་ལེགས་རྣམས་རྒྱལ་ཟེར་བ་དང་། ཡང་སྒྲོ་བཟང་ཆོ་བརྟན་གྱི་བྱ་

ཐུས་ལག་ཆེ་ཆོ་རིང་དོ་ཤེ། དར་རྒྱས་ཆོ་

མིང་། དཀོན་མཆོག་རབ་བརྟན། བསྟན་འཛིན་དབང་རྒྱལ། ལྷ་བསྐྱེད་
རྒྱབས། བསམ་འགྲུབ་

རྒྱ་མཚོ་ཟེར་བ་དུག་རྣང་། དཔལ་རྒྱིད་སྐུ་ལྷ་རྒྱབས། ཡི་དམ་
ཆོ་ག་བྱུངས་གཉིས་ལ་སྐུ་མེད། རྟོ་ཆོས་

རྒྱིད་པོན་དུ་བསྐྱོས། དེའི་སྐུ་སྒོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་མང་དང་།
མང་ལྷ་རྒྱབས་གཉིས། བསྟན་

འཛིན་མང་གི་སྐུ་བུ་ཐེ་ཆོ་གན་དང་། ཨེ་མེན་གན་གཉིས་པོ་
མང་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་བུ་ཆེ་བ་གཅིག་དང་།

ཁྲ་འཇིགས་བྱེད་རྒྱབས་གཉིས་ཀྱ་ཆེན་རྒྱལ་པོའི་དུས་ཡོད་ཟེར་བ་
ཐོས། མང་ལྷ་རྒྱབས་ལ་སྐུ་མེད།

རྟོ་ཆོས་རྒྱལ་སྐུ་བསྐྱེད་པ་བསྟན་འཛིན་དུ་ཡན་རྒྱལ་པོ། དེ་ལ་
སྐུ་རྣམས་དུ་ལའི་ཉམ། བསྐྱེད་ནམས་བཀྲ་

ཤེས་པ་ བསོད་ནམས་རྫོང་། བསོད་ནམས་མགོན་པོ། དགེ་འདུན་མེས་ཀྱི་
ཡོན་དང་ལྷ། རྩལ་

སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་དབང་རྒྱལ། ལྷ་བཟང་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་བྱ
མེད། ལྷ་བཟང་སྤྲུལ་དགའ་ལྷན་བསྟན་

འཛིན་དང་སྤྲུལ་ཚུ་གཉིས། སྤྲུལ་ལྷ་ཁྱེད་ཀྱི་འཛིན་བྱ་དོད་བྱས།
སྤྲུལ་ཚུ་སྤྲུལ་ཚུ་བསྟན་གྱི་ཟེར་བ་ཆ

ཉར་དུ་བསྟན་པའི་བྱ་གཅིག་དེང་སང་ཡོད་ཟེར། བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས་
སྤྲུལ་པོར་བྱ་སྤྲུལ་ཚུ་གསུམ། དེའི་

སྤྲུལ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབྱོར། དེ་ལ་སྤྲུལ་མེད། བསོད་ནམས་རྫོང་འཛིན་
སྤྲུལ་ཚུ་འཁོར། དེའི་བྱ་སྤྲུལ་

ལྷན་གྱི། དེའི་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་གྱི། སྤྲུལ་ལག་ཆེ་རྒྱལ་
མཚན། གྱིང་དཔལ་ཆེན་གསུམ་ལ་སྤྲུལ་

མེད། བསོད་ནམས་མགོན་པོའི་སྤྲུལ་ཚུ་རིང་གྱིང་དང་། སྤྲུལ་ལག་ཆེ་
ཚུ་སྤྲུལ་རྒྱ་མཚོ་གཉིས། ཆོ་

རིང་གྲུང་གི་སྐྱུ་གྲུང་བྲག་ཤེས་སྐྱབས། དེའི་སྐྱུ་གྲུང་དགེ་འདུན
དོན་གྲུབ། དེའི་སྐྱུ་ཡེ་ཤེས་དར་རྒྱས

དང་། ཐའི་ཇི་ལེགས་བཤད་དམ་རྣམ་འཛུམས་གཉིས། དང་པོའི་བྱ
གྲུང་འགྲུར་མེད་བྱུང་བསྟན་ཆོ་རིང་།

དེའི་བྱ་གྲུང་ཆོས་དར། ཆོས་སྦྱོང་རྒྱ་མཚོའི་བྱ་གྲུང་བསོད་ནམས
སྟོབས་རྒྱས། དེ་ལ་བྱ་མེད་པས་རྒྱ་བོ

རྩ་སྒྲིལ་གོས་བབྱང་། དེའི་བྱ་ཆོད་པག་གྲུང་། ཐའི་ཇི་ལེགས
བཤད་ཀྱི་བྱ་བྱས་ལག་ཆི་རྩ་མགིན།

དགེ་འདུན་མཚན་ནོ་ཡོན་གྱི་སྐྱུ་ཆོ་རིང་གྲུང་དང་དཔལ་འབྱོར
གཉིས། དང་པོའི་སྐྱུ་ཆོ་བརྟན་གྲུང་། གྲུང་

དགོན་མཚོག་སྐྱབས་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྐྱུ་མེད། དགོན་མཚོག་གྲུང་གི
སྐྱུ་གྲུང་ཆོས་སྦྱོང་སྐྱབས་དང་

རག་དབང་ལེགས་བཤད་གཉིས། དང་པོའི་སྐྱུ་དགེ་འདུན་རབ་རྒྱས།

དེའི་སྐུ་ལྷ་རྒྱུད་ཏུ་མགྲིན་སྐྱབས།

དེལ་བུ་རུ་ས་དང་བཞདེག་ཉིས་ཡོད་ཟེར། ཐུ་ས་ལག་ཆིད་པལ་
འཕྱོར་གྱི་སྤྲས་མགོན་པོ་རྒྱལ་པལ། གུན་བཟང་།

ཆོ་དཔག་རྒྱ་མཚོ། །ཁེ་རེ་དག་བཞེས་བསྟན་འཕེལ་བོ་ཡོན། ལྷ་
ས་ལག་ཆེ་ཆོ་དབང་གྲགས་པ་བཅས་ལྷ།

དང་པོའི་སྤུས་ཚོག་གཟུངས་སྐྱབས། རོ་ཡོན་ཚོས་འཕེལ། ལྷ་ཡི་ཏུ་
གསུམ། ལྟོ་ཚོས་སྐྱུ་ལ་སྤུས་བསྐྱད་པ།

ཨ་ཅ་ར་ཆེ་ཆེན་རྒྱུད་ཐའི་ཇི་འི་སྤུལ་མེས་རྒྱུད་ཐའི་ཇི།
ཆེ་ཆེན་ཐའི་ཇི། ཇི་རིག་ཐུ་དྲུ་མི་ཆིང་གསུམ།

མེས་ནུང་ཐའི་ཇི་ཤི་སྒལ་རྣམ་གྱུ་ཡོད་ཅི་ནུང་ཐའི་ཇི།
མེས་ནུང་ཕྱི་ཆིང་ཨ་བ་ཀ་ར་བ་བརྟན་གསུམ་ རྣམ་

{ @046 } མཆོ་སྒྲོན་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བ་ཉེད་པ།

ཐུལ་སྒལ་ཡིད་རྟེན་གཤི་ཇི་དང་མང་གྲོ་བཟང་ཆོད་བང

གཉིས། འདིའི་སྐས་གྲུང་ལྟ་བུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེད། འཇམ

དཔལ་གྲགས་པ། དག་ལེགས་སྟོབས་རྒྱས། རྩོམ་ཆེ་རིང་བཞི། ལྟ་
བུ་སྐས་ཇ་མག་ཀླན་བཟང་ཆོ

རིང་ལ་སྐས་མེད་པར་ཨ་ཁུ་གཅིག་གི་བྱ་དངོས་གྲུབ་དབང་ལྷུག་ལ།
ཇ་མག་བྱུང། དེའི་སྐས་ད་ལྟའི་ཇ་མག་རྣམ་

ཤི། དངོས་གྲུབ་དབང་ལྷུག་གི་ཁུ་པོ་ཐའི་ཇི་བཟང་པོ། དེའི་
སྐས་ལྟ་ཁོན་ཐའི་ཇི། སྟོབས་རྒྱས་སྐས་རྩོ

ཇེ་དང། ཐོ་ཡོན་རབ་འབྱམས་པ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་བཟང་པོ་སོགས་གསུམ།
རྩོམ་ཆེ་རིང་གི་བྱ་དབང་རྒྱལ།

རྩམ་གྲིན། ཡེ་ཤེས་དབང་རྒྱལ་གསུམ། འདིའི་སྐས་མེ་ཆུན་རྒྱུ་
ཆེད་རིན་ཆེན་བཟླ་ཤིས། དེའི་སྐས་

རྩམ་གྲིན་ཆོ་བརྟན། ཇ་མག་བོ་པོ། ཇ་མག་པད་མ་ཆོ་བརྟན་གསུམ།
རྩམ་གྲིན་ཆོ་བརྟན་བྱ་ཤེས་རབ་

ཉི་མ་དང་། བོ་བོ་གཉིས་ལ་སྲས་མེད། ཇ་སག་པད་མ་ཆོ་བརྟན
གྱི་བྱ་དབང་རྒྱལ་ཇ་སག་དེའི་སྲས་

དགོ་འདྲན་སྐྱབས། དེའི་སྲས་ཇ་སག་མགོན་པོ་སྐྱབས། དེ་ལ་ཡང
སྲས་འགའ་ཡོད་ཟེར། ཨ་བ་ཀ།

རབ་བརྟན་གྱི་སྲས་ཇ་སག་མགོན་པོ་རབ་བརྟན། དེའི་སྲས་ཇ་སག་
[~MANJI] ་བན་རྟེ། དེའི་སྲས་ཇ་སག་བསོད་

ནམས་མི་འགྱུར། དེའི་སྲས་ཇ་སག་དོན་གྲུབ་དབང་རྒྱལ་ལ་སྲས་
འགའ་ཡོད། ཇོ་རིག་ཐུ་དྲུའི་ཆིང་གི་

སྲས་སློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས། ཆེ་ཆེན་དྲུའི་ཆིང་གི་སྲས་འཇིགས་
བྱེད་སྐྱབས་དང་ཇ་སག་ཆོ་རིང་རྩོུ་གཉིས།

ཕྱི་མའི་སྲས་ཇ་སག་གྲགས་པ་རྣམ་རྒྱལ། དེའི་སྲས་ཇ་སག་ནོར་
བུ་རིན་ཆེན། དེའི་སྲས་ཇ་སག་འཇིགས་

མེད་དང་ཐོ་ཡོན་དགོ་འཕེལ་གཉིས། འཇིགས་མེད་ལ་སྲས་མེད་པས་བྱུ་
ས་ལག་ཆི་དོན་གོ་ཟེར་བའི་བྱུ་ཐོ་ཡོན་

ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་བོ་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་ལ་ཇ་སག
བྱང་། དེའི་བུ་ཐོ་ཡོན་གཅིག་དང་ཇ་སག་ལྟ

མགོན་ཆོ་རྒྱལ། འདི་ལ་ཡང་སྤྲུལ་འགྲུབ་ཡོད། ༎ྐ ཆོས་རྒྱལ་སྤྲུལ་དགུ
བ་ཨ་ཡུ་ཤི་རྟུ་ལེ་ཡུ་བ་ཤའི་སྤྲུལ་ཨེར

ཁེ་ཐའི་ཇི། སྐྱེ་མེས་ཐའི་ཇི། བླ་རྒྱུ་རྩུ་ནང་། བོ་རྟེ
ལོར་བུ་རྒྱ་མཚོ། རོལ་བ་ཆོས་རྩེ། བྱ

ཤེ་ཡེ་ཐུ་རྩ་ཤག་ཨེ་ཐེ་གེ་ལ། ཉིག་ཐ། བོད་པ། བོ་ལོ་དཔོན
པོ། རོ་རྩེ་རྒྱབས། ཅབ

བཅས་ཡིན། [~SANG+GHA] མེས་ཐུ་སྤྲུལ། ཤར་གོ་ལ། བླ་རྒྱུ་རྩུ་ནང་གི
སྤྲུལ་རྒྱོ་བཟང་རྩེ་རྩེ་གོང་མའི་མག

པར་ཨ་ལག་ཤར་སོང་བ་ཨེ་བློ་མང་། དེའི་སྤྲུལ་ཨ་ལག་ཤར་ན
རྩུང་སོགས་ད་ལྟའི་བར་མང་རིམ་པར་བྱང་།

བོད་པའི་སྤྲུལ་ཆོ་རིང་དོན་གྲུབ། ཉོན་ཆེ་བླ། ཨ་བོ་ལོ་ཡོན་གསུམ།

ཉོན་ཆེན་བྱ་ལི་ཐར་གྲུང་། དེའི་

བྱ་སངས་རྒྱལ། དབང་རྒྱལ། ཆོ་ཁོ། ལྷ་འབྲུམ། འཇམ་དབྱངས།
གྲགས་པ་བཅས་ལྷ། ཨ་པོ་

ནོ་ཡོན་སྲས་ཆོ་གཟུངས། དེའི་སྲས་བྱ་ས་ལག་ཆེ་བསོད་ནམས་དར་
རྒྱལ། མཐུ་སྟོབས་གཉིས། ཅབ་

ཀྱི་བྱ་ཇ་སག་རྒྱ་ཁི། དེའི་སྲས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། དེའི་སྲས་
ཇ་སག་ཆོ་རིང་རྩོམ། ཐོ་ཡོན་དཔལ་

འབྱོར་། ཇ་སག་ལྷ་སྲུང་གསུམ། ཕྱི་མའི་བྱ་བཞུ་རྟེ་གཅིག་དང་ཇ་
སག་དོན་གསུམ། དེའི་བྱ་ཇ་སག་

ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཡོད་པ་མིང་མ་ངེས། རྒྱུད་པ་གཞན་མི་གསལ་ཟེར་
བསོགས་འདི་ཐད་ལ་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་

པ་ཆེ། རྟོ་ཆོས་རྒྱལ་སྲས་བརྩམ་པ་དྲུ་ལན་ཐའི་ཇའི་སྲས་ཨ་ཆེ་
བྲུ་བྲུར་དང་ཐུན་ཆོགས་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ལ་སྲས་

མེད། དང་པོའི་སྤྲུལ་ཐོག་ཐོན་ཏེ་མི་མང་། དེའི་སྤྲུལ་ཐར་
བ། རབ་རྒྱས་གྲུང་། ཐུས་ལག

{ 047 } མཚོ་ཕྱོད་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

ཆེ་བསོད་ནམས་བཟླ་ཤིས། རྒྱུ་མང་བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན། ང་སྤྲུལ་
སྤྱོད་བཟང་སྤྲུལ་སྤྱོད་

གྲུང་། ཐར་བལ་སྤྲུལ་མེད། རབ་རྒྱས་གྲུང་གི་སྤྲུལ་ཐུས་ལག་ཆེ
ལྷ་མགོན། དེའི་སྤྲུལ་ཐུས་ལག་ཆེ

དོན་གྲུབ། བསོད་ནམས་བཟླ་ཤིས་སྤྲུལ་གྲུབ་དགའ། བསོད་ནམས་བསྟན་
འཛིན་མང་གི་སྤྲུལ་ཅང་ཅང་མང

དགོན་མཚོག་སྤྲུལ་སྤྱོད་དེའི་སྤྲུལ་རྒྱུ་མང་དོན་གྲུབ་དབང་རྒྱལ། ཡེ
ཤེས་དར་རྒྱས། འཕྱོད་དེའི་གིར

གསུམ་། དང་པོའི་སྤྲུལ་གངས་དཀར་མང་། དེའི་སྤྲུལ་མེད་པས་ཁུ་བོ
ཡེ་ཤེས་དར་རྒྱས་ལ་མང་བྱུང་།

ཇ་སག་སྒོ་བཟང་སྐྱབས་ཀྱི་སྐས་ཇ་སག་ཀུན་དགའ་ཚོ་བརྟན། དེའི
སྐས་ཇ་སག་ཕྱག་རྟོང་། ཡེ་ཤེས་དར

རྒྱས་ལ་སྐས་མེད་པར་འདི་ལ་མང་བྱུང་བས་ཇ་སག་ཐམ་ཀ་ཕྱིར
འབུལ་གྱིས་སྒྲེ་བ་གཉིས་བསྐྱེས། ཉོ་ཞོད་གཅིག

བྱས། དེའི་སྐས་ད་ལྟའི་མེ་རིག་མང་དགོན་མཚོག་འཇིགས་མེད། དེ་ལ
སྐས་དྲའི་ཆིང་ཟེར་བ་དང་། སྐྱ

འབུམ་ན་ཐོ་ཡོན་དག་དབང་ཕུལ་བྱུང་། དང་པོ་ལ་ཡང་སྐས་རེ
གཉིས་ཡོད་ཟེར། རོ་རྩེ་གྲུང་གི་བྱ་བུ་ས

ལག་ཆེ། དགོས་སྒོང་སོགས་འགའ་ཡོད་པའི་ཆུང་བ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བྱ
བྲ་བ། དཔོན་ཆུང་གཉིས། དང་པོའི་

སྐས་གྲུ་རུ་ཡིན། ཀྱི་ཕྱི་ཚོས་རྒྱལ་གྱི་ཕུ་བོ་བྲ་བྲ་ཀ་སྐྱ།
ཁུན་དུ་ལིད་ཨོ་བ་ཞི་གཉིས། དང་པོའི་སྐས་གལ

ཏ་མ། གཉིས་པའི་སྐས་ཏ་མི་ཀ་དེ་ལས་མི་གསལ། ལྷ་བོ་དོན་ཇ
སག་བྲ། བོ་ཡིན་ཨོང་ཉོན

གཉིས། སྐྱེམ་ཆེད་འདི་ལྔ་ལ་སྟག་ལྔ་བེད། ཡུམ་མི་གཅིག་པའི་རྒྱ
བོ་ཅ་མི་ཀའི་བེད་དུ་དང་། ཅ་ནག་

བྱ་ཤེལ་བྱ་གཉིས་ཏེ་བདུན་ལས་ཅ་མི་ཀ་བེད་དུ་འི་རྒྱུད་མེད།
སྟག་བཞི་བ་དོན་ཅ་སྟག་བྱའི་རྒྱུད་དུ་ཅ་སྟག་

ཅར་གས་བེད་བ་བྱུང་། དེའི་ཚ་རྒྱུད་དུ་ཚད་མ་ཅ་སྟག་ཚོས་
སྐྱོང་སྐྱབས། དེའི་བྱ་ཅ་སྟག་ལྔ་མགོན་རྟོ་རྟེ།

བྱ་མ་འདྲ་མོ་གཅིག་ཐའི་ཇི་ཨེར་ཁེ་ཇིར་གལ་དང་གསུམ། ལྔ་མགོན་
གྱི་སྟམ་ཅ་སྟག་ཨེར་ཁེ་བ་ཡར་དང་ཨོས་ཅོ་བྱ་གཉིས། དང་པོའི་
སྟམ་ཅ་སྟག་འཇིགས་མེད་དབང་ལྷུག་འཇིན་ལས་ནམ་མཁའ་། སྐྱེ

འབུམ་དུས་འཁོར་བྱ་བྱར་ཐོ་ཡོན་འཇམ་དཔལ་དར་རྒྱས། ཅ་སྟག་དུང་
སྐྱོང་དཀར་པོ་བཞི། དང་པོ་ལ་

སྟམ་མེད། འཇིན་ལས་སྟམ་གྲེ་ལུང་། ཐོང་གལ་གྲ་བ་གཅིག་
བཅས་གསུམ། ཅ་སྟག་འཇིགས་

མེད་དབང་ཕྱག་གོངས་ནས་དྲུང་སྐྱོང་ལ་ཇ་སག་བྱང་། འདི་ཇ
སག་ཏུ་འཁོད་འཕལ་ནས་ཚེས་དམ་ལ་དག་རྒྱག

པའི་མགོ་ཚུགས། སྤྱི་མ་འདྲ་མོ་ལ་ཡང་བྱ་འགའ་ཡོད། ། རྟོན་གསུམ་
ཞེ་བུའི་རྒྱུད་པར་ཚེས་དམ་ཐའི་ཇི་ནར་ཇ

སག་བག་ཤིས་ཚོ་འཕེལ་བྱང་། དེའི་བྱ་ཇ་སག་དོན་གྲུབ་རྣམ་
རྒྱལ་དང་ཀུན་བཟང་གཉིས། དང་པོའི་བྱ་

བདེ་སྤྱོད་ཇ་སག་དེ་ལ་བྱ་མེད་པས་ཀུན་བཟང་ལ་ཇ་སག་བྱང་། ད
ལྟ་དེའི་ཉེ་རིགས་ཇ་སག་དབང་ཆེན་

རྒྱ་མཚོ་ཡོད། འདི་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོ་ཞོད་ཟེར། ། ། ཡང་སྐྱག་ལྟའི་
དང་པོ་བྱ་བོ་བྲ་བྲ་ཀ་སུའི་སྤྱི་ཨོ་ཆེར་

བྱ་ཆེ་ཆེན་ཉན་དང་། ཨ་བ་ལེ་བྲ་བྲར་སྤྱོད་གཉིས། སྤྱི་མའི་
སྤྱི་སྤྱི་ལ་ཏུ་མོ་ཞེས་པའི་དཔའ་བོ་དེས་ཉ་སག་

ཕུར་ད། རྟོན་ཐོན་པལ་ཆེར་དབང་དུ་བསྐྱུས། ཨོར་ཆེད་ཀྱི་ཆུའི་
ཆུར་ཁའི་ཡུ་རུ་སུ་པར་ཁར་བསྐྱུད་པས་

སྟོབས་ཆེ་བར་གྱུར། ཆས་དམ་གྱི་ཐའི་ཇི་ནར་སོགས་སུ་མ་ཡང་བའི་
བཀའ་རྒྱུད་པ་ཡིན། ལྷག་གཉིས།

པ་ཁུན་རྟུ་ལིད་ལ་སྤྲས་ཆིང་བུ་བྱར། ཨི་ནག་བུ་བྱར་སོགས་ཡོད།
ཕྱིས་སུ་མཆོ་སྟོན་བསྟན་འཛིན་བྱས།

{ @048 } མཆོ་སྟོན་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

ལག་ཆེ། ཆོ་རིང་རྣམ་རྒྱལ་བུ་ས་ལག་ཆེ་གཉིས་ཡིན། ། ལྷག་
བཞི་པ་ཇ་སག་བྱ་དོན་ལོ་རྒྱུད་པ་ཕྱིས་སུ།

མོ་ཙ་ར། ཆོ་ལོན་ཐའི་ཇི། ཉར་ཀུས་ཇ་སག་ཇ་སག་ཆོས་སྦྱོར་
སྦྱབས། ། ལྷག་ལྷ་བཟོ་ཡོན་ཨོང་

ཉོན་ཉ་ཐན་བུ་བྱར་ལ་རྒྱུད་མེད་ཅེས་བྲིས་སྒྲུང་། ། ཡང་ཡི་གེ་
གཅིག་ཏུ། ཆོས་རྒྱལ་དང་ཡུམ་མི་གཅིག་པའི་

རྒྱ་བོ། ཉ་མ་ཉེ་བར་བྱ་དང་། ཉ་ནག་བུ་ཉེ་ཡ་བུ་གཉིས། དང་
པའི་སྤྲས་ཨོ་པོ། ཐོག་སོགས་སྟེ།

ལྷ་ལ་མེན་ན། བྲ་ཚར་ཐའི་ཇི་བཞི། ཐོག་ལ་ཚོག་ཐུ་ལ། མེད
གེ་རིན་ཆེན། ཐར་བ། དམ་པ།

རྫོ་རྩེ། འཇམ་དབྱངས་བཞི། དང་པོའི་སྤྲུལ་ཇ་སྤྲུལ་ཆོ་རིད་རྣམ
རྒྱལ། དེའི་སྤྲུལ་ཐའི་ཇི་ཞོར་བ།

དེ་ལ་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན། མེད་སྤྲུལ་ཤེ་ནི། དེས་གྲུབ་སོགས
བཞི་ལས་ཐྱི་མ་འདི་བྱ་རབ་རྒྱས།

ཤེ་ནིའི་བྱ་ཅབ་ཡིན། ཐར་བའི་སྤྲུལ་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཨ་ཤེ་ག
ཐི་དང་། ཏྲ་མ་གྲིན་གཉིས། དང་པོའི་

བྱ་རབ་རྒྱས། མལ་ཆིང་། གྲོ་བཟང་བཟ་ཤིས་གསུམ། རབ་རྒྱས་བྱ
མགོན་པོ་མུང་ཁུ། ལུང་རིགས།

ཏྲ་མར་རྩེ་གསུམ། ཏྲ་མ་གྲིན་བྱ་ཇ་སྤྲུལ་དཔལ་ལྷན། དེའི་སྤྲུལ་ཇ
སྤྲུལ་བཟ་ཤིས་ཆོས་འཕེལ། བྲ་

ལར་བཟ་ཤིས་ཆོ་འཕེལ་གཉིས། དང་པོའི་སྤྲུལ་དོན་གྲུབ་རྣམ

ཀྱལ། བཡར་སྤྲུལ་བསོད་ནམས་དབང་ཀྱལ།

འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་དག་དབང་དོན་གྲུབ་དང་བེ་ལིག་གཉིས།
དང་པོའི་སྤྲུལ་ཚོ་བརྟན། དེའི་སྤྲུལ་དགོ

འདྲན། བེ་ལིག་སྤྲུལ་ཆ་བྲག་ཤེན། བརྟན་འགྲུས་གསུམ། ཆ་བྲག་གི
སྤྲུལ་ལེགས་བཤད།

མལ་མེཀན་ཐའི་ཇིའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལག་ཆེ་ཚོ་རིང་། དེའི་སྤྲུལ་
སྤྲོལ་མ་སྤྲུབས་དང་བརྟན་དར་གཉིས། སྤྲོལ་

མ་སྤྲུབས་ཀྱི་བྲ་སྤྲུལ་བཟང་། སྤྲོ་བཟང་བཟླ་ཤིས། ཉོ་ཚོ་གསུམ།
སྤྲུལ་བཟང་གི་བྲ་སྤྲུལ་ལག་ཆེ་ཡང་

ཁི་བེཏུ་སྤྲོ་བཟང་བཟླ་ཤིས། དེའི་བྲ་བསོད་ནམས། ཉོ་ཚོའི་བྲ་
བྲོ་དུག་དེའི་བྲ་ཁུག་བྲ་ཁུ།

༥ ཉེན་གསུལ་ཤེས་སྤྲུལ་ལུ་ཨོ་བ་ཤི་དང་མོ་ཞོ་གུ
ནག་ཇོ་རིག་སྤྲུལ། ཨོ་བྲེ་ཤི་ལ་ད། ཇོ

རིག་ཐུང་བྱ་གྲང་གྲང་། དེའི་བྱ་རབ་བརྟན་དང་ཞི་རེ། རབ་བརྟན་
གྱི་བྱ་དབང་རྒྱལ། དེའི་བྱ་བརྟན་

པ་ཏྟེ་དེའི་བྱ་ཀླན་དགའ། སྐལ་ལྷན། ཆོས་གྲགས་གསུམ། ཆོས་གྲགས་
གྱི་བྱ་བསམ་གྲུབ། ཞི།

རེའི་བྱ་ཚོ་ཉན། དེའི་བྱ་ཅལ་དང་ཆོ་རལལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཉོ་
ལུས་ཅང་གི་བཤོ་ཅོན། ཉོ་རི་མཐུ།

ཨལ་ཐན་བཤོ་ཅོ་གསུམ། དང་པོའི་བྱ་བྲ་བྲུང་དང་བྱིན་པ་
གཉིས། ཉོ་རི་བྲུའི་བྱ་ཉོ་ལུས་ཅང་གི་བསོད་

ནམས་ཏྟེ་དེའི་བྱ་དོན་གྲུབ། ཨལ་ཐན་གྱི་བྱ་ཆོས་ལྷན་ཆོ་རབ། དེའི་
བྱ་ཆ་བྲུག་དང་། ཆོས་ལྷན་དགེ།

སྒོང་ཏྟེ་དམ་པ་དགེ་སྒོང་གསུམ། ཆ་བྲུག་གི་བྲ། མོ་ཁུ་བྲན་ཏེ་ཆས་
དམ་གྱི་ཐའི་ཇི་མོ་གསུམ་དེ་ཡིན་ཟེར་

བ་མཐོང་། ཀུ་ཤིའི་སྐྱུ་རུས་སུ་མི་གཏོགས་པའི་མཆོ་སྒྲོན་དཔོན་
ཁག་གཞན་ནི། སྒྲོན་རུས་གལ་གྲ་སུ་དང་།

ཅུང་གར་ཐོར་ཚོད་ཕན་ཚུན་ཉེ་འབྲེལ་བྱས། སྐབས་ཤིག་ནང
འགྲིག་པོམ་བྱུང་བར་ཅུང་གར་མི་རྒྱུད་ཆོ་བརྟན་

ཐའི་ཇི་ཟེར་བ་མཆོ་སྡོན་དུ་འོངས། རྒྱལ་མཆོག་ཚངས་དབྱངས་
རྒྱ་མཆོ་རྒྱ་ཕེབས་དུས་དང་ཚུ་ཡོས་དུས་འཁྲུགས་

སྐབས་ཕན་འགྱུར་བྱས་པས་ཆེ་ཆེན་མང་གི་ཐོབ་བྱུང་། དེའི་སྲས་
ཆོ་རིང་མང་། དེའི་སྲས་དོ་ཇི་མང་དང་

ཆོ་བརྟན་མང་གཉིས། དེ་ལ་སྲས་མེད་པར་དུས་གཅིག་པའི་ཐའི་ཇི་
ཆོས་འཕེལ་ལ་བེ་ལི་བྱུང་། དེའི་སྲས་

{ 049 } མཆོ་སྡོན་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

བེ་ལི་ཆོས་རྒྱུད་སྐྱབས། དེའི་སྲས་བེ་ལི་འཕྲིན་ལས་དཔལ་འབྱོར་
དང་ཐའི་ཇི་བཟང་པོ་གཉིས། དང་པོའི་

སྲས་བེ་ལི་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱུ་བ། གཉིས་པའི་སྲས་བྱམས་པ་ཐུ་ས་
ལག་ཆེ། ཐའི་ཇི་ཆོ་རིང་དར་རྒྱས། ཐོན་

ཡོན་བསམ་གཏན་གསུམ། ཚེ་རིང་དར་རྒྱས་སྒྲིམ་ཤེས་རབ་དང་ཡུན
ལེན་བརྟེན་གཉིས། རྟེན་ཡང་ཅུང་གར

ཡེ་ཤི་ནི་བྲ་བྲུང་རྩེ་ཐའི་ཇི་ལ་སྒྲིམ་བཅུ་ཡོད་པའི་གཉིས་པའོ
རིག་ཐུན་ཉེ་ལྷ་ཚི། དེའི་སྒྲིམ་འབྲིང་པོ་ནམ་མཁའ་

རྒྱལ་མཚན། དེའི་སྒྲིམ་རབ་བརྟན་གྲུང་གིས་དྲ་ཚིང་རྩེ་ཐའི
ཇིའི་མག་པ་བྲས། གྲུན་མཁུན་གོང་མ་མཚོ་

སྒོན་དུ་ཐེབས་དུས་སྒྲིམ་འཁྲུངས་མ་ཐག་པ་ལ་སྐྱབས་འཇུག་ལྷུས
པས། ཁ་དར་འདོམས་སུ་གཞལ་བ་ལ་མདུད

པ་གནད་སྟེ་བཅིངས། ཚེ་རིང་ཞིང་པའི་དགོན་པར་ཕན་ཐོགས་
ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་ཁུ་བེ་བྲུ་གྲུང་རྣམ་རྒྱལ་ཚོ་

རིང་འདིས་དྲ་ལེ་བྲ་བྲུང་གི་འཁྲུགས་པའི་དུས་སེ་བོད་ཀྱི་མགོ་
མནན་ཏེ་འཁྲུག་པ་ཞི་བར་བྲས། འདམ་སོག་མདའ་

ཚན་དུ་བཀོད་པས་བེ་སེའི་ཐོབ་གནད་། དབུས་ཀྱི་ཚོ་ལོ་དང་སྤྲུགས་

བེ་སི་བྲ་ཐུར་དྲེ་ཆིང་ཟེད། ལྷ་རྒྱལ།

དྲེ་ཆིང་གི་སྤྲུལ་མོ་ཞིག་བཙུན་མོར་བསྐྱུས་པ་ལ་སྤྲུལ་མེད་པར་མོ་
རང་གི་ཨ་ཁུ་དག་ལེགས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་

ཆུང་བ་སྤྲེས་འཕྲལ་དུ་བྲུངས་ཏེ་གསོས་པ་འཆི་མེད་ལྷན་པ། པཎ
ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་མིང་མི་འགྲུར་རབ་བརྟན་ནོ།

རྩེར་བསྐྱུལ་བ་ལ་གོང་གིས་གནང་ན་བའི་ཆོ་ལོ་དང་སྤྲེལ་མི
འགྲུར་བེ་སིར་གྲགས། དེའི་སྤྲུལ་བེ་སི་རྩ་སྒྲི།

དེའི་སྤྲུལ་བེ་སི་ཡི་དམ་ཆོ་རིང་། འདི་ཁག་གཉིས་ལ་འཇུང་གར་ཆོ་
རོ་སྤྲུལ་ཟེད། ལྷོ་ཐོར་གོད་ནས་མེས་ཀྱི་འཇུང་

ནང་ཡོང་བ་ཨ་ཁུ་བྲ་ཐུར་ཐའི་ཇིའི་མག་པ་བྲས། ཀྱུ་ལྷི་ཉན་
གྱིས་དམག་དཔོན་དུ་བསྐྱོས། དེའི་སྤྲུལ་ཨེར་

ཁེ་འཇུག་དང་། དེའི་སྤྲུལ་ཨེ་རྩི་ནི་འཇུག་དང་། དེའི་སྤྲུལ་ཇ་སག་རྣམ་
སྤྲུལ་ཆོ་དབང་། འདི་ས་བྱི་ལོར་ག་ཞེགས་

པའི་གཤེན་སྒྲུ་ཁྱེན་མཁྱེན་བར་མ་གདན་དང་ས། ཡབ་མེས་གྱིས།
དགའ་ལྷན་ཐོ་བྱང་བའི་བསྟན་སྲིད་གྱི་ཙྰ

བ་ལྟ་བུ་མཛད་སྐབས་ཕྱག་ཏུ་འབྱོར་བའི་ནང་རྟེན་རྗེའི་ན།
བཟའ་གོས་ཟེར། པཎ་ཆེན་སློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི།

མཐང་གོས་བཅས་ལྟལ། སྤྲུལ་མེད་པར་རུས་གཅིག་པའི་སློལ་མ་སྐྱབས།
ལ་ཇ་སག་བྱང་། དེའི་སྤྲུལ་ཇ་སག་

དགོ་བསྟན་ནམ་སློ་བཟང་ཆོས་དར་དང་རིན་ཆེན་རྒྱ་བ་གཉིས།
སྤྲུལ་འི་སྤྲུལ་ཇ་སག་རབ་དགའ། རྒྱལ་

མཆོག་སྤྱིན་པ། ལྷ་བ། ཐོ་ཡོན་ཆོས་དཔལ་རྣམས་དང་། ཕྱི་མའི།
སྤྲུལ་ཆོས་འབྱོར་རམ་ཁས་ཅིས།

འབྲས་སྤངས་རྟོ་རམས་པ་ཐོ་ཡོན་བྱབ་བསྟན། ཨ་རིག་ལྟོ་བཙུང་།
གི་སྤྱལ་སྤྱོད་དང་གསུམ། སྤྲུལ་འི་སྤྲུལ་

སྤྱིན་པ་དང་བན་དེ་གཉིས། རྒྱུ་ཡང་ཐོར་གོད་བ་དན་དང་ཐར་བ།
ཟེར་བའི་ཐའི་ཇི་སྤྱན་གཉིས། བ་དན་གྱི།

སྤྲུལ་པོ་བཅོ་དྲུག་མས་དར་རྒྱས་ལ་དང་པོར་ཇ་སག་བྱང་། དེའི་

སྤྲུལ་དྲུང་ཇ་སག་དེའི་སྤྲུལ་ས་ར་ཇ

སག་དེའི་སྤྲུལ་ཇ་སག་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན། ཆོས་མཛད་སྤྱོ་བཟང་

མཁས་མཆོག་ཇ་སག་བསམ

འགྲུབ་རྒྱ་མཆོ་གསུམ། ཐར་བའི་བྱ་བྱ་ས་ལག་ཆི། གཟུངས་ཐར་

དང་གྲུབ་གཅིག། དང་པོའི་བྱ་བྱ་ས

ལག་ཆི་ཕྱན་ཆོགས། ལྷ་བྲེ་གཉིས། དང་པོའི་སྤྲུལ་ཇ་སག་རྩོམ་

དབང་རྒྱལ་ལ་བསམ་འགྲུབ་རྒྱ་མཆོའི་ཇ

སག་བྱང་། དེའི་སྤྲུལ་ཇ་སག་དོན་གྲུབ་རྣམ་རྒྱལ། དེ་ལ་སྤྲུལ་ཆོ་

དབང་རིག་འཛིན། དཀོན་མཆོག་

སྟོན་གྲགས་སམ་ཉི་ཐར། བཅོ་དྲུག་མས་རབ་བརྟན་གསུམ་ཡོད། བྱ་བེའི་

བྱ་བྱ་ས་ལག་ཆི་མོན་སྤྱོ་ལ།

{ 0050 } མཆོ་སྟོན་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

ཇ་སག་དྲི་ཐེ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་ཁོ་རང་གི་བྱ་ལ་ཇ་སག་སྤྲད།

དཔོན་སློབ་གསེར་ཁང་པའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་

ལྷ་སར་མཇུག། ད་ལྟ་སྟོང་འཁོར་མཁར་ནང་གི་དགོན་ཚུང་དེར་

ཡོད། མིང་ལ་སློབ་བཟང་མཆོག་གྲུབ་ཟེར།

༥ ཡང་ཐོར་གོད་ནོ་ཡོན་དག་སྟོང་གི་སྤྲུལ་ཇ་སག་ཆོ་ཐར་འབྲུམ།

དེའི་སྤྲུལ་ཡོ་རྒྱལ་ཇ་སག་འདི་ལ་སྤྲུལ་

མེད་པར་རུས་གཅིག་པའི་ཐའི་ཇི་ཡི་དམ་ཇ་སག་བྱས། དེ་ལ་སྤྲུལ་

མེད་ཅིང་ཉོ་ཞོད་དུ་རུས་མཐུན་མེད་པར་ཇ་

སག་བསམ་འགྲུབ་རྒྱ་མཆོའི་ཉོ་ཞོད་ནས་རུས་གཅིག་པའི་ཐའི་ཇི་

ཀུན་དག་འ་ལ་ཇ་སག་བྱུང་། དེའི་བྱ་ལ་སྤྲུལ།

བྱམས་པ། དབང་རྒྱལ་ཡར་འཕེལ་བཞི་ཡོད་པའི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་

ལ་སྤྲུལ་མེད། དབང་རྒྱལ་བྱ་ཇ་སག་

རྟ་མགྲིན་ཆོ་རིང་། འདི་ལ་སྤྲུལ་བྱ་མ་བྱུང་བས་ཇ་སག་དོན་གྲུབ་

རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བུ་ཆུང་བ་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་

བུ་འཛབ་ཆོད་བར་སྤང་འདུག་བྱམས་པའི་བུ་ཐུ་ས་ལག་ཆེད་བར
དྲག་དེ་ལ་བུ་འགའ་ཡོད་ཟེམ། རྟེན་ཡང་

ཐོར་གོད་ཆོད་བར་རབ་བརྟན་གྱི་རྒྱུད་གཡས་རུར་ཡོད་ལ། དེ
རྣམས་ཐོར་གོད་རིགས་ཡིན། རྟེན་ཡང་ཆོས་

འབྱོར་ཐའི་ཇི་འོངས་པ་ལ་མཆོ་སྡོན་དུས་ཟིང་སྐབས་ [~AUA] ཅིང་
གྲུང་གི་ཐོབ་བྱུང་། དེའི་སྲས་གྲུང་དག་དབང་

ཐར་བ། དེའི་སྲས་གྲུང་དབང་རྒྱལ་དོན་གྲུབ་དང་བརྟེན་ཐུ་ས་

ལག་ཆེ་གཉིས། དང་པོའི་སྲས་རྟ་མགིན་

གྲུང་། དབང་ཆེན། པད་མ་རིག་འཛིན་གསུམ། རྟ་མགིན་བུ་གྲུང་རིན་
ཆེན་དབང་ཐུག་དེའི་བུ་

གྲུང་རྩོམ་བྱམས། དབང་ཆེན་སྲས་བྱུབ་བསྟན་དཔལ་བཟང་། ཆོ་
དབང་། ཀམ་བཟླ་ཞེས་གསུམ།

ཐུ་ས་ལག་ཆི་བན་དེའི་སྐས་པད་མ་ཆོ་བདུན། འདི་རྣམས་ལ་ཉོ་
ཞོད་ཟེར། རྒྱུ་ལ་ཉ་ནས་དག་འདུན་ཇ

སག་འོངས། མཆོ་སྒོན་དང་འགྲིག་མིན་གྱིས་ཏེ་ཆོ་ཡུལ་གྱིས་

རང་ཡུལ་དུ་བཏང་། དེའི་ལུལ་དུ་བཟ་ཞིས་

དོན་གྲུབ་ཇ་སག་ལ་བཞག་དེའི་སྐས་ཇ་སག་སྒོ་བཟང་ཆོས་འཕེལ།
དེའི་བུ་ཇ་སག་ཆོ་ཐར། དེའི་

གསུམ་ཡོད་ཟེར། འདི་ལ་ཉ་ལ་ཉ་ཆོང་དུ་གྲགས། རྒྱུ་ལ་མཆོ་གཡས་
རུ་གཡོན་རུར་དཔོན་ཁག་ཆེ་བ་སོ་

གསུམ་དང་མདའ་བརྒྱ་དང་གཅིག་ཡོད་ཟེར་ཞིང་། ད་ལྟ་མང་ཇ་སག་
ཉིར་དགྲ་བཞུགས་པའི་མཆོན་ཟུར་དུ་

བཀོད་ན། གཡས་རུའི་མང་བཟ་ཞིས་དབང་རྒྱལ། སྒོ་དཔོན་ཟུར་
འཕེལ་ལ་མོ་ཆོང་། མགོན་པོ་དོ་རྩེ་

ཇ་སག་གྲུ་འབུམ་ཇ་སག་ཐོར་གོད་ཇ་སག་སྟེ་ལྷ། རྒྱུ་ལ་མཆོན་རུར་བེ་
ལི་སྒོ་བཟང་སྒྱེན་པ། ཆོ་

རིང་དོན་གྲུབ་མང་། ར་སག་རིན་ཆེན་རྣམ་གྲོལ། བུ་ཡན་རྩ་ལེ་ར
སག་བེ་ལི་བསོད་ནམས་འཕེལ།

རྒྱལ་། བེ་སི་དག་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ། ཆོས་དར་གྲུང་། ཆོ་དཔག་གྲུང་།
གྲུང་རྩ་མགོན་སྐྱབས།

ར་སག་རྣམ་གྲི། ར་སག་མགོན་པོ་སྐྱབས། ར་སག་དོན་གྲུབ་དབང
རྒྱལ། ར་སག་ལྷ་མགོན་ཆོ་རྒྱལ།

ར་སག་དོན་གྲུབ་གྱི་བུ་ར་སག་ཚུང་ཚུང་གཅིག་མེ་རིན་མང་འཇིགས
མེད། ཆས་དམ་ར་སག་དྲུང་སྐྱོང་།

དཀར་པོ་དང་དབང་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་གཉིས། ཅུང་གར་བེ་ལི་རྣམ
རྒྱལ་རྒྱུ་བ། བེ་སི་ཡི་དམ་ཆོ་རིང་། ཐོར་།

གོད་རབ་དག་ར་སག་ར་སག་དོན་གྲུབ་རྣམ་རྒྱལ། ར་སག་རྩ་མགོན
ཆོ་རིང་། ར་སག་བསོད་།

ནམས་རབ་བརྟན། ཉེ་ཞོད་ནས་གྲུང་དོ་ཇེ་བྱམས། ཉལ་རྩ་ར་སག་།

ཚོད་པ་ག་རྩེ་རྒྱམས་བཞུགས། འདི

{ @051 } མཚོ་ཕྱོག་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

སྐོར་ཡི་གོ་རྒྱམས་མི་མཐུན་པ་མང་ཞིང་བདག་ནི་རྒྱུས་མེད་པ།

དང་སྐད་རིགས་ལ་མྱོངས་པས་དཔུད་པ་བྱེད་མ

བཟོད་ཀྱི་ཚིག་ཚོགས་མང་པ་ལ་མ་མཛོམ་ [~APR] བཀོད་ཡོད་པས་སྤྲད་ནས

ལོ་རྒྱུས་སྤྲོ་བ་རྒྱམས་ཀྱི་དཔུད་པ་རི་རྟེན

དུ་མཛད་པ་དང་། ཚོས་ལྟན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱམས་ཀྱིས་བསྟན་པ།

བསྟན་འཛིན་ལ་གྲུས་མཚོད་མཛད་པ་རི་རྒྱམ་ཐར

ནི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་རྩེ་སུ་ཡི་རང་། རང་ཕྱོགས་

རྒྱལ་འདོད་ཀྱིས་རང་གཞན་བསྐྲག་པེ་བྱ་བ་ཅི

བརྩམས་པ་དོན་མེད་ཁོ་ནར་སོང་སྟེ་ད་ལྟ་རིགས་དུག་མེས་མི

གནས་ན་ལས་དཀར་ནག་གི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད

བཞིན་གནས་པ་རི་རང་ཚུ་ལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཡང་བསྐྱེད་པར་རིགས་

སྒྲིལ་བ་རིན་པོ་ཅ་ཅེར་ཕུལ་བའི་སྒྲིལ་

གཞུང་སྒྲིཊ་དང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་ཕུལ་བ་ལ་བགྲ་སྒྲིཊ་ཟེར།

སེ་སེའི་མཁན་པོ་ཡང་གཏོང་བཞིན་པའི་

གཞུང་སྒྲིཊ་མཁན་པོ་ལ་སེ་ལོ་མའི་མཁན་པོ་ཟེར། སྟོང་འཁོར་དགོན་

དང་ཉེ་བར་དགོན་ཆུང་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་

སྒྲིལ་། རྒྱ་རྒྱུ་འཁོར་མཁར་ནི་མཚོ་སྒྲོན་དུས་འཁྲུགས་ཀྱི་རྩེས་

སུ་གསལ་དུ་གཟུང་བར་གྲགས་ལ། མཁར་

ནང་གི་ཅིང་ཉི་ཟེ་དགའ་ལྡན་བསྟན་ཀྱས་སྤྱིང་གོང་ཆོག་པ་

འགའ་ལྟན་དུ་འདུས་ནས་དགོན་པ་བརྒྱ། ཕྱིས་

སུ་སྟོང་འཁོར་སྤྱུ་ལ་སྤྱུ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་ཀྱ་མཚོར་

ཕུལ། རྒྱ་ཚང་དགོན་དགའ་ལྡན་ཆོས་

འཁོར་སྤྱིང་ནི། ཀྱ་ཕྱི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱ་ལ་གྱིས་སྤྱིན་བདག་

བྱས། བོང་ས་ལྡ་པའི་དངོས་སྤོབ་གྲ་ཚང་

ཚོས་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་གྱིས་མེས་ལྷན་ལོར་བཏབ། དེའི
སྤྱུལ་སྤྱུ་དར་ཅན་དུ་ཐོག་ཏུ་ངག་དབང་དགོན

མཚོག་ཡིན་ཟེར། དེར་སངས་ཡར་སྐྱེས་རྒྱུ་དཔོན་སྣང་། དགོན་པ་ཚུ
བཟང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག་གིས།

ཁྱིམ་ཇོ་དེ་སྤྱུ་ཚབ་ཏུ་ཆོན་ཅི་རབ་འབྱམས་པ་སྤོ་བཟང་འཇམ་
དབྱངས་བསྐྱེས་པ་ནས་བཟུང་སྤྱུ་འཕྲེང་རིམ་བྱོན།

ལ་འཇགས་འདྲ། དེར་ཀུ་ཕྱི་འི་ཕྱག་ཤུག་ཤུག་སྤོ་བཟང་གྱི
ཕྱག་ཐྱིལ། ལི་ཐང་བཀའ་འགྲུར་སོགས།

ཉིན་བཟང་། རྒྱུ་ལའི་རི་ཁོད་བྱ་ཁྱུང་མཁན་པོར་ལོ་མོ་མོན་
ཅན་དོན་པོ་དུ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བཏབ་ཟེར།

ཧྲིལ་མངའ་རིས་ཏུ་ཐོག་ཐུའི་སྤྱུ་ཐོག་དང་པོ་མངའ་རིས་པ་དར་ཅན་
ཚོས་རྗེ་རྒྱལ་པོ་དར་རྒྱལ་མངའ་རིས་སུ།

དམག་ལ་ཐེབས་དུས་ཁྱིམ་ཁོད་པོ་མི་རྒྱུད་ཞིག་ཏུ་འཁྱུངས།
བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་སྤྱུ་ཆོན་ཀུན་མཁྱེན་གོང་།

མའི་ཞབས་ཟེན་ཆོ་མཇུག་སོག་ཡུལ་དུ་བཞུགས། འབྱེད་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ།
ཡུན་འདྲ་ལུང་ཡོངས་ཇོགས།

དཔོན་བསྟན་འཛིན་དབང་ལྷན་གིས་གནང་། རུ་བསྐྱེས་དུས་ས་ཉིག་ལ།
ལུག་མང་ཞིག་གི་མཐར་ཐོན་དཀའ་བ།

བྱུང་བ་སུའི་ཡིན་དྲིས་པར། ཉིད་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་ཞུས་པས་ཉ་ཅང་
མང་འདྲུག་མ་བཟང་གསུངས་ཏེ་བཀྲ་ཤིས།

འབྲིལ་དུ་ཆོ་འཕུལ་སྒྲོན་ལམ་ཡོངས་ཇོགས་བཏང་། ཉིན་གཅིག་རིང་
གི་རྟ་བྱང་མཐོང་བས་ཡིད་ལྷུང་སྟེ།

ངོ་ཁང་རྟིང་བར་རྒྱལ་བ་སངས་གོང་ལོའི་སྐྱོ་ཐོག་ཚད་མ་
ཤར་བ་ལྷ་བཅོས་བཞེངས། འདི་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤིས།

ཤིང་འཇམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་མདངས་ཅན་དུ་གྲགས། པར་གསར་བཞོས་
ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་སྦྲུང་ཏེ་ཐོག་མར་ཡིག།

ཆའི་སྒོ་རྟགས་དང་། གཞན་ཡང་མང་དུ་བཞོས་པའི་པར་བྱང་

ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པས་མཛད། གཡས་

རུའི་མང་མེད་དང་བཅས་པས་སྤྱོད་མར་བཀྱར་བའི་ཚོས་སྲིད་གྱི
འགྲིང་བག་ཅན་ཡིན་པས་དབུས་སུ་ཐེབས་དུས་

རྒྱལ་བའི་མདུན་དུ་ཉན་ཐའི་ཇི་དང་། རོ་ཡོན་ནང་སོ་སོགས་གྱི
གཡལ་ཞབས་སུ་བཞག་པར། དེ་ནས་མི

{ 052 } མཚོ་སྡོན་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་བཤད་པ།

སྡོད་ཀྱི་ར་མདོ་སྒྲིད་ན་ཡོད་དུས་ཁོང་ཚོའི་སྤྱོད་མའི་ན། བསྟན་པའི
བདག་པོའི་མདུན་ནས་བསྟན་པ་མགོ་

ཞབས་ལོག་དོན་མེད་མེད་བྱས་པས་རོ་ཡོན་ཚོས་ཇི་སོགས་ལངས་ཏེ
གཡལ་ཕུལ། སོག་ཡུལ་དུ་གཤེགས། དེའི་

སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟང་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཨ་རིག་ཏུ་འཁྱུངས་པ་
མངའ་རིས་པ་ཚང་གིས་མ་སྤྱུས། ༎། རྒྱུ་ལྡན་ཏུ་ལེ

ཏུ་ཐོག་ཐུག་པོར་མངག་དབང་བཤད་སྤྱོད་རྒྱུ་རྒྱ་མཚོ་ནི། ཁམས་

སྤྲུལ་གྲགས་ཉི་གྲགས་ཟེར་བའི་གྲགས་ཆེན་གཉིས་

བྱུང་། རྒྱ་གྲགས་མཆོ་ཐོན་དུ་འོངས་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཡིག་ བོད་དུ
སྤྲིན་གླིང་གཏེར་སྟོན་སྤྲུལ་མཆོད་ལ་གཏུགས།

ཨ་མདོ་ནས་བྱུགས་ཐེ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བདག་གཉིས་ཡོང་བའི་རྟ་ལོ་
བ་དང་། འོ་བྲན་དཔལ་གྱི་དབང་ཕྱུག་གི་

སྤྲུལ་བར་ལུང་བསྟན། འོ་ལ་ཁ་རྩེ་དུང་ལ་ཡང་ཆོས་ཉུན། གསལ་
ཡིག་པོ་ཏ་ཁ་ཤས་ཞིག་ཤེས་བྲག་སྤྲུལ་མའི་དཔེ་

ཁོད་དུ་སྤྲང་། བྱམས་གླིང་མཁན་པོ་བྲས། འདིར་ཕེབས་ནས་ཀྱང་
འཕྲིན་ལས་རྒྱས། ཁྱི་གར་དགོན་

པ་བཏབ། བོད་ནས་རྟིང་མ་རྒྱུད་འབྲུམ་པོ་ཏ་སུམ་ཅུ་སྟོར་བཞེངས་
ཏི་གདན་བྲངས་པ་འདིར་བཞུགས།

ཕྱིས་སུ་མེ་ཆེན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དང་། སྟོ་མེ་ཏིང་ཀྱ་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་
ཀྱིས་ཁྱུང་སྤངས་སྤྲེ་དགེར་གདན་བྲངས་ཏི་པར་

གྲིམ་ཡིག་ཀྱང་བྱས། རྒྱལ་མཚོག་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་།

ཁྱིའག་དབང་མཚོག་ལྷན་ཡབ་སྲས་གཉིས་

གསུམ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག་ལ། མཚོ་ཕྱོག་ཕྱོགས་སུ

ཉིང་མའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་འགའ་ཡིད་ཀྱང་

གཞན་འགངས་མི་ཆེ། ཏཱ་ལའི་རྩ་ཐོག་ཐུས་སློན་གྲོལ་གླིང་དང་།

འོལ་ཁ་རྩེ་དྲུང་བསྟེན་ནས་ཉིང་ཚོས་སྤངས་

པ་ཆེ་སྟབས་དེ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཉིང་མར་འགྱུར་དོགས་ཆེ་བས་

ཁྱེད་ཀྱིས་བསྐྱུར་ཐབས་རེ་མ་ཞེས་བཀའ་གནང་

འདུག་སྟེ། གསེར་སིལ་མའི་ཕྱང་པོ་ཁྲག་དང་འདྲེས། །འདྲེ་ཡི

དྲགས་སུ་གྱུ་རྒྱུག་ཅིང་འཕྱོང་། །མཚོ་

བརྒྱབས་འཁྲུགས་པ་ཁད་ཀྱིས་ཉམས་ཞེས་ལུང་བསྟན་གྱི་དུས་བབ་

དང་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་པ་དབང་བཅོན་པར་

སྒྲུང་། རོན་ཇ་སག་གི་སྟེ་ཁོད་དུ་བཞུགས་པ་ལ་གྲ་སྟེ་

ཁྱིམ་གངས་སུ་མ་བརྒྱ་ལྷག་བྱུང་། དེའི་སྤྱལ་སྐྱེ་སྐལ་

བཟང་རབ་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་སྤྲུལ་ལོ་
བཟུང་སྤྱི་ལོ་མ་ག་ཤེས་ཁར་མངའ་འབངས་སྟོང་

དགོས་པས་དབང་དང་སྟོབས་ཤིང་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་སྟོན་ལམ་འདེབས་
དགོས། སུ་བཟང་དྲིས་པར། དཀོན་

མཚོག་མང་ཚང་གྲགས་ཆེ་ཚུ་ལ་ཞུས་པས། མང་གི་རྒྱ་བོ་དག་འ
ལྷན་ཨ་བོའི་སྤྲུལ་སྤྱི་འཁྲུངས་ཟེར། སྟོན་

ཕྱ་དུས་ཡབ་ཀྱིས་དབྱས་སུ་ཁྱེར། རྒྱལ་བ་ཡབ་སྤྲུལ་མངའ་། སྤྲུལ་
བྱམས་པ་ལ་ཚོས་འབྲེལ་གསལ། མདོ་

སྤྱི་དུ་བྱོན་ཏེ་དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་ཆུ་བཟང་གོང་མའི་དུང་
དུ་རབ་བྱུང་དང་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་དག་ཚུ་ལ། ཉི་

ལྷ་པ་ལ་བསྟེན་ཇོ་གས་བསྐྱབས། སྤྱི་ཕྱིར་དབང་ལུང་རྗེས་གསུམ་
ཁིད་མོགས་དུ་མ། སྤྲུལ་མཐའ་གཙང་

དགོས་ཀྱི་བསྐྱབ་དོན་ཤེས་སྤྱི་བ་གནང་། ཆུ་བཟང་དགོན་དུ་

ཚོས་གྲུང་ལུགས། བཀའ་པོ་ཏེ་ཡོངས།

རྩོགས་ལ་སྒྲོབ་གཉེར་མཛད། ཀློན་མཁྱེན་བར་མ་ལས་མཚོ་ཁར་དུས་
འཁོར་དང་མི་ཏུ་སོགས་བུམ་པ་གང་བྱུང་།

གསལ་ན་སོ་གཅིག་པ་ལ་དབུས་གཙང་དུ་ཐེབས། སེར་བྱེས་སུ་བྱགས་
གཉེར་དང་། ཁྱི་སྒོ་བཟང་བསྟན་

པ་། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ། གྲོང་དོལ་བླ་མ་སོགས་བསྟེན། རྒྱལ་
དབང་ནས་ཡེ་ཤི་ནི་མཚུ་ལྷོ་ནི་མེན་

ཉན་གྱི་ཆོ་ལོ་དང་མཁན་ཆས་གནང་། སོ་ལྷ་པ་ལ་རང་ཡུལ་དུ་
ཐེབས། ལྷུང་སྒྱུ་མཚོག་སྒྱུ་ལ་རིན་པོ་ཆེར་

{053} ཚོར་ཆུ་འི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

བཀའ་ཚོས་མང་པོ་ཕྱལ། རྒྱ་བཟང་ཁྱིར་ལན་གཉིས་དང་སྒྱུ་འབྲུམ་
ཁྱིར་བལྟགས། སྤྱི་ཚོས་དང་སྒྲེར་ཚོས་

མང་པོ་གནང་། ཁེངས་དྲེགས་མི་མང་འཁོར་མཛད་སྤྱོད་དག་པའི་

རྣམ་ཐར་འགངས་ཆེ། དྲུག་ཅུ་པ་ས་འབྲུག།

ལ་ག་ཞེགས། དེའི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཆུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོ་བཅ་ད་ལྟ་
མཆོ་སྒོན་དུ་བཞུགས། འདི་པའི་གྲ་སྒྲེའི་ཁྲོད་

དུ་སྤྱོད་ཁམས་ཞབས་དྲུང་ཆེ་ཆུང་། དུ་ཆ་ཆོས་རྩེ། སོག་པོ་
ཞབས་དྲུང་ཆེ་ཆུང་རྣམས་བྱུང་། སྤྱོད་ཁམས་

ཆེ་བ་འབྲས་སྒོ་མང་ཆོས་གྲར་གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས། གྲུང་
ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་གྲ་ཐོག་གཅིག་

རང་ཡུལ་དུ་འབྱོན་སྐབས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས་འབྲས་སྦྱངས་བཞོད་
པ་ལྷག་ངེས་མཛད་ནས་གཞང་། ངས་

འདི་ལ་བལྟ་གི་བསྟན་ན་འབྲས་སྦྱངས་བྲན་རྒྱ་རེད་ལུས། སྤྱོད་
ཆེའི་མཇུག་སྤྱར་དབྲས་སུ་ཕེབས། ཀེའུ་ཆོང་ཤར་

རྒྱ་ཐོགས་སུ་སྤྱོད་པ་ལ་གཞོལ་བའི་མོད་ག་ཞེགས། ཆུང་བ་བྱ་གྲུ་
ཆོང་ཡང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དགོ་ལྷག་

ཡིན་ནོ། །རྩ་ཆོཾ་མཛེ་འཕྲིན་ལས་ཆེ། བཀའ་བསྟན་དང་རྟེན
རྒྱུ་བྱ་ལྟར་དུ་གདན་དངས་ཏེ་ཉིད་དེ།

ཀའི་རྒྱུད་པ་དང་དུས་འཁོར་གྱི་ཡང་མཛད་དོ། །སོག་པོ་ཞབས
དུང་ཆེ་བ་སློབ་བཟང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་གྲགས་

འབྲས་སྤྱངས། རང་ཡུལ་དུ་འབྱོར་བ་རྒྱས་པས་བཀའ་བསྟན་སོགས་
རྟེན་བཞེངས་ཆེ། རྒྱབས་མགོན་བར་

མར་གྱི་དྲུག་འགྲོག་གི་རྒྱ་མཚོན་ལུས་པར། ལྷུང་དག་ཐོན་ལ
སྟོན་ཅེས་ཞལ་ཅེད་དང་། དེས་ངས་རྒྱས་བཅོམ་

ལྷན་འདས་སྐྱོན་སྒྲིན་པའི་ཚུལ་བསྟན་སྐབས་ས་བཅུའི་བྱང་སེམས་
རྒྱུ་བྱ་སྐྱོར་མཛད་པའི་རྒྱུ་པ་ཡིན།

གསུངས་། ཕྱིས་སུ་དག་ཇག་གིས་གཅོས་པས་སྟོང་འཁོར་དགོན་དུ་གཞི
བཟུང་། དེའི་སྤུལ་སྐྱོ་གཉིས་འཁྱུངས་

པའི་གཅིག་བཟུ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཆོས་གྲར་ལུགས་པ་ག་ཤེགས། དེ
ཆོང་ལ་ཞབས་དུང་གསུམ་ཅོམ་འདུག་གྱུང་།

ཞིབ་པར་མ་ངེས། གཞན་ཡང་བསོད་ནམས་དོན་མང་གི་ཏོབ
ལང་དགོན་དང་། བེ་ལི་ཚེས་སྐྱབས་ཤིག།

གྲ་ཚང་བཟ་ཤིས་དག་འཕྲན་དཔལ་འབྱོར་གླིང་། དག་འདུན་གྲུང་
གི་དགོན་པ་བཟ་ཤིས་ཚེས་འབྱོར་གླིང་།

སྤྲ་མ་ཤི་རེ་ཐུའི་དགོན་པ་སོགས་མང་བར་སྦྱང་། ཨ་མདོའི་ཐོག་
མ་མཚོ་སྡོན་གྱི་སྐབས་སོ། །

༡༡། རྩོང་ཆུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤམ་པ།

༡༢། གཉིས་པ་བྱང་རྒྱུད་དངོས་ནི། རྩོང་སྡོན་ཚེས་གྱི་ཉི་
མས། དེ་ནས་གསྐྱུའི་སྤང་མོ་དཔ་འགྲོ་མ། །

རྩོང་ཆུ་ཞེས་བྱུང་གྲགས་པའི་སྤྲང་ཆེན་གྱིས། གཞན་གསུང་སྤྱི་བ
ཏུ་བསོས་པའི་འཛིན་མའི་ཁྲོན། རྩོང་ཁ

ཞེས་གྲགས་སྤྱིད་པའི་རྩོང་སྡོན་ཤིག་མཚེས། རྟེ་ཡི་རྩོད་ཐུགས་རྩོང་
ལའི་རྩོད་རྒྱུད་ནི། གསེར་ཕྲན་པ་མཐའ་

འཆོལ་ལ་ཞུགས་འདྲའི་འདབས། གྲོ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སྐྱེ
བལྟམས་པའི། གནས་མཆོག་ལེནྱི་དགའ་

ཆེལ་གཉིས་པ་ཡོད། ཅེས་བསྟགས་པ་ལྟར་གསྒྲ་གཉིས་པ་ཅོང
ཆུའི་གདགས་སྒྲིབ་དང་། ཅོང་ལ་རིང་མེ་ལྷོ

བྱང་གིས་འི་ཆ་ཁམས་ཀྱི་གཡེར་མོ་བཟང་ངམ། ཤར་མདོ་སྦྱད
ཅོང་ཁ་སྐྱེལ་པའི་ཞིང་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འདི

{0054} ཅོང་ཆུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

ཉིད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་སྒྲིབ་པོ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སྐྱེ་བལྟམས
པའི་གནས་ལེནྱི་དགའ་ཆེལ་གཉིས་པ་སྐྱེ་འབྱུང་བྱམས་པ་

སྒྲིང་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་བཤད་པའི་གོ་རིམ་གྱི་དབང་གིས་ཅོང
ཉིན་དང་འཇུ་ལག་གི་རྒྱུད་ལས་བརྩམས་ཏེ་འཆད

པ་ལ། ཅོང་ཆུ་བྱང་རྒྱུད་དམ་ཅོང་ཉིན་དབྱས་ཀྱི་དམར་གཙང་

བྲག་ནི། དམར་ལྷ་ཀྱུ་མུ་ནི་དང་གཙང་རབ་གསལ།

གཉིས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་ཡིན་པས་མཚན་དེ་ལྟར་ཐོགས་ཤིང་། གནས་
འདིར་སྤྲ་ཆེན་པོས་གཙུག་ལག་ཁང་

བཞེངས་། དག་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས། སྐྱུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐྱུ་
གདུང་རིལ་པོ་ལ་ཕྱི་ནས་སྒྲན་འདམ་

གྱིས་བྱུགས་ཏེ་སྐྱུ་བརྟན་བཞེངས་པ་ཡིན་པས་མཛོད་སྤྱི་རྣམ་པ་
གསལ་བ་དང་། སྐྱུ་ལ་གསོལ་བའི་ན་བཟའ་ལ་

སྤྱི་དེགས་ཆགས་ཤིང་། ཐུགས་ཀའི་ཐད་དུ་རེག་ན་དོད་ཡོད་པ་
ལྟ་བུའི་ཉམས་དང་ཞལ་རས་ཀྱི་མདངས་ལ་

མཐོང་སྒྲུང་མི་འབྲ་བ་འབྱུང་བ་དང་། སྐབས་འགར་རྩལ་ཚུ་
ཐོན་ཞིང་། སྐྱུ་མདངས་སྤྲུག་པོ་བྱུང་ན་ཡུལ་ཁམས་

འཁྲུག་པ་སོགས་མི་ཤིས་པ་འབྱུང་བ་དང་། མདངས་བཟང་ཞིང་དེ་
ཞིམ་པོ་བྱུང་ན་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་བཀྲ་ཤིས་པས།

ཐུབ་བཞུག་རྗེས། ཐུབ་བསྟན་ཉིད་འབྲུའི་ཚད་དུ་གྱུར་པ་ཉིད།

།དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་རྒྱས་མཛད་བཀའ་

འིན་ཅན། །དགོངས་པ་རབ་གསལ་སྐྱེ་གཏུང་རིལ་བོ་རུ། །དམར་གཙང་

བྲག་ན་བཞུགས་པ་མཇལ་ལགས།

སམ། །དེ་ཡི་ཞལ་མདངས་ཉིན་བཞིན་འགྱུར་བ་དང་། །ན་བཟའ་སྤྱི

ཆགས་ཐུགས་ཀ་རྫོད་དང་ལྡན། །

སྐབས་འགར་ཚུལ་ཁྲིམས་དྲི་བཟང་འབྲུལ་བ་སོགས། །ངོ་མཚར་ཁྱད

ཚོས་ལྡན་པ་གཟིགས་ལགས་སམ། །

ཞེས་གསུངས་ལ། །ཞལ་ཙོང་ཚུའི་རྒྱད་ལ་གཟིགས་པ་བསྟན་པའི

རྒྱན་བཟང་པོ་རིང་དུ་གནས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་

དང་། དགོན་ལུང་གིས་གནས་འཛིན་མཛད་ཅིང་དགོ་འདུན་རྣམས་སྐབས་

བབས་སུ་འདིར་ཐེབས་ནས་གསོ་

སྦྱང་མཛད་པའི་ཕྱག་སྟོལ་སྡེ་མོན་སྟོང་འདུག་པ་བསྟན་པའི

བྱ་བ་མད་དུ་བྱུང་བར་སེམས། །གཡོན་གྱི་ལྷ་ཁང་

ཆུང་ངུར་ཕྱག་རྟེན་གྱི་ཚབ་ལ་ལྷ་ལུང་དཔལ་རྟེན་གཡས་

སྒྲིལ་གྲུང་དང་གོས་སྡོན་གྲིས་ན་བཟའ་ཅན་གྲིས་བྱས་པའི་རིགས་

སྐྱུ་གཅིག་སྐྱུ་གཅིག་ལྟ་བུ་འདོག་བསྐྱེལ་སྤྱུ་གཅིག་གར་ཐམ་སྐྱུ་ར།

གཉིས་ཐུགས་ཀར་བསྐྱོལ་ཐབས་ལ་མཉམ་པའི་སྐབས་ཀྱིས་བཞེངས་པ།

གྲགས་པའི་བྲག་རི་རིང་བོ། དམར་གཙང་གྲོང་སྡེ་བོང་འོག་གཉིས།

གྱི་སྐུ་མི་ཚད་ཅེས་རེ་རེ་བཞུགས། ། འདི་གཡམས་ངོས་ལུང་པར

བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས་སྐབས། བླ་རྒྱུར་བཞུགས་

ཞག་མཛད་དུས་གཟིགས་སྒྲུང་ཁྱད་པར་

ཅན་བྱུང། གནས་གཞིའི་ཐད་དུ་འཇའ་ཟུག་པས་འདིར་མ་འོངས་པ་ན་
ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་གིས་བཀའ་

གདམས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅེས་ལུང་བསྟན། རྗེ་བྱུང་
སྤྱལ་པའི་སྤྱོད་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོས་གསང་བདག་གི་

སྐྱར་བཞེངས་ཏེ་མི་མ་ཡིན་གདུག་ཅན་བཏུ་ལ། ཁྱད་པར་དུ་བྲག་སྤོན་
མའི་འདོམས་ལྟ་བུའི་འོག་དུ་ཚུ་མིག་གཉན་

པོར་ཀླ་བདུད་མ་རུངས་པ་གནས་པ་ལ་ཐོག་ཕབ་སྟེ་ལུང་པའི་མདར་
བསྐྱད། རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དབུས་སུ་

ཕེབས་དུས་དགོན་གསར་འདེབས་ཀྱི་བྱ་གས་དགོངས་གཏད་ཀྱང་དེ་རེས་མ་
གྲུབ། རབ་བྱུང་བཅུ་བའི་ཚུ་ཡོས་

{@055} རྩོད་ཚུའི་བྱུང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

ཕྱ་ཏི་སྐར་བཞང་སོ་ཤེས་རབ་གྲགས། གྲུང་ཀྱད་ཀའ་བཅུ་བཅོད་

ནམས་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཀྱིས་གྲོས་

མགོ་བཏོན། ཨ་ཀུ་སྐར་བ། ཉོ་འུ་འབུལ་དཔོན། དཔའ་རིན་སྐར་བ། ཅིག
ཚ་སྐར་བ། མདའ་ར་འབུལ་

དཔོན། སེ་ཚེ་འབུལ་དཔོན་བཅས་ཐམས་ཅད་བགོས་ཐོག་ནས་ཕྱ་ཏི།
གྲང་བྲ། ཉོ་འུ། མདའ་ར་འབུལ་

དཔོན་བཅས་བོད་དུ་ཕྱིན། འབྲས་སྤྲངས་ཀྱིན་དགའ་ར་བར་རྒྱལ་བ
ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མངལ། གདན་འདྲེན་

གྱི་སྟན་གསལ་ཕུལ་དུས། ལྷ་སྤྲ་མ་ཁུ་དཔོན་གྱི་རྣམ་ཐར་བཞིན
བསྟན་པ་སེམས་ལ་བཞག་ནས་ཡུལ་ཐག་རིང་

བ་ཁུད་དུ་བསད་དེ་འོང་བ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞེས་དབུགས་དབྱུང་།
འབྲོན་བཞེད་ཆེ་ཡང་སྡེ་སྲིད་གཙང་བ་དང་།

ཀམ་མཚོད་ཡོན་གྱིས་དགེ་ལུགས་མིང་མེད་དུ་གཏོང་བའི་སྦྱོར་བ
ཚོ་མ་སྐབས་ཡིན་པས་ཐེབས་པ་མ་ཤར། གྲང་

ཀྱད་ཀྱང་བཅུས་སྤྲོད་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལུང་བསྟན་ཡོད་པས་ཁོང་དང་།

མདའ་ར་འབྲུལ་དཔོན་གྱིས་སེམས་དཔའ་རིན

པོ་ཆེ་ལྷ་འདོད་གྱིས་རྣམ་གཉིས་གདན་བྲངས། ལྷ་སར་ཇོ་ཁང་དུ

པཎ་ཆེན་སློབ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བ་ཞལ

ལྷན་རྒྱས་གྱི་བྲུང་དུ། སློམ་གཉིས་དང་། མི་སྣ་རྣམས་དང་

བཅས་ཐམས་ཅད་འཛོམས་སར། རྒྱལ་བ་མཆོག་

གིས་དགོན་པ་འདེབས་ཨ་མདོ་དང་། མཁར་སྡོན་པོ་གང་ལེགས། སློམ་

རྣམ་གཉིས་གང་ཕེབས་ན་ལེགས་

པའི་བརྟག་བསྐྱིལ་མཛད་པས། གནས་ཨ་མདོ་དང་སློམ་རྒྱལ་སྤྲུལ་

ལ་བབ། ཐུ་མེད་ཁོ་ལོ་ཆེ་དབང་ཆེ་བས་དེའི་

ཉི་མར་དྲགས་རམས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུང་སྟབས་གྱིས་ཕེབས། དཔའ་

རེ་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲར་བ། སློམ་སྤྲོད་གྲགས་པ་

སྤྱི་དང་། ལྷག་ལུང་། འབྲི་ཁུང་ནང་སོ། ཟིན་ཏེ་ཀྱུ་ཤི

ཆེན་པོ་སོགས་གྱིས་བསྟེན་བཀྱར་དང་། བསྟན་པ་

སྤྱེལ་བའི་རོགས་རམ་ཞལ་གྱིས་བཞེས། དྲ་ཏི་ནང་སོ་ཞེས་རབ
གྲགས་པས་དུས་རྒྱུན་ཁུར་བཞེས་དང་། བརྒྱ

འབྲལ་གྱིས་ཐོག་དངས། ཏུ་ལ་གྲུ་རུ་འི་དགོན་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི
དཔོན་ཆུང་། ཁ་ལི་ཅི། གཅན་ཚ།

ཙོང་ཏིན་སྤྱི་བ་ཀྱི་མི་སོགས་སྐྱ་མེར་དྲག་ཞན་དུ་མས་དགོན་སྤེའི
སྤྱིར་འབྲལ་བ་མང་དུ་བྱུང་། ཆུ་མིག་རྒྱས་པ།

ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཟླ་མཇུག་ཏུ་འབྲུག་སྐྱ་དང་། བཅུ་གཅིག་པའི་མཇུག
ལ་མེ་ཏོག་འཆར་བ་སོགས་སྤྱོགས་འདིར

བཤམས་སྐྱབ་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། དམ་ཚེས་དར་བ། བསྟན་པ་དྲི་མ
མེད་པ་རྒྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མང་དུ་

བྱུང་། རྒྱ་གར་སྤྱ་མ་གྲུ་རུ་ཟེར་བས་མཇུག། དགོན་འདེབས་ཡུལ་འཕྲལ
ལྷས་ལེགས་པ་མང་དུ་འདུག

ན་ཡང་རྒྱལ་བའི་ལུང་བསྟན་དང་། རྒྱལ་སྤྲུལ་ལ་སྤྲར་རྒྱལ་

གྱི་ལྷ་མོ་བླ་མ་ཆོར་གཟིགས་སྒྲུང་བྱུང་བ་དང་བསྟན

གནས་འདིར་དགོན་འདེབས་པར་ཐག་བཅད། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོ་ཐེན་ཆེ
ཁྱིར་བཞུགས་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་

བཅུ་བའི་ཤིང་འབྲུག་ལོའི་ནག་ལྷའི་ཆོས་ལ་རྒྱལ་སྐུ་སྐུ་རིན་པོ་
ཆེ་དང་། རུམ་པ་སློབ་དཔོན་པ་མོགས་ཀྱིས་བགྲ

ཤིས་གསེས་སྦྱོང་མཛད། གཟིམས་ཁང་དང་། གྲྭ་ཤག་བརྒྱ་ལྷག་སེ
ཆོ་འབྲུལ་དཔོན་གྱིས་སྦྱིན་བདག་བྱས

འདྲུ་ཁང་ཉིས་ཐོག་རུང་ཁང་བཅས་གྲུབ། ཉེ་འབྲུལ་དཔོན་པ་དག
བསྐྱོས་དང་། ཉེ་འདྲུ་དཀར་བཅུ་རོ་ལངས

པ་དབུ་མཛད་དུ་བསྐྱོས། རུམ་པ་སློབ་དཔོན། ལྷ་བ་ཆོས་རྩེ་བགྲ
ཤིས་རྒྱལ་མཚན། རུ་འུ་བཀྲ་ན་དཔོན་རམས

པ་། ལྷ་མཚོད་འབྲུལ་དཔོན་ཤིས་རབ་གྲགས་མོགས་ཀྱིས་བསྐྱོ་སྦྱོང་
ཚུགས། ཤིང་སྤྱལ་ཆོ་འབྲུལ་སློན་ལམ་རྒྱལ

སྤྲུལ་རང་གིས་བཏང་། ཕྱག་ལེན་པ་ལ་ཆེར་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དང་
མཐུན་པ་མཛད། ཆེ་ཀྱ་དཔོན་གན་གྱིས་འདྲུ

{056} ཅོང་ཆུང་གྲུང་རྒྱུ་སོགས་བཤད་པ།

ཁང་རྒྱ་བསྐྱེད། རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱིས་བྲག་མོ་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་ཞོལ་
ནས་དཔལ་མགོན་གྱི་ཞལ་འབག་གཏེར་ནས་བཞེས།

ལོ་སེམས་དཔའི་ལུང་བསྟན་དང་མཐུན་པར་རྣམ་སྤྲུལ་མདུང་དམར་ཅན་
ཆོས་སྦྱོང་དུ་བསྐྱོས། སྤྲུལ་ཡུལ་དཀར་

པོ་རྫོང་གི་གནས་སྒོ་ཕྱེ། སྤྱི་བོད་པ་གསུམ་ཅིག་ཆར་དུ་
བསྟན། དཔོན་པའི་ཉེ་འཁོར་དུ་ཆུ་མིག་འཕྲེན་པ་

སོགས་གྲུབ་ཏུགས་མང་དུ་བསྟན། ལོ་རྒྱུག་གི་བར་དུ་འཛིན་སྦྱོང་
མཛད། ཉིད་གྱིས་མདོ་ཁམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་

ཤིལ་གྱིས་ཤིལ་ན་ཞོ་ལོ་ག་གཅིག་ཕུ་འདིར་འདྲུས་ཞེས་ཉམས་དགའི་
ཆོགས་བཅད་དུ། ཁ་ལི་རྩ་བར་ཁུ་ཡུག་གིགས་

སྒྲིབ་ཚུད་གྲུབ་མ་བོས་དགོན་མཆོག་གིས། །ཁ་ལི་ཕྱི་མོའི་ཁྱུང་
ཆོན་གཤོག་ཡངས་ཁར་བཞག་མཐོན་པོར་བྱགས།

རྩེས་ཁྱེད། །ཅོང་ཁའི་བྱ་ཆོགས་བསྐྱན་འགྲོའི་དཔལ་གྱུར་གོགས།
ནི་ཀླན་གྱིས་མཆོད་བྱས་ཤིང་། །སྒྲིམ་བྲལ་

མཁའ་ལ་ཆོས་སྒྲོགས་གཤོག་འགྲོས་དེ་ནི་གར་ཡང་འགྱེད། །ཅེས་
གསུངས་སྒྲིང་། ༑ླ རྒྱལ་སྐས་སྐྱུ་འབྲེང་གི། རྒྱལ་

སྐས་མི་ཏ་ཇོ་གི་ནི་བ་ལྷ། དེགས་པའི་ཁུ་བྱུག་བོད་དུ་ཐུ
ཚུང་བ། སྒྲེའུ་བུར་བ། རྒྱལ་སྐས་ཐོགས།

མེད་པ། རྟོགས་ལྷན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ། རྒྱལ་སྐས་ཤེས་རབ་
འཕེལ། རྒྱལ་སྐྱེའོས་འཕེལ་རྒྱ་མཚོ། དེ

ནས་རྒྱལ་སྐས་དོན་ཡོད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ། འདི་པ་དྲགས་པོར་
འཁྱུངས། རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་ངོས་

འཛིན་མཛོད་དེ་རབ་དུ་བྱུང་། དྲགས་པོ་གྲུ་ཚང་དུ་སྒྲོབ་གཉེར་
མཛོད་དུས་དཀར་སྐྱེད་ཆེ་བས་ཞལ་ནས་ཀྱང་ཕྱི་

གོས་དར་གང་ལེགས་ཀྱིས་ཆང་བཞིན་དུ་བསྟུལ། བར་བཟའ་བཏུང་
སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་ཕག་བཞིན་དུ་གསོས། ཁ

ངོམས་གྲོད་པ་འགྲངས་པའི་སྟབས་ཡག་དུས་སློབ་གཉེར་བྱས། ཉེས་
དུས་འཛོག་པ་དབྱར་ཉི་དགུན་ལངས་ཀྱི

ཅུའི་འབུ་བཞིན་བྱས་ན་ཐ་མལ་པ་ལ་སློབ་གཉེར་ཡག་པོ་ཡོང་
བའི་དཔེ་མི་འདུག་མིག་མར་བལྟས་མ་བྱས་པར་

དཀའ་སྤྱད་དང་དུ་བླངས། བྱང་སེམས་རྟག་དུ་བློ་མོར་བཟང་། མི་
ལ་རས་པ་ཆོ་ལ་མིག་ཡར་བལྟས་བྱས་ཏེ་

ཡོན་ཏན་མ་བྱུང་ན་འད་བྱེད་ལུགས་འགྲོད་མེད་བསྟན་པའི་མིག་རྒྱུན་
ལ་ཕན་པར་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས། རྒྱལ་བ་

བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། པཎ་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ། གྲུབ་ཆེན་ན་
ཁ་བ་ཐར་པའི་རྒྱལ་མཚན་སོགས་བསྟེན།

དག་པའི་གཟིགས་སྒྲུང་མང་ཡང་རི་བོ་དགོ་ལྷན་པའི་ཕྱག་སྲོལ་

འདི་ལ་ཟོག་དང་མཛོན་ཤེས་སོགས་མི་ཤེས་དགུ་ཤེས་

ཀྱི་འཆད་ལུགས་མེད་གསུངས་ཏེ། ཞལ་གཟིགས་སོགས་ཀྱི་གསུང་འཛོམས་
མི་མཛད། འཕན་ཡུལ་འཛོག་པོ་རིར་

མཁས་གྲུབ་ཁྱེད་པོའི་སྒྲིབ་ཁང་དུ་ཐེབས་ཏེ་གྲུབ་རྟགས་མང་
དུ་བསྟན། རྒྱུ་འདི་དཔོན་པོ་ལྷ་སིང་ཡེས་ཞེས་པས་

སྟོང་འཁོར་མདོ་རྒྱུད་རྒྱུ་མཚོ་ལ། རའི་ཡི་དམ་གང་ཡིན། ད་
ནང་ཞོགས་པ་ཅི་སྟོམ་འདུག་སེམས་ཐོག་ཏུ་ཡོད་རྒྱུ་

ཞིག་ཡོད་པ་མི་ཡོད་འདུག་པ་ཅིས་ལན་ཞུས་པར། ཡི་དམ་ཐུགས་རྩི་
ཆེན་པོ་རེད། ད་ནང་ཡང་དེ་བསྟོམ་

འདུག་ཕྱི་མ་དེ་དང་དང་ཁྱོད་ལ་ལས་འབྲེལ་མེད། སྤྱན་རས་གཟིགས་
ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་བླ་མ་ཞིག་དང་འཕྲད་འོང།

དེས་སྟོན་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱིས་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་ཞུས་པས་སྤྲོ་མ་
གཉིས་དེ་དང་མཐུན་པས་ཡིད་ཆེས། ཞག་བདུན་

ལུས་གནད་བཅོས་ནས་བསྐྱེམས་པས་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་སྐད། དྲགས་པོ་གྲ།
ཚར་གི་ཡང་མཁན་ཁྲིར་བཞུགས།

དགོན་འདིའི་གཙུག་དང་སྐྱེད་པས་དགོན་ཆེན་བཅུ་གསུམ། སྐྱབ་
སྤེ་བཅུ་གསུམ་བཅུ་གསུམ། དེའི་ཕྱི་མ་

རྒྱལ་སྐས་སྤྱོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་
སྤྱལ་ལོར་འདིར་ཐེབས་ཏེ་མགོན་ཁང་དུ་བླ་མོའི་

{0057} ཅོང་ཆུང་བྱང་ཆུང་སོགས་བཤད་པ།

ཞལ་གཟིགས། རྒྱལ་འཛིན་གཡས་ཟུར་གྱི་ཕྱིར་སྤྱོལ་མ་གཟིགས་པས་
དེང་སངས་སྤྱོལ་མ་འིར་གྲགས། དེའི་ཉེ་

འདབས་ནས་ཀམ་རོལ་བའི་དོ་རྩེའི་ཞབས་རྩེས་རྟེན། བྱང་ཆུབ་
སྤྱིང་གི་བྲག་རི་དམར་པོ་གཅིག་གི་དཀྱིལ་དུ་

ལུས་སྤྱིང་གཟིགས། ལྷན་འདྲེན་རྩྱུ་བརྒྱུད་མའི་དབྱངས་མཛད། དེ་
ནས་རྒྱལ་སྐས་འཛིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་གྲགས།

པ། དེའི་སྒྲུལ་སྒྲུལ་བཟང་བྱུང་བསྟན་འཛིགས་མེད་ཀྱི་མཚོ། ད
ལྟ་སྟོ་བཟང་དག་དབང་ཐོགས་མེད་བསྟན

འཛིན་ཀྱི་མཚོ་བཞུགས། ༎ྟ་གདན་རབས་གཉིས་པ་སྤྲུལ་པ་དམ་ཚོས
ཀྱི་མཚོ་སྤྲུལ་པ་ཞེས་པའི་གྲོང་ཚོར་འཁྱུངས།

སྒྲོལ་མའི་ལུང་བསྟན་བྱུང་བ་བཞིན། བཀྲས་ལྟན་ཤར་ཅེར
བསྟུས་ཚད་ལ་སྦྱངས། འབྲས་སྦྱངས་སྒོ་མང་དུ་ཚུ

བཟང་བ་བྱམས་པ་ལྟན་གྲུབ་བསྟན། བྱམས་ཚོས། རིགས་ཚོགས། མངོན
འདུལ་བཅས་དང་། མྱོད་རྒྱུད

དུ་སྤྲུགས་ལ་ཞིབ་དུ་སྦྱངས། ཆབ་མདོར་རྒྱལ་བ་འཕགས་པ་ལྟའི
བྱུང་ནས་མི་ཏུ་ལྷ་དུག་གསན། ཆབ་མདོའི

སྟོབ་དཔོན་མཛད་པས་སྟོབ་དཔོན་པར་གྲགས། གཞི་བདག་གིས་བསྒྲུལ་བ
ལྟར་རང་ཡུལ་དུ་བྱོན། ས་བྱ་ལ

འདི་ཀའི་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་ཆར་ཕབས། ཐོས་བསམ་འཕེལ
བས་འཇམ་པ་ཚོས་ཀྱི་མཚོ། ལྱང་རྒྱ

གྲགས་པ་འོད་ཟེར། སུམ་པ་དམ་ཚེས་རྒྱལ་མཚན། འདན་མ་ཚུལ་
ཁྲིམས་རྒྱུ་མཚོ། ལུ་ཀྱ་གྲུབ་ཆེན་དགོ

འདུན་དར་རྒྱས་སོགས་ཐོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། སྤྱི་འཕེང་ཕྱི་མ་ཁྲི
ཆེན་སྤོ་གོས་རྒྱུ་མཚོ་ཡིན་པར་གྲགས། རྟོ་ཤར་ཀྱ

རིང་དཀར་བཅུ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་ཞེ་བདུན་པ་ཚུ
བྱུང་ལོར་ཁྲིམས་ཐེབས་ཏེ་ལོ་ལྔ་འུ་བར་ཆོས་ཁྲིམས་ཤིན

ཏུ་དམ་པ་དང་། འཆད་ཉན་དམར་བར་མཛད། སྤྱི་ཆོས་ལ་ལམ་རིམ་
དང་བཀའ་གདམས་སྤྲེགས་བཅ། དཔེ

ཆོས་རིན་ཆེན་སྤྲེངས་པ་སོགས་ཚད་མེད་པ་གནད་བས་བསྐྱབ་གསུམ་
ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་། འགྲིག་ལམ་བརྟན་

ཆགས་པ་བྱུང་། བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡི་གེ་སོགས་བཞག་པ་ཀུན་གྱིས་
སྤྱི་མཐུན་དུ་ཚད་མར་བཀྱར། སྤར་གཙུག་

ལག་ཁྲབ་བཞེངས་རྒྱུར་འགལ་རྒྱུན་མང་པོ་བྱུང་བས་སུས་ཀྱང་

མོམ་ཐོགས་པར་ལུས་པ་མངོན་པ་དང་མི་མངོན་

པའི་སའི་བདག་པོ་རྣམས་ལ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་གསོལ་དེ། བྱམས་མགོན་
བཟང་པོའི་བཞུགས་སྐྱདས་ཅན་རྒྱུ

བོད་ཀྱི་རྟེན་བྱིན་བསྐྱབས་ཅན་མཐའ་ཡས་པས་གཏམས་པ་མཆོར་ཆགས་
དང་ལྷན་པས་གཙོས་ལྷེར་སྐྱེ་མང་པོ་

དང་། གནས་བརྩ་སོགས་ཀྱི་རི་མོའི་བཀོད་པ་སྤྲོན་སུ་མཆོགས་པའི་
གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་

པ་བཞེངས། རྟེན་སུ་མ་པ་བཟླ་ཞིས་སྤྲོན་ཆོགས་ལྷ་བཞེས་པར་
འཁྲུངས། འབྲས་སྤྱངས་དང་རྒྱུད་སྤྲོད་དུ་གསལ་

བསམ་དང་། མེ་སྒྲུལ་ལ་ཁྲིར་ཐེབས། རྟེན་སུ་མ་པ་བཟླ་སྤྲོན་སུ་མཆོགས་པའི་
རོ་བདུན་ཅམ་སུ་མ་པ་དམ་ཆོས་རྒྱུ་མཆོ་

བཞུགས་། རྟེན་སུ་མ་པ་བཟླ་སྤྲོན་སུ་མཆོགས་པའི་ལུང་དང་བཟླ་སྤྲོན་སུ་
སྤྲོན་སུ་མཆོགས་པའི་ལུང་དང་བཟླ་སྤྲོན་སུ་མཆོགས་པའི་ལུང་དང་བཟླ་སྤྲོན་སུ་

གཅིག་པའི་མེ་ཡོས་ལ་ཁྱིར་ཐེབས། ། ལྷ་སྐྱ་གྲགས་པ་འོད་ཟེར
ཐོག་མར་དགོན་འདིར་སྐྱམ་པ་དམ་ཚེས་རྒྱ

མཚོ་བསྐྱེན་བྱུགས་གཉིས་དང་། འབྲས་སྤངས་སུ་དབྱ་མར་འདུལ་མཛོད
ཐམས་ཅད་སྤྲངས། ངང་ཚུགས།

བཟང་བས་ལྷག་སྒྲོའི་དགོས་ཤིང་ཞེས་བཅུན་པའི་ཚད་བྱེད། ངམ
འིང་དུ་རབ་འབྲུམས་པའི་མཚན་བཏགས།

མཛོད་། ལྷགས་རྟ་ལོར་ཁྱིར་བཞུགས། འདིའི་སྤྱལ་སྐྱ་ཐེངས།
དབང་ཚེས་ལྷན་ཡིན་ནོ། ། །སྐྱམ་པ་སྒྲོབ་

དཔོན་པའི་གཙུང་དམ་ཚེས་རྒྱལ་མཚན་ཚུ་བྱ་ལ་བཞུགས། འོའི
ཅོས་འཁྱུག་པ་བྱུང་སྐབས་ཐེ་འདི་དང་། རྒྱ

{0058} ཅོར་ཚུའི་བྱུང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་འབྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཟིའིང་དུ་ཐབས་མཁས།
ཀྱི་མཛོད་སྒྲོད་དང་། ལྷགས་མཁར་སོགས་ཀྱི

ལས་སྐྱོར་མཛད་པས་སྡེ་འདིར་གནོད་པ་མ་བྱུང་། ། འདན་མ་གྲུབ
ཆེན་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་སྒྱུ་མཆོ་མེ་གྲང་ལ་ཁྲིར

ཐེབས། ། ། ཚུ་བཟང་བ་རྣམས་སྒྱུ་ལ་དཔལ་འབྱོར་ས་ཡོས་ལོ་བཞུགས། །
བཅོན་པོ་དོན་གྲུབ་སྒྱུ་མཆོས་བྱི་ལ

ཁྲིར་ཐེབས། ། ། བསམ་སྒྲིང་བ་སློ་བཟང་ངག་གི་དབང་པོ་སོག་ཡུལ
དུ་ཐེབས་པའི་ཡར་ལམ་ལྷགས་སྒྲག་ལོའི

དཔྱིད་ཆོས་གཉིས་ཙམ་ལ་ཁྲི་ཁར་འཆད་ཉན་གནང་སྟེ་དབུས་སུ
ཐེབས། ། ། ཉར་གདོང་དོན་ཡོད་སྒྱུ་ལ

མཆོན། ། ། འདན་ཚུང་བཟླ་ཤིས་འོད་ཟེར་ཚུ་སྒྲུལ་ལ་ཁྲིར་བཞུགས།
ལྷང་སྒྱུ་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་དུ་བསྒྲགས

བརྗོད་ཆེ། ། ། གོང་ས་ལྷ་པ་སྒྱུ་ནས་ཡར་ཐེབས་དུས་དགོན་པར་གདན
བྲངས། ། ། སྒྲར་སྟོང་འཁོར་བ་དང་། ། སྦྱིད

ལོད་ཆོས་རྗེ་སོགས་སྤྱ་ཆེན་དུ་གྲགས་པ་མང་པོ་སྟོ་བྱུར་གྲོངས
པའི་གཞི་བདག་ནག་ཕྱོགས་པའི་བརྗོད་སྟངས་ལ

བཞེན་དེ་མོ་སྤྱུལ་སྤྱུ་མོགས་སྐར་དམངས་ཟླ་ལིང་གཞུང་བརྒྱད།
ཆེབས་རགས་སུམ་བརྒྱ་ཅམ་གྱིས་ཐེབས།

དགོན་པའི་གཡས་ངོས་ཀྱི་རི་ལ་ཆོས་ཁྲི་གསར་བཙུགས་ཀྱི་སྒྲེང
ནས་སྤྱུ་མེར་གྱི་ཁྲོམ་ཁྲི་ཕྲག་བརྒྱལ་བར་ཆོས་ཐུན

གཅིག་ལ་ལམ་རིམ་གཟབ་བཤད། འདྲུ་ཁང་དུ་དཀར་སྤོ་དམར་སྤོའི
གཞིས་ལེན། ཆོགས་ཆེན་ལ་འཇམ

དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཅ་ནའི་རྩེས་གནང་གནང། དུལ་ལུགས་ཀྱི་དངོས
འབྲུལ་གཟབ། མེསྤེལ་ལོར་གཤེགས།

༥ ཐར་པོ་བ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཆོན་མེ་བྱ་ལ་ཁྲིར་འཁོད། ༥ ལུ

ཀྱེན་ཡོད་ཆོས་གྲགས་མདོ་དབྱས་གཉིས་ཀར

མདོ་སྤགས་ལ་སྤྱངས། རྩགས་སྤང་ལ་ཁྲིར་བཞུགས། ཤིང་སྤུལ
ལ་རྒྱལ་སྤུ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ཐེབས།

པར་གཞིས་ལེན་མཛད། ༥ བདེ་རྒྱ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཆོ་ཤིང་སྤུལ

ལེར་བཞུགས། ། ཐུའུ་བཀྲན་སྒོ་བཟང་

རབ་བརྟན་པའ་ཆེན་གྱི་བཟང་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་དངོས་སྟོན་པ་མདོ་
 རྟགས་ཀྱི་གདམས་པ་རྒྱུ་མཆོད་ལུ་གསལ། ཚུ་གི་

ཡོང་ཁྲིར་ཐེབས། གླུ་བློ་ཆེན་པོ་ལྟོ་འགག་གི་སའི་ཆ་ཞིག
དུ་གླུ་གཤེགས་པའི་གདུང་ས་འབྲུམ་དེ་བཤེད།

འདིའི་སྐུལ་སྐྱེ་རྒྱུ་དག་དཔང་ཚས་སྐུ་མཆོའི་ཡིན་ནོ། ། །སྤྱི་ཀུ
ལྷོ་བཟང་སྐུལ་མཆོན་དཔོན་འདིར་བསྐྱུས་ཆོད།

བཀའ་ལྟོན་དང་འབྲས་སྤངས་སུ་དབྱ་པར་འདྲེལ་མཛོད་ལ་སྤྱད་པ།
འབྲས་སྤངས་དགེ་འཕེལ་དུ་ལོ་ཉིར་གཅིག

ཅམ་ལ་སྐྱབ་པ་མཛད། ཤིང་ཡོས་ལ་གྲིང་བཞུགས། བྱང་ཚུབ
གྱི་སེམས་དང་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཟུང་འབྲེལ་ལ།

ཐུགས་དམ་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། རྟོན་འབྲེལ་གྱི་རྟོན་ལ་རང་གི་རྟོགས་
པའི་འཆར་ལུགས་མགྱར་དུ་བཞེས་པ་བྱིན།

བསྐྱབས་ཅན་དུ་བྱེད། ། མུ་བཟང་སློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་
ལྷགས་སྒྲེལ་ལ་ཁྲིར་ཐེབས། ཁྲི་སློ་གོས་

རྒྱ་མཚོ་དགོན་ལུང་དུ་གདན་དྲངས། ཚེས་ཁུས་དང་འབྲལ་བ་གཟབ།
། ལུང་རྒྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་

དབང་སློ་བཟང་ཚེས་ལྟན་ཅོང་སྒྲིབ་གཡི་དགའི་ཆར་གཏོགས་རྟ་
རྒྱག་ཅེས་པའི་གྲོང་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་

མུ་རྟ་ལ་འཁྲུངས། འདི་ཀར་ཚེས་གྲར་ཐེབས་པས་ཐུགས་འཛིན་
བསྐྱོ་གློང་མོགས་ལ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ།

ཡུལ་དབུས་སྒྲི་མང་དུ་རྟོར་ནི་མོན་ཉན་ལ་པར་སྤྱན་དང་། ཁྲི་སློ་
གོས་རྒྱ་མཚོའི་མདུན་ནས་དབུ་མ་དང་མཛོད་

འདུལ་གསལ། གྲུན་མཁྱེན་གོང་མ་ཚེས་གྲར་གསར་ཁུགས་ཀྱི་དགུན་
ཚེས་སྐབས་དགའི་བཞེས་སུ་བཟང་གཟིགས་

རྟོག་མཛོད་དུས་ཐར་ལུལ་ཚེས་སྒྲོང་རྒྱ་མཚོའི་འཕྲོར། གྲུ་བ་
སྤྱན་དམར་ཁྲུ་རེ་བཞིག་བཞེངས་ཏེ། གྲུན་བཏགས་

{ @059 } ཅོང་ཆུང་གྲང་རྒྱད་སྟགས་བཤད་པ།

ཅིག་བྱས་མ་བྱས་ཚུལ་ཟེར་བའི་སྐོར་མཛད་སྣོད་བདེན་པ་སྤྲིས་པས་བསམ
པོ་ལྟར་སྒྲུ་སྒྲུ་སྒྲུ་ཡིན། ཡོན་ཏན་ལ་འགྲུག་ཟླ།

མེད་ཟེར། རྫོན་གྱི་ལས་འབྲེལ་གྱིས་སྤྱགས་དང་འཁྱུངས་ཏེ་དགོ་མཚན་
དུ་བརྟེན། ཉེར་དགུ་བ་ལྷགས་སྤྱི་ལོར་

ལྷ་ལྷན་གྲུ་རྒྱུང་དང་། རྒྱུད་དུ་གསལ་བྱ་གསལ་ལ་སྦྱངས་པ་
ཆེན་པོ་མཛད། གྲུ་མ་ཁྱེན་གྲོང་མའི་རྣམ་ཐང་པ་གཏེར་

ཚུམ་ལས། འཇུག་སྒྲོལ་པ་དང་ཕྱི་འབྲུག་ར་ལུང་པར། །འཛིགས་བྱེད
དག་པོའི་གཏོར་ཆེན་དྲུག་ཅུ་པ། །ནི།

ཐེ་འཆང་དངོས་སྤྱོད་སྤྱི་མཆོད་དང་། །ཕུང་སྤྱི་མཆོག་གི་
སྤྱུལ་སྤྱོད་ཅི་རུ་གྲགས་པ་བཟང་ཆོས་ལྟན་མ་གཉིས་འབས།

རྩུང་ནས། །དེ་ཡི་ཐིག་དབྱངས་རྩམས་གནས་དང་སའི།
།འཁོར་ལོ་གཉིས་དང་ཟན་ལིང་ཞོག་ལིང་གི།

མན་ངག་ཀློན་ཐོས་ལས་མཁན་བདག་ལ་བསྐྱུལ། །ཞིས་གསུངས་པས་དེ
དུས་ནས་སྟོན་བརྒྱད་མན་ངག་གི་བདག་

པོར་གྲུབ་ལ། རྗེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྟེ་རྒྱུད་དང་། རྗེ་འདི
དབེན་ས་ངོས། གཡེར་གཤོང་སྤྲུགས་རམས་

པ་འཇམ་དབྱངས་སྟོ་གྲོས་ལུ་ཕྱོགས་བརྒྱད་དེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ
དང་། བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གདམས་ངག་

སྤར་མ་ཐོས་པ་རྣམས་གསན་ཅིང་། གཙང་སྟོད་ཅིག་ནས་ལྟན་དུ
འཛོམས་ཏེ་བལ་བོད་ཀྱི་མཚམས་ལྷ་བུའི་འབྲེས་

མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྐྱབས་པ་འབའ་ཞིག་མཇོད་འདུན་གྱིས་ཡབ་སྐུ་གསུམ་
ཆར་རྟ་སྤྲུག་པ་དམ་ཚེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བྱུང་

དུ་ཐེབས། རྒྱ་མཚན་ཞུས་པར། དུང་པ་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱལ་བ་
ཙོང་ཁ་པའི་བསྟན་པ་སྟོས་བཏང་ནས། རན་

ཉིད་གཅིག་པུའི་མགོ་ཨེ་ཐོན་བལྟ་འདོད་པ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་

ཆེན་པོ་ཁྱིད་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་བབ་མི་མཚུངས།

ཐུགས་དགོངས་དེ་བཞོལ་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་བས་པོ་ཆེ་མཛད་
དགོས་ཚུལ་ནན་ཏན་གནང་ཚུལ་ངག་རྒྱུན་

ཚད་ལྡན་དུས་གྲགས་ལ། དེ་དུས་འདི་པས་ལྷ་ཁྱིད་དང་ལམ་རིམ་
སློ་སྦྱང་གི་སྐོར། བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་ཀྱི་སྐོར།

མན་ངག་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་སྐོར་བཅས་ཕྱག་བྲིས་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པའི་
པོ་ཏ་ཚུང་ཨམ་ཕྱག་ཏུ་བཅུག་ཚོགས་གསུམ་ཡོད་པས་

ཕྱིས་སུ་ཀུན་མཁྱེན་དང་ཞལ་འཛོམས་དུས་རང་རེའི་འབྲུམ་ཁུ་ཚུར་
ཨེ་ཡོད་ཀྱི་བཀའ་འདྲི་གནང་འདུག་སོ་གསུམ་

པ་ཤིང་སྟག་ལོར་གཙང་དུ་ཐེབས་ཏེ། ཤར་ཅེ་སློ་བར་བདམ་
ལས་རྗེའི་གསུང་འབྲུམ་སོགས་དང་། སྟགས་པ་

དཔོན་སློབ་དགེ་འདུན་དོན་གྲུབ་པ་ལ་དབང་རྗེས་གནང་མང་པོ་གསལ།
ཤིང་ཡོས་ལོར་སྒྲར་ཡང་ཐེབས་ཏེ་

སྒྲགས་ཆེན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་ལས། དབེན་ས་ལུགས་ཀྱི་གདམས་
པ་མང་པོ་དང་། རྟུང་པ་རྒྱལ་ཆབ་པ་

ལ་ལམ་ཁྲིད་དང་སློ་སྦྱོང་། ཞེ་གཅིག་པ་ཚུ་སྤྲིའི་ལོར་སྤད་
རྒྱུད་རྩོུ་འཆང་ལས་ཁྲིད་ཆེན་རྣམས་གསུན་ཅིང་སྤས་

ཀྱི་ཐུ་བོ་རྩོུ་མཆེད་ལཱ་འི་ནང་ཚན་བདེ་མཆོག་གི་བཀའ་བབ་
ཡིན། ཚུ་ཕག་ལ་མདོ་སྤྲེད་དུ་འབྱོན་ཁང་ཀྱུན་

མཁྱེན་སྤྱ་མས་ཆོས་སྦྱོན་གྱི་སློ་འབྲེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་
པས། རང་རྣམ་བཀའ་རྩོུ་མ་ལས། མདོ་སྤྲེད་གསུ

རབ་འབྲུམས་སྤྱ་བའི་དབང་རྒྱུག་མཆོག་། །རག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་
དགོ་གཞོན་མང་པོ་དང་། །བཅས་པས་

མདོ་སྤྲེ་རྒྱུན་གྱི་བཀྲམ་གསུ་ལུང་གསུན། །དམ་ཆོས་འཕཅད་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་ལེགས་པར་འགྲིག་། ཅེས་གསུངས་

སོ། །

ཁྱིའོ་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱུ་མཆོ་ཉལ་ཉ་དང་ཨོ་རོ་ད་གྱི་གཞུང་བསྟན་
ལ་རྒྱུ་རི་དོན་དུ་ཐེབས་པའི་ཞབས་ཕྱི་མཛད་དེ།

མེ་ཡོས་ལོར་པེ་ཅིང་དུ་ཡང་ཐེབས། ས་འབྲུག་ལོར་འདི་ཀའི་ཁྱིར་
བཞུགས་ཏེ་ཆོས་གྲྲ་པ་རྣམས་ལ་སློབ་གཉེར་གྱི་

{ 0060 } རྩོམ་ཆུང་གྲུང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

རྟིང་བསྐྱལ་དང་བཙི་བཞག་འཆག་མེད་དུ་གནང་། གཞི་པ་རྣམས་
ལ་མ་རིམ་ལ་བལྟ་རྟོག་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་ཐབས་

མཁས་ཀྱིས་འཆད་ཉན་ཤིན་ཏུ་འཕེལ། ཐར་ལུ་ལ་ཆོས་སློང་རྒྱུ་
མཆོ། བདེ་ཆེན་དཔོན་སློབ་སློབ་བཟང་བཟླ་ཤིས།

བུ་ཐོའི་བླ་མ་སློབ་བཟང་འོད་ཟེར། དཀར་ཆེན་སློབ་བཟང་དར་རྒྱས་
སོགས་བསྟན་འཛིན་གྱི་རྒྱུས་བུ་དུ་མ་ལ་དབང་

ཆོས་མནང་ག་གི་སློབ་ཕྲུ། ལུ་སྒྲེལ་ལོར་ཆོགས་པ་ཁྱིར་ཉེ་བ་
ལ་རྟོ་རྟེ་འཕྲེང་བའི་དབང་གནང་། ལུ་བྱུ་འི་ལོར་ཕོ་

བྲང་དུ་ཐེབས། མཁུན་བཙེ་ནུས་པའི་གཟི་བྱིན་གྱིས་གོང་ནས་དབུ

སྒར་བཀྲུ། ང་དུག་པ་མེ་སྒྲང་ལ་རྒྱལ།

དབང་མཚོག་ལ་གསེར་ཡིག་འབྲུལ་བར་དབུས་སུ་ཐེབས། དུག་པ་རིན་པོ་

ཆེ་ཆོད་ས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་པོ་ཏ་ལར།

ཐེབས་པ་དང་དུས་འགྲིག་དངོས་འབྲུལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཕྱལ། ཀྱན་མཁུན་

གོང་མ་སྒྲུ་ཞབས་སུ་བཅར་བཞུགས་མཛད།

ཅིང་སྒྲིམ་ཆེན་དུ་མར་ཟབ་ཆོས་བསྐྱུལ། ང་བདུན་པ་ས་སྟག་ལ།

སྒར་ཐེབས། བོད་དུ་རྩེ་སྲིད་ལ་ཕྱག་འབྲུལ་ཞུས།

པས་གོང་ནས་རེ་ཞིག་དགོངས་ཐོག་གི་རྣམ་པ་བྱུང་བ་རྒྱུན་རྒྱུ་

གྲོགས་ཤར་གྱིས་བྱུགས་དམ་འཕེལ། ང་དགྲུ་བ།

ཕྱགས་འབྲུག་ལ་གོང་མས་མཚོ་བདུན་དུ་ལྷ་ཁང་གསར་རྒྱག་མཛད།

པའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་གསུམ་ཐམས་ཅད།

རྩེ་འདི་ལ་གཏད། རེ་ལྷ་བམེ་སྤྱིའི་ལོར་རྒྱུ་ལྷའི་ལུང་དང་

གསེར་ཐམ་བྱུང་། རེ་དགྲུ་བ་ཕྱགས་སྟག་ལོར་དགོན་

འདིར་ཐེབས་ཏེ་དགོ་བའི་བཞེས་གཉིན་དུ་མ་ལ་ཐུགས་བཞེད་གྱི་ཆོས་
བཀའ་དང་། ཟུང་པར་དུ་བཀྲ་ཤིས་འཁྲིལ་

ནས་སྤྲོད་གྱི་ཐུ་བོ་ཀུན་མཁུན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ངོ་མཚར་
ཐེབས་ཏེ་སྤྲད་རྒྱུ་དུ་ནས་བརྒྱུད་པའི་འཇིགས་བྱེད་

བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་དང་། ཆོས་རྒྱལ་སྤྲུགས་སྤྱོད་གྱི་རྩེ་མོ་གཞན་
ཆིག་བརྒྱུད་མ་ལུས། འདྲུ་ཁང་ཆེན་མོ་ཤིང་

རྩི་ལོགས་རིས་དབྱུས་གཙང་། ཁམས་གསུམ་ན་ལྟག་པ་གསུམ་བསྐྱུན་ལ་
རབ་གནས་ལྟན་དུ་མཇུག་ཅིང་། དགོངས་

བཞེད་གཅིག་ཏུ་བྲིས་ཏེ་རྒྱུད་སྤྲུགས་པར་འཇུགས་སོགས་སྤྱོད་ཆོ་དུ་མར་
ཡབ་སྤྲོད་ཐུགས་སྦྱོན་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་བས་

ཡབ་རྩེ་བྲུ་མའི་བསྟན་པའི་སྒྲུང་བྱེད་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ལྟ་
བྱུང་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་གྲུ་སྤྲུང་ཐེབས་ཏེ་རྒྱུ་

དཀར་འཕྲིན་ལས་གྱིས་སྤྲུག་ཟུབ་པར་བྱེད་བཞིན་དོན་གསུམ་པ་

ཤིང་རྩ་ལ་གཤེགས། ། ངམ་རིང་རབ

འབྲམས་པ་རྩོད་དཔལ་ལྡན་ཀྱི་མཚོ་ལྷགས་རྩ་ལོར་ཁྲིར་བཞུགས།
དམ་པ་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་མང་པོར་སྡེ་སྡོད

འཛིན་པ་ཞེས་བསྟགས་བརྩོད་ཆེ། ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་གྱི་རྩྭ་གས
པ་བརྟེས་པར་གྲགས་པ་བདེ་སྤྱོད་སྤྱོད་མཆུང་བ

ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཆུ་བྱ་ལ་ཁྲིར་བཞུགས། ། གཙང་རྩྭ་གས
པ་ཀུན་དགའ་རྣམ་སྲས་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟང

བསྟན་པ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྷགས་སྤྱལ་ལ
བཞུགས། ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་མཚོ

ལྷགས་སྤྱལ་ལ་སྤྱོད་འཁུངས། བོད་དུ་ཐེབས་ནས་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མ
སོགས་མཁས་གྲུབ་ཆེད་ལྡན་དུ་མ་བརྟེན་ཏེ

མདོ་སྤྱགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཐོས་བཅས་ཀྱི་ཆེ། རྒྱལ་སྲས་རིན
པོ་ཆེའི་བཀའ་ལྟར་ཤིང་སྤྱལ་ལོར་ཁྲིར་བཞུགས།

གོང་མ་ཡུང་རྟེན་གིས་མཆོད་གནས་སུ་བཀྱར་ཏེ་ཕོབ་རང་ནང་གི
ཐམ་ཀ་སྤྲེལ་མཛད། རྒྱལ་བ་བསྐྱེད་པ་བཟང་སྤྱོད་འབྱུང་

ནས་བོད་དུ་གདན་དྲངས། གྲུ་མ་ཁྱེན་སྤྲེལ་མཛད། རྒྱ་བཟང་རིན་པོ་
ཆེ་སོགས་ལ་ཞོ་མོན་ཅན་གྱི་ཆོ་ལོ་དང་

ཐམ་ཀ་འབྲུལ་བའི་མགོ་འདྲེན་མཛད། མཆོ་སྤྱོད་དུས་འཁྲུགས་གྱིས་
དགོན་པ་ལྷུ་ལ་མེད་དུ་སོང་བསྐྱར་གསོས།

ཡང་དཀར་གྱིས་ཀྱང་། སྤྲེལ་མཛད་སྤྱོད་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་། རྒྱལ་
བ་བྱུང་མཐུག་པས་གསུང་ཡང་བྱོན། །གྲུ་བ་

{ @ 0 6 1 } རྩོམ་ཆུང་ཆུང་སོགས་བཞད་པ།

ཆོན་ཐུང་བཀྱན་ཞབས་དྲུང་ལ། །ཞེས་བསྒྲགས། ང་བདུན་པ་མེ
འབྲུག་ལ་གཤེགས། །སྤྱོད་ཡང་རྒྱ་བཟང་

སྤྱོད་བཟང་བསྐྱན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཆུང་འབྲུག་ལོར་ཁྱིར་བཞུགས། །
འདན་མ་གྲུབ་ཆོན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་དག་དབང་

བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། རྒྱལ་ཡོང་ཁྱིམ་བཞུགས་ཀྱང་དུས
འཁྲུག་དང་དུས་མཚུངས་ལྟ་བུས་འཆད་ཉོན

གནང་རྒྱུ་མ་བྱུང་། ཤིང་འབྲུག་ལྷ་བ་དང་པོའི་ནང་དུ་རྒྱུའི
དམག་ཆེན་སླེབ། སྐྱེ་རྒྱུ་ཞིག་གིས། ཤོ་དཔའ་

པོས་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་དུས་ཞེས་ལུང་བསྟན་རྒྱབ་ཅིང་། མི་ངན
ཁ་ཤས་ཀྱི་མདུན་གྲོས་ལ་བརྟེན་རྩེ་འབྲོག་

གི་སྤེལ་ཁོད་ནས་དམག་བསྐྱུས་ཏེ་འཐབ་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་གཡུལ་ཕམ
སྟེ་འདྲུ་ཁང་། གཙུག་ལག་ཁང་སྤྱི་ལ་བོ་རྣམས་

དང་བཀའ་བསྟན་བཅུ་བཞི་སོགས་རྟེན་རྣམས་མེར་བསྐྱེགས་ཏེ་རྗེས་ལུལ
མེད་པར་བཏང་། དེམ་གྱིས་ལྷང་སྐྱེ

དེ་ན་པོ་ཆེ་དང་། ལུའི་བཀའ་ན་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་
གྲུ་བ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་གྲིང་། ཆོས་བཟང་།

མང་འདུས་དེ་ཁོད་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་ཆོག་པ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱུ་གིས་
ཤོ་བྱང་དུ་ས་གཡོས་དང་རྩོ་ཆར་སོགས་ཆོ་འཕྲུལ་

འཛིགས་སུ་རུང་བ་དང་། སྤྲོ་མ་ཡབ་སྐུས་གྱི་མཛད་སྒོ་བཟང་བས
ས་བྱ་ལོར་གསུམ་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་དགེ་འདུན

རྣམས་དང་། སྤྱི་སྤྱ་བྲང་མོ་མོ་ནས་དགོན་གནས་སུ་ཐེབས་ཏེ་རས
གྱུར་གསུམ་དུ་བཞུགས། མང་འགྱུར་དང་།

བཟླ་ཤིས་གསེ་སྤྱིང་མཛད་ནས་སྤྲར་གསོ་བའི་སྐར་འཛིན་མཛད། རྒྱ
གདན་ས་གསར་བར་སུམ་པ་འདུལ་འཛིན

ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་བཞུགས། འདི་བས་བོད་དུ་བྱུགས་གཉེར་དང་།
ངམ་རིང་གྲ་སྐོར་མཛད། རྒྱུད་སྒྲིབ་དུ

ཡུན་རིང་བཞུགས་འདུལ་འཛིན་གྱི་སྒྲན་གྲགས་ཆེ། རྒྱ་མཚོས་རྩེ
གྲགས་པ་དཔལ་འབྱོར་ཤིང་སྒྲག་ལོར་ཁྲིར

བཞུགས་ཀྱི་ཁྱུང་ཚད་གོ་བ་ཤིས་རབ་བརྟན་གྱི་སྐྱེ་སྐྱེ་ངག་དབང
རྣམ་རྒྱལ། མེ་སྤྱལ་ལོར་ཁྲིར་ཐེབས། རྒྱ་བདེ

རྒྱ་ཆེ་བ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱེ་སྐྱེ་གསུམ་པ་ངག་དབང་དགེ

ལེགས་སྐྱོམ་མོ། བའོད་དཀར་བཅུ་དང་འདི

བ་གཉིས་སྐྱལ་སྐྱལ་སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་སྐྱེ་འདྲེན་དུ་སྒྲིམ་གྱིར་
བྱོན་ཀྱང་ཕོ་ལྷ་བས་དགོངས་པ་མ་ཁོ་ལ། ལུགས་སྤྱེལ་ལོར་

ཁྱིམ་བཞུགས། ། སྤྱི་མ་བཅོན་པོ་པའི་སྐྱེ་སྐྱེ་ལྟེན་ལ་རབ་
འབྱམས་པ་སྤོ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཆུ་ཕག་ལོར་ཁྱིམ་

འཁོད་། སྐྱེ་བཅུད་ཀྱང་ཡོད་སྒྲིམ་། ། སུམ་པ་མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་
དཔལ་འབྱོར་པ་ནི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་སྐྱལ་

གྲི་ཆ་པོ་མཆོ་སྟོན་ཨེན་ཏི་ནི་ཐའི་ཇི་ཆངས་པ་སྐྱེ་བས་གྲི་
ཤོག་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་སྤྱེལ་ལོར་འཁྱུངས།

གོང་བའི་བྲག་དཀར་མེ་ལོང་དུ་གྲོག་དང་ཆོས་སྤྱོད་བསྐྱབས།
ཕྱང་སྐྱེ་གོང་མའི་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་མ་ལ་གཉེར་དམ་

མཛད་པ་བཞིན་དགོན་ལུང་ནས་སྤྱིར་ཐེབས་དུས་ཨེན་ཏི་ནི་ཐའི་ཇི་
ལ་བཀའ་གནང་། སྐྱེ་ན་སྤྱི་ཡང་སྤོ་བས་པ་མཐོ་

བས་ཀྱན་མཁྱེན་གྱིས་སུ་ཡིན་ངེས་པར་ང་སེམས་པ་ཡིན་ཞུས། སུམ་པ་
མ་འཁྱོལ་བ་རེད་གསུངས། གང་ནས་

འོང་ངེས་པར་རྒྱ་ནག་ནས་འོང་ཞུས། ཤར་ཐང་ངམ་བཞོན་པ་
ཞོན་ནས་འོང་ངེས་པར། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་

ཡིན་པའི་འོང་ལུགས་སྒྲུང་ཞུས། བར་དོ་ཡིན་པས་བདེན་འདུག་གསུངས།
སྤྱི་མ་ཡིན་ན་སློག་པ་ཅི་ལ་གྱོན་ངེས།

ཁྱེད་གྱིས་པགས་ཐུལ་ཅི་ལ་གྱོན་ཞུས། སྤྱི་མ་ཡིན་ན་ཆོས་ཤོད་
བྱས་པར། བཟེད་རྒྱ་མེད་དམ་ཞུས། དེ་རེ་རེ་ལ་

ལྷག་འཇུག་རེ་མཚན་ཏེ་ང་ལ་འཁོར་གསུམ་སོང་། ཞེས་རབ་ཅན་ཞིག་
འོང་གསུངས་ཏེ་སྐྱེ་འགག་བསྐྱེལ། གང་ན

སར་བཀོད་མཚམས་དང་ཐར་ལུ་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་འཛིན་
དུ་བསྟན་རྒྱ་སོགས་གསུང་བཀོད་གང་དགོས་

{ 0062 } ཅོང་ཆུང་གྱུད་རྒྱུད་སོགས་བཤུད་པ།

མཛད་པས་བཀའ་བློན་ཆེ་བའི་བླ་མ་གཅིག་ཏུ་བྱེད། ཐར་ལུའ་དགོན
ནས་དཔོན་སློབ་ཀྱི་བྱང་དུ་ལུགས་སྟག་ལོར

རབ་ཏུ་བྱུང་། ཚུ་སླེལ་ལ་དགོན་ལུང་ཆོས་གྲར་ཞུགས། བསྐྱབ
སྤངས་ལེགས། ཉི་ལུ་པ་ཚུ་ཡོས་ལ་དཔའ་རིན

རག་དབང་བཀྲ་ཤིས་ལ་རྫོང་འཕྲུང་གསན། དབུས་སུ་བྱོན། སློ
མང་ཆོས་གྲར་ཞུགས་ཏེ་བྱང་གར་དུས་དག

བཞེས་བརྒྱད་ལ་ཨང་དང་བྱུང་བའི་ནང་གི་དཔོན་སློབ་ལ་མོ་ནམ
མཁའ་ལ་བརྩི་བཞག་གསན། དགྲུན་ཆོས་ནས

ཕར་ཕྱིན་ཚུགས། གླུ་འབྲུམ་པ་མོག་གླུ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ
དགོ་ཚན་དུ་བསྟེན། དེ་དུས་རྟོཅ་གཞུང་།

ཐོར་གོད་སློམ་མང་སྤུའ་སྤྱ། མངའ་རིས་སྤུའ་སྤྱ། བཅོན་པོ་ནོ
མོན་ཉན་རྣམས་ཆོས་གྲར་ཕེབས། མེ་རྩ་ལོར

གླིང་བསེ་དཀའ་བཅུ་བྱས། འབྲས་སྤྱངས་དགོ་འཕེལ་དུ་པོའུ་གྱ
མཉམ་བཞག་པ་དང་། མཁར་རྫོ་བཅོད་པ

ཕྱ་མཚོ། ཞོགས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ། ཚུ་མིག་ལུང་པ་སྤྲ་མ་འཇམ
དབྱངས་པ་སོགས་ལ་ཚོས་འབྲེལ་དང་།

སྤྱིར་ཁྱིམ་མཁའ་བཟང་། ཁྱིམ་གྲ་དབང་མཚོག་ལྟོ།
ཀོང་པོ་བཀའ་འགྱུར་བ་ཚོས་རིན་ཆེན། ལྷ་

དམར་ཤེས་རབ་ཕྱ་མཚོ། སྒོ་མང་སྤྲ་མ་སེམས་ཉིད་དམ་ཚོས་སོགས་
ལས་གསན་བཞེས་ཕྱི་ཆེ་བ་མཛད། ཕྱ་ཏི

དགོ་བཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་མ་མཛོ་མོ་མཁའ་བ་སྒྲོན་ལམ་ལྷན་གྲུབ་ལས་
སྤྱི་རིམ། སྤྱི་འབྲུམ་པ་བསམ་སྤྱོ་མི་བྱང་ལས་སུམ་

རྟགས་། བཅོམ་པོ་མི་ཚན་པ་ཅེ་གྲགས་པ་ལྷན་གྲུབ་ལས་ཡིག་རིམ་
སྤྱི་ཚོགས་དང་ཐིག་སོགས་དང་། སྤྱི་སྤྱི

དངོས་སྒྲོ་བ་སྒྲོ་ར་མོ་ལུང་གི་སྤྱི་བ་ལྷ་དབང་པ་དང་། བེ་དཀར་
ལ་སྤྱི་ཚོན་འབྲེལ་མཁའ་ལུག་མགོ་སྤྱི་མཁའ་ལྷན་དག

དབང་གི་སྒྲོ་བ་མ་སོག་རམས་པ་དག་དབང་ཕྱ་མཚོ་ལས་ཕྱིས་དཀར་

ནག་ལ་སྒྱུངས། ས་སྒྱུ་ལ་ལོར་གནས་མཇུག་ལ

ལ་ཐེབས་ཏེ་ཅི་རི་བར་སྒྲོར་དུ་ཅི་རི་དང་འདབས་འབྲེལ་བའི
རྩ་མཚོག་གོང་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱུང་རིང་པོར་ཨ།

ཅིར་རྒྱམས་ཀྱི་ས་ས་མི་སྤར་དང་། བོད་པས་རྒྱ་གར་སེང་གོ
ལ་ཟེར་བའི་ཞིན་ཏུ་མཐོ་བ་གཟིགས། ལྷགས་པག

ལོར་རང་ཡུལ་དུ་ཐེབས། ཁྱི་ཀའི་དཀོན་པ་གོང་མར་མཚན་སྒྲོགས།
མཁན་ཆེན་དགོ་འདུན་དོན་འགྲུབ་ལས་དུས

འཁོར་དབང་སོགས་དང་། ལ་མོ་བདེ་ཆེན་དུ་ཁྱི་ཆེན་སྒྲུལ་སྒྲུ།
དཀའ་ཆེན་སྒྲོན་ལམ་པ། ཆོས་ཀའི་སྒྲུགས་རམས

པ་སོགས་ལས་ཆོས་བཀའ་དང་། གྲོ་ཆོང་བྲག་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུར་ཀྱུན་
མཁྱེན་གོང་མ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གསུམ

སོགས་གདམས་པ་མང་དུ་ཞུས། འབྲུག་ལོར་དགའ་ལྡན་བུ་ལྟ་སྒྲུབ
གྲིང་དུ་དོར་འཕྲེང་དབང་གནང་། མེ་སྒྲུལ་

ལོར་རྒྱ་ནག་དུ་ཐེབས་ཏེ་རྒྱ་ལ་པོར་འཆོམས་ལུ་མཛད། ས་རྩ་ལོར་
མཆོ་བདུན་ལྷ་ཁང་གི་རྒྱབ་ཀྱི་ལེ་ཟེར་བའི་

ཆུ་རྒྱུང་གི་འགམ་དུ་བཞུགས་དུས། ཉལ་ཉ་དོན་གྲུབ་མང་གི་སྐས་
ལ་འཁྱུངས་པའི་རྩེ་བཙུན་དམ་པའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་

ཅུང་གར་གྱི་དམག་བྱོལ་ལ་ཐེབས་པ་དང་མཛུལ། ས་ལུག་ལོར་སྤྱིར་
ཐེབས། ལུགས་སྤྱེལ་ལ་དགོན་ལུང་རི་ཁོད་

དང་། ལྷ་ཁོག་གི་བདེ་སྤྱིད་སྤྱབ་སྤེལ་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཁང་དང་།
དགོན་ལུང་དགའ་ལྡན་ལྷན་ཅེ་བཞེངས། སྤེ

གཞོན་འབྲུམ་པ་ཆེན་པོ་དང་། སུམ་པའི་ཟིན་ཡོན་ལྷ་ཁང་། དམར་
གའ་འདུ་ཁང་བཅས་ལ་ཞིག་གསོས་དང་།

དགོན་ལུང་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོར་བྱམས་ཆེན་དང་། བྱམས་ཁང་གཡས་
གཡོན་གྱི་ལྷ་ཁང་སྤྱོད་བརྟན་གསུམ། སྤྱིར་

འདབས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོ་རྣམས་བཞེངས། ཆུ་བྱི་ལོར་པེ་ཅིང་
དུ་ཐེབས་པས་ཐག་ལོར་སྤྱིར་འཁོར། ལོ་སྤྱོད་

ཕྱིར་བོ་ཁོག་གི་བོ་ཞོག་ཐུའི་དགོན་དུ་ལྟ་ཁང་རྟེན་བཅས་
བཞེངས། མེ་སྟག་ལོར་འདི་ཀའི་ཁྲིར་བཞུགས་པ་

{ 063 } རྩོམ་ཆུང་གྲུང་སྟོན་སྟོན་བཤད་པ།

བཅས་སྟེ་ཕྱིར་ལན་གསུམ་མཛད། ལྷགས་རྟེན་ལོར་རི་བོ་ཕྱི་ལྟར་
ཐེབས། བཀྲ་ཤིས་ཚོས་གྲིང་། སེར་ལུང་།

འབྲུག་ལུང་། འདུལ་བ་དགོན། དགའ་ལྡན་རིན་ཆེན་གྲིང་། ཐོ་རིད་པ་
སྟེ་དགོན་སྟོན་གྱི་ཁྲི་ཡང་མཛད།

བསྟན་པ་སྤྱི་འོས་འབྲུང་དཔག་བསམ་སྟོན་བཟང་སྟོན་གསུང་
རྩོམ་པོ་ཏུ་མང་ཞིང་། ཕྱིས་ཀྱི་སྟོར་ལ་དགོ་ལྟན་

ཕྱིས་གསར་ཞེས་གྲགས་ཆེ། བ་སྟན་རིག་གནས། རྟོན་བྱུང་གི་ལོ་
རྒྱུས་སྤྱི་ཚུན་ཆད་ལ་སྤྱོད་བཟོགས་པ་མེད་

པས་པ་ཏེ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྤྱོད་འབྲུམ་དུ་བཞུགས་སྐབས། སྤྱོད་
ཞབས་སུ་ནུམ་བཅར་དུས་གཟའ་སྟོར།

གསེར་གསེགས་ཀྱི་སྒྲོང་དང་། རེས་འགའ་ཕྱིན་དང་། གྲུ་གྲོ་འི་
ས་སྒྲོང་། སྒོན་པོ། དམག་དཔོན་སོགས་

ཀྱི་འདོད་ཡོན་དང་ཀུན་སྒྲིད་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲོང་། སྐབས་འགར་སྐྱག་སོགས་
གཙན་གཟན་དང་། བྱ་རི་དྲགས་སོགས་

ཀྱི་སྒྲིད་ཚུལ་ལས་བརྩམས་པའི་གསུང་གླེང་ལྟ་དམར་། གསུང་
ཚོས་ཀྱི་འདོད་པ་འཇོ་བས་བྱུང་བ་ཀུན་རིན་པོ་

ཆེ་ལྟ་བུ་སྒྲོ་བ་མར་འདུས། རྗེ་དག་དབང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་འི་
སྐྱ་གདུང་ལ་སྤྱི་ལུ་སྐྱུ་སྐབས་བཞུགས་མལ་དུ་ལྷན་

ཐིག་མཐེ་བོང་ཙམ་ཞིག་ཐེབས་འདུག་པ་ཞལ་དུ་བྲངས་པས་སྐྱ་
ཆོ་རིང་ཞིང་འབྱོར་བ་ཆེ་བ་བྱུང་གསུངས། གྲུ་ལྷ་བ་

ས་སྤྱིལ་ལ་གཤེགས། སྐྱ་གདུང་མཚོད་རྟོག་ལ་ཀུན་མཁྱེན་བར་མས་
རབ་གནས་མཛད། རྣམ་ཐར་རང་རྩོམ་

ཡོད། སུམ་པ་ནི་སྤྱིར་བོད་ཀྱི་རུས་ཆེན་བཙུག་ཀྱི་ནང་ཚན་

དུ་གྲགས་ལ། འདི་ཀའི་སྐུ་མ་པ་ཡང་རྒྱ་ནག་མན

ལི་རྒྱལ་པོའི་ཡུམ་གྱིས་གསེར་གྱི་བཀའ་འགྲུར་ཚར་བརྒྱ་བཞེངས།
རྒྱལ་པོར་ཞུས་ཏེ་མདོ་སྤྲད་འདིར་གཙུག་ལག་

ཁང་མང་དུ་བསྐྱོན་ཏེ་ལྷ་སྡེ་ཕུལ། ལྷ་ཁང་གི་བདག་པོར་ལུང་
གིས་བསྐྲགས་པ་ཟེ་ཡོན་བརྒྱ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་

གཅིག་ཡིན། སྐུ་མ་པ་སློབ་དཔོན་ཆེ་ཆུང་། རྒྱ་ཁོ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ད་
ལྟའི་བར་དུ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པར་བྱུང་

བའི་ནང་ཚན་སློབ་དཔོན་ཆུང་བ་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱལ་སྤྱུ་
སློབ་ཟུང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དགོན་ལུང་ལྷ་སྡེའི་

ཁོད་དུ་འཁྲུངས། དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་གསན་བཞེས་དང་སློན་ལམ་
གྲ་སྒྲོར་མཛད། རང་ཡུལ་དུ་བུགས་དམ་དགོ

སྤྱིར་ལེགས་པ་ལུང་སྤྱི་གོང་མ་རྒྱ་ཕེབས་གྱི་སྐབས་སྤྱི་བུང་
དུ་བཅར་བཞུགས་གྱི་ཞབས་འགྲུར་མཛད་པས་རྣམ་ཐར་

ཏུ་བསྐྱགས་བཞེད་ཆེ། དེའི་སྤྲུལ་སྐྱེ་འདི་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་མ
འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན། སུམ་

ལྷ་ལྷ་རམས་པ་དག་ཆེན་ཏུ་བསྟན་ཏེ་དགོན་ལུང་རང་དུ་བྱགས་

གཉེར་དང་དབུས་སུ་ཐེབས། གྲུང་ཐང་འཇམ་

པའི་དབྱངས། གཡོན་རུ་དཔོན་སློབ་སློ་བཟང་སྟན་གྲགས་སོགས་ལས།
ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། ཚུལ་ཁྲིམས་

ཤིན་ཏུ་དག་ཅིང་གྲུབ་ཏུགས་གྱི་རྣམ་པ་མང་བས་ཐམས་ཅད་དད་
གྲུས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་སྟངས། དེའི་སྤྲུལ་སྐྱེ་ཨ་རིག་

ནས་འཁྱུངས་པ་ད་ལྟ་བུའགས། ། ཚུ་བཟང་སྤྲུལ་པའི་སྐྱེ་རག་
དབང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱག་རབ་བྱུང་བཅུ་

གསུམ་པའི་ས་སྤྲུལ་ལ་བཞུགས། ། ལི་ཀྱ་སློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་གྱི་
སྐྱེ་སྤྱེ་ལི་ཀྱ་ཞབས་དྲུང་ཕུན་ཆོགས་གྲགས་པ་

བསྟན་འཛིན་ཤིང་ཁྱིའི་ལོར་ཁྲིར་འཁོད། ། སྤྲུང་ཡང་མེ་བྱི་ལོར་
སུམ་པ་དཔོན་སློབ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར། ཐུའུ་

བཀྲ་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ནི་ཕེ་རོད་ལང
གྲུ་འི་ཕྱོགས་ཕྱུན་ཆོག་ལུང་པར་བྲ་སྒྲིའི་རིགས་སུ་རབ་བྱུང་

བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་སྒྲུལ་ལོར་འཁྲུངས། རྩ་ཁྱིལ་འོར་དགོན་ལུང་དུ
སྐྱེ་གོང་མའི་གདན་སར་ཐེབས། བདེ་རྒྱ་ཞུ་ཞུ་

སྤྲ་ནས་རག་དབང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་བྱང་དུ་དགོ་བསྟེན
བསྐྱབས། དམར་གཙང་དཔོན་ཚུངས་སྒོ་བཟང་ཆོས་

{ 0064 } རྩེ་ཆུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

འཛིན་ལས་ཡི་གེ་བསྐྱབས། མེ་ཡོས་ལོར་སུམ་པ་མཁན་ཆེན་ལས་རབ་དུ
བྱུང་། ཆོས་གྲུང་ཞུགས་ཏེ་ཐུགས་རིག་

འགྲམ་རྒྱ་མེད་པས་བསྐྱབ་སྐྱུངས་ཀྱི་ཕྱིར་སོན། ས་སྒྲུལ་ལོར
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རོལ་པའི་དོ་རྩེ་ཆོས་སྤེལ་འདིར་

ཆིབས་བསྐྱར་དུས་ལུང་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེས་སྒོ་བཟང་དཔོན་དང་། བདེ་རྒྱ་
ཞབས་བྱུང་རག་དབང་སྒོ་གསལ་རྒྱ་མཚོས་

དུས་གོ་པ་མཛད་དེ་དག་ཚུལ་བསྐྱབས། ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་དེར
ཐེབས་པ་དང་ཐུགས་ཡིད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས།

བཅུ་དགུ་བ་ཤིང་ཕག་ལ་དབུས་སུ་ཐེབས། རྒྱལ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ
མཚོར་མཇུག། ས་དཀར་ཚོས་ཐོག་ལ་སྒྲོ་མང

ཚོས་གྲར་ཐེབས། ཀུན་མཁྱེན་མཚོག་དག་ཚན་ཏུ་བསྟེན། མདོ་སྨད
དུ་བཞུགས་དུས་ནས་ཐུགས་ནང་ཤིན་ཏུ་

གཙང་བའི་དབང་གིས་ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བཞག་ཐ་ན
ཉིན་གཅིག་གི་འགྲོ་བམུད་གལ་ཆེ་བ་ཚུན་ཆད

གྱི་སྤང་དོར་ཅི་གསུང་བསྐྱབ་ཅིང་ལུང་ཚོས་མནང་ག་མཐའ་ཡས
པ་དང་། སྒྲོར་མོ་ལུང་རྗེའི་གཟིམས་ཁང་མར

ཁུ་བུ་སྐྱུར་ས་རྒྱན་སྐྱུར་བའི་གདམས་པ་གསན་ཞིང་སྤྲོ་མ་དང
གནས་གྱི་ཆེ་བས་ལྷག་པར་ཐུགས་རབ་འཕེལ། སྟོན

དཔྱིད་ཐུར་བུ་ཅིག་ཏུ་སྤྲོ་མ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་འཇུག་དཔལ

ཞལ་ལུང་དང་བདེ་ལམ་གྱི་ཟབ་ཁྲིད། བདེ

གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་ཚྲོགས་གྱི་ཁྲིད་རེས་མོས་སུ་གནང་བ་
ལན་མང་དུ་གསན་ཞིང་ཉེར་གཅིག་པ་མེ

གྲང་ལོར་བསྟོན་ཚྲོགས་བསྐྱབས། ལུང་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་དབུས་སུ
ཐེབས། ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གཞན

ཡང་པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས། སྐལ་སྤུ་བཞད་པའི་དོ་རྩེ།
ཡང་དགོན་སྐྱགས་རམས་པ། འབྲུ་ལ་མཁན

ཆེན་ཡེ་ཤེས་བསྟན་སྒྲོན། བ་རི་ཞལ་སྤྲན་པ་དག་དབང་དོན་
གྲུབ་སོགས་ལས་གསན་པ་ཕུལ་བྱིན་མཛད། ཉེར

གསུམ་པ་ས་ཡོས་ལ་གཞུང་ནས་ལྷ་ལུ་མཁན་པོར་བསྐློས། ས་སྐྱེ
བདག་ཆེན་དོ་རྩེ་འཆང་ཀླན་དག་འབྲོ་གྲོས་ལས

ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན། དག་བཤེས་མང་པོར་ལམ་རིམ་མཆན་སུམ་
སྐྱགས་སོགས་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེན་གནང་།

ཉེར་ཕྱ་བ་ཕྱགས་སྒྲུལ་ལ་མདོ་སྒྲིབ་དུ་ཐེབས། སྒྲུལ་པ་མཁན་ཆེན
སོགས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱགས་བཞེད

ལྟར་ཁྱིམ་བཞུགས། བཅི་བཞག་ཕྱགས་ཐོག་ནས་གནང་བ་སོགས
སྤར་སྒོལ་གྱི་འགྲིག་ལམ་གཞིར་བཟུང་ཆར

གཅོད་རྩེས་འཛིན་གང་དྲག་མཛད་པས་བཞུགས་ཡུན་སྤང་ཡང་ཕྱགས་
རྩེ་བྱེད་བསྐྱབས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་རྟིང

བསྐྱུལ་སོགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་འཆད་ཉན་མེ་ལྟར
འབར། ལྷག་ལོར་གསེར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་རྟུ

ཐེབས་དགོས་བྱུང་བས་སྤྱོད་མ་གསར་བའི་བསྐྱོད་བཞག་གི་མཚམས་ལ། རྟེན་
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རིན་པོ་ཆེར

གསོལ་བ་བཏབ་ན་ལེགས་ཚུལ་བཀའ་གནང་། འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན
པོས་ཆན་ཞིའི་ལུང་ལས་གནང་སྟེ

འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ས་སྟངས་ཁྱབ། རྟེན་རྒྱུད་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟང་དག
ལེགས། ལོ་དཀར་ནང་སོ། སྤུ་བཀྲུན་ཕྱག

མཛོད་སོགས་བཀྲ་ཤིས་འཁྲིལ་དུ་ཐེབས་ཏེ་ཀློན་མཁྱེན་མཚོགས་ལ།
ཁྱིའི་སྟོན་འབུལ་ཞུས་པར་ཁྱིར་སྡོད་ཐུབ་མི་ཐུབ།

གང་ལྟར་ཡང་། སྤྱེལ་པའི་སྤྱི་ས་ཐག་རིང་པོར་ཐེབས་སྐྱུ་ཡིན།
འདུག་པས་མཇལ་འཕྲད་བྱེད་པར་ཅིས་ཀྱང་འགོ་

དགོས་གསུང་སྟེ་འཕྲལ་དུ་ཐེབས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོལ་བ་ཡང་ཡང་
བཏབ་པས་སྒྲུ་ཚོས་བཟང་པོ་ལ་ཁྱི་འདོན།

མཛོད་། ལོ་དེའི་སྤྱི་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་དུ་ལྷང་སྐྱེད་རྩེ་
འཆང་ཡེ་ཤེས་བསན་པའི་སྟོན་མེ་ཆེབས་བསྐྱུར།

ཚོས་སྤྱི་གང་ཐད་ནས་ལེགས་ཚོགས་ཡར་སྐྱེལ་འཕེལ། ཤིང་
སྤྱེལ་ལོར་མཚམས་འདིར་ལྷང་སྐྱེད་རིན་པོ་ཆེ།

{ 065 } རྩེ་ཆུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

ཁྱིར་བཞུགས་སྐྱུ་བྱུང་ན་རྟེན་འབྲེལ་དང་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་ཁྱད་
ཆེ་ཆུལ་གསུང་སྟེ་ཁྱིའི་དགོངས་པ་ཞུས། ། ལྷང་

སྐྱོད་མེ་འཆང་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་བྱ་ལ་ན
དམར་པ་པའི་ཚྭ་གས་སུ་འཁྱུངས། ཀུན་མཁྱེན་གོང་མས

ངའི་བླ་མའི་སྤྱལ་སྤྱུ་འཁྱུལ་མེད་ཡིན་གསུངས་ཤིང་། རྒྱལ་བ
ཡབ་སྲས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུང་མཐུན་གྱིས་གདན་སར

བཀོད། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་གོང་མ་ཡུང་རིང་གིས་རྒྱལ་ཁབ
ཆེན་པོར་གདན་དངས། ཁྱི་ཆེན་མཆོག་སྤྱལ་བློ

བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ། དཀའ་ཆེན་ཤེས་རབ་དར་རྒྱས་སོགས་བསྟན
ཏེ་གཞུང་ལུགས་ལ་སྤྱུངས་པས་གཞན

དྲིང་མི་འཛོག་པའི་སྤོབས་པ་བརྟེས། ཤིང་ཡོས་ལོར་སྤྱབས་མཆོག
སྤྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་མགར་ཐར་ནས་བོད་དུ

གདན་འདྲེན་པར་ཐེབས། རྒྱལ་མཆོག་དེ་དང་། ཁྱི་ངག་དབང་མཆོག
ལྷན་ཡབ་སྲས་གཉིས་ལས་རི་བོ་དག

ལྷན་པའི་སྟོན་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་པ་ཡོངས་ཇོགས་གསན། ལྷོ་མང

ཆོས་གྲུང་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་བཤའ་ལུང

གནང་བས་སྟོན་གྲགས་གྲིས་འཇམ་གླིང་ཁྱབ་སྟེ་མཁས་རྒྱུ་འི
གཙུག་རྒྱུ་དུ་བཀུར། དཔོན་སློབ་ཆོས་གྲགས་པ་ལྟ

བུ་ཐལ་འགྲུར་གྲིས་བཅོམ་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཆོན་ལུང་ལྟས
སྟོང་རྒྱལ་པོར་བདེ་མཆོག་གི་དབང་གནང་།

མཁས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སློན་མ་འགྲུག་ལྷན་དང་བལ། ལྷགས་གྲུང
ལོར་སྤར་ཡང་དབུས་སུ་ཐེབས། རྒྱུད་རྟོད་སྤྲད

གྲིས་བདེ་གསང་གི་དབང་ལྟས། རྒྱལ་བ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི
རྣམ་ཐར་བརྩམས། གོང་ས་འཇམ་དཔལ་རྒྱ

མཚོ་རྒྱལ་བའི་སྤྱལ་སྤྱར་རོར་བཟུང་། རྒྱུན་གྲིས་མི་གཟིགས་པའི
ཚུལ་མཛད་ཀྱང་ཕྱག་གིས་རེག་པས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི

དཔེ་གཟིགས་དང་བཀྲལ་ལུང་ཐོགས་མེད་དུ་གནང་། ལེགས་བཤའ་མང་དུ
བརྩམས་ཤིང་ཁྱད་པར་གྲུབ་མཐའ་

ལྷན་པོའི་མཛེས་རྒྱན་བརྩམས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད། ངས
འདི་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གྲུབ་མཐའ་

ཆེན་མོ་ནས་ཉེར་མཁོ་ཉུང་དུ་ཞིག་བཏུས་པ་ཡིན། གྲུབ་མཐའི
འགོ་ཕྱོགས་ཤིག་ཤེས་འདོད་ཆོ་བ་ལྟ་ན་བཟུང་

རྒྱ་དེར་ཡོད་ཅེས་ཁྲི་ཆེན་ནོ་མོན་ཉན་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ
གསུངས་འདུག་པ་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་དུ་

ཤེས་པ་ལ་གཟུར་གནས་སྒོ་དང་ལྷན་པའི་མཁས་པ་ཞིག་དགོས་པའི
གསུང་དུ་སྒྲིང་། དེ་དུས་སྒྲིང་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་

ཁབ་ན་མཆོད་ཡོན་འདི་གཉིས་ཞལ་འཛོམས། སྒྲོད་དབྱུས་གཙང་ན
རྒྱལ་བ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོད་དང་པཎ་ཆེན་

དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་གསེར་ཞལ་ལྷན་རྒྱས། མདོ་སྒྲིད་ཀྱི་ལྗོངས་འདི
ན་ཀུན་མཁྱེན་སྐྱེ་འཕྲེང་གཉིས་པ། སུ་

བཀྲའ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་གཅིག་ལས་གཅིག་ལྷག་གི་མཁས་གྲུབ་དུ་མ
གདན་འཛོམས་པ་བྱུང་། རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་

ཐུའུ་བཀྲན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་དགོ་ལྷན་བསྟན་པའི་མཛེས་

རྒྱན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེའི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཡེ་ཤེས་

བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་རྩ་ལོ་ཐང་དུ་འཁྱུངས་པ་སྒོ་མང་དུ་

ཐུགས་གཉེར་དང་། རྩ་སྒྲིང་ཁྱི་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་

པ་རབ་རྒྱས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བླ་མ་དུ་མ་ལས་ཆེས་བཀའ་མང་

པོ་གསལ། སྤེལ་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དུས་འཁོར་

གྱི་དབང་གསལ་ཞིང་། མན་ཚུན་བླ་སྤྱོད་ཏུ་གྱུར། རྒྱལ་བ་ཚུལ་

ཁྱིམས་རྒྱུ་མཚོ་དང་། མཁས་གྲུབ་རྒྱུ་མཚོ་

གདན་སར་རིམ་ཐེབས་ལ་དབུས་སུ་ཆིབས་བསྐྱར་དང་། ཚུ་བཟང་དགོན་

དུ་ཇོ་ཁང་འགྲན་ཞུ་དང་བྲལ་བ་གསར་

བཞེངས་སོགས་མཛད་པ་ཕྱག་རྗེས་ཆེ། རེ་གཙིག་པ་མེ་རྟ་ལ་

ག་ཤེས་ལ། རྣམ་ཐར་འབྲུག་རྒྱལ་དབང་ཆེས་རྗེས་

མཛད་པ་ཡོད་སྐྱར་། ད་ལྟ་མཚོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་བཟང་ཐུབ་

བསྟན་དར་རྒྱས་ལེགས་མཛད་གོང་འཕེལ་དུ་

{ 0066 } ཅོང་ཆུང་བྱུང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

མཆིས། ། རྟོ་མེས་གཤམ་ཆུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་ཐུབ་བསྟན་
དབང་ཐུག་། རྟུགས་སྟག་ལ་མེར་སྤྲིང་

ཞབས་བྱུང་དག་དབང་ཆོས་ལྡན་བཞུགས་པ་ལོ་མཇུག་ལ་གཏད་ནས་
གཤེགས། ། དགོ་འདུན་མང་གིས་ཁྲི

བྱིན་གྱིས་རྫོབས་པའི་ཆེད་དུ། ཐུའུ་བཀྲན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བཞུགས་
དགོས་ཀྱི་གསོལ་བ་བཏབ། ཆོས་གྲུང་འཆག་

མེད་ཀྱི་བརྩི་བཞག་དང་། ཐོག་མའི་སློ་སྦྱོང་གི་བཤད་པ་ཡིད་
འཁུལ་བ་གནང་བས་ཡར་སྐྱེད་གསར་ཆོས་ཀྱི་ལྷན་བ

བཞིན་བྱུང་། མགྲོགས་སྦྲུང་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོར་ཕེབས་དགོས་བྱུང་
བས། ། རྟོ་རྩོ་བ་ཞབས་བྱུང་དག་དབང་

གྲགས་པ་ནམ་རྒྱལ་ཁྲིར་བཞུགས། མེས་ལེན་ཁྲི་པ་བཞེ
མཆོམས་ལ་ལྷང་སྐྱེད་རིན་པོ་ཆེར་དགོངས་བསྟན་གྱི་ཞུ

འོག་ཕུལ་བའི་ཕྱིར་ཕེབས་སུ་མཆོད་རྟེན་ཐང་གི་བདེ་རྒྱུ་འདུལ་
འཛིན་དར་རྒྱས་རྒྱུ་མཆོད་བསྟུགས་བཟོད་དང་བཅས་

ཁྲི་པར་འོང་བའི་བཀའ་བབས་པ་བཞིན་བཞུགས། འདི་གཉིས་ཁྲིར་
བཞུགས་ཅིང་དགོན་པའི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་དོན་

མཐའ་དག་ཐུབ་བཀའ་རིན་པོ་ཆེར་ཐུགས་རྩེ་གཏད་དེ་ལྷགས་བཀོད་
གང་གནང་བཞིན་བསྐྱབ་པས་ཆོས་ཁྲིམས་

དམ་ཁིང་འཆད་ཉན་ཤིན་ཏུ་འཕེལ། ཆོ་འཕྲུལ་སྒྲོན་ལམ་སྦྱིན་
བདག་སོགས་གང་བཟང་རིམ་པར་བྱུང་བས་ཆོས་

སྲིད་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་གཞན་ལ་འགྲམ་ཆུ་ལྔ་མི་དགོས་པ་
བྱུང་། རྟེན་ལྷགས་སྤང་ལོ་ནས་སུམ་པ་མཁའ་ཆེན་

བཞུགས་། རྟེན་མང་ཏུ་ཐོག་ཐུགས་ལ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དར་རྒྱས་ཐུབ་
བཀའ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་དུ་བཞུགས་སྐབས་གྲགས་ར་

ཕེབས་པས་སྤྱལ་སྤྱོད་ཆེ་བའི་ལུགས་ཀྱིས་འགྲིག་ལ་ཞུགས་རྒྱས་

མཚན་སྐྱོན་གཞིན་དུ་སྐྱེས་ཆས་དང་བཅུ་གཉིད་གི

བཀའ་བློན་ཆོས་མཆོད་པས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་སྐྱོན་མཐུན་དུ་བཅུ་
བཞུགས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་ཕྱག་གཡོག་ཞུས་པའི

ཐུགས་ཟེན་གྱི་སློབ་སྤྱོད་ཡིན་ཞིང་། བཀའ་ལྟར་ཉར་ཆོན་པའི་གི
མཚན་གནས་སུ་ཡང་ལོ་མང་དུ་བཞུགས་། ཡོ

དུ་ཉན་དུ་ལམ་རིམ་མཚན་བཞི་སྤྱོད་ཀྱི་པར་བརྒྱུས་། དེའི་སྤྱོད་
སྐྱོན་ལ་བཅུ་གཉིད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་ཉི་མ།

ཀྱང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དངོས་སློབ་སྐྱོན་ཡིན་ལེགས་པས་
སློབ་མ་མང་དུ་འདུས་། གསུང་རྩོམ་ཀྱང་འགའ་

རེ་སྤྱོད་། དེའི་སྤྱོད་སྐྱོན་བཅུ་གཉིད་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་གྱི་མཆོད་བཅུན་
པོ་དུ་ལྟའི་འདི་པ་དང་སྐྱོན་མཚན་དུ་འཁྱུངས་པ།

དགོན་ལུང་ཆོས་གྲུ་ཞུགས་། ད་ལྟ་མོག་ཡུལ་དུ་བྱོན་། སྤྱོད་
ལོར་ཐུའུ་བཀའ་བློན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བྱ་ཁྱུང་གི

ཁྱིའི་དང་གཉིས་པའི་ཆེན་མོ་མཛད་དེ་ཆོས་གྲུ་མ་ཆགས་པ་དང་གསུང་
ཆོས་སུ་སྤྱོད་འཇུག་གི་བཤའ་པ་མཛད་པས་གསུང་

ཚུལ་ཏུ་ཅང་མཁས་པས་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་གི་ཡིད་རང་དབང་
མེད་པར་འཕྲོག་སྟེ་ཆོས་ཆོས་གྲུ་མའི་ཆ་སྤྱོད་

མཐའ་དག་ལ་བསྐྱེད་པ་མ་ཉར་ནས་ཐེགས་། དགོན་པའི་གླིང་འདབས་སུ་
རྒྱ་མིས་ས་མྱོས་ནས་ཞིང་འདེབས་པ་སོགས་

མི་འཚོམ་པའི་སྟོལ་ངན་བཅུགས་འདུག་པར་ཆོས་གཏམ་བཅན་བརྒྱུད་
ཅན་གནད་ཉེ་རྒྱ་གྲོང་བཞིགས་། སྤྱོད་

དུ་འབྲུལ་སྤྱོད་པ་བཏང་སྟེ་གྲུ་མ་དང་གྲུ་མ་གྲུའི་ཆུ་ཚོལ་
བཅུགས་པ་སོགས་གདན་སར་བཞུགས་མིན་ལ་མ་ལྟོས་

པར་སྐྱོ་ཆོ་འཁྱོངས་ཀྱི་བར་ཆོས་འཆད་ཉན་འགྲིག་ལམ་ཉམས་
གསོས་། བསྟན་བཟུང་ཞབས་ཏེ་གཙང་མེད་། སྤྱོད་

གསུང་བྲུགས་ཀྱི་རྟེན་དང་མཆོད་རྟེན་གྲངས་དང་ཚད་ཀྱིས་དཔོག་
པར་མི་རྣམས་གསར་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་

གྱི་མཛད་པ་མཐའ་ཀླས་པའི་སྒྲོན་མ་བསྐྱེད་པ་ཤིང་། མདོར་ན
བསྐྱེད་པ་འཛིན་སྒྲོང་བསྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་ལ་མཉམ་

མེད་ཅོ་ཤེས་པོ་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་ཁྱེད་
དུ་བཞུགས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་འགོ་ཡོད་པ་གྱི་མགོན་སྐྱབས་

{067} རྩོམ་ཆུང་གི་བྱུང་རྒྱུད་སྐོར་གསལ་བཤད་པ།

མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་གྲུང་ཐར་འཇམ་དབྱེད་སྤྱོད་མས་
མཛད་པའི་རྩོག་མཛད་པ་དཀར་པོ་ལས་

ཤེས་པར་བྱ་ལ། མཆོག་གི་སྤྱུལ་པའི་སྒྲོན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་བཟང་
ཐུབ་བསྐྱེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་

མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ཡབ་སྐུ་ལྷུང་གིས་འགན་བཞུགས་ཀྱིས་རྗེ་གོང་
མའི་བཞུགས་ཁྱིམ་མང་འགས་ལ། ཟབ་རྒྱས་

མན་ངག་གི་ཆོས་རྒྱུན་ཡོད་པ་སྤྱོད་པ་ལས་ཤིང་། བཞུགས་ཏེ་སྤྱུལ་
སྤྱོད་པ་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསལ། དཔུས་

སུ་ཐུགས་གཉེར་གྱིས་མཚོན་ཚོས་སྤྱོད་བྱེད་གི་མཛད་པ་སྐྱོ་གོང་མ
དང་མཚུངས་ཤིང་གདན་སའི་ཁྲི་མཛད།

བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་ལམ་གཙོའི་གཟབ་བཤད་གནང་། གོང་མའི་རྒྱལ
ཁབ་དུ་ཐེབས། འཕྲིན་ལས

གྱིས་ས་སྤྱོད་ཁྱབ་པར་རྩོམ་པའི་མེད་ལ་བར་ཆད་གྱི་རྣམ་པས
ཉིར་ལྡབ་མེ་ཐག་ལ་གཤེགས། དེའི་སྤྱལ་པའི་སྐྱོ

གདན་སར་བཀོད་འཕྲལ་ལྟ་བུར་སྐྱེའི་མེ་ཏོག་ཡལ་ཞིང་། ད་ལྟའི
མཚོག་སྤྱལ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཚོན་པོ་སྤྱོ་བཟང་

དབང་ཕྱག་བཤད་སྐྱབ་རྒྱ་མཚོ་ས་ཐག་ལོར་ཞུ་དམར་དུ
འཁྱུངས། སྤྱལ་སྐྱེའི་དོགས་གནས་སུ་མ་ཅུ་ཅམ་བ་ [~UNG] བ

གནས་བདག་ལ་ཞུས་པར། དོན་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ཤར་ནས་འཆར།
།རྩོ་གཡུ་འབྲུག་སྤོན་པོའི་སྐད་ལ

ཉོན་ཀྱི། །ཞེས་པའི་ལུང་ཐེབས་ལ་བརྟེན་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་ཀུན་

མཁུན་སྐྱེ་འཕྲེང་གསུམ་པར་ཁུས་ཏེ་མཐོ་བ

གསུམ་བསལ། གྲང་ཐང་མཚོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་དབུས་སུ་བཞུགས་པར
ཆེད་གཏད་ཀྱིས་ཅེ་ནས་སྤྲོས་ལ་ལྟར

ཐག་བཅད། གྲེ་ཙོ་བབས་བསྐྱེན་གདན་སར་བཀོད། ཀུན་གཟིགས་མཐོང་བ
དོན་ལྟན་མཚོག་གདན་དངས

ཏེ་དབེན་གནས་ཐར་བསྐྱིད་རྒྱ་རབ་བྱུང་བཞེས། འཇིགས་བྱེད་དཔའ་
གཅིག་དང་བཅུ་གསུམ་མ། ཐུགས་རྗེ

ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དབང་། ལྷར་ཐང་བརྒྱ་ཅུ། མགོན་པོ་དཀར་ནག
གིར་ཇེས་གནང་སོགས་གསལ་ཤིང་ཉིད

ནས་རྟོ་རམས་པ་ཨ་མཚོག་སྤོ་བཟང་། རབ་འབྱམས་པ་དཔལ་ལྡན
གྲགས་པ་གཉིས་རིམ་པར་བཏང་སྟེ་གསལ

སྤྱོད་གི་ཞབས་བསྐྱལ་དང་། གསོལ་ཚིགས་ཀྱི་ཐེབས་སུ་ལོ་རེ་བཞིན
དུལ་སྤྲོས་ལྟ་བུ་རེ་བསྐྱར་གནང་སོགས

ཚོས་སྲིད་གང་ཐད་ནས་སྤྲུགས་འདོགས་ཆེ། ཚུ་བྱི་ལོར་བཀྲ་ཤིས།
འཁྲིལ་དུ་ཕྱེབས། སྐྱབས་མགོན་རང་ཉིད་

གྱིས་ཡོངས་འཛིན་མཛད་དེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྐྱོང་ཚུགས། བཀའ་
ལྟར་བསའི་བསྐྱུས་གྲགས་སྤྲུགས་འཛིན་མཛད།

སྐྱེ་མདུན་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་རྒྱལ་བཞེས་དང་དཔེ་ཁྲིད་འཆག་མེད།
ཟུར་ཚོས་སུ་འཇམ་དབྱངས་ཚོས་སྐྱོར་

སོགས་མང་དུ་གནང་བ་གསུམ། དབྱར་དདུལ་རར་ཕྱེབས་པར་ཞབས་ཕྱི
ནང་མའི་ཚུལ་གྱིས་ཡབ་སྐུ་ལྟན་རྒྱས་

ཆིབས་བསྐྱར། ཞལ་འདྲིས་ཆེ་ཞིང་སྤྲུགས་ནང་ཤིན་ཏུ་ཉེ། མན་
དག་ཞལ་ཤེས་ཀྱང་ཁ་ཤས་གནང་། ཚུ་སྐྱང་ལོར་

[~ONG] གི་བཀའ་ཕྱེབས་བཞིན། དེ་ཅིང་དུ་ཕྱེབས་པར་ཕྱག་དར་ཟི་ལིང་
དུ་བབས་པ་སོགས་ཇི་གོང་མའི་དུས་ལྟར་

ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཟིགས་བསྐྱུངས་ཆེ་བ་བྱུང་། དགྲུང་ལོ་བཙོ་
བརྒྱད་པ་མེ་འབྲུག་ལོར་དགོན་ལུང་ཚོས་

གྲར་ཞུགས་ཏེ་ཐུགས་གཉེར་འཕྲོ་སྐྱོང་དང་། ལུགས་སྤྱེལ་ལོར
བཟླ་ཤིས་འབྲིལ་དུ། ཀུན་གཟིགས་མཆོག་སྤྱེལ་

རིན་པོ་ཆེ་ཆོགས་དབུས་ཞུགས་ཏེ་འབུལ་བ་སྤྲུལ་མཐོ་བ་དང་། ཉིད
ནས་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་བཤའ་པ་གང་རྒྱས་

ཕུལ་། ཆོགས་མང་ལ་དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་མའི་གཟབ་ཁྲིད་བསྐྱེལ་།
སྤེལ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བདེ་གསང་གི་དབང་

སོགས་དང་། ཕྱི་ལོར་ཆེད་གཉེར་གྱིས་ཐེབས་ཏེ་དུས་འཁོར་དབང་
གསལ་། གཞན་ཡང་སྤྲུལ་པ་མཁའ་ཆེན་།

{ 068 } ཚིང་ཆུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤའ་པ།

འདམ་པ་སྤྱེལ་པའི་སྒྲ། ཆོས་ཤིས་དཔོན་སློབ། ཡོངས་འཛིན་ཞང་
ལ་རབ་འབྲུམས་པ་བསྟན་པ་རྒྱ་མཆོ་སོགས་

ལས་སྤྱིར་ཆོས་བཀའ་གསལ་བཞེས་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ད་ལྟ་པེ
ཅིང་དུ་ཐེབས་ཏེ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ལེགས་མཛད་

ཡང་ལྷན་ཉུང་འཕེལ་བའི་སྐབས་སོ། །འཁྱུངས་རབས་གོང་མ་ཡང་
བྱང་མེས་མ་དེས་དོན་དུ་བྱངས་ལྷོགས།

མགིན་ཐོན་ལྷན་པའི་ཐུགས་སྙམ་གྱི་འབྲེལ་ལམ་ མཆོག་གི་སྙམ་པའི་ཐུགས་སྙམ་ལྷན་པའི་ཐུགས་སྙམ་གྱི་འབྲེལ་ལམ་

ཆེད་འབྲི་གྲུང་འཛིག་རྟེན་མགོ་ན་པོ། སྤགས་འཆང་གྲུ་འབྲུམ།
འདྲེལ་ནག་པ་དཔལ་ལྷན་བཟང་པོ། ཉ

བཟང་བྲག་སྐྱུག་པ། མང་ཐོས་རྒྱ་སྐྱབས་སྐྱོ་མཚོ། མི་དབང་ས་
སྐྱོང་ཆེན་པོ། ཅི་ནའི་ཡིག་མཁན་མཁས་པ།

རྒྱལ་བཟང་རབ་བརྟན། སེམས་དཔའ་ཚོས་རྒྱ་མཚོ་རི་བར་རོ། །
སྤྱད་ཡང་ཉིང་ཡོས་ལོར་རྒྱ་བཟང་ལྷུང་།

བསྐྱེད་དབང་ལྷན་པོ། མཚོ་མཁའ་འདིར་དགོ་འདུག་མང་གིས་འཆད་ཉན་
དང་། འགྲིག་ལམ་ཉམས་གསོ་

ཐུབ་ངེས་ཀྱི་སྤྲོ་མ་ཞིག་གསལ་ཆེ་ཞེས་ཟིལ་འདུག་པ་ཞུས།

ཏེ་ཐམས་ཅད་བགོས་ཐོག་ནས་ཐུཌ་བཀྱན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ

ཚབ་ཀྱི་ཨ་མ་གྱི་ཐོང་ཤིང་ཕ་སྐྱེ་མ་སོགས་ལས་སྟེ་རག

བསྐྱས་བཀྱ་ཤིས་འཁྲིལ་དུ་ཐེབས་ཏེ་འཇམ་དབྱངས་

སྐྱེ་མ་བསྐྱར་པའི་སྒྲོན་མེ་གདན་འདྲེན་གྱི་སྒྲོན་གསལ་སྤུལ། འདི

དུས་ཞལ་ནས་ད་ལྟ་དུས་དབང་གིས་དགོན་པའི་

འཛིན་སྐྱོང་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤིད་དང་མ་འབྲེལ་བའི་

ཚོས་རྣམ་དག་གཅིག་འོང་དཀའ་ལ། འཁོར་བའི་བྱ་

བ་ཞིག་དང་འབྲེལ་ཕྱིན་བཟོད་གྲོང་དང་གཏམ་གྱི་གཞི་མ་ཕར་

ཇི་རྒྱས་སུ་སོང་སྟེ། འབབ་ཚུད་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་

མ་འདས་པས་མཛོད་ལས་ཀྱང་། དེ་དག་ཉིད་དུས་གཏམ་གཞི་དང་།

ཁྱེས་དང་། སའི་དངོས་གཞིར་མདོ་

དངས་པ་ལས། ཐམས་ཅད་བཟོད་པའི་འདུ་ཤིས་ཅན། བཟོད་བྱ་ལ་

ནི་གནས་པ་རྣམས། ཁྱེས་གསུངས་

ལ་ཤེས་མཆོམས་འདིར་སྤྲུལ་མའི་བཟོད་གྲོང་གི་འཕྲོད་མ་ཐག་ཏུ
སོང་བས་བྱེད་སྒྲོལ་བཞིག་མི་འདུག་སྐབས་འདིར་

བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་གྱི་ཁྲིའི་ཁྲར་ཡང་འཛོལ་བཞིན་པ་ཡིན་པས་
ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀ་འཆད་ཉན་གྱི་གྲ་ས་ཡིན་སྐབས་

ལྷན་དུ་སྦྲིད་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དགའ། འོན་ཀྱང་ཨ་ལྷན་དབང་ཆེ
ན་འང་ཐབས་ཀྱིས་བཞོལ་ལུགས་ཡོད་ལ། བྲུ་མའི་

གསུང་ནན་ཆེ་བ་བསྒྲེག་ཚུལ་དང་མངོན་ཤོག་བྱེད་ལུགས་མེད་པས་
དང་དུ་ལེན་དགོས་བྱུང་གསུངས། མེས་ལྷུ་ལ་

སྒྲོན་ཟླའི་ཡར་ཆོས་བཟང་པོར་ཁྲི་ལ་ཞབས་སེན་བཀོད། ཆོས་
གྲར་བརྩི་བཞག་འབད་མེད་དུ་གནང་བའི་ཁར་

ལ་སྤྱི་ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་གནང་། གྲུ་མང་གིས་དད་འདུན་ཅི
གཅིག་པས་གསུང་བཀོད་དང་དུ་བྲངས་པས་དགེ་

འདུན་རྒྱལ་སྤྱུགས་མཐུན་ཞིང་འཆད་ཉན་འཕེལ་བ། དུལ་ཁམས་སུ
ལོ་ཆུ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས་མཆོན་

རང་སྤྱིད་གཞན་སློན་ཁོ་ནར་གྱུར། རྟོ་ཅར་ཆེན་ཐོ་ཡོན་མཐུ
སློབས་ཉི་མ་སྤྱོད་གཞིན་དུ་སྐྱོན་སྤུ་བཀྱན

རིན་པོ་ཆེ་འཛམ་གླིང་ལྟོ་མཉམ་ཆེད་ཉིད་གྱིས་ཡབ་ཐང་རྩ་སྤྱི

ལ་འདི་པ་གྲུ་ས་གཅིག་ཏུ་བཞག་ན་ལེགས་ཞེས

བཀའ་གནང་སྟེ་ལོ་མང་པོར་འདི་ཀར་ལྷན་བཞུགས་གྱིས་ཆོས་གྲུ
འགྲིམ། ས་སྤྱི་ལོར་ཕྱག་མཛོད་དོན་གྲུབ་དབང

རྒྱལ་བོད་དུ་དག་སྤྱོད་ལ་བཀའ་མངགས་པ་དང་ལྷན་དུ་གསེར་ཁྲི
སྤྱུ་ལ་བའི་སྤྱོད་དང་འདི་པ་གཉིས་གྲུ་སར་བསྐྱུལ

སྐབས་བསྐབ་བྱ་གནང་སྟེ། ར་སྟོད་སྤྱོད་མ་རིན་པོ་ཆེར་གཏད་གཉེར
མཛོད་པ་བཞིན་སྤྱོད་མའི་གཙོ་བོ། ཡོངས

འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། ཀུན་མཁྱེན་བར་མ་རྣམས་བསྟེན་ཏེ།
འདུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་སློན་སྐྱོན་སྤུ་བཀྱན

{0069} རྩོམ་སྤྱི་བྱུང་རྒྱུ་སྤྱོད་སྐྱོན་སྤུ་བཀྱན་པ་ཤད་པ།

ཐུགས་གཉེར་དང་། ཚེས་བཀའ་གསན་བཞེས། སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་མཐར་
ཕྱིན་ཅིང་། ལྷ་རམས་པ་དང་།

སྒོ་མང་མཁན་པོ་རིམ་གྱིས་བྱང་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བས་
བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཐུགས་ཟིན་གྱི་སྒོ་བ

མར་གྱུར། སྒོ་མང་གི་མཁན་ཁྲི་བརྗེས་མཚམས་རང་ཡུལ་དུ་འབྱོན་
དགོས་ཀྱི་བཀོད་ཁྱབ་གནང་བར། འགྲོ་

འདུག་གང་བྱེད་ལས་ལ་བལྟ་དགོས་པ་འདུག་ཅེས་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་
བས་མེས་ལྷུ་ལ་ལོར་ཡང་བསྐྱར་གསུང་གོག་ཏུ།

ཇ་འཐུང་རྒྱུ་རི་ལས་བསགས་ཡོད་ན་ཡང་རང་གིས་རྩོལ་བ་མ་བྱས་
པར་ལས་ལ་བལྟ་དགོས་ཞེས་བསྟན་པས་ཁ་ནང་།

དུ་ཇ་མི་ཡོང་བ་བཞིན་དུ་འགྲོ་འདུག་གྱུང་རང་གི་འབད་རྩོལ་ལ་
མི་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོང་།

དཀའ་བས་ད་ལན་རང་ཡུལ་དུ་འབྱོན་པའི་རྩོལ་བ་གྱིས་ཞེས་ནན་

ཏན་མཛད་པ་བཞིན་ས་ལུག་ལོར་རང་ཡུལ་དུ

ཐེབས་། ལེ་དེའི་དགུ་པའི་ཡར་ཚོས་ལ་ཁྲི་འདོན་གནང་། ཉར་ཆེན་དུ
རི་ཁྲོད་བཏབ་སྟེ་ཀུན་སྤངས་མཛད།

གསུང་རྩོམ་ཁ་ཤས་དང་། རྩོང་ལི་མཁན་པོས་མཛད་པའི་རྣམ
ཐར་ཡོད་སྒྲུང་། རྟེན་ལྗགས་སྟེ་ལ་ལོར་རྒྱ་ཏིག་

ཞབས་དྲུང་ཡེ་ཤེས་སེང་གོ་རྒྱལ་མཚན། རྟེན་སུམ་པ་ཞབས་དྲུང་། རྟེན་
ལྷུང་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་

རྒྱལ་མཚན། རྟེན་འདན་མ་མཁན་ཆེན་དཔལ་ལྷན་སྟབ་བསྟན་རྒྱ
མཚོ། རྟེན་ལུ་ཤི་ཞབས་དྲུང་། འདི་ལ་

སྟེ་བརྒྱུད་ཡོད། རྟེན་སྤར་ཡང་སུམ་པ་ཞབས་དྲུང་། རྟེན་ལི་ཀླ་རྒྱུད་
པ་ཞབས་དྲུང་དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་

བསྟན་འཛིན། རྟེན་ཡང་འདན་མ་མཁན་ཆེན། རྟེན་སུམ་བླ་ལྷ་རམས་པ། རྟེན་
ཁྲུང་ཆོ་ཞབས་དྲུང་སྟོ་བཟང་

བསྟན་པའི་ཉི་མ། སྒྲེ་བརྒྱད་ཡོད། ། སྤུ་བཀླན་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོ་
བཟང་ཕྱབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན། །

སྤུ་མ་པ་མཁན་ཆེན་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན། རྟོ་བ་
ཞབས་རྒྱུད་སྒྲོ་བཟང་ལུང་རིགས་ཉི་མ། རྗེ

ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་སྒྲུ་ཚར་འཁྲུངས། མཛད་པ་ལེགས་པས་ཐུགས་ཟེན
ཀྱི་སྒྲོ་བ་མར་གྱུར། དེའི་སྤུ་ལ་སྒྲུ་ཨ་རིག་ལྟ

ཆེན་གྱི་སྤུ་ལ་སྤུ་འཁྲུངས། སྤུ་བཀླན་འདི་པས་ཐག་བཅད་དེ
ཁུར་བཞེས་ཀྱིས་གདན་སར་བཀོད། ། མང

སྤུ་ལ་སྒྲུ་སྤུ་ལ་བཟང་ཕྱབ་བསྟན་བསྟན་པའི་ཉི་མ། ། ཡང་ཁྲུང
ཆེ་ཞབས་རྒྱུད། ། བདེ་རྒྱུ་སྤུ་མ་ཚུང་བ། །

ཚུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོ་བཟང་ཕྱབ་བསྟན་དར་རྒྱས། ། ལི་ཀྱ
སྒྲོ་མ་ཞེས་སྤུ་ལ་སྒྲུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ

མཆོ། ། སྤུར་ཡང་རྟོ་བ་ཞབས་རྒྱུད། ། སེར་ལྷིང་ཞབས་རྒྱུད། །
སྤུ་བཀླན་ཞབས་རྒྱུད་དཀོན

མཚོག་ལེགས་བཤད། དགོན་ལུང་དགེ་བཤེས། རྒྱུད་གྲྭ་ཡུན་རིང་
འགྲིམས་པས་ཕྱག་ལེན་ངེས་ཆ་ཆེ། དབུས་

སུ་ཐེབས། བཀྲ་ཤིས་འཁྲིལ་དུ་གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་
སྤྲེལ་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྲས་ལ་གཏུགས། གཞན་

རྩེ་གསེར་ཁང་པ་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་དམ་པ་དུ་མ་ལས་ཆོས་བཀའ་མང་
དུ་གསན། འདི་ཀའི་རྒྱུད་ཁྲིའི་སྐབས་འགྲེལ་

བ་བཞི་སྐགས་དང་། སྐས་དོན་ཀུན་གསལ་གྱི་ལུང་གསན་ནས་ཆོས་
གྲུང་ཆར་ཕྱད། བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་

གྱི་དབང་གནང་། གསང་བདེ་གཉིས་གྱི་རྒྱས་དབང་གི་སྦྱོན་སྟེག་
ཚུགས། ། བདེ་རྒྱ་ཞབས་དྲུང་། ། རྒྱ་

ཏིག་ཞབས་དྲུང་འཇམ་དཔལ་བསྟན་འཛིན་ཉི་མ། ། ལི་ཀྲུ་ཞབས་
དྲུང་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་

མཚོ་། ། བདེ་རྒྱ་སྐྱེ་རྩེ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཁྲུངས། ཀུན་མཁྱེན་

གསུམ་པ། གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས།

སོགས་ལ་གྲུགས། སྐྱབས་པོ་ད་རྒྱལ། ། ཉོར་ཅོང་ཞབས་རྩེ་རག་དབང་
སྐྱོ་བཟང་རྒྱ་མཚན། ། ལྟོང་

{0070} ཅོར་ཆུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

ཀྱུ་མཁན་པོ་སྐྱོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་སྟན་གྲགས་ཀྱི་བར་རྣམས་བཞུགས།
ཏེ་འཆད་ཉན་བསྐྱེད་སྤྱེད། འདི་དག་གི་རྣམ་ཐར་

ཕར་ཟད་མཚན་ཡང་མ་ངེས་པ་མང་རུང་དཀར་ཆག་ཁ་སྐྱོང་ཐོ་
ཅམ་ཁ་ཆོང་ཁུལ་དུ་ཡོད། ། རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཆོང་ནི།

སྤར་རྒྱལ་སྤུས་རིན་པོ་ཆེས་འཇུགས་བཞེད་མཛད་ཀྱང་གསང་འདུས་
རྩོགས་རིམ་གྱི་དཔེ་ཞིག་ཐོག་མར་འབུལ།

མཁན་བྱུང་བས་ད་ངེས་བཅུགས་ཀྱང་ཡུན་རིང་མི་གནས་པ་འདུག།
ཕྱིས་སུ་འཇུགས་མཁན་འོང་ཞེས་ལུང་

བསྟན་པའི་དུས་བབ་དང་མཐུན་པར་ཀྱན་མཁུན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་

པ་དབུས་ན་བཞུགས་སྐབས་ཕྱང་སྐྱོད་གོང་།

མར་ཞུ་ཞོག་ཕུལ་ཏེ་དགོན་ལུང་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འཆད་ཉན་འདུག།
ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་མི་འདུག་པས།

རྒྱུད་གྲུ་ཞིག་གསར་འཛུགས་མཛད་དགོས་ཞེས་ཞུས། ཕྱིས་ཕྱགས་
སྟག་ལོར་ཚོས་སྤྲེའི་དེར་ཡབ་སྲས་ཞལ་འཛོམས་

སྐབས་ཕྱང་སྐྱོད་མཚོག་གིས། ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་མར་སྤྲོས་ཁྱོད་
ཀྱིས་སྤྲུགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་འཛུགས་དགོས་གསུངས་

པ་དུས་ལ་བབ་འདུག་པས། ད་ལན་ཁྱེད་ཀྱིས་འཛུགས་དགོས་ཞེས་བཀའ་
གནང་བར་ཁོང་གིས་ཀྱང་སྤྱི་མའི་

བཀའ་བཞིན་བསྐྱབ་སྟེ་ཚོས་སྤྲེའི་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། འདན་མ་
ཞབས་དྲུང་སོགས་ལ་འགྲེལ་བ་བཞི་སྤྲུགས་ཀྱི་

བཤད་ལུང་དང་། སྤད་རྒྱུད་རྩི་རྩེ་འཆང་གི་ཕྱག་མདུད་ནག་པོ་
ཞིག་གནང་སྟེ་དམ་ཅན་གྱི་རྟེན་བཙུགས་པར་

གཉན་ཆ་ཆེ། ད་ལྟ་སྐྱུ་བརྟན་ཡང་ཡོད། རྒྱུད་གྲུ་འོློབ
དཔོན་དུ་འདན་མ་ཞབས་དྲུང་དག་དབང་བརྟན་

འཛིན་འཕྲིན་ལས་དང་། ཀའ་ཆེན་སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་སྤྲུལ་དབུ
མཛད་པར་བསྐྱོས་ཏེ་རྒྱུད་གྲུ་བཅུགས་ཚུལ་ནི་ལྟར་

སྒྱུ་འི་རང་རྣམ་ལས། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་མ་དག་དབང་པ།
།གྲགས་པ་དོན་ལྡན་བྱེད་ནས་དབུས་རང་

དང་། །སོག་རང་གཉིས་ཀའི་སྟེར་ཆ་ཆེན་པོ་མཛད། །ཁོང་རང་
སྤར་ནས་དགོན་འདིར་རྒྱུད་གྲུ་ཞིག་ །ཚུགས་

ན་སྟུང་པའི་ཐུགས་བཞེད་ཆེ་བ་དང་། །དེད་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་
བསྐྱུལ་མ་ཞུས་པ་ལྟར། །སྤྲུལ་ཁྱི་བ་ལྡན་མ་

ཞབས་དྲུང་སོགས། །ཆུན་པ་མང་པོར་འགྲེལ་བ་བཞི་སྤྲགས་ཀྱི།
།ལུང་དང་གཟབ་བཤད་གནང་ཞིང་བསྐྱབ་

དོན་བཅུལ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་དུས་ཡབ་སྐུ་གཉིས་ཀས་རྗེ་དག་
དབང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལ། རྒྱུད་གྲུ་

འདི་དཀྱིལ་ན་རང་རེ་གསུམ་གྱིས་བཏབ་ཀྱང་སྤྱད་ཉམས་ཆགས་ཏུ་སོང་
དུས་ཁྱེད་གྱིས་སེམས་ལ་འཛིན་དགོས་ཞེས།

ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། མཆོག་ལྟོས་ཟེར་ལ་བརྟེན་ནས་དགོན་པ་
གནས་མ་བྱུ་བ་པ་སྤྱད་ཆགས་པའི་ཆོ་བུ་ཕྱུ་བ་ཀླན།

གོང་མས་ཡང་བསྐྱར་གྱིས་བཏབ། རག་དུང་ཆོས་རྗེ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་
དར་རྒྱས་གྱིས་སློབ་དཔོན་གནང་། ཀྱན།

མཁྱེན་སྒྲིལ་འཕྲེང་གཉིས་པ་དང་། བུ་ཕྱུ་བ་ཀླན་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་
གྱིས་ཆུ་སྤྱུ་ལ་ལེར་འདྲུ་ཁང་གསར་བཞེངས་མཛད།

དཔོན་སློབ་སློབ་བཟང་དགེ་ལེགས། ཆིང་གྲུ་ཆོས་རྗེ། དཔལ་རིན་རག་
དབང་བསམ་འགྲུབ། འདི་དང་རྩ།

ཞེས་དཀའ་བཅུ་རག་དབང་བཙུན་འགྲུས་གཉིས་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་
འབྲིལ་དུ་དམ་བཅའ་བཞག་སུམ་པ་ཆོས།

རྗེ། རྒྱ་ཏིག་ཞབས་དུང་། གཙུག་ལུ་དམ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མང་གི།

དགོ་བཤེས་ཡང་ཅེ། ལྷ་རམས་པ་བྱས། གྲུང་།

ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་བདག་གི་གྲ་ཚང་དམ་བཅའི་སྐབས་

འགས་ལུང་ཕུལ་བས་མཛོད་ཀྱི་ཁས་ལེན་གཅིག་ལོར་།

གསུངས་ཀྱི་སྤྱི་བས་རྩེ་མ་མ་རྟེན། མཚན་ཉིད་གྲ་ཚང་གི་བཅའ་

ཡིག་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་གནང་ཞིང་། བསྐྱུས་

གྲ་ཆེ་ཆུང་། རྩོད་གས་གཉིས། རོན་བདུན་ཅུ། གཞུང་གསར། སེམས་

བསྐྱེད། ཆོས་འཁོར།

{071} རྩོད་ཆུང་གྲུང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

སྐབས་བཞི་པ། དབུ་མ། མཛོད། རྣམ་འགྲེལ། འདུལ་བ་སྟེ་འཛིན་གྲ་

བཅུ་གསུམ་གྱིས་སྒྲོ་མང་ཡིག་ཆ་

རྩིང་བའི་དབུ་མར་གཉིས། དཀྱིལ་ཁང་པའི་འདུལ་བ། ཆོས་མཛོད་

རིན་ཆེན་འབྲེན་པའི་ཤིང་རྩའི་སྟེང་ནས་

མཛོད་ཀྱི་ལུང་སྐྱུ་རོལ་བའི་དོ་རྩེའི་གསུང་གི་རྣམ་འགྲེལ་བཅས་

བཀའ་པོ་ཏ་ལྟེ་འཆད་ཉན་སྒྲུ་མེད། ཆོས་

ཐོག་ཀྱང་སྒྲུ་ཆོས་བཞི། བར་ཆོས་གཉིས། དབྱིད་ཆོས་ལ་ཉེ་ལོགས་
དམ་བཅའ་ཚུགས་པ་དང་། དབྱུར་

གནས་རིང་ཆོས་ཐོག་ཡིན་ལ། བདུན་པའི་ཡར་རོར་པོ་ཏི་ལྟེ་གཞི་
ཐལ་འཕྲེང་བྱུར་བཀོལ་བསྐྱུས་གྲ་བཅས་ཀྱི་

ཆོགས་སྒྲིང་། སྒྲུ་མཇུག་ཉིན་ལྟར་དཀའ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་
འཇོག་འདི་སྐྱས་ཁས་ལེན་ངེས་པོ་

མེད་ན་ཆུན་པ་ཆོས་བསྐྱེད་མེ་བྱེད་སྒྲིང་། ལོ་མཇུག་མགོན་པོའི་གཏོར་
ཆེན་འཆམ་བཅས་དང་ལོ་སར་ཆོས་

གཏོར་། ཆོ་འཕྲུལ་སྒྲོན་ལམ་ཉིན་བཅོ་ལྔ། མཇུག་ཏུ་དབེན་ས་ལུགས་
ཀྱི་ཕྱགས་མཁར་འཆམ་ཆེན་དང་བཅས་

པ་ཡོད་ཀྱང་ཆབ་མདོའི་འཆམ་རྒྱུད་ཡིན་ཟེར། རྗེ་རྒྱལ་དཔོན་
ཀྱིས་རྩ་སྒྲགས་བྱེ་བ་ངེས་ཅན་འགོ་དགོས་ཤིང་

ཞལ་ཤེས་དམིགས་རྣམས་སྐྱོར་སྤྲུམ་སྤྱི་མར་ཆེག་བརྒྱད་དུ་སྒྲེལ་
བ་དང་། དངོས་གཞིའི་དུས་ཚུ་ལོན་གྱིས་ངག་

བསྐྱམ་དགོས་པ་སོགས་ཐུག་ལེན་ཤིན་ཏུ་དམ། ཆོས་འཁོར་སློན་ལམ་
ཉིན་བདུན་བཅས་དུས་ཆོས་དང་དུས་རིམ་

སྤྱིགས་བསྟར་གཏན་ཆགས་སུ་གནས། རྒྱུད་གྲར་འགྲེལ་བ་ཚར་ཕུད་
ངས་ཅན། སྐབ་མཆོད་སྐྱོར། གཏོར་

ཆོན་། དུས་བཞིའི་གཏོར་རྒྱག་ལྷུང་བཟེད་མཆོད་པ། རྒྱུད་མཆོག་
སོགས་རྒྱུད་སྤྲེད་ནང་བཞིན་ལ། ཀུན་

མཐུན་གོང་མས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་ཆོགས་གཏམ་གྱི་ཡི་གེ་སྟོ་
འཛིན་གྱིས་གཏོང་བ་དང་། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འདས་

མཆོད་ཀྱང་ཡོད། བླ་མ་དབུ་མཛད་རྒྱུད་གྲུ་ཡུན་རིང་འགྲིམ་པ་
ཞིག་དགོས་ཤིང་ཆོགས་ཆོས་མ་ཆག་པ་བྱེད། ཆོས་

གཏོར་དགུ་གཏོར་ཅམ་མ་གཏོགས་སྐྱེར་འཆོགས་ཀྱི་འགྲིག་ཁྲིམས་དམ།
གཞན་ཡང་སྤྱི་འདིར་བརྒྱ་བཞི།

འབར་མ་སོགས་དང་། རྗེ་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མའི་གསུང་གི་གཏོར་བསྐྱོད་ག་
མདོས་རིགས་གང་ཡོད། ལས་བཞིའི

སྤྱན་སྟེག་བཅས་ཀྱི་དབྱངས་རྟ་ཕྱག་ལེན་ངོས་གཙང་ཡིད་འཕྲོག་
པ་མཆིས། རྒྱུ་ལྷ་ཁང་ཕྱག་རྟ་ལྟ་སའི་ཇོ

བོའི་ཕྱག་ཕྱད་དུ་བཞེངས་པར་གྲགས་པའི་ཐུབ་པ་ཚོས་འཁོར་མ།
རྗེ་ར་འདྲ་མ། རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་སྐྱབ་ཅིག་གིས

བཞེངས་པའི་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་དང་། གོང་
མ་རྟའི་མིང་ཡོན་མཚོད་ཀྱི་ཐུགས་དམ

རྟོན་ཕྱང་སྐྱུ་རོལ་པའི་དོ་རྗེས་གནང་བའི་བཀའ་འགྱུར་འཛིན་
སྤྱིང་གཡས་བཞག་སྟེང་དུ་རྩོམ་གྱི་ལས་གྲུབ་པའི

བྱམས་སྐྱུ་རྒྱ་གར་ཤར་ལི་གསུང་འབྲོན་རང་རྒྱལ་ཕྱག་མཇུབ་
མར་གྲགས་པ། དེ་དང་ཕྱན་དུ་བཞུགས་པའི

བྱམས་པ་གཙོ་འཁོར་གསུམ། ཐུབ་པའི་དད་ལ་སྐྱེ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི

བྱི་དང་འཕྲོ་བ་རྣམས་དང་། ལྷ་མོའི་ཕྱོ་བྱང་

ནང་མའི་རྟེན་གཙོ་ལྷ་མོའི་སྐྱེ་བང་སྐྱེན་བང་པའི་ཕྱག་
བྲིས་མ་རྒྱལ་བ་དག་འདུན་གྲུབ་ནས་བཟུང་སྐྱེ་འཕྲེང་གསུམ་

གྱི་ཐུགས་དམ་རྟེན། མགོན་པོའི་གསང་བང་། ཚེས་རྒྱལ་ནང་
སྐྱེ་བ། གྲུན་མ་ཁྱེན་གོང་མའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་

རྣམ་འཛུལ་གྱི་སྒྲིང་བརྟན། ལི་མ་ཁང་དུ། འཛིགས་བྱེད་སྒྲོམ་
བསྐྱེད་ས་ས་གཡོས་སྐྱབས་ཐིབས་འོག་རྩ་ལོར་

ཀྱང་སྒྲོན་མ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཅན་སོགས་མང་། ༎ རྒྱུད་ཁང་
དུ། རྗེ་དང་འདུལ་འཛིན་གྱི་ཤངས་ཁྲག་གིས་

བཞེངས་པའི་འཛིགས་བྱེད་བརྩ་གསུམ་མའི་དགྱིལ་བང་མཁས་གྲུབ་
རྗེས་ཐིག་དང་ཚོན་བཀྱེ་ཞིང་རབ་གནས་

{ @072 } རྩོད་རྒྱུད་ཀྱི་བྱུང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

མཛད་པ། རྗེ་དག་འདུན་གྲུབ་པའི་ཕྱག་བྲིས་ཀྱི་སྒྲོན་གསལ་དཔེ།

དོན་འཆང་གི་སྐྱོ་བ་རྒྱན་ཁྱད་འཕགས།

ཀྱང་ཐང་གི་ཐུབ་སྐྱོ་མེ་ཐུབ་མ། ཚོས་སྐྱོང་སྐྱོར། ། ལྷ་ཁང་
ཆེན་མོར། སུམ་པ་མཁན་ཆེན་གྱིས་བཞེངས།

པའི་བྱམས་སྐྱོ། ། སྐར་ཁག་ཕྱང་སྐྱོ་སྐྱབ་དུ། རོ་བོ་ལ་ཀེ
ལྷ་ར་སྐྱང་དར་ཁྲིམས་ཐོག་མ་དང་། བྱམས་

ཆེན་ཚོས་རྩེའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་ཅན་དན་ལས་གྲུབ་པའི་བྱམས་སྐྱོ
ཁྱད་འཕགས་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་བཞུགས། །

ཐུབ་བཀུན་སྐྱབ་བཀུ་གིས་འོད་འབར་དུ། རི་གཙང་ཁང་
རིམ་པ་དུ་མ། ཁྲམས་སྐྱོར་བྱིན་མང་པོ་ཡོད།

ཀྱང་གཙོ་བོ་འཇམ་དབྱངས་གོང་མས་མཁྱེན་ཡངས་གླིང་དུ
བསྐྱགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་དབུས་མ་དང་།

གཟིམས་ཚུང་རྟོག་བྲལ་བསྟི་གནས། ཡོ་ཏི་ཡ་ན། བདེ་ཆེན་ཐུག་
འཆི་མེད་དགའ་ཚེ། བྱིན་རྒྱལས།

གཏེར་མཛོད། གཏུམ་བླ་གྲོལ་བ། མགོན་ཁང་བསེལ་བ་ཚལ། ཀླན་རིག་
ཁང་། གྲུབ་ཐོབ་ཁང་རྣམས།

ཡིན་ལ། མཐུན་ཡངས་གླིང་དུ་དབུས་སུ་རྒྱལ་བ་སེང་གོང་རོ།
གཡས་སུ་མི་འཁྲུགས་པ་དང་འོད་དཔག་མེད་

གཙོ་འཁོར་གསུམ་པ། གཡོན་དུ་སྒྲན་བྲ་དང་། ཐུབ་དབང་གཙོ་
འཁོར་གསུམ་པ་རྣམས་མི་ཚད་ལྷག་ཅིང་དང་།

ཡང་མི་འཁྲུགས་པ་བྱིས་པ་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚད་ཅིང་གཉིས། གཡས་
གཡོན་གྱི་ཀླན་རྩེ་ནང་དུ་ཅུན་དམར་བོ་

ལས་གྲུབ་པའི་བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད། དུས་འཁོར་དང་རྣམ་
རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་སྟེ་གསུམ་རེའི་ཚད།

བཀའ་བསྟན་མཚལ་པར་ཚར་རེ། རི་བོ་ཅེ་ལྷ་ནས་གདན་བྲངས་
པའི་ཐུབ་སྐྱེ་མེ་རྟུག་མ་རྒྱ་གར་གྱི་ལི་མ། གོང་

མ་ཡུང་ལོའི་ཐུགས་དམ་བརྟེན་གྱི་རྩོར་མདའ་གང་ལ། བདེ་མཚོག་
ཐུག་རྩོར་འཁོར་ཆེན། འཛིགས་བྱེད་

ནུམས་ཀྱི་གསེར་སྐུ་ཁྱེད་ལོང་བསོགས་འབྱུང་སྐུ་དང་ཐང་
སྐུ་མང༌། རོས་གཅིག་ཏུ། ཕྱང་སྐུ་རོལ་པའི་རྩོད་

[illegible]

ཞབས་མེད་བཀོད་དེ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་བཞུགས་ཁྲི་བྱེད་
རྒྱལ་མཚན། རྟེན་གྱི་གཙུང་ཁང་དབུས་མའི་

དགྲིལ་དུ་ཤེལ་གྱུར་ནང་དུ་འཇིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་སྒོས་
བསྐྱངས་ལོ་རྒྱུས་ཅན། དེའི་མདུན་ངོས་སུ་གྱུང་

ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་བཟོ་བོར་བསྟགས་པ་དེ
ཉིད་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་ལུང་རྟོན་བྱམས་པ། རྒྱལ་

བཙེང་ཁ་བའི་སྐྱུ་བརྒྱན་གཞན་པམ་མ། གཡམ་གཡོན་དང་།
མདུག་དུ་ལྷུང་སྐྱུ་རོལ་བའི་དོན། སྤྲ་མ་བྱམས།

པཎ་ཀུན་མཁྱེན་པར་མ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུང་བརྟན་མཐོང་བདོན་ལྟེན།

དེདག་གི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆོད་པ་ག་མེད

གཉིས་ཀྱི་སྒྲོལ་དཀར། རྣམ་སྒྲུང་མདོན་བྱང་རྣམས་ཀྱི་གསེར་སྒྲི
ཁྱ་ཚད་མ། མཐའ་སྒྲོར་དུ་གཞྒྲོལ་བྱ་མིག

ཤེལ་སྒྲོལ་ཅན་དུ་མར་ལམ་རིམ་སྒྲིབ་བརྒྱད་ཚད་མ། རྗེ་ཡབ་སྲས།
རྒྱལ་བ་སྒྲིན་རིམ། པཌ་ཆེན་སྒྲིལ་ཕྱི།

ལྷུང་སྒྲིལ་སྒྲིལ་འཕྲེང་། རྒྱལ་སྲས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་དང་། བདེ
གསང་འཇིགས་གསུམ། དུས་འཁོར་། འཁོར

ཆེན་ཀྱི་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་མཆོ། ཀྱུ་རུ་ཀྱུ་ལྷོ། མཁའ་སྒྲོལ་སྒྲོར་གསུམ།

སེང་གའོད་མ། བདེ་མཆོག་དཀར་པོ།

རྟ་མགིན། རྣམ་རྒྱལ་མ། སྒྲོལ་མ་དཀར་ལྗང་། གདུགས་དཀར་སྒྲིགས
དང་། བཤགས་ལྷ་སྒྲིལ་ལྷ་

ཚར་གཉིས། ཉེ་སྲས་བརྒྱད། ཆོས་སྒྲོལ་དུ་མ། མཆོད་རྟེན
བརྒྱད་ཚད་མཚུངས་ལྷ། འཁྲི་ཤིང་སྒྲིགས

གྲིས་ཐང་མང་པོ། ཕྱག་དཔེ་པོ་ཏ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ། ལྷ་འི་ཉིར
སྤྱད་ལྷ་བུ་འི་མཆོད་རྗེས་གང་མང། གཡས་གྱི

{ @073 } ཅོང་ཆུ་འི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

གཙང་ཁང་གྲིན་རྒྱབས་གཏེར་མཛོད་དུ། གྲུ་འཇིམ་ལས་གྲུ་བ་པའི
ཐུབ་དབང་མཐའ་སྐྱོར་དུ་མཛོད་བཅུ་འི

བཞོད་པ་ཅན་དང། བཅུ་གཅིག་ཁལ་གཉིས། རྫོ་ཁྱི་གྱི་ཐུབ་སྐྱ
དང་འོད་དཔག་མེད། ཐུབ་པའི་དུལ་

སྐྱ་གསུང་འབྲོག། རྩེ་མི་ལའི་སྐྱ་ཁྱུད་འཕགས། རྩེ་འི་གསེར་སྐྱ
སྒྲང་ཆེབས་དང་སྤྲེའུ་རྒྱུང་མ་གཉིས། སྤྲ་ཆེན

འབྲོག་མི། འབྲི་ཁྱུང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ། ཐང་སྤོང་རྒྱལ་པོ།
སྤྱན་སྤྲ་བཅུ་གཉིས་པ། ལྷ་པ་ཆེན་པོ་

ནུ་མས་གྱི་སྐྱ་བརྟན། བཀའ་མོ་གྲུ་པའི་སྤྲང་བརྟན་མཐོང་གོལ
མ། ཏུ་ར་རྒྱ་ཐའི་སྤྲང་བརྟན་ཏིང་འཛིན་མ།

བསེལ་བཟེལ་གྱི་དོན་གཤམ་གྱུ་བཤེལ་ཉེ་རུ་གཙུག་པོ་ལོ་བཤེལ་
ཐུགས་དམ་རྟེན་འཁོར་ཆེན་ཡབ་རྒྱུ་སྤུལ་གྱི་

གདེངས་ཀ་ཅན། བདེ་མཆོག་དང་དོན་རྒྱལ་འབྱོར་མའི་སྐྱེ་བཞུག
ཐུག་རྒྱ་གར་ལི་མ་སོགས་རེ་རེ་བཞེན་རྟེན་གཙོར་

འོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡུལ་མཆོན་ཅན། དེ་མཆུངས་ཀྱི་རུ་ཀྱུ་ལྷེའི་གསང་
ཐང་། མཁའ་སྤྱོད་མའི་གསང་ཐང་། འོད་

དཔག་མེད་གྱི་ཞིང་བཤོད་བཤེལ་བྲིས་མ་སོགས་དང་། ཅན་དན་གྱི་
ཐུར་བུ་སྤྱིང་འཕུར་མ་ཆེ་ཆུང་ཉེར་བརྒྱད།

རྩ་གྲིང་པའི་གཏེར་བྱོན་གནམ་ལྷགས་གྱི་དོན། ལྷོ་བྲག་
ཐུག་རྫོང་བའི་མགྲུལ་ཐུར་སོགས་ནང་རྟེན་སོ་སོའི་ལོ་

རྒྱུས་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ། གཞན་ཀྱང་རྩ་ལེལ་སྤོ་ཅན་དུ་མའི་ནང་
དུ་མཁའ་སྤྱོད་མའི་དཔུལ་སྐྱེ་དང་། ཏྲ

མགིན་ཡང་གསང་གི་སྐྱེ་ཆེ་བ། ཅན་དན་གྱི་ཐུབ་སྐྱེ་དང་ཉེ

སྐས་བརྒྱད། པདྨའི་སྒོང་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་རྒྱའི་

ལུགས་གྱི་ལྷ་སྐྱེ་ཆེ་ཙམ་གཉིས་སོགས་གསེར་ཟངས་དང་ཅན་དན་

གྱི་སྒྲིང་བརྟན་རྒྱ་བཟོ་བོད་བཟོ་དུ་མ། བུ་སྟོན་

ཕྱག་དཔེ་བརྒྱད་སྟོང་པ་རྒྱ་གར་དཔེ། སྐྱེས་ཆེན་དུ་མའི་ན་

བཟའ་དང་ཉེར་སྤྱད་སོགས་བྱིན་རྟེན་བསམ་གྱིས་མི་

ཁྱབ་པ་སོ་སོར་ཁ་བྱང་ཅན། གཡོན་ངོས་མགོན་ཁང་གཏུམ་བྲག་

རོལ་པའི་ཕོ་བྲང་གི་ཐུགས་སུ་གཉེན་མགོན་

གསང་ཐང་ཆར་ཆེན་གྱི་ཤངས་མཚེལ་ལས་བཞེངས་པ་གཅིག་དང་།

སྤྱི་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་

ཤངས་མཚེལ་ལས་གྲུབ་པ་གཅིག་རྗེ་དག་དབང་ཚོས་གྱི་རྒྱ་མཚོ་

སྐྱེ་ཐུ་ཕྱིས་བཞེངས་པ་གཉིས་བཅས་ཤིན་ཏུ་

གཉེན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཅན། དེ་དག་གི་གོང་གཞོན་གྱི་མཁའ་སྤྱོད་ནག་

མོའི་ཞལ་ཐང་། ཁུ་བྲག་རྫོང་གི་དཔལ་

མགོན་ཐེམ་པའི་ས་ལས་གྲུབ་པའི་བྲམ་གཟུགས་དང་། གཞན་བྲམ་
གཟུགས་མི་ཚད་ཅིང་ཡུམ་ཆེན་བཞི་བཅས།

དར་གྱུར་ནང་དུ་དོན་གཟུར་གསུམ་པའི་ངོས་གསུམ་ལ་ཞལ་སྒྲུབ
དུས་དང་། གདོང་གཉན་ཅན། དཀར་པོ་ཆོ

འཕེལ་བཅས་རང་བྱོན་དུ་ཐེབས་པ། གྲུབ་ཆེན་ཞིག་གི་དོན་གསུམ་
མཐུ་ལ། བྱིན་པ་གསུང་པའི་རྟོན་རྒྱུ་མཉན་པ་དག

བཞིན་བཀོད་པ། མགོན་ཁང་གི་མར་ཇོ་བོ་རྒྱལ་མཚན་པ་དང་།
དམ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བྱིས་འབྲུར་སྒྲུབ་གཟིགས་

དང་རྟོན་རྒྱུ་དཀོར་ཞོར་བཅས་བཞུགས། གྲུབ་ཐོབ་ཁང་གི་བྲམ་མིག་
དུ་ཅོན་དན་དཀར་པོ་ལས་གྲུབ་པའི་ཉི་མ་

སྐུ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྐྱོལ་མ་ཉེར་གཅིག་གཤམ་གཤམ་དུ་གྲུབ་ཐོབ
བརྒྱུད་ཅུ་གྲུབ་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲུར་སྐྱེ་དང་ཐང་ཀ

མང་པོ། མགོན་ཁང་བསེལ་བའི་ལྷ་སྐྱེ་གྲུབ་དུ་མགོན་པོ་ཕྱག་དུག་

པ་དང་མགོན་དཀར་གསང་ཡུལ་གོད་སྤྱོད་

བཞི་དང་བཅས་པ། ཚེས་རྒྱུ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ། ལྷ་མོ་གདོང་
ཅན་གཉིས་བཅས། རྒྱལ་སྤྱོད་ཉེ་བཞག་

བརྒྱུད་པ། བཅའ་ཅི་ལས་མཁན་བཅས། རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་འབག་
སྤྱོད་མི་ཚད་ཅིང་པ། གྲུག་མཁུལ་གོང་མས་

མན་དག་ལྟར་བཞེངས་པའི་མགོན་པོའི་གསང་ཐང་། པཎ་ཆེན་གོང་
མའི་ཤངས་མཚལ་གྱི་མགོན་ཚེས། རྒྱལ་

{ 074 } རྩོམ་ཆུང་གྱུར་རྒྱུད་སྤྱོད་པ་ཤེད་པ།

སྤྱོད་སྤྱོད་བཟང་བསྟན་འཛིན་པའི་ཤངས་མཚལ་གྱི་འཛིགས་བྱེད་མགོན་
དཀར་ནག་རྩོམ་པོང་མས་བཞེངས་པའི་

ཚེས་སྤྱོད་དེ་དག་གི་གསང་ཐང་བཞུགས་ལ། མན་དག་བཞིན་ཚད་
ལྷན་བསྐྱེད་པའི་རྩོམ་ཆུང་རྒྱལ་དང་།

མགོན་ཁང་ཕྱི་མར་ཅན་དན་དཀར་པོ་ལས་གྲུབ་པའི་འཛིགས་བྱེད་

ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱབས་བརྟན།

དམིག་ཤེལ་སྒོ་ཅན་དུ་མགོན་དཀར་ནག་གྲུང་ཞལ། ཚེས་རྒྱལ། ལྷ་
མོ་རྣམ་སྲས་དམར་མེད། བེག་

ཅོ་བཅས་གྱི་གསེར་སྐྱ། ཕྱག་མཚན་དང་གོ་མཚན་སྒྲ་ཚོགས་གྱི་
སྒྲིན་གཟིགས། ཀླན་རིག་ལྷ་ཁང་དུ། ངན་

སོང་སྐྱོང་བ་ལྷ་སོ་བདུན་གྱི་འབྲུར་སྐྱ་ཁྱུ་ལྷག་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་
དང་། རྩེ་བཅུན་མི་ལའི་རྣམ་ཐར་ཐང་ཀ།

གཟིམས་ཁང་རྫོག་བྲལ་བསྟོ་གནས་སུ། ཀླན་དུ་ཤེལ་སྒོ་ཅན་གྱི་
ནང་དུ་རྣམ་རྒྱལ་མའི་དཔུ་ལ་སྐྱ་ཁྱུ་གང་བསོགས།

སངས་རྒྱུས་བྱང་མེམས་གྱི་གསེར་སྐྱ་དུ་མ། གཡས་གཡོན་དུ་གོང་
མ་ཡུང་ལོས་བཞེངས་པའི་དུས་གསུམ་སངས།

རྒྱས་ཏེ་རྩེ་རྩེ་འཆང་། བྱམས་པ། སྒྲིན་རས་གཟིགས་གྱི་གསེར་སྐྱ་
རྣམས་སྐྱོད་རེའི་ཆད། ཇོ་ཁྱེ་ཡ་ནར་

སྤྱལ་སྤྱོད་དབྱིངས་སྤྱོད་མཆོད་ཕྱག་གིས་པཎ་ཆེན་ཆོས་
སྤྱོད་གྱི་གསང་རྣམ་ཐང་ཀ་དང་ལ་གར་སྤྱོད་གྱི་སྤྱོད་

བརྟན་དུ་མ། གཞན་བདེ་ཆེན་སྤྱོད་འཆི་མེད་དག་འཆི་ལ་སོགས་གོང་
འོག་ཐམས་ཅད་དུ་ཅན་དན་དང་ནན་

མོ་འཕྱལ་མའི་གྲར་ཁང་ཞེས་སྤྱོད་ཅན་དབྱིངས་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་
ནང་དུ་གསེར་དང་ལ། རྒྱ་ཞེས་པ་བསོ། ཅན་ནན་

དཀར་དམར། གསེར་ཐངས་སོགས་ལས་གྲུབ་པའི་འབྲུར་སྤྱོད་དང་མཆོད་
རྟེན། བལ་ཐང་དུ་མ། རྒྱ་ལྷགས་

གྱི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཐམས་དང་། རྟེན་འདུག་ཐོབ་མང་པོའི་
གྱིས་འབྲུར་གྱི་སྤྱོད་བརྟན་སོགས་བསམ་ལས་འདས་

པ་བཞུགས། སུམ་པ་སྤྱོད་དུ་ནང་རྟེན་ལ་བསིལ་བཞེས་གྱི་རྟོ་
ནག་ལས་གྲུབ་པའི་རྟེན་ཀའི་སྤྱོད་བརྟན་འཕྲུར་

ཞེས་སྤྱོད་གསུངས་པ། དཔལ་ན་ལེན་འཛིན་རྟེན་ཁོད་ལས་ཐམས་ཅད་ཐང་པ་

དང་། བཀའ་ལོ་སྟོན་གསུང་བརྒྱུད་སྟེན་གྱི་ལུང་ཐང་པའི་

ནང་རྟེན་རྒྱ་བལྟ་གསལ་སྤྱིས་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་རྒྱ་གཞན་བྱངས།
རྒྱ་གཞན་ཆེན་པོ་ཆོངས་དབྱངས་པ་སྐྱུ་ཕྱེབས།

[illegible]

ནས་མལ་མཐན་པོ་འབྲུལ་སྤྱད་ལ་མངགས་དྲུས་རྟེན་མཇལ་གཏོང་ཆེད་
བྱེད་མཆོ་སྟོན་དྲུས་འཁྲུགས་གྱིས་ཡང་

འབྲུལ་རྒྱུ་མ་བྱུང་བར་ལྷན་པ་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བྱམས་ཆེན་
ཆོས་རྗེ་ལ་གནང་པའི་ཆོས་མ་རིང་བསྐལ་ལ། ལོ་

གྲུ་རྟུན་གྱི་བདེ་མཆོག་གི་ཕྱག་གཡེལ་པའི་མཐེའུ་ཆུང་ནང་
བཞུགས་སུ་ཡོད་པའི་བདེ་མཆོག་སྤྱང་བརྟན། བཤྲ

གྲིང་པའི་གཏེར་སྤུང་ལ་ཆེན་པོས་བསྐྱམས་ཐེབས་ལྟ་བུར
མགོན་གཏེར་ཐོག་པོ་སྤོ་བཟང་མཁས་གྲུབ་ཀྱི

ལག་རྒྱ་བླེང་བ་རིམ་པ་ཁྱུང་། ལྷན་ཐང་བའི་ཐུག་གིས་མཛོད་
བཅུ་འི་ཐང་ཀ་མོག་ས་མང་། ཏུ་བཟང་བླ་བྲང་།

ཡང་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པའི་ལོ་ནས་ལྔ་པའི་ལོ་ལྷན་པ་ལྟར་།
གཞན་ཡང་བདེ་སྤྱི་སྤྱི་ལོ་། རྩོམ་སྤྱི་ལོ་། ལྷན་པ་སྤྱི་ལོ་།

བྱང་ལོ་གྲུ་བྱུ་བྱང་མོག་ས་ནང་ཁག་འགའ་སྤང་། བྱང་གྲུ་
དཀར་བཅུ་འགྲིས་སུ་རྒྱལ་སྤེལ་ཉིད་ནས་གནང་།

བའི་ལྷ་མོའི་ཞལ་ཐང་བྱིན་ཅན་དང་། དཔོན་པ་གསར་འདེབས་དུས་
དེ་ལྟ་སྐད་ཐོས་སར་བཅའ་བས་ལྷ་མོའི་དྲོ་

སྐྱུང་འབྱོར་ཆེད་པ་གྲྭ་ཤག་ཞིག་ཏུ་བཞུགས། ། སྐྱོང་ལམ་ཏུ་
རྒྱུང་བསྐྱེད་པ་སྐྱུ་མཆོཾ་ གོང་ས་ལྟེ་པ།

ཡུལ་སྐད་སྒྲིག་སྤྱོད་རྒྱུ་མཁས་ཀྱི་བཅུ་གསུམ་གླིང་། གཟུང་འཛིན་པའི་
རྩོམ་པའི་ ཡུལ་སྐད་སྒྲིག་བཟང་བསྟན་འཛིན་གཉིས་

{ @075 } ཅོང་ཆུང་གྲང་རྒྱད་སྟགས་བཤད་པ།

གྱུ་ཁབས་རྩེས། རྒྱལ་སྐུ་ཐོ་བྱང་གི་སྒྲོལ་མེད་ལའི་རྩེས། ཨུ

ཐུན་རྒྱལ་ཕྱག་ཏུ་གྲགས་པའི་བྲག་ཕྱག་ཤིང་ད

ཅན། ། སྒམ་ཡུལ་དཀར་པོ་རྒྱ་ངམ་སྒྲ། རྒྱལ་སྒམ་རིན་པོ་ཆེས་གནས།

སྒོ་དང་པོར་ཐུ་ས་ཞབས་གྱི་རྗེས་

གསལ་བར་བབས་པའི་བྲག་སྐྱམ་པ་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་ཁྱེད་པོ་ཅག་གྱི་

སྐྱེ་བ་དུང་མཆོད་རྟེན་གཉིས། ཟུག་རས།

གཟིགས་རང་བྱོམ། ཤར་གྱི་བྲག་ལ་ཕྱག་རྟོམ། སྒོ་ལ་མ། ལྷ་མོ།

སོགས་རང་བྱོན་དང་སྒྲུབ་ཆུ་མང་། ལུབ་

བྱང་མཆོམས་ཀྱི་དྲེ་རིམ་ལུ་རྒྱ་སྒྲུབ་ཁང་། རྫོག་པ་རི

དང་། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གིས་གསེས་ཐུང་མཛད་

པའི་བྲག་རི། ལྷུ་མ་སྤིང་དང། བྲམ་གཟིགས་གནས་པའི་བྲག་སྟེང་།

གི་ངེས་སུ་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ་འི་སྐྱབ་ཕྱག་

ཡོད་པའི་ལཱ་བ་པ་དང་། ཤུགས་པའི་སྐྱབས་སྒྲུབ་ལ་ད་ལྟ་ཡང་

ལུ་བསྐྱུག་དང་། འཁྱི་སྐྱུག་ཏུ་གྲགས། རྟོ་རིམ་

མེད་མཐོང་། ཀམ་པའི་སྐྱུག་འདེབས་དང་། སྐྱུ་གཟིགས་ཚང་མའི
རྩིས་བྲག་ལ་པར་བཏབ་པ་བཞིན་བྱོན་པ་

དང་། མི་མ་ཡིན་ཏུ་མ་ལ་ཚོས་གསུངས་ཤིང་གཞི་བདག་མེད་མཐོང་།
དགོ་བསྟེན་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཚོས་ཁྱི་དང་། སྐྱུ་

གཏུང་གི་ཆ་ཤས་ཀྱང་བཞུགས་པར་གྲགས། རྟོ་བྲག་ཅེ་མཁའ་
སྟོན་ཅེ་འི་ལྷ་ཁང་ལ་ཐུབ་བཀུན་རིན་པོ་ཆེས་

ཞིག་གསོས་དང་། དེ་དང་འདབས་ཆགས་པར་གཟིམས་ཚུང་མཁའ་སྟོན་
ཡང་ཅེ་རུ་སྟོར་དང་བཅས་པ་གསར་

ཏུ་བསྐྱུག་། ལྷ་ཁང་ནང་ཏུ་སྐྱུ་གོང་མ་ཚོས་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱུགས་
དང་། གཏུང་རུས་གྱི་ཡི་གེ་རང་བྱོན་། འབྲལ་སྤང་

སྐྱུ་བསྐྱུ་ལོ་རྒྱུས་ཅན་སོགས་ནང་རྟོན་ཏུ་བཞུགས་པའི་དངུལ་གྱི་
མཚོད་རྟོན་ཐོག་ཚད་མ་བཅས་སྐྱུ་འཕྲེང་གསུམ་གྱི་

གདུང་རྟོན་ལྟ་བུ་མཆོད་རྟོན་གསུམ། ལུང་སྒྱུ་རིན་པོ་ཆའི་
གཟིམས་ཁང་རྟོང་བར་རྗེ་གྲགས་པ་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྱུ།

གདུང་ས་འབུམ། རྒྱལ་སྤྱི་རིན་པོ་ཆའི་གཟིམས་ཁང་དུ་རྗེ་དེ་
ཉིད་གྱི་བཞུགས་ཁྲི་བཞུགས་གདན་གོས་བེར་

བཅས་། སུམ་པའི་གཟིམས་ཆུང་དུ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་པའི་གདུང་
རྟོན། གནས་ཆུང་བཅོན་ཁང་དུ་སྒྱུ།

ལྡེའི་སྒྲུང་བརྟན་ལ་རྗེ་ཆོས་གྱི་ཉི་མས་གཟུངས་གཞུག་མན་
བག་ལྟར་ལུལ་ཞིང་། གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱིས་

རབ་གནས་མཛད། གནས་བདག་ཁང་དུ། ཇིང་གིར་ཉན་གྱི་སྒྲོན་པོ་ཀེ་
རེལ་བྱ་བེར་བམི་མ་ཡིན་སྟོབས་ལྡན་

དུ་སྒྲིམ་ཏེ་བྲག་འདིར་གནས་པ་རྗེ་དུང་བརྟན་པ་རྒྱ་མཆོས་གནས་
བདག་ཏུ་བསྐྱོས། མིང་པོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་

འོད་ལྡན་རྒྱ་མཆོར་བཏགས་པ་མཐུ་ཅུལ་ཅན་བཞུགས། སྤར་གནས་
འདིར་ས་སྒྱུའི་དགོན་ཆགས། ཀམ་རོལ་

པའི་རྩི་ཡུན་རིང་བར་བཞུགས། ཉེར་རྒྱལ་གྱི་དུས་བཅུགས་པའི་
རྒྱ་སྐོར་ཉུག་ཕྱིས་བར་དུ་ཡོད་ཅིང་། ད་ལྟོ

དེའི་ཤུལ་ངོས་འཛིན་རྒྱ་སྐོར་བ་བཀའ་གདམས་སྒྲེགས་བཅའ་ལས། དེ
ཡི་གཞུང་ལ་འཇུག་ངོགས་ཡོད། །ཅེས་

པའི་ལུང་བསྟན་དང་མཐུག། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང་འབྲུག་ལ་
ཆོས་སྡེ་འདི་བཏབ་ཅིང་འཆད་ཉན་བཅུགས་

ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཞེ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་བྱ་འདི
ཡིན་ལ། ཤིང་འབྲུག་དེ་ནས་ལོ་དགུ་པ་ཆུ་བྱི་ལ་སྤྱོད་

འབུམ་དུ་མཚན་ཉིད་གྲུ་ཚང་བཅུགས། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱད་པ་ས་ལུག་
ལ་ཐང་རིང་དང་གོ་ཚང་དགོན་གཉིས་བཏབ།

ཕུ་ཇོའི་དགོན་བཏབ་ལོ་མ་རྟེན་ཀྱང་ཐང་རིང་གི་རྩིས་ཡིན། ས
ལུག་དེ་ནས་ལྷ་པ་ཆུ་པག་ལ་བྱ་ཁྲུང་དུ་མཚན་ཉིད་

བཅུགས། དེ་ནས་ལོ་བཞི་པ་མེ་ལྷག་ལ་རྩིས་སྐོར་རིས་གྲུ་ཚང་

བཅུགས། དེ་ནས་ལོ་ལྔ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག།

པའི་ལྷགས་རྟ་ལ་རྩེ་སྐལ་ལྡན་པས་རོང་པོར་མཚན་ཉིད་བཅུགས།

དེ་ནས་ལོ་བརྒྱད་པ་མེ་གླང་ལ་བསྐྱན་འཛིན་

{0076} ཅོར་ཆུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

ཚས་རྒྱལ་གྱིས་ཚེག་ཐུ་བཅོམ། དེ་ནས་ལོ་བཞི་པ་ལྷགས་འབྲུག་ལ་

བེ་རི་རྒྱལ་པོ་བཅོན་དུ་བབྱང་། དེ་ནས་ལོ་

གསུམ་པ་རྒྱལ་ལ་གཙང་རྒྱལ་བཅོམ་སྟེ་དབུས་གཙང་གླིང་དགུ་

དབང་དུ་བསྐྱུས། དེ་ནས་ལོ་བཞི་པ་ཞིང་བྱ་ལ་རྒྱ་

ནག་གི་རྒྱལ་ས་རྩུར་ཅིད་གྱིས་ཐོབ། དེའི་ཕྱི་ལོ་མེ་ཁྲི་ལ་ལ་མོ་

སྟོ་གོས་རྒྱ་མཚོས་མ་མགུར་དུ་འཆད་ཉན་བཅུགས།

དེ་ནས་ལོ་བཞི་པ་ས་གླང་ལ་རྒྱ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་འབྱོར་

གྱིས་རྒྱ་བཟང་དགོན་དང་། ཕྱི་ལོ་ལྷགས་སྐག་ལ་

བཅོན་པོ་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་གསེར་ཁོག་དགོན་བཏབ། དེ་ནས་ལོ་གསུམ་

པ་ཆུ་འབྲུག་ལ་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ནག་ཏུ

བྱོན། དེ་ནས་སོ་གཅིག་པ་ཆུ་ཁྱིལ་ལ་མོ་བདེ་ཆེན་བཏབ། དེ་ནས་

ཉེར་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས

གྲང་ལ་ཀུན་མཁྱེན་སྤྲ་མས་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གསར་འདེབས་མཛད།

དེ་ནས་ལོ་དྲུག་པ་ཤིང་རྟ་ལ་དཔོན་སློབ

གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་གྱིས་ཅི་ནི་དགོན་ཆེན་དུ་མཆོན་ཉིད་བཅུ་གས

ལ། དེས་ན་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་མདོ

སྤྲད་འདིར་མཆོན་ཉིད་གྱི་བཤད་གྲ་ཐམས་ཅད་ལས་ཕྱི་མོར་གྱུར

ཅིང་། རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པའི་ཐུགས

བསྐྱེད་དང་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་བསྟན་པའི་ཆུ་རྒྱུན

རིང་མོ་ལས་ཕྱོགས་བརྒྱར་འཕེལ་བའི་ཚུལ་ལ་དད

པ་དང་གྲུས་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་རིགས་སོ། །གནས་གྱི་ཁྱད་པར

ཡང་རྒྱལ་སྤྲས་སློབ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་

མཛད་པའི་གནས་བསྟོད་ཀ་ལ་པིང་ཀའི་སྒྲ་དབྱངས་ལས། མདུན་གྱི
ཅོང་ཁའི་རི་རྒྱུད་རིང་བཞི། གྲོ་བཟང་

བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་རྟགས། ཞེས་དང་། འདི་ནས་ཤར
ལྷོའི་ཕྱོགས་མཚམས་སུ། བཤམ་ན

ལུང་པ་ཞེས་བྱ་བར། གཤམ་ར་རྒྱལ་པོའི་གོ་ཁབ་དང་། གྲུབ
རྟགས་མཚན་མ་ལེགས་པར་གསལ། དེ་ནས་

ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་སུ་སང་མཐོའི་རི། སྤྲིད་པའི་ལྷ་ཚེན་མ
ཚེན་སྒྲིམ་ར་ཡི། གནས་གཞི་ཡིན་ཞིང་སྤྲས་མཚོག

སང་མཐོར་འབོད། རི་གནས་དེ་ནི་རོ་མཚར་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཞེས
དང་། སྤྲས་ཡུལ་མདའ་རུ་བྲུ་ཚེན་དགོངས་

པ་གསལ། ཤར་རུ་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་མགོན་བཞུགས། རྟོན་རུ་བ
འོད་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་དང་། །

བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་སྒྲུབ་སྡེ་བྱམས་སྤྱིང་སོགས། མཐོང་ཐོས
བྲན་རིག་མཚོན་པ་སྤྲས་བྱས་ཀྱང་། ཤར་

པའི་ས་བོན་འཛོག་པར་ངེས་ཞེས་གསུངས་ལ་རྒྱས་པར་དཔྱོད་ལྡན
ཡིད་དབང་འགྲུགས་པའི་ཕོ་ཉ་ལས་ཞེས་པར

བྱུ་མཚོད་གཞིས་ལ། སྤར་ཁུང་གར་རྒྱལ་པོ་བྲ་བྲར་ཉོང་ཐའི
ཇི་དང་། དཔོན་མོ་ཨ་རྒྱ་སོགས་ཀྱིས་སྦྱིན

བདག་གི་གཙོ་བོ་མཛད། ཨེ་ཇེ་ནའི་ག་ཤམ་གྱི་གོད་བྱ་སེའམ། སྒྲག
ན་དགོན་ཡན་ཆད་ཕུལ། ཀྱུ་ཕྱི་བསྐྱོན

འཛིན་ཚོས་རྒྱལ་གྱིས་སྟོང་ཤགས་ཀྱི་མཚོ་ཡན་ཆད། ཞུ་ཁོག
གི་ཚུ་མན་ཆད་ཀྱི་དཔའ་ངེས་ཙོང་ཁ་དང་འཇུ་ལག

རོང་འབྲོག་གི་སྤྲེ་རྣམས་ཕུལ་བའི་འབྲོག་སྤྲེ་བརྒྱད་ཀྱིས་དབྱར
གནས་དང་ཚོ་འཕུལ་སྦྱོན་ལམ་ཡང་བཏང་།

དཔོན་མོ་ཨ་རྒྱ་སྦྱིད་ཤོད་སྤྲེ་བ་ཚོས་ཇེ་ལས་ཚོས་གསན་པའི་ཡོན
དུ་མ་ཚུའི་འགྲམ་གྱི་ཤར་བྱང་དཔོན་པོའི་མི་སྤྲེ

སོགས་ཕུལ་བ་འདིར་སྦྱར་བ་མང་པོ་དུས་འཁྲུགས་སྐབས་རྒྱ་འོག་ཏུ

ཁོར་ཀྱང་ད་ལྟ་ཡང་འབྲོག་སྡེ་ཚོ་བརྒྱད། བྱོར་

བ་ལུང་དྲུག་ཡུ་གྱར་ཚོ་བདུན། མདུང་ནག་ཁ་གསུམ་སོགས་རྒྱ་ཆེ
ལ་གསེར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུན་གྱི་བསྐྱན་པའི་

སྤྱིན་བདག་དག་གིས་མཆོད་པའི་གནས་ཡིན་ནོ། ། དགོན་པའི་གཡས་
གྱི་ལུང་བར་དབེན་གནས་གསང་

སྐགས་བདེ་ཆེན། རྗེ་རོལ་པའི་དོ་རྗེས་དགོན་ལུང་གིར་བཞུགས་
སྐབས་བཞེངས་ནས་སྤྱ་མ་མགོན་པོའི་བསྟེན་

{077} རྩོམ་ཆུང་གྱི་རྒྱུད་སྤྱོད་སོགས་བཤད་པ།

སྤྱོད་མཛད་པས་རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་བྱུང། ། ལུང་པའི་ཕྱར་
རྒྱལ་སྐས་གོང་མ་དང་སུམ་པ་སྟོབ་དཔོན་པ་

དགོངས་མཐུན་གྱིས་ཕྱག་འདེབས་མཛད་ཅིང། བཤད་སྤྱོད་གྱི་སྡེ་
གཉིས་གྱི་ཡ་གྱལ་སྤྱོད་སྡེ་བྱང་ཆུབ་གླིང་།

སུམ་པས་བཤད་སྤྱོད་གླིང་ཞེས་གསུངས། བུའུ་བཀྲ་ན་རིན་པོ་ཆེ་

ནས་ཚེས་སྲིད་ཀྱིས་གཟིགས་བསྐྱེད་ཆོད་མེད

པ་དང་འདྲ་ཁང་གསར་བསྐྱོན་མཛད། རྒྱུ་ལྷན་པ་ལྟ་བུ་
ཐུགས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ནི་མདོ་ཁམས་སྐྱེས་པ་སྤྱད་

ཐུགས་རྒྱུ་བཞེད་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་ཟེར་བ་ལས་ལོ་རྒྱུས་གཞན་མི
སྤང་ལ། སྐྱེས་པ་ཚོ་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་

ཐུགས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཐུག་བཞི་པ་མི་ཚད་ཅེས་བྲིན་བསྐྱབས་ཅན་དུ་
གྲགས། ཐུག་བཞི་པ་ལོ་མས་བཞེད་པའི་དུས་

གསུམ་སངས་རྒྱུ་ལྷ་ཁང་རྒྱུ་དང་བཞེད་པར་བཅས་པ་ཞིག་རལ་
དུ་སོང་བསྐྱེད་འཕྲུལ་རྒྱུ་མས་ཞིག་གསེས་

དང་། སྐྱེས་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་རྒྱུ་ལ་བཟོ་བཅོས་གསེར་ཚོས། ལུ་
གསུམ་རེ་ཡོད་པའི་བདེ་ག་ཞེས་མཚོད་རྒྱུ་བསྐྱེད་

གསར་བཞེད་ལ། དེ་དང་འདྲ་བས་ཆགས་པར་ལྷོན་ཞིང་། མེད་ཀྱི་ལྷུ་མ་
རྒྱུ་གཟིམས་ཤིག་བཅས་བསྐྱེད་།

ཕྱང་སྐྱ་ན། ཕྱང་སྐྱ་གོང་མ་གྲགས་པ་འོད་ཟེར་གྱི་གདུང་རུས།
མཆོད་རྟོག། རྟེན་པ་འོད་འཇིག་རྟོན་མགོན་པོ་ནི།

འབྲི་ཁུང་སྐྱ་ར་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་བརྟན་ཡིན་ཁིང་། སྐྱ་རའི་
དཔོན་པོ་ཞིག་གིས་ཇོ་མོ་གློ་ལ་བསྐྱབ་པས། སྐབས་ཞིག་

སྐྱ་བརྟན་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་གསུམ་པ་ཆེ་རུ་སོང་བར། དེད་ལ་
དངོས་གྲུབ་མི་སྟེར་བར་ཁྱེད་གྱི་གསུམ་པ་ཆེ་བས།

ཅི་ཕན་ཞེས་འཇུག་མེས་བསྐྱབ་པས་སྐྱ་འབྲའི་གསུམ་པ་བཅོལ་ཏེ་
དེའུ་ལ་ཆུ་ཟད་མི་ཤེས་པ་བྱུང་། དེའུ་ལ་གྱི་ཕུད་

དེས་འཇིག་རྟོན་མགོན་པོའི་སྐྱ་མང་དུ་བཞེངས་པའི་གཅིག་ཡིན་པར་
གྲགས། ལུ་འུ་ཅིས་དམག་གིས་སྟོན་ལ་རལ་

གྱི་བརྒྱབ་པས་འཕུར་ཏེ་ལྷ་ཁང་གི་ཕྱམ་འོག་ཏུ་བྱོན། དེར་དོད་
དེ་སྐྱ་མཆོན་ལ་མདུང་བརྒྱབ་པས་འཕུར་ཏེ་རི་

ཕུག་ཞིག་ཏུ་བྱོན། བའོད་ཀྱི་ཡུག་ས་མོ་ཞིག་གིས་འཇིག་རྟོན་མགོན་
པོ་ཞེས་འབོད་ཀྱིན་བཙུལ་བས། ས་ཕུག་

ཞིག་ནས་ང་འདི་ན་ཡོད་ཅེས་གསུང་བྱོན། དུག་མེས་གཞན་གྱིས་
འཕྲོག་དོགས་མོ་རང་གི་གོས་གྱིས་བྲི་ལ་ནས་བྱེད་

ཡོང་བས་སྐྱུ་གྱི་བཞོག་སྟེ་ཕྱིན་ཆད་དངོས་སུ་གསུང་འབྱོན་འཕྲོ་
ཆད་ཟེར། རྒྱལ་སྐྱུ་འཛིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལྷན་

གཅིག་ཀྱང་བཞུགས། རྒྱལ་བ་ཞུ་བ་མེད་པའི་མཁྱེན་མཆོད་གཞན་ལ་
བར་འོད་དཔག་མེད་ནི། ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་

བཅོན་སྐྱེའོ་འཛིན་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཨ་ཀར་མཉེས་རྒྱུ་མཆོའི་
འགྲུལ་གྱི་ཚན་དན་སྐྱུ་ལ་སྤྲོད་ནས་རང་བྱོན་མཆོད་ལྡ

སྐྱུ་བྲངས་པའི་གཅིག་སྤྱིད་གོང་ཅེས་གསུངས། ཕྱི་འཛིན་ལོ་གེ་ལྟ་
ར་དང་སྐྱུ་ཆོད་སོགས་ཉམས་ཤིག་ཏུ་འབྲེལ།

གཉིས་གར་བཞུགས་ཕྱད་མཆོད་ཅེས་གསུངས། ཕྱི་འཛིན་ལོ་གེ་ལྟ་
དང་སྐྱུ་ཆོད་སོགས་ཉམས་ཤིག་ཏུ་འབྲེལ།

བཞེངས་སྐྱུ་སྤྱོད་པའི་འཛིན་སྐྱུ་འཛིན་པའི་ཆ་བྱད་ཅན། གཞན་ཡང་རང་

བྱོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཅན་གྱི་ཆེ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་མ།

ཐུབ་པ་དོར་གདན་མ། ཅན་དན་གྱི་འོད་དཔག་མེད་དང་། ཅན་དན་
ཇོ་བོའི་སྤང་བརྟན་ཆུང་དུ། རྒྱལ་སྐུས་

རིན་པོ་ཆའི་གོས་བེར་སོགས་ནང་རྟེན་མང་། ནང་སོ་གོང་མ་བྲུ་མ
ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ་རྒྱ་ནག་མཆོད་གནས་སུ།

བཀྲུང་བའི་བཀའ་ཤོག་ཐམ་ཀ་ཡོད། རྟོ་ཆོས་བཟང་རི་ཁོད་དུ། ཐུའུ་
བཀྲུན་གོང་མ་ཆེ་དག་དབང་ཆོས་ཀྱི།

རྒྱ་མཆོ་བཞུགས་ཤིང་ཐུགས་དམ་ཉམས་རྟོགས་ཤིན་ཏུ་འཕེལ། རྟོ་
ཆེ་འཇིགས་བྱེད། སངས་རྒྱུས་སོ་ལྷ།

གནས་བརྟན་བརྟུ་དུག་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས། ཆོ་སྤྱོས་བཏང་གི་བསམ་
གཏན་པ་བདུན་བཞུགས་པའི་སྐྱབ་པ་མྱེ།

{078} ཅོང་ཆུང་འི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

བརྟུགས་། རྟོ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་སྐྱུ་དུས་སྐྱུ་གོང་མར་བཤགས་ལྷ།

ཞལ་གཟིགས་པའི་གཟིམས་ཚུང་གུང་ལོགས་ལ་མི

འཁྲུགས་པའི་འབྲུར་སྐྱོན་དང་། བར་མཚམས་ཀྱི་ཡུལ་ལྗོངས་ལ་སྤྱོད་
རས་གཟིགས་ཀྱི་རིགས་དྲུག་འདྲེན་ཚུལ་

སོགས་རྣམས་ཐར་མང་པོའི་བཀོད་པ། སངས་རྒྱལ་སོ་ལྔའི་སྒྲན་སྒྱུ
བྱིས་པ་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚད་ཅིང་པ་དང་འདྲུ་ཁང་

གསར་བཟོ། རྟེན་འོག་ཏུ་མཚོད་ཁང་། མགོན་ཁང་དུ་དཔལ་མགོན་བྲམ་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མི་ཚད་ལོང་བ་ཡུམ་བཞི་

དང་བཅས་པ། བཀའ་འགྱུར་ཁང་སོགས་དྲི་གཙང་ཁང་མང་དུ་ཡོད་
པའི་བཀོད་པ་ཁྱད་ཐོན། བྱིས་འབྲུར་གྱི་

དུ་རྟེན་དང་མཚོད་རྩིས་རྣམས་གངས་མང་པོ། དག་འདུན་གྱི་གནས་
མལ་ཡོ་བྱད། ར་ཚུལ་གྱི་ཐེབས་སོགས་

བཞག་རྩི་རྣམས་ཉིད་གྱིས་རབ་གནས་མཛད་དེ་རི་ཁྲོད་ལ་བདེ་ཆེན་
ཆོས་གྲིག་ཞིས་མིང་བཏགས། སྒྲོན་ལམ།

དབྱར་གནས། ལྔ་མཚོད། དགྲ་གཏོར། གཤེགས་གཏོར། ཏུས་མཚོད་སོགས
གྱི་ཞལ་འདོན་གྱིས་མཚོན

པའི་ཕྱག་ལེན་རྣམས་ལ་དག་ཐེར་དང་། ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ཇི
སྲིད་གནས་གྱི་བར་དུ་ལྷ་རེ་བཞིན་དོ་ཇི་རྣལ

འབྱོར་མའི་སྒྲིབ་མཚོད་ལན་གཉིས་རེ་གཏོར་རྒྱུར་དགྱིལ་འཁོར་གྱི
བཅའ་ལོམས། གོས་དང་གསེར་དཔུལ་སོགས

ལས་བསྐྱབས་པའི་མཚོད་རྩམ། ཏ་འི་ལ་དབང་ཆས་སོགས་རྣལ་འབྱོར
གྱི་ཡོ་བྱད། མཚོད་འཕྲེང་གི་འཆམས

གོས་དང་རུས་རྒྱན་སོགས་ཤིན་ཏུ་སྤྲུལ་ལེགས། ཏུས་བཞིའི་སྒྲིབ
མཚོད་ཆེན་མོ། ཉོར་ལྷ་བཅུ་གཅིག་པའི

ཉིར་ལྷ། ལྷ་བ་དང་པོ་དང་བཞི་པ་བདུན་པ་རྣམས་གྱི་ཡར
རོའི་ཆོས་བཅུ་རྣམས་ལ་མཚོད་འཕྲེང་ལ་སྤྲེལ་པ

ན་མཚོད་གར་བ་རྣམས་གྱིས་འཆམས་གོས་དང་རུས་རྒྱན་སོགས་ཚུལ
མཐུན་གྱིས་གྲོན། སྐབས་གང་ཡིན་གྱི

མཚོད་ཇུས་རྣམས་ཐོགས་ཏེ་རོལ་མོ་དང་བཅས་གར་འགྲོས་ཀྱིས་འོང
ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གཡོན་བསྐྱར་བྱས

ཏེ་མདུན་སྒྲོགས་སུ་འགྲངས་ཤིང་། ཚོག་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐབས་གང
ཡིན་གྱི་མཚོད་འབྲུལ། རིག་མ་མ་ཅུ

དུག་གི་འཆམས་དང་བཅས་དོ་རྩེ་གླུ་སོགས་ཕྱག་ལེན་ཁྲུངས་ཐུབ
གང་ཡོད་ཀྱི་རྟ་དབྱངས་དང་ཕྱག་རྒྱ། མཚོད

གར་བ་རྣམས་ཀྱི་གར་འགྲོས། རོལ་མོ་བ་རྣམས་ལ་དྲུང་ཆེན་དང
རྒྱ་གླིང་འབྲུད་ཚུལ། ར་སྐྱབ་བརྟུང་ལུགས།

མཚོད་གཡོག་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོད་གཏོར་བ་ཤམས་ལུགས། ཚོགས་ཇུས་
འགྲེམ་ལུགས་ཚུན་ཆད་རྩིད་ནས་

བསྐྱབས། འདི་ལ་གནང་བའི་དཔྱིད་གླུ་འི་གདངས་འདི་དོ་རྩེ་འཆང
ལྷང་སྐྱུ་རོལ་བའི་དོ་རྩེ་སྐྱུ་ན་རིམ་གྱིས་

མཁའ་འགྲོས་གླུ་ལེན་བ་དངོས་སུ་གསན་ནས་དེ་དང་རྣམ་བཤམ་བྱེད་

པར་མཛད་པའི་བྱེད་སྐབས་ཅན་ཡིན་པས།

བཅོས་བསྐྱར་མི་ཚོགས་པའི་བཀའ་བཅད་མཛད་ཅིང་། རྗེ་ཉིད་གྱིས།
རྣལ་འབྱོར་གསལ་མཐའི་ཉེ་ལམ་ལ་བརྟེན།

ནས་བྱིན་ནི་གི་མཁའ་སྤྱོད་གྲུབ་པའི་རྟོག་པ་གསལ་དུ་བརྟེན།
པའི་ཚུལ་མཛད་པའི་གནས་ཡིན། དེ་དང་སྤྲུལ་ཁྲུང་།

ཉ་ཅང་མི་རིང་བ་ན་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་དོན་ལྟོན་རིང་དུ།
བཞུགས་ནས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་། གཡས་གཡོན་གྱི།

བྲག་རོམ་ལ་དབང་ཕྱུག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཚན་མ་དངོས་སུ་དོད་པ།
སོགས་རྒྱུད་སྤྱོད་རྣམས་ལས་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱབ་པའི།

གནས་སུ་བསྐྱབས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པར་དོན་གྲུབ་གཞིས་ཀ།
གཞིམས་ཁང་ལྷུ་རྒྱན་གྱིང་རྩ་སྐྱོར་དང་བཅས།

པར་དེ་དང་འདབས་ཆགས་པར་སྤྱོད་ཚུལ་ཡིད་དག་འཚོས་འཕེལ།
མཐའ་བསྐྱོར་དུ་ལྷོན་ཤིང་གི་རྩ་བ། དེའི།

{0079} ཅོང་ཆུང་གྲང་རྒྱུད་སྒྲིག་པ་འདྲ་པ།

ནང་དུ་སྤངས་སྤྲོངས་དང་བཅས་མའི་དེ་ཕྱན་སྤེལ་མས་ཡོངས་སུ
བསྐྱོར་ཅིང་དབུས་སུ་དྲངས་བསེལ་གྱི་ཆུ་མཚོ་ཆེན་

པོ། མཚོ་འགྲམ་དང་ཐང་དང་དེ་སྤེལ་རྒྱུ་མི་འདྲ་
བ་ནས་ཐོན་པའི་ཞིང་དང་མེ་རྟོག་རིགས་མི

གཅིག་པའི་ཚེལ། བར་བར་དུ་དབྱིབས་བཀོད་མི་འདྲ་བའི་ཁང་བཟང་
ཐོག་གཅིག་པ་དང་བརྟེན་མ་མེལ་གྱི་བ

གམ་ལྟ་བུ་མ་དང་། རང་བྱུང་གི་ལོ་མའི་སྤྱིལ་བུ་སྒྲིག་པ་བཀོད་
པ་དོ་མཚར་བ། ཐོ་བྱང་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གྱི་བ

པ་སྤྱོད་ཆོས་རྒྱུ་དག་དབང་དེ་འདྲུན་གྱིས་བཏབ། ཐུའུ་བཀྲུན་རིན་
པོ་ཆོས་འདྲུ་ཁང་གསར་བསྐྱུན་གནང་། པ་

སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིས་སྤྱུ་མང་དང་མཚོད་གཞིས་རྒྱུ་མས་གྱིས་དེ་
ཁོད་མགོ་འཇུག་བྱས། པ་སྤྱོད་སྤྱོད་བའི་ནང་རྟོན་ཐོ

བཅས་ཉིད་ལ་ཅིས་སྒྲོད་ཞུས། འཕགས་པ་ལྷ་རིའི་བུའི་སྒྲུལ་
སྒྱུར་སོགས་ནང་རྟེན་མང། ། ཚོས་རྗེ་དགོ

འདུན་རབ་བརྟན་གྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་སྟག་ལོར་བཏབ་པ་
སྤྲུལ་ལུང་རི་ཁྲོད། ། དེའི་བྱུང་གི

རྗེ་འཁོར་ལོ་ཁྲོད་ནི་རབ་འབྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཞིང་སྤྲུལ་ལུང་
ལི་ཀླུ་དགོས་སྒྲོང་གྲགས་པ་བཟླ་ཞིས་གྱིས་བཏབ། །

སྒྲོམ་ཞིས་པའི་བཞུགས་གནས་སྤྱ། དེའི་དཔོན་པོ་ལྷ་ཀླུ་རབ་འབྱུང་མས་
པ་དོན་ཡོད་སྒྲོ་གོས་གྱིས་བཏབ་པ་འབྲུག་

ལུང་དག་འཕྲུག་བཤམ་སྒྲུབ་གླིང་གོང་མ་རྟོའུ་བཟང་ཁྲི་ལོ་
དང་པོ་ལ་དགོན་གནས་སྒྲོང་། ས་གྲང་ལོར་བྱམས་སྒྲུ

དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་པའི་སྒྲུ་ཚད་རྟེན་བརྟེན་པ་བཞེངས། ཐུའུ་བཟུག་
རིན་པོ་ཆེ་འདིར་ཡང་ཁྲིར་བཞུགས། །

རི་ཁྲོད་བསམ་གཏན་ཅི་ནི་ལྷ་ཀླུ་སྒྲོམ་ཚན་དགོ་འདུན་དར་རྒྱས་

གྱིས་བཏབ། དེ་དང་པོར་འབྲས་སྤངས་སུ།

བསྐྱས་གྲུ་འི་ཚིག་བཞག་ལྷོ་བ་སྤྱེད་དུ་མ་ཟིན་པས་དགེ་འཕེལ་དུ་
འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོ་བསྐྱབས་པས་ཞལ།

གཟིགས་སམ་ཡང་ཟེར། ཤེས་རབ་འཕེལ་ཏེ་འཛིན་གྲུ་གཉིས་གསུམ་གྱི་
བརྩི་བཞག་ཟིན་པ་དང་། འཇིགས་

བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་སོགས་རྩོམ་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་མཛད་པར་གསུངས།
༥ ལྷ་གཉན་སེང་མཐོའི་གཤམ་གྱི་ཚང་

གྲུ་འི་སྐྱུ་འབུམ་ནི་དགོན་ལུང་པ་ཚང་གྱུ་དཀར་བརྩན་སོས་བཏབ།
༥ སྤོང་ཤགས་བཀྲ་ཤིས་ཚེས་གླིང་ནི།

སྒོམ་ཞིས་གྲུ་བ་ཆེན་དགེ་འདུན་བཟང་པོ་འམ་དགེ་འདུན་སྒོ་གྲོས་གྱིས་
བཏབ། ཁོང་རབ་བྱུང་བརྩན་གཅིག་པའི་

ལྷགས་ལུག་ལ་ལྷ་གྲུ་སྒོམ་ཆེན་པའི་ཚེ་བོར་འཁྲུངས། ཟུང་དུས་
ལུ་བོ་སྒོམ་ཆེན་པའི་དྲུང་དུ་བྲོས་སྐབས་གྱིས་བྱོན་

ནས་རབ་དུ་བྱུང་། མར་བས་མི་ལ་ཚར་བཅད་པ་ལྟར་གནང་ཡང
ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པས་སྤྲུགས་མཉེས་ནས་མདོ་

སྤྲུགས་ཀྱི་གདམས་པ་མང་དུ་གནང་། དབུས་སུ་བྱོན་ཏེ་འབྲས་སྒོ་
མང་དུ་སྤྲུགས་གཉེར་དང་རྒྱལ་བ་པཎ་ཆེན།

རྒྱལ་སྤྲུག་རིན་པོ་ཅན་ཏེ། སྤྲུལ་སྤྱོད་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་
བསྟེན་ནས་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་གསན། དཀའ་བཅུ་འི་

མཚན་བཀྲགས་སྤྱབ་བསྟུན་དག་འཕེལ་དུ་བྱོན། ལམ་ཁྲིད་བསྐྱབས།
བདེ་མཚོག་ལ་རྩལ་འདོན་གྱི་སྤྲུགས་དམ

མཛད་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟེན། མདོ་སྤྲུག་དུ་འབའོན་པར་
དགོངས་རྒྱལ་སྤྲུག་རིན་པོ་ཆེར་ཁྱུས་པར་

བཤད་སྤྱོད་གྱི་སྤྲེ་གཉིས་འཇུགས་པར་ལུང་བསྟན་ཅིང་ཇོ་བོ་རྒྱལ་
མཚན་པ་སྤྲུང་མར་བསྐྱོས། རང་ཡུལ་དུ་བྱོན་

ནས་རྒྱ་དཔོན་སོགས་མི་འདྲ་འགའ་ཞིག་མ་གྲུས་པས་ཉམས་སད་ཅི་
རིགས་བྱས་པར་སྤྱབ་པའི་རྟགས་མཚན་དངོས་

སུ་བསྟན་པས་ལུ་ཀྱ་གྲུ་བ་ཆེན་དུ་གྲགས། དགོན་ལུང་དུ་རྒྱལ་སྐུ་

དོན་ཡོད་ཆོས་རྒྱུ་མཆོའི་ཞབས་ལ་གྲུགས་ཏེ་

{080} ཅོང་ཆུང་གྲུ་རྒྱུ་སོགས་བཤད་པ།

བྱམས་ཁང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་སྐུ་ཞེས་འདི་འགྲུག་

རབས་ཆོགས་བཅད་མར་བཤད་ཀྱང་རྒྱལ་སྐུ་རྒྱུ་

མ་ཡིན་ནམ་དཔུང་། ལུང་སྐུ་དག་དབང་སྤོ་བཟང་ཆོས་ལྡན་ལ་

སྤེང་བའི་དབང་ལུས། སྐུ་བ་སྤེ་བསམ་གཏན་

ཅེར་ལྷ་ཁང་བྱམས་སྐུ་སོགས་རྟོན་བཞེངས་མཛད། ད་བདུན་པ་

རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་མེ་ཡོས་ལོར་དགོན་

པ་བཏབ། དགོན་ལུང་ཆོས་རྒྱུ་དགེ་སྐུ་ཞེས་ཆོས་སྤྱི་དུ་

བངས། བཅུ་ཅོ་སྐུ་མར་བསྟན་ཏེ་གཤེགས་གཏོར་

བཅུ་གསུམ་། བྱམས་སྐུ་བཞེངས། ཉིན་གཅིག་པ་བོད་མང་པོ་ཆུས་ཁྱེར་

བྱུང་བར་ལྷ་ས་དང་མཛད་པས་རྒྱུགས་སུ་

བསྐྱར་ཏེ་རྟེན་སྤྱོད་ལྟ་བུ་འཛིན་མེད་ལྟ་བུ་དཔལ་འཛིན་གྱི་ཕྱི་ལོ་
པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལ་བཞག་གྲ་བཅུ་གསལ། དེའི་སྤྱོད་

སྤྱོད་མཛོག་གྲ་བཅུ་ལ་མཛོག་མཛོག་སྤྱོད་སྤྱོད་ལོ་མཛོག་བར་འཁྱུངས།
དགྲ་ལོ་དྲུག་པ་ལ་གདན་སར་བཞོད། དགོན་

ལུག་དང་ཡུལ་དབུས་སྤོ་མང་ཆོས་གྲར་ཐུགས་གཉེར་མཛད། རང་
ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་མདུང་ནག་འཇམ་དབྱངས་

དགོན་དང་འདི་ཀའི་ཁྱིམ་བཞུགས་ཏེ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུངས།
སྤྱོད་ལོ་དྲུག་ཆོས་གསལ་ལ་བྱོན་སྤྱོད་ལྟ་བུ་

དབང་མཛོག་ནས་ཨེ་རྟེན་ཏེ་ཐོག་ཐུའི་ཆོལ་དང་། ཐུར་བུ་
སྤྱོད་ཏེ་ཆས་མང་དུ་བསྐྱུལ། ཐུར་ཐོབས་ལམ་

ཐོ་སྤྱོད་ནས་མཛོག་དང་རྒྱུ་དུས་ཟིང་གིས་སྤྱོད་འབྲུམ། དགོན་
ལུང་། གསེར་ཁོག་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་བྱུང་བའི་

གནས་ཚུལ་གསལ་འཕྲུལ་ཞི་བར་གཤེགས། དེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལང་ཐུའི་

པརྟོ་ཕྱེར་འཁྲུངས་པ་ཕྱུན་ཚུགས་གྲགས་པ་

དར་རྒྱས་ཀྱིས་སུམ་ལྷ་མཁན་ཆེན་སོགས་ལ་གཏུགས། མཚམས་འདིར

རྒྱ་ཏིག་ནས་འཁྲུངས་པ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་ཏེ

ཞིབ་ཆ་མ་དེས། དེའི་རྗེས་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་

ལྷུང་རྒྱུ་གོང་མ་དང་རྒྱུ་མཆེད་དུ་ཚུ་སྟག་ལ།

འཁྲུངས་ཏེ། སྤེལ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེའི་དངོས་སྟོབ། བཅུན་ཚུགས་ལེགས།

ཅི་ལྟར་ལན་གཉིས་དང་དབུས་སུ་ཡང

ཐེབས་ཏེ། དགོན་ལུང་ཁྲིར་བཞུགས། རོན་གཉིས་པ་ཚུ་གླང་ལ་ག་ཞེགས།

ལོ་དེར་ལྷུང་རྒྱུ་འདི་པ་དང་རྒྱུ་

མཆེད་དུ་འཁྲུངས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པའི་ཉི་མས་ལྷ་རམས་པ་

བསམ་གཏུན་ཕྱུན་ཚུགས་བསྟན་ནས་ལེགས།

མཇུག་ཡར་ལྡན་དུ་མཆིས། ༎ འཆད་ཉན་གསར་ཚུགས་ཀྱི་ཐོག་མར

གནས་ལྷ་རིག་པ་བཟང་པོ་དར་གྲུས་པས།

སྒྲོབ་དཔོན་མཛད། གཞི་གསུམ་གྱི་ཕལ་ག་ལེན་དང་གར་ཐིག་དབྱངས་
གཙུག་མེགས་བསྐྱབས། སེལ་ལོར་འདྲུ

ཁང་བཞེངས། ཚུ་རྟ་ལ་དོ་རྩེ་འཆང་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་
བཞུགས་ཏེ་ཀ་བ་བརྒྱ་དང་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་འདྲུ་ཁང་

རྒྱལ་ཁྲི་སུམ་པའོས་རྩེ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་ལྷགས་ཡོས་ལ་
བཞུགས། མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་བཅུགས། ཚུ་སྒྲུལ་

ལོར་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ཁྲིར་ཐེབས་ནས་བསྐྱུས་གྲུ། སྒྲོ་རྟགས།
དབྱུ་ཕར། ལམ་རིམ་བཅས་ལ་འཆང་ཉོན་

དམར་ཏེ་དགོན་ལུང་ཐང་གྲགས་པ་དཔལ་འབྱོར་མེ་སྒྲེལ་ལ་བཞུགས། ས་
ཕག་ལ་གྲུབ་དབང་སྒྲུལ་སྒྲུ་མཚོག

གྲུབ་རྒྱལ་མཚན། ཞིང་འབྲུག་ལོར་རྩེ་ཚོས་དབང་རྒྱ་མཚོ་ལོ་
གཅིག་ཅུམ་བཞུགས་ཏེ་ཡོ་བྱད་གང་ཡོད་ཚོགས་སུ་

ཕུལ་ནས་བྱ་བ་ཏང་གིས་རི་ཁྲོས་དུ་ཐེབས། འདིས་བརྩམས་པའི་གདན་

རབས་ཚོགས་བཅད་ཡོད། ཞིང་སྤྱལ་

ལ་ཁྱུང་ཚད་གོ་བཤེས་རབ་བཏན་གྱི་སྤྱལ་སྤྱུང་ག་དབང་སྒོ་
བཟང་། མེ་ལུག་ལ་སྒོ་གོས་རྒྱལ་མཚན། ས་བྱ་ལོར་

བཤེས་གཉིན་བཟང་པོ་བསམ་གཏན་བཞུགས། ཚུ་གྲང་ལོར་སུམ་པ་ཡེ
ཤེས་དཔལ་འབྱོར་ཐེབས་ནས་མདོ་

སྤྲུགས་ལ་བཤད་ཉན་དང་མི་ཏ་སོགས་རྒྱུད་སྒྲེའི་དབང་བཀའ་
མང་དུ་བསྐྱུལ། སྤུ་བཀྲན་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ཁྲིར་

{081} རྩོམ་ཚུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

བཞུགས་ཏེ་འགྲིག་ལམ་བཅའ་ཡིག་ནང་ལྟར་བསྐྱམས་ཞིང་འཛིན་གྲུ་
ཐམས་ཅད་ལ་བསྐོ་སྤྱོད་དང་བརྩི་བཞག་གི་

རྒྱུག་བཞེས་དང་འཆད་ཉན་གང་ལེགས་གནང་། སྒོ་བ་རྒྱུད་དུ་ལྟ་
རམས་པ་དོན་གྲུབ་རྒྱུ་མཚོ་བསྐོས། སྒྲ་བ་སྤྱུ་

ཐོག་དང་པོ་བསམ་གཏན་རྒྱུ་མཚོ་དབུས་ཀྱི་དགོ་བཤེས། དེའི་རྗེས་

མ་བཡིད་ཚོ་བར་འཁྲུངས་པ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་རྒྱུ་མ

ཚོ་པའི་བར་བྱོན་ཅིང་། སྤྱིས་སུ་སྤྱོད་འབྲུམ་དཀའ་བཅུ་ཚོས་གྲགས་
འོད་ཟེར་དང་། སྤུང་ཚེ་ཞབས་དྲུང་གཉིས་

ཀྱུང་ཁྲིར་བཞུགས་། རྗེའི་ཞལ་ཐང་ཕྱག་ནས་མ་གྲུབ་དབང་སྤྱོད་
སྤེང་གཉིས་པས་གདན་དྲངས་པའི་བྱོན་ཅན་།

བཀའ་བསྟན་སོགས་རྟེན་གསུམ་མང་། རབ་ཉི་འི་མེ་ཡོས་ལ་ཚོས་སྤྱོད་
བཏབ་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་རེ་གསུམ་པ་རབ་

ཡིད་ས་བྱ་ཡིན་ལ་བཤད་གྲུ་ཤིན་ཏུ་བཟང་ཞིང་གྲུ་ཚོགས་སུ་མ
བརྒྱབ་སྐལ་བ་ཡོད་སྤྱོད་། འདི་དང་བསམ་གཏན་

ཅེ་ན། འབྲུག་ལུང་སྤེ་སྒྲར་གསུམ་གྱི་མཚོད་གཞིས་སྤྱོད་ཐུག་ཁག་
གཉིས་། དབྱངས་རྒྱུང་བཡིད་ཚོ་བ། ཁྲི་གྲུ་ལ་

ཁའི་ཕྱ་ཡེ་སྤེ་ཚོ་བཞི་ཡོད། རྟོ་སྤོང་བཤག་སྤྱོད་ཐེར་སྤོང་རི་
ཁོད་ཐེར་སྤོང་གྲུ་རིགས་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ལས་ཆགས་

ཟེར་། དེང་སང་ཐང་རིང་གི་གོང་བསྐྱེས་གྱིས་བདག་བྱེད། །

སྒོན་རམས་པ་ཨ་ཀྲུ་ཞབས་དྲུང་སྒྱེན་པ་རྒྱ

མཚོས་བཏབ་པ་ཨ་ཀྲུ་རི་ཁོད། ། ལྷ་ཆེ་རི་ཁོད་སྡེ་ཡུ་སྒོམ་

ཆེན་ཕུན་ཚོགས་རྒྱ་མཚོས་བཏབ། ། རྒྱུད་པ་

སྐར་ཚོས་འཁོར་གླིང་ནི་དབུས་ནས་རྒྱུད་པས་བཏང་པའི་འབུལ་སྤྱད་

པ་ཞིག་བསྐྱད་པའི་སྐར་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་

ཤིང་། འདི་ལ་རྒྱལ་དབང་གིས་གནང་བའི་བཀའ་ཞོག་དེ་མཚར་བ་

དེང་སང་ཡོད། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པས་སྤུ་བཀྲུན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དགོན་ཞིག་གསར་འཛིན་གྱི་

བཀོད་ཁྱབ་གནང་བར་བརྟེན་ལྷང་བསྐྱེན་ཞུས་

པས་། བཀྲ་ཤིས་ཚོས་གླིང་གི་འབྲོག་སྡེའི་ཁོད་ས་དཔྱད་ལེགས་

ཤིང་གནས་བཀྲ་བཟང་བ་ཅུ་ཆེ་ཟེར་བར་བབ་པ་

དེར་དགོན་གསར་ཐར་བ་གླིང་གསར་འདེབས་མཛད་པ་དང་བསྐྱིལ་བ་

ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཕྱགས་གྲང་ལོར་དོ་རྩེ་

འཆང་ཉིད་དེར་ཐེབས་ཏེ་ས་བཅས་དང་ལྷོ་འཕྱུའི་བརྟག་པ་སོགས་
མཛད་དེ་བུམ་གཏོར་བཅུག་ཨ་ནམ་ཆོ་བ་ལ།

བཀའ་གནང་སྟེ། གཡས་གཡོན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལུང་པ་དང་། བཟ།
ཤིས་ལུང་པ། ལྷ་ལུང་སོགས་ས་མཆོམས་

བཅད་ཀྱི་འདུ་ཁང་དབུས་འཕྲུག་གི་དབུས་སུ་ཉིད་གྱི་བཞུགས་ཁྲི།
གཡས་གཡོན་རྒྱ་ལམ་རིམ་སྤྱོད་བརྒྱད་གྱི་སྐྱེ།

བརྟན་བྱིས་པ་ལོ་བརྒྱད་གྱི་བོངས་ཆོད་ཅམ་ལྷ་བཅུ་ད་དགུ།
འོག་ཤོད་ལོགས་བྲིས་ལ་མཛད་བཅུ་དང་། རྗེའི་

རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ། རྒྱ་མཐོང་རྒྱ་སྤྱོད་སོགས་གྱི་ལྟེབས་
བྲིས། རྟེན་རྒྱ་གསེར་ཟངས་གྱི་གཞི་ར། རྟེན་

ཤོད་གཡས་གྱི་མཆོད་ཁང་རྒྱ་ཐོབ་འོ་སྐྱེ་བརྟན་མཐོང་བ་དོན་
ལྡན་གྱིས་གཙོས་པའི་བྲིས་འབྲུར་གྱི་སྐྱེ་རྒྱ་ལ། གཡོན་

གྱི་མགོན་ཁང་རྒྱ་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་མོའི་སྤྱོད་མཆོའི་ཆུ་དང་། བྲེ་མ་

དེའུ་སོགས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་གནས་ཆེན་རྣམས་དང་མགོན་

ཁང་དྲུང་ཁོད་མང་པོའི་ས་ངོ། དམ་པ་མང་པོའི་དབུ་ལོན་
བཟའ་སོགས་སྤྱགས་བསྐྱེད་པས་ཀྱིས་སྐྱོ་རྒྱ་བྱས་ཤིང་།

ཐུགས་ཀར་སློག་འཁོར་བྱིས་སྐྱབ་སོགས་གཟུངས་གཞུག་ཆོད་ལྡན་གྱི་
དམག་ཟོར་ལྷ་མོའི་སྐྱོ་བརྟན་མཐོ་བཅུ་ཅམ་

པར་སྐྱོ་ཐང་བྱིན་ཆེན། རྒྱལ་སྐས་རིན་པོ་ཆེས་གནང་བའི་ཅན་
དང་ཡི་བེ་ཅོན་སོགས་སྤྱན་གཟིགས་སྒྲ་ཆོགས།

དག་སློང་ངག་དབང་དག་འཁྱོས་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་རྒྱ་འཕུག་
གྱི་ཐོག་ཅན་དུ་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཅོག་གི་ཆོས་

འཁོར་ཆེན་མོ། བཅོན་ཁང་ཕོ་བྲང་ནང་མར་དམ་ཅན་གསང་
འགྲུབ། ཁོར་སྐྱབ། མགར་ནག་གསུམ་གྱི་སྐྱོ་

{082} ཅོང་རྒྱུ་ལྡན་སྤྱད་སོགས་བཤད་པ།

བརྟན་མཐོ་བདུན་རེ་ཅམ་པ་ཤིན་ཏུ་བཀའ་གཉན་པ། ཕོ་བྲང་

ཕྱི་མར་བཟང་གོས་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་དྲ་བ་དྲ་བྱེད་སོགས་

སྤྱན་གཟིགས་སྤྱུ་གཙང་། མི་འཁྲུགས་པའི་གོས་སྒྲ་སྤིད་དུ་འདོམ་
བརྒྱད་ཅན་སོགས་བཞུགས། མཚོད་ཇུས་

དང་། དགོ་འདུན་ལ་བསྟན་བཟུར་གྱི་ཡོ་བྱད་གངས་མང་། སྤྱ་བྱང་
གི་དབུས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་དུ་དུས་གསུམ་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་གསེར་སྒྲ་ཡུང་ལོའི་ཐུགས་དམ་མར་གྲགས་པ་བྱིན་ཅན་
བཞུགས་ཁྱི་རྒྱབ་ཡོལ་བཅས། ཅན་ཅན་གྱི་པཎ་ཆེན་

རིན་པོ་ཆེའི་འདྲ་སྒྲ་ཁྱུ་གང་བ་བཀྲས་ལྷན་ནང་རྟེན་ནས་
བྱུང་བ། ཅན་དམར་གྱི་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་བརྟན་

དང་། ལྷ་བབ་མཚོད་རྟེན་ཆེ་བ། རྗེ་གླིང་འཕུར་མ་སོགས་ཅན་
དན་དང་གསེར་བྲངས་ཀྱི་སྒྲ་བརྟན་དུ་མ།

ཐུབ་པའི་དབང་བོ་དང་། རྩོམ་ཆེན་པོ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱལ་
དབང་བཅས་ཀྱི་རྣམ་ཐར། ལམ་རིམ་ཚོགས་

ཞིང་སོགས་སྐྱེ་བའ་མང་པོ། སྤང་འོད་དུ་བཀའ་འགྱུར་དབུས་པར
དང་ཕྱག་དཔེ་པོ་ཏི་བརྒྱ་ཕྱག་བཀའ་བ།

འཕགས་པ་བཙུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་སྐྱེ་བརྟན་ཆེ་བ་སོགས་བྲིས་འབྲུར་གྱི
སྐྱེ་དུ་མ། མགོན་ཁང་དུ་དཔལ་མགོན་ཞལ་

གྱི་རྟེན་ཐང་བསྐྱང་ཇུས་སྤྱོད་གཟིགས། གཟིམས་ཁང་རྣམས་སུ
བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་རྩ་བའི་བྲེ་མ་རྣམས་

དང་། བདེགས་ང་འཛིགས་གསུམ། རྒྱ་རོ་མཁའ་སྤྱོད། ཏྲ་མགྲིན་གསང་
སྐྱབས་སོགས་ཐུགས་དམ་གྱི་སྐྱེ་

བརྟན་བྲིས་འབྲུར། མཆོད་ཇུས་དང་། མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད། ཁང་
རྒྱན་གྱི་སྤོད་སྤྱད་མཐའ་ཡས་པ་ཚར་དུ་

དངར་བ། མདུན་ངོས་ཀྱི་སྤྲིངས་སུ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ས་བོན་དུ་
མས་བསྐྱེད་པའི་རྩི་ཞིང་དང་། མེ་ཏོག་པད་

མ་སྐྱེ་ཆོགས་གྱིས་གང་བའི་སྐྱེད་ཚལ། ཆོས་སྤྱོད་གྱི་མཛད་པ་
ཡང་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན། ཆོགས་པའི་ཞལ་

འདོན་དུ་མི་འཁྲུགས་པའི་ཆོག་གཏན་ཆགས། སྒྲུབ་མཆོད། ཆོ
འཕྲུལ་སྒྲོན་ལམ། བཅའ་ཅོག་ཅོ་འཁོར

གསུམ་དུ་གྲི་ཐོག་བཞག་པ་བརྒྱད། དམ་ཅན། ཀེང་རུས་གཉིས། ཨ་ཙ
ར་གཉིས་དང་བཅས་པའི་འཆམ

བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོའི་ཕྱག་ལེན། བཞི་བ་དང་དགུ་བའི་སྒྲུང
གནས། དྲུག་པའི་སྒྲོན་ལམ། ལོ་སར་ལྷ་མོའི་ཆོས

གཏོར་མོགས་ཀྱི་འགྲིག་ཁྲིམས་ངོས་གཙང་། ཀྲུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས
བཞད་པས་གཙོས་སྐྱེས་ཆོན་དུ་མ་གདན

བྲངས་ཏེ་རབ་གནས། ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བས་སྒྲོད་བཅུད
ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱིན་ཆོན་པོ་དབབ། སྤྲ་མ

ཉོར་སྒྲོམ་པ་ངག་དབང་རབ་བརྟན་གྱིས་སྡུ་སྒྲུབ་ལམ་ཁྲིད་དང་།
དབང་ཚར་མང་དུ་གནང་ཞིང་། དགོན

འདབས་སུ་མཆོད་རྟེན་ཆེ་བ་ཐོག་ཚད་གསུམ་ཡོད་པ་བཞེངས། འདི་པ

འབྲས་སྤྲངས་དག་བཤེས། དག་འཕེལ།

དུ་བཞུགས། རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་ཚད་དུ་བྱིན། ཁྱི་བསོད་ནམས་
གྲགས་པ་དང་གྲ་ཐོག་མཉམ། ཐོག་མར་

དཀར་བུ་འཇིགས་མེད་རྒྱལ་མཚན་ཚོས་ཁྱིམས་པ་དང་། མར་ཚང་
ཚོས་རྩེ་བོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་སློབ་དཔོན་

དུ་བསྐྱོས། དེ་ནས་ལོ་དཀར་དཀར་བུ་རག་དབང་བསྟན་དང་། དེ་འི་
རྩེས་སུ་ཕུར་ཚ་ཚོས་རྩེ་སོགས་རིམ་བསྐྱོས་

གྱིས་བསྐྱངས། མཚོད་རྟོན་ལུང་པའི་ཉེ་འདབས་སུ་རི་ཁྲོད་ཞིག་
ཀྱང་བཏང། བཀྲ་ཤིས་ཚོས་གླིང་སོགས་སྤྱོདས་

དེ་འི་དགོན་པ་དུག་གི་ལས་སྒྲ་དང་། མཚོད་གཞིས་སྒྲ་ཕུར་སོགས་ཚོ་
བ་དགྲའི་མགོ་ཡོད་རྣམས་བསྟུས་ཏེ་གྲུབ་རྟོན་

ཀྱང་མཛད། ། ལེན་རྒྱ་ཐེ་དགའ་ལྡན་གནས་བུ་འཕེལ་རྒྱས་གླིང་
ནི། ལི་གྲུ་སྒྲ་སྒྲེ་རག་དབང་ཚོས་རྒྱལ་གྱིས་

རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་གྲི་ལ་བཏབ་པར་བཤད་པས་བརྒྱ
དང་དུག་པ་ས་བྱ་འདི་ཡིན་ལ། བཙན་པོའི

{ 083 } ཙོང་ཆུང་གྲུང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

བསྐྱས་གྲ། དུམ་སོགས་གསུང་རབ་གྱི་པར་མང་། ༎ དགོན་ལུང་ལྟབ
བྱང་ནས་ཡར་རིམ་པར། སྤ་སྤྱི་ལྟ་མཆོད

སྐར་བཞི། བོད་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་ཞིག་ཨ་མདོར་ཐེབས
པའི་སྐབས། རུས་ཆེན་པ་འབྲུ་ལྟོང་གསུམ་གྱི་ནང་

ཆོན་པའི་སྤེ་ཆོ་ཞིག་ཐོན་ཏེ་མདོ་སྐད་དུ་གཞི་ཆགས་པ་ལ་བྱུར
ཉམས་ཏེ་པ་སྤྱི་ཞེས་གྲགས། དེའི་རྒྱུད་པར་ཇོ་བོ་རྩེ

བོད་དུ་མ་བྱོན་གོང་ཙམ་དུ་པ་སྤོམ་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་རྩེ་འཁྲུངས།
མཆོ་སྤྱིང་ནས་སྒྲུབ་པ་མཛད་པས་མདོན་ཤེས་དང་རྩེ

འཕྲུལ་ཐོབ། ཆབ་བསིལ་སྐབས་ཆོས་གོས་ཉི་ཟེར་ལ་བཀལ་བས་ཉི
འཁོར་གྱི་རྩོག་གོ་པ་སྤུར་སྤོམ་བྱ་བ་བཏུལ་ཏེ་

གདམས་པ་ལྟས། ཚོས་བྱན་མ་རྫོགས་པར་ཉི་མ་རྒྱབ་ཏུ་ཉེ་བརྟེན་
འབྲེལ་མཛད་དེ་ཉི་མ་བཟུང་བས་བྲ་བུར་ཉི་མ་

ཐག་སྟོད་དུ་གྲགས། མཚོ་འགྲམ་གྱི་བོད་སྡེ་དཔོན་པོ་གེ་ཁོད་
ཆུ་བྱ་བས་ཀླ་ཀློའི་དཔོན་མ་རུངས་པ་ཞིག་ལ་ལོ་

རེར་བུ་བུ་མོ་བཅུ་རེའི་ཁྲལ་སྟེར་དགོས་པར། སྐབས་ཤིག་ཀླ་ཀློའི་
དཔོན་དེ་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་པ་སྟོམ་ལ་གསོལ་

བ་བཏབ་པས་ནད་སོས། གཏང་རག་ཏུ་བོད་དཔོན་ལས་མི་ཁྲལ་མི་ལེན་
པའི་བཀའ་གནང་། བོད་དཔོན་དག་འ་

སྟེ་འབུལ་ཆེན་ཕུལ་ནས་སྤྲ་མར་བཀྲུང་། བོད་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
པ་སྟོམ་ཁོ་ན་སྤྲ་མར་བཟུང་དགོས་པའི་བྲིལ་

བསྐྱགས་པས་ཐག་རིང་ན་ཡོད་པའི་བོད་སྡེ་རྣམས་ལ་གྲུ་བ་རེ་
མཚོད་གནས་སུ་བཏང་བས་པ་སྡེ་འི་སྐར་བ་བཅུ་

གསུམ་སོགས་བྱུང་། བོད་དཔོན་འཆི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ཏེ་ངན་སོང་
སྤྱིང་བའི་དབང་ལྟས། ཕྱི་ལོ་འཆི་དུས་

མཚོ་ཁ་ནས་བསང་དུད་ཆེན་པོ་བཏང་བས་འག་འཁྱིལ་གིས་དར་ལམ
འཐེན་པ་དང་། ལ་ལར་ཞབས་ཚུ་ལ་མི

བྱིང་བ་སོགས་ཀྱི་མཐོང་སྒྲོལ་སྒྲོལ་གིས་བྱོན། བོད་དཔོན་ལ
དབང་དང་འཕྲོ་བ་མཛད་དེ་རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་

བྱིར་ག་ཞེས་ཤིང་། འཇུ་ལག་གི་འགྲམ་དུ་འཁོད་བའི་བོད་སྤེལ་རྣམས་ཀྱིས་
སྤྱན་དངས་མཚོད་བཀྱར་བ་གྱིས་པ་ལ།

བོན་པོའི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡོད་པས་ཕྱག་དོག་བྱས་ཏེ་རྣམས་པ་འགྲན
དགོས་ཟེར་བར། བོན་ནག་འདི་ལ་རྣམས་པ་མ

ཐོན་ན་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆེ་བ་མི་ཐོན་པས། ས་ཚུ་གཞམ་གསུམ་
གྲུ་གསུམ་གྱི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས་

གསུངས་པ་བཞིན་བོན་པོ་འཇུ་ལག་གི་ཆུས་ཁྱེར་ཏེ་མཐར་ཆུ་ཕྱོགས་
གཉིས་སུ་གྱེ་བའི་དབུས་ཀྱིས་གྲུ་གསུམ་དུ་ཡོད་

པ་ཞིག་ཏུ་ཞི་ནས་རོ་ཐོན། ད་ལྟ་ཡང་འབྲུག་ཁུང་གི་རྣམས་པ་

མ་ཉམས་ཤིང་། ཚུ་བརྒྱལ་སའི་རབས་ལ་བོན་

རབས་ཟེར་སྒྲང་། སྒྲིབ་པ་མཛད་པའི་སྒྲིབ་ཁང་གི་ཤུལ་ཡང་
ཡོད། འཇུ་ལག་གི་ཚུའི་མིང་ལ་ཚུ་སྡོན་ཟེར་

བར་། ལྷ་སྲིན་མ་རུངས་པ་ཞིག་གི་ས་གནས་བཅས་ཏེ་ཚུ་འགྲམ་གྱི
མི་ཕྱགས་མང་པོ་ཟོས་པས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཚུ་

ནང་གི་སྲོག་ཆགས་དེས་འཇུས་ནས་བརྒྱག་སོང་ཞེས་ཆོ་ངེ་བྱས་པས་
ཚུའི་མིང་ལ་འཇུ་བརྒྱག་ཐོགས་པ་ད་ལྟ་བུར་

ཉམས་། ལྷ་དེ་ཐབས་གང་གིས་མ་ཐུལ་བ་བྲ་སྒྲོམ་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་
ཞིག་མཛད་པས་ཚུ་ཁར་ཐོན་ཏེ་བརྟུལ། བྱང་

ལམ་དུ་བྱད་མེད་ཅིག་གི་བའི་རོ་ལ་འདྲེ་ཞུགས་ཏེ་དབུས་སུ་འགྲོ་
མཁན་བཅོམ་པ་བསྒྲུལ། འདྲེ་ཐོད་སྒྲར་བ་ཞིག་

གི་རྟེན་གསུ་སྟེང་སྒྲང་། བྲ་སྒྲོམ་བོད་དུ་བྱོན་ནས་བསམ་ཡས་སུ་
བཞུགས་སྐབས་བེ་ཉར་གྱིས་ཆོ་འཕྲུལ་བརྟུམས་

པར་ཤིང་རྒྱལ་པོ་ཡམས་པ་གཏེ་གི་གདམས་པ་གཏེ་ནས་བཏོན་ཏེ་བཏུལ་བའི
ལོ་རྒྱུས་གཏེ་མའི་བླ་རྒྱུད་རྣམས་ཐར་

དུ་བཤད། སྤྱི་ཚེ་མཐར་འཇུག་ཚེ་དུ་གྲུར་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་ཡལ་
ཞེས་བཤད་པས་འཇུག་ལུས་བརྟེས་པར་

མདོན་ཤིང་དཔོན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཐོབ་མང་དུ་བྱོན་པས་མདོ་ཁམས་ཀྱི
གཏུང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་བྱིན་བརྒྱབས་ཅན་དུ་

{ 084 } ཚེ་རྒྱུད་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

བྱེད་ཤིང་པ་ལྟེ་ཚེ་ལྷན་འཕན་བྱ་བས་བོད་ཀྱི་ཁྱི་དཔོན་བྱས་
པའི་རྒྱུད་པར་སློབ་གཞི་ཞིག་བོད་དམར་བྱ་བའི་བོད་ལུགས་ཀྱི་

གྲུབ་ཐོབ་ཅིག་བྱང་བའི་བོད་འབངས་མི་ཉུང་ཙམ་ཁྲིད་ནས་
མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་བྱང་ལོས་རི་བྲག་དང་ནགས་ཡོད་སར་

གནས་བཟུང་། སེར་དྲག་ཅིག་བབས་པ་ཤར་རྩོགས་སུ་སོང་བའི་བྲག་
གསེབ་ཏུ་རྟ་དཀར་པོ་གཞན་དང་མི་འདྲ་

བཞིག་འཐེང་ནས་འགོ་མ་རྣམ་པར་ལུས་ཡིད་པར་བལྟས་པས། ཀླང
མིག་གི་གསེབ་ཏུ་ཡུངས་འབྱུ་བྱུག་འདུག་པ

བཏོན་ཏེ་མ་ལོས་ཀྱི་སྒྲགས་བཏབ་པས་དེ་མ་ཐག་སྤྲིན་གྱིས་བཏུམ
ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར། དེ་རྒྱབ་མི་ལམ

དུ། ཏེ་མ་ཆེན་གྱི་ཆེབས་པ་ཡིན། སེར་སྤང་རྣམ་པར་གྱིས་
བྱུན་བརྒྱབ་པ་ཁྲིད་གྱིས་བཏོན་པ་ལེགས། སང

ཉིན་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྲག་དཀར་པོ་ཞེས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་འབྲུ་བའི
རྩར་ཞོག་ལ་དངོས་གྲུབ་ལོངས་ཟེར་བ་བྱུང་། བྱི

ཉིན་ས་དེར་བུ་མོ་མཛོས་མ་ཞིག་དང་། རུ་ཐིག་ཅིག་འདུག་པ
སྤངས། བུ་མོ་དེ་དང་བྱིམ་ཐབས་བྱས་ནས་ལོ

གཅིག་སོང་བ་ན་གོད་པ་ཞིག་བཅས་པའི་ནང་ནས་ཁྱེད་ཡིད
འཕྲོག་པ་བརྒྱད་བྱུང་འཕྲལ་བུ་མོ་ཡང་མི་སྒྲུང་བར

གྲུར་། བུ་བརྒྱད་ཀྱི་མ་བྲག་རྩ་ནས་རྟེན་པས་བྲག་ཚ་བརྒྱད
དུ་གྲགས། བུ་མོ་དེ་མ་ཆེན་གྱི་སྤྲས་མོ་ཡིན་པས་བྲག་ཚ

མཆོག་མཆོག་གི་ཆ་བོ་དང་། མཆོག་པའི་རུས་ལྟ་ཡིན་ཟེར།
ཏུ་ཐིག་དེ་ལ་མོ་བཏབ་པས་ཤིན་ཏུ་ཐིག་པ་བྱུང་།

སྒྲོ་ཉོར་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་སྤང་དོར་འདྲི་བ་བྱུང་། ཏུ་ཐིག་ཤིག་གི་
བའི་སྤྱུ་ལས་བྱས་པ་དེར་སངས་ཡང་ཡོད་སྐད། ཉོར་གི་

སྒྲོ་བོ་ཡས་སྤྱུ་གོད་ལོད་གི་བུ་མོ་བྲག་ཆ་ཆེ་བའི་བྲིམ་ཐག་གི་
ཏུ་བསྐྱུས་པར་བྱ་གསུམ་བྱུང་བའི་ཆེ་བ་དེས་ཞུ་འི་སྤྱིང་དུ་

ཐོད་ཀ་དམར་པོ་བཅུ་གསུམ་ཉེ་སོག་ཆས་སྤྱད་པས་ཞུ་དམར་དུ་གྲགས་
པ་དང་། སྐས་ཐ་ཆུང་གི་རྒྱུད་པར་བྱག་རྩོར་

གི་རྒྱལ་འབྱོར་བ། ཐོག་དངོས་སུ་འབེབས་ཀྱིས་པའི་པ་སྤྱི་ཆོངས་
པ་ཐོག་འབེབས་སོགས་སྤྲགས་ཀྱིས་ཅན་མང་

པོ་དང་། ཕྱིས་སུ་རྩོ་རྩེ་འཆང་ཆོས་གི་ཉི་མ་འཁྱུངས། བྲ་
སྤྱི་ལྟ་མཆོད་འབུལ་དཔོན་ཤེས་རབ་གྲགས་གིས་རྒྱལ་

སྐས་རིན་པོ་ཆེ་གདན་དྲངས། ལྷུ་ཅིར་གྲགས་པའི་དར་ཅོ་མདོའི་

རྒྱལ་ཁབ་དྲུག་གིས་རྒྱའི་རྒྱལ་ས་འཕྲོག་དུས་ཉི

འཁོར་གྱི་རྟོག་རྟོག་འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲ་དང་། ལྷ་ལྷ་ཅིས་དམག་

དཔེན་དགོན་ལུང་དུ་ཡོང་ཕྱིས་གྲིས་ཉོར་དུས་

དང་། དེ་ལོན་སྟགས་མཆོད་གཞིས་གྲོང་ཚོ་འགའ་བཅོམ་སྟེ་སྟེ་བཤེལ་ལ།

ཉི་དུས་ལྔ་མཆོད་ནང་སོ་བཟོད་པ་བརྩོན

འགྲུལ་ཐོག་གིས་རྒྱུ་ལྷིང་ལི་གསུམ་དང་སྒོ་ཤིང་ལ་ནས་འཁྱུགས་

པ་མནན། དགོན་ལུང་པས་འདྲུ་ལག་ཚུ་ལ་བཟམ་

པ་བཅུགས་པར་སྐྱོད་ག་གི་ཇག་པ་ཐོན་ཏེ་སྐྱུའི་མཛོད་དུ་ལ

སྐྱེལ་མཁན་བཅོམ་པས་རྒྱ་དམག་གིས་དགོན་པ་གཏོར་

བར་བརྩམས་དུས་ལྔ་མཆོད་ནང་སོ་བཟེད་པ། ནང་སོ་བཟེད་པོ།

ནང་སོ་ནང་བྱ་སོགས་ཀྱིས་ནང་རྩལ་པ་དང་ས

མེད་བྱིན་ཏེ་དམག་བསྐྱོག་པས་པུ་ཏི་འི་སྐར་བ་རྣམས་གྱིས་དགོན་ལུང་

ལ་བྱས་པ་ཆེ། ཉང་པོ་གོང་མ་རྒྱལ་སྤྱལ།

ལུང་པ་དང་འབྲེལ་ཆེ་བས་བྲག་བཙན་སྤྱང་མར་བསྟན་ཅིང་། སྒྲར་
བཤག་གི་ནང་རྟོན་ལ་སྟག་ལུང་ཕུ་མདོ་སྟགས་

བཀའ་བརྒྱུད་སྟོགས་ནས་བྱུང་བའི་རྟོན་བྱིན་བརྒྱབས་ཅན་མང་ལ།
འདིར་སྒྲོལ་མ་གསུང་འབྲོན་གྱི་གསུང་

གདངས་ཐོས་བཞིན་པ་དམ་འབྱར་མ། མཁའ་འགྲོ་མ་སུ་ཁ་སྒྲིའི་
དབུ་ཐོད་སྒྲི་དང་བཅས་པ་ན་རྒྱན་དར་

དབྱངས་ཅན། ཨ་ཡིག་རང་བྱོན་དུ་ཡོད་པའི་རྗེའི་ཆོས་དང་ན་
བཟའ་ཆ་ཚང་། པཎ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་

གྱི་ན་བཟའ་ཆ་ཚང་། ཡོལ་བ་དན་སོང་སྟོ་གཅིད། ཨ་ལ་ཐན་རྒྱལ་
པོའི་དབུ་ལྷའི་རྟོག་དང་འཕྲེང་བ་གསེར་བྱར།

{085} རྩོམ་ཆུང་གྱུད་རྒྱུད་སྟོགས་བཤད་པ།

རྗེའི་བྱགས་དམ་རྟོན་འཇིགས་བྱེད་གྱི་སྒྲི་དང་། ལ་བ་སྒྲོན་སྒྲི་བྱིན་
ཅན། རྗེའི་དབུ་སྒྲི་བྱུང་གསུམ་ནང་བཞུགས་

སུ་ཡོད་པའི་རྗེའི་སྒྲིབ་བརྟན་རིགས་གསུམ་མ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི
བསུང་ཆེ་ལ་ལེ་བྱེད་པ་སོགས་པ་སྟོའི་ཉོན་མོ་སྟོང་དུ་

གྲགས་པ་བཞུགས། ལྷ་ཁང་ལ་མེ་ལོར་སྐབས་མེ་མ་བཞེས་པ་དང་།
མེ་སྟོན་ཅུང་ཟད་རེ་ལས་མེད་པ་མང་དུ་

སྒྲིབ་པ་ ། ལེ་ཀྱུ་སྟོན་རམས་པས་བཏབ་པའི་མང་འདུས་རི་ཁོད་ཆོས་
ལུང་དག་འཕེལ་གླིང་། ཕྱིས་སུ་ཐུབ་

བཀའ་ནི་ནཔོ་ཆེས་འདྲ་ཁང་གསར་བཞེངས་སུ་སྟོབ་ཚུང་ལུ་ཀྱ
ཆོས་རྗེས་བཞེངས་པའི་ཐུབ་བཀའ་འདྲ་སྐྱུ་ ལུ་ཀྱ

ཆོས་རྗེའི་རྗེས་སུ་མྱ་ཀྱ་རབ་འབྱམས་པ་དག་དབང་བཟང་པོ་
བཞུགས། ། དགོན་ལུང་བ་བ་རི་དཀར་བཅུ་གྲགས་

པས་བཏབ་བ་ཤིང་ལུང་རབ་བརྟན་བསམ་འགྲུབ་གླིང་། ། སྤར་རི་
ཁོད་པ་འགའ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ལས་ཆགས་པ་

བུམ་པར་ཆོས་ལུང་། ། ཚུ་བཟང་དགོན་དགའ་ལྡན་མི་འགྲུར་གླིང་
འདེབས་པ་བོ་ནི། སྐྱེ་ཐོག་དང་པོ་རྗེའི་

དངོས་སྒྲོབ་གསུང་རབ་མང་དུ་མཁྱེན་པའི་བསྟན་འཛིན་བཅུ་གཉིས།
ཀྱི་དང་པོ་འབྲོམ་བཅུན་ཤར་འབྱུང་སྒྲོ་གོས།

སྤུས་པ། དེའི་སྒྲེ་བ་རི་བོ་ཅེ་ལྟར་ཏུ་ཤར་ཞིག་ཏུ་སྒྲུ།
འཁྱུངས་ལ། དེ་ཡང་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བ་

ལས་སྤྲུབར་རྒྱ་གར་ཀྱི་དགའ་བཅོམ་པ་མ་ཉི་རྒྱ་བ་སོགས་བྱོན།
ནས་རྒྱ་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བར་མཛད།

པའི་རྗེས་འབྲང་ལ་ཏུ་ཤར་ཟེར། ཆ་ལུགས་དང་སྐད་རིགས་ཅོམ་
མ་གཏོགས་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་དང་འདྲ། དགེ།

སྒྲོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་ཕལ་ཆེར་འདྲ་ལ། ཤེན་པར་མཐོང་
བཅོམ་བཅི་བས་དེ་སྒྲིབ་བྱེད་དང་། བྱིམ་པའི་གོས།

ལས་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་སྤྲུང་གིན་ཏུ་ཡངས་པ་དང་། དམར་
སེར་ཚོས་ཆེན་དུ་བྱེད་པས་རུང་མཐུན་གྱི་སྒོན།

པོ་གྲོན་པ་སོགས་ཡུལ་དུས་གྱི་དབང་ཡིན་ལ། ཉང་ག་སེས་ལྷ་ཁྱུ་མིན།

ཚོང་མིན། གྱིའི་ལྷ་ཟེར་བ་གསུམ་ཡོད།

པའི་སྤུ་མ་བསྐྱབ་ཁྲིམས་སྒྲངས་པའི་དགོ་ཚུལ་སྒྲོང་དང་། བར
མ་བསམ་གཏན་པ། ཕྱི་མ་ཐོས་བསམ་པའི་མིང་།

ཡིན། རྩེ་སྒྲོད་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་པཱེ་ཏ་དང་། གྲུབ་པའི་གོ
འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་བསམ་གྱིས་མི

ཁྱབ་པ་བྱོན། དུམ་འབྲུམ་པའི་དོན་སྒོ་ཐོག་ནས་འཆད་པ། དུམ་གྱི
འགྲེལ་ཆེན་མཛད་པ་ཡང་མང་དུ་བྱུང་།

ཕལ་ཆེར་གྱི་ལྷ་བ་སེམས་ཅིམ་དང་མཐུན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བའི
ལུགས་འཛིན་ཡང་འགའ་བྱུང་བས་རྟེན་ཤང་ཟེར།

ཚད་བོད་དུ་འོངས་པའི་མ་རྟེན་ཡ་ནའི་རྗེས་འབྲང་དུ་བསམ་ནས་
སྤང་བ་དང་སྤྲོད་པར་མི་བྱ་ལ། དེ་ནས་ཚུ་བཟང་།

རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་འབྱོར་ནི་སྟོད་ལུང་དཀར་ལེབ་ཁང་སར་དུ་ཡབ་

བསོད་ནམས་མགོན་པོ་དང་། དུམ་མ་མ་གྲེས་ང

གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་སྟག་ལ་འཁྲུངས། རྒྱུད་
སྤྲུལ་མིག་ལྟ་དུ་དབྱར་གནས་མཛད་པའི་ཆོ

བློས་སྟབས་ཀྱིས་བྱོན་ཏེ་རྒྱུད་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་ལས་རབ་
ཏུ་བྱུང་། ར་བ་སྟོད་དུ་སྟག་ལྟར་བྲག་པ་སྟོ

གྲོས་རྒྱུ་མཆོ་བསྟན་ཏེ་བསྐྱུས་ཆད་དང་། འབྲས་སྤྲངས་སྟོ་མང་
དུ་གཞུ་ཁང་དག་ལེགས་ལྷན་གྲུབ་པ་ལས་དབུ

ཕར་འདུལ་མཛོད་ལ་སྤྲངས་ཏེ་གླིང་བསེའི་མཆོན་བཏགས་དང་། མེ་
ར། དགའ་ལྡན། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ།

དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེ། ངམ་རིང་སོགས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གྲྭ་ས་དུ་
མར་གྲྭ་སྟོར་མཛད། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་བཞུགས།

སྐབས་གཞིས་ཀ་བསམ་འགྲུབ་རྩེ་ནས་གཙུང་རྒྱལ་གྱིས་འདིར་ས་
རྒྱ་དང་། ཀམ་འི་དག་བཤེས་གཉིས་རྩོད་ཕྱིར་

འོང་བས་དག་ལུགས་ཕྱགས་ནས་ཚུད་ལན་བྱེད་མི་ཞིག་ཐོངས་ཞེས
པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་ལ་ཞུས་པ་བཞིན་ཇེ་འདི་པ

{ 0086 } ཚིང་ཚུའི་བྱང་རྒྱུ་སོགས་བཤད་པ།

བཏང་བས་དེ་གཉིས་ལུང་རིགས་ཀྱི་ཆར་བཅད་དེ། ཚུལ་འདིས་རྒྱལ་
བ་སློ་བཟང་གྲགས་པ་མཉེས་པར་གྱུར

ཅིག་ཅེས་ཁྲོམ་དབུས་སུ་མཆོད་ཡར་མཛད་པས་སྡེ་སྲིད་གཙུང་བ
སོགས་བཞིན་འགྱུར་ཞིང་སྡེ་སྲིད་བསོད་ནམས་

ཆོས་འཕེལ་གྱིས་སྒྲིག་ནས་བདག་རྒྱུན་གནང་། སློམ་གི་དག་བསྐྱོས་
ཐོག་མ་དང་རྒྱུད་སྒྲིབ་དུ་གསང་སྟག་ལ

སྤྱངས་། ལུགས་ཕག་ལོར་པཎ་ཆེན་བྱང་དུ་དོར་འཕྲེང་སོགས་ཆོས་
བཀའ་མང་པོ་གསན། བསྟན་ཇོགས་

བསྐྱབས་། ཉན་སྟག་ལུང་ནས། ཉན་ཨ་བུ་སྤྲ་མ་དང་། སྟག་ལུང་
དཔོན་པོ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ

མཚོ་ལ་མཚོ་དག་ནས་བྲལ་བ་བཟང་བ་ཞིག་དགོས་ཚུ་ལ་ཞུས་པ་བཞིན
ལམ་པ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ

ལ་བཀའ་གནང་ཡང་དགོངས་པ་ཞུས་པས་འདི་པ་བྱོན། བྱ་མེད་ཉོ་ལོ་
ཆེས་ཆོས་ཞུས། མཚོ་སྤྱི་བུ་ལོ་གཅིག

ཅམ་དང་། ཐར་ཁིར་ཞེས་པར་ལོ་ཁ་གསལ་བཞུགས་ཏེ་སྐྱབ་པ
མཛད། འཇིགས་བྱེད་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱིད་ཡིག

བརྩམས་པ་ཚོགས་བྱས་བྱ་མེད་བཅོམ་དུས་ནང་སྤྱོད་གསལ་བྱ་བྱོན། སྐ
འབུམ་ཁྲིར་བཞུགས་དུས་ཚོགས་བྱས་མཚོ་

ཁར་གདན་བྲངས། གྱི་བའི་ལན་ལ་དགའ་སྟོན་ཞུ་རེད་ན་མ་གཏོགས
སྤྱི་བཅོས་རྫོགས་པར། བྱེད་གཉིས་རའི

བྲལ་མར་འོས་ཞེས་སྐྱས། མེ་བྱི་འོ་མཇུག་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ
དང་། བྲ་དུར་རྩེ་ཐའི་ཇི་གཉིས་གྱིས་

ཚོགས་བྱ་བཅོམ་སྟོན་མེ་བྲལ་ལོར་འདི་པ་མཇུག། དགེ་ལུགས་བསྟན་དག
བེ་རི་དང་། གཙང་བ་འདུལ་དགོས་

གྱི་བཀའ་ནང་སྐྱེ་ཐེབས། ས་སྐྱ་ལོར་དགོན་ལུང་དུ་སྡེ་བཞོས།
རྗེ་ག་ཞེགས་པའི་གདུང་ཞུགས་འབུལ་དང་།

ས་ཡོས་ལོ་ནས་དགོན་དེའི་ཁྲིར་ལོ་བཅུ་བཞུགས། ཀུ་ཤིས་དཔའ་རིས།
ཐམས་ཅད་དགོན་ལུང་གི་མཆོད་གཞིས།

སུ་ཐུལ། ས་སྐྱ་ལོར་འབུམ་ལུང་བཀྲ་ཤིས་ཐང་དུ་དགོན་འདི།
བཏང་། དོན་བཞི་པ་ལྷགས་ཡོས་ལ་ག་ཞེགས།

དེའི་སྤུལ་སྤྱོད་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཆུ་འབྲུག་ལ།
འཁྲུངས། བཅོན་པོ་དོན་གྲུབ་རྒྱུ་མཚོ་ལས་རབ་དུ་

བྱུང་། ཡུལ་དབུས་སུ་ཐུགས་གཉེར་དང་ཅེ་ཐང་དུ་གྲ་སྒྲོར།
མཛད། ལྷ་པ་ཆེན་མོ་ལས་བསྟན་ཇོགས་བསྐྱབས།

སྐྱེ་འབུམ་རྒྱུད་པའི་ཁྲི་དང་། ལྷགས་སྤེལ་ལ་དགོན་ལུང་ཁྲིར།
བཞུགས། ཞེ་ལྷ་པ་མེ་བྱི་ནས་སྐྱེ་འབུམ་ཁྲིར།

ལོ་བཅུ་བདུན་བཞུགས། གོང་མཆོན་པོར་ཞུས་ཏེ་ས་སྐྱ་ལོར་ཇིན།

ལང་ཇིན་ཐོའི་སྡེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་འཇུག

རོགས་ཞེས་པའི་ཕེན་བསྟུལ། དཔྱིད་ཆོས་དང་དབྱར་གནས་ཀྱི་དམ
བཅའ་དང་སྒོན་ལམ་ཆོག་གས་གླེང་གི་སྒོལ

བཅུགས། འགྲིག་ལམ་ལ་དག་ཐེར་དང་བཅའ་ཡིག་གསར་རྩོམ་གནང་།
ལྷགས་སྟུལ་ལོར་རྒྱལ་བ་སེང་གེ

ང་རོའི་གོས་སྟུ་བཞེངས། མཆོ་སྡོན་ཁྱི་བ་ཨ་ཁུ་བཟླ་ཤིས་
བུ་ཐུང་། དཔོན་ཁྱུ་ནང་། དཔོན་བསོད

ནམས་བཟླ་ཤིས་སོགས་ཀྱིས་སྦྱོན་བདག་བྱས་ཏེ་ས་བྱི་ལོར་གསེར་
གདུང་ཆེན་མོའི་ལྷ་ཁང་གསར་བཟོ་དང་།

ལྷགས་སྟུལ་ལོར་དཔོན་ཁྱུ་ནང་གིས་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱ་ཕྱིབས་ཁྱད་
འཕགས་བསྟུན། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་

པའི་མེ་སྟེལ་ལོར་རྒྱལ་དབང་བདུན་པ་སྟུ་འབུམ་དུ་ཐེབས་པར་
འཇིགས་བྱེད་དབང་ཆེན་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་རྣམ་བཞིའི་

དབང་རྩེས་གནང་ལུང་ཁྱིད་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་གནང་། ཚུ་སྟག་
ལོར་མང་བཟླ་ཤིས་བུ་བྱུར་གྱིས་མཆོད་སྡོང་

དང་རང་ཉིད་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རབ་གནས་དང་དུལ་
སང་ཁྱི་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་གནང་། ཚུ་

ཡོས་དུས་འཁྲུགས་སྐབས་རྒྱ་དོག་དགོན་གྱི་བླ་མ་གསེར་ཁོག་པ་
སྒྲིང་ཏེ་ལེའོས་རྩེས་དམག་དཔོན་བྱས། རྒྱ་དོག་

{0087} ཅོང་ཚུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤམ་པ།

གི་པོད་དམག་ཁ་ཤས་རྒྱ་མཁར་དུ་བརྒྱུག་པ་དང་། བཅོམ་པོ་སེ་
ཆེན་རབ་འབྱམས་པས་རིགས་གཏོགས་གྲུ་པ་

མང་པོ་ཁྱིད་ནས་སྐྱ་ཡན་ཅིང་གི་བཅོམ་རྩེས་བླངས་པ་རྒྱ་དམག་
གིས་བཟུང་། སྤྱི་ཉིས་པའི་སྒྲོན་དུ་མས་རྒྱ་

དམག་གིས་གསེར་ཁོག་དང་དགོན་འདི་གཏོར། བཅུན་པ་ཉིས་མེད་བརྒྱ་
ལྷག་བཟོང་། འདྲུ་ཁང་གཙུག་

ལག་ཁང་སོགས་མེར་བསྐྱོན་ལ། ལྷོག་གི་དགོན་པ་གསུམ། འཇུ་ལག་གི་
ཐུང་ག་དང་སེམས་ཉིད་

ཉི་འོད་གྱི་པ་སྒྲིད་གོན་རྣམས་ལ་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ནི།
བག་མེད་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་འཆི་ཞེས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་

ཀ་ལ་ཕྱོགས་མཚུངས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ཟད་ལ། ཟུ་བཟང་རིན་པོ་
ཆེན་མཛད་སྤྱོད་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་མེད་ཀྱང་

གསེར་དགོན་གྲྭ་མ་ལས་ཐོག་པ་ཡིན་པའི་ཉེན་པས་ཁོང་གིས་གཙོས་
པའི་གྲྭ་རྒྱུ་བཅུ་བདུན་ཅུམ་གཡོ་སྒྱུས་ཡུ་མིན་

གྲོང་རྩེར་མེ་ཞུགས་ཕུལ་བ་གདུལ་བྱའི་སྒྲིང་ཚུལ་དང་ལས་
དབང་མཐུ་བཅོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ངེས་པ་མེད་པ་

འཕགས་པ་མོ་འུ་འགལ་གྱི་བྱ་དང་། འཆར་ཀའི་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་
དམ་པའི་མཛད་པ་ལ་སྒྲིན་དུ་མི་གདགས་པར་

རང་ཉིད་བག་ཡོད་པའི་ལས་ལ་གནས་པར་རིགས་སོ། །འདི་པའི་རང་
རྣམ་ཉམས་དགའི་རོལ་རྩེད་ཅེས་པ་ཞིག་

ཡོད་འདུག་ཨང་དཀར་གྱིས། བཅོམ་ལྷན་འཛིགས་བྱེད་དཔའ་པོ་དངོས།
།རྒྱལ་དབང་བདུན་པའི་གཙུག་

གི་རྒྱན། །ཞེས་བསྟན་གས། དེའི་སྤྱལ་སྤྱོད་དག་དབང་ཐུབ་བསྟན་
དབང་ཐུག་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཞིང་སྤྱལ་

ལོར་ཕྱང་སྤྱོད་ལ་བའི་དོ་རྩེའི་སྤྱོད་མཆོད་དུ་འཁྱུངས། དགྲུང་
ལོ་ལྷ་རྒྱལ་ཙམ་ནས་དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ

མཆོས་ཀློག་བསྟན། དགོན་ལུང་པ་སྤྱམ་པ་ཐུན་ཆོགས་རྣམ་རྒྱལ་ལས།
དགེ་བསྟན་བསྟན་པས་ཏེ་མཆོན་དག་དབང་

བསྟན་འཛིན་དཔལ་བཟང་བྱ་གས། དགྲུང་ལོ་བདུན་པར་ཐུའུ་བཀྲའ་གོང་
མཆོས་རྒྱ་མཆོས་བཀའ་ཤོག་ཚ

ནན་ཐེབས་ཏེ་འཕྲལ་དུ་གདན་སར་བཀོད་པའི་བཞུགས་གྲལ་དུ་དགོན་
ལུང་པ་རག་དོང་དཀར་བཅུ་ཚུལ་ཁྲིམས་

དར་རྒྱས་དང་། གསེར་དགོན་ནས་རྒྱ་རབས་འབྱམས་པ་ཡོན་ཏན་དར་

ཀུས་གཉིས་ཚོས་སྒྲིང་བྱས་པར་བྱུགས།

མཉེས་ཏེ་ཐལ་ར་དེབ་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་མཛད། རྩ་དཔོན་སློབ་དཔོན་སློབ
སློབ་བཟང་དཔལ་ལྷན་པས་བདེན་ཚིག་གི་ཞིས་པ་བརྗོད།

གསེར་དགོན་དུ་ཐེབས་ནས་སློན་གྲོལ་སློབ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་
མཁན་པོ། དཔོན་སློབ་ལྷ་ལྟ་བུ་བས་སློབ།

དཔོན་མཛད་དེ་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་མཉམ་དུ་བསྐྱབས་ཏེ་མཚན་
རག་དབང་བྱབ་བསྟན་དབང་ལྷུག་གསོལ།

དཀར་བུ་གྲགས་པ་བཟླ་ཞིས་ཀྱིས་འདོན་ཚོས་བསྐྱབ། བུ་གཅིག་པ་ལ་
གསེར་དགོན་ཚོས་གྲར་རྩ་དཔོན་

སློབ་ལས་བསྐྱུས་གྲུ་འི་བཙི་བཞག་དང་མགོན་ཆོན་བུ་གསུམ་སོགས་
སྡེ་ཕྱིར་ཚོས་མང་པོ་གསན། གཅན་ཚོ་

དཀར་བུ་རག་དབང་གྲགས་པ་དགེ་རྣམ་དུ་བསྟོན་བྱུགས་གཉེར་མཛད་
པས་ཚོས་ཐོག་གཅིག་གཉིས་ནས་རྟགས་

གསལ་གཏོང་ཐུབ། དགོན་ལུང་དུ་རག་དོང་དཀར་བཅུས་དག་ཆན་བྱས།
ཆོས་གྲ་འགྲིམ། ཁྱིམ་གྲ་ལ་ཐུན།

ཆོག་སྒྲིལ་ལས་བཅི་བཞག་དང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྱིད་སོགས།
ཆོས་བཀའ་འགའ་གསན། བསྐྱེད་གྲ་ཆེ་འབྱིང་།

ལམ་ཁྱིད་སྒྲིལ། བསྐྱེད་བྱ་སོགས་ཀྱི་ལ་གཟིགས་ཤིང་ཉམས།
བཞེས་དང་། ས་ལུག་ལོར་མར་ཕྱིན་ཚུགས།

རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་བཞེད་དང་ལུང་སྐྱེ་རེ་ལ་པའི་དོ་རྗེའི་བཀའ་
བཞིན་དགུང་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་པ་ཆུ་ཁྱིམ་ལོར་དབུས་སུ།

ཐེབས་ཀྱི་ལྷ་ལྷན་དུ་ཅེར་མཇལ་ལུས་སྐབས་རྒྱལ་དབང་མཆོག་ནས་
བའི་སྤྱ་མའི་སྤྱུལ་སྤྱུ་འཁྱུལ་མེད་དུ་འདུག།

{0088} ཅོར་ཆུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

ཅེས་ཐུག་ཐལ་མོ་སྤྱོད་ཆུའི་མཇེད་པས་མ་རུངས་པ་དགག་གྱུང་ན་
ལས། མི་དབང་གིས་གྱུང་བཀྱུར་བཅོས་དང་།

གསུང་འཕྲོས་ཀྱིས་ཡིད་ཚིམ་སྟེ་གང་གསུང་ཚོས་སྲིད་ཀྱི་བབ་དང
མཐུན་པས་ཡུན་རིང་བཞུགས་ཞུས། སྒྲོ་མང

ཚོས་གྲར་བགྲོ་སྒྲིང་ལ་བཞེངས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱགས
བརྗོད་ཆེ། གོང་ནས་དཔལ་ལྷན་དགོ་བཤེས

ཚོས་རྒྱ་མཚོ་དགོ་གན་དུ་བསྐྱོས། སྒྲོ་མང་བྱུང་བ་ལ་མེ་ངག
དབང་ནམ་མཁས་ཁྱེད་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཆེ་ཁག་ཡིན་པས

མདོ་སྐྱགས་ལ་ནང་བྱམ་ཆུད་པའི་སློབ་གཉེར་གནང་དགོས། ཁྱེད
ཀྱི་དགོན་པ་ས་ཆ་གང་འདྲ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་གསུངས

པར་དྲ་གསེར་ཁོག་དང་དགོན་ལུང་གི་བར་འབྲུམ་ལུང་བཟུ་གིས་ཐང
ཟེར་བར་ཡོད་ཀྱང་སྤྱོད་བྱེད་ཞིག་དང་།

གྲུ་ཤག་ཉུང་ཤས་ལས་མེད་པས་དགོན་པའི་ཐ་སྟངས་ཆེར་མེད
ཞུས་པར། དེ་འདྲ་གསུང་མི་དགོས། རྗེས

སོར་གྲུ་ས་ཡག་པོ་ཡོད་ཚུལ་དང་། འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཐང་ཀ
ཞིག་གནང་སྟེ་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ

གསོལ་བ་འདེབས་དགོས། ངས་ཀྱང་འདི་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དགེ་བ་ཤེས་
ནམ་མཁའི་མིང་ཐོབ་པ་ཡིན

གསུངས་ཏེ་ བར་ཀ་དེ་ད་ལྟ་ཚུ་བཟང་སླ་བའ་དུ་བཞུགས། རྗེ
ངག་དབང་བྱམས་པ། ཤར་ཆེན་ནམ

མཁའ་བཟང་གཉིས་ལ་མཇལ་བར་ཡང་དགྲེས་གྲུས་ཆེར་མཛད། སླ
དབང་བསོད་ནམས་བཟླ་ཤིས་སོགས།

དགེ་བ་ཤེས་ཁ་ཤས་རྒྱན་དུ་སྒྲིབ་ཅན་གྱིས་བགོ་བྱེད་དང་དོགས་
གཅོད་མཛད་པས་ཁོ་རང་ཚོ་ལ་ཡང་སྒྲན་ཡོན་དུ་

གྱུར་ཏེ་ ཚུ་ཕག་སྒྲོན་ལམ་གྲ་སྒྲོར་པ་ལ་བགོ་བྱེད་གནང་བས་
མཁས་སློན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་རྒྱལ་བའི་

དབང་པོ་ནས་བྱུགས་རིག་གཅོད་ཞིང་རིགས་པ་བྱང་པོ་འདུག་པས་
སློབ་འཁེལ་གསུང་སྟེ་དོགས་གཅོད་འགའ་རེ་

གནང་བར་ལན་སྤུལ་བས་བྱུགས་ཤིན་ཏུ་དགྲེས་ནས་གནང་སྒྲིམ་དང་

བཅས་སྐྱེའོན་ལ་གང་ཡང་ཡང་སྒྲོངས། ལྷག

པར་གཞུང་པོ་ཏི་ལྷའི་རང་ལུགས་འབད་ལྷན་དུ་བཞག་པ་རྣམས་
བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་སྤྱི་དུ་ཤིལ་གྱིས་འདུས་

འོང་བས་ཡིག་ཆ་འཛིན་པ་དང་། སློབ་གཉེར་གྱི་ཞོར་དུ་ལམ་རིམ་
ཆེ་ཆུང་ལ་གོ་བ་བསྐྱེད་ཆུག་ཅེས་བསྐུལ་བྱ

གནང་བས་ཕྱག་འབུལ་ཞུས་ཏེ་རྒྱལ་ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་པ་
ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུས་གྱིས་བཀའ་བ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་

ནས་བསྟན་འགྲོའ་ཕན་པ་སྐྱབ་ཆོག་པའི་སྐྱབས་འཇུག་ཞུས། བདུད་
ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དབང་དང་། འཇམ་

དབྱངས་ཆོས་སྒོར་གྱི་རྗེས་གནང་། ཉིད་གཅིག་ཕུར་འཇམ་དཀར་གྱི་
རྗེས་གནང་ཕུང་མན་དག་རྣམས་ཀྱང་

གནང་བ་བཅས་བཞེད་ཆོས་མཐའ་དག་སྤྱིར་བསྐུལ། ཁྱིའ་བཞག་
དབང་མཆོག་ལྷན་ལ་ལམ་མཆོན་སུམ་སྐྱགས་

མ་གསན་པས་བྱིས་སུ་ཡང་། ང་བོད་ན་ཡོད་དུས། ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ
ལས་ལམ་རིམ་མོ་ཞིག་ཉན་པ་ཡིན་ཏེ།

སྒྲིབ་པ་འདི་འི་ཆོས་སྤྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་ལེགས་ཤོས་འབྱུང་རྒྱུ་འདི་རྟེན
འབྲེལ་གྱི་མགོ་བྱུག་པ་རེད། གྲུ་མ་འི་བྱིན་བསྐྱབས་

ཀྱིས་དེ་བྱིན་ཆད་སྤྲད་པོ་གཅིག་ལ་ཟན་གཅིག་སྟེར་ཡང་སྟོང
རྗེ་འདྲ་བ་རེ་ཤར་ཡོད་གིན་སྟེ། ང་ལ་ལུང་རྟོགས་

ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་མེད་དེ། ཡིན་ཡང་གྲུ་མ་འི་བྱུགས་རྗེས་སྒྲིབས་
འགོ་བྱེད་སྐབས་ཚད་མེད་བཞི་འི་སྟེང་ནས་

དགའ་བ་ཆེན་པོ་རེ་འགོ་གིན་ཡོད་ཅེས་ཉམས་འཆར་གྱི་གསུང་གཞན་།
བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོར་པཎ་ཆེན་གོང་མ་

དགའ་ལོ་དུག་བཞེས་པ་མཇུག་། རུང་གར་གྱི་མི་སྒྲོ་འོང་བ་རྣམས་
ཀྱིས་དགེ་བ་ཤེས་ཆོ་ལ་བགོ་སྤྲོད་བྱེད་བཅུག་

སྟོན་སྐབས་བསྐྱེད་ཀྱི་བདག་ཀྱིན་བྱེད་སྐབས་འདི་པའི་རིགས་ལུང་གིས་
ཡིད་འཕྲོག་སྟེ་འཛིན་གྲུ་དམའ་ན་ཡང་དགེ་

{0089} རྩོམ་ཆུང་གྱུར་རྒྱུད་སྒྲིག་སྒྲིག་བཞུགས་པ།

བཞུགས་ཆེན་པོའི་ཉམས་འདུག་ཅེས་བསྒྲིགས་བཞུགས་བཞུགས་ཆེན་པོའི་ཉམས་འདུག་
ཞུས། ཉི་ཤུ་པ་ལ་ཐུགས་གཉེར་གྱི་ཞུས་

རྒྱུད་འགྲེལ་དང་བསྒྲིག་རྒྱུད་ཆེན་པོའི་ཉམས་འདུག་གཞིགས་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་
འཛིན་བཞུགས་ཆེན་པོའི་ཉམས་འདུག་ཐུགས་གཉེར་གྱི་ཞུས་

དུ་བྱུང་བའི་རྒྱུད་ཆེན་པོའི་ཉམས་འདུག་ཆེན་པོའི་ཉམས་འདུག་གཞིགས་སྒྲིག་
སྒྲིག་འདུག་ཆེན་པོའི་ཉམས་འདུག་ཐུགས་གཉེར་གྱི་ཞུས་

རྩོམ་ཆུང་བཞུགས་ཆེན་པོའི་ཉམས་འདུག་ཆེན་པོའི་ཉམས་འདུག་གཞིགས་སྒྲིག་
སྒྲིག་བཞུགས་ཆེན་པོའི་ཉམས་འདུག་ཐུགས་གཉེར་གྱི་ཞུས་

མང་དུ་གཞན་བསྒྲིག་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བཞུགས་ཆེན་པོའི་ཉམས་འདུག་ཐུགས་
གཉེར་གྱི་ཞུས་ཐུགས་གཉེར་གྱི་ཞུས་ཐུགས་གཉེར་གྱི་ཞུས་

ཆེན་པོའི་ཉམས་འདུག་ཆེན་པོའི་ཉམས་འདུག་ཐུགས་གཉེར་གྱི་ཞུས་
ཐུགས་གཉེར་གྱི་ཞུས་ཐུགས་གཉེར་གྱི་ཞུས་

ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསལ་ན་ཞིང་། མགོན་ཆོན་བཅུ་གསུམ་སྐབས་སྤྱི་རིན་
པོ་ཆེའི་མནལ་ལམ་དུ། མི་ནག་པོ་

འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་གིས་སྤྱོད་གྱི་སློབ་མའི་ནང་འདི་ན་སྤྱི་
བ་མང་པོར་ག་ཞིན་ཇེ་ག་ཞེད་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་

གང་ཟེག་སྤྱད་པར་ཅན་ཞིག་འདུག་པས་དེ་ལ་ངའི་གདམས་པ་མ་ལུས་
པ་བྱིན་ཟེར་བ་བྱང་ཚུལ་ནང་འཁོར་རེ་

གཉིས་ལ་གསུངས། གྲུ་མགོན་དབྱེར་མེད་སྐབས་མཆོད་དཔོན་ལག་པ་འདར་
ནས་གཏོར་མ་ས་ལ་བརྟུང་གྱུར་

ཉེས་སྤྱོད་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་བས། སྤྱི་ཆོན་གྱིས། སྤྱོད་རང་ཞེད་
པོ་རེད། འཕྲིན་ལས་ལ་བར་ཆད་ཆེ་ཡང་

གྲགས་མི་ཁོལ་འདུག། བྱུན་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྤྱོད་འདི་རང་
བསྟེན་ཞེས་སྟིང་ཞུགས་གྱི་སྐོར་སོགས་ཞལ་

ཞེས་མང་པོ་སྒྲོག་ཆོས་སུ་གནང་། ཉེར་གཅིག་པ་ཞིང་གྲུང་ལོར་

ཅེ་འི་གཟིམས་ཆུང་ཉི་འོད་དུ་རྒྱལ་མཚོ་གསྐལ་

བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཁན་པོ། མངའ་རིས་སྤྲལ་པའི་སྤྲུལ་ལས་སློབ།
སློབ་གྲིང་སྤྲུལ་མས་གསང་སྟོན་མཛད་དེ།

བསྟེན་པར་རྫོགས། རང་ཡུལ་ནས་གདན་འདྲེན་པ་འབྱོར་ཡང་རྒྱལ་
དབང་ཡབ་སྲས་ནས། སྤྲལ་པའི་སྤྲུལ་

གཞན་དང་མི་འབྲུག་བས་དུང་མདོ་སྤྲུལ་ལ་ནང་བྱམ་ཆུད་པའི་
སློབ་སྦྱོང་གནང་ན་ཕྱིས་སུ་བསྟན་འགྲོ་བྱེད་ཀྱི་དང་།

སྒྲིབ་ལྟོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་འགོ། ད་ལན་ཐེབས་ན་
ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་ཞེས་གསུང་ནན་

བསྐྱེད་པོ་ཆོས་མཚམས་ཕལ་ཆེར་དུ་དགའ་ལྡན་ཕྱག་རྒྱེའི་སྤྲུབ་
ཁང་། དགོ་འཕེལ་སོགས་སུ་དཔེ་མཚམས་

དང་། དགའ་གདོང་འཇམ་དབྱངས་ཁང་དུ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བསྟེན་
སྤྲུབ་མཛད་པས་རྟགས་མཚན་ཁྱད་པར་

ཅན་བྱང་། མེ་སྟག་ལོར་ཁྱི་ཆེན་ལས་འཇིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་གྱི
ཁྱིད་གསལ་པའི་མཇུག་ལ་སླེབས་སྐབས་སྒོ་

བྱར་དུ་ཁྱི་ཆེན་བྱུགས་འཚུབ་སྟེ་བཀའ་བཀྲོན་མང་དུ་གནང་། དེ
ལྟར་དུག་ཅུ་པ་བསྟོས་པ་མཆོད་དཔོན་གྱིས་

བཀའ་ཆོས་པ་ཆོལ་བ་ཤད་པས་སྐྱེ་མདུན་དུ་ཕེབས་མ་རྟུས་པ་ལ་
བརྟེན་གནང་སྟེ་ཞོག་དང་ཁ་སང་གི་འཕྲོ་སྐྱོང་

དགོས་གསུངས། མཐུལ་ཕུལ་ཆར་རྩེས་འཇུག་པ་ཞིག་མཛད་དེ་བྱེད
ཆོལ་ནང་ན་ཁྱི་ཆེན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་

མཐར་ཕྱིན་ནས་རྫོགས་རིམ་ལ་སྐྱོང་བ་ཐོན་ལ་ཁད་པ་གཅིག་འདུག
དེ་སྲུ་ཡིན་གསུང་བར་ཀྱུན་ཉ་ཐེང་ནས་

ཞུ་རྒྱུ་མ་རྟེན་པས་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱོད་ཀྱིས་ཡོད་མ་ལ་གསོལ་བ་
ཐོབ་དང་དགའ་མོ་ཡོང་འགྲོ། གང་ལྟར་ཡང་རྟོགས་པ་

ཁྱེད་པར་ཅན་བརྟེས་པ་ལ་བར་ཆད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ཆོད་འདུག
ཁོ་བོས་ཀྱང་ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་མང་དུ་

བཏབ་སྟེ་ཆོས་རྒྱལ་དང་། རྩོགས་སྦྱོང་ལ་གཏོར་མ་བཏང་། འཕྲིན་
ལས་བཅོལ་བས་བར་ཆད་བསྒྲོག་པའི

རྩགས་ཤར་གསུངས། མེ་ཡོས་ལ་དབུ་མ་ཚུགས། མི་དབང་ག་ཞེགས་
འཕྲལ། སྒྲོ་མང་དཔོན་སྒྲོ་བ་ཆོས་

{ ༠༠༩༠ } རྩོང་རྒྱུ་འཁྱེད་རྒྱུ་སོགས་བཤད་པ།

གྲགས་ཀྱིས་འདིར་པར། རྒྱལ་པོ་འདིས་རྒྱལ་བ་ལ་ཐུགས་སྲུན་ཞུས་པ་
ཡོངས་གྲགས་ཡིན་རུང་། གདན་ས་

གསུམ་ལ་སྐྱེ་བྱེད་ཆེ་ཞིང་ལྷག་ཏུ་སྒྲོ་མང་གྲུ་ཆོང་ལ་ཐུགས་
འདོགས་བདག་རྒྱུན་ཆེ་བ་དེ་བཞིན་ལགས་པས་རྒྱལ་བ་

དག་འ་ལྷན་ཁང་གསར་དུ་ཕེབས་ནས་འཕྲོ་བ་དང་སྒྲོན་ལམ་གཅིག་མ་
གནང་ན་བུ་ཚ་རྒྱུད་རྣམས་སེམས་པམ་ཞིང་

སྤར་བསྟན་སྤྱིད་ལ་ཡག་པོ་མི་ཡོང་ཡང་ཁོ་རང་ཆོས་ཁྱེད་མི་ཕོད་
འདུག་གཞན་སྟན་ཞུས་འབུལ་མཁན་འཁག་པས་

ཁྱེད་ཀྱིས་རེས་གསུང་བྱུང་། འདི་པས་སྒྱུར་ང་རང་ལྟ་བུའི་མི
ཆུང་ཆུང་ཞིག་གིས་རྒྱལ་བ་ལ་དེ་འདྲ་ལྟ་བུ་བཀའ་ལ

ཡོད་། འོན་ཀྱང་དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེ་ང་ལ་བཀའ་བློན་གིན་ཏུ་ཆེ
བའི་དགེ་མཚན་ཡིན་སྟབས་གསུང་གཅིག་ལུགས་

མི་འདུག་བསྟན་པའི་ཞབས་ཏེག་ལ་ཕན་ཕྱིན་ལྟ་བུ་བའིས་བྱེད
གསུངས་ཏེ་འཕྲལ་དུ་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་དུ་

ཐེབས་། མི་དབང་ག་ཞེགས་ཚུལ། ཁོ་རང་གི་ཉི་དུ་རྣམས་གཏོལ་མེད
དུ་གྱུར་ཚུལ། ད་ཆ་ལྟ་བུ་འབྲལ་

མཁན་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་དགའ་ལྡན་ཁང་གསུང་ཐེབས་ཏེ
ལྷགས་བསྡེ་སོགས་ཆོས་སྒྱུན་གནང་རྒྱ།

མངའ་རིས་གྲུང་དང་དུ་ལས་པ་སྤུར་བཅས་ལ་ཞལ་བཞོན་དང་སེམས་
གསོན་རྒྱ་རྒྱལ་དབང་འཛིག་རྟེན་

གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་ཉིད་མཁའ་ལྟོན་ལུས་པས་དེ་འཕྲལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་

པོས་སྤྱལ་པའི་སྐྱབས་ལྟོན་འགོ་སྤྱིའི་ལ་རྒྱུར

དགོངས་པའི་ཐུགས་དགོངས་གཞན་དང་མི་འདྲ་ཞེས་དཔོན་གཡོག
ཉུང་བསྐྱུས་ཀྱིས་ཐེབས། འཕོ་དམིགས་

དང་སེམས་གསོ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱུངས། བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཁྱེད་ཕོ་
སྤྱིས་བྱུང། སྤྱིགས་མའི་དུས་འདིར

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཐབས་མཁས་དེ་འདྲ་དགོས་གསུངས། ས
འབྲུག་ནས་མཛོད་འདུལ་ལ་ཐུགས་

གཉེར་མཛད། དཔོན་སློབ་སངས་རྒྱས་དེ་ཆེས་སློན་ལམ་གྲུ་སློར
ཕྱུལ། ལྷ་བཟང་། གསེར་དགོན།

དགོན་ལུང་བཅས་ནས་མི་སྣ་གདན་འདྲེན་ལ་འབྱོར། འདི་བས་དུང
ཁྱེད་རང་ཚོ་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་ཡོན་

ཏན་གཅིག་བསྐྱབས་རྒྱུ་འི་མ་མོང་། བཀའ་ཆེས་ཡང་མང་པོ་ཉན་རྒྱུ
ཡོད། བྱུང་ན་སློན་གྱི་དམ་པ་ཚོ་ལྟར་སྐྱབས་

པ་སྟིང་པོར་བྱེད་འདོད་ཡོད། དེ་ཅེས་མ་བྱུང་ཡང་ཇེ་འཛིན་བསྟན
པ་དང་། རང་དགོན་ཚོ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱིས་

ཕན་དགོས་པས་འགྲོ་མི་བྱུང་། རྒྱལ་བ་ཡབ་སྐུ་ཀྱང་བྱུགས་མཉེས་
པོ་མི་ཡོང་གསུངས་ཀྱང་ཁོང་ཚོས་ཤོད་བཅོངས་

ཏེ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་ཞུས་པས། ལོ་སྡེ་མ་རྒྱལ་སྤྱིར་རང་
ཚོའི་གདན་འདྲེན་པ་ཡོང་དུས་ངས་དགོངས་པ་

མ་བྱིན། ད་ལྟ་འདི་བ་བྱུགས་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་ཡག་པོ་རེད། དུས་
ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་འདི་སྣང་གི་སྒྲོལ་གྱི་

འདུག་སྐབས་དེ་ཆར་ཡུལ་དུ་ཐེབས་ཏེ་རང་དགོན་བདག་མཛད་ན་
སྟན་འགྲོ་ལ་ཕན་པ་ཁྱབ་ཆེ་གསུངས་པས་

ཁོང་ཚོ་ལ་དགའ་སྟོའི་ཉི་མ་ཤར། ཁྱི་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱལ་
དབང་མཆོག་ནས་གོང་མའི་བཀའ་དྲིན་ལ་དགོངས་དབང་

ལུང་སོགས་བུམ་པ་གང་བྱོར་གནང་། ཁོང་བྱུགས་རིག་བརྟན་ཅིང་བབ་
ཆེ་བས་ཕྱག་ལེན་སོགས་གང་ཞིབ་ཞིབ་

ནས་ངེས་བཅུག་ཡོད། ཁྱེད་ཚོ་སྐལ་བ་བཟང་པོ་རེད་གསུངས། མྱོ
མང་སྤྱི་མ་ལ་ཞུ་དམར་ཚོས་རྒྱ་ཚོ་འདི་རང་

བཞིན་བཟང་ཞིང་། བསྟན་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་དངེས་ཀྱི་ཚོད་དུ
འདུག་པས་ངའི་སྐལ་བའི་གྲ་སྒོར་དེ་ལ་གཞན་

རོགས་ཀྱི་ཞུས་པས་དེ་འདྲའི་དཔེ་སྒོལ་མི་འདུག་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་
ལུང་བསྟན་གནང་བ་ཡིན་ཚེ་ཐུགས་བཞེད་བསྐྱབ་

གསུངས། ཞུ་དམར་བ་ལ་གཏོང་སྒོའི་ཐེབས་དང་ཞལ་ཏ་གནང་།
ཕྱིས་སུ་ཁོ་རང་རྒྱུད་སྤྲད་མཁན་པོའི་སྐབས་

{091} ཚོང་ཆུང་གི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

ཚོས་གྲུའི་ས་ཆ་ལ་ཚོད་གྲངས་མང་དུ་བྱུང་ཡང་མི་ལ་མ
ཤོར་བས་ལུང་བསྟན་རེད་ཟེར་མཁན་བྱུང་། ཚེའི་ཚོམས་ཆེན་

དུ་སྟོན་ཆེན་དང་འབྲེལ་བར་ཐོན་ཕུག་ཐོག་རྒྱལ་དབང་མཆོག་
གིས་གསུང་མཐོན་པོས་རྒྱ་བོད་ཉོར་གསུམ་གྱི་མི་

སྒྲུལ་མཚན་སེར་སྒྲུ་ཚང་མས་ངེས་སྒྲུར། ཁྱུ་བདག་འཁོར་ལོའི
མགོན་པོ་དོན་ཅེ་འཆང་སྒྲོ་བཟང་བསྟན་པའི

རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྒྲུལ་སྒྲུ་འདི་བྱུགས་རིག་གསལ་ཞིང། སྒྲེབ
སྒྲོན་མའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བྱུགས་ལ་གསལ་བར་ངེས

འདུག་པོད་དུ་ཐེབས་ནས་ཀྱང་སྙིང་སྙིང་མེད་པོས་ཐོས་བསམ་ལ
ཆིག་ཟིལ་དུ་བརྩོན་ཞིང། མཇུག་པ

ཀུན་སྒྲིད་གཙང་བ། དམན་ས་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ
འཕགས་པས། སྤྲུལ་རང་ཡུལ་ནས་གདན་

འདྲེན་པ་ཁ་ཤས་འབྱོར་དུས་ངས་དགོངས་པ་མ་ཕུལ། ད་ལན་སྒྲུ
ཡོན་གང་ས་ནས་མཏམ་ཕྱིན་པས་གནང་བ

མ་ཕུལ་བའི་ཐབས་མ་བྱུང་བར། བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཨ་ཆི་བྱ
ཨཱི་ནི་ནི་ཞོ་མོན་ཏན་ཞེས་བསྟགས་ཤིང་གཟེངས

བསྟོད་ནས་བཀའ་ཞོག་ཐམ་ཀ་ཕུལ་བ་ཡིན་པས་ཚང་མས་ངོས་དང

ཁྱད་མེད་གྱི་གྲུས་འདུད་བྱེད་དགོས་གསུངས།

ཐེབས་ཁར་ཡང་རྒྱལ་བས་ལྟ་མོའི་སྐྱེ་བར་དང་བཀའ་བསྟོན་
གནང་། ཁྱད་རང་གི་དགོན་པ་དེར་འཆད་ཉན་ནི་ག

ཚུགས། གྲུབ་མཐའ་གཙང་བ་གྱིས། འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ལྟ་མོས་
བསྐྱབ་ཡོང་། ང་རང་གིས་ཀྱང་སེམས་དང

སེམས་གྱི་ཚོས་ཉིད་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་སྐྱབས་འཇུག་
བགྱིད་གསུངས་ཏེ་སྤྱན་ཆབ་བསིལ་པས་

ཉིད་ཀྱང་སྤྱན་ཆབ་ན་བཟའ་བར་བ་ཙམ་བྱུང་ནིར་འབྲལ་མི་
ཐོད་བཞིན་པོ་ཏ་ལའི་ཞོལ་བར་སྤྱི་འགྲོས་གྱིས་ཐེབས།

སྐྱེ་མདུན་པ་སྐལ་བཟང་ཡོན་ཏན་དང་། མགྲོན་གཉེར་ཡོན་ཏན་ལེགས་
གྲུབ་སོགས་གྱིས་ཀྱང་མཆི་མ་བཏང་སྟེ་

རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཛོམས་པའི་སྟོབ་
མ་གྲངས་གྱིས་མི་ཚོད་ཀྱང་ཕར་བྱུགས་བརྟེ་བ།

ཚུར་དད་གྲུས་འཛོམས་པ་འདི་འདྲ་དཀའ། མར་བ་རྒྱ་རོའི་བྱང་ནས
བྱོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་དེ་རིང་མངོན་དུ་གྱུར།

ཟེར་ཏེ་མང་དུ་ལོ་ནས་ཀྱང་ཕེབས་རྫོང་གཟབས། ཉར་སྤྱོད་པ་ཆོས་
འབྲས་སྤྱད་ས་རྩོད་བཅའ་ཆེན་མོར་གདན།

བྲངས་ཏེ་ལེགས་འབྲུལ་ཞུས། མཆོ་སོ་ལོ་མའི་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་
བཀྲ་ཤིས་དང་། ཉར་སྤྱོད་མཁན་པོ་བཟོད་

པ་རྒྱ་མཆོ་སོགས་དཀའ་རམས་ལཱ་བཅུ་སྟོར་བཅས་ཕེབས་ཏེ་ཐོག་མར་
གསེར་དགོན་དང་། དེ་ནས་ཚུ་བཟང་

དུ་ཕེབས། གསེར་དགོན་དུ་དམ་བཅའ་འཛིན་བཞིད་ལ་ཆོས་གྲྲུབ་བཞུགས་
ཁྲི་བཤམས་ན་མཛོས་སམ་ཞུས་པར་

ཁྲི་མཐོ་བ་དང་གོས་བཟང་བས་བསྟན་པ་ལ་ཕན་མི་ཡོང་། ང་
དགོན་པ་འདིའི་གྲུ་རྒྱུན་དང་། དབུས་སུ་སྤྲོལ་

གཉེར་ཞིག་བྱེད་ཁུལ་བྱས་པས། ད་རེས་ནང་གཙང་གིས་བསྟན་པའི་
དམིགས་སྤྱོད་ལ་ཕན་པ་ཞིག་བགྲིས་ཆོ།

ཕྱིས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ནས་དབུས་གཙང་ལ་ཐེབས་མཁན་ཚོ་མར
འོངས་ནས་དམ་བཅའ་རེ་བཞག་ན་སློ་སྐྱེད་ཆེ་ཞིང་།

རྩོད་པ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཐབས་སུ་ཨེ་འགྲོ་བསམ་པ་ཡིན་པས་དོ
བཅའ་མཐིལ་དུ་བསྐྱེད་ན་ཆོག་གསུངས། ཉིར་ལྷ

བས་སྐྱེལ་ལ་སྐྱེལ་བུ་མ་དང་། དགོན་ལུང་དུ་ཐེབས་དམ་བཅའ་བཞག
སྐབས་གཙུག་ལུ་དཀར་བཅུ་ལྟན

ཚོགས་དགེ་ལེགས་ཀྱིས། ཁྱེད་གོས་དར་གྱིས་བརྟམས་པའི་སློ་ཆེན་གསོན
བཅའ་ཞིག་མ་ཡིན་པ་དུག་པས་ངོ་མཚར

ཆེ་བེད། འེ་དེར་དགོན་ལུང་གི་དང་། ལུང་སྐྱེད་རིན་པོ་ཆེ་རང
ཡུལ་དུ་ཐེབས་པ་བྱེད་ཤིང་གི་ཆེབས་བསུའི

སར་མཇལ། དཀར་གནད་མང་པོའི་བཀའ་འདྲི་ལ་ལན་ཕུལ་བས་ཐུགས
ཤིན་ཏུ་མཉེས། ཚུ་བཟང་དུ

{ 092 } རྩོད་ཆུང་གྱུར་རྒྱུད་སོགས་བཤམ་པ།

གདན་དྲངས་སྐབས་འདི་པ་དང་། མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བཟླ་ཤིས། སྒྲུ་
མ་གྲགས་པ་ལྷོན་གྲུབ་སོགས་

ཉིན་མང་པོར་ཆོས་ཀྱི་དོགས་སྒྲོང་དང་འགྲོ་བ་མཛད། འཆད་ཉན་
ཞིག་ཚུགས་ན་ལེགས་གསུངས། དུ་

གྲུར་བཟླ་ཤིས་ཆོས་གླིང་གི་འཛིན་བདག་མཛད། ཉེར་བརྒྱད་པ་ཚུ་
སྤྲེལ་ལ་སྐྱེ་འབྱུང་གིས་བཞུགས། ཚུ་བཟུང་

ནས་སེར་ཚུད་གྲགས་པ་ལྷོན་གྲུབ་དང་། ལྷ་དཀར་བཅུ། དགོན་ལུང་
བ་གཙུག་ལུ་ལ་དཀར་བཅུ་གསུམ་

བཅས་མི་ལྔས་དམ་བཅའ་བཞག་འཆད་ཉན་ལ་རྟིང་བསྐྱེལ་གང་དྲག་
མཛད་པས་ཆོགས་རྒྱུག་འབྱུང་བ།

སྒྲོར་སྒྲུངས་མཚན་ཕྱད་བྱེད་པ་མང་པོ་བྱུང་། དངུལ་སྒྲང་ཆིག་
སྒྲོང་ལྷག་གིས་སྒྲུབ་བྱང་ཆེན་མོ་གསར་དུ་བཟོས།

ཤིང་གྱི་ལོར་སྐྱེ་འབྱུང་ན་ལྷ་མཚོད་དང་ལོ་གསར་ལ་ཤ་འགྲེད་

གཏོང་བ་བཅད་ནས་འཁུར་བ་དང་ཐུད་གྱི་ཚབ་ར

འབྲུལ་སྲོལ་བཅུགས། ཉིད་གྱིས་ཞལ་བཀོད་ལྟར་བེ་སི་རྣམ་རྒྱལ་ཚོ
འིང་སོགས་གྱིས་འདྲུ་ཁང་གི་གཡལ་བསྐྱོར

དང་། མང་དགོན་མཚོག་བཀྲ་ཤིས་གྱིས་ལྷེབས་བྲིས་བཅས་བཞེངས་པར
ཐེ་འདི་དང་། རྒྱུད་པ་བྲུ་མ་དགའ

ལྷན་ཡེ་ཤེས་སྐལ་བཟང་། བླུས་དཔོན་སློབ་ཤེས་རབ་ལྷན་གྲུབ
སོགས་གྱིས་རབ་གནས་མཛད། སྤར

རྒྱལ་བས་བོད་དྲུ་ཐེབས་དགོས་གསུང་ཡོད་ཀྱང་ཐེབས་མ་ཐུབ་པར
བྱང་བ་དགའ་བཅུ་ཨེལ་ཆིར་བཏང་སྟེ་བརྟན

བཞུགས་དང་མང་འབྲེད་རྒྱས་པ་བསྐྱར། ར་ཁོ་དཔོན་སློབ་ཤེས་རབ
ཚོས་འབྱོར་ལས་དབང་ལུང་འགའ་རེ

གསན་སྐབས་ཕྱག་ནས་འཇུས་ཏེ་འཁོར་པའི་སྟན་གྲགས་སོགས་ཆེན
པོར་འོས་པའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ཚུ་ཤིང་ལྟ

བུའི་སྒྲིང་པོ་མེད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ལ་ངེས་པ་མེད། ཞབས་འབྲུང་
བཅོའི་ཁར་མ་ཉན། བྱེད་རང་གིས་

བྱེད་རང་གི་སྐྱེདོན་ལ་རེ་མ་ཞུས། མེ་བྱི་ལོར་བཅའ་ཁང་རྒྱུད་
ཁང་སོགས་གསར་བཞེངས། མེ་གྲང་འདུ་

ཁང་གི་ལྷེབས་བྲིས་དང་སྒྲན་པ་གྲྭ་ཚང་གསར་འཛུགས་མཛད།
རྒྱལ་བའི་དགོངས་ཇེ་གས་ལ་དུལ་སྲང་སྟོང་

དང་ལྷ་བརྒྱ་སོགས་གཏོས་ཆེ་བ་འབུལ་བར་དཀའ་བཅུ་ཆོ་བརྟན་
རྒྱ་མཚོ་དང་། ཡེ་ཀྲཱ་དཀའ་བཅུ་གཉིས་མངུ།

རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱེ་གདུང་མཚོད་རྟེན་དུལ་གྱིས་
བདུམས་ཏེ་མཛོད་དག་གྲོ་ཚང་པརྩེ་ཏ་བློ་བཟང་

བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ལ་བཀའ་གནང་ནས་ས་སྟོན་ལོར་རབ་གནས་
མཛད། གུང་ཐང་ངག་དབང་བསྟན་

པའི་རྒྱལ་མཚན་སོ་བྲང་དུ་ཕེབས་ཞོར་སྐྱེ་འབུམ་དུ་ཕེབས་པ་
ཚོགས་དབུར་གདན་དྲངས་ཏེ་ལམ་གཙོའི་བུ་ལྟ་

ལུང་གསལ་ཞིང་ཞབས་བརྟན་སྤུལ། སར་ཡང་དབང་རྩེས་གནང་
འགའ་སྤུལ་བས་ཁོང་གིས། རྩེ་ཤར་

འབྲུང་སློབ་སྤྱི་ལུས་མཐར་ཡང་། །བྱམས་སྤྱིང་རྩེའི་མངའ་བདག་
སྤུལ་པའི་སྤྱོད། ཀུན་མཐོང་ཐོས་བློ་རེག་

དོན་ལྟན་པ། དུས་ད་ལྟར་མངའ་འདི་སྤུལ་བ་བཟང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
མགྲུང་མཆོད་སྤུལ། ལྷགས་

སྤུལ་མནལ་ལམ་དུ། ཚུ་བཟང་ནས་རྩེ་ཉིད་སྤྱོད་སྤུལ་ཀུན་ཏུ་ཞུ་
གཟིགས་ནས་ཆོས་དྲུང་ལན་མང་འབྲུང་པའི་

མནལ་ལམ་བྱུང་བསྐྱེད། ལུང་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེས་སྤུལ་པའི་དུལ་སྤྱོད་
གནང་བ་གདན་སར་འབྱོར་བས་སྤུལ་དགུས་

ཏེ་ངའི་དགོན་པ་འདིར་སྤུལ་པའི་རིང་ལུགས་དར་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་
གསལ་འབྲུང་བའི་ལྷས་སུ་མཛོན་གསུངས། བོད་

ནས་པམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེ་མོ་ནོ་མོན་ཏན་སོགས་ཀྱིས་སྤུལ་

བ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་གྱི

འོས་ཐོར་རྗེ་འདི་ཕུལ་བ་བཞིན་གོང་མའི་བཀའ་བློ་ལོང་ཨ་ལྷན་

བརྒྱུད་དེ་བབས་པས་སྐྱེ་འབྲུམ་ཁྲིའི་དགོངས་པ་

{093} ཚོང་ཆུང་གྲུང་རྒྱུད་སོགས་བཤམ་པ།

ཞུས་ཀྱང་ལྷུང་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེས་དགོངས་ཁྲོལ་ཞུས་པས་ཐེབས་མ
དགོས། ཆུ་ལྷག་ལོར་ཡབ་གཤེགས་པར་ལྷུང་སྐྱེ་

རིན་པོ་ཆེ་ཐེབས། ཤིང་བྱ་ལོར་གོང་ནས་ཆུ་བཟང་ལ་ཐུབ་བསྟན
རབ་རྒྱས་གླིང་ཞེས་པའི་ཤེན་བསྟེན། ཟླ

བ་བརྒྱུད་པར་ཤོད་ཤན་སྟག་ལྷུང་། ཨ་ལག་ཤེན་སྟེ་ཆ་གར
དེ་ལོ་ཞོར་སོགས་བརྒྱུད་པེ་ཅིང་དུ་

ཅན་དན་ཇོ་བོ་དང་། ཟུང་གྲུ་བེར་ལྷུང་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེར་མཇུག་
གོང་ནས་ལྷུང་སྐྱེ་མཚོག་ལ་ཁྲིད་གྱི་སྐྱེ་མཆོད་

སྐྱེ་མ་ཡོང་ཡོད་དམ་ཞེས་དང་། དེ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ཟེར་ཏེ་མཐོང་

མ་མེད་གསུངས། ཁོང་གིས་བྲིས་དེ

རྒྱལ་པོ་ལ་འཚམས་ཞུས་ཕུལ་པས་ཐུགས་དགུས་མེ་བྱི་ལོར་ཉིད
གྱིས་ཞུས་ཏེ་ལུང་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེས་རྫོང་འཕྲེང་དབང

གནང་། སྒྲོམ་ཆེན་སྒོ་བཟང་དོན་གྲུབ་ལས་རྗེའི་གསུང་འབུམ་པལ
ཆེར་གྱི་ལུང་དང་། མཚན་སྒྲོགས་མཁན

ཆེན་སྒོ་བཟང་དར་རྒྱས་ལ་འགྲེལ་བ་བཞི་སྒྲགས་དང་། རྗེ་དགོ
འདུན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་ལུང་སོགས་གསལ།

གོང་མ་ཆེན་པོ་ནས་ལུང་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདི་པ་རྣམས་གཉིས
ལ་ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་སོགས་ཞི་གནས་གྱི་དམིགས

པ་བཞིའི་སྒྲོར་ལས་བརྩམས་ཏེ་བཀའ་འདྲི་དང་དོགས་སྒྲོང་མཛད་དེ
བཞད་མོ་གནང་། ཅུ་ལྔའི་གནས་མཇལ

སྐབས་ནོར་བཟང་ཐུག་ཏུ་གཞོན་ནུ་མཛེས་པ་ཞིག་གིས་རྟོན་འབྲེལ
གྱི་རྩམ་ཞིག་ཕུལ། ཞལ་ནས། ང་ལ

དབུས་ནས་རྒྱལ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་འཇམ་དཀར་གྱི་ཚོས་སྐྱོར
གནང་བས་གསུང་རབ་ལ་སློ་གྲོས་ཅུང་ཟད

རྒྱས་པས་རང་མགོ་ཐོན་ཅམ་བྱུང་། རི་བོ་ཅེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའི་སློ་ཞེས་པར་འཇམ་དབྱངས་གྱི་བསྟེན

སྐྱབ་བྱས་པས་གནས་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་ཡིན་ནམ་རྟགས་དང་ལྟས་འགའ
བྱུང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཚོས་གྱི་གནས་ལུགས་

ལ་མི་ཚླེངས་ཤིང་། རྒྱུད་ཇིགས་ལ་དུ་སོང་ནས་ཐོས་དོན་སློ་ལ
ཁེལ་ཚོགས་ཞིག་ཏུ་སོང་གསུངས། རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས

ཤིང་སྐྱུ་འབྱམས་དུ་ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་ཞབས་ཁྲིར་བཞུགས་པ
དང་མཇལ་འཇོམས་དང་སྡུ་ཕྱིར་ཚོས་སྲིད་གྱི

དགའ་རྟོན་སྤེལ་བས་བྱུགས་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་ཟབ། རབ་འབྱམས་པ་དག
དབང་དཔལ་བཟང་། ཚོན་ཅ་རབ

འབྱམས་པ་འཇམ་དབྱངས། ཤར་བ་བསོད་ནམས་གསུམ་ལ་དམ་བཅའ་འཇོག
ཏུ་བཅུག་མེ་ཕག་ལོར

གསེར་དགོན་གྱི་ཁྱིམ་ཐེབས། མེས་ཉིད་དང་རྒྱལ་ཅེ་མ་མཐུན
པའི་འདུམ་མཛད། དགོན་ལུང་ཁྱིམ་ཡང

བསྐྱར་ཐེབས། རྒྱ་བཟང་གི་འདུ་ཁང་གསེར་བཞེངས་གྱི་མགོ
བཅུགས། ལྷགས་སྒྲགས་ལྷ་འབུམ་དུ་མགོན

ཀྱ་གཡགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སེགས་ལ་ལྷང་སྐྱ་གོང་མ་དང་པཎ
ཆེན་སྐྱོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ་ལུང་གནང་།

བྱ་ལྷུང་ཁྱིམ་བཞུགས། མེས་ལའོར་སྐྱར་ཡང་སྐྱ་འབུམ་ཁྱིམ
ཐེབས། སྐལ་བ་ཆུ་མིག་སྐལ་པ་སྐྱར་གསོས།

ས་ཐག་ལོར་པཎ་ཆེན་ཆིབས་བསྐྱར་ཐེབས་ཁོར་བྲག་དཀར་སྐལ་རྫོང་
མཇལ། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར། བྱ

ལྷུང་རྒྱ་བཟང་གི་ཨར་པོའི་སྐབས་སྐལ་ཆེན་པོ་གཉིས་འོང་ནས
འོམ་སྤྱད་ན་འཐུང་ནས་བྱད་འགོ་བཞིག་བྱུང་ཚུལ་

ལུས་པས། བྱེད་རང་ཆོས་རྫོང་དོན་རིན་པའི་སྐྱེས་པ་བཞེས་སྐབས་

མགོན་པོ་ཞལ་དང་ལྷམ་སྲིང་བསྟེན་བཞིན

ཡོད་པ་སྐྱུར་བཞག་པས་མ་བྱུང་བ་རེད། ད་བསྟེན་ན་ཉིན་ཏུ
བཟང་། ང་ལ་དེ་གཉིས་འཁོར་གྱིན་ཡོད་པས།

བྱིན་བསྐྱབས་བྱས་ཆོག་གསུངས་ཇེས་གནང་དང་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་
བསྐྱུལ། དངོས་འབྲལ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་རྣམ་གྲངས་

མང་བསྐྱུལ། འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ཅུ་རྒྱས་དྲག་ཞུས་པར་དགོངས་
གཞི་ཅན་གྱི་གསུང་ཐེབས། རྒྱ་སྟག་

{ 094 } རྩོམ་ཆུང་བྱུང་རྒྱུད་སོགས་བཞད་པ།

རྒྱ་རྒྱ་ཆེ་བས་སྒྲིབ་ཕྱིགས་སུ་གཞོད་ཆ་བས་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་གོང་
མས། རྒྱ་བཟང་ཉོ་ཐོག་བྱུགས་རྒྱ་ཆེན་ལ་འཕྲིན་

བཅོལ་མཛད་ན་ཕན་པའི་གསེར་ཡིག་བབ་པས་སྐྱར་མ་ཐང་དུ་ཐེབས།
གསོལ་མཛོད་མཛད་པས་ལྟས་ངོ་མཆར་

བ་བྱུང་། ལྷ་ལོར་དཔོན་རྒྱུང་རིན་ཆེན་གྲགས་པ་དབྱས་སུ་སོང་ནས་

སྒོན་ལམ་ཆེན་མོར་མང་འགྱུད། རྒྱལ་

བརྒྱུ་ཤིང་ཆོག་པ་དབྱེས་འབྲུལ་ཆེན། རྩ་ལྷན་ལ་མཆོད་འབྲུལ་
སོགས་གྲུབ་ནས་རྒྱ་ཅེ་ལྷ་རམས་པ་སྒྲོ་བཟང་

མཁས་གྲུབ་བཅས་འབྱོར་བས་བྱུགས་དགུས། མེ་ལྷག་ལོར་སྒྲོང་འཁོར་
སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་ལ་བཀའ་ཆོས་མང་པོ་དང་།

ལྷ་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་བརྩམས། ལྷགས་ཁྱིར་ལྷ་
སྐྱེ་མཆོག་སྒྲུལ་དགོན་ལྷ་དྲུག་གདན་སར་བཀོད་པར་

ཉིད་དང་། ལྷ་ལེ་ཏུ་ཐོག་ཐུ། གསེར་དགོན་རྒྱུད་པ་ཞབས་རྒྱུད་
སྒྲུལ་བཟང་རབ་རྒྱས། འཕྲིན་ལས་རྒྱ་

མཆོད་ཀྱི་ཁྱེར་རག་དབང་དཔལ་བཟང་དང་ཁྱི་བ་འབྲུང་གཞས།
མདུང་ནག་ཞབས་རྒྱུད་རག་དབང་སྒྲོ་

གསལ་ཏེ་ལྷ་ལེ་ཞབས་རྒྱུད་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཆོད་ལྷ་གྲུང་ཞབས་
རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་འཕེལ། ཆོན་ཆོ་

བླ་མ་འཇམ་དབྱངས། ཡི་ལ་ཐེར་ཞབས་དྲུང་ཀུན་དགའ་བསྟན་འཛིན་
སོགས་བརྒྱ་ལྷག་ཐེབས། ལྷགས་

ཕག་ལོར་ཁྱི་བྱར་དག་དབང་དཔལ་བཟང་ལ་ད་ལོ་བསྟན་པ་འདི་ལ་
ཆགསྟོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དྲག་པོའི་སྦྱིན་སྟེག་ལྷག་

དགོས་ཀྱི་བཀའ་ཐེབས་ཉིན་གོར་དམག་བཀྲ་ཤིས་ལྟོན་པོར་ཤོར་འདུག་
ཆུ་གླང་ལོར་ཨ་ཀྱ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་

མཚོ་ལ་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་དབང་དང་། ལྷང་སྐྱ་མཚོག་
སྒྲུལ། ཡོངས་འཛིན་མདུང་ནག་ཞབས་

དྲུང་བཅས་ལ་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གནང་། ཤིང་སྟག་ལོར་ཆུ་བཟང་
དུ་སྟོན་དངགས་དང་ཅིས་ཀྱི་རྒྱུན་སྟེལ།

ཤིང་ཡོས་ལོ་མཇུག་སྐྱ་འབུམ་དུ་ཐེབས། ཟིན་ཚང་ལ་ངེད་ཀྱི་སྐྱ་
གོང་མ་གཉིས་དགྲུང་ལོ་དོན་གསུམ་དོན་བཞི་

ལས་མ་བཞེས། ང་རང་ཡང་ལོ་ཚོད་དེ་ཅིམ་ཡིན། དགོན་སྡེ་ཆེན་
པོ་འདི་ང་ལ་དྲིན་ཆེ། ང་རང་གིས་ཀྱང་ཕན་

གང་ཐོགས་བྱས་ཁྲལ་ཡིན། ད་རེས་མཇལ་རྒྱ་བྱུང་བས་དོན་འགྲུབ
གསུངས། མེ་འབྲུག་ལོར་དགོན་ལུང་སྟོན

ལམ་སྐབས། ང་རང་མི་ལོ་ལོན་ཡིན་སྐབས་ཡང་ཡང་སྟོན་ལམ་གསུང
ཆོས་འཆད་རྒྱ་ཤེ་ཡོང་མི་ཞེས། དེ་རེས་རྟུར

ཐག་བྱེད་དགོས་གསུངས་ཏེ་ཆག་མེད་དུ་ཐེབས། གཉིས་པའི་ཆོས་གཅིག
ཉིན་ཚུ་བཟང་གི་ཆོགས་དབྱར་ཐེབས

ཏེ་བྲུ་བྱང་དུ་ཕྱིར་ཐོན་འཕྲལ། དགོན་པ་འདི་དགོན་ཆེན་དུ་སོང
འདུག་དགེ་བསྐྱོས་ཀྱིས་སྐོར་བ་བྱེད་ལུགས།

དབྱུ་མཛད་ཀྱིས་སྐད་རྒྱག་ལུགས། གྲུ་མང་གིས་འདོན་བ་གསུང་ཚུལ
ཐམས་ཅད་ལེགས་པོ་རེད། ད་བཟང

བསམ་དོན་གྲུབ་གསུངས། བསྐྱེད་ཚུལ་བཞེས་པར་ཞབས་བརྟན་མང་དུ
བསྐྱབས། དགོན་པ་དང་མང་བསོད

ནམས་དོ་རྗེས་ཞབས་བརྟན་ཕྱལ་བར་སྤྱིར་ང་རང་ལ་རང་དབང

མེད་ཅིང་། གློ་སུ་ན་ཆོད་སྒྲིབ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལག་

པོ་འདུག་ཅེས་དང་། ཁྱི་ཟུར་རག་དབང་དཔལ་བཟང་གིས་སྒྲིབ་ཆབ་
བཏང་སྟེ་ནན་ཞུས་བྱས་པར། སྤར་ལོང་

རང་གི་ཉམས་ལ་མི་ཞིག་གིས་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོ་ཆོད་བདུན་ཅུ་དོན་
གཉིས་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་བར། རེད་ནས་ཇེ་རྒྱུ་

རྒྱལ་དཔལ་འབྱོར་དོན་གསུམ་བཞེས་འདུག་པར་རེད་ཀྱང་དེ་ཙམ་སྟོན་
ཅིས་ཡིན་བྱས་ཀྱང་མི་དེས་ལོ་གྲངས་བཅིས་

པས་དོན་གཉིས་ལས་མ་བྱུང་བ་ཞིག་ཤར་གསུངས་ཏེ་ཁོང་དང་།
དཔོན་ཆུང་མཁན་པོ་རིན་ཆེན་གྲགས་པ་གཉིས་

ལ་གང་ཅི་འི་བྱ་བཞག་དོན་སྒྲོར་གྱི་ལུང་བསྟན་བཅས་སྤྲོ་གསང་
མེད་པར་བསྐུལ་ནས་ལྷ་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་

{ ༠༩༥ } ཅོང་ཆུ་འི་བྱུང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

ཀྱི་ཉི་མ་རྩེ་ཤར་ལ་གཤེགས། དགོངས་ཇོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲུབས།

གསུང་རྩོམ་པོ་ཏ་གཅིག་ལྷག་ཅིང་། འཁྱེད་ཀྱི་

རེ་ཐུ་འཇམ་དབྱངས་ཚོས་འཕེལ་དཔལ་བཟང་གིས་བརྩམས་པའི་རྣམས་
ཐར་ཆེན་མོ་དཔག་བསམ་ལྡོག་བཟང་བྱ

བ་རྒྱང་། དེའི་སྤྱུལ་སྤྱུ་བློ་བཟང་བྱབ་བསྟན་རབ་རྒྱས་ལྟུང་
སྤྱུ་མཆོག་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྤྱུ་མཆོད་དུ་འཁྱུངས་

པ་དབྱུས་ནས་ཐུགས་གཉེར་དང་། རྩ་སྒྲིང་གི་ཆེན་ལས་ཆོས་མང
དུ་གསལ་ན། བཟླ་ཤིས་འཁྲིལ་དུ་སྤྲ་ཕྱིར་

བྱོན་ནས་ཀློག་མཁྱེན་མཆོག་དང་ཐུགས་འཕེལ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་བྱུང་།
དེའི་སྤྱུལ་སྤྱུ་རྩ་ལོ་ཐང་ནས་འདྲན་མའི་

རིགས་སུ་ས་ལུག་ལ་འཁྱུངས་པ་བློ་བཟང་བྱབ་བསྟན་བཤམ་སྤྱུབ་
ཉི་མ་ངེས་པ་གསལ་རྟོག་གི་སྐབས་ལགས། རབ་

བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་གྲངས་ལ་ཆོས་སྤྱི་བཏབ་ནས་བརྒྱ་དང་དགུ་
འདས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་སྤྱུག་ལོའི་

ཟླ་བ་བཞི་པར་ཚུ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག་གིས་མེར་རྟུང་

གྲགས་པ་ལྷོན་གྲུབ་འཆད་ཉན་སྒྲ་མ་དང་། ལྷག་

ལུང་ལྷ་རམས་པ་རིན་ཆེན་དང་། དཀའ་བཅུ་མཆོག་ལྡན་གཉིས་དག

མཉན་དུ་བསྐོས་ཏེ་འཆད་ཉན་གསར་

འཇུགས་མཛད། ལུང་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱིར་འདིར་ཐེབས་དུས་

ཞལ་ནས། རེད་གྱི་མནལ་ལམ་དུ། དགོན་

པའི་ཕྱོགས་བཞིར་གཡུ་འབྲུག་གསུམ་དང་། གསེར་འབྲུག་གཅིག་འདུག་

པའི་གསེར་འབྲུག་དེའི་རྩ་རྩེར་གཡེའ་

ལྷ་བུའི་སྤྱིན་ལིང་གཅིག་གིས་གོས་ཀྱང་མ་འགྱུརས་པར་སངས་ནས་

འོད་གྱིས་ནམ་མཁའ་ཁྲུབ་པ་དང་། ཡང་

དགོན་པའི་ཤར་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཟླ་བ་ཉ་བ་བཞི་རིམ་གྱིས་ཤར་

བའི་མཐར་ཐོ་རངས་སྐར་ཆེན་ལྷ་བུ་མང་པོ་དང་།

སྐར་ཆུང་ཆོད་མེད་བསྐྱིགས་ནས་འོད་གསལ་བ་མྱིས་པས་དགོན་པ་

འདིར་རྗེའི་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་

ནུས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞི་དང་། གྲག་བཙུལ་
མཐུན་མང་པོ་ཡོད་པའི་ལྷས་སུ་སྤང་ཞེས་དང་།

ཅོད་རྒྱལ་བཞེས་དུས། ཆོས་གྲལ་ཚུགས་ནས་ལོ་མང་མ་སོང་ཡང་
རིགས་ལུང་བྱེད་ལུགས་སོགས་ཡག་པོ་རེད། ཕྱིས་

སུ་འདི་ལ་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་ལྷ་བུ་ཞིག་ཡོང་པའི་ལྷས་བཟང་
འདུག་ཅེས་དང་། ཡང་གནས་འདི་ཤིན་ཏུ་ལེགས།

བདེ་མཆོག་གི་གནས་དང་མཚུངས་པར་འདུག་པས་མ་རྒྱུད་ལ་སྐྱབ་པ་
བྱེད་མཁན་ཡོད་ཆོ་ཉམས་རྟོགས་སྐྱེ་སྐྱབ་

འདུག་གསུངས། མེ་ཕག་ལོར་རབ་འབྱམས་པ་ངག་དབང་དཔལ་བཟང་
ཁྱིར་བསྐྱོས། འདི་དུས་འཆད་

ཉན་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བས་རྗེ་ཆུ་བཟང་བས་ཀྱང་བྱགས་ཁེངས་པའི་
གསུང་གནང་། ཤིང་ལུག་ལོར་ཏུ་ལེ་ཏུ་ཐོག་

བྱས་ལ་བཟང་བུ་བསྟན་དར་རྒྱས་ཁྱིར་བཞུགས། ཡང་བསྐྱུར་

རབ་འབྱམས་པ་ངག་དབང་དཔལ་བཟང་།

ལྷགས་སྒྲིབ་ལོན་པ་དཀར་བཅུ་ངག་དབང་ཤེས་རབ། མེ་ལྷག་ལོར་གྲི
བ་སྒྲ་མ་གཤེགས་པས་ས་སྤྲེལ་ལོ་སར་ཆོས་

གཅིག་ཉིན་ཆུ་བཟང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྲི་བྱོན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་རྣམ་
དཔྱོད་འགྲམ་ཆེ་མེད་པའི་མཁས་དབང་ལྷ་དམར་

ལྷ་རམས་པ་སློབ་ཟུང་འབྱུང་གནས་བསྐྱོས། སྤྲར་ཡང་ཏུ་ལེ་རྟེ
ཐོག་ཐུ། མདོ་བ་མཁན་ཆེན་དབང་ཐུག་

རྒྱ་མཚོ་སོགས་རིམ་པར་བཞུགས་ཤིང་འཆད་ཉན་གོང་འཕེལ་བསྐྱར་
ཆགས་ལ་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་། ལྷང་སྐྱུ་

རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆུ་བཟང་མཚོགས་སྤྲེལ་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་
ཅེ་འི་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ནས་དབྱངས་དཔོན་སོགས་

སྤངས་ཏེ་གདངས་དང་ས་གར་བསྐྱབས། བཟླ་ཤིས་འབྲིལ་ནས་སྤྲེ་གྲི
རིན་པོ་ཆེ་གདན་སྤངས་དབང་ལྷུས་

ཏེ་རྟུ་འཁོར་གྲ་ཚང་གསར་དུ་བཅུ་གསུམ། རྒྱུ་ཁང་ཆེན་མོ་ཐར་
ལམ་གསལ་བྱེད་གྲིང་ན་ཇོ་བོ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ནི།

{ 0096 } རྩོམ་ཆུང་གྲུང་རྒྱུ་སྒྲིག་བཞག་པ།

དེའི་གཡས་ན་མི་འཁྲུགས་པ་དང་འཇམ་དབྱེད་སྒྲིག་གཡོན་ན་སྒྲིག་
སྒྲིག་དང་། རྩོམ་སྒྲིག་རྒྱུ་སྒྲིག་གཡོན་པོ་ཐར་བྱས་

པའི་སངས་རྒྱུ་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་ཐོག་གཡས་སྒྲིག་གཡོན་པོ་ཐར་
རྒྱུ་སྒྲིག་སྒྲིག་གཡོན་པོ་ཐར་པ། རྒྱུ་སྒྲིག་སྒྲིག་

བཀའ་བསྟན་གཉིས་སྒྲིག་གསུང་རབ་ལྟ་པ། གཡོན་དུ་མཆོད་རྟེན་
བྱུང་ཁ་ལོར་དང་བདེ་ག་ཞེས་མཆོད་

རྟེན་བཀའ་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་པ། མདུན་རབ་གསལ་ན་མཆོད་
སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་གཡོན་པོ་ཐར་པ། རྒྱུ་སྒྲིག་

བཀའ་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་
གྲི་འདྲ་ཐར་གོས་སྒྲིག་གཡས་གཡོན་དུ་གནས་བཅུ་དེ

ལོགས་བྲིས། ཟླ་འོག་ཀུན་ཏུ་སྐྱེས་རབས་རྒྱས་བསྐྱེས་གྱི་ཞལ།
ཐང་བྱིན་ཅན་མང་པོ་སོགས་ལྟར་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེས།

གསར་བཞེངས་མཛད་དེ་ཀུན་གཟིགས་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། རོང་བོ་ནོ་
མོན་ཉན། ཐང་རིང་རྒྱལ་བ་ཆོང་།

སོགས་ཨམ་སོག་གི་སྤྲ་ཆེན་བརྒྱ་ཕྱག་བཀལ་བས་སྤྲ་ཕྱིར་རབ།
གནས་མཛད་པའི་བྱིན་ཅན། ། མཚན་ཉིད་འདྲ།

ཁང་ཆེན་མོར་འཆད་ཉན་གསར་བཅུ་གས་སྐབས་འཇུག་བཞད་མཛད་པ།
མང་པོས་མཐོང་བར་གྲགས་པའི་རྗེ།

འཇུག་བཞད་མ་སོགས་རྟེན་མཐར་ཡས། ། ཚུ་བཟང་སྤྲ་བྲང་དུ།
ཐུབ་པ་གསུང་འབྲོན་མ། ཆོས་རྗེ་དོན།

རིན་པའི་ཕྱག་རྗེས་གསལ་བར་བབ་པའི་དོ། ལྷ་མོའི་ཕོ་བྲང་།
སོགས་རྟེན་གསུམ་གྱི་གན་མཛོད་ལྷ། གཞན།

ཡང་བྱམས་ཁང་། གྲྭ་དབང་རྒྱལ་པོའི་ལྷ་ཁང་སོགས་མང།
ལྟར་སྐྱེ་སྤྲ་བྲང་། གཞན་གསེར་ཁྱི་སྤྲ་བྲང་།

ཕྱན་ཚུགས་བཀོད་མཛེས། ཞྭ་དམར་བྲུ་བྲང་། མལ་གྲུབ་ཆེན་ངག་
དབང་མཆོག་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་འི་སྒྲེ་བརྒྱུད་

ཀྱི་བྲུ་བྲང་མོགས་སྒྲར་ཁག་མང་། རབ་བྲུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་
གྲང་ལ་དགོན་པ་བཏབ་ནས་ལེ་ཉིས་བརྒྱ་དང་

གཅིག་རབ་བྲུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་སྐག་ལ་འཆད་ཉམ་བཅུ་གས་ནས་གོ་
གཉིས་པ་ས་བྱ་འདི་ཡིན་ནོ། །༥།གསེར་

ཁོག་ཏུ། བཅོན་པོ་དགོན་དག་འ་ཕྲན་དམ་ཚེས་གྲིང་འདེབས་པ་པོ་
བཅོན་པོ་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ཡུལ་དབུས་དག་འ་

བ་གདོང་དུ་འཁྱུངས། གཞོན་ལྷ་ནས་རབ་ཏུ་བྲུང་སྟེ་སྟོ་མང་
གྲུ་ཚང་དུ་འདན་མཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་འི་ཉེ་གནས་

མཛེད་། གྲུང་རུ་སངས་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས་བསྟན་ཏེ་གཞུང་ལུགས་ལ་
བྱུངས། དུགས་པོ་གྲུ་ཚང་དུ་ཡང་བཞུགས།

མཁས་གྲགས་ཆེ་བས་རྒྱལ་དབང་གོང་མས་སེ་ཆེན་རབ་འབྱུངས་པ་

ལ། བསམ་སྒྲིང་བ་དང་འདི་པ་གཉིས་ཤེས།

རབ་སྤྱུ་ཆེ་བྱིས་དུས། འབས་དྲུང་གིས་ཤེས་རབ་ཤོག་བཅན་པོ་ཆེ།
ཞིབ་པོ་མེད་ཀྱང་རྩོད་པ་ལྷགས་ཤིན་ཏུ།

ཆེ་ལུས་སྒྲིང་། ལྷ་ལྟན་དུ་རབ་འབྱམས་པ་ཚུགས་པའི་ལོ་གཉིས།
པར་སྒྲིན་ལམ་གྲ་སྒྲོར་མཛད། ལོ་སྤྱི་མར།

དོམ་ཉག་པའི་ཚབ་གནང་བ་ཡིན་ཡང་ཟེར། ལྷགས་ངར་ཆེ་ཞིང་
ཞལ་ཚེ་བས་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་འབྲས་སྤྲངས་དམ།

བཅའ་ལ་བཞེངས་ནས་མཛོས་ལམ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཛད་པར་བཤོ།
སྤྱང་ཚོ་བོ་སྤུལ་བས་སྤྲེ་སྤྲིད་བསོད་ནམས།

ཆོས་འཕེལ་གྱི་དགོངས་ཤོག་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱལ་དབང་ནས་རབ་འབྱམས།
པ་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་བསྟན་པའི་གད།

བདར་ཡག་པོ་བྱས་སོང་ཞེས་དགྲེས་གཟིགས་ཆེ་བས་སྒྲིན་མ་བྱུང་།
དཔོན་སྤྲེ་བས་པོ་ཏ་ལར་བཀའ་འགྲུར་ཆར།

ཕྱད་ལ་མངགས་པས་ཐོས་དོན་ལ་ལུང་གི་སྒྲོ་ནས་ངེས་པ་རྟེན་དེ
བཀའ་གནང་སྒྲོར་ཞོག་ཅི་ལ་དུ་བཏབ། གོང་།

ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཐེབས་ན་འགྲོ་དོན་འབྱུང་བར་གསུངས་ནས་དེའུ་
བཞི་སོགས་གནང་སྐྱེས་བཅས་མདོ་སྒྲིད་དུ་

མངགས་ཤིང་ཀུ་ལིང་དཀའ་བཅུས་བསྐྱུགས་བཞེད་དང་བཀའ་གཞིས་སྐྱེ
ཆེར་མཛད། ཏེ་ཐུང་དགོན།

{0097} རྩོམ་ཆུང་གྲུག་སོགས་བཤམ་པ།

མཆོད་རྟེན་ཐང་། ཐུར་ཆེན་དགོན་རྒྱལ་གྱིས་གདན་འདྲེན་ཞུས།
སེམས་ཉིད་དགོན་པའི་ཁྲི་དང་།

ཆུ་རྩ་ལ་སྐྱེ་འབྱུང་ཁྲིར་བཞུགས། འབྲུ་གྲུའི་སར་དགོན་པ་བཏབ། དོ་
ལོན་སྒྲོམ་པ་སྐྱེ་ཆོབ་དུ་བཞག།

གསེར་ཁོག་གསལ་ཚུགས་ལ་བུ་ཟ་སྒྲོམ་པ་འགྲོ་དགོས་གསུངས་ནས་
ཁྲི་དང་། ས་བྱི་ལ་དགོན་ལུང་ཁྲིར་བཞུགས།

པའི་ལོ་གསུམ་པ་ལྷགས་སྟག་ལ་སེ་ཆེན་རྟེན་པའི་ཇི་དང་། ཨོཾ་
ནི་ཏའི་ཆིང་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་ཆོས་

སྡེ་འདི་བཏབ། གྲུ་རྒྱུན་དང་སྤྲུག་སྤྲུད་འཇགས་བྱས། གནས་གཞི
གསལ་འཛིན་གྱི་ཉིན་རྗེ་བསམ་སྒྲུབ་

པའི་གྲུ་བཞོར་བྱ་བ་གྲ་ཤིས་དང་། སྤྲུག་ཆོག་ལོན་ཏན་ཟེར་བ་
གཉིས་ཀྱིས་དྲུང་དཀར་སོགས་དངོས་འབྱུང་

སྤུལ་ཏོ་ཞོར་བྱ་རི། བཀྲ་ཤིས་ཐང་། སྤྲུག་ཆོག་ལོན་ལུང་བ། ལོན་ཏན་
ལུང་པ་སྟེ་དགོན་གནས་ཀྱི་

མིང་དང་འབྱུང་མཁན་གཉིས་ཀྱི་མིང་རང་འགྲིག་བྱུང་བས་རྟེན་
འབྲེལ་དོ་མཆོར་བར་སྦྱང་། དེ་དུས་རྒྱུ་འོ་བོན་

པོ་ཙུའུ་ཤེན་ཞིན་གྱིས་ས་བརྟགས་པ་དང་ས་འདུལ་བྱས་པས་བོན་

དེའི་ཉ་ཁོག་དང་མཁར་རྩ་དང་སངས་ཀྱང་རྟེན་

གསུམ་ལོ་དེ་ཟེར། དེ་ནས་ལོ་ངོ་བཞི་པ་རྒྱ་སྤྲུལ་ལ་ལྷ་པ་ཆེན་

པོ་འདིར་ཐེབས། མང་ལ་དགོན་བརྟེན་གསུང་

ནས་ཞོག་སྒྲེབས་གསུམ་བཞི་ཙམ་གྱི་བཀྲ་ག་ལུང་དང་། ཉིད་དཔོན
གཡོག་སུམ་ཅུ་སྒློར་ལ་ཕྱག་དྲུག་པའི་དབང་།

བཞི་བྱེད་རྒྱབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནང་། གཙུག་ལག་ཁང་ཀུན་རྩེ་སོགས་
འདི་ལྟར་བགྱིས་ཀྱི་ལྷགས་བཀོད་དང་།

ལྷ་མོ། དྲག་རྒྱལ་མ། གསུང་རྒྱལ་དག་ལྷ་སྐྱེས་གཅིག་བཅས་
སྤང་མ་གསུམ་ལ་དགོན་གནས་གཉེར་གཏད་

མཛད་པས་དར་རྒྱས་ཆེ་ངེས་བྱུང་། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེའི་དུས་
ཀྱི་བཀའ་འགྲུར་མཚལ་པར་སྐྱོགས་ཤིང་སྐྱོགས་

ཐག་རྒྱ་ལུགས་དངོས་གཙང་ཆ་ཚང་གིས་ཐོག་དངས་དངོས་འབུལ་
གཟབས། ཉིད་ནས་ཡ་མ་རྩ་ཇ་དུང་ཕྱུར་

བཅུ་བདུན་གསུངས་པ་ཞབས་བརྟན་དུ་ཕྱུལ། བཀའ་འགྲུར་དེ་ད་ལྟ་
འབྲས་སྤངས་སུ་བཞུགས་ཤིང་རྒྱལ་དབང་།

གིས་ལུང་ཡང་དེ་ཐོག་ནས་གསན་འདུག་དེ་ལྟར་ལོངོ་བཅུ་དྲུག་ཙམ་

བསྐྱེདས་ཏེ་ཞིང་སྒྲུལ་ལ་གཤེགས།

གཞུང་ལུགས་ལ་སྒྲུངས་པར་དབྱ་ཐོད་ལ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུ་མེགས་
བྱེད་རྟེན་མང་དུ་ཐེབས། །རྟོུ་འཆང་།

ཉེས་ལྡན་གྲོལ་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཕྲིན་ལམ་རྒྱུན་གྲུབ་ནི། རྩོན་
བྱང་རྒྱལ་ཐེམས་དཔའ་དགའ་བའི་རྟོག་ཏུ་འབྱུངས།

དེ་སྐད་ཀྱི་སྐུ་ལ་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་མཆོམས་
བསྐྱེད་པའི་རྩལ་སྤྲུལ་ནས་ཐུགས་བསྐྱེད། འདི

དགོས་ཤིང་པད་མའི་ངང་ལྷན་དང་རྩལ་མཉམ་པར་བཞག། དེ་ནས་
འཕགས་པ་མ་འགག་པ། དཔལ་འབྱས་

དོན། ཅག་རྟུ་རྟུ་ལ་མཆོག་སྟོན་དཔོན་རྒྱལ་ལ།

སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གཞིན་ཏུ། བྱང་སེམས་

ལྷ་བརྒྱལ་མཚོན། དཔལ་ལྷན་གོན་པ་བ། རྒྱུར་སྐར་བ། ཀུན་ཡི
ཤེས་འབྱུང་གནས། མཁས་པ་ཚུན།

གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ། ཚེ་ཁོ་ངག་དབང་གྲགས་པ། ཀུན་མཁྱེན་ལེགས་
པ་དོན་གྲུབ་ལོགས་ཀྱི་སྐུ་འི་སྐུ་བ་བཞེས།

ཤིང་། སྐྱེ་ཚེ་འདིར་མདོ་སྨད་ལྷོ་རྒྱ་དྭཚས་འཁོར་དང་ཉེ་བའི་
བཙན་མོ་སྒར་ཡབ་ཉོར་ཉ་ལུ་སྐྱུ་ག་གེ་དང་ཡུམ།

མལ་ཟེ་ཚས་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱུ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མཇུག་ཆུ་ཀྱི་
ལ་འཁྱུངས། བེམས་དཔའ་སྤྱུ་སྐྱུ་གོང་།

མ་ལ་རབ་བྱུང་ལྷས། ཡུལ་དབུས་སྒོ་མང་དུ་དཔོན་སློབ་སྐུ་བ་
ངག་དབང་དཔལ་འབྱོར་ལ་བཅི་བཞག་ཐོག།

མར་གསན། སྤྱུ་ཚང་རྩ་བ་སྟོད་དུ་ཞལ་སྤྲུལ་དམ་ཚེས་རྣམས་
རྒྱལ་བ་ལ་བསྐྱུས་ཚད་བསྐྱབ། སྤྱར་།

{0098} ཅོང་ཆུང་གྱུང་རྒྱུད་ལོགས་བཤད་པ།

ཡང་སྒོ་མང་དུ་མར་ཕྱིན་དབུ་མ་འདུལ་མཛོད་རྣམས་གསན་ཏེ་
གྲིང་བསྐྱེད་ཀའ་བཅུ་མཛོད་དུས་མཁྱེན་རབ་དང་།

ན་ཆོད། བཞུགས་གྲལ་གསུམ་གྱི་མཁས་པའི་ཁྲིམ་ཐོག་ཆོད་པ་
བྱུང་། གཙུང་དུ་མངའ་རིས་དུང་བ་ལ་ལམ་

རིམ་ལྟ་ཁྲིད་སོགས་དང་། དགེ་འཕེལ་དུ་ཆོས་རྒྱུ་དགེ་ལེགས་དང་
རྒྱས་པའི་དུང་ནས་ཞི་ལྷག་དང་བཅུ་གསུམ་

མའི་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་ཁྲིད་གསན་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་ཞི་གནས་གྱི་
རྫོགས་པ་འཁྱུངས། བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་དམིགས་

རྣམ་སྤངས་པས་གཙོ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་ཞིང་། གར་སྐབས་
མཛད་པས་རྒྱུ་ཆ་འཁྲོལ་བའི་སྐྱོ་ཐོས་པ་ལྟ་བུ་

བྱུང་བས་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དགའ་ཆོགས་ཆེར་མི་འདུག་
གསུངས། རྒྱུ་སྒྲིབ་དུ་ཞོགས་པ་སྒྲོ་བཟང་

དོན་ཡོད་ལས་རྒྱུད་འགྲེལ་ཕ་ལ་ཆེར་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་ལྷགས་
བཤད། འཛིན་ཆོས་རྣམས་གསན་བཞིན་པའི་

སྐབས་གཞུང་གི་བཀའ་བསྐྱུར་གྱིས་སོ་གཅིག་པ་ཆུ་འདུག་ལ་དགའ་
ལྷན་བཀའ་ཤིས་བསྐྱོམང་གི་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་ཤིང་

འབྲུག་པར་བཞུགས། ཁྱི་གསེབ་ཏུ་བྱང་ཆུབ་མེ་ཏོག་འཁྱུངས་པས།
བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མངའ་བའི་ལྷ་ས་སུ་གླེང་།

པོ་ཏི་བཞི་འི་ཁྲི་ཁྲི་དང་ཐལ་འཕྲེང་བྱུར་བཀོལ་བཅས་བཏང་བས།

རིགས་ལུང་སྒྲུབས་ས་སྟོང་ཁྱབ། གྲགས་ཆེ

བ་དཔོན་སྟོབ་སྟོ་གོས་རྒྱ་མཚོ། བཀའ་འགྱུར་བ་སྦྱིན་པ་རྒྱ
མཚོ། ལྷ་ས་སྒྲུ་གོང་མ། ཐར་ལུ་རབ་འབྱམས་

པ་ཚོས་སྦྱོང་རྒྱ་མཚོ། བེ་འི་རབ་འབྱམས་པ། སོག་པོ་རབ་འབྱམས་
པ་སྟོ་བཟང་བཟ་ཤིས། ཏུ་འོན

པ་ཏིང་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་བསམ་སྟོ་ཁྲེ་ཏ་པུ་ལ། འདུལ་བཙོས་

ཇེ་ཉོར་སྐལ་ལྡན་སོགས་པོ་ཏི་ལྷ་དང་མདོ་སྒྲགས་

ལ་ཁོ་བོའི་སྒྲུལ་པའི་མཁས་དབང་དཔག་མེད་ཐོག། ཕ་བོང་ཁ
བ་དཔལ་འབྱོར་དར་རྒྱས་པ་ལས་མགོན་པོའི་

ཚོས་སྒྲོར་གསལ་པར་ཚོས་རྒྱན་གྱིས་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི
མཚན་ལམ་བུར། ཞེ་བཞི་པ་ཤིང་སྤྱལ་ལ།

མེད་ཀྱང་ཐེངས་ལྷུས་པ་བཞིན། གཞུང་གིས་སྤྱོད་གོ་མོན་
ཉན་གྱི་ཚེ་ལོ་གནང་སྟེ་བཅན་པོ་དགོན་དུ།

ཐེབས། དེ་དུས་སྤྲུགས་ཁང་ཞེས་ཅི་གསྒྲོར་གྱི་དཀར་ཐིགས་དང་
འདྲུ་ཁང་། གྲྭ་ཤག་འགའ་ལས་མེད་ལ།

གྲྭ་བ་ཡང་འབྲོག་བཅུན་སྤྲུགས་གྲྭ་པ་སུམ་ཅུ་བཞི་བཅུ་སྒྲོར་ལས་
མི་འདུག་ཀྱང་མཚན་ཉིད་བཅུགས་ཤིང་། གྲྭ་བ་

གསར་དུ་བསྐྱས་ཏེ་གྲྭ་རིག་གནས་ལེགས་བཤད་བང་མཛོད་གསར་རྩོམ་
དང་ཕར་ཕྱིན་བཏང་བས་སྒྲོགས་ལ།

བ་མང་དུ་ཐོན། གྲྭ་ཚོགས་ཀྱང་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་བརྒྱ་ལོང་
རེས་རྒྱུན་དུ་དང་། དགོན་མ་ཡང་རྒྱུད་གྲགས་

ལ་ཉེ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་བུར། ས་རྟ་ལ་དབུས་སུ་ཐེབས། འབྲས་
སྤངས་ཆེབས་དུ་སྟོང་དུ་བཞུགས་ཏེ་གོང་།

གི་བཀའ་ལྟར་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་བཞེངས་ཏེ་དགྲུས་གཅིག་ལ
གསང་འདུས་གྱི་དབང་ཚར་བོ་བརྒྱད

བསྐྱར་། རྩལ་ཚོན་གཤམས་པ་དང་། དེ་རྗེས་ནི་བའི་སྤྱན་སྟེག
དང་འོ་ཐུག་བསྐྱབ་པ་སོགས་རྒྱད་དང་མཁས

པའི་གསུང་ལྟར་མཛད། རས་བྲིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་གསང་འདུས
དབང་ཉེར་གཅིག་གནང་། བདེ་མཚོག

ལུ་མི་པ་དང་འཛིགས་བྱེད་དབང་ཡང་གངས་དེ་མཚུངས། འཇམ
མགོན་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། ལྷང་སྐྱ་གོང་མ།

འདུལ་བཙོས་རྗེ་ཉོར་སྐལ་ལྷན། ཉོར་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས། ཀུན
མཁྱེན་གོང་མ་བཅས་ནང་སྟོབ་བདུན

ཅམ་ལ་མགོན་པོའི་བསྟོན་སྐྱབ་ཡིག་ཚུང་དམར་ནག་བེའུ་བུ་མ་ནག
པོ། གཏོར་ཚེན་རྣམ་བཤད་རྣམས་གྱི

ཐུག་ལེན་གྲིད་བཅས་གནང་། གོང་ས་ལྷ་པའི་སྟོབ་མའི་ནང་ནས

འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་བཀའ་བབ་ཡིན་པས།

{ ༩༠༩༩ } ཅོང་ཆུང་གྲུང་ཆུང་སོགས་བཤད་པ།

གསུང་རྒྱན་བཞིན་ཕྱང་རྒྱ་གོང་མ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་སྤྲུལ་

གཉིས་ཀྱིས་ཁྲིད་ཡིག་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རེ

མཇུག་པས་དེང་སང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་དངོས་བསྟན། བཀའ་གདམས་

གཞུང་པའི་བཤད་སྲོལ་གྱི་ཁྲིད་རྒྱན་

གྱིས་སྟོང་ཁྱབ་པ་འདི་བྱུང་བས་ཡབ་སྐུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཁྱབ་བརྒྱལ་སྤྲུལ་མེད་པར་སེམས། ཉིད་

ཀྱང་ཤར་སྒྲོམ་ལ་བྱུགས་འདྲིས་པས་ཐེབས་བཞུད་ཀྱི་སྐབས་ཆིབས་

ཡོབ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ཞབས་འཛོག་པའི་

བར་ལ་ལམ་ཁྲིད་ཆར་གཅིག་འགོ་བར་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་། ལན་

གཉིས་པ་མེ་སྟག་ལོར་ཐེབས་དུས་ཀྱང་

ཀུན་མཁྱེན་སྤྲུལ་མར་མགོན་པོ་སྟོང་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་། མངའ་

འཇིག་ཆོས་བསྟན་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཀློང་པ་

ལ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བསྟོན་སྦྱོར་ལས་གསུམ། ཡབ་ཡུམ་སྟོན་འཁོར་བུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀློང་པ་ལ་སྟེལ་

ཁྱིད་མའི་ཆོས་སྒོར་འཕོད་ཅད་གསང་གསུམ་སྟེགས་འགྲིག་དང་བཅས་
པ་ཆེག་བརྒྱུད་དུ་གནང་། འདིའི་སྟེགས་

འགྲིག་ཤེས་མཁན་སྤར་ཡང་དགོན་ངེས་སུ་སྤང་ཞེས་ཀློན་མཁྱེན་
ཉིད་གསུངས། དོན་གསུམ་པ་ཤིང་ཁྱི་ལ་སྟེར་

ཡང་ཐེབས་སྐབས། ཀློན་མཁྱེན་མཆོག་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། གདུགས་
དཀར་ལྷ་ཉིར་ལྷ་མའི་དབང་

ལེགས་ལྷན་མཆོད་གསུམ་གྱི་རྗེས་གནང་བཅས། སྟོན་དཀར་གྱི་རྗེས་
གནང་དང་ཁྱིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་

གསུང་དགོས་ལུས་པས། ལྷ་ཤས་གཅིག་ལ་དམ་པ་དུ་མའི་རྣམ་ཐར་
དང་། ཉིད་ལ་མན་ལ་ལམ་དུ་གཞོན་

དུས་ནས་དེ་མེ་རྒྱལ་འབྱོར་མ་ཡང་ཡང་ནལ་གཟིགས་ཤིང་ཉེ་དུ
ཀས་ཐེས་སུ་བབུང་བའི་མཚན་མ་སྤྱིར་བྱུང་བ

དང་། མདུན་དུ་ཚོགས་བདག་དམར་པོ་སྤང་གདོང་ཕྱག་གཉིས་པ། རིན
པོ་ཆེའི་སྒོ་དཀོར་བྱས་བཀའ་བ

བསྐྱམས་ནས་བཞུགས་པ་རྒྱན་དུ་མིས་ཤིང་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པོ་རྟེ
ཡང་ཡང་མིས་ཚུ་ལ་གསུངས། གཞན་ཀླ་རྒྱལ་དགའ་

ངོ་མཚར་བ་མང་། ཀླན་མཁུན་སྤྲུམ་མར་ཁྱེད་རང་བོད་དུ་བཞུགས་
ཡུན་རིང་ནས་ཚུ་མི་བྱབ་པས་ང་དང་མཉམ་

དུ་མདོ་སྤྲོད་ལ་ཐེབས་ན་བསྟན་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང
གསུངས་པ་ལ། བདག་ནི་ཆོ་ལ་ལྟོས་པ་མེད

པར་སྐྱབ་པ་བྱེད་པའི་དམ་བཅའ་ཡོད་པས་མི་འགོ་ཞུས། ངས་
གཞུང་ལ་ཞུས་ནས་དབང་མེད་དུ་འགོ་དགོས་

བྱུང་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད་གསུངས་པར། གཞུང་གིས་སོང་གསུང་ཡང་ང

མི་འགོ་གཞུང་གིས་ང་ལྟ་བུའི་གྲ་རྒྱུང་

གཅིག་ལ་བྱེད་རྒྱུ་གང་ཡོད། གསོད་ན་པར་ལུས་སློག་ལ་ལྟས་པ་མེད་
ཅེས་ཞུས་པས་འོན་ཏེ་ཀ་མཛོད་གསུངས།

དུས་ཀྱི་ཉུང་ཤུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སློན་སྐྱོན་བསྟན་པ་
འཛིན་ཚུལ། སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་མང་དུ་

གནང་བས་འདི་པ་དང་། མཚན་སྒྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་ངོན་གྱིས་
སློགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དངོས་གྲུབ་བརྟེས་

པས་ཀྱི་མཁུན་རང་གི་གསང་རྣམ་སྤྲོམ་ཆོག་ཏུ། མེ་ཉེར་ཁོང་
གཉིས་མི་བྱབ་པ་ཐེ་ཏེ། །སྒྱུ་འབྲུལ་འགྲུགས་

པར་འདོད་ན་མེས་འདི་བྱུངས། །ཟིན་ཆོད་ཀྱི་འགྲུག་གོ་ལོ་ལྷབ་གཅིག་
།སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས། རྒྱུ་ཆེར་བཤད་

ན་སྟན་བརྒྱུད་ཞལ་ཤེས་འཇིག་། གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ན་སྟན་བརྒྱུད་
ཐོར་བྱ་ཉམས། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་དང་སྒྲ་མའི་

བཀའ་སྤྱུལ་དོན། ཟུང་འབྲིལ་ལྟོས་ཅན་ཤོད་ཅིག་གདམས་ངག་འདྲ།
།ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མང་དུ་སྒྲུང་ཡང

གསང་བའི་གནས་དཔོག་པར་དཀའ་ཞིང་ཟུར་ཅིམ་ལས་མ་བྲིས། དོན
བཞི་པ་ཤིང་ཕག་ལ་འདྲིར་ཐེབས་ཏེ་ལོ་ངོ

{ @100 } ཅོང་ཆུང་གྱུང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

བཞིའི་བར་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། དོན་བརྒྱུད་པ་ས་ཡོས་ལ
ཞི་བར་ག་ཤེགས། སྐལ་ལྷན་འཇུག་དོགས་ཟེར

བའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཡི་གེ་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་། དེའི་སྤྱུལ་སྤྱོ་སྤྱོ
བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ནི། ཅོང་ཁ་བདེ་ཁམས་

ཀྱི་སའི་ཆ་བྱ་ཁྱུང་དགོན་གྱི་ཉེ་འདབས་ཁྲོམ་ཆོགོང་ང
ཟེར་བར་རྩའི་རིགས་ལས་ཡབ་ཆོག་གཟུངས་བྱམས་དང་།

ཡུམ་གཡང་མོ་སྤྱིད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱུ་ལྷགས་འབྲུག་དགུན་ལྷོ་ཐ་མའི
ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་སྤྱི་འཁྱུངས། མཚན་ལ་ངག་དབང

དགོ་འདུན་བཏགས། ཟས་གོས་ཀྱི་སྒྲིན་གཏོང་དང་། ཚོས་མཐུན་གྱི་
ཕྱིན་ཚེས་ཐམས་ཅད་དོ་མཚར།

དགྲུང་ལོ་བྱུག་བདུན་སྒྲིང་བྱ་ལྷུང་དུ་ཐེབས་ཏེ་ལོ་ཤས་དེར་
བཞུགས། ཡི་གེ་དང་དཔེ་འཛིན་བསྐྲུབ། བྱ་ལྷུང་

མཁན་པོ་ལས་དགོ་བསྟེན་བསྐྲུབས། མེ་ཐག་ལོར་གསེར་ཁོག་བྲུ་གྲུ་
སྒྲི་དང་། མཚོ་སྒྲིན་དཔོན་ཁག་རྣམས་

ཀྱིས་ཀྲུན་མཁྱེན་གོང་མར་ཐུགས་བརྟག་ཞུས་པའི་མནལ་ལམ་དུ། ནམ་
རྟོན་ལ་སྐྱེ་གོང་མའི་སྐྱེ་པར་དུ་ཉིད་གྱི་

དབུ་བཞག་ནས་འདུག་པར་བྲུ་མའི་སྐྱེ་མདུན་ནས་ཉལ་བ་འདི་མ་ལེགས་
དགོངས་པ་དང་མནལ་སད། ཡང་

མཚན་སྒྲིད་ལ་མི་ལམ་བཟུང་བར་སྤར་བཞིན་བྱུང་བས་ངའི་བྲུ་
མའི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་འཁྱུལ་མེད་དུ་འདུག་གསུངས་

ཐུགས་དགུས། ཐུགས་གཉེར་ལ་སྦྱངས་དགོས་ཀྱི་ཞལ་བཀོད་ཀྱང་
བསྐྲུབ། རྒྱལ་བ་ཡབ་སྐུ་མཁུ་

གྲུབ་ཆེན། ལ་མོ་གནས་ཆུང་བཅས་ཀྱི་ལུང་དང་། རོ་ལྷ་ཀ་རྣམ་
གསུམ། འབྲས་སྤྲངས་འཛིགས་བྱེད་

བཅས་ཀྱི་མདུན་དུ་ཟན་རིལ་ཕུལ་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་བྱུང་བས།
ཐག་བཅད་དོ་དགྲུང་ལོ་དགྲུང་པ་ས་བྱི་ལ་

གདན་སར་བཀོད། ཆུ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ལས་རབ་བྱུང་
དང་དགེ་ཚུལ་བསྐྱབས། རྒྱ་དཔོན་སློབ་སློ

བཟང་དཔལ་ལྷན་དགེ་ཆན་དུ་བསྟེན། བཅོན་པོའི་བསྐྱུས་གྲ་ཡོངས་
རྩོགས་སྤྲུགས་འཛིན་གྱིས་མེར་རླུང་དག།

དབང་སློབ་ཟུང་སོགས་མདུན་དུ་བོས་ཏེ་རིགས་ལམ་ལ་སྤྲངས། དགེ་
ཆན་པ་བན་རྒྱུད་དཔོན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས།

པའི་ཚབ་ཏུ་དཀར་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན།
སྤྲུགས་དཀར་ཞིང་ཞལ་ཚབས་ཞབས་

བསྐྱུལ་ནན་ཏན་མཛད། དགྲུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐྱབས་གསེར་ཁྲི་

སྒྲུལ་སྒྲུ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་དམ་བཙའ་

འཛིག་པར་ཐེབས་སྐབས། འདི་བས་འགྲོ་སློང་ཚ་གད་དེ་བ་བཏང་
བའི་སྟན་པ་དབྱས་སུ་ཡང་བྱུང་བས་དེ་ཀའི་

རང་གྲ་བརྒྱམས་ཡིད་དགའ་བ་བྱུང་། འབྲུམ་བྱོལ་ལ་ཀན་ཆེན་
དགོན་དུ་ཐེབས་དུས་འདན་མ་གྲུབ་ཆེན་ལས་

དབང་ལུང་རྩེས་གནང་ཁྲིད་སོགས་མང་དུ་གསན། སྤོ་གཅིག་
གསང་འདུས་བདག་བསྐྱེད་ཚང་མ་བྱུགས་

འཛིན་གྱིས་བྱི་རོ་རྒྱུག་སྤྲད་པས་དགེ་ཆེན་གྱིས་དེ་རིང་གི་
བྱུགས་འཛིན་འདི་འདྲོད་མཚར་ཆེ། གཞན་རྒྱམས་

ཀྱང་འདི་བཞིན་མཛད་ན་ལྷག་པར་བདག་ལ་བཀའ་རིན་ཆེ་ལུས།
དེའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་གྱིས་ལུས་དུས་སྡོན་གྱི་

བག་ཆགས་ཞིག་གི་སྐབས་རེད་གསུངས་སྒྲང་། ཀུན་མཁྱེན་སྤྲ་མས་
ཀྱང་སྒྲུལ་སྒྲུ་འོན་ཏེ་གསལ་ལོས་བྱུགས་རབ་

ཅན་ཞིག་བྱང་གསུངས་འདུག་ལྷགས་བྱི་ལོར་ཕུན་ཚོགས་ལྷང་པའི་རི
ཁྲོད་དུ་གཟིམས་ཁང་སར་བཅོས་མཛད་

པར་ཚོགས་འདུའི་སྒྲུང་ནས་ཐུགས་གཉེར་ལ་གཞོན་ཅིང་དགོས་པ་མེད་
འདྲ་ཞུས་པར། དའི་བསྐྱབ་སྦྱངས་ལ།

གཞོད་དོགས་འདི་འདྲ་ཟེར་བ་ལེགས་རུང་། ཁང་བ་འདི་མི་མཁོ་མ་ཟེར་
རྗེས་སོར་བྱེད་ཚོ་ལ་མཁོ་བའི་དུས་

གཅིག་ཡོང་ཤས་ཆེ་གསུངས། ཚུ་སྟག་བར་ལོ་ལྔ་ཙམ་ལ་སློབ་
ཚུང་གནང་སྟེ་འཆད་ཉན་དམར། ལོ་དེར་རི་ཁྲོད་

{ @101 } ཅོང་ཚུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

དུ་སྐྱེ་མཚམས་ཀྱི་སྐྱབས་མནལ་ལམ་དུ། མི་ནག་པོ་བརྗེད་ལྷན་ཞིག་
གིས། བྱེད་དེ་ལོ་དབུས་སུ་ཕེབས། རྗེས་

སོར་ཕེབས་མི་ཐུབ་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ལྟར་ཕེབས་རྒྱུར་ཐག་
བཅད། ཉིན་གཅིག་ནོར་བུའི་རིའི་དར་ཅོག་ལ་མེ

ཤོར་བར་ངའི་འགོ་འདྲག་ལ་མི་བཏུ། དགོན་སྤྱི་ལ་སྤར་ལྷས།

ཞིག་རེད། ཞག་གསུམ་ལས་མི་འགྲང་བར་རྒྱབ།

འི་འི་ཕྱིར་དར་ཅོག་འཇུགས་པ་དང་། དགོ་འདྲན་མང་གིས་དྲུང་སྐད་

དང་། དག་ལྟ་དབྱང་བསྟོད་མཛད་ན།

བཟང་གསུངས་པ་སྤྱི་ལོ་རྒྱ་དམག་གིས་དགོན་པ་མེར་བསྐྱབས་ཀྱང་

ཤིང་སྤྱུལ་ལོར་སྤྱར་གཞི་ཟིན་པ་ལ་དགོངས།

འདྲ་། དབུས་ཕེབས་སྐབས་མཚོ་སྔོན་པོའི་སྤྱང་ནས་གྲུ་གཟུགས།

གཉིས་སྐྱམ་ལ་འགོ་བ་ལྟར་ཡོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།

མཐོང་། རྒྱལ་བ་ཡབ་སྐུ་དང་། དགོན་སྤེལ་མས་ལ་དངོས་འབྱུལ་

དང་མང་འགྱུད་གཟབས། པཎ་ཆེན་

འི་ན་པོ་ཆེའི་གཟིམས་ཚུང་ནང་དུ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་བཞག་པ་དང་

བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་ཚོགས་དྲུང་འབྱུང་པ་དུས།

མཉམ་པ་དང་། སློ་མང་དུ་གསར་ཞུགས་ཀྱི་གྲྭ་ཇ་བཏང་སྟེ་ཉིད་

ཚོགས་མཇུག་ལ་ཕེབས་པ་དང་རྟོགས་བརྟུན་

མདུན་ལེགས་མ་གསར་ཚུགས་ཀྱི་དབུ་བསྐྱེད་པ་དུས་འགྲིག་བྱུང་བས
ཐུགས་དབྱེས་ཏེ་ཕྱིས་སུ་མདུན་ལེགས་མ་ལ

འགྲོལ་བཞིག་ཀྱང་མཛད། གྲྭ་ཚང་གིས་བླ་ཆེན་ལུགས་ཀྱི་གཞོན་
སྒོ་ལུས་ཀྱང་ཉིད་ནས་གྲྭ་རྒྱུད་དཀྱིལ་མའི་ཁྲོད་དུ

ཐུགས་གཉེར་གཙོར་འདོན་དང་། ཚེས་མཚམས་སུ་དགེ་འཕེལ་སྐྱོར་ལུང་
སོགས་སུ་དཔེ་མཚམས་མཛད་སྐབས་

སུ། སྐྱ་ཆེདས་གོལ་བ་མེད་པར་ནམ་ཉིན་མཚན་དུ་འཛིན་སྐྱོར་ཁོ་
ན་གནང་། གསེར་དགོན་གྱི་གྲྭ་རྒྱུད་རྒྱུད་སྤྲོད་

མཁན་པོ་གནང་མཁན་གྲགས་པ་ལྟོན་གྲུབ་དགེ་ཚན་དུ་བསྐྱེད་ནས་
དཔེ་ཁྲིད་དང་དོགས་གཙོད་ནན་ཏན་མཛད་

པས་ཕྱིས་སུ་ཡང་ད་ལྟ་སེམས་ལ་ཚེས་ཐམས་ཐམས་ཀྱི་འབྲོར་རྒྱུ་
དང་། མདོ་སྒྲགས་ལ་གོ་རྒྱུགས་རེ་འཆར་རྒྱུ་བྱུང་བ་དགེ་

བཞུགས་ཁོང་གི་དྲིན་ཡིན་གསུངས། ཚུ་ཡོས་ལོར་དགེ་འཕེལ་དུ་དཔེ་

མཚམས་སྐབས་མནལ་ལམ་དུ། མི་གཅིག་

གིས་ཁྱད་གྱི་མདོ་སྦྱད་གྱི་དགོན་པ་ཞིག་སོང་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་
བས་ཐུགས་མ་བདེ་བར་རིམ་གྱོ་མཛད། གཞན་

འག་འཛེས་མདོ་སྦྱད་གྱི་བསྟན་པ་འཕོ་འགྱུར་འདི་ལ་བརྟམས་ན། ཉིད་
དེ་ཕྱོགས་གྱི་བསྟན་པ་འི་བདག་པོ་ཡིན་

ག་གིས་རེ་ཞིག་ལྷོ་མོན་ཕྱོགས་སུ་གསང་ཐེབས་སམ། གནས་ངེས་མེད་
ལྟ་བུ་མཛད་ན་ཞུས་པར། རང་ངོས་ནས་

བསྟན་འགྲོ་ལ་གཞོད་པ་དང་། ཁྲིམས་འགལ་གྱི་ཉེས་པ་ཕྲན་བུ་
ཡང་བསྐྱབས་མེད། སྟོན་གྱི་ལས་གཅིག་ཡིན་

ན་གང་དུ་སོང་ཡང་དེར་སླེབས་ཡོང་། བསྟན་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་མི་
ཐོགས་གང་ལྟར་ན་ཡང་། དེ་དོན་ཡིད་

བཞག་བྱས་དགོན་མཚོག་ལ་རྒྱབ་རྟེན་བཙུག་ཏེ་ལྟ་སྒྲ་མར་གསོལ་
འདེབས་དང་། རིམ་གྱོ་གང་ཕྱོགས་བསྐྱབ་

འདུན་ལས་བཏང་སྟོམས་སུ་ཕྱིན་ཅིས་མིན་གསུངས། རྒྱལ་བ་ཡབ
སྐུ་མེད་མེད་ཅད་ལ་ལྷུང་ཞུས་ཡང་ཡང

མཇེད་དེ་རིམ་གྱི་འཆོམ་མེད་མཇེད་པས་སྒྲུལ་ལོར་ཕུན་ཆོགས་ལྷུང་
པའི་རི་ཁོད་དུ་གྲུ་བ་ལྷ་བཅུ་ཙམ་འཆོགས་རྒྱུ

བྱུང་། སྐབས་དེར་ཁང་བ་གཞན་མེད་པར་སྤར་གྱི་གཟིགས་རྒྱུང་
དེར་འཆོགས་ཆོག་པ་བྱུང་བས་ཐམས་ཅད་ཡིད་

ཆེས་གྱིས་སྤྱན་ཆབ་ན་བཟའ་བང་བ་ཙམ་བཏང་། ཉེར་བདུན་པ་མེ
དུ་ལོ་གཞུང་ནས་ཆོ་ལོ། ཐམས་ཀ་བཀའ་

ཤོག་སོགས་གྱི་གཟེངས་བསྟོན་བཅས་པེ་ཅིང་དུ་མི་སྒྲིམ་མཁན་པོར་
ཐེབས་དགོས་བྱུང་བར། ཕལ་ཆེར་གྱིས་དུས་

ཆོད་འདིར་རྒྱན་གལ་ཐེབས་རྒྱུ་དེ་ག་འདྲ་ཡིན་ཞེས་ཞུ་མཁན་
བྱུང་ཡང་། མདོ་སྨྲད་གྱི་བསྟན་པའི་ལ་རྒྱར་དགོངས།

{ @102 } ཅོང་ཆུང་གྱུད་རྒྱུད་སོགས་བཤམ་པ།

བསྟན་འགྱུར་ཚར་གཅིག་བྱུང་པའི་གསེར་སྒྲིམ་ཚད་སོགས་རྟོན་ཁྱད་
འཕགས་མང་པོ་དང་བཅས་ཐེབས་ཏེ

རྟོན་རྒྱལ་མཚོ་སྟོན་ནས་གོང་ལམ་བརྒྱད་དེ་ཁོད་ལ་བསྒྲུབ།
ཉིད་ཟིལ་དུ་ཐེབས། སེར་མོ་པ་ཕལ་ཆེར་ཚུ

བྲག་ནགས་གསུམ་ལ་གབ། རྒྱ་མིའི་ཆས་གོས་གྲོན་ཚད་ལ་འབྲོས་
དགོས་པ་དང་། གྲོང་ཡུལ་དུ་བྱིས་པའི་ཆས་

ཀྱིས་ལྟོ་འཚོལ་བ། གཟན་ཤམ་སྟེང་དུ་གོས་དཀར་ནག་གྲོན་དགོས་
པའི་དུས་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལ་མཇལ་

འདོད་ཆེ་ཡང་སུ་ཡོང་མ་རྒྱས། ཉིད་ནས་ཟིལ་ཤམ་བླན་ལ་ཐབས་
མཁས་ཀྱིས་བསྟུན་ཏེ་དེའི་གྲ་བཅོམ་སྟོགས་

སྟོགས་སུ་འཐོར་བ་དེའི་རྩར་ཡོང་རྒྱུ་ལ་བཀག་ཆ་མེད་པ་དགོས་
ཚུལ་ཞུས་པས་རྒྱ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་། སྤྲུལ་འདི་ལ་

མཇལ་འདོད་ཀྱི་སེར་སྒྲིམ་སུ་ཡང་མ་འགོག་པར་ཐོངས་ཞེས་སྒྲོ་ཡིག་
སྟོགས་ཀྱིན་ཏུ་སྒྱུར་བས་རྟོན་འཁོགས་ཁྱད་ཏེ

ཡོང་བ་ཚུན་གྱི་མཇལ་མི་ཚད་མེད་པ་བྱུང་། དེ་ནས་བཟུང་གྲུ་བ
རྣམས་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་དང་བཅས་བག་ཡངས་

སུ་སོང་ཚོགས་པ་བྱུང་བས་བཀའ་རིན་གྱི་ཁུར་ལྷན་ཏུ་ཕྱི། ཉིང
ལ་མཁར། ཨོར་དུ་སྟུ། བྱུ་མེད། ཆ་ཉར་

སོགས་སུ་ཚོས་སྦྱིན་འབྲེད་བཞིན་པར་ཐེབས། དག་བསྟེན་སོགས་གྱི
སྒོ་མ་པ་འབོག་སྐབས་དགྲུན་གང་སྐར་གི་

ལྷགས་པ་མདའ་ལྟར་བརྒྱགས་ཀྱང་བྲུ་གྲུ་ཚང་མས་ན་བཟའ་
སྟུབས་ཅན་འཕུད་པ་སོགས་བསྟན་པའི་དམིགས་སྒྲིན་

ལ་གང་ཕན་མཛད། ཅང་གྲུ་ཀོ་ཏུ་ནས་ལྷ་སྐས་དྲུག་པས་བསུས་ཏེ།
བྲུགས་ཡིད་གཅིག་འདྲེས་གྱི་བྲུ་སྒོ་བཏུ་

གྲུར་། མོ་བྲང་དུ་རྒྱུ་ལ་པོར་མཇལ་སྐབས་ཚུར་ཡང་ཕྱག་གཉིས་
གྱིས་ནང་མཛོད་ཁ་དར་བསྟུལ། ཤི་བ་མང་པོ་

མཛོད་པ་སོ་སོ་ལ་ལན་སྐབས་སུ་གང་བབ་ཕྱལ་བས་སྒོན་པོ་རྣམས་

གྱིས། གོང་མའི་མདུན་དུ་འཛབ་ཉམས་དང

སྒྲིབས་པ་མ་ཞན་པར་ལན་འདི་འདྲ་འབྲུལ་བྱུང་པ་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་
འདྲེན་ཅེས་བ་བྱུང་། ལྷ་བཅུའི་བ་ཡར་ལ།

བསྟན་འགྱུར་པར་ཕྱད་སོགས་ཕུལ་བར་གོང་ནས་ཀྱང་མཁན་པོ་
བྱིངས་ལས་ལྷག་པའི་མཐོང་གཞུང་མཛད་། སྐྱེ

གོང་མའི་དངོས་སྒྲོབ་བཀའ་འགྱུར་བ་སྒྲོ་བཟང་ཚུལ་སྤྲིམས་ལས་
རྩོར་འཕྲེང་དང་མི་ཏུ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དབང

གསལ་ན། རྒྱལ་དབང་མཆོག་དང་བོད་གཞུང་གི་བསྟན་སྲིད་ལ་རྒྱ།
དེའི་ནང་ནས་མདོ་སྤྱད་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཞབས་

འདེགས་སུ་ཕན་ངེས་ཀྱི་ཞུ་དོན་གང་ཡོད་ནང་སྒྲོན་རྣམས་བརྒྱུད་
དེ་ཞུས་པས་ཨ་མདོ་ཕྱོགས་སུ་བྲལ་མ་སེར་མོ་པ།

རྣམས་རང་གནས་སུ་ཆོས་སྤྱོད་ལ་གནས་ཆོག་པ་བྱུང་། གོང་ནས་
ཅར་གོ་ཆེ་དང་། བི་ཆེ་ཅི་སོགས་ཐེབས་སྐྱེལ་ལ་བྱི

ལིང་བར་གཏོང་གནང་གིས་མེ་ལུག་རྒྱ་བ་བཞི་པའི་ཚོས་གསུམ་ལ
རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཆེབས་བསྐྱར། ཆ་ཉར་དུ་ཐེབས།

སྐབས་གྲ་བ་ལྷས་བསྟེན་ཚོགས་ལྷས་པར། ད་བསྟེན་པར
ཚོགས་ནས་ལོ་བཅུ་མ་སོང་བས་གཞན་གྱི་མཁན་པོ་བྱེད

མི་རུང་བ་འདྲལ་བ་རང་ལུགས་རེད། མི་ཡོང་གསུངས་ཀྱང་རྗེས
བསྟེགས་གྱིས་མཁར་སྟོན་བར་དུ་འོང་བར། ད་སྒྲ

ཚོགས་འཛིན་མཁན་གྱིས་འདྲལ་བ་ལ་ཕོད་ཚོད་བྱེད་མི་རུང་གསུངས།
ཏེ་རབ་འབྲུམས་པ་སྟྱན་པ་བཟང་པོ་ལས།

བསྐྱབ་དུ་བཅུག། ཁོར་དུ་སྤྱ། ཟླ་ལིང་སོགས་བརྒྱད་ཕྱེད་ཚོགས་ལུང
པའི་རི་ཁྲོད་དུ་ཐེབས། ད་དུང་ཡང་གྲ་

བ་རྒྱུ་མས་ཡོ་བྱད་མ་འཛོམས་པར་སྤྲད་གྲོན་ཞིང་མེ་ལུགས་གློར
བཏགས། གཟུག་རེ་ཤིང་པར་བཅིངས་ནས།

ཚོགས་སུ་འདྲལ་བ་གཟིགས་པས་སྤྲུགས་གྱིས་མ་བཟོད་པར་སྟྱན་ཆད་ན།
རྒྱུ་སོགས་ཚུལ་མཐུན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་བཅའ་

ཁྱིམ་མཇེད། རྩོུ་ཕུ་པ་མེད་རོད་ཕྱོགས་སུ་བཞུགས་པ་གང་ན
བྲངས། ཆོགས་ཆེན། སྐྱད་པ། སྐྱགས།

{ @103 } ཅིང་ཆུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བ་ལྟ་པ།

བདེ་གསོ་རིག་བཅས་གྲུ་ཚང་བཞི་བཙུག་ས། དགོ་བསྐྱོས་སོགས་སོ་སོར
བསྐྱོས་ནས་སྒྲིག་ལམ་ཁ་ལ་འདོན

སོགས་ཀྱི་ཞལ་བཀོད་མཐིལ་ཕྱིན་པ་དང་། འཆད་ཉམ་མཛད་པའི་
སྒོལ་བཏོད་པས་རིམ་པས་ཇེ་སྐྱུས་སུ་གྱུར།

མདོ་སྔགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཚུགས་པས་གྲག་མང་ཡང་སྔགས་ལྷན་ཏུ་
སློཀས། དེ་རིང་དགེ་འདུན་འདི་ཙམ་འཁོགས།

ནས་བཙུ་བཞག་དང་། བཞེས་མེད་གིས་མཐོང་རྒྱ་བྱུང་བས་
ལྷིད་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར། རྒྱ་འདྲིར་སངས་རྒྱས་

དངོས་སུ་བྱེད་ཡང་འདི་ལས་ལྷག་ཅི་མཛད། སྐྱེ་ལ་བའི་སྐྱེ་འདི
དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་གསུང་བ་བྱུང།

དབུས་སུ་ཕེབས་ཉིན་དགོན་པ་གསར་འདེབས་གྱི་ས་བསྐྱེད་དང་
སྐྱེད་ས་པ་མཛད་པས་སྤྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་

ཞིང་། ལྷན་པར་སེམས་ཉིད་སྐྱོ་སྐྱེ་བཟློན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་སྐྱེ
མཚོ་འི་ཞབས་གསལ་ཞེས་བྲུ་སྐྱེ་མཚོ། བཟློན་

འཛིན་དར་རྒྱས། འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་བཅས་འོངས་ནས་ཞོ་བྱུད་
མང་དུ་སྤྲུལ། ས་ལ་བསྐྱེད་འཕྲུལ་འབྲུག་སྐྱོ།

ཆེན་པོ་བྱེད་བས་ཉར་ལང་རྒྱབ་སྟེ་ཁྱེད་གྱི་སྐྱོ་དོན་ཐམས་ཅད་
འབྲུག་བཞིན་འོང་རྒྱུ་ཡིན་ཞུས་པས་དཔོན་སྟོབ་

ཐམས་ཅད་བཞད་མོ་རེ་ཞིག་མཚམས་མི་ཚོད་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་། དཔོན་
གཡོག་འགའ་རེ་འི་སྤྲིངས་སུ་ཕེབས་ནས་རྒྱབ་

རི་ལ་ཉལ་རི་དང་། ཐང་ལ་ཡར་འཕེལ་ཐང་བཏགས་ཏེ་སྤྱོན་ཆད་
ངའི་དགོན་པ་འདི་བཟློན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་རེད་

གསུངས་། དེ་ནས་བོད་དུ་བྱོན། ལོ་གསུམ་ཙམ་བྱུགས་གཉེར་གྱི་འཕྲོ་

འབྲུད་ཐོས་བསམ་འཕེལ་ཞིང་། དགེ

འཕེལ་དུ་དཔེ་མཚམས་ཞིག་གི་སྐབས་སྡོན་ནས་མནལ་ལམ་དུ་ནར་མ
འོངས་པའི་འབྲོག་མོ་གཞིན་ནུ་མ་ཞིག

ཡོད་པ་དེས་བསྟན་འགྱུར་བཞེངས་དགོས་ཀྱི་བསྐྱེད་མ་ཞུས་པ་བཞིན
རིམ་བཞེངས་དང་། ཇོ་བོའི་སྐྱ་ཆེ་ཆུང་

སོགས་རྟེན་མང་དུ་བཞེངས། སྟག་ཅེ་ཇོ་བོ་ཡང་ཕྱག་རྟེ་འབྱོར
བ་བཅས་ཇོ་བོ་གསུམ་ལ་རྒྱུད་སྤྲད་དང་། བསྟན

འགྱུར་ལ་རྒྱུད་སྤྲད་ཀྱིས་རབ་གནས་རྒྱས་པ་མཛད། ས་བྱ་ལོར
ཆོས་སྡེ་གསར་གསོ་གྲུབ་པས་ལོ་སྔ་ཕྱིར་གདན

འདྲེན་ནན་ཆེ་བ་བཞིན་ཕྱགས་པག་ལོར་རྟེན་མཆོག་རྣམས་དང་ལྟན
དུ་ཕེབས་དུས་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་ཚུལ་

ཇི་ལྟ་བར་གདན་དྲངས་པས་ཐམས་ཅད་དོ་མཚར། ལོ་དེར་གོང་མ
ཡུང་ཁྲིང་གིས་ཀྱང་ཉམས་གསོས་ཀྱི་དདུལ་

དང་། རྗེ་རིང་གི་ཡི་གེ་དགོན་པར་ཀུན་རྫོབ་ཟེའི་པེན་གནང་། དེ་ནས་
ཤིང་སྟག་པར་དགོན་པའི་འཆད་ཉན་

ཀྱང་ཉིད་རང་ནས་མཛད། ཐུགས་བྲེལ་དང་ཆར་ཚུ་ཅི་བྱུང་
ཡང་བརྩི་བཞག་ཆག་མེད། རོགས་འདྲི། རོགས་

སྒྲིང་། འཛིན་གྲུ་རེས་མོས་གྲིས་སྐྱེ་མདུན་དུ་དམ་བཅའ་འཇུགས་པ།
གསར་བུ་རྣམས་ལ་ཡིག་གྲོག་དོད་མ་

མཛད་དེ་གཟེངས་བསྟོད། དམ་འ་འབེབས་གང་དགོས་འཕྲལ་དུ་མཛད་པས་
འཆད་ཉན་ཤིན་ཏུ་འཕེལ། སྒྲིང་

སྒྲིང་གི་དོད་མ་པ་རྒྱུན་དུ་གཏོང་ཞིང་། དེའི་རྗེས་ཉལ་བྱེད་
མཁན་གཞན་དང་། སྐྱེ་ཉིད་ཀྱང་མཛོན་ཆུང་གིས་

ཕེབས་པས་ཞབས་གས་ཚོས་བྱི་སྒྲིན་མང་བ་འདུག་ཞུས་དུས།
ཁྱེད་ཚོ་དང་ང་མི་འདྲ། ཨ་བོ་ལ་བྱི་སྒྲིན་གྲིས་

བཟུང་མི་ཡོང་གསུངས། མནལ་ལམ་དུ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཉིད་གསོལ་
ཞོ་ལྷན་དུ་བཞུགས་ཤིང་། རྗེའི་ཞལ་

ནས། ཁྱེད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ཚོག་པ་འདྲ་གཉིས་གསུམ་མའི་དུས
འདིར་སེམས་ཅན་དམུ་ཚོད་འདུལ་བ་ལ་ལྟ་བ

འདི་ལ་རེམ་དགོས་གསུངས་པས་མཚོན་དེ་འདྲ་མང་། བོད་ནས་འོང་བའི
བྱང་ཡིག་ལྟ་བུས། རྟོག་མཁན།

ལྷེར་བཟོ་བ། ལྷགས་མགར་ཚོག་པ། བལ་བོའི་གསེར་མགར་སོགས་ཤེས
རིགས་སྣ་ཚོགས་པས་ལོངོ་བཞིའི

{ @104 } ཅོར་ཚུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

བར་གྲུ་ཚང་ལ་གང་དགོས་གསུང་དུ་བསྐྱབས། མི་རུ་རབ་འབྱམས་
པ་སློ་གོས་རབ་འབྱུང་འཆམ་དཔོན་དུ་བསྐྱོས་

ཏེ་འཆམ་གསུང་རྟེན་གྱི་སྐོར་དང་འབྲུ་གུའི་དཔོན་སྐོབ་རྒྱུད་
ཅེ་པའི་ཕྱག་ལེན་གྱི་ཞུ་ནག་གི་འཆམ་བཅས་བཅུ་གསུམ།

རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་པ་སློ་གོས་རབ་ཡངས་ཀྱིས་རྒྱལ་གྱི་དུང་
ཚོགས་བསྐྱབ། དགོན་འདི་དང་། གཡག་རི། འབྲུ་

གུ་དགོན་བཅས་སུ་བྱམས་སྐྱེ་རེ་སོགས་ཉེན་བཞེངས་མང་དུ་མཛད།
ཆུ་བྱ་ལོར་འབྲུ་གུ་དགོན་གྱི་ཁྱིར་བཞུགས།

ཤིང་སྐྱག་ལོར་གོང་མའི་བཀའ་ཟི་ལིང་ཨ་སྒྲུན་ལ་བབས་ཏེ་ཤོ

བྱང་དུ་འབྱོན་དགོས་བྱུང་བར་བརྟེན་གསུམ་པའི

བཅུ་གཅིག་ཉིན་ཚོགས་དབུར་ཕེབས་ནས་ལམ་རིམ་དང་། སྐྱགས་རིམ་དབུ
ནས་ཚོས་བྱུན་རེ་གནང་། དེའོན

སློབ་ཞུ་ལུ་པ་ལ་གདན་ས་གཏད། སློང་བའོ་རྣམས་ལ་ཟས་གོས
གྱི་སྤྱོན་པ། མཚོད་འབྲུལ། མང་འགྱུད

སོགས་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་ཚོས་བཅུ་བདུན་ཉིན་ཆེབས་བསྐྱུར། ལྷ་བ
ལྷ་པའི་ཚོས་བཞི་ལ་ལྷ་ཁང་སེར་པོར

བབས་། ཚོས་བརྒྱད་ལ་གོང་མར་འཚོམས་ཁུས་ཕུལ་པས་ཁམས་འདྲི
དང་གསོལ་རས་ཚད་མེད་གནང་། གོང

མའི་བཀའ་བཞིན་ཆར་འབེབས་མཛད་པ་འཕྲུལ་དུ་བབས་པས་བཀའ

བཟང་པོ་དང་བདག་རྒྱུན་མཛད། ཤིང་

ཡོས་ལོར་ང་ལ་སེམས་ཁུར་ཆེ་བ་ལྟ་སའི་སྒོན་ལམ་གཏོང་རྒྱུ་
ཁས་སྤངས་པ་འདི་ཡིན་པས་ལོ་རྒྱུས་མར་ཅིས་ཀྱང་

གཏོང་བྱ་བ་པ་བྱེད་དགོས། དེ་ལས་འགྲུངས་ན་ག་འདྲ་ཡིན་མི་ཤེས་
གསུངས་ཏེ་ཕེ་ཅིང་ནས་ཕྱག་མཛོད་རབ་

འབྲམས་པ་རག་དབང་བཟོད་པ། མདོ་སྨྱད་ནས་སྒྲུ་མཆེད་དེ་ཆིང་།
ཕྱག་མཛོད། སྤྱི་གཉིར་

རབ་འབྲམས་པ་ཞོར་བྱ་བཅས་དབུས་སུ་བཏང་། ཉིད་ཆོད་བྱོལ་ལ་མཆོ་
བདུན་དུ་ཐེབས། དེར་ཡུ་ཅུ་ལྟ་

ཆིན་མང་སོགས་ལ་དབང་རྒྱུས་གནང་ལུང་ཁྲིད་མང་དུ་བསྟུལ། མེ་
འབྲུག་ལྟ་ལྟ་སྒོན་ལམ་ཉིན་བཅུ་དྲུག་ལ་

དགོ་འདུན་ཉི་ཁྲིར་ཉི་བར་མང་འགྲེད། ཆོགས་དབུའི་འབྲུལ་བ་སོགས་
ཆོང་མའི་ཐུགས་འགན་བཞེས་པར་

དདུལ་སྤང་བཞི་ཁྲི་ལྷག་ཅིང་མ་སོང་། སྟོན་ལམ་གྲོལ་ནས་གདན་ས
གསུམ་དང་། བཟ་ཤིས་ལྟོན་པོ། །

རྒྱུད་སྟོད་སྤྲད། ཁམས་ཚན། མི་ཚན་བཅས་ལ་དགའ་སྟོན་གྱི་མང
འགྲེང་ཀྱང་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབས།

ཉིད་སྤྱུ་ཁམས་མ་བདེ་བར་རིམ་ལོད་ལ་བརྟེན་མཆོ་བདུན་དང་། སར
ཤུན་དོན་ཟེར་བའི་ཚུ་རོགས་སྤང་ལྟེངས།

སུ་གཟིམས་གྲུང་ལ་བཞུགས་ཀྱང་ཕན་སྐྱེད་མ་བྱུང་བར་སྟོན་པའི
ཉིར་དགྲའི་ཉི་ཤར་ལ་དོ་ལོན་ནོར་དུ་ཞི་བར་

གཤེགས་། དགོངས་ཇོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱབས་ཤིང་། སྤྱི་གདུང་ལ་གོང
མས་ཀྱང་མཆོད་འབུལ་དང་། རང་

ཡུལ་དུ་གདན་འདྲེན་ལ་ཆོ་རིང་ཅར་གོ་ཆེ་བཏང་སྟེ་མེ་སྤྱུལ་ཟླ
བ་དང་པོའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་གདན་སར་བབས་ཏེ་

གདུང་ཆོག་སོགས་གང་རྒྱས་ཞུས། རྗེ་འདི་ལ་མནལ་ལམ་དང་ལུང
བསྟན་དོ་མཆར་བ། གཟིགས་སྤང་མང་ཞིང་

སྒྲིབ་བརྒྱུ་ཅིམ་གསལ་བར་བྲན་པ་སོགས་རྣམས་ཐར་མང་། དེའི
སྒྲིལ་སྒྲིང་ག་དབང་འཕྲིན་ལས་སྒྲིམ་ཆོལ་གསེར་

དགོན་གྱི་བྱང་རོམ་གངས་དཀར་མཐོན་པོའི་ལྷ་ཞོལ་སྒྲིར་ལུང་དུ
ཡབ་རྟ་མགིན་སྒྲིབས་དང་ཡུམ་བློ་རྟའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མེ

སྒྲིལ་ལ་འཁྲུངས། བཤེས་གཉིན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྷན་ལས་དག
བསྟེན་དང་། ལུང་སྒྲིའོལ་པའི་རྩི་རྩི་ལས་རབ་

ཏུ་བྱུང་། ས་ཡོམ་ལོར་དབྱས་སུ་སྤྲུགས་གཉིར་ལ་ཐེབས། ལུང་སྒྲི
རིན་པོ་ཆེ་ལས་བསྟེན་རྩོགས་དང་མངོན་

བྱང་གི་དབང་གསལ། པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས། བླ་མ་བྱམས་
པ། དུ་སྒྲིང་སྤྲུགས་རམས་པ་སོགས་ལས་

{ @105 } ཅོང་རྒྱུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

གསལ་པ་སྒྲིཆེ། ཀུན་མཁྲིན་སྒྲིའཕྲེང་གཉིས་པས་གསལ་སྒྲིང་
གནང་རྒྱུའི་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྒྲིཁམས་ཕུང་ཟད་

བསྟོལ་བར་ཆོད་བར་དང་རྟ་མགིན་རྩེས་གནང་སོགས་རྒྱན་སེལ་

འགའ་ཞིག་དང་ཐུགས་བཞེད་ཀྱི་ཚོས་བཀའ་

མཐའ་ཡས་པ་གནང་། རྒྱལ་འབྱོར་མ་དང་རེ་མ་ཏིའི་ཞལ་གཟིགས་པར་

གྲགས། གོང་མའི་གསེར་ཞལ་མཇལ་

བས་དགུས་གཟིགས་དཔེ་མེད་བྱུང་། པེ་ཅིང་རྟ་རྒྱ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་

ཐེབས་སྐབས་གཟིམས་ཤག་རྟ་གསོལ་སྟོན་

ཕུལ་ཞིང་འདོད་ཚོས་ཞུས། ཟུང་གྲུ་ཟིར་ཕྱུང་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེའི་

མདུན་ནས་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་གྱི་བཤའ་ལུང་མཉམ་

རྟ་གསན་པ་སོགས་ཐུགས་འབྲེལ་ཤིན་རྟ་ཟུབ། དེའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་འཇམ་

དཔལ་ཚོས་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་པ་ལུ་

ལན་ལུ་རའི་ཕྱོགས་སུ་ཡབ་ཕྱགས་རྩི་དོན་གྲུབ་ཆོ་བརྟན་དང་

ཡུམ་དཀར་མོ་སྦྱིད་གྱི་སྐས་སུ་ས་བྱལ་འཁྱུངས་པ་ཆེན་

རྟ་ཚོས་རྩེ་དང་། སྤེ་བ་ཚོས་རྩེ་སོགས་ཀྱིས་ལྟ་དང་བླ་མར་

ལུང་ལུ་དང་། ལུང་པར་ཐུབ་པ་ཀླན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྒོ

ཅེ་གཏད་དེ་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐག་བཅད། སྐྱེ་ཆེན་མེལ་གྱི་རིམ་
གྲོ་མོགས་སྐྱབས་སུ་གང་བབ་ལ་མཛོས་ལམ་དུ་མ

སོང་བའི་ཁལ་བཀོད་དང་སྤྱན་དམིགས་ཁལ་བཞུགས་གྱི་བར་དུ་
གནང་བས་སྐྱོ་དོན་ལམ་འགོ་བུང་། ཚུ་བཟང་ཏུ་

ཐོག་ཐུ་ལས་རབ་བུང་བསྐྱབས། ཀླན་གཟིགས་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་
མཆོག་དང་སྒྲོ་མང་ཆོས་གྲུང་མཉམ་ཐེབས་

ཀྱིས་ཐུགས་ནང་ཞིན་ཏུ་ཉེ་བས། ས་བྱི་ལོར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་
གདན་བྲངས། ཆོགས་མང་ལ་དགའ་ལྡན་ལྟ་

བརྒྱ་མའི་ཁྲིད་གང་རྒྱས་གནང་། སྤྱ་བྲང་ཆེན་མོ་ནས་དངུལ་
སྤང་དགུ་བརྒྱ་མོགས་དངོས་འབུལ་གཟབས། ལྷན་

འདུས་པོ་ཏུ་ཆེན་འགའ་རེ་དང་། འཛམ་གླིང་སྤྱི་བཤད་མོགས་གསུང་
ཅོམ་མང་། གསེར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་འཕྲིན་

ལས་འཕེལ་བའི་མོད་ལ་ལྟ་བུ་པ་ས་ཁྱིལ་ག་ཤེགས། དེའི་སྤྱལ་
སྤྱོ་སེམས་ཉིད་ཕྱོགས་སུ་ས་ཕག་ལ་འཁྱུངས་པ་

སྤྱལ་བཟང་བྱུང་བསྟན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ཡུལ་དབྱུས་བཟང་ཤིས་
སྤོ་མང་དུ་བྱུགས་གཉེར་གྱི་སྤྱབས་སོ། རྟོ་ཚོས་

སྤེའདི་དང་པོ་བཅན་པོ་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་རབ་བྱུང་བུ་གཅིག་
པའི་ལྷགས་སྟག་ལ་བཏབ། དེ་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་

བས་བྱ་འདི་ཡིན། ས་གྲང་དང་ལྷགས་ཡོས་ཟེར་བའང་སྤྱང་། དེ་
ནས་ཉེར་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ་ཤིང་སྤྱལ་ལ་

ཐེབས་ཏེ་འཆད་ཉན་བུ་གས། སྤྱོ་ཚོ་མཐར་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་
བསྐྱུངས་ནས་མཚན་ཉིད་སྤྱོ་མ་མལ་དཀའ་བུ་

བསྐྱོས་། ཟུ་བཟང་གོང་མ་སྤོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཡང་
གདན་སར་བཞུགས། སྤོན་གྲོལ་སྤྱལ་སྤྱོ་སྤོ་བཟང་

བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་བྱུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་གྱིས་བསྐྱུངས་ཏེ་རབ་
བྱུང་བུ་གཉིས་པའི་ཤིང་སྟག་ལོ་ནས་སྤྱོ་དཔོན་

སྒོ་བ་སྒོ་བ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ལ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀ་གཏད། འདི་པ་ཀུན་
གྲོ་ལ་ནོ་མོན་ཉན་གོང་མ་སྒོ་བ་བཟང་རིན་

ཆེན་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོས་ཞུ་ལུ་བ་ལེགས་པ་རྒྱ་ལ་མཚན་གྱི
སྒྱེ་བར་ངོས་བཟུང་བས་ཞུ་ལུ་པར་གྲགས། ཡང་

དཀར་གྱིས་ཤམ་ན་སྤྲུགས་དུང་ཕྱུར་དགུ་ས། ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་
དངོས་གྱུར་བ། །ཞུ་ལུ་གྲུབ་ཆེན་སྒྲ་མ་ཞེས་

བསྤྲུགས་ཀྱི་འདི་པ་དང་དགོན་ལུང་སྤུམ་པ་ཆོས་རྩིས་ཆོས་ཀྱི་སྤུམ་
རྒྱ་ལ་གཉིས་དབུས་ནས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་

ཆེད་མདུན་ནས་བསྟེན་ཇོགས་སྒྲུབ་སྒྲུབས་སྟེ་རིང་དང་ཆོས་གོས་
གནང་བ་གྲུ་ས་གསར་འཛིན་གྱི་ལུང་བསྟན་དུ་

གླེང་། སྒྲུ་ལ་པའི་སྒྲུ་རག་དབང་བསྟན་འཛིན་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་
མོགས་སྒྱེ་རྒྱུད་བཟང་བ་རིམ་པར་ཐེབས།

འདིར་མཚན་ཉིད་གྲུ་ཚང་གཉིས་ཡོད་པས་ཕྱིས་སུ་ཡང་འདན་མ་

སྤྱུལ་སྤྱུ་དཔལ་ལྷན་བྱུང་བསྟན་གྱི་མཆོ། ཏཱ་ལེ

{@106} ཅོང་ཆུང་གི་བྱང་ཆུང་སོགས་བཤད་པ།

ཏཱ་ཐོག་བྱ་སྤྱུལ་བཟང་བྱུང་བསྟན་རབ་རྒྱས། གསེར་ཏོག་སྤྱུལ་སྤྱུ
ཡེ་ཤེས་བྱུང་བསྟན་གྱི་མཆོ་རྣམས་དང་།

གྲ་ཚང་འོག་ཏཱ་ཐེར་རྩུང་ལྷ་རམས་པ་འཕྲིན་ལས་དཔལ་བཟང
སོགས་བཞུགས་འདུག་གྲ་ཚང་འོག་སྒོ་མང

ཡིག་ཆ་དང་། གྲ་ཚང་གོང་ཐེ་རའི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་འཆད
ཉན་ཤིག་ཏཱ་ལེགས། ། རྩེ་འཕྲིན་ལས་ལྷན

གྲུབ་ལ་གོང་ས་ལྷ་པས་འདུས་པའི་དབང་གནང་སྐབས་སྒོ་བ་མའི
གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་འགྲེལ་བ་བཞི་སྟུགས་ཀྱི

སྟེགས་བཅའ་གནང་སྟེ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། སྒོ་མ་སྟེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ
མཚན་གྱིས་རྟོ་བྱེད་ཀྱི་ཀྱང་དེ་འདིའི་བདག

པོ་གྱིས་གསུང་བའི་མཚན་ལམ་བྱུང་ནིང་། དབུས་ཐེབས་གཉིས་པའི

སྐབས་ཀྱི་མཁུན་གོང་མས་རྒྱུད་གྲ་ཞིག

འཇུགས་རྒྱུ་རི་སྟོན་སྟོན་ལུས་པ་སོགས་ཀྱིས་གསར་བཅུགས་མཛད།
རྒྱུད་སྟོན་གྱི་ཕྱག་ལེན་ངོས་གཙང་ཞིང་

སྤྱི་བས་རིམ་པར་འཛིན་སྟོང་ལེགས། ཕྱིས་སུ་ཡུ་གྱར་སྟོན་ཆུ
དགོན་པ་སྟོན་ནི་སྤྱི་མ་འཇུག་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་

ཡང་བཞུགས། འདི་པ་ཞིང་ལ་ག་ཞེགས་ཁར་ཉེ་གནས་ལ། གདུང
ལུགས་གྲུབ་ནས་ཉིན་བདུན་ལ་ཞལ་

མ་འབྲེད་གསུངས་ཀྱང་། མེ་མཁི་བས་གདུང་རུས་ཅམ་ཡང་མ་ལོན
དོགས་ཉིན་གསུམ་པར་ཞལ་བྱེ་བས།

འཇིགས་བྱེད་གྱི་སྒྲ་ཞབས་བྲས་ཡན་ཆད་ལྟ་བུ་མཁས་པས་བཞེངས་
པ་ལྟ་བུའི་བྱོན་ལེགས་གྲུབ་ཚར་། དེ་མིན་

ཚིག་མར་འདུག་པ་ནང་རྟེན་དུ་ཡོད། སྟོན་པ་དང་སྟོགས་གྲ་སྟེ
གྲ་ཚར་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་གདན་རབས་མ་རྟེན། །

ཇོ་ཁང་དུ། ཇོ་བོ་ལོ་གི་ཤར་གསུང་འབྱོན། ཤུག་ལུ་མི་འི་
འདྲ་ཅིག་སྟག་ཅེ་ཇོ་བོ། འདི་ཤུག་ལུ་མི་འི་

ནང་རྟེན་དུ་བཞུགས་ཡང་ཟེར། ཇོ་བོ་མི་བསྐྱོད་དེ་རྗེ་འི་འདྲ་ཅིག་
ཅན་དན་ཇོ་བོ་སོགས་མང། རྟོ་ཚོགས་

ཆེན་འདུ་ཁང་། རྒྱུད་པ་གྲ་ཁང་། སྟགས་པ་གྲ་ཁང་། ཡེ་མ་
ཆེ་གྲ་ཁང་། ལ་ཁ་གྲ་ཆང་གོང་འོག་གི་འདུ་ཁང་།

གནས་ཆུང་། དགའ་གདོང་བསྟན་མ་བཅས་ཀྱི་བཅན་ཁང་། ལྷ་མོ་འི་
ཕོ་བྲང་རྒྱམས་སུ་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་

བཞུགས་པ། རྟོ་བཅན་པོ་སྤྱ་བྲང་། ཆུ་བཟང་སྤྱ་བྲང་། ལྷ་ལུ་སྤྱ་
བྲང་། ལྷ་སྤྱ་བྲང་སོགས་སྐར་ཁག་གྲུང་

མང་། མཆོད་གཞིས་སྤར་འབྲོག་སྤེ་བྲ་ཟ་ཆོ་བརྒྱད། བྲ་ཆོ་བ་
བཞི་སོགས་ཡོད་འདུག་ལ། སྤྱུ་ལ་པ་འི་སྤྱུ་རི་མ་

བྱོན་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཆོ་སྤྲོན་སྤྱོད་དང་། ཤར་རྒྱུ་
མཆོ་འི་བར་གྱི་དད་ལྡན་ཡོངས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གསོག་

པའི་ཞིང་ཡིན་ནོ། ། བྲག་ལུང་རི་ཁྲོད་དང་། ཟུག་ཚོགས་ལུག་རི་
ཁྲོད་གཉིས་ཀར་ཚོགས་ཆེན་ནས་སྐྱལ་བ་

གཏོང་ཞིང་། གྱིམ་འདིར་ཉེར་སྒྲིམ་པ་བླ་མ་བསྟན་འཛིན་བཟང་
པོ་ཡུན་རིང་བཞུགས། འདི་པས་གསེར་

དཔོན་དང་དབྱས་སུ་ཐུགས་གཉེར་གནང་། དཔོན་སློབ་གསེར་ཁང་པ་
སོགས་ལས་ཆོས་བཀའ་དྲུ་མ་གསན་ནས་

སྐྱོན་ཡང་སྒྲེལ། མགོན་པོའི་ཞལ་གཟིགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གྲགས་ཆ།
སྐྱེ་ཆོས་ལྷན་ཟབ་ལུང་གི་ཁྲིད་དང་ཉེ་བར་སྒྲུབ།

པ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ། སྐུ་འདེམ་ཁར་མེད་གཉིད་སྒྲགས་གྱིས་
ག་ཞེགས། ད་སྐྱེ་རྒྱུད་ཀྱང་སྣང་། དཔོན་ལག་ལ།

ཐུག་པུ་ཐུར་ཆེན། ཤིང་ལུང་། བུམ་པ་ཆོས་ལུང་། རྒྱ་རྟོག་བན
རྒྱ་ད། ར་པ་རྒྱས་དཔེན། ཏུ་བན

དགོན་ གྲུང་ལེན་སྒྲུབ་རྒྱུ་ལོང་། ། ལཱ་ལོ་སྒྲིང་གི་འདུལ་

བདགོན་བཤད་སྒྲུབ་དམ་ཚུས་གྲིང་ནི

སེམས་ཅོམ་ཆེ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་པས་བཏབ། ཆི་གྲུ་ཨེ་ཁེ

ཡུ་འདྲུང་ཆོས་ཆེ་དང་། འདྲུལ་བ་སྒོ་བཟང

དགོ་དར་བས་དར་བར་བྱས་ཞེས་སུ་མ་པས་བཤད། བེ་སེར་རྩ་འདྲུལ་བ

དགོན་གྱི་གསལ་ཁ་མི་སྣང་། སེམས་

{ @107 } ཚིང་ཆུ་འི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

ཆོས་ཆེ་དེ་ལ་རྒྱལ་དབང་གིས་བཀའ་གནང་སྟེ་བཏབ་པ་དག་འཕྲན་

དམ་ཆོས་གྲིང་ཡུན་འདྲུང་ཆོས་ཆེ་དོན་གྲུབ་རྒྱུ

མཚོས་བསྒྲུངས། སྤྲུང་འདྲུལ་བཆོས་ཆེ་སྒོ་བཟང་དགོ་འདྲུན་གྱིས་

དར་རྒྱས་མཛད། རྩ་སྟོན་ལུགས་གྱི་བསྒྲུས་

གྲུ་། སྒོ་མང་པའི་པར་ཕྱིན་བཅས་འཆད་ཉན་ཡོད་ཚུལ་བཤད་དེ་

ད་ལྟ་མེད། དགོ་འདྲུན་བརྒྱུ་སྤྲུག་གསུམ་ཙམ་

ལོང་ཞིང་བྱུང་བཀའ་རིན་པོ་ཆེ་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་སྤར་ཡོད

འགྲིག་ལམ་མ་ཉམས་པའི་སྡེང་གླིང་གསེབ་ཏུ་ཕུ་དྲུང་མི

གྲོན་ཞིང་རྟ་མི་ཞོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཏམ་མཛད། རྒྱ་མི

བྲག་ཞན་གྱིས་སྤར་སྤྲ་མ་སེར་མོ་བ་ལ་བརྩི་འཛོགས།

གང་ཡང་མེད་ཀྱང་དེ་ནས་བཟུང་བརྩི་བཀྱར་སོགས་བསྟན་པའི་དབུ

འཕང་མཐོ་བར་གྱུར། སྤྲ་བྲང་ཚོམས་ཆེན་

དུ་ཐུབ་པ་གཙོ་འཁོར་གསུམ། རིགས་གསུམ་མགོན་པོ། སློབ་དཔོན་པད་མ།

ཨ་ཏི་ཤ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་

བཅས་ལྟ་དགའི་སྤང་བསྟན་བྱིས་པ་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་བོངས་ཚོད་

ཅོམ་གསར་བཞེངས། རྒྱ་མཐུད་མཛད་དེ་འདྲུ་ཁང་

གསར་བཞེངས་སོགས་ཕྱག་རྩེས་རྒྱབས་ཆེ། ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་སྤང་གི་

རྒྱལ་འཆམ་བཅུ་གས། རྟོད་གོན་གསར་

བཞུད་སྤྱོད་གླིང་ནི་རྒྱལ་སྤེལ་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པའི་ལུང་བསྟན་

བཞིན་སུམ་པ་དཔོན་སློབ་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་

པའི་ཆུ་གྲང་ལ་བཏབ་ཅིང་རྒྱལ་སྐུ་ན་བཟའ་ནང་རྟེན་དུ

བཞུགས། འདིའི་ལུང་མདོར་མེད་ལྷོ་ཤར་གི་མཁར་

ཡོད། རྟོན་ཅི་དགོན་དགའ་ལྡན་བདེ་ཆེན་གླིང་ནི་ཨ་རིན་རབ་འབྱུངས་

པ་སྤྱོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་བཏབ།

ལྟོ་བོའོག་ཏུ། ཐལ་ན་ཆེ་ཆུང་བ་དགའ་ལྡན་རིན་ཆེན་གླིང་ནི་

དགོན་ལུང་བ་བཟང་སྐོར་དགའ་བཏུ་ཀུན་དགའ་

བཟང་པོས་བཏབ། དེའི་སྤྱལ་སྤྱོ་བཟང་ཀུན་དགའ། དེའི་སྤྱལ་

སྤྱོ་དཔལ་ལྡན་འོད་ཟེར། ད་ལྟའི་སྤྱལ་

སྤྱོ་དགོན་མཚོག་བསྐྱེད་འཛིན་འབྱུང་གནས་གྲུང་ཐང་འཇམ་དབྱུངས་

སྤྱོ་མ་ལས་བསྐྱེད་ཇོ་གས་བསྐྱབས།

ལྟོ་གཡས་ངོས་ལུང་དགའ་དུ་བཟང་སྐོར་དགའ་བཏུ་འི་སྤྱལ་སྤྱོ་དཔལ་

ལྡན་འོད་ཟེར། དགའ་ལྡན་རྩིས་གསར་གྱི་

དུང་ཡིག་ལྷ་མཁན་དེ་ཉིད་གྱིས་མང་བཏིང་། ལུང་པ་དཔོན་སྤོབ་

པས་དར་རྒྱས་མཛད་པ་བཀྲ་ཤིས་རྩེ་འི་རི་ཁྲོད་

བསམ་གཏན་གྱིང་། རྟོག་ཡུལ་ཆེ་བའི་དགོན་ལུང་བཏ་ཀྱ
སྒྲིམ་པ་དོན་རིན་པ་སོགས་བསྐྱད་པ་ལས

ཆགས་། རྟོག་པ་འབྱུངས་པ་དག་དབང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཏབ་པའི
མང་རི་ཁྲོད་དུས་འཁྲུག་གི་རྩིས་སུ་མ

ཆགས་། རྟོག་པ་རིན་པ་ཁྲོད་པ་ཁ་ཤས་དང་། རྒྱུ་ལྷ་ཁང
མང་། མགོན་པོ་རང་བྱོན་ཆུ་འཇིགས་བསྐྱུང

བའི་ལོ་རྒྱུས་ཅན་སྤང་། རྟོག་པ་ཁྲོད་དུ་ཨོར་ཨོར་ཁྲོད་ཟེ་བ
ཡོད། རྟོག་པ་ཁྲོད་པ་ཁ་ཤས་སྤྲུལ་པའི

སྤྲུལ་བྱུངས་ཁང་བཞེངས། རི་ཁྲོད་པ་བཏུ་ལྷག་བཞུགས་སོ། རྩོང
ཆུ་བྱང་རྒྱུད་དམར་གཙང་བྲག་། དགོན

ལུང་། ཆུ་བཟང་། གསེར་དགོན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སོ། །

མགོན་པོ་བཏུ་གསུམ་སོགས་དཀར་ཕྱོགས་སྤྱོད་བཏུ་མས་བསྐྱེན་པའི
གནས་འཇུག་ཆུ་རྒྱུད་དུ། བཅོན

པོ་དགོན་གྱི་ཀ་རྩ་རབ་འབྱམས་པ་སློ་བཟང་དར་རྒྱས་གྱིས་བཏབ
པ་བྱ་རྒྱུ་ཅུ་འི་རི་ཁོད། ། བཞ་རྒྱུད་དགོན

ནི་སྤུལ་པས་ཉོར་ཚོས་རྗེས་བཟུང་བེར་ཞེས་བཤམ། བེ་མེར་དུ་རྒྱལ
དབང་ལུང་བཞིན་ཉོར་རབ་འབྱམས་པ་སློ་

བཟང་དོན་གྲུབ་གྱིས་བཏབ་པའི་ཚོས་ལུང་ཐོས་བསམ་གླིང་གྲ་
ཚོགས་བདུན་ཅུ་སྟོར་མར་ཕྱིན་སློ་བཟང་དགོངས

རྒྱུ་དང་དབུ་མའི་འཆད་ཉན་མཛད་བཞིན་པ་དང་། ། ཡང་དེས
བཏབ་པའི་གྲ་ཚོགས་བཞི་བཅུ་སྟོར་དགེ་ལུགས

{ @108 } ཚོང་ཆུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤམ་པ།

སྤྲུགས་གྲ་དཔེ་འགྲེ་བཤམ་སྤྲུབ་གླིང་བེར་བ་གཉིས་སྟངས་བ
གང་རིགས་ཡིན་པར། ། ཡང་བེ་མེར་དུ་སྤྲུའི་ཚོས

སྤྱི་དང་བསྐྱེད་རྩོགས་གླིང་གཉིས་མཚན་རྒྱུང་ཐའི་ངེས་སྤྱིན
བདག་བྱས་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ་པས

བཏབ་ཀྱི་གཞིས་དགོན་སྤྲུགས་ལུགས་ཚོགས་པ་བརྒྱད་ཅུ་སྟོར་གསུངས་པ་
ངོམ་འཕྲོད། རྟེན་གཞི་དགོན་

ཐེག་ཆེན་ཐར་བསྐྱིད་འདེབས་པ་བོ་པཎ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཚོས་
རྒྱན་གྱི་སྤྲུགས་སྤྲུལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གྲུབ་ཆེན་

བཞིའི་ནང་ཚན་བསམ་སྟོ་བ་འདན་མ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་ནི་
ཉལ་ཅིའི་སར་ཡབ་འདན་མ་གྱི་འབྲུམ་སྤྲུག་དང་ཡུམ་

དཀར་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རབ་བྱུང་བཅུ་བའི་མེ་མག་ལ་འཁྲུགས།
ཤོས་སྤྲུལ་གྱིས་ཟེན་སྒྲར་དུ་བྱོན་ནས་རབ་

དུ་བྱུང་། སུམ་པ་སྟོབ་དཔོན་པའི་བཀའ་ཁྱར་ལུ་ལུ་གྲུ་དགོ་འདུན་དར་
རྒྱས་དང་མཉམ་དུ་དགོན་ལུང་དུ་ཐེབས།

འདུལ་ཁྲིམས་གཙང་བའི་ཚད་དུ་གྲགས། རྒྱལ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་
བསྐྱུས་ཚད་དང་། སུམ་པ་དཔོན་སྟོབ་

ལས་མར་ཕྱིན་གསན། དབུས་སུ་ཐེབས་ནས་རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་

མཚོར་མཇལ། སྒོ་མང་དུ་གྱུང་རུ་སངས།

རྒྱལ་བཟླ་ཤིས་བརྟེན་ཏེ་དབུ་པར། འདུལ་མཛོད། རྣམ་འགྲེལ། བྱམས་
ཚུལ་ཡོངས་ཚོགས་ལ་སྦྱངས།

གྲུབ་དབང་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ལ་གཙུག་རྒྱལ་གྱིས་ནག་བཀལ་ཏེ་
སྦྱོར་བཏོན་ཀྱང་གྲུབ་རྟགས་གྱིས་སྦྱོར་གསར།

དུ་སྦྱིས་ཏེ་འདི་པ་སོགས་དགེ་བ་ཤེས་དུ་མ་ལ་ལེགས་བཤད་གསེར་
འཕྲེང་གི་ལུང་གནང། དུགས་པོ་གྲུ་ཚང་དུ་ཡང་

པོ་ཏི་ལྷའི་སྒོ་བཀའ་ཏེར་ཚར་གཅིག་བརྩིས། གྲུ་ཚང་འདི་འགྲིག་
ལམ་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པས་སྦྱིད་འདོད་ཅན་གྱིས་རྣམས་

དཀའ་བ་ཡོད་གསུངས། སྤྱིར་འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཐེབས། དཔེ་ཆེན་རིན་པོ་
ཆེས་སེམས་ཀྱི་མཁའ་པོ་མཛོད།

སྐབས་ཡིན་པས་ལྷ་སའི་སྒོ་ན་ལམ་དུ་དགེ་ལུགས་ཀྱི་གྲ་སྒྲོར་གསར་
འཛུགས་ལ་སྤྱིར་ནས་བཀའ་ཐེབས་ན་གཙུག་

བས་བཀག་དོགས་དམ་བཅའ་དྲུས་ཀྱིས་གཏུགས་དྲུས་དཔོན་སློབ་སོ་སོ་ལ
བཀའ་ཕེབས་ཏེ་དཔེ་ཆ་བཟུ་མི་དགོས

པར་འཕྲུལ་དྲུ་དམ་བཅའ་འཛོག་ཐུབ་པ་སློ་མང་ནས་འདི་པ་དང་།
ཆུ་བཟང་པ་དཀོན་མཆོག་ཆོས་བཟང་།

སློ་གསལ་གླིང་ནས་འབྲུག་སྐྱུ་པ་དང་། དོམ་ཉག་པ་གཉིས་ལ་ཆོག
བཙུགས་པ་བཞིན། དཔེ་མེད་པའི

དམ་བཅའ་བཞག་མཁས་གྲགས་ཆེ་བ་བྱུང་། དྲགས་པོར་རྒྱལ་སྐྱེས
རིན་པོ་ཆེ་ལས་གཙོད་ཀྱི་གདམས་པ

རྫོགས་པར་གསལ། ཉར་བསམ་གྱི་གྲ་རྒྱུན་དོན་ལ་འདི་པས་གཙོད
བར་ཞུ་གཏུགས་ཀྱིས་དཔོན་བསོད་ནམས་

ཆོས་འཕེལ་ལ་བཀའ་བཀྱོན་ཕོག་གཞུང་གི་ཕྱག་རྒྱས་ལ་ཟན་པས
འཕྲུལ་རྒྱུན་སྒྲུང་ཆོད་ལྟ་བུས་གནས་ཆུང་ནས་

ཆོ་འཕྲུལ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་སྤྱིར་བྱུང་། སློ་མང་དག་བསློས་
གནང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བསྟེན

ཚོགས་དང་ལམ་ཁྲིད་འཛིགས་བྱེད་གྱི་དབང་ལོགས་ཆོས་བཀའ་མཐའ་
ཡས་པ་གསལ་ཞིང་ཐེ་ཉིད་གྱི་གསུང་ལྟར་

ལྟར་བཤགས་བརྒྱ་ཕྱག་དང་སྤྲུགས་ནས་གྲངས་གསོག་མཛད་པས་
སྤྲུག་པ་དག་པའི་མཚན་མ་བྱུང་། གཞན་དུས་

འཁོར་དབང་ལོགས་གསལ་པའི་བརྒྱད་པ་ཁུས་དུས་དཔེན་ས་སྟན་
བརྒྱད་གྱི་ཉེ་བརྒྱད་གསུང་བར་དོགས་པ་བྱེད་

མཁན་སྣང་ཡང་། ཆོས་གྱི་ཁུངས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་དང་།
འཇམ་པའི་དབྱངས། རྫོང་འཆང་ལ་

གཏུགས་པ་ལས་ས་རྫོང་གི་བྲག་ལ་གཏུགས་པ་དག་པར་འདོད་པ་ནི་
ཕྱོགས་ཞེན་ཁོ་ནར་ཟད་ཅེས་ཚད་མའི་སྒྲིམ་བུ་

མང་པོ་ཞལ་མཐུན་དུ་གསུངས། དག་འཕེལ་དུ་གཅོད་དམིགས་དང་ཤེར་
སྟོང་ལ་ཆིག་བྲིལ་མཛད། དཔེན་

{ @109 } ཙོང་རྒྱུ་བྱེད་ཆུང་ལོགས་བཤགས་པ།

དགོན་གྱི་ལྷ་ག་སྒྲར་ཐང་། བྱང་ཆེན་སོགས་སུ་བཞུགས། ཏྲན་ག་
འགོས་གྱི་སྒྲུབ་ཐུག་ཏུ་འདུས་པའི་རིམ་

གཉིས་ལ་སྦྱངས། སྒར་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་མ་ཆད་པར་ཡོད་པ་ལས་
སྐབས་འདི་ནས་ལྷ་ག་པར་ཆོ་འཕྲུལ་ཡ་མ་བྱུང་

དངོས་ཉམས་མི་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་། ཏྲ་མ་གྱི་ན་དང་། གྲུར་བླ་ག་
གི་བསྐྱེད་དམིགས་གྱིས་ལྷ་ག་པར་

ཆོ་འཕྲུལ་ཆེར་བྱུང་། སྐབས་ཅིག་མནལ་ལམ་ལ་བརྟེན་ཆེ་ཏུ་ར་ན་
ཐ་ལས་དེའི་ལུགས་གྱི་ལྷ་ཁྲིད་གསན་བཞེད་

ནས་པཏ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་ཞུས་པས། ཁོང་ཞལ་འགྱུར་ཏེ་ཁོའི་དེ་
ཏུ་ཤང་གི་ལྷ་བ་ཡིན་གསུངས་པས་ཐེབས་

འདུན་ག་ཤོལ། བཀའ་བསྐྱོད་ཞུས་པས། འཛིགས་རྟོན་ཁམས་གྱི་ནད་གདོན་
ཐམས་ཅད་འདི་ལ་འཐིམ་པར་

གྲུར་ཅིག་གསུངས་ནས་ལྷ་གས་ཐུ་གནང་བས་རང་གཅེས་འཛིན་སྟོང་

དགོས་པའི་བདར་དགོངས། ཡི་ལ་དཀར་

ཞེས་པ་ནི་བྱེད་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་མང་དུ་བཞུགས་པ་དེར་རྟུ་དང་

མེ་རྟོག་བཟུང་ལེན་མཛད། ན་བཟའ་ཟད་ནས་

གཅེར་བུ་མིན་ཅིང་དུ་སོང་། བཀའ་བརྒྱུད་རྟོགས་ལྡན་ཞིག་གིས་གཏུམ་

མེ་བསྐྱོམས་ཉེས་པས་ཁམས་ཟག་པ་ལ་

དམིགས་རྣམས་སྐྱོང་ཚུལ་བསྟན་པས་ལྷོག་སྐབས་བྱུང་། ཁོང་ཚོས་

དགོ་ལུགས་ལ་འདི་འདྲའི་གདམས་པ་ཡོད་

བསམ་པ་མ་བྱུང་ཞེས་དགོ་ལུགས་ལ་ལྷག་པར་དད། འཛིགས་བྱེད་གྱི་

སྐྱོན་མཚས་རྒྱལ་ལ་བསྟེན་པ་མཛད་པས་

ཚོ་འཕྲུལ་ཐག་ཉར་འོང་མི་རྣམས་ལ་སྒྲགས་ཅིག་ཅིང་ཐུགས་སོས་བདེ་

བ་བྱུང་། ཉིན་ཅིག་ལ་བསྐྱོན་གྱི་ཞལ་གཟིགས་

ནས་༥ བུ་མོ་འོ་ཚས་ལུགས་ལ་དེ་འདྲ་བསམ་མི་ཡོང་གཅོད་གྱིས་

དང་ཨ་མས་གྲོགས་བྱེད་གསུངས་ནས་གདམས་

པ་མང་དུ་བསྐྱུལ། ཚོས་རྒྱལ་གཤེགས་གསོལ་དང་། ཡི་དམ་ཉིར་བསྐྱུ
མཛད། ཚོ་འཕྲུལ་གང་བྱུང་།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྟ་བའི་བོགས་འདོན་དུ་གྱུར་ཏེ་སྒོར
ཉིད་སྒྲིང་ཐེ་སྒྲིང་པོ་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་བྱུགས་རྒྱུད་ལ།

འཁྲུངས་པ་ན་གནས་ཆུང་གིས་བབ་ཕུལ། བསྐྱོད་པ་རང་ཚུ་མ་དུ
ཡང་། རྒྱ་ཆེར་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་

མཚོག་དང་། །མཐའ་བལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་གཉིས། །བྱུང་
འབྲེལ་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་

བཀྱེད་ཀྱི་ཞེས་འབྱུང་། གཏོར་མ་བཏང་བས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཁུར་ལངས་པ་
ཚོས་ཀྱི་གཤེགས་སུ་དགོང་ཏེ་འབུལ་

འཕྲོ་བཅད། སྤྱིར་ཐ་མལ་རང་དགའ་བ་ཞིག་ལ་ལྟ་འི་བྱས་བདུད་
ཀྱིས་ཀྱང་བར་ཆད་མི་ཚུ་མ་ན་ཚོས་སྒྲོང་ཁྱུང་།

པར་ཅན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། རྒྱུ་རྒྱུ་ལམ་དུ་སྒྲོང་རྒྱས་པའི་དམ
པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བྱུགས་དམ་གྱི་བོགས་འདོན་དུ་

འགྲོ་བས་བླ་མ་ཡི་དམ་གྱི་བྱ་གསུམ་རྗེ་ཟེར་བ་གནས་སྐབས་སྦྱིད
ཐམས་པདེ་ཐབས་ཤིག་དང་། དངོས་གྲུབ་ཟེར

བ་འཛོམས་ཞིང་ལོང་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཚོ་འདི་སྒྲིང་གི་འདོད
ཁ་མ་བྲི་བས་ཚོས་གྱི་དྲི་མི་བྲོ་ལ། རྒྱུན་བཟང་དན

ཅི་བྱུང་ཡང་ཚོས་མི་འཆར་བ་རྣམས་ཐར་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཁ་མིག
ཡར་ལྟ་དགོས་པས་མ་ཅིག་ལ་བསྐྱོན་གྱིས། ལྟ་འདྲེ

སྒྲིང་གི་གཟུགས་བརྟན་འདི། །བླ་མ་ཡིན་གྱི་གསོལ་བ་ཐོབ། །ཡི་དམ
ཡིན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ལོངས། །

ཚོས་སྦྱོང་ཡིན་གྱི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་རྣལ
འབྱོར་བའི་རྒྱུན་ལེགས་ཀྱི་སྐད་ཆ

ཅམ་མ་ཡིན་པར་མདོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པའི་བཅུད་བྱུང་བའི
གདམས་ངག་སྟོང་གི་ཐིག་ལེར་འཆར་འོན་པ། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་ཤར་བ

ཞིག་ཡིན་ནོ། །པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ལྟ་ས་བ་རྒྱ་གར་གྲུ་རུ་ཟེར

བའི་རྒྱུ་མགྲོགས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཤུ་ལར་བཏང

བར་ལམ་ཡིག་དང་། དེའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་འབྲུལ་རྒྱུའི་ཡི་གེ་འདི
བས་བྲིས་པ་དང་། འདི་པའི་དབྲུལ་ཕྱག

{@110} ཚོང་ཚུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

གཉིས་ཆར་གྲིས་སྟན་བརྒྱུད་སྤྱུལ་པའི་སྒྲེགས་བཅ་བཞག་སྟེ་བྱེན
བརྒྱབས་མཛད་པ་དོན་ཆེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཐར

ལྟར་དཔག་དཀའ་བ་ཞིག་གོ། རང་ཡུལ་དུ་ཐེབས་བཞེད་གྲིས་འོན་ཆོས
སྤྲོས་སུ་རྒྱལ་སྤྲུལ་མཇུག་བར་ཐེབས

ཀྱང་གཤེགས་པ་དང་ཐུག། དབྲུ་ཐོད་བཅུན་མའི་དགོན་ཞིག་ཏུ་ཡོད
པ་རྟེན་སྐལ་དུ་གདན་བྲངས། མདོ

སྤྲད་དུ་རོང་པོ་ཆོས་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ཆོས་ལུས་ཤིང་། རྗེ
སྐལ་ལྷན་པས་བླ་མའི་གཙོ་བོར་མཛད། དགོན

ལུང་ཁྱི་མཛད་དུས་སྤྱིད་ལོད་སྤྱུལ་སྤྱུ་དེར་ཐེབས། ཐུའུ་བཀྱན

དཀར་བུ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན། ལི་ཏུ་ཀྱ

དཀར་བུ། ཕྱིས་སུ་སྒྲོམ་ཞིས་གྲུབ་ཆེན་དུ་གྲགས་པ་ལྟུ་ཏུ་ཀྱ་དགོ

འདུན་སྒྲོ་གྲོས་སོགས་མང་པོ་ལ་ཁྲིད་དམིགས་

གནང་བ་བསྒྲོམས་པས་རྟོགས་པ་བཟང་པོ་འཁྱུངས་སྤང་། དཔོན་གྲགས་
པ་དང་སྤྲུགས་པ་རྒྱལ་འབྲུམ་རྩེ་

གཉིས་ཀྱིས་གདན་འདྲེན་ཞུས་པས་ཀན་ཆེན་དུ་བྱོན། བུ་ཟ་གཟུངས་
འབྲུམ་རྒྱལ་གྱིས་མཐུན་སྦྲེན་སྦྱར་ཏེ་རེ་

བརྒྱད་པ་ཤིང་རྟ་ལ་རྒྱལ་སྤྲུལ་དབུ་ཐོད་ནང་བཞུགས་ཀྱི་མཆོད་
རྟེན་གསེར་ཟངས་ཀྱིས་བརྟམ་པ་གཙུག་ལག་ཁང་

བཙས་བཞེངས། བུ་ཟ་ཐུན་ཆོགས་སོགས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་གྲུ་ཁང་
བརྒྱབ། བུ་ཟ་ཁང་ཆོན་གྱིས་ལྷ་མཆོད་བཏང་།

ཕྱི་ལོ་ནས་གྲུ་བ་དང་གྲུ་ཤག་ཇེ་མང་དུ་སོང་། ལས་སྒྲེབ་སྒྲོ་
བཞག་སོགས་གྲུ་ཏང་གི་ཚུགས་བཏོད། དགྲུང་མོ་འཕྲུལ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་
ཆོགས་དབུར་ཐེབས་དབུ་ཐེབས་ཏེ་བདེ་སྒྲོན་སོག་

སྐྱེ་རིམ་བཙུགས་ཏེ་ཐིམ་གྱི་ཆག་མེད་ཕེབས། རེ་ཞིག་ཐར་བ་
གླིང་ལ་འཆད་ཉན་བཙུགས་ནས་དགའ་ལྡན་

ལེགས་བཞད་སྤྱི་ཐོགས་གསུངས། ལྷུ་རྒྱ་རབ་འབྱམས་པ་ལ་བཙི་
བཞག་གཏོང་བཙུག་སྟེན་འབྲེལ་

བསྐྱིགས་ཀྱི་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་གསུང་མགྱུར་ནི། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་ཤར་བོ་
མང་ན་ཡང་། །གཅིག་རྒྱགས་ཀྱི་

འཕྲང་ལས་མ་ཐར་བར། །ཁོ་ཚོ་དུ་རྫོམས་པ་དོན་རེ་ཚུང་།
།ཀུན་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་མིན་ན་ཡང་། །

གཅིག་རྒྱགས་ཀྱི་འཕྲང་ལས་རང་གྲོལ་ནས། །ཡེ་སྟོང་གི་མལ་ས་
བཟང་པོ་ན། །སྤྱི་ཉལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཨ་རེ་

དགའ་ཤོད་ །ཞེས་དང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཕར་བལྟས་པས། །དགག་
སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྟོན་མེད་བཞིན་

དུ། །སྤྱང་དོར་གྱི་སྤང་སྤང་ཨེ་མ་མཚར། །མེད་བཞིན་དུ་སྤྱང་

བདེ་བས་མཚར། །ཞེས་སོགས་པོ་

མཚར་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེར་མ་འཁོད་པས་པལ་ཆར་ལྷབ།
དགྲའ་ལོ་དོན་གྲངས་བཞུགས། དེའི་སྒྲུལ་

སྒྲུ་ངག་དབང་བརྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་མེད་ལོར་འཁྱུངས། གསེར་
ཁོག་དང་བོད་དུ་སྒྱུངས་པ་མཛད།

ཞེ་ལྷ་པ་ལྷགས་སྒྲག་ལོར་དགོན་ལུང་དུ་རྒྱུད་གྲུ་བཙུགས་པའི་
ཐོག་མའི་སྤྱ་མར་ཀུན་མཁྱེན་མཆོག་ནས་བསྐྱོས། །

དེ་ཁོད་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་དུ་བཞུགས་སྐབས་བདེ་མཆོག་ཤོ་བྲང་གི་
གནས་སྒོ་ལྟེ། ང་བརྒྱད་པ་ཆུ་ཡོས་དགོན་ལུང་

ཁྱིར་བསྐྱོས་མཚམས་མཆོ་སྡོན་དུས་འཁྱུག་བྱུང་བས་དཔའ་དེ་ན་ཆོས་
ཇེ། སུམ་པ་ཆོས་ཇེ། མདུང་ནག་ཆོས་

ཇེ་སོགས་གྲུ་རྒྱན་འགའ་དང་ལྷན་དུ་ཟིལ་དུ་ཐེབས། དམག་དཔོན་
ལ་རྒྱུ་མཚན་ཞུས་པས་སྐྱོན་མེད་དུ་

ཐོན་རུང་། ཕྱིར་ལམ་སེཆེན་རབ་འབྱམས་པའི་སྒོ་གྲོལ་ཞུས་པར
གཉིས་ཀ་བཀོངས། དེའི་སྤྱུལ་ས། ཐུའུ་བཀླན་རིན་པོ་ཆེ་ཤི

སྤྱི་དག་དབན་མཁས་གྲུབ་ཉི་མ་མེ་ལུག་ལོར་འཁྲུངས། དེའི་སྤྱུལ་
སྤྱི་དཔལ་ལྡན་བྱབ་བསྟན་གྱི་མཚོ། གྱུ

ཡག་འབྲོག་ཁོད་དུ་ཡབ་དགེ་འདུན་སྤྱབས་དང་ཡུམ་པ་ཉི་ཚོ་རིང་
མཚོ་གཉིས་གྱི་སྤྲུལ་སྤྱི་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི

ཤིང་རྟ་ལ་འཁྲུངས། དགྲུང་ལོ་ལྷ་པ་ས་ཁྱི་ལ་གདན་སར
བཀོད། རབ་འབྱམས་པ་དག་དབང་ལོར་བྱ་བསྟན་

{ @111 } ཅོང་ཆུ་འི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

ནས་ཡི་གེ་བསྐྱབ། ཕྱིས་སུ་དེ་ཉིད་ལས་བཀའ་འགྲུར་གྱི་ལུང་ཡང་
གསལ། དགྲུང་ལོ་བདུན་པའི་ཐོག་ཚོ

འཕྲུལ་སྤྱོན་ལམ་གྱི་ཚོགས་དབྱེ་ཐེབས་དབྱེ་ཐེབས་ཏེ་བདེ་སྤྱོན་སོགས་
ཐོགས་མེད་གསུགས་པས་ཐམས་ཅད་ཡིད་འཕྲོག་པ།

བྱུང་། ལོ་ངོར་པཎ་ཆེན་དཔལ་དན་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་འབྲུམ་དུ་བཞུགས་པའི
རུང་ནས་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་

བསྐྱབས་། སྒྲོལ་དཀར་རྩེས་གནང་སོགས་གསལ། དགོན་ལུང་དང་གསེར
དགོན་གཉིས་ཀར་བསྐྱས་ཚད་

ལ་སྤྱངས། ཤིང་ཡོས་ལོར་དབྱས་སུ་བྱོན་ནས་འབྲས་སྒོ་མང་ཆོས་
གྲར་ཞུགས། རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་

མཚོ་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས། ཡེ་ཤི་ནི་པཎྲི་ཏ་མཁན་པོའི་ཆོལ་
གནང་། བ་རི་དགེ་བཤེས་ཁྱབ་བདག་

ཁྱི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས། སྒོ་མང་མཁན་བྱུང་མཐུ་སྟོབས་ཉི
མ་སོགས་དང་། མདོ་སྤྲེད་དུ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་

བར་མ། གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས། སྤུ་བཀྲན་ཆོས་ཀྱི་ཉི
མ། རྒྱ་བཟང་རག་དབང་བྱབ་བསྟན་

དབང་བྱུག་ཏུ་ལའི་རྩ་ཐོག་སྤྱི་ལ་བཟང་བྱབ་བསྟན་རབ་རྒྱས།
བྲེ་ཟ་ཁྱི་ཆེན་དོན་ཡོད་རྟོག་ཀོ་

ཅུ་སྐལ་བཟང་མཚོ་གྲུ་བ། ཤར་བ་སྤྲོ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་
ནམས་བསྟེན་ཏེ་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གསན་བསམ

གང་ངོས་ནས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་རྒྱུད་སྤྲད་རིམ་ལྡེའི་བཤའ་བ་དོ
ལག་བརྒྱུད་མཁའ་གསན་སྒྲུང་། དགོན་ལུང་ཚོགས་

ཆེན་དང་རྒྱུད་པའི་ཁྲིར་བལྟགས། རྒྱུད་ཁང་གསར་བསྐྱོན་
མཛད། སྤྱི་འབྲུམ། གསེར་ཁོག་ །ཆུ་

བཟང་། མཚོ་དེ་རྟེན་ཐང་སོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་སྤྱི་སོགས་ཀྱི་
ཆོས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱུལ། བཅས་ཉིད་ཨ།

ཁྱེད་སྤྱལ་སྤྱི་ལས་གཅིད་ཀྱི་སྒྲོར་གསན། སྤྲོ་མས་མ་ཅིག་གི་ཞལ་
ཐང་། གཅིད་ཀྱི་ ཆོག་བྱ་བཅས་གནང་

པོ་འཁྱུངས། སྤྱི་དགོ་པ་སྤྱོད་གོ་ལ་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཞལ་
ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་ཇོགས་པར་གནང་བས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་

སྤྱི་དགོ་རྒྱལ་པོ་དང་ས་སྤྱི་འབྲུག་ཆེན་སོགས་ལ་སྤུལ་བས་ཆོས་

བརྒྱད་འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཆེ་བ་བྱུང་། མཆོས་

ཉིད་སྤྱུལ་སྤྱུ་དང་དཔོན་སློབ་གསེར་ཁང་པ་སོགས་དམ་པ་དུ་མས་
ཇི་འདིའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཆོས་ལུས་།

དོན་བཞི་བ་མེ་ལུག་ལོར་ག་ཞེགས། ཟུཅུ་བཀླན་རིན་པོ་ཆེ་ཁྲིར་
བཞུགས་ཤིང་སློབ་ཆུང་དུ་རབ་འབྱམས་པ་ངག་

དབང་བཟླ་ཤིས་བསྐྱོས། མགོན་ཁང་ནས་མར་ཕེབས་དུས་ཆོས་སྤྱོད་
གཉན་པའི་སྐབས་ཡིན་ནམས་སྤྱི་མགོན་

ཁང་གི་ཉམས་ཤར་གསུངས། བཅ་གཟུགས་སྤྱུ་ཐག་བྱིན་ཅན་ཞིག་
ཡོད་པ་དེར་བཞུགས། འདན་མ་གྲུབ་

ཆེན་གྱི་ཕུག་ལེན་གྱི་ཞལ་བཞི་པའི་སྤྱོད་བྱུང་ལས་བཅོལ་དང་།
དེའི་ཞལ་གཟིགས་ལྟར་གྱི་མགོན་པོ་ཞལ་གྱི་འཆམ་

ཡང་ཡོད། འདན་མ་སྤྱུ་ཐེང་གི་སྤྱུ་གདུང་ལྟང་སྤྱུ་རིན་པོ་ཆེས་
གནང་བའི་ཆོ་སྤྱུ་བྱིན་ཅན། གསེར་ཟངས་

གྱི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་སོགས་བཞུགས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་
ཤིང་རྩ་ལ་ཆོས་སྡེ་བཏབ་ནས་བསྐྱུ་དང་

གོ་དྲག་པ་ས་བྱ་འདི་ཡིན་ནོ། །འི་ཁྲོད་ཀྱང་ཡོད། ། ཟླ་བ་ལུང་རི་
ཁྲོད་ཀྱི་ཉིག་དཔོན་སློབ་དགོན་མཆོག་

ཡར་འཕེལ་གྱིས་བཏབ། འདི་པའི་རྣམ་ཐར་འོག་ཏུ་འབྱུང་། ད་ལྟ་
སྤྱི་ཚུད་རིམ་བྱོན་གྱིས་སྦྱོང་ཞིང་།

གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་ཡར་ལྡན་ལ་སྤྱི་ཡར་ལྡན་ལ་སྤྱི་ར་
སྒྲོར་གསུམ་གྱི་འཆམ་ཡང་ཡོད། ། ལྷ་ཡང་དགོན་བཟང་ཤིས་ཆོས་

སྤྱིར་ནི། ཀུན་གྲོལ་གོང་མའི་བཀའ་བཞིན་ཨ་ལག་ལ་བཞོས་མེ
ལྷན་གྲུབ་དར་རྒྱས་གྱིས་གནས་སྦྱོང་དགུང་ལོ་

{0112A} ཅོང་ཆུང་བྱུང་རྒྱུ་སོགས་བཤད་པ།

ལྷ་བ་ལ་བཏབ། ལུ་མ་པ་རི་ཁྲོད་ནས་མང་མ་མར་སློབ་ནས་ཨ་ཀྱ་
སྒྲོར་བ་དང་དྲགས་པོ་ཞབས་དྲུང་གིས་བདག་

རྒྱུན་ཅུང་ཟད་རེ་བྱས་པར་གསུངས། ། སྐྱབ་ཕྱེ་དག་འ་ལྡན་ཆོས་
རྫོང་ནི། རྣོག་མཁར་རི་རྩེར་སྐྱ་མེར་འགས་

བྲང་ཁར་བརྩིགས་ཏེ་སྐུམ་པར་སྐུལ་བ་ལས་ཆགས་ཤིང་། ད་ལྟ་
ལུང་མཐིལ་དུ་སྤྲོས། འདི་གཉིས་ཀྱི་དགོན་

བདག་སྐུམ་པས་བྱེད། ། དེ་དང་ཉེ་བར་རི་ཁོད་བག་ཤིས་ལྟ་རི།
། ལོ་དཀར་རི་ཁོད་བཞུགས་པ་ད

དཀར་གླིང་ངམ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གོང་བ་དག་བཞུགས་ངག་
དབང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གསར་དུ་བཟུང་སྟེ་སྐྱ་ཐོང་རིམ་

བྱོན་ལ་འཇགས། ། མེར་ལུང་དུ་གྲགས་པ་ཏེ་ཐུང་དགོན་ཆུང་བ་
དག་འ་ལྡན་དམ་ཆོས་གླིང་ནི། དགོན་ཆེ

བཞུགས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་ཟེར་བས་ཕྱགས་རྟ་དང་ཕྱགས་ཕྱག་
གང་རུང་ཡིན་འདྲ། ཐོག་མར་རི་ཁོད་པ་འགའ་

ཞིག་བསྟེན། སྐུམ་པ་སློབ་དཔོན་པ་དམ་ཆོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དགོན་
ཆེ་བའི་བླ་མ་མཇོན་སྐྱབས་ཞལ་བཀོད་

དང་། རྗེས་སུ་སྒྲིལ་ཆེད་སྒྲོ་བཟང་བཟུ་གིས་ལ་བཀའ་གནང་། ཏེ

ཐུང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་གྲོགས་

བྱས་ཏེ་འཆད་ཉན་བཅུ་གསུམ། དེའི་འབྲེལ་གྱིས་སུམ་པ་ཡེ་གེས་དཔལ་

འབྱོར་ཡང་ཁྱིམ་བཞུགས་ཏེ་སྤར་ས་སྒྱུའི་

དུས་བཞེངས་པའི་རྒྱ་སུ་མེ་ཞེས་པའི་ལྷ་ཁང་ལ་ཞིག་གསོས་

མཛད། ། བྱང་རྒྱུད་སྟོད་དུ། རྒྱ་དོག་དགོན་

གོང་མ་སེམས་ཉིད་གནས་བརྟན་པ་དང་ལ་ལས་སེམས་ཉིད་ཨ་ལག་ཟེར་

བས་བཏབ་ཟེར། བེ་སེར་དུ་མ་དགོན་

དང་མཐུན་པའི་མདོའི་བཤད་གྲགས། ཚོགས་པ་བརྒྱ་སྟོར་ཟེར་སྒྲུང་།

། སེམས་ཉིད་དགོན་དགའ་ལྡན་དར་

རྒྱས་གླིང་ནི། སྤར་ས་འདི་དམུ་མོད་ཅིང་ལྷ་ལོག་གིས་ཐུན་རུབ་

པ་ལྷ་བྱུང་ཡོད་པར། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་

ཤིང་སྤྱིལ་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོ་ཕེབས་ནས་

བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཚོས་གྱི་སྒྲོང་བ་རྒྱས།

དགོན་པ་འདེབས་པར་ལུང་བསྟན། མཚན་ཡང་བསྟུལ། དེའི་རྗེས་སེམས་
དཔའ་སྤྱལ་སྒྱུ་རག་དབང་ཕུན་

ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་པ་བྱོན། རྒྱལ་རིའི་ཕྱི་ནས་བྱད་མེད་གོས་དཀར་
ཅན་ཞིག་གིས་མདའ་དར་ལན་གསུམ་གཤམ་

པས་དགོས་ཚུང་ཚོས་གོས་གྱོན་པ་བརྒྱ་ཕྲག་གིས་གཙོས་དགེ་འདུན་
མང་པོ་འདུས་པའི་མཚན་ལམ་བྱུང་བ་དགོན་པ་

ཚོགས་རྒྱུའི་ལྟས་དང་། རྒྱལ་རིའི་རྗེ་གཡུ་སྒྲོན་མ་གནས་
པར་གསུངས་པའི་ལུང་བསྟན་དུས་བབས་ལྟ་བུས་

མེས་པོ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་ཟེར་བ་ལྟོ་ཁ་བརྒྱད་རྒྱུད་འགྲོས་གྱིས་
དབུས་སུ་སོང་། གཞུང་ནས་འབུལ་དཔོན་པར་

བསྐོས་། བོད་པ་འབྱུང་གནས་སེགས་དཔོན་གཡོག་འབུལ་སྤྱད་ལ་ཕྱིན།
རྒྱ་དངོས་གང་བྱུང་བཅས་དཔོན་

པོ་ཀློན་དག་འུ་མཆོ་དབུས་སུ་མངགས། དེས་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ལ
དངོས་འབུལ་དང་སྒོ་མང་གྲ་ཚང་ལ་མང

འགྲེད་བཏང་། པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་ལས་བསྟེན་རྫོགས་བསྐྱབས། གོང
ས་ནས་སྤར་རྒྱུན་གཏན་ཆགས།

དགོས་ཚུལ་དང་། བཀའ་ཞོག་གིས་གཟེངས་བསྟོད་མཛད། སྒོ་མང་མཁན
པོ་ལྷག་ཏུ་བྱམས་པ་ལྟོན་གྲུབ

པས་ཀྱང་གྲ་ཚང་གི་སྐྱོད་ལྔ་རྩེ་བཞིན་བསྐྱབས་ན་སྤྱོད་རབས
འི་མ་བརྒྱད་དུ་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་

དུ་མ་འབྱོན་པ་སོགས་འབྱུང་འབྱུར་འགའ་ཞིག་མི་ལམ་གྱི་ཚུལ་དུ
ལུང་བསྟན། ལྷ་ས་འི་ཆོ་བོད་དང་སྐྱོ་རྒྱ་གཅིག་

པའི་ཐུབ་སྐྱོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རབ་གནས་མ་ཕྱིས་སུ་ཐོར་བ་བཞེས།
པའི་ལོ་རྒྱུས་ཅན། ཅན་དན་གྱི་རྣམ་སྲས་གསེར་

ཆེན་རྗེའི་ཕྱག་ནས་མ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བརྒྱད་སྒོ་མང
དཔོན་སྒྲོབ་གྲུང་ཏུ་ཆོས་འབྱུང་བའི་ཕྱག་ནས་འོང

{ @113 } ཅོང་ཆུང་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

བའི་བྱིན་ཅན་བཀའ་ཞོག་བཅས་གནང་། དབུས་སུ་གཏོང་ཐེབས་ལན
གངས་དུ་མར་ཁྱེར། རྩེ་མའི་སྐབས།

ཞིག་དཔོན་པོ་འབུལ་དཔོན་པས་དགོན་པ་འདེབས་རྒྱུ་འདོན་དུ་སྤྲོ་མ
ཞིག་དགོས་ཆུང་ལ་གཞུང་ལ་ཞུས་པར་ཡེར་བ

ལྷ་འི་འགན་ས་པ་མཁན་ཆེན་ཆོ་བརྟན་དོན་གྲུབ་པ་གནང་པས།
དཔོན་གཡོག་མཉམ་དུ་ཐེབས། དཔོན་པོ་གྲུབ

པ་བཟང་པོ། དཔོན་པོ་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་མཆོ། དཔོན་པོ་སྤྱོ་གྲོས་རྒྱུ
མཆོ། སྤྱན་ཞིང་དཔལ་ལྷན། རྒྱུ་པོ་ཆོ

རྒྱལ་འབུམ། ལྷ་ཆོ། ལྷ་རྒྱལ་སྐྱབས་སོགས་ཞང་ཆོན་གཙོ་བོ
རྣམས་དང་གྲོས་མཐུན་བགྲིས། རབ་བྱུང་བཅུ་བའི་

མཇུག་ཆུ་ཕག་ལ་དགོན་པའི་སྤང་བཏིང་། ལྷ་ཁང་ཀ་བ་བཅུ
དུག་ཅན་བཞེངས། ལྷ་སྤྱོ་མང་དཔོན་སྤྱོ་བ་གྲུང་དུ

ཆོས་འབྱུང་དང་བྱམས་པ་ལྟོན་གྱུ་བ་རྣམ་གཉིས་ནས་འབུལ་དཔོན་པ
ཁུ་དཔོན་གྱི་བླ་རབས་ལ་ཆོས་སྦྱོང་དཔལ་ལྷ

བསྟན་དགོས་གསུངས་པ་བཞིན་བསྟན། གསེས་སྦྱོང་བཙུགས་ཏེ་ནམ་ཡིན
ལ་བཟའ་བཏུང་བཟང་པོས་བསྟན

བཀྱར་ལུས་པས་གསེས་སྦྱོང་གི་ལེགས་ཉེས་ཁ་ཟས་ཀྱི་འཛོགས་པ་ལྷ
བུར་ཡོད། གྲོང་མི་རྣམས་ལ་གནང་སྤྱིན།

མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན། དག་འདུན་གྱི་བསྟན་བཀྱར་དང་རབ་ཏུ
བྱུང་བའི་ཕན་ཡོན། ཁམས་དང་བསྟན་པའི

བསྟོད་བཀྱར་སོགས་མཆོད་ཡོན་གཉིས་ཀས་ཐབས་མཁས་ཆེ་བས་ལྷ་རན
གྱི་ཞེན་པ་རིམ་གྱིས་ནི། གཞི་གསུམ་

གྱི་ཕྱག་ལེན་རྟེན་ཚུགས། ལྷ་རིམ་ཁམས་ཆེན་ཁོང་ག་ཞེགས་ཁར
དགོན་ལུང་པ་སློབ་དཔོན་དམ་ཆོས་རྒྱལ་མཚན་

པའི་ཕྱག་གི་བཟུང་ནས་དགོན་པ་འདི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སེམས་མི

ཉམས་གོང་འཕེལ་བསྐྱོད་པའི་ཞབས་འདེགས་

སུ་འགྱུར་བཞིག་ཡོང་མི་ཡོང་ཉིད་ལ་རག་ལས་གསུངས་ཏེ་གདན་སར
འཁོད། གོང་བ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་འགོ་དང

དེའི་ཕན་ཡོན་སོགས་བསྐྱབ་བྱ་མཛད་པས་བཅས་ཅད་སྒོ་སྒྲོ་བསྐྱུར།
མེས་ལྷག་ལོར་བཅུག་ལག་ཁང་བཞི་ཐོག

བཙུགས་ཀྱི་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་མང་དུ་བསྐྱབས། དག་འདུན་བརྒྱ
ལྷག་འདུས། བསྐྱུས་ཚན་གསུམ་

དུ་ཐུན་མཚན་ཉིད་བཅུགས། བསྐྱུས་གྲྭ་དང་རྣམ་འགྲེལ་ལེན་
དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྩོད་གྲྭ་འཕེལ་བ་བྱུང་།

རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་སྟེལ་ལོར་འདུ་ཁང་ཀ་བ་དུག་ཅུ
ཅན་བཞེངས། དགོན་ལུང་ནས་བང་གྲུ་དབུ

མཛད་སོགས་སྤངས་ནས་ཚོགས་འདོན་སྒྲོར་གྱི་དབྱངས་རྟ་འདུར། རོལ་
མོ་འབྱུད་དགོལ་འཆམ་དང་བཅས་

པ་བསྐྱབ་ཅིང་། ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱིས་ལོ་ཉི་ཤུ་འི་བར་བསྐྱབས་ཏེ
དགོན་ལུང་ཁྱིམ་ཐེབས། གྲྭ་མ་རྗེས་མ་སྡེ

བ་ཞབས་རྩུང་ལ་ལུ་དགོས་ཀྱི་དག་བཀོད་ལྟར་ཁོང་ལ་ལུས་པས།
ངའི་སྐར་ཐོག་ན་རབ་འབྱམས་པ་དོན་གྲུབ

རྒྱ་མཚོ་འདུག་སྐྱེ་ཡོན་འདི་ལས་ཆེ་བ་མེད། རི་བོ་ཅི་ལྟར
ཐེབས་རྒྱུ་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོས་ལུས་དང

ངས་རོགས་བྱེད་གསུངས། བཅོམ་པོ་དཔོན་སློབ་ལ་ལུས་པར། ཁྱེད
སེམས་ཉིད་སེར་རྩྭ་དྲུག་གི་ཡུལ་ངན་པར

ང་རང་ཡོང་ནས་ཕན་མི་ཐོགས་ཞེས་བཀྲོན་ཀྱང་ནན་ལུས་བྱས
པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། བདེ་གསལ་ང་འཇིགས

གསུམ། ཀུན་རིག་གི་ཚོག་ཕྱག་རྒྱ། མགོན་པོའི་གཏོར་རྒྱུ་བ་རྣམས་
བཅུགས། རྩུ་རྒྱུན་ཕྱག་འཁེབ།

མཚོང་འབྲུ། ཞལ་མནའ་དང་དམ་བསྐྱགས་པ་སོགས་ཞལ་གྱི་རྩ་ཚ
བས་གྲྭ་མ་བཅོམ་པོ་མར་ཐོགས་ཟེར།

དེ་རྗེས་འདྲེལ་བསྐྱོབ་དཔོན་དག་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་པ་མཚོ་ཁར་ཕེབས།
པ་ཁྲིར་ལུས། དགོན་པའི་བྱང་དུ་བྱང་།

ཆུབ་མཆོད་རྟེན་བརྩིགས། འོད་དཔག་མེད་གྱི་ལི་སྐྱེ་དང་མཆོད་
རྩལ་དུ་མ་བསྒྲིགས། དཔོན་སྐོབ་འདི་

{ @114 } ཅོང་ཆུང་གི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

བཞིའི་རིང་མཆོད་ཡོན་བྱང་འབྲེལ་གྱིས་བསྐྱེད་སྦྱངས་པས་འཕེལ་རྒྱས་
བྱུང་། སྤར་དགོན་ལུང་དཔོན་སྐོབ་གྱིས་འཇུག་

ལག་ལ་ཟམ་པ་བཅུགས་པའི་སྟེང་བརྒྱད། མཆོད་གཞིས་བྲེ་ཟའི་ཇག་
པས་རྒྱའི་དམག་དངུལ་བཅོམ་པས་དགོན་

ལུང་གི་སྟེང་དུ་དམག་སླེབས། འབྲེལ་དཔོན་པ་ཉིད་གྱིས་གཞི་བཟུང་།
འབྲི་གྲུང་སྐྱོ་སྐྱོས་བསོད་ནམས་སེང་གེ་

ལྷ་མཆོད་ནང་སོ་བཟོད་པ། བྲ་ཉི་ནང་སོ་དཀར་པོ་དང་ནང་སོ་
ནོར་བུ་སོགས་སྒྲོམ་སྒྲེ་ཁག་གིས་ཁུར་བྲངས་ཏེ་རྒྱུ་

དངོས་ཀྱི་འགྲོ་སློང་ལ་མ་འཇོམས་པར་རྒྱ་དང་བླུ་མ་པས་ཆོས་སྡེ
ཕན་ཚུན་འབྲེལ་ཟབ་ཆེ། འདི་སྐབས་རང་ཞབས་ཀྱི་

རྒྱུ་ཇག་འགའི་བྱེད་སྲོད་ཀྱིས་རྒྱ་སྐབས་ཀྱི་དམག་བྱད། ཉིད་ཀྱི་
དཔོན་པོ་དམ་ཆོས་སོགས་གཙོ་བོ་རྣམས་བཟུང་

ནས་མཁར་དུ་བཙོན་ལ་བཅུག་འགའ་ཞིག་རྒྱ་དང་འཕྲིན་ནས་མི་
ཚབ་སྟེར་རྒྱ་བྱས་པར། འབྲེལ་དཔོན་པས་

དེད་ཀྱི་ཆོ་བོ་མཁོ་བར་མ་ཟད། ང་རང་རྣམས་འཁོགས་པས་ཁྱི་
རྒྱུ་ཁའི་སེའུ་ཡིན་ཡང་མི་སློག་ལ་རབ་འབྲིང་མེད།

སློག་ཐམས་ཅད་ལ་དགོས་པས་མི་ཚབ་མི་སྟེར། སྟོང་འཁོར་རིན་པོ་
ཆེར་ཞུས་ན་རང་རེ་ལ་བྱུགས་མཉེས་པས་ཕན་

ཐོགས་ཡོད་འདྲ་བྱས་པ་ལྟར་རྩེ་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོ་ཉིད་ལ་
ཞུས། ཁོང་གན་རྩེ་དཔོན་པོའི་རྩུར་ཐེབས་ཁོར་གྲོང་

ལང་མཁར་དང་ཉེ་བར་ཞག་ཕྱི་ཉིན་ཉི་ཤར་ལ་དཔོན་གཡོག་

འགའ་གསང་སྟབས་ཀྱིས་བཅོན་ཁང་སྒྲོར་བྱོན།

བཀག་མི་མེ་མོའི་མིང་གི་བོས་པ་བོས་པས་རྗེ་འདིའི་གསུང་ཨེ་ཡིན།
སྟམ་པ་ཤར་འཕྲུལ་སྒྲོ་ཏར་གྱིས་ཕྱུ། ཕྱི་རོལ་

དྲུ་འོང་བར་ཉིད་གྱི་ན་བཟའ་ལ་འཇུར་བཅུག་སྟེ་སྒྲུར་འགོས་ཀྱིས།
མཁར་སྒྲོར་བོན། དེ་ནས་ཕྱི་མིག་མ་ལྟ་བར་

སོང་གསུངས་པ་བཞིན་བྱས་པས་བདེ་བར་ཐར་བ་སོགས་ནི། དད་གྲུས།
ཅེ་གཅིག་ཅིང་ཆོས་སྲིད་གྱི་སྒྲོ་ཁོག་

ད་ཀྱི་ལ་ཆེ་བའི་ལྷགས་སུ་སྒྲང་། འདི་པ་ལྷགས་སྟག་ལ་ག་ཞེགས། ཚ་
བོ་དམ་ཆོས་ཀྱི་དགའ་དང་། ཡང་

ཆོ་ཞེས་རབ་རྒྱ་མཆོག་ཉིས་ཀྱིས་དཔོན་ས་རིམ་པར་བཟུང་སྟེ་མི།
རབས་སྤར་གཞུང་གི་འབྲུལ་དཔོན་རྒྱུན་ཆགས་པ།

བྱུང་། ལྷ་པ་ཟིན་ཆོས་རྗེ་ཆོས་དཔལ་འབྱོར། བདེ་ཡང་དཔོན།
སྒྲོ་བ་དཀོན་མཆོག་ལྷ་དབང་། ཐར་བོ་

ཚོས་ཐེ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན། འདི་པས་ཚུ་འབྲུག་ལོར་བྱམས་པ
ཉི་མས་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་ཁང་རྟེན་བརྟེན་པ

བཞེངས་། དཔོན་ལུང་ཁྲིར་བཞུགས། ཏ་ལེ་ཚོས་ཐེ་དགོ་འདུན་རྒྱལ
མཚན། ལོམ་པ་དཔོན་སློབ

སངས་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས། ཆར་དཔོན་སློབ་བསམ་གཏན་བཟང་པོ། དཔོན
སློབ་སྐྱེག་ལུང་པ་སློབ་ཟབ་བསྐྱེན

པ་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མའི་དུས། མི་ངན་འགའི་བྱེད་ལུགས་ཀྱིས་དཔོན་སློབ
ཉིད་དང་ཡུལ་མིའི་གཙོ་བོ་ཕལ་ཆར་རྒྱ་མཁའ་

དུ་བཟང་བཙོན་ལ་བཅུག་པ་སོགས་ཉེ་ཆོལ་བྱུང་ཡང་ཐེ་འདིས
དཔལ་པོའི་མཛོན་སྦྱོང་ཁོ་ནས་རྒྱ་དཔོན་རྣམས་

ཆར་བཅད་པས་བདེ་འཇགས་བྱུང་། དཔོན་སློབ་མུ་ནེ་པ་སློབ་ཟབ་དོན
གྲུབ་ཀྱིས་འཆད་ཉན་ཀྱི་རྟིང་བསྐྱེད་

མཇེད་པས་ཕན་སླེབ་ཆེ། ལྷོ་རྒྱུད་ཨ་མཚན་མུ་རྟོ་པ་སློབ་མང
དོན་སློབ་ཀྱན་དགའ་འོད་ཟེར། རྟོབ་ཚང་

དཔོན་སྒྲོབ་གྲགས་པ་དར་རྒྱས། ཁོང་གིས་མེ་འབྲུག་ལོར་སྒྲོང་འཁོར
མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོ་གདན་བྲངས། གྲུག་

རིག་གི་དབང་ལྷས། ༎ྎ གདན་རབས་བཙོ་ལྷ་པ་ནི། སྡེ་འདིར་བཀའ
བྱོན་དང་ཐུགས་རྩེ་ཆེ་བ་སེམས་ཉིད་

སྤྲུལ་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་
ཀྱི་འཁྲུངས་རབས་ཏི་ཐུ་གསང་སྤྲུགས་སྒྲོང་བོ།

སེམས་སྤྱིའི་ཡང་མེས་བླ་མ་ཐར་གྱི་སྤྲས་ཉི་མའི་བཤེས་གཉེན་
འདི་རྩེ་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མས་མཛད་པའི་འཁྲུངས་རབས་

{ @115 } ཚོང་ཆུང་གྲུང་རྒྱུད་སོགས་བཤམ་པ།

སུ་མི་གསལ། དེའི་བྱི་མ་བླ་མ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་སྤྲས་ཨ་ཁྲུང་བླ་
མ་གྲུག་དགའ་བཤེས་གཉེན། མཚོ་སྤྲོད་དུ་བཞུགས་

ཏི་གྲུབ་པ་བརྟེས། མཚོ་བདག་རྒྱལ་མོ་སོགས་སྡེ་བརྒྱུད་དབང་དུ་
འདུས། མ་ཆེན་ལ་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་དབང་

བསྐྱར་། དམག་ཟོར་མ་བྲན་དུ་འཁོལ། གདུལ་བྱ་མང་དུ་བྱུང་། དེའི
ཕྱི་མ་ཕྱུག་པོ་རྒྱལ་གྱི་སྤྲུལ་འདུལ་

བ་འཛིན་པ་སྤྱན་པ་རྒྱ་མཚོ། སྤྱན་པ་རྒྱ་ཚེར་བཏང་བས་དགེ
སྤྲོད་མོར་སྤྱན་དུ་གྲགས། དེ་ནས་ཡབ་ཚེ་འབྲུམ་

ད་གེའི་སྤྲུལ་འབྲུལ་དཔོན་པ་ཀུན་དག་འརྒྱ་མཚོ། འདི་ཡན་ལ་སྤྱུལ་
སྤྱི་འོས་འཛིན་མ་མཛད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་

མཆོས་ཉིད་རང་ལ་འཁྱུངས། དེའི་སྤྱུལ་སྤྱོད་པ་གྲོང་ལང
མཁར་དུ་སྤྱན་ཀྱ་གཙུག་པའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་པ་བྱུང་བཅུ

གཙུག་པའི་ཞིང་ལུག་ལ་འཁྱུངས། རྒྱུ་ཁྲ་ཤས་ནས་ར་བོད་
ཡིན། གྲུ་བ་དང་དགོན་པ་རྟེན་འདི་དང་འདི

ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ལ་རྒྱ་མི་འགས། འདི་འདྲ་ལབ་པ་ལྟས་ངན་ཡིན་
ཟེར་བར་བརྟེན། སྤྱོད་ལུས་མི་གཙུག་

བས་བསྐྱུས། ཁྱིའི་ཤ་ཁྲག་བྱིན། ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ལབ་དགྲ་ལབ་ཅེས་

ལྷགས་ལ་ལྷགས་བསྐྱེད་བཅུག

དཔོན་པོ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་ངོས་འཛིན་གྱིར་བཀ་འཕྱག་པར
བཞེས། བཅོན་པོ་དཔོན་སློབ་ལ་ཁྱེས་པར་སྤྲུལ་

སྐྱེ་འཁྲུལ་མེད་གྱི་ལྟས་ཤར་གྱང་པའཆེན་རིན་པོ་ཆེར་ཁྱེས་
གསུངས། སྤྱན་ངོ་རྒྱལ་མཚན་ངོ་གཡོག་དབུས་

སུ་སོང་ནས། པའཆེན་སློབ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་ལ་ཁྱེས་ཏེ་ཐག་བཅས།
ཉིད་གྱི་འདྲ་སྐྱེ་དང་ཞལ་བཀོད་བསྐྱུལ།

ཡུམ་གྱི་སྤྲུལ་སྐྱེ་སྟེར་མ་འདོད་པར་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱི་མཐའ་ཞུ་
ཅན་ཞིག་ཉིད་ཆོང་ལ་ཐེབས་པ་མིས། ཕྱི་ཉིན་

སྐྱེ་ཅ་རྣམས་འབྱོར། པའཆེན་འདྲ་སྐྱེ་མོ་ལ་རྟེན་སྐལ་དུ་བྱིན་
པ་མི་ལམ་དང་མཚུངས་པས་སྤྲུལ་སྐྱེ་བྱིན་པར་ཁས་

སྤངས། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ཆུ་སྟག་ལ་གདན་སར་བཀོད། རྟེན་དང་
གྲུབ་འགའ་ཞིག་ངོས་འཛིན་གནང་། བརྒྱུ་

སྒྲོམ་ཆན་སྒྲོ་ཕྱན་ཤེས་རབ་པས་དག་བསྟན་བསྒྲུབས། དཔོན་སྒྲོབ
སྒྲོ་བཟང་དཔལ་འབྱོར་བ་དག་ཆན་དུ་བསྟེན།

ཡི་གེ་བསྐབ་པར་སྒྲིམ་བདེ་ཞིང་ཡིག་འབྲུ་རེ་རེ་ཉིན་ཕྱ་དྲུག
ལ་འཛིན་དགོས་པ་བྱུང་། རྒྱ་ཕྲག་ཤྲག་པ་འདི་འདྲ་

སྒྲུལ་སྒྲུལ་ཡིན་དགོས་མེད་ཟེར་མཁན་སྤང་། བདེ་ཆོས་སྒྲོམ་ཆན་གྱིས་
པཎ་ཆེན་གསུང་ལ་འཁྲུལ་བ་ག་ལ་ཡོད།

གྲིབ་སྒྲོན་ཡིན་འགྲོ་གསུངས་ནས་རྣམ་འཛོམས་སྒྲིབ་ཅེ་གས་གཉིས་ཀྱི
བྱམས་བཀྲུས་དང་གྲིབ་སེལ། འཇམ་

དབྱངས་དམར་མེར་དང་འཇམ་དཀར་གྱི་རྗེས་གནང་སྒྲགས་ཀྱི་བསྒྲུས་
ལུང་བཅས་བསྒྲུལ། དམིགས་བཅེ་མ་

འབྲུམ་གཅིག་དང་ཨ་ར་པ་ཙྰ་འབྲུམ་ཕྲག་བཅུ་ཉི་ལྔ་གས་བསྟན་གནང་
བས་རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་བདེ་ཞིང་ལོབ་སྒྲིན།

མཁན་ཆེན་བསམ་གཏན་བཟང་པོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཤིང་འབྲུག་ལོར་
སྟོང་འཁོར་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོ་སྤྲད་ནས་

ཕེབས་པ་དང་མཇུག་པ་འཇམ་དཀར་དང་མགོན་པོའི་རྩིས་གནང་བསྐྱུལ།

མེ་ཏྲ་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་བཟང་བསྟན།

འཛིན་ལས་དག་ཚུལ་བསྐྱབས། རྒྱུད་སྤྱིའི་ཚོགས་གཤམ་ཡོད་བསྐྱང་།

གསོ་བཅས་བྱུགས་འཛིན་གྲུབ་ཅིང་ཕལ་ཆེར་།

ལ་བསྟེན་པ་མཛད། བཅུ་དྲུག་པ་ལྷགས་ཁྲི་ལ་དགོན་ལུང་དུ་ཆོས་

གྲར་ཞུགས། ལོ་ངོ་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་བྱུགས་གཉེར་།

ལ་འགྲུས། ཉེར་གསུམ་པ་མེ་སྤྱལ་ལོར་གླིང་བསྐྱེད་དཀར་བཅུ་མཛད།

ཕྱི་ལོར་བྱ་ཁྲུང་བརྒྱད་གོང་མའི་།

བཞུགས་གནས་ཆོས་ལུང་རིན་ཆེན་བྲག་ཏུ་ཕེབས། དཔོན་པོ་ཤེར་རྒྱུ་མ་།

པ་དང་གྲོས་བསྟུན་གྱིས་དབུས་སུ་ཕེབས་།

རྒྱ་བྲས། དེ་དུས་གདན་སའི་ལྷ་ཁང་དང་གྲ་ཤག་ཕལ་ཆེར་།

ཞིག་རལ་དུ་སོང་། ཁོག་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱང་མ་རྒྱུང་།

{ @116 } ཅོང་ཆུང་གྱུད་རྒྱུད་སོགས་བཤམ་པ།

བཞི་དུ་སྐྱེ་ཁོག་གཞན་གྱི་དབྱུང་། གྲལ་གྲོང་དུ་འཐོར་བའོགས་
ཉམས་ཆག་ཆེ་བས། རང་གྲལ་མ་མེ

བསོད་ནམས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱིའི་བཞུགས་དགོས་ཀྱི་གསེལ་བ་ནན་ཆེར་བཏབ་
པ་བཞིན། ཟུ་རྟོད་རྒྱ་བའི་ཆོས་

བཅུའི་ཉིན་སྤྱི་འདོན་མཛད། གྲྲ་བ་བསྐྱུས་པས་བདུན་ཅུ་ལྷག
བྱུང། འཆད་ཉིན་དང་གཞི་གསུམ་གྱི་ལྷག

ཡེན་ཉམས་པ་སྤྱར་གསེས། དགོན་ལུང་གི་ཐོག་པ་མཁན་ཆེན་གྱི་
བཟང་རྒྱ་མཆོ་ལས་བརྟེན་པར་ཚོགས།

མགོན་པོ་འགྲོ་མཁའ་འཁྱུར་པ་ཉིད་ནས་དོན་རྒྱུ་བདོན་
གནང་སྟེ་བཅུ་གཉིས་པའི་མར་དོར་ཉིན་ལྔ་

ཚུགས་པ་ ཉེར་དགྲུའི་ཉིན་བསྐང་གསོ་རྒྱལ་པ་བཏང་སྟེ་གཏོར་རྒྱལ་
དང་ཚུགས་ནས་འོང་བའི་སྤྱིན་བདག་

ཁ་གསལ་བཅོམ་མཁན་གྱི་མིང་ཁྱོམ་བསྐྱུགས་མཛད་པས་ཕན་ཐོག་གསལ།

ལྷ་མོར་གསོལ་ཁ་བཏང་བར་རྒྱས་པའི་

མཚན་མ་བྱང་། འདྲུཁང་དང་བྱམས་པའི་ཐང་སྐྱེ་འདོམ་ལྲ་བ་

བཞེངས། དགོན་ལུང་དུ་ཉིང་བྱིའི་སྒྲོན་

ལམ་ཡོངས་རྫོགས་བཏང་། སྤར་ཕྱགས་བྱའི་ལོར་རང་དཔོན་ལ་ཁྲལ་

མ་འཐེན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བྲུ་བྲུར་བྲུའི་ཐིམ་

དམག་བྱང་། མདའ་ཞབས་ཀྱི་རྒྱུན་ཇག་འགའི་བྱེད་སྒྲོན་གྱིས་གོང་མ་

ཆེན་པོར་དགོངས་ཐོག་བྱང་།

ཕྱགས་ལུག་ལོར་ཟེ་ལིང་དམག་ཆེན་སླེབས། རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་

མཚོའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་ལྷ་མོའི་སྐྱེ་ཐང་གི་

མདུན་དུ་ཟུན་བསྐྱར་བར་བརྟེན་ཉིད་དཔོན་གཡོག་བདུན་ཅུ་སྟོར་དམག་

ཐོག་རྒྱ་སླེབས། མི་དང་དུད་འགྲོའི་

མགོ་རྒྱང་ལག་གཅོད་པ། བྱང་ཁོ་ལ་འབྲིན་པ། མགོ་དང་ཡན་ལག་

སྤར་ཤིང་ཕྱི་ཤད་བྱས་པ། ལག་པར་

ཐོག་པ། མདུང་རྩེར་འཛིན་པ་མང་པོ། མཚོན་ཆའི་རིགས་མི་འདྲ་
བ་དུ་མ་དང་། བཀྱིག་བདུང་བྱེད་

པའི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་སྒྲ་ཚོགས་བཟུང་བའི་དམག་དཔུང་གྲངས་
མེད་པས་འོ་རིང་འོ་བྱང་། ཉ་ཉ་སོགས་ཀྱི་སྐྱུས་

སྙིང་འགས་པ། ཚའི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་བར་ག་ཤིན་ཅེས་གྲོང་
ཁྱིམ་དུ་སླེབས་པ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་བྱུགས་ཚོམ་མེད་

པར་ཞུགས། དཔོན་ལ་ཞུ་མཁས་ཀྱིས་རང་སྡེ་སྤྱོགས་གཏོགས་དང་
བཅས་པ་དཀར་ཐོན། བདག་སྐྱོན་བཀྱུར་

གཞོས་ཆེ་བ་བྱུང་རུང་། གཞན་སྡེ་ནག་ཅན་འགའ་ཞིག་ཞོར་བས་
སྤར་ཡང་ཉིད་གྲ་བགྲེས་བཅུ་ལྷག་བཅས་དམག་

སྐར་དུ་བཀག་ཞབས་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་བྲོས། ཉིད་ནས་སྤྱི་བོར་
སྤྲོ་མ་སྐྱབས་གནས་ཀྱིན་འདུས་སུ་མོས་

ཏེ་ཉིན་མཚན་མེད་པར་སྤྲོ་མ་རྒྱལ་སྤྲོས་པའི་གསོལ་འདེབས་སྤོ་གོས་
རབ་ཡངས་མགས་སུ་དས། ཁ་བ་ཆེན་པོ་

བབས་པས་དམག་མིས་བཟོད་དཀར་བ་བྱང་། དཔོན་ཆེན་དམག་སྟོང་ཕྱག་
བཅས་དགོན་པར་འོང་བ་དང་

མཉམ་དུ་ཉིད་ཀྱང་ཐེབས། དམག་དཔོན་གཅིག་བསད་པའི་གོ་ཁབ་
གྲ་ཤག་ཅིག་ནས་ཐོན་པས་གྲ་བ་འགའ་

བཟུང་ནས་གསོད་པར་བརྩམས། རྗེ་འདིས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་ཞེས་གསུང་
མཐོན་པོས་འབོད་བཞིན་བརྒྱག་

དཔོན་ལ་ཁྱས་པས་འཕྲལ་དུ་བཏང་། ཁོ་ལ་འཇིགས་སྒྲང་སྒྲ་ཆོགས་
བྱང་བ་སོགས་ཆོས་སྦྱོང་གི་འཕྲིན་ལས་གཡེལ་

བཅེད་པས་ཉེན་ཆེན་པོ་མ་བྱུང་རུང་། སྤྱིར་དུས་འཁྲུགས་
ཀྱིས་གཙོས་པས་ཐུགས་སྦྱོར་སྤྲེལ་ལོར་དབུས་

སུ་བྱོན། གོང་ས་ཡབ་སྐུ་ལ་འབུལ་ནོད། ཉེན་ལ་མཆོད་འབུལ། ཆོས་
སྤྲེལ་ལ་མང་འགྱུད་བཏང་།

ལྷ་པ་ཆེན་པོས་ཨེ་ཏི་ནི་དར་ཉན་ཆོས་རྗེའི་ཆོ་ལོ་དང་གཟིགས་

པ་ཆེ། སློབ་དཔོན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་ལས།

ཆོས་བཀའ་ཅི་རིགས་གསལ། རྒྱལ་སྐུ་སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱི་
མཚོ་སྤྱི་མའི་གཙོ་བོ་དང་སྤྱི་བཅར་གྱིས་རང་

{0117} ཅོར་ཆུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

ཡུལ་སློབ་གཏོར་ཅིས་མཛད་པར་རྗེ་དེ་ཉིད་དང་། ཆོས་སྦྱོར་
ཁག་གི་ལུང་ཐེབས་ལ་བརྟེན་ཆུ་བྱའི་ལོར་སྤྱིར་ཐེབས།

ཤིང་གྲི་ལ་གནས་ཆུང་བཅོན་ཁང་བརྒྱབ། ལང་རྩའི་དཔོན་པོ་
ཤི་ཅོར་ཡེ་དང་མཚོད་ཡོན་དུ་འབྲེལ། གོང་

གི་བཀའ་ལྟར་དེའི་སློ་བྱས། མེ་བྱི་ལོར་དཔོན་ཀླ་སྤྱི་བས་ལ་
ཞུས་ནས་བཀའ་འགྱུར་གདན་དྲངས། ཐོས་

བསམ་དར་རྒྱས་སྤྱིང་གི་ཁྲི་མཛད། དེར་ལྷ་མོའི་ཆོས་གཏོར་དགོན་
ལུང་ལྟར་བཙུགས། ལྷགས་འབྲུག་

ལོར་དཔོན་པོ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། བྱི་ལོར་གཙུག་ལག་ཁང་

སུམ་ཐོག་བཞེངས། འཆད་ཉན་སོགས།

ཐུགས་འདོད་ལྟར་མ་བྱུང་བ་ལ་སྒྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཡི་གེ
སྒྲོ་འབྱོར་དང་། སྤྲུལ་ཆོས་སྒྲོང་ལ་དགོངས་ལུ་སྒྲུབས།

འཇུག་གི་ཡི་གེ་བཙན་ཁང་སྒྲོ་ལོགས་སུ་སྒྱུར་ཏེ་གནས་ངེས་མེད
མཛད་རྒྱུ་འི་ཐུགས་འདུན་ཆོས་སྒྲོང་གིས་བཤེལ།

ཤིང་བྱའི་ལོར་ཁྲི་ཁུར་འཇོག་ཅིས་མཛད་པར་སེར་སྒྲུ་ཐམས།
ཅད་ཀྱིས་འཆད་ཉན་མ་གཏོགས་ལས་དོན་ཆུན་པ།

ཆོས་བསྐྱབ་རྒྱུ་དང་། ཤོར་བས་རྒྱུན་ངག་གི་ཁྲིམས་བསྐྱམ་རྒྱུ་
ཁས་སྤངས་པས་བལྟགས། རྒྱལ་སྤྲུལ་རིན་པོ་

ཆེའི་བཀའ་ལྟར་འདུ་ཁང་དུ་བྱམས་སྒྲུ་དང་། དགོན་པའི་བྱང
ངོས་སུ་དབྱེན་ལྷུ་མ་མཛོད་རྟེན་བཙུགས།

ལྟར་སྒྲུ་རིན་པོ་ཆེ། སྤྲིན་གྲོལ་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱན་པའི་རྒྱལ་
མཚན་སོགས་སྤྲུལ་ཆོས་རྣམས་ལ་དངོས་འབུལ། སྒྲུ་

འབྲམ་སོགས་ཚོས་སྒྲེལ་གཤམ་འབྱེད། དགོན་ལུང་དུ་ཚོགས་པ།
ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ལ་བཞེས་ཅན་སེའུ་

ཐོག་གིས་གང་བ་རེ་དང་ཇ་རས་ཀྱི་འབྱེད་ལུ་ཁྱ་བཟང་རིན་པོ་
ཆེར་ཞུས་ཏེ་རྗེ་འོས་སྐྱེ་བཞེངས། མཚོད་

རྩལ་དུ་མ་བསྐྱིགས། འགྲིག་ལམ་དང་འཛིན་སྐྱོར་སྐྱེད་གི་རྟིང་
བསྐྱེད། ཚོས་གྲུ་འུ་རྩེད་པ། ཚོ་གཞོས་

སྐྱོད་རབ་གནས་སྐྱིན་སྒྲེག་བསྐྱང་གསེསྐྱོར་གྱི་དབྱངས་རྟ་འདུར།
གཏོར་མའི་བཅའ་བཟོ། རོལ་

མོ་འབྱེད་དགོལ་བཅས་དགོན་ལུང་གི་རྩལ་ལེན་དང་། ལུང་སྐྱེ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་སྐོས་ལྟར་བསྐྱབ་

པས་ཉམས་གསོས་སོར་ཆུད། འདི་ཡན་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱིགས་པའི་དཀར་
ཆག་ཞེལ་དཀར་མེའོང་ལས་བཏུས།

ཁྱ་སྐྱེལ་ལོར་ཨེ་རྟི་ནི་ཨེ་རྟི་ལྷ་མར་མཚོ་སྐྱོན་ཡུ་ཆེར་བྱོན།

རིམ་གྱོད་དང་ཚོས་འབྲེལ་བསྐྱེད། ཤིང་འབྲུག་

ལོན་པར་དགོན་དུ་ལྷ་ཁང་གུན་དགུ། རྒྱལ་བའི་གཟིམས་ཁང་
གུན་བཅོ་བརྒྱད་ཉིས་ཐོག་སྒྲགས་ཁང་

གུན་བཅོ་ལྔ་སྐུམ་ཐོག་བརྒྱབ། མེ་ཕག་ནས་བཟུང་དུས་ཚོས་རྣམས་
ལོ་རེ་བཞིན་ཇི་རྒྱས་སུ་བཏང་། འདྲེལ་

མཛོད་རེས་མོས་ལ་དབྱ་མར་བྱར་བཀོལ་བཅས་ཚྲོགས་པར་བརྩི་བཞག་
ལ་གནང་། ཚུད་གྲུ་འཕེལ་བས་རྒྱལ་

སྐས་ཞལ་སྒྲ་ནས་བརྒྱད་གཞུང་ལ་ཁུས་པའི་བཀའ་ལན་འདི་སྐབས་
འབྱོར་བས་དཀའ་བཅུའི་མིང་བཏགས་དགོན་

ལུང་ལྟར་དང་། གྲུ་ཇར་རྒྱན་འཇུག་ཚོགས་འདོན་དུ་བཅུགས། ཡར་
སློང་གི་མགོ་བརྩམས་ནས་རིང་པོ་མ་

ལོན་པར་ཆུ་ཡོས་དུས་འཁྲུགས་གི་གཞི་ཐེངས། དམག་དཔོན་ཡིང་ཐེ་
དུས། གྲུ་དོ་ཡེ། ཅང་ཅོང་ཡེ་

དམག་དང་བཅས་སྐབས་པར་ཉིད་དཔོན་གཡོག་བསུ་བར་བྱོན། སྤར་

དཀར་རྟགས་བྱེད་ཡོད་པ་མ་ཁྱེར་བས།

བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་སྒོལ་ལ་བསྐོས་པ་བྱས། ཞབས་བྱི་རྣམས་ཅི་བྱ
གཏོལ་མེད་དུ་སོང་། ཉིད་ནས་སྐྱེས་ཀྱི་ཅི

ཡོད་ཀྱི་སྐྱེས་མཐར་འཁྱིད་གོས་པ་རེད། ཞིན་ཡང་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེ
བའི་སྒོན་ལམ་འདེབས་ཞེས་བྱམས།

པའི་དམ་གཟུངས་དབུ་བསྐྱེད་ལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པས་ཀྱི
རྣམས་ཉ་ལས། ལང་རྩའི་ཡ་མོན་པ

{ @118 } རྩོམ་ཆུང་གྱི་སྐྱེད་སྐྱེས་བཤད་པ།

ཞིག་གིས་དཀར་རྟགས་ཁྱེར་ཡོང་བས་འཕྲུལ་དུ་བཏང་། ལྷག་བརྒྱ
དང་དངུལ་རྩོམ་གཉིས་མཛོད་སྒོན་དུ

བྱེད་ཀྱི་དམ་གཟུངས་སོང་བས་དཔོན་ཐེངས་ལྷག་པར་ཆོམ། ཉིད་ལ
དངོས་འབྱུང་ལྷུ་ཉེ་བའི་དུ་སོང་།

ཞིང་འབྲུག་ནག་ཟུར་ཡོ་གླུང་ཡེ། ཟི་གླུང་ཡེ། ཟི་ལིང་དང་ལང

རྒྱུ་ལྟོང་ཡེ་དམག་འབྲུམ་ཕྱག་བརྒྱལ་བ

བཅས་སྤྱོད་པུ་ཉིད་དགོན་པར་བཞུགས་མ་ཚུགས་པར་ཉིང་ལུང་མེར
ལྷིང་དུ་བྱོན་པ་དམག་སྤྱོད་ཚད་ག

གིས་གདན་དྲངས། ཉིན་གྲུང་ཡེ་ནས་དགོན་པ་ཞུགས་ལ་སྦྱར་རྒྱུ་ལྟོང་ལྟོང་
ཡེ་གོ་བབས་སོང་བས་ལྷ་ཁང་གཉིས་ཅམ

མ་བསྐྱེད་ན་ཁྱིམ་སོལ་ལ་མི་རུང་། གཞན་ལ་སྦྱོན་མི་བྱེད།
ཉིད་དགོན་འདུན་བཅས་ས་བཟང་ཞིག་ཏུ

བསྐྱེད་ཆོག་ཅེས་དུལ་སྤངས་སུ་མ་བརྒྱུ་ལྟོང་བདག་ཤྱེན་གནང་། ལྷ་
བའི་ཆོ་བཞིའི་ཉིན་ལྷ་གཞུང་གཉིས་དང་།

བཅོ་ལྷའི་ཉིན་དགོན་པ་ཡོངས་རྫོགས་མེར་བསྐྱེད་པུ་དེ་སྐྱབས་གསུང་
མཁུར་དུ། ཕྱན་བདག་གིས་མཆོག་

གསུམ་བཅུ་གཏུ་བསྐྱེད། །མགོན་དབང་ལྷ་རྒྱལ་ལ་གཉིར་གཏད་དང་།
།མི་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ལ་མཐུན་

འཇུག་གུས། འོན་བསྟན་པའི་གྲ་བའི་ཞབས་ཏྲིག་ལ། རང་སློ་ཆོད་
དང་བསམ་ཆོད་ལ་བསྐྱེད་ནས། །

ལུས་དག་གི་ཀླན་སྡོད་འབངས་སུ་བཀོལ། ཅིས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྟན་
འགོར་སྟེན་པའི་ལྷན་བསམ་ཐུགས་ལ།

བཞག་སྟེ་ཞབས་འདེགས་སུ་གང་འགྱུར་ལེ་ཞོར་མེད་པ་མཛད་འདུག།
ནའང་འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཅོས་སུ་

མ་དུ་བཤེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །རྒྱའི་སྤྱུལ་མ་
བཅས་དཔོན་གཡོག་ཆུ་བཟང་དུ་བྱོན། དབྱར་

གནས་དང་རིགས་གྲུ་འཛོམས་ཐོག་ཚུགས། དེ་ནས་སྐྱེ་ལྷོག་ཐར་ལོ་
ཟི་ར་ལེམས་ཉིད་ལེས་པོ་དོ་རྩེ་ཐར་གྱིས་སྤྲ།

དཀར་འབྲུག་པའི་ས་གཤུང་རྒྱང་འབྲིལ་དུ་གཞི་སྤངས། རྒྱལ་མ་
རྒྱལ་ས་སྤྱིར་ཐོན་ཁར་རྒྱ་མི་ཞིག་གིས། གསེར་

ཁོག་མོག་ས་དཔེ་ན་པ་རྣམས་མེར་བསྐྱེགས། བླ་བ་ཡོད་ཚད་བསད། ལུས་
པ་རྣམས་ལྷན་པ་མེར་བོ་ཅེས་པར།

གྲོན་ས་མེད་པར་མ་ཟད་སྤྲ་ཆན་ལོ་དྲུག་ཅུ་བདུན་ཅུ་ཅན་ཆོས་རལ་
བ་འཇོག་དགོས་འདུག་ཟེར། འོན་ཀྱང་ཁྱེད

ཆོ་བེ་ལིང་ཏྲེ་མང་གི་ཡིན་པས་དགོན་པ་བརྒྱབ་ནས་སྡོད་ཨེ
འདུག་སྟེ། ཉིད་དཔོན་གཡོག་གྲ་ཆས་ཀྱིས་ཟེ

ལིང་དུ་ཐེབས་ཆོག་འདྲ་ཞེས་གསང་གཏམ་བྱས་པ་ལྟར་ཉིད་ནས་
སྤྲ་ཆས་དང་། ཞབས་ཕྱི་བྱིངས་གོས་སེར་

སྤྱབས་མ་གྲོན་ནས་ཐེབས། བུ་ཟེ་འི་རུ་མཐའ་ཞག་སྐབས་གྲ་བཙུན་
སྤྲ་ཆས་ཅན་དྲུག་གིས་མཇུག་པར་རལ་

རྩྭ་ཆོན་རེ་ཡོད་པ་བསྟན། འདི་འདྲ་བྱས་ནས་ཐེབས་མི་རུང་ཞེས་
དུས་ནས་ཁུས་པར་སེམས་གསོ་བཏང་།

ལམ་ནས་བོད་བྱུགས་ཆོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ལའ། ཟུ་མི་རྣམས་གྲ་བ་
འདི་ཆོས་སྒོག་སྐྱེལ་དུ་འགོ་བཤེ་ཡིན་ཟེར།

མཁར་སྒོར་མི་ཏྲེ་གྲངས་ཐོ་བཏབ་སྟེ་ནང་དུ་ཁྱིད། ལྷག་

ཁང་ཞིག་ཏུ་བཞག་ཕྱི་ཉིན་དཔོན་གྲུང་ཡེ་ལ་ཐུག

པར་དགྲེས་ཉམས་ཆེ་བ་བྱུང་། རྒྱ་མི་འགས་མཇལ་ནས་བོད་རྒྱུད་

ལ་བ། གཅིག་གིས་ལཱ་བའི་འོག་ནས་གཟུགས་

ཤེས་བསྟན། རྒྱ་མཚན་དྲིས་པར། དགོན་ལུང་བ་ཡིན་ཡོན་བདག་གིས་

བོས་ནས་འོང་། གྲུ་ཆས་གྲོན་མ་པོད་

ལུས་པས་གྲུ་ཆས་གྲོན་བཅུག་དཔོན་སློབ་རྣམས་བཤམས་བསྐྱེད་དང་

གོས་བྲལ་གྱི་ལུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས།

བསྟན་འབར་མའི་སློན་ལམ་མཛད། དཔོན་ཆེན་པོས་གནང་སྦྱིན་དང་

ཤིང་བཟོ་བ་བཞི་མངགས་ཏེ་དགོན་པ་

བརྒྱབ་ཆོག་པའི་བཀའ་གནང་། ཉིད་ནས་དགོན་ལུང་པ་འགར་གྲུ་

ཆས་གྲོན་བཅུག་ཚུལ། སྦྱིར་སེར་མོ་བ་བམས་

{ @119 } རྩོམ་ཆུང་གི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

ཅད་གྲུ་ཆས་བྱས་ཆོག་པའི་བདག་རྒྱུན་དགོས་ཚུལ་ནན་ཆེར་ལུས་

པར། སེར་ཆས་བྱས་ནས་ཆོས་དང་མི་མཐུན་

པའི་ལས་བྱེད་མཁན་ཆོ་ཚད་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན། ཐམས་ཅད་གྱིས་

དུར་སྤྲིག་གྲོན་མི་ཆོག་པ་མིན་ཞེས་བཀའ་ཐེབས་

བཟང་པོ་བྱུང་། རྒྱ་ཕྱོག་དགོན་དུ་འདུ་ཁང་བརྒྱབ། ལྔ་མཚོད་

དང་ཤིན་སྤྱུལ་ཆོ་འཕུལ་སྒྲོན་ལམ། དཔྱིད་

ཆོས་བཅས་ཚུགས། ཟི་ལིང་ནས་ས་ཆོགས་ཡི་གེར་བྲིས་ཏེ་སེམས་ཉིད་

ལ་སྤྲད། ཐོ་ལེ་ཐང་ཆེན་ས་བཀྲ་

ལེགས་པས་དེར་དགོན་པ་བཏབ། རྒྱ་ཕྱོག་ནས་དགོ་འདུན་པ་རྣམས་

ཐེབས། དགོན་པ་འཕེལ་རྒྱས་དང་

འཆད་ཉན་བཟང་། འདི་དཀའ་བཅུ་དག་དབང་ཆོས་འཛིན་གྱིས་

བསྐྱིགས་པའི་རྣམ་ཐར་མུ་ཏིག་འཕྲེང་མཛོས་

ལས་བྲིས། སུམ་པས་དུས་འཁྲུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲུ་གུའི་སར་སྒྲོས་ནས་

ཆོས་རྗེ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་བཟུང་ཞེས་

བཤད་པོ་དེའི་ཕྱི་མ་མེས་ཉིད་བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན། ཞི་དུལ་བག
ཡོད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ལྟར་བཞེས་པ།

ཞིག་གོ། དེའི་སྒྲུལ་སྒྲུབ་སྟོབས་བཟང་མཚོགས་གྲུབ་ཉི་མ་ཚུ་རྟེན་ལོ།
བཤད་པོ་མཆོག་མཚོགས་དང་ཐུའུ་བཀྲན་རིན་པོ།

ཆེ་མོགས་ལས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་གདམས་པ་མང་དུ་གསན་པས་ཐུགས་དམ
ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་སྟོང་རྟོལ་བཞིག་ཡིན་ལ།

གསུང་རྩོམ་ཟབ་དོན་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱི་མཚམས་ཚུ་མིག་བརྒྱ
རྩེའི་ཐུག་ལེན་ངག་འདོན་མ་ཅིག་དགོངས་རྒྱུན།

སོགས་ཡོད་སྟངས་། ད་ལྟའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་མཚོགས་གྲུབ། ལུང་
སྒྲུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ།

མཚན་ལས་ཚུ་བཟང་ཇོ་ཁང་དུ་རབ་བྱུང་བསྒྲུབས། བཀྲ་ཤིས་
འཁྲིལ་དུ་ཆོས་གྲུང་ཞུགས། བཀའ་པོ་ཉ་ལྔ་དང་།

རིག་གནས་སོགས་ཐུགས་གཉེར་ཡོངས་སུ་རྟོགས། བཅུ་དྲུག་པ་རྗེ་སྟོ་
བཟང་དཔལ་འབྱོར། མཁན་བརྒྱུད་གསེལ།

འདེབས་སུ་འདི་པ་བཅོ་ལྔ་པ་བྱས་སྒྲུང་། སློ་བཟང་དམ་ཚེས།

མཁན་ཆེན་སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། སློ་བཟང་

ཚེས་འཛིན། བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན། སློ་མང་མཁན་སྤྱུལ་བསོད་

ནམས་འོད་ཟེར། འདི་འི་གོང་མ་སློ་མང་

སླ་མ་དམ་ཚེས་ནི། སེམས་ཉིད་བཞག་སྐྱོར་དུ་འཁྱུངས། དགྲུང་ལོ་

ཉེར་གཅིག་བར་ཁྱིམ་དུ་བཞུགས། ཁྱིམ་གྱི་ཉེས་

པས་ཐུགས་སུ་ཉེ་བློས་སྟབས་ཀྱིས་དབུས་གཙང་དུ་བྱོན། ལྷ་རྒྱུ་

རག་དབང་སློ་བཟང་ཚེས་ལྔ་ན་ལས་རབ་བྱུང་

དང་། པཌ་ཆེན་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལས་བསྟེན་པར་ཚོགས། འབྲས་

སློ་མང་ཚེས་གྲུང་བསམ་སློ་མི་བྱུང་བསོད་

ནམས་རྒྱལ་མཚན་བསྟེན་ནས་གསན་བསམ་མཛད་པས་མཁས་པ་འི་ཕུལ་

དུ་བྱིན། ཀུན་མཁྱེན་གོང་མ་ལ་ཡང་ཁས་

ལེན་ཞུས། དམ་བཅའ་ཐོན་ནས་རྒྱུད་སྒྲུང་དུ་སྟགས་ལ་སྦྱངས།

དཔལ་ལྷན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཀྱི

སྒྲིང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་གྲགས་ཆེ་ཞིང་གྲོང་རྫོལ་སྒྲ
མས་ཀྱང་ཚད་ལྷན་དུ་བཞེད། ཀུན་མཁྱེན་མཛོག་

གིས་པ་བོད་ཁར་ལེགས་བཤམ་སྟེང་པོའི་བཤམ་ལུང་བསྐྱུལ་བ
གསན་ཏེ་ཕྱིས་སུ་ཁྱིམ་ཆེན་དག་དབང་མཛོག་ལྷན།

སུམ་པ་མཁྱེན་ཆེན་ལེ་ཤེས་དཔལ་འགྱུར་སོགས་ལ་གནང་པས་སྒྲན་ཡོན
ཆེ་བ་བྱུང་། གཞན་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེན་

མོའི་བཤམ་ལུང་། ཁྱིམ་ཆེན་བརྒྱད་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་སོགས
འཆད་ཉན་དང་། རྟོན་འབྲེལ་

མཐའ་དཔྱེད་ཆེན་མོ། རྟོན་འབྲེལ་བསྟོད་ཀྱི་རྣམས་ལུགས་རྩོམ
མཛད་དེ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་ཕུག་རྩེས་

རྒྱལ་མཆེ་བ་བསྐྱེད། གཞུང་གི་བཀའ་སྒྲོ་མང་མཁྱེན་པོར་མངའ་
གསོལ། རི་བོ་དག་འཕེལ་སོགས་དབེན་

གནས་དུ་མར་སྒྲིབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་གཞི་ལ་བས་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི
སྒྲིང་རྟོགས། ལྷུང་རུ་ཆོས་འབྱུང་གི་སྒྲིབ་བྲན།

{ @120 } ཅོང་ཆུང་བྱུང་རྒྱུ་སོགས་བཤད་པ།

རང་ཡུལ་དུ་ཕྱེབས་མ་ཐུབ་པར་ཚབ་ལྟ་བུར་གཞུང་ནས་གནས་བཅུའི
ཞལ་ཐང་བསྐྱར། དགྲུང་ལོ་གྲགས་མ

བཞུགས་ཀྱི་དེའི་རྒྱུ་མ་འདི་ཉིད་པའ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི
བཀའ་རྒྱུ་མཐོང་མའི་གོ་སར་བཏོན། སྒྲིང་

འཁོབ་སོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ལ་རབ་བྱུང་ལུས། རང་དགོན་དུ་བཀའ
པོད་ཡོངས་རྒྱུགས་ལ་སྒྱུར་ལ། ཉེར

གསུམ་པ་ལ་དབུས་གཙང་དུ་སྤྲོམ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱལ་སྐུས་
འཛིགས་མེད་གྲགས་པ་སོགས་ལ་གྲུགས།

ཡི་དམ་མགོན་འཛིགས་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས། ཆོས་སྒྲེ་འདི་ཉིད་འཛིན་
སྒྲིང་གི་ཁུར་བཞེས། ཐུགས་དམ

ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཞི་ལ་བས་བསྐྱེད་ཇོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟེས།

སྤྱོད་པའི་བརྟེས་ཏུ་གས་སྒྲ་ཆོགས་མཛད་པའི

ཀྱིན་གྱིས་དགོན་པ་ནས་མ་ཆགས་པར་བྱ་བལ་གྱི་རྟམ་པས་དབུས

ཐྱོགས་སུ་བསྐྱོར། ཅེ་རིར་འཁོར་ལོ་སྒྲུམ་པ

ཡབ་ཡུམ་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་དངོས་སུ་མཛད། བལ་བོ་ཁོ་ཁོམ་གྱིང

ཁྱེར་སྟངས་ཟེར་བ་བརྒྱད་རྒྱ་གར་གྱི་གནས

ཆོན་རྟམས་མཛལ། ཤིང་གི་རིར་རྟམ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཐུག་ཆོན་པོ

མི་ཏུ་ཇོ་གི་དང་སང་གི་མི་གསུམ་གྱི་བོངས

ཆོད་དང་མཉམ་པ་མཛལ། མདོ་སྐད་དུ་བྱོན་པ་ཉེ་ཆོན་རྟམས་ཀྱིས

བབྱང་ནས་ཆུར་བསྐྱར་རྩིས་བྱས་པ་ཇུ

འཕྲུལ་གྱིས་ཐར། སྤྱར་དབུས་སུ་ཐེབས་པ་རས་ཆུང་ཕུག་ཏུ་བཞུགས

ནས་སྐལ་ལྷན་རྟམས་སྒྲིན་གྲོལ་ལ་བཀོད

མཛལ། མདོ་སྐད་དུ་བྱོན་པ་ཉེ་ཆོན་རྟམས་ཀྱིས་བབྱང་ནས་ཆུར

བསྐྱར་རྩིས་བྱས་པ་ཇུ

འབྲུལ་གྱིས་ཐར། སྐར་དབུས་སུ་ཐེབས་པ་རས་ཚུང་ཕྱག་ཏུ་བཞུགས།
ནས་སྐལ་ལྷན་རྒྱལ་གྱི་ལ་ལ་བཀོད།

པའི་མཐར་ཞི་བར་ག་ཞེགས། རྒྱུང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྣམ་པ་ཐོན།
པས་རྒྱལ་ཁམས་བསྐྱོར་བ་ལ་དཀར་ཆོགས།

མེད་པ་བྱུང་། རྗེ་རྣམ་བཤོལ་གྱིས་བྱང་མེས་ས་བརྒྱུད་པ་བ།

ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེའི་སྤྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟང་།

ལུང་རྟོགས་ཆོས་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ། མེ་སྟག་ལོ་བ། སྤྱོད་ཐེང་གསུམ།
ཀ་འཁྱུངས་ཡུལ་ཅིག་ཅིང་འབྲི་རི་རིགས།

ཡིན། མེས་ཉིད་མཚོག་གྲུབ་ཉི་མ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དཔོན་ལུང་དུ།
བསྐྱེད་ཆོད་དང་དབུས་སུ་དབུ་ཐར།

ལ་སྤྱང་། ལུང་རུ་འཛུགས་ཕྱིན། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། རྟོང་བུན།
སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་རྣམས་བུགས།

འཛིན་མཛད་དེ་སྤྱོད་སྤྱངས་དང་། དམིགས་བརྩེ་མ་འབུམ་ཐེར།

བརྒྱུ་ཞལ་འདོན་མཛད། པཎ་ཆེན་བསྟན

པའི་ཉི་མ་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས། བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དང་། འཁོར་
ཆེན་གྱི་དབང་གསལ། ཁྲི་ཆེན་རྣམ

གསུམ། ཀུན་ཚད་བླ་མ་རྣམ་གྲོལ། ཉོར་སྤྱལ་པའི་སྒྲི་རྣམས་ལ་
ཆོས་ཞུས། རང་དགོན་གྱི་ཁྲིར་ལོ་ཉི་ལྷ

བཞུགས་ཏེ་ལུགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེདས། ཚུ་བཟང་ཇོ་ཁང་རབ་གནས་
དུས་ཀུན་མཁྲེན་གསུམ་པ་ལ་རྟེན

འབྲེལ་བསྟོད་པའི་བཤད་ལུང་ཞུས། དགོན་དེར་སྡེ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་
ལས་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་གསལ། ལྷག

ལུང་མཁན་ཚན་དང་། སུམ་བླ་སྤྱལ་སྒྲི་ལ་འང་ཆོས་འབྲེལ་མགོས།
ལོ་མཚམས་མང་པོ་སྤྱེལ་ནས་དོ་རྩེ

འཛིགས་བྱེད་དང་མཁའ་རྫོགས་པའི་བསྟེན་པ་མཛད་པས་བྱི་མས་
ཞལ་གཟིགས། མཛོན་ཤེས་ཤིན་ཏུ་གསལ།

ད་ལྟ་དགྲ་ལོ་རྒྱལ་ཅུར་སླེབས་ཤིང་ལེགས་མཛད་ཡར་ལྔ་ན་ཡོད།
གྲགས་པ་འཕྲིན་ལས། ལྷག་པོ་སྤྲོ་མ

ཟུར་ཞི་འཕྲིན་ལས་ཚོས་འཕེལ། སྤོ་གོ་སྤྲོ་མ་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱ
མཚོ། སེམས་ཉིད་སྤྲུལ་པའི་སྤྲོ་སྤྲོ་བཟང

མཚོག་གྲུབ་ཉི་མ། ཏེ་བ་ཚང་ཞབས་རྒྱུད་དག་དབང་རྒྱ་མཚོ།
རྒྱ་ཡིག་སློབ་ཚུང་བསོད་ནམས་ལྷན་གྲུབ།

འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན། སློམ་ཁང་ཞབས་རྒྱུད་དག་དབང་ཚོས
ཀྱི་རྒྱ་མཚོ། འབྲུ་གྲུའི་ལྷ་རམས་པ

ལྷན་གྲུབ་བསྟན་འཛིན། ཀོ་རྩ་དཔོན་སློབ་སྤྲུལ་བཟང་མཚོག་གྲུབ།
རྒྱ་ལྷོག་ལྷ་རམས་པ་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ།

{0121} རྩོམ་ཆུང་གྲུད་རྒྱུད་བཞད་པ།

སློམ་ཁང་མཁན་པོ་སྤྲོ་ཕྱེད་གསུམ་པའི་བར་བྱོན་ཏེ། བཙན་པོའི
བསྐྱུས་གྲ། གྲུང་རུའི་སྤྲོ་བས་དང་པོ།

དམ་ཚེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་ཡིག་ཆ་སྒྲ་ཚོགས་པའི་སྟེང་ནས
འཆད་ཉན་མཛད། དཔྱད་ཚོས་སྒྲ་བ་གཉིས།

དབྱར་སྟོན་དགྲལ་གསུམ་ལ་སྒྲ་ཚོས་ཏེ། སས་སྒྲའི་དྲུས་བཟང་ཉིན
བདུན། དབྱར་གནས་རིང་ཚོས་ཐོག།

དགྲལ་བའི་ཚེ་བརྒྱད་ནས་སྟོན་ལམ། དཔེན་ས་ལུགས་ཀྱི་འཆམ་ལུགས་
མཁར་དང་བཅས་པ། དེའི་བཅུ་དྲུག།

ནས་ཇོ་མཆོད་སྟོན་ལམ་ཉིན་བདུན། ལྔ་མཆོད་ཉིན་བདུན་མཇུག་ཏུ
གཏོར་རྒྱག་རྒྱལ་སྒྲའི་ནང་མགོན།

པོའི་བསྟེན་སྒྲུབ། ལོ་སར་གཏོར་སྒྲུབ་དང་ཚོས་གཏོར་བཅས་མི
ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་གནས་ཤིང་ཚུ་ཕག་ལ།

ཚོས་སྡེ་བཏབ་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ཉེར་བདུན་པ་རབ་ཡིད་ས་བྱ།
ཡིན་ལ་རི་ཁོང་ཀྱང་ཡོད། མཆོད་གཞིས།

གཟུངས་པ། ཉ་སྡེ། འབུམ་རྒྱལ། ལྷུག་པོ། བན་སྐྱོར་ཏེ་སེམས་ཉིད
ཚོ་ལྔ་དུད་ཁ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱལ།

བ་སྒྲང་། རྒྱ་གུ་དགོན་དག་ལ་ལྷན་ཆོས་ལའོར་གླིང་ནི། བཙན་པོ་
དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་སེམས་ཉིད་གནས་

བསྟན་པ། དོ་ལོན་སྒྲོམ་པ། བུ་ཟ་སྒྲོམ་པ་སོགས་ལྟུ་གུ་འི་རི་ཁྲོད་
ན་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་གྲུ་བ་བསྐྱར་བཅུག་

ཆ་རྒྱུན་ཉིད་ནས་གནང་སྟེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་སྟེལ་
ལོར་བཏབ། སུམ་པས་ལྟུག་ལོར་བཏབ་པར་

བཤད་། དོ་ལོན་སྒྲོམ་པ་སྒྲུ་ཚབ་ཏུ་བསྒྲོས། སྒྲིན་གྲོལ་ནོམ་ན་ཉན་ལ་
དགོན་པ་ཕན་ཚུན་གཏད། ཨ།

རིག་དཔོན་སྟོབ་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་བཅུ་གསུ། སེམས་ཉིད་གནས་བརྟན་པས་
བཟུང་ཟེར་བ་ཡང་སྒྲང་། བར་

སྐབས་ཆུ་འཛིགས་ཀྱིས་ཉེན་པས་བྱའི་བཀྲན་རིན་པོ་ཆེས་སུམ་བདོ་
ཟེར་བར་དགོན་གནས་སྟོས། གདན་རབས་

ནི། བཙན་པོ་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ། དཔལ་ལྷན་

ཀྱམ་མཚོ། རྒྱུ་ཕྱི་སྒོ་བཟང་ཀྱུ

མཚོ་ནི། འོན་པོ་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུ་ཟེར་བའི་འདི་ཀའི་གྲོང་མི་ཅིག
དབུས་སུ་སོང་། བཀའ་ཚན་སྒོ་བཟང་

ཚོས་རྒྱན་ལ་རང་དགོན་དུ་སྤྲད་རྒྱུ་དུག་གས་མཁར་འཛུགས་མཁན
ཀྱི་སྒྲ་མ་ཞིག་དགོས་ཚུ་ལ་ཞུས་པར་འདི་པ་གནང་

སྟེ་ཕུགས་མཁར་དང་ལྷ་མོའི་ལས་ཚོགས་སོགས་སྤྲུགས་ཕྱོགས་ཀྱི
སྐོར་འགའ་བཅུ་གསུམ། དག་དབང་བཟང་པོ།

ཕུན་ཚོགས་རྒྱ་མཚོ། བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། བཟླ་ཤིས་དོན་གྲུབ།
རྗེ་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་

ལས་ཀྱི་སྒོ་བཟང་ཚོས་འབྲེལ་རྗེ་དག་དབང་ཚོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ།
སྟིན་གྲོ་ལ་སྒོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱུ་

མཚོ་ཚུ་བྱི་ལོར་བཞུགས། བྱམས་སྐྱུ་བཞེངས། འཕྲིན་ལས་དར་
རྒྱས། རྗེ་དག་དབང་འཇམ་དཔལ་

བསྟན་འཛིན། རྒྱུ་ཕྱིན་སྤྱོད་མ་ལྟ་རམས་པ་བསམ་གཏན་བཟང་པོ།
འདི་ལ་སྤྱི་རྒྱུད་ཡོད། ཡང་འཕྲིན་

ལས་དར་རྒྱས། སྤྱོད་བཟང་བསམ་འགྲུབ། དག་དབང་རབ་རྒྱས།
འཕྲིན་ལས་བསྟན་འཛིན། སྤྱོད་

བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས། འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། རྒྱུ་དབང་ཐུབ་
བསྟན་ཡར་འཕེལ། འཕྱོར་ཅུང་སྤོབ་

ཅུང་དག་དབང་དར་རྒྱས། སྤྱོད་བཟང་སྐལ་བཟང་། དག་དབང་
བསྟན་འཛིན། རྒྱུ་ཕྱིན་ཁྲིམས་སྤྱོད་

བཟང་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། འདི་ལ་སྤྱོད་རྒྱུ་ཕྱིན་མཐོང་སྤྱོད་
དུ་མོང་སྤྱོད་ཚུལ་བསྟན་འཛིན་ཕམས་ཅན་

ཐུབ་བཀུན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཞུས་ནས་ཁོང་གིས་གང་གསུང་བཞིན་
བྱས་ན་ཐུགས་སུ་ལེགས་པ་ཞིག་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་

པ་བཞིན་རྒྱུ་ཕྱིན་གྱི་ཞབས་བསྟན། མདོ་སྤྲུགས་གྱི་གསལ་པ་
སྤྱི་དང་། རྒྱུ་ཕྱིན་མཐོང་སྤྱོད་ཡོངས་

{ 122 } ཅོང་ཆུང་བྱང་ཆུང་སོགས་བཤད་པ།

རྫོགས་གསལ་ཏེ་ཉམས་བཞེས་ལ་གཅིག་ཏུ་འགྲུལ། རྣམ་ཐར་དཔོན་སློབ་
གསེར་ཁང་པས་མཛད་པ་ཡིད་སྣང་།

དེའི་སྐུ་ལ་སྐུ་སློབ་བཟང་ལུང་རྫོགས་འཕྲིན་ལས་ཆོས་འཕེལ་ཆུ་
སྐུ་ལ་ལོ་བ་ད་ལྟ་བུ་གསལ། ཆུ་བཟང་རག་དབང་

ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱག་ཡང་བྲམ་ཁྱི་རྒན་དོན་ཡོད་དོ་མེ།
རག་དབང་བཟླ་ཤིས། རྟོ་རྩ་ཞབས་

བྱང་སྐུ་ལ་བཟང་མཆོག་གྲུབ། འདི་པས་སྦྱིར་སློམ་མང་པོ་དང་།
ཁྱད་པར་བཟླ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་ཀུན་མཁྱེན་

ཡབ་སྲས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་གདམས་རག་ལ་ལུན་ཐར་
བཅད་པས་དཔོན་སློབ་གསེར་ཁང་པས་

ཀྱང་ལས་བཞི་དང་། བཅུ་ཆའི་སྦྱོན་སྟེན་གྱི་ཁྱིད། བསྟེན་སྐྱབ་
ཀྱི་རིམ་པ་མང་པོ་གསལ་ཞིང་ཕྱག་ལེན་དུ་

བསྟར་པར་ཐོས། དེའི་སྒྲུལ་སྒྲུབ་སྟན་འཛིན་མཆོག་གྲུབ་ཉི་མ
ཤིང་ལྷག་ལོ་བ། འདན་མ་ཆོང་ལས་རབ

བྱུང་དང་། བཀ་ཤིས་འཁྲིལ་དུ་ཆོས་གྲར་ལྷགས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱ
མཚོ། སྐལ་བཟང་དངོས་གྲུབ། འཇམ

དབྱངས་བཟང་པོ། སྐར་ཡང་བུ་ཟ་ཁྲི་མཉ། ཡང་ཀོ་རྩ་སྐལ་
བཟང་མཆོག་གྲུབ། རག་དབང་བསྟན

འཛིན་། མེས་ཉིད་ལྟ་རམས་པ་སྟོ་བཟང་འོད་ཟེར། རྟོ་རམས་པ་སྟོ
བཟང་དར་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། ཅན

གྲ་སྟོ་བཟང་ལེགས་བཤད་ཉི་མ། ཉོར་སྤྲ་མ་བཤད་སྒྲུབ་བསྟན
འཛིན། སྤྲོ་གྲོལ་འཇམ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི

བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། རྟོ་སྤྲོས་ཁང་ཞབས་བྱུང་རག་དབང་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དོན་བཞི་པ་ལྷགས་པག་ལ

གཤེགས་། འདིའི་གོང་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྒྱག་པ་ཡིན། ཁོང་དང་། ཞག

ཁོ་དག་བཤེས་དོན་ཡོད་བསྟན

འཛིན། དཔའ་རེ་རིན་ཆེན་སོགས་དུས་ཐོག་དེར་དག་བཤེས་གྲགས་ཆེ།

ཚུལ་ཁྲིམས་བརྒྱག་པ་ལ་ཐུགས

ངར་གྱི་རྣམ་པ་ཆེ། གྲེ་གཞུང་མི་དྲག་བཟོད་པ་བརྒྱག་པས་ང

བཟོད་པ་བརྒྱག་པ། ཁྱོད་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྒྱག་པ།

ངེད་གཉིས་བོད་ཀྱི་བརྒྱག་པ་གཉིས་ཡིན་ཞེས་ཀྱུ་རེ་བྱས་པར། ངེད

གཉིས་མི་འདྲ། ང་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྒྱག

པ་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱག་ཁྱོད་བཟོད་པ་བརྒྱག་པ་ཕྱིས་ས་བརྒྱག

བྱས་པས་གསེར་ཁྲི་མ་བྱུང་ཟེར། སྟོས

ཁང་མཁན་པོ་བྱུང་། ཐུའུ་བཀྲན་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཐུགས་བཞེད་བཞིན

དག་ཆུང་ལ་ཀྱུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་ཞབས

ཕར་ཕྱིན་སྟོན་མོ་མ་བརྒྱལ་ཡང་བསྟོད་གོས་བྱུང་བས། ཁོང་གི

བཞེད་པ་མ་གྲུབ་པར་གསར་བཞོས་གསར་བ

ཚོའི་དགོ་ཆན་བྱེད་གིན་སྒྲུང་ཞེས་སྒྲུས་སྒྲུང་། དག་དབང་བསྟན
འཛིན། ཡང་ཅག་གསལ་ཆུང་སྒྲུ་སྒྲེ་སྒོ

བཟང་ལེགས་བཤད་ཉི་མ། ཤིན་འབྱུང་ཞབས་བྱུང་སྒྲུ་ལ་བཟང
དངོས་གྲུབ། འདི་གཉིས་ལ་སྒྲེ་རྒྱུད་ཡོད།

སེམས་ཉིད་ཚེས་མཛད་རྣམ་སྒྲུང་དོན། སྒོ་བཟང་བྱུ་བ་བསྟན
རབ་རྒྱས་ཀྱི་བར་བཞུགས་ཏེ་གདན་ས་བསྐྱེད་པ།

རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་སྤྱེལ་ལ་ཚེས་ཟླ་བྱུང་བ་ནས་ས་བྱ
ཡན་ལེ་ཉིས་བརྒྱ་དང་དྲུག་སོང་། རི་ཁྲོད་ཀྱང་

ཡོད། གནས་བདག་བྲག་དཀར། འདི་ལ་ཐོ་བྱིང་དཀར་པ་གནས
ཤིང་། ཀའོད་མཆོད་དགུ

སོགས་དཀར་ཕྱོགས་སྒྲོང་བ་མང་། གངས་རི་དང་སྤར་སེང་གོ་ཡོད
ཟེར། བཀའ་གདམས་སྒྲེགས་བཅ

ལས། དེ་ཡི་གཞུང་ལ་འཇུག་དོགས་ཡོད། །དང་། ཏྲག་ལ་རིན་ཆེན་འབར
བ་ཡོད། །ཅེས་པའི

ཏོག་འདི་དང་། འཇུག་ངོགས་འཇུ་ལག་ལ་ངོས་འཛིན་སྒྲིང་། ཅི་རིའི
གནས་ལྷག་དགོན་པའི་བྱང

ཤར་ངོས་སུ་བདེ་མཆོག་སྤྱེ་མཆོ་ཨེ་མི་གྱི་དབྱིབས་ཅན། གཞན་བདེ
མཆོག་དཀར་པོ། མགོན་པོ། ལྷ

{ @123 } ཅོང་ཆུ་འི་བྱང་ཆུ་སོགས་བཤད་པ།

མོ། ཆོས་རྒྱལ་སྤྱེ་མཆོ་དམར་པོ་གྲུ་གསུམ་སྟེ་མཆོ་ལྷ། མཆོ
ཏའི་ཆུ་དགོན་པའི་གཞུང་དུ་འབབ། སྟོང

འཁོར་མདོ་རྒྱུད་རྒྱུ་མཆོས་བདེ་མཆོག་དང་ལྷ་མོའི་སྤྱེ་མཆོ་ངོས
བཟུང་། གནས་སྟོན་ལྷ། བྲག་ལ་ཞབས་རྩེས

བཞག་གང་ཞིག་ཡིད་ལ་བྲན་པ་ཅི་མ་གྱིས་ཀྱང་། མཆོག་དང་བྱུན
མོང་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ། །

སྤྱི་ལ་མཇུག་ཏེ་བཞུགས་པའི་ཆ་ཤས་གཡུ་མཆོ་ལ། བདག་ཅག་ལུས
ངག་ཡིད་གསུམ་གྲུབ་པས་འདུད། ཅིས

པ་མཚོ་མངལ་པ་རྣམས་ལ་འདོན་རྒྱུར་ལྷན་སྦྲེལ་ཚུལ་གནང་། ཀྱན
མཁུན་མཚོག་དང་ཐུའུ་བཀྲན་གོང་མ་གཉིས་

ཀྱང་ཐེབས། གནས་སློབ་ག་རི་སུམ་རི་མ་གྱི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པའི
ཕྱི་སློབ་པ་འབོ་སྟག་བར་བ་གཡུ་འབྲུག་

ནང་མ་མཁའ་འཕྱོ་སྤྱོད་མོས་བསྐྱེད་བའི་སློབ་ར་མ་ལ་རིགས་གསུམ་
མགོན་པོའི་གཟུངས་རང་བྱོན། ཕྱི་མ་ལ་

གེ་སར་གྱིས་གྲོ་ཁབ་མང་པོ་གཏེར་དུ་སྤྲས་ཟེར། བྲག་ལ་ཚོགས་
དང་མདའི་རྩེས། འབས་རྩེས། སློ་ཁྱིའི་

རྩེས་རྣམས་གསལ། འབྲུག་མོས་བྲག་ལ་རི་མོ་བྲིས་པའི་མིག་མང་དང་
ཡི་གེ་རྣམ་པ་མང་བས་འབྲུག་གྲུ་ཐོགས་ཡང་

ཟེར་། ཀའོད་གནས་བཤའ་སྤོས་ཁང་འབས་དུང་ཚོས་དབང་རྒྱ
མཚོས་བསྒྲིགས་པ་ཡོད། སྤྲད་གྱི་ཆར་མཚོ་

གོར་དབེན་གནས་བདེ་ཆེན་གསང་རྫོང་། འདིར་བྲ་ཟ་ཁྱི་ཆུན་

བཞུགས། ། མཆོད་རྟེན་ཐང་ནི། རྩེ

མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཆོད་གདན་བྲངས། དགོན་པ་འདེབས་པར་ཞུས་པ་ཞལ་
གྲིས་བཞེས། མཆོད་གཞིས་ཆོ་གསུམ་

གྲིས་རང་རང་གི་སར་འདེབས་རྒྱུ་འི་འདོད་དབང་བཟུང་བར། རྩེ
ཉིད་ནས་ས་བཟང་ལེགས་པ་ཞིག་བཙུང་དགོས་

གསུངས་ཏེ་མཆོད་རྟེན་ཐང་དུ་ཕེབས་རྒྱུ་བྱས། རྩོན་ཀླུ་རོལ་
པའི་རྩེ་རྩེ་ལང་རྩས་སུ་ཕེབས་སྐབས་འཇུ་ལག་

ཆུ་འགམ་དུ་ཀླུ་གདུག་པ་ཅན་ཞིག་གནས་པ་དམ་ལ་བཏགས་པའི་དམ་
རྟགས་སུ་མཆོད་རྟེན་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་

བཞེངས་པས་མཆོད་རྟེན་ཐང་དུ་ཐོགས། མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པའི་
ལུ་ལ་དང་སང་ཡང་ཡོད། བུ་སྒྲོམ་གྲིས་

འཇུ་བཏུ་ལ་སྐབས་དམ་ལ་བཏགས་ཟེར་བའང་སྣང་། འདི་དང་ཉེ་བར་
ཀླུ་བདུད་མགོ་དགུ་པའི་གནས་རྩ་གྲོང་

འབྲིལ་པའི་ཚུ་མིག་ཡོད། གནས་འདིའི་ཕུར་འདན་མ་གྲུབ་ཆེན་གྱི
ཞལ་སློབ་རི་ཁྲོད་པ་ཁ་ཤམ་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ

རྒྱ་ཏྲིག་དོབ་ཚང་། རྩོཁ་གསུམ་གྱི་གྲ་བ་རྣམས་བསྐྱུས་ནས
རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་མག་ལོར་བཏབ།

ཚོགས་འདོན་སྐོར་དང་འགྲིག་ལམ་ཞལ་བཀོད་གནང་། འདན་རྣམ་དུ་རྩེ
དེ་ཉིད་གྱིས་དགོན་པའི་སྐར་བཏིང

བསྟོང་འཁོར་སྤུལ་སྤྱོར་ཕུལ་ཞེས་བཤད། ལྷ་པ་ཆེན་པོས་བཀྲ་
ཤིས་དར་རྒྱས་གླིང་ཞེས་པའི་མཆོན་བསྐྱུལ།

པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ལྟར་ཚངས་པ་སྤྱང་མར་བསྟེན།
སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་དུ་བདེ་རྒྱུ་སྟོམ་པ་ཞིག

བསྐྱེད་པའི་གཞིའི་སྟེང་དུ་རྩེ་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོས་དར་བར་བྱས
ཞེས་འབྱུང་། དེ་རྩེས་འདན་མ་གྲུབ་ཆེན་ལ་ཞུས

ཏྲི་མཆོན་ཉིད་ཚུགས། འགྲིག་ལམ་བཀྲ་ཤིས་སྟོམ་མང་ལྟར་ལ་ཡུལ
དུས་དང་བསྐྱེད་པའི་བཀོད་ཁྱབ་མཛད།

དབུ་མར། འདུལ་མཛོད་བསྐྱེས་གྲུ་བཅས་ཀྱི་བཙུ་བཞག་བཏང་། རྩེ
དེཉིད་ཀྱི་ཐུག་བཞེས་མཛད་སྒོལ་གྱི

དབང་གིས་སྡེ་འདི་འདུལ་ཁྲིམས་ལ་གཅེས་སྤྱོད་ཆེ་ཞིང་འདོད་ཚུང
ཆོག་ཤེས་ལྟ་གྲུབ་གཙང་བའི་མིག་ལྟས་དུས་ཕྱིས་

བར་ཡོད། དགོན་འདི་རང་ནས་སྤོབ་གཉེར་བྱས་པས་མཁས་བཙུན་བཟང
འཛོམས་ཆེས་མང་ཞིང་དབུས་གཙང་

སོགས་གྲུ་ས་གཞན་ནས་ཀྱང་དགེ་བཤེས་ཐོན་པ་མང་། རྟོང་སྒོར
ལྷ་པ་རྩེ་ངག་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་

{ @124 } རྩོད་ཚུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤམ་པ།

ཞལ་བདག་མཛད། བཅའ་ཡིག་བཞག་འཆད་ཉན་གོང་འཕེལ་གྱི་ཐབས
ཚུལ་ལྟར་བཞེས། ལོངས་

སྟོད་བཤེན་པ་ལ་ཇམ་དཀར་གཏེར་སྤྱོད་མཛད་པས་དེང་སང་ཡང
གྲུ་རྒྱུད་ནམས་ཆ་རྒྱུན་གྱིས་མི་ཐོངས་ཟེར།

ལམ་རིམ། བསྐྱེད་རྫོགས། རྩུགས་མཁར་སོགས་ཀྱི་ཁྲིད། རྗེ
འཕྲུང་བ་སོགས་སྤྱི་དང་ཟུར་བཀའི

དབང་མང་དུ་གནང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོས་པ་ཆུང་པས་བཞུགས།
འདུན་ཆེ་བ་བཞིན་རྒྱན་བཞུགས་མཛད།

ཆུ་སྐག་བཅུ་པའི་མར་ངོར་ཉིད་ནས་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་གནང་སྟེ
དཔེན་ས་ལུགས་ཀྱི་རྩུགས་མཁར་ཟུར་བཅུ་དྲུག་པ

འཆམ་བཅས་ཚུགས། ཉིར་དགུའི་ཉིན་གཏོར་རྒྱག་མཛད་པར་འབྲུག།
སྒྲིབ་པ་པོ་དང་སོགས་རྒྱག་པ་སོགས་ཀྱི

ལྟས་བྱུང་། རིམ་གྱོ་གཞན་ཡང་མང་དུ་བསྐྱབས་པས་ཆུ་ཡོས་དུས་
འཁྲུགས་སྐྱབས་དམག་ཆེན་དཔོན་པར་

སྒྲིབས་ཀྱང་སྒྲོན་མ་བྱུང་བ་ཐུགས་རྗེའི་མཐུར་གྲོང་། ཟླ་ལོང་
དཔོན་པོས་བཙོན་དུ་བཅུག་པར་རྩེ་འཕྲུལ་གྱིས་

ཐར་ཏེ་གསར་རྟེན་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་ལ་གསན་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་

གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ནའང་སྡེ་འདིར

རིམ་གྲོར་ཡང་རྟིང་བོན་གྱིས་ཆོག་བྱས་མི་ཆོག་པ་བཅའ་ཡིག་ཏུ
བཀོད། ཆོས་སྦྱོང་ལ་གཏད་གཉེར་གནང་བས།

དེང་སང་ཡང་དེ་འདྲ་བྱེད་མཁན་བྱུང་ན་མི་ཤིས་པ་དངོས་སུ
འབྱུང་། རྗེ་དྲུག་པ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་

རྒྱ་མཚོས་ཀྱང་ཆོས་རྒྱལ་ཕྱི་སྤྱོད་ཀྱི་གཏོར་ཆོན་ཤིན་ཏུ
གཉེན་ཆ་ཅན་བཅུགས་པའི་རྒྱུན་དྲུག་གནས། ། རྒྱུད་

སྤྲད་དག་པ་ཤིས་སྡེ་ཁོ་ཆོས་རྗེ་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱོད་སྤྱེ
སྡེ་ཁོ་སྤྱོད་བྱུང་རག་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི། རྗེ་བསོད་

རྒྱལ་སྤྱོད་རྒྱ་མཚོའི་བྱུགས་ཟིན་གྱི་སྤྱོད་མ། དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་བཤད་
འཇིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ཟིན་གྱིས་ཀྱང་ཡོད།

ཕྱག་དཔེ་མང་དུ་བསྒྲིགས། རྒྱ་གསུང་བྱུགས་རྟེན་དང་བཀའ་བསྟན་
བཞེངས། དབྱུས་སུ་ཐེབས་ནས།

དམ་པ་འགའ་ཞིག་ལས་ཚོས་བཀའ་ཅི་རིགས་གསན། སྐྱེ་ཡོན་དང་ཉམས་
ལེན་འགྲན་ཆེ་མེད། དགོན་

འདིར་ཡང་སྐྱེ་བྱིན་ཆེ་བའི་ཚད་དུ་བཅི། སྐྱེ་འདའ་སྐྱབས་ཉིག་གི་
སྐྱེ་བྱིན་པོ་ཐོན་པ་དང་གཟིམས་མལ་ནས་སྐྱེ་

འཕར་བ་བཅས་ཞལ་དབྱགས་མི་མངོན་པར་གྱུར་ཅིས་རབ་རྒྱན་འཇམ་
དབྱུངས་གསུངས། དགྲུང་ལོ་དོན་

གྲངས་བཞུགས། ཧྲི་ཁོ་བྲུ་མ་དམ་ཚོས་དགོན་འདིའི་དགོ་བཤེས།
སྐྱེད་ཚལ་འདྲུལ་བ་ལུང་རིགས་གཏེར་

མཛོད་ཆ་ཚད་ཐུགས་ལ་ཡོད། ཕྱག་རྡོར་ཡི་དམ་དུ་བསྟེན། ཐུགས་
རྟུ་ཆེ་བས་ན་བཟུལ། དབྱ་སྐྱེ།

བཞེས་འཕྲོ་སོགས་སྟེང་གི་བ་གྱི་གནོད་པ་ལ་ཕན། རྒྱུན་དུ་རྩ་
འཇུག་མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་སོགས་ཞལ་འདོན་དང་།

གཞུང་ལས་པ་ལོ་དགྲ་མཛོད། ཁྱིར་ཐེབས་ནས་མཐོ་དམན་སུ་ལ་ཡང་
ངོ་དགའ་བོལ་འཛོག་མི་མཛོད་པར་འགྲིག་

ལམ་ཤིན་ཏུ་དམ། མི་ཚོས་སྒོ་གཏུང་ན་ལབ་གང་བྱས་མཁྱེན་ཅིང་
དེ་རིགས་ཟུར་བཏོན་ནས་ཚོགས་གཏམ་ལ།

བཏང་བས་འཆུན་ཆེ་བ་བྱུང་། དགྲའ་ལོ་དོན་གངས་བཞུགས། ཉིན་
ཞིག་སྐྱབས་ལྷན་གྱི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་མེད་པར་

གྲུ་བ་འགའ་བོས་ནས་ཞལ་ཆེམས་ལྟ་བུ་མང་དུ་གནང་། ཐམས་ཅད་
གྱིས་རྒྱང་ཁམས་ཡིན་སྟེ་སྐྱེས་མཁུན་དུ་བཅར་

ནས་བསྐྱུང་། ཉིན་གཉིས་པའི་མཚན་མོ་ཐོ་རངས་ཁར་ཆོས་གོས་
གྱོན་དགོས་གསུངས་པར་སྤར་ལྟར་སྒྲུང་བརྟགས་

མ་བྱས་ཀྱང་སྐྱོ་ཆོས་མནའ་འཕྲུལ་ཐུགས་དམ་གྱིས་གཤེགས། གཏུང་
ཞུགས་འབྲུལ་བྱས་པར་རིང་བསེལ་མང་དུ་

བྱོན་། ༎ དོབ་ཚད་དཔོན་སྒོ་བ་རག་དབང་ཉི་མ་དབུས་ཀྱི་དགེ་
བཤེས། རྒྱ་ཡོས་དུས་འཁུགས་སྐབས་གྲྭ་ཚད་སྤྱི་

གཉེར་གནང་། དམག་ཆེན་དགོན་པར་བབས་པ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་
སྒོ་ལེགས་པས་སྒྲིབ་སྒོག་དགོན་

པའི་ཉེ་འདབས་ཀྱི་ཐང་དུ་དམག་སྒྲར་བཏབ། འདི་ཐང་འཇུ་ལག་
ཕར་ཁའི་ཁྱ་ཟེ་ཟེར་བའི་ནགས་ཁོད་དུ་བྱུང་

སྒྲ་མཆོག་སྒྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་པ་དམག་བྱོལ་གྱིས་
བཞུགས་པ་རྒྱས་ཤེས་ནས་སྒྲུལ་སྒྲུལ་མི་སྒྲོད་ན་དགོན་པ་

གཏོར་རྒྱུ་ཡིན་ཅེས་བརྟེན་པར། རྗེ་འདི་དང་མེར་སྒྲུབ་ག་རིགས་
གྲོས་བསྟུན་གྱིས་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་ཉིད་ལ་ཞུས་

ཏེ་ཐུགས་ཐག་བཅད་པ་ལྟར་ཐེབས་རྒྱུ་བྱས། འདི་སྐབས་དམག་སྒྲར་
དུ་མེར་མོ་པ་ཞིག་མོང་ཕྱིན་མགོ་འབྲེག་ངེས་

ལྟ་བུར་ཡོད་ཅིང་། ལྟག་པར་དགོན་ལྷང་ནག་ཡིག་ཏུ་ཐེབས་པ་བཅས་
ལྷང་སྒྲུབ་བྱང་པ་རྣམས་འགོ་མ་ཞུས་

པར་། རྗེ་འདིས་མཆོག་སྒྲུལ་ཉིད་རྒྱབ་ཏུ་ཁྱུང་། སྒྲོལ་གཟུངས་

ཀླུ་ལ་བྱམས་དང་དཔོན་གཡོག་གསུམ་དམག་

ཐོག་ཏུ་བྱོན་པའི་ལམ་ཁར། འདི་པས་དེ་རིང་དེད་ཅག་ལ་ཅི་ཡོང་
མི་ཞེས། འོན་ཀྱང་ཇི་ཉིད་ལ་སློན་མ་བྱུང་

ན་དེད་གཉིས་བསད་ཀྱང་ཐུགས་ལ་བཟུང་བས་འཐུས་ཞུས་པར། ད་
ལན་སུ་ལ་ཡང་སློན་མེད། དེད་རྒྱ་ནག་

ཏུ་འགྲོ། བྱིད་རྗེས་སོར་དེར་འོག་གསུངས། ད་རེས་སློན་མ་བྱུང་
ན། དེད་རྒྱ་ནག་ཏུ་མི་འགྲོ་བྱས་པར་

ཨ་ཉ་དེ་བདེན། བྱིད་འདི་ནས་སློམ་སྡེ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་འདུག་གསུངས།
པ་ཐྱིས་སུ་སྐྱམ་བྱེད་རྒྱུ་འི་ལུང་བསྟན་དུ་གླེང་།

སྤྱོད་འོད་ཚང་གཉིས་སྐྱེ་བདག་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་ཏུ་ཞིན་ལ་ངོ་
སློད་བྱས། འདི་ནམ་ཐར་དུ་གསུང་ཚུལ་དང་ཅུང་

མི་མཐུན། སྤྱུལ་པའི་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་ཟུར་རེ་རེས་དཔོན་ཆེན་
ནམས་ཀྱི་སློབ་པ་ཆེན་མོ་དུ་བཅོམ་པས་ཐམས་

ཅད་ཉ་ལས། རྒྱ་ནག་ནས་ཕྱིར་ཕེབས་སྐབས་མེ་འདི་པ་ཆེད་གཉེར་
གྱིས་མཇལ་བར་བྱོན། དངོས་འབུལ་

ཕུལ་ཏེ་སྐབས་འཇུག་ཞུས་པར། ཉིད་ནས་ངེད་གྱི་དོན་དུ་སློག་ལ་
མ་ལྟོས་པར་དཀའ་ལས་སྤྱོད་བ་སེམས་ན་ཡོད་

ཚུལ་དང་། ཆོ་ལོ་གནང་ཙུམ་མཛད་པ་དགོས་མེད་དུ་དགོངས་དང་
དུ་མ་སྤང་། དེས་ན་རྟོན་སྐུལ་ཞིག་གཤམ་

ཆེ་ཞུས་པར་ལུང་སྐྱེ་གོང་མའི་བྱ་གསུང་དམ་རྟོན་རྒྱལ་སྐུས་སྤྱོ་
བཟང་བསྟན་འཛིན་པའི་ཞལ་བཅང་གིས་གཙོས།

རྟོ་སྐུགས་གོས་སོགས་གྱི་གནང་སྤྱིན་དང་འཕུལ་ཕུགས་གྱི་གསུང་
སྤྱོད་ནང་སྐྱུར་བསྐུལ་པས་ལྷག་པར་མཁྱུ་དགྲུང་

ལོ་གྲུ་གངས་བཞུགས། ། བདེ་རྒྱ་དར་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་དབུས་སུ་
ཕེབས། སློ་མང་དུ་བྱ་གསུང་གཉེར་གནང་།

དཔོན་སློབ་བྱམས་པའི་དངོས་སློབ། ལམ་རིམ་ལ་བཞག་སྐྱབ་གཉིས་
ཀའི་སློ་ནས་སྤྱོད་བ་ཐོན། མདོ་སྤྱོད་

དུ་བྱོན་ནས་ཉམས་ལེན་འབའ་ཞིག་མཛད་བཞེད་ཀྱང་ཉིད་ལ་སྒ
མའི་འོས་བབ་ཆེ་ཞིང་མི་ཙུ་རྒྱམས་འདོད་དབང

བཙན་པས་ཁྲི་ཁུར་བཞེས་དགོས་བྱུང་། བྱམས་ཁང་ཆེན་མོ་ཞིག
གསེས་མཛད། ཆོ་འཕྲུལ་སྒྲོན་ལམ་བཙུགས།

ལམ་ཁྲིད་གྱི་སྒྲོན་པ་གདུལ་བྱ་བསྐྱེད་ས་པས་ཉམས་ལེན་པ་མང་དུ
འཕེལ། ཐུགས་ཐེབས་ལ་ཡང་ཕྱ་དྲུང་མི

བཞེས་པ་སོགས་འདུལ་བའི་ཀླན་སྒྱུད་ཤིན་ཏུ་དག་དགོན་ཕྱང་གི་ཁྲིར
ཡང་བཞུགས། རྒྱ་རྒྱུ་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ

མཆོད་དངོས་སྒོ་བ་སྒྲོ་ཁོ་ཁྲི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་བསོད་ནམས
དཔལ་བཟང་། འདི་ལ་བྱུང་བ་རྒྱ་ཀོ་ཡང་ཟེར།

གནས་བརྟན་བ་ཀྱ་ལའི་རྒྱལ་འཕྲུལ་དུ་གྲགས། གྲྲ་སར་མ་ཐེབས
ཤིང་མཐུན་སྒྲུང་དུ་སྒྲུ་ཡོན་གྱི་རྒྱལ་པ་མི་སྟོན

ཀྱང་མཛོན་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད། འགའ་རེས་ཕྱག་མོ་ལུས་ན་སྐབས

སྐྱུ་མ་འབྲེལ་བ་དུ་མ་གསུང་བས་འཕྲེལ་དུ་

བཞད་གད་འབྱུང་ཡང་རྗེས་སོར་ཐོག་ཏུ་འབབ་ངེས་ཀྱི་ངོ་མཚར་
བཡོད། རྗེ་ཐུའུ་བཀྲ་ཞབས་དང་། ཤིང་

{0126} ཅོང་ཆུང་གྲུང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

ཟད་པོན་སློབ་སོགས་ཀྱིས་ཐུག་མོ་ཞུ་བ་གནང་། གད་གསུང་འགྲུབ་
པའི་བདེན་ཆོག་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྒྲིང་།

གྲུག་སྐྱུ་མ་པ་ལ་ག་ཤེས་པ། གདུང་ཞུགས་འབྲུལ་སྐྱབས་སྤྱར་ཁང་སྟེང་
དུ་འཇའ་ཆོན་ལྷུ་མ་པོ་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་

ཀྱིས་མཐོང་། ༎ྟ རྒྱ་ཏིག་དཔོན་སློབ་ངག་དབང་ཆོས་ལྷན་རྒྱུ
མཆོཾམ་དགོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་བ། སྟོང་སྟོར་

རིན་པོ་ཆེ་དང་མཉམ་དུ་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་ཕེབས། ཐུགས་གཉེར་
གནང་། ཀྲུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་

ཞབས་༎ བཀའ་འགྲུར་བ་འཛིགས་མེད་རབ་རྒྱས་སོགས་བསྟན་ནས་གསན་པ་

མུ་ཆེ། ཁྲིར་བཞུགས་ནས།

འཆད་ཉན་དམར་ཞིང་། དགེ་བ་ཤེས་རྣམས་ལ་འཕྲོས་པ་དོགས་སྒྲོང་
གིས་དུས་འདའ་བ་མཛད་པས་སྐྱེད་ཐོན།

འགྲིག་ཁྲིམས་དམ། མུན་དུ་འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་
ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ། འཇུ་ལག་ཚུ་འགྲམ།

འདན་མཉན་པའི་སྐྱབ་གནས་ཐུག་རིས་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས། སྒར་
གཞིས་ནས་ཆ་སྐྱོན་ཅིམ་ཡང་ལ་མ་སྤངས་པར་

དཀར་སྤྱད་ཀྱིས་ཉིན་མཚན་ཁོར་ཡུག་དུ་འབད་པས་མ་ཉི་དུང་ཕྱུར་
ལོ་གསུམ་ལ་གྲུབ། སྐྱེ་མཆེད་དག་སྒྲོང་ཞིག་

ཡོད་པ་སྐྱེ་ཆས་སྐྱེལ་བར་སོང་། ཁྲོད་སྤྱོད་ལ་མ་ཉི་ཐོན་གསུངས།
པར་ཉིན་ཤས་བསྔད། ཉིན་ཞིག་ཟླེའི་སྐྱེ་

ཐང་ཞིག་བགྲམ་པའི་སྤྱོད་ནས་འོད་དཀར་པོ་ཁོང་གི་སྤྱི་གཙུག་
དུ་ཟུག་པ་མཐོང་། ཐུན་གྲོལ་ནས་ཞུས་པར།

ཁྱོད་འཁྲུལ་སྒྲོང་ཡིན་འགོ། གཞན་ལ་མ་བཤད་ཅེས་དམ་དོག
མཛད། ཉིད་དང་འཛིན་གྲག་གཅིག་པ་རབ

མན་འཇམ་དབྱངས་པས། ཁྱོད་མ་ཁི་དྲུང་ཕྱུར་བསྐྱབས་ཕྱིན་མདོ
སྤྲུགས་ཀྱི་འཕྲོས་པ་བྱས་ན། དཀའ

གནས་རྒྱུ་མས་འཆད་ཚུད་གང་ལ་ཡང་སྤར་དང་མི་འདྲ་བའི་གོ
བ་ཟབ་མོ་ཞིག་རྟེན་འདུག་པ་དག་སྦྱོར་གནད་དུ

སོང་བའི་རྟགས་རེད་ཅེས་སྡོམ་སྒྲུལ་སྒྲུལ་གསུངས། འབྱུང
འགྱུར་མཛོན་སྤྲུལ་དུ་གཟིགས་པས་གང་གསུང

བསྐྱུ་བ་མེད་པ་སོགས་ཉམས་རྟགས་སྒྲོང་དུ་གྱུར། ཟབ་ལུང་རི་ཁྲོད
བཏབ། གསུང་ཚུམ་ཡང་དག་ལྡན

ལེགས་འགྲེལ། འཇིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ཚུམ་འཕྲོ། མགྱར་ཚན་ཐོར
བྲ། ཀྱན་མཁྱེན་བར་མའི་དྲུང

ནས་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་བཤད་ལུང་གསན་པའི་ཟིན་གྲིས་དང་།
ཁ་གྲུའི་དར་རྒྱས་ལས་དམིགས་བརྟེ་མའི

ལས་ཆོག་གི་ཁྱིད་གསན་པའི་གསུང་བཤད་ཟིན་གྱིས་བཅས་ཡོད།

དགྲུང་ལོ་དོན་གྲངས་བཞུགས། གཏུང་

རུས་ལ་དྲུང་གཡས་འབྲིལ་གྱི་དབྱིབས་ཆུང་དུ་གཉིས་བྱུང་། །

ཆོང་དཔོན་སློབ་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ་པ་བཀྲ།

ཤེས་འབྲིལ་གྱི་དགོ་བཤེས། རྒྱ་ཏིག་གོང་མ་དང་རབ་རྒྱ་འཇམ་

དབྱུངས་གསུམ་འཛིན་གྲུ་གཅིག་རིགས་

ལུང་འགྲན་རྒྱ་མེད། མདོ་སྤྲུགས་རིག་གནས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་

ཕྱིས་ལ་མཁས། དུས་འཁོར་ཐུགས་ཉམས་

སུ་བཞེས། ཐུའུ་བཀྲུན་ཆབ་ཤོག་ཏུ་རྒྱ་ཏིག་གོང་མ་དང་འདི་པ་

གཉིས་ལ་སྤྲུགས་བཅོལ་ཆེ། སྐྱོ་ཆོས་སྤྲུང་

ལོ་གྲངས་བཞི་བཅུ་ལྷག་ལ་ཉིན་མཚན་སྤྱི་ཏེ་དགོ་སྤྱོད་འབར་

ཞིག་མཛད། དབྱུངས་ཅན་མའི་ཞལ་གཟིགས་

པར་གྲགས། ཁྱི་ཁུར་བཞག་ནས་ཀྱང་སྐྱོ་ཆོ་འཁྱོད་གི་བར་དགོན་

པའི་སྐྱོ་དོན་གཙོ་བོ་རྣམས་ལ་ཞལ་བཞོན

དང་དེ་བསྐྱེད་བསྐྱབས་པ་ཞིག་ཡོད་པས་དྲུས་འཁོར་གྲ་ཚད་ཚུགས།
ཐུབ་པ་ཡང་རྗེ་འདིའི་འཕྲིན་ལས་སུ་སྦྱང་།

དགྲ་ལོ་དོན་གངས་བཞུགས། རྒྱུ་བཀྲ་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཁྱིར་
བཞུགས་ཏེ་དགོན་ལུང་ཉོར་ཞེས་དཀའ་བར་བརྟུ

དང་། སེམས་ཉིད་སྐྱོ་སྐྱེ་གཉིས་རིམ་པར་སློབ་ཚུངས་དུ་བསྐྱོས། ཕྱི
མ་འདིའི་སྐྱེ་རྒྱུད་མང་འདུ་རི་ཁོད་དུ་

{ @127 } རྩོམ་ཚུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

ཡོད་ཀྱི་འདུ་ཁང་གསར་བཞེངས་མཛད། བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་གནང་། དེ
སྐབས་མཚན་ཕྱིད་ཅིག་དུང

དཀར་གཉིས་སྐྱེགས་གྱི་སྐྱེགས་ལ་ཞིང་ཡུན་རིང་བྱུང་བ་དཔོན
སློབ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་སོགས་གྱིས་བྲིས།

དེ་དུས་སློབ་ཚུངས་འཕམ་ཡུལ་པ་སློབ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། སེར་བ

ཐུ་དགེ་བཤེས་སྒོ་བཟང་འཛིགས་མེད་སོགས་དགེ་

བཤེས་ཐུག་ལ་མང་། ཐུ་དགེ་བཤེས་སྒོ་བཟང་བཅོག་མར་བག་

ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གྲ་རྒྱུན། སེར་སྒྲིད་ལྟ་རམས་

པ། སྟོང་འཁོར་སྒྲུལ་སྒྲུལ་ཁིད་ཡོང་བ་སྟོང་འཁོར་དུ་གཞི་

ཆགས། དེར་སྒྲུ་སྒྲུ་ཡོད། ཨ་བན་ལྟ་རམས་

པ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་པ་དབུས་སུ་ཐེབས། སྒོ་མང་དུ་བྱུགས་གཉེར་

མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ལྟ་རམས་པ་གནང་།

དགྲའ་ལོ་དོན་གངས་བཞུགས། སྒྲུ་བརྒྱད་ཀྱང་སྒྲང་། ༎ བདེ་རྒྱུ་

ཞབས་དྲུང་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེ་ཀུན་

མཁྱེན་བར་མ་གདན་སར་བཀོད་སྐབས་སྟོང་སྟོར་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲུ་

ཚབ་དུ་བག་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཐེབས། མཁན་

པོའི་ཆོ་ལོ་གནང་བས་མཁན་པོ་སེང་གེར་གྲགས། དེའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་

བདེ་སྒྲུ་མཁན་ཆེན་དབུས་སུ་ཐེབས། རྒྱུན་

རིང་བཞུགས། གསུང་སྐད་བཟང་བས་ཨོ་ཐོག་ཏུ་བེ་ལི་འི་དགོན་པར
དབུ་མཛད་དུ་བྱོན། འདི་ཀའི་ཁྱི

ཡང་མཛད། ། སྟོང་སྟོར་མཚོག་སྤྱལ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་
ཀྱུ་མཚོ་བ་བཞུགས་ཏེ་དོབ་ཚང་ཞབས་བྱུང

སྟོབ་ཆུང་དུ་བསྐྱོས། ། ཟུར་ཞི་དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་ཚོས་
གྲགས། སྟོ་ཁོ་སྟོབ་ཟུར་དག་དབང་བསྟན

འཛིན་གྱི་སྤྱལ་སྐྱར་རོས་བཟུང་། དབུས་སུ་རུ་སྐྱོང་ཁྱི་ཚོན་
སོགས་ལ་གཏུགས། གསར་རྟེན་ཅི་རིགས་གསལ།

རྟེན་བྱོགས་གྱི་མན་དག་སྤྱང་འཁོར་ཚོ་ག་སོགས་ལ་མཁམས་
ཤིང་ཕྱག་ལེན་དུ་བསྟན། དགྲུང་ལོང་གྲངས་བཞུགས།

སྟོ་བཆུད་ཡོད། ། བདེ་རྒྱ་དར་རྒྱས་ཀྱུ་མཚོ་འི་སྤྱལ་སྐྱོབ་སྟན་
པ་རབ་རྒྱས་པ་དབུས་སུ་ཕེབས། བྱམས་རྟེན

རྩེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འབྱོངས་པ་ཉམས་བཞེས་གྱི་མཐིལ་དུ་
མཛད། དགྲུང་ལོང་གྲངས་བཞུགས། སྐྱེ

འདུལ་ཁར་མེད་གཏི་ཉི་ལ་སྒྲུབས་ཀྱིས་ག་ཞེགས། གདུང་ལྷགས་ལ་
སྒྲུངས་དུས་ནམ་མཁའ་དྲངས་པར་འཇའ་

ཤར། རྟོ་དོབ་ཚང་ཞབས་དྲུང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། འདི་པ་དོབ་
ཚང་དཔོན་སློབ་ངག་དབང་ཉི་མའི་སྒྲུ་

སྒྲེ་ཡིན། སྒྲེ་དོན་རྣམས་འབད་ཚུ་ལ་མེད་པར་གྲུབ་པས་སྒྲུ་བསོད་ཆེ་
བར་གྲགས། བརྒྱད་ཅུ་པ་ལ་ག་ཞེགས།

སྒྲེ་བརྒྱད་སྒྲུང་། རྟོ་འདན་མ་དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ། རྟོ་
སྒྲུང་སྒྲོར་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་དངོས་སྒྲོ་

མེད་གཏི་བཟང་པོ། དེའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཤྲ་གྲུ་བཟང་པོ། འདི་པ་རྩེ་
བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་དངོས་སྒྲོ་བ། དེ་ཉིད་

ཀྱི་སྒྲུལ་སྒྲུ་མ་ཁྱེ་བྲུ་མ་སྒྲོ་བཟང་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་པ་ཡིན་
འདྲ། ཁོང་དབུས་སུ་ཐེབས། ཆར་འབེབས་

སོགས་ཕན་གདོན་ཕྲན་ཆོགས་ལ་རྣམ་པ་བརྟེས་པ་ཞིག་ཡིན། འདི་

ཀའི་ཁྱིམ་བཞུགས། རྟོ་སྟོང་སྟོང་མཆོག

སྤྱུ་ལ་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་ཀྱི་མཆོ། རྟོ་སྟོང་སྟོང་མཆོས།
ཀྱི་སྤྱུ་ལ་སྤྱུ་དག་དབང་ལེགས་བཤམ་ཉི་མ་ས

འབྲུག་ལོ་པ། རབ་ཆུན་འཇམ་དབྱངས་དག་ཆུ་བཞུག། རྟོ་ཉིག།
གོང་མ་ལས་རབ་བྱུང་བསྟན་རྫོགས།

བསྐྱབས། བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་ཐུགས་གཉེར་ལ་བྱོ། མེས་ལོ་འོར་
ཁྱིམ་དབང་མང་རྩི་འཆང་ནས།

རིགས་གྲུ་འཇམ་དབྱངས་གསེར་སྤྱུ་གསར་འཇོག་གི་མདུན་དུ་ཐོག་མར་
དམ་པ་འདིས་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཆོགས་གྲུང་

མཛད་པར། རྩི་ཉིད་ནས་ཁྱེད་དཔའ་རེའི་གྲུ་རྒྱུན་ཡིན་ཅིང་མིང་
བཀྲ་ལེགས་པས་འཇམ་དབྱངས་སྤྱུ་བཞུག་གྱི།

{ @128 } རྩི་ཆུ་འི་བྱུང་རྒྱུད་སོགས་བཤམ་པ།

མདུན་ནས་ཐོག་མར་ཐལ་སྐད་བཏང་བ་ལེགས་ཞེས་ཐུགས་དགྲེས་པའི་

གསུང་ཕེབས། ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྐུ་མཁུན་ལུ་ལྷག་ལས།

ཚང་དཔོན་སློབ་སྐྱོང་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཉི་ལྷ་ལྷག་ལས།
ཚུལ་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་གསུམ། ཏུས་འཁོར་གྲ་ཚང་།

གསར་ཚུགས་ཀྱི་དང་པོའི་གདན་ས་པ་མཛད། ། རྒྱ་བོ་ཞབས་བྱུང་
ངག་དབང་ཡོན་ཏན་འཕེལ་རྒྱས། འདིའི་

སྒོ་རྒྱ་སྒྲ་ཐེང་གཉིས་ཅམ་སོང་ཞིང་། དང་པོ་དགོན་ལུང་དགོ
བཞེས་ཞིག་ཡིན། འདི་པ་རྒྱ་འབྲུམ་ཚེས་

གྲར་ཞུགས། ཐུགས་རབ་ཆེ་ཞིང་རྒྱ་ཡོན་བསྐྱབ་སྐྱེད་ས་ལ་ཤིན
ཏུ་འགྲུག། འདྲེལ་བའི་ཀུན་སྒྲིལ་རྣམ་པར་

དག་ཅིང་ཚོགས་བསམ་གསལ་སྒྲིབ་སྒྲིལ་གིས་མཚན་ཉམས་ལེན་རྒྱུན་
སྒྲིལ་མཛད། ཏུས་འཁོར་ཁྲིར་བཞུགས།

སེམས་དང་སྒྱུན་སྒྲིབ་ཚུགས། ། རྒྱ་ཁོ་བསོད་ནམས་དཔལ་བཟང་
གི་སྒྲུལ་རྒྱ་འཇམ་དཔལ་བསྐྱན་འཛིན་ཉི་མ་

ནི། འབྱུང་འབྱུང་གཟིགས་པའི་སྒྲན་པ་ཆེ། ཐུགས་རྒྱུད་འབྱོར
ཞིང་ཚུགས་ཐུབ་པས་གཞན་གྱིས་གཏིང་།

མི་དཔོག་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། མོ་དགུ་པ་ལ་གཤེགས། སྐྱེ་བརྒྱུད་ཡོད
ཟེར། ། རྒྱུ་ཏིག་དཀོན་མཆོག་།

ཡར་འཕེལ་གྱི་སྤྱལ་སྤྱུ་འདི་པ་ཆོས་སྤིང་གི་མཁུན་རྒྱུ་ཆེ
ཞིང་གཞན་ཕན་འབད་ཞིག་ལ་གཞོལ་བ་ཞིག་གོ། ། ཆོང་།

ང་དཀོན་མཆོག་རྒྱུ་མཆོའི་སྤྱལ་སྤྱུ་གདུལ་བྱ་ཉམ་ཐག་ལ་བརྩེ
བ་ཆེ་བ་དང་། འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་གྱིས་བྱ་བ་ཏང་།

ལྷ་བུར་སྒྲང་། ། བདེ་རྒྱུ་མཁན་སྤྱལ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་ཁྲིར
བཞུགས་པ་འགའ་ཞིག་གི་བྱེད་སྲོད་གྱིས་ཟུར་།

བཞུགས་མཛད། འདི་སྐབས་དགོས་དབང་དུ་མས་སྟོང་སྟོར་རིན་པོ་ཆེ
པེ་ཅིང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་ཞུས་ཏེ་མཆོན་།

གྱིས་ཁྲི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། སྐྱེ་བོ་དཔོན་སློབ་སློབ་ཆུང་དུ
བསྐྱོས། ། ཐུང་ཆེན་དགོན་པའི་གྲྭ་བ། བཀྲ་།

ཤེས་འབྱེད་གྱི་དགོ་བཤེས་མེད་སྒྲིམ་ཞེས་གཞན་པ་ཆེ་བ
བཤད་སྤྱོད་ཆོས་རྒྱུ་མཆོ་ཁྲིར་བཞུགས། ། བཟླ་ཤེས་

ཆོས་གྲིང་ཐུར་ཅུ་ལྟ་རམས་པའི་སྤྱུལ་སྤྱོད་ཁྲིར་བཞུགས་པ་
ཞག་ཤེས་ནས་གཤེགས། ། མ་ཁྱེད་པོ་ཆ་སྤྱོད་བསྐྱར་ཡང་

ཁྲིར་ཐེབས་ཏེ་བཞུགས་བཞིན་པའོ། ། རྗེ་འདིའི་རྟོན་གཙོ་རྗེ
བསོད་ནམས་རྒྱུ་མཆོས་བཞེངས་པའི་དུས་

གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་། འདི་གསར་བཞེངས་སྐབས་ཨ་ཙོར་
འགས་རྟོན་སྤྱོད་མང་པོ་རྗེ་ཉིད་ལ་ཐུལ་བ་

ནང་བཞུགས་མཛད། འདི་དང་མཉམ་དུ་ཁམས་སྟོང་འཁོར། ཟི་ལིང་
སྟོང་འཁོར་དུ་ལྷ་ཁང་འདྲ་མཚུངས་

གསུམ་བཞེངས། རབ་གནས་འདི་ནས་གནང་བར་ཁམས་སྟོང་འཁོར་གྱི་
ལྷ་ཁང་དུ་ཐུག་ནས་བབས་ཞེས་རྗེ་

གསེར་ཁང་པ་གསུང་། ནད་གཞི་ཆེན་པོས་བྱབ་པ་རྣམས་བསྐྱོར་

གངས་བསགས་ན་སང་དག་ཏུ་འགོ་བཅུང

བས་གྲུབ། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མན་ངག་ལྟར་བཞེངས་པའི་ཆོས་རྒྱལ
ནང་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་ཐང་རྩམ་བཞིན་ཅན།

མགོན་པོ་མེ་ཐུབ་མ། ལྷ་མོ་འགང་ཅན། འདྲུ་ཁང་དུ་རྗེ་མདོ་རྒྱུད
རྒྱ་མཆོས་རབ་གནས་མཛད་པའི་ཆོ་དཔག་

མེད་ཀྱི་བཀའ་འགྲུང་ཆོར་གསུམ། བསྐྱན་འགྲུང་ཆོར་གཅིག་བཅས་སྐྱེ་གསུང
ཐུགས་རྟེན་ཆེ་གས་དཀར་

ཆག་ཅན་མང། བྱམས་ཁང་ཆེན་མོར་རྗེ་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཆོའི
འདྲ་སྒྲ། འཇམ་དབྱངས་བསྐྱན་འཛིན་རྒྱ

མཆོའི་སྐྱེ་གསུང་མཆོད་རྟེན། སྐར་ཁག་བདེ་རྒྱ་ཆེ་བ་དཔལ་ལྷན
རྒྱ་མཆོའི་སྐྱེ་རྒྱུད་བདེ་རྒྱ་སྐར་ཕྱན་ཆོགས་

མཛོད་དགའ། རྒྱ་ཏིག་སྐར་བ། རྩོཁོང་ག་དབང་བསྐྱན་འཛིན
བཟང་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བརྒྱུད་ཤིང་སྐར་ཁག་

གཉིས། ཚིང་སྒྲར། མ་ཁྱེ་སྒྲར། རྟོབ་ཚིང་སྒྲར་བསོགས་སུ
བཀའ་འགྲུར་ཚིང་གཉིས། བསྟན

{ @129 } ཚིང་ཆུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

འགྲུར་ཚིང་གཅིག་བཅས་ཕྱག་དཔེ་དང་རྟོན་གསུམ་མཐའ་ཡས་པ
བཞུགས། མཚོད་གཞིས་སྡེ་ཁོ། འཇུ

ལག་པ་རྟོབ་ཚིང་ཆུ་རྒྱུད་པ་དང་བྱང་ངོས་ཇག་རུང་བསོགས་
མང། རབ་བྱང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་ཕག་ལ།

ཚོས་སྡེ་བཏབ་ནས་ལེ་ཉིས་བརྒྱ་དང་གསུམ་པ་ས་བྱ་འདིའོ། ལྟ
།སྟོན་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོས་དུག་ཆུ་ཞིག་བདུད་ཅི་འི

མིང་བཏགས་པ་ནས་ཆུ་དེ་ཁྲག་མཁྲིས་ཀྱི་ནད་ལ་ཞིན་ཏུ་ཕན
པའི་སྒྲན་ཆུ་ཡོད་པའི་སྒྲན་ཐང་། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་

འདིར་སྒྲན་ཆུ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་བར་སྒྲུང་ངོ། ལྟ དགོན་ལུང
རྒྱ་ཁྲ་རབ་འབྲུམས་པ་སྟོ་གོས་ཀྱིས་བཏབ་པ་རྒྱུ

ཞུ་དགོན་དག་འཕྲན་དར་རྒྱས་གླིང་ངམ་མེར་རླུང་དགོན། འདི་ཚུ
ལུང་དགོན་དང་གཅིག་ཅིང་ལུ་ཀླ་སྤྲོ་མ

ཤེས་རབ་ཉི་མས་བཏབ་ཀྱང་ཟེར། སྤར་སེམས་ཉིད་དགོན་ཀྱང་འདི
དང་ཉེ་བར་ཡོད་པས་རྣམ་ཐར་འགའ་

ཞིག་ཏུ་སེར་རླུང་དག་འཕྲན་རབ་རྒྱས་གླིང་ཞེས་འབྱུང་བ་འདི
གཉིས་གང་རུང་ངམ་ངོ་མ་འཕྲོད། ། དམར་ཞི

འི་ཁོད་ནི་ཤེས་རབ་ཉི་མའི་སྒྲ་སྒྲེ་ཤེས་རབ་དོ་རྗེས་བཏབ། །
ཏེ་སྤང་དགོན་ཆེན་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་གླིང་ནི་ལུ་

ཀླ་སྤྲོ་མ་ཤེས་རབ་ཉི་མས་ས་ལུག་ལ་བཏབ་ཟེར་སྤང་། སྤར་ས
སྒྲ་དང་། ཀམ་འི་སྒྲེས་བྲུ་དམ་པ་མང་དུ་བྱོན།

དེ་དག་གས་གནང་བའི་རྟོན་གསུམ་མ་མང་། ལྷག་ལུང་སྒྲོ་བཟང་ཉི
མས་ཀྱང་ཁྲི་མཛད། ལུ་ཀླ་ཞབས་བྲུང་དང་།

དེའི་སྤྱན་རླབས་དཔོན་པོ་ཐོས་མཁས་ལོ་ཏུ་ཤི་བན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་

ཀུན་གྲོལ་གོང་མ་ཁྲིར་གདན་དྲངས། ཁོང

གིས་དགོན་པར་བཅའ་ཡིག་བཞག་སྐྱབས་མགོན་པར་མ་ཡར་ལུང་དགོན་དུ
ཕེབས་སྐབས་འདི་ནས་འཇིགས་

བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་དབང་སོགས་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་བསྟུལ།
བསྟེན་རྫོགས་བརྒྱ་དང་སོ་གཅིག་རབ

བྱུང་དགོ་ཚུལ་ཆེས་མང་བ་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པས་གྲ་འཛོགས་
རྒྱས་འདྲ། ད་ལྟ་ཡང་རྒྱུད་གྲ་ཚང་གཉིས་ཀར་

མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་སྐྱོང་བཞིན་པར་ཡོད། ༑ྱེ་ཏེ་ཐུང་བྲག་
དགོན་ནི། སྤར་ས་པཎ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རི་

བོ་ཅེ་ལུ་དང་བྱིན་རྒྱབས་མཉམ་པར་བསྒྲགས་ཤིང་ས་སྐྱའི་
སྐྱབ་སྡེ་མཆོག་དགའ་བློང་ཆགས། རྒྱ་ནག་ཏུ་མིང་

གི་དུས་ས་སྐྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དང་། དགོ་ལུགས་སྤྲ་མ་ལུ་
འབྲུམ་བསམ་གཏན་སེང་གོ་གཉིས་དཔོན་ལུ་

སྐྱབས་དང་མཆོད་ཡོན་བྱས། རྒྱ་བོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་བདག་
རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་སྒྲིན་སྒྱུར་ཏེ་དབུས་རིམ་བྱམས།

སྐྱུང་བྱོན་ལྔ་ལྔ་གཙོ་འཁོར་གསུམ། ལྷོ་རིམ་མངས་རྒྱས་འོད་
སྒྱུང་དང་། ལྷོ་པ་བྱབ་པའི་དབང་པོའི་

འཕེལ་གདུང་ནང་བཞུགས་ཀྱི་བྱབ་པ་མཆོག་ཟུང་བཅས། ལོགས་རིས་ལ་
གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་རྒྱབ་

རིམ་ཀླན་བཟང་གཙོ་འཁོར། བྱང་རིམ་རི་བོ་གྲུ་འཛིན་གྱི་རྟེན་སྒྲ
ལས་བཞེངས་པའི་གྲུ་འཛིན་སྒྲིན་རས་གཟིགས།

དང་འབྲམ་མཚུངས། དེ་ཉིད་བཞེངས་སྐབས་གྲུ་འཛིན་ཕྱོགས་ནས་ནི་
ཚོད་ཀར་བོ་ཡིད་འཕྲོག་པ་ཅིག་འོང་ནས།

དངོས་སུ་ཐིབས་པའི་བྱོན་ཅན་གཙོ་འཁོར་ལྔ། ཤར་རིམ་རི་བོ་
ཅི་ལྟར་རྟེན་འདམ་ལས་བསྐྱོན་པའི་འཇམ་དབྱངས་

སྤྲུམ་གཙོ་འཁོར་གསུམ། ལྷེབས་བྲིས་སུ་དྲངས་བཞིལ་གྱི་ཞིང་
བཞོད་ཡོད་པ་བཅས་ལྷ་ཁང་ལྔ་བཞེངས།

སྐྱབས་ལྷན་དེ་དག་གི་ནང་དུ་བོད་དང་རྒྱ་གར་ནག་གི་གནས་ཆེན
དུ་མའི་རྟེན་སྒྲུ། སངས་རྒྱས་བྱང་ལེམས་མང

པོའི་རིང་བསྐུལ། མཁས་གྲུབ་ཚད་ལྡན་དུ་མའི་ན་བཟའ་སོགས
བགྲང་ལས་འདས་པ་བཞུགས། གྲུ་འབུམ

པ་རྗེ་བསམ་གཏན་སེང་གེས་གནས་དེར་བདེ་མཆོག་སྐྱབས་ལྷན་ཏུ་སྐྱབ
པ་ལུན་རིང་མཛད་པས་ཆོ་ལྷ་དང་མཁའ

{@130} ཅོང་ཆུང་གི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

འགྲོས་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་སྐྱབས་སྡེ་མཆོག་དགའ
གྲིང་གནས་སྤོས་ཏེ་ལྷ་ཁང་དང་གྲུ་ཁང་ཕྱིགས

ནས་རི་ཁོད་བཟུང་། དག་འདུན་སུམ་བཅུ་ལྷན་བྱང་། ལྷ་ཁང་དུ
རྒྱུ་འདྲེན་འོད་སྤྲུང་དང་བདག་ཅག་གི

སྟོན་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་བྱང་ལེམས་མང་པོའི་འཕེལ་གདུང་། རྒྱ
གར་པཎ་གྲུབ། རོ་འགྲོམ་ཡབ་སྐུ་ལ།

ས་ཆེན་གོང་མ་གཉིས། ས་པཎ་ཁུ་དཔོན། མར་མི་རས་ཚུང་། འཇམ
དབྱངས་གཙང་བ་བདུན་བརྒྱད

སོགས་སྤྱི་ཆེན་དུ་མའི་སྐྱེ་གདུང་དང་སྐྱེ་བལ་གྱི་རིང་བསྐལ་
གྱིས་གཏམས་པའི་རྩེ་ཡབ་སྲས་གསུམ། འཇིགས་བྱེད

དཔའ་ཅིག་འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྒྱུར་གྱུར་བ། མགོན་པོ་ལྷག་ཏུ་གཤམ། ལྷ
མོ་ལྷག་བཞི་མ། ཆོས

རྒྱལ་ཡབ་ཡུམ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་སྣང་། སུམ་པས་གཙང་བ་བརྒྱད
པ་ཞིག་གིས་བཏབ་ཅེས་བཤད། ཀུན

མཁྱེན་འཇིགས་མེད་ཞབས་གྱིས་དགོ་འཕེལ་རི་ཁྲོད་པ་རྒན་གྱི་རི་སྐྱེ
སྤྱི་འདིར་མངགས། ཉིན་གྲུང་བར་དུ་བྱུན

མི་གྲོལ་བས་ཐམས་ཅད་དད་གུས་ཆེ། ཤོན་རྒྱ་ཅི་སོགས་རྒྱ་དགོན
ཁ་ཤས། ལྷ་གྲུ་ཤེས་རབ་ཉི་མའི་མཆོམས།

ཁང་། དེར་ཇིགས་བྱེད་བྱིན་ཅན་ལོ་རྒྱུས་ཅན། མཆོད་རྟེན་བརྒྱ

ཅ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པའི་མཚན་རྟེན་ལྷ

ཁང་། རྟེན་འཁུར་མཁའ་ནང་དུ་དོན་མཆང་གི་ལྷ་ཁང་།
འདིའི་ནང་རྟེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། གྲུབ་ཆེན་ཏེ

ལོ་བ་ལ་དོན་མཆང་གི་ཞལ་གཟིགས། རྟོག་གི་སྐྱེ་བརྟན་
བཞེངས་པའི་མཚན་མ་བརྟེན་གྱང་སྐྱབ་དཀའ་བར

དགོངས་པ་ན། རྟོག་ལས་གྲུབ་པའི་དོན་མཆང་གི་སྐྱེ་
བརྟན་མཐོག་གང་བཞིག་ནམ་མཁའ་ནས་བབས་པ་རྟེན་དུ

བཞེས་། ངའི་ཁྱེད་ཀྱི་རྟེན་སྐྱེ་ལོ། །མཐའ་ནི་གདོང་དམར་ཡུལ་
དུ་འགྲོ། །ཞེས་སོགས་གསུང་ལན་དུ་མར

བྱོན་། ཁོང་གིས་རྒྱ་རོ་བ་ལ་གནང་། རྩེ་མར་བས་རྒྱ་རོ་བའི་སྐྱེ་
གདུང་དང་རུས་རྒྱན་རྣམས་སྐྱེན་འདེན་སྐྱབས་ང

ཡང་འགྲོ་གསུངས་ནས་བྱོན་པ་བློ་བོ་ལུང་དུ་བཞུགས། དེ་ནས་འཕན་
རྒྱ་ལེན་དྲ་གདུང་ཚོས་རྩེ་བཙོ་བརྒྱད་པའི་

ཕྱག་ཏུ་བྱུང་བཤེར་ཆ་ཉར་རྒྱལ་པོས་བོད་ཁམས་ལ་དབང་
བསྐྱུར་སྐབས་སྐྱབ་ཆུང་འདི་དང་། ལྷོ་བའི་སྐྱབ་གདུང་

སོགས་གདན་དྲངས་པའི་རྗེས་སུ་བོད་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་རྣམས་འབྲངས་
པའི་ཆོས་འཕུལ་གྱིས་རྟོན་རྣམས་ཁུ་ཁུར་ཐུའི་ལའི་

ཕར་ངོས་གངས་ནང་དུ་སྐས། ལྷོ་བའི་གདུང་ད་ལྷ་དེར་
བཞུགས་ཤིང་། སྐྱབ་ཆུང་འདི་རྗེ་འཕུལ་གྱིས་

གནས་འདིར་བྱོན། མི་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས་དཔོན་ཀྱི་སྐྱབས་ལ་བཤད།
དེས་རང་ཁྱིམ་དུ་གདན་འདྲེན་

པར་བརྩམས་ཀྱང་ཐབས་གང་གིས་མ་རྟུས། འདིར་ལྷ་ཁང་ཚུང་
དུ་ཞིག་གིས་ཞེས་གསུང་བྱོན། ལྷ་ཁང་

བཞེངས་ནས་མཆོད་བཀྱར་བགྱིས། མི་རབས་འགའ་སོག་མཆོམས་སྤྱོད་མ་ལྟོ་
སྤྲིངས་པ་བྱ་བས་ལྷ་ཁང་རྒྱ་བསྐྱེད།

ད་ལྱའི་དོན་འཆང་གི་སྐྱབ་འདི་ཉིད་བཞེངས། སྐྱབ་ཆུང་ལྷ་

མ་གཟུངས་གཞུག་ཏུ་སྤྲུལ། གཞན་ཡང་ཡེ

ཤེས་པ་དངོས་སུ་ཞུགས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོན་སྒྲོ་སོགས་བྲིས་
འབྲུང་གྱི་སྒྲོ་བརྟན་དུ་མ། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱུས་

གྱི་སྒྲུག་སྒྲོ་ཕྱོག་གོ་ཚང་ནས་གདན་འབྲེན་སྐབས་རྗེས་སུ་ཕྱགས་
འབྲངས་པ་དང་། གསུང་བྱོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཅན།

དདུལ་གྱི་བཀའ་འགྲུའ་། བསྟན་འགྲུའ་མཆོལ་བྲིས། ལྷ་ཁང་རྒྱབ་
ལོགས་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་གཉིས་

སོགས་སྒྲོ་གསུང་བྲགས་རྟེན་མང་། སྤར་ནས་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་
གྲིང་གི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོང་འཆང་

གི་དུས་མཆོད་ཆེན་མོ་གཏོང་བཞིན་པ་ལ། མེ་ལུག་ལོར་ཀུན་གྲོལ་རིན་
པོ་ཆེ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོས་

{ @131 } རྩོམ་ཆུང་གི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

སྤྱིན་བདག་གཞན་སྟོའི་འཕྲུལ་སྟོན་ལམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་བཅུགས།

གསུང་ཚཱ་གནང་། གཏོར་རྒྱ་ག་མཛད།

དགེ་འདུན་སྒོར་ཕྱག་གཅིག་དང་ཕྱ་བརྒྱ་འདུས། ལུ་ནག་གི
འཆམ་ཐེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ། ཐོས་དཔོན་པོ་

ལྷ་མོ་གྱིས་ཤོན་ཏུ་ཟེ་ཟེར་བའི་དགོན་པར་གདན་དྲངས། ལྷ
ཁང་དུ་སྒྲོས་བསྐྱངས་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་དུ་

ཕར་འབྱོན་ཚུར་འབྱོན་མཛད། རྒྱ་མི་ཞིག་ཚུས་ཁྱེར་བ་ཐུགས་
དམིགས་ཅིམ་གྱིས་བཏོན། འདི་དུས་སྒྲོན་ལམ་

གྱི་ཚེགས་དབུ་མཛད་སྐབས་ཏེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིག་ཡོད་ན་ལེགས་ཏེ
མི་འདུག་དགོངས་པ་ན། ཚེས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་

མོར་མགོན་པོ་གྲུང་གྱི་གཟིགས་སྒྲུང་བྱུང་། ཕྱི་རྒྱུ་གཟུགས་མི་མཐོང་
བའི་སྐུ་ཏེན་གྱི་བྱུང་ཚུལ་ལུང་བསྟན་

པ་བཞིན་དཀར་ཆག་པད་དཀར་ལྗོན་བཟང་བྱ་བ་ལྷགས་རྩོམ་མཛད་
པའི་བར་ཡང་ཡོད། དེར་སང་ཡང་ལུ་ཀླ

དཔོན་སློབ་སྐྱེས་ཐེང་དང་། དཔོན་ཁྲུ་སྐྱེས་མཆོད་ཡོན་གྱིས་དགོན་
ཆེན་དང་བྱང་འགྲེལ་དུ་སློང་། སློན་

ལམ་ལ་དགོན་སྐྱེས་སྡེ་བཞི་འི་དགེ་འདུན་རྣམས་མཉམ་དུ་འཛོགས།
དགོན་ཆེན་དང་ཚུ་ལུང་དགོན་པ་འི་སློབ་

གཉེར་བ་རེས་མོང་གྱིས་སློན་ལམ་གྲ་སྐྱོར་དང་ཚོགས་སྐྱེད་བྱེད་
པ་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཡོ་ལང་ཆེ། ༩ རག

རུང་ཡར་ལུང་ཐུར་ཆེན་དགོན་དག་འ་ལྟན་བྱམས་པ་གླིང་ནི། ༡
ནག་སྐྱེལ་སྐྱེལ་ཀྱི་ཤོ་སློབ་བཟང་བསྟན་པ་ཆོས་ཀྱི་

ཉི་མས་བཏབ། སུམ་པ་འི་ཆོས་འབྱུང་དུ་དག་འ་ལྟན་ཆོས་སྤྱིང་ཞེས་
འབྱུང་། བར་སྐབས་ཤིག་ནས་འདན་

མས་བབྱང་ཟེར་ཡང་རྣམ་ཐར་དུ་མི་གསལ། ཀྱན་གྲོལ་གོང་མ་དུ་གསལ་
པོ་སློབ་བཟང་རིན་ཆེན་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་

གསེར་དགོན་དུ་ཐེབས། ཚུ་བཟང་བསྟན་པ་འི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གཙོས་
ཆོགས་མང་གིས་ཆོས་འབྲེལ་ཞུས།

དེདུས་ཇག་རུང་དགོན་རྩིང་གསེར་དགོན་གྱི་ལེ་ལག་ཡིན་པས་གདན
སའི་སྟོན་གསན་ཐུལ། མགོན་ཁང་དུ

སྤྱལ་སྤྱོལ་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མཚོའི་ཕྱག་བྲིས་ལྷ་མོའི་ཐང་ཀ
ཡོད་པ་དངོས་སུ་གཟིགས་སྒྲིང་ལ་བྱུང་བས་ཞལ་བཞེས

མཛད། ཉིད་གྱི་སོ་དགྲུ་པ་ལྷགས་སྒྲིང་ལོར་དེར་ཆེབས་བསྐྱུར། ཕ
ཉིན་སོ། འབྲི་གྲུང་ནང་སོ།

ཐང་རིད་གོང་ད་སྤྱལ་སྤྱོལ། ཇག་རུང་ནང་སོས་གཙོས་ཆོ་དྲུག
སྒྲིམ་སྤྱེ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་བསུ་བ་ལུས།

རས་གྲུར་ཆེན་པོ་ཨ་མོ་མཚོར་དུ་འཛིན་པ་དེར་གདན་བྲངས། འབུལ
བ་ཐུལ། ཡས་གཏམ་ལ། ང

ཆོ་དྲུག་སྒྲིམ་སྤྱེ་བཅུ་གསུམ་ཆོད་ན་ཡོད་དུས། ང་ཆོའི་སྒྲིམ་སྤྱེ
ཡ་གྲུལ་ནང་སོ་བཟང་པོ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྒྱལ།

དབང་ལྷ་པ་གདན་བྲངས་ལུགས། རས་གྲུར་ཆེན་པོ་འདི་བཟོས་ལུགས།

ཇག་རུང་པས་ཁྱི་འབྲུལ་བརྒྱབ

ཚུལ་ཏེ་ནང་སྐྱོད་པོ་མཆོད་པོ་དང་མཉམ་པའི་རྟ་དཀར་པོ་

ལ། རྩ་བའི་སྤྱོད་པོ་གཞན་ཡིན་པ་ཆ

འགྲིག་པུལ་ཚུལ་སྐྱོད་པོ་ལུས། ལྷ་མོ་ལ་གསེར་སྤྱོད་པུལ་བ་དངོས་

སྤྱོད་པོས། ལྷ་མོ་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་པོ་དུ

བསྐྱོད་པོ་འཇའ་མོ་དཀར་བུར་ཁྱེད་ལ་འཇའ་མོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་

འདྲུག་དེ་དུས་དེ་སྤྱོད་པོ་དང་གསུངས།

དེ་ནས་ལོ་གསུམ་པ་ཅུ་ཡོས་དུས་འཇའ་མོ་སྤྱོད་པོ་དེ་མོ་ལ་

བསྐྱོད་པོ་དེ་དུས་འཇའ་མོ་དཀར་བུར་ལ་རྒྱབ

འི་འི་རྩ་མོ་ཆེ་མོ་འཇའ་མོ་དཀར་བུར་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་པོ་པས་

ཐར། ཡུང་རྩ་མོ་གསུམ་སྤྱོད་པོ་འཇའ་མོ་སྤྱོད་པོ་པས་

ལུག་ལོར་བྲག་འགག་ཏུ་དཔོན་གསེར་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་གྲིང་བཏབ།

གོང་མས་དགའ་ལྡན་ལེགས་ཆོག་སྤྱོད་པོ་

གྲིང་དུ་བསྐྱུགས། རྒྱལ་ཤི་མིན་ཟེ་བེ། མཁར་གྱི་དཔོན་པོས་ལོག་
སྒྲིབ་ཞུས་པ་ཐབས་མཁས་དང་གྲུབ་

{ @132 } ཚིང་ཆུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

རྟགས་གྱིས་དབང་དུ་བསྐྱུས། བྱམས་སྐྱོ་ཐོག་ཚད་ཉེ་གྲས་མི་
ཚད་ལྷག་ཙམ་གྱིས་བསྐྱོར་བ་བཞེདས། བོད་

མའི་མཛོད་གྱི་བཀའ་བསྟན་གཉིས་གདན་བྱངས། མཚོད་ཇུས་རྣམ་
གྲངས་མང་བ་ཕྱུལ། སུ་མི་ཐེ་བེར་

བའི་ས་ནས་སྤྱན་རས་གཟིགས་གྱི་སྐྱོ་རྒྱ་ནག་ལི་རྟིང་མི་ཚད་
ཙམ་པ་གཏེར་ནས་བྱོན་པའི་ཆུ་ལ་དུ་ཐེབས་པ་གཞན་དུ་

གདན་འདྲེན་པར་བརྩམས་ཀྱང་མ་རྒྱས། རྗེ་འདིའི་བཀའ་དགོན་གསར་
བར་ཆོགས་མེད་དུ་སྤྱན་བྱངས་ཏེ་

རྟོག་གཙོར་བཞུགས། ད་ལྟ་ཡང་འོད་འཕྲོ་ཞིང་འཇའ་ཚོན་འཆར་
བ་སོགས་རྟགས་དང་བྱིན་རྒྱལ་ཆེ་བར་

ཡོད། གཞི་གསུམ་དང་དབུ་ཕར་གྱི་འཆད་ཉན་བཙུགས་དུས་བཞིའི
ཆོས་ཐོག་དང་ཆོས་གྲའི་འགྲིག་ལམ་སོགས་

བཀྲ་ཤིས་སྒྲོམ་དང་། སྤྲུགས་སྤྲུགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་རྒྱུད་
སྤྲུག་དང་། ལྷ་མོའི་དབྱངས་སོགས་རྒྱལ་དང་མཐུན་པར་

མཛད། འབག་འཆམ་ཡང་ཇི་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ། པཎ་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་
ཡེ་ཤེས་ལ་བཅའ་ཡིག་ལྷུས། འདྲུ

ཁང་རྟེན་བཞེངས། གྲུ་ཤག་བཅས་ལྷགས་ཕག་ལོར་གྲུབ། དགོན་
གསར་རྟེན་གཉིས་ཀའི་ཁྲིར་ལོ་ཉིར་

ལྷ་བཞུགས་ཏེ་བཀའ་རྟེན་ཆོད་མེད་པས་བསྐྱབས། ཇི་འདྲི་ཉིད་
ཀྱི་སྒྲོ་བ་ཆུང་ཕྱག་ཅི་སྒྲོ་བ་ཆུང་པ་ཁྲིར་བསྐྱོས།

ཁོང་ལྷ་སྐྱུ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་ལྷན་དང་གྲུ་ཐོག་
མཉམ། དག་བཤེས་བཟང་། ལྷ་རྟེན་གསལ་ཡོན་

ཏན་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་ཞིག་སྟེ་འཆད་ཉན་དམར་བས་འཕེལ་
རྒྱས་བྱུང་། དོན་ཆོད་པར་བསྐྱུང་མེད་གི་སྤྲུག་

དེ་མཆིང་བླ་མ་དགོན་པ་རྙིང་པའི་གྲ་རྒྱུན། དཔེ་གནས་དུ་
མར་གྲུབ་པ་ཆེ་དང་བརྟམས་པས་རྟོགས་པ་བརྟེས།

ཞིང་མགོན་པོ་དངོས་སུ་འཁོར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སོང་
ནམས་དབང་ཕྱག་རྟེན་ཡོན་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་འབྲུངས་

པས་སྟོང་ཡོན་ཞབས་རྩུང་དུ་གྲགས། དར་རྒྱས་ནོ་མིན་ཉན། སུམ་
པ་མཁའ་མེན། གྲུན་མཁྱེན།

འཇིགས་མེད་ཞབས་སོགས་སྤྱི་མ་མཐུ་བསྟེན་ནས་མདོ་རྒྱུད་མན
ངག་གི་གཏེར་དུ་གྱུར། ཁྱིམ་ལོ་ཉི་ལུ་ལྷག

བཞུགས་པ་འཛིན་གྲུ་འོག་མར་བསྐྱས་གྲུ་ཆེ་ཆུང་། རྩོད་གསུམ་
སོགས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཚན་འགའ་བཅུ་གསུམ་།

རྒྱལ་ཁོངས་གྲྭ་ལོ་གཏོང་ཐེབས་པའི་རྒྱལ་ཁོངས་འཕུལ་ཆོས་གསལ་
འདོན་དུ་བཅུགས་ཏེ་ཞལ་འདོན་གཞན་མི་ཆོག་

པ་བྱས། འདྲུལ་ཁྱེད་མོར་བྱ་འདུག་གསར་དུ་བསྐྱེད། ལོགས་གྲིས་

སྐྱུ་མངས་རྒྱས་སྟོང་སྒྲ་མོགས་བཞེངས།

གྲགས་སྤོང་གཉེར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆའི་དོན་དུ་ཆོ་ལྷ་རྣམས་
གསུམ་ཀྱི་སྐྱེ་བརྟན་བསྐྱེད་པ་དུ་མ་བསྐྱེད་པས། འཆད་

ཉན་ཡུན་རིང་མཛད་པས་དགོ་བཤེས་ཐོན་པ་མང་། ལྷན་པས་ཞིག་དང་
རྒྱས་ནི་མོན་ཉན་ལ་ཆོས་གསལ་པར་

ཐེབས་ཏེ་གསན་འཕྲོ་ལ་གཤེགས། གཏུང་ལྷགས་ལ་སྦྱངས་པར་རིང་
བསྐལ་དཀར་སྟོན་མང་དུ་བྱོ། དྲགས་

པོ་སྐྱུལ་སྐྱུ་ཀྱབ་གྲོ་མོ་མོ་ཉན་སྟེ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་སྟེ་
མཚོ་བསྟན་འཛིན་ཚེས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་ཨ་ལག་ལ་གྱུང་ལ
འཁྱུངས། དར་རྒྱས་མོ་མོ་ཉན་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟན། དཔེ་ཚན
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དཔལ།

ལྷན་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལ་གཏུགས། མདོ་རྒྱགས་ཀྱི་གསན་བསམ་སྐྱེ་ཆེར་
མཛད། འདི་ཀའི་ཁྲིར་བཞུགས།

སྐུ་མཁའ་ལྷོ་འཛིག་མེད་སྐྱེ་བའི་ཉི་མ་གདན་དྲངས་ཏེ།

ཉིད་གྱིས་གཙོ་མཛད། རྒྱ་རྟོག་སྒྲིན་ལམ་ལྟུན

གྲུབ། སེར་རྩུང་དགོན་པའི་སྤྲ་མ་རག་དབང་ཚུ་ལ་ཁྲིམས། ཏེ
ཐུང་དགོན་ཆེན་གྱི་སྤྲ་མ་ཁྲི་གདན་ཟུང་།

མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་གི་སྒྲོབ་དཔོན་དོན་གྲུབ་བཟླ་ཤེས་སོགས་སེར
སྒྲུ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་གིས་རྟོར་འཕྲེང་དང་གྱི་ཡ

{ @133 } ཙོང་ཚུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤམ་པ།

སྒྲུགས་པའི་དབང་ཡོངས་རྫོགས། ཞོར་ལ་སྒྲུབ་ཐབས་རིན
འབྱུང་། ལྷོ་བྲག་སྒྲན་བརྒྱུད་གྱི་རྩེས་གནང་།

སོགས་གསུམ། ས་ལམ་རྣམ་བཞག་ཀྱང་ལྷགས་རྩོམ་ཞུས། སྒྲུབས
རྩེ་མཚོ་གནས་འདི་ཀར་རྒྱུད་གྲྭ་གསུམ་

འདེབས་མཛད། དེར་བཅའ་ཡིག་ཀྱང་བཞག་བ་རི་དོན་གྲུབ་བཟླ་ཤེས་
སྤྲ་མར་བསྐྱོ་བཞག་གནང་།

ཁོང་གིས་དང་པོར་དགོངས་པ་ནན་ཏན་ཞུས་ཀྱང་། རྩེས་སོར་

ཐུང་གྲ་དེ་ཉིད་ཆོས་འཁོར་ཉམ། གྲུབ་སྦྱོང་།

སོགས་གང་ཅད་ནས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་བྱུང་བས།
དགེ་བ་ཞེས་པ་ཡང་ལྷག་པར་རྫོགས་པ་འཕེལ།

ཏེ། རང་རེའི་ས་ཆར་རྒྱུད་གྲུའི་འགྲིག་ལམ་འདི་འདྲའི་ཆོད་
ལྷན་ཡོང་བ་མེ་འཇམ་དབྱེངས་བཞད་པ་ཁོ་ནའི་

བཀའ་ངེན་ཡིན། རེད་ཀྱང་སྤར་ཡིན་ན་གཅིག་ལྟར་དགེ་སྦྱོར་ཞིག་
བྱེད་ཅིས་ཡོད་ཀྱང་དཀྱིལ་གྱི་བར་དུ་དགོངས།

པལ་རྒྱུ་མིག་གསུངས་ཏེ་ལོ་བཅོ་ལྔར་གྱི་མཛད་སྒྲུང་། སྤེལ་
སྤུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་མཚན་ཟེར་བ་དབུས་ཀྱི་རྒྱུད་མཛད་དུ་

སོང་ནས་དབྱངས་དཔོན་བྱས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་སྒྲ་མ་རྒྱུད
མཚོད་དང་འབྲེལ་བའི་འཆད་ཉན། བདེ་གསལ་ད

འཇིགས་གསུམ་གྱི་ཆོ་ག་སྤྱོད་ཐོག་ཐོག་རྒྱལ་ཆོན། གཏོར་ཆོན་གྱི་
དབྱུངས་རོལ་ཐོགས་སྐྱེད་སྐྱེད་ལུག་

ལེན་ཞིབ་བཏོད། ཀུན་མཁྱེན་མཆོག་དང་པོར་འདིར་ཐེབས་དུས་སྐུ
དངོས་དཔོན་གཡོག་ཉིང་བསྐྱུས་སྡོན་ལ།

ཐེབས་པོ་ཁལ་རྟུ་རྟེས་ལུས་བརྒྱབ་པ་རྒྱ་གོང་ཞིག་ཏུ་ཞག་བབ
བྱས། མཚན་མོ་ཆར་ཐོག་བརྒྱབ་པར་ཉིད་ལ།

གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱི་ཉིན་ནམ་ལངས་དུས་གོང་ཐམས་ཅད་ཚུས་
ཁྱེར་བའི་ལུ་ལ་ན་གནས་ཆར་ཁང་བ་གཅིག་པུ།

ལུས་པའི་གྲུབ་རྟགས་བསྟན་པས་གསང་ནམ་ལས། ཚུ་གྲུང་
འཁྱུགས་པས་འདབས་འབྲེལ་གོང་ཁྱེར་ཆེ། །

བཅོམ་པའི་ཁྲོད་ནས་ཉིད་ལ་སྐྱབས་འཛོལ་རྣམས། །ཉེར་འཛོལ་ས་
གོལ་སྡོད་བཅུད་རྟེན་འབྲེལ་ལ། །

མངའ་བསྐྱར་ནམ་ཡང་བསྐྱེད་མེད་སྐྱབས་ཀྱི་མཆོག་ །ཅེས་གསུངས་
སོ། །འདི་སྐབས་དབུས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་

གྲགས་ཆེན་མང་བས་སློབ་གཉེར་གིན་ཏུ་དམར་བ་བྱུང་། སྟོང་
ཡོན་སྐུལ་སྐྱེ་རྒྱུ་མཁན་པོ་ཨ་ལག་ཤེས་པ་གི།

སྐས་སུ་འཁྱུངས། སྐྱ་གཞོན་ལྟ་ནས་ཡི་གེ་དང་རིག་གནས་མཐའ་
དག་བསྐྱབ། དབུས་སུ་བྱོན་ནས་དབུ་

ཕར་སོགས་གཞུང་ཚན་དུ་མར་སྐྱེས་ཤིང་། གྲོང་རྫོང་སྤྱོད་མ
སོགས་ལས་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གསན་པ་རྒྱ་ཆེ། ཨ།

ལག་ཤེས་ཀྱི་དགོན་པ་བཏང་། ཐུའུ་བཀྲའ་རིན་པོ་ཆེས་ལྷ་
བཙུན་པ་རྒྱུ་ཏ་ཞེས་བསྐྲུགས་བཞེད་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་

ཁྱིམ་ལོང་གཉིས་གསུམ་ལས་མ་བཞུགས་ཀྱང་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱི་
རྒྱས་དང་འགྲིག་ལམ་ལ་དག་ཐེང་། འཆད་ཉན་

གྱི་རྟིང་བསྐྱེད། ཚུལ་མཐུན་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་གཟེགས་
བསྐྱེད་དང་། ཚུལ་མཐུན་ལོག་སློབ་མཁན་

རྣམས་ལ་ཚིག་འཛིན་གང་དྲག་གནང་བས་ཕྱིས་འབྱུང་མིག་རྒྱེན་
ལ་ཕན་པ་འོས་སྤྱོད་ཆེ་བ་བྱུང་། དྲགས་པོ་སྐྱོ་

འཕྲེང་གསུམ་པ་སློབ་བཟང་ཚོས་དར་རྒྱ་མཚོ་ཁྱིམ་བཞུགས། འདི་

པ་ཚུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་ཚེར་འཁྲུངས་ཤིང་།

མཁུན་རབ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བས་སྤྱི་སྒོས་ཀྱི་དོན་ལ་ཐུགས་
དཔྱོད་ཞིབ་པ་ཞིག་ཡིད། དར་རྒྱས་ནོམོན་ཉན་

ཀྱི་སྤྱལ་སྐྱེ་ཐོ་ཡོན་འབྱུང་གནས་དར་རྒྱས་ཀྱིས་ཁྱིལ་ཡུན་རིང་
བཟུང་ཞིང་རྒྱུན་ཇའི་གཏོང་ཐེབས་སྤྱོད་འཇགས་

གནང་། ད་ལྟ་ལྟར་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་ཚེ་རྒྱུང་སྤྱལ་
སྐྱས་ཁྱིམ་ཇོང་བཞིན་པ་ཡིན། དགོན་འདིའི་ཁྲོད་ནས།

ཞེལ་དཀར་དང་འབྲས་སྤྲངས་འདྲེལ་བ་མཁན་པོ། སེར་བྱེས་མཁན་
པོ་ལྷ་གཤམ། སྤོ་མཁན་པོ་ལྷ་རམས་

{ @134 } ཅོང་ཚུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤམ་པ།

པ་གྲགས་པ་ཆོས་དར། ཁལ་ཁ་ཏུ་ཁུ་རེའི་སྤྱ་མར་སྤེལ་
གཞུང་ནས་བཏང་བ་ལྷ་སྤྱ་རམས་པ་ཆོས་དར། དེ་

ཉིད་ཀྱིས་སྤྱེའམ་དུས་འཁོར་སྤྱ་མ་ཡང་གནང་། གསེར་ཁོག་ལ་ཁ

གྲ་ཚིང་གི་སྤྲ་མ་བ་རྩ་ལྟ་རམས་པ་བྱམས

པ་དྲ་མཁན་ཆེན་མོ་མེན་ཉན་གྱི་དགོན་པའི་སྤྲ་མ་གྱང་ལྟ་རམས
པ་དང་། ཨ་ལག་ཤ་དགོན་པ་ཤར་རྒྱབ་

གཉིས་དྲ་མར་གི་ཡུ་མོན་གྱི་དགོན་པ། ཏེ་བྱང་དགོན་ཆེན། སེར
རྩུང་ཆུ་ལྷུང་བཅས་ཀྱི་ཁྲིར་བཞུགས་

པ་འཇའ་མོ་སྤྲ་མ་སོགས་མདོ་དབུས་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་དུ་མའི་ཁྲིར
ཐེབས་པ་འགའ་དང་ལྟ་རམས་པ་ཉི་ཤུ་སྟོར་བྱུང་།

འབྲས་སྤྱངས་དགེ་བཤེས་ལྟ་རབ་འབྱམས་པ་སྟོ་བཟང་དར་རྒྱས་
མིང་བཏགས་ཆེ་ཁག་མ་བྱས་གྱང་སྟོབ་གཉེར་

བཟང་བས་སྟོ་ཕྱོགས་བྱགས་མཉེས་ནས་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་འགོ་
བར་བསྐྱལ་། རྟེན་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་

ཕྱོགས་བྱགས་མཉེས་ནས་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་འགོ་བ་བསྐྱལ་། རྟེན་
སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་

ཕྱིས་ཀྱི་དངོས་སློབ་དཔལ་འཛིན་ལ་བསྟན་ཟེར་བའི་གྲགས་ཆེན་ཞིག
ཀྱང་བྱུང་། དེའི་ཆོས་དཔལ་འཛིན་གྲགས་པ།

འདི་ལས་ཨ་རིག་སྟན་གྲགས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིས་བསྟན་བཤམས་དཔལ་འཛིན་གྱི་
གྲོས་ཀྱི་དཔལ་འཛིན་རག་དབང་ལྟན་

ཆོག་སྟེ། སངས་རྒྱུས་འཕྲིན་ལས། ལྷན་ཆོག་ལོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་
མཐུན་བར་མ་འདིར་ཐེབས་སྐྱབས་

ཞབས་ལྷིང་ཁྱིད། བཟླ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཆོས་གྲུང་ཞུགས། འཛིན་
གྲྭ་གཅིག་པའི་སློབ་གཉེར་པ་ཤིས་ཀྱིས་

དཔལ་འཛིན་ལེ་ཤིས་བསྟན་འཛིན་མདོ་སྟགས་གཉིས་ཀར་མཁས་
ཤིང་ཉམས་ལེན་བཟང་བས་གཤེགས་སྐྱབས་

ཐུགས་དམ་མདོན་ཆོན་ཅན་ལ་བཞུགས། མདོ་སྟགས་རིག་གནས་ཐམས་
ཅད་ལ་མཁས་པའི་ཆོད་དུ་བྱེད་པ་

དཔལ་འཛིན་འཛིན་མདོ་སྟགས་སོགས་བཟླ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་དགེ་བཤམས་
གྲགས་ཅན་མང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་

པའི་མེ་ལུག་ལོར་ཚོས་སྒྲེ་བཏབ་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉེར་གསུམ་པ
བྱ་འདིའོ། །པ་སྒྲོམ་ཚོས་ཀྱི་རྩོུ་ལ་པ་སྒྲེ

སྒྲར་བ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་པ་སྟེ་རབ་རྒྱས་དགོན་ནི།
ཕ་སྒྲེ་ཚོ་བའི་བླ་དཔོན་ཟུང་འབྲེལ་སྒྲར་བའི་

ནང་མོ་རིམ་བརྒྱད་ཀྱིས་བྱེད། སྒར་གྲུ་བ་རྣམས་ཇག་རུང་
དགོན་པའི་བླ་རྒྱུན་ཡིན་ལ། བར་སྐབས་ཞིག་པ་སྟེ་

ནང་མོ་དཔལ་བཟང་གིས་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་སྒྲིང་ཚུགས་བཟུང་། ཀུན་
གྲོལ་གོང་མའི་སྒྲུལ་སྒྲུའི་དོགས་གནས་ཏེ་

ཟུང་སྒྲུགས་སུ་འཁྲུངས་པ་རག་དབང་ཚོས་འཕེལ་རྒྱ་མཚོ་
བླ་མར་བླུས། དེའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་འཇའ་སྒྲུའི་ཚོ་བར་འཁྲུངས་

པ་སྒྲོ་བཟང་བ་ཉད་སྒྲུབ་ཉི་མ། གསེར་དགོན་དང་དབུས་སུ་བྱུགས་
གཉེར་གནང་། མཁས་བཙུན་བཟང་

འཛོམས་སུ་གྲགས། སྒྲུ་འབྲེང་གསུམ་ཙམ་ཕེབས། པ་སྟེ་ནང་མོ་

མེད་གཟེར་བའི་ཚོས་སྤྱི་མཁའ་ཀྱི་མཁའ་ཀྱི་

ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་སྐྱེ་ག་ཞེས་པའི་ཐོད་རྩལ་ལ་ཨ་ཡིག་རང་བྱོན་
བྱུང་བས་ཐམས་ཅད་དང་དེ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་བྱས་པ་ལ

མཁའ་པོ་ཚོར་དུ་གྲགས། གསེར་དགོན་དང་དབུས་སུ་ཐེབས། གློང་
རྩོད་སྐྱེ་མ་སོགས་ལ་གཏུགས། ཟབ

ཚོས་མང་དུ་གསན། སྐྱེ་ཚེ་ལ་བོར་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་
གཞོལ། དེའི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་དཔོན་སློབ་གསེར་ཁང

བས་ཐག་བཅད་པ་ད་ལྟ་སྐྱེ་འབྲུམ་དུ་བྱགས་གཉེར་གྱི་སྐབས་སོ།
།དགོན་འདིར་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན།

འཛིགས་བྱེད། ཀྱན་རིག་གནས་བརྟན་མཚོད་ཚོག་སློན་སྤྱོད་བསྐྱེད་
གསོ། འཆམ།

གཏོར་རྒྱལ་སློན་ལམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་ངོས་གཙང་ཞིང་། ལ་གོང་མ་
ཚོན་པོའི་ཞབས་བརྟན་གྱི་དགོན་པ་

ཕོག་དངུལ་ཅན་གྱི་གྲགས་ཡིན། སྤུ་བཀྱན་རིན་པོ་ཆེ་ཁྱིམ་
བཞུགས། སློབ་ཚུང་དུ་པ་སྟི་ཞབས་དྲུང་བསྐྱོས།

{ @135 } ཅོང་ཆུང་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤའ་པ།

༥ སྤང་ཤུག་དུ་སྟག་ལུང་དགོན་དགའ་ལྡན་དམ་ཆོས་གླིང་ནི།
རྟ་ནག་སྤྱལ་སྤྱུ་ཀུ་ཕྱི་སློབ་ཟུང་བསྟན་པ་ཆོས་གྱི་ཉི

མས་བཏབ། འདི་འོ་མ་རྟ་ནག་པ་ཀུན་དགའ་རྣམ་སྲས་ནི་པཎ
ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཅུ་མོའི་སྤྱི་པར་གྲགས།

བཀྱ་ཤེས་ལྟན་པོར་སྤྱང་བ་མཛད། པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི
དངོས་སློབ་ཐུགས་ཟེན་ཡིན་ཞིང་དེའི་བཀའ་ལྟར་

ཨ་མདོར་བྱོན། འབུམ་གླིང་གི་བྱམས་སྤྱུ་ཆེན་མོ་ལ་གསེར་ཆབ་
གསོལ། རྟ་སྟག་ལུང་དགོན་པར་མཛན་

ཉིད་བཅུགས། དེར་གཤེགས་པའི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཀུ་ཕྱི་འདི་ཉིད་ཡིན་
ལ། ཁོང་བྱ་ཁྱུང་ཉི་འདབས་མདོ་བཞེས་

པར་འཁྲུངས། སྒོ་མང་དུ་སྒྲོབ་གཉིར་དང་། ངམ་རིང་དུ་གྲ་
སྒོར་མཛད། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་སྤྲལ་ས

པ་སྤྲ་མར་ཕེབས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ལུང་བསྟན་བཞིན་མདོ་
སྤྲད་དུ་བྱོན། ཉན་སྟག་ལུང་། མཆོད་

ཉེན་ཐང་། སེམས་ཉིད་དགོན། ཏེ་ཐུང་དགོན་ཆེན་ཆམས་ཀྱི་སྤྲ་
མ་མཛད། ཇག་རུང་གི་ཡར་ལུང་

དགོན་དང་། ཆོས་སྡེ་འདི་ཉིད་བཏབ། དགོན་འདི་གཉིས་ཀྱི་མཆོད་
གཞིས་ཆེད་དུ་རྒྱ་ནག་ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན།

བདེ་སྦྱིད་རྒྱལ་པོས་གཟིགས་པ་ཆེ་བས་ཕོ་བྲང་ནང་གི་ཆ་
ཀླན་བའི་སྤྲ་མ་མཛད། སྤྲ་ཕྱིར་བོད་དུ་ལན་བཞི།

རྒྱ་ནག་ཏུ་ལན་བཞི་ཕེབས། དགོན་ལུང་ཁྲིར་བཞུགས། གསུང་
ཚོམ་དང་ལུང་བསྟན་འགའ་ཞིག་སྒྲུང་།

དེའི་སྤྲལ་སྤྱོད་བཟང་ཆམ་རྒྱལ། དེའི་སྤྲལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་
སྤྱོད་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན། དེའི་སྤྲལ་སྤྱོད་སྤྱོད་

བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་གྱི་མདུན་
ནས་དགེ་ཚུལ་སྒྲིབ་དུས་རིམ་གྱི་སྒྲོ་བཟང་བྱུང་

བསྟན་ཆུ་མཚོས་གཙོས་དགོན་པའི་ལས་སྟོན་སྟོན་ཆེན་ཕུལ་ཚུལ་
ཡོད་པ་སྟག་ལུང་དཔལ་ལྡན་བྱུང་བསྟན་ཆུ་མཚོ་

པ་ཡིན་ལ། ཁོང་གིས་སྟེ་བཞི་འི་དཀར་ཆག་ཀྱང་བརྩམས། སུམ་
པས་རྟོག་སྒྲུལ་སྒྲུལ་བཏབ་རྩེས་སུ།

ཨེ་རྟེན་ཆོས་རྩིས་ཀྱིས་བསྟན་དར་བས་བསྐྱུང་བར་གསུངས་
ཤིང་། འདིའི་སྒྲུལ་སྒྲུལ་གྱི་རྒྱུ་རྩུ་སྒྲུལ་འདི་དངོས་

སྟོབ་དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་བཞུགས་པ་མཁན་ཆེན་གྱི་བཟང་བྱུང་བསྟན་
ཆུ་མཚོ། དེའི་སྒྲུལ་སྒྲུལ་གྱི་བཟང་འཇམ་དབྱུངས་

ཆུ་མཚོ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་དེའི་ཕྱོད་ལ་ཁྲི་ཆེན་ཆང་ཟེར།
གཉིས་ཀའི་འཁྱུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་དཔལ་ལྡན་པས་

བསྐྱེད་པ་སྒྲིབ་། ༎ འབྲི་གུང་དགོན་དགའ་ལྡན་ལེགས་བཤད་གླིང་

ནི་སྒྲུབ་འབྲི་གྲུང་གི་འབྲུལ་སྤྱད་པ་ཞིག་གི།

གཞི་དགོན་ལུང་རྒྱབ་ངོས་རོང་བོ་ཟེར་བའི་ས་ཆར་ཆགས་པ་ནང་
སོ་བཟང་པོ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གཞིས་རྒྱ་དམག་གིས།

བཅོམ་ཆོ་གཞི་སྤང་བཟང་པོ་རིན་ཆེན་གྲོས་ནས་ཇག་རུང་སྤྲད་
དུ་འོང་བ་དེས་བཏབ། ད་ལྟ་ཡང་ཆོས་སྤྱོད་ཨ།

ཕྱི་མ་བསྟོན། ༎ དེ་བཞུགས་དགོན་ཆོས་འཁོར་དར་རྒྱས་གྲིང་ནི་ཨ།
འོད་རབ་འབྱམས་པ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོས།

བཏབ། ༎ འབྲུག་སྤྲུག་གི་བགྲ་ཤིས་ཆོས་གྲིང་ཨོར་སོ་དཀར་བཅུ་
བསྟན་འཛིན་བཟང་པོས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས།

པའི་ས་བྱ་འོར་བཏབ། སྤྱི་ཞབས་རྒྱང་བསྟན་པ་འོད་ཟེར་
གྲིས་ས་ལུག་འོར་བཏབ་པ་བགྲ་ཤིས་ལུང་བའི།

སྤྱབ་སྡེ་རི་བོ་དགེ་འཕེལ། ༎ རྒྱལ་དབང་གི་དངོས་སློབ་འགག་
ཤིང་རབ་འབྱམས་པ་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོས་བཏབ།

པ་རྒྱལ་གདོན་ཚེས་འཁོར་དར་རྒྱས་གླིང་། ཕྱིས་སུ་བྱུང་
བཀྲ་ཤིན་པོ་ཆེ་ཁྲིར་བཞུགས། དགོན་སྡེ་རྒྱུ་ཡི

གནས་གཟིགས་དང་འབྲུབས་ཐེབས་ལྡན་པ་གོད་གནང་བ་བཞིན་སྒྲ
བྲང་གི་ཁང་སྒྲོར་དང་། འདྲུ་ཁང་དབུས་

འབྲུབ་། ཐེན་པ་ད་གྲོ་ཐོག་ཅན། ཚེས་རྩ་སྒྲོ་ཁང་རུང་ཁང་
བཅས་བསྐྱབ་ཅིང་། འདྲུ་ཁང་ལོད་གྲི་གྲུན་བཅུ

{@136} ཅོང་ཆུ་འི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

དུག་ལ། རྗེ་ཉིད་གྲི་འཁྱུངས་རབས། བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་
རྒྱས་སྟོང་། ཀུན་རིག་གི་ལྷ་ཚོགས།

རས་བྱིས་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། སྤྱན་རས་གཟིགས་གྲི་རྣམ་ཐར།
རྒྱ་མཐོངས་སུ་བྱུབ་དབང་། རྒྱན་དུག་

མཚོག་གཉིས། རྗེ་ཤིན་པོ་ཆེ་སོགས་སྒྲ་བརྒྱད་རགས་རིམ། གྲུབ་
ཐོབ་བརྒྱད་ཅུ། གནས་བརྟན་བཅུ

བྱུག་སྒྲུག་ཏུ་ཆོད་པ་གཞི་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིལ་བཞུགས་པའི་ལི
སྒྲིལ་ཉིད་ཀྱི་དབུ་ལྷ་གོས་ཤིང་བཞུགས་གདན་

རྒྱུ་ལོ་ལ། གསེར་གོས་སྒྲིལ་གསེར་ལས་བསྒྲུབ་པའི་མཚོན་ཇུས།
བཙན་ཁང་ནང་མར་རྒྱལ་པོ་སྒྲིལ་པའི་འབག་

སྒྲིལ་མི་ཆོད་ལོང་བ་མན་རག་བཞིན་ཀྱི་གཟུངས་གཞུག་ཅན། སྒྲིལ་
ལས་ལ་བཀྲམ་རྒྱུ་འི་བྱམས་པའི་གོས་སྒྲིལ་ཆོན་

མོ། དགོན་ལུང་གི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་ཀྱི་འཆམ་གསུམ་འཇུགས་མཚན་དེ
བཟང་གོས་ཀྱི་འཆམ་ལ། ཞལ་འབག་

དང་ཕྱག་མཚན། ར་ཚུལ་ཀྱི་ཐེབས་རྒྱུ་མི་ཚུང་བ་བཞག་
ཆོས་གྲུ་གསུམ་ཚུགས་སྒྲིལ་པས་འཇོན་གྲུ་མོ་མོར་བཅི་

བཞག་གཞན་པའི་མཇུག་ཏུ་དམ་བཅའ་འཇུགས་ཏེ་ཉིད་བཞེངས་
སེམས་བསྐྱེད་དང་ཆོས་འཁོར་ཀྱི་བཞུགས་

གཞན་ཏེ་རྒྱལ་འཇུག་གཉིས་བཞུགས་གཞིན་ཆོང་མར་ཞལ་མཉམ་གསུང་
རྒྱུ་ཡོད་པས་དཔོན་སྒྲིལ་ཆོང་མས་ཁུར་

འདོན་མཛད། མཇུག་ཏུ་བསྟན་འཕར་མ་གསུངས་ཏེ་རྟོན་འབྲེལ
བསྐྱིགས། བོད་མར་མཁུན་བཅུག་སྟེ།

དགོ་ཚོགས་གྲིང་ཞེས་པའི་པོན་བསྐྱུལ། སློབ་ཚུངས་ཏུ་འདན་མ
སྤྲོ་མ་དང་། དེ་ནས་མར་ཚང་ཚོས་ཇི་སྟེ།

བཟང་བསོད་ནམས། ཏུ་ཀྱ་ཚོས་ཇི། ཨེ་མེན་རབ་འབྱམས་པ་མཚོག
ལྷན་གྱི་མཚོ་རྒྱམས་རིམ་པར་བསྐྱོས།

འཆད་ཉན་ལེགས། རྟེན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གྱི་ཐེབས་སྐྱབས་སྒྲི
འབྱམ་ནས་ཐུག་བཏེགས་ཏེ་བྱི་ལིང་མཁར་དུ།

བཞུགས་ཀྱི་དེ་ནས་ཐུན་གྲང་ཡེའི་མཁར། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཚུ་པར
ཁའི་བྲག་སྤེབས་སུ་དམར་གཙང་སྤྲོ་ཆེན་

བཞུགས་ཀྱི་དེ་ནས་ཀོན་ཏི་ཙྱི་ཙྱི་ཚུའི་ཟབ་རིང་བརྒྱུད་དེ་ནེམ
བེ་མཁར། དེ་ནས་ལོ་བཞིང་།

དེའི་ཉིན་མོག་པོས་ཐང་གི་རི་ཏ་པ་བཟེར་བའི་བིང་ཀྱ་ཤན་གྱི།

ལ་རིང་པོ་ཐོན་ཏེ་མར་བབ་འཕྲལ་བེད་ཀྱ་ཞེས་པར

བཞུགས་ཀྱི་ཏའི་ཏུང་དུ་འཇུ་ལག་གི་ཚུ་ཆེན་བཟའ་ཏེ་ཉོ་ཅོའུ་ཡི།
དེ་ནས་ཐོད་ཇོ་ཡེ། དེ་ནས་ས་གཞི

དམར་ངམ་གྲོག་སྤྲུགས་རིང་བ་བརྒྱད་ཟུང་ཤན་སྤྲུག་ལུང་གི་བྲེ
མ་ལས་སྒྲི་དང་། ཀྱ་སྤྲུབས་ཐོད་ཟེ་སོགས་ཀྱིས་

བསྐྱུས་ཏེ་གྲོང་ལིང་མཁར། དེ་ནས་ལུང་པ་དོགས་པོ་ཞིག་བརྒྱད
ཀྱན་གྲོལ་ནོ་མོན་ཉན། བྱར་ཆེན་དགོན་གྱི

ཞབས་དྲུང་ནང་སོ་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ་ཕིང་ཆིང་རྩ། དེ་ནས་

སྤྲུག་ལུང་དགོན། འབྲི་གྲུང་དགོན།

རྒྱ་ཡག་དགོན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ་ཟུང་ཤན། དེ་ནས་ལ་ཆུང
ཞིག་དང་། སྤེ་གྲོང་འཐོར་ཅོམ་ཡོད་པའི

འགྲམ་བརྒྱད་ཁྲང་གོ་དེ་ནས་ཐང་ཆེན་པོ་བརྒྱད། ལ་ཆུང
དང་། གཙོང་རོང་དོགས་པོ་ལ་བྱས་སན

ཡན་ཐིང་། དེ་ནས་ཆུ་མེད་པའི་ཐང་བརྒྱད་རྩ་མོ། དེ་ནས་ཏེ
རེ་སུ་ཞེས་པ། སོག་པས་ཐེ་པེར་འབོད་

པ་བྱེ་ཐང་ཆེན་པོ་བརྒྱད། ལྷགས་རིའི་ཕྱིར་བོན་ཡིན་པེར
ལྷ། ས་འདི་ཚོང་འདུ་དང་ཨ་ལག་ཤག་ཉིས་ཀྱི

ས་མཚམས་ཡིན། དེ་ནས་བྱེ་ཐང་མང་པོ་བརྒྱད་ཨེ་ཁོ་ཏོ་ལོན།
ཨེ་ལེ་སུ་ཉོ་ཏོག་དེ་ནས་ཤིན་རྩུ་

བསྟོད་དགའ་བའི་ཨེ་ལེ་སུ་ཏ་བ་ཞེས་པའི་བྱེ་མའི་ལ་ཆུང
མང་པོ་བརྒྱལ་ཏེ་ཡེ་ཁོ་བྱང་གོ་དེ་ནས་རྩུ་ལན།

ཉོས་བྱེ་ཏོ་ལོན། ཉོ་ཡོར་ཉོ་ཏོག་ཨེ་ལོན་ཉོ་ཏོག་ལྷགས་རིའི་ཕྱི་མ
བྱེ་མུར་རྩུ་ལ་ཀ་ཞེས་པ་ནས་བོན་ཐང་

{0137} ཚོང་ཆུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

ཆེན་པོ་བརྒྱད་པིན་ཆིང་རྩུ། དེ་ནས་ཉིང་ཤམ་ཁར། དེ་ནས་

མ་ཆུ་ཁར་ཐེབས་གསུངས། རྩུ་ལྷ་ལར།

མཆོ་སྒྲོན་པོ་རོ་ཚུ་འགག་ནས་རིམ་གྱིས་ཕེབས་ཏེ་ཡོ་ལེ་བྱ།

ལྷོན་ཤིང་གཞམ་ལ་བསྟེགས་པ་འདྲ་བའི་ནགས་རོང་།

བརྒྱད་ཆ་གན་ཐོ་ཁོ། རི་ཀླང་ཀུན་ལྷགས་རིས་སྒྲེལ་བ་རྒྱུ་རི་

ལྷགས་རི་ཕྱི་མའི་ནང་བརྒྱད་གོ་ཀྱ་མཁར་ནས་ཟན་

ཉེན་ཇིང་གི་མཁར་གྱི་བར་གྱི་ཡུལ་གྱུ་ཕལ་ཆེར་སྤང་དང་།

ལྷོན་ཤིང་། ཟ་ཤིང་མེ་ཏོག་ལེགས། སྐྱེ་འབྱུང་།

ཟི་ལིང་མཁར། སྤྱ་ཆེན་དང་ཉེ་བའི་ཕྱི་ཀླང་ཡི། བྲན་འབེ་

མཁར། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཟམ་པ་རིང་པོ་དང་།

བཅས་པའི་ཆོང་འདུས་ཀྱི་ལམ་སྤང་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལོ་བཅིང་།

དེ་ནས་ཟབ་ཅིང་རིང་བའི་དབྱུ་འཕྲང་ཆེན་པོ་

བརྒྱད་མེ་རི་ཏི་དྲུང་། ཏེ་ཐུང་ནང་སོ་བཟོད་པ་རིན་ཆེན་དང་།

དཔོན་པོ་ཤེས་རབ་གྲགས། སེར་ལུང་དགོན་

པ། ཏེ་ཏི་དྲུང་དགོན་པ། ཆོས་རྒྱུ་སྐྱབས་ཡོན་མཆོད་བསྔོས་ས།

པས་འབྲུལ་བ་ཕྱལ། དེ་ནས་ཚུ་ཆེན

པོའི་ཟམ་པ་བགྲོད་པའི་ཉེ་འདབས་རྟ་འང་མ། ས་མདོག་དམར་ཞིང་
ངམ་གྲོག་སྤྲུགས་རིང་བ་བརྒྱད་གྲོང་ལིང

མཁར་གྱི་ཉེ་འདབས། དེ་ནས་ཕིང་ཉིང་ཆང་། གྲོང་ཁྱེར་ཆེན
པོ་ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་བའི་ཉེ་འགྲམ་ཟན

ཡོན་ཙང་དུ་དོ་ཁྱི་ཞིག་འདུག་པའི་སྤྲོང་ནས་སྤྱན་རས་གཟིགས།
ཀྱི་རྗེས་གཞང་བྱས་གསུངས། དེ་ནས་ལམ་བར

དུ་ཤིང་གི་སྒོ་དང་རིའི་ངོས་ལ་འོབས་ཆེན་པོ་བཞུར་ཅིང་
གཡས་གཡོན་གྱི་རི་རྩེར་ལྷོན་ཤིང་བྱར་བལྟ་བ་ལྟ་བུ།

རི་སྐལ་འགར་ནགས་ཚལ་ཡོད་པའི་རྩ་བཟང་ཞིང་ཚུ་མེད་པའི་
སྤྲུགས་བརྒྱད་ས་ཁད་ཡངས་པ་ལན་རྒྱུ་འི་ས་ཆར

གཏོགས་པ་ཡུང་ཐའི་ཆིང་། དེ་ནས་སོག་པོ་རྣམས་སྒྲོ་བེར་འབོད་པ

[~RTWA] ཚུ་མེད་པའི་ཐང་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལྷགས

རིའི་ཕྱིར་ཐོན། ལུ་ཐང་གི་སའི་ཆ་ཡིང་ཕན་ལ། དེ་ནས
ཆུ་མེད་སྟབས་ལེ་བར་བརྟུ་བཞི་བཅུ་བཅད་དེ་ཉིང་

ཤའི་ས་ཆ་ཆང་ལུ་འུ་ཤར་འབོད་པའི་གྲོག་གཞུང་འདམ་གྱིས་
གང་བའི་གསེབ་ལ་བྱ་དང་སྒྲུལ་དཀར་ཁ་མང་དུ་ཡོད་

པ། དེ་ནས་རྩུང་མི། དེ་ནས་རྩི་རི་སུ་ཁུ་དོའི་མཁར་སོ་ཕག་
གི་ཕྱགས་རི་དང་ལྗོན་ཤིང་གིས་བསྐྱོར་བའི་

འགྲམ་བརྟུད་ཇིན་ལུ་རྩུ། དེ་ནས་ཤི་ཀོ་ཟའི་མཁར་གྱི་ཉི་
འདབས། དེ་དང་ཁད་ཉི་བའི་ཤི་ཀོ་ཟའི་

གཞུག་ལག་ཁང་མི་གཅིག་གིས་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་ལ་གྲུབ་པར་གྲགས་
པ་རྟུ་ཕིབས་དང་བཅས་པ་ན་བྱུབ་པའི་སྐྱོ་རང་

བྱོན་གཞུ་འདོམ་དོ་ཆོད་དང་གད་ལོགས་གྱི་ཕུག་པར་དུས་གསུམ་
སངས་རྒྱས་གྱི་ལྷ་ཁང་སོགས་ཡོད། དེ་ནས་

ཡུལ་ལྗོངས་ཁ་ཡར་བརྟུད་ཇང་ཡེ་ཕུ་ཟེར་བའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་

འཁྲིམ་ན་ལྷ་ཁང་ཞིག་སྒྲུང་བའི་ཉི་འགྲུལ། དེ་ནས་

སྔོན་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་གླུ་དང་ལུང་བསྟན་གྱི་
གཙུག་ལག་ཁང་མཆོད་རྟེན་གོ་མ་ས་ལ་གཞུང་རྒྱ

རྒྱལ་གྱི་ངོས་འཛིན་པ་དེ་ཆུ་ཕ་རིའི་སར་མིག་རྒྱུང་གང་གི་
ཆོད་ན་ཡོད་པ་གོང་ལུ་ཞེས་པའི་མཁའ་དང་མི་རིང་

བར་བཞུགས། དེ་ནས་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་མང་པོ་བརྒྱུད་སྟུན་
རས་གཟིགས་གཙུག་ལག་ཁང་གཡུ་ཐོག་ཅན་

དང་། ཉིང་ཤ་མཁའ་ལྷགས་རི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་གྲོང་
ཁྱེར་ནང་དུ་ཏུ་པས་ཐུབ་པའི་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་

ཆེན་པོ། རིན་བཟོའི་ལྷ་ཁང་དུ་གྲགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་
གཡུ་ཐོག་ཅན་ནང་དུ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་བཞུགས་

པ་། ལྷགས་རིའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་མར་མེ་མཛད་གྱི་སྐྱོ་ཆོས་
དང་ལུང་བཟེད་ཡོད་པའི་མཆོད་རྟེན་གཙུག་ལག་ཁང་

དང་བཅས་པ་སོགས་ཀྱི་འགྲམ་བརྒྱད། རྒྱལ་ཆོལ་འབྲུག་པོའི་བར
དུ་ལམ་སྐྱམ་བུ་བརྒྱུད་ས་པ་འདྲ་བ་ལ་བྱས།

{ @138 } ཚེ་ཆུང་གི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

ཇིང་ཆུ་ཕུའུ། དེ་ནས་མ་ཆུར་གྲགས་པ་ཡར་རྒྱབ་གཙང་པོ་
ལས་སུ་མ་འགྱུར་གྱིས་ཆེ་བ་གནས་སྡོད་ཞུན་མ་ལྟ་བུར་

དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་དེར་རྒྱའི་སྤྱ་གཟིངས་ཉིས་ཐོག་ཤིན
ཏུ་ཆེ་བ་བཏང་སྟེ་ཐེབས་པར་གསུངས་འདུག།

སུ་མ་པས་རང་རྣམ་དུ། གླུང་འི་འདབས་ཀྱི་མ་ཆུང་ཁར་ཡོད
པའི་མཆོད་རྟེན་གོམ་ལ་ས་ལ་ཞེས་པ་དེ་སྤྲུམ་མ་

ཁི་པ་ཞིག་གིས་ལྷགས་ཡོས་ལོར་ཞིག་གསོས་ཆེད་ཕྱི་འི་མཆོད་རྟེན་
འདོམས་ཕྱེད་གཉིས་པ་དེ་བཞིག་ས་བཞོས་

པས་རྩོམ་དཀར་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ནང་དུ། རྩོམ་མཆོད་རྟེན་
བུ་མ་སྟོད་ཡན་མི་ལུས་ཀྱི་ཚད་ཅམ་ཐོན། བུ་མ་པའི་

མདུན་ངོས་ཟམ་ཏོག་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཆོས་གོས་དྲར་དམར་ཞིག་དང
དཔེ་ཆ་ཆུང་དུ་ཞིག་བུམ་སྒྲིབ་དོ་ལས་སྐྱེས།

པ་འདྲ་བས་བསྐོས་ཀྱང་མ་ཟེད། བུམ་པའི་སྤྱང་ན་ཕོར་ཁ
ཅམ་གྱི་བུ་ག་དགུ་སྒྲིབ། མདུན་དུ་མ་ཆུ། འཁར་དུ་རི་བོ་

ཅེ་ལྷ་དང་ཉིང་འགམ་ཁར། རྒྱབ་ཏུ་ལང་ལྷའི་ཕུ་གུ་མེར་གྱི
ལྷ་ཆེན་བདེ་བའི་འབྲུང་གནས་ཡོད་པས་གྲུང་དུ་ལུང་

བསྐྱེད་གྱི་མདོ་དང་ཆ་འདྲ་ཟེར་ཞེས་བཤའ། འཕྲོས་དོན་མང་པོ་
བྲིས་པ་དགོས་མེད་ལྷ་བུར་སྒྲིབ་ཡང་རང་ལ་འདི་

ཕྱོགས་རྒྱས་གང་ཡང་མེད་པས་དབྱུད་གཞིར་བཀོད་ཅིང་། གོང་འོག་
འདི་རྣམས་སུམ་པ་མཁན་པོ་ཐུགས་རྒྱས་ཆེ་བ་

ལ་བསམ། ཉིད་གྱི་ཆོས་འབྲུང་གཞིར་བཞག་ལ་ལོ་རྒྱས་གང་
ངེས་གྱིས་བརྒྱན་ནས་བྲིས་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་

སྤྱི་མ་འགའི་མཚན་དང་དགོན་སྡེ་ངོ་མ་ཐུག་པ་དང་ནོར་བའི་
ཐེ་ཆོམ་ཅན་མང་པས་སྤྱིར་དགོན་ཆེན་སོ་སོའི་དགོན་

ལག་དང་སྒྲིབ་ཚུགས་ཅན་ཉིད་ཁོངས་སུ་ལུས་པ་རྣམས་ཆད་བསམ
སོགས་ཞུས་དག་གིས་ཞིབ་རྒྱས་བྱུང་ན་ལེགས།

༥ ཐོ་རོད་སྤྱོད་སུ། ལུང་དཀར་གྱི་ཞུ་དམར་པ་སྤྱི་དགོན་བཟ
ཞིས་ཆོས་གླིང་ངམ་དག་འ་ལྟན་ཆོས་འཁོར་གླིང་།

ནི་རྒྱལ་སྐུ་སྤྱོད་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱི་ལུང་བསྟན་འཛིན་གྱི
ལུང་བསྟན་བཞིན་པ་སྤྱི་ནང་སོ་གྲགས་པ་ལྟན་གྲུབ་པས་བཏབ་
སྟག་།

ལུང་ཀྱི་ཞིས་དར་རྒྱས་མཛད། བཤད་སྒྲུབ་གྱི་གྲ་བཟང་།
ཐུའུ་བཀྲུན་རིན་པོ་ཆོས་འདྲུ་ཁང་གསར་བཞེངས་།

དང་ཁྱིར་བཞུགས་པའི་སྤྱོད་ཆུང་དུ་བཟང་རིན་རབ་འབྱུངས་པ་
དག་དབང་དར་རྒྱས་བསྐྱོས། རྟོ་དོར་ཞི་དགོན་།

ནི། ཁོངས་ལྟ་པའི་སྤྱོད་མདོར་ཞི་ངམ་རིང་རབ་འབྱུངས་པ་
དམ་ཆོས་རྒྱལ་མཚན་པས་བཏབ། དུ་ཀྱུ་ལར།

ཉར་སྒྲིང་དོར་ཤེ་རབ་འབྲུམས་པས་གྲས་ཁུལ་ད་དགོན་པ་འདེབས
ཅིས་འདྲུག་པར་ཡི་མ་བྱུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་

བརྟུ་གཅིག་ཞལ་དང་ཆོས་སྦྱོང་དམག་ཟོར་མ་འགའ་ཚུལ་མོལ་ཞིང
མིང་དག་འ་ལྷན་ཆོས་གླིང་བཏགས་གསུངས་པ་

འདི་ཨེ་ཡིན་བཏགས། རྟེན་སྒྲུ་མ་ཀློན་དག་འ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་
བཏབ་པ་ནག་ཡངས་དགོན་གོང་མ་ཆོགས་ཇེ་གསལ་

གླིང་། རྟེན་སྒྲུ་མ་རམས་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོ་གྲོས་གྱིས་བཏབ་པ་ནག་
ཡངས་དགོན་འོག་མ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཁོར་གླིང་།

འདི་དང་ཉེ་བར་འདན་མ་ཆོས་ཇེས་བཟུང་བའི་ཞལ་གཟིགས་རི
ཁོང་ཡོད། རྟེན་སྒྲུ་མ་རབ་འབྲུམས་པས་བཏབ་

པ་གྲུང་རིང་དགོན་གོང་མ་དག་འ་ལྷན་སྒྲུ་མ་ཆོགས་གླིང་། རྟེན་གོན་
འོག་མ་འགྲུ་ཆོས་ཇེ་ཆོས་རྒྱ་མཆོས་རབ་བྱུང་

བརྟུ་གཅིག་པའི་མེ་རྟེན་པ་ཆོས་ཇེ་མཐུ་སྒྲོབས་རྒྱ་མཆོ
དང་རྒྱ་དཔོན་སྒྲུ་མ་ཅང་ལྷན་མཆོད་ཡོན་གྱིས་བྱབ་

དབང་། མར་མེ་མཛད། རྒྱལ་བ་མེད་གོ་ངོ་རྣམས་བཞུགས་པའི
ལྷ་ཁང་བདུན། མཚོད་རྟེན་གཉིས

བཅས་བཞེངས་ཏེ་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་དགའ་ལྷན་ཆོས་གླིང་དུ
བསྐྱགས། སེར་བྱའི་བྱ་དགོན་རྗེ་བཙུན་པའི་ཡིག

ཆ་ལ་འཆད་ཉན་ལེགས། ། སྤར་སྒྲིལ་དེ་དག་གི་བར་ན་རྟོར་ལྷག
ཆའི་དགོན། འདིར་རྟོར་གྲུབ་ཆེན་ཟེར

{ 0139 } རྩོམ་ཆུང་གྲུང་རྒྱུད་སྒྲིལ་བཤད་པ།

བའི་སྐྱེ་བརྒྱུད་ཅན་བཞུགས། ལྷོ་བ་དགོན་ཆུང་། ། སྤར་ལུང་རི
ཁོད། ། ཡོད་ཁང་ཤིང་ར་དགོན་དུ།

ཐུབ་བཀུན་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་སྒྲོབ་ཆུང་དུ
ཁྲུང་ཆོ་ཞབས་དུང་དགོན་མཚོག་དར་རྒྱས་བསྐྱོས། གཞན

ཡང་དགོན་ཐུན་དང་སྐྱབ་སྤེ་མང་། བྱང་སྟོད་འཇུ་ལག་གངས་
དཀར་ནས་རྩ་རྒྱུད་རིང་བོ་ཡོད་པ་ལ་གཞི་བཟུང

འཕགས་སུ་གྲགས་པའི་ཡུལ་ལྷ་ཆེན་པོ་གནས། དེའི་རྒྱབ་ཕྱོགས
ཕོ་རོད་ཡིན་ལ། སྤྲོད་དུ་བྱུང་ཤམ་མཁར་

ནས་ཤར་ངོས་རྒྱ་དང་ཐུག། བྱང་ངོས་ལ་ཨ་ལག་ཤར་
འབྲེལ། ཚིང་ཁ་དཔའ་རེ་ཕོ་རོད་གསུམ་གའི་སྟོད་

མཆོ་སྡོན་ཕྱོགས་ལ་ཐུག་སྒར། ༑ེ་ལང་གྲུའི་སྡེ་བཞི་ནི། གོང་
སྒོས་རྒྱ་ཡག་དགོན་ནས་ལང་གྲུའི་ས་སྡེ་བེན་

ཅིང་། ལེ་བར་ལྷ་ཙམ་ན་ཅང་ཡེ་ཕུའི་མཁར་ཆུང་། རྩ་གྲུ་མེར་
དུ་རྩ་ཉོ་ཁྲུ་བྱེ། དེར་བྱམས་པ་ལྷ་ཆེན་

གྲི་སྐྱ་གཞུ་འདོམ་སོ་དུག་ཅན་འབྲུམ་གླིང་བྱམས་སྐྱ་དང་འབྲ
མཆུངས། གཡས་གཡོན་དུ་གཙོ་བོའི་སྐྱ་ཆོད་

ཕྱིད་ཀྱི་བཞེངས་སྐྱ་གསུམ་རེ། རོ་རིང་དུ། གཡས་ན་འཕགས་
པ་ཤུ་རིའི་བྲ། །སྤྲོད་རས་གཟིགས་

དང་ཁོ་རྒྱལ་སྐྱ། །གཡོན་ཕྱོགས་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ།

མཐུ་ཆེན་ཐོབ་དང་ཁོ་རྒྱལ་སྐྱེ། །འདི

བྱུག་སྐྱེ་ཚད་ལོ་བཅུ་ཡིན། །ཞེས་བཤད། ཅུ་ཐོག་ཏུ་སྒྲོན་པའི
འབྱུང་སྐྱེ། ཉང་གི་སྤྲོད་ངོས་རྣམས་སུ།

སངས་རྒྱལ་བྱང་མེས་ས་དག་བཅོམ་ཆོས་སྐྱོང་སོགས་ཀྱི་བྲིས་སྐྱེ།
སྒྲོ་ཆོག་སུ། ལྷ་ཁང་བརྒྱད་ཐོག་བཅོ་དཀའ་བ།

བྱུང་བར་རྒྱུ་འི་ཞིང་བཅོའི་རིག་པ་སྒྲོ་བ་མཁན་ལྷ་བན་ཡེ་ཟེར
བའི་ལྷ་རྒྱུ་མི་རྣམས་ཐོའི་གཟུགས་ཀྱིས་འོང། ཟན

ཡག་པོ་སྟེར་ན་ལྷ་ཁང་བཅོས་ཆོག་པར་མོལ་བ་བཞིན་བྱས་པས།
མཚན་གཅིག་གྲུབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྣང། རྟོ་རིང་

དུ་ལྷ་ཆེན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བཅོ། ཞེས་དང། འཇམ་པའི
དབྱངས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་

གནས་ཞེས་འབྱུང། སྤར་ལུང་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཚུས་གང་བས།
ཚུ་གི་མེར་དུ་ཐོག་སུ། དེ་སྐབས་ཚུ་འགྲམ།

དུ་རྒྱུ་མི་ཕྱགས་ཇི་ཞིག་གིས་ཕྱགས་སྐྱོང་བའི་ཆེ་རིའི
ནང་ནས་སྒོ་ཕྱེ་འཕམ་ཕྱེ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལན་འགའ་ཐོས།

ཕྱི་ཉིན་སྒོ་ཕྱེ་ཞེས་ལན་བཏབ་པས་ལྷ་སྐྱོང་རང་བྱོན་བྱུང་།
ཆུ་རྒྱུ་མས་རྒྱབ་ཀྱི་རི་བྲག་ལམ་ཐུང་དོག་པོ་བརྒྱད་ནས་

ཐོན་པའི་ངག་རྒྱུན་སྒྲུང་། རྒྱུ་མི་ཕྱགས་ཇི་དེའི་འདྲ་
བརྒྱན་ཡིན་ཟེར་བའི་འཇིམ་སྐྱེ་ཞིག་ཀྱང་འདུག་སྟེན་

འདམ་གྱི་ཆོ་དཔག་མེད་ཀྱི་ཉེ་སྐས་ཀྱི་འཁོར་ཅན་དང་། འཇིགས་
བྱེད་ལ་ཆོས་སྐྱོང་དུ་མས་བསྐྱོར་བ་བཞུགས་པའི་

ལྷ་ཁང་གཉིས། གཞན་ཡང་མགོན་པོ་རང་བྱོན་གྱི་ལྷ་ཁང་
ཡང་ཡོད་པར་གྲགས། གེ་མེར་གཙོ་འཁོར་དང་

རྒྱ་ལྷ་མང་པོ་ཅན་གྱི་ལྷ་ཁང་། སྐྱོ་ཁང་དུ་ལྷ་སྐྱེ་ཁ
འགས། གཡོན་གྱི་རི་རྩེར་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ། གཡམས་

ངོས་བྲག་ཁུང་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་ཡོད་པ་ཕལ་ཆེར་འགྲོ་ལམ་
ཆད། སངས་རྒྱལ་བྱང་ཐེམས་ཀྱི་འཇིམ་སྐྱེ་དུ་མ་སྒྲུང་།

རྟོ་རིང་དུ། བཀའ་ཁུང་ཉི་ལུ་ཅུ་རྒྱལ་ན། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི
སྐྱེ་འབྲས་མང་པོ་བཞུགས། །འདི་དག་སྤིད་

པ་ཆགས་པའི་ལྷ། །གསོས་ན་རྒྱལ་ཁམས་བདེའོ་ཞེས་དཀར་ཆག
ཉིད་བར་བཤད་ཚུལ་དང་། །འཕགས་

པ་སྐྱང་རུ་ལུང་བསྟན་ལས། །མཆོད་རྟེན་གོ་མ་ས་ལ་ཡི། །རྟུབ
ཚྭ་གས་གོ་ཤང་བྱ་བ་ན། །སངས་རྒྱུས་

བདེ་བའི་འབྲུང་གནས་སྐྱེ། །བཞུགས་ནས་ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་
བསྐྱེད། །ཞེས་པ་སྐྱེ་གཟུགས་འདི་

ལ་ཟེར། ཞེས་བཤད་ལ། དེ་ཡང་ཤར་སྤྱད་ཉིན་ལམ་ཁ་ཤས་ན
སྐྱང་རུ་ལུང་བསྟན་པའི་གནས་སུ་ངོས་འཛིན་

{ @140 } རྩོམ་ཆུང་གྱུར་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

པ་ཞིག་ཡོད་པས་ཡིན་འདྲ། སྤར་ལྷ་ཁང་ལ་བོད་ཀྱི་བན་དེ
དབྱིད་གོ་བཞུགས། ཡོན་ཏན་ཆེ། སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགྲོ་དོན་མཛད། ལས་ཀའི་མིང་ནི་མེའོ་ཞེན་ཐུང་

རྟུའི་རྒྱ་ཤི་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། ལྷ་

ཁང་མིང་ནི་གོང་ཞེན་ཟི་ཞེས་དོ་རིང་ལས་འབྱུང་བ་གཡོ་

དགོ་འབྱུང་ཡིན་པར་བཤད། ཏུས་མིང་ཅང་ཐུང་ལོ་

བརྩ་གསུམ་པར་ཞིག་གསེས་བསྒྲིས་གྲུབ་པ་ནས། ག་གོང་མ་རྟོ་བཀྲང་

ཉིར་དགྲུ་པ་རབ་ཡིད་ས་བྱ་ཡན་ལོ་སུམ་བརྒྱ་

དང་གོ་དུག་སོང་། རྟོ་འདི་དང་ཉེ་བའི་རྩ་བ་ཏུ། ལྷོ་བ་རི་

ཁོད། རྒྱས་ཆེན་མང་ཟི་ཟེར། འདིར་

ཨོ་རྒྱན་གྱི་སྒྲུབ་ཁང་། ག་ཞེགས་བཞུགས་མཛད་པའི་ཤུལ། དོའི་

སྒོ་ཁང་རང་གྲུབ། ལྷ་མོའི་ཕོ་བྲང་

བཀའ་སྒྲུག་ཏུ་དེའུ་འི་རྩེ་སོགས་ཡོད་པར་གྲགས། ལྷ་ཆེན་གྱི་

གཡས་འབྱོར་ལྷན་རི་ལ་དངུལ་དོ་མང་བས་སྤར་

དངུལ་གྱི་བཟོ་གྲུ་བཙུགས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་ལྷ་

བྱར་སྒྲང་། ། འདིའི་སྒྲིད་དུ་རྒྱས་ཕྱེ་ལིན་ཟེར་འབོད་

པ་ཀམ་རི་ཁོད་ནི། རྩོན་ནས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་གནས་བྱིན་ཅན་
ཡིན་ཀྱང་། ཕྱིས་སུ་ཀམ་རྒྱ་ཆེན་མང་པོས་

སྐོམ་སྐྱབ་མཛད་ཅིང་མི་རིགས་ཁ་ཤས་ཆགས་པས་དེ་ལྟར་
ཐོགས། གན་འདུས་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་བ་བཞིས་གནས་

འདིར་སྐྱབ་པ་ཡུན་རིང་མཛད། མཐར་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འལ་
འཕྱར། གཅིག་རྒྱུད་རིང་དུ་འཕྱར་མ་

རྒྱས་པར་ཉེ་འཁོར་གྱི་བྲག་ལ་བབ་པའི་ལོ་རྒྱས་དང་། སྤར་
དུས་ཆེན་རྣམས་སུ་སྐྱ་སྒྲོན་སྒྲོལ་གསུམ་ཐོས་རྒྱ་སྒྲང་།

ལྷ་ཁང་བྱབ་པའི་དབང་པོ་སོགས་སྐྱ་བརྟན་མང་། ཐང་
ཁོ་ཏུ་རྒྱལ་རབས་གཉིས་པ་རྒྱ་ནག་ཐེ་ཅུང་གིས་བདེ་

ཆེན་ལྷ་ཁང་དུ་བསྐྱུགས། ཏཱ་ལི་མིང་གསུམ་པ་ཡུང་ལོས་ཞིག་
གསོས་བགྱིས། ཅང་བྱང་ལོ་བདུན་པར།

ཐའི་གྲོན་ལི་གྲུ་མ། ཤིན་ཐུང་རྩེ་ཀྱ་ལྷི་བསོད་ནམས་རྒྱལ་

མཚན། འུ་ཀྱའི་དགོས་ཤིང་སྤྲུམ་བཟོད་པ་དཔལ།

དགོས་ཤིང་རྩེ་ལྷི་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་ཁང་གྲོན་གསུམ་སྐྱོར་ལམ་

གཉིས། གཡས་གཡོན་དུ་ཁང་གྲོན་ཉི་ལུ་རེ། རྒྱལ་

ཆེན་ཁང་། ཐུབ་པ་གོང་ག་ཤེགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་། མཆོད་རྟེན་

གསུམ། རྒྱུ་ཁང་ཅོང་ཁང་བཅས་བཞེངས།

མཚན་བསོད་ནམས་ལྷ་ཁང་དུ་གསོལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དོར་དུ་

བཀོད་པ་ནས། གོང་མ་རྩེ་བཀྱང་ཉེར་དགྲུ་པ་

རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་བྱ་ཡན་ལོ་བརྒྱ་དང་གཉིས་སོང་། རྒྱུ་

གོ་ཆོང་རི་ཁྲོད་ཤར་པ་ལྷན་ཅིར་འགྲོ་ཆོང་བྲག་དཔོན་

སྐོབ་སྐྱོབ་ཐེང་གསུམ་གྱི་གདུང་རྟེན། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱུས་ཉི་

སྤྲུམ་བཅས་ཀྱི་སྐྱོབ་རྟེན་འདི་དང་ག་ཤེགས་གསལ་

རྒྱ་དགོན་པལ་ཆེར་ལ་བཞུགས། རྒྱུ་གྲུས་ཁང་དུ། གནས་

བརྟན་བཅུ་རྒྱལ་འཛིགས་བྱེད། བདེ

མཚོག་གྱི་རྩོད། རྒྱལ་རྩོད་འཁོར་ཚེ། མགོན་པོ་རྒྱལ་རྒྱལ་པ་
དང་རྒྱལ་བཞི་པ། གྲུ་མགོན།

ཚོས་རྒྱལ། ལྷ་མོ་རྣམས་དང་། གྲོ་ཚོང་སྐྱེ་འཕྲེང་གི་གཏུང་
རྟོན་འདིར་བཞུགས་པར་བཤད་པ་འདྲ་སྣང་།

༥ ཚོན་སྤང་དྲུང་དུ། སངས་རྒྱས་སྟོང་སྐྱེར་གྲགས་པ་འི་ལྷ་
སྐྱེ་མང་པོ། ཚོད་པག་མེད། སྤྱན་རས་གཟིགས།

བར་དོའི་འཕྲང་གི་རྣམ་པ་འབྱུང་བཅོས། ༥ འད་གྲུས་ཁང་དུ།
སྤུབ་པ་གོང་ཁྲེར་མའི་སྐྱེ་བརྟན་བཞུགས་

ཁང་ཅན། འདི་རང་བྱོན་དུ་གྲགས་ཀྱང་ཡིག་རྟོང་དུ་སྐྱེ་རྒྱུ་
འདི་ལས་བཞེངས་པར་བཤད། དབུ་གཙུག་ཏུ་

སྤུབ་སྐྱེ་ཚུང་དུ་ཞིག་བཞུགས་པ་རང་བྱོན་ཡིན་ཟེར་བ་དང་
ནང་བཞུགས་སུ་སྤུལ་བ་དེ་ནས་ཐོན་ཀྱང་ཟེར། སྤུབ་

དབང་གནས་བརྟན་བཅས། འཛིགས་བྱེད། བདེ་མཚོག་མགོན་ཚོས་གསུམ་
སོགས་བཞུགས།

{ @141 } ཚེ་ཆུང་བྱེད་རྒྱུ་སོགས་བཤད་པ།

རྩ་མཁན་གྱི་བཅོ་གྲུ་ཡོད། གོང་འོག་འདི་རྣམས་སྟག་ལུང་དཔལ་
ལྷན་པའི་སྤེ་བཞིའི་དཀར་ཆག་རྣམ་དག་མེ

འཆང་། སྤྱན་རས་གཟིགས། རྟ་མགིན་དབྱུག་ཏུ་ཅན་བཞུགས་ཁང་
ཁང་། རྟོ་སྤྱོ་བེར་དབྱུ་ལ་ཆོ་དཔག་མེད

བཞུགས་པའི་རྩོ་བོ་རང་བྱོན་ཡོད་པར་བཤད་པས་སྤར་སྒྲིལ་བྱུབ་
སྤྱོད་དང་གཅིག་གམ་བརྟགས། རྟོ་གྲོང་ཡང

ཟིར་། ཆོ་དཔག་མེད། གྱི་རྩོར། རྟོ་རྒྱུང་རྒྱ་བེར་སྤྱབ་པ་ལྟར་
འདས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན། འདི་ཉི་འཁོར

རི་རྒྱུད་ལ་སྤྱབ་སྤྱོ་གཟིམས་སྟབས་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བའི་ཚབ་ཏུ་
བཞེངས་ཟེར། རྟོ་མིས་སྤྱོ་བེར། རྩོ་རྩོ

འཆང་། སྤྱན་རས་གཟིགས། ཏྲ་མ་གྲིན་དབྱུག་ཏྲ་ཅན་བཞུགས་ཁང་
ཡོད་པ་རང་བྱོན་དུ་གྲགས། སྤར་

འོད་དང་རྩལ་ཆུ་འབྱུང་ཞིང་གིན་ཏུ་གཉེན། དུས་ཕྱིས་ཀྱང་
གནས་སྐྱོར་བ་གདོན་གྱིས་བསྐྱེལ་པ་འདྲ་མདུན་དུ་

འཛིགས་སྒྲིབ་གིས་འགྲོ་མི་ཐུབ་འདུག་གཞན་ལྟ་ཁང་རྟོན་བཅས་
མང་། རྒྱལ་ལྷན་ལྟུང་མཁར་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་

ལེ་བར་སུམ་ཅུ་ན་ཉེ་མོ་དྲུང་དུ་གྲགས་པ་ཕག་མོ་སྤེ། སྤེ་
བཞི་འི་གྲངས་སུ་མི་འདྲེན། སྤར་ས་འདིར་བཞག་

པ་གྲང་ཐུ་ཟེར་བཞིག་ཡོད་པའི་ལག་ནས་བུ་མོ་ལོ་རྒྱུད་ལོན་པ་
ཞིག་གིས་སྤྱོ་སྤྱོང་ལན་དུ་མར་ཉོས། ཉིན་

གཅིག་བཞག་པ་རིན་བསྟོགས་པར་རྗེས་འདེད་ཀྱིས་སོང་། བུ་མོ་ལྷུས་
ཚོགས་སྐྱོར་བ་མཐོང་། བཞག་པས་

རིན་མ་ཐོབ་པའི་ལུས་ཀྱིས་གཙོ་མོའི་སྐྱེ་ལ་འཆང་བས་བར་
སྤར་ལ་འཕགས། སྐྱེ་ལུས་འགྲོ་བའི་ཞིང་དུ་བཞག་

པ་ལ་ཕྱིས་སུ་སྒྲིན་འདམ་སྒྲུབ་མེས་གཡོགས། གཞན་བཞི་ནམ་
མཁར་འཕྱར། བཞུགས་པ་དད་པ་ཐོབ།

ད་ལྟ་ཡང་བཞུགས་པ་རྣམས་གྱིས་མཆོད་པའི་སྒོལ་འདུག་སྒྲུབ་རྒྱུ་
བཟང་རྣམས་སུ་གསང་གནས་ནས་བདུད་

ཅི་དམར་པོ་དངོས་སུ་འབབ་པ་ཉོར་རྒྱལ་ཞིག་གི་བཅུ་མེས་འདི་
འདྲ་བུ་དམེད་ཀྱི་རྒྱུ་འདྲེན་ཞེས་མངལ་སྒོ་

གསེར་གྱིས་བཅད་པས་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་བྱུང་། མན་ལུང་གྲུ་རུས་
སྒྲུབ་འདོམ་གང་ལྷག་ཅིང་དང་། དེར་རྒྱུས་

མཐོ་གང་ཅིང་གྱིས་ཞབས་ས་ལ་མ་རེག་པ་བཞད། བྱེ་མའི་རི་
བྲག་དམར་པོའི་བྲག་སྒྲུག་ཏུ་བཞུགས་པའི་སྒོར་

ལྷ་ཁང་བཞེངས། རིའི་ནང་དུ་སྒྲོར་ལམ་བཏོད་པ་འགྲོ་བྱུབ་
ཅིང་ཡོད། འདིའི་སྐྱེད་དུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒོ་སྐྱེད་ཡོད་

པ་གནས་མངལ་བ་རྣམས་རྟེན་དུ་ཞུས་པས་ཆོར་སྐྱེད་དང་། དེར་

སང་བྲག་ཕུག་གིས་དམར་རྟོན་དུ་ལྷུ་མཁན

མང་ཞིང་ནད་གདོན་ལ་ཕན་པ་ཁྱེད་གྲུབ་ཏུ་སྒྲུང་། གཡས་སུ

སྟོན་པའི་སྒྲོན་སྒྲུ་མི་ཚད་ཅེས་གྲིན་དུ་བཤམ་

སྒྲུ་ལ། ལོགས་བྲིས་ལ་ཆོ་འདུལ་གྱི་བཀོད་པ། ལྷ་ཁང་མེ

སྟོན་གྱིས་འཇིག་པར་ཕག་མེའི་སྒྲུ་ལ་གཞོད་པ

མ་བྱུང་། དདི་རྒྱ་ཡུལ་གྱི་རྩེ་རྩེ་ཕག་མོ་སྟོན་ཅན་བཞིའི

ནང་ཚན་ཡིན་ལ། གཞན་གསུམ་གྲོད་ལང་། ལུང་

གྲུ་། འཁྱུག་གསུམ་ན་ཡོད་པར་གྲགས། མན་ལུང་པས་ཕག་མེའི

བྱང་ངོས་ན་བྱམས་པ་སྟོ་ཉལ་དུ་གྲགས་པ

དབུ་གཙུག་ནས་ཞབས་མཐིལ་བར་ཉིན་ལམ་སྟེད་ཡོད་པ། རྒྱུང་

ནས་བལྟས་ན་གསལ་བོར་མཐོང་རྣམ་པ་ཞིག

འདུག་གསུངས། ས་ངར་ངར་དུ་གྲགས་པ་ཐུ་འཁྱེའི་ཟེར་བའི

དེ་རྒྱུད་ལ་ངོས་འཛིན། ཞལ་འཁར་དང

དབུ་ལྟོར་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་གསལ། བཤང་གཅི་འདོར་བ་སོགས་འོས་
མིན་བྱས་པས་མི་ཤིས་པ་འབྱུང་ཞིང་དད

གྲུས་བྱས་ན་ཆོ་བསོད་འཕེལ་བའི་འབྲས་བུ་མཐོང་ཆོས་སུ
འབྱུང་། ཡང་ལམ་ཡིག་འདིའི་རྟུབ་ན་སྒྲུལ་པ་སྡེ

{ @142 } རྩོམ་ཆུང་གྱུར་རྒྱུ་སོགས་བཤད་པ།

ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་བྱང་ཤར་དུ་ཡོད་སྟངས། ། མགའ་སྡེ་ནས་
ལེ་བར་ལྷན་གྱིན་བླ་བློ་ལྟོ་དབང་སྡེ་རྒྱལ་པོ་

གསེར་གྱི་སྐར་ལགས་ཅན་གྱི་དྲུང་སར་གྲགས། ཡིག་རྩིང་ཞིག་ཏུ
འགྲོ་མགོན་འཕགས་པས་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་སྐར་

རགས་ཅན་ལ་དབང་ཆེན་གནང་ཞེས་པ་ལྟར་ན་ཉོར་སེ་ཆེན་གྱི་
དྲུང་ས་ཡིན་ནམ་ཟེར་མཁན་སྟངས། ལྟ་ཁང་

དབུས་མར་བཞུགས་པའི་བྱུང་སྐྱེ་སོགས་ས་པའ་གྱིས་བཞེངས། རྒྱ
རྒྱུ་འཛིམ་པ་ལ་སྤྱོད་ཅིགས་དང་རྣམ་འཛོམས་

གྱི་བྱམ་ཆུས་སྒྲགས་པར་ལྷ་དེ་གཉིས་ཐིམ་པའི་གཟིགས་སྒྲུང་
བྱུང་། འབད་ཚུ་ལ་ཆེན་པོ་མ་དགོས་པར་གྲུབ།

བྱིན་རྟེན་མང་པོ་ནང་བཞུགས་སུ་ཕུལ། རབ་གནས་སྐྱབས་འཇའ་འོད་
འཁྲིགས་པ་སོགས་ཡེ་ཤེས་པ་དངོས་སུ་

ཞུགས་པའི་རྟགས་མཚན་བྱུང་། གྲུང་མགོན་གྱི་གཟུངས་གཞུག་ཏུ་
གཙུག་པ་བྲམ་ཟེ་ནག་པོའི་སྒྲོམ་ཐག་དང་

དབུ་སྐྱ། རྗེ་ཉིད་གྱི་ཕུག་དབེ་ཆེན་བཅས་བཞུགས་ཏེ་བཀའ་
བསྐྱོས། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་དབང་གནང་

བའི་དགྱིལ་སྟེགས་གྱི་རྩྭ་བཞི། འདི་སྐྱབས་གྱི་དབང་ལ་
བཞུགས་ཆུ་ལ་མི་འདྲ་བ་སྤྲང་། འགྲོ་མགོན་གྱིས་

བཞེངས་པར་གྲགས་པའི་དྲུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་ཉེ་སྐུ་དང་བཅས་
པ། ལྷ་ཁང་གཞན་རྣམས་སུ་ཆོས་རྗེ་ས

པའོ། རྗེ་རྗེ་འཆང་། ཆོ་དཔག་མེད། གྲུང་མགོན། མགོན་པོ་ཕུག་
བཞི་པ་རྣམས་དང་། བྱམས་

ཆེན་ཆོས་རྗེའི་སྐུ་བརྙན་ཀྱང་བཞུགས་པར་བཤད། ཡིག་རྙིང་
དུ། འཕགས་པས་འདིར་འཕྲེང་བའི་དབང་

དང་ལས་བཞིའི་སྒྲིན་སྟེག་གནང་བར། དག་པོའི་སྒྲིན་སྟེག་
སྐབས་ཁྱོ་བོ་མཆོད་ཆ་ཐོགས་པ་སྒྲ་ཆོགས་པས་

བརྙན་པ་སྒྱུའི་དགྲ་བགལས་དངོས་སུ་བཀྲུགས་ནས་ཐབ་ཏུ་བཅུག་
པའི་གནས་སུ་བཀྲ་ཤིས་སྒྲོ་མང་མཆོད་རྟེན་

བཞེངས་ཚུལ་དང་། བང་བཞུགས་སུ་ཡུ་རྒྱན་ནས་སྒྲིན་བྲངས་
པའི་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་རིང་བསྟེལ་བྱ་སྒྲོང་

ཅིམ་ཏེ་མཁའ་འགྲོ་མ་མང་པོའི་རྟེན་དང་རྩ་སྒྲ་སྒྲོབ་དཔོན་
པདྨས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རྟེན་སྒྲ།

སྤྱུ་མ་ངོ་མ་མེད་པའི་ཕྱག་ཐྱེང་སོགས་ཀྱིས་གཏམས་པའི་ཅན་
དན་གོ་རྒྱ་ཤིང་མཆོད་རྟེན་དང་། གསེར་ལྷན་མ་

ཁྱུ་གང་བཅས་སྒྲ་མ་རྒྱ་མ་མེད་པས་རྒྱལ་བྱ་དགོན་མཚོག
འབངས་ལ་གནང་བ་རྣམས་ཡོད་པར་བཤད། སྒྲར་

དུས་ཚེན་རྣམས་སུ་འཇའ་འོད་འཆར། གྲི་བཟང་འཕུལ། རོལ་མོའི
སྒྲ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབབས་པའི

ལྷས་ངོ་མཚར་བ་སྒྲར། གྲུ་ཆིང་ཁྲི་ལོ་བདུན་པའི་དུས་དོ
ཆར་བྱུང་བ་མཚོད་རྟོག་གྱི་རྩེ་ནས་འཇའ་འོད་བྱུང་

བས་ནི། རྒྱབ་རིར་གྲུར་མགོན་དང་རི་གཞན་ལ་འཁོར་རྣམས་གནས་
གྱུར་ཟེར། རྒྱུ་འདི་གཉིས་གྱི་བར་དུ་

ཞིས་སྒྲོ་ཏིང་ཟེར་འོད་ཟེར་ཅན་དང་རྒྱ་ལྷ་སྒྲ་ཚོགས་ཡོད་པའི
ལྷ་ཁང་མང་པོ། རྒྱུ་ཏིང་ཟེར་བ་ཡང་ཡོད།

རྒྱུ་མཁར་ནས་ལུ་བའི་ལེ་བར་སུ་མ་ཅུ་ན་ལེན་ཏུ་ཟེ་སྒྲེ། པརྒྱོ

སྒྲེ། དེར་ཁྲོན་གཞི་སྒྲུག་སྒྲུ་མི་ཚད་ཅེས་བྲུབ་

པ་གྲོང་ཁྲུང་མའི་རྣམ་ཅན་བཟོད་པ་རིང་མོའི་སྒྲུ་གདུང་དུ་
གྲགས་པ་ཡོད། འགའ་ཞིག་གིས་ནང་རྟོག་དུ་གདུང་

རིལ་བོ། ཁ་ཅིག་གིས་གདུང་རུས། གཞན་དག་ཚེས་གཉིས་བཞུགས།
པར་འདོད་པ་དང་བློ་དང་ལྡན་ཟེར།

བསོགས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང། ལྷག་ལུང་པའི་དཀར་ཆག།
ཏུ་དབུ་ལ་གཙུག་ཏྲར་ཡོད་པ་མིའི་འདྲ་བརྟན།

ཡིན་ཚེ་ཐོར་ཅིག་དང། ཐུགས་ཀ་ཡན་ཁམས་འི་འདག་པས་བཅད།
ལ། གཞན་ཁོངས་སྟོང་ཡིན་པ་མཐོང།

རྒྱུ་ནས་བལྟས་ན་གསོན་ཉམས་ཆེ་ཞིང་དད་པ་འདྲེན་པ་ཞིག།
འདུག་ཅེས་བཤད། འདི་ཉིད་འཇམ་དབྱངས།

{ @143 } ཚིང་ཚུའི་བྱང་རྒྱུ་སོགས་བཤད་པ།

ས་པཏ་གྱི་སྐྱེ་སྤང། རྗེ་དེ་ཉིད་ཉོར་ཐེབས་གྱི་རྗེས་སུ་བྱ།
བྲལ་གྱིས་འདིར་བྱོན། ཞལ་འཛོམས་པར་ཚེས་རྗེའི།

ཞལ་ནས། བཟོད་པ་རིང་མོ་བྱོན་ལགས་སམ། །ས་ཁ་རྗེས་གྱིས།
གང་ལགས་སམ། །ཁྱི་རྒན་འགྲུམ་པ་བཅགས།

ལགས་སམ། །གསུངས་པར། མོས། ས་སྐྱ་པའ་ཆེན་བྱོན་ལགས་སམ།
།རྩི་ཐོང་བ་གནང་ལགས་སམ། །

དམ་ཉམས་གྱིས་ས་ཁ་གང་ལགས་སམ། །དུལ་བའི་དབྱང་རྩོ
བྱས་ལགས་སམ། །ཞེས་ཞུས་པར་གྲགས།

བཟོད་པར་ཁོད་དུ་སྐྱོམ་སྐྱབ་ཡུན་རིང་མཛད། སྤུལ་བ་སྤྲེར
ཆོས་རྩི་ཉིད་སྐྱོབ་སྐྱབས་མོས་བྱོགས་དེར་ཡང

ཡང་གཟིགས། མི་མཐོང་ཆོད་ལ་ངོས། ལན་ཅིག་པའ་ཆེན་ག་ཞེགས།
པའི་གཏམ་གསན་འཕྲལ། བོད་ཕྱི

རབས་ཕྱི་རབས་ཉལ་ནས་འཆི། །བཟོད་པ་རིང་མོ་ལངས་ནས་འཆི།
།གསུངས་ནས་སྐྱོབ་འདས་སྐྱད།

འདིའི་གཡོན་ངོས་སུ་ཅོང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ས་འོག་ནས་ཐོན
པ་དང་། ལྷ་ཁང་གི་དགྱིལ་གདུང་རང་བྱོན་དུ

གྲགས། །སྤོང་འཁོར་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོས་བཏོན་པའི་སྒྲན་ཆུ

སྒྲོ་ལྷ་ཁང་ན་མས་སུ་དུས་གསུམ་སངས་

རྒྱལ་པོ་བྱམས་པ། ཉེ་སྐུ་བརྒྱད། འཇིགས་བྱེད། བདེ་མཆོག་གྱི་
རྩོད། འཁོར་ཆེན།

མགོན་ཆོས་ལུ། སྤྱན་རས་གཟིགས། ཆོ་དཔག་མེད་ལོངས་སྤྱུལ་
གཉིས། འོད་ཟེར་ཅན་སོགས་དང་།

རྒྱ་ལྷ་ཡང་མང་པོ། ལྷ་པ་ཆེན་པོས་ས་པཎ་གྱིས་མདོ་སྤྱོད་གས་
གྱི་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱུལ་བའི་གནས་སུ་གསུངས།

ཕྱི་འི་རི་སྒྲོར་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ། འདིར་བཟོད་པ་རིང་མོ་སྐྱུ་
འདས་པར་བཤལ་དང་། པཎ་ཆེན་གྱིས་

དབང་གནང་སྐབས་བུམ་ཆུ་དང་རྩལ་ཆོན་གཤེགས་ཀྱང་ཟེར། ལྷ་
ཆུང་ལུང་པའི་ཆུ་འགྲམ་གྱི་ཕ་བོང་ལ་བཟོད་

པ་རིང་མོའི་ཞབས་རྗེས། ཆུ་མེད་པར་ཞབས་གྱིས་ཕ་བོང་
བསྐྱུར་བའི་ལྷ་ལ་དུ་ཆུ་མིག་ཐོན་པའི་ངག་རྒྱུན་སྒྲོང་།

དེར་བྱམས་མགོན་གཙོ་འཁོར་དང་བྱབ་པ་མཆོག་བྱང་བཅས་བཞུགས་
པའི་ལྷ་ཁང་གཉིས། བཟད་པ་རིང་མོ་

ཞེས་བྲིས་པ་འདྲ་ཡོད། དེས་ན་བཟད་ལུང་པ་ཞིག་ཡིན་འདྲ་ལ། ས
པ་ཆ་ལུ་སྟེགས་དང་ཚོད་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བྱེད་ཡིན

མིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། ། མཁར་ནས་བྱང་ངོས་ལེ་བར་ལྷ་ན
ཉི་ཙང་ཟེ་སྟེ་རྒྱ་མཚོ་སྟེ། ཡིག་རྟིང་དུ་ས་སྐྱ

པ་ཆ་ཆོན་གྱིས་གནས་འདིར་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱར་ཅེས་བཤད།
ཉོར་གོ་དན་རྒྱ་ལ་པོ་ལ་སྐྱ་ནད་གཏོང་མཁན

གྱི་སྐྱ་བདུད་དམ་ལ་བཏགས། དེ་དུས་ཀྱི་གནས་སྒྲོར་གྲགས་པའི
ཁོན་ཆུ་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་དུ་བརྩི་བ་ཡོད།

རྟོན་གཙོ་མཆོད་རྟོན་བྱིན་ཅན། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཉེ་སྐྱས།
རྟོ་རྟོ་འཆང་། རྣམ་སྟངས་ཆོ

དཔག་མེད། གནས་བརྟན་བརྟུ་རྟུ་གསོགས་དང་། རྩ་བའི་འབྲུམས་འོགས་
སུ་བྲིས་སྐྱ་རྣམས་ཆོགས། འཇིགས་

བྱེད་པོ་ཚེས་སྐྱོད་དུ་མ་བཞུགས་པའི་མགོན་ཁང་། རྒྱའི་བཀའ་
འགྱུར་དང་། རྒྱ་བཞུགས་ཆས་ཅན་གྱི་

སྡེ་ཡང་ཡོད། རྒྱ་འདི་ནས་བྱང་ཉིན་ལམ་ལྷག་ཙམ་ན་ཡོད་ཆང་
དོན་ལག་མོ་བྲག་ལ་རང་བྱོན་། རྒྱ་མདོག་

དཀར་པོ། ཞབས་མཐིལ་ནས་སྐྱབ་ཆུ་འབབ་པ། འདིར་རྒྱས་རྒྱས་
རྒྱས་ཞུ་ཐེར་བའི་དོའི་རིལ་བུ་བྱུར་ཅན།

ཞིབ་བརྟུང་ཆུ་དང་སྐྱར་ནས་གྲི་ཁར་བྲུག་ན་ཡང་ཁྲི་སོགས་
རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་བཅོ་སྟེ་བཡོད། ཉིན་ལམ་གསུམ་

ལྷག་ཙམ་ནས་ཨ་ལག་གཤམ་ཐོན། རྒྱ་མར་ནས་ལེ་བར་བཞི་
བཅུ་ན། བྲེ་བྲེ་བྲེ་གར་སྐྱུལ་བ་སྡེ།

ཉོར་གོ་དན་གྱིས་ཚེས་རྗེས་ས་པཎ་སྐྱེན་བྲངས། མེ་ལུག་ལ་མཆོད་
ཡོན་ཞལ་འཛོམས། དགའ་སྟོན་དང་

{ 0144 } ཅོང་ཆུང་གྲང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

གསུང་གླེང་སྐབས་དུ་མར་མཛད། ལན་ཅིག་པཎ་ཆེན་གྱིས་རུས་སྤེལ་
ལ་སྤྱི་མེད་ཚུལ་གསུངས་པར། རྒྱལ་

པོས་པགས་པ་གསེར་མདོག་འཇའ་འོད་འཁྲུག་པ་ཅིག་བསྟན་ཏེ་རུས་སྤེལ་
གྱི་པགས་པ་ཡིན་ཟེར། འདི་ལ་ཡོན་

ཏན་གཞན་ཅི་ཡོད་གསུངས་པས། འཇམ་ཞིང་ལེགས་པ་འདིས་ཆོག་མོད།
ཁྱོད་གྱིས་རུས་སྤེལ་ལ་སྤྱི་ཡོད་

པ་མཆོར་འདུག་ཟེར། ཆོས་རྗེ་རང་གིས་དེའི་མགོ་ནས་བཟུང་སྟེ་
སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་སྐུ་སྤྱི་རིས་སུ་ཡོད་པ་བསྟན་

ཏེ་འདི་བསྐླལ་བ་བཟང་པོའི་བྱང་ལེམས་གང་འདུལ་གྱི་ལུས་བཟང་
བ་ཡིན། རུས་སྤེལ་འདྲ་བ་ཅིག་ཡོད་རུང་

རུས་སྤེལ་མིན་གསུངས་པས་རྒྱལ་སྟོན་རྣམས་ཁལ་ཚ། དེའི་རྒྱུན་
གྱིས་ཉམས་སད་ཕྱིར་སྤྱོད་མ་མཁན་ལ་གཙུག་

ལག་ཁང་བཀོད་པ་ཆེས་བཀྲ་བ་སྒྲུལ་བཅུག་རྒྱུ་ལ་པོས་ཆོས་ཇི
གདན་བྲངས་ཏེ་ལྷན་དུ་ཐེབས། གློ་སྤྲང་གི

ཁྲོ་བོ་ལ་བཀའ་བསྒྲོམ། ཤེས་བཟོད་མི་འགྱུར་ལྷན་པོ་མ་འཕྲལ
བརྩམས་ཀྱིས་ཕྱག་ནས་གཏོར། སྤྲོ་ལ་བཞུགས།

ནས་སྒྲུ་མ་བཞེག་པར་བརྩམས་ཀྱང་བཞེག་མ་རྣམས། ཆོས་ཇིས
ཀྱང་འདི་དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་བྱས་པ་ཡིན

པས་འཇིག་མི་ཐུབ། བྱེད་ཆོས་སྤྲ་མཆོད་ཐག་རིང་བོ་ནས་པོས་ཏེ
དམར་ཅི་ཐེབས་བྱེད་པ་འདི་བྱ་བ་ལེགས་པོ་

མིན་གསུངས་པས། རྒྱལ་པོ་འཇིགས་ཏེ་ཕྱག་བྱས་པ་ལམ་ཡིག་དང
ཆོས་འབྱུང་འགའ་རེ་ལས་བཤད། ཆོས་

ཇི་ཉིད་འདི་ནས་ལོ་ལྔ་ཙམ་བཞུགས། ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གནང་།
བདུན་ཅུ་པ་ལྷགས་པག་ལ་གཤེགས།

གདུང་ཞུགས་འབུལ་ཞུས་པར། དབུ་ཐོད་ལ་གྱི་རྩོད། འཇམ
དབྱངས། བདེ་མཆོག་ཐུབ་དབང་།

བུས་མོའི་གདོང་ལ་སྦྱན་རས་གཟིགས་ཁ་སར་བཞི། རྒྱལ་མ། མི
གཡོ་བ། ཕྱག་སོང་ལ་བྱམས་པ། ཨ་ཡིག

དང་རྩྭ་ཡིག་འབྱར་དོད། ལྷན་གོང་གཉིས་ལ་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད
རྟེན། རིང་བསྐལ་ཀྱང་མང་དུ་ཐེབས། དག

བཅོམ་ཞིག་དང་བྱང་སེམས་ཞིག་གི་སྐྱེ་རུས་དང་རིང་བསྐལ།
གཞན་རིང་བསྐལ་བཅུ། གསེར་དུལ་དང

སྒྲག་ཚས་བྲིས་པའི་གཟུངས་སྒྲགས་དང་ཚོས་ཚན་མང་པོ།
ས་རྩྭ་འབྱམ་ལྷག་བཅས་ནང་བཞུགས་ཀྱི་གདུང་རྟེན

བཀའ་གདམས་མཆོད་རྟེན་གྱི་དབྱིབས་ཅན་ལག་འདོམ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ།
བཞེངས། དཔལ་ས་སྐྱའི་གདན་སར

གསེར་གདུང་བཞེངས་འདུག་ཀྱང་གོང་སྒོས་རང་བྱོན་རྣམས་ཕལ
ཆེར་མཆོད་རྟེན་འདི་ནང་དུ་བཞུགས་ཞེས།

དཀར་ཆག་རྩིང་བར་བཤམ། ཚོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་སོགས་ཀྱིས་རབ

གནས་མཛད། མཆོད་རྟེན་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད

དུ་གྲགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཆེ་ཆུང་དུ་མ་འདྲུག་པ་མིས་གྲངས་མི
ལོན་ཅིང་མཁའ་འགྲོའི་སྤྱུལ་པའི་མཆོད་རྟེན་ཡིན

པས་སྤྱུལ་བ་སྡེ་ཐོགས་ཡང་ཟེར། ལྷག་ལུང་པའི་དཀར་ཆག་ཏུ།
བྱང་སེམས་རུས་སྤྱུལ་རྣམ་ཅན་གྱི་པགས་པ

ཁྱུ་མཆོའི་སྡེའི་ཀླ་བདུད་འདུལ་ཆད་ཆོས་ཇེ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱམས་
ནས་བྱོན་ཞེས་དང་། ཉིད་དཔོན་གཡོག་བཅུས་ཉིན

གཅིག་ལ་མཆོད་རྟེན་རྣམས་ཐབས་སྣ་ཆོགས་གྱིས་བགྲང་བར
གྲངས་ངེས་ཅན་མ་བྱུང་ཞིང་། ཞེ་བརྒྱད་དང་ཞེ

དགུ་ལན་འགར་མཐུན་པས་ཞེ་དགུ་ཡིན་ཟེར་བའི་ངག་སྒྲོས་བདེན
འདྲ་ཞེས་བཤད། རུ་བའི་ཕྱི་ལོགས་སུ

མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་ཁང་ཆུང་ཅན། སོ་ཐག་གི་མཆོད་རྟེན
གྲངས་མེད། ས་འབྲུམ་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་རྒྱ་བན

གནས་སྤྱད་འག་ཞིག་གི་དྲུང་ས་ཡིན། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་དུས་
ས་སྐྱའི་དགོན་སྡེ་དག་འདུན་སྡེར་ཅོམ་

ཡོད་པ་ཆགས། ལྷ་ཁང་ཆེ་བའི་རྒྱལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་ནང་
བཞུགས་ཆོ་འབྲུམ་སྤར་གྱི་འག་ཅན། ས་པཎ

{ 0145 } རྩོམ་ཆུང་གྱུར་རྒྱུད་སོགས་བཞད་པ།

ལ་བ་སྤྱལ་གྱི་སྐྱེ་དུས་ལྷ་ཁང་བྲང་ཁང་སོགས་མིག་དང་ཡིད་
འཕྲོག་པའི་ངོ་མཆོར་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་མེ་འཇིག་སོགས་

གྱིས་རིམ་པས་ཉམས། ཏཱ་འི་མིང་རྒྱལ་རབས་གྱི་མགོ་ཅོམ་དུས་
གཟར་ཞིག་གི་སྐབས་ལྷ་ཁང་མཆོད་རྟེན་བཅས་

ལ་མེ་སྤྱར་བ་སྤྱར་ཞིག་གསོས་བགྱིས་པའི་ཡི་གེ་སྒྲིང་། ཁང་
ཞིག་རྒྱལ་པོས་གནམ་འོག་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་ཐོག་

མར་ཡང་ལྷ་ཁང་ཉམས་གསོས་བགྱིས། ལྷ་ཁང་ཆེ་བར་དབུས་སུ་
རྫོང་འཆང་། གཡས་གཡོན་དུ་ཕྱག་རྡོར་

དང་སྒྲོལ་མ། གཡས་སུ་བྱུང་དབང་། གཡོན་དུ་མཚོག་ཟུང་།

དེའི་གཡས་སུ་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དོན་ཡོད།

གཡས་གཡོན་དུ་རབ་འབྱོར་དང་འོད་སྤྲུང་། གཙོ་བོའི་གཡོན་དུ་

འོད་དཔག་མེད། གཡས་གཡོན་དུ་དཔའ་

པོ་སེར་པོ་དང་མཛེས་དགའ་སྡོན་པོ། དེའི་གཡོན་དུ་སྒྲན་གྱི་

སྒྲ་མ། གཡས་གཡོན་དུ་རྟ་ཐུལ་དང་མིང་ཆེན།

ཤར་རྒྱབ་གྱི་གྲལ་ལ་ཉེ་སྒྲས་བཞི་རེ། གཡས་གྲལ་མཐར་རྟ་

མ་གྲིན་དབྱུག་ཏོ་ཅན། འདིས་སྡོན་ལྷ་ཁང་ལ་

མེ་འཇིག་བྱུང་བར་ཞབས་ལ་གཅིག་ཆུ་འགྲམ་དུ་བཞག་ཕྱག་གིས་

ཆུ་གཏོར་བས་མེ་ཞི་བའི་ངག་རྒྱུན་སྒྲུང་།

གཡོན་གྱི་གྲལ་མཐར་མི་གཡོ་བ་སྡོན་པོ། གནམ་རྒྱན་ལིང་

ཆོ་ཆེ་བ་དུག་གི་དབུས་མ་ལ་བྱུང་དབང་གནས་བརྟན་

བརྟུག་གཡས་སུ་གཙུག་ཏོར་འཁོར་བསྐྱུར་ལ་ཁོ་བརྟ། གཡོན་

དུ་བྱུང་དབང་ཉེ་སྒྲས་གྱིས་བསྐྱོར་བ།

མདུན་དབུས་མར་ཀློན་རིག་གཤམ་གཡོན་དུ་མི་འཁྱུགས་པ་དང་ཆོ་
དཔག་མེད་གསུམ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར།

ལིང་ཆོ་ཆུང་བ་ཉིས་བརྒྱ་དུག་ཅུ་འི་ངོས་སུ་སྒྲོ་སྟོང་དུ་སྒྲོ་
བོ་བཞི། གཞན་རྣམས་ལ་བཤུགས་ལྟ་སོ་ལྟ། རྒྱལ་

བ་རིགས་ལྟ་སོགས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉན་རང་བཅས་ལྟ་
སྒྲོ་ཉིས་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཡོད་པར་ཡིག་རྟིང་དུ་

བཤུད་། གཤམ་གཡོན་གྱི་ལོགས་བྱིས་ཕྱིར་དུག་རེ་ཡོད་པའི་
གཤམ་གྱི་དང་པོར་འབྲི་ཁུང་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་བྲུ་

རབས་། རྩོམ་འཆང་། ཉེ་ལོ། ལྷ་རོ། མར་བ། མི་ལ། སྐམ་པོ་
བ། ཕག་གྲུ་སོགས།

གཉིས་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྩོ་བཟང་གྲགས་པ། འཇམ་
དཀར་པ། གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སོགས།

གསུམ་པར་དུས་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྐྱེ་ཁ་ཤས། བཞི་པར་སྒྲོ་ཆོགས་

གྲུབ་པའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་

ལྷ་ཀ་གཤིན་ཟེ་གདོང་དྲུག་གི་ཡུམ་ལྷ། འཁོར་ཆེན་ཡུམ་ལྷའི་
ལྷ་ཆོག་གས། འཇིགས་བྱེད་སོགས། ལྷ་

པར་སྒྲོལ་མ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་བ་རིགས་
ལྷ། འཇམ་དབྱངས། དབྱངས་ཅན་

མཉམ་སྦྲུལ་རས་གཟིགས་དཀར་དམར་གཉིས། རྣམ་རྒྱལ་མ། ལོ་གྲོན་མ་
རིགས་ཁ་ཤས། ལས་གཤིན་

བཅས་ཀྱི་དྲུག་པར་འོད་ཟེར་ཅན་མ་ལྷ་ལྷ། རྣམ་སྤྲུལ་ཇི་ནག་
ཇི་སེར། དུས་འཁོར་ནས་བཤལ་དཔའི་

མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་བཅུ་གཉིས། ལས་གཤིན་དམར་བོ། གཡོན་ངོས་
དང་པོར་ས་སྐྱ་པར་ཆེན། རོ་རྩེ་

འཆར་ཀྱི་བདག་མེད་མ། [~BIRWA] བསོགས་ས་སྐྱའི་ལམ་འབྲས་བརྒྱུད་
པ། གཉིས་པར་ས་བཟང་པར་ཆེན།

འཁོར་ཆེན་གྱི་བརྒྱུད། འཁོར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ། འཁོར་ཆེན་གྲུག་

བཟང་པོ་སྤྲོད་པ། ལྷ་ཆོས་ལུ་མ། གསུམ་

པར་དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པའི་ཡུམ་དུག་སྤྲོད་བ་བཞི་པར་

ག་ཤིས་རྗེ་གདོང་དུག་རིགས་ལྷ། འཇིགས་

བྱེད་ཀྱིས་གསུམ་སྤྲོད་པར་གསུངས་ལྷ། ག་ཤིས་དམར་རིགས་ལྷ། འཁོར་

ཆེན་རིགས་ལྷ། ལྷ་པར་ཉི་ལྔས་

ལུགས་ཀྱི་སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་དུག་པར་ཐུག་དོར་གཏུམ་པོ། མི་

གཡོ་བ་རིགས་གཉིས། རྗེ་རྒྱལ་

{ @146 } རྗེ་རྒྱལ་གྱི་བྱེད་ཆུང་སྤྲོད་པར་གསུངས་པ།

འབྱོར་རིགས་གཉིས། རིགས་མ་བཅུ་དུག་སྒྲོལ་སྤྲོད་པར་གསུངས་པ།

ཐུབ་དབང་། ཆོས་རྒྱལ་

བདུན་། རིགས་ལྷ་ཆེན་ལྷ། སྤྲོད་པར་གསུངས་པར་གསུངས་པ།

ཆོས་དབང་སྤྲོད་པར་གསུངས་པ།

དུས་འབས་པ་ཆེ་ཆུང་། ཁ་ཆེ་ཆུང་མགོན། འབྲོ་ལུ་ཕྱི་པ་སོགས
དུས་འཁོར་སྤྱོད་བརྒྱད། སྒྲིལ་བཞག་གཡས་

ལོགས་སུ་འཁོར་ལོ་སྒྲིལ་པ་རིགས་ལྡན། མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ་དང
དེའི་སྤྱོད་བརྒྱད། སྒྲིལ་བཞག་ལོགས་སུ་གྱུ་

དོ་རིགས་ལྡན། བདག་མེད་མ། ཀུ་རུ་ཀུ་ལྷོ། ཡང་གྱུ་དོར་རིགས་
ཁ་ཤས། ཀུར་མགོན་ལྷ་མགོན་

བཅུ་གཉིས། ལྷ་ཆེན་སྒྲིལ་པ་སོགས་ཡབ་གྱུ་ཕོ་ཉ། རུ་འདྲེན་
སྒྲིལ་བཞི་སོགས་ཡུམ་གྱུ་སྤྱུལ་བའི་ཕོ་ཉ།

དེ་ཉིད་གྱུ་སྤྱོད་བརྒྱད། ཕྱི་འཁོར་གྱུ་བྱ་འདབ་གོང་མར། འོད་
དཔག་མེད་གྱུ་སྤྱོད་བཅུ་གཉིས། ཕྱོགས་

གཞན་གསུམ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན་ཞེ་དགྲ། ལྷ་
ཁང་ལ་རྟེན་སྒྲིལ་ཆེ་ཞིང་སྒྲིལ་ནས་ཡོད་པར་བཤམ་

ཀྱང་ཆོས་རྒྱུ་ཡབ་སྐུ་གྱུ་དུས་ཕྱིན་ཡིན་པ་ལོགས་གྲིས་སྤྱོད་
སྤྱོད་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་པར་རྒྱས་སོ། །ཡི་དམ་

བསྟན་སྲུང་དུ་མའི་སྟོན་སྒྲིལ་ཆོག་པ་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་
གསར་བ་འགའ་ཞིག་སྟེང་། ཏཱ་ལི་མིང་བཅུ་གསུམ་

པ་ཐན་ལི་རྒྱལ་པོའི་དུས་དོར་བཅུ་གསུམ་པ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་
བཞི་པའི་མེ་ཐག་པར་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལྷག་

སོང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཏྲོ་བཀྱང་ཉེར་དགུ་པ་ས་བྱ་ཡན་གྱི་བགྲངས་
བྱ་ཉེར་གསུམ་བསྟན་པས་ཉིས་བརྒྱ་སོ་གསུམ་

ལྷག་ཙམ་ཡིན་ལ། དོར་དེར་ཀམ་པ་སྤྲེལ་སྒྲིལ་མཚན་
འདི་འཁྲུངས་ས་ཤིན་ཏུ་ཉུ། ཀམ་ར་བཞུགས།

ཡ་སྟན་རྒྱལ་པོ་ཡུར་དུ་སི་བེ་བུ་སོགས་ཀྱིས་གདན་དྲངས། ཡུར་
དུ། བུ་མེད། ཁལ་ཆེན། ཆེ་ཁར།

ཁལ་ཁ་བཙས་གྱི་རྒྱལ་སྟོན་འབངས་བཙས་ཆོས་ལ་བཅུ་གསུམ་གསུམ་པ་
མེད་པའི་རལ་གྱི་མདུད་པ་བརྒྱབ།

རྒྱ་སྟོན་པོ་ཐམས་ཅད་བདེ་ལ་བཀོད། ཅུང་ལོན་ནས་ལྷ་ཁང་

བཀའ་འགྱུར་མང་པོ་བཞེངས། ཤར་རྟེན

རྒྱལ་གྱི་དམག་པོ་ཆེ་ལྷན་སྤྱེས་སུ་སོང་ནས་རྒྱ་མཁར་ཆེན་
པོ་སྤངས། དམག་དཔོན་མང་པོ་དང་དམག་མི་འབྲུམ་

ཕྱག་བསད་པས། ཆང་ཕེ་ཞེས་པའི་རྒྱ་དམག་ཁྲི་ཕྱག་མང་
པོ་དེར་སྤྲོབས། ལོ་རྒྱུ་མང་པོར་ཐག་མ་ཆོད་པར་

ཀམ་འི་བླ་ལྷ་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་བྱོན་ནས་རྒྱ་བོད་རྟེན་གསུམ་གྱི་
གཞུང་ལ་ཞོར་ཇུས་གྲངས་མེད་པ་བྲིན། རྒྱ་དང་སོག་

པོའི་དམག་ཆེན་རང་ཡུལ་དུ་སློག་སེམས་ཅན་མང་པོའི་སློག་བྲུས།
སྤྱག་ལོར་འདི་ཀའི་མཆོད་རྟེན་རྣམས་ཞིག་

གསོས་མཛད། ཀམ་འི་སྐྱེ་གདུང་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་མཆོད་རྟེན་
ལ་གང་གིས་གཞོད་པ་བྱེད་ན་རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་

གྱི་ཆད་པ་གཅོད་པ་ཡིན་ཞེས་འབྲུང་ཡང་། ས་པཎ་གྱི་གདུང་
རྟེན་ལ་དགོས་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་མིན་

ན་ཀམ་སྐྱེ་འཕྲེང་གང་གི་ཡང་སྐྱེ་གདུང་ངོས་འཛིན་མི་འདུག
ཅས་སྟག་ལུང་པས་བཤད། འདིའི་ལྷོ་ན་དུང་རི

ཟིའི་ལྷ་ཁང་། དེར་བྱབ་དབང་། སྒྲན་སྒྲ། འོད་དཔག་མེད། ཉེ
སྒྲས། སྒྱུན་རས་གཟིགས།

འཛིགས་བྱེད། མགོན་ཆོས་ལྷ་རྒྱལ། འདིའི་མགོན་པོ་རང་བྱོན་དུ
གྲགས། ཉོང་ཡང་ཁོན་གྱི་ས་ནས་ཏུ་ཞིན

ཞིག་གིས་རྩེ་ཅོང་གི་སྐྱེ་ཐོས་པས་ངོ་མཆར་སྐྱེས་ཏེ་ལྷ
ཁང་ལ་སྤྱི་ཞུ་བགྱིས་པའི་ངག་རྒྱུན་སྒྲུང་། ། ལཁར་དང

སྤྱུལ་པ་སྤྱེའི་བར་ན་ཏུ་ཉོ་ཡེ་ཟེར་བའི་གསེར་ཟངས་ཀྱི་བྱབ
སྐྱེ་མི་ཆད་ཅིམ་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་། ཏུའི་མིང

ཡུང་ལོའི་དུས་གཟུངས་གཞུག་ཕུལ། དེའི་རྒྱལ་རབས་ཐ་མ་སྤྱོན
དེན་ལོ་བཅུ་དྲུག་པའི་ལོ་ངན་ཞིག་ལ་རྒྱ་སྤྲང

{ @147 } ཅོང་རྒྱུད་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

མང་པོས་སྐྱེ་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་རྟུ་བརྟོན། དཔལ་བར་རིན་པོ་ཆེ་ཡི
མིན་གྱི་འོད་འཛེར་བཞིག་ཡོད་པ་མཆོན།

བརྒྱབ་ནས་ལེན་གྲབ་བྱས་པར་ཞལ་ནས་སྐྱེ་གཟུགས། མེ་སྒྲག་ལྟ
བུའི་འོད་བྱེད། མཆོན་རྒྱག་མཁན་བརྒྱལ།

ནས་ཁག་སྐྱེ་གཟུགས། ཕྱི་ཉིན་ནས་སྐྱེ་བརྟན་སྤྲུལ། ལོ་ངན་འཇུར་
རྩེས་རང་གནས་སུ་བཞུགས་ཏེ་མཆོད་ཅེས།

རྒྱུ་འཕྲུལ་ཆག་རྟུ་འབྱེད། ཆོས་རྩེས་པཏ་གྱི་བྲུག་སྐྱེ། རྒྱ
བཞེངས་གྱི་གནས་བཅུ། ༎ྟ་སྤེ་བཞི་འོད་བྱེད།

སུ་ལང་གྲུ་ཕུ་མཁར། འདི་ནང་ཆིན་ཡིན་ཟེ་ཟེར་བའི་མཆོད་རྟེན་
ཁང་བརྟེན་གསུམ་བཅུ་གསུམ་ཅན། ཏེ་ཡིན།

ཟེར་གྲགས་པ་དེ་མཆོད་སྤྱོད། གཞན་འཇིག་སྐྱེ་ཁ་ཤས་ཡོད་པའི་ལྟ
ཁང། འདི་དང་ཉེ་བར་མཆོ་རྒྱུད་གཉིས།

དེ་དང་འདབས་འབྲེལ་བར་ཁང་མིག་ཁ་ཤས་ཐོང་བསྐྱིགས་པའི་
ནང་རྟུ་བྱུབ་པ་རྒྱུད་འདས་དང་རྟུ་གསུམ་མངས།

ཀླུ་མ་ལྟ་བུར་བྱས་ཀྱི་ཡིག་པོ་ཏི་མང་པོ། རིག་པོ་ཆེ་སྒྲི
ཆོག་མ་བཞུ་བཏུ་ལ་སྒྲིག་མ་སྒྲིག་པའི་ཅེང

ཆེན་པོ། ཉེ་གྲུ་བེད་བཞི་སྒྲིར་ན་དུས་གསུམ་སངས་ཀྱིས་ལྷ
ཁང་གཉིས། མགོན་ཁང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་།

འཇམ་དབྱངས། ཆོད་པག་བཀའ་འགྱུར་ཆོར་གཉིས། རྒྱ་བཀོ་བེར
རྒྱུ་སྒྲིང་། དུས་གསུམ་

སངས་ཀྱིས། སའི་སྒྲིང་པོ། གཟུངས་གྲུ་ལྷ། སྒྲིན་སྒྲི། གནས
བཅུ། རྒྱུ་སྒྲིང་རྒྱུ་སྒྲིང་གྱི་སྒྲི།

རྒྱ་བཀོ་བེར་སྒྲིང་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ལྷ་ཁང་། རྒྱ་བཀོ་བེར་
ཆོར་སྒྲིང་པའི་སྒྲི། རྒྱ་བཀོ་བེར་དུས་གསུམ་སངས་

ཀླུ་མ་ལྟ་བུར་བྱས་ཀྱི་ཡིག་པོ་ཏི་མང་པོ། རིག་པོ་ཆེ་སྒྲི
ཆོག་མ་བཞུ་བཏུ་ལ་སྒྲིག་མ་སྒྲིག་པའི་ཅེང

འབྲེན་པོ། གོང་གི་བཀོ་བེར་ནས་འདིའི་བར་སྒྲིག་ལུང་པའི་དཀར་

ཆག་ཏུ་མི་འདུག་ཀྱང་གཞན་ནས་འབྱུང་བས།

གིས། རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ཆ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྒོལ་སྒྲུ་རང་བྱོན།
རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ཆ་ལྷོ་ཁྱིམ་ཅེས་བའི་ལྷ་ཁང་དུ།

འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་ཡོངས་ཇོགས། རྒྱུ་ལྡན་གྱི་སྒོལ་
གསུམ། རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ཆ་ལྷོ་ཁྱིམ་ཅེས་བའི་ལྷ་ཁང་དུ།

མཚོད་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ཕྱག་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱག་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱག་ཡོངས་
གསུམ་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ཕྱག་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱག་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱག་ཡོངས་

འདིར་ཐེབས་པ་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ཕྱག་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱག་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱག་ཡོངས་
བཀོད་བའི་སྒྲུ་གསུམ་མཚོད་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ཕྱག་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱག་ཡོངས་

སྒྲུ་ལྡན་གྱི་ཕྱག་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱག་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱག་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱག་ཡོངས་
གསུམ་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ཕྱག་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱག་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱག་ཡོངས་

ལྷ་གསུམ་སྒྲུ་གསུམ་ཐེབས་པ་རང་གི་གདན་ས་གོང་འོག་ཏུ་བཞུགས།
དེའི་སྒྲུ་ལྡན་གྱི་ཕྱག་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱག་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱག་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱག་ཡོངས་

པའི་ཤིང་སྤྲེལ་ལ་འཁྱུངས། རྟོར་ཡུལ་དུ་ལན་གཉིས་ཐེབས། རྗེས
མའི་སྐབས་ད་དུག་པ་ས་ཡོས་ལ་རྟོར་

རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ག་ཤེགས། གདུང་རུས་ཁ་ཤས་གདན་སར་
སྤྱོད་བྱངས། ཁ་ཤས་ནང་བཞུགས་སུ་ཕུལ་

བའི་གདུང་རྟོན་ཁང་བརྩེགས་ཀྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་མཐོ་ཁྱད་
བཞེངས་པ་འདི་ལ་ངོས་འཛིན་ཅིང་རྟོར་རྣམས་ཚོས་རྗེ

འདི་བར་སྤྲ་མའི་མཚན་གྱིས་འབོད་པ་བྱུང་ཉམས་པས་ཀ་མ་ལི
ཤིར་གྲགས། སློ་ཁྱིམ་གྱི་སྒྲུང་བརྒྱན་ཀྱང་སྒྲུ་ཤ

སྤབ་པ་སོགས་རྗེ་རང་བྱུང་བའི་འབྲས་ཡིན་ཞེས་དཀར་ཆག་
རྣམ་དག་མེ་ལོང་ལས་བཤད། མཁར་འདི་ནས་

ཐང་ཆེན་བར་མ་ཆད་པར་རྒྱབ་སྟོད་རྒྱ་ནག་ཅུང་གར། གྲུ་གྲོ་
སོགས་རྒྱ་ནག་གི་ཆབ་འོག་ཡིན་པ་དང་མ

ཡིན་པའི་ཡུལ་གྱི་དུ་མ་བཀལ་ནས་རྒྱ་གར་བྱང་སྟོད་ལ་འབྲེལ་

བར་སྒྲང་། རྟོ་ལང་གྲུ་ཏུ་ནས་རྟུབ་བྱང་ཉིན་ལམ

དྲུག་བདུན་ཅམ་གྱི་སར་ཀན་གྲུ་མཁར། དེར་ཁྱི་སྒྲོར་བཅུ་གསུམ་
གྱི་ས་ལ་དབང་བ་གོང་མའི་སྒྲོན་ཆེན་ཀན

{ @148 } རྩོམ་ཆུང་གྱུང་རྒྱུད་སྒྲིག་སྒྲིག་བཞད་པ།

གྲུ་ཐེ་ཏུ་ས་ཞིག་གིས་རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་གདན་
དངས། རྒྱལ་པོའི་ལུང་གིས་དམག་ཁྱི་ཕྱག་བཅུ་གསུམ་

ཅམ་གྱིས་ལྷ་ཐེས་ཟེ་ནས་བསུས། གནས་འདི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་གས་འབར་
གྱི་སྒྲས་སྒྲོ་གྲོས་འཕེལ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རལ་

གྱིས་ཀླུ་བདུད་བདུལ་བའི་གནས་སུ་རོས་བཟུང་། ཐང་དགྱིལ་དུ་ཕ་
བོང་ཞོ་འདྲ་བ་ཀ་བཞིའི་ཆོད་ཀྱི་འགྲམ་

ནས་དང་སྒོང་གོས་སྒྲོན་པེ་གྲོན་པ་ཞིག་གིས་གསེར་ཕོར་བ་
གང་ཕུལ་བ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་། ཆོལ་དབང་བའི་རིག་

འཛིན་ཞིག་ཡིན་གསུངས། ཕོ་བྲང་ནང་དུ་ཐེབས་ཉིན་མི་དཔོན་

གྲི་གཡོག་རྣམས་གྲིས་ཆིབས་སེང་གེར་མཐོང་།

སྒོས་ཐུལ་བའི་དུད་པ་ལ་ཐུན་པ་སེལ་བའི་ཉི་ཟླ་ཤར། ལྷའི
བུ་ཞེས་པ་རྒྱ་ཡིག་ལ་གསལ་བ་བྱུང་། མི་དཔོན

གྲིས་སྒྲེ་བ་གསུམ་ཙམ་གསལ་བར་བྲན། སྒྲིང་བོ་དོན་གསུམ་གྲི
ཟབ་ཆོས་གནང་། ཁྲིམ་ལ་བྲམ་མ་སྒྲུན་རས

གཟིགས་གྲི་སྒྲུབ་ཐབས་ལོ་ཚུ་བས་རྒྱ་ནག་ཡུ་གུར་སོག་པོ་རྣམས་
སེམས་འདྲི་སྐད་དུ་བསྒྱུར། དུ་ཐང་མངའ་འོག་གི

བཙོན་རྣམས་བཏོན། བཙུན་གསར་བརྒྱ་ཙམ་རབ་དུ་བྱུང་། མི་དཔོན
གྲིས་སྒོས་སྤར་བས། རྗེ་འདི

ཉིད་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་འཕྲིན་ལས་པ་ཡིན་ཞེས་སྒོས་ཐལ་ལ
རྒྱ་ནག་གི་ཡི་གེ་གཟུགས་སུ་བྱུང་། ཆ་གར་གྲི་རྒྱལ

རྒྱུད་གྲིས་གཙོས་པའི་དབྱེང་ཁྲི་ཐུག་ཙམ་ཞིག་རྒྱ་ནག་གི
ལུགས་རི་ཕྱི་མའི་ནང་དུ་ཞོར་བས་ཐམས་ཅད་འཇིགས་

ཤིང་སྐྱག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་དངོས་ཀྱིས་ཚིམ་པར་བྱས་ཏེ་རང་
ཡུལ་དུ་བཏང་། མཁར་ནང་དུ་བྱབ་པ་མྱང་འདས།

ཀྱིས་བརྟན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། ཕྱི་རོལ་བྱེ་མའི་གད་པ་ལ་ས།
པཎ་གྱི་ཕྱག་རྒྱེས་དང་རྡོ་ལ་ཞབས་རྒྱེས་འབྱར་བཏོད།

༥ འདི་ནས་ཉིན་ལམ་ཅམ་ན། གཡུའི་སྒྲོལ་མ་རང་བྱོན་ནང་
བཞུགས་སུ་ཐུལ་བའི་སྒྲོལ་མ་དང་། ཏ་མགྲིན་

རང་བྱོན་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་རོ་མཚར་ཅན། གྲུ་བདུད་བདུལ་
བའི་མགོ་ལུས་མནན་པའི་གནས་དང་།

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རལ་གྱི་ནང་བཞུགས་སུ་ཡོད་པའི་མཚོད་རྟེན། འག་
རོས་སུ་ལྷ་ཁང་ཉེར་ལྷ། འག་ལ་བཞོས་

པའི་ལྷ་སྐྱུ་ཁ་ཤས། ལྷ་ཁང་གསར་བ་གཉིས་འདྲུ་ཁང་བཅས་
དང་མི་ཉག་རྒྱལ་པོའི་མཚོད་རྟེན་དུ་གྲགས་པའི་

འག་རི་ཆེན་པོའི་མདུན་རོས་རྩིག་པ་ལ་ཞལ་བ་བརྒྱབ་པ་ལྷ་
བུ་ཡོད། གཡས་ཟུར་དུ་འག་ལ་གཤེས་སྒྲུལ་གཏེ།

རྗེས་ཡོད་པས་ལྷ་ཐེས་ཟིམ་པོད་དགོན་དག་འཁྲན་དམ་ཆོས་གླིང་
ནི་ཁྱུང་ཆ་དག་བཤེས་རབ་བརྟན་གྱིས་བཏབ།

དེའི་སྤྱལ་སྤྱོད་དག་དབང་ནུས་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་འདིའི་བླ་མ་
མཛད། ཆོག་མཆོད་དང་རྒྱུད་པ་གྲུ་ཆ་དང་གཉིས་ཡོད།

རྒྱལ་དབང་ལ་ནང་མོ་དཔོན་ཤེས་རབ་ཡོན་ཏན་གྱིས་གཙོས་ར་
ཁྱུང་གཉིས་གྱིས་བརྒྱ་འབྲུལ་བྱས། གདན་སར་

མཁས་གྲུབ་དུ་མ་དང་། བདེ་རྒྱ་ཞབས་དྲུང་དག་དབང་དག་ལེགས་
རྒྱ་མཚོ། ལྷ་རམས་པ་དག་དབང་ཤེས་

རབ་༥ འབྲིང་ཤེས་དག་འབྲུ་དཔལ་ལྡན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་རིམ་
བཞུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་བཀྲན་རིན་པོ་ཆེ་

ཁྲིམ་བཞུགས། སློབ་ཆུང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཁྲིམ་ཁྱུང་ནག་
ཞབས་དྲུང་དག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱོས། སྤྱོད་ཆ་

དུ་གསེར་ཁྲི་སྤྱལ་སྤྱོད་སློབ་ཐུང་བྱུང་བཞུན་ཉི་མ་གཏན་བཞུགས་

མཛད། འདི་བའང་གྲུ་འི་ཕྱོགས་སུ་འཁྱུངས་པ།

སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མང་པོའི་ལུང་བསྟན་བཞིན་ཐུང་བཟུན་མཆོག་
གིས་བདག་གནང་སྟེ་ཁྱི་བཀའ་འགྲུང་པ་སྐྱེན་པ་རྒྱུ།

མཆོའི་སྐྱེ་བར་ངོས་བཟུང་ཡང་། འཇམ་མགོན་ཨ་མེའི་སྐྱེ་
འཕྲེང་སོགས་དགོས་དབང་གིས་ཁྱི་རག་དབང་

དཔལ་བཟང་གི་སྤྱལ་སྐྱེར་གསུངས། ལྷགས་སྟག་ལོར་སྤྲ་བྱང་བཟ།
ཞིས་འོད་འབར་གྱི་རྟེན་བརྟེན་པ་སྐྱེན་དབྱེའི་

{ @149 } རྩོམ་ཆུང་གི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

ཆོ་ག་བསྐྱབ་པའི་དགའ་སྟོན་དང་འབྲེལ་བར་གོ་སར་བཏོན། ས་
ཁྱི་ལོར་དབུས་སུ་ཐེབས་ཏེ་ཐུགས་གཉེར་གནང་།

ད་ལྟ་སྐྱེ་ཐེང་རིམ་བྱོན་བཞུགས། འདྲུ་ཁང་གསར་བསྐྱེན་དང་
རབ་གནས། བདེ་ལམ་གྱི་ཁྱིད་སོགས་སྟེ།

སྤྱིར་བཀའ་ཆོས་ཡང་མང་དུ་གནང་། ཨ་སྐྱེན་བརྒྱུད་གོང་མར་

མཁུན་བཅུག་སྟེ་པེན་གྱི་གསོལ་རས་ལྟ་བུ་དང་།

ལྷོ་ཕྱོགས་དམག་ཐོག་ནས་པ་རོལ་བའི་དམག་མང་པོ་ཆམ་ལ།
ཕབ་པའི་སྐད་སྟན་གྱི་ལྷ་ལོག་ཕུལ་བ་དུས་མཚུངས་སུ།

བྱུང་བས་གོང་ནས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགུས་ཏེ་རྟོན་འབྲེལ་ལ་དགོངས།
མཛད་བྱུང་རྒྱལ་བའི་གླིང་ཞེས་མཚན་བསྟུན།

འབྲིང་ལོས་སྤྲ་མ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྷན་དང་། ལྷ་རམས་པ་རག།
དབང་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྒྱུད་སྤྲ་བར་།

མཚན་གཞིས་བཅང་། སྟོ་ཟ། རྒྱབ་ཟ། བན་ལུ་ཏུ་ཉང་ལོ་ཏུ།
འབྲིང་ལོ་ཏུ། ལྷང་ཞི།

ལྷང་མ། ལྷང་ནག་ར་ཆུ། ར་རྒྱག་སོགས་ར་ལྷང་ཚོ་བཅུ།
བཞིའི་དཔོན་ཆེན་བཞི། དཔོན་ཆུང་བཅུའི་

མངའ་འབངས་གཏོས་ཆེ། རྟོ་གནས་སྐྱོར་བ་འགའ་ཞིག་བསྟུན་པ་ལས།
ཆགས་པའི་རྒྱ་དགོན་དགའ་ལྷན་ཆོས་

འཁོར་གྱིང་། རྒྱལ་མཐོན་གྱི་ལུང་པར། རྒྱལ་བུ་སློ་གྲོས་འཕེལ
གྱི་སླ་མ་ཨ་ཐུ་ཏི་བ་གསུམ་གྱི་བཞུགས་

གནས་སུ་གྲགས་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་བར་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་སྟེངས་
གཙང་བ་གསུམ་ཡོད་པས་བྱུང་བཀྲ་ཆེས། མདོ་སྒྲུབ་

བོད་ཡུལ་བྱང་གི་མཐའ། །ར་ཁྱུང་ཞེས་བྱའི་ས་ཕྱོགས་འདིར།
།གནའ་དུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །

རྒྱལ་བུ་སློ་གྲོས་འཕེལ་ཞེས་པས། །ཁྱུ་བདུད་གདུག་པ་བདུལ་བའི་
གནས། །བསེལ་ཐང་བྱ་བ་ཡུལ་འདི་

སྟོ། །སླ་མ་ཨ་ཐུ་ཏི་བ། །རྒྱལ་གསུམ་བཞུགས་པའི་ས་ཆ་
ཡང་། །དགོན་པ་གོང་འོག་བར་གསུམ་

གྱི་ །གནས་འདི་ཡིན་ཞེས་ཀུན་ལ་གྲགས། །བྲག་ལ་བཞོས་པའི་
མཆོད་རྟེན་དང་། །ལྷ་ཁང་ངོ་མཚར་

ཅན་དུ་མས། །རི་ལུང་གང་བ་ལ་དཔགས་ན། །ཁྱུད་འཕགས་གནས་

སུ་ངེས་པ་སྒྲིད། །ལྷག་པར་

བྲག་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །སྒྲིབ་ཁང་དཔེ་ཞིང་ཉམས་དགའ་མང།
།གནའ་དུས་སྒྲིབ་ལ་གཞོལ་བ་ཡི། །

སྐལ་ལྷན་མང་དུ་བྱུང་བར་ངེས། །ཡུལ་འདིའི་འབྲོག་པའི་མི་
རྣམས་ནི། །དད་པ་ཆེ་ཞིང་གཡོ་སྒྲུ་ཅུང་།

མཐའ་གཉིས་མ་ལྟར་འབྱོར་བ་ལྟན། །འཐབ་ཚོད་མེད་པར་ཕན་
ཚུན་མཐུན། །ཞེས་གསུངས་སོ།

། ཡུ་གུར་དུ་བྱྱ་ཏུ་བཟེར་བའི་སྐྱོ་གཅིག་དང། སྒྲོམ་
གྲའི་ལུལ་གྱི་གྲང་རོ་འགའ་ད་ལྟ་ཡང་ཡོད་པས་བསམ་

ཡས་སྤང་མ་བཟུག་པའི་གནས་བྱྱ་ཏུ་ཉོར་གྱི་སྒྲོམ་གྲའ་ངོས་
འཛིན། སོག་སྒྲིད་དུ་ཤར་ཡུ་ཆེ་ཞེས་པ་གྲུར་མེར་

པོའི་མིང་ཡིན་པས་ཡུ་ཆེ་སྒྲིལ་གྱི་ལྟ་གྲུར་བཟེར་བར་སྒྲུང་
ཞེས་ཉོར་གྲུར་མེར་སྐྱོར་ཡང་བཤད། ད་དུང་ཡང་

དགོར་བདག་གདུག་རྩུབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། རྒྱལ་གསེལ་དང་སྤྱོད་གསལ་
མཐུན་པའི་མཆོད་ཐབས་ཡོད་འདུག།

དེར་ཉོར་སྒྲོམ་པས་བཏབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་། རྟོ་བློ་བཞུང་
སེའི་ལྷ་ཁང་། རྟོ་ཀོ་རྒྱ་ཞབས་རྒྱུད་གི་ལྷ་

ཁང་། རྟོ་ཉམ་ཟེ་རི་ཁྲོད་། འགྲུ་ཞབས་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པའི་ལུང་
སྒྲུབ་གོ་ན་པ། ཉིད་དང་ཁྱུང་ཆ་ཞབས་

རྒྱུད་། རོང་འགད་ཞབས་རྒྱུད་སོག་རིམ་བྱོན་གྱིས་སྒྲོང་། རྟོ་ཆོས་
རྩིང་ག་དབང་སྒྲོ་བཟང་གིས་བཏབ་པ་

བེ་རིན་རི་ཁྲོད་ནི་ཡིལ་གེར་ཞབས་རྒྱུད་རིམ་བྱོན་གྱིས་སྒྲོང་། རྟོ་
དཀའ་བཅུ་ཤེས་རབ་གྱིས་བཅུ་གསལ་པའི་སྤྲན་

པོ་ལུང་གི་སྒྲུབ་སྟེ། རྟོ་སྤྲན་ཆུ་དགོན་དུ་སྒྲོན་ནི་སྤྲ་མ། བཟང་
རིན་ཞབས་རྒྱུད་། ཡིལ་གེར་ཞབས་རྒྱུད་

{ @150 } རོང་ཆུ་རི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤམ་པ།

སོགས་གྱི་སྐྱེ་བརྐྱད་བཞུགས། ། ལུང་སེར་རི་ཁོད། ། ཉེ་ཡོར་ཨེ
ཁེ་རི་ཁོད། སོ་གྲ་སྒྲ་མས་བཏབ་པ།

རྟ་མགོ་དགོན་སོགས་དགོན་ཕྱན་མང་། མཆོད་གཞིས་ཡང་ཡི་ལ་གོར
ཆོ་བ། རོང་འགང་ཆོ་བ་སོགས་ཆོ་བ་བརྒྱ

དང་ལཱ་དཔོན་འབངས་རྒྱ་ཆེ། ། ཀན་གྱུ་འཁམས་གྱི་རྒྱབ
སྟོད་ཉིན་ལམ་ཁ་ཤམ་ན་ཤུས་གྱུ་འཁེར་བའི་རྒྱ་ནག

གི་གོང་ཁྱེད། དེའི་རྒྱབ་ཏུ་གྲུ་ཡི་བཀའ་ཉེ་སྟོན་རྒྱ་ནག་གི
ས་མཚམས་ཁྱུགས་རི་ཤིང་སྟོ་ཅན་དམག་མི་བཅས།

སྟོད་པའི་གནས་ཡོད་ལ། གོང་མཆོན་ལུང་གི་དུས་དེའི་ཕྱི་རོལ་
ཟླ་ལམ་དང་ཞག་ལམ་དུ་མས་ཆོད་པའི་ས་ལ་དབང་

བསྐྱུར་། ཤུས་གྱུ་འཁེར་སྟོགས་འདིར། སྟོན་བལ་ཡུལ་གྱི་ལཱ་སར་ཞེས
པར་འཁྲུངས་ཤིང་། རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་

ནས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་མཛུ་གྱི་གྲུབ་པེའམ་རྗེ་བཙུན་གྲགས།

པ། གསང་མཚན་ལས་རབ་རྩེར་འབོད་པས་བྱ

མའི་ལུང་བསྟན་བཞིན་རྒྱ་ཉོར་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱོན། ཉོར་གྱི་དཔོན
པོ་ཉེ་ལོ་ཆེད་ལྷ་མཚན་མཛད། དགྲའ་ལོ

དོན་བཞི་པ་ཤིང་ཡོས་ལོའི་བསྐྱར་བྱེད་པའི་ཡར་ཚོས་ལང
རང་ཞག་བདུན་མཚམས་ལ་སྡོད་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེའི་བར་དུ

སུ་ཡང་མ་ཡོང་གསུངས། ཚོས་དགྲའི་ཉིན་ཞག་གངས་ཚང་བས
ནང་དུ་སོང་སྐབས་ལྷ་མ་མི་སྣང་བར་ཁྲི་ཐོག་དུ

ན་བཟའ་བཞུགས་པའི་དགྱིལ་དུ་སྐྱོ་རྒྱུ་ཞུན་ཐིག་འདྲ་བའི་འཇམ
དབྱངས་དམར་མེར་གྱི་སྐྱོ་ཁྲུ་གང་བ་ཕྱག་གཡས་

གྱི་པད་སྟེང་རྩེ་རྩེ་ཕྱེ་ལྡ་པ་དང་། གཡོན་གྱི་པད་སྟེང་
སྒྲིགས་བམ་ཡོད་པ་ཞིག་རྟེན་པ་རྟེན་དུ་བཟུང་། ཉོ་ལོ

ཆེད་སྐས་ཞོམ་ཆེ་ཐའི་ཇི་སོགས་གྱིས་ལྷ་ཁང་ནང་དུ། ཅོན་
དན་གྱི་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་སྐྱོ་བཞེངས་ཀྱང་

ཕྱི་བའི་རྒྱལ་པོས་དམག་བྲངས་ཏེ་མེར་བསྐྱབས། དེ་རྗེས་སུ

པཱི་ཏ་ཕེབས་སྐབས་རྟོན་དེའི་ལོ་རྒྱུས་གསན་པར

བརྟན་ཏེ་རྒྱལ་པོས་འབངས་བཅས་ཁྱིད་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྲོ་བཙལ་བས

བྱང་ངོས་མཆོད་རྟོན་འབྲུག་པའི་རིའི་རྩ་བ་

ནས་འཇམ་དབྱངས་སྒྲུ་དེ་འོད་ལྗང་ངེར་བཞུགས་པ་རྟོན། རྟོར་སེ

ཆོན་གྱིས་ལྷ་ཁང་གསར་བ། རྟུ་གསུམ་

སངས་རྒྱས། གནས་བརྟན་བཏུ་བྱུག་བཅ་བཞེངས་ཏེ་ས་པའ་ལ་རབ

གནས་ལྷས། དཔོན་ཆུང་ཞིག་ཀྱང

བཏབ་ཏེ་རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོ་ཕེབས་རྟུ་ཉིད་གྱིས་འཇམ

དབྱངས་སེང་ཆེབས་འཇའ་ཆོན་གྱིས་བསྐྱོར

ནས་བྱོན་པ་གཟིགས། ཞབས་ཕྱི་ཆོས་མི་དཀར་བྱི་དཀར་ཁྱིད་པ་

མཐོང་། གནས་འདིར་བླ་བ་གསུམ་

བཞུགས་ཏེ་བླ་ཁྲུང་གསར་དུ་བསྐྱོས་པའི་ནང་དུ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི

སྒྲུ་བཞེངས་ནས་སྤར་གྱི་འཇམ་དབྱངས་

རང་བྱོན་ནང་བཞུགས་སུ་ཕུལ། གཞན་ཕྱག་མཚན་དྲི་རྒྱུ་ནང་
རྟོན་དུ་བཞུགས་པའི་ཕྱག་དྲོང་། སངས་

རྒྱལ་གྱི་རིང་བསྐུལ། རྒྱལ་བ་རང་གི་ཕྱག་འཕྲེང་། ས་པཎ་
གྱི་དབུ་རྒྱན་སོགས་རྟོན་དུ་བཞག་པའི་སྤྱན་རས་

གཟིགས་བཅས་བཞེངས། རྗེ་ཉིད་དགེ་འདུན་སུམ་བརྒྱ་དང་བཅས་པས་
རབ་གནས་མཛད། དེ་ནས་ལོ་

མང་རབས་སོང་རྗེས་གོ་ཏམ་རྒྱལ་པོས་དམག་རྒྱབ་ནས་གནོད་ཚབས་
ཆེ་བས་རེ་ཞིག་སྤྲོད་མཁན་མ་བུར་། མཚམས་

ཞིག་ཀ་ཅུའི་རྩོགས་ཀྱི་ཟི་ཀྱ་དགེ་སློང་དཔལ་ལྷན་བསོད་ནམས་
ཞེས་པས་གནས་འཛིན་བྱས་ཡོད་སྐབས། རྒྱུ་

ནག་མན་ལི་ཁྲིར་བཞུགས་ཞེ་གསུམ་པར་ལྷག་ཅུ་མཁར་གྱི་རྒྱུ་
དཔོན་ཆོ་བོ་ཉུ་ཡེ་ཟེར་བ་དད་པ་མཇལ་དུ་འོང་བ་

ལ། ། འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྱལ་བའི་རྒྱུ་པོས་ཁྲི་ཐུག་བྱེད་པ་

སོགས་ཀྱིས་ལྷག་པར་གྲུས་པ་འཕེལ། གཞན་ལ

དག་བསྐྱལ་གྱིས་ལྷ་ཁང་ལེགས་པར་སྦྱབ་སྟེ་སྟོན་ལམ་བཏབ། གོང་
མ་ཁང་ཞིའི་དུས་ཟླ་ཀྱང་དག་སྟོང་སྦྱིན་པ་རྒྱ

{0151} ཅོང་ཆུང་གྱུང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

མཆོས་ཞིག་གསོས་བྱས། དེ་སྐབས་ར་ལྷགས་ཨེ་ནང་སོ་དང་།

བྱ་ཀྱང་ལོ་ཡེ་གཉིས་ཀྱིས་འཇམ

དབྱངས་ཀྱི་མདུན་ངོས་སུ་ལྷ་ཁང་ཆེ་ལེགས་ཞིག་སྦྱབ། དེར་
བྱམས་པ་བཞེངས་བསམ་ཡང་སྟོང་འཁོར་མདོ

རྒྱུད་རྒྱ་མཆོས་རབ་གནས་སྐབས་ལྷ་ཁང་འདིས་རྗེས་སེར་འདུ
ཁང་ཡོང་བར་འདུག་ཅེས་ལུང་བསྟན། སྟོང་

འཁོར་པ་རང་ནས་དགོན་པ་འདེབས་བཞེས་ཀྱང་ལུ་མཁན་མ་བྱུང་
བར་ལུས། དགོན་ཆེ་བ་ཐོག་མར་འདེབས་

པ་པོ་འགྲུ་ཚོས་རྗེ་ཚོས་རྒྱ་མཚོ་ནི། ལང་གྲུ་འི་པ་རྩོའི་སྒྲུ་འི་

ཆར་གཏོགས་འགྲུ་ཚོ་བར་འཁྱུངས། ཁ་ཏི་ཀ།

པ་འི་ཀོ་ཟེའི་གདུང་རྒྱུད། གྲུ་མ་གཤམ་གཤམ་པ་ལས་གཞོན་དུས།

ནས་རབ་དུ་བྱུང། བཟ་ཤིས་ཚོས་འཕེལ།

གྲིང་དང། ཁ་ཏི་ཀ་གཉིས་སུ་ཡུན་རིང་བཞུགས་ཏེ་བོས་པ།

མཛད། ཡུལ་དུ་བྱོན་པས་ལང་གྲུ་འི་ཟུན་དུ་ལོ།

ཡེས་གྲུ་མར་བཟུར། ཡོན་མཚོད་གཉིས་ལང་གྲུ་འི་པ་རྩོའི་སྒྲུ་འི་

ཁོད་དང། གྲུང་རིང་དགོན་པ་བཏབ།

ཟུན་དུ་ལོ་ཡེ་ཀན་གྲུ་འི་ཐེ་དུ་འི་བྱས་སྐབས་ལུང་གསུམ་ཕྱོགས།

ཀྱིས་ཚོས་ལུང་ལྷ་ཁང་དུ་མ་ཁི་བུམ་སྐྱབ་ལ་གདན།

བྱངས། དེ་གོ་ལ་ནས་འཇམ་དབྱངས་མཇལ་བར་ཕེབས། དེར་རབ་བྱུང་

བསྟེན་རྗེ་གསུམ་མང་དུ་བསྐྱབས།

ཕྱིར་ཕེབས། དེར་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྗེ་གསུམ་མང་དུ་བསྐྱབས།

ཕྱིར་ཕྱིཐེབས་ཁར་དྲུང་དཀར་ལུས་པ་སོགས་རྟོན་འབྲེལ་འགྲིགས་པ་
རྩྱགས་དེའི་དཔོན་འབངས་ཀྱི་གྲིས་དགོན་པ་

འདེབས་པར་ཞུས་པས་ཐུགས་དགུས། ཟུན་ཏུ་ལོ་ཡེ་ལ་བཀའ་གནང་
བས་དེས་ཀྱང་སྲུག་ཅུའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་སེམས་

ལ་ཡོད་ན་ཉིན་ཏུ་ལེགས་འདུག་ངས་ཀྱང་མཐུན་རྒྱུན་ཞུ་ཟེར་བ་
ལྷར་དབུས་སུ་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲ་ལ་ཞུ་ཞོག་ཐུལ་

བའི་ལན་དུ་གྲྭ་ཚང་བཏབ་ན་བརྟན་པ་ལ་ཕན་པ་ཡོང་པའི་
ལུང་བརྟན་དང་། ལྷ་པ་ཆེན་པོས་དགོན་པའི་མིང་

དགའ་ལྷན་ཆོགས་བསགས་གླིང་བཀའ་ཞོག་ཕྱག་ཐམ་བཅས་བསྐྱེལ།
རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེས་བཅའ་ཡིག་ཀྱང་

གནང་བ་བཞིན་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཉིང་སྟག་ལོར་དགོན་པ་
བཏབ། དཔོན་འབངས་དད་ལྡན་སོ་སོས་

དབྱུང་གནས་དང་ཆོས་ཐོག་གཏོང་མཁན་མང་དུ་བྱུང་བའི་ཐོག་

མ་ཐོག་ཤུལ་སེ་ཆེན་ཆོས་རྗེས་བཏང་བའི་ཆོས་

ཐོག་ལ་བཞད་གྲྭ་ཡང་བཅུ་གསུམ་པས་མདུང་ནག་འཇམ་དབྱངས་དགོན་
ཞེས་སྟན་པར་གྲགས། འགྲུ་ཆོས་རྗེ་བཞེད་

རྗེས་དེའི་ཆོ་བོ་ལྷ་རམས་པ་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཆོས་ཁྲི་མཛད་
པ་འཁྲུངས་ས་ལ་ཐུ། གྲུང་རིང་དང་མེར་བྱེས་

སུ་སློབ་གཉེར་མཛད། བསྟུས་གྲྭ་རིགས་ལམ་ཡང་གསལ་ཞེས་པ་
བརྟུམས། ནགས་ཡང་བཀྲ་ཤིས་དགེ་

འཕེལ་གླིང་གི་ཁྲི་ཡང་མཛད། རྒྱུ་ལང་དུ་དོར་ཤིང་ཆོས་རྗེ་
མེར་བྱེད་པ་མཚན་མ་རྟེན། སྤྱིར་ཡང་ལྷ་རམས་

པ་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཆོ། འདིའི་སྤྱུལ་སྤྱོད་འགྲུ་ཆོ་བར་
འཁྲུངས། རྒྱུ་ཆོས་རྗེ་ཤོང་མའི་ཆོ་བོ་སྤྱོ་བཟང་བསྟན་

འཛིན་གྲུང་རིང་དང་མེར་བྱེས་སུ་སློབ་གཉེར་མཛད། ཉལ་ཉ་
སྤྱོ་གསུམ་སུ་འབྲུལ་བསྟུན་གནང་སྟེ་འཇམ་དབྱངས་

ལྷ་ཁང་གསུམ་ཐོག་བཞེངས། རྟོ་སྐྱུ་ལྷའི་ཀོ་ཀྱང་ཉོས་རྗེ་ངག་
དབང་རབ་བརྟན་དབུས་སུ་ལན་གཉིས་བྱོན་ཀྱང་

གྲ་སར་བཞུགས་མ་ཐུབ་པས་རྒྱལ་སྤྱོད་ལྷའི་ལྷུང་བསྟན་
བཞིན་དགོན་ལྷུང་དུ་སློབ་གཉེར་དང་གླིང་བསེ།

རྒྱ་ནག་ཏུ་ལྷུང་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ཤིན་བྱོན་ཀྱང་སྐྱེ་
གཟིགས་མ་བདེ་བས་སྒྲོམ་ཞིས་གྲུབ་ཆེན་གྱི་ལྷུང་བསྟན་ལྟར་

འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་མདུན་དུ་བཞུགས། ཁྱིམ་ཐེབས་ཏེ་དབང་རྗེས་
གནང་སོགས་མང་པོ་གནང་། ཚུ་ཡོས་

དུས་འཁྲུགས་ཀྱི་འཇུག་ཏུ་དགོན་ལྷུང་རི་ཁོང་དུ་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་
བཀའ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་། དེའི་སྤྱུལ་སྐྱེ་ཀོ་ཀྱང་

{0152} ཅོང་ཆུའི་བྱང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་སློབ་བཟང་འཇམ་དབུས་རྒྱ་མཚོ་ཐུབ་བཀའ་
རིན་པོ་ཆེའི་དངོས་སློབ་ཐུགས་ནང་གིན་ཏེ།

སྒྲིམ་ཞིས་དགེ་འདུན་བཟང་པོའི་སྤྱུལ་སྒྲིམ་མཆོག་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན།
ཧྲི་སྤྱུལ་ཡང་སྤྱོད་བཟང་བསྟན་འཛིན།

སྤྱུལ་སྒྲིམ་ལང་ཅུའི་སྤྱོད་ཀས་སུ་འཁྱུངས། ཧྲི་འགྲུ་ཞབས་དྲུང་ནི་འགྲུ
ཆོ་བར་འཁྱུངས། ཞགས་ཡངས་དགེ་འཕེལ

སྤྱིང་དུ་རབ་དུ་བྱུང། དགྲུང་ལོ་དགྲུ་བ་ལ་གནས་འདིར་ཕེབས། བཅུ
གཉིས་པ་ལ་ཁྲིར་བཞུགས། བཅོ

ལྷ་པ་ལ་གནང་བ་ཞུས་ཏེ་བོད་དུ་ཕེབས་པར་དགོངས་གྱུང་དུགས།
པོ་ཞབས་དྲུང་གི་ལུང་བསྟན་ལྟར་གྱུང་རིང་དུ

སྤྱོད་གཉེར་དང་མཚན་བཏགས་མཛད། ཧྲི་སྤྱུལ་ཅུའི་བྲུ་ལུང་པ་ཆོས་
རྩེ་སྤྱོད་བཟང་ལྷན་གྲུབ་དགོན་ལུང་སྤྱིང་

བསྐེལ། སྤྱུལ་སྒྲིམ་སྤྱུལ་ཅུར་འཁྱུངས། ཧྲི་སྤྱུལ་ཅུའི་སྤྱུ་གྱུང་ཆོས་
རྩེ་དག་དབང་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དགོན་ལུང་དགེ

བཞེས། ཧྲི་འདིས་བཀའ་འཁྱུར་བཞེངས། སྤྱུལ་སྒྲིམ་ཉོར་ཞབས་དྲུང་གི་སྤྱུ
མཆོད་དུ་འཁྱུངས། ཧྲི་སྤྱུལ་

ཐུའི་གཡས་རུའི་ཕྱོགས་སུ་འཁྱུངས་པ་ཅང་ཡིན་ཆོས་ཇི་འང་མ

དབྱངས་རྒྱལ་མཚན་སྒོ་མང་དགེ་བཤེས། སྤྱལ་

སྤྱ་སྤྱག་ཐུའི་ཀླར་འཁྱུངས། ། སྤྱར་ཡང་འགྲུ་ཞབས་དྲུང་བཞུགས།

ཏེ་འདྲུ་ཁང་ཁྱད་འཕགས་བཞེངས།

དུགས་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་བཞིན་སྒྱུན་བདག་བསྐྱལ་ཏེ་མེ་སྤེལ་ལ།

ཆོ་འཕྲུལ་སྒྲོན་ལམ་གསར་འཛུགས་དང་།

གཞན་ཆོས་རྒྱལ་གཏོར་སྤྱོད་འཆམ་བཅས་བཙུགས། རབ་བྱུང་བཙུ

གཉིས་པའི་ཕྱགས་ཁྱིའོར་རྒྱ་ཡག་ཞབས།

དྲུང་ཆོག་དེ་ཉི་ཐོག་ཐུས་དགོན་འདིའི་དཀར་ཆག་མཛད་སྤྱང་། དེ

ལས་འདི་བཏུས་ལ་ཆོས་སྤེ་བཏབ་ནས་བརྒྱ

དང་དོན་ལྷ་པ་ས་བྱ་འདི་ཡིན། ཕྱིས་སུ་སྤྱུ་བཀྲའ་རིན་པོ་ཆེ

ཁྱིར་བཞུགས། ར་རྒྱགས་དཔོན་སྤྱོད་སྤྱོད

ཚུང་དུ་བསྐྱོས། ། གཞན་སྤུར་ཆོང་ལྷ་ཁང་། ། ཏིང་གྲུ་རབ

འབྲུམས་པ་སྟན་གྲགས་སྐྱུ་མཆོས་དར་བར

མཛད་པའི་དགོན་ཆུང་བཆོས་འཁོར་གླིང་ཡེར་ཁུ་ཞབས་དྲུང་།

ཀོ་ཀུ་ཞབས་དྲུང་། ལྷ་ཚ་ཞབས་དྲུང་།

ཐོག་ལུ་འཇབས་དྲུང་། ཅང་ཡེན་ཞབས་དྲུང་། གཅུར་ཞབས་དྲུང་།

སོགས་དགོན་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀར་བླ་མ

མང་པོ་དང་། མཆོད་གཞིས་མདུང་ནག་གི་ས་སྤེལ་ལེན་ས་བཟུང་།

མདུང་ནག་ཁ་གསུམ་སྤེལ་དྲུག་སྤུང་ཆོ

དཔོན་པོ། ལྷུང་ཆོ་དཔོན་པོ། ལྷ་ཚ་དཔོན་པོ། གླིང་དཔོན་པོ་སོགས་

ཀྱི་མངའ་འབངས་ཆོ་བ་དྲུག་དང་།

གཡས་རུ་སོགས་སྐྱུ་ཆེ། རྟོ་གཞན་ར་སྐྱགས་དཔོན་སྤོབ་ཀྱི་སྒྲར། རྟོ་

ཡེར་ཁུ་ལྷ་ཁང་། ས་པར་གྱི་ཞབས་

རྗེས་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་། རྟོ་བཞེས་གཉེན་ལྷ་ཁང་། རྟོ་ཆོས་ལུང་།

མདོའི་བཀ་ཤིས་ལྷ་ཁང་། རྟོ་འཇམ་

དབྱངས་དགོན་གྱི་མཚོད་གཞིས་སྒྲིན་སྒྲོ་བཟང་ལྷ་ཁང་སོགས་
ཡོད། རྒྱུང་རོས་གྱི་ཚུ་ཕལ་ཆེར་ཅོང་འཇུ་ལག་

གཉིས་སུ་འབབ་པ་ལན་ཇུ་འི་མཁར་གྱི་སྟོད་ཅམ་ནས་མ་ཚུ་དང་
རིམ་བཞིན་འབྲེས་ལ། ཚུ་ནག་མཚོ་སྟོན་གྱི་བྱང་

ཕྱོགས་ནས་བྱང་སྟེ་སུག་ཇུ་དང་། གན་ཇུ་མཁར་གཉིས་གྱི་བར་
བརྒྱད་བྱང་ཤར་དུ་འབབ་པར་བཤད།

འཇུ་ལག་རྒྱུད་དང་། དཔའ་རེ་ཕོ་རོད། ཀན་ལང་ཤུས་གསུམ་སོགས་གྱི་
སྐབས་སོ། །

{ @153 } ཅོང་ཚུ་འི་སྟོད་མ་ཚུ་འི་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

༡༡། ཅོང་ཚུ་འི་སྟོད་མ་ཚུ་འི་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

༡༢། བྱང་གི་ཅོང་ཚུ་དང་སྟོད་མ་ཚུ་འི་བར་དུ། ཐུབ་བསྟན་
སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རྗེ་སྤྲེལ་འི་མདོ་སྟགས་བྱང་

འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་རྒྱུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་

གྱི་མཚན་མ་ཙཱ་ལ་རིང་མོར་གྲགས་པ་ཤར་དུ

ལན་རྒྱ་དང་ཉེ་ཞིང་། ལུ་བྱ་ཡང་ཉིན་ཞག་དུ་མའི་བར་དུ་ཡོད
པའི་རི་རྒྱ་དུ་ཉིན་དུ་རིང་བ་འདི་ལ་ལྟོ་བྱང

གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱང་རྒྱ་དུ་ཙཱ་བྱི་བྱ་གནས་གྱི་སྒྲིང་པོ
སྐྱེ་འབྱུང་བྱམས་པ་སྒྲིང་ནི། ཇིང་གིར་རྒྱ་ལ་རབས

ཐ་མ་ཐོག་ན་ཐེ་མུར་གྱི་ལོ་ཉེར་ལྷ་པ་རབ་བྱུང་དུ་ག་པའི
མེ་བྱའི་ལོར་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གནས་འདིར་སྐྱེ

བུ་མཁས་༥ ལྟེ་བ་བཅད་པའི་ཁྲག་འཛིན་མར་ལྷུང་བ་ལས་ཙན་དན
གྱི་ལྟོན་པ་ཆེན་པོ་ཡལ་འདབ་འབྱུང་དང

ལྷན་པ། འདབ་མ་རེ་རེ་ལ་རྒྱ་ལ་བསང་གོ་ང་རོའི་སྒྲིང་བརྟན
རི་མོ་མཁན་གྱིས་བྲིས་པ་ལྟར་སྐྱེ་མཆོད་ཚོགས

ཤིང་ཡིད་འཕྲོག་པས་མཚན་པ་རང་བྱོན་དུ་འཁྱུངས་པས་གནས་གྱི
མིང་ལ་ཡང་སྐྱེ་འབྱུང་དུ་ཐོགས། རྩེ་དགུང

ལོགས་མཐའ་ལ་གཞུང་ལ་བའི་དོན་དུ་དག་བསྟན་གྱི

སྒྲིམ་པ་བཞེས་སྐབས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ། བྱིས་པ

འདི་ས་མཐོན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆོན་པོ་ཞིག

ཡིན་པར་འདུག་པས་གཅེས་སྤྲེས་གང་དག

གྱིས་། དའི་མི་ལམ་དུ་སྤྱོད་པ་དེར་ཅན་དན་གྱི་ཕྱོན་ཤིང་ཤིན

དུ་ཆེ་བ་ཞིག་སྐྱེས་འདུག་པའི་གྲིབ་བསིལ་དུ་སྒྲིག

ཆགས་གངས་མེད་པ་ངལ་གསོ་བར་མིས་པས་མི་རིང་བར་ལྷོ་ཁྲག

པོར་བའི་ས་དེར་ཕྱོན་ཤིང་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བར

འདུག་ཤིང་དེས་མ་འོངས་པ་ན་འགོ་བརྒྱུ་མས་ཕན་ཐོགས་པར་འགྱུར

ཞེས་ལུང་བསྟན། འཁྱུངས་སར

ཅན་དན་སྐྱེས་པ་དང་། དེའི་ལོ་མ་འབྲུམ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ

འབྲུམ་ཐོན་ཚུལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཞུ་ལུ་ཕྱི་གཞི་ཆོན

པ་ལ་གསུངས་སྒྲུང་། རྗེ་དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ཡུམ་

གྱིས་དབུ་སྐྱ་དཀར་པོའི་ལན་བྱ་དང་བཅས་

མདོ་སྨད་དུ་འབྱོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཐེ་དཔོན་གྲགས་པ་རྒྱལ་
མཚན་སྐྱོ་ཚབ་ཏུ་མངགས་ཏེ་ཡུམ་དང་ཨ་ཙེ

གཉིས་ལ་ཐེ་རང་གི་སྐྱེ་ཐང་རེ་དང་བདེ་མཚོག་བུམ་སྐྱེ། རྒྱལ་
བསེང་གོང་ལོ་འི་སྐྱེ་པར་བཅས་གནང་སྟེ། ཁོ

བོ་སྐྱེ་ས་དེར་འདི་འི་སྐྱེ་འབུམ་ཕྱག་བཏབ་པ་ནང་རྟེན་བྱས། ཙན་
དན་གྱི་སྤྱོད་བོ་ཉིད་སྟོང་པོར་བྱས་པའི་མཚོད་

རྟེན་ཞིག་བཞེངས་ན་བདག་དེར་འོང་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་
བཀའ་གནང་། ཡུམ་གྱིས་བྱུགས་ཁུར་བཞེས་

ཏེ་པད་སྤྱངས་མཚོད་རྟེན་བཞེངས། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ཕག་ལ་
ཐེ་མུ་རན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་

ཞེ་གཅིག་འདས་ཤིང་། ཏཱ་འི་མིང་རྒྱ་ཆིང་ཁྱིར་བཞུགས་སོ་དགུ་པ་
རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཕྱགས་སྟེ་ལ་ལོར་སྟོམ་པ་

རིན་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་གནས་གཞི་བཟུང་སྟེ་ལོ་བཅུ་བདུན་སོང་

བའི་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་བྲང་མན་ལི

གནམ་ལོ་ལྔ་པར་བྱམས་མགོན་དགྲའ་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐྱེ་ཚད་
རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་བཞེངས། བློ་

རྟེན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕེལ་གདུང་བྱ་སྒྲོང་མ། ཡབ་ཀྱི་འབྲུམ་
དགའི་དབུ་ཐོད་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱེ་འབྲུར་

{ @154 } ཅོང་ཆུང་ལྟོ་དང་མ་ཆུང་ལྟོ་བྱུང་རྒྱུད་བཤད་པ།

དོད་དུ་ཡོད་པ་སོགས་བཞུགས། རྩེ་འཁྱུངས་པའི་མེ་བྱ་ནས་ཉིས་
བརྒྱ་དང་ཉེར་དྲུག་འདས་ཤིང་། མན་ལི

གནམ་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་ལྷག་ལོར་ཞིང་སྐྱོང་
ནང་སོས་གདན་དྲངས་ཏེ་རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་

རྒྱ་མཚོ་གནས་འདིར་ཤེབས། ས་འདུལ་མཛད་ཅིང་ཆོས་སྡེ་བཏབ།
འདུལ་བཞེས་རྩེ་སྡེ་མ་བཙོན་འགྲུལ་

རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་སྤྱོད་མར་བསྐྱོས། དེ་ནས་ལོ་ལྔ་པ་ས་ཁྱི

ལོར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་མཆོད་སྤྱོད་ཆེན་མོ་

བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་གྱི་དབྱིབས་སུ་བསྐྱུར། རྒྱལ་ཁབ་ནས་ལོ་ཉིར་
གཅིག་པ་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱལ་བ་ལོན་ཏན་རྒྱལ་མཆོ་

སོག་ཡུལ་ནས་ཡར་ཐེབས་སྐྱབས་འགྲིག་ལམ་སོགས་ལ་དག་ཐེར་མཛད།
འདུལ་བཅོས་རྩེ་ཕྱི་མ་འོད་ཟེར་རྒྱ

མཆོད་གྲུང་ལོ་ཞེ་བདུན་པ་ལ་གདན་སར་བསྐྱོས་པ་ལྟར་ན་དགྲུང་
སྤྱིར་མེ་སྐྱལ་དུ་མངོན། དེ་ནས་ལོ་དགྲུ་སོང་

པའི་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་བྱི་ལ་འཆད་ཉན་གསར་དུ་བཙུགས་ཏེ་
ལོ་ལྔའི་བར་དུ་བསྐྱུར་ས། ༑ླ་ཁྱིམ་གཉིས་

པ་གོ་ཁུ་བཅོས་རྒྱལ་མཆོ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་སྐྱལ་ལ་ཁྱིར་
བཞུགས། ༑ླ་སྤར་ཡང་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཆོ་བཞུགས།

གདན་རབས་རྩ་བའི་བཅུད་ལོན་དུ། ལྷགས་པག་ལོན་ས་ཁྱི་ཡར་
བསྐྱུར་ལོ་གཉིས་གསུངས་པ་ཡིག་ཞོར་རམ་

བརྟག་རེ་བདུན་པ་ཆུ་ཕག་ལ་འདས། ། འཕན་པོ་པ་ཞེས་རབ་དཔལ་
བཟང་གིས་ས་སྤྲུལ་ལོར་སྡེ་བ་ཆོས་

ཐེ་ལ་རྡོར་འཕྲེང་དབང་ལུས། དགོན་སྡེའི་བྱང་ལོ་སྤྲུལ་མཆོད་
རྟེན་བཞེངས། ། ཆུ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་

འབྱོར་ཏཱ་འི་མིང་ཁྱེན་ཏེ་གནམ་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་
པའི་ཆུ་རྟེན་ལོར་ཉལ་ཉན་ས་བྱོན་པ་ཨེ་རྟེན་

རྟེན་ཐའི་ཇིས་རྒྱ་རྒྱུན་སྤྲུལ་ཏེ་སྤར་གྱི་བྱང་ཆུབ་མཆོད་
རྟེན་རིན་ཆེན་སྣ་ཆོག་ས་གྱི་ཕ་རྒྱུན་ཅན་དཔལ་གདུང་ཆོ་

འཕྲུལ་མཆོད་རྟེན་གྱི་རྣམ་པར་བཞེངས་པ་ལ་ཐེ་འདིས་རབ་གནས་
མཛད། ། རྒྱལ་བ་ཆོས་ཐེ་བཀྲ་ཞེས་དོན་

གྲུབ་། རྒྱལ་དབང་གི་བཀའ་བཞེན་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོའི་བྲུ་མཆོད་
ཀྱང་མཛད། ། བཅོན་པོ་དོན་གྲུབ་རྒྱུ་མཆོ་

རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་རྟེན་ཁྲིར་བཞུགས། ། གཤོང་ཁབ་
ཆེ་ཞོས་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་མཆོའི་དུས་ཆུ་འབྲུག་

ལོར་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་གནས་འདིར་ཐེབས། དགོན་པའི་མདུན་ངོས་རྒྱལ་
བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་བཞུགས་ཁྲིའི

སྟེང་ནས་ལམ་རིམ་ཚོས་བྱན་གཅིག་གནང་། རྟེན་མཐུང་བ་བསོད་
ནམས་རིན་ཆེན། རྟེན་འཁོར་བཟ།

ཞེས། རྟེན་སྒྲིམ་བྱམས་པ་དཔལ་བཟང་། རྟེན་གཟིམས་ཁང་གོང་མ་འཇམ
དབྱངས་དཔལ་འབྱོར། རྟེན་

ལི་ཐང་བ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས། རྟེན་དཀར་པོ་པ་ཡོན་ཏན་སྒྲོ་གོས། རྟེན་
ཁྲུང་ཐང་པ་སངས་རྒྱས་ལྟོན་གྲུབ། རྟེན་

ཨ་ཀླ་ཞེས་རབ་བཟང་པོ་ཁང་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྲིར་བཞུགས་ཉེར
ལྷ་པ་མེ་སྟག་ལ་བཞུགས། རྒྱལ་བའི་བཞུགས་གནས་

སྤྱ་བྱང་ཆེན་མོ་དང་། བཞུགས་ཁྲི་ངོ་མའི་ཁྲི་སྟེང་དུ་ཁང་
པ། འདུ་ཁང་ཀླ་བ་བརྒྱད་ཅུ་ཅན་རྣམས་གསར་

བཞེངས། རྟེན་སྟག་མཚོར་སྒྲོ་བཟང་དོ་རྩེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་

ལྷགས་ལྷག་ལ་བཞུགས། ། མུ་བཟང་

སྒོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཁང་ནི་སོ་ལྷ་པ་མེ་བྱེ་ལོར་
ཁྲིར་བཞུགས། དེའི་བཅུ་གསུམ་པ་ས་བྱེ་ལོ་རྒྱལ་བ་

སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། གསེར་གདུང་ཆེན་མོའི་མཚོད་རྟེན་
རྒྱ་བསྐྱེད་ཅིང་ལྷ་ཁང་དང་རྒྱ་ཕེབས་གསེར་

བསྐྱེད། ། སྒྲོར་མོ་ལུང་བ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན་ཆུ་སྐལ་ལ་
བཞུགས། རྒྱལ་བ་དགྲུང་ལོ་དགྲུ་པ་མེ

སྐལ་ལ་འདིར་ཕེབས། ། རྒྱལ་མཁན་པོ་ནོ་མོ་ཉན་སྒོ་བཟང་དོན་
གྲུབ་ཁང་ནི་ད་དྲུག་པ་མེ་བྱེ་ལ་ཁྲིར་

{ @155 } ཅོང་ཆུ་འོ་ལྷོ་དང་མ་ཆུ་འོ་བྱང་རྒྱུད་བཞད་པ།

བཞུགས། ། ། སེར་དྲིས་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་རེ་གཅིག་པ་མཚོ་སྒོན་
དུས་འཁྲུགས་སྐབས་ཤིང་འབྲུག་ལོར་རྒྱ

དཔོན་རྣམས་བགྲོས་ཐོག་ནས་བསྐྱོས། ། སྐག་མཚོར་སྒོ་བཟང་དར་

ཀླུ་སྐྱོན་གཅིག་པ་ས་བྱ་ལ་བཞུགས། རྒྱུ་

ར་ཁོ་དཔོན་སློབ་ཤེས་རབ་ཚེས་འབྱོར་དགྲ་པ་ལྷགས་པ་ག་ལ
བཞུགས། བོད་བཟའ་ཚོ་སློགས་མཁན་ཆེན

དགོ་དུན་དོན་གྲུབ་རེ་བུན་པ་ཤིང་སྟག་ལ་བཞུགས། མི་དབང་གིས
བདག་རྒྱན་མཛད་དེ་ལྷགས་སྤྱེལ་ལོར

ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་འི་སྟངས་དུ་གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕྱི་བས་བཞེངས། རྒྱུ་བྱི
ན་དག་དབང་བསྟན་པ་ཆེན་ལུང་གནམ་ལོ་དུག

པ་དགྲ་པ་ལྷགས་བྱ་ལ་བཞུགས། རྒྱུ་གསེར་ཏྲུ་མོ་མོ་ཉན་དག
དབང་བསྟན་པ་འི་རྒྱལ་མཚན་རེ་གསུམ་པ

མི་སྟག་ལ་ཁྲིར་བཞུགས། དགོན་པ་འི་བྱང་པོས་སུ་མཆོད་རྟེན་སྟོ
བཞི་མ་བཞེངས། ཆིང་མང་བསྟན་འཛིན

དབང་ལྷག་དང་། དཔོན་མོ་ཨེ་ཁྱེ་ཤར་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་ཁང་ཆེན

མོར་གསེར་བྱངས་ཀྱི་མདའ་ཡབ་ལུ་ལ། རྒྱུ་མི

ཉལ་སྒོ་གྲོས་དར་རྒྱས་དོན་ལྡན་པ་སྒྲུལ་ལ་བཞུགས། ལོ་དེར
ལྷུང་སྒྲུ་བམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གནས་འདིར

ཐེབས། ། རྩེ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག
ཉེར་བརྒྱད་པ་རྩེ་ལ་ལ་བཞུགས། །

སྟག་མཆོར་ཡེ་ཤེས་སྒྲུལ་བཟང་ར་བརྒྱད་པ་རྩེ་ལ་བཞུགས།
ཨ་ཀུ་སྒོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་།

རྩན་མང་དཀོན་མཆོག་བཀྲ་ཤིས་གཉིས་ཀྱིས་བདག་རྒྱུན་མཛད་དེ་ལྷ
ཁང་ཆེན་མོ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག

ཚངས་སྤུས་དབྱེས་པའི་སྒྲུ་དབྱངས་ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པས་མཛད།
འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཀོན་

མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་དགྲུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པ་ཤིང་བྲུ་བ
དྲུག་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ཉིན་ཁྲིར་ཞབས་སེན་

བཀོད་། གདན་འདྲེན་གྱི་མི་སྣ་འབྱོར་རྒྱུ་འདྲུང་མོ་མནལ་ལམ་དུ།
བཀའ་ཤོག་ཅིག་བྱུང་བ་ལྷགས་གྲོག་

མཛད་ནས་ཐམ་ཀར་གཟིགས་པར་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཐམ་ཀ་རྒྱལ་
ཟེར་བཞིག་བྱུང་བས་གསང་རྣམ་ལས། མདོ་

སྤྲེལ་ཡུལ་གྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྒྱན། །འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་སྦྱོང་བར་
མཛད་པའི་ཆོ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་

གྱིས་ལུང་བསྟན་བསྐྱེད་མ་མཛད། །གཞན་པམ་སྙིང་རྩེའི་རོལ་བ་
ཁོ་ནར་ངེས། །ཞེས་གསུངས་ལ། གདན་

ས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་མེད་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩ་ལག་གཞན་དང་མི་
འདྲ་བ་ཡིན་པས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་སློན་ནས་བྲགས་ཁུར་

ཆེ་བཞེས་མཛད་དེ། སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་སློཾ་
མཐོ་དམན་དང་བསྟན་གཞུང་ཆེ་ཆུང་སོ་སོའི་

སྤྲོད་ནས་འཇུག་ཁྲིད། ཁས་ལེན་སྦྱོར་བ། བཤོ་སྤྱིང་གཏོང་ལུགས་
སློབ་པ། ཆོག་རྒྱུག་དང་དོན་རྒྱུག་

ལེན་པ། ཚུལ་མཐུན་ཡོན་ཏན་ཅན་སུ་ཡིན་ཡང་གཞན་ལས་ཁྱད་དུ་

ཐོན་པའི་བདག་རྒྱུན་མཛད་པ་སོགས་རྟེན

བསྐྱེད་ལྔ་རྒྱུ་མ་ནས་མཛད་པས་འཆད་ཉན་མེ་ལྟར་འབར། སྤྲོ་སོར
ཆེན་པ་རྣམས་ཆོས་གྲུང་སོང་མི་ཆོག་པ་ལྟ

བུའི་དཔེ་ངན་ཞིག་འདུག་པ་དགག་ཕྱིར་ལམ་རིམ་འཛིན་གྲག་བཅུ་གསུལ་
ཏེ་བགྲོས་པ་རྣམས་དེར་ཐེབས་རྒྱ་བྱས།

གཞན་ཡང་སྤྲིག་ལམ་ཉམས་པ་རྣམས་གསོས་ཤིང་ཡུལ་དུས་དང་
བསྐྱེད་པའི་གསར་འཛུགས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་

མཛད་། མཆོད་ཡོན་ཚང་མས་འདུན་པ་གཅིག་དྲིལ་གྱིས་ཁུས་པ་བཞིན་
བཤམ་སྤྱོད་གྲིང་གི་བཅའ་ཡིག་བཟ

དཀར་པོའི་འཕྲེང་བ་བརྩམས། ཞམ་བཞུགས་སུ་སྤྱི་ཆོས་ཆག་མེད་
ཀྱི་སྤྲོང་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ། ལྷག་

རྫོང་འཁོར་ཆེན་སོགས་ཀྱི་དབང་། ལྷར་ཐང་བརྒྱ་ཙུ། ལྷག་
ཐབས་རིན་འབྱུང་སོགས་ཀྱི་རྩིས་གནང་།

{0156} ཅོང་ཆུང་ལྷོ་དང་མ་ཆུང་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག་ཆོས་ཆུང་བརྒྱུ་ཅུ་སོགས་ཆོས་འཁོར་
རྒྱ་ཆེན་བསྐྱོར་བས་བགྲེས་གཞིན་མཐའ་

དག་ནས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་མོས་གྲུས་ཚད་མེད་ཅིང་།
རྗེ་ཉིད་ནས་ཀྱང་རེད་ལ་བཀའ་ཤིས་འཁྲིལ་

དང་། རྒྱུ་འབྲུམ་གཉིས་འདྲུག་སའི་མིང་ཅིམ་མ་གཏོགས་ཁྱད་མེད་
གསུང་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་

སྦྱོང་བར་མཛད་པས་སྤྱོད་མ་གདན་ཟུར་དགེ་བའི་བཞེས་གཉིན་དུས་
ཐོག་དེར་བཞུགས་པ་ཞིག་ལ་དངོས་སྤྱོད་དུ་

མ་གྱུར་བ་མེད། ལྷགས་ཕག་ལོར་ཁ་ཏི་ཁ་པ་སྒྲན་པ་དགོན་མཆོག་
ཡར་འཕེལ་གྱིས་ཞུས་ཏེ་བརྒྱུད་སྟོང་པའི་

ལྷགས་ལུང་གནང་སྐབས་སྐལ་ལྷན་འགའ་ཞིག་ལ་མཐོང་སྤྱང་ཁྱད་
པར་ཅན་བྱང་ཆུང་ལ་གསང་རྣམས་དུ། འབྲོམ་

ཆེས་རྟོག་ཆེན་ཐིག་ལའི་སྒྲོ་བ་སྤྱོད་བཞིན། །གཟུགས་སྐྱེའི་བཀོད་པ་
དབྱིངས་སུ་སྤྱད་པའི་བདད། །གྲོ་ཕུག་

ཨ་ཡིག་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། །སྐལ་ལྷན་དུ་མའི་མིག་ལ་མཛོན་
སུམ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་ལ།

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཨ་ལས་བྱུང་ཞེས་བརྟན་གཡོ་མཐའ་དག་
གི་འབྱུང་གནས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་སྤྱིས་འབྱུང་

གི་རྟེན་འབྲེལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་ཡིན་པར་སེམས། ། རྟོག་ཀྱི་གྲགས་
པ་རྒྱལ་མཚན་སོད་གྲུ་པ་ས་བྱི་ལ་

བཞུགས་ཀྱི་ཨ་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་རིན་ཆེན་དང་། ལ་སར་རྒྱ་མ་གྲོ་
བཟང་ཆོས་དར་གཉིས་ཀྱིས་མཐུན་རྒྱུན་

སྤྱར་ཏེ་མེས་ལའི་འདུ་ཁང་རྒྱ་བསྐྱེད། ར་ཁོ་དཔོན་པོ་
སངས་རྒྱལ་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་ཆོད་རའི་ནང་དུ་བདེ་ག་ཞེགས་

མཆོད་རྟེན་བརྒྱན་བཞེངས། ། རྩ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་
ཐུབ་བསྟན་དབང་ཐུག་སྤྱར་ཡང་རབ་བྱུང་

བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་བྱ་ལོར་བཞུགས། ཆེན་ལུང་ཁྲིར་བཞུགས་ནི་བཞི
པ་ས་ཐག་ལོར་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་པར།

ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་བསྐྱུར་བར་གང་ཅི་འོ་སྐྱོན་ཞུ་ཞུས།
འགྱུར་ཆོད་མེད་ཞུས། ཆེ་ཤོས་པ་ངག་

དབང་བསྟན་པ་རེ་བཞི་པ་ལྷགས་བྱི་ལོར་སྐྱབས་མགོན་པར་ཆེན་རིན
པོ་ཆེ་འོ་སྐྱོན་ཞུ་ཞུས་པར་བཞུགས།

༥ ཅི་ན་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་དར་རྒྱས་ངག་ཉིས་པ་
རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཞིང་སྤུལ་ལ་ཁྲིར་

བཞུགས། ༥ སྤུ་བཀྲའ་རིན་པོ་ཆེ་སྤོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ང་
གསུམ་པ་ས་བྱ་ལ་བཞུགས། དགོ་འདུན་བགྲེས་

གཞོན་ཆོང་མའི་སྤོ་སྒྲུ་ཆོས་ལ་དབང་མེད་དུ་བསྐྱུར་ཏེ་གང་
གསུངས་གྲུས་པས་དང་སྤངས་ཀྱིས་འཆད་ཉན་ཡར་ལྷོ་

ལྟར་རྒྱས། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་སྤོ་བའི་ཉི་མ་གདན་དྲངས་ཏེ་

ཇི་ལྟར་གསུང་འབུམ། བཀའ་འགྱུར་བ

འཇིགས་མེད་རབ་རྒྱལ་ལ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་གནང་བཅུག་ཉིད་ནས།
ཀྱང་ཐོགས་མེད་བཀའ་འབུམ།

ཕྱང་སྐྱོ་རོལ་བའི་དོ་ཇི་ལྟར་གསུང་འབུམ། ཉིད་གྱི་བཀའ་འབུམ།
སོགས་གྱི་ལུང་། ལྷག་ཆེན། འཇིགས་

བྱེད་དང་རྒྱ་རོལ་ཁའ་སྦྱོད་བསྐྱེད་ཇོགས་སོགས་གྱི་ཁྱོད་ཁྱིད་
དང་། ཆུ་བྱི་ལ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྱིད་གནང་སྐབས་ད

ལན་གྱི་བཀའ་པ་འདི་དེད་རང་གིས་སྐྱེ་འབུམ་ལ་འཇོག་པ་གཟབ་ནས།
བཞག་པའི་ཁུལ་ཡིན། འདི་འདྲའི་འཇོག་

པ་འཇོག་མཁན་ཡང་དགོན། མཚར་ཡང་ཆེ་བས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཆུ་
ཟོས་ལ་མ་གཏོང་བར་ཉ་ར་མཛོད་ཅེས་

ནན་ཏན་དུ་གདམས་པ་སོགས་ཆོས་སྤྱིད་གྱི་བཀའ་དྲིན་ཚད་མེད་པས།
བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱོ་ཚད་མཁན་ཆེན་པོ་

བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་པ་རབ་བྱུང་བུ་གསུམ་པའི་ཆུ
གླང་ལ་ཁྱིའི་བུ་ལྟ་གསུམ། རྒྱུ་མེད་རིས་མཁའ་ཆེན་ཆེན་

དགོན་མཆོག་རྣམ་རྒྱལ་དགཉིས་པ་སྟོལ་ལོར་བུ་ལྟ་གསུམ། ཨ་རིག་དགེ
བཤེས་འོད་ཟེར་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་

{ @157 } རྩོམ་ཆུང་ལྟོ་དང་མ་ཆུང་ལྟོ་བྱུང་རྒྱུད་བཤད་པ།

བཤད་ལུང་དང་། ཐུའུ་བཀྲ་ན་རིན་པོ་ཆེར་འཇམ་དབྱངས་ཞལ་ལུང
གི་ཁྱིད་ལུས། རྒྱུ་མེད་ལྟ་གསུམ་ཆེན་

ཆུ་ལ་ཁྱིམ་ས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཞེ་བརྒྱད་པ་ཆུ་ཁྱིའི་བུ་ལྟ་གསུམ།
ཨ་ཀྱུ་རིན་པོ་ཆེར་ལྟ་ཁང་ཆེན་མོ་གསལ་བཞེངས་

ཀྱི་སྟན་བསྐྱལ་ལུས། འདིའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ་
གྲུང་ཐང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད། ཏུ་

ལའི་རྩེ་ཐོག་ཐུགས་ལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རབ་རྒྱས་རྒྱ་མཆོར་
རྒྱལ་པ་ཤིང་བྱེ་ལོར་བུ་ལྟ་གསུམ། རྒྱུ་མེད་ལྟོ་བཟང་

འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་མཚོ་བཞི་བརྒྱུ་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ཡོས་ལ
བཞུགས། མེ་བྱི་འི་ལོར་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་བཟོ་

བཀོད་མདུ་བྱུང་བ་གསར་བསྐྱོན་མཛད། ཉལ་ཉ་ཇེ་བཅུན་དམ
པ། སྤེ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ

བསྐྱོན་ཉི་མ་མོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་སློབ་མར་འདུས་ཤིང་། རྫོང་
དབྱིངས་དབང་མོགས་ཚོས་རྒྱུན་མང་པོ་སྤེལ

བས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆེ། དེའི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཡེ་ཤེས་སྐལ་བཟང་མཁས
གྲུབ་ཀྱི་མཚོ་མེ་གྲང་ལོ་བ་པེ་ཅིང་དུ་ཐམ་ཀ་བྲུ

མ་མཛད། རྒྱུ་ཟིན་ལྷ་རམས་པ་བསོད་ནམས་བསྐྱོན་འཛིན་ཀྱིན་མཁྱེན
བར་མ་ལས་བསྐྱོན་ཇོགས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ

བཞེས་པ་ནས་བཅས་མཚམས་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདེམ་བའི་འདུལ
འཛིན་གྱི་སྐྱོན་པ་ཆེ། རེ་དུག་པ་མེ་ཡོས་

ལ་གདན་སར་བཞུགས། རྒྱུ་མདོ་བ་མཁས་ཆེན་སྤྱོ་བཟང་དབང་ཕྱུག
ཀྱི་མཚོ་སོ་བདུན་པ་ལྷགས་རྟ་ལ

བཞུགས། ། མགོན་ཀྱསྒྲུལ་སྒྲུཛེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྡེ
པ་ཚུ་སྤྲེལ་ལ་བཞུགས། ། ཞིང་བཟང་

དཔོན་སློབ་སློབ་བཟང་དར་རྒྱས་ང་ལྟ་པ་ཚུ་བྱའི་ལོར་བཞུགས།
། ཆེ་ཞོས་དཔོན་སློབ་ངག་དབང་བཤད་སྒྲུབ་

བསྟན་པའི་ཉི་མ་སུམ་ཅུ་པ་མེ་བྱི་ལོར་བཞུགས། ། བྱིས་སུ་བཀྲ་
ཞེས་འབྲིལ་ནས་བཀའ་འགྲུར་བ་ཆེན་པོ་དཀོན་

མཚོག་དཔལ་འཛིན་གདན་དྲངས། བཀའ་འགྲུར་ལུང་གསན། ། སྟག་མཚོར་
སློབ་བཟང་མཁས་གྲུབ་ཉི་མ་

སོ་དྲུག་པ་ས་ཡོས་ལ་ཁྲིར་བཞུགས། ། གསེར་རྟོག་མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་
བྱབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་སྡེ་པ་ལྷགས་འབྲུག་

ལ་བཞུགས། རིན་འབྲུང་ཚར་གསུམ་སོགས་དབང་རྩེས་གནང་། ལུང་
ཁྲིད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཆོས་སྤྱོན་མི་

ཟད་པའི་སློ་བྱེ། ། རྒྱ་ཡག་མཁན་པོ་སློབ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་

མ་ཉིར་བྱུག་པ་ཚུ་ཉེ་ལོར་བཞུགས། །འདི་ཉི

སྐྱུ་ཐོག་དང་པོ་པཎ་ཆེན་སྐྱོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་དང་། གོང་ས

ལྷ་པའི་སྐྱོ་བ་མ་རྒྱུ་ཡིག་འགག་གིང་རབ་འབྱུངས་པ

གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྒྱལ་དབང་ལ་སྐྱུ་འབྱུངས་བཅའ་ཡིག་ཞུས།

དེའི་རྗེས་མ་སྒྲན་པ་དཔོན་སྐྱོ་བ་སྐྱོ་བཟང་

དང་རྒྱལ་ལ་གཞུང་ནས་ཨེ་རྟི་ནི་ཆ་གན་རྒྱ་ཐོག་སྤེལ་ཆོ་ལོ

གནང་། རྗེའི་གོས་སྐྱུ་ཆེན་མོ་གདན་དྲངས། དེའི

རྗེས་མ་ལྷ་ལྷན་དུ་གྲྲ་སར་ག་ཞེགས་ཟེར་བ་ཅེས་ལས་གསལ་ཆ་མ

བྱུང་། གོང་མ་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་

དང་མཚན་མཐུན་པས། ཁྱེད་མིག་གི་དགའ་སྟོན་སོགས་འཁྱུངས་རབས་

སྤུ་འབྲེན། ། བྱུངས་པ་དཔོན་སྐྱོ་བ

རག་དབང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ང་བདུན་པ་ཉིང་སྤེལ་ལ་གདན་སར་

ཕེབས། རྗེའི་གསུང་འབྱུངས་པར་བརྟེན་ཀྱི་རྟིང་

བསྐྱལ་གནང། ། གྲོ་ཚང་མཁན་པོ་སྐལ་བཟང་བཟ། ཤེས་རྒྱ་མཚོ་
ལྷ་བཅུ་པ་ས་བྱིའི་ལོར་ཁྲིར་བཞུགས། ། །

ཆེ་ཤོས་ཡོངས་འཛིན་ངག་དབང་འཇམ་དབྱངས་དབང་རྒྱལ་ཀུན་
མཁྱེན་བར་མའི་དྲུང་ནས་བསྟན་ཆོགས།

བསྐྱབས་པས་མཚན་ཟུར་ལ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན། རེ་བརྒྱད་པ་ལྟགས་
སྟག་ལོར་ཁྲིར་བཞུགས། ། མཚན་

སྟོགས་མཁན་པོ་དག་འདུན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེ་བརྒྱད་དག་འདུན་བཟ།
ཤེས་ཉི་མ་ལོ་བཅུ་གསུམ། ། རྒྱལ་གཞུང་མཁན་

{ @158 } རྩོམ་ཆུང་ལྟོ་དང་མ་ཆུང་ལྟོ་བྱང་རྒྱུད་བཞད་པ།

པོ་བསྟན་པའི་ཉི་མས་སྤར་ཡང་ལོ་གཅིག་ ། ཚི་ཞེ་ཞབས་དྲུང་
སྐལ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མེ་ལུག་ལོར་

བཞུགས། ། འདིའི་སྐྱེ་ཐོག་དང་པོ་ཚེ་ཞེ་ཆོས་ཇི་སྐྱེན་པ་དར་རྒྱས་
ཀྱི་སྐྱེ་དཔོན་ཆོས་ཇི་སྐྱེ་བཟང་ཉི་མ་ཡིན། དེའི་

ཐེས་མ་མི་ཉག་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ
འཁྲུངས། དེ་ནས་ཁྲི་ཐོག་དང་ལྷ་པ་ལ། དཔོན

སློབ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་འདུན་ཆེག་དྲིལ་གྱིས་སྤར་ནས་གསོལ་བ་ཡང
ཡང་བཏབ་པ་བཞིན། ལྷ་ཁྱེད་གཟིགས།

མཐོང་བ་དོན་ལྷན་སློབ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཛིགས་མེད་སྐྱེ་མཆོ
ལྷགས་ཁྲི་ཁྲི་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན

འཛིགས་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་དབང་བསྐྱུར་ཏེ་ཆོས་སྲིད་ལེགས་ཆོགས་
ཀྱི་སློབ་སྐྱེ་འབྱེད་པའི་སྐབས་སོ། །རབ

བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་བྱིའི་ལོ་ནས་འཆད་ཉན་གསར་འཛུགས་གྱིས་དར་
རྒྱས་བྱུང་ཡང་བར་སྐབས་དུས་འཁྲུགས་དབང་

གིས་ཉམས་ཆག་ཅུང་ཟད་བྱུང་བར་བརྟེན། མཁན་ཐོག་ཉེར་གསུམ་པ་
ར་ཁོ་ཞེས་རབ་ཆོས་འབྱུང་གྱིས་པཎ

ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་སློབ་བཟང་ཡེ་ཞེས་ལ་བཀའ་ལྲུང་དང་
མཆོན་ལུས་པར་མཆོན་ཉིད་ཟུར་དུ་བྱེད་ལེགས་

ཤིང་མིང་ལ་བཞད་སྒྲུབ་གླིང་ཐོག་ས། འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆེད་དུ
གནས་བཅུ་ཐོན་གསུངས་པ་བཞིན་མཆོན་ཉིད་གྲ།

ཆོང་བྱར་དུ་ཕྱེ་སྟེ་བསྐྱས་གྲ། འཛིན་གྲ། གསུམ། རྟགས་རིགས།
སྒྲི་རིགས་གཞུང་གསར། རྗེ་བཅུན་པའི

སྐབས་དང་པོ། སློ་མང་སྐབས་དང་པོ། སྐབས་བཞི་པ། དབུ་མ།
མཛོད། འདུལ་བ། དཀའ་

རམས་བཅས་འཛིན་གྲ། བཅུ་གསུམ་དང་། ཆོས་ཐོག་གི་རིམ་པ་ཡང་།
དགྲུག་ཆོས་སྒྲུབ་ཆོས་གཅིག་དཔྱིད

ཆོས་སྒྲུབ་ཆོས་གཉིས། དབྱར་ཆོས་སྒྲུབ་གཅིག་དབྱར་གནས་ཀྱི་རིང་
ཆོས་ཐོག་སྒྲུབ་ཕྱིད་གཉིས། སྟོན་ཆོས་

སྒྲུབ་ཆོས། སྟོན་ཆོས་རྗེས་མ་སྒྲུབ་ཕྱིད་བཅས་ཆོས་ཐོག་བདུན་ཡོད།
དཀའ་རམས་པ་ལ་ལམ་རིམ་དང་། གཞན་

ལ་བཀའ་པོ་༥ ལྟའི་འཆད་ཉན་འགྲུག་སྒྲུབ་མེད་ཅིང་། གདན་རབས་རིམ་

བྱོན་མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་འཛོམས་

པ་ཚར་དུ་བསྐྱེགས་པས་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་ཀྱི་འབྲུང་ཁུངས་གཅིག
བྱུང་གྱུར་ཅིང་། འདི་ནས་ཐོན་པའི་དགེ

བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མས་སྟེང་བརྒྱན་བཞིན་བཞུགས། ། རྒྱུད་པ
གྲ་ཚང་ནི། པཎ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་

རྒྱན་གྱི་བཀའ་ལྟར་བློ་བྱོལ་ཆོས་རྒྱུ་ལེགས་པ་རྒྱ་མཚོས་རབ་བྱུང་
བཅུ་གཅིག་པའི་སྤྱི་ལོ་འོ་ཆོ་ག་ཟུག་ལེན་འཆད་

ཉམ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་སྒྲིད་དང་མཐུན་པ་གསར་དུ་བཅུགས་པར་
བཤད། སྐལ་ལྷན་གྱིས། ལུགས་མོ་ཡོས་ལོ་

སྐྱེ་འབྱུང་དུ། །མཁས་པ་ལེགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཡིས། །སྤྲེགས་ཀྱི་བཤད་
གྲ་འཛུགས་པར་མཛད། །ཅེས་

གསུངས་པ་སྤྱི་ལོ་ཁྱད་ཙམ་ལས་གྲུང་འགྲིག་དེའི་རྗེས་སུ་
ཆོས་རྒྱུ་བཤོད་ནམས་རིན་ཆེན། དམ་ཆོས་

ཕྱན་ཚུགས། གྲགས་པ་བྲག་ཤིས། ཨ་གྲུ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ། ཚུ
བཟང་སློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་

མཚན། རག་དབང་དཔལ་ལྡན། སྟག་མཚོར་སློ་བཟང་དོ་ཨེ། དགོ
ལེགས་དཔལ་ལྡན། ལྷུང་ཐར་དོན་

གྲུབ་འོད་ཟེར། ཟིན་དཔོན་པོ་རག་དབང་སློ་བཟང་། སློ་མེ་གྲགས་
པ་རྒྱ་མཚོ། སློ་བཟང་རིན་ཆེན། རག་

དབང་བསྟན་འཛིན། ར་ཁོ་རག་དབང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། འདི
ལ་ཨང་དཀར་གྱིས། མ་སང་བྱིས་པའི་

སྤྱད་འགྲོས་གྱིས། འགྲོ་ཀུན་རྗེས་སུ་འཛིན་མཛད་པའི། མཁས་
གྲུབ་ར་ཁོ་ཞབས་བྱུང་ཞེས་བསྟགས།

ཟིན་རག་དབང་རྒྱ་མཚོ། ར་ཁོ་ཤེས་རབ་ཚོས་འབྱོར། མི་ཉག་
སློ་གྲོས་དར་རྒྱས། ཨན་ཇ་སུ་སློ་བཟང་

ཀྱན་དགའ། ཨ་ཀྱ་སྒོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། དཀར་པོ་སྒོ་
བཟང་ཚངས་དབྱངས། སྟག་མཚོར་

ཡེ་ཤེས་སྐལ་བཟང་། བུམ་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱུ་མཚོ། དགའ་ལྡན་ཡེ
ཤེས་སྐལ་བཟང་། བུམ་པར་ཤེས་རབ་

རྟུན་གྲུབ། མགོན་ཀྱ་གཡས་པ་རྒྱལ་མཚན། ཨ་འབྲུག་སྒོ་བཟང་
ཚོས་གཡས། ཟིན་ཞབས་བྱང་ངག་

དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱུ་མཚོ། ཆེ་ཤོས་ངག་དབང་བསྟན་པ། ཁྲི
ཀ་བ་འཇམ་དབྱངས་དོན་གྲུབ། སེར་རྩིས་

དགོན་མཚོག་རྣམ་རྒྱལ། མི་ཉལ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པའི་ཉི་མ། [~AN]
ཇ་སྒྲོ་བཟང་ཚོས་གཡས། ཟིན་

དགོ་བ་ཤེས་བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན། བུམ་པར་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ། མགོན་
ཀྱ་བསྟན་འཛིན་རྒྱུ་མཚོ། ཉིས་

ལུང་ངག་དབང་ཚོས་གཡས་རྒྱུ་མཚོ། ཆེ་ཤོས་དཔོན་སྒོ་བ་བསྟན་
པའི་ཉི་མ། གྲོ་ཚང་སྐལ་བཟང་བཀྱ་ཤེས་རྒྱུ་

མཚོ། གསེར་རྟོག་སྤྱལ་པའི་སྤྱལ་ཤེས་བྱའུ་བསྟན་ཀྱི་མཚོ། རྒྱ
ཡག་མཁན་པོ་བསྟན་པའི་ཉི་མ། མཚན་

སྟོགས་མཁན་སྤྱལ་བཀྲ་ཤིས་ཉི་མ། ཨོར་རྩ་སྤྱད་གོ་བཤེས་བཤད་
སྤྱབ་ཉི་མ། ཅི་ནི་ཞབས་རྩེ་སྤྱལ་བཟང་

བསྟན་འཛིན་ཀྱི་མཚོ། ཟིན་སྤྱལ་བཟང་དར་རྒྱས་ཀྱི་མཚོ། ཀེ
ཀྱབ་སོད་ནམས་བསྟན་པའི་ཉི་མ། སེར་

བྱིས་དཀོན་མཚོག་བསྟན་འཛིན་ཀྱི་མཚོ། ཚོ་འབྲུམ་ཞབས་རྩེ་སེར་
བྱིས་པ་བཤད་སྤྱབ་དགོ་ལེགས་རབ་རྒྱས།

[~AN] རྩ་སྤྱུ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་ཉི་མ། ཉོར་ལྷིང་སྟོམ་པའི་
སྤྱུ་སྤྱུ་སྟོ་བཟང་དགོ་ལེགས་ཀྱི་མཚན།

ཟིན་ལྟ་རམས་པའི་སྤྱལ་སྤྱུ་བཤད་སྤྱབ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་
ད་ལྟ་བཞུགས། ། རྩ་སྤྱུ་འཁོར་གྲུ་ཚང་རིགས་

ལྷན་སྟོགས་ལ་སྤྱིང་ནི་ཤིང་བཟའ་དཔོན་སྟོབ་ཀྱི་བཀའ་བཞིན།

ཆེ་ཤོས་དཔོན་སློབ་བཤད་སྒྲིབ་བསྟན་པའི་ཉི

མས་གསར་དུ་བཅུགས། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྤྱི་འཛིན་སོགས་ཐོག་མཐའ་
བར་གསུམ་གྱི་མགོ་འབྲེན་དང་དུས་

འཁོར་དབང་ཆེན་བསྟུན། འདྲུ་ཁང་བཟོ་བཀོད་ཕུན་སུམ་ཆོག་གསལ་
བསྒྲིབ་པས་ཆོས་སྲིད་གང་ནས་ཀྱང་བཀའ་

དེ་ཞུ་ཆེ། གདན་ས་རི་མ་པར་སྟག་མཆོར་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་སྐུ་
བཟང་། སློ་དམང་ལྟ་རམས་པ་

དཔའ་རེ་སློ་བཟང་ཆོས་དར། ཆེ་ཤོས་ཡོངས་འཛིན་འཇམ་དབྱངས་
དབང་རྒྱལ། བེ་ཀླུ་རྩ་ཐོག་བྱང་ག།

དབང་འོད་ཟེར། སྟོང་ཆེན་དགེ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་སྐུ་བཟང་། སེར་
དེས་སྤྱལ་སྒྲིབ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་

རྒྱ་མཚོ། འདི་ལ་བཟེམས་ཁང་གོང་མ་ཟེར། ཨ་ཀླུ་གྲོང་བ་རྩ་
དཀར་ཞབས་རྩེད་དགེ་ལེགས་སློ་བཟང་བསྟན་

འཛིན་ཉི་མ། མང་ཀྱ་དག་བཤེས་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ། སྒྲན་པ་
སྒྲ་མ་ཉུ་ཀྱ་དག་བཤེས་ཀྱི་སྒྲུལ་སྒྲུ

སྒྲག་མཆོར་པ་ལུང་རིགས་ནོར་བུ་རྒྱ་མཚོ། མཁན་པོ་སྒྲ་མ་འི་
སྒྲུལ་སྒྲུ་མི་ཉུག་པ་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས། ཆོས་དམ

ཐོ་ཡོན་འཇམ་དབྱངས་དར་རྒྱས། ཨ་པག་ཀ་པེ་ཅིང་ཆོས་རྩོུ་
བཟང་དར་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུ་སྒྲུ་པེ་ཅིང་ཞབས་བྱུང་

ཆོས་ཀྱི་སྒྲུན་ལྷན་བཤེས་སྒྲུབ་བསྟན་པ་འི་གསལ་བྱེད་དུ་
བཞུགས། ། སྒྲན་པ་གྲུ་ཆོང་ནི་ཐོག་མར་ཚུ་བཟང་

བསྟན་པ་འི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཅུགས་ཀྱང་མཆོ་སྒྲོན་དུ་འཁྲུགས།
གྱིས་མ་གཏགས། དུས་འཁྲུགས་ཀྱི་རྩེས་སུ་

ཉོར་གོ་ [~AMBHAN] ཀྱི་བཀའ་ལྟར་སྒྲར་ཡང་གསར་དུ་བཅུགས། ཨེམ་ཆེ་
སྒྲན་གྲགས་ཀྱིས་སྒྲོབ་དཔོན་བྱས། སྒྲ

རབས་ཁ་ཤས་ཀྱི་མཆོམས་ཚུ་བཟང་བྱུབ་བསྟན་དབང་ལྷུག་མཁན་
པོར་བཞུགས། གྲོ་པ་མྱོ་ཏ་སྒྲོ་བཟང་བསྟན་

པའི་རྒྱལ་མཚན་མེ་གླང་ལོར་དཔོན་སློབ་ཏུ་བཞུགས། གྲགས་
གསར་བཞེངས་དང་འཆད་ཉན་ལེགས་པོ་

{ @160 } རྩོམ་ཆུང་ལྟོ་དང་མ་ཆུང་ལྟོ་བྱང་རྒྱུད་བཞད་པ།

མཛད་། དེ་ནས་མེ་མཉམ་ཆོས་རྩེ་ཞེས་རབ་བསྟན་འཛིན། ཉོར་ཏུ་ཐོག་
བྱུང་པ་ལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོ། རྒྱལ་གཞི་

མཁན་པོ་སློབ་བཟང་དར་རྒྱས། རྒྱ་ཏུ་ཁ་པ་ཞབས་བྱེད་སློབ་
བཟང་དར་རྒྱས། ཆེ་ཞེས་རག་དབང་བསྟན་པ།

མེར་བྱས་ཞབས་བྱེད་དཀོན་མཆོག་རྣམ་རྒྱལ། མི་ཉལ་བསྟན་པའི་
ཉི་མ། སློབ་ཆོང་མཁན་པོ་སློབ་བཟང་བསྟན་

པའི་ཉི་མ། ཟིན་ལྷ་རམས་པ། སློབ་བཟང་དགེ་འདུན། མདོ་བ་མཁན་
པོ་དབང་ལྷུག་རྒྱ་མཚོ། དག་དབང་

རབ་རྒྱས། ཉུ་ཀྱ་དགེ་བཞེས་རྒྱལ་མཚན་ཞོར་བུ། སློབ་བཟང་དཀོན་
མཆོག་ཉི་མ། ལྷག་མཆོར་མཁས་

གྲུབ་ཉི་མ། སུ་ཉིད་དག་དབང་དམ་ཚེས། བཀྲ་ཤིས་བླ་མ་དག
དབང་འཇམ་དབྱངས། གཟིམས་ཁང

གོང་མའི་ཕྱག་མཛོད་སྟོབ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ། འདིའི་སྐྱ་སྐྱེ་ཞབས
དྲུང་བཀྲ་ཤིས་བྱབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་ད་ལྟ་རྒྱད

པའི་བླ་མ་དབུ་མཛད་ཡོན་ཏན་ལེགས། གོ་ཀྲ་ཞབས་དྲུང་ཟན
ཁྲོན་དགོ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་བཀའ

ཚེས་མང་དུ་གནང་ཟེར། ཨོ་ཐོག་ཤོག་ཨ་བཀྲ་ཞབས་དྲུང་སྟོ
བཟང་མཐུ་སྟོབས་ཉི་མ། ཚུ་རུ་ཁ་པ་དག

དབང་སྟོབ་བཟང་འཕྲིན་ལས། ཐེ་ཀྲ་ཞབས་དྲུང་ཚུང་བཟན
ཁྲོན་པ་དག་དབང་སྐལ་བཟང་། ཅོ་ནེ་ཞབས

དྲུང་སྐལ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ཆེ་ཤོས་ཡོངས་འཛིན། ཟིན་སྐལ
བཟང་དར་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། སྐྱེ་ཀྲ་བསོད

ནམས་བསྟན་པའི་ཉི་མ། ཡུར་དུ་སུ་ཡུ་ཤིན་ཤོག་པ་གྲི་དག་དབང

ཆོས་འཕེལ། གྲོ་ཚང་བྲག་སྐྱུལ་བའི་སྐྱེ

སྤོ་བཟང་དབང་ཕྱག་སྐྱུལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། བ་ཏུ་ཞབས་བྱུང་
བཤད་སྐྱབ་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས། མི་ཉག་

ཞབས་བྱུང་དཔལ་ལྷན་བཤད་སྐྱབ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། [~AN] 'ང་སྲུ་བླ་
མ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་ཉི་མ། དེའི་

སྐྱེ་མཆེད་ཆ་དཀར་སྤོ་མ་དགེ་ལེགས་སྤོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ཉི་མ།
མེར་བྱེས་ལྷ་རམས་པ་སྤོ་བཟང་ཆོས་དར།

ད་ལྟ་བཟླ་ཤེས་སྤོ་མ་ཡེ་ཤེས་མཁས་བྱུབ་ཉི་མ་བཞུགས། བླ་
ཚང་སྤྱི་མ་གསུམ་གྱི་སྤོ་རབས་རྩ་དགའ་ལོ་བཤད་ཀྱི་

བསམ་ཡས་བཞེངས་པ་ལས་ཀྱང་དཀར་ལས་ཆེ་བ་བྱུང་རུང་མཚན་
ཐོ་ཅམ་ཆ་ཚང་ཁུལ་དུ་ཡོད། ། ཉེན་གྱི་གཙོ་

བོ་མཚན་སྤོང་ཆེན་མོའི་ནང་བཞུགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལྡོན་ཤིང་
སྐྱེ་བསྟན་དང་ཡིག་འབྲུ་རང་བྱེད་ལོ་མཚར་ཅན་ནི།

བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བཅ་ལས། རེ་འགའ་གསོལ་འདེབས་དབྱངས་ཀྱི་གཟུགས།
།རེ་འགའ་ཡིག་འབྲུ།

གཟུངས་ཀྱི་གཟུགས། །གྲགས་པ་ཅན་ཀྱི་དགེ་སློང་དོ། །བསྟན་གནས་
བར་དུ་ཡང་ཡང་འོང་། །ཞེས་

པས་ཇི་རང་གི་སྤྱུལ་པར་ལུང་བསྟན་པར་ཆད་མར་གྱུར་པའི་
སྤྱིས་ཆེན་དུ་མ་ཞལ་མཐུན་དུ་གསུངས་ལ། བྱང་མི་

ལྷན་པོ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། །བདག་གིས་བྱིན་བརྒྱབས་སེང་གའི་སྒྲ།
།སྒྲ་གདུང་དམ་པ་དེར་གནས་ཏེ། །

ཐུགས་ཇི་འོད་ཟེར་སྤྱོད་པ་བཅུར་འཕྱོ། །དད་ལྡན་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་
མ་སྤྱད། །ཐུགས་རིང་འདོན་ཞིང་མཆི་མ་

འབྱིན། །དེ་ནི་དོ་ཇི་གདན་དང་མཚུངས། །གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་
ལྷང་རེར་གསལ། །བདག་གི་སྤྱུལ་

བ་དམ་པ་ཞིག། །རེས་འགའ་དག་སློང་ཉིད་དུ་སྟོན། །དེས་ནི་གནས་དེ་
སློང་བར་བྱེད། །ཅེས་གོང་འོག་

དགྲུས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་དག་འཕྲུལ་ཆོས་འབྱུང་དུ་སྒྲར་བར
བྱང་ཆེན་ལ་སྒྱུར་ཡང་། ཁྱིའི་ཤོ་ཆེ་འོད་ཟེར་བ

དང་། གྲུག་མཁྱེན་གོང་མས་ཇེ་དང་། དག་འཕྲུལ་གྱི་ལུང་བསྟན་དུ
སྒྱུར། བསྟན་གནས་བར་དུ་ཡང

ཡང་འོང་ཡང་སྒྲུལ་པ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་ཡང་ཡང་འོང་བའི
དོན་ཡིན་པར་འཆི་མེད་རྟོ་རྟོ་སྒྲུ་ལས་གསར་བར

{ @161 } ཅོར་ཆུ་འོ་སྟོ་དང་མ་ཆུ་འི་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

གསུངས་། གཞན་ཡང་། མདོར་ན་གནས་མཆོག་དེ་དག་ཏུ། །དང་པོ་བཞི
གྲུགས་བཟུང་སྟེ། །ཐུམ་

སྟོང་ཕྱག་བྱེད་དང་གསུམ། །བསྒྲུབ་པ་གསུམ་ལྟན་ཤྲུའི་སྒྲུམ།
།འགྲོ་བ་གྲུག་གྱི་མགོན་དུ་འགྱུར། །གནས་

དེར་སྟོགས་དང་སྟོགས་མཆོམས་ནས། །འདུན་ལྟན་དཔག་མེད་འདུ་བར
འགྱུར། །སྒྱིར་ཡང་ལས་ཅན་

ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ། བྱི་ཡི་རྒྱ་མཚོ་དག་དང་མཚུངས། ཁུ་བོ་
བརྒྱ་ཡིས་དགང་མི་རྒྱས། རྟེ་ཅམ་ཞིག་གིས་

བྲི་མི་རྒྱས། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པ་དགོ་འདུན་གྱི་འདུ་འགོད། གནས་
ཀྱི་བཀོད་པ། རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་

གང་ནས་བསམས་ཀྱང་གནས་འདིར་ལུང་བསྟན་པར་ངེས་ལ། གནས་
མཚོ་ག་དེ་དག་ཅེས་པས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་

སྒྱུར་བ་ཞིགས་པར་གསུངས་པས་རང་གི་དད་པའི་གསོམས་སུ་བཀོད་དོ།
མཚོ་ད་སྒྲོང་གི་གཡོན་དུ་ལུང་སྒྱུ་གོང་

མ་སྒོ་བཟང་ཚོས་ལྟན་གྱི་སྐྱེ་གཏུང་། དེའི་མདུན་དུ་ར་ཁོ་གོང་
མ་དང་། ཆེ་ཞོས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དཔུལ་གཏུང་།

མཚོ་ད་སྒྲོང་གཡས་སུ་བསེ་རྒྱུ་དུང་དགོན་མཚོ་གཉི་མའི་དཔུལ་
གཏུང་། དེའི་མདུན་ཨ་ཀྱུ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་

དཔུལ་གཏུང་། བྱམས་པའི་གསེར་སྐྱེ། རྒྱའི་ཞབས་རྒྱེས་གསལ་བར་དོད་

པའི་རྫོགས་ཀྱི་འཕགས་པ་ མཛུགས་

གྱི་ཀློག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་ལྟར་པ་སྤྱོད་བཟང་ཉི་མ་

གསལ་ཏོག་གོང་མ། སྤྱི་ཚུལ་ལྟར་པ་སྤྱོད་བཟང་ཉི་མ་

བཟང་པོ་ ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཛུགས་ལྟར་པ་སྤྱོད་བཟང་ཉི་མ་ ཀློག་

པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་ལྟར་པ་སྤྱོད་བཟང་ཉི་མ་

མཛུགས་ལྟར་པ་སྤྱོད་བཟང་ཉི་མ་ ཀློག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་ལྟར་པ་

སྤྱོད་བཟང་ཉི་མ་ ཀློག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་ལྟར་པ་

སྤྱོད་བཟང་ཉི་མ་ ཀློག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་ལྟར་པ་

སྤྱོད་བཟང་ཉི་མ་ ཀློག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་ལྟར་པ་

སྤྱོད་བཟང་ཉི་མ་ ཀློག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་ལྟར་པ་

སྤྱོད་བཟང་ཉི་མ་ ཀློག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་ལྟར་པ་

འཛུགས་ལྟར་པ་སྤྱོད་བཟང་ཉི་མ་ ཀློག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་ལྟར་པ་

འཛུགས་ལྟར་པ་སྤྱོད་བཟང་ཉི་མ་ ཀློག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་ལྟར་པ་

བརྟན་བྱོན་ཅན་དུ་མ་དང་། ཅེ་ཐོག་དུ་ལྷེ་བས་རིས་ལ་ཆེ་ཤོས།
ལྷ་བཟོས་བཞེངས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་བྱོན་ཅན། ལྷ་ཁང་།

གི་མདུན་དུ་སྒྲིང་པོའི་ཙུ་བརྒྱུག་པའི་ལྷོན་ཤིང་གི་སྤེང་དུ།
སྐྱེ་གཟུགས་དང་དབྱངས་གསལ་སོགས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་རང་།

བྱོན་ཅན་དངོས་སུ་མཇལ་རྒྱུ་སྒྲིང་བ་ལ་དགའ་ལྡན་གསར་མར་།
གྲགས། གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་གི་གཅིག་བསྐྱམས་།

པ། རྗེའི་བསྟན་པའི་སྤྱོད་བདག་གཙོ་བོ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཅུན་།
གར་ཉམས་པའི་རྟགས་སུ་ཆོས་སྒྲིང་གིས་ལུང་།

བསྟན་ཅིང་། ཀུན་མཁྱེན་བར་མར་ཟུལ་ཏེ་འདི་ཀར་བྱམས་སྐྱེ་ཁྱེ།
གསུམ་པ་བཞེངས། ལྷག་གིས་གནས་བཅུ་།

དང་རྗེའི་སྐྱེ་དུ་མ་བཞེངས་ཏེ་གདན་ས་བྲུ་བྲང་རང་གི་རྟེན་།
གྲལ་དུ་བཞུགས། འདྲུ་ཁང་ཆེན་མོར་རྗེ་ང་འདྲ་།

མ། རྒྱལ་མཆོག་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོ་དང་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ།
པཎ་ཆེན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་ཁྲི།

ལྷ་བབ་མཆོད་རྟེན། མི་འཁྲུགས་པའི་སྤྲོས་སྤྲོ་ཆེ་བ། རྒྱལ་བ
འངམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོད་དང་པཎ་ཆེན་གོང་མ

གཉིས་ཀྱི་འབྲས་སྤྲུ། བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་དང་། བྱམས་པའི་གསེར་སྤྲུ
སོགས་རྣམ་གྲངས་མང་བ། སྤྲོང

གི་མཐོངས་སྤྲོང་ལྷ་ཁང་དུ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཡུམ་ལ
སྤྲོས་སུ་བསྤྲུར་བའི་ཞལ་ཐང་ཨ་མ་ཞེས་གསུང

ལྷང་ལྷང་བྱོན་པ་གཙོ་འཁོར་དགུ་པ། ཅན་དན་དམར་པོ་ལས་གྲུབ
པའི་ཇོ་སྤྲུ། ཐང་གི་རྒྱལ་རབས་ཐེང་

ཨྲིང་ཡབ་སྲས་དང་། ཐང་ཟན་སྤྲོབ་དཔོན་མཆོད་ཡོན་གྱིས་བཞེངས
པའི་རྒྱ་ནག་ལི་རྩིང་ཇོ་བོ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད

{ 0162 } རྩོད་ཆུ་འཁྲོ་དང་མ་ཆུ་འཁྲོ་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

ཀྱི་ནང་ཚན། མཆོ་སྤྲོས་དུས་འཁྲུག་དུས་དམག་མི་བརྟམ་ཆགས་ཅན
འགས་སྤྲུ་ལ་རལ་གྱི་རྒྱབ་པས་ཨ་ཆ་ཞེས

གསུང་བྱོན་པས་འཇིགས་ཏེ་རྟོན་གཞན་ལ་གནོད་འཚེ་བསྐྱོག་པའི་བྱོན་
ཅན། ཅན་དན་གྱི་ཐོ་བོ་ལོ་གི་ཤར།

གྲུང་རུ་མཁའ་འགྲོ་མས་བཞེངས་པའི་ཆེད་སྐྱེ་བཞུགས། ཨང་དཀར་
སྤྱི་མ་འཇམ་དབྱངས་མཁས་བཙུན་རྒྱ་མཚོས།

ཕུལ་པའི་མི་ལའི་སྐྱེ་ལ་རྒྱལ་མཚོགས་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེ་ན་
སྤྲུལ་གྱི་དབྱེ་ལོས་མཛོས་པ་སོགས་བྱོན་རྟོན་བཟང་

གིས་མི་ལང་བ་བཞུགས། མགོན་ཁང་དུ་སྤྱེལ་སྐྱེ་སྤྱི་ཆུང་པའི་
ཕྱག་བཟེ་ཆེད་གསེར་སྐྱེ་ཉིད་གྱི་དབྱེ་སྐྱེ་བུ་བས།

ཚང་བཞུགས་པ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པས་གཙོས་གསེར་སྐྱེ་དང་ཞལ་
ཐང་མང། ལི་མཁའ་དུ། རྒྱ་གར་ཤར།

རྒྱལ་ལྷོ་དབྱེ་གྱི་ལི་སྐྱེ། ཚོས་རྒྱལ་ལི་མ། རྒྱ་ནག་ལི་མ།
རྒྱ་གྲོ་སོགས་གངས་མང་བ། རབ་གསལ་དུ། རོ་

རྩེ་གདན་གྱི་པརྩི་ཏ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི།

ཐུག་བཟོ་ཨ་ཁོ་ཐ་ལས་བསྐྱབས་པའི་ངོ་བོ་ལོ་གི་ཤ།

ར་། ཐུབ་དབང་གི་བོད་ལི་བྱིན་ཅན་བཅས་ལི་སྐྱ་སུམ་བརྒྱ་བཤམ་པ་

སོགས་དང་། ཉང་རྩེ་སྐྱོར་བཞུགས།

ལི་མ་ཁང་གསར་བ། ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་གཡས་གྱི་བྱམས་ཁང་

དུ། སྐོམ་ཆེན་རིན་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་གྱིས།

བཞེངས་པའི་བྱམས་པ་དགྲུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐྱ་ཚད། གཡས་

ཐོགས་སུ་སྐོམ་ཆེན་དེ་ཉིད་གྱི་སྐྱ་གདུང་རིལ་

བོར་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྩེ་དང་། གཡོན་དུ་ཆོས་རྩེ་འོད་ཟེར་རྒྱ་

མཆོའི་གདུང་རུས་མཆོད་རྩེ། ཆོས་གྲུའི་

ལྷག་གི་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་གཟིགས་ལྷ་ཁང་དུ། ཆེ་ཁོས་ལྷ་བཟོ་

སྐོ་བཟང་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བཞེངས་པའི་

འཇམ་དབྱངས་ཀུན་གཟིགས། འདིའི་ཉང་རྩེ་དུ་རྩེ་རང་གིས་ཨ་ཅེ་ལ་

གནང་བའི་འདྲ་ཐང་གསུང་འབྲོན།

བཞུགས་པ་གཡམས་སུ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ། གཡོན་དུ་རྒྱལ་བ་སེང་གོང་
རོའི་སྒྲིང་བརྟན་ཆེ་བ་སོགས་དང་། ཆོས་རྒྱུ་

དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱི་ཞབས་རྩེས་དང་ཕྱག་དབྱུག་གི་རྩེས་གསལ་
བར་བབ་པའི་དོ་ཕ་བོང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པའི་ལྷ་ཁང་དུ་རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་བྱར་ཆ་སོགས་
ནང་རྟེན་དུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན། ལྷ་

ཁང་གསར་བའི་ནང་དུ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་བ་སོགས་བཞུགས། བཀའ་
འགྲུང་ཆོས་འཁོར་ལྷ་ཁང་། ལྷ་ཁང་

ཆེན་མོའི་གཡོན་རོའི་ཁང་དུ། ཆོས་རྒྱུ་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོས་
བཞེངས་པའི་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་དགྲུང་ལོ་བདུན་

པའི་ཆོད། སྤྱང་དུ་ཆོས་རྩེ་སྒྲོན་ལམ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཕུལ་བའི་
རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་བ་སོགས་དང་། ཟིན་གྱུ་གྱི་

དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་མཚན་དང་། གྱུ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་རིན་ཆེན་ལུ་

དཔོན་གྱིས་བཞེངས་པའི་མགོན་ཁང་དུ

འཇིགས་བྱེད་མགོན་ཚོས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུང་བརྟན། ལི་ཀྱུན་ཐའི་བླ་
མས་རྒྱལ་བ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་

བརྟན་དུ་མེ་བྱའོར་བཞེངས་པའི་ཞབས་བརྟན་ལྷ་ཁང་དུ་གནས་
བཅུ་གཙོ་འཁོར། ཚོས་རྒྱལ་གནས་པའི་རྩོད་

ཕ་བོང་དང་། རབ་གནས་སྦྱིན་སྟེག་གནང་བར་ཅན་དན་གྱི་སྒྲོང་
པོ་ཡིག་འབྲུ་རང་བྱོན་ཅན་འཁྲུངས་ཤིང་།

འཇམ་དབྱངས་སྒྲར་བའི་གཟིམས་ཁང་སྦྱེད་ཚལ་དུ་ཡང་ཡིག་འབྲུ་
རང་བྱོན་གྱི་ཅན་དན་ལྷོན་པ་འཁྲུངས་པ་ཡ

མཚན་པའི་གནས་སུ་སྒྲུང་། རྒྱུད་ཁང་དུ་རྒྱལ་བ་མི་པམ་པའི་
སྒྲན་སྒྲུ་ཆེ་བ། གཡས་སུ་རྒྱལ་བ་སྐལ་བཟང་

རྒྱ་མཚོའི་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་དུ། ཟིན་ཚོས་རྩེ་ལེགས་པ་རྒྱ་
མཚོའི་ཐུགས་ལྷགས་སྦྱོན་གསུམ་སོགས་ནང་རྟེན་དུ་

བཞུགས་པའི་རྗེའི་སྐྱེ་ཆེ་བ། གཡོན་དུ་འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་
སྒོས་བསྐྱངས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་

{ @163 } རྩོམ་ཆུང་མ་ཆུང་གི་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

སྒོས་བསྐྱངས་ཁང་། དགྲིལ་འཁོར་ཁང་། བཙན་ཁང་འག་མར་དམ
ཅན་སྐྱེ་རང་བྱེད་དྲག་རྩལ་ཅན། འདྲུ

ཁང་སྟངས་དུ། ལས་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྟགས་མཚན་གིན་ཏུ
སྐྱེ་བ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་སོགས་ལ་པར་ཆེན་

རིན་པོ་ཆེས་སྤུལ་བའི་སྤྱན་གཟིགས་མང་། རབ་གསལ་དུ་རྗེའི་ཡུམ་
ཀྱི་དབུ་ཐོད་ལ་འབྲུ་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་འབྲུར་

དོད་དུ་གསལ་བ་རྟེན་གཙོར་བཞུགས་གིང་། གཞན་ནང་རྟེན་མང་། རྒྱ་
སྐད་པ་གྲུ་ཚང་གི་འདྲུ་ཁང་དུ།

བྱམས་པ་དང་རྗེའི་སྐྱེ་ཆེ་བ་བྱེད་ཅན་སོགས་དང་། རྟེན་གི་ལི་
མ་ཁང་། མགོན་ཁང་། བཙན་ཁང་དུ་དམ་ཅན་

མེད་ཞོན་གྱི་སྐྱ་ཆེ་བ་བྱིན་ཅན། ། ཏུས་འཁོར་གྲག་ཁང་དུ
ཐུབ་པའི་གསེར་སྐྱ་ཆེ་བ། ཏུས་འཁོར་གསེར་སྐྱ་

ཀུན་རྩ་ཅན་སོགས་མང་དུ་བཞུགས། ། བཅོན་ཁང་ཆེན་མོ་ནི། རྒྱལ་
བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་སྤྲུལ་པའི་

ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཆོས་སྤེའི་སྤང་མར་བཀའ་བསྐྱོམ་གཉེར་དུ
གཏད། ལྷ་རྒྱའི་ཉིང་ཚང་གི་མི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་སྤྱོད་

ཁོག་ཞུགས་ཀྱི་དམ་བཅག་མཛད་པ་བཞིན་འཕྲིན་ལས་གཡེལ་མེད་དུ
བསྐྱབ་བཞིན་པ་ལས། རབ་བྱུང་བཅུ་

པའི་ཆུ་ལུག་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་དགུ་འདས་ཤིང་། ཁང་ཞིའི་གནམ་
ལོ་སོ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་

སྤྲེལ་ལོར་སྤྲུག་མཚོར་སྤོ་བཟང་དོ་རྩིས་གསར་དུ་བཞེངས། ཁང་
ཞི་ཁྲིར་བཞུགས་ར་གཅིག་པ་ཆུ་འབྲུག་ལ་སྤྱོད་

རྟོན་ཆོས་རྩེ་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་གསུང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱ་བརྟན་
ཁྱད་འཕགས་དང་། དེ་ནས་ལོ་ཉིར་དགུ་འདས་

པའི་ཕྱགས་བྱེད་སྐྱོན་ཆོས་ཇི་རིན་ཆེན་དཔལ་ལྷན་གྱིས་སྐྱོ
གཞན་གསང་ཡུམ་སྐྱོན་པོ་བཅས་བཞེངས། བཅོན

ཁང་ཆུང་བར་རྟ་མགིན་དཔལ་གཅིག་དང་སྐྱོན་པ་རྒྱལ་མཆོན
བཟང་པོས་བཞེངས་པའི་སྐྱོན་པོ་དེ་ཇི་དྲག་ལྷན

གྱི་སྐྱོ་སྐྱེས་དང་། སྐྱོ་སྐྱེན་མོར་རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ
མཆོད་སྐྱོ་དུས་ནས་རྒྱལ་བ་ན་རིམ་གྱིས་འབྲལ་སྤངས།

མཛད་པ་ལྷ་པ་ཆེན་མོས་རྟོག་སྐལ་དུ་གནང་བའི་ལྷ་མོའི་ནག
ཐང་མེ་ཐུབ་མ་གཙོ་འཁོར་བཞུགས། མ་ཆོན

ཁང་ཏྟ་མཆོད་ཁང་དབུས་མར་གསེར་ཟངས་ཀྱི་ཚན་དན་ཇི་བོ་དང་།
རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་གཙོ་འཁོར་སྐྱེས་

བཞུགས་ཏེ་པར་ཁང་དུ་ཇི་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱལ་ཆོབ། མཁས་གྲུབ་བཅས་
ཀྱི་གསུང་འབུམ་ཆ་ཆོང་། བརྒྱད

སྟོང་ཏྟ་རྒྱན་འཇུག་མཛོད་ཅུ། རྣམ་འགྲེལ་ཅུ་བའི་པར་སྐྱེས་ཆོས་

རྒྱུན་གྱི་གཏེར་དུ་བཞུགས་སྟོགས། སྐར་ཁག་

ལ་སྤྱོད་བྲལ་གྱིས་ཁང་གསར་གྱི་འདུ་ཁང་ནང་དུ། མེ
འཇིགས་སྐབས་སྟོན་མ་བྱུང་བའི་གསེར་སྐྱ་བྱིན་ཅན་

དུ་མ་དང་། ཞལ་ཐང་མང་པོ། བཀའ་འགྲུར། གཟིམས་ཁང་གོང་།
པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་གཟིམས་

ཁང་དུ། པར་ཆེན་གོང་མའི་འདུ་སྐྱ་སོགས་དང་། གཟིམས་ཚུར་
ཕུག་ཏུ་པར་ཆེན་གོང་མའི་བཞུགས་ཁྲི་

སོགས་བྱིན་ཅན་མང་། གཞན་ཡང་བེན་སྐར་བ། མི་ཉལ་སྐར་བ།
འངས་དབྱངས་སྐར་བ། ཐུའུ་བཀྲའ་

སྐར་བ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་མཛོད། ཚུ་བཟང་སྐར་བ་ཕྱན་ཆོགས་མཛོད་
དག་ལ། གསེར་རྟོག་སྐར་བ། ཨ་ཀུ་

སྐར་བ། ཆེ་ཤོས་སྐར་བ། ལྷག་མཆོར་སྐར་བ། ར་ཁོ་སྐར་བ།
མགོན་ཀུ་སྐར་བ། དུམ་པར་སྐར་བ།

མཚན་སྒྲོགས་སྐར། མ་ཀྱ་སྐར། སྤྲུམ་སྐར། རྒྱལ་གསྐར། ཨན
ང་སྤྱི་སྐར། གྲུ་ཀྱ་སྐར། སྤྲེ་ཀྱ

སྐར། ཉེ་ཀྱ་སྐར། ཀེ་ཀྱ་སྐར། ཚེ་འབྲུམ་སྐར། ཚ་གན་ཚེས
ཚེ་སྐར། སྤྱི་ཉིད་སྐར། བེས་ལུང

སྐར། ཨོར་དུ་སྤྱི་སྐར། ཨོར་ཉན་སྐར། ཆ་ཉར་སྐར། གོང་བ
སྐར། དག་འཕྲན་སྐར། སྤྱི་ཉིན

{@164} ཚེ་ཆུ་ལྷོ་དང་མ་ཆུ་ལྷོ་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ། ཚེས
ཚེ་དང་སྤྱོན་པོ་ལྷོ་སྐར་བ་སོགས་སྐར་ཁག་ཆེ་ཆུང་གྲངས་མང་།
མཁན་རྒྱུད་རྣམས་ཐར་དང་། ཉན་གྱི

དཀར་ཆག་ཞིབ་པར་ཀྱན་མཁུན་གདན་རབས་སྤྱི་གཤམ་བཤེད་བཤད་།
གསེར་ཉོག་པའི་ཁ་སྤོང་རྣམས་བཤེད་བཤེད་

ལེན་གཉིས་ཀར་གསལ་བས་རྒྱས་པར་འདིར་མ་བཤོད། གནས་གྱི་དབྱུང
ཡང་ས་པར་འདྲེན་བཤུད། གནས

འཁོར་ལེ་ཕྱི་བས་བཤུད། རྒྱུ་ལེ་མཛོས་ཤིང་ལྷན་ཆགས་པ། མདུན

དེ་འབྲུ་སྒྲོ་ཚོགས་སྤངས་པ་ལྟ་བུ། ལྟོ

ཕྱོགས་ལྟ་མོ་རིར་ཡུ་རྒྱུན་རང་བྱོན། རྟུབ་ཕྱོགས་བྲག་གི་རིར
བྱམས་སྒྲུ་རང་བྱོན། བྱང་ཕྱོགས་སྤྲག་རིར་འོད

དཔག་མེད་རང་བྱོན། ལྟོ་ཕྱོགས་རྒྱུང་གྲགས་གསུམ་ན་གངས་རིའི
འཕྲེང་བ། མེ་མཚམས་རྒྱུང་གྲགས་

གཉིས་ན་སིང་ལག་ཐང་། རྟུབ་ཕྱོགས་རྒྱུང་གྲགས་གསུམ་ན་གངས་
རིའི་འཕྲེང་བ། མེ་མཚམས་རྒྱུང་གྲགས་

གཉིས་ན་སིང་ལག་ཐང་། རྟུབ་ཕྱོགས་རྒྱུང་གྲགས་ཟུང་ན་གཡེར
མོ་ཐང་། བྱང་དུ་ཚོང་ཆུ་འབབ་པར་གནས་

བསྟོད་ལས་གསུངས། གནས་འདིར་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་བྱ་ལ་རྩེ
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཁྲུངས་ནས་བཞི་བརྒྱ

གོ་གསུམ། རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སྐྱོ་གསལ་བཏབ་ཀྱི
རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་ལྷག་ནས་ཉིས་བརྒྱ་རེ

བདུན་ཀྱི་ཚུ་བྱི་འཆད་ཉེག་གསར་ཚུ་གསལ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ལོ་བདུན་པ་
རབ་བྱུང་བརྒྱ་བཞི་པའི་སྤྱ་འདི་ཡིན།

ནོ། ། རྩོམ་ཆོད་གཞིས་ལ། ཆས་ཀྱ། རྩོགས་པ། ཟིན། གྲུ་འབྲུམ། མི
ཉ་གཞིང་རྒྱུང་བཅས་ཆོ

དྲུག་གི་དཔོན་འབངས་ཀྱི་ཆེ་ཁིང་། མདོར་ན་ཆོས་སྤིག་གང་ངོས་
ནས་མངོན་ནས་མངོན་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཞི་པའི་ས་བྱ་འདི་ཡིན།

ནོ། ། ཁཛོད་གཞིས་ལས། ཆས་ཀྱག། རྒྱལ་པ་ ཟེ་ན། གྲུ་འབྲུམ་མི
ཉ་གཞིང་རྒྱུང་བཅས་ཆོ

རྒྱལ་གཞི་དཔོན་འབངས་ཀྱི་ཆེ་ཁིང་། མདོར་ན་ཆོས་སྤིང་གང་ངོས་
ནས་མཛོད་པར་མཐོ་བས་སྤུ་བཀྲ་ན་རྗེས།

དེ་ནས་སློབ་ཟུང་སྐུལ་བ་སྐུ་བ་ལྟ་མས་པའི། །གནས་མཆོག་ལྟ་མའི།
སྐྱེད་ཆའ་གཉིས་པ་རུ། །ཆོས་དང་མིད།

ཀྱི་འབྱོར་བརྒྱབས་ཆེ་བའི། སྤྱི་འབྲམ་ཆོས་སྡེ་མངའ་བར་ཐེབས་
ལགས་པམ། སྡེ་འདིར་ཡོངས་སྡེ་དྲུག་

མཚོའི་དཔལ་ལ་འགྲན། །བཞད་སྐྱབ་བྱ་བ་རྒྱབས་འཕྲེང་བཞིན་དུ
འཕྱར། །ཕྱོགས་བཅུའི་དགེ་འདུན

ངང་བའི་ཁྱུ་བཞིན་འདུ། །བག་ངོ་བྱིན་ཆེས་སྒྲིང་བ་འགྱུར
ལགས་སམ། །འཇམ་དབྱངས་བྱིས་པའི་ཚུལ

བཟུང་ལྟེ་བའི་མཚའ། །བོར་བའི་ས་ལ་འཁྲུངས་པའི་ཅན་དན
ལྷོན། །སྤོང་བོར་བཞུགས་ཞེས་གྲགས་པའི

མཚོད་སྤོང་ཆེ། །བྱིན་བརྒྱབས་གཟི་འོད་འབར་བ་མཇལ་ལགས་སམ།
།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༥ །འདི་དང་ཉེ་བ་ཉེང་བེ་སྒྲིང་ངམ་ས་བཟང་ལ་ཁར། སུའུ
བཀྲན་རིན་པོ་ཆེས་ཆུ་གླང་ལ་བྱ་ཁྱུང་ཀ་བུག་ཞབས

དུང་ལ་ལྟོ་འཕྱུའི་ཐིག་འདེབས་སུ་བཅུག་སྒྲོམ་ཁང་གསར་བཞེངས་
མཛད་དེ་བཏབ་པ་དགེ་ལྡན་ཆོས་སྤྲིངས་སུ

ཐོག་མར་འབྲས་སྒྲོམ་ཁང་འགག་ཤིང་བ་བྲག་རྒྱབ་སྒྲགས་རམས་

པའི་སྒོ་བཀ་རྒྱུ་རྩེ་སྒོ་མཆོན་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་

བཞུགས་ཞིང་བཀའ་ཚེས་མང་དུ་གནང་། དེ་རྗེས་ཨ་ཀྲུ་ཡོངས་
འཛིན་སྒོ་བཟང་ཉི་མ་བཞུགས། རི་བོ་རྩེ་

ལྷར་ཡང་ཐེབས། སྒོ་སྒྲུབ་ཆོ་དང་བསྐྱམས། ཐོག་མའི་སྒོ་
སྒྲིང་དང་། ལམ་རིམ་ཆོན་མའི་གསུང་བསྐོས་

ཀྱི་བརྒྱུ་ལོ་དཀའ་བ་སོགས་ལ་འགྲེལ་བ་མཛད། གཞན་ཡང་སེམས་ཉིད་
སྒོ་བཟང་ཡོན་ཏན་ལ་སྒྲུ་ཞབས་མཆོག་

ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྐྱལ་བའི་བསྐྱུ་བྱ་གནང་ཞིང་འགྲོ་འདུག་མ་
མང་། མང་ན་བལང་གི་པགས་པ་དམར་བལྟས་

བྱས་པ་འདྲ་བའི་སར་འཆི་ཡོང་གསུངས་པ་བཞིན་ཕྱིས་དེ་འདྲ་
ཞིག་ནས་གཤེགས་པར་གྲགས། དུས་ཐོག་དེར་

འདི་གསུམ་བཤད་སྒྲུབ་གང་ངོས་ནས་འགྲུག་ཆེན་དང་བལ་བར་བྱེད།
ཀུན་མཁྱེན་བར་མ་སྒྲུ་འདུམ་ཁྲིར་བཞུགས་

དུས་ལྷག་སྒོ་བརྒྱད་སྒྲི་མདུན་ལ་ནམ་འདོད་དུ་ཐེབས་ཏེ་མདོ་སྒྲགས།
གཉིས་ཀ་འི་དཔེ་ཁྲིད་ལྟུང་པས་མང་ཐོས་སྒྲུབ།

{ @165 } ཚིང་ཆུའི་ལྷོ་དང་མ་ཆུའི་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

ལ་གཞི་ལ་བའི་བྲུ་ཆེན་བྲུགས་ནང་ཤིན་ཏུ་ཉེ། ། སེང་གོ་རྫོང་
དགོ་འཕེལ་ཆོས་འཁོར་ནི། སྤྱོད་ཅོར་གྱི་དུས།

དཔོན་སེང་གོ་ཞེས་པའི་མཁར་ཡོད་པས་སེང་གོ་མཁར་དུ་གྲགས། བར་
སྐབས་མཁར་དེ་སྤོངས་ནས་ཡུན་རིང་

སོང་བན། སྒྲི་འབྲུམ་དུ་རྒྱུད་གྲུ་ཐོག་མར་འཇུགས་མཁན་ཟེ་ན
ཆོས་རྗེ་ལེགས་པ་རྒྱུ་ལ་མཆོན་བཞུགས་ཏེ་སྒྲུབ།

སྤྱི་ཆགས། དེ་རྗེས་སྒྲི་འབྲུམ་མཁན་པོ་ཨ་ཀྲཱ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་
སྤྱི་ཕྱིར་བཞུགས་ནས་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་

དང་། དུང་དཀར་སྒྲི་ལ་སྒྲི་ཆངས་དབྱངས་འབྲུག་སྒྲི་མི་སྣ་མཁན་
པོར་ཐེབས་པའི་ལམ་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་རྒྱུ་ལ།

པོ་ལུགས་ཀྱི་བུགས་མེ་ཆེན་པོའི་ལས་བྱང་ཉི་མའི་སྒྲིང་བོའི་

སྒྲོ་ནས་མ་ཉི་རིལ་སྒྲུབ་བཅུགས། གཙུག་ལག་ཁང་

གསར་བཞེངས་སོགས་འཛིན་སྐྱོང་མཛད་དུ་བྱུང་བ་མཛད། གཞན་

ཡང་ཆུ་རུ་ཁ་པ་སློབ་བཟང་དར་རྒྱས་སོགས་

སྐྱེས་མཆོག་དུ་མ་བཞུགས། བྱ་ཁྱུང་མཁན་བྱུང་བེན་ཆོས་མེ

ཁུ་དཔོན་གཉིས་དང་། ཟིན་ཡེ་རྟེན་ཉི་མའི་

སོས་རིམ་པར་བསྐྱུངས། དེ་མེས་ཨ་ཀྱ་སློབ་བཟང་བསྐྱན་པའི་རྒྱལ་

མཆོན་གྱིས་འཛིན་བདག་མཛད་བཞིན་རབ་

བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་གླང་ལོར་འདུ་ཁང་གསར་བཞེངས་གནང་

བའི་དཀར་ཆག་བཞུགས། རྟོ་བསྐྱན་ལུང་

དར་རྒྱས་དགོན་ནི། གཙན་ཆོ་བཟང་པོ་བཟླ་ཤིས་པས་རྒྱལ་བ་བསོད་

ནམས་རྒྱ་མཆོའི་སྐྱེ་རིང་ལ་ཀྱ་འབུམ་ཆོ་

བརྒྱད་ཡོན་བདག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་བཏབ། དེ་ནས་དགེ་ལེགས་བཟླ་ཤིས།

སྐལ་ལྷན་བཟླ་ཤིས། སྐལ་

བཟང་རྒྱ་མཚོ། དག་དབང་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོའི་བར་དང་།

གཞིས་དགོན་སྤྲུག་གྲུ་ཞེས་བེ་མེར་དུ་བཤད།

སུམ་པས་རོང་བ་པ་བཞི་དཀར་བཅུས་བཟུང་གསུངས། རྟེན་ཆ་

མཁན་པོ་བསྟན་རིམ་པའི་དཀར་པོ་ཆོས་

ལུང་། རྟེན་ཆ་ཚང་རབ་འབྱམས་པའི་ཟུར་ཆ་རི་ཁོང་། རྟེན་ཆ་

ཚུའི་རྒྱབ་ངོས་སུ་ཆེ་ཤོས་རི་ཁོང་།

རྟེན་སུམ་པ་རི་ཁོང་། རྟེན་ཟིན་འཕེལ་རི་ཁོང་། རྟེན་སྤྲུག་

གཡང་འབའ་། རྟེན་གསེར་རྟོག་དགོན་མཁས་

བཅུན་དར་རྒྱས་གླིང་ནི་ཐོག་མར་རི་ཁོང་པ་བསྟན་འཛིན་གྱིས་

བཏབ་ཟེར་ལ། གསེར་རྟོག་སྐྱེ་ཐོག་དང་པོ་ལན་

རྒྱས་ཨོར་ཆོ་བ་ཆོས་རྗེ་དག་དབང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་ར་མོ་

ཆེའི་གསེར་རྟོག་བཞེངས་པས་གཞུང་གིས་གསེར་

རྟོག་ཏའི་ཆིང་གི་ཆོ་ལོ་གནང་། དེའི་སྐྱེ་སྐྱེ་ཉན་སྟག་ལུང་པ་

སྒོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ། དེའི་སྤྱལ་སྤྱུ་

མཚོ་སྒོན་པ་ནི་མོན་ཉན་ངག་དབང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། དེའི་
སྤྱལ་སྤྱུ་མཚོ་སྒོན་བེ་སི་ཕུག་རྡོར་སྤྱབས་གྱི།

སྤྱལ་ངག་དབང་འཇམ་དཔལ་རྩོུ་ཆུ་བཟང་གོང་མས་རབ་བྱུང་
བསྒྲུབས། དབྱུས་ལ་ཕེབས་པ་ལྷ་སར་ག་ཞེགས།

དེའི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཡེ་ཤེས་བྱབ་བསྟན་རྒྱུ་མཚོ་སྤྱན་རིམ་གྱི་གཞིས་
དགོན་འཛིན་སྐྱོང་ལེགས་ཤིང་། ལོ་ལྟར་སྤྱུ་འབྲུམ་

རྒྱུད་པ་དབྱར་གནས་ཚེས་བར་ལ་ཕེབས། ༑ྭ་རྒྱ་སྒོ་དང་ཉེ་བར་
ར་ཁོ་རི་ཁྲོད་འདེབས་པ་བོ་དཔོན་སྒོ་བ་ཤེས་

རབ་ཚེས་འབྱོར་ར་ཁོ་ཞེས་པ་ཆུ་གྲང་ལ་འཁྱུངས། དབྱུས་སུ་སྒོ་
མང་ཚེས་གྲར་སྐྱུངས་པ་མཛད་པས་མཁས་

པ་ཆེན་པོར་གྱུར། གྲུག་མཁའ་ཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་དང་། ཁྱི་
ཆེན་དགོ་འདུན་ཕུན་ཚོགས། བྱ་བུལ་

སྒོ་བཟང་རིན་ཆེན་སོགས་བསྟོན། གྲུ་གསུམ་པ་ཤིང་ཕག་ལ་རི
ཁོད་འདིར་གཤེགས། ཡང་དཀར་ཞབས།

དྲུང་གིས། ཚོད་སྒྲིབ་པ་བསྟོམ་པ་ཡིས། རྩེ་བཅུན་མི་ལ་འི
རྣམ་ཐར་ཅན། ཞེས་བསྟུགས། དེའི

སྒྲུལ་སྒྲུང་ག་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཆུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ
དང་སྒྲུ་མཆོད་དུ་འབྱུངས། རྒྱ་ཁྱིམ་སྤོང་རི་ཁོད།

{@166} རྩེ་ཆུ་རི་ཁོད་དང་མ་ཆུ་རི་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

རྒྱ་ཅེ་རི་ཁོད། རྒྱ་མི་ཉལ་རི་ཁོད། རྒྱ་གཟིམས་ཁང་གོང་མ་འི
རི་ཁོད་གཙོ་རྒྱལ། རྒྱ་ཟིན་བསམ་གྲུབ།

སྤྱིང་ནི། ཟིན་སྒྲུ་མཚོས་འཕགས་རྒྱལ་མཚན་གྲིས་བཏབ། ཟི
ནི་རུས་ནི་བོད་ལ་རུས་ཆེན་བཞི་ཡོད་པའི་ཡ།

གྲུལ་ལྡོང་ཡིན། དེ་ཡང་གནམ་ལྡོང་དཀར་པོ་ས་སྒྲུ། ཉི་ལྡོང་
སེར་པོ་ཟིན། ས་ལྡོང་གོ་བོ་ཞོན་ལིང་དུ་གྲགས།

ཤིང་། མི་ཕྱིད་ལྡོང་དང་། ལྡོང་ཕྱིད་ཟིན་ཟེར། ལྡོང་ཟིན་
རྩི་རྒྱལ་མཚན་བྱ་བ། མདོ་ཁམས་སྤོ་འཕོར་སྒྲུང་།

དུ་དམུ་ཚོད་གཏུག་རྩུབ་ཅན་གྱི་དཔུང་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཆམ་ལ།
འབབས་པའི་སྟོབས་ཅན་ཞིག་བྱུང་། དེའི་བྱ་

ཟིན་ཀླན་པ་དང་། ཟིན་དགེ་བཤེས་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀ་དབུས་
གཙང་དུ་ཕྱིན། གཙེན་གྱིས་དེར་གཞི་

བབུང་བའི་རྒྱུད་ལ་རྫོང་ཅི་རྒྱལ་མཚན་བབུང་པོ་དང་། དཔོན་
རྩི་རིན་ཆེན་རྣམས་བྱུང་། གཙུང་ས་སྒྲུར་།

བྱོན་ཏེ་པོ་ཏི་མང་པོ་ཐུགས་འཛིན་གནང་། མདོ་ཐུགས་གྱི་གཞུང་
ལ་སྐུངས་པས་མཁས་པར་བྱུང་། སྟོབ་

གཉེར་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་སྐྱབ་པ་མཛད་པའི་བཅད་རྒྱུ་འོ་སྐབས་འཇམ་
པའི་དབུངས་དང་སྒྲོལ་མའི་ཞལ་མཛོན་སུམ་དུ་

གཟིགས་། བྱང་ཕྱོགས་ཉོར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་སོང་ལ་སངས་རྒྱུས་
གྱི་བསྟན་པ་དར་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྒྲོལ་མས་

ལུང་བསྟན། གཙུང་དང་སྒྲོར་མོ་ལུང་། ལྷ་ས་གྲང་ཐང་གསུམ
ནས་དགེ་བཤེས་བཟང་ཤོས་རེ་ཞབས་བྱུང་།

ཁྱིད་དེ་བྱང་དུ་བྱོན། ཇིང་གིར་གནམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཕོ་བྲང་
ལྷ་ཁོར་བཞུགས་པ་དང་མཇལ། རྒྱལ་པོས་ཁྱིད་

བཞི་གང་ནས་ཡོང་། མི་རིགས་གང་ཡིན། ཡོན་ཏན་ཅི་ཤེས་ཞེས་ནི
བ་གནང་། རེད་བཞི་གཙུང་ས་སྒྲུ

ནས་འོངས། མི་རིགས་བོད་ཡིན། ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་
བྱ་བ་དེ་ཤེས་ལགས་ཞུས། རྒྱལ་པོ་

ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ངས་ཤེས། ང་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་འདི་

ན་ང་ལས་ཆེ་བ་གཞན་སུ་ཡང་མེད། ཁྱིད་ཆོད་ལྷ་བུའི་ཡོན་
ཏན་ཅན་ཡིན་ན་ད་ལྷ་རང་ཆར་ཕོབས་གསུངས།

ཁོང་བཞིས་སྤྱན་བཅུ་མ་སྟེ་མེ་གོལ་བདེ་བ་པས་འཕྲལ་དུ་ཆར་

རྒྱུན་གྱིས་རི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཉལ་འགོ་རི་གོས་གྱིས་

ཁེབས་། ད་ཆར་ཆོད་ཟེར་བར་སྤར་བཞིན་འཕྲལ་དུ་བཅད་པས།

རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་གྱིས་གཞམ་ལ་དབང་

འདུག་ཟེར་རོ་མཚར་དང་མཐོང་གཞོས་ཆེན་པོ་མཛད། ལོ་དེའི་དགུན་

རྒྱལ་པོ་པོ་བྲང་དུ་ཆེབས་བསྐྱེད་ཁར་

རི་བོ་ཅེ་ལྷན་འཇམ་དབྱངས་དང་། པོ་ཏ་ལ་ན་སྤྱན་རས་

གཟིགས་རང་བྱོན་ཡོད་འདུག་པས་མཇལ་དུ་འགོ་རྒྱུ་འི་

དགོངས་པ་ཞུས་པར་ཁྱེད་བཞི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སྤང་བས་རེད་གྱི་

རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་འདུག་དགོས་གསུངས། བཞ

བསྐྱེད་པས་འོ་ན་ཟིན་དག་བཞེས་འདིར་འདུག་དགོས་གསུངས་ཏེ་དགོངས་

པ་མ་ཁྲོ་ལ། ཇིང་གིར་རྒྱལ་པོ་ལ།

སྤྲས་བཞི་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་གཉིས་ཚྭ་གས་གཞན་གྱི་རྒྱལ་པོར་

བསྐྱོས། འབྲིང་པོ་ཨོ་གོ་ཏུ་རང་གི་གདན་ས་ལ་བཞག་

ཆུང་བཟོ་ལོན་ཡོན་དང་། བཅུན་མོ་བོ་རིག་ཏུ་གཉིས་ལ་ཉེ་སེ
ལི་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་བྱུང་ཡང་།

ཟིན་ཅོ་འཛོ་བྱིས་པའི་དུས་ནས་བྱ་སྐལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱུངས་པས
མཆེད་བཞིར་གྲགས། དུས་དེར་རྒྱལ་བུ་ཡིན

ཅེན་གོ་ཐན་གྱིས་བྱང་ངོས་སུ་འཇམ་མགོན་ས་པཱི་ཏ་གདན

བྱངས། སྐལ་པའི་སྒྲེའི་ཡིད་ཆེ་ཅེ་ཞེས་བྱ་བར

དབང་དང་བཀའ་ཚོས་དུ་མ་ཞུས་ཏེ་གསན་སྐབས། མེ་ཆེན་གྱིས། ས
སྐྱེ་པཱི་ཏ་དེད་གྱི་སྒྲ་མཆོད་དུ་འབྱོན

དགོས་ཞེས་གདན་འདྲེན་གྱི་མི་སྣ་བཏང་བར། རྒྱལ་བུས། ང་མི
ཤད་པོ་ལ་སྒྲ་མ་དང་ཆོས་མིན་པ་བསམ་རྒྱུ་

{ 0167 } ཅོང་ཆུ་འཁྱོད་དང་མ་ཆུ་འཁྱོད་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

མེད་པས་བཀའ་དེ་འབྲུ་མི་གནང་དགོས་ཞུས། འོན་ཁོང་གི་དཔོན་པོ་
འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་འདིར་ཐོངས་

གསུངས་ཀྱི་སྐྱོན་གཞིན་པས་བསྟེན་ཇོགས་མ་བྱས་ཞུས་པར། འོན་
ས་སྐྱུར་ཇོངས་ལ་བསྟེན་ཇོགས་སྐྱབ

ཏིང་འདྲིར་ཐོངས་ཞེས་ལུང་བུང་བ་བཞིན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ
བོད་དུ་བྱོན་པའི་ཞབས་ཕྱི་ཚན་པའི་གས་སུ་ཟེན

མཁན་པོ་ཞེས་རབ་ཡེ་ཞེས་དཔལ་བཟང་པོ་བཟངས། དབུས་གཙང་གི
ཆོས་སྡེ་ཆེ་མཁའ་དག་རྟེན་བཀྱར

གྱིས་ཆོམས་པར་མཛད། རྒྱལ་པོའི་བཞེད་པ་བསྐྱབ་ཕྱིར་རྒྱལ
ཁབ་དུ་ཐེབས་པར་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་དང་།

སེཾཾརྒྱལ་པོ་གཉིས་མཆོད་ཡོན་དུ་གྱུར། མཁན་པོས་ལུགས་གཉིས
ཀྱི་ཞབས་འདེགས་བུགས་ཟེན་ངེས་བྱུང

བས་མཆོད་ཡོན་གྱིས། ཁྱོད་ལ་གནང་སྤྱོད་དུ་སྟེར་རྒྱུའི་ས་ཆ
མི་སྡེ་གང་ལ་འདོད་མོས་ཡོད་པ་ཞུས་ཤིག་གསུངས

པར་ཀྱི་འོན་ངས་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་གང་བཟང་བལྟས་ནས་སྟོན་སྟོན

འབྲུལ་པས་ང་ལ་གྲོགས་ཏུ་ལག་བཀའ་ཞོག།

བཅས་གནང་འཆིལ་ཞུས་ཏེ་བོད་དུ་འོངས། ཤར་ཅོང་ཁ། སུ་རྒྱ།
ཁྱིམ། སྤེན་ཐོག་གཞུང་ཁང་།

འགའ་གམ་ཅུ། བྱང་ངོས་སུ་བློ་ཏི་སྤེ། ཆོད་དུ་མ་སྤེ། ཁང་སར་

སྤེ། ལ་སོང་སྤེ། རིན་ཆེན་གླིང་པས་

མཆོན་པའི་ས་ཆ་སྤེ་དགོན་བགྲངས་གྲིས་མི་ལང་བཞིག་ཡི་གོར་
བྲིས་ཏེ་བྱིར་འཁོར་གྲིས་གོང་དུ་སྤུལ་བར། ཡི་

གོ་ནང་འཁོད་ཐམས་ཅད་ཤེས་སུ་ཆུག་གི་ལུང་ཐེབས། མཆོད་ཡོན་སོ་
སོ་ནས་སུ་ཏིག་གི་འཇའ་ས་རེ་རེ་དང་།

ཇོན་ཏུ་དབེན་གྱི་རྩ་བའི་དབེན་ཁི་འི་ལས་ཀ་གནང་། རྒྱལ་པོ་གོང་
མ་ཡབ་ཡུམ་གྲིས་བསྐྱུངས་པའི་སྤྲས་ཡར་བེ་

ན་རྩེ་འཛོལ་ཐའི་ཆིང་སང་གི་ལས་ཀ་ལྟོ་སློ་གྲོས་དཔལ་བཟང་
ལ་ཇུང་དུང་གི་ལས་ཀ་དང་རྒྱུ་འབྱེད་གི་གསེར་

དམ་པ་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོ་ལ་བྱང་ཇིའི་ལས་ཀ་མི་ཆེན་ལ་བཅ
ཐར་ལ་རྒྱལ་པོ་དྲུང་ཐོག་རེ་ཆོན་བཞིན

རེས་དཔོན་དུ་བསྐྱོས། ཕྱིས་སུ་ཟིན་དཔལ་འབྱུང་ལ་སྟག་མགོ་ནོར་བུ
གསུམ་པ་གནང་སྟེ་ཙོང་ཁའི་ཁྱི་དཔོན

དུ་བསྐྱོས། ཉོར་གྱི་རྒྱལ་རྒྱུད་རྣམས་དང་ཟིན་ཁྱི་རྒྱུད་པ་ཕན
ཚུན་གཉེན་བསྟོལ། ཉོར་གྱི་རྒྱལ་རབས་ཇོག་གས

ནས་ཏཱ་མིང་གི་སྐབས་སུ་ཡུང་ལོ་གནམ་ལོ་བརྒྱད་པར། ཟིན་བླ
མ་ཆོས་འཕགས་རྒྱལ་མཆོན་དབུ་བླར་བཀྲུ།

ཀོ་ལྷིའི་ལས་ཀ་ས་རིས་མི་སྡེ། བསོའི་ཐམ་ཀ་འཇའ་ས་བཅས
གནང། ལོ་བཅུ་པའི་སྟངས་ཚོ་རྩི་ཁན་ཟིའི

ལས་ཀ་ཟོན་ཏེ་ཁྱིར་བཞུགས་གཉིས་པར། ཐུན་རྩ་གྱིན་གྱི་ཀོ
ལྷིའི་ལས་ཀ་དང། དུལ་ཐམ་བསྟུལ།

ཁོང་གིས་ཟིན་བསམ་འགྲུབ་གླིང་གི་དགོན་འདི་བཏབ། གཙུག་ལག
ཁང་བཞེངས། ཏཱ་མིང་རིན་ཐུན

ཀྱལ་པོ་ལོ་བརྒྱད་པར་ཟིན་སྐྱེ་མ་དགེ་ལེགས་ཀྱལ་མཚན་དང་།

དྲུའི་མིང་ཀྱ་ཅིན་གྱིས་སྐྱེ་མ་བསོད་ནམས་ལེགས་

པ། ཀྱལ་པོ་འི་གནམ་ལོ་ཞེ་གསུམ་པར་སྐྱེ་མ་དཔལ་འབྱོར་ལེགས་པ།

ཐན་ལོ་ལོ་ལྔ་པར་སྐྱེ་མ་དཔལ་འབྱོར་

ཀྱལ་མཚན་བཅས་ལ་ལས་ཀ་གོང་གསལ་ལྟར་གནང་། དྲུའི་མིང་

ལྷན་ཏིན་ཁྲིར་བཞུགས་བརྟན་པའི་དུས་མ

ནན་མང་འབངས་གྱེན་ལོག་གིས་ཟི་ལིང་མཁར་སྐྱངས་པ། ཟི་ནའི་

དབྱང་ཞེད་གྱིས་ཚུར་སྐྱངས་ཏེ་རང་འཇགས་

གྱིས་གོང་དུ་ཕུལ་བའི་བདག་ཤྱེན་དུ་སྐྱེ་མ་དཔལ་འབྱོར་རིན་ཆེན་

ལ་གོན་ཏིང་ཀློ་ལྷི་འི་ཆོ་ལོ་དང་། གསེར་གྱི་

ཐམ་ཀ་འཇའ་ས་བཅས་དང་། ཟི་ལིང་མཁར་གྱི་དྲུག་གོན་ན་ཕེ་ལུ་

ཆེ་བ་གཅིག་བཅས་གནང་ཆ་དང་གཟེངས་

བསྟོད་མཇེད། འདི་ཁྱེད་བོན་གྱིས་སྐྱེ་མ་དཔལ་དུ་མགོན་ཁང་བཞེངས།

ཏཱ་མིང་ཤུན་ཏི་ཁྲིར་བཞུགས་ལོ

{ @168 } རྩོམ་ཆུང་ལྟོ་དང་མ་ཆུང་ལྟོ་བྱང་རྒྱུད་བཞད་པ།

བཅུ་པའི་ཚོ། སྤྲ་མ་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་ཚོགས་ལ་བྱིན་ཡེ་གྲོ་ཏུ་

བྱིན་ཚོ་ལོ། གོང་མ་དག་ལ་གནང་བའི་བྱུན་

ཏུ་ཅིན་གྲོ་གྲོ་ལྱིའི་ལས་ཀའི་སྟེང་དུ་གོན་ཏིང་ཏུ་གྲོ་ལྱིའི་

ལས་ཀ་བཅུ་གསུམ་མ་གནང་། ཏཱ་མིང་རབས་ཚྱེ་གསུམ་

ནས་རྩེ་ཆེད་མན་རྩེ་རྩེ་ལ་པོའི་མཚན་རྩེ་རྩེ་གསུམ་ཏེ་ཁང་ཞི་

གནས་ལེ་མོ་བདུན་པར་སྤྲ་མ་དཔལ་འབྱོར་དར་རྒྱས་

ལ་ལུང་ལས་འཇའ་ས་རྒྱལ་རབས་གོང་མའི་དུས་ལྟར་གནང་། སྤྲ་མ་

དག་དབང་སྤྱོད་བཟང་ལ་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་ཨེ་རྟེ་

ནི་ཏུ་ལེ་ཆོས་རྒྱུ་ལོ་ལོ་དང་། བྱིན་སྒྲུབ་བ་འདི་རྒྱལ་བ་

རྩོད་ཁ་བའི་འཁྲུངས་ས་ཡིན་པ་དང་། འཁོར་

དག་པ་རྣམས་བརྒྱུད་གྱི་གཙོ་བོ་རྟོགས་ལྷན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་བྱི་

ནའི་ཞལ་ངོ་ཡིན་ཚུལ། རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་

བསྟན་པ་དང་བཞུགས་ད་ལྟའི་བར་ཟིན་པའི་སྤྱོད་པོ་ན་རིམ་བརྒྱུད་

གྱིས་སྦྱིར་སངས་རྒྱུས་གྱི་བསྟན་པ། ཁྱད་པར་

ཞུ་མེད་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ཁྱར་སྤངས་ལྷག་བསམ་ཆེ་ཚུལ། ལྷག་ཏུ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ཨལ།

ཐན་གསེར་གྱི་རྒྱལ་པོས་གདན་དྲངས་སྐབས། ལམ་བར་དུ་ཞབས་ཏོག་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྐྱབས་ཤིང་། སྐྱེ་

འབྱམ་བྱམས་པ་སྤྱིར་གི་དགོན་པའི་གཞི་འཛིན་དགོས་ཚུལ་ཡིན་བདག་

མཐའ་དག་ལ་བཀའ་ཐེབས་ཀྱང་ཟིན་

ཚང་གིས་བྱས་པ་ཙམ་གཞན་གྱིས་མ་བྱུང་འདུག་པ་དང་། ལོ་ལྟར་

སྐྱེ་འབྱམ་གྲུ་ཚང་ལ་བླ་བ་དཀར་པོའི་ནང་དུ་

སློན་ལམ་གཏོང་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཅས་བཀའ་ཞོག་ཞིབ་

རྒྱས་བསྟུལ། འདི་པ་བྱ་ཁྱེད་དང་། སྐྱེ་

འབྲུམ་རྒྱུད་པའི་ཁྲིར་ཕེབས། དེའི་སྤྲུལ་སྐྱེ་ངག་དབང་ཚུལ་
ཁྲིམས་དར་གྲུས་སྐྱེ་འབྲུམ་རྒྱུད་པ་དང་། ཁྲི་ཆེན་

གཉིས་ཀར་བཞུགས་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱིས་མཆོན་པའི་འཛིན་སྐྱོང་
ལེགས། ཟིན་སྒྲུ་མ་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོ་ཡང་

སྐྱེ་འབྲུམ་དུ་རྒྱུད་གྲ་ཚང་གི་མཁན་པོ་བྱུང་དང་། བྱ་ཁྱུང་
ཁྲིར་བཞུགས། གདན་རབས་རྣམས་སུ་ངག་དབང་

བསྟན་པ་གྲིས་འདུག་དེའི་སྤྲུལ་སྐྱེ་ངག་དབང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་
ཡིན། ཟིན་ཆེ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་ཞེས་ཞེས་དར་

རྒྱས་གྱིས་སེར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དང་། ཟིན་ངག་དབང་རྒྱ་
མཚོས་སྐྱེ་འབྲུམ་དུ་སྐྱོབ་གཉེར་མཛད་པས་མཁས་

པར་གྱུར། རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་དུས་ཟིན་གྱི་
བཟང་མཁས་མཆོག་ལ་གཞུང་ནས་ཨཱིན་ཞི་ནང་སོའི་

ཆོལ་གནང་། ཡུང་ཁྲིང་རྒྱལ་པོ་ཁྲིར་བཞུགས་ལོ་དང་པོར། མཚོ་
སྤོན་སྤེ་གཟར་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་ས་རིས་མི་སྤེ་

འཇའ་ས་བཅས་གོང་བཞེས་མཛད་ཀྱང་ཆེན་ལུང་ཁྲི་ལོ་བཅུ་བཞི
པ་ལ། ཟླ་ནང་སོ་དཀར་བཅུ་ཞེས་རབ

རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཁྲི་ལོ་ཉེར་བདུན་པར་ནང་སོ་རབ་འབྱམས་པ
དག་དབང་དཔལ་ལྷན་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན

ཟླ་ན་བཀའ་གི་ལས་ཀ་བཀའ་ཞོག་བཅས་གནང་། ཕྱི་མ་འདིས་ཁོ
རང་གི་རྒྱ་ཆས་དང་། དགོ་བསྐྱལ་གྱིས་

དུལ་སྤང་བཞི་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སྟོར་གྱིས་མགོན་ཁང་། སྤང་བཞི
བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟོར་གྱིས་གསང་འདུས་ལྷ་ཁང་།

སྤང་བརྒྱད་བརྒྱ་ལྷག་གིས་གནས་བཅུ་དང་། བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱིས་
ལྷ་ཁང་རྣམས་གསར་བཞེངས། སྤང་

བདུན་ཅུ་ལྷག་གིས་མཁར་གྱི་ཕྱི་འི་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་ལ་ཞིག
གསོས་བྱས་པའི་གནས་བཅུ་ལྷ་ཁང་དུ་རྟེན་གཙོ

དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ། རྣམ་སྤྱང་། རྩི་རྟེན་པོ་ཆེ། གནས་བཅུ། དགོ

བསྟན་སྒྲིབ་བདག་བཅས་གསེར་

གསེལ་མ། བཅུ་གཅིག་ཞལ་ལྷ་ཁང་དུ་བྱུགས་ཆེ་ཆེན་པོ། སྒྲོལ་
དཀར་ལྷང་སྟེ་ཆེ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་ལ་ནང་

བཞུགས་པའི་བསྐལ་སྟོན་མ་ཆུང་པའི་ཚད་ཅེས་དུ་མ་སོགས་འགང་
ཆེ་བ་མང་། གཞན་ཟིན་ཏེ་ལྷ་ཁང་གོང་

{ @169 } ཙོང་ཆུའི་ལྷོ་དང་མ་ཆུའི་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

འོག་ན་སྒྲིབ་གསུང་བྱུགས་རྟེན་མང་ཡང་བཞེངས་ནས་མི་རབས་མང་
དུ་སོང་སྟབས་བྲམ་མ་གང་གི་དུས་སུ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་

བཞེངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དོ་འཕྲོད་པ་དཀའ་ཡང་ཐོ་ཅེས་ནི། ལྷ་
ཁང་གོང་ན། སྒྲིབ་རས་གཟིགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་།

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ལྷ་ཁང་། གསང་འདུས་ལྷ་ཁང་། མགོན་
ཁང་། འདུ་ཁང་གསུམ་ཐོག་བཅས་

པའི་ནང་རྟེན་དུ་གསེར་དངུལ་གྱིས་བཞེངས་པའི་བཀའ་འགྲུར་ཚར་

གཉིས། མཚེལ་སྒྲག་གིས་བྲིས་པའི་བསྟན

འགྲུང་ཚར་གཅིག་གསེར་དངུལ་གྱི་ཡུམ་ཚར་གསུམ་དང་། རྒྱུ་པོ་
གཅིག་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གདུང་

མཚན་རྟེན་ཉི་ཤུ་ལྟག་ཅིང་དང་། མཁའ་འགྲོ་མའི་དབུ་ཐོད།
རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་དབུ་ལྟ་ལུ

ཉིག་གི་རྒྱན་ཅན། དུམ་ས་ཆེན་ཆོས་རྗེའི་དབུ་ལྟ། པཎ་ཆེན་སྒྲོ་
བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་སྐྱེ་ཆོས་དང་སྐྱེ་གཟུགས།

ཆོས་སྐྱོང་ལྷ་ཀའི་ནག་ཐང་ཕྱག་ཐམ་མ་ལ། རྒྱལ་བ་
སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱེ་འགག་སྐྱེ་གཟུགས་སྐྱེ་ལམ། གསོལ་

ལྷ་མོ། གཞན་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དུ་མའི་དབུ་ལྟ། གོས་ཐེང་། ཞབས་
ལྷ་མོ་གསུམ་མང་དུ་བཞུགས། ལྷ་ཁང་

འོག་མང། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་། གནས་བཅུའི་ལྷ་
ཁང་། མགོན་ཁང་། རྒྱལ་ཆེན་ལྷ་ཁང་

བཅས་ཀྱི་ནང་རྟེན་དུ། གསེར་དངུལ་སྤེལ་མའི་བཀའ་འགྱུར། གསེར་
འབྲུམ། དངུལ་འབྲུམ་རྗེ་རིན

པོ་ཆེས་གནང་བའི་དྲུང་དཀར་གཡས་འཁྲིལ་ནང་བཞུགས་སུ་ཡོད་
པའི་མཆོད་རྟེན་མི་ཆོད་ཅིང་། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི

གསོལ་ཤོར། མཁའ་འགྲོ་མའི་དབུ་ཐོད་བཅས་བཞུགས་ལ། སྤར་ལོ་
མང་པོའི་བར་དུ་སྐྱེ་འབྲུམ་ཆོག་པས་

ཆེན་རྒྱུད་པ་བཅས་གདན་དྲངས་ཏེ་ཆོ་འཕྲུལ་དུས་མཆོད་ལ་བསྟེན་
བཀུར་ཕུལ་སྦྱང་། རྟོ་མདོ་བསྐྱར་གསུང་། རྟོ་

སྐྱེ་འབྲུམ་གྱི་ལུང་མདར་ཟླ་ལིང་མཁའ་། དེར་མཁས་པ་མི་གསུམ་གྱི་
སྐྱེ་གདུང་བཞུགས་པར་གྲགས་པའི་བྱམས་

ཁང་དང་། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཁང་། ཕྱི་མའི་ལས་འབྲས་
སྟོན་ཕྱིར་དུ་རྒྱས་བཞེངས་པའི་གཤེན་

རྗེའི་ལྷ་ཁང་། རྟོ་མཁའ་གྱི་ཉེ་འདབས་སུ་བྱུང་བ་མུང་འདས་
མའི་ལྷ་ཁང་། རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་ཞིག་གི་སྐྱབ་

ཁང་དུ་དེའི་སྒྲུང་བརྟན་བཞུགས། རྒྱུ་དགོན་པའི་མདུན་ངོས་ལུང་པ།
ཚུ་དཀར་དུ་ཐོག་མར་ཆོས་རྩེ་དོན་རིན་པ།

བཞུགས་ཀྱི་མནལ་ལམ་དུ་ཡི་དམ་གྱིས་ཞལ་གཟིགས། སང་ཐོད་ལུང་པ།
འདིའི་མདར་ཡོང་ཞེས་ཕྱག་མཛུབ།

བཅུགས་ཏེ་ལུང་སྟོན་ས་གནས་འདི་ཡིན། ཕྱིས་སུ་སྐལ་ལྷན་དངོས་
སྟོབ་དག་སྟོང་དཔལ་འབྱོར་ལགས་གྱིས།

སྐྱབ་སྡེ་བཅུགས། ལོ་ལྟར་རིགས་གྲུའི་སྟེང་སྒྲན་པ་གྲུ་ཚང་
སྟོ་སྒྲན་ལ་ཐེབས། རྒྱུང་ཐར་རི་ཁོད།

རྒྱུ་དུ། དེང་སངས་སྐྱག་མཆོར་དཔོན་སྟོབ་གྱིས་ཁ་འཛིན་མཛད་
པའི་གཞོངས་སྐྱབས་སྡེ་ནི། ཀམ་རོལ་པའི་

རྩོམ་ཆོས་རྩེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེ། འདུལ་བ་ཆོས་རྩེ་འོད་ཟེར་
ཟུ་མཆོ་རྣམས་ཡུན་རིང་བཞུགས། གྲུབ།

ཆེན་གཞན་སྟོན་རབ་འབྱམས་པས་ཀམ་པའི་སྐྱེ་གདུང་མཆོད་རྟེན་

དང་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། དེ་རྗེས།

ཉན་སྟག་ལུང་སྐྱ་སྐྱེས་སྐྱབས་སྒྲེ་གསར་དུ་བཙུགས། ལྔ་པ་ཆེན་
མོར་ལུས་ཏེ་མགོན་ཆོས་གཉིས་ལ་གཉེར་གཏད་

དང་། མཚན་དགའ་ལྔ་ནི་ཆོས་བསྐྱེད། དེ་རྗེས་ཤེས་ཤིང་སྒྲོམ་
ཆེན་དཔའ་རེ་སྟོང་ཤག་པ་བཟང་པོ་བཟ།

ཤེས་སུང་དག་དབང་སྟོབས་གཞི་ལྷན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། གཞུང་
ལུགས་ལ་སྦྱངས། ལྟག་ལུང་སྐྱ་སྐྱེད་

ཞབས་ཕྱིར་འདིར་ཐེབས། དཔྱིད་སོས་རོང་པོ་བཟ། ཤེས་འཁྲིལ་དུ་
གྲུབ་ཆེན་སྐལ་ལྔ་ནི་མཚོ་འོ་ཞབས་ལ་

{ @170 } རྩོམ་ཆུང་ལྟོ་དང་མ་ཆུང་འབྲུག་བཞུགས།

གཏུགས་། སྟོན་དགུན་འདིར་བཞུགས་ཏེ་སྐྱབས་པ་ཡུན་རིང་མཛད། ལྟག་
ལུང་སྐྱ་སྐྱེད་ཞབས་ཕྱིར་དབུས་

སུ་ཡང་ཐེབས། ལ་མོ་ཆོས་སྟོང་ལ། འདིར་བཞུགས་ཀྱི་པ་འོ་སྐྱ་

གདུང་དེ་འཁྱུ་ལ་མེད་ཡིན་མིན་ཁྱེས་པས་ཡིན

པར་ལུང་བསྟན། སྒྲིག་དང་ཀློག་སྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ལ་བཟང་པོ་བཅུགས།
དེ་ཆེས་སྐྱེ་འབྱུང་མཁའ་ན་པོ་སྟག་མཆོར་

སྒོ་བཟང་དོ་ཆེ། ཆོས་ཆེ་རག་དབང་བསྟན་འཛིན། ཚུ་རུ་ཁ
བ་གྲུབ་ཆེན་སྒོ་བཟང་དར་རྒྱས། སྒོ་བཟང་

དོ་ཆེ་རི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ། སྐྱེ་ཞབས་རྒྱུད། སྐྱེ་འབྱུང་མཁའ་ན་པོ་སྟག་
མཆོར་སྒོ་བཟང་དར་རྒྱས། འདི་ལ་ཨང་

དཀར་གྱིས། རྒྱལ་བ་བཙུན་འགྲུས་འབར་ཞེས་པའི། །ལུང་བསྟན་
ཐོབ་པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེ། །སྟག་མཆོར་

སྒོ་བཟང་དར་རྒྱས་ཞེས་བསྟགས། སྐྱེ་འབྱུང་རྒྱུད་ཟུར་ཨན་ཇ་སུ
སྒོ་བཟང་ཀློག་དག་འཁྱུ་ལ་གྱིས་རིམ་བསྐྱུངས།

ལ། སྐྱེ་མ་འདི་པའི་སྐྱེ་བས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མཇུག་ཏུ་འདྲུ
ཁང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག་ཨ་ཀླུ་

བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད། གཞན་སྟག་མཚོར་དཔོན་སྟོབ་ཡེ
ཤེས་སྟལ་བཟང་གིས་གཞི་བཟུང་།

གཞམ་སྟོན་ཞབས་བྲལ་དང་། སྟབ་སྟེའི་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱི
དང་འབྲལ་གྱིས་ཚོས་ཇི་ཉིད་དགྲུང་ལོ་དོན་བཞི

པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་པག་ལ་མགོ་བརྩམས་ཏེ་བྱུང་པའི
དབང་བོ། བྱམས་མགོན། མི་འཁྲུགས་པ་

བཅས་ཀྱི་སྟོབ་སྟན་ནང་བཞུགས་ཁྱུང་འཕགས་བཅས་གསར་བསྟོན
གྱི་དཀར་ཆག་ཀྱན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད

ཞབས་གྱིས་མཛད། སྟག་མཚོར་མཁན་སྟལ་སྟོབ་བཟང་མཁས་གྲུབ
ཉི་མས་ཀྱང་སྟུང་ཡང་འདྲུ་ཁང་གསར་བཞེངས་

གནང་། མདུན་ངོས་སུ་ཀམ་རོལ་བའི་དོ་རྩེས་ཇི་བླ་མ་དགྲུང་ལོ་
གསུམ་པའི་དུས་དགེ་བསྟོན་བསྟོབ་པའི་དབྱ

སྟོད་ཀྱི་ལྷ་དུ་སྟེས་པའི་ལྷ་ག་སྟོད་བཞུགས་ཤིང་། ཇི་སྟལ་
ལྟོན་གྱིས། སྟེས་རིའི་གསེར་ཁང་དབེན་གནས་

དང་། རྩུང་དགུའི་ཤེཾ་དགོན་པ་དང་། འདྲན་དེག་ཡང་དེག
འབྲུམ་གླིང་དང་། འབྲུག་གིས་འབྲིལ་ལ

སོགས་པ་ཡི། རྒྱུབ་སྡེའི་དགོན་ཡང་གིན་ཏུ་མང་། ཞེས་རྒྱུབ
གནས་གྲགས་ཆེན་ཏུ་གསུངས་སོ། །

༥ ཟུང་གྱི་རི་ཁོད། འདི་དང་ཉེ་བར་ཟུང་སྐྱོན་ཆུ་ཡོད། ༥
ཨན་ཇ་བེར་སྐྱག་མཆོར་ཡེ་གེས་སྐྱལ

བཟང་གིས་འདྲུ་ཁང་ཞིག་གསོས་དང་། དེའི་སྐྱུལ་སྐྱུ་བློ་བཟང་ཉི
མས་གསར་བཟོ་མཛད། ༥ ར་ཆན་རི་ཁོད

བཅས་ཡོད་པ་ཕལ་ཆེར་སྐྱུ་པ་འི་གསུང་ལྟར་ལ་རྣམ་ཐར་ཁྱུངས་
དག་གིས་བྱུར་བརྒྱན་ཏེ་བཀོད་དོ། ༥ ཁྱོ་ཆོང

ལྷ་ཁང་གོ་ཏྲི་སྡེ་བཞེངས་པ་པོ་གྲུབ་ཆེན་མཆོ་སྙིང་བའམ
གྲུང་དཀར་པར་གྲས་པ། ཉེ་སྤྱོད་མ་སངས་རྒྱུས་བཀྲ

གིས་ནི་ལྷོ་བྲག་གྲོ་བོ་ལུང་ནས་འཁྱུངས། ལྷ་དང་སྤྱོད་མས་ལུང

བསྟན་བཞིན་མདོ་སྒྲིབ་ཏུ་བྱོན། མཚོ་སྤྲིབ་ཏུ་

སྐྱབས་ལྷན་རིང་མཛད། དེ་སྐབས་སྒྲུང་དཀར་པོ་ཞོན་ནས་ཕེབས།
བཞུད་མཛད་ཅེས་སུ་མ་པ་དང་། འགའ་

རེས་སྒྲུང་དཀར་པའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཉེ་སྒྲུ་མར་འདོད་པ་སྒྲུང་། ལྷུང་
སྒྲུ་རོལ་པའི་དོ་རྩིས་སྒྲུ་སྒྲིབ་ཏུ་མཚོ་སྤྲིབ་ལ་ཉེ་ཟེར་

བས་མཚན་དེ་ལྟར་ཐོགས་འདྲ་གསུངས། རིམ་གྱིས་དགོན་ལྷུང་བྲག་ཏུ་
ཕེབས། ཚོགས་བདག་བསྐྱབས་པས་

སྒྲུལ་པའི་པོ་བྲང་ཆེན་པོ་ཅིག་མཐོང་པའི་མཚན་མ་བྲུང་།
དྲུའི་མིང་ཐོག་མ་རྟུང་བྲུ་རབ་བྲུང་བྲུག་པའི་ས་སྒྲུལ་

ལ་ཁྲིར་བཞུགས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་སྐབས་སྒྲུ་མཚོ་དུ་ཅིག་
སྒྲུན་འབྲེན་པར་དགོངས་ཏེ་རྩིས་མཁན་རྣམས་ལ་

བརྩིར་བཞུགས་ཞུ་བ་གྱི་སའི་མཐར་འབྲོག་དགོན་གྱི་རི་སུལ་ཅིག་ན་སྒྲུ་
མ་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞུགས་པ་གཏེན་

{0171} ཅོར་ཆུ་འོ་ལྷོ་དང་མ་ཆུ་འོ་བྱང་རྒྱུད་ལའད་པ།

བྲངས་ན་ལེགས་ཚུལ་ཞུས་པར་བར་ཆེན་པ་བྟང་། རི་བྲག་དང་
ནགས་ཚལ་འབྲེས་ཤིང་གཙན་ཟན་སྒྲ་ཆོགས།

རྒྱ་བའི་ས་ཕྱོགས་བསྐོད་དཀར་བཞིག་ན་དུ་བཟོན་པའི་སར་
ཕྱིན། བྲག་ཕྱག་དུ་ཁོང་གཅིག་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞོལ།

བཅའ་ཐོང་བས་ཡིད་འཕྲོག་སྒྲར་ལེགས་ནས་རྒྱལ་པོར་རྒྱ་མཚན་སྤུལ་
བས་སུགས་དགྲེས། གསེར་ཡིག་པ།

བརྗངས་ནས་གདན་འབྲེན་ཞུས་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས། འབྲོན་ལུགས་དང་
གྲ་སྒྲིག་ཅི་འདྲ་དགོས་ཞུས་པར་དེ།

འདྲ་གང་ཡང་མི་དགོས། ཆོས་གངས་འདི་འདྲ་ཅིག་ལ་ཕོ་བྲང་དུ་
ཐོན་པ་བྱས་ཆོག་གསུངས། དེ་ཉིན་བསུ།

བའི་གྲ་སྒྲིག་བཙས་སྒྲོ་སྒོ་སྒོ་ནས་སྒྲུག་སྒྲུབས་ཤིག་དག་སྒྲོང་ཆོས་
གོས་རྣམས་གསུམ་ཅན་གྲུང་པོ་ཆེ་དཀར་པོ་ལ།

ཞོན་ཏེ་ནམ་མཁའ་ནས་བྱོན་པ་རྒྱལ་པོས་གཟིགས། འཇའ་དང་མེ་ཏོག
གི་ཆར་སོགས་ལྟས་གཞན་ཡང་བྱུང་།

ཏེ་འི་ཞེ་འི་ལུང་གིས་བསྟགས། རྒྱལ་པོའི་གསོལ་སྟོན་གྱི་སྐབས་ཤིག
ཉིད་ཀྱི་བཞེས་ཆར་སྟོད་བཅས་ཟླ་འདི་ལ

གནང་བ་ནམ་མཁའ་གཏོར། སྟོན་པོ་ཆོས་ལ་གནག་པ་འགའ་ཞིག་གིས
དེ་འདྲའི་ལུགས་སྒོལ་མེད་ཚུལ་གྱི་སྟོན

ཕ་རྒྱལ་པོལ་ཞུས། བཀའ་ལས་ད་ལན་དམིགས་བསལ་ཡིན། ཕྱིན
ཆད་དེ་འདྲ་མི་འགབ་ཚུལ་བྱ་མ་རེད

ལ་གོར་ཚུགས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱས་པས། གྲུབ་ཆེན་པ་ནས་སྤྱིར
དགོས་ཏེ་གིས་ཆང་མི་འཐུང་། ལྷན

པར་དེ་སྐབས་གོང་མའི་མངའ་ཞབས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་ཞིག་ཏུ་མེ་འཛིག
བྱུང་བ་ལ་ཨེ་པན་སྟེ་པས་ཡིན་ཞུས། ཆར

མ་འགྲུངས་པར་གོང་མའི་མཛོད་ཡོད་པའི་མཁའ་ཞིག་ལ་མེ་གོར
བར་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་མ་པན་པའི་སྐབས་སྟོ

བྱར་དུ་སྤྲིན་འགྲིགས། ཆང་དྲི་ཆེ་ལ་ལེ་བའི་ཆར་གྲིས་མེ་ནི
ཚུལ་གོང་དུ་སྟོན་ཞུས་བྱུང་བར་དུ་ས་ཚོད་དང་འགྲིགས།

པས་ལྷག་པར་དང་། ལན་ཅིག་གོང་ནས་སྤྲ་མ་དགུང་ལོ་མཐོ་བས་མི
རྩ་གར་ཡོད་ཀྱི་བཀའ་འདྲི་བྱུང་བར་རྒྱ

མཚན་ཞུས། མི་སྣ་བཏང་སྟེ་སྤྲ་མཆེད་རྣམས་བོས། རྩེ་ཉིད་དགོན
ལུང་བྲག་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་བཞེད་ཆེ་བ

བཞིན་འབྱོན་པར་གནང་། གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ
ཚུགས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད

དགོས་ཚུལ་དང་། སྤྲ་མཆེད་རྣམས་དེ་ཀར་བསྐྱད་ནས་སྤྲ་མའི་ཞབས
ཏོག་ཞུས་ན་རིགས་རྒྱུད་གྲིས་དཔོན་པ་བྱས།

ཆོག་ཅིང་ཁོ་བོས་རྩེས་སུ་འཛིན་སོགས་གཟིགས་པ་ཆེ། དཔོན་གཡོག
རྣམས་བྲག་ཏུ་གཞི་ཆགས། གྲོ་ལུང

པ་ཡིན་པས་གྲོ་ཚོང་དང་། མར་བའི་རིགས་གཏོར་ས་ཡོད་པས་མར་ཚོང་།

དུ་ཐོགས་ཞེས་བཤད་སྒྲུང་། ཕྱགས་

བཞིར་ས་འདུལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་བཞི་དང་། དབུས་སུ་ལྷ་ཁང་
བཞེངས་པའི་རྟེན་གཙོ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ།

ཉི་ཤེས། གཡོན་ངོས་མགོན་ཁང་དུ་མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ་དང་།
གུར་མགོན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་འབྲུང་སྐྱེ།

ལྷེབས་བྲིས་སུ་མགོན་པོ་ཕྱག་རྒྱལ་པ་འཁོར་དཔལ་མགོན་དོན་ལྷ།
མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ་འཁོར་བཅས། དམག་

འཁྲུག་ཅིག་གི་སྐབས་དཀོན་གཉེར་གྱིས་བསྐྱེད་བ་བྱས་འཕྲལ་ཞབས་
གཡས་པ་ས་ལ་བཞག་པའི་ཆོས་རྒྱལ་བྱེན་ཅན་

བཅས་བཞུགས། ཨ་ཕྱི་མ་ཡོད་པས་ཨ་ཕྱི་མགོན་ཁང་དུ་གྲགས།
གཡས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་དུ་ས་རྒྱུའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་

པོ། ལོགས་ངོས་ལ་འབྲས་སྤངས་མཆོད་རྟེན་ལྷ་བྱ་བཞི་འོས་ཀྱིས་
དུ་རྟོུ་འཆང་རེ་དང་། བང་རིམ་རྣམས་

སུ་དུས་འཁོར། བདེ་མཆོག་གི་དོར། སྐྱོ་ལུགས་འཇིགས་བྱེད་སོགས་བྲུ
མེད་དང་། རྒྱུད་སྤེལ་གཞན

གསུམ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་གངས་མེད་པ། དོན་ལྟར་བསོགས་སྟོང
ཕྱོགས་གྱི་ཡི་དམ་དུ་མ། མེད་ཁྱིར་རྒྱལ་ཆེན

{ 0172 } རྩོམ་ཆུང་ལྟོ་དང་མ་ཆུང་ལྟོ་བྱེད་རྒྱུད་བཞད་པ།

བཞི་། རོད་ཟེར་གྱི་སྒྲེ་ལ་ཆོས་སྐྱོང་སྒྲ་ཚོགས། ཕྱོགས་སྐྱོང
བཅུ། གྲུ་ཆེན་བཅས་དང་། བར་རིམ་གྱི

ཀླ་བ་རྣམས་མཆོད་ལྷ་ཕྱག་དུ་མ་ཡོད་པས་བཏེགས་པ་སོགས་དོ
མཚར་བའི་བཀོད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་སྒྲ་དུ

གྲགས་ཤིང་། དོན་འཆང་གི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་རྒྱུ་འདྲིའི་རྟེན
འབྲེལ་དུ་དགོངས་ཞེས་གྲོ་ཆོང་མཁན་པོ་སྐལ་བཟང

པས་གསུངས། ད་ལྟ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་སྤར་དང་མི་མཐུན་པ་ཀླ
རིང་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ལྷན་སྐྱེལ་གྱིས་ཞིག

གསོས་མཛད་པའི་དཀར་ཆག་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེ་དུས་བསྐྱར་རམ
སྟམ། རྒྱལ་པོས་རྒྱ་བྱེན་སྤྱར་ཏེ་ལྷ

ཁང་མང་པོ་གསར་བསྐྱོན་གྱིས་གོ་ཏྟ་སྤྲེལ་སྤྲོ་རྒྱུ་གདན
གཉིས་པར་བསྐྱུགས། གོང་མ་ཡུང་ལོས་སྤར་བཞིན

བཀྱར་ཏེ་རྒྱུ་པོ་ཆེ་པོ་བྱང་དུ་སྤྱོད་པའི་མཐུན་སྤྱོད
ཀྱང་ཞུས། ཡུང་ལོ་ཁྱིམ་བཞུགས་བཅུ་གཉིས་པའི

ས་ལྗེའི་ཆོས་བཙུ་ལ་སྤྱོད་པས། གཏུང་རིལ་བོར་འཛིན་བྱུགས་ལ
ཚུལ་ཁྱིམ་གྱི་བྱི་དང་ལྷང་ཞིང་ན་བཟུར

སྤྱི་ཆགས་པའི་བྱིན་ཅན་ད་ལྟོ་ཁང་དུ་བཞུགས། ཀྱན་མཁྱེན
འཛིགས་མེད་ཞབས་དང་། རྒྱུ་ཆོས་གྱི་ཉི

མ་ཡལ་སྤྱོད་གྱིས་བྱུ་བ་མཐུང་ས་སྤྱོད་བཀྱར་སྤྱོད་གང་རུང་ལ
འཁོར་ལོ་སྤྲོམ་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་གྱིས་མཆོག་གི་དངོས

བྱུ་བ་བཞེས་ཤིང་། སྤྱོད་གཏུང་གི་བྱུགས་ཀར་བྱོད་ཡོད་པ་སོགས་བདེ
མཆོག་རང་བྱོན་དང་བྱིན་རྒྱུ་བས་མཉམ

གསུངས་། སུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་དུ། ཏཱ་ལི་མིང་རྟུང་བྱས་མཆོད་པའི
ཀམ་ཉེ་སྤྱ་མའི་དཔོན་པོ་བསམ་གཏན་

སྒོ་གྲོས། དེས་སེ་འབྲས་ཀྱི་བསམ་སྒོ་ཁང་ཆོན་དང་། ཚུ་སྤྱེལ
ལོར་འདིར་གཞི་བབྱང་། དུང་ལོ་ཟོན་ཏེ་

གཉིས་ཀྱི་སྐྱུ་རིང་ལ་དཔོན་པོ་བསམ་གཏན་བཟང་པོས་ཇོ་བོ་དང་རྩོ
ཇེ་འཆང་གི་སྐྱུ་བཞེངས། ཟི་ཡོན་བཅུ་

གསུམ་དང་མཆོད་གཞིས་ལུང་བ་བདུན་གྱི་ལྷ་སྤྱེ་གནང་ཞེས་
འབྱུང་། ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ཆོད་པལ་ལྷན་བཟང་པོ་དང་

བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་སྐྱུ་མཆོད་ལ་ཡུང་ལོ་བཅུ་པར་གསེར་བམ
བྱུང་། ཁྱད་པར་དཔལ་ལྷན་བཟང་པོ་ལ།

སྤྱི་ཕྱིར་བསྐྱུ་གས་བཇོད་ཀྱི་བཀའ་ཡིག་དང་ཇོ་སྐྱུ་རང་བྱོན་
གནང་སྤྱེ་ཕོ་བྲང་ནས་འདི་བར་ཞག་རེ་བཞིན་བཞུགས་

སའི་ལྷ་ཁང་མཆོད་ཐོག་ནས་བཞེངས། ཇོ་ཁང་རིན་ཆེན་འོད་

འབར་གྱི་རྟོན་གཙོར་བཞུགས། དེའི་རྒྱལ་ཏུ

གོང་མ་ཐོན་ཏེ་ས་ཡའ་གྱི་དགོངས་ཚེ་གས་སུ་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་
སྤྱད་སྦྱོང་གླིང་དུ་བསྐྱབས་པ་འདི་གསར་བསྐྱུན་

སྐབས་འཇར་ཚོན་རྒྱུ་མཐོ་དང་ཀ་བ་ལྟ་བུ། འཁོར་ལོའི་རྩིབས་ལྟ་
བུ་སྒྲ་ཚོགས་ཤར་བའི་རི་མོ་ལོགས་རིས་སུ་

བཀོད་། རྒྱལ་པོའི་དད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྩོམ་འཆང་གི་སྐྱེ་
བརྟན་ནམ་མཁའ་ནས་བབས། རྒྱ་ནམས་ལ་

ཡུང་ལོའི་སྐྱེ་གདུང་དུ་གྲགས། རྩོམ་པོའི་སྟོབས་དགོངས་
ཚེ་གས་ཏེ་ལྷ་ཡུལ་ནས་མི་ཡུལ་གྱི་འགོ་བསམས་

ཅན་གྱི་དོན་ལ་བྱོན་ཞེས་འབྱུང་ལ། བྲག་སྐྱེལ་བའི་སྐྱེ་བོ་
བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མས་མཛད་པའི་དཀར་ཆག་ཚོམ་

འཕྲོཞིག་ཀྱང་ཡོད། ཀླ་རིང་དཀར་བཅུས་བྱམས་ཁང་དང་ལྷ་
མོའི་ཕོ་བྲང་བཞེངས་པར་ལི་ཀླ་སྒྲོམ་ཆེན་ཤེས་

རབ་སེང་གེས་འཛིགས་བྱེད་གྱི་སྒོ་ནས་རབ་གནས་མཛད་པའི་དཀར་
ཆག་ཅན། ལྷ་ཁང་སེསའི་ནང་དུ་ཡུ་ཞེལ།

གྱི་བཞུགས་ཁྲི། མཆོད་སྟེགས་སོགས་གནང་ཅན་གསལ་སྟེ་རུ་རྩོ་
ལ་བཅོས་པའི་ལན་ཀན། རྒྱལ་པོའི་

བཀའ་རང་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་བོད་གྱི་ཡི་གེ་ཉིས་བསྐྱིགས་ཡོད་
པའི་རྩོམ་པ། ཅོང་དང་རྩོམ་ཆེ་ཁྱད་མཚར། སྒོ་

འབྱེད་གཅོད་ལ་སྒྲུང་བོ་ཆེའི་སྐད་གྱི་གདངས་ཡིན་ཟེར་བའི་འགྲུར་
བ་མི་འདྲ་བ་སོགས་བཀོད་པ་དང་བྱིན་བརྒྱབས།

{ @173 } ཅོང་ཆུའི་ལྟོ་དང་མ་ཆུའི་བྱང་ཆུད་བཤད་པ།

གྱིས་ཁྱད་དུ་བཅོན་པས་སྤུ་བཀའ་རྒྱུ་གྱུ་བཅོན་སྒྲུང་དཀར་
བར་གྲགས་ཏེ་སྤྲོ་མར། །ཡུང་ལོ་བཅོན་ཏེ་

གཉིས་གྱི་བདག་རྒྱུན་ལས། །བསྐྱེད་པའི་གོ་ཏྟི་སྟེ་ཡི་གུ་ཅུག་ལག་
ཁང་། །རྟོན་དང་བརྟོན་པར་བཅས་པ།

མཇལ་ལགས་སམ། རོ་མཚར་ཅན་གྱི་དོ་ཁྱིམ་བཅུ་གས་སྟེང་།
།མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དད་པ་འབྲེན་པ།

ཡི། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱུ་བརྟན་བྱིན་བརྒྱབས་གྱི། །གཟི་འོད་འབར
ལ་ཐུག་མཆོད་བགྱིས་ལགས་སམ། །

གཞན་ཡང་ཇོ་བོ་ལྟ་མཁུ་མི་སྐུ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བྱིན
ཅན་མང་པོ་ཡིས། །ཁྱོད་ཡངས་གཙུག་

ལག་ཁང་ཀླན་གང་བ་ལ། རྡོ་རྗེ་བུ་ལམ་ཡིད་སྐྱུ་ལ་མཆོད་པ་འབྲུལ
ལགས་སམ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་དང་ཉེ་བའི་དགོན་ལུང་བྲག་རྩ་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་དགོན་རྒྱལ་བདེ
ཆེན་གླིང་བཏབ། །ཁྱུ་མཁུ་རའི་ལྷེ་བས་བྲིས་སུ།

གོ་ཏི་སྟེ་འི་ལྷ་ཁང་ལ་རྒྱལ་པོས་སྤྲི་ཁུ་མཛད་ཚུལ་དང་མི
ཅ་རྣམས་རྒྱ་ནག་རྩ་ཡོང་ཚུལ་གྱི་བཀོད་པ་བྲིས་སྟངས་། རྒྱ

མ་དཔལ་ལྷན་བཟང་པོའི་སྐྱུ་ཚ་བསམ་གཏན་བཟང་པོ། རིན་ཆེན
བཟང་པོ། རིན་ཆེན་བཟང་པོ། རོན་ཡོད་བཟང་པོ། དགོན་

མཚོག་བཟང་པོ། ཉམ་མཁའ་བཟང་པོ། དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་མཚན། དཔལ་
འབྱོར་བཟང་པོ། དཔལ་

ལྷན་རྒྱལ་མཚོ། གུན་དགའ་རིན་ཆེན། གུན་དགའ་སྤྲིང་རྩེ་སོགས་ནང
སེམས་འོག་གི་བླ་མ་ན་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ས

ཞིང་ཐམས་ཅད་གོང་མ་ཏའི་མིང་རིམ་བྱོན་གྱིས་བཀྲུ། གུན་དགའ་
བསྐྱེད་འཛིན་ལ་གོང་མ་ལྷན་ཏེ་རིག་མེད

ཡིག་བྱུང་། གོང་སློབ་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྒྱལ་མེ་ཏོག
ཐང་དུ་གཤེད་གྱི་རྒྱ་ཕིབ་བཞེངས་པས་གསེར

ཏོག་བཟང་པོ་ཞེས་བསྐྱུགས། རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་གདན་
བྲངས། རྩེ་རྩེ་འཆང་གི་ལྷ་ཁང་གོང

དང་འབྲེས་པས་དགོན་པ་བྱུང་དུ་འདེབས་དགོས་ཚུལ་ཞུས་པར་བརྟེན།
དགོན་གནས་ལུང་བསྐྱེད་ཅིང་བཀྲ

ཞེས་ལྷིང་ཁ་ཞེས་མཚན་གནང་། སྤྱིད་ལོད་སྤེལ་ཆོས་རྩེ

ཐེབས། བཀའ་ཚོས་མང་དུ་གནང་། དེས་

འབྲུལ་གང་བྱུང་གྲ་ཚང་གི་མཐུན་ཤིང་དུ་སྒྱུར། མཚོད་རྟེན་
ཡང་དུ་མ་བཞེངས། ལྷ་པ་ཆེན་པོ་མེ་སྒྲུལ་ལ་

འཁྱུངས་པའི་ལོ་གསུམ་པ་ས་ལུག་ལ་ནང་སོ་དཔལ་ལྡན་གྱི་མཚོ་
དང་། ཚོས་གྱུལ་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱིན་

བདག་བྱས་བསམ་སྒོ་ལི་གྱ་རབ་འབྱམས་པ་ཤེས་རབ་མཚོག་ལྡན་གྱིས་
སྒྲུང་གི་གྱུལ་བའི་ལུང་བསྟན་ལྟར་ལྟས་སྒྲོ་

ཏིང་དུ་གྲོ་ཚང་དགོན་བཟུ་ཤེས་ལྟན་པོ་བཏབ། སྐལ་ལྡན་ཚོས་
འབྱུང་དུ། ཚོས་རྗེ་ཤེས་རབ་མཚོག་ལྡན་

གྱིས་༥ ་ས་མོ་ལུག་ལ་གྲོ་ཚང་དུ། ་གྲ་ཚང་བཙུགས་ཤིང་དགོན་
ཡང་བཏབ། ་དེ་ནས་ལོ་གངས་སོ་བཞི་

སོང་གསུངས་པ་གྱུན་མཁྱེན་བསྟན་ཅིས་རེད་མིག་ཏུ་གཞིར་བཞག་
མཛད་པས་ཁྱུང་ཆེ་བར་མངོན་ལ་ལུགས་པས་

ཟེར་བའང་སྒྲང་། དགོན་བདག་བྲག་དཔོན་སྒོ་བ་སྐྱེ་འཕྲེང་གིས་མཛད་
ལ། དེའི་སྐྱེས་རབས་ཡང་དཀར་

ཞབས་དྲུང་སྒོ་བཟང་མཁས་བཙུན་གྱིས་བསྐྱིགས་པར། བདེ་ལྷན་
ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་

སྐས་ཀྱི་ཐུ་བོ་བྱ་མི་གསྐྱེ། དགའ་ལྷན་ཙན་དན་གསུ། བྱིམ་
བདག་མེ་སྐྱེས། ཙན་པོ་མི། ལྷ་རོ་བ། གསེར་

གླིང་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ། ཏི་ཐུ་བ། འཇམ་དབྱངས་ཞིང་གི་ཡུལ་
གྲུ་ཆེ། །བདེ་བའི་འབྲུང་གནས་ཅང་

ནན་དུ། །བདེན་པ་བསྐྱུང་བའི་དམ་ཆོག་ཅན། །ཆོ་རྩེ་ཤང་། ལྷན་
སྤུང་ཚུལ་བྱིམས་འབར། འཛིག་

རྟེན་དབང་པོས་ཡོངས་བཟུང་བའི། །སྤྱུ་འཛིན་ཉེ་འདབས་ནན་ཅིང་
དུ། །མང་རྩེ་ཤང་། འཇམ་དབྱངས་

{ @174 } ཙན་པོ་མི་དང་མ་ཚུའི་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ། བཞ

ལིའི་གཙུག་གི་རྒྱུ། །ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་མངའ་བརྟེན་ཤིང་།
།འགྲོ་འདིའི་བསོད་ནམས་མཆོད་

སྒོང་ཆེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་པོ། །རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན།
འཇམ་དབྱངས་གཞིན་རྒྱུའི་སྤྲལ་པའི་

ཞིང་། །རྩེ་མོ་ལྷ་ཡི་གནས་མཆོག་ན། །སྤྱོད་སྤྲལ་བྱེ་བའི་
མཐུ་གྲུབ་པ། །རྟེན་གྱིན། །གནམ་བསྐློས་གོང་

མ་ཟོན་ཏེ་ཡིས། །སྲིད་དང་ནི་བའི་གཙུག་རྒྱུན་དུ། །མཛོད་པར་
བསྐྱུགས་པའི་འཕྲིན་ལས་པ། །རིན་ཆེན་

བཟང་པོ། །མ་དག་སྤྱོད་མའི་ལུས་ལ་ཡང་། །དག་པ་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་
བརྟེན་པའི། །ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་པའི་ཤིང་

རྟེན་ཆེ། །ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར། །རྒྱལ་མཆོག་དཔལ་བཟང་། །འདྲེན་
མཆོག་རྩྭ་[~WARNGHA]། །ཐུབ་བསྟན་

སྤྲལ་བའི་འཕྲིན་ལས་གྱིས། །རྒྱ་ཁྱེག་ཆེན་ཆོས་སྤྱིང་བཏབ།
།སྒྲོམ་ཆེན་པོ་ཇར། །འཇམ་དབྱངས་བདེ་སྤྱིད་

གོང་མ་ཡིས། །དཀོན་མཆོག་མཐུ་སྟོབས་ཡོངས་འཛིན་ཞེས། །ཡོངས་གྱི
སྒྱིབ་དབང་བསྐྱར་བའི། །

འདྲན་པ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པ་འདི་སྒྲུང་དཀར་གྱི
རིགས་དཔོན་དཔལ་འབྱོར་བསྟན་འཛིན་

ཡིན་པ། བདེ་སྐྱིད་རྒྱལ་པོས་དཀོན་མཆོག་མཐུ་སྟོབས་ཡོངས་འཛིན་
དང་ཞེས་རབ་བཟང་པོ་ཞེས་བསྟུགས།

ཤིང་གོན་ཉིང་ཇིང་ཇོ་རྩ་ཙཱ་ཙཱ་ཀྱི་ཤི་ཆེ་ལོ་གནང་།
གྲུབ་ཆེན་གྱི་གདན་ས་དཔོན་ལུང་བྲག་བཞུགས་སའི་

མཐིལ་མཇེད་པས་བྲག་དཔོན་སྟོབ་རྟ་གྲགས། གསུང་མགྱུར་ཞིག་རྟ།
རྒྱ་རྒྱུ་འཁོར་གྱི་བསྐྱོར་ཀྱང་ཐོས།

པ་བཙུལ། །རྒྱ་མཁར་ནང་དུ་མི་ཆོ་སུམ་ཉིས་བཟུལ། །ཞེས།
འབྱུང་བས་རྒྱ་མཁར་དུ་ཡང་ཡུན་རིང་བཞུགས།

འདྲ་ཀྱུ་མཁུན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ། ལུང་རྒྱུ་དག་དབང་

སྒོ་བཟང་ཚོས་ལྟན། བྱ་ཁྱུང་རྒྱ་ནི་མཁན

པོ་སོགས་བསྟན་ནས་ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་བ་རྟེས། འཇམ
དབྱངས་དཀར་པོའི་མ་ཞི་ལས་སྦྱོར

མཛད་པས་སྒྲུ་གྲུ་འཁྱུངས། འཛིགས་བྱེད་བསྟན་མཚམས་གནང་བར
ཉམས་སྦྱང་དང་འབྱུང་འབྱུར་ལུང

བསྟན་ཏེ་ཡང་རྫོང་རི་ཁོད་དུ་བཞུགས་སྐབས་ནི་ཅོ་ཞིག་དང
དཀར་གནས་ཤི་ལན་མཛད་པ་སོགས་གསུང

འབུམ་པོ་ཏ་གཉིས་མ་ལོངས་ཅིམ་ཡོད། སུམ་པ་མཁན་པོས་ཀྱང་འདི
ཉིད་ལས་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མ་ནས་བརྒྱུད

པའི་མན་ངག་གསུམ་སོགས་གསུམ། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྲུ་ལྔ་ཅིམ
བཞུགས། དེ་ཉིད་ཀྱི་གཙུང་ངག་དབང

ཁོར་བུ་འཁྱུངས་རབས་གསུམ་མིན་གྱང་། ཡང་དཀར་གྱིས། ཡིད་བཞིན
འཁོར་ལོའི་གྲུབ་བརྟེས་ཏེ། །འཆི

མེད་ཆོལ་དབང་འབྱོར་བ། །དག་དབང་སློབ་བཟང་ཞོར་བུ་ཞེས།
བཤད། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀ་ག་དན་སའི་ཁྲིར།

བཞུགས་ཤིང་ཡང་དཀར་གྱི་སྒྲ་མ་དང་ཁང་པོ་ཡིན། དག་དབང་
ཞོར་བུའི་སྐུལ་སྐྱེ་སློབ་བཟང་དགོན་མཆོག་ཉི

མ་གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་དངོས་སློབ། སྐྱེ་བརླུད་ལ་སྒྲན་པ།
ཆོང་ཟེར། སྐྱེ་ཆོང་ག་དབང་བཙུན་འགྲུས་སམ།

བཙུན་འགྲུས་བཟང་པོ་ལ་ཡང་གོང་མས་ཐོབ་བྱུང་། ཁྱེ་བོ་བྲག་
དཔོན་སློབ་ཀྱིས་ཁྱོད་ད་ལྟ་སྒྲ་མ་དཔོན་པོ་བྱས།

སྒྲགས་པ་རྒྱ་རྒྱ་དང་མི་རྒྱ་གཞུང་ལྟ་བུའི་གྲོགས་རྒྱ་དང་
འགྲོགས་ནས་ལས་འབྲས་དྲང་པོ་མ་བྱས་ན་རྗེས་སོར།

ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་ཆད་ནས་རྒྱ་རྒྱ་ལ་སྒྲགས་པ་ཞིག་ཡོང་ཡང་བྱར།
མེད། དེ་དུས་སྐྱེ་བས་འགྲོ། ཡར་པ་ཅན་ ཡ་མར།

ཇོ་རྒྱལ་ཐོན་ཞེས་ལུང་བསྟན་བཀའ་བཀྱོན་གྱི་ཚུལ་དུ་གནང་། ཚུ་
ཡོས་དུས་འཁྲུགས་སྐྱེ་བས་ལན་རྒྱུ་ལོ།

བདུན་ལྷག་མ་བཅོན་དུ་བཅུག་སྐྱབས་འགོ་ས་ཡ་མོགས་བྱགས་དམ
ཉམས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲངས།

{@175} ཅོང་ཆུ་ལྷོ་དང་མ་ཆུ་ལྷོ་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

ཐམ་ག་ཤོར་པ་ཞུས་ན་སྤར་གནང་བེར་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ
བཞག་ལ་ཡིད་གཏད་མེད་པར་དགོངས་ནས་རྩོལ།

སྐྱབ་མ་གནང་། སྤར་ཁུ་བོ་ལ་ཆེར་མི་གྲུས་ཀྱང་རང་ཡུལ་དུ
བྱོན་ནས་བྲ་མའི་མཆོག་སྤྱུལ་བྲོ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི

མ་གདན་སར་བཀོད། དེ་ཉིད་ལང་གྲུའི་ནགས་ཡངས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ
གཉིས་པའི་ཤིང་གྱི་ལོར་འཁྲུངས། གོང་།

བ་དཔོན་སློབ་དགེ་ཆན་དུ་བསྟེན་ཏེ་རང་དགོན་དུ་བསྐྱས་གྲ་དགྲུ
ཕར་བཅས་དང་ཁར་བྱུང་རིག་གནས་ལ་སྤྱངས།

ཉི་ཤུ་པ་ལ་སུམ་པ་མཁན་ཆེན་ལ་བསྟེན་ཇོགས་ཞུས། ཉིར་ལྷ
པ་ལ་དབུས་སུ་ཐེབས། འབྲས་སྤྱངས་སྒོ་མང་།

དུ་ཐུགས་གཉེར་ཕུལ་ཕྱིན་གནང་། ཕྱི་ཁྱིམ་ལུང་རིགས་སྐྱ་མཆོ
དང་འཛིན་གྲག་ཅིག་ཤོད་ཅོལ་སྤྲོམ་དང་

བྲག་རྒྱབ་དཔོན་སློབ་སྐྱོལ་གསལ་བཞེན། གནས་ཆེན་དུ་མར་མཇལ་སྒྲོར་དང་
ཆོས་ལུང་གི་རྗེ་འི་མཁུལ་གྱི་སྟེང་དུ་

ནུལ་མང་པོ་ཕུལ་བས་རྟོལ་བདུད་ཅི་བཅ། གཙོད་ཀྱི་ཉམས་
བཞེས་ལ་བརྟེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་

གཉིས་ཀྱིས་གཞི་བཟུང་། རྟོལ་ལ་འབྱོར་མའི་རིམ་གཉིས་ལ་
ཐུགས་དམ་སྒྱུར་མཛད་པས་ནང་མཆོད་ཀྱི་བདུད་

ཅི་ཁོལ་ཏེ་འཕྱར་བ་བྱུང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྷས་རྗེས་སུ་བཟང་བའི་
གཟིགས་སྒྲུང་ཁྱད་པར་ཅན་མང་། ཀློན་ཆེན་

བར་མ་ལས་རྗེ་འི་གསུང་འབུམ་དང་། བཀའ་འགྱུར་བར་བ་རྒྱས་ལས་
བཀའ་འགྱུར་ལུང་གསན། ཐུའི་བཀྲུན་

རིན་པོ་ཆེ། གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས། མི་ཉླག་བསྟན་པའི་ཉི
མ་སེགས་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་མང

དུ་བསྟེན། སྐྱེ་འབྱམ་དུ་སྟོན་པ་དང་ཚོགས་ཆེན་ཁྲི་གཉིས་ཀར
བཞུགས། སྤྱི་ཚོས་དང་འདོད་ཚོས་དུ་མ

བསྐྱེད། རེ་བཞི་པ་རབ་ཡིད་མེ་ཡོས་ལེ་ཉོར་བླ་གསུམ་པའི་ཆོ་བརྒྱ
དགྲུང་ག་ཞེགས་དུས་ནམ་མཁར་འཇའ

འོད་ཚོས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཤར། དེའི་སྤྱེལ་སྐྱོ་བློ་བཟང
དབང་ཕྱག་སྐྱེལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། སྐྱེ་འབྱམ་དུ

ཐུགས་གཉེར་དང་དབེན་གནས་དུ་མར་ཐུགས་དམ་འཕེལ། བཟླ་ཤིས
འཁྲིལ་དུ་ཡང་ཡང་ཕེབས་ཏེ་སྤྲེལ་རིན

པོ་ཆེ་དང་། རྗེ་རྣམས་མཚན་ཅན་ལས་བཀའ་ཚོས་གསན་བཞེས
མང་དུ་མཇུག། ཡང་རྗེ་དུ་མ་རྩོས་པའི

ཕོ་བྲང་བཞེངས། ཞེ་བརྒྱད་པ་ཐུགས་ཕག་ལ་སྐྱེ་འབྱམ་ཁྲིར
ཕེབས་ཏེ་གང་ཅིའི་མཇུག་སྐོ་ཤིན་ཏུ་ལེགས། རྗེ

བཙོན་འགྲུལ་བཟང་པོའི་སྐྱེལ་སྐྱེ་མཁན་ཆེན་སྐྱེལ་བཟང་བཟླ།
ཤེས་རྒྱ་མཚོ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་པག་ལ།

འཁྲུངས་པ་གྲོ་ཚང་གོང་མས་ངོས་འཛིན་མཛད། བྱུ་བཀའ་ན་རིན
པོ་ཆེ་ལས་རབ་བྱུང་དང་གྲོ་ཚང་གོང་མ་ལས།

བསྟེན་རྫོགས་བསྐྱབས། སྐྱེ་འབྱུང་དུ་བྱུགས་གཉེར་མཛད་དེ་ཆུ་བྱ།
ལོར་རྒྱུད་པ་དཔོན་སློབ་དུ་ཐེབས། ཉལ།

ཉ་མེན་ནོ་ཡོན་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་དོན་དང་སྐྱེ་འབྱུང་ཁྱིར་བཞུགས།
སྐྱེ་བརྒྱུད་རྒྱུད་པ་ཚང་དུ་གྲགས། ༑ླ་གདན།

རབས་དང་པོ་ཕྱན་ཆོགས་རྣམ་རྒྱལ་གཡུང་བའི་རིགས་ལས་རབ་
བྱུང་དགུ་པའི་མཇུག་མེ་སྟག་ལ་འཁྲུངས། དགུང་

ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཆོས་ལྡན་ཞེས་པ་ལས་ཡི་གེ་འབྲི་གྲོག་
བསྐྱབ། བཅུ་གསུམ་པ་ས་སྟག་ལོར་མཚོ་ཁར།

རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ལས་རབ་བྱུང་བསྐྱབས། བཙོ་བརྒྱུད་

པ་རྒྱལ་ལ་དབུས་སུ་བྱོན། ཁྱི་བྱམས།

པ་རྒྱལ་མཆོལ་ས་དག་ཚུལ་བསྐྱབས། མངའ་རིས་གྲ་ཚང་དུ་མཁན
པོ་དོན་ལེགས་པ་བསྟན་ཏེ་ལོ་གསུམ་ལ་བསྐྱས།

ཚད་སྒྱུངས། དབུས་སྤངས་སུ་དབུ་ཕར་འདུལ་མཛོན་ཡོངས་ཚྗགས།
ལ་སྒྱུངས་ཏེ་ཉེར་ལྷ་པ་ལྷགས་སྟག་ལ་གསང་།

ཕུར་དཀར་བཅུ་ལྷ་སྟོར་མཛད་པས་ཤར་ཀྱ་རིང་དཀར་བཅུ་ཞེས།
སྟན་གྲགས་ཀྱིས་གངས་ལྗོངས་ཁྱབ། དགལ།

{0176} རྩོམ་ཆུང་ལྟོ་དང་མ་ཆུང་ལྟོ་བྱང་རྒྱུད་བཞད་པ།

རྟོན་ལམ་དུ་སྟོང་བའི་གདོང་དང་ལྷན་པས་ཆོས་སྟོང་གིས།
འཕྲིན་ལས་བསྐྱབས། མདོ་སྒྲིབ་དུ་ཡང་ཉིན་མཚན་

གཉིས་ཀར་དཔེ་གཟིགས་ཀྱིས་ཆོག་དོན་ལ་དབྱེད་པ་མཛད་པས་སྤར་
ལས་ཀྱང་ཐུགས་གཉེར་འཕེལ། ཞེ་བདུན་

པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་བྱུང་ལོར་དགོན་ལུང་གི་ཁྱིར་བཞུགས།

གྲོ་ཚང་གསེར་རྟོག་པས་གདན་དྲངས་ཏེ་གྲོ་

ཚང་དུ་ལྷེ་མཆོད་གྲུ་དབུ་མཛད། རྒྱལ་སྐས་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་
དུ་དམ་བཅའ་ཕྱུལ་བ་བཞིན་དུ་གཤམ་ཕྱགས་

བྱ་ནས་ལེ་ཉིར་གསུམ་གྱི་བར་དུ་དགེ་འདུན་བཞི་བརྒྱ་ཉེ་བ་ལ་
བསྟེན་བཀྲར་ཞུས་ཏེ་བཟང་སྤྱོད་སྟོན་ལམ་བཅུ་གསུམ།

ཅི་རྒྱུ་རྣམས་དུག་ཅུའི་ཐོག་མར་རོས་འཛིན་པའི་ཤིང་གྱི་
ལོར་གྲོ་ཚང་ནང་སོས་བཀྲ་ཤིས་ལྷིང་ཁར་ལྷོ་འཕྱུའི་

ཐིག་དང་། རྫོང་བྱ་གསལ་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་གཅིད་
པ་སོགས་གཞི་རྒྱ་གསལ་པ་ཅིམ་བྱས་ཏེ་ཉིད་གྱི་

དོན་གཉིས་པ་མེ་སྤྲུལ་ལོ་འཆད་ཉམ་མཛད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་
སྤྲིག་པ་འདགས་པའི་ཐབས་སུ་ཞལ་བཞེས་

མཛད་ཚུལ་གསུངས་པ་བེ་མེར་དང་མཐུན། ས་ལུག་ལ་བཞེད་པ་ལྟར་
ནང་ག་བཞི་པ་ཡིན། སྤྱོད་ངལ་ལ་མ་

གཟིགས་པར་བཀའ་པོད་ལྔ་འཆད་ཉན་ཡང་དག་པ་མཛད། རྒྱབས་
འགོ་ལྟ་བུའི་དམིགས་སྐྱོར་རེ་རེའི་ནང་

དུ་ལམ་གྱི་གནད་ཡོངས་རྫོགས་འདྲིལ་བའི་གདེང་ཐོབ། ཞིང་ལ་
ག་ཞེགས་ཁར་སེམས་ཅན་ཕལ་ཆེར་ཉལ་ནས་

ནས་འཆི། ང་ཀྱ་རིང་དཀའ་བཅུ་ལངས་ནས་འཆི་ཞེས་བཞེངས་ཏེ་
ཐལ་སྐྱད་བཏང་ནས་ག་ཞེགས་པར་བྲགས།

དེའི་སྤྱལ་སྤྱོད་ག་དབང་ཕྱན་ཆོགས་ལྷན་གྲུབ་སྤར་གཞིས་སུ་
འཁྱུངས། བཀྲ་ཞིས་ལྷན་པོར་རྣམ་འགྲེལ་དང་།

འབྲས་སྤངས་སུ་པོ་ཏེ་ཡོངས་རྫོགས། སྤྱིན་གྲོལ་གླིང་གཏེར་སྟོན་
ལས་ཀྱང་གདམས་པ་གསལ། གཞུང་

གིས་མཆོན་སྟོགས་མཁན་པོར་བསྐྱོས། མདོ་སྤྱད་དུ་རང་དགོན་གྱི་
ཁྱིམ་ལོ་མང་པོར་བཞུགས། དགོན་

དེར་ཕྱན་ཆོགས་ཀྱན་འབྱུང་ཞེས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞི་
བཞེངས། དེའི་སྤྱལ་སྤྱོད་སྤར་ར་བ་དག་དབང་འཇམ་

དབྱངས་དབྱ་སྒྱུགས་གཉིས་དང་། རང་དགོན་གྱི་ཁྲིར་བཞུགས།
གོང་མ་ཕུན་ཚོགས་ལྷན་གྲུབ་པ་དང་།

རྣམ་གཉིས་དབྱས་ལ་ལན་གཉིས་རེ་ཐེབས། སྐྱེ་མི་བདེ་བའི་འཚུབ་
སྤོང་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཀུན་མཁྱེན་སྐྱེ་འཕྲེང་།

གཉིས་པས་ཚས་སྦྱོང་ལ་ངོ་ཆེན་མཛད་པས་ནི། དེའི་སྤྱུལ་སྐྱེ་
དགོན་མཚོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་སྣང་རར་།

འཁྱུངས་། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་ལྟར་དགྲུང་ལོ་བཅུ་
དགྲུ་པ་ལ་བཀའ་ཞུས་འཁྲིལ་དུ་ཐེབས།

ཞི་དུལ་གྱི་ཀུན་སྦྱོང་། ཚས་སྤྱིད་ཀྱི་མཁྱེན་པ། །མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་
བསྐྱབས་སྦྱངས་གང་ཐད་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱུན་།

དུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག་ང་གཉིས་པ་ལ་རང་དགོན་གྱི་ཁྲིར་
བཞུགས། ལོ་ལྔའི་རིང་འཆད་ཉན་གྱིས་མཚོན་།

པའི་མཛད་སྒོ་ཞིན་ཏུ་ལེགས། ད་ལྟའི་འདི་པ་ཡང་དཔོན་པོ་རབ་

འབྲུམས་པ་ཚོགས་གཉིས་སྐྱེ་མཚོས་ཁུར་ལེན

གྲིས་བྲག་ཤིས་འབྲིལ་དུ་ཚོས་གྲར་ཞུགས་ཏེ་མཁུན་རབ་ཕུལ་
ཕྱིན་གྱི་སྟན་པ་ཆེ། མདོ་སྤྲུགས་རིག་གནས་ཀུན་

ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། དུས་འཁོར་རྩོལ་འཛིན་པར་
བཞུགས་ཏེ་རིག་གནས་སྒོར་ལ་རྟིང་བསྐྱུལ་

ལེགས་པས་ཕན་སྐྱབས་བྱུང་། སྐྱེ་འཕྲེང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་
ཐར་མདོར་བསྐྱུས་རྩིས་སྤྲོ་ཆོའི་ཞལ་སྤྲོས་

གྲིས་མཛད་པ་ཡོད། ༑ྭ་གདན་རབས་གཉིས་པ་ཀྱང་དཔོན་པོ་རབ་
འབྲུམས་པ་ལྟོན་གྲུབ་སྐྱེལ་མཚན། དེ

ནས་ཀྱང་སྤྱུལ་སྐྱེལ་དག་དབང་ཕུན་ཚོགས་སོགས་རིམ་བཞུགས་
གྲིས་འགྲིག་ཁྲིམས་དམ་ཞིང་། འདུས་ཚོགས་

{@177} ཚོར་ཆུ་འཁྱོད་དང་མ་ཆུ་འཁྱོད་བྱང་རྒྱུད་བཞད་པ།

སུམ་བརྒྱ་ལྟག་ལ་སྒོམ་མང་ཡིག་ཆ་དོན་བདུན་ཅུ་སྟོན་ཏུགས། བཅོན་

པོའི་བསྐྱེས་གྲ་བཅས་བཀའ་པོ་ཏ་འཆད་ཉན

གྱི་རྒྱན་བསྟར་ཆགས་སུ་གནས། གྲ་ཚང་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས
ལུག་ལ་བཅུགས་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ན་ཉིས་བརྒྱ

སོ་གཅིག་པ་དང་། ཞིང་བྱི་ལྟར་ན་ཉིས་བརྒྱ་ཉིང་རྩ་ག་པ་པས
བྱ་འདི་ཡིན་ནོ། །འདྲུ་ཁང་ཕྱག་ཏུ་ཀླ་རིང་དཀའ

བཅུ་པའི་སྐྱ་གདུང་ལ་སྒྲན་འདམ་ལྗེ་བས་བྱུགས་སྒྲང་བརྟན་ཚུ་ལ།
སྒྲན་བླ་བདེ་ག་ཞེགས་བརྒྱད། རྩས་གསུམ

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་། རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་གཟིམས
ཚུང་དུ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས། ལྷ་མོའི་མགོན

ཁང་ཚོས་གཏོར་སྐབས་གྲ་རྒྱན་རྣམས་ལ་ཞལ་གཟིགས་པར་གྲགས
པ། བྲག་བླ་བྱང་བམ་འགྲུབ་ནོར་བུའི་བང

མཛོད་དུ་བྱུང་དབང་། འཇམ་དབྱངས། སྒྲོལ་དཀར་གྱི་སྒྲང་བརྟན
ལྟར་བཅོཆེ་ལེགས། རྗེའི་རྣམ་ཐར་རས

གྲིས་བརྒྱ་དང་དགུམ་པ། ཁོ་ལོའི་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་གསལ་
བའི་རྟོ་མའ་དཀར་ཞབས་བྱང་གིས་ཕུལ་བ་

སོགས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བགྲང་ལས་འདས་ཤིང་། དཀར་ཆག་སྒོ་
གསལ་མགུལ་རྒྱན་མུ་ཏིག་ཚུན་པོ་བྱ་བ་

ཡོད་། ཀླ་རིང་སྒྲ་བྲང་དུ་སྒྱུན་རས་གཟིགས་སེམས་ཉིད་ལ་གསོ་
སོགས་ནང་བརྟན་མང་། གཞན་གོང་བ་

སྒར་། འདྲིར་གོང་བ་གོང་མ་ལོ་བེ་ཡིས་དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་
གངས་བརྒྱལ་བ་ལ་བྱུང་བཀྲ་རིན་པོ་ཆེས་གནའ་

དུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་བཀའ་འདྲི་མཛད་སྒྲིང་། རྟོ་རྟོ་རྟོ་འཆང་
དང་ཉེ་བར་གྲོ་ཆང་གཞིས་ཀ་གོང་འོག་

སྒར་དེའི་ནང་སོ་གཉིས་ཀྱིས་ལ་མོ་དང་བྱ་ཁྲུང་མ་འགྲིགས་པ་
འདུམ་པར་བྱས། གཟུ་སྐལ་དུ་ནང་རྟེན་འགའ་

ཞིག་གདན་བྲངས་པའི་རྗེའི་གཞི་དང་སང་ནང་འོག་མའི་གྲོང་

ཁྱིམ་དུ་བཞུགས། གཞ་གཡོག་དངོས་བྱ་ཁྲུང་

ན་ཡོད་ཟེར། མཁས་པ་མི་གསུམ་གྱིས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བྲམ་ཆེན་རབ་
བྱུང་དང་བསྟན་ཇོགས་མཛད་པའི་བྱབ་སྒྲུ

ཐྱིས་སུ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་གཙུག་ཡུལ་ཤིང་དཔྱལ་བར་རིང་
བསེལ་དུང་གཡས་འཁྲིལ་གྱི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པས་

སྟོན་པ་དུང་གཡས་འཁྲིལ་དུ་གྲགས་པ་དང་རྩེ་རི་སྒྲུམ་སྒྱུར་
གྲུབ་ཞིར་པད་མ་རེ་དང་ཡས་མས་སུ་ཞོར་བུའི་གྲུ་རྟགས་

ཅན་ནང་གོང་མར་བཞུགས་ལ། གཞན་བསོའི་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ།
བཀའ་འགྲུར། མ་ཉི་དུང་གིས་སྒྲུབ་

པའི་འཛིམ་བཟོའི་བྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་བཙུ་གཅིག་ཞལ་རྒྱལ་པོ་ལྷགས་
དང་། དཔལ་མོའི་ལྷགས་གཉིས། གྲུབ་

ཆེན་གླུང་དཀར་བའི་གོས་བེར་དང་སྒྲུ་འགག་དམར་པོ། དབུ་ལྗ་མེར་
པོ་དང་ལྗ་ནག་གམེར་ཇུས་མ། རྒྱལ་

བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་གོས་བེར་དང་ཐོད་ཀྲམ། ལྷ་པ་ཆེན་

མོའི་སྐྱེ་ཤམ། པཎ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི།

ཞབས་ཆག་པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲེ་རིང་། ལུག་ལྷིས།
སྒྲེ་བཆོས་རྗེའི་སྒྲེ་རིང་དྲུང་དཀར་

ཆོངས་དབྱངས་འབྲུག་སྐྱེའི་སྒྲེ་རིང་། ཉི་ཐང་ངག་དབང་གཞོན་
ལུ་གྲགས་པའི་སྐྱེ་ཆོས། ལོ་མཇམས་དཔའ་

དང་། རྒྱལ་སྐུ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་
པའི་སྐྱེ་འགག་ཀྱི་མཆོན་བར་མའི་

སྒྲོམ་ལྷ། ཐུའུ་བཀྲ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་ན་བཟང་ལུ་བ། མངའ་
རིས་ངག་དབང་འཇམ་དབྱངས་མཆོན་བརྟེ་

བསྟན་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་ལྷགས་ཟམ་སྐྱེའི་རིགས་ལུ་དང་
སྐྱེ་ཆོངས། མཁན་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་དབྱིངས་

ཀྱི་སྐྱེ་ཆོས་དང་པཎ་ལྷ། རྗེ་དཔལ་འབྱོར་གྱུ་མཆོའི་རིགས་ལུ་
ཅོད་པན་ཅན། སྒྲེ་རིང་། སྒྲོམ་ལྷ། རྒྱ་ནེ་

གྲུབ་ཆེན་གྱི་དབུ་ན། དེ་གྱི་སྒོ་མ་ཆེན་གྱི་སྒྲི་འགག་བྲག་དཔོན
སྒོ་བ་གྱི་སྒྲི་ཆེད་ས། མཛོ་མོ་མཁར་འང་མ

{ @178 } ཙུང་ལྷོ་ལྷོ་དང་མཁུ་ལྷོ་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

དབྱངས་ཉི་མའི་སྒྲེ་བྱང་སོགས་ནང་རྟེན་མང་། སྤུང་པས་ཉོར་
རྒྱུ་དང་ཏཱ་འི་མིང་གིས་གནང་བའི་གསེར་བཅའ་

ཅན་གྲོ་ཚང་། ཁ་ཏི་ཀ་མཛོ་མོ་མཁམ་། བརྟན་པོ། ཅོག་ཅོག་
 ལྷི། དུལ་ཐམ་ཅན་རྟོང་བ་ཟིན།

ཞིང་རྫོང་། ལྷ་ཁང་མདོ་བ། མི་ཉལ། ཁར་རྩེ་གི་ཀོ་ལི
དང་། ལྷ་དཔ་གཡི་དགོ་ཁྱི་ལི། ཡེན

བུ་ལྷན་ཅང་ཐོང་གི་ཤི། ལུ་ཆེན། ཅི་ཤང་ཆག་ཤི། ཟི་ཡོན་
ཆུང་བའི་དང་བཟོའི་བཟམ་ཀ་ཅན་སེ་སེ་ལ་ལྷ།

ཁང་ཆེ་བ་རྟེན་གསུམ་ཅན་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། ལ་ལ་ངོ་བསྟོན་
བ་ལྟོགས་ཡིག་ཡང་དག་མིན་མ་འཁོལ་རུང་།

དཔུང་པའི་རྟོན་དུ་བཀོད་དོ། ། ཀོ་ཏམ་སྡེའི་ལྷ་ཁང་རྒྱབ་ལོགས་
སུ་ཙོང་ཐར་རི་ཁོད། ། གྲེ་ལག་ །

རྒྱ་དཔོན་རི་ཁོད། ། མདུན་ངོས་ཤིང་ཆོན་རི་ཁོད། ། ཀོ་ཏམ་
སྡེ་ནས་ཤར་དུ་རྒྱུང་གྲགས་བཅུ་ལྷག་

འདས་པ་ན་ཆོ་ལྷའི་ནང་ཆོན་ཀྱང་རིང་གི་རྒྱུད་པ་ཞིག་ཡུལ་
གོང་དུ་ཆགས་པ་ལས་ཤར་ཀྱང་རིང་ཞེས་གྲགས་པའི་མི་རྒྱུད་

ལ་ཇོན་གི་གྲུབ་མཐའ་འཇོན་པའི་ཀྱང་རིང་ཇོ་བཟང་བྱ་བ་
ཀམ་རོལ་བའི་དོ་ཇེའི་སྐྱེ་བ་དུང་གི་དཀར་ཆག་མཛད་

མཁན་དེ་དང་། ཀྱང་རིང་དཀར་བཅུ་ལྷགས་སྤྱི་རབས་རིམ་བྱོན་པལ་
ཆེར་མཁས་གྲུབ་ཤ་སྟག་རྒྱ་རྩེ་ལ། ལྷ་

ཁང་རྟ་བརྒྱུ་མར་གྲགས་པ་ཀྱང་རིང་བསམ་འགྲུབ་གླིང་དུ། རུས་
གསུམ་སངས་རྒྱས། མཆོག་བྱུང་གཉིས།

སེམས་དཔའ་བརྒྱད། ཁྱོལ་གཉིས་སོགས་བཞུགས་པའི་རྒྱ་ཕྱི་བས་ཉིས་
བརྟེགས་ཅན། འདུཁང་། གྱེ་

རྫོང་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་ཀྱང་བཞི་མ་ཐོག་ཁང་དང་བཅས་པ
བཞེངས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱུད་ཉེ་བཞི་ལ་གསུངས། རྒྱུ་

ཡར་ནང་རྫོང་བྲག་དམར། རྒྱུ་ཐོས་རི་ཁོང། རྒྱུ་ཀྱའི་རི
ཁོང། རྒྱུ་གཙང་རབ་གསལ་དང་དམར་

ལྷ་ཀྱུ་མུ་ནི་གཉིས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་པ་རྫོ་ཆོས་རྫོང་ངམ་ལུ
ལ་ཡང་རྫོང་བཅས་གྲོ་ཆོང་ལ་བྱ་དགོན་བཅུ་ཡོད་པར་

སུ་མ་པས་གསུངས། འདི་དང་བྲག་དཀར་སྤེལ་རྫོང་། ཡན་ཆུང་གནམ་
རྫོང་། ལྷ་རྫོང་བཞི་ལ་མདོ་སྤྲད་

ཀྱི་རྫོང་ཆོན་བཞིར་བྲག་གསལ། གྲོ་ཆོང་གོང་མས་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་
གཟིགས་པའི་སྐྱབ་ཁང་། རྒྱུ་ཐང་རིང་

དགོན་དགར་ལྷན་བཞུགས་སྐྱབ་གླིང་འདེབས་པ་པོ་རྒྱལ་བ་སྤྲུ་མ
བསམ་སྤོ་པ་དག་འདུན་རིན་ཆེན་ནི། རབ་བྱུང་

བཅུ་པའི་ལྷ་གསལ་ལྷ་ཁང་འཁྱུངས། ཉི་ལྷ་པ་ལ་དབུས་སུ་ཐེབས་ཏེ་

ཐུགས་གཉིར་དང་གླིང་བསྐྱེས་དཀའ་བཅུ

གནང་། ཉིར་དགྲ་པ་ལ་འབྲས་སྤངས་རྒྱལ་བ་སྤྲ་མར་བཞུགས། སོ
བཞི་པ་ལ་མདོ་སྤྲུལ་བྱོམ། སྤར་རྒྱལ་

བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ
ཚུགས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་བསྐྱིགས། པཎ

ཆེན་སྲོ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱིས་དཀའ་བཅུ་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལ
བཀའ་ལུང་དང་དགོན་པའི་མཚན་གནང་བ་བཞིན

ཉིད་གྱི་ཞེ་དགྲ་པ་ས་ལུག་ལ་བཏབ། གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་དང
གྲུ་ཚང་བཅུགས། གོང་བཆོས་རྗེ་གྲགས་

པ་རིན་ཆེན་སྲོ་བ་རྩེད་བར་བསྐྱོས། ཞིང་གྲིའི་དབྱར་རྗེ་ཉིད
དང་། རྟོགས་ལྡན་ཆོས་མཛད་དཀའ་བ་དཔལ་

བཟང་། གཡེ་དགོའི་དཔོན་སོགས་མཚོད་ཡོན་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྡེ་བ
ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་མགོན་ཏུ་སྤྱན

བླ་མ་དེ་དཔེ་ལྟར་ལྷོ་མ་གསུམ་གྱི་བཀའ་ཚིག་མང་དུ་ཞུས་སྒྲིང་།

བདུན་ཅུ་བ་ལ་ག་ཞེགས། དེའི་སྤྱུལ་སྤྱུ

སྤྱོད་ཅེས་དགོ་འདུན་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་རྟ་ལ་འཁྱུངས།

དབུས་སུ་བུགས་གཉིར་དང་པཎ་ཆེན་ཆོས་

རྒྱུན་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་མཚན་མཐུ་སྟོབས་རྒྱ་མཚོ།

ལྷ་བཞེན་མེད་བཀའ་ལྟར་བྱམས་སྤྱོད་དང་ཇོ་སྤྱོད་

{@179} ཚིག་ཆུ་ལྟོ་དང་མ་ཆུ་ལྟོ་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

བཞེངས་པ་ལྟ་བུ་ལྟོ་ཁང་དུ་ཞག་བདུན་བཞུགས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་

བསྐྱབས་པར་གསོལ་བ་བཏབ། ལུགས་པག་

ལོར་མདོ་སྤྲད་དུ་གདན་བླངས་ཏེ་རང་དགོན་གྱི་རྟེན་གཙོར་བཞུགས།

ལང་གྲུ་གྲུ་གྲུ་རིང་དགོན་དང་ཀན་

གྲུ་ལྟ་བུ་ཐིས་དགོན་པའི་སྤྱོད་མ་གནང་། རྟོ་ཞིང་སྤྱང་ལོར་ལྱུང་

སྤྱོད་མ་གསུམ་པ་འོད་ཟེར་ཁྱིམ་བཞུགས། རབ་

བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཐོག་མ་མེ་ཡོས་ལ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ལྟ་
ཁང་། བྱམས་ཁང་། མགོན་ཁང་བཅས་

བཞེངས་། དབྱ་ཕར་དང་མཛོད་འདུལ་ཞིབ་ཁྲིད་གྱིས་འཆད་ཉན་
དམར་བ་བྱུང་། ། གྲུང་བསོད་ནམས་

དར་རྒྱས་ཆོས་སྡེ་འདི་དང་བྱམས་པ་འབྲམ་གླིང་སོགས་དགོན་སྡེ་དུ་
མའི་ཁྲིར་བཞུགས་ཤིང་སྐྱེ་རྒྱུད་ཡོད། །

འདན་མ་གྲུབ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ། ལམ་པ་བརྩོན་འགྲུས་
ཚུལ་ཁྲིམས། ལྷང་ང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ།

ཆུ་ཁ་ཕུན་ཆོག་གས་བཟང་པོ། ཉིན་ཁ་ངག་དབང་ཕུན་ཆོག་གས།
གོང་བཞི་གྲགས་པ་བཟླ་ཤིས། ཤར་བ་དགོ

འདུན་འོད་ཟེར། རྒྱ་ཐི་བསོད་ནམས་ཤེས་རབ། ། རྒྱལ་བ་བླ་མའི་
སྤྱུལ་སྤྱོ་སྤྱོ་བཟང་དགོ་འདུན།

། གོང་བ་ངག་དབང་སྤྱིན་པ་འབྲས་སྒོ་མང་དུ་ཐུགས་གཉེར་དང་
མཚན་བཏགས་གནང་། ཏེ་ཐུང་དགོན་དང་

མེད་ལུང་སོག་གི་སྒྲ་མ་མཛད། ། གཡུང་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོ།

ཤེར་སྒོ་བཟང་ཤེས་རབ། འུ་ལུང་བསྟན

པ་ལྷན་གྲུབ། སྒྲ་ཚོ་སྒོ་གོས་རྒྱ་མཚོ། མང་ར་སྒོ་བཟང་

བཀྲ་ཤིས། ཆེན་རྒྱ་སྒོ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ཨ།

མགོན་ངག་དབང་ཚུ་ལ་ཁྲིམས། ལྷང་ང་ངག་དབང་དོན་གྲུབ། ཚུ

ལ་སྒོ་བཟང་བརྩོན་འགྲུས། ། ཉོར་གྲ།

སྒོ་བཟང་མེད་གོ་དབུས་སུ་བྱོན་བཀའ་པོད་གི་གསལ་སྦྱོང་མཛད།

རྒྱལ་དབང་གིས་ཆོས་རྒྱུ་གནང་། ལྷ་པ

ཆེན་པོ་རྒྱ་ཐེབས་དུས་འདི་གི་ཁྲི་བ་ཡིན་པས། ཉིད་གྲ་ཚང་

བཅས་སྒྲ་འབུམ་དུ་མཛུགས་བར་བྱོན། དགོན

པར་དཀར་བཅུ་འི་མིང་བཏགས་ཚུ་ལགས་རྒྱུ་འི་བཀའ་གནང་། མཁར་སྒོན

རྒྱ་བྱོན་ཏེ་ངས་ག་སྒྲ་མ་འི་གོ་སར་

བཞུགས། ། རང་དགོན་དུ་དེལ་སྤངས་སུ་མ་བརྒྱ་ལྷག་གིས་འབུམ་སོགས་

པར་མང་དུ་བསྐྱོན་ཏེ་སྐྱོ་འཕེང་རིམ།

བྱོན་གྱིས་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ཟུག་གྲུ་སྒྲོ་བཟང་དགོ་ལེགས་འབྲས་སྒྲོ་མང་དུ་
བྱུགས་གཉེར་དང་། པཎ་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་།

ཡེ་ཤེས་ལས་བསྐྱོན་རྩོགས་བསྐྱེད་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དུ་ཐེབས་ནས་
སྒྲུགས་ལ་སྐྱེད་སྒྲུབ་ཕུལ་ཐུན་གནང་། ཀུན་

མ་ཐུན་གོང་མ་དགོ་འཕེལ་དུ་བཞུགས་པའི་ཞབས་ལ་གཏུགས། ལམ་རིམ་
ཆེན་མོའི་བཤམ་ལུང་ལན་ཁ་ཤས་

དང་དབང་རྩེས་གནང་སོགས་མདོ་སྒྲུགས་ཀྱི་ཟབ་ཁྲིད་དུ་མ་གསན་
ཏེ་བྱུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་

བསྐྱེད་ཤིང་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས་པར་གྲགས། ཁྲིར་ལོ་ལྷ་
བཞུས་ནས་འཆད་ཉན་དང་། དབུ་མའི་

ཡིག་ཆ་བརྩམས་པ་པར་ཡོད། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་བྱི་ལོ་
སྔ་དྲུག་དང་སྔོ་བསྐྱེད་པའི་ཆུ་དྲུག་བཅུ་གས་

ཏེ་གོང་བ་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་ཁྱིམ་བསྐྱོས། ། གཡུང་རྒྱལ་མཚན་
མོར་བུ། གོང་བ་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་དབུས་

ཀྱི་དགོ་བཤེས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བསྟེན་ཇོགས་ལུས། མདོ་
སླད་དུ་ལོ་དཀར་དགོན་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་

གསར་དུ་བཟུང་སྟེ་ཁྱི་མཛད། གོ་ཚང་གི་ཁྱིམ་ཡང་བཞུགས།
ཕུན་ཆོགས་སྐང་དུ་བཞུགས་སྐབས་རྒྱལ་བ་

ཚངས་དབྱངས་པ་དང་ཐུགས་འདྲིས་བྱུང་བས་རང་དགོན་དུ་གདན་
དྲངས་ཏེ་ཆོས་ལུས། ། ཆག་ག་སྟོ་བཟང་

དར་རྒྱས། ། སྐྱེ་ཏི་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཐེབས།
ལྷང་སྐྱེ་རོལ་བའི་དོ་རྩེ་དང་འབྲེལ་ཟབ་ཆེ་

{0180} ཅོང་ཆུ་འོ་ལྷོ་དང་མ་ཆུ་འི་བྱང་རྒྱུད་བཞད་པ།

བས་ཆེན་ལུང་གིས་ཏུ་ཐེག་ཐུའི་ཆོལ་གནང་། ཨ་པག་ག་ཤེར་
ཐ་ལར་དགོན་པ་བཏབ། ། ཆེན་ཏུ་སྟོ་བཟང་

དག་ལེགས། ཅན་ཀྱང་ག་དབང་བཟང་པོ། གཡུ་སྒོ་བཟང་ནུམ་
ཀྱལ། རྩུ་ཁ་དག་དབང་དོན་གྲུབ། བེ

འི་གཤམ་པ་འི་ཆེན། རྒྱ་འབྲུམ་ཀྱལ་ག་བསྟན་འཛིན་བཟང་པོ།
ཁོང་གིས་ཟེའི་སྒྲི་ལི་མ་ཆེ་ཆོད། ཆོསྒྲི

ཁྱི་སྒྲི་བཞུགས་པ་འི་ཁལ་ཐང་གས་མཆོངས་ལྷ་བཅུ། འདྲུ
ཁང་ཞིག་གསོས་ཐེབས་སུ་དདུལ་སྒང་ལྷ་བཅུ་བཅས

སྒྲོར་འཇགས་གནང། རྒྱ་འཕང་གོང་བ་དག་དབང་ཡེ་ཤེས། མདོ
བ་དག་དབང་མེང་གོ་ཟེ་ནས་ཡེ་ཤེས

དཔལ་འབྱོར། སྒྲི་ཆ་ཕྱན་ཆོགས་ཀྱི་མཆོ། མ་གང་དག་དབང་
དོན་གྲུབ། གཡུང་དག་དབང་ཀྱི་མཆོ།

ཉིན་ཁ་སྒོ་བཟང་བསྟན་འཛིན། རྒྱ་ཁ་སྒོ་བཟང་བསྟན་པ་འི་
ཀྱལ་མཆོན་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པ་འི་ཤིང་ཕག

ལ་འཁྲུངས། འབྲས་སྒོ་མང་དུ་བྱུགས་གཉེར་དང་གསང་ཕྱི་དཀའ་
བཅུ་གནང། རྒྱ་སྒྲིང་ཁྱི་ཆེན་ལས་བསྟེན

པར་རྫོགས། སྒྲིག་དུ་ཨོ་ཐོག་པེ་ལི་འི་བྲུ་མར་བྱོན། འདི་ཀའི

ཁྱིའི་སྐབས་པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་སྐྱ

འབྱུང་དུ་ཐེབས་པ་མཇལ་བར་སྒྲེ་རིང་སོགས་རྟོན་ཆས་བསྐྱུལ། ལང

གྲུའི་ཀྱང་རིང་དང་ཡོང་ཆེད་སོགས་ཀྱི

ཁྱི་མཇོན། ཉ་ས་ཚུན་དུས་བཀའ་གནང་བཞིན་སྒྲན་གཤམ་ཕྱོགས་ཀྱི

གོང་མའི་སྐྱོདོན་སྒྲུ་ཕྱིར་བསྐྱབས་པས་ཐེན

ཆེན་ཏུ་བྲུ་མའི་ཆོ་ལོ་དང་དེ་བསྐྱུན་གཞུང་ནས་ཀྱང་མཁན

ཆས་གནང། འདྲུ་ཁང་ཇོ་ཁང་གཉིས་ཞིག་གསེས

གནང་སྟེ་སྒྲུ་མར་གྲུང་ཐག་ན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རབ་གནས

མཇོན། ཕྱི་མ་ལ་ཆུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེར་རབ

གནས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་ཞུས། རེ་བཞི་བས་སྐྱག་ལོར

ལྷུང་སྐྱུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གདན་དྲངས

པར་ཆོས་འབྲེལ་བསྐྱུལ། དགྲུང་ལོ་གྲུ་ལྷ་བཟུགས། རྟོ་གཡུང་འཇམ

དབྱངས་སྒོ་གྲོས་དཔལ་འབྱོར། ཉིན

འདྲོ་བཟང་སྟོན་གྲགས་ཀྱི་མཆོ། གོང་བ་བསྟན་པ་ཀྱི་མཆོ།
འདྲོ་བཟང་བསྟན་པ་འི་དབང་ལྷན།

གནས་བཅུ་རབ་འཕེལ་གྱིད་གི་ལི་ཀླུ་རག་དབང་ཚུ་ལ་གྲིམས་སྒྲུ
མཚོ་འི་བར་ཐེབས་ཏེ་སྒྲོ་མང་ཡིག་ཆ་འི་སྟེང་ནས།

འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་བསྐྱེད་པ། གྲུ་གྲངས་ལྔ་བརྒྱ་
ལ། རྟེན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་བསྐྱེད་པ།

བཏམ་པ་ལྟ་བུར་མི་ཁོད་ཐར་བསྐྱིང་། གཞན་ཡང་བཀྲ་ཤིས་
ཚེས་བཞེར་སྐྱིང་། དགའ་ལྷན་རྒྱལ་ཁྲུབ་

སྒྲིང་། དག་པ་ལྷན་བསམ་འགྲུབ་སྒྲིང་འབྲུམ་ཁང་ཐང་མོགས་ཅོང་
ལའི་གཡོན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་དུ་དགོན་ཆེ་ཆུང་།

བཅོ་བརྒྱད། འགག་ཅུ་བ་ཡན་ཕྱོགས་སུ་དཔོན་རྒྱལ་བཟུང་བཅས་
དཔོན་ལག་ཉེར་བཞི་མཆོད་གཞིས་ལུང་བ་

གསུམ་ཡོད་ཅེས་བཤད། འདི་དང་གྲོ་ཚད་དགོན་བཟང་ཤིས་ལྗིང་ཁ
གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་། ། ཤར་རོས་

གཡོ་དགོ་ལུང་བར་གཡོ་དགོ་འབྱུང་གི་སྒྲིབ་ཁང་། ། བླ་ཇོ་འི
དགོན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་གླིང་ནི། སེ་ཆེན་

ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་བའི་ཐུན་ལས་པ་སྦྱོན་པ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་ཐང
དགོན་འདབས་ཀར་གྱི་རིགས་སུ་འཁྱུངས། འདི་བར་

པཎ་ཆེན་སྤྱོད་བཟང་ཆོས་རྒྱན་དང་། ལྔ་པ་ཆེན་མོ་གཉིས་ཀས་
རྩེ་རྒྱལ་པོ་འདི་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བཞིག་ཡོང་

འདུག་པས་རང་སྤྱོད་ཀྱི་སྦྱོན་བདག་ལ་ཨེ་ཁུག་ལྟོས་གསུངས་པ་
བཞིན་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྷགས་འབྱུག་

ལོར་ལྷག་ཏུ་ནད་ཕེབས་པ་ཅིམ་གྱིས་ཡུལ་ཁམས་བཟང་ཤིས་པ་བྱུང་
བས་རྒྱལ་པོས་སྤྱོད་ཆེད་དུ་བཀུར་ཤིག་སྤྱེལ་ལོ་

མཇུག་ཤར་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོར་དུས་འགྱུར་གིས་ལི་འི་ཅོས་
དུ་མིང་ཁྱེད་ཅིང་རྒྱལ་པོའི་རྒྱས་ལ་སྤངས་ཀྱང་

{ @181 } ཅོང་ཆུང་ལྷོ་དང་མ་ཆུང་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

འཛིན་རྒྱུ་མ་བྱུང་བར་རྩེ་ཆིང་ལ་ཤོར་ཏེ་མང་བཀྱར་རྒྱལ།
པོའི་རྒྱལ་མར་ཤུན་ཅི་ཐོག་མར་ཐེབས་པའི་ཉི་རྒླར་དུས།

ཆོད་སོགས་ལུང་བསྟན། རྒྱལ་པོ་དང་ལྷན་དུ་པེ་ཅིང་དུ་ཐེབས།
གོང་མ་གསེར་ཁྲིར་བལྟགས་རྩེ་ཆབ་སྲིད།

བརྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཕོ་བྲང་དབུས་ཀྱི་ཟིན་ཤུན་ཟེར་བའི་རིའི།
རྩེ་མོར་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པའི་མདུན་དུ་ལྷ་མོ་དང་།

གདོང་ཅན་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཐུག་གསུམ་བཅུ་གས། ཐུག་དེ་གསུམ་དེང་།
སང་རྒྱུ་མཚན་མ་ཤེས་པར་རྒྱ་ལུགས་ཀྱི།

ཆེས་གཤམ་ཟེར་བའི་ཤིང་རིང་པོ་གསུམ་དུ་བསྒྱུར་འདུག་ཕྱི་རོལ།
ཀྱི་རྒྱབ་དུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྤང་བ་ལྟ་བུར། ལྷ་ཁང་།

སེར་བོ་རྟེན་བཅས་བཞེངས། རྒྱབས་འགའ་ཞིག་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་བཅོས།
མཁར་ཀྱི་སྤྲོད་ནས་ར་དུག་འབྱུང་།

ཅིང་སྐོར་བ་བྱེད་པའི་སྲོལ་མཛད་པ་དང་སང་བར་དུ་སྒྲུང་། དེ

ལྟར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བས་བཀའ་ཉིང་གི་ལས་ཀ

དང་ཆོས་སྒྲེགས་རབས་སྐྱོན་ལ་ཕོན་གནང་། བྱམས་པ་ཆོས་མཆོག་གྱུ

མཆོག་གོང་མ་ཁང་ནིས་བཀྱར་ཏེ། རྒྱལ་པོ

ཉིད་ནས་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་སོགས་ཉེན་གསུམ་འགང་ཅན་དུ་སྤྲུལ།

ཆེན་ལུང་གིས་འཇམ་དབྱངས་ལྷུན

གྲུབ་རྒྱུ་མཆོཔ་གདན་དངས་ཏེ་སྤྲུལ་ཏུ་གཞི་རྩ་རབ་རྒྱས་

གྲིང་བཏབ་ནས་འཆད་ཉན་ཅུགས། འདི་གསུམ་

སྐྱུ་མཆེད་ཡིན། ད་ལྟ་ཡང་དཔོན་རྒྱུད་ཀྱིས་འཛིན་བདག་བསྐྱེད་

ཅིང་། ཡུལ་མ་ན་རི་མ་གྱིས་གཟིགས་པ་ཆེ།

སློབ་ཟུང་ལེགས་བཤད་ཉི་མས་དབུས་སུ་བྱུགས་གཉེར་དང་ལྟ་རམས་

པ་མཛད་ཉིང་མདོ་སྒྲུང་དུ་བྱོན། རང་

དགོན་དུ་མཆོན་ཉིད་བཅུགས་པ་སློབ་ཟུང་དོན་མཆོག་གྱུ་ལ་མཆོན།

བྱམས་པ་རྒྱལ་མཚན། འཇམ་དབྱངས་

འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ། གྲོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཉི་མ་སོགས་རིམ་བྱོན་
གྲིས་བསྐྱངས། བུ་ཐོའི་ནང་སོ་སོགས་

གྲིས་ཞུས་ཏེ་ཐུའུ་བཀྲན་རིན་པོ་ཆེ་ཤིང་ཡོས་ལ་ཁྲི་དག་སློབ་
ཚུགས་དུ་ཕུ་ཚེ་དཀའ་བཅུ་བསྐྱོས་སྒྲུང་། བྲ་གྲངས་

ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱལ་ཞིང་། འདྲུ་ཁང་དུ་ཅོན་དན་ཐོ་བོ། སྒྲན་སྒྲ
བདེ་གཤེགས་བརྒྱད། སྤྱིང་དུ་རྩེ་བདག་ཉིད་

ཆེན་མོའི་ཆོས་སྲིད་བསྐྱེད་ཅན། རྩེ་འོ་སྒྲ་ཆེང་ས། རྒྱལ་བ་ཡབ་
སྲས་ན་རིམ་གྱི་ན་བཟའ། ཁང་ནི་རྒྱལ་པོའི་

དབུ་ལྷ་གཉིས། ཕྱག་འཕྲུང་གསུམ། གསེར་དང་ཡུ་ཤེལ་གྲིས་
བརྒྱན་པའི་ཕྱག་གི། ཉའི་ཁ་སྤྱིའི་ཡུ་བ་ཅན་

གྲི་ཆིབས་ལྷག་གསེར་གྱི་གཏུ་ཤེལ་དང་ལུ་ཏིག་གི་མགུལ་རྒྱན།
ཀྲོའུ་ཙོ། བློ་རྒྱུ་ལྷུང་བཞེད། པརྒྱ་ར་

གའི་མེད་མ། གཡང་འི་འི་སྐྱ་གཟིགས། ཚོས་ཇེ་པ་རང་གི་ཕྱག

འཕྲེང། གྲོའུ་ཙྱི། འདྲུ་ཁག་རྒྱབ་གྱི་ལྷ

ཁང་དུ་ཕོ་བྲང་གི་བཀའ་འགྱུར་མཚལ་པར་དུ་བཞག་པོ་ཏ་བཞི

གསེར་གྱིས་བྱམ་དང་སྒྲེགས་ཤིང་སྒྲེགས་ཐག་སོགས

ཁྱད་ཕོན་གྱི་བཀོད་མཛེས། ཞལ་ཐང་པཎ་ཚེན་འཁྱུངས་རབས

སོགས་དང་། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ལྷ

ཁང་། མགོན་ཁག་བཅས་ཡོད། སུམ་པས་མེ་ཆེན་ཚོས་ཇེ་ལི་ཀྱ་ས་ཀར

སྤྱ་མས་བབྱང་ཞིང་སྤར་ཐང་རིང

དགོན་གྱི་ལེ་ལག་ཡིན་ཡང་དེང་སང་སྐར་ཚུགས་བབྱང་བས་སེར་བྱིས

རི་ཁྲོད་ཀྱང་འདིའི་དགོན་ལག་ཡིན་པར

བཤད། རྒྱ་ལུང་བའི་ཕུར་བུ་ཇོའི་རི་ཁྲོད། རྒྱ་འབུམ་སྟོད་དུ་ཟི

ལིང་སྟོང་འཁོར་དགོན་ནི། ཇེ་མདོ

རྒྱུད་རྒྱ་མཚོ་སྐྱུ་འཕྲེང་གི་གདན་ས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སངས

རྒྱས་ལོག་པར་དད་སེལ་གྱི་སྐྱུ་འི་སྐྱུ་ལ་བཞིག་ལ་བསོད

སྟོམས་ཕུལ་ཏེ་དེ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་བྲམ་ཟེའི
ཟུལ་འཁོར་ལོ་འཕང་། དག་འཇུག་དུ་བྱམས་དགོན

སྐུ་པོ་ཞི་བའི་སྒོ་གོས། ཞིང་འདིར་བྱབ་པའི་བྱང་དུ་ཞི
བའི་སྒྲ་དབྱངས། སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་དུ་ལྟའི་བུ་སྟེན

{ @182 } ཅོང་ཆུ་འོ་ལྟོ་དང་མ་ཆུ་འི་བྱང་ཆུ་ད་བཤད་པ།

གྱི་འཕྲུང་བ། ཁ་བ་ཅན་དུ་སྒོང་བཙན་ཆོས་སྟོན་བུ་མི
སྟོན་ཏེ། ཡུ་རྒྱུན་བྱུགས་སྐས་གཡུ་སྒྲ་སྟིང་པོ།

འབྲོམ་ཐེའི་སྐས་མཆོག་དག་བཤེས་པོ་ཏེ་བ། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ
རྒྱལ་མཚན། སྒྲ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་གྲགས་

པ་འཇིགས་མེད། དེ་ནས་སྟོང་འཁོར་ལྷ་བ་རྒྱལ་མཚན་ནི། བོད་ཆོན
པོའི་སའི་ཆ་བར་ཁམས་སྟོང་འཁོར་

དུ། ཅོར་རོས་ཞེས་པའི་སར་རོང་བུ་ལོང་པ་ཟེར་བ་སྤྲང་པོ
ཁྱོད་ལྷག་གི་སྐས་སུ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་སྟེལ་ལ

འཁྲུངས། རྒྱལ་བ་དག་འདྲན་རྒྱ་མཚོ་དང་དགྲ་མཉམ་ཡིན། ཡབ
ཀྱིས་བོན་བོའི་སྤྲ་མ་ཞིག་ལ་བརྟག་པ།

བྱས་པར། བློད་ཀྱི་བྱས་བསྟན་པ་བློ་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བ་དང་།
ཇེད་ཅག་བོན་ཀྱི་བསྟན་པ་མུན་ནག་བཞིན་

དུ་མེལ་པའི་སྤྲ་ལྟས་བྱུང་འདྲག་ཟེར། རྒྱ་གཞོན་ལྷན་རབ་བྱུང་
དང་མེམས་དཔའ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་

སོགས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན། མི་ཉག་རབ་སྐྱང་ཕྱོགས་སུ་བྱགས་
གཉེར་མཛད། བླ་འཇིགས་སྐྱོར་གསུམ་

དང་། དམག་ཟོར་མགའི་བོར་བསྟེན། དབྱས་སུ་ཐོག་མར་སེར་བྱེས་ཀྱི་
བོར་ཐེབས་ཀྱང་གཉེར་མ་བྱུང་བས་

སེར་སྒྲིད་རོང་པོ་ཁམས་ཚན་དུ་ཐེབས། རོང་པོ་ཀའི་ཚོས་རྗེ་
མཇལ། བསྐྱས་བྲལ་ནས་བཟུང་། བར་སྤྱིན།

དབྱ་ཚད། འདྲེལ་མཛོད་སོགས་ལ་ཞིབ་པར་སྤྱདས། འདི་སྐབས་རྒྱལ་

བ་དག་འདུན་སྐྱེ་མཚོ། པཎ་ཆེན་

བསོད་ནམས་གྲགས་པ། སེ་ར་རྗེ་བཙུན་པ་རྣམས་ཞལ་འཛོམས་དུས་ཡིན་
འདུག་རང་ཡུལ་དུ་ཐེབས་ཏེ་

སྡོན་བོན་པའི་དགོན་གནས་བོན་ཁང་སྒྲུབ་བཞེས་པའི་ས་ཆ་
བསྐྱེད་སྤྱོད་འཁོར་དགོན་གསལ་ཆེན་རྗེ་རྒྱུད་

བཏབ་པ། གནས་གཞི་གཙུག་ལག་ཁང་ལེ་ལག་བྱམས་སྐྱེ་ཐོག་ཚད་ལྡན་
པ་སོགས་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡོངས་རྫོགས་

གསར་དུ་བསྐྱེད། གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་དང་། མདོ་སྒྲགས་གྱི་
འཆད་ཉན་བཙུགས། ལུ་མ་སྤྱིང་ཆོས་

སྦྱོང་དུ་བསྐྱོས། བཀའ་འགྲུལ་བཞེངས། རྟོར་དཔོན་ཞིག་གིས་དམག་
ཁྲིད་དེ་དགོན་འཛོམས་དུ་འོང་བར།

ཀུན་གྱིས་མཐོང་སར་ཆོས་སྦྱོང་གིས་དཔོན་དེའི་སྤྱིང་བླངས་ཏེ་
འདུ་ཁང་དུ་འཕངས་པས་ཁོ་འཕྲལ་དུ་ཞི་སྒོའི་སྤྱིང་

ཕྱིར་བས་བཏུམས་ཏེ་ཆོས་སྐྱོད་གི་སྐྱེ་བཞུག་གི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་
བ་ད་ལྟ་ཡོད། ཡང་ཆོས་རྗེ་གཞོན་ནུ་ཟེར་བ་ཞིག་

གིས་གཟུང་བྱས་པ་གཟིམས་ཆུང་གི་ཀ་སྒྲིང་དུ་བབ་ཀྱང་གཞོད་པ་
ལྟ་ཞོག་གཞན་དུ་འགྲོ་མ་རྣམས་པ་སྟིང་རྗེས་

བཏང་། ཆོས་རྗེ་ཁོ་ཡང་རིང་མིན་རག་ཁྲོམ་ཟེར་བའི་འཕྲང་ནས་
གཡང་དུ་སྒྱུར་བས་རྣམས་མཐུ་དང་། ཆོས་

སྐྱོད་གིས་འཕྲིན་ལས་བསྐྱབ་པའི་སྟན་གྲགས་ཆེ། བྱ་གཅིག་པ་མེ་
འབྲུག་ལ་གཤེགས། དེའི་སྤྱུལ་སྐྱེ་ཡོན་ཏན་

རྒྱ་མཚོ་བར་ཁམས་མ་ཏེ་བློ་ཞེས་པར་རབ་བྱུང་དགུ་བའི་མེ་

སྤྱུལ་ལ་འཁྱུངས། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་པར་བསམ་

འགྲུབ་ཅེར་མཁན་ཆེན་དགོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན་པའི་བྱུང་དུ་རབ་
ཏུ་བྱུང་། མཁན་པོ་དང་། དཀའ་བཅུ་

བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་སོགས་ལས་དབང་ལུང་རྗེས་གནང་སོགས་ཆོས་བཀའ་
མང་དུ་གསལ། འཇིགས་བྱེད་

དང་མགོན་དཀར་སོགས་ལྟ་དུ་མའི་ནལ་གཟིགས་དང་། སྐྱེ་བ་མང་པོ་
བཞུ། རྩ་བཟུ་ཤིས་བསམ་འགྲུབ་

གླིང་། རྟེ་ཤོད། སྤོ་མདའ་སོགས་ནབས་ཀྱིས་བཅགས། བསྟན་འགྲོའི་
དོན་དུ་དར་ཅེ་མདོ་དང་། འབྲུམ་

གླིང་ཕྱོགས་གཉིས་གང་ལ་ཕེབས་ན་ལེགས་པའི་བརྟག་པ་མཛད་པར་
སྤྱི་མ་བཟང་བར་བབས་ཏེ་རོང་བོ་གི་རྟེ་

དགོན་། རྒྱ་ཚང་དགོན། དུམ་དགོན་དགོན། ཟུང་ཆུ་དགོན་རྣམས་སུ་
ཕེབས། མཛོད་དགོན་ཕྱོགས་སུ་ར་རོང་

{ @183 } རོང་ཆུའི་ལྷོ་དང་མ་ཆུའི་བྱང་ཆུ་བཞུགས་པ།

དཔོན་སློབ་ཆོས་གྲགས་ཆུ་མཆོས་མཛད་པའི་བྱབ་དབང་དང་།
རྩེའི་རྟོགས་བརྩོད་གཉིས་གཟིགས་པས་བྱགས་

དང་འཁྲུངས་ཤིང་། ཕན་ཚུན་སྤྲོས་པ་ཏུ་འབྲེལ་བའི་མནལ་ལྟས་
རོ་མཚར་བ་རྣམ་གཉིས་ལ་བྱུང་བས་མཛལ་

ཕྱད་མཛད། དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཚེས་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་
གསལ་པར་ལྟས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ

བྱུང་། མཛོད་དགོ་དཔོན་པོ་གྲགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལུས་ཏེ་རྒྱུ་
ཐར་འོ་མཚར་ཅན་མང་པོ་བཞག་སྡོམ་ཆུ

བཟང་ཅེ་རྒྱལ་གྱི་སྐར་ཐོག་སོགས་སུ་མཛད། ཏ་མགིན་གྱི་རྒྱལ་
འབྱོར་བ་ཤེས་རབ་སེང་གོ་ཡང་ཞབས་ལ་བཏུད།

ལྷ་ཤོད་དུ་ཚེས་བཀའ་དུ་མ་གནང་། ཚེས་ཇེ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་
སོགས་དགོ་འདུན་གྱི་ཚོགས་དང་། ཅོ་ནེ

དཔོན་ཁག་གིས་བསུས་ཏེ་ཡོངས་འདུའི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཐེབས། ལྷ་བ་
གཅིག་ཅུ་མ་བཞུགས། ཐོ་ཏུ་བརྒྱད།

གཞོང་བ་ཁ་གསུམ་དུ་ཚེས་མང་པོ་གནང་། སློབ་དཔོན་པད་མའི་
ཞལ་གཟིགས། འདུག་མཚོར་ཐེབས་དུས་

མཚོ་སྤྲོན་གྱི་གཟུགས་བསྟན། དཔོན་སློབ་ཐམས་ཅད་མཚོ་མཇལ་ཡ

མཚན་པ་བྱང་བས་དམག་ཟོར་མའི་བླ

མཚོ་ཡིན་ནམ་གསུངས། བྱམས་པ་འབྲུམ་གླིང་དང་། ཉན་སྒྲག་ལྟང་།
ཁ་གྲུ། ཚན་གྲུ་བཅས་དང་།

སྒྲར་ཡང་ཐོ་ཏུ་བྱ། ཚོ་རྫོང་། ཁུ་ལ་ཁ་བོ་བརྒྱད་ཅེ་ནོར་
ཐེབས། དེར་རྒྱུད་སྤྲེ་སྤྲེ་རྣམ་རིག་འཛིན་རོལ་བའི་

དགའ་སྟོན་བརྩམས། བཞག་སྟོན་དུ་ལྷ་སྟོན་གདུག་པ་ཅན་དུ་མ་
བདུལ། སྟོན་དཔོན་པདྨས་བདུད་སྟོན་

བདུལ་བའི་གནས་སུ་གྲགས་པ་སྟག་ཚང་ལྷ་མོའི་གནས་སྟོན་གྱི།
ཉིར་གསུམ་པ་ལ་མཚོ་ཁར་རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་

རྒྱ་མཚོ་མཇལ་བར་ཆབ་ཚེ་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་ཐེབས། བསྟེན་
ཚོགས་དང་ཚོས་བཀའ་མང་པོ་ཞུས། ཨལ་ཐན་

གྱི་མཚོད་གནས་སུ་ལོ་འགའ་བཞུགས། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལྟར་ཆ་ཉར་
དུ་ཐེབས། རྒྱ་འབྲུལ་གྱིས་མཚུན་ལྷ་

མཚོད་པའི་རྒྱན་བཅད། ཏཱ་ལི་མིང་མན་ལི་རྒྱལ་པོས་གཟེངས་བསྟོད
ཉུམ། ཐུ་མེད་སོགས་གྲིས་གདན་འདྲེན

བྱང་ཡང་མ་ཐེབས་པར་ཚུད་ལ་དབུས་སུ་ཐེབས། འབྲི་ཚུའི
ཁར་ལས་གཤེན་གྲིས་ཐོད་དབྱུག་ཟམ་པའི་ཚུལ

དུ་བཞག་པའི་མཚན་མ་བྱང་འཕྲལ་དར་ལམ་ཆགས། སེ་འབྲས་དགོ
གསུམ་བཅུན་མོ་ཚལ། ཡེར་བ

སོགས་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཕྱ་དུ་མར་མང་འགྱུད་དང་། སྡེ་བ་སྦྱིད་ཤོད
པ་དཔོན་གཡོག་ལ་རྩོར་འཕྲེང་དབང་གནང་།

སེ་རའི་མཁན་ཁྲིར་ལོ་ཤས་བཞུགས། སྦྱིར་ལམ་འབྲི་གྲུང་བརྒྱད།
རྩེ་དྲུང་ཤས་རབ་དབང་བོར་ཚོས་འབྲེལ

ཉུམ་ཀྱི་ཆབ་མདོ་བྱམས་པ་གླིང་སོགས་ལ་བྱས་རང་དགོན་བཀྲ་ཤིས
རྒྱན་པོར་ཐེབས། སོ་གཅིག་པ་མེས་ག

ལ་གཤེགས། སྦྱི་གདུང་རིལ་བོ་ཁམས་སྟོང་འཁོར་དུ་བཞུགས། དེ་ལ
སྦྱིལ་སྦྱི་ཉལ་ཉལ་མཛུ་ཤི། ཡུར་དུ

སུ་མཇུ་གི་དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་ལྷན་གྲུབ། བར་ཁམས་

སྟག་བཟང་དུ་འཁྱེད་པ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་འདི

དང་བཅས་གསུམ་ས་བྱི་ལོར་འཁྱེད་པ། ཉང་མོ་བཟོད་ནམས་རྒྱལ་

མཚན་སོགས་ཀྱིས་གོང་མའི་སྒྲུལ་སྐྱར་ཐག

བཅད་དེ་སྟོང་འཁོར་ཁྱི་ཐོག་དུ་ཕེབས། དྲགས་པོ་མཁས་མཚོ་ག

ཚོས་ཇི་འོ་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་བཟང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་འདི

བྱང་ནས་རབ་བྱུང་བསྐྱབས། སྤར་བླ་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས།

བྱང་སྟོགས་སུ་འབྲོག་སྤྲེ་ཆོན་པོ་ཞིག་འབྱུང་།

དེ་དའི་གདུལ་བྱར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ཐོག་དུ་བབས་ཏེ།

ཤིང་རྟ་དགྲུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་མཚོ་ཁར་ཁོ་ལོ

ཆེད་སྤྲེ་ཐོག་དུ་ཕེབས། ཨ་ལ་ཐན་གདུང་རྒྱུད་སྐྱོ་མཆོད་གྱིས།

བསྟན་བཀྱར་ལུས། ཇི་གིན་སྐམ་བྲག་དུ་ལྷ

མོའི་ཞལ་གཟིགས། རྟོང་ཆེ། ཁྲི་ཁ། ཨ་རིག་སོགས་སུ་ཐེབས།

ཕྱིར་ཐེབས་ཀྱིས་ལོ་གསུམ་བཅད་རྒྱུ་ལ།

བཞུགས་པ་གྲོལ་མཚམས། ཕུར་ཚའི་དཔལ་ལྷུ་ལ་སོགས་ཀྱི་དཔོན་ཁག་

སེ་སེས་གདན་དྲངས། འཇི་རྒྱ་ལྷ་མོ་

དར་ཐང་དུ། ཕུར་ཚའི་དཔོན་པོ་ཞེས་རབ་གྲགས། དཔལ་ལྷུ་ལ་དཔོན་

འབུམ་རྒྱབས་ཡག་མགོ་ལོག་དཔོན་

ཨ་རྒྱུད། ཆོ་འབུམ་ཐར་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་མང་དུ་ལྷུས། མ་ཚུ་

ལ་གྲུ་རྒྱབ་སྟེ། དཔལ་ལྷུ་ལ་དཔོན་ཆོས་

རྒྱལ་རིན་ཆེན་ཁོ་རྒྱལ་བྱམས་སོགས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀྲུང། ཀའི། ད་

ཚང་། དུམ་དག་ཟུང་ཚུའི་སྡེ་དགོན་

རྣམས་དང་མཚོ་ཁར་ཐེབས། རྒྱ་སོག་གི་ཆིངས་མཛད། སྤྱིད་ལོད་

སྡེ་བཆོས་རྗེ་ལས་བསྟེན་རྗེ་གས་བསྐྱབས།

རྫོང་འབྲེང་གི་དབང་གསན། ཨོ་རོད་དུ་གདན་དྲངས། དབུས་སུ་

ཐེབས། རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཇལ།

སྤར་མཚོ་ཁ་དང་དཔའ་རེ་ཡུལ་གྱ། ལང་གྲུ་ཕུ་སྤེ་བཞིར་ཐེབས།
ང་གཉིས་པ་ས་ཡོས་ལོར་ག་ཞེགས་ཀྱང

མངལ་དུ་སྤྲོད་པ་འཛིན་མ་དགོས་པར་སྲུག་ཆུའི་འགྲམ་དུ་རྒྱ་ཕྲུག་
ལོ་བཅུ་དགུ་ཅན་ཞིག་གི་ཕུང་པོ་དུར་ཁྲོད་དུ

བསྐྱལ་བར་བྱ་འཕྱར་བ་བཞིན་སྐྱད་ཅིག་ལ་འཕོས་ནས་ང་སྟོང་
འཁོར་བ་ཡིན་ཞེས་ངོས་བཟུང་བར་བརྟེན་གོང

མའི་སྐྱ་གདུང་དང་མཉམ་དུ་སྟོང་འཁོར་དུ་ཐེབས། ལམ་ནས་ཆུ་
བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་འབྱོར་བའི་དུང་ནས

རབ་བྱུང་གསར་སྐྱབ་ཀྱིས་མཚན་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོར་བཏགས།
དབང་ལུང་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ།

གསན་ན། དུ་ཀྱ་ལར། འབྲོག་མིའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་གྲུབ་པའི་དབང་
ཕྲག་ཆེན་པོ་རྣམས་སྤར་རང་གི་ཕུང་པོ་ལ།

ནི་འཇུག་པ་བཤད་ཀྱང་གོང་འཇུག་རྒྱུད་ནས་འདྲའི་ལས་སྤྲོ་བ་མ
བསྟན་ཞེས་དཔུང་གཞི་མཛད་པར་སྦྱིར

དགོས་པ་ཞིན་ཏུ་ཆེ་ལ། འདི་ནི་རྗེ་སྐལ་ལྷན་གྱིས། སྤྲུགས་བསྟན
པའི་ཆོས་ཀྱི་བཅུད་བཟང་བོས། བྲུགས་བཅུ

བས་རོང་འཇུག་བདེ་ལམ་ནས། །དཔལ་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་སྦྱི་བ
བཞེས་ཞེས་ཆོད་ལྷན་དུ་བཞེད་སྟངས། མེ་ཁྱི

ལོར་དབུས་སུ་བྱོན། པཎ་ཆེན་སྤྱོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་ལས་བསྟན
རྩོགས་བསྒྲུབས། མཚན་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོར

བཏགས། ། འབྲས་སྤྲངས་སུ་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་མཇུག། སྤྱི་སྤྱི་བསོད་ནམས་
ཆོས་འཕེལ་དང་ཀྱི་ལྷན་གཉིས་

ཀྱིས་བཀྱར་གཞོས་ཆོད་མེད་ཞུས། རྒྱལ་བ་ལ་མདོ་མཁར་དུ་དགོན་པ་
འདེབས་རྒྱུ་འི་ས་ཆའི་གསེལ་རས་ཞུས།

པར་བཀའ་ཞོག་བསྒྲུལ། སྤྲར་མཚོ་ཁ་བརྒྱུད་མདོ་མཁར་དུ་ཕེབས།
དགའ་ལྷན་ཆོས་འཁོར་གྱིང་བཏབ།

འདྲུལ་མགོན་ཁང་སོགས་གསར་དུ་བསྐྱེད། ཅུ་འབྲུག་ལོར་ཀར
ཐང་མར་ཁུའི་མཚོ་མོར་ལྷ་པ་ཆེན་མོ་མཇུག།

ཤིང་སྒྲུལ་ལ་རྒྱ་ནག་དུ་ཐེབས་གོང་མ་བདེ་སྦྱིད་ཀྱིས་ཆོན་ནི
མཛུ་ཤིའི་ལུང་ལས་སུལ། རི་བོ་རྩེ་ལྷ་བརྒྱད་མཚོ་ཁ

དང་བར་ཁམས་སྒོང་འཁོར་དུ་ཐེབས། སྒྲིང་ཐང་དུ་བཀྲ་ཤིས
དར་རྒྱས་གླིང་གསར་དུ་བསྐྱེད། དམུ་དགོ

ནས་དཀར་བཅུ་ཤུ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱིས་གདན་དྲངས། དེ་དང
མཚོ་ཁར་ལན་མང་པོར་ཐེབས། དཔལ་རེའི

ས་ཆར་སྒྲན་ཅུ་དང་བདེ་མཚོ་ག་གི་སྒྲ་མཚོ་ངོས་བབྱང་། གནས་སྒྲོ
ཕྱེ། བྲག་ལ་ཕྱག་རྒྱས་བཞག་རོང་བོ་དགོན

དང་གཉེན་གོང་བྲག་དཀར་དུ་ཐེབས། དམུ་དགོ་དགོན་དུ་བྱམས་ཁང་།
མགོན་ཁང་། འདྲུལ་ཁང་།

གཟིམས་ཁང་རྒྱམས་བཞེངས་ཏེ་སྐྱ་གསུང་བྲགས་རྩེན་དུ་མ་དང་།

བཀའ་འགྲུར། བསྟན་འགྲུར་བཞུགས།

ཞེ་ལྷ་པ་ཆུ་པག་ལ་ག་ཞེགས། དེའི་སྤྱ་སྤྱ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་
སྤང་རའི་གྲམ་པ་ནང་དུ། གཙན་ཚའི་དཔོན་

{0185} ཙོང་ཆུ་འོ་སྤོད་མ་ཆུ་འི་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

རྒྱུད་གཙུག་རྟེན་སྤྱབས་དང་། དུམ་འབྲམ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱ་ཞིང་
བྱི་ལོར་འཁྲུངས། མེ་སྤྲུག་ཟེར་བའང་

སྤང་། སྤྱ་མཆོད་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་ཡིན། ལ་མོ་ཞབས་དྲུང་
སྤོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་

རབ་རྒྱ་བྱུང་། ཕྱིས་སྤྱ་བསྟན་རྫོགས་ཀྱང་འདི་ལས་བསྤྱབས། རྒྱ་
ལའི་རྒྱ་ཐོག་ཐུ་བཤད་སྤྱབ་རྒྱ་མཚོ། ཅེ

གདུང་ཞབས་དྲུང་རག་དབང་ཀུན་དག་འཕྱིངས་འདུས་དང་། ཚོས་དཔལ་
འབྱོར། ལྷོ་ཀྱེན་ཡོད་པ།

ཡོངས་འཛིན་སྤོ་བཟང་ཉི་མ། སྤོ་བཟོན་སྤོ་བཟང་བཀྱ་ཞེས།

མཚོངས་མེད་ནམ་མཁའ་བསམ་འགྲུབ།

ཐེ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྦྱོང་། སྤྱལ་སྤྱོད་གདབ་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་
མཚན། གཡེར་གཤོང་སྤྲུགས་རམས་པ།

སོགས་ལས་གསར་ཉིད་གི་དབང་ཐེས་གནང་ཕྱང་མན་ངག་རྒྱ་ཆེར་
གསན་པས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ལ་མཁས།

བར་ཁམས་སྟོང་འཁོར་དང་ཅོ་ཞེ་དགོན་ཆེན་སོགས་སུ་ཐེབས། ཚུ
ཡོས་དུས་འཁྲུགས་སྐབས་གཡེར་གཤོང་དུ

བཞུགས་། མདོ་མཁར་དམག་གིས་གཏོར་བསྐྱར་ཡང་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་
པའི་མེ་འབྲུག་ལོར་ད་ལྟའི་སྟོང་

འཁོར་དགོན་ཐུབ་བསྟན་བཤད་སྐྱབས་གྲིང་འདི་བཏབ། གཙུག་ངག་
དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྲིད་གྱི་དོན་དུ་སྤྱོད་རིམ་

མཛད་པས་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱོད་ཐེང་གཉིས་པ་གཞིས་དེར་འཁྲུངས།
སྤྱོད་འཁྲུངས་མ་ཐག་ནས་བསྐྱུང་བ་དང་གང་

ཅིའི་དོད་མ། དག་ཚུལ་བསྐྱབས་ཏེ་རྩོར་འབྲེང་སོགས་ཆོས་བཀའ་དུ
མ་ཕྱུལ། གདན་སར་འགོད་ཀྱི་སོགས།

འགན་བཞེས་བཀའ་དྲིན་གཞུལ་དུ་མེད། རེ་དགུ་ཚུ་སྤྱེལ་ལོར་རི་བོ་
ཙེ་ལྟར་ཐེབས་པའི་སྤྱི་ལོ་ཡར་ཐེབས་གྱི།

ལམ་དུ་གཤེགས། ཚུ་སྤྱེལ་ནག་ཟླར་རྒྱ་ནག་དུ་ཆིམས་བསྐྱར་བ་ལོ་
དེའི་བདུན་པའི་བཅུ་གསུམ་ལ་དེར་གཤེགས།

ཀྱང་ཟེར། ཚུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྐྱེ་གདུང་ལྷགས་འབྲུལ་མཛད་
སྐབས་གདུང་ཁང་ནས་དབུ་ཐོད་མཐེབ་ཀྱི།

ཅོམ་ཡར་ཏེ་མདུན་ཅོག་སྟེང་དུ་བབ་པ་ལ་རང་བྱེན་མང་དུ་ཐེབས།
ཉིད་གྱི་སྒོ་བ་མ་བྱང་ཚུ་བ་བཟང་པོས་མཛད་

པའི་རྟོགས་བཞེད་ཆོགས་བཅད་མ་སྒྲང་། དེའི་སྤྱེལ་སྐྱེ་འཇམ་
དབྱངས་བསྐྱབ་འཛིན་ཀྱི་མཆོན་ལ་མའི་ལུང་

བསྐྱབ་དུ། ཚུ་བཀྲ་ཤིས་གཡང་ཆགས་མ་ཚུ་ཟེར། །ཚུ་དེ་ཡི་
ཕར་ངོས་ཤིང་གི་རི། །རི་ཀྱུད་པ་ཁ་ན་ནོར་

བྱ་ཡོད། ཁྱིམ་པ་དང་མཐུན་པར་རོང་བོ་ཤིང་ལེ་ཁར་ཤིང་གི
ལོར་འཁྱུངས། ལྷགས་འབྲུག་ལོར་སྐྱེ་འབྱུང་

དུ་ཆུ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཐུག་གི་བྱུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་།
བཟླ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་ཆོས་གྲར་ཞུགས། རྒྱུ་

དཔྱོད་འགྲུག་ཟླ་མེད་པའི་སྟན་གྲགས་ཆེ། འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་གཟིགས་
སྒྲིང་བྱུང་བ་བར་ཆད་ཀྱི་ལྷས་ལ་བྱུར་

གྲུར་། ཀུན་མཁྱེན་བྱུང་ནས་རིག་གནས་སྒྲོར་དཔེ་ཁྲིད་དང་། དབང་
ལུང་ཁྲིད་མན་ངག་གི་རྒྱན་འདོད་པ་

བཞིན་བཞེས། ཆེན་ལུང་ཁྲིར་བཞུགས་བཞི་བཅུ་པ་ཤིང་ལུག་པེ་
ཅིང་དུ་གོང་མར་འཆོམས་ཞུས་ལ་ཐེབས།

རྒྱལ་པོས་ཀྱང་གཟིགས་བསྐྱུངས་དཔེ་མེད་མཛད། དབུས་སུ་ཐེབས་ཁར་
བཟླ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་བྱོན། ཀུན་

མཁྱེན་མཆོག་ནས་ཚུལ་གནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་མཛད་ཚུལ་གྱི་

བསྐྱབ་བྱ་དང་། གསེལ་སྟོན་ཐོག་དངུལ་སྤང

སུམ་བརྒྱ་ཐོགས་ཀྱི་ཐེབས་རྫོང་གནང་། སེར་སྤྲོད་ཆོས་གྲུང་བཀའ
པོ་ཏ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སྤྱདས། པཎ་ཆེན

དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲུང་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས། ཡོངས་འཛིན
ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། བཟོང་ཁ་བ་རྒྱ

མཚོ་མཐའ་ཡས། སེར་རྩེ་དགོ་བཤེས་ཐོགས་མེད། གྲོང་རྡོལ་གྲ
མ་ཐོགས་རྩེད་མེད་དུ་མ་ལ་ཆོས་བཀའི

{ 0186 } རྩོམ་ཆུང་ལྟོ་དང་མ་ཆུང་ལྟོ་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

རྒྱན་བཞེས། འབྲས་སྤྱངས་གཙང་པ་མཁན་པོ། མཁན་པོ་སྐལ
བཟང་དངོས་གྲུབ་ལ་ཡང་ཆོས་འབྲེལ

གསན། ཤིང་འབྲུག་སྟོན་ལ་མཚོས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་ལྷ་ལྷན་དུ་དམ
བཅའ་བཞག་པ་དཔེ་མེད་བྱུང་བས་བདག

རྒྱན་དུ། ཚེ་རྩེ་མོ་མོན་ཉན་གྱིས་འཕྲུལ་དུ་སེར་སྤྲོད་མཁན

ཁྱིམ་བསྐྱོས་པའི་བཀའ་བསྐྱུར་གནང་། འགྲིག

ལམ་གྱི་རྟིང་བསྐྱེད་དང་། འཆད་ཉན་ཕུལ་དུ་བྱིན། ལུགས་པོ་རི
དང་། ལུ་ལུ་འི་མཁན་པོ་ཡང་མཛད།

ལེགས་བཤད་སྟིང་པོའི་ཡང་འགྲེལ། ཀུན་གཞིའི་འགྲེལ་བ། མེད
གདོང་ཆོས་སྟོར། ཏུ་མགྲིན་ཆོས་སྟོར།

སོགས་གསུང་རྩོམ་མང་། སྟོབ་མ་འབྲུ་ལ་མཁན་ཆེན། རྟེན་དཀར
སྐུ་ལ་སྐྱུ། དག་པ་སྐུ་ལ་སྐྱུ། དེ་མོ་

ཡོངས་འཛིན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན། བོ་མོན་ཉན་སྐུ་ལ་བའི་སྐྱུ།
བྱང་ཕྱེ་སྟོ་བཟང་དག་ལེགས། མེད་སྟོན།

ནས་སྟོ་བཟང་ཐུགས་རྟེན། གྲགས་པ་མཁན་གྲུབ། གྲགས་པ་རྒྱུ་མཆོ་
གསུམ། སྟོང་འཁོར་དང་མཆོད་རྟེན།

ཐང་གཉིས་ཀའི་ཁྱི་བ་རྟ་འོན་དག་དབང་སྟོ་བཟང་། རི་བོ་
ཕྱེ་ལུ་འི་དབྱར་གནས་སྐུ་མ་སྟོ་བཟང་ཞེས་རབ། མཆོད།

རྟེན་པར་མཁན་པོ་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། རྒྱལ་རོང་ཕྱོགས་བཞི
དཔོན་པོ་བྱམས་པ་ཐུན་ཚོགས་སོགས་མང། མེད་

ལོར་རང་ཡུལ་དང་། ལྷག་ལོར་རྒྱ་ནག་རྒྱ་མཚོ་ཁུ་ལྷ་པ་ས་རྟ
ལ་ག་ཞེགས། དེའི་སྤྱལ་སྤྱུ་སྤྱལ་བཟང་

འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་ཨ་རིག་དཔོན་རྒྱ་དུ་ས་ལྷག་ལོར་འཁྱུངས།
ཤིང་བཟང་དཔོན་སྤོང་ལས་རབ་བྱུང་

བསྐྱབས་ཏེ་ཚོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། ལྷགས་ལྷག་ལོར། ཉང་ངེ་ཚུ
མིག་མེ་ལོང་དང་། ཉང་ངེ་ལ་ལ་

བྱས་བྱང་ལམ་བརྒྱད་དབྱས་སུ་ཐེབས། རྒྱབས་མགོན་ལྷུང་རྟོགས་རྒྱ
མཚོར་མཇུག། མེར་སྤྲད་ཚོས་གྲུང་

ལྷགས་པ་ལེ་དེའི་བླ་བ་བཅུ་གཅིག་པར་སྤྱུ་ག་ཞེགས། དེའི་སྤྱལ་སྤྱུ
ཐུབ་བསྟན་འཛིགས་མེད་སྤྱལ་བཟང་དགྲུང་

ལོ་བདུན་ལས་མ་བཞུགས། ད་ལྟ་ཐུབ་བསྟན་འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་
ལྷགས་འབྲུག་ལོ་པ་སྤྱུ་འབྲུམ་དུ་ཐུགས་

གཉེར་དང་། ཚུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་རབ་བྱུང་བསྟོན་ཚོགས་རིམ
པར་བཞེས། རྩེ་གསེར་ཁང་པའི་ཞབས།

པད་རྒྱན་རིང་བསྟོན། ད་ལྟ་ཕོ་བླ་བླ་མ་ཀླ་མ་མཛད།
ཧྲི་དཀོན་འདིར་ཐོག་མར་སེ་རའི་ཡིག་ཆ་རི

སྟངས་ལ་འཆད་ཉན་ཞིག་བཅུ་གསུམ་ཀྱང་ཡུན་རིང་མ་གནས། ཆོ
འཕྲུལ་སྟོན་ལམ་དང་། རྒྱལ་ཆོན་ལ་བརྟེན

པའི་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་མཆོད་ལེགས། ཧྲི་རྟེན་ལ་འདྲུ
འདྲུ་ཁང་དུ་མཚུ་བྱི་ལྟ་བུ་བསོད་ནམས་རྒྱ

མཆོད་དུལ་གདུང་མཆོད་རྟེན་ཀྱན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་སྟེས་བཞེངས།
པ། སྒྲུལ་སྒྲུ་སྒྲུལ་བཟང་འཇམ་དབྱངས།

རྒྱུ་མཆོད་དུལ་གདུང་སོགས་མང་། བྱམས་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན
པར་བཅས་པ། ཧྲི་སྟོང་འཁོར་སྒྲ་བྱང་།

དབལ་ལྷལ་སྒྲ་བྱང་། ཀྱན་མཁྱེན་དངོས་སྟོབ་མཆོ་སྟོན་ཞབས།

བྱང་ཤྱོ་བཟང་ཚོས་གྲགས་ཀྱི་མཚོ་འི་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི

སོག་པོ་སྤྱང་སོགས་སྐར་ཁག་དང་། རྟེན་མཚོ་ད་གཞིས་སྤར་མདོ་
རྒྱུད་རྒྱུ་མཚོ་ལ། ཀྲུ་ཕྱི་ཅན་གྱིས་མདོ་

མཁར་། རྟོ་ཁྲ་ཅི། ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལ། རྟོ་སྐྱག་གཡལ་ག་ཤར་
ལུ་ལུ་ལ། རྟོ་ཉི་ལྷ། ཐར་ཐོན་ལུ་ལུ་ལ། ལ།

སར་གྲུ་ཅི་ཡན་གྱི་དབང་རིས་སྤུ་ལ། མཚོ་སྤྱོན་གྱི་གཞི་མ་རྣམས་
དེར་སྤངས་པ་ནས་བཟུང་བྱི་ལིང་སྤོང་འཁོར་

དུ་གྲགས་པ་བྱུང་འདུག་ རྟེན་དང་ཉི་བར་ཨ་རིག་དགོ་བཤེས་ཀྱི་
རི་ཁོད་ཅིག་ཏུ་དེའི་འདྲ་སྤྱོད་ལ་མཚན་ཅན་

བཞུགས་། སྤྱི་འབྲུམ་དགོན་མ་ལག་བཅས་དང་། གྲོ་ཚོང་བྲག་ཐང་
རིང་། བུ་ཇོ་འི་སྤོང་དུ་སྤོང་འཁོར་

{ @187 } རྟོང་རྒྱུ་འི་རྟོ་དང་མ་རྒྱུ་འི་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

དགོན་སོགས་ཅོང་ལ་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སོ། །།།

ཅོང་ལ་ལྷོ་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་སྒྲིབ་པོ་ཆོས་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་གྲུ
ལྷུང་ཐེག་ཆེན་ཡོན་ཏན་དར་རྒྱས་གླིང་ནི། མདོ་སྨད་

བསྟན་པའི་མེས་པོ་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་ཡུལ་བྱང་ཕྱོགས་
ཀྱི་རྒྱུད་འདིར་སྐྱེ་འཁྲུངས། འཁྲུངས་ཡུལ་ཡི་གེ

རྣམས་སུ་མི་གསལ་ཡང་རེབ་སྐོང་དོན་རིན་ཉིན་ཡིན་ཟེར་མཁན་
སྤང་། གཞོན་ལྷོ་ནས་རབ་རྟུ་བྱུང་། དབུས་

སུ་སྟེ་ཐང་པ་བཀྲ་ཤིས་མེད་གོ་མོ་གསལ་ལ་ཕར་ཕྱིན་དང་བྱམས་
ཆོས། སྤར་ཐང་དུ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཅོམ་

ལྷན་རིགས་དཔལ་གྱི་བྱ་ཆེན་སྟོང་སྟོན་རིགས་པའི་མེད་གོ་ལས་རྣམ་
གསལ་གསལ་སྐྱོངས་མཛད། དེའི་ཆོ་རིགས་

པའི་དགག་སྒྲུབ་ཅུང་ཟད་འཆར་དཀའ་བར་བྱུང་ནས་ཞུ་ལུང་བྱོན།
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱོན་གྱི་བྱུང་དུ་

གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་ཞབས་ལ་ཁྲག་དོལ་གྱི་བར་དུ་སྐྱོར་བ་མཛད

པས་མཁུན་པའི་གྲོང་རྫོང་། དེ་ཀར་གྲ་སྒྲོར་

མཛད་དུས་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་ཆོག་ས་སུ་བགྲོ་གླིང་གནང་བ་ཁས་

སྤངས་ལེགས་པར་བེན་པས་ཤར་སྤྱོད་གས་པ་རིགས་

པའི་དཔའ་བོ་ཞེས་སྟོན་གྲགས་གྲིས་ཁྱབ་། སྤྲ་མ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བ་

ལ་འཛིགས་བྱེད་དབང་མོགས་ག་ཤེད་སྒྲོར་

རྩོགས་པར་གསན། མཆིམ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་རྩུང་དུ་མདོ་སྤྲུགས་

གྲི་ཆོས་མང་པོ་གསན་སྐབས་ཤིག་ཁྱོད་གྱི་

གནས་དང་གདུལ་བྱ་མདོ་སྤྲུག་ཡོད། ཁྱད་པར་བྱ་ཁྱུང་དང་

ཤ་སྤྱང་བཟེང་བ་གཉིས་སུ་དགོན་པ་ཐོབ། བཤད་

སྤྱབ་གང་འཕེལ་གྲིས། སྒོས་སུ་བྱ་ཁྱུང་དུ་སྤྱབ་པ་མཛོད།

སྒོ་བ་མ་མཁས་གྲུབ་མང་པོ་འོང་། འགྲན་ཆེན་དང་

བྲལ་བ་གཅིག་འབྱུང་། དེ་ལ་ངའི་མིང་འདི་ཐོགས་དང་བསྟན་པ་ལ་

ཕན་ཐོགས་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་ཞེས་ལུང་

བསྟན་པ་སྤྱུལ་པའི་གྲོགས་བཅ་ལས། རྟ་སྐྱོང་གི་ཚུ་མིག་རིང་མོ་
ལས་གཙང་དུ་སོང་བ་དང་། དེ་ནས་གནས་

དེར་འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཚུ་ལ་སོགས་མཐུན་ནམ་སྟམ་ཞེས་ཀྱན་མཁྱེན་སྒྲུ་
མ་གསུངས་ལ། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གདམས་

ངག་སྒྲོར་ལ་ཐུགས་རྩོལ་མཛད་སྐབས་ཀྱང་འཛིགས་བྱེད་དང་དངོས་
སུ་མཇལ་འདོད་ན་མདོ་སྒྲེད་དུ་སོང་།

གསུངས་ཀྱི་ཨ་མདོར་ཐེབས་ཏེ་ཤིང་ཀྱན་སྡེ་གསར་གྱི་མཁན་པོ་མཛད།
མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཚོས་དུ་མ་གསུངས།

དགོས་དབང་གིས་སྤྱིར་ཡང་དབུས་སུ་ཐེབས། ཡོ་བྱད་མང་དུ་བསྐྱམས་
པས་བདེ་བ་ཅན་དང་སྤྱིར་ཐང་སོགས་

ལ་བསྟེན་བཀུར་ཆུ་ཆེན་པོ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། ཡབ་
ཚོས་སྤྱིངས་སུ་རྟོགས་ལྡན་བསམ་གཏན་དཔལ་

བ་ལ་ནི་བྱེད་གསན། སྤྱི་བལ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྤྱི་ལ་བས་ནི་ལྷག་ལ་
དབང་ཐོབ་སྟེ་ཕྱག་ཆུ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་འཁྱུངས།

མདོ་སྨད་དུ་ཐེབས་ཏེ་སྤྱོད་མའི་བཀའ་བཞིན་ཐོག་མར་ཤ་སྤྱང
དགོན་བཏང་། བྱ་ཁྱུང་གི་གནས་ཚུལ་བར་མ་ཆུ

ཁར་བྱ་ཁྱུང་གི་བྲག་མཐོང་བའི་གོང་ཞིག་ཏུ་ཆན་མོ་བཞིན
མི་སྤྱག་པར་སྟོན་པ་ཞིག་གིས་གཡོག་མོ་ལ་ཐང་མ་བསྟུ

རན་འདུག་གོ། བྲག་བྱ་ཁྱུང་ནས་ཆར་བ་ཡོང་བ་སྤྱེབས་སོང་ཟེར།
ཆན་མོ་དེ་ལ་བྲག་བྱ་ཁྱུང་གང་ཡིན་དེས་

པས་ཆན་མོས་ཁོས་ཚུལ་གྱིས་ཅི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་གི་རེད་ཟེར
བསྐྱེད་པས་མཇུག་དང་བཅས་འབར་བཞིན་དུ་བསྟུན།

ཆན་མོ་དེ་ཁོ་གཉེར་ཅན་མའི་སྤྱུལ་བ་ཡིན། ས་འདུལ་དང་ངོ
སྟོན་ལྟན་གཅིག་མཇོད་ཅེས་གསུངས། དག

རྒྱུན་ལ། སེ་གྲུ་བྱ་ཁྱུང་དུ་རི་ཁོད་བཟུང་། སྤྱོད་མའི་ཁལ
གཟིགས་ཏེ་ལུང་བསྟན་གྱི་གནས་འདི་མིན་ཞེས་

བསྤྱུལ་བ་བཞིན་དགོན་གནས་འཚོལ་ཆེད་དགྲུ་རོང་བརྒྱུད་སྤྱང་རར་

བྱོན། དེར་ཆེན་མོ་ཞིག་གིས་བྱ་ཁྱུང་གི།

{ @188 } ཅིང་ཆུ་འི་ལྷོ་དང་མ་ཆུ་འི་བྱང་ཆུ་ད་བཞད་པ།

གནས་བསྟན། སྤང་རའི་གསེར་ཁངས་བཞེངས། བོན་བྱ་ཚོང་དུ་ཉེ།

ཚན་བྱད་མེད་ཅིག་ཡོད་པས་གསོལ།

ཚོགས་བྱངས། དྲུང་ལས་གྲིས་མནར་བ་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་དྲུང་མནན།

དང་མཚོད་རྟོན་བརྩེ་གསུམ་པས་དྲུང་མ།

ཆད། མོས་དུ་ཐུར་གྱི་བཞུགས་གདན་ཕུལ་བ་གསེར་གདུང་ནང་རྟོན།

དུ་བཞུགས་པ་ད་ལྟ་རྟོན་སྐལ་དུ་ལུས།

ཚོགས་སྐད་སྒྲུང། རྩུ་འཕྲུལ་གྲིས་ལྷ་བདུག་པར་མ་ཆུ་ལ་དར།

ལམ་སྒྲུལ་བྱ་བརྒྱུད་ས་པ་འདྲ་བ་སྐྱལ་ཏེ་ཐེབས་པའི།

གྲོང་མིང་ལ་དར་དང་། ལ་བརྒྱབ་པར་རྗེས་འབྲང་གྱི་ཆེན་ཞིག།

ཡོད་པ་ལུས་པས་གྱི་ཆེན་ལར་གྲགས། ཐོག།

མར་ཁྱུང་ལྟག་དུ་བཞུགས། བོན་པོ་རིར་བོན་དགོན་ཞིག་ཡོད་པའི།

གཙོ་བོ་དེས་སྒྱུན་རྒྱུ་བཞུགས་གདན

གྲིས་མཚན་དངོས་འབྲུལ་ཕྱུལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་ཉིད་ནས་ལྷམ
སོགས་གནང་བ་ཡུལ་འདོན་པའི་བཅར

གོ་ནས་མཐུ་རེས་བྱས། དང་པོ་ཅུང་ཟད་འཆུ་བ་ཉམས་ལྟ་བུ་ལ།
ཞིང་བའི་བཅུན་ཆུང་འདིས་སློབ་དཔོན

གྲིས་ལ་སྒྲིབ་པ་ཚུགས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་པས་འཕྲུལ་དུ་བོན
རྣམས་ནང་འཐོར། འགའ་ཞིག་རྩུབ་རིང་དུ

སོང་། ཁ་ཅིག་ལུང་ཕྱན་འགར་བསྐྱད་པས་ལུས་རིད་ཅིང་བསྐྱུལ
བསྐྱོད་མེད་པར་གྱི་བའི་སར་བོན་གྱིང་ནང

དུ་ཐོགས། ལན་ཅིག་དཔེ་ཁལ་བཀལ་བའི་རྩེའུ་ཞིག་ཡོད་པ་སློབ་བྱུང་
དུ་བོར་བ་བཅའ་ལ་བས་རྒྱབ་རིའི་འདབས

ནེའུ་གསེང་དང་ལྷོན་གིང་ཐོར་བ་ཡོད་སར་ཆུ་འཕྱུང་ནས་ཉལ
འདུག་པ་ཐབས་ཅི་བྱས་ཀྱང་མ་སློང་ཚུལ་ལུས

པས། རེད་ཚོ་འདུག་སྟོན་པ་ཡིན་འདུག་དེར་འགོ་གསུངས་ཏེ་གནས་
དེར་དགོན་པ་བཏབ། གྲུ་ཚོགས་

བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱལ་བ་ལ་ཕར་ཚད་ཀྱིས་ཐོག་བྲངས་བྱམས་ཚོས་
རྣམས་དང་། བརྟག་གཉིས་སྦྱོད་འཇུག་སོགས་ཀྱི་

བཤམ་པ་རྒྱ་ཆེན་མཛད། གྲུ་རྒྱལ་གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱི་ཕོ་
བྲང་ཆུ་མིག་གཉན་པོ་ཡོད་པའི་གསེང་གི་སྟེང་དུ་

གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་ཕྱིས་སུ་མགོན་ཁང་དུ་གྲགས། འཛིགས་
བྱེད་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་ཇོགས། མགོན་

པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་སོགས་ཚོས་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབ་བརྟན་བཞེངས་
པའི་བྱེད་སྐྱབས་ཀྱིས་སྟེ་འདིར་བཤམ་སྐྱབ་ཡུན་རིང་

དུ་གནས་པ་ཐུགས་བཞེད་ལྟར་བྱུང་། ཡི་དམ་དོ་ཇོ་འཛིགས་བྱེད་ལ་
སྐྱབ་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པས་མི་ལམ་དུ་

ཞལ་གཟིགས། མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སང་ཕོད་
ལུང་པ་འདིའི་མདར་འོང་ཞེས་རི་

ཞིག་ལ་མཇུག་མོ་བཅུགས། ཡི་དམ་གྱི་སྤྱུལ་པའི་སྤྱོད་བྱུང་བར
དགོངས་ནས་རྗེའི་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་བདུད

ཅི་རིལ་བུ། འཇམ་དབྱངས་རིལ་བུ། སྤྱང་མདུད་རྣམས་བསྐྱར། བྱེའུ
ཁྱད་པར་ཅན་འཁྱུངས་པ་ཡོད།

འཁྱུངས་མ་ཐག་རིལ་བུ་འདི་རྣམས་ཁོ་མ་དང་སྒྱུར་ཏེ་ཞལ་དུ
སྤོངས། སྤྱང་མདུད་འདི་ཐོགས། གྲིབ་ལ

འཛོམ་ཏེ་བཀྱར་སྒྲིད་དང་རིམ་གྱོ་ཆེར་གྱིས། ཞེས་ཏེ་གནས་མངགས་པ
ནམ་ལང་ཁར་འབྱོར་བར་སྤྱོད་འཁྱུངས་

པ་དང་དུས་འགྲིག་དེ་དུས་སྤྱོད་འབུམ་ཕུ་ཆུ་དཀར་རི་ཁོད་དུ
བཞུགས། རྗེའི་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་གདན

བྲངས་པར། བུ་ཆུང་འདི་ང་ལ་བྱིན་གསུངས་པས་འབུལ་བར་ཁས
སྤངས། རྗེ་དགྲུང་ལོ་གསུམ་པ་ལ་གནས་

ཡོན་ཤེས་ལྡན་དུ་ཀམ་རོ་པའི་རྩོ་རྩོ་ལས་དགེ་བསྟན་

བསྐྱབས། དགྲའ་ལོ་བཞི་བའི་དུས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་བྱ

ཆུང་འབྲུལ་བར་བྱོན་སྐབས་སྦྱོགས་འདི་འདྲ་ཞིག་ནས་རེད་ལ་སློབ
མ་ཅིག་འོང་བར་འདུག་པས་ལྟོས་གསུངས་པ།

བཞིན་བྱས་པས་སྐྱུ་ཀའི་གཞུང་དུ་མི་མང་དམག་འདྲ་བ་འོང
བའི་མཐོང་སྒྲུང་དང་། རི་མ་གྱིས་ཇེ་ཉུང་དུ་སོང་།

{ @189 } ཅོང་ཆུའི་ལྟོ་དང་མ་ཆུའི་བྱང་རྒྱུད་བཞད་པ།

བས་བཟང་སྒྲུང་ལ་སླེབ་ཆོམ་སྟག་ཞོན་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བས
གཅིག་སྟག་སྒྲུང་དང་། བྲལ་བས་སོ་བྱས་པའི་སྒྲུང་།

ལ་སོ་ཏི་ལ་སྒྲུང་དུ་གྲགས། དེ་ནས་བཟུང་སྐྱུ་རྒྱུང་དུ་བཅར་ཏེ
ཐོག་མར། བདེ་མཆོག་གྱི་རྩོད། འཁོར་།

ཆེན་། ཕྱི་མོ་སོགས་རྒྱུད་སྤེལ་གོང་འོག་དུ་མའི་དབང་གནང་། གསང་།
མཆོན་དོན་ཡོད་རྟོག་རྟེན་བཏགས། རབ་།

བྱུང་དང་དག་ཆུལ་བསྐྱབས། མཆོན་བྲལ་མའི་ལུང་བསྟན་དང་།

མཐུན་པར་གསོལ། འཇམ་དབྱངས་ཡབ་ཡུམ།

གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མཛད། ཉིན་གཅིག་ཕྱིར་
མོའི་རྣམ་པས་གཡེང་བ་ལ་འགྲམ་ལྷག་བཏང་།

ནས་སྒོར་བཏོན། རྗེས་སུ་གྲུ་བ་ཞིག་བཏྲར་མངགས་པར་རྒྱབ་རིའི་
ཕྱི་རྒྱབ་ལོགས་སུ་ཞལ་སྤྱོད་གྱིས་བཞུགས།

ཏེ་ཕྱག་གིས་ས་འབྲད་གྱིན་བཞུགས། རེ་ཞིག་ན་བཞེངས་ཏེ་
མང་པོ་བཏྲས་གྲལ་སྤྱི་ནང་ཁ་ཤས་ཡོད་པ།

བསྐྱིགས་ནས་ཕྱག་དབང་འཛིག་པའི་སྒྲངས་ཀ་གསུང་ཆེར་བསྐྱགས།
ཏེ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཕྱག་ཡུག་ཡུག་དང་།

དབུས་སུ་སྤྱི་ལ་དཀྲའ་གིས་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་འཆད་པའི་ཚུལ་མཛད་པ།
སོགས་ཆོས་མཛད་ཉིད་ལ་ཞུས་པས་རྟོན་འབྲེལ།

ལེགས་གསུང་སྤྱད་འབོད་པ་གནང་། བར་ཆད་སུང་བའི་ལྷ་འཁོར་
ཆེན། ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་འཇམ་

དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཅ་ན། ཆོ་ལྷ་ཆོ་དཔག་མེད་ཇོ་ཏ་རི། མཐུན

ཤྱེན་སྐྱབ་པའི་ལྷ་སྲས། མི་དང་མི་མ

ཡིན་པའི་གཞོད་པ་ལས་སྐྱོབ་ཅིང་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པའི་ལྷ་མགོན

པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་རྣམས་ངའི་ཡི་དམ་ཁྱོད་ལ་སྟེ་རབ

ཡིན་ཞེས་དབང་དང་རྗེས་གནང་སོགས་ཆོས་སྐྱོར་ཆ་ཚང་ཕྱག་

ལེན་བཅས་ཞིབ་པར་བསྐྱབ་སྟེ་བསྟེན་སྐྱབ་དང

གཏོར་མ་རེ་མ་ཆག་པ་གྲིས་གསུངས། བྲག་སྟེང་དུ་སྤྱིལ་བུ

བརྩིགས་པའི་ནང་དུ་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་བསྐྱབ་བཅུག

པས་སྤྱིལ་བུའི་རྩུའི་རྩེ་རྣམས་སུ་སྤྲུགས་དང་ཕྱག་མཆོན

གྲངས་མེད་པ་གྲུར་ཐེབས་པ་ལྷ་བུའི་གཟིགས་སྒྲིང་ཡབ

ཡུམ་གཉིས་ཀར་བྱང་། བཅུ་བདུན་པ་ལ་དབུས་སུ་ཐེབས་པའི་རྫོང་

བརྒྱུད་དོ་དམ་དང་ཐུགས་གཉེར་མཛད

ཚུལ་གྱི་ཞལ་གདམས་གནང་བས་རྗེས་ཀྱང་བཀའ་ངོན་ཆེ་བའི་བྲ

མ་གཅིག་ཏུ་མཛད། ཐེབས་ཁར་ལམ་ཡ་གི་ནས

ཕ་ཚལ་ལ་ལན་གསུམ་ལྟེན་གསུངས་པ་བྱུགས་བསྟེན་གནང་བས།

ཅུང་ཟད་མ་རངས་པའི་རྣམ་པས་བྱ་གཞོན་ལྟོ

གཅེས་པར་བསྐྱངས་ཀྱང་མཐར་བུས་ཕ་ཚལ་འདྲོར་རམ་གསུངས་ནས།

སྤྱི་ལ་བྱ་བྱ་གཡང་དུ་བསྐྱར་བ་འཇའ་

གྱུར་གྱིས་བར་སྒྲིབ་དུ་ཡུན་རིང་བཟུང་བ་སྤྱིས་དགོན་པར་སྤྱོད་

བྲངས་ཏེ་མཆོད་རྟེན་དང་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཤིང་།

ད་ལྟ་ཡང་དུས་ཆེན་རྣམས་སུ་འཇའ་གྱུར་འཆར་བར་གྲགས། མདོན་

མཁྱེན་ཐོགས་མེད་མངའ་། རྗེ་དབུས་

སུ་ཐེབས་རྗེས་སུ་ཡང་སྐྱུ་གསུང་བྱུགས་རྟེན་མང་པོ་གསར་དུ་

བཞེངས། སྐྱུ་འདའ་ཕར་ཉི་དུས་མཐུན་སྒྲིབ་དུ་

ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སི་ལ་སྟན་དང་མེ་ཏོག་སོགས་མཆོད་སྤྱིན་དུ་མས།

མཆོད་ཅིང་བྱང་སྤྱོད་པ་རྒྱ་སྤྱོད་གསུང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞིང་དུ་འབྱོན་པར་ནམ་མཁའ་ལས་སྐྱུ་མདོན་

སུམ་བྱུང་། རྩེ་འདི་ཉིད་གྱི་རྣམ་པར་

ཐར་བ་ཡོངས་གྲགས་རགས་རིམ་ལ། བྱ་ཁྱུང་མཁན་བྱུང་རྟ་གཏོང་
སློབ་ཟུང་ཆོས་དབྱིངས་གྱིས་བསྐྱིགས་པའི་

ཡི་གེ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་བཏུས་ཏེ་བཀོད། རྟེན་གདན་རབས་
གཉིས་པ་ཏུ་དབེན་གཞོན་རྒྱ་སང་གའི་

སློབ་མ་གཞོན་རྒྱ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཟེར་གྱིས་རྩེའི་རབ་བྱུང་དང་
དགོ་ཆུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་མཛད། རྟེན་གདན་རྩེ་སློབ་

གོས་རྒྱ་མཚོ། རྟེན་འགྲོན་དཀར་བཅུ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། འདི་
མཁས་གྲུབ་གཉིས་འཛོམས་དོན་རིན་

{ @190 } རྩེ་ཆུའི་སློབ་མ་ཆུའི་བྱང་ཆུབ་བཤད་པ།

པའི་སློབ་པར་གྲངས། རྒྱལ་བ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་བྱུགས་སྒྲུབ་
མདོ་སྐྱད་ལུག་པའི་སྐྱེ་བ་རུ་མ་གྱི། །ཨ་

འགྲོན་གསལ་པའི་སློབ་མེ་ཤར། །ཞེས་བསྐྱེད་གསལ་བཤེད་མཛད། དགོན་

པ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱེད་སྤྱོད། རོཾ

འཕྲུང་བ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཐབ། མཆོད་སྡོང་ས་འབྲུམ་ལ་གྲང
གསེར་ལྗེ་བས་བྱུགས་ཀྱི་སྤྱི་ལྷ་དང་། གཙུག་

ལག་ཁང་མང་དུ་བཞེད་སྤྱོད། གཙུང་བ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་ནམ
རྒྱ་མཚོ། རྟོ་བཟང་པོ་འོད་ཟེར། རྟོ་ཐར་

བ་བཟང་པོ་འཁྲུངས་ཡུལ་སྤྱོད་བྲག་གྲུ་ས་གསང་ཐུ། སྤྱོད་བྲག་པ
སྤྱོད་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་གྲུ་ས་གསང་ཐུ་ཉི་མ་ཐང་། རྟོ་

བྲམས་པ་གྲིང་པ་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་གྲུ་ས་རྩ་སྟོད། འདིས་རབ
བྲུང་བཅུ་བའི་ཆུ་ཐག་ལ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བུ་ལྟ

གྲུ་བཙུགས། རྟོ་སྤྱོད་མོ་ལིང་བ་བྲམས་པ་དར་རྒྱས་གྲུ་ས་ས་ར
སྟོད། རྟོ་ཐར་ས་ཁར་པ་དངོས་གྲུ་བ་རྒྱ་མཚོ་གྲུ་

ས་གསང་ཐུ་ཉི་མ་ཐང་། རྟོ་གཙུང་འགའ་ཁྲུང་བ་དགོ་འདུན་ཚུ་ལ
ཁྲིམས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་ཐོས་བསམ་གྲིང་

བདེ་འབྱོར་བ། ། གཙང་བ་དག་དབང་བསོད་ནམས་འདི་བེ་སེར་དུ་མི
སྒྲུང་། ། མེ་རོད་ཅེ་ཞོད་པ་འབྲས་

ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ་དབང་ལྷ་པའི་སློབ་མ་ཡིན། འབྲོང་ཅུ
སློབ་བཟང་གི་རི་མོ་ནག་པོ་སྐྱོར་གསུམ། མགོན་

དཀར་། དམག་ཟོར་མ། དྲུང་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བར་གཤམ་ར
སོགས་དངོས་འབྲལ་ཀྱང་སྔ་སྤྱིར་མང། ལྷལ་

ཉ་ཇེ་བཅུན་དམ་པ་སློབ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་སྤྱི་བྱ
མཁན་པོར་གདན་དྲངས་ཏེ་ཉིད་ནས་སློབ་དཔོན་ལྟ་བུ

མཛད་། ཇེ་བཅུན་དམ་པ་མཁན་རབས་སུ་མི་བཅི་ཡང་རྟ་ཁྲལ
ཡོངས་སློ་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་རིས་

ཆེ། ། གཙང་དབང་ལྷན་པ་དག་དབང་དོན་གྲུབ་བཀའ་སྤྱན་ཐོས་
བསམ་སྤྱིང་བདེ་འབྱོར་བ། ཐུར་ལ་བ་

ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱེ་བར་གཤམ། ། ཉོར་ག་ཀྱབ་འབྲས་དོན་
ཡོད་རྒྱལ་མཚན། རྩ་ལ་ནོ་མོན་ཉན་ཡང་

ཟེར། ཁྱིཚུལ་ཁྱིམས་དར་རྒྱས་རབ་བྱུང་གི་མཁའ་པོ་ཡིན། ། ལྷོ་
མེ་ཨ་ཇོ་བ་འབྲས་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་མཆོ།

དཔེ་རྒྱུ་ཞིག་ཏུ་ཨ་རིག་དམ་ཚོས་སྐུ་མཆོ་བའ་འདུག ། ། ། །
བསམ་སློམ་ཉན་སྟག་སྤྲུག་པ་འཛིན་ལས་སྐུ

མཆོད། རྟེན་འཛུགས་སྤྱོད་བཟང་རྒྱལ་མཆོད། ཉལ་ཉེ་བཅུན་
དམ་པའི་དབུ་སྤྲུལ་མཛད། གྲུ་ལྷུང་ནོ།

མོན་ཉན་ཟེང་། རྟེན་མཛོད་པ་འབྲས་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་མཚན། ཉན་ཉ་ཇེ
བཅུན་དམ་པ་འི་དབུ་སྒྲ་མཛད། བྱ་ལྷུང་ནོ།

ཡོད་ཀྱང་རྣམ་ཐར་མི་གསལ། ། རྫོམ་ཀའར་བ་འབྲས་སྤྱ་འབྲས་
དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ་མཁས་གྲགས་ཅན་ཡིན།

འདུག་འདུག་ཆུ་འཕུག་དང་། བག་ཤིས་སྒོ་མང་གསལ་བཞེངས།
༥ གཙོ་བོ་དང་གཞོན་པ་ལྟ་བུ།

གྲུ་ས་བགྲས་ལྷན་ཐོས་བསམ་གླིང་བྲང་མོ་ཆེ་བ། ། ཞིང་།

སྐྱོད་གྲགས་པ་བཟ་ཤིས་ཅོད་ཁའི་ཀྱང་ཀྱར་འཁྱུངས།

ལྷོན་གྲུབ་ཀྱི་མཆོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། བཤེས་གཉེན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་
མཆོ་བསྟོན། སར་ཚད་དབུ་གསུམ་ལ་སྦྱངས།

མདོ་སྨད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཕལ་ཆེར་དུ་གྲྲ་སྐྱོར་མཛད། དབུས་སུ་
ཐེབས། འབྲས་སྦྱངས་སྒོ་མང་དུ་པའི་ལྷ་ལ

སྦྱངས་ཏེ་པམ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་ལ་བསྟོན་ཇོགས་དང་ཆོས་བཀའ་ཅི་
རིགས་ནོད། མདོ་སྨད་དུ་ཐེབས་ཏེ་སྐྱེ་འབྱུངས་

ཁྱི་དང་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་ཡོས་ལ་འདི་གའི་ཁྱིར་
ཐེབས་ཏེ་འཆད་ཉན་འཕེལ། གོས་སྐྱེ་ཆེན་མོ་དང་

འདུ་ཁང་དབུས་འཕུག་སྤྱ་བྱང་སྐྱོར་གསར་བཟོ། བདག་འཇུག་སོགས་
གསར་འཇུགས་བཅས་ལོ་བཅོ་ལྔའི་

རིང་དགོན་པ་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུངས། དབུས་ཐེབས་ལན་གཉིས་
པའི་ཐོག་རྒྱལ་དབང་ལྡུལ། སྡེ་སྤྱིད་

{0191} ཅོང་ཆུ་འོ་ལྷོ་དང་མ་ཆུ་འོ་བྱང་རྒྱུད་པ་འད་པ།

སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་བཅས་ལ་འབྲུལ་མཛད་ལེགས། གཞུང་གིས་ལས
ཐམ་སོགས་གནང་སྟེ་བྱ་ཁུང་གི་སྤྱི་སྤྱོད་མཁུ་

པོར་བསྐྱོས། ཏུ་ལའི་རྩལ་ཐའི་ཇིས་དགོན་པར་མགོ་འདོན་གྱི་བདག་
ཀྱིས། རྒྱ་ཆུ་འོ་ཐོག་ཆུ་དཀར་འི་

ཁོད་དུ་འདས་རྟགས་བཟང་བཟླ་ཞེས། རྟེན་མཚོ་སྤྱོད་པ་ཁྱུ་ [~RAA]
ནང་བཞུགས་གྱི་ཇོ་བོ་འཇམ་དཔལ་

རྟེན་པའི་དངས། རྟེན་གཙང་མཚོ་འོ་ནང་སྤྱོད་པ་ཐའི་བྱེས་བསམ་སྤྱོད་པའི་
ཞེས་རྒྱ་མཚོ་འཇམ་དཀར་ཆུ་ལ་ཁྱེས་པའི་

ཁྱེས་པའི་དངས་མཚོ་ག་ལྟར་གྱི་ཁྱེས་པའི་པའི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་
པའི་སྤྱི་ལ་ལ་ཁྱེས་པའི་པའི་ལོ་རྒྱུག་ཅི་མ་

བཞུགས་པའི་གདན་ས་བཞག་ནས་རེ་གཅིག་པ་ལ་ག་ཞེས། རྟེན་པའི་
ཅུ་བའི་བྱེས་སྤྱོད་བཟང་ཆོས་

དབྱངས་ཚུང་དུས་གྲུབ་ཐོབ་ཞིག་པོ་རྒྱུ་ལྟར་ཐུམ་གྱི་སྒྲིབ་གསལ་
བར་དྲན། སྐྱེ་བཅའ་དུས་གོ་དཔུས་བཏུམས་པ་

དང་དབྱའི་དགྱིལ་དུ་འབྱར་བོ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་། ཡལ་གྱི་མི་ལམ་
དུ་ཚུ་ཆེན་ཞིག་གི་ཟམ་པར་འགོ་བ་ལ་ཟམ་སྒྲེ

གཉིས་སུ་རྒྱལ་མཚན་ཆེན་པོ་རེ་འདུག་པ་མིས་ཏེ་རྩེ་སྐྱེ་མཆེད་
འཁྲུངས་ཏུགས་སུ་བྱིས་སུ་ཤེས། རབ་བྱུང་བཅུ་

གཉིས་པའི་ཤིང་ཁྱིལ་ཁྱིམ་ཐེབས། བློ་སྒྲུགས་འགས་ལོག་སྒྲུབ་
བྱས་པར། ཐོ་རངས་ཤིག་གཟིགས་སྒྲུབ་

ལ། གཙོ་བོ་དེའི་ཁང་ཐང་གི་ནམ་མཁར་རྩ་རྒྱལ་མཆེད་འགུ་
བཀའ་སྟེ་གཟུགས་ཡོད་པ་བྱུང་བའི་ཉེན་གྲུང་

ཁོའི་ཁ་ནས་ཁྲག་ཕྲོག་པོ་གཉིས་སྐྱེ་གསེ་ཤི་གཞན་འགའ་རེ་
རྟེན་བཅུགས། འགའ་རེ་གྲུམ། ལ་ལས་འགྲོད་

ཚངས་ཞུས། འཕྲལ་འཁོར་དང་ཏིང་རེ་འཛིན་ལ་དབང་འགྲོར་ཏེ་
ལས་བཞི་གྲུབ། འོག་སུམ་ཙམ་ནས་

གདན་ས་བཞག་སྟེ་རྟ་གདོང་དཀར་པོའི་རི་ཁྲོད་གསར་འཛུགས་དང
གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་བཅས་བཞེངས། ཚོས

ཐེ་དོན་རིན་པའི་རྣམ་ཐར་སོགས་བཀའ་རྩོམ་པོ་ཏྲ་གཅིག་ཡོད་པའི་དཔེ
བྲག་ཉི་ལྷག་མཛོད་ཁང་པར་ཡོད་སྟངས།

ཨང་དཀར་ཞབས་བྲུང་གིས། སྟིང་རྩེའི་མཐུ་ལས་འདབ་ཆགས
ཀྱང་། །སྐྱེ་ལུས་དག་ལ་ཚད་འཆང་བ། །

གྲུབ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཚོས་དབྱིངས་ཞེས་བསྟར་གས། །སྐྱེ་ཆོ་རིང་
ཞིང་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེ། ཁྱད་གོ་དཔོན་སྟོབ།

སྟག་ཚང་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞབས་ལ་གདུགས་འདུག ། རྩེ་
ལོ་སྟེ་ལ་སྐྱེ་སྟོ་བཟང་བསམ་འགྲུབ་

འཁྲུངས་ས་གཙང་རྒྱ་མཁར། ཡུམ་ལས་འཁྲུངས་དུས་གྲོད་འདྲ
བའི་མེར་མེར་ཞིག་བཅས་པ་ཐང་དུ་

འཕངས། ། བྱ་རོག་གཉིས་ཀྱིས་བསྟར་འདུག་པ་བཞུགས་པས་བྱིས་པ་

ཞིག་ཡིན་འདུག་ཟེ་བཅུན་རྩ་ལོའི་སྒྲི

བར་གྲགས། །བཀྲས་ལྷན་ཐོས་བསམ་གླིང་དུ་བཞུགས། །པཎ་ཆེན་སྒྲོ་
བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྲུགས་ཅིས་ཆེ

བའི་སྒྲོ་བ་ཡིན། ཞི་དུ་ལ་གྱི་ཀྱན་སྒྱུད་ལེགས་པས་མཐོང་བ་ཅེས་
ཀྱིས་དང་བ་འདྲེན། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་

པའི་མེ་བྱི་ལ་འདྲི་ཀའི་ཁྲིར་ཐེབས། ལོ་བཅུ་འི་རིང་ལ་གདན་ས་
བསྐྱུངས། བྱམས་ཁང་། གསེར་གདུང་

སྟེང་ཞོད། ལྷ་བྱང་དུ་འདུ་ཁང་སྟེང་ཞོད། ཆོས་གྲུའི་སྒྲོར་
རྒྱུ་ས་དང་། གཞན་ཡང་སྒྲོན་སྒྲུའི་ཕོ་བྱང་། བཅུ་

གཅིག་ཞུ་ལ། ཇོ་བོ་ ཆོས་ཟེ་དོན་རིན་པོ་ཆེ། ཟེ་འི་སྒྲོ་སོགས་གསུམ་
བཞེངས་གྲངས་མང་། ས་བྱི་ལོར་

ག་ཤེགས་། ། རྟོ་བྱིན་མེར་བྲེས་བསམ་སྒྲོ་བ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་ས་
སྒྲུང་ལ་ཁྲིར་ཐེབས། ཟེ་འི་གོས་སྒྲོ་ཟེ་བཅུན་

དམ་པའི་ཕྱག་ནས་མ་གདན་དྲངས། བདེ་ཡངས་སུ་དགོན་བཏབ་པ།
འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་། སྐྱེ་འབྲུམ་རྒྱུད་ཁྲིར།

ཡང་བཞུགས། ༎ྟ མཁས་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོ་གྲགས་ཆེན་དུ་གྲགས་པ་སྟོ་
བཟང་བཟླ་ཤིས། ༎ྟ མཆོ་སྡོན་པ་ཁུ་ར།

{ 0192 } རྩོམ་ཆུང་ལྟོ་དང་མ་ཆུང་ལྟོ་བྱུང་རྒྱུད་བཞད་པ།

ཞབས་དྲུང་འབྲས་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། འདི་ལ་དག་དབང་བསྟན་
འཛིན་དང་དག་དབང་རྒྱལ་མཚན་ཟེར་བ་ཡང་

སྒྲུང་༎ ༎ྟ རོང་བོའི་རྩ་བ་རྒྱུ་ནི་གཞོན་པ་མེར་བྱས་སྟོ་བཟང་
བཟླ་ཤིས་གྲུབ་ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་པའི་གཙུང་པོ་

ཡིན༎ ༎ྟ རྒྱུད་སྒྲིད་དགོ་བ་ཤེས་དག་དབང་ནོར་བུ་རོང་བོའི་རྩ་བར་
ཡབ་གྲུ་རུ་རྒྱབས། ཡུམ་རྒྱུ་ཟེའི་སྲས་སུ་

འཁྲུངས༎ རྒྱལ་བ་སྐལ་བཟང་བའི་རྣམ་ཐར་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དར་
རྒྱས་གསུང་སྒྲུང་༎ བྱ་ཁྲུང་དུ་ཆོས་འགྲིམས།

དང་བཅུ་བདུན་པ་ལ་དབུས་སུ་བྱོན། སེར་བྱེས་སུ་སློབ་གཉེར་དང་
ཉེར་ལྗེ་པ་ལ་གླིང་བསེ། ཉེར་བརྒྱད་

པ་ལ་ལྷ་སའི་མཚན་བཏགས་བྱང་། པོ་ཏི་ལྗེ་དང་གསེར་འབྲེང་
ཚང་མ་བུགས་འཛིན་མཛད། རྒྱུད་སྦྲད་

དུ་ཕེབས། རྒྱགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཐོན། རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས། བར་སྐབས་
མགོན་ཁང་གི་རྟོན་རྣམས་ལ་

ཉམས་ཞིག་བྱང་བ་གཉན་ཆེ་བས་ཞིག་གསེས་མ་རྣམས་པའི་འཆུབ་
དང་། སྲིང་ན་ཁ་ཞུགས་ཀྱིས་མཁན་ཐོག་ལྗེ་

ཅམ་ཁྲི་ཁ་ནས་གྲོངས། གདན་སར་རྒྱུད་པ་ལ་འཆོར་སྤང་ཡོད་པ་
ལྟ་བུའི་སྐབས། འདི་པ་མཁན་པོར་བསྐྱོས་

པ་མེ་སྤྱེལ་ལོར་ཁྲིར་བཞུགས། པཎ་ཆེན་སློབ་བཟང་ཡེ་ཤེས། ལ་མོ་
གནས་ཚུང་སོགས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ལྟར་

བྲག་དཀར་རྒྱགས་རམས་པས་སྲི་མཚན་དང་། རྒྱལ་བ་སྐལ་བཟང་
རྒྱ་མཚོ་སྐུ་འབྱུང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་ཞུས་

པས་མགོན་ཁང་ཞིག་གསེས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཨ་གྲུ་ནང་སོ
དང་ཁོང་མཆོད་ཡོན་གྱིས་ཞིག་གསེས་

མཛད་པ་སོགས་གྱིས་སྲི་རྒྱ་ཆད། སེར་བྱེས་ལྟར་གྱི་གྲིང་
བསྐྱེད་ཀྱང་བཅུ་འི་མིང་བཏགས་དང་བཞི་པ་འི་

སྒོན་ལམ་གསར་འཛུགས་ལ་རྟིང་གཞོན་གྱི་བཀའ་ཞུགས་པ་ཆེན་སྒོ
བཟང་ཡེ་ཤེས་དང་། རྒྱལ་བ་སྐལ་བཟང་

རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ལ་ཞུས། བདེ་བ་ཁང་ལྟ་ཁང་རྟེན་བཅས་གསར་
བཞེངས། གདན་སར་ལོ་དྲུག་ཙམ་བཞུགས།

ཉལ་ཉ་ནས་བཀའ་འགྱུར་གདན་དྲངས། བདེ་ཡངས་སུ་བྱུང་བཞུགས་ངོས་
དགྲུང་ལོ་བདུན་བཅུ་འི་ནང་ཞི་བར་

ག་ཤེགས་༥ གདུང་གི་ཞུན་ཐིག་ལ་འཇམ་དབྱངས་གྱི་སྒྲུ་ཐེབས་པ་ནང་
བཞུགས་གྱི་མཆོན་རྟེན་གསེར་གདུང་

ཁང་ན་བཞུགས། རྒྱ་རོང་པོའི་མཆོར་ཕུག་འོན་རྒྱ་བཅག་དབང་

ཚོས་གྲགས་བྱ་ལྷུང་དུ་གཞུང་གསར་བར

དང་། དེ་འཕྲོས་མེད་བྱེས་སུ་སྤྱངས། སློན་རམས་པ་མཛད། ཕྱིས

སློན་དང་གསལ་མཁས། རྩལ་སྤྱང

ལོར་ཁྱིམ་ཐོབས། རྒྱ་ཡོང་མཚོ་སྤྱོད་དུས་འཁྲུགས་སྐབས་ཀྱང་གྲ་

དཔོན་སློབ་རྣམས་འདོད་ཚུང་ཚུག་ཤེས་ཀྱི་ཚད་དུ

འཁྲོལ་བ་དང་བཞུགས་ཚུགས་པས་སློན་མ་བྱུང་། འཆད་ཉན་དང

ཕྱིས་ཀྱང་བསྐྱབ། སྤྱིགས་མ་དང་ཕྱིས

སོགས་འགའ་ཡེ་བརྩམས། ཤིང་སྤྱུལ་ལོར་མཚོར་མེ་ཆེར་བྱུང་བཞུགས་

ཀྱིས་སྤྱོད་ཆོམ་ཐར་ཕྱིག་། ལྟ་བུ་ཟེན

མེར་བྱེས་བསམ་སྤྱོད་པ་དག་དབང་བསྟན་པ་ཟེན་འཛིན་གསུང་རྒྱུད་དུ

ཚུ་ཕག་ལོར་འཁྲུངས། སྤྱི་འབྲུམ་དུ་བསྐྱས

གྲ་དང་། མེར་བྱེས་སུ་གཞུང་ལ་སྤྱངས། དཀའ་བཅུ་འི་མཚན་བཏགས་

མཛད། སྤྱི་བཀའ་བའི་ཞབས་ལ

གདུགས་ཀྱི་ཨ་མ་དེའི་དཔེ་ན་གནས་མེད་གོ་རྫོང་དུ་ལམ་རིམ་ཉ་མས་བཞེས་
གནང་། སྐྱེ་འབྲུམ་ཁྲིར་ཡང་

བཞུགས་ཀྱི་རེ་བཞི་བམེ་སྟག་ལ་ག་ཞེགས། རྒྱུ་དག་དབང་རྒྱ་མཚོ་
གཙན་ཚའི་གོང་ཡུར་ཡབ་དགོན་མཚོག

སྐྱབས་ཀྱི་ཡུམ་སྙིང་མོ་སྐྱིད་གྱི་སྐས་སུ་འབྲུག་ལོར་འཁྲུངས། བྱ
ཁྱེད་དུ་བསྐྱུས་གྲོ་རྟགས་དང་། ཉེར

བརྒྱད་པ་ལ་དབྲུས་སུ་བྱོན། སེར་བྱེས་སུ་བྱུགས་གཉེར། སྤྱིར་བཟེ
མཚན་བཏགས། མདོ་སྐད་དུ་བྱོན

{ @193 } རྩོམ་ཆུང་འཛིན་ཆུང་འཛིན་བྱང་རྒྱུད་བཞད་པ།

ནས་གཞིས་དགོན་རྟ་གདོང་དཀར་པོར་བཞུགས། ཉོར་གོ་ཨ་མུན་གྱིས་
བསྐྱོས་པ་བཞིན་ཕྱགས་ཁྲི་ལོར་ཁྲིར་

བཞུགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་གོང་འཕེལ་དང་། འདྲུ་ཁང་གི་ཡོ་བསྐང་། ཀྱན་
མཁུན་སྐྱེ་འཕེང་བར་མ་དང་།

ཁྱིའག་དབང་སྒྲིབ་གྲགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱབས་བརྗོད་ཆེ། ཐུན
བཞི་ཆག་མེད་ཀྱིས་ཐུག་འཕྲིང་བཅུ་གསུམ་ཅིམ།

ལ་གྲངས་གསོག་གི་ཞལ་འདོན་ལ་ཞིན་ཏུ་འགྲུས། རྟོན་གསུམ་པ་ལ
ག་ཞེགས། རྟོ་བདེ་ཁང་པ་སློ་བཟང་

རབ་བརྟན། སྐྱེས་རིའི་གསེར་ཁང་རི་ཁྲོད་དང་ཉེ་བའི་འདབས།
ཆོར་ཐུག་ཏུ་ཡབ་གནམ་ལྷ་འབུམ་དང་། ཡུམ་

པ་རྒྱ་མཚོའི་སྐས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མཇུག་ཆུ་ཕག་ལ།
འཁྲུངས། དགྲུང་ལོ་བཅུ་པ་ལ་སྒྲོམ་ཆེན་དགོ།

འདུན་བདེ་ལེགས་པའི་རྩེད་རབ་ཏུ་བྱུང་། བཅུ་བཞི་པ་མེ་བྱིན་ལ།
བྱ་ཁྲུང་ཆོས་གྲུང་ཞུགས། མཁས་གྲུབ་

རྩ་ལོ་པ་ལ་བརྩི་བཞག་གསན། བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་སྐྱེ་འབུམ་དུ་དམ།
བཅའ་བཞག་ཉེར་གཅིག་ཐོག་དབུས་སུ།

ཕེབས། སེར་བྱེས་གྲུ་ཚོང་དུ་བསམ་སློ་དགོ་བ་ཞེས་ཨ་ཀ་ངག་
དབང་བརྩོན་འགྲུས་དགོ་ཆོན་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་དབུ།

ཕར་འདྲེལ་མཛོད་ཐམས་ཅད་སྒྱུར་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གླིང་བསྐྱེད་
མཚན་བཀྲ་གསལ་དང་། ཉེར་དགྲུབ་ལ་ཟེ

སྒྲུབ་ཁང་པར་བསྐྱེད་ཚོགས་ཁུལ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷུང་གི་ཁྱིད་
གསལ། སོ་གཉིས་པ་ལ་རྒྱུད་སྒྲུབ་དུ

ཐེབས། མཁའ་མེད་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས་པ་ལ་འགྲེལ་བ་བཞི་སྒྲགས་
ཀྱི་བཤའ་ལྷུང་སོགས་དང་། གཞན་

ཡང་པཌ་ཆེན་གྱོ་བཟང་ཡེ་ཤེས། བླ་མ་བྲམས་པ་རིན་པོ་ཆེ།
བཅོད་པ་བཟང་པོ། སེར་པའྲི་ཏ། བྲག་

དཀར་སྒྲགས་རམས་པ་སོགས་བསྐྱེད་ཏེ་གསལ་པ་རྒྱ་ཆེ། ཁྱུད་པར་
གྲུར་སྒྲོན་དུ་ཡུན་རིང་བཞུགས། རུ་ཁོ

ཚང་། ལྷ་རི་ཚང་། ཁོང་གསུམ་གྱིས་དོ་ཟླ་འཆང་དོན་ཡོད་
མཁས་གྲུབ་པ་ལ་འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་ཚོགས་

སོགས་ཟབ་ཁྱིད་མང་པོ་ཁུལ། སོ་ལྷ་པ་ལ་རང་ཡུལ་དུ་ཐེབས།

བྱ་ཁྱུང་དུ་དམ་བཅའ་བཞག་དེའི་བྱི་ལོ་རི་

ཁོད་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཕེལ་གླིང་དུ་སྐྱབས་པ་མཛད། ལྷ་བཅུ་བ
ཚུ་བྱི་ལ་བྱ་ཁྱུང་ཁྱིམ་བཞུགས། ལྷགས་བྱའི་

བར་ལོ་ངོ་མཐོང་བཅུའི་རིང་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཞུགས་ལུང
སོགས་སྤྱི་ཆོས་སྒྲིབ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཕེབས། མཛོད་

ཀྱི་བཙི་བཞག་དང་དུག་པའི་སློན་ལམ། སློན་ལམ་རབ་འབྱམས་
པའི་མིང་བཏགས་རྣམས་གསར་འཛུགས།

འཆད་ཉྑལ་ལེགས་པས་དཀར་རམས་གང་བཟང་ཐོན། གསེར་གདུང་རིན་པོ་
ཆེར་གྲང་གསེར་ལྗེབས་བྱུགས་

དང་སྒོ་ཁྱིམ་ངོས་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ཕྱ་རྒྱུ། བར
དུ་དེ་ལ་དཀར་ལས་གྲུབ་པའི་ཆོས་མཛོད་རིན་པོ་

ཆེའི་སྒྲ་བརྒྱན་ཁྱིམ་བཅས་བཞེངས། གསེར་ཆབ་དང་སྒོ་རྒྱུན་
ལས་མགོ་རྩོམ་ཉྑལ་མཛོད་སྒྲོང་གཟི་བྱེད་རྒྱུས་

ཤིང་བདུད་ཚི་བབས། བདེ་བ་ཁང་སོགས་ལྟ་ཁང་བཅུ་ཉེན
བཞེན་པ་མང་པོ་ལ་ཞིག་གསེས་དང་། རྒྱུད

ཁང་གསལ་བཞེངས་སོགས་ཕུག་རྒྱུ་ཆེ། ཁྱི་བྱར་ནས་ཀྱང
ཉེན་བཞེངས་དང་གྲ་ཚང་ལ་བསྟེན་བཀྱར་མང

དུ་ཞུས། ལུང་སྒྱུ་རོལ་བའི་དོན་བྱ་ལྟར་དུ་ཕེབས་པར
ཆོས་འབྲེལ་དང་། མི་ཉལ་གོང་མ་སློ་བཟང་དར

རྒྱས་ལ་དོར་སྒེང་ཡོངས་རྫོགས་གསལ། འདུལ་བའི་དུས་ཚོགས་དང
དབུ་མའི་རིང་སོང་གི་བཤམ་པ། སློ

སློང་སྒྲོར་སོགས་གསུང་ཚུ་མ་པོ་ཏ་གཅིག་གའོང་འཇུག་སློ་བཟང་དུ
བཞུགས། ཡ་གྲོ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྒྲེ

བར་ལུང་གིས་ཟིན། དགྲུང་ལོ་གྲ་བཞི་བཞུགས། རྣམ་ཐར་རེབ་ཅ
སྟོད་མའི་རེབ་དག་སློ་བཟང་དག་དབང

{ @194 } ཚིང་ཆུ་འོ་ལྟོ་དང་མ་ཆུ་འོ་བྱང་རྒྱུད་བཤམ་པ།

སྒོ་གསལ་སོགས་གྱིས་ལྷན་ཏེ་དཀར་བཅུ་སྒོ་བཟང་དོན་ལྡན་གྱིས་
བརྩམས་པ་སྟེང་། རྟེན་གྲུབ་དབང་དོན་གྲུབ་

ནི་མདོ་བམར་ནང་དུ་ཡབ་དཔོན་པོ་ཆོ་མཁར་དང་། ཡུམ་འཇར་མོ་འི་
སྐུ་སྲུ་འཁྲུངས། བྱ་ཁྲུང་དང་སེར་

བྱེས་སྲུ་སྒྲི་ཡོན་སྒྲུངས། ལྟ་རམས་པ་མཛད་དེ་སྒྲིད་རྒྱུ་དུ་
ཐེབས། ཁྲི་དག་དབང་མཆོག་ལྡན་སོགས་བསྟེན་

ཏེ་གསལ་བྱ་ཆེ། རྒྱ་ཁྲི་ལོར་ཁྲིར་ཐེབས། གསེར་གདུང་ཆུང་བ་
ལ་ཞིག་གསོས་མཛད། ཁྲི་དག་དབང་

མཆོག་ལྡན་གྱིས་གསེར་གདུང་ལ་གོས་བཟང་བསྒྲིགས་གྱི་ན་བཟང་དང་
གང་གསེར་ལྗེ་བས་བྱུགས་སོགས་བཀྱར་སྟེ།

མཛད་ཅིང་། ཁྲུང་པར་རྒྱ་ཐིབས་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ལྷ་རྒྱུ་བས་ཆེ་བ་
བསྒྲིག་བཞེད་གྱི་གསུང་གླེང་ཡོད་པར་བརྟེན་ནི།

འདི་པ་དཔོན་པོ་རབ་འབྱུངས་པ་གཙང་བ་མཁན་ཟུར་སྒོ་བཟང་རབ་
བརྟན་སོགས་གྱིས་བསྒྲུལ་མ་ལྷན་པ་བཞིན་

རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་འབྲུག་ལོར་སྐྱེ་གདུང་ལྷ་ཁང་སྟེང
དུ་རྒྱ་ཕིབས་གསར་བཞེངས་མཛད། མཆོ་སྡོན་

དཔོན་ཁག་མང་པོས་མཆོད་གནས་སུ་བསྐྱར་ཞིང་། ཆིང་མང་དོཾ
ཕ་ལམ་གྱི་སྐྱེ་བསྐྱུང་མཛད། དོན་

བདུན་པ་ལ་ག་ཞེགས། ༎ དཔལ་ཚོས་མཁན་པོ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སམ
ངག་དབང་མཁས་བྲུ་བ་རྒྱ་མཚོ། གཙན་

ཆོའི་རི་ལམ་དུ་ཨ་ཀུའི་རིགས་ལས་ཡབ་དོཾ་ཆོ་བརྟན། དུམ
སྐོལ་མ་སྐྱིད་གྱི་སྐས་སུ་ཁྱུགས་ཡོས་ལོར་འཁྲུངས།

ཁྲིང་ག་དབང་མཆོག་ལྟན་གྱིས་རང་གི་ཁྱུ་བོའི་སྐུ་ལ་སྐྱུར་ངོས
བཟུང་། བྱ་ཁྱུང་དང་མེར་བྱེས། སྐྱུངས་པ་དང་

གྲིང་བསྐེ་མཛད། རྒྱལ་བ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོད་དང་ཁྲི་ཆེན་
ལས་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཞིང་བཀའ་ལྟར་དཔལ་

ཆོས་མཁན་ས་ལོ་བདུན་བསྐྱུངས། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རྒྱ་ཕིབས་

སྐྱེལ་བར་བཏང་སྐབས་གཞུང་ནས་མཁན་པོའི

ཆོལ་གནང་། བྱ་ཁྱེད་ནས་གདན་སའི་སྙན་འབུལ་ཞུས་པར་ཐུགས་
དགུས་ཏེ་ས་འབྲུག་ལ་ཁྲིར་ཐེབས། ས་སྤྱལ་

ལོར་ལྷང་སྐྱེལ་བའི་དོན་མེད་བྱ་ཁྱེད་དུ་གདན་བྲངས། ཆོགས་
ཆེན་གྱིས་ཆོས་འབྲེལ་ཞུས། འཆད་ཉན་སོགས་

འཛིན་སྐྱོང་ལེགས། རེ་བཞི་བ་ཤིང་རྟ་ལ་གཤེགས། ། ཅ་བ་ཆེ
བ་སློབ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་མཆོན། ཡབ་མགོན་པོ་

ཆོ་བརྟན། ཡུམ་མཆོ་མོ། ཐུགས་འབྲུག་ལ་འཁྱུངས། རྩེད་དུས་གྲུབ་
ཆེན་སློབ་བཟང་དབྱིངས་ཆོས་གདོང་

དེ་ཅེར་ལྗོངས་རྒྱུར་ཐེབས་པའི་བྱུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། བྱ
ཁྱེད་དུ་ཟུར་བཀོལ་ཡན་ཆད་སྤྱངས། བཅུ་གསུམ་

པ་ཆུ་འབྲུག་ལ་དབུས་སུ་ཐེབས། སེར་བྱེས་སུ་སློབ་གཉེར་དང་གྲིང་
བསྐྱེ། ལྷ་རམས་པ་མཛད། ལྷན་

རྒྱུད་དུ་ཐེབས། རྒྱལ་བ་ཡབ་སྐུ་མེད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ། སྤྱོད་པ་བྱམས་
པ་སོགས་བསྟོན། བྱ་ལྷུང་དུ་རྒྱུད་པ།

གསར་འཛུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱོད་དཔོན་ལོ་བཅུ་གཉིས་མཛད། འཆད་ཉན་
སྤྱོད་མཆོད་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ལ་བཏོད།

ཟང་ཟེང་གི་ཕྱག་རྒྱུ་ཁྱེད་ཀྱི་དམ་པ་དེས་རྒྱུ་ལྷུང་གི་
བཞུགས་པ་སོགས་གསུང་རྒྱུ་ལྷུང་ལ་འགྲུབ་པ་རྒྱུ་ལྷུང་། རེ་

གཅིག་པ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཐེབས་ཏེ་ལོ་བཅུ་གསུམ་བཞུགས། ལམ་རིམ་དང་སྤྱོད་
རབས་སོགས་ཀྱི་བཞུགས་པ་དབང་པ། དབང་

རྒྱུ་ལྷུང་གི་སོགས་བཞུགས་པ་ལྷུང་གི་འདོད་གཞན་ཉན་རེར་བདེ་གསལ་
འཛིགས་གསུམ་ཆག་མེད། བསྟོད་

ཆེན་བཞི། རྒྱུ་ལྷུང་གི་ཐེབས་པ་རིང་ཞུ་འདོད། བསྟོད་སྟོང་ཅི་
འགོ་དང་རྒྱུ་ལྷུང་མཛེས་སྤྱོད་བསྟོད་པ་རེ་ཕྱག་

པར་ཆག་མེད་སོགས་རྒྱུ་ལྷུང་ཐེབས་པ་ལྷུང་གི་དབང་པ་དམ་པ་
དགོས་པ། པམ་ཆེན་གོང་མར་བྱ།

ཁྱེད་ལ་བཀའ་ཞུ་གུ་ལ། བྱ་དྲུག་པ་ལ་ག་ཞེས། སྤྱུ་ལ་སྤྱུ་རང་
གཞིས་སུ་འཁྱུངས། རྒྱུ་བཟང་རིན་པོ་

{ @195 } རྩོམ་ཆུང་ལྟོ་དང་མ་ཆུང་ལྟོ་བྱང་ཆུང་བཤད་པ།

ཆེ་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱག་བྱ་ཁྱེད་དུ་ཐེབས་སྐྱབས།
ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་འི་ནང་དུ། ངས་དྲོར་བྲི་ལ་ཞིག་

འདྲིར་བཞག་ཡོད་གསུངས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཞིག་གི་ཕྱག་མཆོན་པད་
སྤོང་ལས་དྲོར་བྲི་ལ་ཞིག་བྱངས། དེ་སྤར་ཆོས་

རྩོམ་ཆུང་ལྟོ་དང་མ་ཆུང་ལྟོ་བྱང་ཆུང་བཤད་པ།
སྤྱུ་ལ་དགོན་པ་ནས་ཀྱུན་རིག་གི་དབང་གནང་

སྐབས་ཀྱི་བྱ་ཆུན་འགས་དབང་གནང་ཅོམ་མ་གཏོགས་པ་འདྲི་སྤྱུགས་
པ་སུམ་བརྒྱས་ཞི་ཁྱོད་མ་པ་རིགས་བརྒྱ་

འདྲོན་པ་མ་གཏོགས་ཀྱུན་རིག་འདྲོན་མཁན་མེད་ལྟུ། གྲོ་ལ་ཉིན་བཀའ་
ཆོས་འདི་ལ་འཆོགས་པ་འདྲི་སྤྱུ་ཐོ་མོ་

རྣམས་མོང་། གྲྭ་བ་རྣམས་བཞུགས་གསུངས། ཁོང་གིས་དབུ་མཛོད་
ཉིན་གཅིག་ལ་འཛིགས་བྱེད་དང་ཆོས་

རྒྱལ་གསུངས་ཏེ་དྲུག་ཅུ་བཞི་ག་བསྡོམས། དེ་ནས་བཟུང་སྡུག་ས་པ་
རྣམས་འཐོར་ཞིག་ལ་མོང་། ཞི་ཁྲོ་ཚུ་གས་

རྒྱ་ལྷ་ཞོག་གནས་གཅིག་ཏུ་འཆོགས་དབང་ཡང་མ་བྱུང་། རབ་བྱུང་
བཅུ་གསུམ་པའི་ཚུ་འདྲུག་ལ་ཁྲིར་

ཕེབས་ཀྱི་ཚུ་ག་ཏུ། མཁན་པོ་ཉེ་ཐོག་བྱས་དཀར་སྤྱོད་ཐོག་བྱ་
ཁྲུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས་པ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། སྤར་

དེད་དཔོན་གཡོག་གདན་འཛོམས་པར་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གང་གསུང་
བཞིན་ཕྱན་རང་གིས་བྱབ་ཆོད་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་

བྱས་ཁུལ་ཡིན། ད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་འཕྲོད་པས་སེམས་བདེ་ཞུས་པར་
ཁྲིད་ཀྱི་གང་གསུང་ཐམས་ཅད་བདེན།

དུས་དབང་གིས་ཅི་འདྲ་འབྱུང་ཤེས་དཀའ་ཡང་ཁྲིད་རྣམ་པས་གྲོགས་

དན་མཛད་ན་ཡག་པོ་ཡོང་འགྲོ་ཞེས་དང་།

ཅུ་བ་སྟོ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་ཁྱི་ཆེན་གོང་མའི
གསུང་བཞིན་རབ་གཏན་བཞུགས་ཞིག་དང་། མ་མཐའ་

ལོ་བཅུ་བཞུགས་དགོས་ཞུས་པར། ཁྱེད་གྱིས་ནང་གཙང་བའི་གཏམ་
ཆོས་བརྒྱད་དང་མ་འདྲེས་པར་གནང་བ་

བཀའ་བློན་ཆེ། རས་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཞབས་
འདེགས་ཅི་འབྱོར་ཞུ་སྟེ་མ་ཡོད་གསུངས།

ཁྱི་འདོན་སྐབས་སྟག་ལུང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པས་མཐུལ་བཤད་པ་
ལེགས་པ་ཞིག་ལྟེ། ལོ་ངོ་བཅུ་

བཞུགས་། ཀྱི་གདོང་འཇུག་ཞབས་རྩེང་དག་དབང་ཆོས་གྲགས་འཇུངས་
ས་རོང་བོའི་སྐྱེ་ཡིས། ཡབ་གྲུ་རུ་

ཆོ་རིང་། དུམ་གཡའ་མཚོ་སྐྱེད། མཁན་ཆེན་དག་དབང་ཆོས་
གྲགས་གྱིས་སྐུ་ལ་སྐྱེ་རོས་བཟུང་། བྱ་ཞུང་

དང་མེར་བྱེས་སུ་སློབ་གཉེར། ཁྱི་རག་དབང་མཆོག་ལྟོན། ཕུར་བུ
ལྷོག་པ། མཁན་པོ་དཔལ་འབྱོར་གྲགས།

པ་སོགས་ལས་ཆོས་བཀའ་གསལ། བྱ་ཁྱུང་དུ་རྒྱུད་པ་སྤྲོམ་དབུ
མཛད་དང་། དཔོན་སློབ་བརྒྱུད། ཕྱགས།

སྒྲུང་ལ་ཁྱིར་ཐེབས། ལོ་ངོ་བཞིར་བཞུགས། ། མདོ་བ་དཔོན་ཆུང་
རག་དབང་བསྟན་འཕེལ་མདོ་བ་མར་ནང་

དུ་ཡབ་དཔོན་པོ་དར་རྒྱས། དུ་མཆོས་སྦྱིད་ཀྱི་སྤྲུལ་སུ་མེ་ཡོས་ལ་
འཁྱུངས། བྱ་ཁྱུང་དང་། མེར་བྱེས་སུ་སློབ་

གཉེར་། བྱ་ཁྱུང་སྤྲོམ་དབུ་མཛད་དང་དཔོན་སློབ། ཞིང་འབྲུག་
ལ་གདན་སར་བྱོན། ། ཐུའུ་བཀྲའ་

རྩོམ་འཆང་སློབ་ཐང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དགྲུང་ལོང་གཅིག་པ་མེ
ལུག་བདུན་པའི་ཉེར་གཉིས་ལ་ཁྱི་འདོན་མཛད།

འཆད་ཉན་སྦྱིད་དང་སྒྲེར་ཆོས་བདེ་ལམ་གྱི་གཟབ་ཁྱིད་སོགས་ལུགས་
གཉིས་ཆར་ནས་ནམ་འཕང་མཐོ་བར་མཛད།

དགོན་པ་འདི་དགོ་ལྷན་བསྟན་པའི་ཆུ་མགོ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཆུ་ལ་གོང་མར
མཆོན་བཅུག་སྟེ་བསྟན་རྒྱས་གླིང་ཞེས་པའི་ཙུང་ཆོས་

པེན་དང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་མདོ་སྒྲིག་འདིར་ཞུ་སེར་བསྟན་པའི
ལུགས་སྒོལ་ཁོ་ན་གཙོར་འདོན་ལས་གྲུབ

མཐའ་སྒྲ་ཚོགས་གང་འདོད་བྱས་མི་ཚོགས་པའི་གསེར་ཡིག་བབས། ང
གསུམ་པ་སྒྱུ་ལོར་ཀློན་མཆོན་འཇམ

{0196} ཙུང་ཆུ་ལྷོ་དང་མ་ཆུ་ལྷོ་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

དབྱངས་བཞད་པ་ཁྲིར་གདན་འདྲེན་ལུ་རྒྱུ་འི་མཚམས་སྒྱུར་ཏེ་བྱུར
བཞུགས་མཛད། རྟེན་འཇམ་དབྱངས་ཚོས

ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀློན་མཆོན་དགོན་མཚོགས་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་ལོ་དེའི
དུག་པའི་ཡར་ཚོས་བཟང་པོར་མི་འཇིགས་ཚོས

ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཞབས་སེན་བཀོད། ཚོས་གྲུའི་བཅུ་བཞག་ཚོགས་མང
ལ་འཇམ་དབྱངས་ཚོས་སྒྲོར་གྱི་རྗེས

གནང་། གྲྭ་དཔོན་སློབ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐེ་སྤྲུལ་མའི་བསྟན་པ་དང
རང་རང་གི་འདི་སྤྱིའི་དོན་ཐུགས་ལ་བཞག

སྟེ་སྤྱི་བསྟན་པ་གསུམ་དང་། སློམ་སུ་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱི་ག་ལམ་ཀུན
སྟོང་། ཆོས་འཆད་ཉན་གན་ཅིར་བརྩོན་པ

གནང་དགོས་ཚུལ་གྱི་བསྟན་བྱ། ཐེ་ཉིད་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེ་བས
སློབ་ཚུང་དུ་ཁྲི་བྱར་གདོང་འཇུག་ཞབས་བྱུང་ཅིན

པོ་ཆེ་བསྟོན་བཞག་གིས་འཆད་ཉན་ཆག་མེད་དང་ལས་སྒྲུ་སེ་སེར
རང་རང་ལ་ཁུར་དུ་བབ་པའི་སྤྱི་ག་ལམ་གཞོན་ཚུལ

སོགས་ཕན་པའི་ཐབས་གང་ཡོད་གྱི་ཉིད་བསྟོན་མཛད་པས་འཆད
ཉན་གྱིས་མཆོན་པའི་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད

ཡར་ལྷ་ལྟར་འཕེལ། རྒྱ་བ་ཚུང་བ་ངག་དབང་དགེ་ལེགས་བྱ
ཁུར་རང་གི་གླིང་བསྟེ། སྤྲུལ་དབུ་མཛད

དང་རྒྱུད་པའི་ཁྲི། ལྷགས་ཕག་ལོར་ཁྲིར་བཞུགས། རྒྱ་སྤྱི་ལྟར

བ་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་སེ་རར་སློབ

གཉེར་དང་གླིང་བསེ་མཛད། སྤྲ་མ་དབུ་མཛད་རྒྱུད་པ་སློབ་དཔོན
མཁན་གྱི་རྣམས་ལ་རིམ་པར་བཞུགས།

བསྐོས་བྱེད་བཟང་བ་རེ་བཏང་བ་ལ་ཡང་ཐུགས་དགུས་པའི་བསྐྲུགས་
བཞེད་སོགས་སློབ་གཉེར་ལ་ཉིང་བསྐྱུལ་ཆེ། རྟོ

ཟིན་ཚུལ་གྱི་མས་དར་རྒྱས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་སྤུལ་ལོར
ཁྱིར་བཞུགས། གསེར་གདུང་ཆེན་མོའི་ལྷ

ཁང་གི་ཞིག་གསེས་དང་། སྤྲ་པ་གྲ་ཚང་གསར་འཛུགས། སྤྱ
འབུམ་གྱི་ཡང་མཛད། རྟོ རྒྱུང་རེ་དགེ

འདུན་ཆོས་འཕེལ་བྱ་ཁྱུང་དང་མེར་བྱས་སུ་སློབ་གཉེར། མདོ་དབུས་
གཉིས་ཀར་གླིང་བསེ་མིང་བཏགས་

གནད་ཀྱི་འདི་ཀའི་རྒྱུད་པའི་སྤྲ་མ་གཉིས་དང་། ཆོག་མཆོད་ཁྱིར་
བཞུགས། བཀའ་ཆོས་འགའ་ཡང་

གནང་། རྟོག་ཅི་སྤྱོད་པ་ཀློག་བཟང་གཅན་ཆེན་ཅི་འབྲང་རྩེ་
སྤྱོད་སྤྱོད་བཟང་བཞི་ཀློག་པ་ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་

ཀློག་དང་མེད་བྱེད་གཉིས་ཀར་སྤྱོད་གཉིས་མཐར་སྤྱོད་ཐོག་སྤྱོད་
རམས་པ་མཛད། མེད་བྱེད་ཀློག་པ་ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་

གཞུགས་པ་མཐས་གཞུགས་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཀློག་སྤྱོད་
པ་ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་

ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་
པ་ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་

དགོན་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་དང་གཞུགས་པ་ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་
པ་ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་

དང་། བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་
གནང་། ཟུར་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་

ཅི་མཛད་ཅི་མཛད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་
སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀློག་སྤྱོད་

ཞལ་འདོན་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ། རྗེའི་གསུང་འབུམ། ཡོངས་འཛིན་
གསུང་འབུམ་སོགས་པོ་བདུན་ཅུ་

ཅམ་ལ་དུས་རྒྱུན་དཔེ་གཟིགས། མ་ཉི་དྲུང་ཕྱུར་གཉིས་ལྷག་སོང་
ཞེས་ཞལ་ནས་གསུངས། དགྲུང་ལོ་སྟོན་

པར་བཞུགས། ། སྐུ་ཕྱག་པ་སྟོ་བཟང་དོན་གྲུབ་སྐྱེ་ཐོག་དང་པོ་
སྐུ་ཕྱག་སྟོམ་ཚུང་ནི། སྐུ་ཕྱག་ཚོ་གསུམ་གྱི་

ནང་ཚན་ལྷ་གོང་དུ། སྐུ་ཕྱག་སྟོམ་ཚན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་མགོན་པོ་
ཟེར་བའི་སྐུ་ཕྱག་ལུང་སྟེང་སྐུ་ཕྱག་ཅན་ཚོ།

ཚུང་དུ་ནས་རབ་དུ་བྱུང་། ཡན་ཚུང་གནམ་རྫོང་དུ་མཛོད་དག་
ཡེམ་ཆེ་ལྷ་བ་རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་སྐྱེ་འཕྲེང་

{097} གཅིག་གི་ཡོངས་འཛིན་དུ་སྒྲིལ་མས་ལུང་བསྟན་པར་གྲགས་པ་
དེའི་དྲུང་དུ་ཐེབས། འདི་ཡང་དཀར་ཞབས་

དྲུང་གི་ཡང་གྲུ་མ་ཡིན། ཚོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། སྐྱབ་པ་

སྒྲིབ་པོར་མཛད། ཉལ་ཉལ་ཕྱག་མཛོད་ཅིག

དང་འགྲོགས་ཤི་བོ་ཅེ་ལྟར་བྱོན། སྐྱབ་པ་མཛོད་བཞིན་དེར
ག་ཞེགས། དེའི་སྐྱ་སྐྱེ་འཇམ་དབྱངས་དབང

ཕྱག་གཙན་ཚའི་རུས་ལས་སྐྱ་ཀྱ་གྲོང་གི་དཔོན་ཚོར་དུ
འཁྱུངས། བ་ཕྱ་མོ་ནས་རབ་དྲ་བྱུང་། ལ་མོ་བདེ

ཆེན་དུ་སྒྲོབ་གཉེར་དང་དགེ་བསྐྱོས་ཐོན། འགྲོ་དོན་མཛོད་མུར་རང
ཡུལ་དུ་ག་ཞེགས། དེའི་སྐྱ་སྐྱེ་མཁའ་པོ་

འདི་ལ་གདོང་སྒྲར་མེ་ཀྱའི་རིགས་ལས་ཡབ་ལོ་མོ་དང་། ཡུམ་འབའ
གོའི་སྐས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི

ལྷགས་སྒྲེལ་ལ་འཁྱུངས། སྐྱ་ཕྱག་གི་ཤིང་ཐོག་མཐོང་ན་ངའི
རེད་ཟེར་བ་དང་། ལྷ་རི་སྒྲགས་རམས་པའི་ཕྱག

བྲིས་ལ་བཞུས་ནས་ང་ལ་ཡང་འདི་འདྲ་ཡོད་ཟེར་བར་བརྟེན། ལྷ་རི
བས་ཁྱོད་གང་གི་ཡིན་གསུངས་པར། ང་སྐྱ

ཕུག་ཁྱུག་ལ་ཚང་གི་ཡིན། ངའི་གྲོན་པ་འག་འཁིག་སྒྲུལ་ནང་ན
ཡོད་ཞུས་པས་སྐུ་ཕྱག་སྐྱེ་སྐྱེ་ར་ངོས་བཟུང་སྟེ་བཀའ

ལྟར་གདོང་སྒྲ་བ་དང་ཀ་བུ་ག་ཉིས་འཛོམས་ཀྱིས་ལྟ་རིར་གདན
བྱངས་སྐབས་དྲུང་དཀར་དང་དཔོན་པོ་བླ་མ

སོགས་ངོས་བཟུང་། དགྲུང་ལོ་བདུན་པ་དེར་ལྟ་རི་བ་སྟོ་བཟང་འབྱུང
གནས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། སྐྱེ་ཁང་ལ་ལྟངས་

ཨ་ལགས་དར་རྒྱས་ལས་ཡིག་གྲོག་དང་འདོན་ཚོས་བསྐྱབ། ཅུ་བ་སྟོ
བཟང་རྒྱལ་མཚན་ལྟ་རིར་འགྲེལ་བ་བཞི

སྒྲགས་གསུམ་པར་ཐེབས་སྐབས་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱ
མཚོ་སོགས་མང་དུ་གསུམ། བཅོམ་ལྟ་ལྟེང་ལོང

ཁྱིལ་བྱ་ཁྱུང་དུ་ཐེབས། དག་བཞེས་གཟི་ལུང་དཔོན་ཆུང་དང
ཁོ་ཆོ་དག་བཞེས་སྟོ་བཟང་བསོད་ནམས་གཉིས

རིམ་བཞིན་དག་ཅན་དུ་བསྐྱེད། ཆོས་སྟོན་རྒྱུན་འཇུག་བསྐྱེས་གྲུ་
ཕར་ཕྱིན་སོགས་འཛིན་སྟོར་ཅོད་གསུམ་ལ

འགྲུལ་ཏེ་མཁན་ཟུར་བདེ་ཡངས་པ་ལས་དགོ་ཚུ་ལ་བསྐྱབས། ཉིར་བདུན་པ་
མེ་ཁྱི་ལ་དབུས་སུ་བྱོན། དགྲུན་

ཚོས་ལ་སྒོ་མང་ཚོས་གྲར་ཞུགས། མཁན་པོ་ངག་དབང་དགོ་ལེགས་
ལས་བརྩི་བཞག་གསན། རྒྱལ་བ་འཇམ་

དཔལ་རྒྱ་མཚོ། ཁྱི་ཡོངས་འཛིན་ངག་དབང་ཚོས་གྲགས། གཙུང་
དུ་པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་མངལ།

བསྟན་རྒྱས་གླིང་དུ་སྒོ་མང་ཟུར་བ་དགོ་འདུན་བདེ་ཆེན་ལ་བསྟེན་
ཚོགས་ཞུས། བཀའ་ལོར་ཕྱིར་ཕེབས། བྱ་ཁྱུང་

དུ་སྒོ་བ་གཉིར་འཕྲོ་མཐུད། ལྷགས་ཡོས་ལ་མཚན་བཏགས་ཐོན། སུམ་
རྟགས། ཕྱིས་དཀར་ནག་སྒྲི།

ཡིག་རིགས་གྲིས་འབྱར་གྱི་སྒྲི་སོགས་འདྲི་བཞོས་ལ་མཁས། སྒྲ་ཕྱིར་
ལྷ་རི་བ། བདེ་ཁང་སྒོ་བཟང་རབ་བཏན་

རྩ་བ་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་མཚན། མདོ་བ་ངག་དབང་དོན་གྲུབ། རྒྱུ་

བཟང་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ལྷན་ཀླན

མཁུན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ། ཐུའུ་བཀྲ་ཆོས་གྱི་ཉི་མ། བཀྲ་
ཤེས་འཁྱིལ་བཀའ་འགྱུར་བ་འཇིགས་མེད

རབ་རྒྱས། ཨ་རིག་དག་བཤེས་ཆོན་མོ། གསེར་ཁང་བསྐྱོ་བཟང་
བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། གཡེར་གཤོང་

དག་འདུན་ལྷན་གསལ། རྟེན་བཤོན་སྐྱོབ་སྐྱོ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི
མ་སོགས་སྤྱ་མ་མང་དུ་བསྟེན་པས་ཐོབ་རྒྱ་ཆེ།

དོན་གཉེར་མཁན་ལ་དབང་ལུང་མན་ངག་གང་དགོས་འཕྲལ་དུ་འདོམས་
པ་ལ་སྐྱོད་ལ་མེད། གཞན་གྱི་ཡོན་

ཏན་ཆུང་དུ་ལ་མི་བརྟན་ཤིང་དགྲེས་གཟིགས་མཛད། དགྲུང་ལོ་
བཞི་བརྒྱ་བས་ཕག་ལ། ཚ་གན་ནོ་མོན་

ཏན་སྐྱོ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དག་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་པའི་བཀའ་བཞིན་
མགྱུར་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དགེ་ཁྲིར་ཕེབས། ཆོས་

{0198} རྩོམ་ཆུང་ལྟོ་དང་རྩོམ་ཆུང་གི་བྱང་རྒྱུད་བཤའ་པ།

གཏོར་དང་། སྤྱ་བྱང་གསལ་བཞེངས་སོགས་འཛིན་སྒྲོལ་གསལ། ཞེ་རྒྱལ།
པ་ཤིང་སྤྱུལ་ལ་ལ་མོ་ནས་ལྷ་མདུན་

སྤྱ་མར་བསྐྱོས། ཨེ་རྩི་ནི་ཤི་རེ་བྱུང་ཆོལ་དང་ཐམ་ཀ་གནང་།
གནམ་ཆེང་བཟླ་ཤིས་ཐང་དགོན་པར་བྱ་ཁྱུང་

རྒྱུད་པ་ཐེབས་སྐབས་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་གནང་། རྩོམ་ནང་བསྟན་
རྒྱས་གྲིང་དུ་རྒྱུད་པའི་དབྱར་ཆོས་སྐབས།

མཁན་པོ་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ། སྤྱ་མ་བདུ་མཛད་སྦྱིན་པ་ཀློན་
བཟང་སོགས་ཆོགས་ཡོངས་ལ་འཛིགས་བྱེད་

དབང་དང་། འགྲེལ་བ་བཞི་སྤྱུགས་བཤའ་ལུང་གནང་། འདུ་ཁང་ལ་
རྒྱུད་པས་རབ་གནས་མཛད་པར་

ཡོན་གཟབས། བདེ་ཁང་ནངས་དྲུང་སྤྱོད་བཟང་ཞོར་བྲ། མོག་ཀྱུ་སྤྱུལ་
སྤྱ། གསལ་སྤྱོད་སྤྱུལ་སྤྱོད་སོགས་

ལ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ནི་ག་གི་དབང་སོགས་མང་དུ་གནང་། བྱ་ལྟར
ནས་ཐེབས་པའི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ།

གནས་དེར་དམ་བཅའ་འཛོག་བཅུག་རེ་གཉིས་པ་ལྷགས་བྱ་ལ་ཨ་ར་པ་
ཅའི་སྐྱབ་ཁང་དུ་དགེ་བཤེས་འགའ་དང་

བཅས་སྐྱེ་མཚམས་ངོས་འཇམ་དབྱངས་ནང་སྐྱབ་ཀྱི་རིལ་སྐྱབ་
མཛད། གྲ་མང་ལ་ཇེས་གནང་དང་རིལ་བུ་

བཀྱོད་སྐྱབ་པ་གྲ་ཚང་གི་བླ་མ་དང་པོ་བདེ་ཡངས་ཞབས་བྱུང་
གིས་དགོངས་ཞུས་མཛད་པར་ཇེ་འདི་པ་བཞུགས།

ཁྱིམ་འདོན་སྐབས་སྐྱེད་པ་བླ་མ་ལྷ་རམས་པ་རག་དབང་བསོད་ནམས་
ཀྱིས་དུས་འཁོར་ཙུ་རྒྱུད་ཀྱི་དབུ་ནས་གནང་ན་

རྟོན་འབྲེལ་འདུག་ཞུས་པར་བརྟེན་མཁན་པོ་བླ་བྱང་ནས་བཀའ་འགྱུར་
པོ་ཏི་གཅིག་ལྟ་འདོན་བྱས་པ་སྐྱེད་དེར་

འདུག་པས་དགྲེས་ཏེ་ཚོས་བྱུན་གཅིག་གནང་། ཚོས་ཇེ་དར་རྒྱས་རྒྱ་
མཚོ་རྒྱ་ནག་ནས་འབྱོར་ཏེ་དུས་འཁོར་གྲ་

ཚང་འཇུགས་དགོས་ཞུས་པར་བྱུང་དུ་མི་དགོས་གསུངས་ནས་སྒྲིབ་གྲུ་
བསྐྱུར་ཏེ་བྱི་ལོ་ནག་ཟེའི་དུས་ཆེན་ལ་དུས་

འཁོར་བཅུགས། འཇུགས་སྟོན་དུ་མང་ཇ་ཉིན་སྐབ་དང་འགྱུད། དེའལ་
མཉམ་ཆེ་ལེགས་སོགས་སྒྱུར་འཇགས།

གྲུ་ཚང་ལ་སྐྱས་འཁོར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྩེས་གནང་། ཀུན་རིག་གི་
དབང་། སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་རྩེས་གནང་སོགས་

གནང་། རེ་བཞི་པ་ཆུ་ཕག་ལ་བྱ་ཁྱུང་ཁྲིར་ཐེབས། བཅོམ་གཞག་
སྐབས་དོགས་གཅོད་མང་པོ་གནང་། ལོ་

གཉིས་པའི་ཐོག་བྱུང་དུ་བཞུགས། ཆོས་རྩོད་ཀྱི་བརྒྱུ་རིན་པོ་ཆེའི་
དུས་བཞེངས་པའི་སྒྲུ་ཁང་ཆེན་མོའི་ཞིག་གསོས་

རབ་གནས་དང་བཅས་པ། སྒྲུ་ཕྱིར་དབང་རྩེས་གནང་མང་པོ་དང་།
བྱ་ཁྱུང་དུ་ཆོས་ཐོག་དང་ཐེབས་རེས་

ཀྱིས་འགྱུད་མ་ཆག་རྒྱུད་པར་བདེ་མཆོག་གི་དབང་དང་སྐྱགས་

བདུ་འི་རྗེས་གནང་བསྐྱུལ། དོན་གཉིས་

ནས་དོན་བཞིའི་བར་ཚུ་མེར་གྱི་བསྐྱོན་བཞེས་པ་ཚུ་བྱ་ལོར་
དུངས། སྤར་དབུ་སྒྲ་དཀར་པོར་ཡོད་པ་ལ་དེ་ནས་

བཟུང་དབུ་སྒྲ་མིན་མ་སོགས་གནག་སྒྲུ་མ་གཞོན་ལ་རྒྱས། དོན་བདུན་
པ་ལ་དཔོན་པོ་སྤོ་བཟང་བསྐྱོན་འཛིན་

དབུས་སུ་བརྒྱུད་ས། སྤར་ལོའི་དབྱིད་བྱ་ཁྱུང་དུ་ལམ་གཙོའི་
བལྟ་ལྟ་ལྟ་། ས་སྐྱུ་ལ་ཨ་ཚུང་གནམ་རྫོང་

དུ། རྒྱུད་པའི་དབྱར་གནས་སྐབས་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་སྐྱོན་གྲགས་
སོགས་ལ་འདོད་ཆོས་མང་པོ་དང་མང་

འགྲོད་གནང་། ཡོས་ལོར་བྱ་ཁྱུང་དུ་དབྱིད་ཆོས་བཏང་། རྒྱགས་སྐྱུ་ལ་
ལ་བསྐྱོན་རྒྱས་སྤོང་དུ་རྒྱུད་པའི་དབྱར་

གནས་སྐབས་བདེ་མཆོག་སྤོས་བསྐྱུངས་བཅིག་བཅུག་པ་འདྲུ་ཁང་དུ་
བཞུགས། གནམ་རྫོང་དགོན་གསར་གྱི་

འདྲུལ་ཁང་ཞིག་གསལ་རབ་གནས་བཅས་མཛད། གྲུ་བདུན་པ་མེ་ཁྱི་ལ
བྲུ་ཁྱུང་དུ་མང་འབྱེད་དང་ཚོས་བཀའ

མང་དུ་གནང་། གྲུ་བརྒྱད་པ་མེ་ཕག་ལ་ཞི་བར་ག་ཤེས། རྣམ
ཐར་མདོར་བསྐྱས་བྲུ་ཁྱུང་དག་བཤེས་ཏུ

{ @199 } རྩོད་ཆུང་ལྟོ་དང་མ་ཆུང་ལྟོ་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

ནང་རག་དབང་སྟོན་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་སྒྲུང་། རྟེན་རག་དབང་བསོད
ནམས་མདོ་བཡར་ནང་དུ་འཁྲུངས། བྲུ

ཁྱུང་དང་མེར་བྲེས་སུ་སློབ་གཉེར་མཛད། སྤྱིན་པ་ཀླན་བཟང
དང་གྲུ་ཐོག་དགྲུང་ལོ་མཉམ་ཞིང་། ལྷ་རམས་

པ་ཡང་ལོ་ལྔ་ཕྱི་ཡིན། རྒྱུད་སྒྲིད་དང་བྲུ་ཁྱུང་རྒྱུད་པར
སྐྲགས་ལ་སྦྱངས། དེ་སྐབས་ལེགས་བཤད་སྟིང་

པོའི་བཤད་ལུང་གནང་། གཞུང་ལས་པ། སྤྱི་མདུ་མཛད། རྒྱུད
སྤྱི་རྣམས་བརྒྱུད་ཁྱིར་ལྷ་བ་དགྲུ་བཞུགས་

ཏེ་རང་ཡུལ་དུ་ག་ཞེགས། ། མདོ་བ་མཁན་པོ་ངག་དབང་དོན་གྲུབ་ཀྱི
སྤྱལ་སྤྱོ་ཞབས་དྲུང་སློ་བཟང་དབང་ལྷུག་

རྒྱ་མཚོ་མཚོ་སྒོན་པེ་སི་ལུག་དོར་སྤྱབས་ཀྱི་སྤུ་སྤྱུ་རབ་
བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་རྟ་ལོར་འཁྲུངས། བདུན་

པ་ལ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དྲུང་བྱུང་དགེ་ཚུལ། རྒྱ་
བཟང་དང་མེར་བྱས་སུ་སློབ་གཉེར། རྒྱལ་བ་

འངམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་ལ་བསྟེན་ཇོགས་ཞུས། རྒྱ་བྱི་ལོར་མཚོ་ད
རྟོན་སྤྱིས་དགོན་པའི་ཁྱི་དང་། སོ་གཉིས་པ་

ཤིང་གླང་ལ་འདི་ཀའི་ཁྱིར་ལོ་བཞི་བཞུགས། སྤྱོ་འབྲུམ་དང་རྒྱ་
བཟང་དགོན་གྱི་ཁྱི་ཡང་མཛད། ། མདོ་བ་

སྤྱོ་ཕྱོགས་རྒྱ་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ནི། མ་འགྲུམ་མདོ་བ་ཡར
ནང་དུ་ཁྱིམ་ཤིན་ཏུ་བཞུགས་པ་ཞིག་ལ་འཁྲུངས།

དགྲུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་བར་དུ་བྱ་ཁྲུང་སྤྱི་བའི་རང་འཐག་པ་
བྱས། ཏུ་ཅི་བན་དེ་ཞེས་སྟིང་ཇེ་འུལ་དང་། གྲུ་བ་

ཚོལ་ཚུ་སྤངས་ཏེ་སློང་བརྒྱབ་པས་མཐུན་རྒྱུན་བྱས་ཚོགས།

ཚོས་འགྲིམ། འབྲུན་བཞུད་སྐབས་བཀའ་གདམས།

སྒྲིགས་བཅའ་ཁུར་ནས་བྱོན་པར་ཁྲིལ་བཀག་བྱེད་མཁན་མང་། ཉེར

བདུན་སྟོང་དབུས་སུ་ཐེབས། སེར་བྱས།

སུ་ལེ་ཉེར་གཉིས་ལ་སློབ་གཉེར་མཛད། ཐུགས་འཛིན་ཏེ་ཅང་སྒྲིཊ

པར་མ་གྲགས་ཀྱང་པར་བྱིན་སྐབས་བྱམས།

ཚོས་སྡེ་ལྷ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན།

རྩེ་བཙུན་པའི་པར་བྱིན་ཡོངས་རྩོགས།

ཟུར་བཀོལ་བཅས་ཐུགས་འཛིན་གནང་། པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ལ།

ལོ་སྡེ་བྱིར་པོ་ཏི་ལྷའི་བཤད་པ།

རྟག་བརྟན་གཟུངས་འདུས་ལུང་། སློལ་མ་ཉེར་གཅིག་གི་རྩོམ་གནང་།

སོགས་གསལ། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས།

རྒྱལ་མཚན་པལ་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་

ལུང་། བདེ་ལམ་ཁྲིད་མེ་ཕྱིར་ཚར་བཅོ

བརྒྱད་། ལྷུང་ལམ་དང་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ཚར་རེ། གྲུང་ཐང
འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཁྱེ་གཞང

མཛད་འབྲས་སྤྲངས་སུ་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་དང་། གཞན་མདོ་རྩོགས་
རྒྱུ། རྣམ་འགྲེལ་བཤད་ལུང་བཅས་

གཞང་བ་གསལ། དབྱ་མའི་སྐབས་རིགས་ཚོགས་དྲུག་བཞི་བརྒྱ་བ།
སྟོད་འཇུག་འཇུག་ཁྲི་གཞི་དགོངས་པ་

རབ་གསལ། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། རྩེ་བཅུན་པའི་སྟོད་རྣམས་བཟང་
མགུལ་རྒྱུ། མཛོད་ཀྱི་སྐབས་མཛོད་

རྩ་དང་ཚོས་མདོན་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ། འདུལ་བ་མདོ་
རྩ་བཅས་ཐུགས་འཛིན་མཛོད། འཚོ་ཆས་

ན་བཟང་ཤིན་ཏུ་བཞེན་པ་དཀར་སྟོད་རྩུང་སྤངས། རྒྱལ་བ་འཇམ་
དཔལ་རྒྱུ་མཚོས་ན་བཟང་ལན་འགའ་

གནང་། གངས་ལྗོངས་ན་མཁས་པའི་ཚད་བྱེད། གཟིམས་ཁང་ཚོས
མཛད་ལ་ཡང་ཀེ་ལེན་གི་འཇུག་མཁན

ང་ཡིན་ཞེས་ཞལ་པོ་མཛད། མེར་བྱས་གླིང་བསེའི་དཀར་བུ
ཐོན། མེར་བྱེའི་དགོང་བཞུགས་ཐོགས་མེད།

དགོ་བཞུགས་སྒྲན་གྲགས། སྤྱི་མ་འཇམ་དབྱངས་པ། དགོ་ཚན་གོང་ཡེ
དཀར་བུ་ཐོགས་ལས་རྗེའི་གསུང

འབྱམ་དང་བཀའ་འགྱུར་ལུང་། དགོ་ཚན་ལས་རིམ་ལྷ་གསལ་སྒྲོན་དང
ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོའི་བཤད་ལུང

{ @200 } ཚོར་རྒྱུ་ལྷོ་དང་མ་རྒྱུ་ལྷོ་བྱང་རྒྱུ་བཤད་པ།

ཡང་གསན། བར་སྐབས་རྩ་ཁ་བྲག་ཏུ་ཕེབས་ནས་ལེགས་བཤད་སྒྲིང
པོ་དང་། རིམ་ལྷ་གསལ་སྒྲོན་བྲགས་

འཛིན་མཛད། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་དབྱུས་ཕེབས་རྗེས་མའི
སྐབས་ཞབས་ལ་གྲུགས། བཀའ་

ཚོས་གང་གནང་ལ་ཐེབས་ནས་དངའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ

ཞིག་ཉན་སོང་གསུངས། དེ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་

ཡེ་ཤེས། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ། གྲུག་མཁྱེན་སྤྲེལ་གསུམ་སྤྲེལ་འི་

གཙོ་བོ་དང་། མཚན་སྒྲིམ་སྐབས་ཀྱང་

སྤྱན་ཆབ་བསིལ། དུག་ཐལ་མེ་སྦྱོར། བསྐྱུགས་བརྗོད་གཞན་གྱི་

སྤྲོད་མི་ཞོང་བ་མཛད། གྲུག་མཁྱེན་མདོ་

སྤྱད་དུ་ཐེབས་སྐབས་མངལ་ཁུ་དང་སྤྱབས་ཁུས་སྐབས་སྤྱན་ཆབ་

བསིལ་བས་གྲུག་མཁྱེན་མཚོ་གནས་དེ་འདྲ་མ

བྱེད་སྤྱར་འཕྲད་འོང་གསུངས། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཁྱེད་

རྩ་ཁ་བྲག་ཏུ་བཞུགས་ན་མཐུན་རྒྱུན་ངས་

སྦྱོར་གསུངས་པ་ལྟར་བཞུགས་ཐག་བཅད། ཁྱི་རྒྱ་ནག་པས་སྤྱད་དུ་

ཐེབས་དགོས་ནན་ཁུས་ཀྱང་ཞལ་བཞེས་མ

གནང་། རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོས་འདི་པ་མདུན་དུ་བོས། གོང་

མའི་མདུན་ན་ཚོས་གྱི་ནང་སྤྱོན་ཞིག་

ཡོད་པ་གསེར་ཁྱི་རྒྱ་ནག་པ་ཚང་ཡིན། བྱེད་ཅིས་ཀྱང་འགྲོ་
དགོས། དེས་པར་མི་འགྲོ་ན་བྱེད་གཅིག་ན་དགེ།

བཤེས་པ་གཉིས་ན་ས་ཐག་རིང་གི་གྲུ་བ་ཡིན་པས་ཆད་པ་འགྲེལ་མི་
ཐུབ་འདུག། བྱིན་ཆད་དེད་ཀྱི་ཞལ་བལྟ།

མི་ཚོགས་གསུངས། གྲུ་མ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་གསུང་དེ་ཞུས་པས་དེ་ལ་
ཁོ་བོས་ཐུགས་བསྐྱེད་བྱས་ཚོགས་གསུངས།

ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཟླ་བ་རྟོན། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་
བཅས་གནང་ནས་ཐུགས་དམ་དགེ་སྦྱོར་དང་

ཟླ་བ་རྟོན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་ཚུལ་སོགས་འཕྲུལ་ཐུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་
བྱ་དཔྱིས་བྱིན་པ་བཅས་དགོངས་ཁྲོལ་གནང་།

དབང་མེད་དུ་གསེར་ཁྱི་ཚང་དང་ལྷན་དུ་ཆུ་བཟང་ལ་ཐེབས།
ཀུན་མཁུན་མཚོགས་བྱ། བྱེད་ཁྱིར་བཞུགས་སྐབས་

ཡིན་པས་དགོན་པར་དམ་བཅ་འཛིན་དགོས་ཀྱི་གསུང་ནང་གནང་བས།

ཐེབས། དཔོན་སློབ་ཐམས་ཅད

གདན་འཛོམས་སར་དམ་བཅའ་བཞག་ཀྱན་མཁྱེན་མཆོག་ནས། དབྱ་པར
གཉིས་ལ་དབྱས་ན་ཚད་འཛོག་

ས་ཡིན། དེ་མི་འགོ་ན་མཛོད་འདུལ་ཐོངས་གསུངས་ཀྱང་པོ་ཏི་ལྷ
ལ་ལན་ཐོག་སྤྲེལ་བྱུང་། དཔོ་ཏི་ལྷ་འགོ་

རྒྱུ་མ་རེད། སྙན་ངག་བཀོད་ལ་ཐོངས་གསུང་སྟེ་སྤྲེལ་མདུན་ནས
དགོ་བཤེས་འགའ་བཞེངས། དཔལ་ལྷན་

ཡོན་ཆོག་མའི་གཞུང་འགོད་གནང་བ་ན། ད་འདི་ཆོས་ཅི་འདྲ་ཆོ
གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཆ་གསུམ་ཡང་གཏོང་རྒྱུ་

ཡིན་འདྲ་ཞེས་ཤགས་པུ་ལ། ཀྱན་མཁྱེན་ནས་ཆ་གསུམ་རྒྱལ་བའི
བཀའ་ལས་འབྱུང་བཞིག་མིན་ནམ། གཏང་

མི་ཆོག་གམ་གསུངས་པར་ལགས། ཆ་གསུམ་བཏང་སྟེ་ད་བགོགས་ཡིན
ནམ། རྩོགས་སྟོང་ངམ་སྟེ་བརྒྱད་

ཡིན་ཞུས་པར་བཞད་མོ་ཡུན་རིང་མཛད། དེ་ནས་ཡོན་ཆོག་ས་མ་ལ
བཤད་པ་བརྒྱབ་པས། ད་ཆོག་བཟ།

གྲིས་གསུངས། བྱེད་བཟ། ཤིས་འབྲིལ་ལ་འགོ་གསུངས་པར། རྒྱལ
བའི་བཀའ་གནང་ཚུལ་ཞུས་པས་དགོངས།

པ་ཁྲོལ། ཟང་ཟེང་གི་སྐྱེས་དང་སྙེ་རིང་ཇོ་ཞུ་བཅས་གནང་།
མར་ལམ་ཐུབ་པ་ལྟ་ཆོད་ལ་བཀའ་ཆོས་ཞིག

ཉོན་གསུང་བ་བཞིན། གསེར་ཁྲི་ཆོད་དང་རྣམ་གཉིས་དམར་གཙང་
དུ་ཕེབས། རྟ་མགྲིན་གསང་སྒྲུབ་གྱི

རྗེས་གནང་གསན། གསེག་སྐྱུངས་དང་རྟ་མགྲིན་བསྟེན་ཆེན་ཐོངས་
གསུང་བ་བཞིན་ལྷུང་བཤགས་འབྱུང་

ཐེར་གཅིག་གི་རིང་ལ་བརྒྱངས་ཕྱག་འབྲུམ་ཐེར་བཅུ་གསུམ་དང་ཅན་
དན་ཇོ་བོ་ལ་ཞབས་སྒྲོར་འབྲུམ་བསགས།

{ @201 } ཅོང་ཆུ་འོ་ལྷོ་དང་མ་ཆུ་འོ་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

རྟ་མགིན་ལ་བསྟེན་ཆེན་བཏང་། རྒྱ་ནག་ནས་ལོ་བཅུ་བཞུགས་པའི
ལོ་དྲུག་གི་རིང་གསེར་གྲི་ཚང་ལ། ལམ

འི་མ་ཆེན་མོའི་བཤམ་ལུང་། བདེ་ལམ། ལྷུང་ལམ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང
རྣམས་ཀྱི་ཁྲིད། རྣམ་བཤམ་སྟེང

པོ་རྒྱལ། བརྒྱད་སྟོང་པའི་བཤམ་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་གནང་།
དོན་གཉིས་ཐུལ་བྱུང་གླིང་དགོན་པའི

ཁྲིར་ལོ་བདུན་བཞུགས། ཁྲི་པ་ལྷ་མ་རྣམས་རྒྱ་འབྲེའི་ཆོ
འཕྲུལ་གྲིས་གྲོངས་ཆད་བྱུང་ཡང་རྟ་མགིན་གྱི་སྒོས་རྒྱ

འབྲེ་བཏུལ། ཀུན་མཁྲེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐྱེ་འབྲེང་ལྷ
ཕྱིའི་རྣམ་ཐར་དང་ལེགས་བཤམ་རྣམས་

འགྲམ་རྒྱ་མེད་པའི་བསྐྱགས་བརྗོད་མཛད་དེ་སྐྱེ་གོང་མའི་གསང་
རྣམ་ཆོགས་འདོན་དང་། པོ་ཏི་ལྷའི་ཡིག་ཆ

བཅུགས་། ཉིད་ནས་ཀྱང་པོ་ཏི་ཕལ་ཆེར་ཐུགས་འཛིན་དང་། སྐྱེ
ལྷ་ཕྱིའི་འཁྲུངས་རབས་རྣམ་ཐར་གསེར་

ཐང་བཞེངས། གྲུ་ཚོགས་བརྒྱད་བརྒྱ་ཅུ་འཕེལ་ཞིང་དེང

སངས་ལང་འཆད་ཉལ་བཟང་སྐད་སྒྲུང་། སྒྲུང་།

དུ་བཞུགས་རིང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། བདེ་ལམ། ཐོག་མའི་སྒོ་

སྒྲིང་རྣམས་བྱུགས་འཛིན་གནང་བ་སོགས་

ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱིས་དུས་འདས། དགོན་ལུང་མང་ཚོང་གིས་རྗེ་

འདི་བ་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤམ་

ལུང་གསལ་ཚུལ་ཐུའི་བཀྲའ་རིན་པོ་ཆེར་ཞུས་པས་བྱུགས་ཡིད་འཕྲོག་

སྒྲེ། རྣམ་གཉིས་བཀའ་བསྒོས་གྱིས་ཁྲི་རྒྱ་

ནག་པ་ལ་ཁྱེད་གྱི་དགེ་བཤེས་དེ་དེ་ལ་ལོ་གསུམ་གཡོར། དེ་ནས་

ཕྱིར་བསྐྱུལ་ཆོག་ཅེས་གསུང་ཞོག་གནང་བས་

འཕེལ་དུ་ཕྱི་བས། ཐུའུ་བཀྲའ་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་དོན་དགོངས་ཀྱང་

མང་ཚོང་། བཟང་ཚོང་། ཞང་བསྒྲོམ་ཆེན་

སོགས་གྱིས་གཙོས་དགེ་འདུན་ལྔ་བརྒྱ་སྒྲོར་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་

བཤད་ལུང་སོགས་ཚེས་བཀའ་མང་དུ་གནང་།

ཞལ་ནས་སྤར་ཀླན་མཁྱེན་མཚོག་གིས་སྤུ་བཀའ་ཚང་ལ་ཚོས་
འབྲེལ་ལོག་གསུངས་པ་རྟ་མགིན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱ་འདྲེ

འདུལ་རྒྱ་དང་འདི་སྐབས་རང་ཡུལ་དུ་འོང་རྒྱུ་འི་མཐུན་སྦྲེན་དུ
གཟིགས་པ་རེད། དེ་མིན་ན་རྒྱ་ནང་ནས་ལུས་

རྒྱ་རེད་གསུངས། སྤྲོད་ནས་ཡང་བསྐྱར་གདན་འདྲེན་པ་འབྱོར་ཡང་
མ་ཐེབས། བྱ་ལྷུང་དུ་དུས་འཁོར།

རྒྱ་དཔ། མཁན་ཁྱི་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་ཐེབས། རྒྱ་དང་བཀའ་
པོར་ལྷའི་འཆད་ཉན་ཆེ་མེད། སྒྲིང་དུ་

འགྲོལ་བ་བཞི་སྤྲུགས་བཤད་ལུང་ཚར་གསུམ། བདེ་ལམ་སྤྱ་མཚོད་ཀྱི་
ཁྱིད་སོགས་རྒྱ་གང་ཆེ་གནང་སྟེ། བསྟན་

པ་ལ་བྱ་བ་མཛད། ཁྱི་རྒྱུར་ནས་གཟིམས་ཚུང་གྲུ་ཤག་ཅིག་གསར་
བཅོས་གནང་། རའི་སྤྱ་མ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་

པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་སྒར་སྒྲེ་རིང་གནང་བ་དེ་ཁྲི་ལ

སྒྲོད་རྒྱ་དང་། རོལ་གནང་བ་ཐོ་ཐོ་ཐོ་ཐོ་དུ་ལོ

བཅུ་བདུན་བཞུགས་པ་བཞིན། དཔན་ར་ལོ་བཅུ་བདུན་སྒྲོད་རྒྱ་འི

ལུང་བསྟན་གནང་བ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར

ཆད་ལྷག་མེད་པར་བཞུགས། རོལ་ཐོ་ཐོ་སྒྲི་འདྲ་ཆུང་དུ་ཞིག

བཞེངས་ཏེ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། བདེ་ལམ

ཉམས་བཞེས་མཛད། བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་ལ

འབྱོར་མི་མཛོན་པར་ལྟར་བཞེས།

དགྲ་ལོ་གྲུ་བརྒྱད་བཞུགས། ག་ཞེགས་ཉིན་གྱི་རྫོང་ཞལ་འདོན

དང་། ཉམས་མགྲར་མང་པོ་གནང་བཞིན

ཐུགས་དག་འཕྲོའི་ངང་ནས་ཞི་བར་ཐེབས། སྤྱལ་སྒྲི་ལྟ་སར

གཡུ་ཐོག་གྲུང་ལ་འཁྱུངས་པ་གཡུ་ཐོག་ཆོས་མཛད

ཟེར་བ་དེ་ཡིན། རྟོ་བོས་ཐང་ཞབས་དྲུང་ཡེ་ཞེས་དར་རྒྱས་འབྲས

བསམ་སྒྲོ་བོས་མདོ་མི་ཆོན་དུ་བཞུགས། དག

བཞེས་ཆེན་པོར་གྱུར། དུ་ཤུར་ཁྲིར་ཐེབས་ནས་ཆེར་མ་ལོན་པར།

{@202} ཅོང་ཆུ་རི་ལྷོ་དང་མ་ཆུ་རི་བྱང་རྒྱུད་བཞག་པ།

མང་སྐྱེ་འབྲུམ་ཁམས་ཚན་དུ་བཞུགས། མཁས་སྒྲིམ་གྱི་བླ་མཁུ་
ཁྱིམ་བཞུགས། རྒྱལ་འཛིན་མེད་པོ་སྐྱེའི་ཕྱུ་

དག་དབང་བསྟན་འཛིན་མདོ་བའི་མཁན་པོ་

གཉིས་ཀྱི་བྱ་ལྷན་གཞུང་ལས་པ་དང་རྒྱུད་སྒྲུབ་མཁས་བརྒྱུད་

ཁྱིམ་ཐེབས། འོ་བཞི་བཞུགས། རྒྱ་བརྟན་འགའ་

བཞེངས། རོ་ཤོན་སློབ་གསེར་ཁང་པའི་སློབ་མ་མཛད་དེ་ཁྱི་ཟུར་
འཕྲལ་རི་ཁྲོད་འགྲིམ། རྟོ་བདེ་ཡངས་

ཞབས་རྒྱུ་སློབ་བཟང་ཞོར་བུ་མཆོ་སྡོན་མང་རར་འཁྱུངས། མཁན་
ཆེན་དག་དབང་ཞོར་བུ་འི་སྐྱེ་བར་རོས་

བཟུང་། ལ་མོ་བདེ་ཆེན་དང་བྱ་ཁྱུང་དུ་སློབ་གཉེར། ལ་མ་རི་མ་
ཆེན་མོ་སྐྱགས་འཛིན་གྱིས་དབྱུང་པ་ལ་འགྲུགས།

བྱ་ཁྱུང་སྐྱན་པ་སྤྱི་མ་དང་ལ་མོ་འི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཁྱི། ས་ཡོས་
འོ་འདི་ཀའི་ཁྱིམ་ཐེབས་པ་མི་རུང་བར་ཟུར་དུ་བཞུགས།

རྟོ་སློབ་བཟང་དབང་ཕྱུག་མདོ་བ་ཡར་ནང་དུ་འཁྱུངས། རྒྱ་འཕྲེང་
མང་པོ་ཅན་མདོ་བའི་སྐྱོ་བ་ཚད་ཟེར་བའི་སྐྱེ་

བར་རོས་བཟུང་། བྱ་ཁྱུང་དང་མེར་བྱེས་སུ་སྐྱགས་གཉེར་དང་མེ་
རའི་གླིང་བསྐྱེ་མཛད། རྒྱུད་སྐྱད་དུ་ཐེབས།

ཁྱིའག་དབང་སྟན་གྲགས་ཐོ་ལིང་མཁན་པོར་ཐེབས་པའི་ཞབས་

ཕྱིར་ཕྱིན། སྐབས་འགར་སྐྱེ་ཚབ་དང་།

དགོན་པ་ཁ་ཤས་ཀྱི་བླ་མ་མཛད། ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་གཞུང་ལས་པ་

དང་། བླ་མ་དབུ་མཛད་རྒྱུད་ཁྱི་རྣམས་

ལ་ཐེབས། དུས་འཁོར་གྱི་དབང་། འགྲེལ་བ་བཞི་སྟགས་ཀྱི་བཤད་

ལུང་གཞན་། ཁྱིར་ཐེབས་ནས་ལྷགས་

གཉིས་ཀྱིས་གདན་ས་བསྐྱེད་ས། ཟུར་བཞུགས་ཐོག་ནི་བར་ག་ཞེགས། ཧྲོ་

ཟུ་ནང་མཁན་པོ་དག་དབང་སྟན་

གྲགས་མཚོ་ཕྱོད་གཡོན་རུ་རྩ་ནས་ང་སྟག་གི་མངའ་ཞབས་སུ་མེ

ཁྱིའོར་འཁྱུང་ས། རུས་རུ་ཚི། ཡབ་དགོན་

མཚོག་སྐྱབས། ཡུམ་སྒྲོལ་མ་མཚོ། དགྲའ་ལོ་བདུན་ཐོག་རུ་ཚོ་ཚོས་

རྩེའི་དུང་དུ་འབྱི་འདོན་གྲོག་གསུམ་

སྐྱེད་ས། བརྒྱད་པར་དགོ་བཤེས་དག་དབང་བྱམས་པ་ལས་དགོ་བསྟེན་

དང་རབ་བྱུང་བསྐྱབས། བཅུ་གསུམ་

པ་ལ་བྱ་ཁྱེད་དུ་ཐེབས། མཁན་ཆེན་དག་དབང་བསོད་ནམས་ལས།
དགོ་ཚུལ་དང་དགོ་ཆེན་ལུས་ཏེ་ཆོས་གྲུང་

ལུགས་ཀྱི་སྒྲོབ་གཉེར་ཅེར་མོན། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་དང་། འགྲེལ་བ་
དོན་གསལ་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱུག་ཉེར་

གཅིག་པ་ལ་མཁན་ཆེན་དག་དབང་བསྐྱེད་པ་ལས་བསྐྱེད་ཇོགས། མོ་
བདུན་པ་ལ་གླིང་བསྐྱེད། སྤྱི་ཕྱིར་དགོ་

ཆེན་དག་དབང་བསོད་ནམས། ཐུའི་བཀྲུན་རིན་པོ་ཆེ། གྲུང་ཐང་
འཇམ་པའི་དབྱངས། ཨ་རིག་དགོ་

བཤེས་ཆེན་མོ། མཁན་ཆེན་སྤྱིན་པ་ཀུན་བཟང་། ཀུ་ལྷག་པ། སྐར་
བཙུང་། གསེར་ཁང་པ་སོགས་ལ་

གཏུགས་ཀྱི་དབང་ལུང་མན་དག་གི་གསན་རྒྱུ་ཆེ། ཉམས་ལེན་བཟང་།
ཞེ་དགྲུ་པ་ལ་གཞུང་ལས་པ། ལྷ་བཙུང་

བལ་བྲུ་མ་དབྱུ་མཛད་པ། དགས་མ་ནས་རྒྱུད་པའི་ཁྱི་མཛད་

ལུས་དང་གྲུ་འི་ཐོག་མཁན་གྱིས་ཕེབས། རེ་བརྒྱད

ཀྱི་རིང་འཆད་ཉམ་ཚད་མེད་དང་། སྤྱ་སྤང་ཞིག་གསེས་ཀྱང་།

ལྷུང་ཕྱིན་གནང་ཡང་གོགས་དབང་གིས་འདྲུཁང་

ཆེན་མོ་མེ་བཞེས་བྱུང་། གྲི་རྩ་སོགས་ཉམས་ཆག་ཆེ། རེ་བདུན་

ལ་བྱུང་དུ་བཞུགས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་

ཞལ་འདོན་སྐག་ཉམས་བཞེས་འཕེལ། དོན་རྒྱལ་ལྷགས་གྲང་ལ་ཞི

བར་གཤེགས། སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཡང

{ @203 } ཅོང་ཆུའི་ལྷོ་དང་མ་ཆུའི་བྱང་སྐྱུད་པ་ཉད་པ།

འཇུངས། རྟེན་མཐུན་པར་ཉན་པའི་ཁ་འཇུངས་སྐུལ་མཆོག།

ཆུ་སྐུལ་ལོར་བ་ཡན་ཀ་བཞི་ཁུག

ཟེར་བར་ཡབ་མགོན་པོ་སྐུ་བས་དང་ཡུམ་རྒྱལ་མོ་སྐུ་དྲུག་གི་སྐུ་སྐུ་

འཁྱུངས། འདི་པའི་རྒྱ་གོང་མ་བྱ་ཁྱུང་བླ་མ་གནང་།

ལྷན་པ་མཁའ་ལྷན་གྱི་ལྷན་པ་གསུམ་པུ་མཁའ་ལྷན་གྱི་ལྷན་པ་ལོ་བུ་ན

པར་ཅུ་བསྐྱོ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་

ལས་རབ་དུ་བྱུང་། བཅུ་གཅིག་ལ་བྱ་ཁྱུང་གི་ཆོས་གྲར་ཞུགས།
ཅུ་བཅུང་ཚང་ལ་དགོ་ཚུལ་དང་བསྟན་ཇོགས་

ཞུས། གཞུང་གསར་བར་དུ་སློབ་གཉེར་དང་། ཉེར་གཅིག་པ་ཚུ་གླུང་
ལ་དབུས་སུ་ཐེབས། མེར་བྱེས་སུ་

སློབ་གཉེར་དང་། རྒྱ་སྐད་ཁྱི་ཆེན་ལས་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་
གསལ། ཉེར་ལྷ་ལ་རང་ཡུལ་དུ་བྱོན། མོ་གཉིས་

ལ་དུས་འཁོར་སྤྱི་མར་ཐེབས། ལོ་ངོ་ལྷ་མཛད། དུག་ཅུ་བ་ཚུ་
འདུག་ལ་ཁྱིར་ཐེབས། མགོན་ཁང་གི་སྤྱང་

བསྟན་ནམས་གསར་བཞེངས། ཟུར་དུ་བཞུགས་ནས་བྱུགས་དམ་འཕེལ་ལུས་
ས་བྱ་དོན་བདུན་པ་ལ་སྤྱིབས།

རྒྱ་བཟང་སྤྱི་ལ་བའི་སྤྱི་བཟང་བྱུང་བསྟན་རབ་རྒྱས་མེ
སྤྱི་ལ་ཁྱིར་ཐེབས། ལོ་གཅིག་བཞུགས། དེ་གོང་

འདྲུཁང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ནས་བྱ་ཁྱུང་གི
དགོན་བདག་མཛད། གཞུང་ལས་པ། སྤྱི་མ

དབུ་མཛད་གྲྭ་ཚང་གསུམ་གྱི་ཁྲི་པ་རྣམས་ཉིད་ནས་བསྐྱོ་བཞག
གི་འགན་ཁུར་བཞེས། རྒྱལ་ཁབ་དུ་རྒྱུད་ཆེ་བ

ཆོས་འཕེལ་དོན་གྲུབ། ཀའདོའི་ས་ཆ་ཉེར་ཚད་དུ་ཡབ་པདྨ་ཆོ
ལེང་། དུམ་དཀར་མོ་སྦྱིད་ཀྱི་སྐས་སུ་མེ་སྒྲུལ

ལ་འཁྱུངས། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་དགེ་ལེགས་ཆོས་འཕེལ་ལས་རབ
རྒྱ་བྱུང་། སློབ་དཔོན་རག་དབང

དགེ་ལེགས་ལས་དགེ་ཚུལ་བསྐྱབས། བཙུ་གཅིག་ལ་བྱ་ཁྱུང་ཆོས་གྲུང
ཞུགས། པོ་ཏི་ལྷ་ལ་སློབ་གཉེར་མཐར་

ཕྱིན། ཉེར་གཅིག་པ་ལ་ཚུ་བཟང་སྐྱ་གོང་མ་ལས་བསྐྱེན་རྫོགས།
སོགས་ཕུམ་པ་ལ་གྲིང་བསྐྱེ། ཞེ་བདུན་ལ

གཞུང་ལས་པ། དེ་ནས་རྒྱུད་སྤྱི་གཉིས་ལ་རིམ་ཐེབས་ཀྱིས་རེ་གཉིས
པ་མེ་བྱ་ལ་ཁྲིར་ཐེབས། རེ་ལྷ་ལ་བྱུར་

བཞུགས་ཀྱིས་བྱགས་དམ་གོང་འཕེལ་ངོས་ས་བྱ་དོན་བཞི་པའོ། ཕྱ

ཁྱེམར་སྤྱལ་སྤྱུ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་ཀ

ཀྱའི་བེ་ཀྱར་ཡབ་རྒྱལ་མཚན། དུམ་མགོན་མོ་སྦྱིད་ལ་ཤིང་སྟག་

ལོ་འཁྱུངས། དགྲུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་མཁན་པོ་

ཡེ་ཤེས་དར་རྒྱས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང། བཅུ་པ་ལ་བཡན་སྟོན་ཐའི་

དགོན་ཏུ་ཐེབས་འདོན་ཚོས་ལ་སྤྱུངས། བཙུང་

ལྷ་པ་བྱ་ཁྱུང་ཚོས་གྲུང་ཞུགས། དཔོན་སྟོབ་ཚོས་འཕེལ་དོན་

སྤྱབ་པ་བསྟོན་གཞུང་གསར་བར་དུ་བྱགས་གཉིར།

ཉི་ཤུ་ཆུ་བྱ་ལ་དབུས་སུ་ཐེབས་མེར་བྱས་སུ་སྟོབ་གཉིར་མཐར་

བྱིན། མཚན་བཏགས་མཛད། དཔེ་ཚན་

རིན་པོ་ཆེ་ལ་བསྟོན་ཚོགས་ཞུས། རང་ཡུལ་དུ་བྱོན། སུམ་ཅུ་འི་

ཐོག་ནས་གཞུང་ལས་པ་ལོ་མང་མཛད། བཞི་

བཅུ་པ་ལ་དུས་འཁོར་བྲམ་མ་གནང། གྲྲ་ཁང་ཞིག་གསོས་སོགས་ལོ་

ཤམ་འཛོན་སྐྱོང་ལེགས། ཞེ་བདུན་པ་ལྷགས།

བྱི་ལ་ཁྲིར་ཐེབས། ཚེས་སྤིད་གང་ཐད་ནས་ལེགས་ལམ་མཛད། ཟུར་
བཞུགས་གྱིས་གསེར་ཁང་མཚོག་གི།

ཞབས་ལ་གདུགས། འདི་པ་ལྷགས་གཉིས་གྱི་མཁུན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་།
ཐུགས་བསྐྱེད་བཟང་བ་བཅས་བྱ་ལྷུང་།

ངར་དུ་བཞུགས་ན་ཕན་ཐོགས་ཆེ་ཡང་སྐྱབ་པ་ལ་གཞོལ་འདུན་
སོགས་གང་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་ཀ་མདོའི་གདོང་དམར་།

སྒྲིའི་རི་ཁོད་དུ་བཞུགས། ཉམས་བཞེས་ཕུལ་བྱིན་གྱིས་ས་བྱང་
དུག་པ་ཡིན། ༑ླ་མགོན་ཐང་ཞབས་དྲུང་སྒོ།

བཟང་ཡོན་ཏན་གཅན་ཚའི་ས་ཨ་འདར་ཆ་གན་གྲོང་དུ། ཨ་ཀྲུ་
ནང་སེའི་རྒྱུད་པ་ཡབ་དཔོན་པོ་སྒོ་བཟང་རབ།

{ @204 } ཚོང་རྒྱུ་ལྷོ་དང་རྩ་རྒྱུ་ལྷོ་བྱང་རྒྱུ་བཤད་པ།

བརྟན་༑ ཡུམ་ལྷ་རིའི་སྤྲས་སུ་རྒྱ་སྤྱེལ་ལ་འཁྲུངས། འདི་པའི་གོང་།

མ་མགོན་ཚང་དཀར་བཅུ་དག་དབང་ཚུལ་

ཁྱིམ་ཁེས་བྱ་ཁྱུང་གི་དགོ་བ་ཤེས་ཆེ་ཁག་ཆོ་དང་སྐྱབ་པ
སྟོམས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དུག་དགྲུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་མཁན

ཟུར་བདེ་ཡངས་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། བཅུ་གསུམ་ནས་བྱ་ཁྱུང་ཆོས
གྲར་ལོ་ཤས་སློབ་གཉེར་དང་རྒྱུད་ཏུ་ཡང

ཐེབས་། ཉེར་དགྲུ་བ་ལ་སྤྱ་མ་དབུ་མཛད། སོ་གཅིག་པ་ལ་རྒྱུད་པའི
སྤྱ་མ། སོ་བཞི་བ་ཤིང་སྤྱལ་ལ་མཁན་པོར

ཐེབས་། སྤྱ་ནས་སོགས་གང་ངོས་ནས་གཞོན་ཡང་སྤྱབས་འགྲིག་གི
དབང་ཟེར། ལོ་གཅིག་ནས་དགོངས

པ་ཞུས། ད་ལྟ་སོ་བརྒྱད་པ་ལ་སྤྱེབས། ཁ་མང་བུ་རྒྱུད་སྤྱལ
བཟང་ལེགས་བཤད་ཀ་མདོ་ཐང་ཞིང་ལ་ཁ་ཞེས

པར་ཡབ་སྲིད་ཐར། དུམ་ཆོ་རིང་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱས་སུ་ཆུ་བྱི་ལོར
འཁྱུངས། དགྲུང་ལོ་བདུན་པར་སྐྱེ་ལ་དགོན

དུ་རང་གི་ཁྱ་བོ་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྐལ་བཟང་ལས་རབ་དུ་བྱུང་།

དགུ་ལ་བྱ་ཁྱུང་དུ་ཕེབས་སྟོག་འདོན་སྤྲུངས།

བཅུ་གསུམ་ལ་ཆོས་གྲར་ཞུགས། བཙོ་ལྷ་ལ་མཁན་པོ་དག་དབང་

བསོད་ནམས་ལས་དག་ཚུ་ལ་དང་། ཉེར

གཉིས་ལ་མཁན་པོ་དག་དབང་འོད་ཟེར་ལས་བསྟན་ཐོག་གས་བསྐྱབས།

རྒྱུད་པ་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྐལ་བཟང་གི

བཀའ་བཞིན་ཉེར་གསུམ་པ་ཤིང་ཁྱི་ལ་དབུས་སུ་བྱོན། སེར་བསམ

སྟོར་བཞུགས། པོ་ཏི་ལྷ་ལ་ཡང་བསྐྱར

སྟོབ་གཉེར་གནད་སྟོན། སོ་དགུ་བ་ལྷགས་སྟག་ལ་གླིང་བསྐྱེ་མཛད།

སྟོབ་གཉེར་བཟང་བའི་གྲགས་པ་བྱུང་།

ཞེ་དགུ་ལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས། བྱ་ཁྱུང་རྒྱུད་གྲ་འགྲིམ། ང་གཅིག་

ལ་སྤྱོད་མ་དབུ་མཛད། ང་བཞི་བ་ལ་རྒྱུད་ཁྱི། ང

ལྷ་བམེ་རྟ་ལ་མཁན་ཁྱིར་ཕེབས། ས་བྱ་ལ་བྱུར་བཞུགས་མཛད

པ་དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་དུ་ཕེབས། ། སྤྱོ

འབྲུམ་ཁྲི་བ་ཆེ་ཤོས་མཁན་པོ་རེ་གསུམ་པ་ས་བྱ་ལ་ཁྲིར་ཐེབས།

ལྷགས་ཁྲིར་ཟུར་དུ་བཞུགས། ༑ླ མཁན་པོ་

སྐལ་བཟང་ཞོར་བུ་ནི། ཚུགས་ཀ་ཀྱར་ཡབ་འབྲུམ་མེ་དང་། དུམ་བོ་

ཅོག་སྒྱིད་ཀྱི་སྐས་སུ་ལྷགས་གྲང་ལོར་

འཁྲུངས། ༑ླ བདུན་པ་ལ་མཆོར་མོ་ཆེར་མདོ་བཆོས་ཇེ་འི་དུང་དུ་

རབ་དུ་བྱུང་། དགྲ་བ་ལ་བྱ་ཁྲུང་དུ་ཐེབས།

མཁན་པོ་དག་དབང་འོད་ཟེར་སོགས་ལ་གདུགས། སློབ་གཉེར་དང་མཚན་

བཏགས་གནང་། རེ་གཅིག་

པ་ལ་གཞུང་ལས་པ། རེ་ལྡ་ལ་སྤྲ་མ་དབུ་མཛད། རེ་དུག་པ་ལ་

རྒྱུད་ཁྲི། བདུན་ཅུ་བ་ལྷགས་ཁྲི་ལ་ཁྲིར་

བཞུགས་ཏེ་གདན་ས་སྒྱིང་བཞིན་པའི་སྐབས་སོ། །

རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་ནི། རྒྱུད་སྤྲོད་སྤྲུགས་རམས་པ་དག་དབང་

བཟླ་ཤིས་རྒྱ་ནག་ནས་ཡབ་འཁོར་བསྐྱེད་རྒྱལ་

དབང་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། གླིང་ག་དབང་མཚོ་ག་ལྷན། ལ་མོ་

ཚོས་སྒྲོང་བཅས་ལ་ལུང་བསྟན་ཞུས་ཏེ་རབ་

བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་ཡོས་ལ་གསར་དུ་བཅུ་གསུམ། ཐོག་མར་མཁན་པོར་

བསྐོས་པས་ཕྱགས་འབྲུག་བར་བསྐྱུངས།

དེ་ནས་རིམ་པ་བཞི་ན། རྩ་དགེ་བཤེས། དཀའ་བཅུ་སྟོ་བཟང་ལྷན་

གྲུབ། མདོ་བ་དཀའ་བཅུ་རག་དབང་

བཟང་པོ། གདོང་འཇུག་ཞབས་རྩུང་སྟོ་བཟང་ཚོས་གྲགས། མདོ་བའི་

དཔོན་རྒྱུང་རག་དབང་བསྟན་འཕེལ།

རྩ་བ་རྒྱུང་པ་རག་དབང་དགེ་ལེགས། སྟག་ལུང་བ་འཇམ་དབྱུངས་

གྲགས་པ། སྟོང་དེ་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ།

གཅན་ཚའི་ལྷ་རམས་པ་སྦྱིན་པ་ཀུན་བཟང་། མདོ་བའི་ལྷ་རམས་པ་

རག་དབང་བསོད་ནམས། མདོ་བའི་བོན་

{ @205 } ཚེ་རྒྱུ་ལྷོ་དང་མ་རྒྱུ་ལྷོ་བྱུང་བཤེས་པ།

ཆུང་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན། མདོ་བའི་དགོ་བཤེས་གྲགས་པ་རྒྱལ
མཚན། བེས་ཐང་ཞབས་བྱེད་ཡེ་ཤེས

དར་རྒྱས། །མདོ་བ་སྐར་བའི་ཞབས་བྱེད་སློབ་བཟང་དབང་ཕྱུག
བཤེས་དགོ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ། མཚོ་

སྟོན་ཏུ་ནང་དགོ་བཤེས་ངག་དབང་སྟན་གྲགས། །ཀ་མདོ་འི་དགོ་
བཤེས་ཡེ་ཤེས་སྐལ་བཟང་། །ཁ་མང་བྱ་རྒྱུད་

ཚོས་འཕེལ་དོན་གྲུབ། མཁར་ནང་ཞབས་བྱེད་འཕྲིན་ལས་དར་
རྒྱས། མགོན་ཚང་ཞབས་བྱེད་སློབ་བཟང་ཡོན་

ཏན་། །ཀ་མདོ་འི་སེ་རའི་དགོ་བཤེས་སྐལ་བཟང་ལེགས་བཤད། ཚ་ཕྱུག
དཔོན་སློབ་སྐལ་བཟང་ཞོར་བྲ། མཚོ་

སྟོན་པ་རྩ་ཚ་ཞབས་བྱེད་སློབ་བཟང་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་མཚོ་ཕྱགས་
ཁྱིར་ཁྱིར་བཞུགས།

དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་ནི། ཟན་ཁོན་ཕྱག་ཐོ་ཐད་ཚོས་རྩེ་རབ་

འབྲམས་པ་དང་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་སྦྱོན་དག།

བྱས་ཏེ་ཟིན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་རྒྱས་མཁན་པོར་བཞུགས་ཐོག་རབ།
བྱང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་སྒྲུལ་ལ་དང་པོར།

སྒྲན་པ་གྲྭ་ཚང་བཅུ་གསུམ། གྲྭ་མ་བདེ་ཡངས་ཞབས་རྩུང་སྒོ།
བཟང་ཞོར་བྱ་འཛོད། ཀུའུ་ག་ཞབས་རྩུང་སྒོ།

བཟང་དོན་གྲུབ་རྩུས་སྤར་གྱི་སྦྱོན་བདག་གིས་ཁུས་ཏེ་རྩུས་འཁོར་
གྲྭ་ཚང་རྩུབ་སྒྲུབ། དེ་ནས་རིམ་པར་མདོ་བའི་

དགོ་བཤེས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ཁུ་ར་ཞབས་རྩུང་ངག་དབང་
འོད་ཟེར། མདོ་བ་དཔོན་སྒྲོབ་ངག་དབང་

བང་པོའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན། རྩི་ཚའི་དགོ་

བཤེས་ངག་དབང་འོད་ཟེར། ཞོར་ཤན་

རབ་འབྲམས་པ་འཇམ་དབྱངས་ཚུལ་ཁྲིམས། སྤྲ་ཀྱའི་དཀར་བཅུ་ངག་
དབང་བསོད་ནམས། མདོ་བའི་

ཞིང་པོ་སྐྱེའི་ཞབས་བྱ་དག་དབང་ཚོས་གྲགས། བློ་དམར་
ཞབས་བྱ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན། ཨ་འཛོ་

ཞབས་བྱ་སྤོ་བཟང་སྟོན་གྲགས། རྩ་ཚ་སྤྱུ་སྤྱོ་བཟང་
དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོ། གདོང་འཇུག་ཞབས་བྱ་

སྤྱུ་ལྷན་ཚོས་གྲགས། ད་ལྟ་ཅིག་ཅི་དགའ་བཅུ་དག་དབང་འཇམ་
དབྱངས་བཞུགས། རྒྱ་བཟང་པའི་

གདན་རབས་དང་སྤྱུ་འབྱུང་པའི་གདན་རབས་གཉིས་སུ་བརྒྱུད་པ་གསེར་
ཁང་པ་སྤོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ཨ་གྲོ་བར་རོས་

བཟུང་ཡང་སྤྱུ་བཞུགས་དེ་རྒྱུ་བ་དག་འདྲུག་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་
དུ་མདོ་སྟོན་པ་ཤེས་རབ་རྒྱུ་མཚན་ཞེས་པ་

དང་། སྤྱུ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་དང་ཡང་མཐུན། ཨ་གྲོ་བས་
དག་འདྲུག་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་ཟིན་པ་ལ་

ཅོད་པ་མེད། གསེར་ཁང་པའི་རྩེས་ལ་བྱམས་གླིང་པ་བསྟན་པ་
རིན་ཆེན་གྲིས་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མཇུག་རྒྱ་མཚོ་པ་

ལ་མཚན་ཉིད་བཅུགས་པར་བཤད་པས་ཀྱང་དུས་ཚོད་རག་ཙམ་ཤེས།
གང་ལྟར་ཨ་གྲོ་བའི་སྐྱ་གདུང་ལ་དེང

སངས་སེར་གདུང་ཚུང་བཟེར། གྲུ་འབྲུམ་པས། རོ་བོ་རྩེ་འཁྲུངས།
ནས་ལོ་སྐྱུམ་བརྒྱ་ཉིར་བརྒྱད་རབ་བྱུང

ལྷ་པའི་ས་བྱ་ལ་ཚོས་རྩེ་དོན་རིན་པ་འཁྲུངས། ཉིད་ཀྱི་ཞེ
གཅིག་པ་རབ་བྱུང་དུག་པའི་ས་གྲང་ལ་བྱ་ཁྲུང་བཏབ།

ཞེ་དགུ་བཅེ་བྱ་ལ་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཁྲུང། རྩེ་འོ་ཉིར
དགུ། ཉིད་ཀྱི་དོན་བདུན་པ་རབ་བྱུང་དུག

པའི་ཤིང་གྲང་ལ་གཤེགས། དེས་ན་ཚོས་རྩེ་འཁྲུངས་ལོ་ནས་རབ
བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་ཕག་བར་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་དང

སོ་ཅིག་བྱ་ཁྲུང་དགོན་བཏབ་ནས་བཞི་བརྒྱ་དང་གོ་གཅིག། གཤེགས།
ནས་བཞི་བརྒྱ་དང་བཞི་ཟེར

སྐྱེད། དེ་བཞིན་བརྩིས་ན་འཁྲུངས་ནས་དུག་ཅུ་སྐྱོར་དགུ་སོང་བས།

ལྷ་བརྒྱ་དང་ཞེ་གཅིག་། བྱ་ལྷ་བྱ་བ

ནས་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་དང་གཅིག་ག་ཞེ་གཅིག་ནས་བཞི་བརྒྱ་རེ་བཞི་བ་རབ
བྱ་བ་བཅུ་བཞི་བའི་སྤྱ་འདི་ཡིན་འདུག་པས།

{0206} ཅོང་ཆུང་ལྷོ་དང་མ་ཆུང་བྱ་བ་བྱ་བ་ལྷ་བྱ་བ་

ལུ་མ་མཛོད་སྤྱད་གྱི་ཆོས་སྤེལ་ཆོན་པོ་ཀླན་གྱི་ཕྱི་མོར་གྱུར་བ་ཡིན
ནོ། །རྟོན་གྱི་གཙོ་བོ་གསེར་གདུང་ཁང་དུ།

སྤར་ཆོས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་རིལ་བོ་ནང་བཞུགས་གྱི་སྤེལ་བྱ་བ་
བདག་སྐྱེན་ཞན་པར་ཡོད་པ་རབ་བྱ་བ་བཅུ་

བའི་ཆུ་ལུག་ལ་རྒྱལ་བ་ཤྱོད་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་གནས་འདིར་ཐེབས།
སྤྱབས། གཞན་ལ་དགེ་བསྐྱེད་ལ་དང་། ཉིད་

ནས་གསེར་ཕོན་ཆེ་བ་གནང་སྟེ་ཞལ་བཀོད་མཛད་པ་བཞི་ན། གདན་ས་
པ་སོགས་གྱིས་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ཏེ་

སྤར་དགེ་སྤེལ་བཅུ་གསུམ་པའི་མཚོད་རྟོན་བཞེངས་པ་གསེར་བྱ་བ་

གྱིས་བརྟམས་པ་སོགས་བཀའ་བློན་ཆེ་བ་བྱུང་

བས། རྒྱལ་བའི་ཡབ་མེས་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེ་དང་། རྒྱལ་བའི་དབང་
པོ་སློབ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ། །

རྒྱལ་བའི་སྐུ་མཆོག་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོའི་སྒྲེ། རྒྱལ་བ་ཡབ་
སྐུ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་

སེར་སྐྱ་ཚང་མས་འདོམ་པའི་སློལ་དར། དེང་སང་ཡང་ས་གཤམ་
བསོགས་སུ་རོ་ཞིན་ཏུ་ཞིམ་པའི་བདུད་རྩི་སྒྲུང་

རྒྱ་ཡོད་པ་འབབ་ཅིང་། དེའི་རྟགས་སུ་མཆོད་རྟེན་གྱི་གསེར་མདངས་
དམར་པོར་འགྱུར་བ་དང་། བྲི་ཞིམ་

གྱིས་དགོན་པའི་གླིང་ཁྱབ་པ་མཐུན་སྒྲུབ་པས་སྒྲུའི་
བཀའ་ནཱེས། རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་

མཆོག་། དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་ཞེས་གྲགས་མ་འོངས་དུས། །རྩ་
སློགས་པའི་ཞིང་དུ་འཛང་རྒྱ་བ། །དེ་

ཡི་རིང་བསྐལ་མཚོད་རྟོག་འཇམ་ལགས་སམ། །བྱོན་བརྒྱབས་ཕུང་པོ་
སྤངས་པའི་རྟོག་དེ་ལ། །བསྟན་པ་

དར་ཞིང་འཇིག་རྟོག་བདེ་བ་ཡི། །དགེ་བའི་ལྷས་སུ་དུས་ཚོས་བཟང་
བོ་ལ། །བདུད་རྩི་འབབ་པ་ལྷགས་གྱིས་

མུངས་ལགས་སམ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་མདུན་དུ་བཞུགས་ཁང་
ཤེལ་སྒོ་ཅན་གྱི་ནང་དུ་ལོ་གི་ལྷ་རའི་

སྒྲིང་བརྟན་གསུང་འབྲོན་མ་འདི་འཕགས་ཡུལ་ནས་ཐེབས་ཏེ་ཕུ་རངས་
བཞི་སྡེའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟོག་གཙོར་

བཞུགས་པ་བཞི་སྡེའི་གཙུང་རྒྱུད་རྒྱུ་རྩེ་གསུང་པར་བརྟོན་རྟོག་སུམ་རྣམས་
གཞུང་བཞེས་བྱས། །སྤྱི་འདི་སྐར་དཔོན་

དུ་འི་ཆིང་བའི་བྱར་གྱིས་དང་རྟོག་དུ་སྤངས། །ཁྱི་ཆེན་ངག་
དབང་མཚོག་ལྷན་ཐོ་ལིང་མཁན་པོར་བཞུགས་སྐྱབས་

སྤྱས་ཏེ་ཐུགས་དམ་རྟོག་མཛད། །སྤྱིར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕེལ་
གཞུང་ཐོ་བོ་རྒྱུ་གཙུང་རུས་མངའ་རིས་སྟོད་

དུ་འཁྱུར་བ་སོགས་ནང་བཞུགས་སུ་ཕྱལ་བའི་བྱིན་ཅན། ས་སྐྱ
གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཐུགས་དམ་རྟེན་ཐུབ།

དབང་གྲོང་ཁྱེར་མ་དཔལ་ཚོས་མཁན་པོ་རྟེན་ཐོག་ཐུས་ཕྱལ་བ།
གཉིས་དགོང་འདིའི་རྟེན་གཙོར་སྦྱོར་འཇགས།

གནང་། གཡས་སུ་ཁྱིམ་གྱི་དབང་སྟོན་གྲགས་གྱི་ཐུག་མཛོད་བྱ།
ཁྱེད་བས་དཔྱད་ཞུས་ཐེའི་སྒྲུང་བརྟན་ཁྱད།

འཕྱག་འཚལ་དབུའི་སྟེང་དུ་ཁྱིམ་གྱི་དབང་མཚོག་ལྡན་དག་འཕྲན།
ཁྱིམ་འདི་སྐབས་བཞེས་པའི་གདུགས། གཡོན།

དུ་ཁྱིམ་གྱི་དབང་ཚོས་གྲགས་གྱིས་གནང་བའི་ཐོག་ཚོས་ཐེ།
དོན་རིན་པ་དང་ཐེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་གཉིས་གྱི་སྐྱ།

བརྟན་རྒྱ་མཁྱིམ་སོགས་དང་། དཔོན་སློབ་གསེར་ཁང་པས་གནང་
བའི་ཐུབ་པ་གྲོང་ཁྱེར་མ་ལོ་རྒྱས་ཅན།

གསང་འདུས་འཇམ་དོར་སྒྲན་སྐྱ། བདེ་ཁང་བའི་སྐྱ་གདུང་། འཇགས།

བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་བློས་བསྐྱངས།

ཅན་གྱི་བདེ་མཆོག་ལྷ་ལྔའི་བློས་བསྐྱངས། སྐྱ་རྒྱལ་འཁོར་

མར་རྒྱུད་སྤྲོད་སྤྲུགས་རྣམས་པ་རག་དབང་བཟླ་ཤིས།

གྱིས་རྒྱ་ནག་ནས་སྤྱོད་ངངས་པའི་བཀའ་བསྟན། ཐེན་དུང་གྲུ་

སྐྱབས་གྱིས་ཕྱལ་བའི་གསེར་དངུལ་གྱིས་བཞེངས།

པའི་བཀའ་འགྲུར། སྤྲུག་ལོའི་བྲག་ས་དམ་གྱི་ཡུལ། རྩི་ཆའི་བྱམས།

ཁང་དུ། བྱམས་མགོན། འཇམ་

{ @207 } ཅོང་རྩའི་ལྷོ་དང་མ་རྩའི་བྱང་རྒྱུད་བཞད་པ།

དབྱངས། སྤྱོད་རས་གཟིགས། ཆོས་རྩེ་དོན་རིན་པ་དང་རྩེའི་སྐྱ།

ཨར་པ་ཅའི་ལྷ། ཁང་དུ་རྩེ་བདག་

ཉིད་ཆེན་པོས་འཇམ་དབྱངས་སྐྱབ་པའི་གཟིམས་སྤྱིལ་སྤྱིང་བོར་

བྱས་ཏེ་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན། མདོ་བ་

ཞབས་དྲུང་། ཟན་ཁོན་པ་ཚོས་ཇི་དང་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་
གྱིས་དུལ་གྱིས་བཏུམས་པའི་སྒོ་ཁྲིམ་དུ་ཙན་དན

གྱི་འཇམ་དབྱངས་དང་ཇི་འི་གསེར་སྒྲི། མདུན་ངོས་སུ་ཇི་བྲུ་མ་
དགྲུང་ལོ་གསུམ་པ། བཞི་བ། བརྒྱད

པ་རྣམས་གྱི་སྒྲིང་བརྟན་གསུམ་དང་། རྒྱལ་བ་སེང་གེ་དཔོ།
སྒོ་འི་སྒྲིང་ན་སྒྲར་གྱི་གཟིམས་སྒྱི་གདུང་མདོག

མ་བསྐྱར་བ། སྒྲིང་དུ་ཨ་ར་པ་ཙའི་ཡིག་འབྲུང་བྱོན་དངོས་
སུ་སྒྲིང་། རྟོ་བྱམས་པ་ཚུ་གཟིགས་གྱི་ལྷ་ཁང

ན་བྱམས་མགོན། སྒྱུན་རས་གཟིགས་དང་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་གཙོ་འཁོར།
དེའི་གཡས་སུ་སྒྲིབ་པ་ཚོས་ཇི་འི་སྒྲིབ

ཁང་བྲག་ཕྱག་འགསེར་གདུང་ཚུང་བའི་ལྷ་ཁང་དུ་ཨ་གྱོ་འི་
གསེར་གདུང་དང་། གཙང་བཙོས་ཇི་གྲགས་པ

རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྒྲི་གདུང་སོགས་གདུང་རྟོན་ཁ་ཤས། ཇི་སྒྲི་བྱམས་
འཇམ་དབྱངས་བཅས། སྒྲོལ་དཀར

ལྷན་ཞོན་རྒྱན་མ་ཡབ་ཡུམ། ཨ་ཀྱ་ནང་སོས་བཞེངས་པའི་བྱམས་
པ། སང་ཁྱིམ་ཁང་དུ་ཆོས་རྒྱུ་རྩེ་དོན་

གྲུབ་རིན་ཆེ། རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། རྒྱུ་བཅུ་དམ་པ་
གསུམ་གྱི་བཞུགས་ཁྱིམ་བྱིན་ཅན། དེར་

སྤྱན་གཟིགས་སུ་ཀུ་ཕྱི་ཉན་གྱི་ཁབ་དང་རལ་གྱི་སོགས་ཡོད། རྒྱུ་
དེའི་གཡས་སུ་སྤྱེ་བ་ཆོས་རྒྱུ་བསྟན་འཛིན་སྤྱོད་

བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཡུན་རིང་བཞུགས། མི་མཁའ་ལྷན་འགའ་ཞིག་བཏུ་ལ། ཉིད་
གྱི་སོ་བརྒྱུད་པ་ལྷགས་རྟ་ལོར་བྱམས་

མགོན་བཟང་པོའི་བཞུགས་སྐངས་ཅན་ལྷ་ཁང་བཅས་བཞེངས། ཆོས་
སྤྱོད་བཅུ་ཅེ་ལ་གཏད་དེ་མགོན་ཁང་

དང་རྟག་གཏོར་བཅུགས། རྟ་ལོ་སྤྱུ་ལྷ་སྤྱོད་བཟང་བསམ་འགྲུབ་
ཁྱིམ་སྤྱོད་ཞིག་གསོས་མཛད་པར་རྟག་གཏོར་

གྱི་སྤྱོད་མཁའ་སྤྱོད་པས་ཤངས་ཁྱིམ་ཞོར་བསོགས་ཤིན་ཏུ་གཉན་

པར་གྲགས། འདི་འག་འཁིག་གིས་སྐྱ་གདུང་ལྟ

ཁང་དུ་བཞུགས་ཀྱང་ཟེར། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་ཆེ་ལྟ་ཁང་
དུ་དབྱེར་སྒྲིམ་མཆོད་རྟེན་དག་འདུན་གྱི་དབྱེན

སེལ་ཁིང་བྱགས་མཐུན་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྤེལ་ཚོག་བཅུག་པ་བཞེངས།
སྐྱ་མཆོད་སྤེལ་ཡིད་བཞིན་པ་སོགས་གཙང་

བས་གཙོས་པས་ཨ་མ་དོར་ཕེབས་པ་བ་ཡན་རྩ་མཛོད་ཐང་སོགས་སུ
གཞི་ཐབ་ནས་རེ་ཁིག་བཞུགས་སྒྲུང་། སྒར་

གྱི་དེ་ཉིད་ཉལ་ས་གཡང་སུ་ཁུག་ཏུ་ཆོས་རྩི་དོན་རིན་པ་རང་
གིས་བཞེངས་པའི་ལྟ་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་དུ་རྒྱལ་བ་རིགས་

ལྟ་། རྩི་རྩིས་གཞི་རང་བྱོ། ཐུའུ་བཀྱན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོད་
མཇུག་ཁིག་ལ་ཕེབས་སྐབས་སུ་འདི་ཉིན་ཏུ་ཟེལ་

ཆེ་ཁིང་། ལྷུ་ལྷུ་མ་གཡོ་བ་ཞབས་ཕྱི་ཆོས་ཀྱང་མཐོང་ཁིང་
རྩི་དེ་ཉིད་ལ་གསུང་བྱོན་སྒྲུང་། འཁོར་དུ་སེམས་

དཔལ་ལྷན་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲིབ་བརྟན། མགོན་པོ་དང་ལྷ་མོ། སྤྱིང་དུ
ལྷ་འདྲེའི་གནོད་འཚོའི་སྤྱིར་བཟེན་ནགས་པའི་

སློབ་དཔོན་པད་མའི་སྐྱུ། འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་རྩེ་གསེར་ཁང་བས
སྤྱིར་འཇགས་གྱི་རྩེའི་སྐྱུ་སོགས་བྲིས་འབྲུང་གྱི་

སྒྲིབ་བརྟན་མང་པོ། སྒྲིབ་ཐང་བཀའ་འགྲུར་ཆོར་གཉིས། སྤྱིང་གི་
བཙན་ཁང་དུ་དམ་ཅན་སྐྱུ་བརྟན།

གཏེར་ནས་བཏོན་པའི་དོ་རྩེ། སྤྱིང་མ་འདི་གནས་འདིར་རང་བཞིན་
གྲིས་འཁོར་ཞིང་། འཕྲིན་ལས་བསྐྱུབ་

པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་། ལྷ་འདྲེའི་ལྷ་ཁང་དུ་བྱུང་བ་བདུད་འདུལ་
གཙོ་འཁོར་། རྒྱུད་ཁང་དུ། བདེ་གསལ་

གི་སློབ་བསྐྱེད་སྐྱུ་རྒྱལ་མ་དང་སངས་རྒྱལ་སྤྱིང་སྐྱུ། ལྷ་ལྷ་
འཁོར་གྲུ་ཁང་། བདེ་བ་ཁང་གཉིས་སུ་རྩོན་

{ @208 } ཙོང་ཆུའི་སྤྱིང་དང་མ་ཆུའི་བྱུང་རྒྱུད་བཤད་པ།

མངཉ་རྒྱུ་རིའི་རྩེར་སེང་གོ་སྒྲི་དང་། ག་ཤམ་དུ་ཀླ་མ་བློས་
པའི་ལྷ་ཁང་། ཆོས་གྲུའི་འོག་གོག་ཁར་བྲག་

དཀར་སྒྲགས་རམས་པས་ཁྲམ་པ་བཟུང་ནས་ཤར་གི་གཡང་གཞིའི་
སྒྲིང་བརྩིགས་པའི་སྒྲི་གཞོན་འབྲུམ་པ། འདི་

མན་ཆད་ཆུས་དམ་གྲོག་བྱས་འདུག་ཀྱང་དེ་ཡན་ལག་གཞོད་པ་མི་
སྲིད་སྒྲིང་། མཁའ་འགོ་མ་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་སྒྲོན་

གྲིས་ཀྱང་དགོན་པར་ཕན་གྲོགས་བཟང་པོ་མཛད། དེ་ལྷ་བྱའི་ཆོས་
སྒྲི་ཆོན་པོ་འདི་གང་དུ་བཏབ་པའི་གནས་

ནི། འཕྲོག་རི་ཆོན་པོ་དགའ་ལྷན་དང་དབྱིབས་མཚུངས་ལ། ཆུ་དང་
བྱུང་ཤིང་རྒྱུང་རིང་ཞིང་། འོག་

འཆོས་དབེན་པས་བྲམ་ལ་རང་དགའ་བས་བརྟེན་དཀར་ཡང་འདིར་བཞུགས་
དགོ་འདུན་རྣམས་ཟང་ཟེང་གི་འདུ་

འོང་ལ་མི་དགྲུས་པར་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས། ཚུལ་གནས་བཤའ་སྒྲིབ་
ལ་བརྩོན་པས་གྲགས་ཆོན་གཞན་ལ་འགྲུམ་

མུ་མི་ལྟ་བུ་འཛིན་མཁན་གྱི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
གྱི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

པའི་དབྱ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
རྒྱ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

ཀྱི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

མཁའ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
མཁའ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

པའི་དབྱ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
རྒྱ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

མཁའ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

ཀྱི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

ཚུལ་ལ་གཡེལ་བ་ཡི། རྟོན་བྲལ་

དགོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་གནས། །བྱ་ལྷུང་བྲག་གི་ཚོས་
སྤེར་སྤྱན་ལགས་སམ། །དེ་ན་མང་ཐོས་

སྒྲོག་པ་མཁས་རྣམས་དང་། །སྤྲོམ་བཅུ་ལྟ་བུ་ལ་གཞིལ་བ་མང་པོ་
ཡིས། །བྱབ་བསྟན་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་

བའི་རྣམ་ཐར་ལ། །ཡིད་གཡོས་དད་པ་གཏིང་ནས་འཁྱུངས་ལགས་
སམ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ལྷ་བཟང་

བྱབ་བསྟན་དབང་ལྷུག། གསང་སྒྲོགས་སྤྲུལ་སྤྲུ། ཅུ་བ་ཆུང་བ་
དག་དབང་དགེ་ལེགས། །འབྲས་ཀྱི་འབྲུམ་པ་

དག་དབང་བསྟན་འཛིན་བཞིས་བསྐྱིགས་པའི་གདན་རབས་ཡོད་ཀྱང་།
དཔེ་རྣམས་ཉིད་དཀའ་བས་ཅུང་ཟད་

ཞིབ་པར་བཏུས། མདོ་བ་རྒྱལ་པ་སོགས་འགའ་རེའི་རྣམ་ཐར་ལ་དངོས་
སྒྲོབ་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་བསྟན་ཏེ་སངས་

ཐུས་མོས་པའི་བསྟན་པ་ལ་བྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་ལུང་བསྟན་བྱུང་
པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་བྲིས་སོ། །དེར་སྤྲ་བྲང་ཆེ

ཁག་གི་སྟོར་ལ། ཚུ་བཟང་སྤྲ་བྲང་། དབལ་ལྷལ་སྤྲ་བྲང་ཐེག་
ཆེན་ཆོས་གྱི་ཕོ་བྲང་། རྩ་བ་ཆེ་ཆུང་གི་སྤྲ་

བྲང་གཉིས། ཁ་མང་བུ་རྒྱུད་སྤྲ་བྲང་། དཔོན་སྟོབ་ཆེ་བའི་སྤྲ་
བྲང་། རྒྱ་མདའ་སྤྲ་བྲང་། རྟའི་ཆོ་སྤྲ་བྲང་།

བག་ཁང་སྤྲ་བྲང་། རོན་སྤྲ་བྲང་། ཟིན་སྤྲ་བྲང་། རྟོར་
བས་སྤྲ་བྲང་། ལྷག་ལུང་སྤྲ་བྲང་། ལྷ་

ཀྱ་སྤྲ་བྲང་། གདོང་འཇུག་སྤྲ་བྲང་། རྩ་སྤྲ་བྲང་། ཉན་འཛིན་
སྤྲ་བྲང་། བས་ཐང་སྤྲ་བྲང་། །མདོ་

བ་ཆེ་ཆུང་གི་སྤྲ་བྲང་གཉིས། ཨ་འཛིན་སྤྲ་བྲང་། ཀ་བྲུག་སྤྲ་
བྲང་། བསམ་འགྲུབ་དགའ་འཁྲིལ། ལྷར་

བ་སྤྲ་བྲང་། མཁན་པོ་སྤྲ་བྲང་རྟེ་མང་། བྲང་རོས་བྲུགས་ཐག་
ཁ་སྒྲིང་དུ་རྩེ་དབྱུང་ཐེབས་སྒྲིབས་དར་ཅོག་

བཅུགས་པར་གྲགས་པའི་ལབ་ཅི་བདེ་ལྷན་ལྷན་པོ། དེ་དང་ཉེ་བར་
ཁྱིམ་གྲ་བཅང་ཆོས་གྲགས་དང་། རག་

{@209} ཅོང་ཆུང་ལྷོ་དང་མ་ཆུང་བྱང་ཆུང་བཤད་པ།

དབང་སྟན་གྲགས་གཉིས་ཀྱི་འཁྱུངས་ས་འཆོམས་རིང་ཡོད། རྒྱ་དོང་
ལག་ནི་བྱ་ཁྱུང་ཆུབ་ངོས་སུ་རྟའི་ཆའི་

དགོན། དེའི་ཕྱར་ཁྱུང་ཆུང་འི་འཁྱུང་བཟླ་ཤིས་བསམ་གཏན་གྱིང་
ནི་སྐལ་ལྷན་རྣམས་ཐར་དུ། དག་བའི་བཤེས་

གཉེན་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཁྱུང་ཆུང་སྐྱབས་སྡེ་བཅུགས་
གསུངས་པ་དེ་ཡིན་འདྲ། ཁ་འཛིན་སྐྱེ་འབྱུང་ནས་

མཛད་ཀྱི་ རྒྱ་ཁ་མཐིལ་དུ་རྩེ་གསེར་ཁང་བས་བཞེངས་པའི་མཆོད་
རྟེན་ཁང་བཅུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཆེ་བ།

རྒྱ་སྐུ་རིའི་གསེར་ཁང་ཕྱར་ནས་སྐྱབས་གནས་གྲགས་ཆེན་ལ་སྐྱིད་
ཤོད་སྡེ་བཆོས་རྩེ་ལ་མནལ་ལམ་དུ་པཎ་ཆེན་རིན་

པོ་ཆེ་ནས་བསྐྱེལ་བ་ལྟར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་ཡོས་ལ་འདྲིར
ཕེབས། སྐྱབ་པ་མཛད། ཡུག་ཚེ་བཞུགས།

པའི་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས། དེ་བསྐྱེད་དམ་པ་དུ་མས་བསྟེན
པའི་གནས་ཡིན། རྟོ་ཁོང་འཁར་

ཁོད་དུ། བེ་ལྷ་ཀམས་ཐུབ་པའི་སྐྱེ་བཞུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་
བཞེངས་པའི་ནང་ཚན་གཅིག་བཞུགས། ཚོམ་

རྒྱུན་འགའ་ཞིག་གིས་སྐྱེ་བཞུག་གསེར་ཡིན་པར་བཟུང་སྟེ་སྐྱེ་ལ་སྟེ
རེས་བསམ་ན་ཡོན་མ་ཐག་རྒྱང་ངས་སྐྱེ་བྱུང་། འགྲོས་

པར་བཅུ་མས་ཀྱང་སྒོ་ཁང་དེར་ཁྲག་བསྐྱེད་གསེར་ཏེ་ཞི་འགའ་ཞིག་
གིས་མཐོང་སྒྲུང་ལ་སྐྱེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གཙུག་

ལག་ཁང་ཁྲབ་པ་བྱུང་བས་མཚན་ལ་ལྷ་ཆེན་དཔལ་འབར་གྲགས།
ཞེས་མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱུ་མཆོའི་རྣམ་ཐར་

ཏུ་གསུངས། དཀར་ཆག་ཏུ། ཀེ་ཏུ་ཕྱི་སྤྱོད་དཀར་པོ་ཞེས་པ་རྒྱུ
ནག་ཐང་ཐོ་རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་པ་རྒྱལ། རྒྱལ་

པོས་ཀཔས་ཏྲིག་བསྐྱབས་ཏེ་ཐོ་འདི་གདན་དངས། གྲུབ་པའི་གནས་
མཆོག་སྐྱེས་ཟིའི་གསེར་ཁང་གི་མདུན་

ངོས་སུ་ཞུགས། གཡས་གཡོན་གྱི་མར་མེ་མཇོད་དང་བྱམས་པ་
གཉིས་ནི། ས་པར་དང་། འགོ་

མགོན་འཕགས་པའི་དགོངས་ཚུགས་སུ་རྒྱལ་པོས་བཀའ་གནང་ལྟར་ཏའི་
སིང་བྱང་ཚུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཞེངས་

ཟེར་འདུག ། མཆོར་མོ་ཆའི་རོ་ཁྲོད། ། རྟེན་ངོས་སུ་རྒྱ་ནི་མཛན་
པ་སྒོ་བཟང་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱིས་བཏབ་པ་རྟ་

གདོང་དཀར་པོ། ། སྤྲུལ་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་བཏབ་པ་སྐྱེ་ཡུལ་དགོན།
འདི་དང་ཉེ་བར་རྩེ་ཐང་མཁན་པོ་

དཔལ་འབྱོར་གྲགས་པ་འཁྲུངས་ས་སྐྱེ་ཡུལ་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་
བྲུ་ཁྲུང་འདུ་ཁང་སྒྲིབ་དུ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱལ་

མཚན་ཆ་ལྟེ། ། ཏིག་རྒྱའི་དགོན་ནམ་བྲག་དམར་དགོན། ། བྲག་

ལུང་དགོན་ནི་གཙུག་ཆོས་ཁན་པོ་

ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བཏབ། གྲག་བརྒྱུ་ལོངས། བཀའ་
འགྱུར་དང་། མི་ལའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཐར་

ཀ་སོགས་རྟོན་མང་། རྒྱལ་པོ་དགོན་པ་ཀ་རོ་སྤྲུགས་རམས་པས་བཏབ།
སྐྱེ་འཕྲེང་གསུམ་པེབས།

ལྟོ་གཙུག་ཆོས་ཀྱི་ཆུང་འཁོར་ལ་ཆོས་རྟོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་
དང་། ཀམ་རོལ་བའི་རྩོུ་སོགས་ཀྱིས་རབ་གནས་

མཛད་ཏེ། ཉན་གཅིག་ལ་དུས་བབས་རྣམས་སུ་རིལ་བུ་འབབ། འདི་ཁྲི་
ངག་དབང་མཆོག་ལྟ་བུ་འཁྱུངས་

ས་དཀར་མོ་ཕུག་དང་ཉེ། རྒྱུང་གོང་བའི་དབལ་ལྷུ་སྤྱོད་བྱེད་
གཞིས་ཀ་དང་ཉེ་བར་ཁྱེར་ཞབས་བྱེད་གིས་

བཏབ་པ་དགོ་ཕུག་དགོན་ལ་མོ་ཆོང་གིས་བདག་བྱེད། ཀུན་མཁྱེན་བར་
མ་རབ་བྱེད་གི་མཁན་པོ་དགོ་ཕུག་ཆོས་

རྩེ་འདུལ་འཛིན་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་འདི་ནས་བཞུགས། ། ལྷོ་ངོས་མ
ཁ་དང་ཉེ་བར་ཤ་རྩེ་ངེ་ཚང་གི་ཐང་ཆོ

སྐར་ཏྲུ་འཕམ་འདར་ཆ་གན་མཁར་ནང་དགོན། འ་གྲུ་ཚང་ཚང་གི
སྒོ་མ་རིས་རི་ཁྲོད། ། སྒོ་མ་ཞིས་ཚང

གི་སྒོ་མ་ཞིས་དགོན། ། བསྟན་པ་ཚང་གི་པོན་པོ་རྒྱུད་མཁར་ནང
དགོན། ། གོང་ཡུ་ཚང་གི་དཀར་པོ

{@210} རྩེ་ཆུ་རི་ལྷོ་དང་མ་ཆུ་རི་བྱང་རྒྱུད་བཞུགས་པ།

གཤོང་དགོན་པ། ། ཁོ་ཆོ་ཚང་གི་ཁོ་ཆོ་མཁར་ནང་དགོན་པ།
བིས་ཐང་ཚང་གི་ཀ་ཀྲུ་བྲག་ཁང་དགོན།

སྟག་ལུང་ཚང་གི་མཁར་སྟགས་དགོན་པ། ། ཡ་ཀ་དག་དབང
བཙོན་འགྲུས་སྒྲུ་རྒྱུ་འཁྲུངས། མེར་བྲེས་སུ

སྒྲུངས་པ་མཛད་པས་མཁས་གྲགས་ཆེ། རྩེ་སྒྲུབ་ཁང་པ་རི་སྒོ་བ
མ་དང་། ཁྲི་དག་དབང་མཚོག་ལྷན་པ་རི

དགོ་ཆན་ཡི། གླེ་ཆོ་སྒྲི་ལ་རང་ཡུལ་དུ་ཐེབས། འཁྲུངས་གཞིས་
དང་ཉེ་བར་སྒྲ་ཀྱང་དགོན་འདི་བཏབ།

དེ་རྗེས་སྒྲ་ཐོག་གཅིག་གི་མཚན་མ་ཞེས། དེ་ནས་རག་དབང་མཁས་
བཅུ་ན། གློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་

བཞད་སྒྲ་བ་བསྟན་པའི་ཉི་མ། ཐུའུ་བཀྲན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་རབ་
བྱུང་བསྒྲབས། ད་ལྟ་ཞབས་བྱུང་གློ་བཟང་

མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ས་ཁྱི་ལོ་འཁྲུངས་པ་བཞུགས། བ་ཡན་
གཞུང་དུ་མཁར་དང་ཉེ་བར་སྒྲ་ཐུགས་སོ་ཆང་གི་བ

ཡན་སྟོན་ཐའི་དགོན་པ་གྲུབ་བརྒྱ་ལོངས་ཞིང་འབྱུང་བ་ཆེ། །
ཆུ་རུ་ཁ་བ་ཆང་གི་སྒྲི་ཐའི་དགོན་པ་གསར་

སྒོས་ཀྱི་གནས་ལ་ཐུའུ་བཀྲན་རིན་པོ་ཆེས་གཟིགས། གྲུ་གངས་ལྷ་
བཅུ། ། སོ་ཆང་གི་གཡུ་ཆ་དགོན་ཏེ་བུ་

དགོན་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་ཡོད། མཚོད་གཞིས་ལ། རྩི་ཆ་ནང་སོ།

མཚོར་ཐུག་དཔོན་པོ། ཅི་ཀྱ་དཔོན་

པོ། ལུང་བཟང་དཔོན་པོ་བཅས་ཀྱི་མངའ་འོག་ཏུ་རིང་བོ་ཉིན་ཐུབ
བཅུ། ཡན་འདར་ཆ་གན་དཔོན་པོ།

ཁོ་ཆོ་དཔོན་པོ། མདོ་བ་ཡར་ནང་མར་ནང་གི་དཔོན་པོ་གཉིས། ཤེས
ཞིན་དཔོན་པོ་ལྟ་འི་མངའ་ཞབས།

གཙན་ཆོ་ཉིན་ཐུབ་བརྒྱུད་ཡོད། རྟེན་ཡང་བ་ཡན་མཁར་དང་ཉེ་བ
འགག་ཚའི་སར་གྲོ་ཚད་སྐྱེ་འཕྲེངས་སྒོ་མ་ཆོན

ཞིག་གིས་བཏབ་པ་ཀྱུ་ཀྱའི་དགོན་པ་ཐེག་ཆོས་གླིང་། འདི
དང་ཉེ་བའི་འབའ་འོག་ཏུ་ཡ་ཀ་བསོད་ནམས།

བཟང་པོ་འཁྲུངས། དགོན་འདིར་རབ་བྱུང་མཇུག་། སེར་བྱེས་སུ་ཐུགས།
གཉེར་དང་། ར་ཁ་བྲག་ཏུ་

སྐྱབ་པ་ཡུན་རིང་མཇུག་དུ་སྐྱེ་མ་བྱམས་པ་དང་། ཞོག་སྤོན་ཡོད
མཁས་གྲུབ་པའི་སྤོབ་མ། རྒྱལ་མཆོག་།

སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་ཐུགས་ནང་ཉེ་ཞིང་མཐུན་རྒྱུད་གང་

དགོས་གནང་། རྗེའི་གསུང་ལུང་རྒྱན་གང་ཡོད་ཕྱོགས་

ཕྱོགས་ནས་བཅའ་ཏེ་ཕྱོགས་བསྐྱེམས་སུ་གནང་བའི་ལུང་རྒྱན་
གྲོང་རྩོལ་སྤྲོལ་སོགས་ཀྱིས་སྤེལ་བས་རང་བསྟན་འདི

ལ་ཕྱག་རྗེས་ཆེ། འདས་ཏྟགས་སུ་བྱས་མ་ཆོག་པར་ཐེབས་པ་ནང་
བཞུགས་སུ་ཕུལ་བའི་རྗེའི་སྐྱེ་མེད་བྱེས་བསམ

སྒོ་ཁང་ཆོན་དུ་བཞུགས། དེ་ལ་རིམ་པར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གཉིས་ཐེབས།
མཆོན་ལ་འབའ་འོག་ཞབས་དུང་བེད། རྟོན་

ཟའི་སྟག་དགོན་པ། རྟོན་ལུག་ཆུ་དགོན་པ་གྲུ་གངས་ལྷ་བཅུར་
ཉེ། རྟོན་གྱི་ཐེལ་དགོན་རྣམས་ཐང་རིང་གི

དགོན་ལག་ཡིན། རྟོན་བའི་ཅའི་དགོན་ལག་མེད་དེས་དགོན་སྐྱེ་འབྱུང་མེད་
དེས་དཔོན་སྤྱོད། དེ་ཁྱེད་ཆང་།

མེད་དེས་མ་ཉི་པ་གསུམ་སྐྱོང་ཞིང་། ཕྱི་མའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྟོན་
སྤྱིས་ནས་འཁྱུངས་པ་སྤྱོད་བཟང་འོད་བེད་ད་ལྟ

བཞུགས་ཀྱི་ཨ་མ་གོན་པའི་ཁྱོད་བཅས་ཡིད། ། བྱ་ཁྱུང་སྟོད་ནས་སྐོམ་
སྟོད་སྐྱད་གཉིས་ཡོད་པའི་སྐྱད་དུ་མཆོད་

རྟོན་སྐྱིས་དགོན་ཆོན་དགའ་ལྡན་བཟུ་ཤིས་དར་རྒྱས་གླིང་ནི།
ཐོག་མར་སྐྱ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་སྐོམ་གྲགས་པ་རྒྱ

མཆོས་བདེ་བ་ཡིན་ལ། འདི་པ་མ་ཆུ་ཁའི་སྐོམ་ཉོར་གྱུ་ནས་
འཁྱུངས་པས་ཉོར་གྱུ་འི་གྲགས་ཆེན་ཟེལ། དབུས་

སུ་ཐེབས། གྲུ་འབྱུངས་ཕྱི་ཁང་གོང་མའི་ར་སྐོར་དུ་མཆོན་
འཁྱུངས་སྐྱབས་གཟིམས་དགོག་བྱེད་དུ་བརྟུང་བའི་

རྟོག་དང་། ག་ཤག་ཏུ་མགྲིན་པ་དང་གཏུང་མ་སྤྱེལ་བྱེད་འཆར་
ལོང་རྟོན་དུ་ཡོད་འདུག་གྲུ་ཐོག་དེར་སྐོམ་

{0211} ཅོར་ཆུ་འོ་སྟོ་དང་མ་ཆུ་འི་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

དགེ་བཤེས་ཆེ་གསུམ་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སྐྱ་ངན་ཆར་གཅོད་པ་
ལ་རྣམ་དཔྱོད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མཆོན་ཉིད་

[~OS] ལྷུས་པས་དེ་རྟེན་མའི་ཚེས་ཡིན

མཁུན་གོང་མས་ལྷུགས་པག་དགྲུན་ཚེས་ལ་དཀར་རམས་འཛིན་གྱར
པར་ཕྱིན་སྟོན་མའི་དམ་བཅའ་བཞག་སྐབས། ཐོག་མར་བྱ་བལ་རབ
འབྱམས་པ་རག་མ་བཞེངས་བཤོ་གླེང

ཕུལ་ཏེ་ཀུན་མཁུན་ནས། བྱིའི་ལུས་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་མེས་ཀྱི་ལུས
རྟེན་བྱིའི་ལུས་རྟེན་དང་། བྱང

མེས་དེའི་ལུས་རྟེན་ལ་བདེ་འགྲོའི་ལུས་རྟེན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པར་ཞལ
གྱིས་བཞེས། གཞན་མང་པོས་ཁས་ལེན་དེ

བསྐྱབ་ཀྱང་རིགས་ལུང་མ་ཐེངས། དེ་རྗེས་གྲགས་རྒྱུ་མ་པ་བཞེངས
ནས། བྱིད་ལ་རེ་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ་ཁས

ལེན་དེ་གང་དང་མི་མཐུན་པར་འདུག་ཟེར་ཆོགས་གཏམ་ཡོང་ཅམ
བཏང་ནས་དགེ་འདུན་ཉི་ལུ་ནས་བཤོ་གླེང

ཕུལ་ཏེ་རང་རྒྱལ་ལ་ལྷུགས་གནས་བརྒྱད་འཐད་གསུངས་པས། གྲགས
རྒྱུ་མ་པ་ཇ་ལས། འཁོར་གསུམ

གྱི་སྟོང་ཁྲུང་བྱས། ཡིག་ཆ་དང་མི་མཐུན་ཟེར། ཡང་ཉན་ཐོག།
ཅིག་ཆར་བ་སྒྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆོར་རྒྱལ་ལམ།

དུ་འཇུག་པ་ཡོད་མེད་རྒྱིས་པས་རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་རང་
རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་མེད་གསུངས། ཁོང་གིས་

ལུང་དངས་པར་དེ་ཀུན་བརྟུས་ལུགས་རེད་གསུངས་པས། ངར་ངར་བྱས།
འཁྲབ་གིན་བཞུགས། དཔོན་སྟོབ་

གྱིས་དམ་བཅའ་ཅི་འདྲ་བྱུང་གི་བཀའ་འདྲི་གནང་དུས་ཁས་ལེན་མི་
མང་དང་མི་མཐུན་ཀྱང་སྟོ་ཙེ་འདུག་ཅེས་

གཟུར་གནས་གྱི་ལན་སྟུལ། ཀུན་མཁྱེན་རྣམ་ཐར་བཀའ་ཙྰམ་དུ།
མཚན་ཉིད་སྟོན་འཁོར་བོན་པོའི་བསྟོ་

སྒྲི་དང་། ལུ་ཏོའི་རྒྱང་འཕོད་འདི་གསུམ་ངེས་པ་ཅི་ཞེས་ཞལ།
རཅེད་དང་། འཛམ་གླིང་གསལ་བྱེད་བཅུ་གཉིས་

བདག་པོ་འདི། །སྤྱིན་དང་ལུག་སྒྲུལ་གྱི་ཉེས་པ་ཡིས། །མི་སྟོན་

གྲིང་བཞིར་ཚུ་སྐྱེས་ཚུ་སྐྱེས་ཚེ་ལ་བཞད་ན། །

རྒྱལ་སྤྱི་ཚོགས་གཉིས་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྡོད། ། ཅེས་ཚོགས་གཉིས་
ཀྱི་འདབ་གཞོག་རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་དཔའ་

པོ་མང་པོས་བྱང་ནས་བྱང་གི་རྒྱུད་དུ་ཤར་བྱིན་སྤེལ་བར་དམ
བཅས་པའི་ཐུགས་སྒྲིབ་ཀྱི་སྡེད་དུ་སྤེལ་པའི་དུས་སུ

གསུངས་པས་དད་པའི་གནས་སོ། ། མདོ་སྨད་དུ་སྐལ་ལྷན་རྒྱུ་མཚོའི་
ཞབས་ལ་གདུགས། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་

གསུམ་གྱི་མཛད་པ་ལེགས། མེ་བྲང་ལ་སྤྱར་ཡང་དབུས་སུ་བྱོན་ཀློན་
མཁྱེན་གོང་མ་དང་མཇལ། བྱང་ཆུབ་

རྒྱུད་འཁོར་གྱི་ཁྲིད་དགོས་ཁུལ་པས་དེ་རྙིང་མའི་ཚོས་ཡིན།
ཁྲིད་དགོ་བའི་ཚོས་ཐོ་ཞིག་གིས་ཚོས་ངེ་མི་ཤེས་

པ་ཨེ་ཡིན་གསུངས། འདི་པ་ཐུགས་ངར་ཆེ་བས་ཐོག་མར་ཚོས་འབྲེལ་
ཅིམ་ལས་དག་སྤྱང་ཆེན་པོ་མེད་ཀྱང་མདོ་

སྤྲུགས་ཀྱི་ལེགས་པ་ལྟ་དེ་མཚར་བ་དུ་མས་སྤྲུགས་ཡིད་རང་དབང་
མེད་པར་སྤྲུགས་པས་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་ཐོབ་

སྟེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་ཚུལ་བཟའ་མང་པོ་ཞུས། མི
གཞན་ལ་ཨ་མ་ཨ་མ་མ་དགོ་འཕེལ་རབ་

འབྲུམས་པ་རག་དབང་སངས་རྒྱལ་ཚར་འདུག་ཅེས་བཅོས་མིན་གྱི་
བསྤྲུགས་བརྗོད་མཛད། སྐྱེ་འབྲུམ་རྒྱུད་

པའི་ཁྱིམ་བཞུགས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་གྲང་ལ་དགོན་འདི་
བཏབ་ཟེར། འཆད་ཉན་བཅུ་གས།

ལྷགས་བྱི་ལོར་སྐྱེ་འབྲུམ་ཚུལ་གྲར་རྒྱལ་བ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོར་
བསྐོས་སྤངས་ལུ་ཞིང་། ཤིང་སྐལ་ལོར་ཁྱི་ཚོན་

སྐལ་སྐྱེ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་སྤྱན་དངས་ཏེ་བླ་བ་གཅིག་གི་རིང་
དབང་རྗེས་གནང་ཁྱིམ་ལུང་མང་པོ་གསན་འདུག་པས་

སྐྱེ་ཚེ་རིང་པོ་བཞུགས་འདྲ། དེའི་སྐལ་སྐྱེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་
རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྷགས་ཁྱི་ལ་སྐོ་མེ

{ 212 } རྩོམ་ཆུང་མེད་ཆུང་གི་བྱང་ཆུང་བཤད་པ།

ལྷ་རྩེ་མགོན་ཀྱང་འཁྱུངས། སྐྱེ་འབྱུང་རྩོམ་གྲུང་ཞུགས། དེ
ཀའི་ཆུང་པ་དཔོན་སློབ་མཛད། ཀྱུན་

མཁྱེན་འཛིན་མེད་དབང་པོ་སོགས་ལས་ཆོས་བཀའ་གསན་བཞེས་དང་།
ཀྱུན་མཁྱེན་སྐྱེ་འབྱུང་གི་བཞེ་མཚམས་

ས་བྱིན་སེལ་བཅུར་གདན་ས་མཛད་དེ་ཞེ་བཆུང་པ་མེ་བྱེལ་
ག་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་མགོན་ཀྱང་ཆོས་བསྟན་འཛིན་

ཆུ་མཚོ་ཆུ་བཟང་དགོན་པའི་ཉེ་འདབས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་
པའི་ས་ཁྱིལ་འཁྱུངས། དགྲུང་ལོ་བདུན་པ་

ལ་ཆུ་བཟང་གོང་མ་ལས་རབ་བྱུང་བསྐྱབས། སྐྱེ་འབྱུང་ཆོས་གྲུང་
ཞུགས། བསྐྱབས་ཚད་ལ་བྱུགས་གཉེར་

དང་། ཉེར་གཉིས་པ་ལ་ཨ་རི་ག་དགོ་བཤེས་ལས་བསྟན་ཚོགས་
བསྐྱབས། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་བཀའ་འགྲུང་

བ་འཛིགས་མེད་རབ་རྒྱས་ལས་བཀའ་འགྲུར་ལུང་གསལ། དུལ་དབུས་བཀྲ་
ཤིས་སྒོ་མང་དུ། མདུང་ནག

ཞབས་དྲུང་རག་དབང་སྒོ་གསལ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟན་གཞུང་ལ་
སྦྱངས། བཤེས་གཉིན་དུ་མ་ལས་གདམས་

པ་མཐའ་ཡས་པ་གསལ། ཉིར་བདུན་པ་ཤིང་བྱི་ལ་རང་ཡུལ་དུ་
ཐེབས་རྒྱུད་གྲུར་སྤྲུགས་ལ་གསལ་སྦྱོང་མཛད།

ཉིར་དགུ་བཅེ་སྟག་ལ་སྒྲི་འབྲུམ་རྒྱུད་པ་དཔོན་སྒོ་བ་དང་། སོ་ལྷ་
པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་བའི་ཆུ་སྤེལ་ལོར་ཆོགས་

ཆེན་ཁྲིར་བཞུགས། སྤྱི་ཆོས་ཡོངས་གྲགས་ལ་བདེ་གསང་འཛིགས་
གསུམ། མི་འཁྲུགས་པ། ཆོ་དཔག་

ལྷ་དགུ་འི་དབང་ཆེན་སོགས་དང་། སྒྲུབ་ཐབས་རིག་འབྱུང་། རྩར་
ཐང་བརྒྱ་ཅུ། བ་རི་བརྒྱ་ཅུ།

མགོན་ཆེན་བཅུ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་རྩིས་གནང་། པཎ་ཆེན་གསུང་འབྲུམ་སོགས་

སྒྲེང་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་བསྟུན།

མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་ཚུལ་གནང་སྟེ་ཉིད་གྱི་གདན་ས་མཆོད་རྟེན་
སྒྲིལ་དགོན་རྩིང་སྤྱིད་པ་ཆགས་པའི་ལྷ་དགུའི་ནང་

ཚན་དུ་གྲགས་པ་སྒྲོ་ཙེའི་བྲག་རྩེར་གནས་སྟོང་། གཙུག་ལག་
ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ཆད་དུ་བྱུང་བ་

བཞེངས་། སྒྲོས་བཅས་གྱི་ཐུགས་དམ་ལ་འགྲུལ། སྒྲོམ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་
དག་ཅིང་བཀའ་གདམས་རྣམས་

གཙུང་མ་ལྟར་བཞེས་ཏེ་དབེན་པའི་གནས་སུ་སྒྲུབ་པ་སྟོང་པོར་
མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་སྟེང་། དེའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་སྒྲོམ་ཞིག་ཀའར་

དཔོན་ཚང་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐུ་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་བའི་ས་
ཁྲི་ལ་འཁྲུངས་པ་གདན་སར་བཞུགས། གོང་

མས་མཁྱེན་པའི་དགོན་པ་གྲྭ་བ་སུམ་བརྒྱ་ལ་མཛོད་ནས་ཕོག་
ཐོན། སྒྲོམ་གི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་འཆད་ཉན་

སྒྲོང་ཞིང་། དཔྱད་ཚེས་དང་པོ། དཔྱད་ཚེས་གཉིས་པ། དབྱར
ཚེས་རྒྱམས་སྒྲོ་ཚེས་དང་། ཚོ་བ

བཞི་འུ་རེས་ཀྱིས་དབྱར་གནས་ཀྱི་རིང་ཚེས་ཐོག་དཔྱད་ཚེས་གསུམ་
པ། སྒྲོ་ཚེས་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ།

དགྲའ་ཚེས་རྒྱམས་བཅེ་ལྔ་འུ་ཚེས་ཐོག་གྲུ་བ་རེས་མེས་འཁོར་བའི་
ལྔ་མཚོད་ཚེས་ཐོག་ཞག་ཉེར་ལྔ། གཅིག

པ་དང་དྲུག་པའི་སྒྲོ་ལམ། འེ་རྩིང་ལྷགས་མཁར། ལྔ་མཚོད་
དང་གཅིག་པའི་སྒྲོ་ལམ་ལ་འཆམ་དང་གོས

སྒྲོ། འེ་སྒྲི་བྲང་གི་མགོན་པོའི་གཏོར་སྒྲུབ་ཐོགས་ཚེས་སྒྲོད་
ལེགས། འེ་སྒྲི་བྲང་དུ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱན

གཟིགས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོ་ཆེ་བ། བཀའ་འགྲུར། ཚེས་སྒྲོད་མགོན་པོ་
བསྟོན། འདྲུ་ཁང་ལྷག་ཏུ་གནས་བརྟན

སྒྲོ་སྒྲོ། རྩེ་འུ་སྒྲོ་གསར་བཞེངས། བྱམས་སྒྲོ་ཐོག་ཚད། བཀའ་
འགྲུར་ཚར་གཉིས། སྒྲོད་ལོད

ལི་མཁའ་དུ་ཅན་དན་ཇོ་བོ། སྒྲོན་བྲུ་བདེ་ག་ཞེགས་བརྒྱད། ཇོ་
སྒྲོ། ཀམ་རེ་ལ་བའི་དོ་རྩེས་བཞེངས།

པའི་བདེ་མཆོག་གྲིན་ཅན། མགོན་ཁང་དུ་ལྷ་མོ་དང་། གནས་རྒྱུང་
ཞལ་ཐང་གྲིན་ཅན་སོགས་བཞུགས།

{ @213 } རྩོམ་རྒྱུ་ལྟོ་དང་མ་རྒྱུ་ལྟོ་བྱང་རྒྱུ་བཞུགས།

། སྒྲོ་ཁག་ལ། སྒྲོ་ཕྱག་སྒྲོ་ཐོག་དང་པོ་ཆོ་འགྲུ་སྒྲོ་ཕྱག་
དུ་འཁྱུངས། འབྲས་བསམ་སྒྲོ་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱུ་མཆོ་

བྱ་ཁྱུང་ཁྱི་ལ་བཞུགས་མཁན་དེ་ཡིན་འདྲ། ཀའར་ཚང་སྒྲོ་
རྒྱགས་དག་འཁྱུངས། གོང་མ་སྒྲོ་འབྲུམ་རྒྱུ་དཔའི་

ཁྱིར་བཞུགས། སྒྲོ་ཐོག་འདི་པ་མགོན་ཀྱུ་སྒྲོ་ལ་སྒྲོ་འཕ་དང་སྒྲོ་
མཆོད། ཞེས་ལུང་གོང་མ་དག་དབང་ཆོས།

གྲགས་སྒྲོ་འབྲུམ་རྒྱུ་དཔའི་ཁྱིར་བཞུགས། ཀྱུ་མཁྱེན་བར་མ་སྒྲོ་
འབྲུམ་ཁྱིར་བཞུགས་སྒྲོ་བས་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྱིད།

སེམས་བསྐྱེད་མཚོད་པ་དང་བཅས་པ། འཇམ་དབྱངས་ཚེས་སྐོར། ལྷ་ར
ཐང་བརྒྱུ་ཅུ་འི་རྗེས་གནང་ལུང་།

བཅས་ཀྱི་བདེ་མཚོག་སྤྲུགས་བཤུ། དཔེན་ས་བཀའ་འབྲུམ། བཀའ་གདམས་གཞུང་
དྲུག་ཚེས་

ཆུང་བརྒྱུ་ཅུ་སོགས་གསལ་པར་གདན་རབས་སུ་གསུངས། གཞན་དཔོན
པོ་ཞིག་གི་སྤྲུལ་སྐྱེ་བཅས་སྤྲ་བྲང་གཅིག་

ཏུ་སྤྲ་མ་གཉིས་བཞུགས། ཞེས་ལུང་སྤྲུགས་རྣམས་པ་ནི་ཡོན་ཚེས་
རྗེ། འདི་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་དཔོན་ཅིང་།

གདན་ས་མཛད། སྐྱེ་འབྲུམ་དུ་ཡང་། མགོན་ཀྱུ། ལྷག་ཕྱག་ཞེས་
ལུང་། དགའ་ལྷན་པ་རྣམས་

ལ་སྐྱར་བ་ཡོད། ཕྱིས་སུ་ཆུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་འི་སྐྱེ་ཚབ་དཀའ་
བཅུ་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ། མདོ་བ་མཁའན་

ཆེན་སྲོ་བཟང་དབང་ཕྱག་རྒྱ་མཚོ། སྐྱེ་འབྲུམ་གྱི་པ་མཚན་

སྒོགས་སྒྲུལ་སྒྲུབ་རིང་དང་། སྒོ་མེ་སྒྲུ་འབུམ་

ལྷ་རམས་པས་ཀློན་མཁྱེན་སྒྲོ་རྟགས་ཅི་བཞག་ལ་བཏང་སྟེ་འཛིན་
གྲགས་རྟུ་བཅུགས། ཨན་ཇ་སུ་ཞབས་

བྱང་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་ཉི་མ། དེད་ཁོག་ཟི་ལིང་སྐར་
དཔོན་ཚང་གི་དགེ་བཤེས། ད་ལྟ་སྟག་

སྒྲུག་སྒྲུལ་སྒྲུས་འཆད་ཉན་མཛད། ། མཆོད་གཞིས་ཆོད་སྒྲུ་སྟེ་
ལྷ། སྒོ་མེ་གཡུ་ཚཱི་ཀ་ཁར་སྟེ་བདུན།

ཕྱང་ར་སྟེ་ལྷ། མ་ཁར་ཉོར་གྲུ་བཅས་དང་། འདི་དང་ཉེ་བར་
ཀློན་བཟང་སྟན་གྲགས་རྒྱ་མཚོའི་བཞུགས་

གནས་ཏིང་གྲུ་རི་ཁོད་ཡོད། ། དགོན་པའི་གཡས་ཀྱི་ལུང་པའི་
ཕྱར་ཉོར་ལྷིང་རི་ཁོད་ནི། འབྲས་འགག་ཤིང་

པ་ཉོར་ལྷིང་སྒོ་མ་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཏབ། འདིས་
སྒྲིད་གྲོང་རྟུ་ཡོངས་འཛིན་ཞབས་ལ་གྲུགས།

རང་ཡུལ་དུ་དགོན་རི་ཁོད་གཉིས་ཀར་གནས་བཅུ་འི་ཕྱག་མཆོད
བཅུགས། ཀྱན་མཆེན་བར་མའི་ཐུགས་ཟེན

གྱི་སྒོ་བ་མ་ཡིན། དེའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་སྒོ་བ་བར་དག་ལེགས་རྒྱལ་མཆོན
སྒྲུ་འབུམ་རྒྱུད་པའི་ཁྲིར་བཞུགས། ད་ལྟ་མགོན

ཀྱུ་སྒྲུ་བར་དང་ནང་གཅིག་གིས་དགོན་པ་སྒྲོང་། རྟེན་གཞན་ཉིད་
ཀྱུ་དགོན་སོགས་ཀྱང་ཡོད་སྒྲོང་། སྒོ་མེ

སྒོད་སྒྲོད་གྱི་མཆོམས་སུ་སྒོམ་རའི་སྒྲིང་མེ་བོ་དགུ་གཡང་མཆོ
ཕྱག་མོ་ཡོད། རྟེན་སྒོམ་གོང་མར་ཁམ་རིས་སྒྲུ་བོག

གོང་མས་བཏབ་པ་གསང་སྒྲགས་བདེ་ཆེན་སྒྲིང་བར་སྒྲབས་སུ་ཀྱན
མཆེན་འཇིགས་མེད་ཞབས་ལ་སྒྲུལ་བ་འཇོན

བདག་མཛད། བྱང་ཀྱུ་སྒྲུ་མ་སོགས་ཆོང་མས་ཞུས་ཏེ་བཅའ་ཡིག
བསྒྲུལ། མགོན་གཉིད་དཀར་བཅུ་ཞེས

རབ་རྒྱུ་མཆོ་སྒྲུ་ཆོ་བ་ཏུ་མངགས། དེས་དངུལ་སྒྲུང་བཞི་བརྒྱ
སྒོར་གྱི་རྒྱ་སྒྲུར་ལ་བཏེན་འཇིགས་བྱེད་སྒྲུབ་མཆོད

ཚུགས་ཀྱི་ཚེས་མཛད་རབ་འབྱམས་པ་བཟླ་ཤིས་སོགས་བླ་མ་རིམ་བསྐྱོས་
གྱིས་བསྐྱེད་སྤྲུལ་པས་དུས་འཁོར་སྐྱབ་

མཛོད་ཀྱི་ལྷ་མཛོད། སྒྲོན་ལམ་སོགས་ངོས་གཙང་ཡོད། ལུག་རྟོན་དུ
སྐྱེས་པའི་རྒྱ་བཞུགས་ཆེན་བཟླ་

ཤིས་འབྲེལ་གཞུང་གསར་བར་དུ་སྒྲོབ་གཉེར་བྱས། གྲུག་མཁུན་མཛོག་
ནས་སྒྲོ་མེར་སོང་གསུངས་པ་བཞིན་

འདི་ངོས་སུ་ཐེབས་ཏེ་སྐྱོ་ཤིས་ལྷགས་འབྱུང་གིས་སྐྱེད་གནས་སོགས་
དགེ་སྦྱོར་གྱི་ཚུགས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས་ཐེག་

{ @214 } ཚོང་ཆུའི་ལྷོ་དང་མ་ཆུའི་བྱང་རྒྱུད་བཞད་པ།

ཆེན་སྐྱེད་གནས་པ་ཞེས་མིག་ལྟས་བྱེད་ས་ཞིག་བྱང་། རྟོ་དཔོན་
སྒྲོབ་གསེར་ཁང་པས་མཆོམས་ཁང་བརྩིགས་པ་

ལས་ཆགས་པ་ཚོས་ལུང་གསེར་དགོན། རྟོ་ལྷགས་ཆུ་རི་ཁོད། རྟོ་ཆུ་
ཆོན་དང་ཉེ་བར་བདེ་ཁོར་རི་

ཁོད། ། གླང་མའི་ཚུ་འགམ་དུ། སྟོང་འཁོར་འཇམ་དབྱངས་བསྟན
འཛིན་ཀྱི་མཆོས་མེ་སྒྲིལ་ར་བྱེད་པ།

བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་གྲག་གྲངས་བརྒྱ་བརྒྱལ། མཆོད་གཞིས་ཆོ
བརྒྱད་ཀྱི་རོང་འབྲོག་མང། འདིའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིལ་

སུ་ཤར་ཉི་ཐོའི་མཁའ་མང། དེ་དང་ཉི་བར་སྒྲར་གོང་ཐོང་དུ
ཐེབས་སྐྱབས་ཡུལ་ལ་ཐུགས་འཕྲུང་བའི་ཚུལ།

གྲིས་ལམ་དུ་ཅི་འགོར་མཛད་དུས་སྟོན་པོ་མགར་གྱི་འཕྲུལ་ལས་ཡབ
ཡུམ་གྲིས་གསེར་དུལ་གྱི་ཉི་ཟླའི་དོད་ཕུལ་བ།

གཟིགས་འབྲུལ་ཞུས་པར་གྲགས་པ་ན་ར་ས་རམ་དོ་ཉི་ཟླ་ཡོད། །
མ་ཚུའི་ཁྱུག་སོ་རྣལ་འབྱོར་ན་ཨ་རིག་གི་ས་ཆ།

ཡོད་ཅིང། འབྲོང་བ་དོ་རྩེའི་བུ་ཨ་རིག་དང། པད་མ་དབང་བྲག
སྤྲེལ་མགོན་སྤྲེལ་གསུམ་གྱི་སྤྲེལ་མ་མ།

ཆེན་གངས་བསྐྱོར་ལ་སོང་སྐྱབས་ཨ་ཡིག་རིག་པས་མི་རྒྱུད་ལ་མིང་།

དེ་ལྟར་གྲགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ཉན་ཆོ

རུ་བ་དག་ཡིན་ཟེར་བ་སྒྲུང་ལ། ཡང་ཚུ་ནག་གཡའ་ཕྱོན་གྱི

རྩ་འདབས་སུ་གཞི་བདག་གི་བྱ་ཞིག་སྐྱེས་པར་ཨ།

རིག་བརྗེར་གྲགས་པ་དབང་ཕྱུག་ཟེར། དཔའ་རྩ་ལ་མི་ཕལ་བ་དང

མི་འབྲ་བ་བྱུང། དེའི་བྱ་དགུ་ཡོད་པའི

མི་རྒྱུད་ལས་ཨ་རིག་ཆོད་གྲུ་བྱུང་བ་དེང་སང་དུད་སྟོང་ལྟག

ཅམ་ཡོད་པ་འདི་ཡིན་ཞེས་བཤད། རྒྱལ་བ་བསོད

ནམས་རྒྱ་ཆོའི་རྣམ་ཐར་ཏུ། ཨ་ག་ཆེན་ཐང་ནས་ལམ་བདེ་བ་ཞིག

ལ་རིམ་གྱིས་ཕེབས་སྐབས་མ་ཆེན་སྟོམ་རའི

རྒྱུད་དུ་གྲགས་པའི་དཔོན་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་གཡོག་འཁོར་དང་།

གཞན་ཡང་སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་དུ་མ་དང་བཅས་

ཏེ་བསུ་བ་ལ་འོངས། དཔོན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་དངོས་སུ་མཐོང

ཞེས་གསུངས་ལ། ཨ་རིག་དཀར་པོ་ཐང་

དུ་བཞུགས་སྐྱར་བཏེགས་སྐབས། ཏྲོང་ཕྱག་དང་ཕྱག་ཁྲི་ཚོར
ཉེ་བའི་འབྲུལ་བ། འཇའ་འོད་ཀྱི་གྲུར

དང་ལྷའི་མེ་ཏྲོག་གི་ཆར་བབས། སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ལ་ཐར་བའི
ས་བོན་བསྐྱེད། ལྷ་པ་ཆེན་པོ་ཡང་གདན

བྲངས་ཏེ་དཀར་པོ་ཐང་དུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི
མཚོའི་བཞུགས་ཁྲིའི་སྒྲེང་ནས་སོག་བོན་གྱི

ཁྲོམ་ཆེ་བར་བུགས་ཐེ་ཆེན་པོ་ཕྱག་བཞི་བའི་རྩེས་གནང
གནང། ཨ་རིག་རྣམས་ཀྱིས་ཏྲ་བརྒྱད་བརྒྱ། གསེར་

ཞོ་ལྷ་བཅུ་སོགས་ཀྱི་འབྲུལ་བ། ཨོལ་ཀོར་གྱི་སྐྱར་བཏེགས་ནས་བྱིན
རྒྱབས་ཞུ་བའི་འཚང་ཀ་དང་། དེ་ནས་

རི་མ་གྱིས་ཕེབས་པས་སྐྱེ་རྒྱུ་ཕལ་ཆེར་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཅིམ་
འཛིན་པ་ལ་ཡང་མོས་པ་ཆེར་བྱེད་འདུག་པ་ཆོས་རྒྱལ་

མེས་དཔོན་གྱི་མཇེད་པ་གནས་འཕོས་པར་སྤང་ཞེས་གསུངས། ཉར་
ངའི་གཞུང་ལས་ཁྱུང་ཐོད་དང་ཉེ་བར་ཨ་

འིག་སྟོད་པ་བརྒྱ་སྟོར་ལ་གདུགས་དཀར་རྩེས་གནང་མཛད་ཚུལ་
སྤང་། གྲང་ཡུ་ཆེ་ཟེར་བའི་གཅོང་གཟར་

གཟུག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའོས་དང་། ཡ་མ་ཐུའི་ཆུ་རྒྱམས་ཀྱང་ལྷོ་
ངོས་མ་ཆུར་འབབ། ལྗོངས་འཛིན་གཞུང་དུ།

ཕུན་ཚོགས་རྒྱལ་སྤྱི་འབྲུག་སྡེ་དང་བཅས་པ་གསར་བསྐྱོན་
གྱི་རབ་གནས་ས་སྟག་ལོར་རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་

རྒྱ་མཚོས་མཛད། དགོན་པའི་ཞལ་བཀོད་གནང་། འབྲུག་སྡེའི་སློབ་
དཔོན་ཚོས་རྩེ་བཙོན་འགྲུས་བཟང་

པོ་བསྐོས་པར་གསུངས་པ་སྐྱེ་འབྲུག་དུ་ཚོས་སྡེ་གསར་བཏབ་གྱི་སློབ་
དཔོན་དེ་ཡིན་འདྲ། སྐྱེ་འབྲུག་གདན་

རབས་སུ་བཙོན་འགྲུས་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་གསུངས། སྟོན་དུས་
བཤད་སྐྱབ་གྱི་སློབ་ཆེས་ཆེར་དར་བས་སྐྱལ་

{ @215 } ཚོར་ཆུའི་ལྷོ་དང་མ་ཆུའི་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

ལྷན་ཆོས་འབྱུང་དུ། རྩོན་ཆོཾ་ཅི་ནིའི་ཡེར་བ་དང་། །མེན་ཇུའི་
ཆོས་སྒྲེ་ཆོས་རྫོང་དང་། །མཛོཾ་མཁའ་མ

དང་བེས་མདོ་དང་། །ཉང་རེ་བྱ་མདོའི་དགོན་སོགས་སུ། །མདོ་སྒྲགས་
བཤད་གྲ་ཡུན་རིང་དང་། །

ཞེས་གསུངས་ལ་ད་ལྟ་བུ་ན་པ་རེ་གཉིས་སྒྲོད་པའི་དགོན་ཆུང་
ཞིག་ཡོད། བེ་སེར་དུ། །ཨས་དཔལ་ནོ་ཡོན་

གྲིས་ཆར་བཤད་པས། དེས་རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ལན་ཁ
ཤས་རང་གནས་སུ་གདན་དྲངས། །ཁང་

པ་ཀུན་གམ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་ཁྱུར་གྱི་ནང་དུ་དར་ཟམ་རིན་པོ་ཆེ་
སོགས་གྲིས་བཀའ་བ་དང་། རྟ་སྒྲི་སྒྲི་བ་དང་བཅས་

པ་སྒྲོད་སྒྲགས་ཅམ། སྒྲི་ནག་ལུག་སོགས་གྲངས་མེད་ལྟ་བུ་དང་། དོ་
དམ་པ་དུད་ཆེན་བུ་སྒྲགས་ཅམ་སྤུལ།

ཉོར་བླ་བུ་གཅིག་པའི་གྲང་དགྱི་སྒྲི་བས་རྩེ་དེ་ཉིད་གྱི་ཞལ་

གྱི་རྒྱ་དཔལ་ལས་མེད་ཀྱི་པད་མ་དཀར་པོ་ཞིག་བྱུང་

བའི་སྟེང་ཨ་ཡིག་ཞིག་འདུག་པ་གསལ་བར་མཐོང་། སྟོས་གྱི་དྲུང་པ་

ནམ་མཁའ་ལ་གདུགས་ལྟར་སྤྱབ་པས་ཡ

མཚན་པ་བྱུང་། ། མཁོན་སྟོན་ནམ་ཐར་དུ། མ་ཚེན་སྟོམ་རའི་

མགུལ་གྱི་ཁྲིབ་ཅེས་བྱ་བའི་ས་ནས་འཛིགས་

བྱེད་གྱི་ནལ་འབྱོར་བ་ཤྲུག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དབུས་སུ་འོང་བ་

ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་གསུམ་མཚམས་

བཅད་། ལྷ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་མཚམས་གྲོལ་ཁར་མྱུར་དུ་འགུལ་

ཚན་མང་པོ་འགྲོགས་། བྱམས་ཆེན་

ཚོས་ཟླའི་སྐྱོ་སྐྱེ་དང་མཇལ་། དོན་འགྲུབ་ཅེས་ལུང་བསྟན་། དབུས་སུ་

ཕྱིན་། སེ་རའི་མང་ཇ་བསྐྱོལ་

བའི་དྲུང་གཏོང་ཁར་མི་ལམ་དུ། དན་དས་ཁྱོད་གྱི་སྤྲོ་མ་བྱམས་

ཆེན་ཚོས་ཟླའི་སྐྱོ་སྐྱེ་ལ་མཇལ་ཡོང་། སེམས་

དགའ་བར་གྱིས་ཟེར། སྒྲོས་བསྐྱོར་ལ་ཕྱིན་པས། རྩེ་འདི་མཐོང་མ
ཐག་མི་ལམ་དུ་བྱུང་བ་དང་འདྲ་ཟེར།

ནས་དགའ་ཞིང་ཆོས་དུ་མ་དང་། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་ལྟས
པར་བཤད་པ་དེ་ལ་འདིར་ལྟོ་བའི་གཅོད་

པ་སྐྱུང་ཟེར། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བར་ཡོངས་སུ་གྲགས། མི
གཅིག་གིར་ཞི་བ་འདྲེར་སྐྱེས།

དེས་སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་མང་པོའི་སེམས་དགྲུགས་ཏེ་སྒྲོ་བ་དང་། གྲིར
ཞི་བ་གྲངས་མང་བྱུང་། ལན་གཅིག་

བྱད་མེད་གཅིག་སྐྱེས་པ་གཅོད་པའི་རྩུར་ཁྲིད་པ་བྲོས་ཏེ་སྒྲོང་
པོའི་རྩེ་དང་། འག་གཡང་འགྲིམ་པས་མ་ཟིན།

སྐྱུང་ལ་ལྟས་པས། དེ་མ་ཞི་ཐབས་མེད་གསུངས། ཅན་གྱིས་ལྟས
པས་གང་ན་འདུག་ལྟོས་ཟེར། འག་གཡང་

མིས་མི་ཐར་བ་ཞིག་ཏུ་སྒྲོང་པོ་ཆིག་སྐྱེ་ཅིག་གི་རྩེར་སྒྲོང་
ཚུལ་ལྟས་པས་མཐོང་སར་ཕེབས། ཡུ་གཅིག་བརྒྱབ་

པས་སྒྲིང་བོ་དང་བྱད་མེད་མཉམ་དུ་བྲག་རྩེར་སྦྱང་། ཡང་གཙོད
པ་ཞིག་གིས་ནད་པ་ཞིག་རི་གཉན་གནས་སར་

ཁྱིད་པས། མི་ལམ་དུ། རྒྱུ་པོ་ཨ་ག་ཚོམ་ཅན་ཞིག་བྱུང་ནས།
སྒྲིང་འབྲ་བ་ལ་ངས་རྒྱུ་པ་བརྒྱུམས་མི

ཡོང་། ཡང་འདིར་སྒྲིང་མི་ཡོང་བ་གྲིས་དང་ངས་ནད་པ་སྒྲིང་ལ་
བྱིན་ཆོག་ཟེར་བ་བྱུང་། བྱི་ཉིན་ལམ་སྒྲིག་ས

གྲིས་སྒྲིང་ལ་བྲག་དེར་ཕེབས་སྐྱེད་ཆོན་གྲིས་བཞོལ་བས་ཡོང་
གསུངས་ཏེ་རྩེ་པར་གང་བྲེགས་ཏེ་བསྐྱམས་སྤྱིར་

ཕེབས་། དེའི་དགྲུང་མོ་མི་ལམ་དུ་རྒྱུ་པོ་བྱུང་བར་ཨ་ག་ཚོམ་མི
སྒྲིང་ཟེར། ད་ལྟ་མཚོ་སྒྲིང་དུ་ཡོད་པའི་ཨ་

རིག་ལྟོ་བརྩ་ཐོག་ཐུ་འདིའི་སྒྲི་རྒྱུད་ཡིན། ། རྒྱུ་པོ་དངོས་སྒྲིབ་
མེན་རྩེ་ཚོས་རྒྱུ་པ་ལ་ལྷན་བཀྲ་ཤིས་དབུས་

ཕེབས་ཞིག་གི་སྐབས། དུ་རྒྱ་ནས་མ་ཚུ་ལ་གྲུབ་རྒྱབ་སྟེ་ཐོན་

མཚམས། བོན་པོ་གན་པོ་ལོ་བྱུག་ཅུ་བཀལ་བ

ཞིག་བྱང་། རྒྱང་ནས་ཕྱག་བཅའ་ཏེ་བསྐྱོར་བ་བྱེད་པ་ལ། བྱང་
འཁོར་ཞིག་གིས། རེད་བན་དེ་ཚོ་ཅིག།

{0216} ཅོར་ཆུ་འོ་ལྷོ་དང་མ་ཆུ་འོ་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

ཡིན། ཁྱེད་བོན་པོར་སྒྲུང་བས་འདི་བཞིན་བྱེད་པ་ཅི་ཡིན་དྲིས་པར།
བོན་པོ་འོ་བྱང་སྒོར་ཞིག་ཡིན།

སྒོམ་རའི་མགུལ་དུ་ལོ་དགུ་འི་བར་དུ་བསྐྱུབ་པ་བྱས། དེར་སང་རི
བྲག་གཅིག་ན་ཡོད། ཞག་འགའི་སྒོན་མ

ཆེན་འཁོར་བཅས་བར་སྒྲུང་གང་བར་བྱས་ནས་བསུ་བ་ལ་ལང་སོང་།
ད་ལྟ་ཇ་ཐེར་དཀར་པོ་འདི་ལ་བསྐྱོར་བ

བྱེད་ཅིང་འདུག་སྒྲུ་མ་འདི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཞིག་ཡིན་ཐག་ཆོད།
མཇལ་ཀ་དང་ཚོས་འབྲེལ་གཅིག་ཞུ་བ་ཡིན།

དེ་མགོ་ཏོགས་པའི་ཞེས་འདོད་ཅི་ཡང་མེད་ཟེར། སྐར་ཚོགས་གསུམ་གྱི

བར་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཕྱག་དང་བསྐོར

བ་བྱེད་ཅིང་བསྐྱུལ། སྐྱེ་འཁོར་ཚོར་སྤྲོ་མ་འདི་ལ་ཐ་མལ་བའི
སེམས་མ་སྐྱེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད

ལ་མཉེས་པ་སྐྱབས་ཤིག་ཅིས་ཟེར་ནས་རང་གནས་སུ་སོང་བར་རྣམས་
ཐར་དུ་བཞག་པས་དེ་ལྟ་བུའི་བཞུགས་ཀྱི་གྲུབ

ཐོབ་དང་། རྣལ་འབྱོར་བ་མང་དུ་བྱུང་བར་མཛོན། དུལ་མི་རྣམས་
རང་བཞིན་གྱིས་དད་པ་ཆེ་བས་ལྟ་སའི

ཇོ་བོས་གསུང་བྱོན་པ་དང་། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱན་རས་གཟིགས་
དངོས་སུ་སྤྲོང་བ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡ་མཚན

པ་མང་ལ། གུན་གཟིགས་ལྟ་བུས་ཀྱང་། དཀར་བོ་ཐང་དུ་འབོད་པར་
ཨ་རིག་ཅིས། །དུས་གུན་གཡོ

མེད་བརྟན་པའི་དྲུག་གྲུས་མཐུ། །རླུན་པོ་འབྲུམ་གྱིས་མཚོན་མིན་ཁྱབ་
འཇུག་གི། །ཤུགས་སྤྲུག་དཔུང་གི

སྟོབས་ཀྱིས་འཕྲོག་ནུས་མིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། ད་ལྟ་ས་གང་དུ
ཡང་སྤྲུམ་གྱི་སྟངས་ན་ཡོད་པ་དགོན

པས་ཨ་རིག་དགོ་བཤེས་ཀྱིས། སྤར་ཨ་མདོའི་སྟོད་བཟང་། བོད་ཀྱི
ཆོས་བཟང་བས་སྟོད་བཟུང་འཛོམས་

པ་རེད། ད་ལྟ་ཨ་མདོའི་དུག་གསུམ་གྱི་སྟངས་དུ་བོད་པའི་དུག་གསུམ་
གྱི་སྟོད་ཁ་བརྒྱབ་པས་ཡག་པོ་མི་འདུག

གསུངས་པ་ཡང་གོ་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། ད་དུང་ཡང་ས་གཞན་ལ
བལྟས་ན་འབྱོར་བས་བརྒྱན་ཅིང་རང་བཞིན་

བྱང་བ་དང་དད་པ་ཆེ་གསུ་སྟངས་འོ། །སྟོན་དུས་ཨ་རིག་
ཚུ་ཆོན་ཡན་ཆད་ནས་མ་ཆེན་གངས་རི་ཨ་ཆེན་

གངས་རྒྱབ་བར་དུ་འབྲོག་ཏུ་ཡོད་ལ། དཔོན་རྒྱུད་མ་ཆད་པར་ཡོད་
པ་ཕྱིས་རྒྱ་འོག་དུ་ཆུད་པས་དཔོན་འཕྲིན་

ལས་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལ་བེ་རྩ་བྱུང་། རེ་རེའི་
མངའ་འོག་ལ་བེ་ཇང་ལྡ་རེ་ཟེར། མཁས་

གྲུབ་ཤིག་བེ་ཇ་ད་སྒོ་བཟང་ཚོ་རིང་དུས་ཨ་རིག་སྤེམ་མ་
ལྷོ་རྒྱ་དུ་འོངས། གཙང་ཨ་རིག་པ་གཙང་གྲུ་བ་རྒྱལ་

འབུམ་སྒྲོར་སྤར་ནས་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་བསྟན། དེར་རྩ་དན
གྲིས་གཙོས་པས་མ་ཚུ་ལྷོ་ག་ལི་སྟོད་སྟོན་དུ་

ཆགས། ཚོ་རིང་བུ་དབང་རྒྱལ་དུས་མགོ་ལོག་གིས་བཅོམ་པས་སྤྲར་
མཚོ་ཁར་སོང་། དེའི་བུ་མཚོག་ལྟན་

ཡིན། རྒྱ་ཨ་རིག་ཕོ་སྒྲོར་དགེ་བཤེས་བྱ་བལ་དག་དབང་བསོད་ནམས་
ཚུང་དུས་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས། རྩ་སྟོད་

དུ་ཡུན་རིང་སྤྲངས་པས་རྣམ་འབྲེལ་ལ་དུས་ཕོག་དེར་སེ་འབྲས་དག
གསུམ་ན་འགྲན་ཆེ་མེད། ཀུན་མཁྱེན་བར་

མ་ལས་ལོ་ཁ་གྲིས་མཉམ་གྱུང་དད་འདུན་གྲིས་དགེ་རྒྱན་དུ་བསྟོན།
སྤར་ཁའི་བག་ཕོར་གཞན་བརྟེན་དུ་

མཛད་དེང་འབྱོར་བས་མི་ཕོར་བ་འདིའི་བྲིན་གསུངས་གཞན་ལ་

ཡང་མཇལ་ཁ་འཛོག་མཁན་པོ་ངག་དབང་དགེ

ལེགས་ཀྱི་འཕྲོར་སྒོ་མང་མཁན་པོ་འི་འོས་སུ་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་བ
ཆེ་ཡང་ཉར་ཁྲོད་ཁམས་ཚན་གྱིས་ཁུར་བྲངས་པས་

སྐལ་བཟང་དངོས་གྲུབ་ལ་བྱུང་། རང་ཡུལ་དུ་ཐོན་ནས་བཀྲ་ཤིས
འཁྲིལ་དུ་ཡང་ཡང་ཐེབས་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་མཆོག་

ལས་ལྟ་མགུར་འགྲེལ་བ་ཆོག་གི་སྒྲོན་མེའི་བཤམ་ལུང་དང་ཕྱག་
ཆེན་ཁྲིད་གསན། འདི་རང་རེ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁོ་

{ 217 } རྩོམ་ཆུང་ལྟོ་དང་མ་ཆུང་ལྟོ་བྱང་ཆུང་བཤམ་པ།

གསུངས་ཏེ་དུག་སྦྱོང་མན་རག་གཅིག་བརྒྱད་མ་ཁུས་པར་གནང་བ
སྤྲོན་ཡོན་ཆེན་པོར་གྱུར། དངོས་འབྲུལ་དང་

དགོན་པར་མང་འགྱུར་ལན་འགའ་གནང་། ཐོག་མར་ནགས་རྫོང་རྒྱུ་
དགོན་པ་བཏབ་སྟེ། བསྐྱུས་གྲ།

བརྩམས་ཀྱི་ལེགས་པོ་བྱུང་མཚམས་སྐྱེ་བསྐྱུང་། མཚན་ཉིད་བཞག་སྟེ།

བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་ཐེབས། ཀུན

མཁུན་མཚོག་ལ་གསང་འདུས་དབང་ལྷས། གསེར་རྩོམ་ལྷ། མར
རྒྱ་མ་སྟོང་ཕྱག་བདུན་དང་། མཛོ

སྐྱ་ཐག་ཅན་བརྒྱ་ལྷོགས་དངོས་འབྲལ་གཏོས་ཆེ། བྲལ་ཆོང་དུ་རྒྱུད
མཚན་ཉིད་གང་བཅུ་གས་ན་ལེགས་ལྷས་པར

མཚན་ཉིད་བཅུ་གས་ན་ལེགས། དུན་རིང་གནས། མིང་ལ་དགའ་ལྷན་ཆོས
འཁོར་གླིང་ཐོགས་གསུངས།

དེང་སང་དགོན་པ་མཚོ་སྟོན་གྱི་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཨ་རིག་གྲུར
སྐར་ཟེར། བྲལ་ཆོགས་བཞི་བརྒྱར་ཉེ་ཞིང་མདོའི

འཆད་ནན་ལེགས་བྱ་བལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་དགོ་ཕྱག་གཟུངས་ལུལ་དགོ
བཤེས་བྱམས་པ་དར་རྒྱས་དབུས

ནས་ཐེབས་ཏེ་ཞལ་འཛོམས་སྐབས་བསོད་ནམས་པ་ནས་བྱམས་པ་ལ་ཀུན
མཁུན་མཚོག་གིས་ཡོངས་འཛོན་རིན་པོ

ཆེས་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡིན།

གྲོང་རྫོང་ལྷ་མོ་ཉལ་པ་མཐོ། གྲུབ་ཆེན་

ཡིན། བྱིན་རྒྱལ་ཆེ་གསུངས་ཚུལ་དེའི་དགེ་སྤྲུག་སྒྲུང་ལུག་སྤྲུམ་

རྣམ་རྒྱལ་ཟེར། དེས་གྲུར་སྒྲར་ཞིག་བྱལ།

པ་ར་ནག་གིས་བཅོམ། ཉིད་ཀྱིས་རྩ་རྒྱ་དགོན་འཐེན་པ་ལམ་བར་

ནས་རྟ་དང་བཅས་པ་གཡང་དུ་ལྷུང་།

ཁྲི་ཆེན་སྤྱལ་སྤྱུ་བསྟན་པའི་ཉི་མས། ཨ་རིག་རབ་འབྱུངས་པ་

མཁས་བཙུན་ལ་འབྲོང་ཐའི་མདོར་དགོན་པ་

འདེབས་དགོས་ཚུལ་བཀའ་གནང་། ས་ཕྱོགས་དེར་སྒྲར་ཡང་འགའ་ཞིག་

གིས་དགོན་འདེབས་པའི་སྟོགས་

བྱས་ཀྱང་། གཞི་བདག་ནག་ཕྱོགས་པའི་སྟབས་ལུས་པའི་རྒྱ་མཚན་

ཞུས་པས། གཞི་བདག་ལ་གཏོར་མ་དང་

འཕྲིན་བཅོལ་གནང་བས་དེ་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག་པའི་ནང་ནས་འབྲུག་

སྐྱ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་ཆེན་ཞིག་ཡུན་རིང་དུ་གྲགས་པ་

དེར་འཁོད་ཚང་མས་ཐོས་ཟེར་འདུག་མངའ་རིས་ཏུ་ཐོག་ཐུའི་སྤྲུལ་
སྐྱོ་སྒོ་བཟང་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཨ་རིག་ཐོ

སྒོར་དུ་འཁྱུངས། ཐོག་མར་གཙང་སྒྲར་དང་དེ་ནས་དབུས་སུ
ཕེབས། གྲུན་མཁྱེན་སྐྱོ་དཔོན་དཀོན་མཆོག་

མེད་གོ་དགོ་ཚུན་དུ་བསྟེན། རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོས་ཏུ་ཐོག་
ཐུའི་ཆོལོ་དང་། ཞིང་ནགས་སྤྲ་མར་

བསྐྱོས། དེའི་སྤྲུལ་སྐྱོ་སྒོ་བཟང་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ད་ལྟ་བུ་གསུགས་
ཞིང་དཔོན་སྡེ་འཛིན་སྐྱོང་མཛད། ལྟ་ ༡༨

རི་བྱ་མདོའི་དཔོན་དང་ཉེ་བར་སྤེལ་ཐང་དུ། ཙམ་དང་བྱིན་
སྤྲུལ་མཉམ་པར་གྲགས་པའི་གནས་ཆེན་བྲག་

དཀར་སྤེལ་ཚོང་ནི། དེའི་དཀར་ཆག་འབྲི་ཁུང་དབུར་སྐྱོན་ཆོས་
ཀྱི་གྲགས་པ། མཚན་གཞན་རིག་འཛིན་

དཀོན་མཆོག་བསྟན་སྐྱོང་བཟང་པོས་ཀར་མའི་གསུང་རྒྱན་བཞིན་

བསྐྱིགས་པ་ལས། མ་འོངས་སྐྱིགས་མ་ལུ་ཡི

དུས། །སློབ་དཔོན་པད་མ་འབྱུང་གནས་ཉིད། །ཁྱི་གཞོག་རྒྱལ་མེའི
མཚོ་ལ་ཐེབས། །མཚོ་མཐའ་

གཡེར་མོ་ཐང་གི་དགེ་ལ། །དམ་སྲི་སྤྲོན་དགུ་དམ་ལ་བཏགས། །བླ
གཏེར་ཚོས་གཏེར་མང་དུ་སྤྲས། །

གནས་སློཾས་སློཾགས་ལ་བར་མཛད། །དེ་ནས་སློད་དང་ཐོ་རངས་ལ།
།སྲིན་པོ་ཁྲག་གི་རལ་བ་ཅན། །

སྲིན་མོ་མི་སྤྲུག་མཆེ་བ་ཅན། །དེ་གཉིས་བཅས་པའི་འདྲེ་སྲིན་བདུན།
།བྲོས་ནས་སྤྲེལ་རྫོང་བྲག་ལ་གནས། །

བྲག་ཐུག་སྤྲེལ་པ་མཛད་པ་དང་། །སློབ་དཔོན་དབང་བྲག་འབར་བ
ཡིས། །ཏིང་པེ་འཛིན་ལ་བཞུགས།

{ @218 } རྩོམ་ཆུང་ལྟོ་དང་མ་ཆུང་ལྟོ་བྱང་རྒྱུད་བཞད་པ།

པའི་ཚོ། །སྲིན་པོས་བྲག་སློཾ་ཕ་བོང་བཀའ། །རྩོཾ་གསོར་བས

སྒྲིབ་ནས་བྱོན། ཏིང་འཛིན་བྱུགས།

གྱིས་ངང་ནས་ཀྱང་། འདུས་མེད་རྫོང་གི་གཡོན་རྒྱུགས་ཀྱི།

། བྲག་སྒྲིབ་མེ་ཁྱེ་མཆོད་འབྲུ་ལ། བྲག་

ཞབས་ཐུན་པ་འཁྲིགས་པ་ཡི། མཚམས་སུ་ལྷང་ནས་ཡོད་པ་ལ།

། བཀའ་བྱུགས་དོན་ལྟར་བསྐྱབ་ནས་ཀྱང་། །

ཐལ་བའི་རྩལ་ཐུན་བཞིན་དུ་བརྒྱགས། རྟེན་ལྷན་བསྐྱལ་བའི་རྗེས་

ལྷལ་དང་། སྲིན་པོ་པོ་གདོང་མོ་གདོང་

སོགས། རྟེན་ལྷན་མཛོན་སུམ་གསལ་བར་ཡོད། སྲིན་པོ་ཡིད་གྱིས་སྒྲོན་ལོག་

སྒོ། རྟེན་ཡི་དབང་གིས་

མ་འོངས་དུས། སྲིན་པོས་སྤྱལ་བའི་མི་རྣམས་འགས། ཆོས་དང་ཡི་

གོ་སྒྲོགས་པ་དང་། བསྟན་

པ་གཞོན་བྱེད་ཚུལ་འཆལ་རྣམས། མི་སྟན་སྒྲུ་ཆོགས་བྱེད་པ་དང་།

། བཤམ་པ་ལག་དམར་ཡུལ་འགའ་

ཕྱང་། །དེ་ཉིད་འདུལ་བའི་གཉེན་པོ་རུ། །སློབ་དཔོན་སྤྱེལ་ཇོང་
བྲག་དཀར་གྱི། །ཡང་ཇོང་བྲག་གི།

ཕུག་ཏུ་བཞུགས། །རྫོགས་པོ་དཀར་པོ་བྲང་ནས། །སྐྱབ་པ་མཛོད་
ནས་བཞུགས་པའི་ཚོ། །ལུས་པོ་མི།

ཡི་ལུས་པོ་ལ། །མགོ་བོ་སྤྱེལ་གྱི་མགོ་ཅན་བྱུང་། །གནས་འདིའི་སྤྱང་
མ་ང་ཡིན་ཟེར། །དམ་ལ་བཏགས།

ནས་བསྟན་བསྐྱུང་བཅོལ། །དབང་བསྐྱར་དམ་བཏགས་མཚན་གསེལ་བ།
།གཉེན་སྤྱེལ་སྐྱབ་ཆེན་པོ་ལོ། །

དེ་ནས་པར་འབྱུང་གནས་གྱིས། །མ་འོངས་དམ་སྤྱི་སྤྱི་པོ་ཡི།
།གཞོད་པ་མི་འབྱུང་སློན་ལམ་བཏབ། །

གཏོར་ཁ་ལ་སོགས་མང་དུ་སྤྲས། །བསྐྱབ་པའི་གཏོར་མ་བརྒྱབ་པའི་
ཚོ། །ཞབས་བྲོལ་སོགས་མཛོད་པ།

ཡི། །ཞབས་རྗེས་བྲག་ལ་མང་དུ་བྱུང་། །ཕྱི་གས་བཞིའི་བྲག་ལ་
ཞབས་རྗེས་བཞག། །ལུང་གསུམ།

འདུས་པའི་སྒྲིལ་ཇོང་བྲག་དཀར་འདི། རྫོན་དུས་སྤྲོ་བའི་འདུལ་
བའི་གནས་ཡིན་པས། །མཐའ་འདུལ་

གནས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེ་བའོ། །གནས་མཆོག་དེ་མེ་ལྷོ་དཀར་གསལ་
བའི་ནང་། །རིགས་ལྔ་ས་བོན་དབུ

མར་རྒྱུ་ཚུལ། །སྐྱ་གསུམ་ཡི་གེ་རིགས་དུག་སྐྱོ་སྐྱོ་གཙོད། །སྤྱ
ུ་སིད་རྩྭ་རང་བྱོན་འབྱར་དོད་བཞུགས། །

དེའི་ནང་སྟོད་ལ་བདེ་ག་ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་ཁང་། །འགྲོ་ན་ལུས་
རྒྱན་བཀོལ་ནས་གོས་སྒྲ་བྱོན། །མར་མེ

དཔལ་འབར་བཟུང་ནས་སོང་གྱུར་ཏེ། །སྟོང་གི་ནམ་མཁའ་དག་ལ་
མཇལ་བ་ན། །བདེ་མཆོག་གསལ་འདུས་

ཀྱི་དོར་འཇིགས་བྱེད་སོགས། །རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྱར་
དོད་བཞུགས། །དེ་ནས་ཕྱིར་བུད་

གཡོན་ཀྱི་ཕྱོགས་སོང་དང་། །དག་པ་ཤིའི་ཞེས་ཀྱི་ཕུག་པ་

ཡོད། །མར་མེ་དཔལ་འབར་གསལ་ནས་དེར

སོང་དང་། དག་པ་མཁའ་སྒྱེད་དཔལ་གྱི་ཅ་རུ་ཏ། །མངོན་སུམ་
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་། །

རང་བྱུང་འབྱུང་དུ་བྱོན་ནས་བཞུགས་པ་ལ། །རོང་ཆེན་བཞི་དང་
མཆོ་བཞི་རང་བྱོན་བཞུགས། །ལྷ་ཆོགས་

ཉིས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་འབྱུང་དོད་བཞུགས། །རྩེ་ལ་མཁའ་འགྲོ་
གདོང་ཆེན་བཞི་སོགས་གསལ། །མཐོང་

བ་ཅམ་གྱིས་ངན་སོང་སྒྲིམ་འགགས། །དེ་ནས་ཕྱིར་བྱད་སྒར་
ལྷར་མར་མེ་དང་། །ཞིང་རིང་རྩེ་ལ་དཔལ་

འབར་གསལ་བོར་བྱེད། །གོང་དུ་སོང་དང་ཁང་བརྩེགས་གསུམ་ཆོད་
ལ། །བདེ་གཤེགས་བྱུགས་སྒྲུལ་

བྱ་ཁྱུང་ག་རུ་ཏ། །དབུ་གཟེངས་བར་སྒྲུང་དག་ལ་འཕྱོ་བ་ལ།
།རུ་ཕྱག་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བྱས་སྒྲིས་པ་ཡི། །

མོར་བུ་མཐོང་བས་དབུ་ལ་ཕོངས་སྤྱག་བསྐྱེལ་སེལ། །གཞོག་པ་གཡས་
གཡོན་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱུང་བ་ལ། །

{ @219 } ཅོང་ཆུང་ལྷོ་དང་མ་ཆུང་ཕྱང་རྒྱུད་བཞད་པ།

ཕྱག་ཞབས་མཐུག་སྒྲོལ་སོགས་གསལ་བར་བཞུགས། །མཐོང་བ་ཅུ་མ
གྲིས་སྤྱུ་དང་ས་བདག་སོགས། །

གདུག་པའི་ནད་རིགས་ཀུན་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཁྱུང་གི་གཡས་
ཕྱོགས་སངས་རྒྱས་སྟོང་སྒྲུ་བཞུགས། །

གཡོན་ཕྱོགས་འབྲི་གྲུང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་བཞུགས། །དེ་ཡི
གཡས་ཕྱོགས་ཕྱག་པའི་ལོགས་ངོས་གྱི། །

ཞབས་རྗེས་སྟོང་ནས་དཔལ་འབར་ཡར་ལ་བསྐྱོན། །དགྱིལ་འཁོར་ཞབས་
ནས་ཡར་ལ་མཇུག་བ་དང་། །

འོག་མིན་ཚས་དབྱིངས་ཕོ་བྱང་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཕྱོགས་བཞི་དབུས་
ལྷ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་བཞུགས། །དབུས་

དང་ཕྱོགས་མཚམས་ཆེ་མཚོག་རིགས་ལྟ་བུ་བཞུགས། །འདི་ལ་མཐོང་
ཚུལ་སྒྲ་ཚོགས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

དེ་ཡི་ཕྱི་ལོགས་ངོས་ཀྱི་བྲག་ངོ་ལ། །ཡུ་རྒྱུན་པད་མ་འབྱུང་
གནས་གསལ་བར་བཞུགས། །དེ་ཡི་གཡོན་

ཕྱོགས་བཀའ་བརྒྱུད་སྒྲོམ་བུའི་ཚུལ། །ཆོས་འཁོར་གདུགས་དང་ཉོག་
གིས་མཛོས་པ་ལ། །ཉི་ཁོ་དམ་པ་

རིགས་བརྒྱ་གསལ་བར་བཞུགས། །དེའི་གཡོན་ཁོ་བོ་བཅུ་ལྔ་གསལ་གསལ་
བར་ཡོད། །དེའི་གཡོན་དཔལ་

ལྟན་ལྟོ་མོ་གསལ་བར་བཞུགས། །ཟུར་གྱི་ཕུགས་ལ་ཡུ་རྒྱུན་སྒྲུབ་
ཚུ་བཞུགས། །འབྱུང་དང་ཁྲུས་བྱས་ནད་

གདོན་ཕྱི་གསྐྱབ་དག། །འདི་ཉིད་ཕུག་ལ་གནས་སྒྲོ་འདི་གསུམ་གསལ་ལ།
།དེ་ནས་ཕྱིར་ཐོན་སྒྲོར་མོང་གཡམས་

གཡོན་གྱི། །སྒྲོ་འགམ་ཕྱི་རིམ་རྒྱལ་ཆེན་སྡེ་བཞི་ཡོད། །དེ་ཡི་
ལོགས་གཅིག་གཡོན་གྱི་ལུང་པ་ལ། །

ཕུག་སྒོ་ཤར་སྟོ་མཚམས་སུ་ལྟ་བཡོད། །དེ་ཡི་སྟངས་ནས་ཡར
བཟོས་མཇུག་བཞུ། །སྟག་སྒོའ་ཐིག་ལེ་བརྒྱད

ཅུའི་དགྱིལ་འཁོར་བཞུགས། །སྒོ་ངོས་གཡས་ལ་གྲང་པོ་རིན་ཆེན
དང་། །སྒོ་ཡི་སྟངས་ནེ་བོ་བཅུ་གཅིག

ཞལ་། །པད་མ་འབྱུང་གནས་བདུད་ཚི་འཁྲིལ་བ་དང་། །རྩེ་བཙུན
མི་གཡོལ་མོགས་གསལ་བར་བཞུགས། །

ཟུར་གྱི་ངོས་ལ་ཆོ་དཔག་མེད་མགོན་དང་། །རྩི་ཐག་མོལ་མོགས
གསལ་བར་བཞུགས། །སྒོ་ཟུར་ཡེལ

ཁའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོལ་བདུད། །ལྟ་གནས་ཀུན་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་འཇུག
དང་མཚུངས། །ཟུར་ནས་ཀས་གདོང

གོང་ལ་ཡར་མཇུག་ན། །སྟུན་རས་གཟིགས་དང་ཆོས་མཚོག་གསལ་བ
དང་། །གཟུང་མཚོག་རྟུ་ལ

ནི་གསལ་བར་ཡོད། །གནས་དེའི་སྒོ་རྣམས་སྐབས་ཤིག་དབྱེ་བར་འགྱུར།

སྒྲོ་ངོས་མཐོང་ལ་མར་བ

ལོ་ཕྱི་དང་། །དམ་པ་སངས་རྒྱས་པ་སོགས་གསལ་བར་བཞུགས། །སྒྲོ་
འགྲུམ་བར་མཚམས་སྟོང་ནས་ཡུ་རྒྱན་

གྱི་། །ཞབས་རྗེས་དོ་ཡོད་དེ་ལ་གྲུས་པར་མཛོད། །དེ་ནས་སྒྲིབ་གྱི་
ངོས་ལ་ཕྲག་པ་ནི། །ཞལ་གྱི་

སྒྲོ་ཕྱགས་བྱང་ལ་ལྟ་བ་ཡོད། །དེར་སོང་མར་མེད་པ་ལ་འབར་སོགས་
ཁྱེར་ན། །སྒྲོ་བ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་

གནས་ལྗུང་བཟེད་ལ། །རྒྱ་ཡིག་རང་བྱོན་མངོན་སུམ་གསལ་བར་ཡོད།
བསྐྱལ་བ་ཡར་དར་ཁ་ཡར་བསྐྱན་

ནས་ཡོད། །དེ་འོག་བསྐྱལ་བ་བར་སྐགས་ཁ་བཟུར་ཡོད། །ད་ལྟ་བསྐྱལ་
བའི་སྒྲིགས་མར་སྐབ་ནས་བཞུགས། །

དུས་དང་བསྐྱལ་བའི་རྟགས་སོགས་དེ་ལས་བསྐྱན། །དེ་ནས་སོང་བར་
ག་ཞོང་ལ་མཚོ་འབྲིལ་ཡོད། །དེ་

ཡི་ཐུར་ནས་ཡར་ལ་སོང་བའི་དུས། །མཁའ་འགྲོས་ཕུལ་བའི་ཚོགས།
དང་མཚན་པ་ཡོད། །དེ་ཡི་མདུན་

ངོས་ཕུ་རྒྱན་བཞུགས་ཁྲིའི་ཚུལ། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་དཔལ་འབར་གསལ།
བ་ལ། །གཏེར་གྱི་སྒྲོམ་བུའི་སྟེང་དུ་

གཏེར་ཡིག་གསལ། །དེ་ནས་ཕར་སོང་གཡོན་ཕྱོགས་འོགས་ངོས་ལ།
།ཞེས་གྱི་བྲག་ལ་གཡུ་མདོག་ཆགས་

{0220} ཚོང་ཚུའི་ལྟོ་དང་མ་ཚུའི་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

པ་ཡོད། །དེ་དགྱིལ་སྟེང་ལ་སངས་རྒྱས་སྒྲོན་སྤྲེལ། །བྱེད་རུ་

ཡི་ཐུང་བཟེད་ངོས་བཞིའི་ནང་། །རིན་

ཆེན་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲོན་གྱིས་བཀའ་ནས་ཀྱང་། །རིན་ཆེན་གསེར་དཔུལ་
སྒྲོམ་བུའི་ནང་དུ་ཇོངས། །རྒྱ་ནི་རིམ་

པ་བདུན་གྱིས་བཏབ་ནས་བཞུགས། །རིག་མཐོང་མུ་གེ་ནད་ལས་གྲོལ་བར་
འགྱུར། །སྟོང་ཕྱོགས་གཡོན་

ངོས་རང་བྱོན་འབྱར་དོད་དུ། །སངས་རྒྱལ་སྒྲིབ་སྤྱོད་མཆོད་བརྒྱད་
གསལ་བོར་བཞུགས། །དུག་གསུམ་

ནས་སེལ་སངས་རྒྱལ་སྒྲིབ་སྤྱོད་། །བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞི་འི་ནད་
ཀྱེན་གྲོལ་བར་བྱེད། །དེ་ནས་ཡར་སོང་

ཕྱག་པའི་སེངས་ལ། །ཕྱག་པ་ཅུང་ཙམ་ཡོད་པ་དེར་སོང་དང་།
།ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་ལ་ལྟ་ཆོགས་རང་

བྱོན་བཞུགས། །སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་རག་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར།
།ཕལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་

དཀའ་པོ། །དེ་ནས་སྤྱིར་ཐོན་གཡོན་གྱི་ངོས་ཕྱོགས་ན། །ཕྱག་སྒྲོ་
ལ་ལྟ་ཆོག་ཆོགས་སུ་ལྟ་བཡོད། །

དེ་ལ་མར་མེ་དཔལ་འབར་གསལ་ཁེར་ན། །ལམ་གྱི་གཡས་ཕྱོགས་བྲག་
གི་ངོས་ལོགས་ལ། །བྲག་པོ་ཕྱར་བ་

ཕྱར་སྤྱང་བཅུ་དྲུག་བཞུགས། །དེ་ནས་ཡར་ལ་རིམ་གྱིས་སོང་བའི་
ཆོ། །གཡོན་ཕྱོགས་ངོས་ལ་རྒྱལ་ཡོད་

གྱིས་བཏུས་ན། །གཙུག་ལག་ཁང་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུབ་ལ།

།རྟ་བབས་སྒོ་ཁང་ཀ་བ་བཞི་སོགས་

གསལ་དྲ་རྩོམ་འཁོར་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་གསལ་བའི་དབུས། །བྱབ་

པ་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་

ལྷན་གྲུབ་བཞུགས། །སྒོ་འགྲམ་རྒྱལ་ཆེན་སྡེ་བཞི་གསལ་བར་

བཞུགས། །ཕྱག་ལམ་འདོད་འཇོ་བ་ཡི་ནུ་

མ་ཡོད། །ལས་ཅན་རྣམས་ལ་འོ་མ་དངོས་སུ་ཡོད། །འགྲོ་བ་གང་གི་

ཁོང་དུ་དེ་སོང་ན། །ཆོ་འདི་

འདོད་པའི་དོན་རྣམས་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ། །དེ་ཡི་ཕྱག་སོང་འདོམ་གསུམ་

བབས་མཚམས་ན། །དབྱར་

གྱི་དུས་སུ་ཆུ་འཁྲིལ་ལམ་མི་ཐར། །སྟོན་དང་རྒྱན་དུ་སོང་ན་

ཐོན་ཅུ་ཡོད། །དེ་ན་གནས་སྒོ་གཏེར་ཁ་

འགའ་ཞིག་ཡོད། །དེ་ནས་ཕྱིར་བུད་ལམ་གྱི་སྒོ་འགྲམ་ལ། །གཡས་

ཕྱོགས་བར་དོའི་འཕྲང་ལ་འཇུ་ལ།

བྱད་ན། །ཕྱི་མ་བར་དོའི་དངངས་སྐྱག་ཞི་བར་འགྱུར། །ཕར་
ཚུར་བྲག་གི་ངོས་ལ་གནས་སྒོ་མང་། དེ

རྒྱུ་མཉམ་གཏེར་ཁ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལ། །མཇལ་བའི་སྐྱལ་བ་རང་རང་
ལས་གྱིས་ཤེས། །ཤར་གྱི་གནས་འདིའི་

སྒོ་ལ་འོང་བའི་དུས། །སྒོ་འགྲམ་གཡས་དང་གཡོན་གྱི་བྲག་རི་
ཞི། །དར་དཀར་ཡོལ་བ་འཐེན་འབྲུག་གཉིས་

གྱི་བར། །ནམ་མཁའ་མཐོང་ཅེས་ཡོད་པའི་གཡས་ཕྱོགས་ངོས།
།ལྗོངས་ལུང་པ་མགོ་བྱང་བསྟན་པ་ཡོད།

སོང་དང་བྲག་ཀྱང་དར་ཕྱག་འབྲུག་བའི་གནས། །ཕྱག་པ་ཁ་ནི་
ལྟོ་རུ་བལྟ་བ་ཡོད། །དཔལ་འབར་གསལ་བར་

བྱས་ནས་མཇལ་བ་ན། །རྒྱ་བ་བྱམས་པ་ཉེ་བའི་སྐས་བརྒྱད་
བཞུགས། །དེ་ནས་ཕྱིར་ཐོན་ལྟོ་ཕྱོགས་

ངོས་ལོགས་སུ། །ལམ་ངོ་ཤེས་ཅིམ་ཡོད་པ་དེར་སོང་ན། །རྟུབ་ཕྱོགས་
བྲག་དཀར་དར་ཕྱར་ལྟ་བུ་ཡོད། །

དེའི་ངོས་སྤྱག་པ་ཁ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཡོད། །མར་མེ་གསལ་ལ་བར་བྱས་
ནས་མངལ་བ་ན། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་བཞོད་

གསལ་ལ་བར་བཞུགས། །དེ་ཡི་ངོས་ལ་རང་བྱེད་མང་དུ་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་
སྒྲོར་ལམ་ཞུགས་ནས་གཡས་ངོས་

ལ། །མཐོ་རིས་ཐར་བའི་ཐེམ་སྐས་ཞེ་དགུ་ལ། །གོམ་དོར་རེ་རེས་
འཁོར་བ་རྒྱབ་གྱིས་ཕྱོགས། །དེར་

ཐོན་གཡོན་ཕྱོགས་བྲག་ངོས་སྤྱན་རས་གཟིགས། །རིགས་གྱི་བུ་ཁྱོད་
བདེ་བ་ཅན་དུ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་

{0221} ཅོང་ཆུ་འོ་སྟོ་དང་མ་ཆུ་འི་བྱང་རྒྱུད་ལའད་པ།

ལུང་བསྟན་མོས་ལ་གསོལ་བ་ཐོབས། །རྒྱབ་ཕྱོགས་སྤང་དང་བྲག་
གི་སྒོ་མཚམས་སུ། །སྤྱག་སྒོ་ཡོད་པ་

མར་མེ་གསལ་བྱས་ནས། །བཅོམ་ལྷན་རྒྱལ་སྤངས་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་
འཁོར་བཞུགས། །དེ་ནས་ཚུར་ཐད་

ལམ་ལ་འོང་བའི་དུས། །བྲག་ནག་འཇིགས་རུང་ཞིག་ཡོད་དེ་ཡི་སྟོང་།
།ཡུ་རྒྱལ་པདྨ་འི་ཞབས་ཆེས་དངོས་

སུ་ཡོད། །དེ་ནས་བྲག་གི་གོང་ནས་ཡར་སོང་ན། །བྲག་སྟོད་མེ་ཕྱེ
འབར་འདྲ་ཡོད་ག་ཤམ་ལ། །

ག་ཤིག་ཆེ་ཤོད་མི་དོང་འཇིགས་པ་ཡོད། །འདྲེ་སྤྱང་བསྐྱལ་བའི
ཆེས་ཤལ་ལ་སོགས་ཡོད། །དེ་ཡི་སྟོར་

ལམ་མཐའ་ཡས་བྲག་ཕྱག་གསུམ། །རྒྱ་སོང་གསུམ་གྲོལ་གདོན་སྤེལ་
འཇུ་ལ། །དེ་ནས་ཡར་གོང་ཕྱེ་ལ་

སོང་གྱུར་ན། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐྱབ་གནས་མང་དུ་ཡོད། །ཕྱག་
པའི་དབུས་ལ་ཡུ་རྒྱལ་བཞུགས་པ་ལ།

མཆོད་བཤམ་ཕྱག་རྩ་སོགས་ཀྱི་ཆེས་རྒྱམས་ཡོད། །བྲག་དམར་རིན་
ཆེན་ཤེལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་། །

རིགས་ལྔ་རིགས་གསུམ་དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་བཞུགས། །རང་སྣང་དག་པ་
རབ་འབྱམས་གཞལ་ཡས་སུ། །བཀའ་

བརྒྱད་ལྔ་ཚོགས་བདུན་བརྒྱ་ཉི་ལུ་བཞུགས། །ཕྱག་པ་གཞན་ལ་
རིགས་ལྔ་འི་ཞིང་ཁམས་བཞུགས། །ལྷ་

ཚོགས་བཀོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཞུགས། །གྲུ་རུ་མཚན་བརྒྱད་ལ་སོགས་
གསལ་བར་བཞུགས། །ཕྱི་ལ་

རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་སྤྱིང་བོ་སོགས། །རང་བྱེན་ཡི་གེ་ལ་སོགས་
གསལ་བ་བཞུགས། །བསྐྱབ་པ་བཀའ་

བརྒྱད་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་ཚོགས་ལ། །སྒྲིམ་བུ་དགུ་བསྐྱོར་གཏེར་
གནས་མང་ཏུ་བཞུགས། །རྒྱས་ཡོད་

རྣམས་ཀྱིས་བལྟས་ནས་བླངས་གྲུར་ན། །སིཾ་ར་ཞེས་བྱང་སེམས་
དཀར་དམར་ཡོད། །རང་རང་འདོད་པ་

གང་དགོས་ལེན་རྒྱུ་ཡོད། །འོ་རྒྱས་གསོ་རིག་བཤད་རྒྱུ་འགྲེལ་བར་

གསལ་ལ། །རྒྱལ་བྱང་མཆོམས་སུ་བར

ལམ་ཐེམ་པའི་སྐྱེས། །ལམ་གསུམ་བཤོད་པས་སྐྱིབ་གསུམ་བྱང་བར
འགྱུར། །དེའི་ཐད་སྒྲད་ལ་གཤེན།

རྩོམ་ཀླུ་དང་། དཔུང་བཅུ་གང་བཅུ་མིག་གླེང་གླེང་
ལྟོགས། ལྟོགས་ལ་སྒྲིབ་པ་དཔུང་ན་གསལ་

བར་ཡོད། །འགྲོ་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་བཞེན་པར་བྱང་། །ལམ་སྒྲོ་
གཡོན་སྒྲུག་མི་རྣམས་གདའ་བའི་

ག་གམ་དེ་སྒྲིབ་ཆུ་བདུང་ཅི་རོ་བྱ་གཞུས་ལྟོན་པ་བཟུང་། །འཕྱང་དང་
ལྟོས་བྱས་ཡོན་ཏན་བཟུ་བདུན་རྟེན། །

ནད་གདོན་རྫིག་སྒྲིབ་པ་དག་པར་བཅོམ་མེད། །དེ་ནས་རི་རྒྱར་སྤྲུག་
རྩེས་ལ་མོག་མ་དང་། རང་བྱོན་ཡིག།

འབྲུ་རང་གིས་བརྟུལ་ན་གསལ་ལ། །གཡས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཆུ་བཟང་
བྲག་དཀར་ཞེས། ཤིང་དཔའ་ལོ་རྣམས་

གྱི་བཞུགས་གནས་ཡིན། །ལུང་པ་གཅིག་ལ་མ་ཆེན་སྒྲོམ་ར་དང་།
།ཞབས་རྗེས་གསལ་བ་མི་ཕྱགས་ནད་

རིམས་གྲོལ། །གཡོན་གྱི་ཕྱོགས་ན་སྤེལ་མོ་བྲག་ཅེས་པ། །མོ་རི
དཔའ་བོ་རྣམས་གྱི་བཞུགས་གནས་ཡིན། །

མདུག་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཞིང་སྒྲོང་རལ་བ་ཅན། །གཡོན་གྱི་ཕྱོགས་
སུ་བཅུ་མོ་བྲང་དམར་མ། །གཉིས་པོ་

བཀའ་སྤྱང་ཞིང་སྒྲོང་ཡབ་ཡུམ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་ལ། ཡིག་སྒྲོན་
ཡིན་ནམ་དཔུང་མི་བཟོད་པ་རེ་གཉིས་

སྤང་བའང་སོར་གནས་སུ་བཀོད་ཅིང་། །ཕྱོགས་བཞི་མཆོ་བཞི་དང་།
།མཚམས་བཞི་ལྟ་རི་གཉེན་པོ་

བཞི་ནང་དུ་ཚུད་པའི་ཕྱི་བསྐྱོར། །བར་སྐྱོར་དཔག་ཚད་གསུམ།
།ནང་བསྐྱོར་ད་ལྟའི་བསྐྱོར་ལམ་འདི་ལ་

རྒྱང་གྲགས་དྲུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱོར་ཚན་དང་། བན་
ཡོན་སོགས་མང་དུ་བཤད་སྤང་ཡང་ཆོག་ཆོགས་

{ 0222 } རྩོམ་ཆུང་ལྟོ་དང་མ་ཆུང་ལྟོ་བྱང་རྒྱུད་བཞད་པ།

ལ་འཛོམས་ནས་མ་བྲིས། དེ་ནས་སྒྲོམ་མ་ཆུང་ལྟོ་རབ་ཆེན་དང་
ཉེ། བྱ་ཁྱུང་མན་དུ། ལ་མོ་ཚང་གི་ཨོམ

སོ་དགོན། རྟེན་མང་བུ་རྒྱུད་དགོན། རྟེན་མངོ་བཀྲ་ཤིས་ཚོས་
ཚོང་ནི། སྒྲོམ་གྱི་དགོན་རྩིང་ཞིག་ལ།

ཀུན་མཁྱེན་བར་མ་དེ་ཉིད་གྲིས་འདུལ་བ་དང་། གཟིམས་ཁང་གསལ་
བསྐྱེད་གྲིས་འཛོན་བདག་མཛད་སྐྱབས་

ཐམས་ཅད་གྲིས་ས་རྒྱ་འདིར་འདི་འདྲས་ཅི་བྱེད་ལྷུས་པར་ཨ་མདོའི་
སའི་ནང་གི་ལྷ་ས་ལྷ་བུ་དེ་འདི་ཡིན་གསུངས་

ཤིང་། རྩུབ་བཀྲ་ན་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱ་མཚན་ལྷུས་དུས་ཀྱང་འདི་ས་
ཤིན་ཏུ་བཟང་། ང་ཡང་རྩིས་སོར་འདི་

ནས་གཏན་སྡོད་ཅིག་བྱེད་བསམ་པ་ཡོད་ཅེས་དགོངས་གཞི་ཅན་གྱི་གསུང་
ཐེབས། སྤྱགས་རྩི་ཆེན་པོ་ལྷ་ལྷའི་

དབང་གནང་སྐབས་གཟིམས་ཁང་སྟེང་དུ་འཇར་ཚོན་སྒྲ་ལྔ་དབྱིབས
ལྷུ་མ་པོ་སོག་གྲུར་ཆེ་བའི་ཚད་ཅིང་ཞིག་ཤར།

བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་། དེར་འདུས་རྣམས་ལ་ཚོགས་གསོག་སྒྲིབ
སྟུང་། ཉེས་སྟོད་སྒྲ་གཅིག་སྟོང་བ་ཚུན་

ཆད་ཀྱི་དམ་བཅའ་རེ་བྱེད་དགོས་གསུངས་ཏེ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་དགོ
བའི་ལམ་ལ་སྦྱར་བས་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

ཁྱི་བ་དང་པོ་མགར་རྩེ་རབ་འབྱམས་པ་ཐོག་མར་མགར་རྩེ་དགོན
དུ་བསྐྱས་གྲུ་སྟོང་ཏྲགས་པར་ཕྱིན་བཅས་སྦྱངས།

མགར་རྩེ་ཁྱི་རྒན་ཚང་ལ་བརྩི་བཞག་ཉན། དེ་ནས་བཀྲ་ཤིས
འཁྲིལ་དུ་བསྐྱས་གྲུ་སྟོང་ཏྲགས་བཅས་ལ་དམ་བཅའ་

རྩེ་ཐོན་བཞག་སྟེ་གཞུང་གསར་ནས་ཞུགས། དབུ་པར་གཉིས་ཀའི
མིང་ལ་འཛིན་གྲུ་འི་སྟོར་དཔོན་བྱས།

སྟོབ་གཉེར་བའི་ཨང་དང་། ཁྱིམས་གཙང་དང་དགོས་སྟོར་ལེགས།

ཁ་སྐྱབས་ཆེ་བས་ཆོག་པ་འདྲེ་ཆེན་

པ་ལ་བཞག་ཀྱང་སེམས་ལ་ད་འགོ་ཞེས་མགྲོགས་པར་དགོངས་པ་ཞུས།
མཛོད་ནས་རྒྱུད་ལ་ཐེབས། སྤྲུགས་

ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡང་ཐོན། འདི་ཀའི་ཁྲིར་བསྐྱད། ལོ་གསུམ་ནས་དགོངས་
པ་ཞུས་ཏེ་གདན་ས་རང་དུ་

ལོ་མཚམས་མང་པོ་དང་མགར་རྩེ་འི་ཞེས་དགོན་དུ་ཆོ་དང་སྐྱབ་
པ་བསྐྱམས། དེ་ནས་རྩ་བ་གྲགས་པ་གྲུང་ཐང་

འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་འཛིན་གྲུ་གཅིག་དགོ་བ་ཞེས་བཟང་། གཙོད་ཀྱི་
འགོ་ཐོན་ཆེ་བས་ཟ་ལར་རྒྱམས་

ཀྱང་གྲུས། དེ་ནས་ཉོར་ཆོང་ཞེས་རབ། ས་ར་སྟོབས་ལྡན། འདིས་
ཕན་ཐོགས་ཆེ། དུང་ཡང་

བཀྲ་ཞེས་འབྲིལ་ནས་གདན་ས་པ་རིམ་བསྐྱོས་ཀྱི་མུར་ཡོད། སྐྱེ་ཞབས་
གཟིམས་ཁང་དུ་བཞུགས་མཉམ་དང་།

གདུང་སྐལ་མཆོད་རྟེན་སོགས་བཞུགས། མ་ཚུ་ཁོ་རྒྱུ་ཞུ་རྟེན་སྟེ
ཁོ་དུ་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་འཁྲུངས།

པའི་དག་རྒྱུན་སྦྲང་། ༎ དན་ཏིག་ཤེལ་གྱི་ཡང་དགོན་ནི། རྒྱལ་བུ
དོན་གྲུབ་གྱི་མདོ་ལས། དུལ་ཡ་བའི་

རྒྱལ་པོ་དགོ་བའི་སྐས་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་གྱིས་བལ་གྱི་སྒྲུང་པོ་
ཆེ་རང་གི་དག་རྒྱུ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྦྱིན་པར་བཏང་བས་ཡབ་

རྒྱལ་པོས། རྒྱལ་བུ་བཅུ་མོ་སྐས། སྐས་མོ་བཅས་ལོ་བཅུ་གཉིས་
གྱི་བར་དུ་རི་བོ་དན་དིག་གནས་སུ་སྦྱུགས།

རིའི་བྱང་ན་ཆུ་ཆེན་པོ་བཀལ་བས་མི་ཐར་བ་དང་། རི་དེ་ལ་
དགོ་སྦྱོང་ཨ་ཅི་ཏ་བྱ་བ་སྦྱོམ་ལ་ལོ་བརྒྱུད་གནས་པ་

ཞིག་ཡོད་པ་དང་། གནས་དེ་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་བུས་རང་གི་བཅུ་མོ་
སྐས་མོ་སྤོང་བཅས་སྦྱིན་པར་བཏང་བའི་

རྒྱལ་བུ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་། དགོ་སྦྱོང་ནི་མོ་ཕུ་འགལ་གྱི་
བྲ། ཡབ་ཡུམ་ཟས་གཙང་དང་སྦྱུ་འཕྲུལ།

བཅུན་མོ་སོགས་གྲགས་འཛིན་མ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་གནས་སུ་ངོས
འཛིན། ཡང་ངས་བསྟོད་ཞིག་ཏུ།

སྟོན་ཀྱལ་བུ་དྲི་མེད་ཀྱན་ལྡན་གྱིས། །ལོ་བཅུ་གཉིས་བར་དུ་སྐྱབ་
པ་མཛད་ཅེས་དང་། དྲུང་རིའི་གཡུ་མཚོ་

{ @223 } ཚོང་ཆུ་རི་ལྷོ་དང་མ་ཆུ་རི་བྱང་ཆུ་བཟང་པ།

ཀྱལ་བུ་དེའི་སྐྱན་ཆབ་འབྲིལ་བ་དང་། བདུད་རི་ཏ་ཤང་ཡང་
དན་ཏིག་ཤར་སྟོགས་ཀྱི་རི་ལ་ངོས་འཛིན་པ་སྒྲུང་

ཞིང་། གང་ལྟར་དང་པོ་ཀྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་གྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྟོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་མཛད་པའི་སྟོན་པ་བྱེད་གྱིས་

བརྒྱབས་། མཁས་པ་མི་གསུམ་གྱིས་བྲེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པར་རྫོགས།
གཉུག་མར་གནས་པའི་ཐེའི་རང་སྤྲོན་

དགུ་བྱེད་མི་མ་ཡིན་སྟོབས་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བྲེ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་
ཕུལ། སྤྱི་ཁོར་ཡེ་ཤེས་གཡུ་རྒྱང་སོགས་དབུས་

གཙང་གི་མི་བཅུས་སྤྱོད་ཆེན་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཕྱི་དང་གྲི་བསྟན
པའི་དབུ་བརྟེས། བརྒྱ་བྱེད་སོགས་འདོད་པ།

ཁམས་ཀྱི་ལྷ་འི་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་འཁོར་དང་བཅས་པ་མང་པོ་
མཚན་མོར་ལྷགས་ཏེ་འོད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བར་བྱས། མཚོད་

པ་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཉན་པས་དེ་དག་ཡིད་ཆོམས་པར་མཛད་པའི་གནས་
དང་། རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ཕེབས།

ཏེ་སྐྱེ་མཚམས་ཡུན་རིང་དུ་གནང་། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྤྲོམ་པའི་ཞལ་
གཟིགས། བདེ་མཚོག་ལྷ་ལྷ་འི་ཆོས་ཚན་

འགའ་ཞིག་ཐུགས་རྩོམ་གནང་། རྒྱལ་བུའི་སྐྱིབ་སྦྱོར་གི་གནས་
དང་། བདེ་མཚོག་གི་ཕོ་བྲང་ཡིན་ཟེར་བའི་

སྐྱབ་ཁང་། གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མེད་ཆེ་ཆུ། ཕྱག་རྟོག་གིས་ཀླ་
རྒྱལ་གཏུག་པ་ཅན་བཏུལ་བའི་གནས་དང་སྤྱི་

གཟུགས་རང་བྱོན། རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱབ་ཁང་།

འདིའི་ནང་དུ་བདེ་མཆོག་ཞལ་གཟིགས།

པས་བྱུགས་ཏུར་བ་ལྟ་བུས་བཞུགས་མལ་ནས་བྲག་ལ་བསྟེལ་བའི་སྐྱུ་
རྒྱལ། དབུ་ལྗ་སྟེ་རིང་བཅས་ཀྱི་རྩེས།

བྲག་ལ་ཐུག་མཛུབ་དང་། རྩོད་དུ་ཞལ་དཀར་ཡུ་རིང་བཅས་
ཀྱི་རྩེས་གསལ་བར་དོད་པ། བྱམས་པ་རང་།

བྱོན་ཀྱི་བྲག་རི། དག་སྟོང་ཨ་ཅི་ཏའི་སྐྱབ་ཁང་། མཁན་པོའི་
སྤྱ་བྲང་དུ་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཡང་ཟེར།

རྩེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོའི་ཡང་ཟེར་ཆིབ་ཡོབ་དང་། ཞབས་ལྷམ་དུ་
གྲགས་པའི་དོ། སངས་རྒྱས་སྟོང་སྐྱུ་

བཞུགས་པའི་མཁས་པ་མི་གསུམ་ཀྱི་སྐྱབ་ཁང་དུ་སྤྱ་ཆེན་བསྟེན་
པར་རྩོགས། ཨ་རིག་དགེ་བཤེས་ཀྱི་མཆོམས་

ཁང་། རྩོ་ཁང་། བྱམས་ཁང་། ལྷ་རྒྱལ་ཁང་སོགས་བཞི་སྟོར་དུ་
ཡོད་པའི་འདུ་ཁང་། གྲྭ་གངས་

བརྒྱ་ལྷག་གིས་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་སྦྱོང་། དན་དིག་ནས་གནས་
མཐིལ་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དུ་གནས་བརྟན་

བརྒྱ་ལྷག་སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་མེགས་རང་བྱོན་དུ་
ངོས་འཛིན་པའི་བྲག་རི། ལྷ་

སའི་ནང་དུ་ཉི་ཟླ་རང་བྱོན། འོད་སྤང་གི་དུས་ནས་བཞེངས་པར་
གྲགས་པའི་ལྷ་སྐྱུ་ཉིན་ཏུ་མང་པོ་བཞུགས་པ་

སྤྲ་ཆེན་རྣམ་ཐར་དུ། ཅིག་ཆར་འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཞེས་བྲ་
བ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཅི་ཡང་བྱེད་པའི་འོག་རྟོག་

ཅན་མང་བས་དེ་དག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ལྷ་ཁང་མཆོད་རྟེན་དཔག་
དུ་མེད་པ་བཞེངས། ཆོན་རྩི་ཡང་ཡུལ་དེར་

བྱུང་། བཟོ་ཡང་རང་ཉིད་གྱིས་མཛད་དེ་འདུས་བྲས་གྱི་དགེ་བའི་
རྩ་བ་ལ་བརྩོན་པར་མཛད་གསུངས་པ་དེ་

ཡིན་འདྲ་ཞེས་དཔྱོད་ལྡན་འགའ་ཞིག་སྤྲོང་། གནས་མཐིལ་དུ། ལུ་
གྲུན་སྐྱབས་ཁང་འདག་སྦྱར་ཅན། མཆོད་

རྟོན་ས་ལ་གཞུ། མཚོད་རྟོན་གནམ་འབབ་ཏུ་གྲགས་པ་བར་རིམ་དང

པད་འདབ་གསལ་བར་དོད་པའི་བྲག

རི། རྒྱལ་བ་གོང་མའི་བཞུགས་ཁྱི་བཅས་དང་། རྟོན་པ་རི་ཁོད

ནི། རྟོན་དར་རྒྱས་ཆེ་ཡང་ད་ལྟ་སྟོངས

ཞིང་། རྒྱ་ཆེན་བསྟན་ཐོག་གི་ཁ་སྐོང་རྒྱུ་སྟོབ་དཔོན

གཉིས་ཀྱང་འདི་ནས་ཡིན་ཟེར་བ་སྒྲུང་མེད་དེང་སང

བོད་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཏིག་ཏུ་འགོ་བའི་ལས་ཁར་རྒྱལ་བའི་བཞུགས

ཁྱི། རྟོན་ཡང་ཏིག་གི་གནས་སྐོར་རྒྱལ་བ་བསོད

{ 0224 } ཅོང་རྒྱུ་སྟོང་མ་རྒྱུ་བྱང་རྒྱུ་བཞད་པ།

ནམས་རྒྱ་མཚོས་གསར་དུ་བྲེ། དེར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུ

དང་། བཀའ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་སོགས་རང

བྱོན་མང་དུ་བྱུང་། ཡུ་རྒྱུ་གྱི་ཞལ་གཟིགས། གཏེར་བསྐྱུང་གཏེར

དང་བཅས་པའི་སྒྲུང་བཞུང་ཏེ་བྲག

ངོས་ནས་ཆོས་གཏེར་དང་། འཆི་མེད་ཆོའི་བུམ་པའི་གཏེར་ཡོད་པ་
བཞེས་ཕྱིས་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་བྲག་གཡང་

ཆེ་བས་མི་འགའ་ཚུལ་ཞུས་པས་བྲག་ས་འཕེལ་གྱི་དབང་གིས་བཏང་
སྟོམས་སུ་མཇེད་པ་རྣམ་ཐར་ཏུ་གསལ་ལ། གཞན་

ཡང་སྤུལ་སྤུ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དབང་བོ། རྒྱལ་སྤྱི་དོན་ཡོད་
ཆོས་རྒྱ་མཚོ། སྤེ་བཙུག་རྩེ་རྣམས་ཕེབས།

ཨུ་རྒྱལ་སྤྱི་བཀའ་ཁང་། ཆོ་ཚུ་བུམ་པ་བཀའ་འགྲུར་རང་བྱོན་ཏུ་
གྲགས་པའི་བྲག་རི་ཡ་མཚན་ཅན་བཞུགས། རྒྱ་

ཐོ་བྱ་བ་དགོན། རྒྱ་ལ་ཐོ་དགོན། ཐོ་གྲུའི་དགོན་བཟུ་ཤིས་བསམ་གཏན་
སྤྱིང་། རྒྱ་ལ་ཐོ་གྲུའི་དགོན།

དགའ་ལྷན་དར་རྒྱས་སྤྱིང་། རྒྱ་ལ་ཐོ་དགོན། འདི་གསུམ་ཁ་ཏའི་
ཁའི་དགོན་ལག་བྱི་མ་ད་ལྟ་ཡང་

སྟོན་ལམ་ལ་འགྲོ། ཆོ་ཏན་དགོན། འདི་དང་དན་ཏིག་སོགས་སྐར་བ་

ཁག་རྒྱག་གི་འཛིན་བདག་ཚོ་ཏན་

མཁན་པོ་དང་ཞབས་བྲལ་སྐྱེ་འཕྲེང་གིས་བྱེད། སྤེལ་བོ་འུ་སྐྱེ་
སྐྱེ་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་མཚོ། སློབ་བཟང་རབ་བརྟན་

སོགས་རིམ་པར་བྱོན་པ་ལས་ད་ལྟ་དུ་ལོ་ཐང་ནས་འཁྱུངས་པ་སློ་
བཟང་འཛིགས་མེད་རབ་བརྟན་ཚུ་བཟང་དུ་

ཐུགས་གཉེར་གྱི་སྐབས་ལ། སྐྱེ་བོ་ག་དང་པོ་བོ་འུ་ཚུ་ལ་གྲགས་པ་
ཡིན་ནམ་སྙམ། སྤྱི་མ་སྟག་གྲུབ་ཆེན་གྱི་སྐྱེས་

རྒྱུད་ཡིན་ཟེར། ། གོང་ཀྱའི་དགོན། འདི་ཡིན་བོད་ཡིན། ། རྒྱ་ཅོར་
གྱིས་ཆར། བཛོལ་དགོན་ལག་

ཁྱིས་ལི་ཟེའམ་སྒྲན་ཚུ་འི་དར་རྒྱས་རི་ཁྲོད། མ་ཁི་པས་མི་འབྲུག་
ལ་བཏབ་ཅེས་བཤད། ། འབྲུམ་ཁང་ཐང་

དགའ་ལྷན་བཤམ་སྐྱབ་སྒྲིང་ནི་མཐུང་ཀྱུ་དཀར་བཅུ་སློབ་བཟང་
བཙུན་འགྲུས་གྱིས་བཟང་། ། ། འདས་བར་ཟེ།

བཀའ་མ་ལོག་ནི། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྤོང་ལྟེ་བཙན་དང་། དེའི་སྤྱིས་
བཞི་པ་ཁྲི་སྤོང་བཙན་རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་རིང་ལ།

མཐའ་དམག་དགག་ཕྱིར་བོད་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་བཞིར་སྒོ་སྤྱང་བསྒོ་སྤྱང་།
བོད་དམག་ཁྲི་སྤྱི་མང་པོ་ཁྲིར་ནས་བྱ་

ཏ་ཉོར་གྱི་སྒོ་མ་གྲག་བཙོམ་སྟེ་གཡུལ་རྒྱལ། གནང་སྤྱད་ནས་
ཕྱིར་བྱོན་དུས་དམག་གི་ནང་ནས་སྤྱོད་པོ་བཏུས་པའི་

དཔའ་བོ་མི་དགུ། དམག་མང་པོ་དང་བཙན་ཉོར་བོད་ཀྱི་མཚམས་སུ་
བཞག་ངེད་རྣམས་ཅི་ཙམ་ནས་ལོག།

ཡོང་ཞུས་པར། རྒྱལ་པོའི་ལུང་གིས་ངེད་ཀྱི་བཀའ་མ་བྱུང་བར་
ལྟོག་ཏུ་མེད་གསུངས་པས་དེ་ཕྱིན་དཔའ་བོ་མི་

དགུའི་རྒྱུད་པ་ལ་བཀའ་མ་ལོག་ཏུ་ཐོགས། དེར་ཡུན་རིང་བས་བཀའ་མ་
ལོག་གི་བོད་འབྲོག་གིས་དེ་མང་དུ་བྱུང་།

སང་ཆེན་གྱིས་སྤྱོད་པོ་སྐད་ཆིང་ཡང་སང་རུས་པ་བཀའ་མ་

ལོག་ཡིན་ཟེར་སྒྲུང་། དེར་ནམས་ཀྱི་ཆེ་རྒྱུད་ལས་ཆད་པ་

ཤར་ཙོང་ཁ་མཆོ་སྒོན་གྱིས་མཐིལ་ན་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེའི་ལེ

ལག་ཡིན་ལ། གནས་འདིར་རྒྱལ་དབང་བཀའ

བཞིན་སྐྱུར་བོ་བས་བཀོད་ཁྱབ་དང་། དར་ཉན་ཆོས་རྩིས་ཀྱི་དབང་

དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཀྱིས་སྐྱུ་ལོར་བཏབ

པ་བསམ་གཏན་དར་རྒྱས་གླིང་། སྤྲ་མ་མི་ཉག་པ་སོགས་ཀྱིས་འཆད

ཉན་བཅུགས་པ་ད་ལྟ་ཡོད། ། ཟླ་བ་

ཁོན་ཕྱག་ཐོ་ཐང་དུ། གཙན་ཕྱག་རི་ཁོད། ། ཡུ་ཤི་བྲག་ནི།

ཡུལ་དབུས་དང་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་མཆོམས

འཛིན་ཅུ་བྲེས་མའི་རི་འམ་ཡུ་ཤི་རིར་འདོད་མཁན་སྒྲུང་མོད་མིང

མཐུན་པ་ཅམ་ལ་བསམ་ན་རུང་གི་དངོས་ལ

གོར་རེ་ན་ནི་འདུལ་འཛིན་གོང་མ་དག་གིས་བོད་ས་ཆོགས་ཀྱི་མཐའ

འཁོབ་ཏུ་ངོས་བཟུང་སྟེ་རྣམ་བཞག་མང་པོ་

{0225} ཅོར་ཆུའི་ལྷོ་དང་མ་ཆུའི་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

མཛད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རི་ཁྲོད་བཟ་གིས་དར་རྒྱས་
གྲིང་ནི་བོའི་ཚུལ་གྲགས་པས་བཏབ་པར་བཤད་ལ།

དེ་ནི་ཨང་ཀར་ཞབས་དྲུང་གི་གནས་བསྟོད་དུ། ཆེས་ཁྱད་འཕགས་
མཁས་གྲུབ་སྟེ་མེད་པ། རེ་

སྟོན་ལམ་བསྟན་འཛིན་གྲགས་པ་ཞེས། །བྱང་ཉོར་ཡུལ་ལུན་པའི་
གྲིང་ཆེན་དུ། །ཆོས་བསྟན་པའི་སྟོན་

མེསྟོར་ལྷས་པའི། །མགོན་ཆོད་ལྡན་དམ་པ་དེ་ཏུ་འཁྱུངས། །ཞེས་
བསྟགས་པ་ལང་རྒྱུ་གོང་མའི་དངོས་

སྟོབ་སྟོན་རམས་པ་བསྟན་འཛིན་གྲགས་པ་དང་གཅིག་གམ་སྟུམ། དེར་
བྱབ་སྐྱུ་རང་བྱོན་དང་། བྱབ་པ་བྱུང་

འདས་སྐྱེད་བརྟན་བཞུགས་ཞིང་། ཆོགས་ཁོ་ལོ་རྒྱས་ཅན་ཞིག་
ཀྱང་ཡོད། ༎ །ཡུ་གི་བྲག་དགོན་ཆེན་བཤད་

སྒྲིབ་ཚེས་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་ནས་མཐོ་མ་ཞུ་བ་ལྟར་གྱིས་སྒྲིབ་

བ་བསེད་ནམས་སྒྲིབ་མཚོར་ལུང་བསྟན་ཞུས་ཏེ་བཏབ།

སྒྲིབ་རབས་དུག་གི་རིང་དགོན་པ་ཡར་འཕེལ་དུ་གྱུར་ཏེ་སྤར་ཤུལ་དུ་

མ་ཞོངས་པར། ཁྱི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་མཚོའི་དངོས་

སྒྲིབ་མ་ཞུ་བ་ལྟར་གྱི་རེ་བྱ་དང་བྲ་བོའི་ནང་སོ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིབ་

དབང་ལྡན་བར་ཞུས་ཏེ་དགོན་པ་ལུང་པའི་ཕུག་ཏུ་སྒྲིབ།

དེ་ནས་ཐང་རིང་རིན་ཆེན་གཤམ་རབ། གྲོ་ཚང་གཤམ་རབ་རིན་

ཆེན། བྲ་ཅུ་ཕུན་ཚོགས་སྒྲིབ་མཚོན།

ད་ཤུག་རག་དབང་ཕུན་ཚོགས། ཕུན་ཚོགས་སྒྲིབ་མཚོན། ཤེར་

ཚུལ་ཁྱིམས་གྲགས་པ། སྒྲིབ་བཟང་

འོད་ཟེར། མདོ་སྤྲོད་རག་དབང་ཚེས་འཕེལ། བྲ་ཅུ་ཕུན་གྲུབ་ཚེས་

འཕེལ། ཡིག་ཆ་སྒྲོ་མང་དང་མཐུན་

གཤམ་བེ་མེར་དུ་བཞག། མ་ཞུ་བ་ལྟར་གྱི་རེ་བྱ་བ་སྒྲིབ་

ཏུ་ཕེབས་དུས་ལྟར་མེར་བོའི་སྒྲིབ་མ་མཛད་མཁན་དེ་

མེ་ཚེལ་དགོན་པའི་གཞི་བཏིང་། རྒྱལ་ཐོག་ཟུ། ཟན་སྤང་ཞབས་

བྱང

ནུམས་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡུང་སྤང་། ། ལྷ་ཏི་ཀར། རྗེའི་དངོས་སྒྲོབ་

མི་དབང་གཙུག་ན་མཛེས་པའི་ཏི་ཕྱི་གཉིས་

ཀྱི་ནང་ཚན་བྱང་སྤྱ་མ་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཏྲཱི་མིང་ཡེ་

དབང་རྒྱལ་པོའི་ཏི་ཕྱི་མཛེད་དེ་དགོན་འདི་བཏབ། གཞན་

ཡང་ལང་རྒྱུའི་ཕྱོགས་སུ་ཚོས་སྤྱེ་འགའ་དང་། དབུས་སུ་འང་བཙུན་

མེ་ཚེལ་དགོན་པའི་གཞི་བཏིང་། རྒྱལ་

པོ་ག་ཞེགས་ནས་ཚོས་ལ་མི་གྲུས་པའི་སྒྲོན་པོ་ནུམས་ཀྱིས་སྐྱེ་ལ་

མཚོན་བསྐྱུན་ཏེ་བཀོད་ས་པ་ན་ཁྲག་འོ་མར་བབ་ཅེས་

གྲགས་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། རྒྱལ་པའི་དམ་ཚོས་འཛིན་པའི་རྒྱལ་

སྐས་མཚོག་ །དགོངས་པ་གསལ་དང་

དེ་སྐས་སུ་བོ་ནི། །ཡེ་ཞེས་རྒྱལ་མཚོན་ཞེས་བྱས་ས་ཕྱོགས་དེར།

།སྒྲིམ་ཆད་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་མཛད་

ནའང་། །དུས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་པར་གྱུར། །ཚུལ་དེ
གཟིགས་ནས་བསྟན་པ་སྤེལ་སྤྲད་དུ། །

བཀའ་ཉན་གདུལ་བྱ་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་ལ། །སྤྱིར་བའི་བྱ་གས
ཁུར་བསྐྱམས་ཞེས་གྲུང་བ་བོས། །ཞེས་

དང་། །མདོ་སྤྲད་ཅེས་བྱའི་རྒྱལ་ཁབ་དེར། །ལྷ་མིའི་བསོད་ནམས་
ཞིང་གི་མཆོག་། བྱུང་བའི་བརྟུལ་

ཞུགས་ལེགས་བྱུངས་ནས། །ལུང་གི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་གཞི། །ཆོས་
སྤེམ་ཆེན་པོ་རྣམས་པ་ལྟ། །ཉིད་

ཀྱིས་ལེགས་པར་བཅུགས་སོ་ཞེས། །བཀའ་བསྟུལ་གསུང་ཡིག་འཕྲོད་པའི
ཆོ། །ཡིན་ནི་དགའ་བས་

བསྐྱོད་པ་ལས། །སྤྲིང་ནས་ངོ་མཆོར་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཞེས་བསྟན་གས
བརྗོད་དང་། །དུང་ཡང་ཆོས་སྤེམ་བཅུགས་

པ་ལྔ་པོ་ལ། ངང་ཚུགས་ལ་གཞི་བྱས་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི
གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་རྣམས་ཡར་འཕེལ

དུ་གྱུར་ནས། རྩོགས་ཀྱན་ཏུ་སྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཐུགས་གྱིས་བསྟེལ
བ་མི་མངའ་བའི་ཁུར་ཆེན་པོ་བསྐྱམས

{ 0226 } རྩོང་ཆུའི་རྩོད་ར་ཆུའི་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

དགོས་གྱི་ཞལ་གདམས་བཅས་གནང་བའི་ཡི་གེ་གཉིས་བཀའ་འབྲུམ་ཐོར
བུར་བཞུགས། རྩེ་དབུས་ཐེབས

སྐབས་དང་། རྩིས་སུ་ཡུམ་གྱི་ཞུ་ཡིག་འབྲུལ་མཁན་འབྲི་གྲུང་གི
འཕྲིན་ལས་པ་དེ་ཡིན་པས་ཡུམ་ལ་བསྐྱར་བའི

ཞལ་ཐང་ངོ་མ་འདི་བར་བཞུགས་པའི་ངག་རྒྱུན་འདུག་ལ། རྩེ
སྐྱ་གཡས་གཡོན་དུ་རྒྱལ་ཚབ་འདུལ་འཛིན་བཅས

བཞུགས་པ་རྩ་ཐང་གཞན་པོ་ཆེན་མོ་ཞེས་པའི་ཁ་བྱང་ཅན
རྩེ་རང་གི་ཤངས་མཚལ་གྱིས་བཞེངས་པར་གྲགས་པ

དེང་སང་མཇལ་རྒྱ་སྒྲིང་། ཡང་འགའ་རེས་ཀྱི་བྲི་བསོད་ནམས་བཟང་
པོས་ཇོ་སྐྱོ་བྱིན་ཅན་ཞིག་གདན་དྲངས།

གཙུག་ལག་ཁང་གང་དུ་བཞུགས་པར་དགོངས་པའི་ཕྱི་ཉིན་ཁ་བ
བབས་པའི་སྟེང་དུ་བྲིས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་གསལ་བ

རྒྱུ་རྒྱུ་གསལ་བ་ཕྱིན་པས་ཅན་དན་སྟོང་པོ་ཞིག་གི་རྩ་རྒྱུ་བས།
ཅེ་མོ་ན་ཁྱ་ཉིད་ཞིག་སྐད་སྒྲིང་པར་སྒྲིགས་ཤིང་།

ཁ་ནས་ཆུ་གསེར་སྐྱད་ལྷ་བྱ་དན་དང་ལྷ་ལྷ་རི་རམ་པར་བོན་
པའི་ལྷས་བྱུང་བས་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དགོན་

པ་བྱུང་བས་ཁྱ་ཉིད་ཁར་གྲགས་ཤིང་། བསོད་ནམས་སེང་གི་དཔལ་
འབྱོར་བཟང་པོ། བསོད་

ནམས་རིན་ཆེན། བསོད་ནམས་དཔལ་བཟང་། བསོད་ནམས་དོན་འགྲུབ་སོགས་
ཀྱིས་རིམ་པར་བསྐྱུངས་ཏེ་

རྟོན་བཞུགས་མཇེད་ཚུལ། ལ་གོང་མ་རིམ་བྱོན་གྱི་བཀའ་ལོག་དང་
རྟོ་རིང་རྒྱུ་སྐྱུ་གསལ་བཟང་། རྒྱུ་བས་བྱུང་།

དར་མའི་བཞུགས་གནས་ཕྱིས་སུ་བོད་ཚུལ་གྲགས་པས་བབྱང་ཁྱ་ཏི
ཀའི་མཁར་ནང་གི་གསང་འདུས་དགོན་ཞེས་

བཞད་ལ། བེ་མེར་དུ། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོ་རྩ་མ་ལུ་ལུས་དྲུང་ཆེན་
ཆོས་རྒྱལ་ལ་ཏཱ་ཀུ་ཕྱི་འི་ལུང་ལས་དང་དགོན་

གནས་འདེབས་ཡུལ་ཤེས་སུ་བཅུག་པ་དང་། རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་
མཚོ་ཐེབས་ཏེ་དགོན་གནས་བྱིན་གྱིས་

བརྒྱབས་ཏེ་མགོན་ཁང་ལ་རབ་གནས་མཛད་། ཏི་ཀུ་ཕྱི་བསོད་ནམས་རྩེ་
མོ་ལ་བཀའ་གནང་སྟེ་མེ་ར་རྩེ་

བཅུན་པའི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་འཆད་ཉན་བཅུགས། གདན་སར་རིམ་
བཞིན་ལི་ཀུ་ཤེས་རབ་མཚོ་ག་ལྟོ། ཁྱ་

ཏའི་ཀ་ཤེས་རབ་གྲགས་པ། ལིན་ཐོའི་བ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ།
ཁ་ཐིག་ཀ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚོ། ཀ་ཀུ་

ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། དགོན་རྫིང་ཤེས་རབ་ཡོན་ཏན། འཕྲིན་ལས་རྣམ་

ཀྱལ་ཀ་སྐྱེ་ཤེས་རབ་མཆོག་

ལྷན་བར་བཤད་ལ། རྗེས་ལ་ལྷན་གྱིས་ཀྱང་འཛོལ་རབ་འབྱམས་པས།
འཆད་ཉན་མཛད་བཞིན་པའོ་གསུངས།

སྡེ་བཆོས་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ཏུ། ཅད་སོ་བསོད་ནམས་ཀྱང་མཆོའི་
དགོངས་རྗེས་སུ། ཅད་སོ་བསོད་ནམས་དོན་

སྤྱབ་དང་། གཉེར་བསངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་སོགས་དཔོན་གཡོག་རྣམས་
གྱིས་གདན་བྲངས། དེ་ཏུ་བརྒྱ་སོགས་

ཕུལ་། འདོད་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཐབ། དེ་ཀའི་བྲེ་མཆོད་ཕྱག་དོར་གྱི་
རྣལ་འབྱོར་བརྩུང་བ་རབ་འབྱམས་པས་ཆོས་

ཞུས་། ལྷ་ཏི་ཀ་དང་ཨུ་ཤི་བྲག་གི་རྟེན་མཇལ་མཛད་གསུངས།
ལྷ་ཏི་ཁའི་ཆོང་དཔོན་གྱིས་གདན་བྲངས་

པའི་རྗེ་གླིང་འཕྱར་མའི་སྐྱེ་པར་བཞུགས་སྤོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཕྱག་པར་དུ་གསལ་པ། རི་བོ་པོ་ཏུ་ལའི་རྩོལ་

སངས་རྒྱུ་གཙོ་འཁོར་གྱི་སྐྱེ་རང་བྱོན། རི་བོ་ཚེ་ལྡེའི་རྩོ
ལ་མཐོང་སྒྲུང་སྒྲ་ཚོགས་གཟུགས་བརྟན་དུ་འཆར་བ།

ཅན་གྱི་མཚོད་རྟོག་ཆེ་ཆུང་ལྟ་ལ་སངས་རྒྱུ་སྟོང་གི
སྐྱེ་བཞུགས་པའི་ཁྱད་འཕགས། སངས་རྒྱུ་འོད་སྤང་གི

ཆོམས་རིལ་བོ་བཞུགས་པའི་མཚོད་རྟོག་ཆེན་པོ་སྟོན་དུས་བཟང
རྣམས་སུ་འོད་འཕྲོ་བའི་བྱིན་ཅན་བཅས་རྟོག

མང་། རྟོག་པར་འགྱུར་བ་སྤྱུལ་བའི་སྐྱེའི་དགོན་ལྟ་གྲུ་ཟེ། རྟོག་ཅན་
གྲུ་ཟེ་ནི་སྟེ་བཙུགས་མེད་རྣམས་ཐར་ཏུ།

{0227} རྩོམ་ཆུང་ལྟོ་དང་མ་ཆུང་བྱང་ཆུང་བཞུགས་པ།

ཁྱེད་ཀྱི་ཀར་མེབས་དུས་མེ་བཟུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱིས་དངོས་སུ
མེས་སུ་བཟུང་བའི་ལི་གྲུ་སྟོན་དཔོན་ཤེས་རབ

སངས་པོ་རང་གི་གཞིས་དགོན་ཅང་གྲུ་བྲག་ཏུ་གདན་དྲངས། གཙུག་
ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་ལ་རབ་གནས།

དང་། ཟབ་ཚེས་མང་དུ་གསན་པར་གསུངས་པ་དེར་མདོན། ། ལྷོན་ལམ
ཏུ་ཐོག་ཐུའི་དགོན། ། གྲུ་གྲུ་ཟླ།

། ལང་ཕན་ཞབས་དྲུང་གི་དགོན་ཏུ་གྲུ་ཟླ། ། ཐེ་གྲུ་གྲུ
མའི་དགོན། ། མང་གྲུ་ཟླ། ། ཞིན་གྲུ་ཟླ།

འདི་གཉིས་མང་གྲུ་ཞབས་དྲུང་གིས་སྐྱོང་། འབུམ་ཁང་ཞབས
དྲུང་གི་དགོན་མི་གྲུ་ཟླ། ། ཀན་གྲུ་ཟླ་སྟེ

སྐྱོང་དགོན། འདི་མཛོམས་མཁར་ལས་ལོགས་སུ་ཆད་པར་བཤད
སྟངས། ། མེད་གོ་རི་ཁྲོད། འདིར

སྤྱུལ་སྤྱུ་ཞིག་བཞུགས། ། མདོ་བ་དགོན་དག་འཕྲན་ཚེས་འཁོར་གྱིང་།
། ཀན་གྲུ་དཔོན་གྱི་དགོན། །

ཉ་ཅི་ཟླ། ། ཉན་གྲུ་ཟླ། ། འབུམ་གྱིང་ཕུར་རྒྱ་བཀོད་ཆོ་ཡུན
རིང་དུ་བཞུགས་པའི་བྱིན་བརྒྱབས་གྱི

མཚན་མ་ལས་སྤྱོལ་སྤྱུ་རང་བྱོན་དུ་ཐེབས་ཤིང་། ལྷ་ཁང་གི
ཕྱི་རོལ་དུ་མེད་ལྡེང་གི་ནགས་ཚལ་གྱིས་མཛོས་པ།

སྒྲིལ་ཡིད་དགོ་ལུང་པར་སྤྲོམ་གྲུབ་ཆེན་ཞིག་བཞུགས་པའི་ཉེ
གནས་ཀྱིས་ཚུ་ཚགས་གཉི་རིམ་པར་བོར་ཏེ་བེ་ཚོམ་

པའི་མུར་ཡོད་ཐོག་ནང་གཅིག་ཁ་བའི་སྤྲོད་དུ་རི་བོང་གི་རྩེས
བབ་པ་དེད་པས་བྲག་ཕྱག་འདིར་སྤྲོབ། སྒྲོལ་

སྒྲིལ་གི་བྱུང་དུ་སྤྲོད་ཀྱི་ཚུ་ཚགས་གཉིས་ཀྱང་སྤྲོད། སྤྲོ
མ་ལ་ཞུས་པས། ཁོང་ཕེབས་ཏེ་སྒྲོལ་སྒྲིལ་རྟོན་སྤྲོད་

དུ་བཞུགས་ཏེ་བསྐྱམས། ཚི་ཚུ་ཁའི་ཞག་སར་ནངས་དུས་སྒྲོལ་སྒྲི
མི་བཞུགས་པ་བཅའ་བས་འདིར་རྟོད། དེ

ལྟར་ལན་ཁ་ཤས་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཀྱང་སྤྲོད་ཕེབས་པས་འདིར
བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞེས་དཀར་ཆག་དུ་བཤམ།

ཡིད་དགོ་ལུང་ནི་གཡོ་དགོ་ལུང་པ་དང་། སྤྲོམ་གྲུབ་ཆེན་གཡོ
དགོ་འབྱུང་ཡིན་ནམ་ཟེར་མཁན་སྤྲོད། སྤྲོ

བཀྲའི་རིན་པོ་ཆེས། གྲུབ་དབང་སྤྲོལ་ལྟན་རྒྱ་མཚོས་ཡིག་དྲུག་གི

།རིལ་སྒྲུབ་མཛད་ཆེན་ནམ་མཁའ་ཁྱོན་

གང་བའི། །མངས་རྒྱས་ཞལ་གཟིགས་བསྟོད་བསྐྱེད་མཛད་པའི་
གནས། སྒྲོལ་མ་ཕུག་གི་གནས་བརྟན་

མཇལ་ལགས་སམ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ལྷ་ཁང་རི་ཁྲོད་བཅས་ཡང་
ཀྱུ་ཞབས་བྱུང་རིམ་བྱོན་གྱིས་སྦྱོང་།

འདིའི་ལེ་ལག་ཀན་གོའི་ཟི། ཀོ་ཀྱ་ཟི། ཕུན་ཀྱ་ཟི་ཞེས་སུ་མ་པས་
བཤད། ཕྱི་མ་འདི་ཆུའི་ཕར་ཁ་ན་

ཡོད། མི་ལའི་སྒྲུབ་ཕུག་ཟེར་བའི་དབེན་གནས་སུ་མི་ལའི་སྒྲུ་རང་
བྱོན་བཞུགས། ༑ྱི་བྱམས་པ་འབྱམས་གྲིང་

གྱི་བྱམས་ཆེན་འདི་རག་རྒྱན་འགར་ཀོང་ཙོས་བཞེངས་པ་ཡིན་ཟེར་
ཞིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀོང་ཙོའི་མིང་ལ་

ཡང་བཟོ་ཀོང་ཙོ་དང་ཀོང་ཙོ་འཕྱལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བཤད།
འགར་ཞིག་དེ་བོན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་གཞི་རབ་བཞག་

ནས་། དང་པོ་སྟོན་པ་ག་ཞེན་རབས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པ་ལ་བྱིས་སུ་གཙུག་
ཏེ་རྒྱུ་གས་བསྟན་ཏེ་བྱམས་སྐྱེ་འི་རྣམ་པར་

བསྐྱེད་ཟེར་སྟེང་། དེ་དང་མཐུན་པར་ཐུབ་བཞུག་རིན་པོ་ཆེས།
།གནའ་དུས་ག་ཞེན་རབ་ལོ་འཁྱེད་གྱིན་རྣམ་

པ་སྟེ། །ད་ལྟ་མཆོག་གི་སྤྱེལ་སྐྱེ་འི་ཆ་བྱད་དུ། །བསྐྱེད་ལ་
རྒྱལ་བའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཞུ་གས་པ་ཡི། །

འབུམ་གྱིང་བྱམས་ཆེན་སྐྱེ་བསྟན་མངལ་ལགས་སམ། །ལྟ་སྐྱེ་མཆོད་
ཏེན་སྤྱི་བྲགས་དོར་བྱི་ལ་ཞེགས། །

རྣམ་པ་སྟོང་གས་བྲག་ལ་རང་བྱོན་དུ། །བྱུང་བས་བྱོགས་མཆོམས་
འཁོར་ཡུག་ཀྱུན་གང་བའི། །གནས་ཀྱི་

ངོ་མཆོར་ལྟ་མོ་གཟིགས་ལགས་སམ། །ཞེས་དང་། །སྐལ་ལྷན་ཆོས་
འབྱུང་དུ། །ཀོང་ཙོ་འཕྲུལ་རྒྱལ་

{ 228 } ཙོང་ཆུ་འཁྱེད་རམ་ཆུ་འཁྱེད་བྱུང་བ་ཤད་པ།

གྲིས་བྱམས་སྐྱ་ཆེན་མོས་ཐོག་དངས་བྱམས་སྐྱ་འབྲམ་ཐེར་བཞེངས།
འདི་ལ་རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ།

སྤྱལ་སྐྱ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དབང་བོ། སྤྱོད་འཁོར་ཡོན་ཏན་རྒྱ་
མཚོ། རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ། སྤེ་བ་ཞབས་

དྲུང་རྣམས་ཆེད་གཉེར་གྲིས་མཇལ་བར་ཐེབས། སྟག་ལྷུང་ཚོས་རྗེ
འཕྲིན་ལས་དཔལ་བཟང་གིས་གནས་འདིར་

མཚོད་རྟེན་གསར་བཞེངས་ཚོ། མཚོད་རྟེན་རྩེ་འི་ནམ་མཁའ་དང་།
ནང་དུ་མར་མེ་འབར་བ་སྟག་ལྷུང་

ཚོགས་པས་མཐོང་། མཚོད་རྟེན་ལ་འཇའ་འོད་ཟུག་ཅེས་གསུངས་ལ་གནས་
གྱི་ཆེ་བ་ཀྱི་རྟེན་བསྟན་རབ་པས་རྟ་

ལོར་རྣམ་རྒྱལ་གླིང་དུ་མཇེད་པ་སོགས་དཀར་ཆག་ལེ་ཆོན་གསུམ་
མཐོང་། ཀོང་ཅོ་ནི། ཅོ་ན་འི་ཡུལ་གྱི་སྤྱོས་

མཚོག་རྣམ་བཞིའམ། བོད་གྱི་ནག་རྩིས་པ་དག་ལ་ལེན་པ་མི་བཞིར་
གྲགས་པའི་ནང་ཚན་ཁུངས་ལུ་ཅི་འམ་ཁུང་

ཅོ་ཞེས་པ་ཟུར་ཆག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་སངས་རྒྱུ་འཇིག་རྟེན
དུ་བྱེད་ནས་ལོ་ཉ་ཅང་མི་མང་ཙམ་གྱི་ཀློང་།

མང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མཐུག་ཙམ་ཀློང་མིང་མང་གི་དུས་སུ་རྒྱ་ནག་
ཞིང་ས་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་ཤལ་དུང་གི་ཡུལ་དུ་

བྱུང་། རྒྱལ་སྤྱི་དུ་འཕྲོད་པའི་མང་པོ་བྱུང་ཡང་རྒྱལ་པོའི་
ཁྲིམས་སྲོལ་དང་། མི་དྲག་ཞན་འབྲིང་གསུམ་གྱི་མི་

ཆོས་བྱེད་ལུགས་ཐམས་ཅད་འདིས་བརྩམས་པའི་ཞེ་ལུ་ཞེས་པའི་ལུགས་
ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཁོ་ན་ལ་ཆད་མར་མཛད་

པས་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་སློབ་དཔོན་ཡིན་ཞེས་གོང་ཙམ་གྱི་གཟུགས་དང་མིང་
བྱུང་ལ་རྒྱལ་པོ་ན་རིམ་གྱིས་ཕུག་བྱེད་པའི་སྲོལ་

ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡོད། འདིའི་རིགས་རྒྱུད་ལ་གོང་མས་ད་ལྟ་ཡང་
གྲུང་གི་ལས་ཆོད་གནང་པ་ཡིན་ཞིང་མི་

རབས་བདུན་ཅུ་ཙམ་གྱི་སངས་སེང་བར་གྲགས། འདིའི་རྣམ་ཏུང་རྒྱུ་ཡུལ་

དུ་གྲགས་ཆེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་འཕུལ་བན་

དང་བཅོལ་མཁས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མི་སྣར། གྲང་ཐང་འཇམ་པའི་
དབྱངས་གྲིས་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་ཐེབས།

པའི་ལམ་ཁར་སློན་པོ་མགར་ལ་སྐྱབ་སྡོད་མཛད་དེ་བྲག་ལ་བྱམས་
ཆེན་བཞོས་ཟེར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་རྩེ་

འཕུལ་གྲིས་ཤེས་བཟུང་སྟེ་ཞིང་མོད་པ་དང་། བྲག་ལ་བྱམས་
ཆེན་སྐྱབ་བརྒྱད་ཅུ་བ་བཞེངས་པར་བཤད་ཀྱང་ཀྱུ་བེ་

གཞན་དེ་འདྲ་སྟོན་རྒྱུ་མི་སྣར། དེ་དུས་གོང་མའི་ཕོ་བྲང་
ཞིང་རན་རྩྭ་ཡིན་པས་དེར་ཇོ་བོའི་བཞུགས་ཁྲི་ད་ལྟའི་

བར་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ནས་ཀོང་ཇོ་སྟོང་འཁོར་དུ་ཐེབས། རོ་ཉི་ཟླ་
ནས་མགར་གྲིས་ཐེབས་རྗེས་ཟིན་པ་གྲགས་ཆེ་

བས་འདི་ཕྱོགས་ཐེབས་ལམ་འཁྱུལ་མེད་དུ་ཤེས་པས་ཀོང་ཇོ་ལ་སྐྱ་
ལོར་བ་འདྲ་གསུངས། དཔྱོད་ལྡན་འགའ་

ཞིག་གིས་མཆི་བཀའ་འབུམ་དུ། རྒྱ་ནག་གེ་ཉིང་ཁྲི་སྒོ་ནས་རྒྱ
ཇེ་གོང་ཙོ་འཕུལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་གོང་ཙོ་འཕུལ་

ཚུང་བྱ་བའི་སྲས་མོ་ལྷ་ཅིག་གོང་ཇོ་གསུངས་འདུག་པས་སྲས་མོས་
བཞེངས་པ་ལ་ཡབ་ཀྱི་མིང་བཏགས་འདྲ་ཡང་

ཟེར་། ཡང་ཁམ་ངོས་འབུམ་ལྷ་མདུན་དུ། རྣམ་སྒྲུང་ཆེན་པོའི་དོ་
སྒྲུ་ཁྱུ་བཙུན་བརྒྱད་ཡོད་པ་གོང་ཇོས་

བཞེངས་པར་བཤད་པ་འདྲ་སྒྲུང་། གང་ལྟར་སྒྲུང་བརྟན་དངོས་
གཞི་བཟང་པོའི་བཞུགས་སྐྱེས་ཅན་ལ་ས

གཞོན་མཉམ་བཞག་གི་སྟེང་ན་ལྷུང་བཟེད་ནང་དུ་འཁོར་ལོ་ཅན།
སྟིང་དུ་ཁྱུ་བརྒྱད་ཟེར་བསྟོད་སྒྲུང་གང་

ཡང་མ་འཇོལ་བའི་ཐིག་ལྷན་ཤིན་ཏུ་བྱོན་ལེགས་ལ་མཚན་ཅན།
གཞན་སྐབ་པ་མུང་འདས་སེགས་བྱམས་སྒྲུ

རིགས་མི་འདྲ་བ་འབུམ་སྤྲུག་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུ
བརྟན་མཐའ་ཡས་པ། སྤྱན་རས་གཟིགས་རང་

བྱོན་དང་སྐྱབ་ཆུ་བཞུགས། རྟོ་དང་ཉེ་བར་ལྷ་མདུན་དགོན་སྐྱུས་
བཏབ་མ་ངེས། སྤྱིས་སྐྱ་དར་རྒྱས་ཆེར་

{ 229 } རྩོམ་ཆུང་ལྟོ་དང་མ་ཆུང་གྲང་རྒྱུད་བཤད་པ།

སོང་ནས་བྲམ་མ་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ། ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། རྩོམ་
ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ། ཆོ་དབང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་

དང་། དེང་ས་སྐད་ཀྱི་ལུང་སྐྱོ་སྐྱོ་འཕྲིན་ལས་སྐྱུ་ཁྲིམས། འཇམ་
དབྱངས་བྲོ་གྲོས་དཔལ་འཛིན། ཞབས་

བྱང་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ན་རིམ་གྱིས་སྐྱོང་ཞིང་ཆོས་སྐྱོད་འཕེལ་
པར་ཡོད། མཁར་ནག་ཆོས་འབྱུང་དུ། མ་

ཆུང་འགྲམ་དུ་སྐྱུ་ལ་བའི་ལྷ་ཁང་། བཟོ་གོང་ཅོ་འཕྲལ་རྒྱལ་
གྱིས་བཞེངས་པའི་བྱམས་པ་འབུམ་གླིང་དུ་རྩི་རིན་

པོ་ཆེའི་བསྐྱེད་པ་དར་ཞིང་ཁྲི་ཐོག་དཔོན་པོས་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོ་
བཅུགས་ཞེས་བཤད་པ། ལོ་ཀྱུ་རྒྱུན་ནས་ཀ་ནོ་

ཐན་པར་ཕལ་ཆེར་འབྲམ་གྱིང་གི་ལེ་ལག་ཡིན་ཞིང་གཡུང་སྐྱུ
སྐྱེས་རིམ་བྱོན་གྱིས་འཛོལ་བདག་བྱེད། ། རྒྱུ་བྱེད།

མ་ཟེར་བའི་གྲུབ་ཐོབ་ཅིག་གིས་བཞེངས་པ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་
བཀོད་དུ་གྲགས་པའི་རྫོང་ཐོག་ལྷ་ཁང་དུ་བྱུགས་ཐེ

ཆོན་པོ་རང་བྱོན། སྐྱུ་དངོས་དེ་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་སོགས་སུ
གཟིངས་གྱི་སྟོང་ནས་ལོ་ལྷར་གདན་འདྲེན་གྱིན

ཡོད་པ་སྤུ་མ་ཞིག་གྲུ་སྐྱུ་བྱངས་ཏེ་འདི་སྐྱུ་ཆོབ་ཡིན་ཟེར་
མཁན་སྣང་ཞེས་འཇམ་པའི་དབྱངས་གསུངས།

གཞན་ཡང་ལྷ་ཁང་མང་པོ་དང་། བྲག་རི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཆར་ཅན་
ལ་ལོ་རྒྱས་མང་། ། ལྷ་ཀྱུ་བྱེད། ཞད་ཀྱུ་བྱེད།

བྲེ་བྲེ་ཟེའམ་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་མཐོང་བ་ཀྱུན་འདྲེན་ནི། བཀའ་
བཅུ་དག་དབང་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐྱིགས་

པའི་དཀར་ཆག་ཏུ། ཆོ་ལོ་ཉི་མའི་དུས་རྒྱུ་ལ་པོ་གྱི་གིས་བྱིན

བདག་བྱས། རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོག་ལས་དུས་

མཚན་མོ་གཅིག་ལ་མཚོད་རྟེན་བྱེ་བ་ཕྱག་གཅིག་བཞེངས་པར་སངས་
རྒྱས་འོད་སྤང་གིས་རབ་གནས་མཛད།

རིམ་གྱིས་ལྟ་ཀླ་མི་གསུམ་གྱི་ཡུལ་སེམས་བྱོན་ཏེ་བསོད་ནམས་གྱི་
ཞིང་དུ་བཞུགས་པའི་ནང་ཚན་ཡིན་ཞེས་སྤྱུ

བཀྲ་ན་རིན་པོ་ཆེས་འབྲུམ་གླིང་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེར་གསུང་ཚུལ་སྤྲང་།
ལོ་རྒྱུས་འགར་སྟོན་པ་ཁྱུང་ན་ལས་འདས་ནས་

ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ན་དག་བཅོམ་པ་མ་ཏི་རྒྱ་བས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་རིང་བསྐལ་བུམ་པ་གང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་

གྲེགས་བཅའ་མང་པོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་བརྟན་རས་བྲིས་བཅས་
བསྒྲམས་ཏེ་ཐེབས་པར། ཉན་མིང་རྟེ་རྒྱལ་པོ་

འཁོར་བཅས་དད་པ་སྐྱེས་ཏེ་མཚོད་ཡོན་རྣམས་ཀྱིས་རིང་བསྐལ་གྱི་
སྤྱིང་བོ་ཅན་གྱི་མཚོད་རྟེན་མང་པོ་བཞེངས་

པའི་ནང་ཚན་དང་། འདི་ལས་འདྲ་བའི་འཕྲོས་པ་སོགས་ཀྱི་མཐོང་

སྒྲུང་ལས་སྐྱུ་ལ་རས་ཇེས་མ་འགའ་ཞིག་

གིས་དད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞིག་གསོས་ཕུལ་བར་བཤད། བོད་ཀྱི་ས་མཚོ་མས་

སྐྱའི་མཚོད་རྟོན་དཀར་ཚུང་དུ་ངོས་

འཛིན་མཁན་སྒྲུང་མོད། གཞན་དུ་ཡང་ངོས་འཛིན་ཡོད་པས་གཅིག་ཏུ་

མ་ངས་པ་འདྲ། རྟེན་ལྗོངས་ཀྱི་འཕྲུལ་བཤེས་

མཚོག་རང་བྱོན་འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་འདྲ་མིན་འདྲུག་གྱུར་། བསོད་

དུང་གིས་མཛོད་ཟེར་བའི་དཀར་ཆག་དང་། པཎ་

ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་མཐུན་པར་ཕམ་མཐིང་བ་ཚུང་

བས་ལས་སྐྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་

བརྟེན་པ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་སྐྱེ་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་པ་ལ་བདེ་

མཚོག་རང་བྱོན་དུ་གྲགས་པར་གསུངས་པ་ཇི་

གསུང་བྱུང་དང་མཐུན་པས་འཁྲུལ་བ་མེད་ལ། དེ་ཡང་བོད་རྒྱལ་ས་

གྱིས་བློ་ཤམ་མཐིང་པར་འབོད་ཅིང་

བལ་ཡུལ་དུ་ཨ་དེ་བཞེན་པོར་གྲགས་པ་དང་། དེའི་གཙུང་བལ་པོ་
མི་འི་བའམ་དུས་འཁོར་བ། དེའི་གཙུང་

ཐང་ཆུ་བའམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཤེགས་གཉིན་ཟེར། འདི་གསུམ་
སྐྱེ་མཆེད་དང་རྣམ་པའི་སྒྲོབ་མ་ཡིན།

གཅེན་པམ་མཐིང་བཞེན་པའི་སྒྲོབ་མའི་གཙོ་བོ་སུ་མ་ཉི་ཀྱི་
སྒྲོ་སྒྲོ་གྲོས་བཟང་པོ། ཡོངས་གྲགས་ལ་བལ་པོ་བྱད་རྒྱ

{ @230 } ཅོང་ཆུ་འི་སྒྲོ་དང་མ་ཆུ་འི་བྱང་ཆུ་བཤད་པ།

ཟེར་བའི་ཐང་ཆུ་བས་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་བསྐྱབས་པའི་དངོས་
གྲུབ་ཀྱི་རྒྱས་ཀྱི་ལྷག་མ་བཞེས་པས་ཐོས་པ་འཛིན་

པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར། ཐང་ཆུ་བའོད་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཐེལ་དུས་
རོང་དུ་སྒྲིག་ཏུ་བརྒྱག་ཏེ་ལ་མངོན་པ་གསལ།

སྐྱབ་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ། ཐུན་མོང་གི་

དངོས་གྲུབ་ཅི་རིགས་པ་ཡང་གྲུབ། བྱིས་སུ

སྤྲུགས་ཀྱི་པར་ཉ་གཅིག་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་གཅིག་ཚུད་པས།

པམ་པར་མཛད་པས་ཁྱེད་ཕྱི་རྒྱུ་མཚོ་ལ་ཐུག་གི།

བར་དུ་བསྐྱད་ཀྱི་ཟེར། ང་བདེ་མཚོག་གི་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་གང་

ཡང་མི་ལྟོག་སུངས་ཏེ་བསྐྱེད་བཅ་བྱས་པར་བཏང་།

སྒྲིམས་སུ་བཞུགས། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་འཁོར་ལོ་བྱས་པས།

ལན་ཀྱང་ཟེར། གང་ལྟར་རྒྱུ་ནག་རི།

བོ་ཅེ་ལྟར་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྩལ་འགའ་ཞིག་འཚོལ་དུ་འགྲོ།

གསུངས་པ་སུས་ཀྱང་བཞོལ་མ་ཐེབས་པར་བོད་ནས་ཚུར་

བྱོན། མི་ཉ་གཉིས་རྒྱུ་ལ་པོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་བླ་མ་མཛད་ཅིང་།

རེ་ཞིག་བཞུགས། ལྟོངས་རྒྱུ་བས་རྒྱུ་ནག་གི།

ཡུལ་མཐར་རི་དཀར་པོ་གནམ་ལ་ལངས་པ་འདྲ་བ་གཟིགས། ཅི་ཡིན་དྲིས།

པས་ཕྱི་རྒྱུ་མཚོ་ཡིན་ཞུས། ལྟར་།

གྱི་དེ་བླ་ན་མེད་པའི་དུས་བསྐྱེད་བཞིའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་ལ་
ཚོགས་མེད་དེ་ད་ལ་པོ་རྒྱལ་པོ་མ་ལ་མ་མེད་

བཡིན་འདུག་གསུངས་སྒྲེང་ལོག་བླགས་ཕབ་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་བྷ་དཀ་ཏའི་གཙུག་ལག་ཁང་།

ཞེས་པའི་བདེ་མཚོག་གི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཏེ། དེར་བཞུགས་ནས་འགྲོ་
བདེཔ་གཏུ་མེད་པ་ཤི་ཙྏ་སམ་གྱི་རའི་

སྒོ་ནས་སྒྲིབ་ཅིང་སྒོ་ལ་ཤར་མཛད། དེང་སང་གི་ཤར་རྒྱུ་དཔལ་ལ་བདེ
མཆོག་གི་ཆོས་དར་ཁིང་ཞུས་ཤར་གྲགས།

ཞེས་བུའི་བདེ་མཆོག་ཆོས་འབྱུང་དུ་གསུངས་པས་པམ་མཐིང་བ
ཆུང་བ་འདི་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་འདྲ་ལ། ཏུ་བག་མར་གྱི

ཉའི་མིང་ཡིན་ཞིང་དགོན་པའི་མིང་ལ་སྟུང་བྱེད་བཅས་ཀྱང་།

ཤེས་སུ་སྒྲུབ། ཡང་ཆོས་འབྱུང

དེ་ཉིད་ལས། ཡམས་མཐིང་པ་སྐྱུ་མཆོད་བཞི་འི་ཆེ་བ་ཆོས་ཀྱི་བློ་

གྲོས་ལ་སྒྲུ་མ་རྒྱུ་རོ་བས་རྒྱ་ནག་རི་བོ་ཅི་ལྟར་སོང་ན

དངོས་གྲུ་བཟོ་བར་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་དེར་བཞུད་དེ། ཕྱིས་འདྲིར
སོང་ཆ་མེད་ཅིག་བྱུང་ཞེས་ཀྱང་གསུངས།

རྒྱ་འཕྲིན་ལྟེང་དག་རྒྱ་དཀར་ཆག་ཏུ་བཀོད་པར། སྒྲ་བོ་ཕམ
མ་ཐེང་པ་ཆུང་བ་ལ་ཇི་བཅུན་རྒྱ་ལ་འབྱོར་མས།

ལུང་བསྟན་ཏེ་ཕྱོགས་འདྲིར་ཐེབས། ཟས་འཛོང་གི་བྱ་མོ་ཞིག་ཕྱག་
རྒྱར་བསྟེན། ལོ་བཅུ་གཉི་གྱི་བར་དུ་

བྲག་སྒོ་བཅད་དེ་སྒྲུབ་པ་མཛད་པས་བྱུང་འཇུག་སྒྲུ་བཞེས། ཏཱ་འི
མིང་ཐོན་ཏུ་རྒྱ་ལ་པོ་ཁྲིར་བཞུགས་ལོ་གཉིས་

པ་མེ་བྱི་ལོ་འི་སྟོན་དུས། ལོ་ལྷན་ཟེར་བའི་རྒྱ་པོ་ཞིག་གི་གཡོག་
པོ་གནས་དེར་ཞིང་མོད་དུ་ཕྱིན་པའི་མདུན་དུ་

རི་བོང་གཉིས་པར་རྒྱ་གཙུག་རྒྱ་གཙུག་བྱེད་པ་དང་བྲག་སྒོ་འབྱེད་
དམ་ཞེས་པའི་སྒྲུ་ལན་གསུམ་གྲགས། ཞིབ་དུ་ཉན་

པར་བྲག་དམར་གྱི་དྲིལ་ན་སྐྱེ་དེ་འབྱུང་བས་སྐྱགས་ཏེ་བྲིམ་དུ
ལོགས་ནས་བཞད། ལོ་ཡུན་གྱིས་སྤོང་གཉིད

ལོགས་པའི་རྒྱ་ལམ་ཡིན་ན་སང་ཡང་གྲགས་འོང། དེ་དུས་སྤྱེ་ཞེས
ལན་ཐོབ་བྱས། དེ་བཞིན་བྱས་པས་

འབྲུག་ཁྲིར་བ་ལྟ་བུའི་ཁུར་སྐྱེ་དག་ས་གཡོས། འཇའ་ཚོན་བཅས་
བྲག་སྐོ་སྤྱེ་བའི་ནང་ནས་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྤྱོར

དུ་བཞུགས་པའི་སྐྱེ་མ་ཉམས་པ་ཐོན། ལོ་དེ་ནས་ད་ལྟའི་སྤིང
གསལ་ཁྲིར་བཞུགས་བཅུ་གཅིག་པ་ལྷགས་ཡོས་

བར་སུམ་བརྒྱ་རེ་བདུན་མོང་། ཟས་འཚོང་གི་བུ་མོ་ནི། སམ་མཐིང
བ་ཡུལ་འདིར་ཐེབས་དུས། བུ་མོ་

ལོ་བཅུ་གཉིས་ཅན་ཞིག་གི་དཔལ་བར་བསྐྱབ་པའི་ [~SENGNDHU] རའི
དགའ་འཁྲིལ་འཕྲོས་པས་མཚན་ལྡན་དུ་དགོངས།

{ @231 } ཅུང་ཆུའི་ལྷོ་དང་མ་ཆུའི་བྱང་རྒྱུད་བཞད་པ།

དེའི་མ་ཚུན་མོལ་སྒྲིན་བདག་བཅོལ་ཏེ་ཉེ་ལོགས་དེར་སྒྲུབ་པ་
མཛད། ཉིན་གཅིག་བུ་མོས་འཆོ་བ་ཕུལ་ཏེ་སང

ཉེ་བ་རྒྱལ་གྱིས་མོ་མ་པར་ཁའི་གོང་ཞིག་ཏུ་བག་མར་བྱིན
པས་འབྲོ་བའི་སྐར་མ་ལ་སྒྲིབས་མོང་། ཨ་མ་རྒྱས་

ནས་འོང་མི་རྒྱས། སྒྲིན་བདག་གཞན་ཞིག་བཅོལ་དགོས་འདྲ་ལྟས།
ཁྱེད་སང་ཐད་འདིར་སྒྲིབ་དུས་བཞོན་

པ་ལས་བབ་ནས་ང་ལ་ཕྱག་གསུམ་བཅོལ་ན་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་
གསུངས། ཕྱི་ཉིན་སྒྲེལ་མི་རྒྱལ་གྱིས་བུ་མོ་རྟ་

ལས་འབབ་མ་བཅུག་ཀྱང་། མོས་ཡི་གྱིས་ཕྱག་འཆོལ་བའི་མོས་པ་དང་
གསོལ་བ་བཏབ་པས་དེ་འཕྲལ་རྒྱུང་

ཆེན་པོ་གཡོས་ཏེ་བུ་མོ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་ཟེར། པཎ་ཆེན་
དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས། ལྷང་སྒྲུ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུ་

འཕྲེང་སྒྲུ་ཕྱི་ཕུ་བཀྱན་དོན་འཆང་། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུ་མ་
སྒྲུ་འཕྲེང་བཅས་གྱིས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྒྲུ་ལ་ན་བཟའ་

རུས་རྒྱན། ཕྱག་མཆོན་སོགས་ཆ་བཅས་ཅད་ཕྱན་སུ་མ་ཆོགས་པ།

དང་། བྱག་ཕྱག་སྒྲོ་ལ་ལན་ཀན་ཡོལ་བ་ལྟ་ཁང་།

གི་ཞིག་གསོས་གང་དགོས། དགོན་པར་བདེ་མཆོག་སྐྱབ་མཆོད་བཙུགས།

གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་།

གྱིས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱེ་ལ་གསེར་ཆབ་ཕྱག་གིས་བྱུགས་པས་གསང་།

རྩམ་ཞིན་ཏུ་བསིལ་བའི་རེག་བྱ་ཅན་ཞལ་ཏུ་གསོལ།

བས་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཕྱག་ཏུ་བབ་ཚུལ་རྣམ་ཐར་ཏུ། མཁའ་དབྱིངས་།

ཏིལ་གང་ལྟར་བཞུགས་རྒྱལ་རྣམས་གྱི། །

ཐུགས་རྗེའི་བློད་གྱིས་སྤངས་དང་རྟོགས་པའི་ཁམས། །བཞུས་པའི་

བཏུང་བ་རིན་ཆེན་འདི་གསོལ་བས། །

རྫོང་མི་ལུས་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་མཐོན་པོར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པ།

བཞིན་དཔག་དཀའ་ལ། སྡེ་ཁྲི་རིན་པོ་།

ཆེ་འཇམ་དབྱངས་སྐབ་བསྟན་ཉི་མས་ཀྱང་མི་ལམ་ལ་བསྟན་བལ།

བོ་ཁ་ཤས་དང་གསུང་འཕྲིན་བྱུང་ཚུལ་བྱུང་ཅིང་།

ཐོས་ཀྱང་སྒྲ་གལ་ལྟས། རྒྱུ་གྱི་ཆོས་འབྱུང་འགར་ཐེག་དམན་
འགོག་སྒྲུམས་པ་མང་པོ་དེ་ལ་བཞུགས་པ་ས

བསྐྱོས་པས་ཐོན་ཏེ་སངས་རྒྱུ་འོད་སྲུང་གང་ན་བཞུགས། རྒྱལ་པོ་
ཀྱི་ཀྱི་གང་ན་བཞུགས། ཞེས་གསུང་།

ཐེབས་ཚུལ་སྤང་ལ། དེ་བཞིན་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་
འགོག་པ་ལ་སྒྲུམས་པར་འཇུག་པའི་བྱུང་འཕགས་

ཀྱང་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱུད་དུ་བསྐྱལ་བ་བསྐྱལ་བ་
སྤོང་དུ་ཡང་། །ཡེ་ཤེས་མངོན་སྲོལ་གྱིས་

གནས་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གསུང་ཅི་ཅི་འཕེལ་སྒྲོབས་
ཆེ་བ་བཞིན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གསུང་འཕེལ་བར་

འགྱུར་བ་སྒྲགས་སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ཞིང་། དག་མ་དག་གི་
སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ནས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་རགས་པ་

དང་རྟོན་བརྟོན་པའི་འབྲེལ་བ་ཆད་མ་ཆད་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད
ཀྱང་རྟོན་དེ་ལ་གང་འདོད་དུ་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་ཀྱིས་

པ་འབྲེལ། བརྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཆོ་རྟོན་གྱི་ལུས་རགས་པ་
ཡང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་དག་ནས་འཛིང་རྒྱ་བར་

གསུངས་ཤིང་། སློབ་མི་སློབ་གང་ལྟར་ཡང་སྐྱ་གདུང་དུ་གྲགས་པ་
ཅིམ་ལས་བྱུང་འཇུག་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་

གི་ལྟ་འོ་སྤྱིལ་བ་ཡིན་པས་གསང་སྤྲུགས་བྱ་མེད་གྱི་ལམ་ལ་བརྟོན་
ནས་ཆོ་གཅིག་ལ་འཛིང་རྒྱ་བར་འདོད་པའི་སྤྱོད་པ་

པོ་རྣམས་ཀྱི་མིག་རྒྱུན་དུ་ཆེ་ཞིང་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་དོན་
ལྟན་དུ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་ནི། ལྷུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས།

བྱུང་འཇུག་སར་ག་ཞེགས་གྲུབ་མཆོག་པམ་མཐིང་བ། །རགས་པའི་བླ་མ་
ཏོག་གི་བཀོད་པའི་ལུས། །དཔའ་

པོ་རྣམས་འབྱོར་མར་བཅས་སྐྱར་བཞེངས་ཏེ། །སྤྱོས་དགྲུའི་མགོན་པོར་
སྤྱི་མའི་གར་གྱིས་ཅེན། །ཞེས་དང་།

རྩོམས་ཀྱི་ཉི་མམ། ལོ་ཀྱ་ཏུ་ན་ཏུ་བལ་བོ་པམ་མཐེང་བས།

དེ་རྩོམ་གཞི་རྒྱ་མོའི་རྣམ་པ་ཅན། །ཕྱག་

{ @232 } རྩོམ་ཆུང་ལྟོ་དང་མ་ཆུང་ལྟོ་བྱང་རྒྱུད་བཤད་པ།

རྒྱུ་བཞེས་ཏེ་བྱུང་འཇུག་བཞེས་པ་ཡི། །སྤྱི་གཏུང་ཡིད་བཞིན་ནོར་

བྱ་མཇུག་ལགས་སམ། །དེ་ཡི་བྱུང་

དུ་ཕྱི་ནང་གསང་མཆོད་དང་། །ཆོག་གས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩོམ་ཀྱི་སྤྱི་

གར་གྱིས། །དཔལ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་ཆོག་གས་

རྣམས་མཉེས་བྱས་ཏེ། །མཁའ་སྤྱོད་འགྲུབ་པའི་གསོལ་བ་བཏབ་ལགས་

སམ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡང་། དང་པོ་བྲག་ཁུང་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་བྲག་རི་

རྩེ་རྒྱུང་བལ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་།

སྤྱི་བཤད་གི་མཐུན་ཤོས་གཡས་གཡོན་ན་དབང་ཕྱག་ཡབ་ཡུམ་

ཀྱི་རྒྱགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐད་སོར་གནས་ཤིང་དུར་ཁྲོད་

གྱི་མི་རེ་འི་གཟུགས་སོགས་བདེ་མཆོག་གི་གནས་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཚར་བ་
དང་། མདུན་གྱི་ལུང་བ་གཡས་གཡོན་དང་།

མ་ཆུ་ཡང་ཐུར་དུ་འབབ་པར་གཞིར་བཞག་གྱུང་སྒྲུང་ཆོད་ལ
གྱེན་དུ་འགོ་བའི་ཉ་མས་འཆར་ལ། རི་རྒྱུང་དམར་

ཉུང་རེ་བ་སོགས་གྱིས་ནང་དོ་རྗེའི་ལུས་གྱི་གནས་ལུགས་མཆོན་
ཁིང་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་གནས་གྱིས་གང་

ཟག་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་རྣམས་སྒྲུང་དོ། ། རེའི་རྒྱབ་ངོས་ཀན་
གོ་ཁུ་ཟེར། བྲག་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲངས་པ་ལྟ་བུ་ལ

ཨ་ཀ་རུ་འི་ནགས་དང་། འི་ཁིམ་པོ་འི་མེ་ཏོག་ངོ་མཚར་བའི་ཆུ་
མིག་སོགས་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྒྲིབ་ཕྱག་ཏུ་

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱོན་བཞུགས། དཀར་ཆག་ཏུ་ཏུ་འི་མིང་ཡུལ་
ལོ་རྒྱལ་པོ་འི་དུས། ཡུལ་འདི་འི་མི་གཅིག་

ཐུགས་འཆོར་ཕྱིན་པས་བྲག་ཁ་བྱང་བསྟན་ཞིག་ན། རི་བོང་

གཉིས་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་དང་བྲག་ནང་ནས་སྒོ་ཐེའམ།

ཞེས་པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཟླ་བོ་ལ་བཤད་པས་ཕྱེ་ཞིག་སྒྲ་སྒྲ་པ།

བཞིན་བྲས་པས། བྲག་ལ་སྒོ་རང་དོད་དུ་སོང་བའི་ནང་།

ནས་ཀྱི་ཡུ་ཞེལ་ལས་གྲུབ་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒྲ་བྱུང་བ་རང་།

ཡུ་ལ་དུ་ལན་ཁ་ཤས་ཁྱེར་གྱང་། འཕྲལ་།

དུ་བྲག་ཕུག་ཏུ་སྤྱིར་ཐེབས་པའི་གནས་དེར་དགོན་ཆགས། ཕྱིས་སུ་

སྤར་གྱི་སྒྲ་བརྟན་རང་བྱོན་ནང་བཞུགས།

སུ་ཕུལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལྷག་པར་དབང་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱན་རས་

གཟིགས་ཀྱི་སྒྲ་འདི་བཞེངས་པ་ཡིན་ཞེས།

གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་

ལྷམ། ཐུབ་པ་མུང་འདས་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་པོ།

བཅས་བཞུགས། རྟོ་ཁུག་གྲུ་བྲི། རྟོ་བོ་ཁུག་གྲུ་བྲི། རྟོ་རྩེ་ཚོར་བྲི། རྟོ་

ཁྱི་གྲུ་རྩེ་བྲི་བཅས་མཛོ་མོ།

མཁར་ནི། རྗེའི་དངོས་སྒོ་བའི་དབང་གཙུག་ན་མངོས་པའི་ཏི་ཕྱི
གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤུག་

ཡེ་ཤེས། འཁྲུངས་ལོ་ཤིང་རྟ་ལ་བཞེད་པ་ལྟར་ན་རྗེ་ལས་ལོ་
གསུམ་གྱིས་བགྱིས། རྗེའི་གནས་རྗེས་བྱས་

སོགས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཆེན་རྒྱུ་
ཐོས་སྒྲུབ་གྱིས་རྗེས་སུ་བབྱུང་བས་རྗེའི་རྒྱལ་

ཚབ་དུ། གོང་མ་དུ་འི་མིང་རྒྱལ་པོས་སྤྱན་བྱངས། འགྲན་ཞུ
མེད་པའི་བླ་མར་མངའ་གསོལ། མཆོད་

ཡོན་གྱིས་རྟ་ཡན་ཟེ་ཞེས་པའི་དགོན་པ་བྱུང་། དགོ་ལྡན་པའི་ཕྱག་
ལེན་དར་བར་མཛད། དབུས་སུ་ཐེབས།

སེ་ར་ཆོས་སྤྱིངས་སུ་རྗེའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཞབས་ཏོག་དང་
ཞལ་བཀོད་ཞུས་ཏེ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་བྱུང་།

སྤྱར་ཕོ་བྲང་ལ་བྱོན་པ་ན་དུ་འི་མིང་རྒྱལ་པོ་གཤེགས་ཀྱང་།
སྤྱི་ཐོན་ཏེ་སྤྱི་ཐོན་མཆོད་ཆེན་པོ་མཛད་པ་ལས་སྤྱན་

གྲགས་དང་གཞན་དོན་མཐའ་ཡས་པ་བྱང་། ཡང་དབུས་སུ་གདན་བཏེགས་
པ་མཛོམས་མཁར་དུ་ཐེབས་པའི

མོད་ལ་སྐྱ་ག་ཞེགས་པར་དགའ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་དུ་གསུངས་ལ། བེ
སེར་དུ། ཆོས་ཇི་རྒྱ་ནག་ཏུ་བྱོན་པའི

མར་ལམ་ས་འདིར་དགོན་པ་བཏབ་ན་ལེགས་ཞེས་ལུང་བསྟན། རྒྱ་ནག་
ཏུ་ཞིང་འཕོས་པའི་སྐྱ་ག་དུང་ཡར་གདན་

{ 233 } ཅོར་ཆུ་འོ་ལོ་དང་མ་ཆུ་འི་བྱང་རྒྱུད་བཞད་པ།

བངས་སྐབས། འདི་ཐང་ཞིང་རྟ་འདམ་དུ་བྱུག་པ་བཞིན་འགྲོར་མ
ཉན་པས་ཐུར་གྱི་གསུང་བཞུར་ཏེ་ཡུང་ལོ་རྒྱལ་

པོས་མཁར་བརྩིགས། གསེར་གདུང་སོགས་རྟོན་མང་པོ་བཞེངས། བུ་ཆེན་
སེང་གེ་བཟང་པོ་གདན་སར་

བཞག་ཅེས་གྲགས། རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་གནས་འདིར་ཐེབས།
དབང་ཆོས་རབ་བྱུང་བསྟན་ཇོགས་

མང་དུ་གནང་། རྗེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་ཡུལ་དུ་འཁྲུངས་པའི
གཏམ་སྒྲོན་ཐོག་མར་འབུལ་མཁན་གྱི་གྲས་ནང་

སོ་མཛོམས་མཁར་པ་ཡང་འདི་ནས་ཡིན་ཞེས་བཤད། ཡང་བྱམས་ཆེན་
ཆོས་རྗེ་རྒྱ་ནག་ནས་ལི་ཐང་གི་ས་ཆ་བརྒྱུད་

དེ་དབུས་སུ་ཐེབས། མར་ལམ་མཚོ་ཕྱོག་ རྩོད་ཁ། ཟི་ལིང་། མཛོ་
མོ་མཁར། ཀུལ། འཕགས་

པ་ཤིང་ཀུན། ཐོའུ་ལྷ། མེན་ལྷ། ཟིང་ན་བུ། འག་ཟི། ལྷ་ཐའི་
འག་རྣམས་བརྒྱུད་དེ་ཕོ་བྲང་

དུ་ཐེབས། དེ་དུས་གནས་འདི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་བུ་ཆེན་ཤྲཱུ་
ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས་དམ་ཆོས་ཐར་གླིང་བཏབ།

ས་སྐྱ་བ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་འི་གྲ་བཅུ་གས་
ཟེར་བཞི་སྐལ་ལྷན་གྱིས། བྱམས་ཆེན་རྗེ་དང་།

དྲུང་ཤིང་འི་བུས་མཛོམས་མཁར་དུ་ལྷ་ཁང་བཞེངས། དགོ་འདུན་

གྱི་སྒྲེ་བཅུ་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནམ།

སྙམ་ལ། ཆོས་རྗེ་པ་དགྲུང་ལོ་གྲུ་གཉིས་བཞེས་པ་ཤིང་ཡོས་ཟླ
བ་བཅུ་བའི་ཉིར་བཞིའི་ཉིན་འདས་པའི་སྐྱེ་གཏུང་

མཆོད་རྟོན་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལྟར་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་ཤེས་རབ།
ཆོས་རྗེ་སང་གེ་བཟང་པོ་གཉིས་གྱིས་མཛོམ་

མཁར་དུ་གདན་དྲངས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་
བསྐྱེད་ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེ་ལ་བརྟེན་

ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྒྲེ་ཡང་ཆགས་ཏེ་ད་ལྟ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་
གསུངས་ཏེ། ཐུའུ་བཀའ་རྒྱུ་མི་དབང་དུ་

མིང་རྒྱལ་པོའི་བསོད་ནམས་དང་། །བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེའི་འཕྲིན་
ལས་བྱུང་འབྲེལ་གྱིས། །བསྐྱེད་པའི་

མཛོམ་མཁར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་། །ཕྱི་རྟོན་ནང་རྟོན་ཡོད་དགུ་
མཇལ་ལགས་སམ། །ཁྱད་པར་རྒྱལ་བ་

གཉིས་པའི་བྱ་ཆེན་མཆོག་། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི། རིང་བསྐུལ་སྒྲིང་པོར་བཞུགས་པའི་

མཆོད་རྟེན་དང་། རེ་ཡི་ཐུགས་དམ་རྟེན་རྣམས་མཇུག་ལགས་སམ།
།ཞེས་གསུངས་སོ། །སྡེ་བ

ཆོས་རྒྱུ་ཐེབས་ཏེ་རྟེན་མཇུག་། རྩེད་བཀའ་བཅུ་བ་དང་། བླ་
སོས་གཙོ་བྱས་པའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་

ཁྱིམ་གདུལ་ལ་ཆོས་གསུང་ཚུལ་རྣམས་ཐར་ཏུ་སྒྲིང་། བྱམས་
ཆེན་ཆོས་རྒྱུ་འོ་སྒྲིང་གདུལ་། རྒྱལ་པོས་བཞེངས་

པའི་འབྲས་སྒྲི། བཀའ་འགྱུར་གསེར་གྱིས་ཁྱད་འཕགས་དང་གསེར་དཔུལ་
སྤེལ་མ། བསྐྱོད་འགྱུར་མཆོལ་པར།

ཆོས་རྒྱུ་འོ་སྒྲིང་གསེར་ཚན་དན་ལས་གྲུབ་པའི་བདེ་མཆོག་ལྷན་
སྒྲིལ། བདེ་མཆོག་གིས་སྒྲི། རྣམ་རྒྱལ་

མཆོད་རྟེན། དབུ་ཞུས་གཙོས་ན་བཟའ་ཆ་ཆོད་། བཞུགས་ཁྱིམ་
ཐུས་སོགས་ཀྱི་ཐུ་ཅན། གསོལ་པོར་

ཡུ་རིང་། ཚུགསེར་གྱི་གསེལ་ཐབས་ལགས་པོ་མཚར་བ། ཚེབས་སྒྲ་ཆ
ཚར་སྒྲ་བཅས་བཞུགས། སྒྲུལ་

སྒྲ་ཞིག་བཞུགས་པའི་སྒྲི་རྒྱུད་ཚོལ། རྟེན་མའི་ན་ཟེ། བོད་སྒྲོས་འདི
དག་གི་ཚུ་རྣམས་དངོས་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་

གྱིས་བྱང་ངོས་ནས་བབས་ཏེ་མ་ཚུ་དང་འདྲེས་པས་སྒྲིགས་མཐུན
དུ་བཀོད་དོ། །བྲ་ཁྱེད་དགོན་མ་ལག་སོགས་

ཅོང་ལ་ལྟོ་རྒྱུད་གྱི་སྒྲ་བས་ཏེ་བྱང་རྒྱུད་ཚོགས་སོ། །

{ 234 } ལྟོ་རྒྱུད་གྱི་ཐོག་མ་རྩ་སྟོད་མགོ་ལོག་སོགས་བཤད་པ།

༣༡ ། ལྟོ་རྒྱུད་གྱི་ཐོག་མ་རྩ་སྟོད་མགོ་ལོག་སོགས་བཤད་པ།

༣༢ ། གཉིས་པ་ལྟོ་རྒྱུད་གྱི་ཚུ་ལ་ཇི་ལྟར་གླེང་བར་བྱ་ཞེ་ན། དེ
ཡང་བྲ་ཡན་ཉ་རིའི་ཁ་ཚུར་བལྟ་འི་

ཚུ་རྣམས་མ་གཡང་ཕྱག་མེད་གཞུང་དུ་འབབ་པ་མ་ཚུའི་མགོ་

ཡིན་ལ། དེ་ནས་ལྷོ་ངོས་སུ་འབབ་པ་གཉན་པོ་གཡུ

ཕྱི་ལོ་གཡོན་ནས་ཐོན། རིམ་གྱིས་བྱང་དུ་འཁྲིག་པ་དཀར་དབུར
ཤུལ་དང་། ཚིག་ན་པེ་ཤིང་གི་མདུན་ནས་

དམེ་ཆུ་འབྲེས་ཏེ་རྒྱབ་ངོས་བྱང་བོར་བསྐོད་པའི་ཁྲག་སོ་གཅིག་གའི
མདོ་དང་ཕྱི་མདོར་གའི་ཆུ་དང་ཕྱི་ཆུ་འབྲེས་

ཤིང་། རྩ་རྒྱ་ནས་སྤར་ཡང་བྱང་དུ་འབབ་པ་འབལ་མདོ་ནས་ཤར་
ངོས་བྱང་བོར་འབབ་པའི་ཁྲག་སོ་གཅིག་

ལྷོ་ཀྱུ་རྒྱུན་ངོས་ནས་བྱང་དུ་འཁྲིག་པ་རིམ་གྱིས་ཤར་དུ་རྒྱ
ནག་ཞིང་ས་བཅུ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་ལན་ཇུའི་མཁར་མོ་

ཆེའི་མདུན་ལ་བྱས་སོག་ཡུལ་དུ་འབབ་བོ། །ཕྱི་མདོའི་ཤར་ངོས་ཏེ་
ཅང་མི་རིང་བ་ན་བསང་གི་གྲུ་མོའི་གོང་བ་

ཡོད་ལ། དེ་ལས་ཆུ་གསུམ་བྱུང་བའི་ཆུ་ནག་བྱང་དུ་ཐོན་པ་མགོན་
ལྷུ་ལ་ཆུ་དམར་དང་མཉམ་དུ་དགྲུ་ཆུ་དང་

འདྲེས་ཀྱི་བསའ་ཆུ་ཤར་དུ་འབབ་ཅིང་། ཁག་ཆུ་ལྟོར་འགོ་བཤོ
ཚོའི་གཞུང་བརྒྱད་ཁྱུང་འབྲོག་ནས་སྤྱི་ཆུ་

དང་འདྲེས་པའི་དགུ་སྤྱི་བསའ་གསུམ་ཡང་རིམ་གྱིས་སྤྱི་ཆུར་འབབ
ལ། སྤྱག་ཚང་ལྷ་མོ། འབྲིང་ཁོག་

གཟའ་ཚོང་། ཡ་སྤྱིད་བཅས་ཀྱི་ཆུ་རྒྱམས་ཕྱོགས་འདྲེས་ཀྱིས་རོང་
སྤྱད་བང་ཚང་དགོན་བྱས་རྒྱལ་བཟང་གཞམ་

ཕྱི་འི་རི་འདབས་ནས་གསེར་ཐང་གི་ཆུ་དང་འདྲེས་པ་ཟི་གོ་འུ་
མཁར་དང་། ཀུ་འུ་འི་མཁར་བརྒྱད་ནས་ལྟོར་འགོ་

ཞིང་། ཟུང་འུ་འི་རྒྱ་ཆུ། དུ་དགོ་རོང་ཆུ་ནག་ཚུ་ཁོ་ཡག་ཤེ།
ལའི་ཆུར་རོས་ཁྱི་བཅུ་འི་གཞུང་གི་ཆུ་རྒྱམས་

རིམ་པར་འདྲེས་ཏེ་བཀྲ་ན་ཞན་དུ་འབབ། རྩོམ་འགོ་གཡུ་ཕྱི་འི་
མདུན་ནས་ཐོན་པས་དེ་དང་། མགོ་ལོག་

སྤྱི་ཆུ། སྤྱད་རོས་ཀྱི་རྒྱ་ཆུ་དང་ཚུ་བཀྲ་གསུམ་གྱི་ཆུ་བཅས་
ཐམས་ཅད་དུ་ལ་ཆུར་གྲགས་པ་ཆུ་ཚོན་དང་འདྲེས་

ཏེ་རྒྱལ་རོང་ངོས་བྱས་ཆིན་དུ་ཕུར་འགོ་བས་དེ་དག་གི་ཚུ
རྒྱད་ལྟར་གོ་རིམ་ཐར་ཆགས་སུ་བྲི་བར་བྱའོ།

དེ་ཡང་སྡོན་མ་འགྲམ་སྟོད་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལ་གླིང་རྩེ་གོ
སེར་རྒྱལ་པོས་དབང་བསྐྱུར། དེ་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུངས་

ལོ་ལྷགས་བྱི་དང་ཚུ་སྤྱལ་ལ་འདོད་མཁན་གཉིས་སྤང་བ་གང
ཡིན་ཡང་རབ་བྱུང་དང་པོ་ཚུགས་ཁ་མའི་དུག་ཅུ་སྟོར་

དེར་གཏོགས་ལ། རྒྱུང་བྱང་ཚུབ་འདྲེ་བཀོལ་དང་། མྱི་ཏི་རྩོན་
ཀའི་སྤྱན་དངས་ཏེ་ཆོས་ལུས་དང་།

གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པར་བཤད་པ་སྐྱུང་ཤེས་ལྷས། འཁྲུངས་
ས་ཡང་ཆབ་ཚད་གོན་གྱི་ཉེ་འདབས་རྩེ་

སྤྱི་བགཞོས་རྩེ་ཚུའི་རྒྱུད་མཆོག་ལོར་ཁ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། རྒྱ
དར་གྱི་དར་ས་ནག་ལུང་ཡིན་ཡང་ཟེར། གང་ལྟར་

འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་འདྲ་མིན་སྣ་ཆོགས་སྤང་དོ། །ད་ལྟ་ས་འདི་

ཕལ་ཆེར་མགོ་ལོག་གིས་བཟུང་། དེ་ཡང་བར

ཁམས་ལྷོ་མགོ་ལོག་གི་ཡུལ་ནས་འབྲུ་རིགས་ཀྱི་དཔོན་ཞིག་འོངས་ཏེ
དཔོན་རབས་མང་པོའི་བར་དུ་འགྲུ་ཁོའི་ལུང་

པར་བསྐྱད་པའི་དཔོན་ཆེན་ཞིག་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་དུས་ནས་ཡོད།
བར་སྐབས་ཞིག་འབྲུ་ལྷ་རྒྱལ་ཞེས་པ་

བྱུང་། དེའི་བུ་ཨ་འབུམ། དེས་ཀ་ཐོག་གི་བྲ་མ་དང་བོན་པོ་འགའ་
ཞིག་ལ་ཆོས་ལུས་པས་སྔགས་བོན་གྱི་

{ 0235 } ལྷོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་རྩ་སྟོད་མགོ་ལོག་སོགས་བཞད་པ།

ཆོས་གཉིས་ཆར་སྟོད་པའི་སྔགས་པ་གཉན་པོར་བརྩི། ཡུལ་དཔོན
གྲིང་རྗེ་དང་འགའ་ནས་ཡུལ་བྱད། རྗོ

རོལ་སྟོད་གསལ་ལུང་གི་མ་མོ་བཞི་མདོ་སོགས་སུ་རུ་བ་བྱས་ཏེ་བསྐྱད།
དེའི་ཆོས་རྒྱུར་རོལ་སྟོད་གཉན་རྩེ་དཔོན།

བར་མཁའ་རེ་དཔོན། སྤྲད་ས་ལེ་དཔོན་གྱི་ས་ཡིན། མཁའ་རེའི་ཞབས་

གྱི་མི་མཚའི་མི་རྒྱུད་ལ་མཚའི་གོང་།

མ་རབ་བརྒྱུད་ཟེར་བའི་སྤྲོ་མ་མང་པོ་བྱུང་། འཕུ་དཔོན་འབངས་
འཛོམས་པས་གཡུ་ལ་སྤྲད། གཉན་རྩེ་དེ་དཔོན་

སྤང་ཆེན་འབྲུམ་བསད་པས་གཉན་མཁར་ས་གསུམ་གྱིས་མགོ་བཏགས། ཨ་
འབྲུམ་སྤེ་བཅས་སྤྲར་གྱི་སྤྲོ་མཚོ་

ཁར་འོངས། བྱ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་འབྲུམ་སྤྲབས། འབྲིང་བོ་འབྲུམ་
དགོ་ཆུང་བ་འབྲུམ་ཡག་

ཆེ་བ་གཉིས་གྱིས་ཁྱིམ་རེ་བཟུང་། ཆུང་བ་པ་ཁྱིམ་དུ་བསྐྱད་
པས་མགོ་ལོག་ཁ་གསུམ་དུ་གྲགས། ར་མདོ་ཡན་

མང་འོག་དུ་བཅུག་པས། མགོ་ལོག་ཨ་འབྲུམ་དེ་མཚོ་ཆེན་འཁྲིལ་བ་
འདྲ། བོད་ལ་ལ་མཚོ་ཁའི་སྤྲང་མ་

འདྲ། ཞེས་སྤྲ་ལོན། ཨ་འབྲུམ་གཡུ་རྩི་རི་རྩད་ཞིག་ལ་ཕྱིན་
སྤྲབས་ལུང་ཁའི་བྱི་ཕུ་མཚོ་ཟེར་བའི་ཁར་བྲོ་

བཏབ། ཁོ་རང་གཉིད་དུ་སོང་བའི་མི་ལམ་དུ། ས་གནས་དམག་གིས་
བཀའ། ཀུ་ཅེ་འི་སྤྲུལ་གཉན

སྤྲུལ་ཞིག་ཁྱེར་རེ་ཟེར་འཕམ་གཉིད་སད། བྱ་ཞིག་གིས་སྤྲུལ་ཞིག་
ཁྱེར་བ་ལ་ཞུ་འཕམས། ཀི་བཏོན་པས་བྱ

དེས་སྤྲུལ་ཐང་ལ་འཕམས་པ་མཆོ་ནད་དུ་འཕྱོང་། བཟང་ལྷས་
སུ་གོ་སྟེ་དེར་བསྟད། ལུ་བམོ་མི་ལམ་དུ་མཆོ་

ནང་ནས་བྱད་མེད་མཛེས་མ་ཞིག་ཐོན་ཏེ། མའི་བུའི་སྟོག་སྤྲུལ་པས་
ཁྱོད་ཡབ་གཉན་རྩི་མདུན་དུ་འཁྲིད།

དེའི་མདུན་ན་ཕྱར་ཁ་གཅིག་དབྱུག་བརྟུང་གཅིག་གྲི་གཅིག་ཡོད་དེ་
གསུམ་ཀ་སྟོང་ཟེར་ཁྲིད་དེ་སོང་།

ཞེལ་ཁང་ཞིག་གི་ནང་དུ་མི་དར་གྱི་ལ་ཐོད་ཅན། ལྷ་ར་དང་
སྟོན་མ་རིང་བ། དར་སྟོན་གྱོན་པ་ཞིག་ཁྲི་སྟོང་

ན་འདུག་འཇུ་མ་ཞིང་ཁྱོད་ལ་ཅི་དགོས་བྲིས་པར་དེ་གསུམ་བསྟངས་བས་
བྱིན་པ་མིས། སྤྲུལ་མའི་དངོས་གྲུབ་

གནང་བའི་ལྷན་སྡེ་ཞེས། རང་ཡུལ་དུ་སོང་ནས་བསྐྱོད་སྐབས་མི
ལམ་དུ། གཉེན་པོ་གཡུ་ཕྱིས་སྡོམ་ཆོའི

ནང་འདི་ནས་གཡུ་ག་དཀར་ནག་གཉིས་འཛིང་འོང། གན་པོ་དེ་ཁྱོད
ཀྱིས་སོད་དང་། ངས་ཁྱོད་ཀྱི་བྱའི

ཚུང་མ་སྤྱོད་ཟེར་བ་མིས། སྐབས་ཤིག་དེ་ལྟར་བྱུང་བར་གཡུ་ག
ནག་པོ་དེ་ [~MDSAS] བསད། དེ་ལྟར་མི་ལམ་ལ།

གཡུ་ཕྱིས་སང་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ན་བྱུ་འཐིབ་ནས་འབྲུག་སྐ
སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟེས་དང་སང་ལྟེས་དཀར་མོ་གཡུ་རལ་རྒྱས་

པ་ཞིག་འོང། དེ་ལ་མདའ་དར་གྱིས་རེག་ནང་འི་བྱུ་མོ་ཆེ་བ་ཡིན
ཟེར་བ་བྱུང། ཕྱི་ཉིན་གཉེན་ཀྱི་མཐོང་

དུག་གིས་མདའ་དར་གཡུ་བཔ་ལས་རེག་པ་མ་བྱུང་བས་ཞོར། ལྟར་དེར
མི་ལམ་དུ། སང་གཡུ་འབྲུག་

སྤྱོད་མོ་ཟེར་བ་རྒྱས་པ་ཞིག་འོང། དེ་ལ་རེག་ཟེར་ཀྱང་རེག་མ

རྒྱལ་ དེ་རྒྱལ་སང་མཚོ་མགོ་བྲག་གའུའི་རྩར

ཞོག་བསང་ཐོངས་དང་སྤྱལ་ཞིག་རྒྱག་འོང། དེ་ལ་མདའ་དར
གཡོབས་ཞིག་ཟེར་བ་ལྟར་བྱས་པས་གཉན

མོ་ལག་ཏུ་ཆུད། བུའི་ཁྱིམ་ཐབ་བྱས། མིང་ལ་གཉན་མོ་དངོས
གྲུབ་ཟེར། ཆུ་སྤང་ཞིག་ཞོར་ཁྱུར་འོངས།

ཞོར་འཕེལ་ཏེ་འབྱོར་བ་རྒྱས། བུ་ཆེ་བ་ཞི་བའི་གོགས་སེལ་དུ་འབྱུང
བྱིས་འཕེལ་གཉན་མོ་ལ་བུ་བཅས་པས་འབྱུང

སྤྱབས་དང། ཕག་འོར་སྤྱིས་པས་ཕག་ཐར་ཏུ་བཏགས། ཡ་འབྱུང་ལོ
གོ་གསུམ་ལོན་དུས་གཉན་རྩེ་ཟེར

བ་ལྟར་གཉན་མོ་གཉན་ཡུལ་དུ་བཏང། གོ་བདུན་དུས་ཉིན་གཅིག་མ
རྒྱལ་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས

{ 236 } ལྷོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་རྩ་སྟོད་མགོ་ལོག་སོགས་བཞད་པ།

དབང་རྣམས། །དབྱེར་མེད་ཐ་དད་མེད་བདག་གི་ཡི་དམ་ཡིན། །དེ་རིང་

དེདག་གི་རྒྱང་རྒྱང་འགོ་ཡིན། །

བྱ་དང་ཚོ་བོ་འབངས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་སློན། །ཞེས་སྒྲུ་སྒྲངས་
ཏེ་འདས། མག་ཐར་གྱི་རིང་ལ་གཉན་གྱི་

དངོས་སྒྲུབ་གྱིས་སྒྲར་རོལ་མ་ལག་དྲུག་གི་ས་ཆ་དང་མི་སྡེ་ལ་
དབང་བྱས། སྒྲར་རོལ་ཆེན་མོ་མདའ་གསེར་གཞིང་

དང་། ཁོ་ལེ་སྒྲར་ཐོག་ཏུ་མཁར་རྫོང་གཉིས་བརྩིགས། ཏཱ་འི་
མིང་ཟོན་ཏེ་ནས་ཐམས་ལོ་ཡེ་ཞེས་ཁྲི་དཔོན་གྱི་

ལུང་ལས་གནང་། ཁོ་རང་ལ་བྱ་བཞི་ཡོད་པའི་གཅིག་ཀ་ཐོག་པ་བྱ་
མཆོས་འབྱུང་ཡིན། ཆེ་བའི་རྩེ་འབྱུང་ལ་རྩོ་

རོལ་གྱི་ས་ཆ་མི་སྡེ། འབྲིང་པོ་བརྒྱ་འབྱུང་ལ་འཛིན་རྒྱའི་འཁོག་

ཆུང་བ་བརྒྱ་ཡག་ལ་སྒྲར་རོལ་གྱི་ས་ཆ་དང་

མི་སྡེ་བྱིན། རེ་ཁོག་གི་མི་སྡེ། གསེར་ཁོག་གི་ཁྲ་ལ། གཡུ་དང་
རྩེ་ཁོག་གི་ས་ཆ་མི་སྡེ་རྣམས་བྱུན་མོང་

དུ་བཞག་སྟེ་གྲ་དགུ་བ་ལ་འདས། རྟོ་རྟོ་འབུམ་གྱི་བུ་ཆེ་བ་འབུམ་
ཕྱག་རྒྱལ་དང་། རྒྱུང་བ་དབང་ཆེན་འབུམ།

འབུམ་ཕྱག་རྒྱལ་ལ་བུ་གཉིས་བྱུང་བའི་ཆེ་བ་ཨ་སྦྱོང་། འདི
སྟོབས་འབྱོར་མངའ་བའ་མཐོ། བུ་བདུན་བྱུང་།

བས་དཔོན་གོང་མ། ཁང་རྒྱ། ཁང་སར། མེ་ཉོ་ཚང་། རྩེ་ནང་
མཚོ་འབྲུམ་པ། རྩེ་ནང་རབ་

ཁ་མདའི་དཔོན་རིགས་ཐམས་ཅད་ཨ་སྦྱོང་གི་རྒྱུད་པ། བྱ་གཞོང་
ཚང་། སྤྱ་མ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། སྤྱ་མ་

ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། སྤྱ་མ་འགྲུར་མེད་མཚོ་གཞུག་པ། རྩེ་ཕྱག་ཆོས་

རྩེ་འི་སྤྱལ་སྤྱ། སྤྱ་མ་བསོད་ནམས་རབ་དགའ་

སོགས་བྱུང་། སྤྱར་ཉོར་བཚང་ཡང་འདི་འི་ཚ་རྒྱུད། ཨ་སྦྱོང་གི་
ལྷོ་བོ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྒྱུད་པ་ཆེ་རྒྱལ་འབུམ་ལ་

དཔལ་བཟའ་བུ་བྱུག་བྱུང་བར་མཁར་རེ་དཔལ་སྒྲོར་ཟེར། ལྷ་དམར་

བདུན་པ་གར་དབང་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་

ཡང་འདི་ལ་འཁྲུངས། སྤྱི་རོལ་འཛོམས་པ་མཉམ་དང་། སྤྱི་རོང་
སྤྱི་གཞི་མཉམ་པ་ཡིན་གྱི་དཔོན་རིགས་རྣམས་

འདི་ལྟར་ཡིན། ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་བཟུང་བུ་ལྟ་བུར་
བའི་ཡིན་པ་ལྟར་མ་བཟོད་ནམས་རིམ་ཆེན།

། འཛམ་གཙང་གཙང་བ་སྤྱི་སྤྱི་དང་འཛམ་གཙང་ཆོས་རྒྱུ་སྤྱི་
སྤྱི་། གཙང་སྤྱི་སྤྱི་རྣམས་ཀྱང་འཁྲུངས། དབང་

ཆེན་འབྲུམ་གྱིས་སྤྱི་རྒྱུ་ཆོད་སྤྱི་སྤྱི་ཆེན་པོ་གདོང་དུ་མཁར་
ཀྱང་ཁང་བཞི་བཅུ་གསུལ་རྒྱུ་ཡང་གི་ཡང་ཐོག་ཅན་

མཁར་མགོ་ནག་མ་ཟེར་བ་བཅུ་གསུལ་། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཟེར་དང་། སྤྱི་མ་
ཀམ་རིན་ཆེན། དང་པོ་ལ་ནག་

ཐེར་བུ་བཞི་རྒྱ་གསུལ་བ་བྱུང་བའི་ཡིན་པ་མཉམ་དུ་མཆོད་པས་དམེ
ཆོང་ཐོགས་ཀྱི་ཆེ། འདི་ལྟར་ཡིན་པ་ཀམ་དགུ་

བ་དབང་ཕྱག་རྟེན་དང་། སི་ཏུ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སློབ་
མ་ཀམ་ཡོངས་འཛིན་ཟེར་བའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་

ལྷན་ཞིག་དང་། སྤྱི་མ་ཀམ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས། རི་མེད་ཁིང་སྦྱོང་
མགོན་པོའི་སློབ་མ་སྤྱི་མ་ཀུན་བཟང་བསྟན་

འཛིན་། སྤྱི་མ་གོར་བུ་རྒྱུ་མཚོ། འདི་སྒྲན་ལ་མཁས། སྤྱི་མ་བསྟན་
འཛིན། འདན་སྒྲོམ་ཚོས་གྲགས་

ཀྱི་སྦྱོབ་དབང་མདུན་སྒྲུལ་སྒྲུ། སྤྱི་མ་བསོད་ནམས་ཚོ་རིང་། སྤྱི་
མ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ། སྤྱི་མ་ལུ་རྒྱན་

རིན་ཆེན། སྤྱི་མ་རིག་གོ་ལ། སྤྱི་མ་འཕྲིན་ལས་རྒྱུ་མཚོ། སྤྱི་མ་
སྦྱོང་ཡངས་སོགས་གཞན་སྦྱོགས་ཀྱི་དམ་

པ་མདུ་ཐོན། ཐེག་ཐར་གྱི་བུ་ཆུང་བ་པད་མ་ཡག་གིས་གཉན་
ནད་དུ་གཞི་བཟུང་བའི་རྒྱུད་པ་ཨ་སྦྱོང་གི་

མངའ་འོག་ཏུ་ཡོད། གཞན་མགོ་འོག་ངང་བཅང་། ཉེ་བའི་ཚང་།
འཕྲིས་ལེ་ཚང་སོགས་མང་།

ལྷགས་མེད་རིགས་ལ་ཀམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐར་ཆེན་དུ
བཞུགས་པ་ལྷགས་མོ་ཀླ་ཤི། ལྷགས་མོ་ལྷན་པོ་རྩེད་

{ @237 } ལྷ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་མ་སྟོད་མགོ་ལོག་སོགས་བཤད་པ།

ཡོངས་འཛིན་དག། སྤེ་དགའི་སྟོན་རིགས་ཨ་ལོ་བ་ཚང་གི་མི་རྒྱུད་
ལ་སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་འཁྲུངས།

དེང་སང་པདྨ་འབྲུམ། དང་ཆེན། ཨ་སྟོང་གསུམ་ལ་མགོ་ལོག་ཁ
གསུམ་ཟེར། དམག་ཟེར་མགོན་

པོའི་བྱ་བསོད་ནམས་བསྟན་པ་གཉན་པོ་གཡུ་རྩེད་འཁོར་དུ་སྐྱེས་
པ་བབས་པས། གཡུ་རྩེད་གོ་བསྟེན་བསྐྱབ་

པས་དེང་སང་མི་འབབ། མ་ཆེན་ཀྱི་བྲན་གཡོག་གི་གྲངས་ཡིན་
ཡང་ལོ་གཅིག་ལ་ཞལ་ལན་རེ་ཙམ་ལས་མི་མཐོང་།

ས་སྟོང་གི་རྩེ་ཤིང་ནགས་ཚལ་དང་ཆུ་ཀླན་ལ་བདག་བྱེད་དགོས་
པས་མི་ཁོམ། བསང་གཏོང་མཁན་མང་བས་

བཟའ་བཏུང་འབྱོར་ཀྱང་དམར་བསང་གཞོད། དཀར་བསང་བདེན་སྟོབས
བརྗོད་དེ་བསྟེན་ན་ཐོབ་ཀྱང་ཟ

ལོང་མི་འདུག་ཟེར་བ་ཐོས་ཏེ། དམར་བསང་ནི་ཕྱི་རོལ་ལུ་སྟེགས
པའི་ཕྱགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་དུ་གྲགས་པའི་ལོག

ཆོས་རང་གཞན་ལ་གཞོད་ཚུལ་དམ་པ་མང་པོས་སྐབས་དུ་མར་གསུངས
ལ། དེ་ལས་ཀྱང་འདི་འདྲའི་ངག་ལ་ཡིད

རྟོན་པའི་སྟེགས་དུས་ཀྱི་མི་རྣམས་ཕན་དུ་རེ་ནས་གཞོད་པའི་རྒྱ
བསྐྱབ་མི་རིགས་པ་འདིས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །པར

འབུམ་གྱི་སར་དུ་སྟོན་ཐུགས་མཆོག་རྗེ་རྗེའི་སྦྱི་བ་དཀོན་མཆོག
ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོས་བཏབ་པའི་སྦྱིད་ལུང་རི་ཁོད

དམ་སྦྱིད་རའི་དགོན། གྱི་ལུང་སྤྱལ་པའི་སྦྱི་ཉིད་མགོ་ལོག་དཔོན
རྒྱད་དུ་འཁྱུངས། ལོ་བརྒྱད་དགྲ་ནས

དཔའ་རྩལ་ཐུན་སུ་མཆོགས། བཅུ་བཞིའི་དུས་རྗེ་གྲུབ་ཆེན་ལས་རབ

ཏུ་བྱུང་། དག་ཅི་འགྱུར་མེད་ཆོད་བར

མཆོག་གྲུབ་བསྟེན་ནས་རིག་གནས་ལ་སྦྱངས། སེར་བྱེད་དག་བཤེས་
བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་ལ་ལམ་རིམ་ཆེ

ཆུང་སོགས་གསལ། བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་གྱུང་བར་འཇམ་པའི་
དབྱངས་གྱི་དྲུང་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས།

ཕར་ཕྱིན་བཤུད་པ་དང་འཇིགས་བྱེད་དབང་སོགས་ལུས། གཤམ་ཆེན་
བསོད་ནམས་དཔལ་ལྷན་ལས་རྟེན་བཀའ

མང་པོ་དང་། ཨ་མཆོག་དག་བཤེས་ལ་ཡང་ཆོས་མང་དུ་གསལ། རྫོ
རྫོགས་ལྷུང་དྲུང་བཅེར་བའི་རིམ་ལས་གཏེར

བཏོན། ། རྫོ་མདོར་དགོན་གསར་བསམ་འགྲུབ་བདེ་ལྷན་ཨ་མཆོག་སྦྱུལ་
པའི་སྒྲི་ནས་བཏབ། ལུ་འཇོ

དཔོན་པོ་བྱམས་པ་བསྟན་དར་སོགས་གྱིས་བསྦྱངས། རྩོགས་དེར་ལྷ་
སེར་གྱི་དགོན་སྡེ་འདི་གཅིག་གྲུ། གནའ

དུས་བར་བཞིར་དགོན་ཆོན་པོ་བཞི་དང་། བདག་པོ་བྱུགས་བཞི
ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་མགོ་ལོག་ནག་ཐེར་གྱིས།

གཙུག་པས་ད་ལྟ་ལྷ་ལ་ལས་མེད། བདེ་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་ལོ་ལྟ་ཡར
སྤྱོད་གསུམ་དང་། མདར་གཡུ་ཅི་རྩོམ་སྤྱད།

ཟླ་བའི་གསེར་ཁབ་སོགས་གཞི་བདག་གྲགས་ཅན་མང་། ཀམ་ཚོས་
དབྱིངས་རྩོམ་འཁྱུངས་ཡུལ་མཁར་རེ།

རྒྱུད་སྤྱོད་དགོན། དབང་ཆེན་སྟོད་པར་རྒྱལ་ཐང་གཙོད་གྱི་སྤྱ
བརྒྱུད་དུ་བཞུགས་པ་ཀུན་མཁྱེན་གངས་པའི་མི།

རྒྱུད་དང་གཏུང་རྟོག་། འདི་གངས་ཅན་ཚོས་རྩོམ་ལྟ་བུ་ལེས་
གཉེན་ཡིན་ནམ་སྟེ། དབང་ཆེན་སྤྱད་པར།

འཕྲང་གཉིས་བར་གྱི་རྩིང་དགོན་ཀ་ཐོག་པས་འཛིན་བདག་བྱེད།
མགོན་པོ་བོད་གི་གནས་སུ་གྲགས་པ་མགོ།

ལོག་ལྷགས་རི། དེར་དོམ་ཚུ་ཅི་རི་ལྟ་ཁང་གི་ལྷ་ལ། འགྲུ་མདར་
ཀམ་བརྟུ་བ་ཡེ་ལེས་རྩོམ་འཁྱུངས། ཁང་།

གན་དུ་ལུང་དཀར་དགོན། ཨ་སྐྱོང་གི་སར་མཚོད་རྟོན་སྤྲ་མས།
བཞེངས་པའི་མཚོད་རྟོན། བར་བཞིར

ཚོས་རྒྱལ་ཁྱེད་མེད་ཀྱི་བཞེངས་པའི་མཚོད་རྟོན་བརྒྱ་ཅེ
བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཡིན་ཟེར་བའི་མཚོད་རྟོན་བཟ།

ཤིས་སྐྱོ་མང། རྩོམ་དང་འཛིན་འབྲེས་པའི་རྩོམ་འཛིན་
དུ་གྲུབ་དབང་ཀུན་བཟང་གཞན་ཕན་པའི་བཞུགས་

{ 0238 } རྩོམ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་མ་རྟོན་མགོ་ལོག་སོགས་བཤད་པ།

གནས་ལུག་ཆེན་སྟག་མགོ་དང། རྩོན་གྱི་ལྗོངས་རིགས་རྣམས་གྲེས་
པའི་ས་རྩོམ་ཁང་དུ་གྲུགས་པ་དང།

འཛིན་ཀྱི་སྒྲིགས་ལ་ཚོས་རྩོམ་པའི་དངོས་སྤྱོད་དགོན་མཚོག་
བཟང་གིས་བཏབ་པའི་འཛིན་ཐང་ཚོས་སྤྲེལ་སོགས་

སྤྲོད་ཀྱི་སྤྲོད་ཀྱི་རྩོམ་མ་རྟོན་གསུམ་གྱི་འཛིན་སྤྱོད་གཞན་པོ་
གཡུ་ཅེ། དེའི་མཐའ་སྐོར་དུ་སྤྲེལ་སྟག་མོ་

ཆོང་། འཕགས་གཡང་ཆོང་། འཁྱིར་མ་ཆོང་། ཨ་ཙེ
ཁབ་ཆོང་། འབྲང་མོའི་རྟ་ཆོང་སོགས་ཆོང་།

ཆེན་བཙུན་བརྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །

མ་ཁོག་པོ་ཉི་འཛོལ་སོགས་སུ་དཔལ་ལྷན་སྟོན་སྒྲིག་པ་འདི་དག་ལྟེན་
གི་རིགས་ཡིན་ཏེ། རི་རྩེ་མོ་

གསུམ་དེ་ལྟེན་ལ་ཐོབ། ལྟེན་ལྷ་མགོ་མཐོ་བ་དེ་ཡི་དོན། ཟེར
བ་ལྟར་མངའ་བ་ཐང་ཆེ། བེ་རི་ཡང་།

ལྟེན་རིགས། ཀམ་ལྷ་དམར་གསུམ་པ་ཆོས་དཔལ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབ
མ་ངོམས་པ་བྱ་བལ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་

ལུས་མ་སྤངས་པར་མཁའ་སྟོན་དུ་གྲགས་པ་འདྲ་ལྟེན་། དེའི་མི
རིགས་ངམ་ཤོད་དུ་ཡོད། མདོ་ཁམས་

འདིར་ལྟེན་ལྷ་མོ་ཆེན་བཙུན་དུ་གྲགས་པ་དཔལ་ལྷན། རག་ལྷན།
ཕྱག་ལྷན་སོགས་ལས་དཔལ་

ལྷུ་ལ་ནི། རྫོང་དཔལ་ཆེན་སྐྱབས་ཀྱི་མི་རིགས་ལ་སྐྱབས་ཞིག་དཔལ་
ལྷུ་ལ་ཐུར་བ་ཐར་ཟེར་བ་མདོག་ནག་ཅིང་།

ལུས་རིང་ལ་གྲུག་པ། ར་སྐད་འདོན་པ་ཞིག་བྱུང་བས་མིང་ངན་ལ་
རྫོང་མི་ནག་གྲུག་གྲུ་ར་སྐད་ཟེར། དེའི་

ཡུལ་མ་ཁོག་རྩ་རྒྱ་ཁ་སོགས་ཡིན། རྫོང་འབྲུ་འབྲུགས་དུས་
རྫོང་མི་ནག་ལ་མ་ཆེན་གྱིས་བསམ་ཆོད་ཀྱི་རལ་གྱི་

ཅེ་དགུ་བ་དངོས་གྲུབ་ཏུ་བྱིན་པས་གཡུལ་ལས་རྒྱལ། འོན་ཀྱང་
རྫོང་མི་ནག། སྲས་གེ་ལི། གཞན་དབལ་

ལྷུ་ལ་དཔོན་རིགས་ཨ་སྐྱབས་དང་བྱ་རྒྱུང་འབངས་བཅས་སྒྲར་རོལ་རོང་
གི་ས་ཆ་སག་ཏུ་ཞེས་པར་འོངས། གེ་ལི་འི་

བྱ་གེ་ཅོ། གེ་འཕན། གེ་རྒྱལ། བན་དེ་སྐྱབས་བཞི། མི་ནག་ག་ཞེགས་
དུས་ཀྱི་ཞལ་ཆེམས་ལྟར་བོན་

པོ་ཞིག་གིས་ཕག་བདེའི་རྩ་རྒྱལ་གྱི་ཞོལ་དུ་གཏུང་བཞུས། གཏུང་

རུས་དང་། བསམ་ཆོད་ཀྱི་རལ་གྱི

ཅེ་དགུ་བ་དཔལ་ཆེན་ཆ་ལོས་གྲུབ་ཏུགས་ཀྱིས་བཅག་ཀྱང་སྤྲར
ཡང་རེག་གཅོད་ཀྱི་རལ་གྱི་ཅེ་གསུམ་པར་གྱུར་བ

དེ་དང་། གོ་མཚོན་རྒྱམས་ནང་བཞུགས་ཀྱི་མཚོད་རྟོན་བཞེངས་པ་ད
ལྟ་ཡང་ཡོད་སྐད། ས་སྒྲོན་གྱི་རྟོན

འབྲེལ་བཏུག་པར་ཨ་གོ་ལིས་མགུལ་གཡུ་ཕུལ་བ་ལ། གོ་ལི་གཡུ
རྒྱལ་ཁབ་ཐང་ཆེ་བེར། འུ་གོ་ཅོས་མཚེལ

ཐུབ་ཅིག་ཕུལ་བར། གོ་ཅོ་བྱི་འུ་ཁག་ཀྱུན་ལ་དམར་བེར། གོ་འཕན
གྱིས་མདའ་ཞིག་ཕུལ་བས། གོ

འཕན་ཉག་ཐུག་དགྲ་ལ་དཔའ་བེར། གོ་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲམ་དམར་འདོམ
གང་ཕུལ་བར། གོ་རྒྱལ་རྟ་ཤ་ཀྱུན

ལས་ལོད་བེར། བན་ཁར་གྱིས་ཁ་དར་ཞིག་ཕུལ་བས། བན་དེའི་ཁ
དར་དགུང་ལ་དར་བེར་བ་བྱུང།

ལོ་རྒྱུས་གཞན་དུ་ཕྱར་བ་ཐར་གྱི་བྱ་གེལ། གེ་ཙོ། གེ་འཕན
གསུམ། གེལ་དང་གེ་ཙོའི་རྒྱུད་པ་འབྱམ

སྐབས་ཡག་དང་ཁོ་ཁོ་སོགས་ཡིན། གེ་འཕན་གྱི་རྒྱུད་པ་དཔལ
ལྷུ་ལ་བན་དཔོན་ཟེར་བའི་རྒྱུད་དུ་ཀུན་མཁུན

སྤྲུམ་འཁྱུངས། ཡང་གེ་འཕན་གྱི་རྒྱུད་པ་ཚོན་གཅིག་ཡང
བསྐྱར་དུ་རྒྱ་ཆུ་ཁར་སོང་བའི་རྒྱུད་པ་སོགས་པོ་དང་ཨ།

མདོ་ཕྱོགས་སུ་འཕེལ་བ་དབལ་མང་སོགས་ཡིན་ཟེར། དེའི་རྒྱུད་པ
ཚང་ཅིག་ལྷོ་ཕྱོགས་གཡེ་ཁོག་རྩུང

ཁོག་སྒྲིག་ཁོག་རྣམས་བཟུང་བས་གེ་འཕན་གཡེ་རྩུང་སྒྲིག་གསུམ།
གསེར་སྟོད་དང་སྟེ་སྟོད་དུ་ཆགས་པ།

{0239} ལྷོ་རྒྱུད་གྱི་ཐོག་མ་རྩ་སྟོད་མགོ་ལོག་སོགས་བཤད་པ།

གེ་འཕན་རྟིང་བ་དང་སྤྱོད་མ་གཉིས་ལ་གེ་འཕན་སྟོད་བཟུང
ཚང་། ད་ལྟ་ཡང་གེ་འཕན་གྱི་བྱ་རྒྱུད་བར་ཁམས

སོགས་སུ་མང་། གེ་ཙེ་མི་རྒྱུད་པ་གེ་ཙེ་མ་ལག་ཐོང་གསུམ་དུ
གྲགས་པ་རྒྱ་ཆེ། རྒྱ་ཆུ་སྟོད་སྟེ་དགའི་མངའ་

ཞབས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཀྱང་གེ་ཙེ་མི་རྒྱུད་ཡིན། གེ་ཙེ་
དཔོན་པོ་དང་གེ་ཙེ་ཁྲོ་ཤུལ་ཀྱང་འདི་ལས་གྲུས།

ཁྲོ་ཤུལ་གྱི་རྒྱུད་དུ་ཀ་ཐོག་གེ་ཙེ་སྤུལ་སྤྱོད་འཁྱུངས། གེ་
རྒྱལ་གྱི་མི་རྒྱུད་བར་ཁམས་སུ་ཡོད་ཀྱང་ས་སྒྲོན་རྟེན་འབྲེལ་

གྱི་དབང་གིས་དཔོན་རིགས་མ་བྱུང་། སུར་བ་ཐར་གྱི་སྟོན་མི་
རྒྱུད་མཆོ་སྟོན་དུ་མཆེད་པ་ཆུ་ཡོས་དུས་འཁྱུགས།

དུས་སྤར་སོང་བའི་ཐང་དང་ཉེ་བར་གཡོན་རུ་མ་དང་། སྟེ་
གཞུང་མཐེའ་བའི་དཔོན་རིགས། དཔལ་ཤུལ་

ཁྲོ་ཐལ་མཐེའ་བའང་ཡོད་དོ། །གེ་ལི་འི་བུ་རྒྱུད་བ་བན་ཞར་
གྱི་མི་རྒྱུད་དཔལ་ཤུལ་སྤྲུག་སྤྱོད་བས་ཀྱིས་དེ་སྟོད་

རྩེ་མདར་མགོ་ལོག་ལ་ས་བསྐང་ནས་མཁར་གཞི་བཟུང་། འདི་ལ་བུ་
གཉིས་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་སྤྲུག་ལྷ་འཕམ་གྱི་བུ་

ཞེས་ཁོག་རྒྱ་བ་བྱས་ནས་བསྐྱད་པའི་རྒྱུད་པ་གསེར་ཐལ་དཔོན
རིགས། བཞ་ཞར་ནས་མི་རབས་འགའ་མོང

མཚམས་ཁྲོ་ཁོ་ཞེས་པའི་བྱ་ཆེ་བས་སྤར་གྱི་མུ་ནང་དུ་འབྲོག་
བཟུང་བས་མུ་ཐལ་དང་། རྒྱུང་བས་ཁོ་སྟོད་དུ་འབྲོག་

བཟུང་བའི་རྒྱུད་པ་ཁོ་ཐལ་དཔོན་རིགས་དབལ་ལྷལ་ཁྲོ་ཁོ་ཟེར་བ་
འདི་ཡིན་ནོ། །དབལ་ལྷལ་བྱ་རྒྱུང་གི་རྒྱུད་

པ་བྱ་རྒྱུང་རྟ་ཡག་ཚོས་གསུམ་འཕན་དང་བཞི་ཟེར་བ་བྱུང་། ཚོས་
ལྷལ་གྱི་རྒྱུད་པ་ལ་དོ་གྲུབ་ཆེན་འཁུངས། ཨ།

སྐྱབས་གྱི་མི་རིགས་གསེར་ཐལ་མའི་མངའ་འོག་རྒྱ་ཡོད། དབལ་ལྷལ་
སངས་རྒྱས་འབྲུམ་གྱི་བྱ་འབྲུམ་སྐྱབས་ཡག་

[~A '] ཡས་པོ་གསུམ་བུ་སྤྲོད་མས་བྲུགས་དམ་གོང་འཕེལ་དུ་གནས་འོས་སྟོན་སྟོན་
གྱི་མ་འགྲམ་གསེར་ལུང་དུ་རི་ཁྲོད་བཟུ་ཤིས་ད

དེ་ལ་དོ་སྤྱད་དུ་མུ་མགོན་པོ་རྩུབ་གྲུབ་དང་། དོ་སྤྱད་དུ་ཨེ་ཞེ

ཐའི་ཇི་ནམ་མཁའ་ཆོ་རིད། འཛི་རྟེ་མདར།

ནུས་རྒྱལ་བཀའ་ཁེལ་དང་གསུམ། ཐའི་ཇི་ལ་དཔོན་ཇུ་ནང་གིས་
བདག་རྒྱུན་ཆེ། སི་ཏཱ་འི་རྒྱུན་བདག་མགོན་

པོ་རྒྱལ་གྲུབ་ཀྱིས་སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་གདན་དྲངས། རོ་མེད་དུ་རྟག་
བརྟན་ཆེས་གླིང་བཟང་། མངས་རྒྱས་འབྲེལ་

[illegible]

ཡོད་ཏེ་ཚོས་ཡག་ཟེར་བའི་ལྷ་ལ་ཚོས་ལྷ་པད་། ལྷག་ལྷ་པད་
སང་ལྷག་ཚའི་མི་རིགས་ཡིན་ཟེར། ཀའོག

ཐུག་ཆ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཡང་འདིའི་རྒྱུད་པ། ཉུག་ཆོ་ཚྲིག་ཆོ་མགོ་
ཆོ་སྤྲུལ་ཆོ་རྒྱུད་ཆོ་མཁའ་ཆོ་མཁའ་ཆོ་མཁའ་

བཅོམ་སྐྱོད་དུ་ག་ར་གསལ་པ་ཡང་ལྟོང་ཡིན་ནོ། །ཁ་ག་མའི་ས་ཁུ་
སྐྱོན་སྤྱ་ཞུག་གཅོད་པ་བརྟན་གསལ། གྲིས་

མཚམས་ཁང་བརྩྱགས། དེར་བརྟེན་རི་ཁོད་པ་ཁ་ཤིས་ཆགས། །
དབལ་ལྷལ་སྤྲད་པར་མཚན་སྒྲིགས་དག་པ་ཁེ་བལ་ཚུ་ལ་བྲིས་

ལྷན་བཀྲ་ཤིས་ཚེས་འཕེལ་གྱིང་། འདི་འདེབས་པ་པོ་མཚན་སྒྲིགས་
མཁན་སྤྲུལ་དགོན་མཆོག་འཕྲིན་ལས་པ་ནི

རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་ལུག་ལ་མཛོད་དགེ་བཞག་སྤོམ་དུ་དབལ་
ལྷལ་གྱི་རིགས་ལས་འཁྲུངས། རེ་ཞིག་

ཤིས་ཚང་ཉོར་ནང་ཆེན་གྱིས་སྤངས་ཏེ་སྤྲུམ་བྱས། ཕྱིས་མཚན་
སྒྲིགས་མཁན་པོའི་ཡང་སྤྲུལ་དུ་བྲག་བཙད་པས་

རབ་པའི་རྒྱ་སྤྲོད་གྱིས་ཉོར་ལས་སྤྲུམ། དེར་མི་ཙུ་རྣམས་དང་
ཅུང་མ་མཐུན་པར་ཉིད་ཚེ་ཁོར་ཕེབས། ཆར་

འབེབ་གཙོད་ལ་མངའ་བ་བརྟེས་པས་དམ་པ་རྒྱལ་པོ་སྤྲོན་འབངས་བཙས་
གྱིས་བཀྲ། རྒྱལ་པོའི་མི་སྣས་རབ་

བསྐྱལ་ཏེ་ནང་ཆེངས་ཡིག་དན་ཅན་བཞག་གྱུང་སྤྲུལ་དབལ་ལྷལ་དུ་
འབྱོན་དགོས་བྱུང་། རིམ་གྱིས་དཔོན་མི་

འགྱུར་དང་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བྲུ་མར་བཀྱར་བས་དབལ་ལྷལ་དཔོན
ཁག་མོ་མེད་མངའ་ཞབས་དང་། དུལ་ར

{ @240 } ལྷ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་མ་རྟོད་མགོ་ལོག་སོགས་བཤམ་པ།

མཛོད་དག་བཅས་ལ་འཕྲིན་ལས་རྒྱས། པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མར
ཞུས་ཏེ་ཆོས་སྡེ་འདི་བཏབ། དགོན

པའི་མཚན་ཀྱང་པཎ་ཆེན་མཚོག་ནས་གནང་། དགོན་འདིའི་གྲྭ་མང
ལ་སྡེ་བྱུང་དབང་ལུང་རྗེས་གསུམ་མང

དུ་གནང་། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱོང་ཁུར་སྦྱོང་དང་སྦྱོམས་པར
བསྒྲུབ། རྗེ་ཉིད་མཚོད་ཡོན་གྱི་ཐུགས་བཞེད་བཞིན

དབལ་ལྷལ་རྟོད་སྒྲིད་ཀྱི་ཁྱི་པ་སྒྲིང་ཁ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲིས་མཚམས
སྦྱོར་ཞུས་ཏེ་བཀྱ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་ཀྱན་གཟིགས་མཚོག

ལ་དགོན་པ་སྐུལ། མཚོད་ཡོན་སོ་སོར་རྟ་སྐུགས་གོས་སོགས་བདག་རྒྱུན
སྐུམ་མཐོ་བ་དང་། འདུ་ཁང་སྟོང་དུ

གཉིང་། མཆོད་རྩིས་ཀྱི་རྒྱུར་གོས་ཆེན་མདོག་སྒྲ་ཆོག་པ་ཡུག་
མང་པོ། རྒྱུད་གྲག་གསར་ཆུགས་ལ་བཞོད་ཁུབ་

དང་མྱོད་རྒྱུད་དང་སྐོ་བསྟུན་པའི་བཅའ་ཡིག་གུང་གཞན་། དེ
རྗེས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཆེད་གཉིད་གྲིས་ཤེབས།

དགོན་པར་མང་འབྱུང་དང་སྐར་གྲོང་ལ་ཚོས་བཀའ་མི་མིགས་སྟུང་
ཏེ་བཀའ་རྒྱུ་ཚད་མེད་པས་བསྐྱུངས། དེ

ནས་བཟུང་དཔོན་སློབ་ཅིན་བསྐྱོས་གྱིས་ཀུན་གྱི་འཆད་ཉན་སྐྱོང་
བཞིན་པར་ཡོད། ལྷ་དེ་དང་ཉེ་བར་བཟ་གིས་

འབྲིལ་གྱི་དགེ་བཤེས་མཁས་བཅུན་འཛོམས་པ་ཁི་གལ་ཚུལ་གྱི་མས
དར་རྒྱས་གྱི་རི་ཁོད། དེར་ཉིད་གྱིས་གཏེར་

ནས་བདོན་པའི་རྟ་ལྷན་ཁྲུང་གསུམ་གྱི་རྟ་འདྲེ་འདྲེ་བུ་ན
བཞུགས་། མདོ་རྟ་གསུམ་འགྲེ་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་

པས་ཟིན་ཟིན་སྐོར་རེ་གཉིས་དང་། སྤྱད་འབྲེལ་སྤྲས་དོན་གསལ་བའི་

ཉིན་བྱེད་སྐལ་ལྷན་འཇུག་རིགས་དང་།

ཤེར་སླིང་འགྲེལ་བསོགས་བརྩམས། བཀའ་ཚེས་མང་དུ་གནང་། ད
ལྷ་སྐྱེ་བརྒྱད་ཀྱང་ཡོད། སྐུ་སྤྲུལ་

སྤྱོད་བཟང་དར་རྒྱས། རི་ཁྲོད་པ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་སོགས་བུ
སྤྱོད་རྣམས་སྤྲུགས་དམ་གོང་འཕེལ་དུ་གནས།

༥། སློང་སློང་གི་མ་འགྲམ་གསེར་ལུང་དུ་རི་ཁྲོད་བཀྲ་ཤིས་དར
རྒྱས་གྲིང་ནི། རྒྱལ་མཁན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་

གྲིས་ཐོག་མར་གནས་གཟིགས་མཛད། ཀླན་གཟིགས་ཡབ་སྲས་ལ་ཞུས་པར
སྤྱ་བྱང་སྐྱོ་མདུན་ནས་སྤྱབ་སྐྱོ་དང་།

གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྲིས་རྒྱབ་ཡོལ་ས་འདུལ་དུས་གི
སྤྱོལ་སྐྱོ་གསུང་འབྲོན་མ་རྟེན་དུ་གནང་། རྒྱུད་པ་

སྤྱ་མཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དུ་གྲགས་པ་སྤྱན་གསུམ་ཡོད་པའི
ཆུང་བ་ལ་ཡང་དོ་སྤྲུལ་ཆེན་གྲིས་གནས་འདིར་དགོན་

པ་འདེབས་པའི་ལུང་བསྟན་ཡོད་པས་མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབས། འདི་པས
ཉོར་བྲག་མགོར་ས་འགྲུལ་གྱི་དུས་སྟེས

ཕོ་མོ་སྐུ་མ་སྟོང་ཐིག་འོག་ཏུ་ཤོར་བ་ལ་གྱི་འདུལ་བྱས་པ་ནས
བཟུང་ཞིག་ཤེད་གྱི་མིང་མི་སྲིད་པས་རྒྱས་ལྡན་དུ་བཅི།

རོ་སྒྲས་ཅན་གྱི་མི་སོགས་གྱི་སྐྱེ་བར་ལུང་བསྟན་པ་དེ་ཉིད
གྱིས་གནས་བསྟན་དང་། རབ་འི་མཆིན་པ་ཅན་གྱིས་

དག་བསྐྱོས་བྱས་ཏེ་རི་ཁོད་ཚུགས། ཕྱི་མ་འདི་མངོན་ཤེས་གསལ
ཞིང་འདས་རྟགས་ངོ་མཚར་བ་བཅས་ག་ཤེགས།

བཀྲ་ཤིས་འབྱེལ་གྱི་དག་བཤེས་རྩེར་སོན་ཐེ་བོ་སྒྲོ་བཟང་ཤེས
རབ་གྱིས་གསེ་སྦྱང་སོགས་གྱི་ཕྱག་ལེན་བསྐྱབ།

འདིས་དབུས་གྱི་རྒྱུད་སྟོད་ཡུན་རིང་འགྲིམ་པ་ཨ་ཚབ་སྒྲ་མ་གདན
བྲངས་ཏེ་སྟགས་ལ་སྦྱངས། མདོ་སྟགས་གྱི་

དཀར་གནད་དུ་མ་དྲིས་པའི་ལན་ལ་མགྲུ་བས་བསྟགས་བཟོད་ཆེ། ཨ
ཚབ་སྒྲ་མས་དཔལ་རྣམས་ལེ་སྟེ་ལ་འཇིགས་

བྱེད་བདག་འཇུག་ཚུགས། ག་ཞེགས་དུས་ཐུགས་དམ་མངོན་ཆོན་ཅན་ལ།
བཞུགས། གཞན་ཡང་རྫོང་མས།

པ་སློབ་བཟང་ཞེས་རབ། གྲུན་མཁྱེན་བར་མའི་དངོས་སློབ་མཚན་
བརྗོད་འབུམ་སོང་བ་དཔལ་མཚོའི་སླ་མ།

བཟླ་ཞེས་འབྲིལ་བ་བྱར་རྒྱས་སླ་མ། ལྷ་མོའི་གྲ་བ་སྟག་སླ་
མ་སོགས་གྲ་བགྲེས་སྟུ་ཡོན་ཅན་འགའ་བྱུང་། དཔལ་

{ 241 } ལྟོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་མ་རྟོད་མགོ་ལོག་སོགས་བཤད་པ།

མཚོའི་སླ་མ་ཡང་ཐུགས་དམ་གྱིས་ག་ཞེགས། རྒྱལ་མཁན་ཆེན་ཉིད་
ནས་མི་ཏ་བརྒྱ་ཅུ་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་

གནང་། གཟིམས་ཁང་ཕྱི་བས། སྤྱི་རྒྱས། རྒྱན་པ། དུས་བཟང་གི་
ཐེབས་བཅས་ཕོན་ཆེ་བ་བཞག།

ཁུ་ཤ་སྟུ་སྟུ་མཐེང་བ་ལ་རི་ཁོད་གཏད། འདི་བ་རྒྱུད་དུས་ནས་
ཉིད་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་སྤངས། གང་ཅིའི་དོན་དམ་

མཛད་ཀྱི་ཁུ་ཤ་དགོན་པར་བཞག་ཀྱང་ཁོང་འདིར་རྒྱན་བཞུགས་མ
བྱུང་བས་ད་ལྟ་སྟོང་ས། ། གཅེས་མདོ

དང་ཉེ་བར་མཚམས་རིང་། འདིར་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་བྱུང་ནས་གཏོང་། འབྲས
སྟོ་མང་དགོ་བཤེས་གསན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་།

གསར་རྟེན་གཏོས་རྒྱན་མང་དུ་སྤྲེལ་མཁན་སྤྱི་ཞང་རག
དབང་ཚུལ་འཕེལ་བས་སྤྲོགས་འདིའི་སྟོབ་མ་སྤྱོད་བཞིན

པར་ཡོད། ། མཛོད་དགོ་མི་རབས་གོང་མ་ཞིག་གིས་བྱད་མེད་རེབ་བཟུམ།
སྟག་རིང་བཟུམ། འབལ་

བཟུམ་གསུམ་སྤྲངས། གསུམ་ཀར་བུ་གསུམ་སྤྲེས། བ་འབལ་གྱིས་ཆར
ཤི་བུ་ཆེ་འབྲིང་གཉིས་གྱིས་ས་མཁན

ལ་རང་རང་དར་ས་ཞིག་ཏུ་ཕ་དུར་འདེབས་དགོས་ཀྱི་འདོད་བཅོང་།
དེ་འདྲའི་ས་དཀའ་ཡང་ཐམས་ཅད་དར

ས་ཞིག་ཏུ་འཛོག་བྱས། བུ་ཆུང་བས་ཅི་ཡང་མ་བཤམ་ཤིང་བས་ཆུང

རྒྱུད་ལྷག་པར་དར་བ་བྱུང་། ཆེ་བ་རེ་བ

བཟའི་བུས་མེ་སྟོད་བཟུང་བའི་རྒྱུད་པ་དང་སང་མཛོད་གེ་སྟོད་
མར་གྲགས་པ་ཡིན། སྐབས་ཤིག་སྟོད་མའི་ཨ།

ཅེ་ཟེར་བའི་ལོངས་སྟོད་ཅན་ཞིག་བྱུང་། དེས་དབུས་སུ་རྒྱལ་བ
ཡབ་སྲས་ལ་རྩ་ཆེན་རྩེར་སོན་མང་པོ་ཕྱལ་བ

ཆིབས་ཆེན་གྱི་གྲས་སུ་སོང་། འབྲིང་པོ་སྟག་རིང་བཟའི་བས་རྒྱ
མེ་རྒྱ་གསུམ་གྱི་བར་ནས་ས་བཟུང་བའི་རྒྱུད་པ

མཛོད་གེ་བུམས་མེ་དང་། མཚམས་ཤིག་ཐང་བཟའ་ཞིག་བྲངས་པའི
རྒྱུད་པ་གྲུས་པས་ཐང་སྟོར་ཐོགས།

འདིའི་དཔོན་བཟླ་ཤིས་དབང་དང་སོག་ཚང་དཔོན་པོས་རྒྱ་རྒྱ་འབྲེས་
མཚམས་སུ་རི་ཁྲོ་བཏབ་སྟེ་ཁྲི་ཆེན་མཚོག

སྤུལ་སྟོབ་བཟང་རྒྱན་སང་ལ་ཕྱལ་ཁོང་གིས་རྒྱུད་སྟོད་གྲུ་
ཚང་བཙུགས་ནས་འཆད་ཉན་པ་རིམ་པར་གཏོང་།

རྒྱ་ཆུ་རྒྱ་སྐྱུ་ཅི་ནས་འབབ་པའི་སྟོན་དུ་ཨ་མཚོ་གསུམ་མེད་
གླིང་གི་མཚོད་བཞིས་དུ་ཁོག་ཚོ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་འབྲོག་སྡེ་

ཡོད་ཀྱི་བྱམས་མེད་དཔོན་རྒྱུད་སྤྱི་མ་གཤགས་པ་བསམ་འགྲུབ་སྐྱུ་ཚང་
ལྷ་མོའི་རྒྱ་གྲར་མཚན་བཏགས་བྲངས།

ཞལ་ངོ་ཐོན། འདིའི་ཕས་ཁྲི་ཚན་རྒྱལ་མཚན་མེད་གོ་ལ་དོ་
རྗེ་སྤང་བའི་དབང་ཞུས། འདི་པས་ཤིང་བཟའ་

དཔོན་སྟོབ་ལ་མི་ཏུ་དོར་སྤང་གཉིས་ཀ་ཞུས་ཏེ་དེའལ་རྟ་མིག་
མ་སུམ་ཅུ་དང་རྟ་ཞོར་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཕུལ་དབུས་

སུ་ལན་གཉིས་ཟེབས། རྒྱལ་བ་ཡབ་སྐུ་ལ་འབུལ་ཞོད་གཟབ། དེ་ཉིད་
ཀྱིས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་འབྲས་སྟོ་

མང་འབུལ་སྤྱད་པ་འཕན་པོ་སྦྱོན་པ་དག་དབང་སྦྱིན་པས་བྱམས་མེ་
དགོན་དག་འཕྲན་རྣམ་རྒྱལ་གླིང་བཏབ།

འདེབ་མཁན་གྱི་དབང་གིས་འབྲས་སྤྱངས་དགོན་དུ་གྲགས། མགོན་པོའི་
སྤྱི་བརྟན་བྱིན་ཅན། བཀའ་

འགྱུར་སོགས་རྟོག་མང་། སྤྲོ་མ་གྲས་བསམ་པའི་ཆ་བོ་ཕྱག་དོར་
ཆོ་རིང་། ཉིད་དང་རུས་གཏོགས་མཛོད་

དགོ་སྤྲོ་མ་སྟན་གྲགས་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་བཅུགས། བློ་ཆེན་
མཚོག་སྤྲུལ་སྤྱོ་བཟང་རྒྱན་སེང་ནས་རྒྱུད་གྲུ་

དང་ཟུར་འབྲེལ་མཛོད་། སྤྲོ་མ་སྟན་གྲགས་ཁོང་གིས་སྤྱབས་མགོན་
བར་མར་ཆིབ་ཆེན་དུ་མ་སྤུལ་བྱུགས་

རྒྱུད་བཟང་ཞིང་མོ་ལུང་རྩོ་བས་བམས་ཅད་དད་འདུན་ཆེ། སྤྲོ་མ་
རྒྱན་འགྲུབ་བསྟན་འཛིན་དབུས་སུ་ལན་

གཉིས་མེབས། འབྲས་ཐེ་བོ་ཁམ་ཚན་གྱི་སྤྱི་ཁང་བརྒྱབ། རྒྱལ་
བ་ཡབ་སྲས་ལ་ཆོས་འབྲེལ་ཞུས། ཅོ་ནེ་

{ 242 } ལྷོ་རྒྱུད་གྱི་ཐོག་མ་རྩོད་མགོ་ལོག་སོགས་བཞད་པ།

ནས་བཀའ་འགྱུར་དང་། རྩ་རྒྱ་ནས་རྩེ་འོག་གསུང་འབུམ་སྤངས། རང་
དགོན་གྱི་བློ་ལོ་ཤས་བཞུགས།

ལྷ་བཙུའི་ནང་ག་ཞེགས། སྤྱལ་སྤྱོད་གོས་ཞུས་པར། ང་ལ་རང
དབང་ཞིག་ཡོད་ན་ས་ངན་འདིར་མི་ཡོང

གསུངས་། དཔོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོས་རྒྱ་བས་མགོན་སྤྱོད་མཐོང་གསུམ་པ
གདན་བྲངས་ཏེ་ཆོས་ཞུས་དང་།

རྟོག་སུམ་བརྒྱུར་ཉེ་བ་ཕུལ། འབྲས་སྤངས་དཔོན་པར་སེང་གཏོང
མ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་གྱི་རྩིས་གནང

བསྐྱལ་། ཆོགས་སུ་མང་འབྱེད་དང་། རྟུང་ཆེན་ཆ། རྒྱ་སྤྱིང་ཆ
སྤྱོར་འཇགས་གནང་སྟེ་ཐུགས་འབྲེལ

ཟབ་པ་བྱང་།

ལྷ་མོ་ཉིན་གྱི་ཁྲི་མཛད་པ་ཤར་ཅི་ལྷ་རྣམས་པ་སང་སང
ངག་དབང་རིན་ཆེན་གྱི་དཔོན་པོ་སྤྱོད་བཟང་བསྟན

འཛིན་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུངས། འདི་འབྲས་སྤོམ་མང་ཆོས་གྲུར་ཐུགས་
གཉེར་རྩིས་ནས་ལྷ་རམས་པ་བྱང་། གྲོང

རྩོལ་སྤྲོམ་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས། ལྷ་མོའི་ཉིན་གྱི་ཁྲིར
བཞུགས། དེ་དུས་ཚོགས་གཏམ་ལ། དགོ

འདུན་གྱི་རྩམ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱད་ཚོག་པའི་ལུང་རྟོགས
གྱི་ཡོན་ཏན་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། བྱེད་རང་ཚོ་ལྟོ

ཟ་བ་ལ་འདྲ་བ་མ་གཏོགས། རྩོགས་ཐམས་ཅད་ནས་སྐལ་བ་ཆད
སོང་བ་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་ངོས་ཟིན་པ་གྱིས་ཞེས

དང་། འདིར་བཞུགས་སྐབས་ཀྱང་གྲ་བ་རྣམས་ལ་ཇ་ནག་ཁུ
འཐུངས་ཏེ་ཚོས་བྱེད་པ་དགོ་ཞིག་ཡིན། བྱེད

རང་ཚོས་ནག་ཁུ་འཐུང་བ་མཚང་ཞིག་ཏུ་འདོད་ཚོད་རེད། ཞོར
མང་པོ་ཉེར་ནས་ཚོས་ཡོང་དོག་མེད་ཅེས

གསུངས། དེའི་དཔོན་པོ་སྤྱིང་གནས་པ་སྤོ་བཟང་དམ་ཚོས་ཡིན་ལ།
ཁོང་གིས་སྐར་གཞིས་དཔོན་ཚང་ལ

སྤྱད། དགོན་པ་དང་ཉེ་བར་སྐྱབས་ཁང་བཙུགས། དགུང་ལོ་དོན

བཞི་ཡན་ལ་སྒྱུར་གནས་ཁྲི་དང་། མ

ཁི་དྲུང་ཕྱུར་ཉི་ལུ་ཙུ་བཞི་སོང་ཞེས་ཉིད་ནས་གསུང་བཟེར་བ
ཐོས། ཕྱག་དང་མཚོད་པ་འབྲུལ་བ་སོགས་ཉིན་མཚན

ཀུན་ཏུ་སྤྲུགས་དམ་གྱིས་འདའ་ཞིང་། དད་འབྲུལ་གྱི་དངོས་པོ་གནང
བྱུང་ལ་འཛིན་ཆགས་མེད་པར་སྤྲོ་མ་མཚོགས།

གསུམ་གྱི་ཞིང་སར་གཏོང་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

འབལ་བཟའི་བུ་རྒྱུད་དཔོན་སློ་གྲོས་བཟང་བཟེར་བས་པཎ་ཆེན་ཚོས་
རྒྱན་གྱི་སྤྱོད་ཆོས་སྤྲད་ལ་མཇུག་ཁོ་བོའི

ས་ཆར་སྤྱོད་ཆ་བསྤྲོ་མ་ཞིག་གནང་དགོས་ཞུས་པར་། ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་
དཔེ་བརྒྱུད་སྟོང་གསེར་གྲིས་ཤིག་གནང་

སྟེ་རེ་ཞིག་འདི་ལ་མཚོད་བཀུར་གྱིས། རྗེས་སོར་འདིའི་བདག་པོ་ཞིག་
འོང་བས་དེས་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྲོ་མ་བྱེད་གསུངས།

ཕྱིས་རྗེ་དེ་ཉིད་དག་ཞིང་དུ་དགོངས་པ་གཏད་རྗེས་སྤྱོད་མཛུགས་པ་

སངས་རྒྱུ་བཟང་པོ་ཞུ་བས་སྐྱེ་འབྲུམ་ཕྱོགས་སུ

གནས་མཇལ་མཛད་པའི་ཡར་ལམ་འདི་ཚང་ལ་ཐེབས། ཕྱག་དཔེ
བརྒྱད་སྟོང་ངོས་བཟུང་། ལུང་བསྟན་

དང་མཐུན་པར་བྱུང་བས་བླ་མར་བསྐྱེད། བརྒྱད་སྟོང་གླེགས་བཅ
ད་ལྟ་རྒྱུང་ཚི་རྒྱལ་དགེ་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས།

དེ་ནས་བཟུང་བཀྲས་ལྷན་གྱི་བླ་མ་ཟུང་མ་ཆད་པར་བྱོན་བཞིན
ཡོད། འབྲོས་དཔོན་པོ། གླིང་བའི་དཔོན་པོ། བཞག་སྡེ་མ་དཔོན་པོ།

མཛོད་དགེ་སྤྲད་གྱི་ཞལ་ཁ་ལྟའི་དཔོན་པོ་རྣམས་ཀྱང་དཔོན་སྡོ
གྲོས་བཟང་གི

རྒྱུད་པ་ཡིན། འབྲོས་དཔོན་པོ་འབལ་བཟུང་བུ་རྒྱུད་གྱི་ཕ་ཁྱིམ་ཡིན
པས་འབལ་བྱུང་ཆག་ཟེར། གླིང་པའི

དཔོན་པོ་རབ་བརྟན་གྱིས་ཀླན་མཁྱེན་གོང་མ་གདན་དྲངས། སུ་རུག
ཐེབས་སུ་ཤོད་མ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ཕྱལ།

{ 0243 } ལྷ་རྒྱུད་གྱི་ཐོག་མ་མ་རྟོད་མགོ་ལོག་སོགས་བཤད་པ།

རིགས་རྒྱུད་གྱི་དོན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་མཆོག་ནས་དངུལ་བུམ་ལ་རི་གཏོར
བཅུག་པས་མི་རབས་མང་པོར་དར། རྗེས

སོར་ཞིག་རང་རེ་མཆོད་ཡོན་གྱི་བར་ལ་སེལ་འཇུག་ཅེས་འབྱུང་འགྱུར
ལུང་བསྟན། འདི་དང་ཐོག་མཉམས་པ

དཔོན་ཆོ་བརྟན་བཟང་གི་རྒྱུད་པ་མཆོ་གོར་ཁ་བ། རབ་བརྟན་གྱི
བུ་ཙ་འབྲུག་གིས་མ་མེ་འབྲེས་མཆོམས་སུ་ས

བཟུང་། ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལྷག་བསྔད་ཀྱང་དག་རྒྱུད་དང་གྲོད་ཟེར་བ
རྣ་བས་ཐོས་མ་སྤྱོད་བར་གྲངས། འདི

ལ་བུ་བདུན་བྱུང་བའི་རྒྱུད་པ་སོ་སོར་གྱིས། ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱི
ནས་གསེར་དངུལ་སྤེལ་མས་བཀའ་འགྱུར་བཞེངས།

མི་རབས་ཤི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ།
བསྐྱལ་བཟང་ཐར་མདོ་རྣམས་གསེར་དངུལ་

གྱིས་བཞེས་མཁན་བྱང་། ཆེ་བ་སློབ་བཟང་དར་རྒྱས་སྡེ་དགོང
ལན་མང་པོ་སོང་སྟེ་དཔོན་ཆེན་དག་འབྲིས་ཆ

བྱས་ཏེ་ཅོ་ཞེ་དཔོན་དང་སྤྱུ་བསྐྱིག་འདི་འི་བྱ་ཨ་བུ་འི་སྤྲ་མ། ཆ
བོ་སྤྱུ་འབྲུམ་ཐར་གྱི་སྤྲ་མ་གཉིས་འབྲས

སྟོ་མང་བ། ཕྱི་མས་མཁན་པོ་དག་དབང་དགོ་ལེགས་གྱི་ཞབས
ཕྱི་ལོ་ཤས་ཞུས། དབྲས་ནས་ཅན་དང་ཇོ

སྤྱུ་ཅེ་སྤྱུ་གང་བཞིག་དང་། ཅོ་ཞེ་ནས་བཀའ་འགྱུར་གདན
བྲངས་པ་གཉིས་ཀ་ད་ལྟ་ཆ་གང་པོ་ཤིང་དུ་བཞུགས།

རབ་བརྟན་གྱི་བུ་ཆེ་འོག་ལྷགས་རྒྱལ་གྱི་སྤྲེ་ཁོད་དུ་ཐེ་བོ་བུམ
པའི་རུ་བམང་བས་བུམ་སྟོར་ཟེར། འབྲིང་པོ་ཨ

སྟོང་ལའང་རྒྱད་པ་ཡོད། འབྲིང་འོག་ཨ་ལྷུ་མ་པ་ཁྱིམ་དུ
བསྐྱེད་དེ་མདའ་དམར་གཞུང་གི་ས་བབྲང་བའི་རྒྱད

པ་ཕྱིར་སྟོང་སྟོང་བར་གསུམ་དུ་གྲགས། ཅུ་ར་སྟོང་སྟོང་བར་གསུམ
ཀྱང་འདི་འི་རྒྱད་པ། ཅུ་ར་བར

མའི་རྒྱུད་དུ་གི་ཉི་མཚོ་གསུལ་བྱུང་བསྟན་ཉི་མ་འབྱུངས། ། ཡ
སྒྲུམ་གྱི་བྱ་ཚུང་བའི་རྒྱུད་པ་མེད་གའི་སྒྲུམ་

ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན། འདི་ལྷ་མོའི་ཚོས་གྲར་ལུགས་ཅིམ་དང་།
བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་ཡུན་རིང་བལྟགས་ཏེ་

མཚན་བཏགས་སྒྲངས། ཐུགས་རྒྱུད་འཇམ་ཞིང་སྐྱེ་ཡོན་ཆེ། གྲུང་
ཐང་འཇམ་པའི་དབྱུངས་ལས་བསྟེན་

པར་རྫོགས་ཏེ་ཟབ་ཚོས་མང་དུ་མཐོས། རང་ཡུལ་དུ་རྩ་བོར་དགོན་
བཀྲ་ཤིས་ཚོས་འཕེལ་གླིང་བཏབ།

དགོན་མིང་སྐྱབས་མགོན་མཚོ་གནས་གནང་། ། མེ་ཚུ་མེ་གདོང་ཡག་
ནས་རྒྱབ་ངོས་སུ་འབབ་པའི་སྟོད་དུངགས་

ཚང་དང་ཚོས་རྗེའི་ལྷ་སྟེ། ཤར་ཁོག་ཀ་རིང་ཁིས་ནས་བྱུང་
བའི་རེ་ཚུ་རྒྱུད་ལའི་གཤེད་ཏེ་ཕུ་ནས་འབྲེས།

དེར་སྟག་ཚའི་སྒྲར། མཛོད་དག་སྟོད་མ་དང་ཨ་སྦྱིད་འབྲོག་ཏུ།

མདོ་རྩ་ཕྱབ་རྣམས་ཡོད། རྒྱ་བོས་དགའ་

བོ་ལུང་ཟེར་བའི་རི་ཁྲོད་སོག་པོ་སེར་བ་སྒྲ་བ་གྲགས་པས་བཏབ།

འདི་པ་འཁྲུངས་ས་ཨ་སྒྱིད་རོང་རུ། དབུས་

སུ་སེར་བྱེས་ཆོས་གྲ་འགྲིམས། གཞུང་ནས་མཁན་ཆས་འབྲུལ་སྤྱད་ལ་

བཏང་། སོག་པོར་དམར་སྒྲག་ཁོ་

ཁྱའི་དགོན་མཆོག་གི་རྩར་བབས། ཁོའི་བུ་མོ་ན་གི་ཡོད་པ་ལ་

གཏུགས་དཀར་བསྒྲོག་ཆེན་ཚུགས། ཉིན་

གྲང་གཏོར་མ་འཕང་། ཡོན་བདག་ལ་བུ་མོར་དེ་རིང་ལས་ལྷག་པའི་

ཆོ་མེད། སེམས་ཁྲལ་མ་བྱེད། ངས་

ཀུན་རིག་འདོན་གསུངས་པར་ནད་པ་དེའི་ཆོད་མིན་པས་རིམ་གྱོ་ཞིག་

གནང་ན་ཁུས་ཀྱང་མ་གསལ་པར་ཀུན་རིག་

གསུང་། མདུན་བསྒྱེད་ནང་ནས་མོ་ཆོ་འཕོས། དེ་ནས་བཟུང་འཕྲིན་

ལས་ཁུར་ལངས་པ་ལྟ་བུས་སྤྲོ་ནག་

ཚུན་དབང་དུ་བསྐྱུས། མཛོན་ཤེས་དང་གྲུབ་ཏུགས་མང། རྩེ་ལོ་འི་
སྒྲིམ་པར་གྲགས། དབུས་སུ་གཏོང་།

ཐེབས་ལན་གསུམ་ཁྱེད། རྗེས་མའི་སྐབས་སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་ལ་གྲོ་
མ་མར་ཁུ་ཕུལ། བཀའ་ཤིས་འབྲིལ།

{ 0244 } ལྷོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་རྩེ་མགོ་ལོག་སོགས་བཞད་པ།

དུ་ཡང་མང་འབྱེད་བཏང་། རི་ཁོད་བཏབ་སྟེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་
མཆོག་དང་། གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་

ངོས་གཙང་བཙུགས། ལོ་ལྟར་མ་ཉི་དུང་ཕྱུར་རེ་སྒྲུབ་ཐེབས་
བཞག་ད་ལྟ་སྤུལ་སྒྲུ་ཡོད། ཤིང་བཟའ་

སྤུལ་སྒྲུ་འོ་དོགས་གནས་ཤིག་བྲུས་པ་འད་དེར་བཞུགས། དབུས་ཀྱི་དགེ་
བཤེས་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་སྟངས།

ཕྱོགས་དེར་གཟའ་རུ་སྟོང་སྟངས་ཀྱི་འབྲོག་སྟེ་མང། ༎ ལྷ་ཁང་
དཀར་མོའི་ལུང་མདར་ཁྲི་ཆེན་མཆོག་སྤུལ་བྲོ་བཟའ་

རྒྱལ་ཁོང་གིས་དཀར་མོའི་དགོན་ཟེར་བ་བཏབ་སྟེ་མདོའི་འཆད་ཉན་
བསྐྱེད་ས་པས་འཕེལ་རྒྱས་ཆེ་བ་བྱུང་ཡང་ཡུན་

མིང་མ་གནས། རྟེན་མཛོད་དགོ་ཨ་འབྲུག་གིས་རྒྱུ་མཚན་བཟུང་ལ་བྱ་
གསུམ་ཡོད་པའི་རྒྱུད་པར་ཉོ་བཟུང་བྱ་རྒྱུ་ད

ཟེར་། འདི་རྒྱུ་བས་མགོན་པར་མའི་སྤྱིན་བདག་གི་གཙོ་བོ་ཉོ་བཟུང་བྱ་
ཚུལ་ཁྲིམས། འི་བའི་གཤེན་སྤྲུགས་ལ་ཕྱོགས་

འདིར་དང་པོར་ཕེབས། རྟེན་མཛོད་མ་བརྒྱ་དང་དངུལ་སྲང་སྤྲུམ་
བརྒྱ་ཕྱུལ། དེ་ནས་བཟུང་ནམ་ཕེབས་རེས་

ཀྱིས་འདི་པའི་མཐའ་ནས་སྐར་གཞི་འཛོམ་། ཨ་མ་ཚང་ཞེས་བྱུགས་
མཉེས་པ་ཁོ་ན་མཛད། རིམ་གྱིས་ཨ་བཀྲའི་

སྐར་། རྟོད་མའི་སྐར་། ཉོ་སྤྲོད་མདོ་རྩམ་། བན་ཡུ་སོགས་ཐམས་ཅད་
དང་བྱུམས་མེ་ལ་ཡང་ཕེབས། དཔོན་

པོ་ཕྱག་རྟོར་རྒྱུ་བས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཚབ་སྤྲོ་མ་རེ་བསྐྱོད་གོས་ཚུལ་ཞུས་
པར། སྐོམ་ཚོས་མཛད། རྒྱུད་བྱུར་སྤྱོད་བཟུང་

སྒྱུན་པ། ཏུས་འཁོར་སློབ་བྱུང་ནི་གྲ་དོན་ཡོད་ཚུལ་ཁྲིམས་སེགས་
བསྐྱོས། མཛོད་དགོ་དབང་རྒྱལ་གྱི་ཏུས་ཀྱིན

མཁུན་གོང་མའི་ལུང་བསྟན་བཞིན་སྤྱོད་བྱང་དང་མཚོད་ཡོན་གྱི
བར་དུ་སེལ་ཞུགས་པ་ཐེ་བོ་ལུང་བཟང་ནང་སྤྱུལ་

སྒྱུས་བླུ་མ་པར་བྱས་ཏེ་དཔའ་རེ་སྤྱུལ་བའི་སྒྱུ་བསྐྱོར་བཞག་གཞན
བཞས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་སྤྱོད་མ་ན་རིམ་གྱིས་འགོ་

ཕན་སྐྱོང་བཞིན་པའི་སྐབས་སོ། །

བཞག་སྡོམ་གྱི་མེས་གོང་མ་ཞིག་གིས་གླིང་བ་དང་དམེ་བྱས། ས
ཡུལ་དམེ་རྒྱུན་དུ་བཞག་སྡོམ་ནས་འོངས་

པས་དེ་ལྟར་ཐོགས་ཟེར། དེའི་རྒྱུད་པ་བཞག་སྡོམ་སྤྱོད་མ་ཟེར་བ
བཟླ་ཤིས་འཁྲིལ་གྱི་གྲ་བ། ཀྱན་མཁུན་

གོང་མ་དང་ཁྲི་རྒྱན་ཞབས་ཟིན། ལྷ་མོའི་དགོན་གསར་ཚུགས་གྱི
ཏུས་ཨ་བུའི་སྤྱོད་མ་དང་གཉིས་ཀས་དགོ་སྐྱོས་

དབུ་མཛད་རེས་མོས་ལོ་བསྐྱེད་མར་བྱས་པས་ཕན་གྲོགས་ཆེ་བར
གླང་། རྒྱུད་པ་དཔོན་སློབ་དགེ་འདུན་དཔལ་

བཟང་ཡང་རིགས་རུས་འདིར་འཁྱུངས། དཔོན་བཟླ་ཤིས་བཟང་གིས་ཀུན
མཁྱེན་གོང་མ་གདན་དྲངས་ཏེ་སློལ་

དཀར་རྩེས་གནང་ཞུས། འདི་དང་ཨ་བཟླ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་མོ་དང
ཀིརྟི་དཔོན་གསར་ཚུགས་ལ་ཞབས་ཏོག་

བསྐྱབས། བཞག་སྡོམ་བླ་མ་སློབ་ཟུང་རྒྱལ་མཚན་ཀིརྟིར་བཞུགས།
ཏེ་རྒྱུད་པའི་བླ་མ་གནང་བས་གཞིས་ཀ་དང་

ད་ལྟ་སྤུལ་སྤྱོད་ཡང་ཡོད། བླ་མ་དར་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་བཟླ་ཤིས་
འཁྱེད་ཀྱི་ཆོས་གྲར་ཞུགས། ཀུན་མཁྱེན་སྤྱོད་འཕྲེང་

གསུམ་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་དངོས་སློབ། ས་རྒྱ་མ་འཕྲོད་པ་ལྟ་བུས་
རང་ཡུལ་དུ་ཐེབས་པ་ཀིརྟིར་མཚན་ཉིད་གསར་

ཚུགས་ཀྱི་ཆོས་གྲར་འགྲིམ། དེ་ཀའི་མཁན་པོ་མཛད། རྩེད་རྒྱ་

གོང་མས་ཚས་རྗེའི་ཚོལ་གནང་བ་མཛོད་པ།

ཚས་རྗེ་སྤོ་བཟང་ཚས་འཛོམ། འདིའི་ཚོལ་རིག་གནས་ཀྱི་མཁས་
གྲགས་ཅན་གཙོས་ཕྱག་མཛོད་བསྟན་པ་ཡིན།

ནོ། །

བོང་ཚང་གི་རྒྱུད་པ་བོང་ཚང་སྤོ་མ་ཟེར་བས་སྤར་སྤྱོད་གས།
འདིར་རྟིང་མ་དར་བའི་དཔེ་རྣམས་ཚུར་བསྐྱུར།

{ 245 } ལྟོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་མ་རྟོད་མགོ་ལོག་སོགས་བཤད་པ།

མིས་ཉི་ཚད་ལ་ཐོས་གྲོལ་འདོན་པའི་སྤོལ་བཅད་དེ་དགོ་ལུགས་གཙོགས་
སུ་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་། མཛོད་དགོ་དཔོན།

འབངས་ན་རིམ་གྱིས་ཀློན་མཁྱེན་སྤོ་མ་སྤོ་ཐེང་ཡབ་སྲས། རྒྱལ་
ཚབ་ནོམ་ཅན། བློ་ཚེན་རྒྱལ་མཚན།

སེང་གོ་དང་ཤར་སྤོ་འཕྲེང་། ཨ་རིག་དགོ་བཤེས་ཚེན་མོ། ཤིང་
བཟའ་རིམ་བྱོན་སོགས་སྤོ་ཚེན་རྒྱུ་མའི།

ཞབས་ལ་གཏུགས་ཤིང་། མི་ཏ་རྫོང་འཕྲེང་གིས་མཚོན་ཟབ་རྒྱས་
ཚོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ལ་སྦྱང་བའི་ལས་བསོད་ཅན་

དུ་སྒྲང་།

མ་ཆུ་ཤར་ནས་རྒྱབ་ཏུ་འཁྱོག་པ་མ་མེ་འབྲེས་མཚམས་སུ་ཚ་
གང་པེ་ཤིང་དགའ་འཕྲན་རབ་རྒྱས་གླིང་ཇི་ལྟར་

བྱུང་ཚུལ་ནི། དཔལ་ཚེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཕེབས་
ཀྱི་དུས་སྐབས་མགོན་མཚོ་ག་ལ། རྒྱུན་གླིང་

རྗེ་གེ་སར་གྱིས་བཟུང་བའི་ཡུལ་མཛོད་དགེ་སྤྱོད་གསུང་དེ་མི་རབས་དུ་
མར་འདུག་གྱང་། ད་ཕན་ཆད་གང་འདྲ་ཡོང་

མི་ཤེས་དེའི་ས་གནད་ཟིན་ས་ཞིག་ཏུ་དགོན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཕན་
ཐོགས་ཡོད་པ་འདྲ་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱིས་དགོན་པ་ཞིག་ཐོབ་

ཅེས་བཀའ་གནང་བྱུགས་ལ་བཏགས། རྒྱུགས་མང་བོར་བཏགས་ལྷུས་ཕུལ་
བའི་ནང་ནས་དགོན་ས་འདི་ལེགས་

ཚུལ་བྱུང་བ་བཞིན་དགོན་པ་འདེབས་ཚུལ་མཛད་ཀྱང་མཛོད་དགོ
དཔལ་དགོན་སོགས་ཀྱིས་ས་མ་ཕུལ། འདིར

དགོན་ཐེབས་ན་ཁྱེད་ཚོ་ལ་བཟང་ཡང་ངས་གང་ལྟར་དགོན་པ
ཞིག་འདེབས་གསུང་བྲག་ལུང་གོང་མར་གནས

གཟིགས་ཀྱིས་ས་བརྟག་བསྐྱང་དང་བཀྲ་ཤིས་གསེ་སྦྱང་མཛད། ཉར
ཚང་གསེར་གྱི་རིན་པོ་ཆེར་བཀའ་གནང

བཞིན་ཕྱགས་བྱེའོར་འདྲུ་ཁང་བཞེངས། བེ་སི་ནས་རྩོར་མས་པ་སྒོ
བཟང་དཀའ་བཅུ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་

གྲུ་བཀྲ་ཤིས་བསྐྱུས། རྩོར་མས་པ་ཁོང་དགོ་བསྐྱོས་དང་། ཀྱང
ཚའི་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དབུ་མཛད་བྱས་ཏེ་གྲུ་

ཚང་བཅུ་གས། རྩོར་མས་པ་ཚང་དང་ཚར་ཚའི་དགོ་ལེགས་རྒྱ
མཚོ་གཉིས་ཀྱིས་ཚོགས་སྐྱེང་བྱས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་

བསྐྱིགས། རྒྱ་བས་མགོན་རྩོམ་འཆང་ཡང་ལན་སྔ་ཕྱིར་ཐེབས།

རྩེས་མའི་སྐབས་ཤིལ་བུ་ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་

གི་དབང་གནང་སྟེ་དགོས་པ་ཅན་གྱི་གསུང་གནང་ཚུལ་རྣམ་ཐར་
ལས་འབྱུང་། མེ་ལུག་ལོར་བཅའ་ཡིག་ཀྱང་བཞག་

ཁྱི་ཆེན་ཉིད་ཆོག་ས་ཆེན་ཁྱིར་ཐེབས་ས་བྱའི་བར་ལོ་དགྲའི་རིང་
ཕལ་ཆེར་འདིར་བཞུགས། པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་

གསུང་འབྱུང་ལུང་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་གནང་། དགེ་ཚུལ་སློང་ཁ་
ཤས་བསྐྱབས། ཐུགས་དམ་ལ་ཕྱི་གཅིག་

དུ་གཞོལ་བའི་ཐུན་གསེང་དུ་གསུང་མགྱུར་བསྐྱུལ་བ་གདན་རབས་སུ་
གསལ་ལ་གནས་ཀྱི་ཆེ་བར་སྦང་། དེ་རྩེས་

ཁྱི་ཆེན་ཟམ་ཚུ་སྤུལ་བའི་སྐྱེ་གདན་ས་པར་བསྐྱོས། མཛོད་དགེ་
དཔལ་མགོན་གྱིས་རྟ་བ་གཉིས་བརྒྱ་ཙམ་ཁྱིད་དེ་

ལ་མོ་ཞབས་དུང་དཀར་པོའི་ཇ་ཐབ་སྟེང་ནས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་
ཆེར་རྟ་དངུལ་གྱི་འབྲུལ་བ་སྤུམ་མཐོ་བ་བཏེགས།

ཁོ་རང་འཆི་ཁར་སྐྱེ་ཞབས་སྒོ་མང་ཚིང་ལ་དགོན་པ་འདེབས་མ
བཅུག་པ་ལ་སེམས་འགྱུད་ཆེན། ད་དགོན་པ་གང

ལ་འདེབས་ན་མ་འདེབས་ཚུག་ཅེས་ཁ་ཆེམས་བཞག་པ་བཞིན་བསོད་ནོར
དང་ཡུམ་སྐྱབས་བྲམ་མ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱར

བྲངས་། སྐྱབས་མགོན་མཆོག་ནས་ཁྱི་ཆེན་ཟེམ་ཚ་སྤུལ་པའི་སྐྱ
ལ་མ་ཆེ་འདྲེས་མདོ་འདིར་ལྷ་འདྲེ་མདོན་སུམ

དུ་གནས་པ་ལྟ་བུས་ས་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་འདི་ཕྱོགས
སུ་ས་གོོན་གྱི་དགོན་པ་ཞིག་འདེབས་སྐྱུའི་བྱགས

དགོངས་ཀྱན་མཁྱེན་གོང་མ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་པཥ
ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཀའ་གནང

{ 0246 } ལྷོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་ཆ་སྟོང་མགོ་ལྷག་སོགས་བཤད་པ།

ཡང་ཡོད་མོད་བསམ་ཐོག་ཏུ་མ་ཁེལ་བར་བརྟེན་བྲག་ལུང་དུ་གཞི
འཛིན་ཅིམ་བྱས་པ་ཡིན། ད་དགོན་པས་པོ

དགོས་གསུང་ཇི་ཉིད་དགྲུང་ལོ་རི་གསུམ་པ་ལྷགས་ཁྱི་ལོར་རྣམ་
གཉིས་ཚ་གན་པེ་ཤིང་དུ་མཚན་མོར་ཕེབས།

གནས་གཟིགས་མཛད་དེ་ལྟོ་འབྲེ་བརྟགས་པ་དང་ཤིས་བཟོད་གནང་།
འདུ་ཁང་། གཟིམས་ཁང་། གྲ།

ཁང་བཅས་ལ་བཀོད་ཁྱབ་པར་བསྐྱུལ། ཁྱི་ཚེན་ཉིད་ནས་ཁུར་
བཞེས་ཀྱིས་ཚོས་སྒྲེ་གསར་བསྐྱུན་མཛད་དེ་ས

རྩེ་བར་བསྐྱུངས། དེ་ནས་རྒྱལ་མཁན་ཚེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་
པ་ཁྱིར་ལན་གསུམ་བཞུགས་ཏེ་གྲ་རྒྱུན་ཏིང་

བསྐྱུལ་མཛད་པས་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་འདུས། གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ལ་གསུང་བརྟག་ཞུས་པར་མཚན་

ཉིད་ཚུགས་ན་ལེགས་ཚུལ་ཕེབས་པ་ལྟར་རྒྱུན་འཇུག་དང་བསྐྱུས་
གྲུང་རྒྱུག་བཞག་སེ་རའི་དཀར་བཅུ་ཞིག་

ཡོད་པ་ལ་རྟགས་གསལ་བྲིད་བཅུག། གུན་གཟིགས་མཚོགས་སྤྱུལ་རིན་པོ་
ཆེས་པོ་ཏི་ལྟེ་དབྱུ་ནས་བརྩི་བཞག་

གནང་སྟོཅེས་གྲ་བཅུ་གསལ། གྲང་ཕྱོགས་ནས་འབྲུག་སྐྱོཅེན་པོ།
གྲངས་ཤིང་སྤྱིན་རུམ་ནས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས།

ལན་དུ་མར་ཐེབས་ཏེ་ལུགས་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱན་བསྐྱུང་ཤིན་ཏུ་ཆེ།
ཟླ་ཆོས་བཞི། བར་ཆོས་ལྷལ། ལྷ་མཆོད།

གདུང་མཆོད། གཏོར་རྒྱལ་སྟོན་ལམ་ཉིན་བཅོ་ལྷལ། ཕྱི་སྟོར་འཆམ་
བཅས། རིགས་གྲ་ཉིན་བཅོ་

ལྷར་འགྲུང་ཚན་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་བཀྲ་ཤིས་འབྲེལ་དང་སྟོ་
བསྟན་པ་མཛད། རྒྱུད་གྲི་ས་བཅད་ཅིག་སྟར།

ནས་ཡོད་པ་ལྷར་ལོགས་སུ་འདུ་ཁང་། སྤྱབ་མཆོད་ཀྱི་མཆོད་ཆ་
སོགས་དགོས་ཆས་ཐམས་ཅད་མཁན་ཆེན་ཉིད།

ནས་སྟོར་འཇགས་གནང་སྟེ་མདོ་སྔགས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཚུགས་བཏོད་
སྤྱོད་ཁབས་གཟིམས་ཁང་གསར་བསྐྱོན་

མཛད། མཁན་ཆེན་སི་རྟེ་འི་མཆོན་ཅན་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་འདུ་ཁང་

རྟོན་བརྟོན་པ་གསེར་ཚོན་བཅས་ཁྱད་མཚར་

བཞེངས་། རྣམ་གཉིས་ནས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་།
གཞན་ཡང་དུས་ཞབས་པ་ཆེན་པོ་ངག་དབང་

དོན་གྲུབ། རྒྱུད་པ་སློབ་བྱུང་དག་འདུན་དཔལ་བཟང་། བློ་ཆེན་གླིང་
སྤྱུལ་པའི་སྤྱོད་དཀོན་མཆོག་དགུས་པའི་

སྤྱོད་ཀྱིས་སོགས་གནན་པ་རིམ་བསྐྱོས་ཀྱིས་བསྐྱུངས་པས་འཆད་ཉན་
གོང་འཕེལ་དུ་ཡོད། བཟླ་ཤིས་འཁྲིལ་གྱི་

དག་བཤེས་ལྗོངས་སྤྱོད་པ་རྒྱས་ཀྱིས་གཞུང་ལས་པ་གནང་
སྤྱོད་གཞི་བྱས་ཀྱི་ཏུ་ཆོས་རྒྱུན་མང་དུ་སྤེལ་ རབ་

བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྷགས་བྱི་ལོར་བྲག་ལུང་དུ་གནས་གཞི་བཟུང་
ནས་ལོ་གྲུ་དྲུག་དང་། ལྷགས་ཁྲི་ལ་དགོན་

བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྷགས་བྱི་ལོར་བྲག་ལུང་དུ་གནས་གཞི་བཟུང་
ནས་ལོ་གྲུ་དྲུག་དང་། ལྷགས་ཁྲི་ལ་དགོན་

པ་སྒྲོམ་ནས་བགྲང་བྱ་དོན་དུག་པ་ཞིང་གྲང་འདི་ཡིན་ནོ། །

དེ་དང་ཉེ་བར་ཅེ་དབུས་གཙོད་ཆེན་རིམ་བྱོན་གྱི་གདན་ས་བསམ
འགྲུབ་གླིང་དུ། རབ་འབྱུངས་པ་

དགོན་མཆོག་འོད་ཟེར་གྱིས་འདུ་ཁང་བཞེངས། དབྱར་གནས་བཙུགས།
ཀུན་རིག་འཛིགས་གསང་གི

བདག་འཇུག་ཚོགས་འདོན་དང་། ལོ་འཇུག་བསྟན་པ་སྤྱི་འཛིན་གྲོར་བཀའ
བརྒྱུད་གྱི་གཏོར་སྦྱབ་གཏན་ཆགས་

སུ་གནས། འདི་པའི་མི་རབས་སྡོན་མཁེག་ཅེ་ཆུ་འི་འགུམ་དུ
ཆགས། དུལ་ལྷ་ཅེ་ཆོད་གྱི་བྱར་གྲགས་པ་ཞིག་

བྱུང་བས་ཅེ་བྱར་ཐོགས། དེའི་རྒྱུད་དུ་བོན་གྱི་མཁས་པ་འགའ་
ཞིག་བྱུང་། གཙང་བྱུང་སྟོད་ཡི་སར་བོན་

དགོན་བཙུན་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་ཅེ་དགོན་ཟེར་བ་བཏབ། མངའ་
བདག་ཁྱི་སྒོང་གི་དུས་དགོན་དེ་ཞིག་

པ་ནས་ཅེ་ཞིག་ཏུ་གྲགས། ཅེ་ཞིག་ལུག་གྲུ་དཀར་མགོ་དང་། སངས་
རྒྱལ་དམ་པ་གཉིས་ལ་མངོན་ཤིང་།

{ 247 } ལྷོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་རྒྱ་རྒྱུད་མགོ་ལོག་སོགས་བཤད་པ།

མངའ་བས་ཤར་ཕྱོགས་མདོ་ཁམས་སྤྲད་དུ་གདུལ་བྱ་ཡོད་པར་གཟིགས་
ཕྱོགས་འདིར་བྱོན། ལྷོ་མའི་རྒྱུད་དུ་

རྩེ་དེ་སྤྲོ་སྤྲོ་བའི་བོ་ལྷགས་ནག་པ་སོགས་བྱུང་། ཕྱི་མའི་
རྒྱུད་པ་ཁ་ལྷུ་ལྷུ་བྱམས་ལྷུ་གཉིས་སུ་གྲུས་པའི་སྤྲ

མ་ལྷུ་ཆུ་རྒྱུད་ཀྱི་ཅེ་དབུས་ཡིན་ལ། ཕྱི་མའི་རྒྱུད་པ་ཅེ་
དབུས་དགོ་འདུན་རྒྱུ་བས་ཀྱི་སྤྲུ་སྤྲུ་ཁྱི་ཆེན་དགོ་འདུན་

ཕུན་ཆོགས་འཁྲུངས། དེའི་རྒྱ་མཆོད་གཙོད་རྒྱ་སྤྲོ་བཟང་དར་
རྒྱས། འདིས་རྒྱ་བའི་མ་ཞེ་ཐར་མོ་པད་མ་

བཟླ་ཤིས་ལ་ཀུན་དགའ་འབྲུམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཙོད་གསལ། གཙོད་པ་ཡེ་
ཤིས་ཆུ་ལ་ཁྱི་མས་ཡབ་སངས་བྱུང་དང་།

ཡུམ་ནི་ལའི་སྐུ་སྐུ་སྐུ་ལ་འབྱུངས། གཙོད་མཛོད་གོང་མའི
སྐྱེ་བར་གྲགས། བེ་ལུར་ཀམ་བག་ཞེས་གྱེ།

སློབ་མཚན་བའི་གཡོ་དག་དབང་ཡར་འཕེལ་ལ་གཙོད་གསན།
དབྱུངས་སྐུ་ལན་གཉིས་ཕེབས་པའི་སྐྱེ་མའི་

སྐབས་པའི་ཆེན་དཔལ་དཔལ་ཡེ་ཞེས་ལས་བསྟན་པར་རྫོགས། ཟམ་ཆོ
ཁྲི་ཆེན་སྐུ་ལ་པའི་སྐྱེ་དང་རྣམ་གཉིས་

དབྱུངས་སྐུ་ཕེབས་དུས་འདི་པས་རྟོག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་བརྟན་དུ
གཏོར་མ་བརྟན་པའི་སྐྱེ་ལྷ་བ་མི་ལམ་དུ།

སངས་ཁྱོད་གྱི་ཕྱག་གོང་གཡས་ཕྱོགས་ན་ཕྱག་ན་རྟོ་རྟོ་འི
རྣམ་སྐུ་ལ་ཞིག་གིས་བལྟས་ཡོད། དེ་ལ་དོགས་ཟོན་གྱིས་

ཟེར་བ་བྱུང། ཕྱི་ཉིན་དེ་ཕྱོགས་སྐུ་སྐུ་འི་བདག་ཆེན་བཞུགས།
འདུག་གཏོར་མ་བསྐྱེམས་ཏེ་འཕངས་པས་

ལེགས་ལམ་ཆེ་བ་བྱུང་ཡང་རྟོག་གི་བསོད་ནམས་གྱི་མཐུ་ཟེར།
ཟམ་ཆོ་སྐུ་ལ་པའི་སྐྱེ་ཁོང་གི་བྱུང་ནས་ཆོས་

བཀའ་འགའ་ཞིག་གསན་ཅིང་། རྣམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་བའི་རྣམ་པ་
འབྲུག་པའི་གཏམ་ངོ་མཚར་བ་མང་།

རེ་བཞི་པ་ལྷགས་ལྷག་ལ་ག་ཞེགས། དེའི་སྐྱལ་སྐྱོབ་བྱེད་དཔལ་
ལྷན་གྱི་མཚོ་དཔལ་ལྷུ་ལ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད་

ལ་བ་དོན་གྲུབ་དང་ཡུམ་དཀར་མོའི་སྲས་སྲུ་ཆུ་བྱ་ལོར་འཁྲུངས།
འབྲུལ་སྤྱད་པ་དགའ་ལྷན་སྤྲུལ་ལས་རབ་བྱུང་

དང་། ཀུན་གཟིགས་མཚོག་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཤིང་། རྗེ་དེ་ཉིད་
སྐྱེ་འཕྲིང་ལ་དད་གྲུས་ཅི་གཅིག་པ་

ཞིག་ཡིན་ནོ། ། ཅེ་དབྲས་མཚོམས་པ་དཀོན་མཚོག་མེད་གོ་འབྲུག་ལོ་
པ། ལྷག་མཛོད་མཁའ་རིན་པོ་ཆེ་

ལས་རབ་བྱུང་དང་། གླིང་དཀོན་མཚོག་དགྲེས་པའི་སྤོ་གྲོས་ལས་
བསྟེན་རྫོགས་བསྐྱབས། གཙོད་རྒྱུ་

དངོས་སྤོབ་གཡོ་དགོ་དཔོན་པོ་སྤོབ་བྱེད་དོན་གྲུབ་ལས་རྟིང་གཙོད་

དང་། ཁྱིའོ་བཤོད་གྲགས་སྤྱུལ་པའི་སྐྱེ

ལས་འཇམ་དབྱངས་མགོན་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་གཅོད་གསལ། བཟ་ཤིས་
འཁྱིལ་དུ་ཀླན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་རྣམས་

ལས་ཆོས་བཀའ་ཅི་རིགས་མཐོས། རྒྱས་འཁོར་སོགས་ཡི་དམ་དུ་མའི་བསྟེན་
སྤྱབ་ཚད་དུ་ཐེངས་པའི་རྒྱས་ལྡན་

ཆོ་དང་སྤྱབ་པ་སྟོམ་པ་ཞིག་གོ། །མེ་བྱ་ལོར་སྤྱབས་མགོན་
མཆོག་གིས་མཛོད་དགོ་ཨ་མ་ཚང་གི་ཕྱར་རྟ་བརྒྱ

ཅམ་དང་། རྟ་ཇི་གཉིས་བཞག་རིམ་གྱིས་རྟ་ཇི་གཉིས་ཀས་
བྱིམ་རེ་བཟུང་། ཤར་བ་རྣམ་རྒྱལ། རྒྱུ་ཚང་།

ཨ་ཁོ་བྱམས་པ་སོགས་བྱིམ་སྒོ་ཉི་ལུ་ཅམ་བྱང་། དེའི་སྟེང་དུ་
བསང་ཁོ་ཆོ་གཉིས་ནས་བྱིམ་ཚང་ཉི་ལུ་བསྟན།

དཔོན་པོ་ལྷ་རྟོད། མགོན་ཆོ། བཤོད་ནམས་གསུམ་ལ་བཅོལ་དང་མཛད་དེ་
དུལ་རར་ས་འཛིན་བཅུག་

པས་དདུལ་རའི་ལྷ་སྒྲེར་ཐོགས། ད་ལྟ་མི་ཁྱིམ་མང་དུ་འཕེལ་བར
ཡོད་དོ།

ངེས་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གདུང་རྒྱུད
མང་བཀུར་རྒྱལ་པོའི་རིགས་ཡིན་ལ། ཆོས་

རྒྱལ་རང་གི་གདུང་རྒྱུད་ལ་ཡི་གེ་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང་འགའ་
ཞིག་མཆོ་སྟོན་གཡོན་རུ་འཁྱབས་བཤའ་བྱེད་ཏོ།

{ 248 } ལྷོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་མ་སྟོད་མགོ་ལོག་སོགས་བཤའ་བ།

ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྤྲུལ་ཆོ་རིང་ཨེལ་དུ་ཆེའི་སྤྲུལ་མཁའ་འགྲོ་དང་།
དར་རྒྱལ་པོ་ཞོག་ཐུག་གཉིས། ལྷ་མའི་སྤྲུལ་འའི་ཆེད་ཆོག་ཏུ་

གྲུང་པ་ད་ལྟ་མཆོ་སྟོན་རྩ་ནང་སྐད་གི་སྟེ་ཁོད་དུ་ཡོད་ཚུལ་
དང་། ཡང་དར་རྒྱལ་ལ་

བཙུན་མོ་གསུམ་ཡོད་པས་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་སྤྲུལ་རེ་རེ་དང་།
འབྲིང་པོ་ལ་སྤྲུལ་གསུམ་སྟེ་ལྷ་ཡོད་ཅེས་རྒྱ་བོད་

རྟོར་སོག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལས་གསུངས་ལ། མཁའ་འགྲོ་ལ་སྲས་མེད་པར
བཤད་པ་དང་། དར་རྒྱལ་ལ་སྲས་བཞི

ལས་མེད་པར་བཤད་པའང་སྒྲིང་། བདག་གིས་མཐོང་བའི་ཡི་གེ་ཞིག
ཏུ་ཁྱེད་དར་རྒྱལ་བོ་ཞོག་ཐུས་བཅུན

མོ་གཉིས་བསྐྱས་པར། ཆེ་བའི་སྲས་མེ་ཚན་ནོ་ཡོན་བསྐྱན་འཛིན་ཆོ
བརྟན། ཏའི་ཆིང་ཉོ་ལུས་ཆི་ཆོ་དབང

བསྐྱན་འཛིན། ཁོན་ཐར་དགའ་ལྡན་བོ་ཞོག་ཐུ་གསུམ། རྒྱུང་བའི
སྲས་དཔལ་འབར་ཏའི་ཆིང་དང་།

ཆོ་དབང་རབ་བརྟན་གཉིས་ལས་སྤྱི་མ་ལ་བུ་མེད། མེ་རེག་ནོ་ཡོན་
གྱི་སྲས་ལྷ་སྐྱབས་མེ་ཚན་ཏའི་ཆིང་དེའི

སྲས་ཇ་སག་ཆོ་དབང་རབ་བརྟན། ཇ་སག་དབང་ལྷུག་རབ་བརྟན།
ཆིང་མང་བསྐྱན་འཛིན་དབང་ལྷུག་

གསུམ། ཇ་སག་ཆོ་དབང་རབ་བརྟན་གྱི་སྲས་རྩོ་རྩེ་ཆོ་བརྟན་ཡིན
ཡང་རྒྱུད་པ་མེད། ཇ་སག་དབང་ལྷུག་

རབ་བརྟན་གྱི་སྤྲུལ་དག་དབང་དར་རྒྱས། གྲོ་བཟང་བསྟན་འཛིན།
ཞེས་རབ་འཕྲིན་ལས། ཀུན

དག་འཁེང་གོ། ཁྱི་ཆེན་རྒྱ་ནག་པའི་སྤྱུལ་སྤྱོད་དང་ལྷ། དག
དབང་དར་རྒྱས་ལ་མང་བྱུང་བས་བན་ལྷག་མ་སག

དྲུག་གསུམ་པ་གྲོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ལ་རྒྱལ་ས་གཏད་དང་། འདིས
པ་ཤོང་མར་བོད་སོག་གི་མཚམས་སུ་འོད་བརློ

དགོས་ཚུལ་ལྟས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཇ་སག་གི་ཐོབ་བྱངས་ཏེ་རྩ་བོ་ལ
བྱིན་པས་འཕྲིན་ལས་ཇ་སག་ཟེར། དེའི་སྤྲུལ

མགོན་པོ་རྩེ་རྩེ་ཇ་སག་དང་ཆོས་མཛད་བཟང་པོ། སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ
སུ་ཤིང་བཟང་སྤྱུལ་པའི་སྤྱོད་འཁྱུངས་པས་རྩ

རྒྱ་སྤྱུ་རྩག་ཆིང་དྲུག་གསུམ། ཁོན་ཐར་གྱི་སྤྲུལ་བསྟན་ལ་རིགས
སྤྲུལ་མ་བྱུང་བས་རྩས་དེ་རྩམས་ཇ་སག་གཉིས

ལ་བགོས་པས་འགལ་གསུ་མདའ་བཞི་ཡང་འདིའི་སྤྱེ་ཁྲིད་དུ་ཡོད་དོ།

དཔལ་འབར་དྲི་ཆིང་གི་སྤྲུལ་ཟེར་ཁོ་དྲི་ཆིང་། ཚོག་བྱ
དྲི་ཆིང་། མཁན་པོ་ནི་མིན་ཅན་གསུམ།

ཕྱི་མ་འདི་རི་རྣམ་ཐར་གཞན་དུ་གསལ། དང་པོ་ལས་སྤྲུལ་མེད།
འབྲིང་པོ་རི་སྤྲུལ་གྱི་དང་པོ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་

མཚོ་སྒོན་དུས་འཁྲུགས་སྐབས་རོང་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་།
བཅུ་ལྔ་མོ་བོད་བཟའ་ཞིག་དང་འགྲོགས་པས་

སྤྲུལ་གྱི་འབྲུམ་འཁྲུངས། ཕྱིས་སོག་པོར་དཔོན་མོ་གདུགས་དཀར་ཞེས་པ་
སྤྲུལ་རབ་བརྟན་དང་བཅས་ཁབ་དུ་

བཞེས་པའི་སྤྲུལ་གྱིས་རྒྱལ་ས་བཟུང་། འདི་ས་བསྐྱོར་ལ་ཕེབས་སྐབས་
མགོ་ལོག་གི་དམག་གིས་བཀྲོངས་པས་

རྒྱུ་འབྲུམ་ལ་ཇ་སག་བྱུང་དེའི་དཔོན་རྒྱུད་མདའ་ལྔ་དང་བཅས་པས་
ཤར་གྱི་ལྷང་མའི་སྒོང་བོ་ཆིག་སྐྱེས། ལྷོ་རི་

རྒྱུང་མཚོའི་མཚོ་ཆུ། ལྷོ་གྱི་ཤོ་དོ་རྩ་གོར། བྱང་གི་ཁག་

མ་ཚུན་གྱི་ས་བབྱང་སྟེ་ཡབ་མེས་གོང་མའི་དུས།

ལྟར་བཟ་གིས་འབྲིལ་དུ་ལྷ་མཆོད་སྟོན་ལམ་གྱི་བསྟེན་བཟུར་
བགྱིད་བཞིན་པ་ལགས། ། འདི་དང་ཉེ་བ་ཁག་

ཚུའི་རྒྱུད་དུ་ཁོ་ཚོ་ལྷག་སྡེ་ཡོད་ལ། དེ་ནི་སྟེལ་ལོར་སྐྱབས་
མགོན་མཆོག་གིས་ཡུ་རྟེན་དོར་འཕྲེང་གནང་བའི་ཡོན་

དུ་སྟེལ་བའི་རུ་བ་རྣམས་དང་། ཉར་གྱི་རུག་ན་ཡོད་པའི་ལྷ་སྡེ་
བཅས་ཨེར་ཁོ་ཏོ་ཏོ་ནའི་ས་སྟོང་པར་ཡོད་པ།

བབྱང་། དེ་དང་ལ་ཁ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུས་སྟེལ་བའི་ཚན་གྱ་ན་
གཉིས་ཀར་ཁྲི་པ་གཏོང་བཞིན་མཆིས། བཅོན་

{ 249 } ལྷ་རྒྱུད་གྱི་ཐོག་མ་མ་སྟོན་མགོ་ལོག་སོགས་བཤད་པ།

མོ་སྒྲ་ཟེར་བར་སྟོན་བཅོན་གདུག་པ་ཅན་ཕྱི་རོར་དེའི་ཐད་དུ་མི་
ཟོག་སོང་ཚད་འཆི་བཞིག་ཡོད་པ་ཀ་ཐོག་པ་མཐུ་

སྟོབས་དོ་རྩེས་དམ་ལ་བཏགས། ཕྱག་མཇུ་བ་གྱིས་ཕྱག་དོར་གྱི་དོ་

སྐྱབ་བཞེས་པར་བཤད་པ་དེར་སང་རྟོལ་

མིག་ཅན་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྟེ། ཉོར་སྒྲིན་གྲོལ་ཡང་འདི་ནས་
འཁྱུངས། ལ་མོ་སྒྲོ་བཟང་དག་ལེགས་

རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྐྱེ་དུས་ཚེས་དཔལ་ཇ་སག་དང་ནང་མ་མཐུན་པའི་
སྟབས་གྱིས། ༧་གོང་ནས་ཐེ་ཉིད་ལ་ཇ་སག་

གི་ཐོབ་གནང་སྟེ་སྐྱེ་ཐེང་རིམ་བྱོན་གྱིས་སྒྲ་དཔོན་སྒྲགས་ནས་
སྒྲིང་། ༩་ཐོར་གོད་ཆོད་བང་རབ་བརྟན་གྱིས་ཡུང་

འིང་རྒྱལ་པོའི་དུས་རྒྱལ་ངོ་ལོག་པས་ཉོ་ཆེ་ [~AMBHAN] གྱིས་ཁྲིམས་
ལ་སྒྱུར། རུས་གཅིག་པའི་དར་རྒྱས་ཟེར་བ་ལ་ཇ་

སག་སྒྲིང་། དེའི་བྱ་ཇ་སག་ཆོད་རྟན་རྟོ་རྟེ་ལ་བྱ་མེད་པས་ཨ་ཁུ་
ཡོང་ཤོ་བོ་དགོན་མཚོག་ལ་ཇ་སག་བྱུང་།

དེའི་བྲག་མ་ཅིག་ཆོད་རིང་། དེའི་བྱ་ཇ་སག་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་།
མདའ་གཉིས་དང་བཅས་ད་ལྟ་

སྤྱ་མཚོའི་གཞུང་གནའ་དྲུས་སོག་པོས་བལང་ལ་ཚུ་བྱད་ས་བ
ལང་དར་ཉེ་དང་ཉེ་བར་ཡོད། ཇི་སྐལ་ལྟན་ཀྱི་

མཚོའི་བཞུགས་གནས་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་སྤྱ་རིར་གྲགས་པའི་གནས་
ཇི་གོན་དང་། སྤྱ་མཚོའི་གནས་བཤའ་དེ་

དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་མགྱུར་ལས་འབྱུང་བ་བྱུར་ཅི་མ་ལོགས་སུ་བཀོད་དོ།

༩ དར་རྒྱལ་བོ་ཞོག་ཐུ་མཚོ་སྟོན་གྱི་རྒྱབ་ངོས་སུ་བཞུགས་པ་
ལ། དེ་དྲུས་ཐུ་མེད་ཇོ་ལོ་ཆེ་མ་ཚུའི་ལྟོ་མཛོད་

དགོ་གླིང་འདྲེལ་ན་ཡོད་པའི་ཐའི་ཇི་འགའ་ཞིག་གིས་ལྷག་གྲུའི་ཤ
སོར་འཕྲོད་པ་སོགས་བཟུང་ནས་སྟོན་མོ་ཕུལ།

ས་ཆ་བཟང་བ་དང་རུ་སྟེ་མང་པོ་མེད་ཚུ་ལ་ཞུས་པས་རུ་སྟེ་
དང་བཅས་པ་བཞི་བཏེགས་ནས་ཉེ་འབལ་གྱིས་བཟུང་།

དེ་རྗེས་ཞིག་ཐུ་མེད་རུ་འཐོར་བས་ཐུ་མེད་འཐོར་ཁ་ལྷག་གྲུར་ཆོ་
བྱུང་བའི་གཏམ་དཔེ་བྱུང་། ཐུ་མེད་ནི་

ཆད་ས་ཉལ་ཉ་དང་། དང་པོ་མཆོ་ཁ་ནས་བསྐྱད། ཆོག་ཐུ་མཆོ་
ཁར་བྱུང་དུས་འདམ་ཁོག་ཏུ་བྱོས། དེར་

རྒྱལ་བ་ཡབ་སྐུ་འཆོམས་ཁྱེས་པ་མང་དུ་བཏང་བའི་ལོ་རྒྱུས་
ཡོད། ཉེ་ལོ་ཆེ་ཆོ་ལོ་འི་མིང་ཡིན་ཡང་རྣམ་ཐར་

འགར་དག་བཏོན་ཏེ་འཁོར་ལོ་ཆེ་བཞེས་བྲིས་པ་འད་སྒྲུང་། ཐག་ཐར་
ཉེ་ལོ་ཆེ་ཟེར་བཞིག་ཀྱང་བྱུང་བས་ཨ་མཆོག་

སྒྲོག་ཆུ་འི་ཁར་ཐག་ཐར་ཆུ་ཐག་གི་ལྷུ་ལ་ཡོད་པ་འད་འདི་འི་ཡིན་
ནམ་སྟུམ། རང་ལོ་ལྷ་ཐོག་ཅི་མ་དུ་ཞེས་པ་འད་

བྱ་མེད་ཉེ་ལོ་ཆེ་ཞིག་གི་སྐས་ཡིན། དེར་སངས་ཆོག་ས་ན་གསུང་
པའི་ཡེ་ཞེས་བསྐྱེད་པ་མའི་རྟ་འདི་ལ་བྱ་མེད་ཀྱི་

རྟ་ཟེར། ཁྱི་རྟ་ཆོང་དབུས་སུ་མ་ཐེབས་གོང་ཕྱོགས་འདིར་གོང་
ཆོག་ལ་ཐེབས་དུས་སྒྲ་རྟ་འགས་འཐེན་པ་

བྱགས་ན་དེས་པ་ཏ་སྒྲོགས་སུ་བཅུགས། ཕྱིས་ལ་མོ་ཆོ་དགོངས་

ཇོགས་ལ་ཐེབས་སྐབས་ལ་མོ་འི་གྲུ་བ་འགས་

གཉིས་ཀ་སྐྱོར་མོ་ལུང་གི་སྐྱོར་རྟ་ལ་མཁས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སོ
སོར་ཁྲིད་པ་རྒྱུ་། སྐྱོར་རྟ་ཀྱུན་མཁྲེན་བར་མས་

དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་ལ་བཅུགས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །ལ་མོའི་རྟ་ཡབ
ཇི་རྟ་ཇོའི་ཞལ་སྒྲནས་དང་། བྱིང་འབྲེན་

རོང་ཕུག་རྒྱུ་གཉིས་ལ་བཞུགས་པ་བསྐྱར་ནས་འགའ་རེ་ལ་བསྐྱབ
སྒྲང་། ད་ལྟ་དབྱངས་རྒྱུན་གཉིས་ཀ་དཀོན་

པས་དོན་གཉེར་ཅན་ཡོད་ན་འཆོལ་རིགས་སོ། །ཐུ་མེད་ཀྱི་མི་རྒྱུད་
དུར་བེད་ཆོགས་འཕེལ་ཅོམ་ལས་གཟིགས་

མ་མྱོང་གསུངས་པ་ཐོས། ཐོར་གོད་དང་ཞན་དུ་ཡང་བྱ་མེད་ཟེར་
བ་འགའ་རེ་ཡོད་ཀྱང་འདིའི་རྒྱུད་པ་ཡིན་

{ @250 } ལྟོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་མ་སྟོང་མགོ་ལོགས་སོགས་བཤད་པ།

མིན་མ་ཤེས་ལ། ར་གོད་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་རྩོར་ཇི་ཐའི་ཇི་ཡང་བྱ་
མེད་ཉོ་ལོ་ཆེའི་མི་རྒྱུད་དུ་བཤད་དོ། །དཔོན་དར་

ཀྱལ་གྱིས་ཅི་ཞེ་ཡན་ཆད་གྱི་རོང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་། རེབ
གོང་སྟོད་སྟེང་། ར་བ་ར་མདོ། ཟུང་ཇུའི་

ས་ཚུན་ཆད་ལ་དབང་བསྐྱར། འདི་འི་སྲས་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་བསོད
ནམས་སྟོབས་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་འི་ཆིང་ཉོ་

ལུ་ཆི་ཆི་དབང་བསྐྱར་འཛིན་ཇུ་ནང་རམ་ཇོ་ནང་རྒྱལ་པོ་
འདབ་ཆགས་རྣ་བ་ཅན་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ལ། རའི་

རུ་སྤེམ་རུངས་པ་འདི་རྣམས་བུ་འབྲིང་པོ་འདི་འི་བསོད་ནམས་གྱིས་
མ་ཞོན་ན་གཞན་ཆོས་ཞོན་དཀའ་གསུངས་

སྤར་དཔོན་བསྐྱར་སྟོང་གིས་དབང་བསྐྱར་བའི་རུ་སྤེམ་རྣམས་དང་།
རེབ་གོངས་སྟོད་སྟེང་། རོང་ཅོ་ཆེན་བཅོ་

བརྒྱ། ར་བ་ར་མདོ། ཐེ་པོ་གཟའ་ཆོང་སོགས་མངའ་འབངས་སུ་
གནང་། འདི་ལ་བཙུན་མོ་གསུམ་

ཡོད་པས་ཅུན་གར་བཟའ་རྣམ་རྒྱལ་སྟོལ་མའི་སྲས་དོན་གྲུབ་དབང་

རྒྱལ་ཆེར་མ་འགྱུར་བར་ག་ཞེགས་པས་གོང་

གསལ་མེ་ཆེན་ཏའི་ཆིང་གི་སྐས་བསྟན་འཛིན་དབང་ལྷན་སྐས་དོད་
དུ་སྤངས། དཔོན་མོ་ཨེར་ཁེ་ཤར་དང་

མཚམས་སྦྱར། ཡབ་ཡུམ་འདི་གཉིས་ལ་སྐས་མིང་སྤྲིང་ལྷ་བྱུང་
བས་དགའ་ལྡན་བསམ་གྲུབ་དང་། ཆོས་

འཕེལ་ཐའི་ཇི་གཉིས་ཆུང་དུས་ག་ཞེགས། སྐས་ཆུང་བ་དོ་རྩེ་མ
ལམ་མ་འཁྲུངས་པའི་སྟོད་ཅིམ་ཡབ་དང་།

འཁྲུངས་ནས་ཆེར་མ་འགྱུར་བར་ཡུམ་ཡང་ག་ཞེགས། ཡོག་ནས་ཡབ་
མེས་གོང་མ་རྣམས་གཞན་དང་མི་འདྲ་

གསུང་སྐས་ཆུང་ལ་ཆིང་མང་གི་ཐོབ་དང་། དགྲུང་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་
བར་དུ་ཞང་པོ་ཁེ་བེ་བྱ་ཀླན་ལས་དོན་ཞེས་

དགོས་ཀྱི་བཀའ་ཕེབས། ཆིང་མང་འདི་ཉིད་ལྷགས་སྐྱེག་ལོར་ག་ཞེགས།
རིགས་སྐས་མེད་པས་གོང་སྟོས་

ཇ་སག་དབང་ཕྱག་རབ་བརྟན་གྱི་སྐུ་རག་དབང་དར་རྒྱས་ུན
མང་གི་ཐོབ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དཔོན་གོང་མ

འི་མ་བྱོན་འདི་དག་གིས་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྐུ་དང་། ཀླུ་
མཁུན་སྤྱོད་མ་སྐྱེ་འཕྲུང་སོགས་མདོ་དབྱས་གྱི

སྤྱོད་མང་པོར་བསྟེན་བཀུར་བླ་མེད་པ་ཞུས། གཙུང་དབྱས་གྱི
གདན་ས་བཞི། ཆོས་ལྡེ་ཆོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་

འཁྲིལ་དྭ་སྤྱོད་འབྱུང་། བྱ་ཁྱུང་སོགས་ལ་མང་འབྱེད་མང་དུ་ཕྱུལ།
རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྲུར་རོ་ཅོག་གསེར་

དུལ་འབར་ཞིག་གིས་ཚར་འགའ་ཞིག་བཞེངས་པ་སོགས་སྤྱོད་གསུང་
ཐུགས་རྟེན་གསར་བསྐྱོན་བསྐྱང་ལས་

འདས་དྭ་གཞུང་ས་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་གི་བསྟན་སྲིད་ལ་རྒྱུ་འདོན་
དང་། ཡ་གོང་མ་ཆོན་མེ་འི་ཆབ་སྲིད་གྱི་དོན་དུ་

ཕ་རོལ་གྱི་རྒྱལ་བའི་དཔུང་ཆོན་ལན་གངས་དུ་མར་ཐེབས་པ་སོགས་
བོད་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་རྒྱུན་ཕྱག་བཞེས་སུ་

བསྟར་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཡང་། མཁྱེན་གཏེར་སྒྲིབ་འི་དབང་ཕྱུག
ཆེ་བླ་མ་རྟུ་ཇོ་འི་ཞལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱིས་རྒྱལ་བོད་ཉོར

སོག་ལོ་རྒྱལ་སྒྲིབ་ཞིབ་པར་བཀའ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་སྒྲིབ་ཞིབ་པར་
བལ་བ་མ་དགོས་སོ། །འདི་དུས་ཀྱི་ཡུ་ཆེ་འི་ཞབས་

སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་བཅུ་གསུམ་དུ་རལ་དཔོན་པོ། དར་ཉན་དཔོན
པོ། དབལ་མང་ཇེ་སང་དཔོན

པོ། ཞེས་རབ་ཇེ་སང་། དུང་ཡིག་ཨ་བི་ཅི་སོགས་ཆོས་སྒྲིབ་ཀྱི
འགྲིང་བཀའ་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན་ནོ། །སྒྲིབ་

ཆོས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བཟང་ཡར་འཕེལ་མདོ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱི་མཁྱེན
རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། རྒྱལ་ཐར་བྱུང་ཅིང་ཡབ་ཇེ་རྟུ་ཇོ་འི་

ཞལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཡིག་ཏུ་འབྱུང་ལ། དེས་བརྒྱལ་བའི་སྒྲིབ་
ཐར་ལོ་ཕྱི་བའི་བསྐྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཁྲི་རྒྱ་དང་

སུམ་རྟགས་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལ་པར་ཡང་ཡོད། དབལ་མང་དཔོན
པོ་དག་དབང་རྒྱ་མཚོ་རིག་གནས་བཅས་

{ @251 } ལྷོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་རྩ་སྟོད་མགོ་ལོག་སོགས་བཤད་པ།

ཅད་དང་ལྷག་པར་རྩིས་ལ་མཁས་པས་བསྐྱེད་ལའི་མེད་དག་སོགས་ལ་
མ་ལྟོས་པའི་ལྷ་བསྐྱེས་མགྲོགས་རྩིས་གནས་

ཡངས། དབལ་ཤུལ་ཚོས་རྩིས་སོགས་ཀྱིས་རིམ་པར་བསྐྱེད་ས། གུ་མཁྱེན
གོང་མ་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་དགོན་པའི་མིག་གསལ་

སྤེལ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཕལ་ཆེར་ཕྱན་གྱིས་རྩིས་འཕྲོགས་རྩིས་
ཀྱི་གསལ་སུ་བཞོད་ཡོད་ལ། དཔོན་མོ་ཨེར་ཁེ་ཤར་

དབུས་ཐེབས་ཀྱི་དུས་གཞུང་དུ་སྤྲོས་སྟོན་དང་དྲུང་ཡིག་ཞུས་པའི་
བོད་པ་བེ་ཅི་ཅི་ལས་ཡི་གེ་བསྐྱབ་པས་ད་ལྟ་བུ་ཤིས་

འཁྲིལ་གྱི་ཡིག་ནག་གི་སྟོབ་རྒྱུན་ཀྱང་འདི་ལས་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ།
།ཤེས་རབ་རྩིས་ལ་ཡང་སྤུ་ལུང་བའི་གཟུང་

འཛིན་སྐྱོང་བྱང་གི་མཆན་སོགས་བརྩམ་ཆོས་ཐོར་བྱ་སྒྲུང་། དག
བའི་བཞེས་གཉིན་ཁ་གྲུའི་དར་རྒྱས་པ་སྒྲུབ

པའི་ཁྲིའི་དྲུས་སོག་པོར་འབྲུལ་སྤྱད་ལ་ཐེབས་པའི་སྒྲར་ཁར་འདི་པ
འོངས། གྲུ་མ་སྲུ་རེད་དྲིས་པར་ཁ་གྲུའི་དར

རྒྱས་རེད་བྱས། ཕྱི་ཉིན་ང་བྲངས་ཏེ་རྩ་ཞེས་གྱི་ཆོག་འགའ
ཞིག་དྲིས་པའི་ལན་ལ་མགྲུ་ནས་དེ་འཕྲུལ་སྒྲར་གཞི

མཐར་སྐྱངས། དཔེ་ཁྲིད་ཞུས། གཞན་ཆོལ་འདི་རིགས་བཤད་རྒྱ་མེད
པར་མ་ཟད་རང་རེ་བཀྲ་ཞེས་འཁྲིལ

བཆོལ་འང་ཁག་སེ་རེད་ཞུས་སྐད། སྒྲན་པའི་ཁྲིའི་རིང་གཏོང
སྒོ་ཐམས་ཅད་དང་སྒྲུབ་མཆོད་སྒྱིན་བདག་གི་ཁྱུར

ཀྱང་འདི་གཅིག་བྲུས་སྐྱངས་པས་དབང་རྩོན་ཆོས་གྱི་རྩེས་འབྲངས
ཡ་རབས་ལྷགས་སྲུ་སྒྲུང་། མདའ་ཚན་གྱི་ས

ཡན་པའི་ཡར་ཐང་དུ་དགོན་པ་བཏབ་ཀྱང་ཡུན་རིང་མ་གནས། དཔོན
ངག་དབང་མང་ཉིད་ག་ཞེས་ཁར་གྲུ

རུ་སྒྲིལ་རྒྱུ་གཅིག་བཏོན་པའི་སྒྲུབ་པ་མཁུལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདི

མ་གྲངས་བར་སྤྱར་ཞུགས་སྤྱངས་བྱས་ན་གསར་

ཉིང་གི་རྟགས་གཉིས་ཡོད་རྒྱུ་ཡོད་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་པས་མཁུལ་

སྒྲུབ་མེས་མ་ཚོག་ཅིང་དབུ་ཐོད་ལ་བྱུང་དབང་

དང་ཕྱག་རར་ལ་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་ཅིག་གི་སྐྱེ་རང་བྱོན་བྱུང་།

དེའི་སྤྱི་བཟུང་ཞིས་འབྱུང་གནས། དེའི་

སྤྱི་ལྟོ་ཆགས་ཞིག་ན། གསུམ་ཀར་ཡ་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོ་ན་རིམ་

གྲིས་རྩན་མང་གི་ཐོབ་དག། ཆེ་ཆེན་

པད་ལྟོ་ཆགས་ཞིང་། གསུམ་ཀར་ཡ་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོ་ན་རིམ་

གྲིས་རྩན་མང་གི་ཐོབ་དང་། ཆེ་ཆེན་

མན་ཞེས་བཀའི་དགོངས་སྤྱོན་བྱུང་། གསེར་གྱི་བཀའ་འགྱུར་བཞེངས།

རྩ་རྒྱ་དང་ཅི་ནི་ནས་བཀའ་འགྱུར་

གཉིས་སྤངས། ཀུན་གཟིགས་མཚོག་ལ་རྩོམ་སྒྲུབ་པའི་དབང་ཞུས།

བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་སྒྲོན་ལམ་ལན་དུ

མར་བཏང་བསོགས་གོང་མ་རིམ་བྱོན་གྱི་མཛད་རྒྱུན་མ་ཉམས་པར
བསྐྱེདས། མང་བཀྲ་ཤིས་འབྲུང་གནས།

ཉིད་གཤེགས་ཁར་ཀུན་མཁྱེན་སྐྱེས་པ་གསུམ་པ་སྐྱེན་པ་དུས།
ཀྱི་སྐྱེ་འགག་དང་། ཀྱང་མང་འཇམ་པའི་དབྱངས།

ཀྱི་སྐྱེ་ལྷག་གཉིས་སྐྱེ་ལ་འབྲལ་མེད་བསྐྱམས་ཡོད་པ་ལེན་བཅུག་སྐྱེ།
ཞབས་གདན་འཕྲོད་དུ་བཏང་སྟེ་ཁོང་མེགས།

རིང་ལ་ལ་ཁ་ཚང་དགེ་སློང་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་སྤགས་བསྐྱེད་
ལུས་གསུངས་སྐྱེ་གཤེགས། མངོན་ཤིང་གསལ་ལ་བས།

གང་གསུང་སྟེ་ཁྱི་རིན་པོ་འཛིན་ཆེན་གྱང་ཚད་མར་མཛད་པ།
ཞིག་ཡིན་ནོ། །འདིའི་མངའ་ཞབས་སུ་གཏོར་སྟོན་ཅུ་སྟེ།

བཅས་དང་། འབྲུག་ལོའི་སྐྱེ་སྐྱེས་སོགས་སྐྱེ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་བརྒྱུད་ཅན་
འགའ་རེ་སྣང་།

ཡུ་ཆེ་གྲྭ་ཚང་གསང་སྤྲུགས་སློན་རྒྱུ་གླིང་ནི། ད་རྒྱུས་པོ་
འོག་ཐུས་དབུས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྐྱོ་ཚབ་ཏུ་བ

སོ་རྩེ་བྱང་དགོན་མཆོག་ཉི་མ་གདན་བྱངས། ཞབས་བརྟན་གྲ།
ཚང་ཚུགས། བདེ་ཐང་མཁན་པོ་སློ་བཟང་ཚངས།

དབྱངས། དབལ་ལྷུ་ཚོས་རྩེ་སོགས་ཀྱིས་རིམ་པར་བསྐྱུངས། ཀུན་
མཁྱེན་གོང་མ་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་དགོན་པའི་

{ 252 } ལྷོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་མ་སྟོང་མགོ་ལོག་སོགས་བཤད་པ།

མཚན་དེ་དུས་གནང་། ཁྲི་མཉམ་སྤེལ་མཉམ་གཉིས་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་
འཁྲུལ་དང་གཉིས་འཛིན་མཛད། རྩེ་ཁྲི་རིན་

པོ་ཆེ་ཏེ་ཅད་སྐྱུ་ན་སློན་པ་ནས་མགོ་རྟ་སློ་བཟང་མཁན་མཆོག་
ལོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་བཞུགས་པས་མགོ་རྟ་ཤི་རེ་བྱུ་ཞེས་

གྲགས། དེ་རྩེས་རྒྱུད་པ་དཔོན་སློབ་འཇམ་དབྱངས་དབལ་ལྷུ་ན། དབལ་
མང་སློ་བཟང་དོན་གྲུབ། འདི་བས་གྲ།

ཚིང་གསར་ཚུགས་དུས་ཀྱི་བྱིང་གྲར་ལ་དཔེ་བླངས་ཏེ་ཚོགས་གྲར
གྲུ་བཞི་བཟོས། དབྱར་སྐྱེ་རིམ་ཆེན་མོ་ཚུགས།

སྐབས་སྐབས་སུ་གྲུ་མང་དང་། དུས་རྒྱུན་རེས་མོས་པ་ཇེ་མང་དུ
བཏང་སྟེ་ཞབས་བརྟན་བསྐྱབ། རོང་བོ

མེ་མཉམ་ཆོས་རྩེ་དག་དབང་རྒྱ་མཚོ། བར་མི་ཆེ་སྟོ་བཟང་དོན
གྲུ་བ། གླིང་དོན་གྲུ་བ་རྒྱ་མཚོ། ཁྱ་དགོ

སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱེ་སྟོ་བཟང་བཀའ་ཤིས་བར་དང་། དཔོན་བེས་ས་དཔོན
ཚིང་གི་ལས་དོན་མཁྱེན་སྐབས་སྐྱུ་བས་མགོན

བར་མ་ཡང་ཁྱིར་བཞུགས། བཅའ་ཡིག་ཟུ་ཏིག་སྤེང་བ་བཞག་ཇུན
མང་ངང་དབང་དར་རྒྱས་ཀྱི་དུས་རྗེ

དེ་ཉིད་མཚོད་ཡོན་དགོངས་མཐུན་གྱིས་གྲུ་གངས་བརྒྱ་དང་
བརྒྱད་རྒྱུན་སྤོད་བྱེད་རྒྱུ་དང་། རེ་རེར་ལོ་གཅིག་ལ

སེལ་བྲུག་ཇ་བག་སུམ་ཅུ་རེ། འཛིན་གྲུ་གསུམ་སྟེ་སྟེ་ལམ་རིམ། དགོ
ཚུ་ལ་སྟོང་གི་བསྐྱབ་བྲ། བསྐྱེད

རྩོགས་བཅས་ཀྱི་འཆད་ཉན། སྒྲུབ་མཆོད། གཏོར་ཆོན། གཏོར་སྒྲུབ།
བསྐྱོག་ཆོན་བཞི་སོགས།

ཀྱི་ཐུག་ལེན། རིག་གནས་བསྐྱབ་རྒྱུན་བཅས་བཅུགས། ཁྲི་པ། སྤྲ་མ
དབུ་མཛད། དག་བསྐྱོས།

དག་རྒྱན་སོགས་བསྐྱོ་བའི་སྲོལ་བཏོད་པ་བཞིན། རྒྱུད་པ་སྐྱོབ་ཟུར
བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ཁྲི་པ་དང་། རྟོ

རམས་པ་དག་དབང་མཆོག་གྲུབ་སྤྲ་མ་དབུ་མཛད་དུ་བསྐྱོས། དེ་ནས་
ཁྲི་ཆོན་སྤྱོ་བཟང་སྒྲན་གྲགས། རྒྱུད་

པ་སྐྱོབ་ཟུར་སྤྱོ་བཟང་སྒྲིན་པ། དཔལ་རེ་དཀོན་མཆོག་བདེ་ཆོན་སོགས་
རིམ་པར་བཞུགས་ཏེ་ལོ་སྤུམ་ཅུ་ཙམ་གྱི།

རིང་དར་རྒྱས་ཁོ་ན་བྱུང་བས་ཡོང་ལ་ནས་སྒྲུ་ཆོབ་སྤྲ་མ།
དག་དབང་དཀོན་མཆོག་ཆོག་ལ་དཔོན་པོའི།

སྤྲ་མ། འཇམ་དབྱངས་བཀྲ་ཤིས། ལྷ་མཆོག་དར་ཉན་ཆོས་རྩེ།

ཕྱག་མཛོད་སྤྲུལ་ཁྱེ་མཆོག་

དཀར་ཆེན། མགོ་ཚ་སྤྲུལ་ ཐོག་ལུ་ཆོས་མཛད། དཔལ་མང་སྤྲུལ་
མ་དག་ལེགས། སྤྲུལ་སྤྲོ་ལྷན།

སྤྲུལ་ཆོས་འཕེལ། ཨ་གྲུ་བུ་ཚའི་དར་ཉན་དཀར་བཅུ། གཡིས་ཆེན་
སྤྲུལ་སྤྲོ་ལྷན། སོག་རུ་ནོ་ཡོན་རབ་

འབྲུམས་པ་སོགས་དཀར་རམས་གང་མང་ཐོན། ཆོ་རྒྱུད་དག་ཆེན་སྤྲུལ་
དང་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྷན་སོགས་སྤྲུལ་

བྲང་དཔོན་ཚང་གི་ཀ་བ་དང་། གདུང་མ་ལྷ་བུའི་ཤེས་རྒྱ་ཡོད་
ཐང་ཅན་དུ་བཅི། བར་སྐབས་ཤིས་གྲུ་ཚང་བཏོན་

ཆེད་ཁང་བ་འཕྲུག་དགོས་ཞེས་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་ལ་ཁུས་པར།
ཁང་པ་འཕྲུག་མི་དགོས་མོད། ཅིས་ཀྱང་

དགོས་ན་ཆུ་དམར་མགོ་གོང་བཟང་གསུངས་ཀྱང་དར་ཉན་དཀར་བཅུ་
སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་བསྐྱར་ནས་འགོ་མི་ཐུབ་

ཅེས་མང་ལ་ལུ་ནན་བྱས་པས་མང་གོ་ཐོད་བར་དུ་མཁར་ཅོམ་

བརྟུངས་ཀྱང་ལུས། དཔོན་ཇུ་ནང་གི་ཀྱ་ཚོ་སྟོད

ལ་འབལ་གྱི་ཁོ་རེ་བ་དང་། ལྷ་བཀྲ་སོགས་སུ་ཡོད་དུས་ནས་དབལ་མང

གྲ་ཚང་ཡིན། དབལ་མང་དཔལ

ལུ་ལ་གྱི་རིགས་ལས་ཆད་ཅིང་། ཨ་གནམ་རྒྱ་ལི་སྤྱ་མ་ཟེར་བ་ལྟ

བུ་འི་བག་ཆགས་ཅན་རྣམས་ལྟ་ཞིག་བྱུང་།

ཕེབས་ལམ་ཞིག་མགོ་ལོག་ཇག་པས་བཅོམ་པར་སྐྱེ་ཆས་ཁོད་གྱི་དུང

དཀར་རང་གྲགས་བྱུང་བས་བཅོམ་ཇུས་

རྣམས་སྤྱིར་སྤུལ། དུང་རག་ག་ཞོག་ཅན་ད་ལྟ་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་གྱི

གཟིམས་ཁང་དུ་ཡོད། ལན་ཅིག་ཟངས་

{0253} ལྟོ་རྒྱུད་གྱི་ཐོག་མ་རྩ་སྟོད་མགོ་ལོག་སོགས་བཤད་པ།

དཀར་གྱི་ཚོང་བ་ཁམས་སུ་འགོ་མཁན་གྱི་སྟེང་དུ་ཇག་པ་བརྒྱག

སྟེ་སྤངས། ཕལ་ཆེར་ཞིག་རྣམས་ཏེ་རང་ཡུལ་དུ་

སོང་། རྣམ་མ་གཅིག་ལྟོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཐོང་བར་ལུས་པ་གོང་
སྟེ་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན། ཉེ་ཚེན་གྱི་བྱང་མེད་ཞིག་

དང་ཐུག་པས་དེར་རེ་ཞིག་བསྐྱད། དུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤི་བ་ཡིན་
སྟེ་མ་རྒྱ་ལི་བྲུ་མ་གདན་བྱངས། འཕོ་བ་

གསུང་བར་ཉིག་མ་གནང་། སྤྲུལ་ཏུ་ཕྱུལ་བ་ཡང་མ་བཞེས་པར་
ཐེབས། དེ་ཉིན་འཕོ་བ་གནང་བའི་དུས་

ཚོད་དེར་མི་དེ་བློན་མེད་དུ་བརྒྱལ་བ་སངས་ནས། ང་ལ་རྒྱ་ལི་
བྲུ་མས་འབོད་པའི་སྒྲིང་བ་དང་སྒྲ་ལ་གསུང་བེ

ཞིག་ཀྱང་བྱུང་བས་དུལ་བས་ཤི་གསུམ་བཞག་ཡོད་འདྲ་ཞེས་
མགྲོགས་པར་རང་དུལ་དུ་ཐོན། འདྲིར་རུ་གསུང་

དུ་འོངས་ཏེ་ལྷ་བཀྲའི་ཐང་དུ་ཡོད་པས་སྐབས་རྟ་ཁ་ཤེས་ཇག་
པས་དེད་པར། ཚོས་སྒྲིང་སྒྲིང་ཐང་གི་སྟོན་ལལ་འཐེན་

ཏེ་ཁྱེད་ཡོད་ན་ཇག་དཔོན་དེ་ཐལ་ཕུང་སྟེན་དུ་འཐེན་ཚུགས་ཞེས་
གསུངས་མ་ཐག་ཇག་དཔོན་གྲོ་བྱར་དུ་རྟས་ཁྱེད་

ཏེ་རུ་མཐའི་ཐལ་ཕུང་སྟེང་དུ་འཕངས་པ་སོགས་གྲུབ་པའི་རྟགས་
མངོན་ཚན་ཅན་མང་། དེའི་ཚལོ་རིན་ཚེན་

རྒྱ་མཚོ་དབུས་ཀྱི་དགའ་ལྡན་དགོ་བ་ཤེས། དགའ་བཅུ་དང་ཁམས་ཚན་
དགོ་རྒྱུ་ཤིག་ར་ར་ཡུས་མ་

ཞེས་པའི་སྤྱི་ཁང་བརྒྱབ། ལུ་བ་ཚེན་པོས་ཁམས་ཚན་ལ་བཀའ་
ཤོག་གནང་། རང་ཡུལ་དུ་དཔོན་ུ་ནང་

ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཐར་མི་ཆེ་དང་། བཀྲ་ཤིས་འཁྲིལ་བྱིང་གྲུར་དུས་
ཀྱི་དགོ་བསྐྱོས་བྱས། ལུང་དགའ་དང་བཀྲ་

ཤིས་སྐྱར་གས་ཀྱི་བར་ནས་རི་ཁོད་བཟུང་ནས་བཞུགས་པར་དབལ་
ལུ་ལ་སྤྱ་རྒྱ་ཚན་གྱི་སྒོམ་ཁང་དུ་གྲགས། སྤྱིས་

སོག་ཡུལ་དུ་དགྲུང་ལོ་མཐོན་པོ་ལ་བྱུགས་དམ་གྱིས་གཤེགས། ཁུ་དཔོན་
ཡུ་རྒྱའི་སྤྱ་མཚོ་དུ་བཀྲར་བས་བཞུགས་

ཡུལ་ཐག་རིང་གསུང་དཔོན་ུ་ནང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བཀའ་ཉིད་དུ་སྒྲོར་

བཅས་བའི་གཞུང་དུ་འོངས། ཕྱིས་གད

དམར་གྱི་ས་གནང་། གནམ་མཚོ་སོག་རུ་སོགས་ཀྱང་དེར་ཡོང་ནས་དབལ་
མང་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱད་པས།

དབལ་མང་། གནམ་མཚོ། སོག་རུ། ལྷ་མཚོག་ཡོང་ཤ། གད་དམར་སྒྲོད་
ན་མགོ་ཚ། གྲོ་

བཟང་སྤྱོད་པ་ཚང་གི་མི་རྩ་ཨ་རིག་ཨེམ་ཆེ་སོགས་གྲག་ཚང་
གི་ཞོག་ཆེན་པོ་ཡོད་སྐབས་ཉ་ཐོན་མང་གི་དུས་དེའི་སྤྱིང་

དུ་གྲག་ཚང་གང་ཡོད་བསྐྱུས། སྤ་རིའི་རྒྱ་སྒོ་ཚུན་ཆད་གྱིས་
ཆ་བསྐྱོན་ནས་འཕྲིན་ལས་དར་རྒྱས་ཟེར་བ་བཅུ་དཔོན་

དུ་བསྐྱོས། སོག་རུ་ནོ་ཡོན་རབ་འབྱུངས་པ་དང་། དབལ་མང་དཔོན་པོ་
དབལ་ལྷན་གཉིས་མ་དེ་ཆེ་ཡིན་

པས་གྲག་ཚང་གཅིག་ཕྱུལ་ཀྱང་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་ལ་སྒྲོན་ལམ་
བཏང་། ཉ་ཐོན་མང་གི་རྩིས་སུ་རང་རང་གི་ཕྱོགས་

སུ་སོང་བ། བླ་སོའི་སྒོར། ཨ་གྲ་བུ་ཚའི་ཚོ་བཞི། བླ་གྲ་
ཚང་། དབང་ལོ་ཚང་། ལྷ་ས་ཅང་།

མཁན་པོ་ཚང་གི་སྒོར། དཔལ་མཚོ་གཞི་ཚང་། ལ་བུ་ནར་དག་སྒོར
ཚང་། ལུ་བདེ་ཇེ་སང་སྤྲ་མ་དང་ལུ་

བདེ་སྤྲ་གསར་མས་པ་སོགས་ཀྱང་གྲ་ཚང་ཡིན། ཕྱིས་སུ་རྟེན
མའི་གྲ་ཚང་དང་ཕྱར་བའི་འཆམ་ཚུགས་ཏེ་གྲ་བ

གང་མང་དེའི་གསལ་སུ་བཅུག་པ་དང་། ཅེ་ཆུའི་ཕྱི་ལོགས་ལ།
པོའི་བཞུགས་ཁྲིའི་ཐང་དུ་མང་གི་ལྷ་མོ་བཟུང་བ

དང་། སྤར་ལྷ་བསྐྱོད་ལྷ་ལ་དཔོན་རག་དབང་མང་གིས་སྒྲི
ཐེབས་ཞུས་པར། ཚངས་པ་བབས། མདོ་སྤྲད

འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་སྒྲི་ལྷ་ས་སྒྲོང་རེས་ཡོད། ད་ལྟ་ནས་འཛིན་དུ
ཡིན་པས་སྒྲི་ན་མེད། ད་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་

པ་ན་གནས་ཆུང་གིས་འཛིན་རེས་འབབ། དེ་དུས་ཁྱོད་རྟིག་གོགས་
ཀྱིས་བསྐྱོད་ནས་རྩ་བའི་སྤྲ་མ་དང་སེལ་འཇུག་

{ 254 } ལྷ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་མ་རྟོད་མགོ་ལོག་སོགས་བཤད་པ།

གནས་རྒྱུད་གིས་བར་ཆད་གཏོང་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་བརྩིས་པའི་ལོ་
བརྒྱ་གསུམ་པ་ལ་རབ་འཕྲིན་ཞེས་རབ

མང་དང་ཐུག་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་ནས་དོ་རྩེ་ཕྱང་བ་གནང་དུས་
ཡིན་པས་ཁོང་ལ་སྐྱབས་འཛོལ་ཞུས་པ་ཆོས་

འབྲེལ་ལ་བཀར་ནས་དོ་ཆེན་མཛད་ཀྱང་ཁོ་རང་བསད། ཏྲོན་ར་
ཉིས་བརྒྱ་དང་ལུག་སུམ་བརྒྱ་སྐྱངས་ཏེ་བྲིས་

ཚང་མ་དང་ཆོན་གསུམ་ནས་ཐུད་པས་དམ་ཆོག་ལ་སེལ་ཞུགས། ལྷ་བ་
སློ་ལྷན་ཁོ་ཕུང་བོ་མ་བདེ་བར་ཡོད་སྐབས་

ཀྱང་བརྒྱ་གསུམ་དུ་རལ་དཔོན་པོ་མངགས་ནས་སྐྱེ་ཐབས་རྒྱག་བརྒྱག་
སྐྱོདོན་གང་ཞུས་ལ་ལན་དང་། རིགས་

རྒྱུད་རྩེས་མ་ཆོར་འབབ་དགོས་ཚུལ་ཞུས་པར། ལྷ་ཁོག་འདི་དང་
ཇི་དག་ཉིས་ཕྲོན་ནས་འབྲེལ་ཆེ། དད་པ་

ཆེ་ཞིང་རང་བཞིན་བརྟན། སྐྱེ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ཕྱབས།
ཡོད་པ་བཅས་བབས་པ་ཡིན། ཕྱིན་ཆད

དེ་འདྲ་མི་ཡོང་གསུངས། སྐྱེ་གྲོལ་ནས་ཀྱང་ཁོ་བོ་ད་རེས་ནད
འདིས་མི་འཕྱུད་པར་འདུག་དཔོན་ཆོང་ལ།

ཁྱེད་གྱིས་ཁྲལ་འདི་གཅིག་མ་ཕབ་ཕྱིན་ལོ་འགའི་རྗེས་ནས་རྩ་སྤྲེ
འཐོར་ཏེ་ཇི་གིན་སྐྱམ་བྲག་ལ་བལྟས་རྩ་ཕ་གིའི་ཕར་

ནང་ནས་ཁ་ཆུ་འཁྲོཏ་གཅིག་མ་བསྟད་ནང་འི་ན་བཞོད་ཅེས།
ཉུས་ཟེར་བ་སོགས་སྐྱེན་དུ་མས་སོག་དུ་འཐོར་

བས་དགོན་པ་ཉམས་ཆག་དུ་སོང་། སྐྱེ་རྟེན་པ་ནི་མགོ་ཏྲ་ཞི་རེ
ཐུའི་བྲ་སེའི་གས་ཡིན། ཉིན་གཅིག་དངུལ་

སྤེར་ཞིག་གནང་སྟེ་ཁྱེད་གྱིས་འདིའི་ནང་དུ་གཏོར་སྲུལ་རེ་ཞོག་ལ།
འབྲས་སྤྲངས་ཆོས་སྐྱོང་ལ་གཏོར་བསྟོས་ཐོངས།

ཁོ་བོས་ཀྱང་ཕྱིན་ཆད་དུ་སྟེ་འདི་ནམ་དེ་ལ་གཏད་དགོས་གསུངས།

ཁོ་རང་གི་ཉམས་སྒྲུབ་ལ་ཡང་མི་དཀར་རྟ

དཀར་ཞོན་པ་ཞིག་གིས་འཕྲོངས་སུ་བྲུངས་ཏེ་མཁའ་དབྱིངས་མཐོན་
པོར་བྱེད། དུ་ལ་ཁམས་མང་པོ་བསྐྱེད།

བྱུང་བ་ལྟས་པས་ཤིན་ཏུ་གཏིང་རིང་བའི་གཙོང་རོང་འགའ་ན་མེ
འབར་བ་མཐོང་བས་དེ་གན་ཡིན་ངེས་པར།

དཔྱལ་ཁམས་ཡིན་ཟེར། ཟུང་ཟད་འཇིགས་ཞུམ་པ་ཞིག་བྱུང་བ། ང
མ་ཆེན་ཡིན། དེད་དང་གནས།

ཆུང་གཉིས་སྡོན་ནས་ཁྱོད་དང་ལས་འབྲེལ་ཆེ་ལས་གཏོར་བསྡོམས་
ལ་འབད་ན་ཆོ་འདིར་སྤྲོད་སྤྱོད་བྱེད། ཕྱི་མར་

དཔྱལ་ཁམས་ཡིན་ཟེར། ཆུང་ཟད་འཇིགས་ཞུམ་པ་ཞིག་བྱུང་བར། ང
མ་ཆེན་ཡིན། དེད་དང་གནས།

ཆུང་གཉིས་སྡོན་ནས་ཁྱོད་དང་ལས་འབྲེལ་ཆེ་ལས་གཏོར་བསྡོམས་
ལ་འབད་ན་ཆོ་འདིར་སྤྲོད་སྤྱོད་བྱེད། ཕྱི་མར་

ཡང་ཁྱོད་མ་གཅིག་ཚོར་འགོ་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་གསུངས། རྣམ་དག
སློན་ལམ་མ་དང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་མ

ཚར་འབྲུམ་རེ་བཏོན་པས་ཚངས་པ་དང་མ་ཆེན་བབས། མ་ཆེན་གྱི
ལུང་བཞིན་ཤེར་སློང་འབྲུམ་ཀྱང་བཏོན།

མི་ལམ་དང་དཔུང་རྩོད་སྒྲིལ་མཁུན་ཡབ་སྐུ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང
ཚད་མར་མཛད་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེ་དུས་ཁྱེད་ཀྱི་

མཆོག་ལྟ་བུར་བར་དམ་ཅན་དངོས་སུ་འབབ་ཅིང་། སྐྱེ་ཐེབས་གྱི
ཆོ་ཕྱག་གཉིས་པན་ཚུན་བརྟེན་བའི་སྟེང་ཀ

མཛད་ན་སྤྱད་པའི་སྐྱེ་ཁུར་ཁྱེད་གྲགས་པ་ཀྱན་གྱིས་ཐོས་པ་ཞིག
ཀྱང་སྐྱེས་སྟེ་ཁར་བྱུང་དོ། །མེ་བྱ་ལོར་དཔོན་བཀ

ཤིས་འབྱུང་གནས་གྱིས་གྲུ་ཚང་འཇུགས་པར་དགོངས་ཡབ་རྗེ་རྩ
རྩའི་ཞལ་སྤྲོས་ལ་བཀའ་བློས་བྱུང་བ་ལན

གྱི་གསུང་ཤོག་ཀྱང་མཐོང་བས་དགོངས་བཞེད་སྐྱེ་བ་པའི་ཐབས་ལ
བྱིར་བས་རྣམས་འབད་རིགས་སོ། །འོན་ཀྱང་

ད་ལྟའི་བར་ཡུ་མེའི་དབུ་བླ་གཅིག་ལས་གཅིག་ལྷག་ཟམ་མ་ཆད་པར
བྱོན་ཏེ་དུས་རིམ་གྱི་གཏོར་སྐྱབ་སོགས་ཆགས

མེད་གྱི་སྒོལ་བསྐྱངས། སྒོབ་དཔོན་པདྨས་ལུང་གིས་ཟིན་པའི་ཕྱེ

འདུས་ཅེ། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མས་དགོན་པ་གསར་

ཅུགས་གྱི་སྐར་འཛིན་མཛད་པའི་གནས་ཤེས་ཀྱི་རྩ་སོགས་ཕྱེ

དེག་སྒྲིང་བདུན། འབལ་གྱི་མཐོན་པོ་བཅུ་གསུམ་

སོགས་དཀར་སྐྱོགས་སྐྱོང་བ་མང་པོ་གནས་ཤིང་། བཀའི་གདམས་སྒྲེགས་

བབ་ལས་ལུང་བསྟན་པའི་གནས་

{ @255 } ལྷོ་རྒྱུད་གྱི་ཐོག་མ་རྩ་སྟོད་མགོ་ལོག་སོགས་བཤད་པ།

དངོས་གཞི་ཕྱེ་འབལ་གྱི་གཞུང་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། ཤར་གྱི་ལུག་

མགོའི་ལམ་ཅོ། ལྷོའི་མཛོད་དག་ཉིད་མའི་

ས་ཆུ་གོར་གོར། ལུབ་གྱི་རྩོལ་ལྷ་ཆེན། བྱང་གི་གཉན་རི་རྩ་

དམར་གྱི་བར་མང་གི་སར་གཏོགས་ཤིང་སྟོན་

བཅུད་ཀྱི་འབྱོར་བ་རྒྱ་ཆེན་ལ་ངོ་མཚར་བ་ཡོད་དོ། །ཅེ་མདོར
ཀུན་མཁྱེན་གོང་མ་ཡུན་རིང་བཞུགས་པའི་གནས་ལ།

བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་བཏགས། དེར་བྱགས་དམ་གྱི་རྟེན་ཅེ་གཞུང་
བྱམས་པར་གྲགས་པས་འབྱུང་འགྱུར་ལུང་།

བསྟན་ཏེ། བཀའ་རྩོམ་འགའ་ཞིག་གིས་མཇུག་ཏུ་མི་པམ་མདུན་ས་ཐེན་
ཆེན་ཆོས་ཀྱི་གན་མཛོད་དུ་སྦྱར་ཞེས་འབྱུང་།

འདི་ནས་ཉིན་ལམ་ཙམ་གྱི་ས་གོ་སྤིབ་ཏུ་གཙང་སྐར་དོན་གྲུབ་རབ་
བརྟན་གྲིང་འདེབས་པ་བོ་གཙང་སྤྱུལ།

སྐྱབས་ལྷན་པ་རྒྱ་མཚོ་པ་ཡིན་ལ། འདི་འི་གོང་མ་གཙང་ནགས་མ་
ནས་འཁྱུངས་པས་གཙང་དགོར་ཐོགས།

ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་དག་ཅིང་དགོ་སྦྱོར་ལ་བརྩོན། ལྷ་མོ་ཆོས་
སྦྱོང་དུ་འགོ་བཞུགས་བྱུང་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །འགའ་

རེས་རྩེད་དགོ་རབ་འབྱམས་པ་ཞེས་པ་སེ་རར་བྱགས་གཉེར་ཡུན་རིང་

མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཟེར། སྤྱུལ་བའི

སྐྱབས་ཀྱི་ཕྱོད་པོ་ཨ་རིག་སྐྱེས་ཨ་ཕྱེས་ཆོས་སྐྱབས་དང་།
ཡུམ་དཀར་རིས་ཀྱི་སྐས་སུ་མེ་སྤྱུལ་ལ་འཁྱུངས།

རོང་པོ་དགོན་ཆེན་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ལ་སྦྱངས། རང་རེ་རྣམ་འགྲེལ
ལེའུ་དང་པོ་གཉིས་བཟུང་སྟེ་མཁན་ཆེན་དགོ

འདུན་གྱི་མཆོར་རྒྱལ་སྤུལ་བར་འདི་མ་བཟུང་པ་གྲིས་དང་ཁྱད
ལ་དགོས་དུས་ཤིག་ཡོད་གསུངས། ཕྱིས་སེར

བྱེས་སུ་བྱུགས་གཉེར་དུས་པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཐེབས་སྐབས་
མངའ་རིགས་དགོ་བཤེས་ཐོགས་མེད་དང

མཉམ་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ཆོགས་གྲོང་མཛད། སྐྱེས་དགོ་བཤེས་པ་
གཞུང་ལུགས་གང་ལའང་ཐོགས་པ་མེད་པས་

མཚན་དེ་ལྟར་གྲགས་ཤིང་། གྲུ་ས་སེར་འབྲས་དགོ་གསུམ་གྱི་དགོ
བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་དཔེ་ཁྲིད་དང་དོགས་གཅོད་

བྱེད་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་ཡོན་ཅན་ཡིན་ཡང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ཚར་བཅད་པས།
པཎ་ཆེ་མཆོག་བྱུགས་མཉེས་ནས་དེ་རིང་ཨ།

མདོ་ཞབས་རྩུང་གིས་ཐོག་མེད་ཐོགས་བཅས་བྱས་སོང་ཞེས་ཞུ་
ཅིང་དང་། སེར་བྱས་དཔོན་སློབ་བྱམས་པ།

སློན་ལམ་ལ་ཞབས་སྤྱང་འདི་ལྟ་རམས་པ་བྱས་ནས་ལོ་ཀ་ཅེ་སོང་
གསུངས། ཁོང་གསར་བ་ཡིན་ཞུས་པར།

འདི་འདྲ་ཞིག་ཁ་དོག་དཀར་དམར་དུ་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་རམས་འོས་གསུངས།
པས་ཆོས་གྲར་ཞུགས་ནས་ལོ་ལྔ་བ་ལ་ལྟ།

རམས་པ་བྱུང་། དཔོན་སློབ་བྱམས་པས་ཀྱང་འདི་བ་བསེ་ཆོང་གི་
སྤྱལ་སྐྱེ་ཡིན་གསུངས་མཁན་ཡོད་ཀྱང་བདེན་

པ་འདྲ། འདིས་རིགས་ལུང་བཏང་ན་ཀྱང་འབྲམ་སྦྱིན་ཆེན་ཁོ་བོ་
ཡོང་གསུངས། དེ་དུས་ཀུན་མཁྱེན་བར་

མ་དབུས་སུ་བཞུགས་པའི་རྩུང་ནས་བཀའ་ཆོས་གང་གནང་ཆག་མེད་
གསུངས། ཁོང་ཕུར་བུ་ཕྱོག་དྲ་ཞབས་ཐང་

ལ་ཡང་ཡང་ཕེབས་སྐབས་བྱས་བྲལ་སྟེ་ཤར་རྒྱར་ལྡན་བྲང་
མགོ་རེ་ཉིས་ཏེ་གྲང་ཆོགས་ལན་ལྔ་འདྲེན་རྒྱ་བྱང་པས་

བསོད་ནམས་བསགས་ཡོད་ཅེས་ཡི་རང་མཛད། མདོ་མཛད་དུ་ཡང་ཐེ་དེ
ཉིད་དང་མཁན་ཆེན་དག་འདུན་ཐུ

མཆོ་རྣམ་གཉིས་ལོ་རེར་ལན་མི་མཇལ་བ་མི་སྟོན་སྐད། ལན་ཅིག་སྒྲ
བྲང་དུ་མཇལ་བར་བྱོན་སྐབས་སྐབས་མགོན་

མཆོག་ཕྱོགས་ཕེབས་ཀྱི་ཆེད་རྟ་གྲོན་ལ་ཁལ་བ་རྒྱ་བ་ནས་ཡོད་པར་
གཙང་ཆོང་ཕེབས་ཀྱི་འདུག་ཞུས་པས་ཕེབས་རྒྱ

བཞོལ་༥ སྒྲ་མདུན་དུ་འཕྲོས་པ་དོགས་གཙོད་ཞུས་པར་སོག་ཆོང་སྒྲར་
ལོག་གི་བར་བན་བྱིང་ཁ་བཏིང་བའི་སྟེང་

དུ་དཔེ་ཆ་པོ་ཏི་མང་པོ་ཞལ་བྱེན་ས་བཀའ་ལན་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་
པ་གནང་། ཤིང་བྱ་སྒྲ་ཆོས་སྡེ་འདི་ཡི་བཏབ་

{ 256 } ལྟོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་མ་སྟོད་མགོ་ལོག་སོགས་བཤམ་པ།

སྟེ་མཆད་ཉྑལ་བཅུ་གསུམ། ལྷ་ས་འཛིན་པོ་དང་སྐྱེ་ཆོད་མཉམ་པ་འི་
ཇོ་སྐྱེ་དབུས་ལི་དཀོན་པ་འི་རྟེན་གཙོར་བཞུགས།

རྗེ་ཡབ་སྲས། རྒྱལ་བ་པཎ་ཆེན་སྐྱེ་འཕྲེང་གི་གསུང་འབུམ་གྱི་
གཙོས་ཕུག་དཔེ་མང་དུ་བསྐྱིགས། མེས་ལེ་ལོར་

སྐྱབས་མགོན་མཆོག་ནས་གསང་སྔགས་སྒྲིབ་རྒྱུ་གྲིང་དུ་དོ་རྗེ་
འཕྲེངས་པ་འི་དབང་གནང་བ་གསལ་ན་ཏེ་བརྟན་

བཞུགས་མཆོམས་སྦྱོར་ཀྱང་ཕུལ། ས་ཕག་ལ་འདུ་ཁང་གཟིམས་ཁང་
བཅས་གསར་བསྐྱོན་གྲུབ་པ་འི་རབ་གནས་

ཀྱང་རྗེ་དེ་ཉིད་ལ་ཞུས། དེ་དུས་ཁོང་གིས་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་གྱི་
བསྐྱེད་གྲྭ་ཆོང་མང་པོ་དཔར་ནས་བསྐྱམས་པ་གྲ།

མང་ལ་བཀྲམ། བྱིད་གྱི་དགོན་པ་ལེགས་པོ་འདུག་ཀྱང་མཆོད་རྗེས་
མེད་གསུང་སྐྱར་ཐེབས་ནས་མཆོད་རྗེས་

འགའ་ཞིག་དང་ཐེང་འབྱེད་ཀྱང་བསྐྱར། སྐྱེ་ཞབས་ནས་རྗོམ་

བསྐྱེད་མཛད་པ་བཞིན་སྐྱེས་རབ་བསྟན་

འགྲོལ་བ་དང་། རྣམ་འགྲོལ་གྱི་ཡིག་འཛིག་ཀྱང་མཛད། དེ་སྐབས་པན་
ཆེན་རིག་པ་འོ་ཆེ་སྐྱེ་འབྱུང་དུ་བཞུགས་

པ་འཇམ་ལ། གསེར་ནག་གི་མཚན་ལ་གཡུ་བྱུར་གྱི་ཆོམ་བུ་བཀོད་པས་

ཐོག་བྱངས་གྱི་འབྱུང་གསུམ་མཐུལ་པར་གྲགས་

དགོན་པར་བཅའ་ཡིག་ཞུས། པཎ་ཆེན་མཆོག་ནས་ཁྱེད་གྱིས་མགོ་ལོག་
འདུལ་ཐབས་ལ་རེམ་དགོས་ཚུལ་དང་།

དགྲུས་གཟིགས་གཟེངས་བསྟོད་ཆེ་བར་མཛད་པས་མཚན་སྟན་ལྷག་པར་
འཕེལ། དེར་རྗེ་རྒྱུ་བཟོ་ལ་མཁའ་

སྟོད་ཆོས་སྐོར་ཡོངས་རྫོགས་ཞུས། མཚན་གཅིག་དེའི་འཕྲོ་ཁྲིད་
གནང་བ་གསན་ནས་ཚུར་ཕེབས་དུས་གཟིམས་

བརྟན་བཟང་བར་མཁའ་སྟོད་གྱི་བསུ་བ་ཡིན་གསུང་མཇུག་རྫོགས་གྱི་
བར་གསན་པ་ཆེར་མི་འགྲུངས་པར་ག་ཞེགས་

པའི་བདར་སྒྲུང་། པའ་ཆེན་རྣམ་ཐར་དུ་གཙུག་རྒྱུ་སྒྱེས་གྱིས།
གསར་བསྐྱོན་ཆོས་སྡེ་ལེགས་བཤམ་གྱིང་ལ་བཅའ་

ཡིག་བཞག་ཅེས་གསུང་། དགྲུང་ལོ་ནི་བཞི་པ་ལྷགས་བྱི་ལོར་གཤེགས།
སྤར་ལྷ་པ་སྤོ་ལྷན་ལ་དགོན་པའི་

མཆོན་ཞུས་པར། ལྷ་འི་དོན་གྲུབ་རབ་བརྟན་བཟླ་ཤིས་རབ་རྒྱས་
སམ། །ཞེས་སོགས་དང་། དགོན་

པའི་འཕེལ་རྒྱས་དང་འཛིན་སྐྱོང་གི་དོན་ཞུས་པར། ལོ་ནི་ལོ་
གཅིག་བྱི་བའི་ལོ་དེ་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་།

དགོན་པ་སྤུ་ལ་གཏད་ཞུས་པར། ཤར་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ལ། །སྤྲོད་ནས་ཕྱི་གཅིག་བཞིན་

དུ་གསོལ་བཏབ་ན། །ཁྱོད་གྱི་བསྟན་པ་ཤར་ལྷོ་འི་མཆོམས་སུ་རྒྱས།
།ཆོས་ལུགས་མི་གཅིག་བསྟན་པ་

གཉིས་པོ་དེ། །བཤེས་གཉེན་ཁྱོད་གྱི་དབང་དུ་འདུ་བར་ངེས། །ཞེས་

དང་། ཤར་ཅེས་པ་ལ་བེ་ཚོམ་

སྐྱེས་ནས་གསལ་བར་གསུང་དགོས་ལྟས་པར། ཤར་བྱོགས་མང་རུང་
རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་མིན། ཤར་བྱོགས་

ཐེ་བཅུན་སྤྱ་མའི་ཕོ་བྲང་དུ། འཁྱམས་དག་པ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བེའུ་
གཡས་སུ་འགྱིལ། འགྲོའི་མགོན་པོ་

ལེགས་ལྷན་ནག་པོའི་སྐུ། འཇམ་དབྱངས་མཚན་ཅན་ཐེ་བཅུན་རེད་
མདའ་བ། རྩ་བའི་སྤྱ་མར་སྤྱི་

པོར་བབྱང་བ་ན། རྟ་ལུག་མཚམས་སུ་བསྟན་པ་རྒྱས་ཞེས་འབྱུང་།
འཁྱམས་བསྟན་ཆེན་ཐུབ་དར་གྱི་མདུད་

པ་ཡིན། ཞེས་པའི་ལུང་བསྟན་ཡོད་པར་བརྟེན། རྒྱབས་མགོན་མཚོགས་
ལ་གཙང་སྐར་བའི་ལས་སྒྲེ་བམས།

ཅད་དང་། ཡུ་རྟེན་མང་བཅས་གྱིས་དགོན་དེར་ཐེབས་རྒྱ་དང་འཛིན་
སྐྱོང་དགོས་ཚུལ་ནན་ཆེར་ལྟས་པ་ལྟར་

ལྷགས་གླིང་ལོར་ཞལ་བདག་མཛད། གཞི་མོ་གླུ་འདི་སྒྲུབ་པ་གནས་
བཟང་བས་དགོན་པ་དེར་སྤོས་ན་འདྲུ

ཁང་ང་རང་གིས་འཕྱོག་ཆོག་གསུངས་ཀྱང་དང་སྒྲངས་མ་བྱུང་།
རྒྱུད་པ་སྤོབ་ཟུར་དགོན་མཆོག་བདེ་ཆེན་པ་ཁྱིར་

{ 257 } ལྷ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་རྩ་སྟོད་མགོ་ལོག་སོགས་བཤད་པ།

བསྐྱོས་ཏེ་ལྷགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུངས། ད་ལྟ་འཛིན་གྲུ་བཅུ་གསུམ་
ཀྱིས་མེར་བྱས་ཡིག་ཆ་འི་སྟེང་ནས་མདོའི་

འཆད་ཉན་དང་། རྒྱུད་པ་དང་དུས་འཁོ་གྲུ་ཆང་བཅས་མདོ་
སྒྲགས་ཟུང་འབྲེལ་སྒྲིག་ལམ། རིགས་གྲུ་

ལྷ་མཆོད་སྟོགས་གྲུ་ས་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྱུད་ཀྱི་སྟོལ་བཟང་ཡར་
ལྷན་དུ་ཡོད། གོང་དུ་ཆོས་ལྷགས་མི་གཅིག་ཅེས་

པའི་དོན་ལྟར་ཡང་སྤྱུལ་དོགས་གནས་གཉིས་བྱུང་བཆོས་སྒྱུང་དེ་
ཉིད་ལ་ཁུས་པར། གངས་ཅན་བོད་ཡུལ་ཞེས་

སོགས་གྱིས་ཕྱོགས་གང་ཡིན། རྒྱལ་པོ་གང་ཡི་མངའ་འབངས་ཡིན
ཚུ་ལ། ཐག་ཉེ་རིང་གི་ཚད་བཅས་གསལ།

བར་གསུངས་པས་ཤུ་ནར་དུ་ནི་གྲུ་གཏུགས་དཀར་སྐྱབས་གྱི་སྐས་སུ
འཁྱུངས་པ་དུན་བྱུང་བསྟན་ཡར

འཕེལ་གདན་སར་བཀོད། ཀླུ་མཁའི་བར་མ་གདན་འབྲེན་ཞུས་ཏེ་གསེར
གྱིས་མདོ་མང་གི་གཙོ་ཁྲི་འབྲུལ།

ཕུལ་བེར་བ་ཐོས་ཀྱང་རྣམ་ཐར་རྟེ་མི་གསལ། བུ་ལ་ལ་དབུས་སུ
ཐེབས་ལས་རྒྱས་པར་རྩོམ་པའི་མོད་ལ་གཤེགས། ཚོས་སྒྲོང་

ཉེར་ལུ་པ་ལ་ལྷ་རམས་པ་མཛད། རང་ཡུལ་དུ་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་
པར་རྩོམ་པའི་མོད་ལ་གཤེགས། ཚོས་སྒྲོང་

གི་ལུང་བསྟན་དུ། དུལ་དཀར་མེ་ལོང་གཡའ་ཡིས་ཟིན་ནས་འདུག
།གཡའ་དང་མེ་ལོང་སེ་སར་འཕྲལ།

བར་དཀར། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཐོག་རྟེ་ཁེལ་བེར། གོང་སྒྲོས་པཎ་ཆེན་
གྱི་བཀའ་ཐེབས་དང་མཐུན་པར

སྤར་གྱི་དོགས་གནས་གཅིག་ཤོས་མགོ་ལོག་ཡོལ་སྟག་སྟིང་རྒྱལ་འབྲུམ་
གྱི་སྤྲུལ་བསོད་ནམས་ཚེས་མཛད་དགྲུང་ལོ་

སུམ་ཅུ་བཞེས་པ་གདན་སར་བཀོད། འདི་ཡང་ཡང་སྤྱལ་སྤྲུལ་མར་ལུང་
ཞུས་གྱི་མཇུག་དེར། སྤྲོད་མཐའི་

བཀའ་བབ་སྤྱུ་དངོས་སྤྱལ་བ་གཅིག་ཅེས་སོགས་དང་། སྤྲོད་མ་སྟག་ལ་
ཡུལ་ག་ཅི་ནས་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་

འདུག་པ། མ་སྤྲོད་ལོ་པ་ཡིན་པ་དང་། གོང་ལོག་བསྒྲིག་ན་ཡོལ་སྟག་
ཀྱང་གསལ་བས་འདི་པ་ལུང་བསྟན་

པར་སྤྱོད། དང་པོར་འཛུལ་ཐང་དུ་ཇོན་ལ་སྤྱུངས། ལོ་མཚའ་མས་
དགུ་བཞུགས། དེའི་ལྷ་བ་རྟེན།

དབུས་སུ་ཐེབས་ཏེ་མང་འགྲེད་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲུབས། དགྲུང་ལོ་དུག་ཅུར་
ཉེ་བ་བཞུགས། དེའི་སྤྱལ་སྤྱུ་སྤྱོ་བཟང་

ཚོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་མགོ་ལོག་དབང་མདར་འཁྱུངས། ལྷགས་བྱི་ལོ་

བ། གྲུག་མཁའ་ཁྱེད་སྐྱེ་འཕྲེང་གསུམ་པ་

ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། བཅུ་གཅིག་པ་ལ་རང་དགོན་ཏུ་ཚོགས་ཚུལ་འགྲིམ།
ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ། འགྲེལ།

ཆུང་དོན་གསལ། ལམ་རིམ་ཆུང་དུ། ཡིག་ཆའི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་ཐལ
བཅས་བཟུང་། བཙུ་བདུན་པ་ལ་དབུས་

སྤྱལེབས། ཉེར་ལྷ་ལ་མིག་དམར་དགོ་བཤེས་ལས་བསྟེན་པར་
རྩོགས་ཏེ་ཆོས་བཀའ་ཅི་རིགས་གསལ་ནོ།།

[illegible]

པའི་རྒྱལ་མཚན། དེའི་ཆེས་མ་ཙམ་རིག་ནགས་ཚད་དུ་བསྟུངས་པ་
ད་ལྟར་བཞུགས། ༥ ཀའོར་ཤོང་མ་བརྟན

འཛིན་ཚེས་སྐུལ་ལ། ཇི་རབ་རྩ་ཤི་རྩ་སྟེ་རྩ་ཤི་རྩ་རྩ་གཙུག་
གྲགས་པ་ཡོད་པའི་ནང་ཚེ་གི་ཡང་རྩ་ཤི་རྩ་འི་སྐུད་

ཀླུ་འབྲུམ་ཇ་སྒྲིག་གི་མངའ་ཞབས་སྤྲོན་གཤེགས་ཡིན་ལ། དེར
འཁྲུངས་པས་ཀློང་ཚིང་ཐོགས་པ་འདྲ།

སྐར་སྐོར་བྱུང་ཆག་གྲང་ཟེར། ད་ལྟ་ཡང་སྐྱེ་བདགས་པ་ནག་གིས་
བྱེད། གཏང་པ་ཐྱི་ཏའི་སྲུ་མཆེད་དུ་འཁྲུངས་

པ་སྤྱོད་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། དེའི་སྤོན་དུ་སྐྱེ་འཕྲེང་
གསུམ་ཅུ་མེད། འདི་པས་དབྲུས་སྲུ་བྱགས་

གཉེར་དང་། གཙང་དགེ་བཟ་ཤིས་དོན་གྲུབ་གྱིས་སྤྱོན་བདག་བྱས་
ཏེ་པ་ཐྱི་ཏ་དང་། རྣམ་གཉིས་ནས་དགོན་

{ @258 } ལྟོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་རྩ་སྟོན་མགོ་ལོག་སོགས་བཤམ་པ།

སྤྱི་འདི་ཉིད་བཏབ་ཟེར། དགྲུང་ལོ་མཐོན་པོ་ལ་གཤེགས། དེའི་སྤྱུལ་
སྐྱེ་ཐོར་གོད་ནས་འཁྲུངས་པ་སྤྱོད་བཟང་

སྟོན་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་ཤིང་སྤྱེལ་ལོ་པ། གསེར་ཁང་དཔོན་སྤྱོད་
ལས་བསྟེན་པར་ཐོགས། རང་དགོན་དུ་བྱགས་

གཉེར་དང་། རིག་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས། མིག་དམར་དག་བཞུགས་སྒྲུབ་
མར་བསྟེན་ཏེ་བཀའ་ཚོས་མང་

དུ་གསལ། གསུང་རྩོམ་ཀྱང་ཁ་ཤས་ཡོད་སྒྲུབ་།

ཁམས་ལ་ཁ་གྲུབ་ཆེན་བསོ་རྒྱུ་མཆོད་ཡིན། དཔོན་
དར་རྒྱལ་གྱི་དུས་རྒྱུ་གཉིས་སོག་པོར་

ཐེབས། དེའི་རྗེས་མ་དུ་ལེ་རྒྱུ་ཐོག་དག་དབང་མཁས་བཅུན་སྟོན་
གྲགས། འདི་པས་དུངས་རིང་ལ་བ་རྩེ་

བརྩིགས། དེ་དུས་སོག་པོ་འབྱོར་བ་ཆེ་བས་ལྷ་བཅུ་མ་བདུན་སྟོན་
གཉེར་ལ་བཅུག་བསང་ཡིག་ཡང་བརྩམས།

ཁྱིམ་རྩོམ་ཆོ་ལ་སྒྱུན་སྟེག་མཛད། མེད་པུང་ཉིན་དུ་ཆེ་བའི་
ནང་དུ་ཞུགས་པས་དེ་ལ་བུའི་སྒྲུབ་ཅམ་ལས་སྒྲུབ་མི་

མཛོན། སྒྱུན་སྟེག་ཆར་འཕྲལ་སྒྱུར་ཐོན་པས་དེ་ནས་བཟུང་རྟོག་
མ་མཛོན་བསྐྱམས། དེའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྟོན་གསལ་རྒྱུ་

མཚོ་ཤར་གྱ་ནས་འཁྱུངས། འཁྱུངས་གཞིས་རུ་བརྒྱམས་སོག་པོར
སོང་བ་ལ་ཤར་གྱ་ནར་ཟེར། བྱི་ཆེན་

གྲུང་ཐང་མཆོག་གྲུལ་རིག་པོ་ཆེ་གདན་བྱངས་ཏེ་བྲག་དཀར་དུ
རྒྱུད་གྲུ་ཚུ་གསལ་དགོན་དེ་དང་མགར་ཚེ་དགོན་

གཉིས་ཀར་འཛོགས་སྐྱོཆེ། གསེར་གྱི་བཀའ་འགྱུར་བཞེངས། གཙོང་
པའི་ཏུས་དཔྱོན་པ་གསེར་འདེབས།

དུས་འདིར་བྱོན། འདྲུ་ཁང་ཚུང་འདྲུག་གསུངས་ཉིད་ནས་མཐུན་རྒྱུན་
ཟུར་ཏེ་བྱ་བ་སྐྱེད་ནས་བཞེངས། ཁྱི

ཀར་དོ་མཚོ་བདེ་ལ་བས་གདན་འདེན་ཞུས། ང་ཚོ་སྤྱ་མཚང་
ལྟར་མེ་ཀང་དུ་མཚོང་མི་ཐུབ་ཀྱང་སྒྲིལ་མི་བྱེད།

གསུངས་། སྤྱི་ཤེས་སྤྱད་པའི་མཚོན་མེད་རྩ་བའི་བརྒྱུད་སྟེ
རྩ་མཚོ་ཡུལ་ཡུད། སྤྱི་ཤེས་ཀྱི་སྤྱད་ཞེས།

ནས་ཐོན་པ་དེར་ནད་ལྷན་སྐྱེས་མཆི་བེད། ག་ཞེས་ཁར་སྐྱེས་ཀྱི།

ནང་པ་རྣམས་ལ་ཁྱེད་ཚོས་བོད་ནང་འཐེན་

ན་ལེགས་གསུངས། སྐབས་མགོན་མཆོག་གདན་འདྲེན་བྱས། རུ་བ་རྣམས་
ཕུལ། སྐྱེ་བ་ནས་ཚོར་བས་

ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་པའི་འཕྲོར་སྐབས་འཇུག་མ་འགྱེལ་བར་ཕྱག་གི
མཇུག་མོ་མདུད། ག་ལེགས་རྗེས་ཀྱི་བྱའོ་

རུ་བ་ཁོ་ཚོར་འོངས། དེའི་སྤྱལ་སྐྱེ་གཡེར་ག་ལོང་དགོ་འདུན་སྒྲ
གསལ་གྱིས་རབ་བྱུང་བསྐྱབས་པ་དགོ་འདུན་

མཐུ་སྟོབས་རྒྱ་མཚོ་བཟླ་ཤིས་འགྱེལ་དུ་ཚོས་གར་ཞུགས་ཅོམ་
དང་། གདུང་གལ་མགོར་གལ་མཚམས་བཏང་།

རྩང་སྐྱེ་བསོད་ནམས་ཚོས་མཇུག་གི་ཐུགས་བཞེད་བཞིན་འདོར་
གཟིམས་ཁང་བརྒྱབ་ནས་རྒྱན་བཞུགས་

གནང་། ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཀ་བ་བརྒྱད་ཅུ་ཅན་བཞེངས། དེའི་
སྤྱལ་སྐྱེ་སྤྲུལ་འཁྲུངས་གཞིས་ནི་གྲུ་

ཚིང་ལ་འཁྲུངས་པ་སྟོ་བཟང་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཚོ་ཀླན་མཁྱེན
སྟོ་འཕྲེང་གསུམ་པས་རབ་བྱུང་མཇུག་པ་བྱུགས་

གཉེར་གྱི་སྐབས་ལགས། འདི་གསུམ་སྟོ་བྲང་ཆེ་ཁག་ཤིང་ལ་ཁ་གསེར་
ཁྲི་གོང་མ་རྒྱུ་གྱུར་བྱུང་མ་མཁྱེན་དུག།

རམས་པར་གྲགས་པའི་ཆོ་བོར་འཁྲུངས། ཟུང་ལོ་པ། རོང་པོ་
དགོན་ཆེན་གྱི་ཚོས་གྲར་བསྐྱེད་ཚད་ལ་སྦྱངས།

ཡུལ་པའི་རུ་སོག་པོར་སོང་བས་ཉིད་ཀྱང་ཐེབས་དགོས་སྦྱང་། རྗེ
དག་དབང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྦྱུལ་

སྟོ་འདི་དགས་གནས་གསུམ་ཡིན་སྐབས་ཐམས་ཅད་དད་གྲུས་ཆེ་བས་འཕྲིན་
ལས་རྒྱས། ཉིད་གྱི་གསོལ་འདེབས་

ལྷགས་ཚེ་མ་ཞུས་པར། འཁོར་འདུས་སེམས་ལ་སེམས་ཉིད་ཚོས་གྱིས་
སྟོ། །འགག་མེད་སྟོང་རྗེའི་དཔལ་དང་

{ 259 } ལྟོ་རྒྱུད་གྱི་ཐོག་མ་རྟོག་མགོ་ལོག་སོགས་བཤད་པ།

ཟུང་འཇུག་ལམ། །མདོན་དུ་གྱུར་དང་རྣམ་པར་གོམས་པ་ཡི། །སྦྱིས
འཕགས་དམ་པ་ཕྱག་འོས་རྣམས།

ལ་འདུད། ཅེས་པ་གནང་འདུག་སྟེ་འགང་ཆེ། སྡེ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ལུ
ཆེ་འི་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་གཤེགས། དབུ་བོད་

ལ་ཉི་ཡིག་གསལ་བར་བྱོན་པ་ཐེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་ཡོད་སྟེང་།
དེ་འི་སྤྱལ་སྤྱོ་བོར་གོད་བྱ་མེད་ནས་འཁྱུངས་པ་

འདིར་བཞུགས། རྟོམ་གཤམ་དག་བཤེས་འཇམ་དབྱང་དོན་གྱུ་བ་པ་དག་འ
ལྷན་དག་བཤེས། ཕྱིས་སུ་

འདི་ནས་འཆད་ཉན་མང་དུ་གནང་བས་ད་ལྟ་བྱ་བ་དང་། ཀ
ཀོར་སྤྱལ་པའི་སྤྱོ་བཅུ་མས་པའི་རྣམ་ཐར་ཡང་

ཡོད་སྟེང་བོས། རྟོམ་གན་ཡང་མཆོམས་སྟོར་ཆོང་། སྤྱོ་བའི་མཁན
པོ། དབལ་ལུ་མཁན་པོ། སྤྱོ་

ཆེ་ཆུང་། རི་བྱེས་ཆེ་ཆུང་། སྤྱོ་ཁམས་སྤྱལ་སྤྱོ་སྟོམ་ཐར་
ཆོང་། གཙོན་དག་བཤེས། ཆེ་ཆོང་།

ཡི་རོགས་སྒྲགས་རམས་པ། སྒྲ་ཡོད་ཚང་། ཨ་རིག་ཁྲི་པ། སྒྲོ་
ཚང་སྒྲོན་སྒྲོ་སོགས་སྒྲེ་བརྒྱད་ཅན་གྱི་སྐར་

ཁག་མང་བར་སྒྲར་། བཀ་ཤིས་འཁྲིལ་གྱི་སྒྲ་མོའི་གྲ་རྒྱུན་
འཇམ་དབྱངས་ཨ་ཇྲིས། འཇམ་དབྱངས་རག་

པ། འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེ་སྒྲ་གཙང་སྒྲ་གྱི་འཇམ་དབྱངས་གསུམ་
དུ་གྲགས་པ་པའང་བྱུང་། ཇ་སག་སྒྲ་ནག་

ནས་འཁྲུངས་པ་རོག་གྱུར་བཅུ་བཞག་ཚང་རག་དབང་མཁྱེན་
རབ་དང་། དེའི་ཁུ་པོ་འཇམ་དབྱངས་ནགས་ཟེར་བ་

བྱུང་བའི་གཉིས་ཀ་ཤིས་གཉེན་ཚད་ལྡན་བྱི་མ་འདི་འཇམ་
དབྱངས་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ནམ་སྒྲ་མོ། །

མཚོག་གཞིས་སྒྲ་བརྒྱལ་འབུམ་སྒྲོར་སོགས་མ་ལྟོ་རྒྱུད་གྱི་ཨ་རིག་
གི་སྒྲེ་ཆེ། རྒྱུད་ཀྱི་ནས་ཉིན་ལམ་བུང་མ་ལོངས་

པའི་ས་ཁུང་མགོན་རིའི་མདུན་དུ་རྒྱ་དགོན་བཀ་ཤིས་ཀྱུན་བདེ་

སྒྲིང་ངམ་བཤམ་སྒྲིབ་བྱམས་པ་སྒྲིང་། བྱིས་

དགའ་ལྡན་བཟ་ཞེས་འབྱུང་གནས་སུ་གྲགས། འདི་འདྲེབས་པ་པོ་ཨ་རིག་
དགོ་བཤེས་རྒྱལ་མཚན་འོད་ཟེར་བ་

ཡིན་། འདི་ལ་བྱམས་པ་དགོ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་ཡང་ཟེར། ཨ་རིག་ཁྱེབ་
ཀྱི་སར་མ་ཁྱེ་འཕགས་པ་སྒྲིབས་

དང་། ཨ་སྒྲིད་བཟང་པོ་ཅོག་སྒྲིད་ཀྱི་སྐས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་
གཉིས་པའི་མེ་ཏྲ་ལོར་འཁྱུངས། རྒྱུད་སྐས་ནས་

མི་གཞི་དང་ཞེས་རབ་ལེགས་པས་རྒྱ་ལི་སྐལ་སྐུ་སྟོ་བཟང་བསྟན་
དར་གྱིས་ཡབ་ཡུམ་ལས་བསྐྱུངས་ཏེ་བསྐྱུངས།

བཅུ་བདུན་པ་ལ་དབུས་སུ་བཟངས། མེར་བྱས་སུ་ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་
རིང་ཐུགས་གཉེར་མཛད། རྒྱམ་བཤམ་

སྒྲིང་རྒྱུ། མཛོད་ཀྱི་གཟར་ལམ་གསལ་བྱེད། རྗེ་བཙུན་པའི་
སྤྱི་ཐལ་ཕལ་ཆེར་ཐུགས་ལ་བཟུང་།

ལྷ་རམས་པའི་དམ་བཅའི་ཉིན་དང་པོར་ཀླ་འབྲུམ་དག་བཤེས་སྟོ
བཟང་དར་རྒྱས་གྱིས་བསྟོ་སྦྱང་བཏང་བས

གྲངས་ཅན་པའི་ལྷགས་ལ་ཨ་རིག་ལུང་བར་རྩ་མི་སྦྱེ་ཞེས་ཁས
སྲངས་ཀྱང་ཚིག་འཁྲིར་བརྩིས་ཏེ་འགང་ཆུང་བར

བྱེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་བདག་སྦྱིས་འགོག་ཚུལ་ལས་བརྩམས་པའི་རྟོན་འབྲེལ
གྱི་འཛིག་མཚམས་ཡིན་པས་དཔུང་བྱ

སྒྲུང་ཉིན་གཉིས་པར་རྒྱ་མེད་གཤམ་མཛོད་འདུལ་གྱི་དག་
བཤེས་གཞིན་པ་མང་པོ་ལངས་པས་མཛོད་ནས

འཛིན་མཚམས་ལ་ནང་འགལ་འགའ་ཞིག་བྱུང་ཡང་སྦྱིར་སྦྱོབ་གཉེར
བ་གྲགས་ཅན་ཡིན་པས་ཤོར་གྲས་སུ་མེད་པར

ཨང་དང་བྱུང་། རྒྱུད་སྒྲིབ་དུ་སྒྲགས་ལ་སྦྱངས། ཕུར་བུ་ཕྱོག་
ཏུ་ལོ་དྲུག་གི་རིང་རྗེ་དག་དབང་བྱམས་པའི

དུང་ནས་ཟབ་ཚོས་གསལ་པ་དང་སྒྲོམ་སྦྱོབ་གྱི་ཞོར་རྗེའི་མདོ་
སྒྲགས་གྱི་ལམ་རིམ་གཉིས་བཟུང་སྟེ་སྦྱོ་འདུལ་ཁའི

བར་ཀལ་འདོན་མཛད། རྒྱལ་སྐས་བསྟན་ཇོགས་ཀྱི་ལས་སྒོ་བ་ཀྱང
གནང། ལོ་དྲུག་ལ་སྤྱོད་མའི་རྒྱལ་ཚབ

{ 260 } ལྷོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་མ་སྟོན་མོག་ལོག་སོགས་བཤད་པ།

མཛད་དེ་ཡོངས་འཛིན་ངག་དབང་ཚོས་གྲགས་ལ་བཀའ་འགྱུར་གྱི
ལུང་ཕུལ་བ་སོགས་འཆད་སྤེལ་ཆ་ཆེར་གནང།

པཎ་ཆེན་མཆོག་སྤྱོད་མའི་གཙོ་བོ་ལ་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་གསན
སྐབས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལོངས་སྤྱོད་བཅས་

འབྲུལ་བའི་དམ་བཅའ་མཛད་པ་བཞིན་སྤྱིས་དགོན་པ་ཡང་ཕུལ།
བསྟན་ཇོགས་ཀྱང་རྗེ་འདི་ལ་ཁུས་སུ་སྒྲུལ།

རྒྱལ་མཆོག་སྐལ་བཟང་གྱི་མཚོར་ཚོས་འབྲེལ་གསན། བྲི་ངག་
དབང་མཆོག་ལྷན་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ

ཤེས་ཀྱིས་མཇལ་ཁ་ལན་གཅིག་ཁུས། ལྷང་སྐྱོ་རོལ་བའི་དོ་རྗེ
བཀའ་ཚོས་བཀའ་ཚོས་མང་པོ་མཉམ། དབང་གནང

ན་དག་པ་ཤེས་པ་དང་མང་དུས་དབང་བརྒྱད་ཅེས་མཛད། གཞན
པའི་དུས་ཆ་གསུམ་གཅིག་གི་བྱ་གསལ་བྲེལ་

ལས་མི་སྣང་། མངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུས་ཤེས་ཡོད་ཅེས་གསུངས།
པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་རང་ཡུལ་དུ་

དགོན་པ་འདེབས་པར་བསྐྱེད་པ་བཞིན་མདོ་སྨད་དུ་འབྱོན་ཁར་སློལ་འདི
ནང་དུ་གྲིང་རྩོལ་སྤྲོལ་ཐེབས་ཏེ་ཕན་ཚུན་

བྱ་གནས་བཟུང་བྱ་གསལ་སློན་གནང་། རྟ་རྒྱ་བཀྲ་ཤིས་ལྗོངས་སུ
ཉིད་ཀྱི་ཞེ་བཞི་པ་ས་གླང་ལོར་ཆོས་སྡེ་འདི་ཉིད་

བཏབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཕ་ཆོས་ལེའུ་ཉེར་དུ་གཤམ་ལས། རྟ་རི
རྒྱལ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། །ཞེས་དང་།

རྒྱ་རིག་པའི་ཆུ་བོ་མདུན་དུ་འབབ་ཅེས་པས་གནས་ཀྱི་མིང་། གདོང་
ཁ་བཞི་ཆད་མེད་བཞི་ལྟར་ལས། །ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་བྱུང་དུ་བ་རག་དམར་བྱེན་ལང་གི་གདོང་བཞི་བསྟན་པ་

སོགས་གནས་ཀྱི་དབྱུང། དེད་མཁའ་འགོ་འི་

རྒྱལ་མཚན་བསྐྱེད་པ་འདྲ། །ཞེས་དང། ཚེས་དག་བཅུ་འི་འོད་ཟེར་
སྒོ་བར་བྱེད། །ཅེས་པས།

འདེབས་པ་བོའི་མཚན་སྒྲ་གསལ་བར་བོན་པ་སོགས་སྒྲོ་དགོས་མང་དུ་
ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེ་ལ་འཛིག་སྟེ་ནས་བཞག།

དགོན་པ་པན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་སྤུལ་བར་ཨེ་རྟེན་མེ་ཤུན་མཁའ་ན
པོའི་ཆོ་ལོ་དང། མཚན་ཉིད་ཚུགས་དགོས་ཀྱི་

བཀའ་ཕྱེབས་བཞིན་མེར་བྱས་ལྟར་གྱི་འཆད་ཉན་བཅུ་གསུམ། བཟླ་ཤིས་
འཁྲིལ་གྱི་དག་བཤེས་ཁྱི་ཤུན་གྲུ་རྒྱུན་ཡི་

རོགས་བྲམ་མ་ཀུན་བཟང་ཁྱིར་བསྐྱོས་ཏེ་བརྩི་བཞགས་གཏོང་བཅུ་གསུམ་
ཤས་ནས་སྟོན་ཆེ་བ་ལ་སྟོང་ཆེན་མཁའ་ར་

ནག་བོན་པོས་སྤུལ་བྱས། དང་པོར་གྲུ་ཚོགས་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་མ་
འདུས་པ་ཨ་རིག་དང་སོག་པོའི་རུ་འཐོར་བས།

བརྒྱུ་མ་ལོངས་ཙམ་ལ་བབས། རྗེ་ཉིད་འབྲོག་ཀ་མྱོད་ཕེབས་བཞུད
ཀྱི་སར་ཐུད་གང་བྱུང་མཉམ་བཞི་བྱས་པའི་ཐུད་

གདར་གཉིས་རེ་མཛོལ་ལ་བྱས་ཏེ་གྲ་མང་ལ་བགོས། ར་མར་ནས
གསུམ་གྱི་ཕོག་བྱུང། ཕྱིར་བ་དང་རས་ཁ

གང་རྟེན་གྱིས་གྲ་བ་རང་རང་གི་ལུས་ཚད་དང་བསྟན་ཕྱིར
འགག་བཟོས། གཟང་གམ། ལྷ་རྒྱུ་མ། བ

ན་འཚོམ་སྐྱད་ཡན་ཚད་ཉིད་ནས་གཞང་། ཤར་བྲོ་ཙམ་གྱི་གྲ་
བ་གཞན་དུ་འགྲོ་ན་ངས་བཙུགས་པའི་གྲོན་པ་

ཞོག་ལ་སོང་། གཉེ་མ་ཚུངས་མཁན་རེ་བྱུང་ན་དགོས་གསུངས།
འདི་ལས་དགའ་བྱས་ན་ངས་ཐུབ་ཀྱང་

ཏ་ཅང་བརྒྱག་ན་གྲ་བ་འདི་ལ་བྲན་རྒྱུ་མང་། རན་ཙམ་ཡིན།
གྲ་བ་མི་ཚོ་མི་རྒྱུད་ཙམ་གྱི་དཔེ་ལྟར་ངས་གོས།

མཚན་ཉིད་ཟེར་རྒྱུ་དེ་མི་མང་པོས་རྩོད་དགོས་པ་ཞིག་རེད། རྩོད་
པ་དགའ་། རྗེའི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་

འཇལ་ལ་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་གིས། རྒྱུར་སྤྲལ་ནགས་ལ་རིམ་གསུངས་པས།
ལོ་གཅིག་ལ་རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱུ་རྒྱུར་

མཁན་ཉེར་ལྔ་དང་། གཞན་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ། རྗེ་བཙུན་པའི་
ཕར་བྱེན་སོགས་རྒྱུར་མཁན་མང་ཞེས་ཙམ།

རིག་གསུང་རབ་ཟེར། ལྷ་ཁང་དང་རྒྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྲུང་
མང་དུ་བཞེངས་ཏེ་ལོ་ཉེར་བཞི་འི་བར་བསྐྱུངས།

{ 261 } ལོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་མ་རྟོན་ལོག་སོགས་བཤད་པ།

རྒྱ་བྱེ་ལོར་ཞིང་བའི་སྤྲུལ་བའི་རྒྱུ་ལ་གདན་ས་གཏད་དེ་ཉིད་
བྱ་བཏང་གི་རྒྱུ་ལ་གྱིས་མདོ་སྤྲད་ཀྱི་སྤྲུབ་སྡེ་ཕལ་ཆེར་

དང་། རབ་བྱུགས་པ་ཀ་མདོའི་ཁྲིའི་དུས་དེར་ཕབས། ས་ཆ་འདི་
ཆོ་ལུང་པ་དམར་པོ་སྟོན་བཙུང་ལ་བརྟགས།

ན་ཡི་དྲགས་ལས་ཆོ་འཕོས་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུག་གི་རྒྱུད་འདྲ། རྟོན་
སྤྲད་ཀྱི་སོག་པོ་ཕྱིད་མོ་ལ་དགའ་བས་ལྷ། རོང་

བ་རེབ་གོང་འཁྱུངས་པ་ལ་དགའ་བས་ལྟ་མིན། ར་བ་ཨ་རིག་གྲེན
པས་དྲུད་འགོ་ལས་ཆོ་འཕོས་འདྲ་ཞེས་གསུང

འཕྲོས་མཇེད། ཉང་རེ་མདོ་ཨ་རིག་ཆུ་ཕྱོན་གྱི་ཁ་ན་ལྟུང
མའི་ནགས་ཡོད་པ་རྩེ་མོ་ངོ་ཟེར་བར་ཡུན་རིང་བཞུགས།

སྤོང་པོ་རྒྱམས་ལ་སྟོན་གལ་འབྲེན། རྒྱ་མཚོ་ན་ཞུས་པར། འདི
ཕལ་བ་མིན། འདི་རེ་རེ་འི་རྩ་བ་ནས་

བསྐྱལ་བ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་རེ་རེས་བྲུགས་བསྐྱེད་པ་གངས་མི་ཟེན
གསུངས། ཨ་རིག་ཞོ་མ་ཕྱག་ཏུ་ཡང་བཞུགས།

ཉམ་ཐོས་འགོག་སྟོམས་པ་བཞུགས་པར་བྲུགས་པའི་གནས་ལྟ་ཁང
ལུང་བའི་བྲག་ཕྱག་དང་། སྤོང་འཁྱོ་མཁར་

ནང་གཉིས་སུ་དབྱར་དགྲུན་རེས་མོས་གྱིས་བཞུགས་སའི་མཐེལ་གནང་།
འདི་ནས་ཀྱང་དགོན་པར་སྐྱམ་ཕྱགས།

རྩེ་ལྷ་ཐོགས་གྱི་འགྲེད་ཡང་ཡང་བསྐྱར། ཕྱག་ཏུ་གསེར་གང

བྱུང་དབུས་གཙོན་དུ་མང་འགྱུར་དང་། རྒྱལ་

བ་ཡབ་སྐུ་ལ་དངོས་འབྱུང་གི་ཆེད་དུ་བསྐྱར་གནང་མཛད། ལྷག་
གང་ཡོད་གྱིས་གསུང་རབ་དང་ཐང་ཀ་མང་དུ་

བཞེངས། ཆོས་བྱིས་པ་ཨ་མཚོད་གསེར་ཞག་གིས་བསམ་པ་ཡིན་གསུངས།
སྤྱོད་ཀྱིས་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ཁྲིམས་

གཙོད་རྒྱུར་ཤར་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུལ་རྒྱུ་མཚན་ལུས། རོང་ཅི་
གང་ཉིད་བསམས་ནས་ཐེ་གྲུ་གང་མཚམས་ལ་རྒྱུད་ཏེ་

སྤྱང་པོ་ལྷ་བརྒྱུད་ལྷག་བརྒྱུལ་སྤྱང་འགྱུར་གཏོང་། ཐེར་གྲུ་
སྤྱིར་སྤྱངས་ཏེ་ཡང་བསྐྱར་སྤྱོད་གསེག་བྱེད། འགྲིག་

ལམ་དག་ཐེར་སོགས་གྱི་ཆེད་དཔོན་པར་གདན་དྲངས་པར་དགྲུན་གཅིག་
བཞུགས། ཞིང་བཟའ་དཔོན་སྤོབ་

གྱིས་ཁ་ཤོམ་ལག་ཤོམ་མ་བྱས་ན་མཚན་ཉིད་གྲུ་ཚང་གི་ཐ་
སྤྱད་མེད་ཅེས་རྣམ་འགྲུར་སོགས་བསྐྱབ་སྟེ་ཅོད་གྲུ་ཤོག་

ཆེན་པོ་བྱུང་འདུག་པར། འདད་རྒྱུ་བས། བསམ་སྒྲོམ་བྱང་ན་གི
བྱུང་བའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་ཟེལ།

མོ་བརྟུང་བའི་གཅིག། ཉལ་ཆ་བརྟུང་བའི་གཅིག་སོགས་འབྱུང་གསུངས།
འགྲིག་འགལ་མང་པོ་ལ། ངས།

འདྲིར་དགོན་པ་ཞིག་བྱུང་བ་གྲག་གཉིས་ཆུང་དཔེ་ཆ་རེ་ལྟ
མཁན་ཨེ་ཡོང་བསམ་པ་ཡིན། བྱུང་རང་ཆོས་ཆོང་།

བྱུང་སྒྲིགས་དང་རྒྱ་མོར་གསོག་གི་བསྟན་ན་གྲག་པ་ཡ་རབ་ཆོའི
མིག་ལྟོས་ལ་གཞོད་པས་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་སྒྲིཊ་ཁམས།

བདེ་མོ་གྲིས་ཞེས་ཟེམ་སོ་རེའི་འབྱུང་གནང་སྟེ་གནས་ནས་དབྱུང་།
དགོན་པ་རྒྱ་ཟེའི་ཆོག་ལོ་དང་བོང་སྟག་རུ་ལོ།

སོགས་ལ་གཏད་དགོས་ཞུས་པར། དེ་འདྲ་མ་ཟེར། བསྟན་པ་ཆོས་རྒྱུང་།
གིས་བསྟུང་བ་མ་གཏོགས། རག་དཔོན།

གྲིས་བསྟུང་ཟེར་བ་མེད་ཅེས་གསུངས། ཞན་བྱས་པར། བོས་ནས་ཇ་དང་
ཞོ་བྱུང་བརྒྱུད། འུ་ཅག་གི་མིང་འདོགས།

གཅིག་ཡིན། དེ་དེ་ཆོ་དག་བཤེས་གཉིས། བྱེད་ཆོ་མི་དག་བའི་བཤེས་
གཉིས། དེ་སང་མི་དག་བའི་བཤེས་

གཉིས་ནུས་པ་ཆེ་བས། བྱེད་ཆོ་ལ་དགོན་པ་གཏོད་ཟེར་གི་བའི་གསེར་
ཕྱན་ཆོག་སེལ་པོ་འདི་ཆོས་ཀྱི་རྩི་དང་། སྒྲུ་

འབྲུའི་ཞལ་གསེར་ལ་བསམ་པ་ཡིན་འདི་ལ་སྤང་རེ་སྤང་རེ་ཡོད།
ང་ལ་རྟ་ཁ་ཤས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་འདམ་ཁ

བཏང་སྟེ་རེ་རེ་འོངས། ངས་ཨ་མ་ཆོད་དགྲུང་ཞག་གི་བསམ་པ་
འཛིན། ད་ཕྱིན་ཆད་དམག་ཁ་ཇག་ཁ་མ་བསྐྱོར།

སྒྲོར་མཁན་བླུང་ན་ཁ་བརྒྱུས་ཞེས་དགོན་པ་གཏད། ཨ་རིག་མང་
མང་ཆུ་ཆོན། རྒྱ་རྒྱུ་ཕར་ཁ་ཆུར་ཁ།

{ 0262 } ལྷོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་རྒྱ་སྟོད་མགོ་ལོག་སོགས་བཤད་པ།

འབྲོག་རི། བྱེད་རྒྱམས་སུ་ཡོད་པ་ལ། ཤར་རྒྱ་རྒྱལ་སྤྱོམ་རའི་
གཡས་ཟུར་ན། འབྲོང་མ་ལ་བུ་འབྲིལ་ཨ་རིག་

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཆོད་པ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་། ཞེས་ལུང་བསྟན་
ཡོད་པས་མགོན་པོ་གདོང་ལ་བུད་ན་བཟང་།

བའི་བཀོད་ཁྱབ་མཛད། དོན་བརྒྱད་པ་ལ་སྒྲིམ་ཏིང་གྱུར་ཁྱོད་
ཀྱི་ཉེ་འདབས་གནས་གཞི་ཕུར་ཕེབས། འཆིས་

བཅུ་ལ་བས་འདི་རྟེན། འདི་ནས་མ་ཆེན་གྱི་གངས་རི་མཐོང་བས་དེ
ལ་མགོ་བསྟན་ནས་འཆི་དགོས་ཚུལ་དང་།

མཁར་དོར་དཔར་ལམ་རི་མ་ཆོག་ཞིང་དུ་མ་ཆེན་བཀོད་པ་ལས་
འཕྲོས་ཏེ་མ་ཆེན་སོགས་ཞིང་དུ་འོས་ཚུལ་དང་།

ངེས་དང་པོར་བྱུགས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་འདྲེན་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་
བོན་གྱི་སྟོན་པ་ག་ཞེན་རབ་ཡིན་ཚུལ་ཀྱང་།

བསུངས་། ཞིང་བཟང་དཔོན་སྟོན་གྱི་གཙོས་གྲྭ་མང་ཕེབས་ནས་བརྟན་
བཞུགས་ཕུལ་བར། ང་ལ་རང་དབང་།

མེད་། ཡོད་ཀྱང་། ལྷག་གི་ལུས་འདི་ལ་སོས་ཐབས་མེད། གལ་སྲིད་

རང་དབང་ཞིག་ཡོད་ན་སྟེང་ཡ་གིར

ལྷའི་ནང་ནས་ཕྱེད་མོ་ཕྱེ་གི་བསྐྱད་ན་སྟོམ་གསུངས། རང་དགོན
དུ་ཐེབས་རྒྱུ་དང་སྤྱེལ་སྤྱོད་གོས་ཚུལ་ཁྱེས་པ།

ལ། སེ་རའི་བླ་མ་རྒྱ་ནས་ཤེ་བ་འཕྲག། རང་དབང་མེད་པས།
སྤྱེལ་སྤྱོད་མི་ཡོང་། ཡོད་ན་ལྷག་པར་མི་ཡོང་།

འཐབ་ཚུད་འཁྲུག་ལོང་འདིའི་ནང་དུ་མི་ཡོང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་
དང་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་གཉིས་ཁྱིས་དེད་ཀྱང

བ་ནས་མི་འཆོར་བར་ཡོད། འདི་རའི་ཡོན་ཏན་ཡིག། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་
ཤར་ཤར་སྤོ་ནས་འདོན་མཁན་གྱི།

བྱིས་པ་ཞིག་རྟེན་ན་ཁྱེད་རང་ཆོས་བླ་མ་གསུངས། འོ་དེའི་དགུ།
པའི་ཆོས་གཉིས་ལ་གཤེགས། སྤྱོད་གཏུང་།

བེ་ཅལ་བཀོད་ལ། སྟེང་གི་གད་པ་འདི་ཐོག་ཏུ་ཁོབས་གསུངས་ཀྱང་།
མ་ཐོད་པར་བྱིན་ས་འཇིམ་བླ་གས་ཀྱིས་རྩེའི།

སྐྱབ་ལྟན་བཞེངས་པ་གནས་དེར་བཞུགས་སོ། །དགོན་ལུང་རྒྱ་འགྲམ་
དུས་གནས་བདག་ལ་ཞུས་སྐབས།

ལྷ་མོ་ལ་བསྐྱལ་བ་བཏང་ན་ཉེས་ཅན་སྦྱི་ཟེར་བ་བྱང་། ཞབ
བདུན་རེ་ལོངས་མཚམས་རྟགས་ཨེ་ཐོན་གྱི་རེ་བས།

ལྷ་མོ་ལ་བསྐྱལ་བ་བཏང་ན་ཉེས་ཅན་སྦྱི་ཟེར་བ་བྱང་། ཞག་བདུན
རེ་ལོངས་མཚམས་རྟགས་ཨེ་ཐོན་གྱི་རེ་བས།

བདུན་པ་མང་པོ་སྤྱེལ་ནས་ལྷ་མོ་བསྐྱལ་གྱུང་རྟགས་ཨེ་ཐོན
ཞེས་རྗེ་འདི་ཉིད་ལ་ཞུས་པར། ཁྱེད་ཚོས་སྦྱོར་རྟགས་

བསྟན་འདུག་རང་རེ་ཚོས་ངའི་ཚོས་སྦྱོང་དམ་ཅན་ཚོས་རྒྱལ་
ཡིན། ལྷ་མོ་ཡིན་བྱས་པ་ངའི་རྒྱལ་པོ་གོང་མ་

རྒྱལ་པོ་ཡིན་བྱས་པ་དང་ཁྱེད་པར་མེད། རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི
བསྐྱུང་ཚོད། ཐོས་བསམ་གྱི་བྱས་ཚོད་ལ།

དཔག་ན་ལྷ་འདྲེ་གང་རུང་རྒྱ་མི་ཐོང་གི་ལྷ་བྱ་ཞིག་ལ་གང
ཡོད་བྱིན་ནས་ངའི་དོན་དག་ཐམས་ཅད་ཡགོང་མ་རྒྱལ།

པོར་ཁུ་ཞེས་བསྐྱེལ་བསྐྱེལ་བ་དང་ཁྱད་ཅི་ཡོད་གསུངས་པ་དང་།

ཡང་སྒྲིན་བདག་ཅིག་གིས་ལུག་ལ་སྤྱང་ཁུས

སྤང་བའི་དོན་དུ་ཕྱག་མོ་ཁུས་པར། ཁྱོད་ལ་ལུག་ཅི་ཙམ་འདུག

གསུངས་པ་ལ། འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཁུས

པས་། ལུག་དག་འཁོ་འདུག། དེ་ཐམས་ཅད་ཆོངས་ལ་དབུས་སྤྱགས་ཀྱི

དགོན་སྡེ་ཆེ་སྤྲུམས་དང་། མདོ

སྤང་འདི་འདྲ་དགོན་སྡེ་ཡོད་དོ་ཅིག་ལ་ཞལ་འདེབས་སེམས་མི་ཕམ་པ

ཞིག་སྤྱབས། ལྷག་མ་ཁྱོད་རང་གི་ཁ་རྒྱབ

ཀྱི་ཇོན་གྱིས་གསུངས་པ་ཁོས་རྩེ་མོར་གོ་བ་ལ། ཁོ་བོས་ཁྱོད་ལ

བདེན་པ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱང་ཁུ་རྒྱག་སྤོད་བཟུང

བསྟན་པོ། ཁ་རྒྱག་གི་ལོས་འདུག་གསུངས་པ་དང་། སྤོན་གྱི་དགོ་ཚུལ

སྤོང་རྒྱམས་ཁྱིམ་ནས་ངེས་པར་བྱུང་སྟེ་སྤོན་པ

གསུམ་གྲངས་པས་རབ་བྱུང་ཟེར་བ་རེད། དེར་སང་སྤོན་པ་གྲངས་

ཚར་ནས་སྤར་བྱིས་བྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་དབང་གྲུ་བ་དེས་འཛིན་དགོས་པར་འདུག་པས་རབ་བྱུང་མ་རེད།
གལ་སྲིད་མིང་ཞིག་འདོག་ན་རབ་འཇུག་

{0263} ལྟོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་མ་རྟོད་མགོ་ལོག་སོགས་བཤམ་པ།

ཟེར་དགོས་གསུངས་པ་སོགས་གང་གསུང་གཞན་དང་མི་མཐུན་པའི
ཉམས་མཚར་ལྟ་བུ་ལ། དཔྱད་ན་ལྟས་པ་

དང་གོ་རྒྱུ་ཆེ་ཞེས་བྲུ་མས་གསུངས་པ་ཐོས་པས་གསུང་རྒྱུ་ས
ཕལ་ཆེར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོད་སོག་གི་བྲུ་དཔོན་

ཆེ་ཕྱུ་མ་དང་། རྒྱ་འབྲམ་སོགས་བྱུང་རྒྱུད། ལ་མོ་བདེ་ཆེན་
སོགས་ལྟོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོན་རྒྱབ་སྡེ་མང་པོར་

དབང་ལུང་མན་ངག་གི་ཆར་ཕབ་པས་ལུང་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ། ཆ
གན་ནོ་མིན་ཉན། བཅོན་པོ་ནོ་མིན་ཉན།

རྟོད་འཁོར་ནོ་མིན་ཉན་སོགས་སྟོབ་མ་སྟེས་ཆེན་དམ་པ་མང་དུ་

བྱུང་། ཡང་ཉིད་གྱི་ཞལ་ཆེས་སུ། དངུལ་

དོ་ཚད་བདུན་ཅུ་ཡོད། འདིས་ཇོ་སྤྱི་ཞིག་བཞེངས་ཏེ་སེ་རར་སྒྲོལ།
ཁྱེད་རང་གིས་དོ་ཚད་བདུན་ཅུ་སྟེ་

སྤྱི་ཞིག་བཞེངས་ནས་དེ་རྒྱུ་བཞུགས་དགོས་གསུངས་པ་ཐུགས་སྒྲུལ་
ཞིང་བཟའ་དཔོན་སྒྲོལ་གྱིས་སྤྱི་ཞི་སྤྱི་ཞི་བཟའ་

དགོངས་ཨ་རིག་རབ་བེ་ཚང་ལ་ཚ་གན་ནོ་མིན་ཅན་གྱི་ཡང་སྤྱི་ཞི་
དང་སྤྱི་ཞི་ཆེད་དུ་འཁྱུངས་པ་སྤྱི་བཟའ་བཞུགས་

འཛིན་ཆོས་འཕེལ་གདན་སར་བཞོད་པ་ཕྱིས་ཨ་རིག་གུར་སྤྱི་ཞི་
བཞུགས། རྒྱ་ཆེ་ཉིད་གྱི་གདན་ས་བ་ཞིང་བཟའ་

སྤྱི་ཞི་སྤྱི་བཟའ་དང་རྒྱུ་ཞི་ཨ་རིག་གི་སར་ཡབ་མགོན་ལྷུ་ལ་
ཕྱག་རྒྱུ་སྤྱི་བཟའ་དང་། ཡུམ་ཨ་རིག་བཟའ་

སྤྱི་ཞི་སྤྱི་བཟའ་དང་རྒྱུ་ཞི་ཨ་རིག་གི་སར་ཡབ་མགོན་ལྷུ་ལ་
ཕྱག་རྒྱུ་སྤྱི་བཟའ་དང་། ཡུམ་ཨ་རིག་བཟའ་

ཆོད་བར་སྒྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་ཡོས།
ལོར་འཁྲུངས། བརྒྱད་པ་ལ་གཙང་བ་སློབ་བཟང་།

ཆོས་འཕེལ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། བཅུ་བ་ལ་དགེ་བ་ཤེས་ཆེན་མོ་མངའ།
ཤིང་བཟང་སྒྲོམ་ཆེན་པའི་སྤྲུལ་སྐྱེར་།

རོས་བཟུང་། གོང་མ་དེ་ཉིད་འདུལ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཨ་རིག་གྲ།
ཤིང་བཟོ་བའི་རྒྱུད་པ་བྱུང་ཆག་ནས་ཤིང་།

བཟར་གྲགས་པའི་རྒྱུད་ཏུ་འཁྲུངས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གསུམ་པ་
ལ་ཁྲི་འདོན་དང་རེ་ཞིག་རང་དགོན་གྱི།

ཆོས་གྲྭ་འགྲིམ། ཉམས་གསལ་གོ་དཀར་བ་བྱུང་བར་དབྱངས་ཅན་མ་
དམར་མོ་བསྐྱབ་པས་སྒྱེད་ཐོན།

བཅུ་བདུན་པ་ལ་དགེ་བ་ཤེས་པའི་བཀའ་དབུས་སུ་བྱོན། སེར་བྱེས་གྲ།
ཚང་དུ་བྱ་བལ་དངོས་གྲུབ་དགེ་ཆེན་དུ།

བསྟན་ཏེ་ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཡིག་ཆ་ཤོག་ཆེན་སྟོང་ལྷག་
བཟུང་སྟེ་ཆོག་ས་རྒྱུག་ཀྱང་ལྷལ། པཎ་ཆེན་མཆོག་།

ནས་རྒྱལ་དབང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོར་རལ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤའ་
ལུང་གནང་བ་གསལ། དེ་ནས་བཟུང་གསུང་

རབ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྒོ་ཅུང་ཞིག་ཉེད་པ་སྤྱི་མའི་བྱ་གསུམ་རྩེ་ཡིན་
གསུངས། བསྟན་ཆོག་གསུང་རྩེ་དེ་ཉིད་ལ་ཞུས།

དབྱངས་ཅན་དབྱེས་པའི་སྤྱོ་གྲོས་ཞེས་པའི་ཀུན་བཤའ་ཀྱི་མཚན་
ཀྱང་བསྟུལ། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན།

སྒོར་དོལ་སྤྱི་མ། རྒྱལ་སྤྱི་བསྐྱལ་བཟང་མཚན་ཅན། ར་ལ་སྤྱི་ལ་
སྤྱི། བྱ་གསུམ་ར་དག་དབང་འཇིག་ལས་

སོགས་ལ་ཆོས་མང་དུ་གསལ། ལྷ་རམས་པའི་དམ་བཅའ་ཨང་དང་
བྱུང་། རྒྱུད་སྤྱད་ཆོས་གྲུ་ལོ་བཞི་འགྲིམ།

སྤྱི་གསུང་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་དགོ་བསྐྱོས་ཐོན། ཨོ་ཐོག་གི་ཆར་འཆད་
ཉན་མཛད་བཞིན་པར་ལོ་གཅིག་ཅུམ་

བཞུགས། སྤྱི་མ་དགོ་བཤེས་པའི་གསུང་བཞིན་ཆུ་བྱི་ལོར་རང་ཡུལ་

དུ་བྱོན། ཕམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་ཚབ

སློབ་དཔོན་ཆོག་མཚན་པ་སློབ་བཟང་དགོ། འདུན་དང་། སླེ་མ་དགོ།
བཤེས་པ་རྣམས་གཉིས་ནས་ཆོས་སྡེའི་ཁྲིར

བསྐྱོས་པ་ལོ་དེའི་རྒྱལ་བླའི་ཡར་ཆོས་ལ་ཁྲི་འདོན་མཛད། འཆད་
ཉན་དམར་ཞིང་གཞི་བྱས་གཉིས་ཀར་རྫོང་།

སྤངས་བའི་དབང་བཙུག་ལྷག་མི་ཏུ་ལན་བཞི། དུས་འཁོར་དབང་
བཅུར་ཉེ་བ། བདེ་གསང་སོགས་

ཀྱི་བྱུར་བཀའི་དབང་གངས་མང། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། འགྲེལ་བ་བཞི་
སྒྲགས། ལེགས་བཤད་སྟིང་བོ།

{ 264 } ལྷོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་མ་སྟོད་མགོ་ལོག་སོགས་བཤད་པ།

བརྒྱད་སྟོད་སོགས་ཀྱི་བཤད་ལུང་ཚར་ཁ་ཤས། བདེ་ལམ། ལུག་
ཆེན། སླེ་མ་ཆོད་སོགས་ཁྲི་ཀླུ་

གངས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བཅས་ཆོས་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་གནང་། སྐྱེ་

འབྲུམ་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་མཛད་རྒྱུན་རྒྱ་ཆེ

ཡང་གདན་རབས་སུ་གསལ། རོང་བོ་དགོན་ཆེན་དང་། ལ་མོ་བདེ་ཆེན་
གྱི་ཁྲི་ཡང་མཛད། ཨ་འུག་

སྤྱོད་ཁ་ཁ་གསུམ། ཟམ་ཚ། མགོ་ལོག་རྒྱམས་ལ་ཇག་རྒྱས་ཀྱི་ཁྲིམས་
བསྐྱམས། སྤྱད་ཀྱི་སྤྱོད་བདག་

འགའ་ཞིག་གི་རོང་ཡུར་དུ་སྤྱར་ཐེབས། ཨོ་རྟོག་ཏེ་བེ་ལི་འི་དགོན་པ་
སྤོས་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར་གྱིང་ཞེས་

བཏགས་། དེ་དུག་པ་ཤིང་སྤྱེལ་ལ་རང་དགོན་དུ་གཤེགས། མ་གཤེགས་
པའི་སྤོན་འབྲོམ་སྤོན་པ་ཐེབས་

འདུག་སྟེ་ཤེ་ཤེ་གཅིག་ལ་ཆེབས་སྤྱད་གསུངས། གཤེགས་ནས་ཀྱང་
ཐུགས་དམ་སྤོལ་མའི་ཕྱག་གཡོན་པའི་སྤོན་

མཛུབ་ཀྱི་ཕྱི་ནས་བདུད་ཕྱི་འི་རྒྱུན་ཐུགས་དམ་གྲོལ་གྱི་བར་
བབས། སྤྱོ་ཆོ་སྤོན་མར་ཡང་ཇེ་འི་མ་ཡུམ་ཤིང་བཟའ་

ཨ་ཅེ་དང་། གྲུབ་ཆེན་ན་ཁ་བ་ཐར་བའི་རྒྱལ་མཆོན་ཡིན་པར
གྲགས་པེ་དེའི་སྤྱལ་སྤྱོད་བཟང་བསྟན་པའི་དབང་

ལྷན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟན་ཆོག་པས། ད་ལྟ་བཞུགས་ཤིང་སྤྱོད་གནས་
མཛོད་དག་བར་གྱི་འབྲོག་སྤྱེ་པལ་མོ་ཆེར་མི་ཏེ།

རྩོམ་ཐེངས་ལྷག་ཆོས་རྒྱན་མང་དུ་སྤེལ་བས་འཕྲིན་ལས་ཁྲུབ་
བདལ་གྱི་སྐབས་སོ། །ཉེ་སྤྱི་འདིར་དག་བཞུགས་

ཆེན་མོའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ནས་རྣམ་པ་གད་སྤྱོད་བོ་རྒྱུ། ཅུ་འཇུག་གི་
ཏི་ཀ་ཆེན། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་གཞུང་

ཆེན་ནག་པོ་འཛིན་སྐྱོར་གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་འཆད་ཉན་སེར་བྱེས་
ནང་བཞུགས་ལ། རྒྱན་ཇ་ཆག་མེད། ལྷ།

ཆོས་རྒྱལ་དང་། ཞག་བཙོ་ལྷའི་བར་ཆོས་གཉིས། ཆོ་འཕྲེལ་སྤྱོད་
ལ། ལྷ་མཆོད་སྤྱོད་ལམ། བཟང་

སྤྱོད་སྤྱོད་ལམ། དེ་དག་གི་སྐབས་ཀྱི་ཐོག་ཇ་ཆུལ་སོགས་འགྲིག་བཅད་
གཏན་ཆགས་པའི་ཐོག་ཤིང་བཟང་དཔོན་

སྒོ་བ་ཉིད་ནས་རྒྱུད་དུས་འཁོར་སྒྲིག་གྲགས་མ་བཅུ་གསུམ། རྒྱུད་པའི་
ཆོས་གྲར་རྒྱུད་གཞུང་ལའི་བཅུ་བདུན་པ།

ཡོངས་རྫོགས། དུས་འཁོར་ལ་བསྐྱུས་རྒྱུད་ལེའུ་དང་པོ། སྒྱུད་འཇུག་
ཆོན་མོ། འཇམ་དཔལ་མཆོན་

བརྗོད་ཀྱི་སྒྲིག་པར་མདོ་སྤྱད་པ། བཤམ་རྒྱུད་དང་། ཅུ་བ་ཐུགས་
རྒྱུད་རྣམས་ཞལ་འདོན་དང་། རབ་

བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མཇུག་གི་མེ་སྟག་ནས་བཟུང་བདེ་གསལ་འཇིགས་
གསུམ། དུས་འཁོར་། གྱི་རྩོད་།

འཁོར་ཆེན། ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་། རྣམ་སྒྲུང་མདོན་བྱང་། རྩོད་
དབྱིངས། གྲུན་རིག་གཞུགས་

དཀར་ཀྱི་ཆོ་དཔག་སྟེ་དགྱིལ་འཁོར་བཅུ་གཉིས། ཞིང་བཟའ་འདི་པས་
གསལ་འཇུགས་མཛད་པ་ཐུགས་རྗེ་

ཆོན་པོ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ། མི་འཁྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབ་མཆོད་

རྒྱལ་ཚོན་ལ་བརྟེན་པ་ན་གཞུང་ཚོས་བརྒྱད་ནས་

བཅུ་བཞི་བར་ལོ་ལྟར་ཆག་མེད། བཅོ་ལྔ་འི་ཉིན་རང་རང་གི་ཁ

སྐོང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡང་གསལ་སྤྱོད་མཚོན་དང་

འབྲེལ་བར་བསྐྱར་བསྐྱལ་གཏོར་བསྐྱོག་དབང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་བཅས་དང་།

སྟོན་དུས་ཀྱང་རས་བྲིས་ལ་བརྟེན་པ་

དང་མཁུག་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་མེད་པ་མ་གཏོགས་སྤར་བཞིན་བསྐྱུབ་སྤོལ་

ཡོད། ལོ་རེ་བཞིན་བཀའ་འགྲུལ་དག་ཚར།

ཤར་སྟོང་འབྲམ། ལོ་མཁུག་དུ་ཕྱགས་མཁའ་ཟུར་བཅུ་དྲུག་པ་བདུན་

སྤྱོད་མཁོན་པོའི་གཏོར་ཆེ།

གཏུགས་དཀར་བསྐྱོག་ཆེ། ཡང་གསལ་གཏོར་བསྐྱོག་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་རིམ་

བསྐྱར་ཆགས་སུ་གནས། ལྷ་མའི་

ཞལ་ཆེམས་ལྟར་དེལ་དོ་ཚད་སུམ་ཅུ་དང་དངོས་པོ་སྤྱོད་སྤྱོད་

པས་རྒྱ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཞེངས་པའི་ཇོ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་

{ 265 } ལྷ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་མ་རྟོད་མགོ་ལོག་སོགས་བཤད་པ།

བོའི་སྐྱེ་ཚད་ལས་ལྷག་པ་སྒྲུབ་ཅུག་སུ་མ་ཚོགས་པ་ཅན་དང་།

སྤྲད་ནས་གདན་དྲངས་པའི་སྐྱོལ་མའི་སྐྱེ་བརྟན།

རྒྱུད་ཀྱི་མཚོག་གཉིས་སོགས་ལི་སྐྱེ་གངས་མང་ཀུན་དགའ་ར་བ

དང་བཅས་པ། ཞིང་བཟའ་གོང་མའི་སྐྱེ་

གདུང་རིལ་བོ་ནང་བཞུགས་ཀྱི་མཚོད་རྟོག་ དུལ་སྤང་ཁྲི་ཕྱག་

ལྷག་གིས་བཞེངས་པའི་གསེར་གྱི་བཀའ་འགྲུང་།

སྤྲོད་གོ་ནས་གདན་དྲངས་པའི་བཀའ་བརྟན། དུམས་པའི་གོས་སྐྱེ་ཁྱུ་

བརྒྱུད་ཅུ་པ་སོགས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རྟོག་

བསྐྱེད་ལས་འདས་ཞིང་། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་གཟི་བྱེད་ཆེ་བས། ཡོག་མ

ཆེན་པོས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་གྲིང་།

ཞེས་བསྐྱེད་པས། བཀའ་འགྲུང་དང་རྗེའི་གསུང་འབུམ་སོགས་པར་ཀྱང་

མང་དུ་བཞུགས་སོ། །རབ་བྱུང་

བརྩ་གསུམ་པའི་སྒྲིང་ལ་ཚོས་སྡེ་བཏབ་ནས་ལོ་གོ་བདུན་པ་ཉིང
གྲང་འདི་ཡིན་ནོ། ། རྒྱལ་བ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི

མཚོའི་ཡང་སྤྱལ་དོགས་གནས་ཞིག་ཨ་རིག་ཏུ་འཁྱུངས་པ་ཉིང
བཟའ་གོང་མས་དབུས་སུ་བཟངས། སྤྱིར་ཕེབས།

ནས་གདན་ས་གཏད་པས་ད་ལྟ་ཉིང་བཟའ་ཚང་དང་རྣམ་གཉིས་ནས་
སྤྱི་སྤྱོད་མཁན་པོ་གནང་ཞིང་སྐྱེ་བརྱུད་ཀྱང་

ཡོད། ། རྒྱུ་ལོ་གོང་མ་མེད་བྱས་བྱ་བལ་དགོ་བ་ཤེས་སྟག་སྟག་ཅེས་
པ་གོང་ཡུལ་དུ་མི་ཕེབས་པས་ཨ་རིག་འཛོག་

འཕྲིའི་ལྷ་རི་ཏེ་ཏུ་དཀར་ཞེས་པའི་མདུན་དུ་དགོན་པ་བཏབ་པ་མགོ་
ལོག་གིས་གཏོར། དེ་ནས་ཉང་ངེ་རི་རྒྱན་

གྱི་འདབས་སྒྲར་ཆག་ཏུ་སྒྲོས་པ་རྩ་དན་གྱིས་གཙོ་བས་འཇང་
ཅུང་དུ་སྒྲོས་ཀྱང་ད་ལྟ་སྟོངས། དེའི་རྗེས་མ་སྒོ་

བཟང་བསྟན་དར། དེའི་སྤྱལ་སྤྱོད་ལོ་མཁན་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ཚར་
འཁྱུངས་པ་དགོ་འདུན་ཡར་འཕེལ། གཡེར་

ག་ཤོང་དགེ་འདུན་ལྷན་གྲགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དུ་དགེ་སློང་འཇམ
དབྱངས་གྲགས་པ་རྒྱ་ལི་སྐར་དུ་གདན་དྲངས་བཅས་ཅི

བེའུ་བུམ་གྱི་ལུང་སོགས་ཞུས་ཚུལ་དང་། དེ་དུས་རྒྱ་ལི་ཚང་གིས།
པེད་རྫོང་མེར་མ་ཉི་རིལ་སྐྱབ་ལ་ཕྱིན་སྐབས་

ཤིག་མན་ལ་ལམ་དུ། ཐང་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་དཀྱིལ་ན་མཚོ་རྒྱ
ཁྱོན་དང་ལྷན་པ་མཐའ་ན་མི་མང་པོས་བསྐོར་བ་ཞིག་

གི་ལོགས་གཅིག་ན་སྟོང་འཁོར་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལོགས་གཅིག་ན་གཡེར
ག་ཤོང་གོང་མས་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་

སྒྲེ་རིང་བཅས་སྒྲོན་ནས་བཞུགས་འདུག་པས། ངས་དགོན་པ་འདི་རང་
ལོ་ཞེ་དུག་གི་དུས་བཏབ་པ་ཡིན་པས་

ཁྱོད་ཀྱིས་ངས་པ་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མཐའ་སྐོར་གྱི་མི
རྣམས་ཀྱིས་མཚོ་དེ་ལས་རང་རང་གི་སྐལ་བ་

བདུང་བྱེད་པ་དང་མ་བྱེད་པ་སྒྲུ་ཆོགས་ལ། ཁོ་བོས་རང་གི་སྐལ་བ་

བ་བདུང་ཟིན་པས་ངོམས་པའི་སྒྲིང་བ་ཤར་བ

ཞིག་བྱང་ཞེས་སྒྲ་མ་དག་སློང་པ་ལ་ཞུས། ཁོང་གིས་ཕྱིས་
རྒྱུ་ཐར་ལ་གཟིགས་པས་དགོན་པ་བཏབ་ལོ་ཇི་ལྟ་བ

བཞིན་འདུག་ཅེས་འབྱུང་བ་དག་འདུན་ཡར་འཕེལ་ཁོང་ཡིན་ནམ་སྟུམ།
ད་ལྟའི་འདི་པ་ལྷགས་སྒྲུལ་ལོར་རྒྱ

བཟའ་ནས་འཁྲུངས། རྒྱ་བཟའི་ཁྲི་ཚན་གྱིས་རྒྱ་རྒྱུར་གདན་སར་
བཀོད་དེ་ཉིད་ཟུར་བཞུགས་མཛད་པས་གཞིས་

ཀ་འདི་པར་འཇགས་ཤིང་སྒྲ་ཞབས་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་གྲངས་ཡིན་ནོ།

གསེར་ཁང་པ་སློབ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཨ་རི་གཙུག་ལྷན་དུ
རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྷགས་གྱི་ལོར་

འཁྲུངས། ལོ་བདུན་པ་ལ་ཀ་ཀོར་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུལ་དྲུང་ནས་རབ་
བྱུང་དང་དག་ཚུལ་བསྒྲུབས། ཨ་རི་ག་དག་

བཞེས་གྱིས་ར་ལོ་བ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་དག་འི་སྒྲུལ་སྒྲུར་ཐག་བཅད།

ཇི་དེའི་རྒྱང་ནས་འཇིགས་བྱེད་གྱི་དབང

དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་གསལ། བཅུ་གསུམ་པ་ལ་རྩ་རྒྱུ་འཛིན་
གྲར་ཞུགས། རྣམ་བཤད་སྟིང་།

{0266} ལྷོ་རྒྱུད་གྱི་ཐོག་མ་མ་སྟོང་མགོ་ལོག་སོགས་བཤད་པ།

པོ་རྒྱལ། ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ། ཇི་བཅུན་པའི་དབུ་མ། མདོ་རྩ་
རྣམས་བཟུང་སྟེ་བཀའ་པོ་ཏུ་ཡོངས་།

ཇོགས་ལ་སྦྱངས། ཤིང་བཟའ་དཔོན་སྟོབ་ལ་དབུ་མར་གྱི་བཤད་པ་
དང་། མདོ་རྩ་གསུམ་རྒྱུ་ཡུམ་རྒྱས་།

འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་བཤད་ལུང་ཡུམ་གསུམ་གཞོན་འཇོམས་
གྱི་སྟིང་ནས་གང་བགས་ན། རྣམ་།

འགྲེལ་དཔེ་ཁྲིད་ཚར་གསུམ་དང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལ་ཡང་དཔེ་
ཁྲིད་ཞུས། ཉི་ལུ་པ་ལ་ཇི་དེ་ཉིད་ལས་བསྟེན་།

པར་ཇོགས། བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་ཇི་དེ་མདོ་སྐྲགས་གྱི་ལམ་རིམ་།

གཉིས། འགྲེལ་བ་བཞི་སྟགས། རིམ

ལྷ་གསལ་སྟོན། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ལུང
དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོའི་བཤད་ལུང

ཆོར་གཉིས། ལམ་རིམ་བློ་སྦྱོང་། བླ་མཆོད། བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ
ཀྱི་བསྐྱེད་ཚོགས་སོགས་ཀྱི

ཁྲིད། གསང་འཇིགས་དང་ཐེང་བའི་དབང་། ལྷ་རོ་མཁའ་སྦྱོང
མའི་བྱེད་རྒྱལ་སོགས་སྡེ་ཕྱིར་གསན།

རྩ་བ་སྤུལ་སྦྱོར་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཤིང་བཟའ་དཔོན
སྟོབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཆོས་ཁུར་ཐེབས་པ་ལ་ལམ་ཁྲིད

འངམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་དང་། སྟག་ཕུའི་སྟོལ་མའི་ཆོས་སྟོར་སོགས
འགའ་ཞིག་ཁུས། རྒྱུད་གྲར་འདོན་ཆ

དང་སྟགས་ལ་སྦྱངས། རྩ་རྒྱུའི་ཉེ་འཁོར་ཚོད་པོ་ཚོར་དུ
ཡུན་རིང་བཞུགས། མཆོ་སྟོང་དུ་ལོང་མཐོང་གསུམ

སྐྱུ་མཚམས་བསྐྱེམས། གསེར་ཁང་དུ་འདག་སྐྱུར་གྱིས་ལོ་མཚམས་ཁ
ཤས་གནང་བས་གསེར་ཁང་པར་གྲགས།

བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་གྲང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དྲུང་ནས
ལམ་གཙོའི་ཁྱིད་སྒྲིན་རྒྱས་སེམས་བསྐྱེད་མཚོད་པ

དང་བཅས་པ་མཉོས། བྱ་ཁྱེད་དུ་ཨ་ར་པ་ཅུ་འི་སྐྱབ་ཁང་ནས
སྐྱུ་མཚམས་མཛད། གསེར་གདུང་ལ་བདུད

ཅི་བབས། དེར་སྤྱིར་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ།
བེ་བུ་མ་སྟོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་

ལུང་། སྤྱི་མཚོད་སྐྱུར་ལམ་དང་སྒྲགས་པའི་ཁྱིད་གནང་། ཁྱི་ཀར
སྒྲིན་པོའི་འཛུ་འདབས་ཕྱག་པ་འགོ་ལ་བོ

ཞིག་ཏུ་ཡུན་རིང་བཞུགས། བདེ་ཆེན་དུ་མར་ཁའི་སྐྱུ་ཕྱོགས་ངག
དབང་བསྟན་འཛིན་ལ་རྩེའི་གསུང་འབུམ་གྱི

ལུང་དང་། སྐྱུ་ཕྱོགས་སྐར་བཙོང་ལ་ཡང་གསང་གི་དབང་སོགས
ཞུས། དེ་ཀའི་ཚོགས་མང་ལ་སྤྱིར་བདེ

སང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་དབང་དང་། ལེགས་བཤད་སྟིང་པོའི་བཤད་
ལུང་། སྤྱ་མཆོད་ཀྱི་ཁྲིད་གནང་།

རོང་བོར་གྲུབ་གནས་རྣམ་དང་སྐྱབ་སྡེ་ཕལ་ཆེར་ལ་ཐེབས། དགོ་
ཆེན་དུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་

ཆར་གཉིས། སྤྱར་ལམ་དང་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོའི་བཤད་ལུང་། རྒྱ་
རྒྱར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་

གནང་། ཟི་ལིང་བརྒྱད་འབྲི་གྲུང་བ་བཟའ་གྲུབ་ཆེན་ལས་ཁྲིད་ཆེན་
བརྒྱད། བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་

གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད། བཙུ་ཆའི་སྟོར་རྣམས་གསན། ལང་
གྲུའི་སྡེ་བཞིར་གནས་འབྲེལ་དང་ཉིང་ཕུང་

ཟིར་དགྲུག་དཔྱིད་འཇིགས་བྱེད་ལ་བསྟེན་པ་བཏང་། མཆོད་རྟེན་ཐང་
དུ་བདེ་ལམ་ཁྲིད་དང་དུས་འཁོར་གྱི་

དབང་གནང་། ལྷན་མ་ཆོང་ལ་པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱན་གསུང་འབུམ་

དང་། ཀོར་ཅུ་སྒྲུལ་སྒྲུར་བཀའ་དབང་

མང་པོ་ཞུས། རྒྱ་ཐང་གི་བྲག་ཁུང་ནས་མཚམས་མཛད། ལོ་ཀྱ
ཏུན་དུ་ཨོ་གསུམ་མའི་སྒྲིན་སྟེག་འབུམ་

གཅིག་དང་ཁྱི་དྲུག་ཕུལ། ཡ་འགང་དང་ཀོ་ཁུ་བ་དགོན་དུ་སྒྲི
མཚམས། དགོན་ཁུང་རྒྱུད་གྲར་དུ་ལ་ཚོན་གྱི

སྟོང་ནས་གསང་འདུས་གྱི་དབང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོའི་བཤད
ལུང་། གསེར་ཁོག་ཚོགས་ཆེན་ལ་ལམ་

{ 0267 } ལྟོ་རྒྱུད་གྱི་ཐོག་མ་རྩ་སྟོང་མགོ་ལོག་སོགས་བཤད་པ།

རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་བཤད་ལུང་། ཆ་གན་གྲོ་ལར་ལྷ་བ་ལྟ་ཅིམ་ལ
ཡི་དམ་གྱི་བསྟེན་མཚམས་གནང་། སྒྲི་འབུམ་

དུ་སྒྲུར་ལམ་གྱི་ཁྱིད་དང་ཐེང་བའི་དབང་། སྤྱི་ཞུ་དམར་
དང་རབ་རྒྱས་གཉིས་ཀར་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྱིད།

ཐག་རུང་དགོན་ཆེན་དུ་སྒྲུ་མཚོད་གྱི་ཁྱིད་བསྐྱུལ། དན་ཏིག་དང་

ཡང་ཏིག་ཏུ་ཡང་ཐེབས། རི་བོ་ཅེ་ལྟར་

གནས་མཇལ་དང་རེ་ཞིག་བཞུགས། མཁར་སྡོན་པོར་མཁར་སྡོན་ཚང་
གིས་ཞུས་ཏེ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤམ་

ལུང་དང་གསང་བ་དེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་དབང་། བེ་ཅིང་དུ་ཅིང་དན་
ཇོ་བོ་མཇལ། ཨ་ལག་ཤར་ལམ་རིམ་

ཆེན་མོའི་བཤམ་ལུང་། རྟེན་འཁོར་གྱི་དབང་ཚར་གསུམ་སྡུ་སྦྲེལ་
གནང་། ཏའི་ཐུང་དགོན་ཆེན་དུ་ལྷ་གྲ

ཞབས་དྲུང་གིས་ཞུས་པོར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤམ་ལུང་། རྟེན་
འཁོར་གྱི་དབང་། གྲོ་ཚང་དུ་ལམ་རིམ་

ཆེན་མོའི་བཤམ་ལུང་། སྟོང་འཁོར་དགོན་དུ་དོ་ཇེ་ཐེང་བའི་
དབང་། སུ་ལ་དགོན་དུ་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་

གྱི་བཤམ་པ། ཤུག་ཆུར་ཐོག་མའི་སྡོ་སྡོང་གི་ཁྲིད། མི་ཉག་
རྫོང་དུ་ཐལ་བསྐྱོད་དང་འཇུག་ཏེ་གསུར་བའི་

གཟབ་བཤད། བྱ་མཛོར་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི
བཤད་པ། རོང་བོ་དགོན་ཆེན་དུ

སྒོ་སྒྱུར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཁྲིད། གྲྭ་ཚང་ལ་རྣམ་འགྲེལ
བཅུ་གསལ། ཞིང་བཟང་སྤྲུལ་སྤྲུང་ལྟོ་བྲག་སྟོན་བརྒྱུད

གྱི་དབང་ཕུལ། ཆོས་ལུང་གསེར་དགོང་དུ་ལོ་གསུམ་སྤྱོད་མཆོམས
མཛད། ཁྲི་ཀར་གོང་བ་གྲྭ་ཚང་ལ་སེམས

བསྐྱེད་མཆོད་པ། རྟེན་ལ་སྤྲ་ནས་ལ་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་གནད
བསོགས་མདོ་སྒྲིབ་ལྟོ་བྲུང་གི་བཤད་སྤྲུབ་གྱི

སྤྱི་མང་པོ་དང་གོང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡན་ཞབས་གྱིས་བཅགས་ཏེ
ཐུབ་བསྟན་སྟོང་བོ་རྩེ་སྤྲེལ་འི་ལུགས་བཟང་བཤད

སྤྲུབ་བྱུང་འབྲེལ་གྱིས་སྤྲེལ་བའི་ལེགས་མཛད་འགའ་ཆེ་བར་སྒྲུང་།
འདི་ཙམ་དགྲུང་ལོ་རེ་བརྒྱུད་པ་ཡན་གྱི་རྣམ

ཐར་གྱི་ཡི་གེ་མཐོང་བ་ལས་བརྟུས་ལ་སྒྲིབ་ཆའང་ཡོད་སྒྲུང་སྟེ
མ་མཐོང་དོ། སྒྲོབ་མ་སྒྲིབ་ཆེན་དུ་མ་འདུས་ཞིང་།

ཡི་དམ་གྱི་སྐྱབ་བསྟན་དང་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ཉམས་ལེན་གྱི་
མཐིལ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ཏང་ས་ཁྱབ་ས་ལྟ་བུ་ཡོད། ། ལྷོ

མཆོད་སློབ་བཟང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་བཡང་ཆོས་སྡེ་འདི་ཀའི་
གྲྭ་རྒྱན་ཕུ་བོ་གསེར་ཁང་པའི་ཞབས་བསྟན་ཏེ་དབེན

གནས་དུ་མར་སྐྱབ་པ་སྟོང་བོར་མཛད། ཆོས་རྒྱན་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་
བས་ཆོ་སློམ་བཏང་གི་སློབ་མ་མི་ཉུང་ཙམ་བྱུང།

། ལྷོ་གོ་དགོ་བ་ཤེས་དགོ་ལེགས་བཟང་བོ། སེར་བྱེས་སུ་སྐྱགས་གཉེར་
དང་། ལྷ་ལྟར་རྩེ་སློབ་གསལ་བསྟན

སྟོང་པའི་བྱུང་ནས་རྟོག་དབྱངས་གྱི་དབང་གསན་ཏེ་དགའ་ལྡན་
ཆོགས་མང་ལ་གནད། རང་ཡུལ་དུ་འདྲུལ་བ་

ཆེན་མོ་ཞིག་གསོས་དང་ལི་མ་ཁང་གསར་དུ་བསྐྱུག། ཉིད་གྱི་དགོ་
ཆེན་ཁྱུང་དེ་སློམ་མའི་སྐུ་ལྷོ་སྐུ་ཉེ་རྣམ་གཉིས་

ནང་གཅིག་ཏུ་ཡོད། གཞན་ཡང་ཤིང་བཟའ་གོང་མས་སྐྱེས་པ་ཨ་རིག་

རེ་ཁྲོད་པའི་སྒྲུལ་སྒྲུབ་བསྟན་པ་ཚོས་འཕེལ

རྒྱལ་མཚན་སོགས་སྒྲུལ་བྲག་ཞན་བབྲང་བ་ལས་འདས་ཤིང
སྐར་ཁག་ཀྱང་དེ་མཚུངས་ཡོད་སྒྲུང་སྟེ་ཞིབ་པར་མ

ངས་སོ། །མཚོད་གཞིས་ཀྱང་སྒྲུ་ནག་ཁ་གསུམ། ཏྲ་བོ་གོང་འོག
སོགས་རྒྱ་ཆེ། རྟོག་སེར་ལག་དགོན

རྒྱ་བཟང་ཁྲི་བས་བཏབ་སྟེ་སྒྲུ་འཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱིས་སྦྱོང་། རྟོ
འབལ་མདོར་ཐར་ལུལ་གོང་མས་དགོན་པ་བཏབ

པ་ད་ལྟ་སྟོངས། མང་རའི་གཞུང་འཇག་རའི་སྐུམ་མདོར་མང་ར་བ
རྒྱལ་མཚན་སེང་གའི་སྒྲུབ་ཁང་། མང

ཚུ་དང་ཉེ་བ་ཤིང་ལུང་མདོར་སྐར་ལ་མའི་ཨུ་རྟེ་བཟུང་། རྒྱལ
དབང་བདུན་པའི་བཞུགས་ཁྲི་ཡོད། མང་རའི

{ 268 } མ་ཚུའི་སྒྲུད་རྒྱུད་ཁྲི་ཀ་སོགས་བཞད་པ།

མཁའ་འབྲོ་མ་བརྒྱ་ཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་ས་དམར་འབྲེས་པའི

བྲག་རི་མང་པོ། གཉན་ཆ་ཆེ་བས་བགྲང་མི་རུང་

ཟེར་། ཀླུ་མ་ཁྱེན་གསུམ་པ་དབུས་ཐེབས་ཕྱིར་ལམ་འཁྱམ་རུར་བྱོན།
འདིར་དགོན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་བཟང་

གསུང་ཕྱག་ནས་གནང་། ཕྱིས་ཐོན་ཆེན་མཆོམས་ཁང་དུ་ཞབས་
དཀར་བ་བཞུགས། འཁྱམ་རུ་དང་ཆོས་

བཟང་གཉིས་ཀར་ལྷ་ཁང་རེ་བཞེངས། ཆོས་བཟང་གི་རྐང་ཆའི་
དགོན་ཡུན་རིང་མ་གནས། སྤུང་བདེ་

ཆེན་དཀར་རམས་འཁྱམ་རུ་འི་ཨ་ལག་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་སྟན་གྲགས་གྱིས་
བཟུང་། རྒྱ་རྒྱུ་དཀར་རམས་གཅིག་བཅས་

གྲ་གཙང་སུམ་ཅུ་མ་འོངས་ཙམ་འཆོགས། ཁོང་ཕན་དགོངས་གྱི་
ཐུགས་བསམ་བཟང་བས་སྐྱོདོན་ཆོགས་མེད་

འགྲུབ་པའི་སྐྱུ་བསོད་ཅན། བདེ་ཆེན་འདྲུ་ཁང་གསར་བཞེངས་ལ་
ཞབས་ཏོག་བསྐྱབས། ཉིད་ནས་ཁྱུར་

བཞེས་ཀྱིས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་ཆོ་གཅིག་ཉམས་ལེན་བགྲམས་
གཞིན་ཆང་མས་བབྱང་། བདེ་ལམ་གྱི་

སྤྱང་ནས་ལམ་ཁྲིད་སྒྲོང་། འཁྱམ་རུ་ཆོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོད་
གཞི་བྱས། ཆོ་ག་ཚུགས་ན་ཞེས་ལན་དུ་མར་

ཞུས་ཀྱང་དེད་ཆོས་སྤྲུལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་གསུང་སྤྲུལ་མཆོད་སྒྲོ་
ནས་དམིགས་བརྩེ་མ་དུང་ཕྱུར་མང་པོ་སོང་།

གཏོར་མ་ལས་བདུད་རྩི་མེར་བོ་བབས། མགོན་པོ་རྒྱལ་པའི་གཏོར་རྒྱལ་
ཚུགས་སྐྱབས་མགོན་འཛིགས་གཉིས་

ཀའི་གཏོར་མ་ལས་བདུད་རྩི་རོ་སྒྲུང་རྩི་འབྲུབ་བྱུང་། རྗེའི་
བསྟན་པ་ལ་བྱུགས་རུས་ཆེ་བས་རྒྱུན་འགའ་ཞིག་

གིས་ཉིན་རེ་བཞིན་འཛིགས་བྱེད་དཔའ་གཅིག་སོགས་ཅུ་ལྟ་གསུམ་ཅི་
འགྲུབ། ཁོ་བཅུ་བརྒྱ་ཅུ། ཆོས་རྒྱལ་གཏོར་

ཆོག་དང་རྒྱ་གུ་ཅུ་པ་ཆག་མེད། གསེར་ཁང་དཔོན་སྒྲོལ་གྱི་བཀའ་
བཞིན་དགུ་རོང་དགོ་རྒྱན་དང་དཔོན་གཡོག་

རྣམས་ཀྱིས་ལྷགས་མཁར་བཅུགས་པས་ལས་འགྲུབ་པའི་རྟགས་ཐོན། རྒྱུ་
སྒྲ་མ། མི་འཁྲུགས་པ། ལྷ་

དབང་། འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོ། སྒྲོལ་དཀར་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་བྱེ་བ་རེ
པར་དུ་བཏབ། རིམ་ལྡན་གཏོར་

སྐྱབ་དང་གཡང་འབོད་བྱིན་འབེབས་བཅས་ཚུགས་པས་ཉཅུས་མཐུན་གྱི་
འཚོ་བས་མི་འཛོང་ཞིང་། དང་སང་མཚོ་

སྔོན་དུ་གྲུར་སྐར་བཟུང་སྟེ་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་ངོས་གཙང་
ཡར་ལྡན་དུ་ཡོད་དོ། །ལྟོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་རྩ་

སྟོད་མགོ་ལོག་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སོ། །

༄༅། །མ་ཚུའི་སྐད་རྒྱུད་ཁྲི་ཀ་སོགས་བཤད་པ།

སྐད་ཀྱི་ཆ་རྩ་མ་ཚུ་འབྲིལ་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ས་དབྱིབས་ནོར་བུ་
དགའ་འབྲིལ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཁྲུག་སོ་

གཉིས་ཀྱི་བྱང་ངོས་དགའ་བ་འབྲིལ་བའི་ཁྱུག་མཚམས་མ་ཁ
 དང་ཉེ་བར། རྟོ་མ་མཁུར་ནམ་རྒྱལ་གླིང་ནི། ལ

མེས་པོ་ལྷོ་མ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཚམས་འཁལ་བའི་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་པའོ་ར་དུ་སྐྱུ་ལ་པོ་
གསལ་བ་སྐྱུ་ལ་སྟོན་དཔོན་པ་རྒྱའི་དངོས་སྟོན་

གྲུབ་ཆེན་ཀལ་བ་དེ། འབྲོམ་སྟོན་ཐུགས་སྙམ་སྒྱུན་སྒྲུལ་
 ཁྲིམས་འབར། དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་དམ་པ་བསོད།

ནམས་རྒྱལ་མཆོག་ ལྷན་སྡེ་གྲོ་ལྷ་རྒྱལ་མཆོག་ནམས་ཀྱི
སྒྲིབ་སྒྱུབ་པའེས་ཤིང་། དེ་ནས་ཆོག་པ་གཉིས་རྒྱུ་མཆོག་

འཇུག་པ་ལྟེན་པ་ལོ། ཆོར་གསེབ་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། འབྲས་མོ་
མང་ཆོས་གྲུ་མཚོན་ཉིད་དང་། ཟུང་སྒྲིབ་

{ @269 } མ་ཕྱུར་སྤྱད་སྤྱད་ཁྱི་ག་སྟག་ས་བ་ཤད་པ།

དུས་ལ་སྐྱེས་པ་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། ལྷ་མ་དབུ
མཛད་གནང་སྐབས་སྐུ་ལ་བ་བསོད་ནམས་སྐུ་མཆོད།

བཀའ་མདོ་སྒྲིབ་ཏུ་བྱོན། རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་གླིང་སོགས་སུ་བ
ཞུགས། ཐུ་མེད་ཉོ་ལ་ཆེས་བཀྲུང་། དེའི་སྒྲུལ་སྒྲུ

ཐུ་མེད་རྒྱུད་ཏུ་འཁྲུངས་པ་སློ་གོས་རྒྱ་མཚོ་ཡིན་ལ། པཎ་ཆེན
སློ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་གཉིས་ལྷ་མོའི་ཞལ་ཐང་དང་།

ཞལ་པོ་ཏ་གནང་སྟེ་གཉེར་གཏད་མཛད་པས་ཆོས་སྒྱུར་འདི་གཉིས
སྒྲུ་སྒྲེང་རིམ་བརྒྱད་ལ་འགོ་བ་བྱུང་། རྒྱ

སྒྲུར་དང་ལོ་རྒྱུ་བྲག་སོགས་སུ་རྒྱུན་རིང་བཞུགས། ཆོག་ཐུས
ལོག་སྒྲུབ་ཞུས་པ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་

དང་། བ་ཐུར་ཉོང་ཐའི་ཇིས་བཅོམ་སྟེ་འདི་པ་མཚོད་གནས་སུ་བཀྲུང་།
དངོས་འབྱུང་དང་རོང་འབྲོག་གི་

སྒྲེ་ཆོན་ཆེ་བ་ལྟུང་། མཁས་གྲུབ་འཛོམས་པས་ཆོས་པ་རིན་པོ་ཆེས
ཀུན་འདུད་དང་། སྐལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོས་

ཞབས་ལ་གཏུགས། ཁྱི་སྒྱུན་པ་རྒྱ་མཚོས་ཀྱང་གཙུག་ཕྱད་ལྟུང་།
རྒྱུན་གཤིག་རྒྱལ་ས་ཇུར་ཅིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་

ཕྱི་ལོ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་ཁྱིའི་ལོར་ཚོས་སྡེ་འཛུགས
བཞེད་གྱིས་མ་འགྲམ་འདིར་བྱོན་ཏེ་གྲུར་སྐར་བཟུང་།

བ་ཕྱིས་སུ་བྱུང་ཆག་པས་མགྲུར་དུ་གྲགས། གཙུག་ལག་ཁང་མང་དུ
བཞེངས། དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྱག་།

གསུམ་ཙམ་འདུས། བཀའ་པོ་ཏ་གྱི་འཆད་ཉན་བཙུགས། འདན་མཆོས
ཇེ་འོད་ཟེར་བཀྲ་ཤིས་སྤྲུམ་མར་།

བསྐྱོས་༥ སུམ་པས་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོ་དང་། བེ་མེར་དུ་འདི་པས་ས
སྟག་ལོར་བཏབ་པར་བཤད་ཀྱང་།

ཇི་སྐལ་ལྷན་གྱིས་ཀུན་གཟིགས་ལྷ་བརྒྱལ་གྱི་ཆུ་འབྲུག་ལོར
བརྩམས་པའི་ཚོས་འབྱུང་དུ། མེ་པོ་ཁྱིའི་མ་།

མགྲུར་དུ། །སྤྱུལ་སྤྱོད་ཤོ་གོས་རྒྱ་མཚོ་དང་། །ཚོས་ཇེ་འོད་ཟེར
བཀྲ་ཤིས་གཉིས། །ཐུགས་ཐུན་།

བཤད་པའི་གྲྭ་ཡང་བཙུགས། །དེ་ནས་ལོ་གྲངས་བདུན་ཙམ་སོང་།

ཁེས་གསུངས་སྟོ། །ལྷ་པ་རྒྱ་ནག་

དུ་ཐེབས་དུས་ཤི་རེ་ཐང་དུ་ཆིབས་བསྟ་དང་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་
གསལ། ཏྲ་སྦྱུ་མ་བརྒྱུ་མཚོན་གྱི་འབྲུལ་ཕྱུལ།

གདན་སར་ཆོས་རྒྱུ་འོད་ཟེར་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྒྱུ་སྟེ། །དྲ་ལེ་ཆོས་
རྒྱུ་། ཀ་རིང་དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས།

མང་ར་སྟོ་བཟང་བསྟན་སྟོང་། སྟོ་མེ་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་མཚོ། བ
ཡན་སྟོ་གྲོས་ཞོར་བྲ། ཁ་ཐི་ཀ་དོན་གྲུབ་

བཀྲ་ཤིས། ཁམ་ར་སྟོ་བཟང་རབ་བརྟན་བར་དུ་འཆད་ཉྑན་
བསྐྱེད་སྟེ། ལྷ་སའི་ཆོ་བོ་དང་སྟོ་ཚད་མཉམ་

པའི་ལྷ་ཀྱུ་མུ་ཞེའི་གསེར་སྟོ་གཟི་འོད་འབར་བ། མཁས་གྲུབ་ཁྱེད་
པོའི་དབུ་ཐོད་སོགས་རྟེན་བྱེན་ཅན་མང་།

དགོས་དབང་གིས་ཆོག་ཐུའི་གཟུགས་བརྟན་དངུལ་ལས་བཟོས་པ་དགོར་
བདག་ཏུ་བཀྲ་པ། བཏམ་ཆོན་རིན་པོ་

ཆེས་གནང་བའི་ལྷ་མོའི་བྲིས་ཐང་བདེ་ཆེན་དུ་སྒྱུན་བྲངས་པ།
སྤར་འཕུར་ཏེ་འདིར་ཕེབས། འདྲུ་ཁང་ལྟ་བུ་ངོས།

སུ་བཞུགས་ཏེ་སྤང་མའི་གཙུག་པོར་བསྟེན། སྤོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་
སྤྱལ་སྤྱོ་བདེ་ཆེན་འདེབས་པ་པོ་ངག་དབང་སྤོ་

བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ནི། སྤོ་པོ་རིའི་ལྷ་ཞོལ་ཆོས་
ཚའི་ཡང་བཟང་ངམ་མགར་ཁུ་ཐང་དུ་གྲགས་པར་

ཡབ་སྙིང་བོ་སྤྱབས། དུམ་སྤྱོ་བཟང་བོ་ཅོག་གཉིས་ཀྱི་སྤྲས་སུ་རབ་
བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཕྱགས་བྱིལ་འཁྲུངས།

དེ་དུས་སྤྱོ་ནང་དུ་བྲག་ཞན་སུ་འོངས་ཀྱང་འཇིགས་སྤང་དང་
ཁ་བ་བབས་དུས་སྤྱོ་སྤྱོང་དུ་མི་ཆགས་པ་ཀུན་གྱིས་

མཐོང་། སྤྱོ་བལྟམས་ཆོ་ཡུ། ལ་བྲུ་མ་པཎ་ཆེན་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་
མཁར་གསེལ་གྱི་ཕྱི་མོ་བསྟན་ནས་འདི་ལ་འཇུས་

གསུངས་པའི་ཉམས་སྤང་ཞིག་ཤར་བའི་མོད་ལ་འཁྲུངས། དེ་མ་
ཐག་དུ་སྤྱོན་སྤྱོན་བཞུགས། མཚན་

{ 270 } མཆོད་སྐྱོད་ཀྱི་ཁྲི་གསལ་བཤད་པ།

རྟགས་ཤེས་པའི་རྒྱ་མི་ཞིག་ལ་བསྟན་པས་འདི་ཁྲིམ་དུ་གནས་ན
དཔོན་ཆེན་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་ན་སྤྱེ་ཆེན་ཞེས།

ངོ་མཚར་བའི་ལུང་བསྟན་བརྒྱ་བ། རྒྱལ་དབང་ལྡན་དང་། ལ
མའི་ཆོས་སྐྱོང་གཉིས་ཀྱིས་གོང་མའི་སྤྱལ།

སྐྱུང་ཐག་བཅད་ཅིང་ངོས་འཛིན་གསལ། འདན་ཞིས་ཚང་གི་བྱུང
ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགྲུང་ལོ་བཅུ་

གཉིས་པ་ལ་གྲགས་ཆེན་པ་དང་མཉམ་དུ་དབུས་སུ་ཐེབས། རྒྱལ
དབང་ལས་དགེ་ཚུལ་བསྐྱབས། སྐོ་མང་

གྲུ་ཚང་དུ་ཁྲི་སྒོ་གོས་རྒྱ་མཚོ་འཆད་ཉན་ལས་ཐོག་པའི
བྱུང་དུ་བརྩི་བཞག་གསལ། ཞབས་བསྐྱུང་བས་ལ་མོ་

ཆོས་སྐྱོང་གི་ལུང་དང་བསྟན་རང་ཡུལ་དུ་མི་ཐེབས་ཐབས་མེད
བྱུང་བའི་ཆོ། ང་མཚན་མོ་ཞིག་སྒོས་འགོ་ན་མ།

གཏོགས་མཁས་མང་འདི་ཙམ་བཞག་ནས་ཉིན་མེ་ཇི་ལྟར་འགོ་གསུང
སྒྱུག་སྒྲིང་བ་ཙམ་གྱི་སྒྱུག་ཆབ་བཏོན་པར

གྲགས་ཚན་པས་ཐུགས་གསོ་ཞུས་ཏེ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་རང་ཡུལ་དུ
བྱོན། སྤྱིར་ཡང་ཐུགས་སྒྲོལ་བ་སྒྲུད་དེ་ཉི

ལྷ་པ་ས་ལུག་ལ་དབུས་སུ་ཐེབས། ཆོས་གྲར་ཞུགས་ཅིས་མཛད་
ཀྱང་བསྐྱེད་ནས་མ་ཐུབ། ལྷགས་སྒྲེལ་ལོར

གྲགས་ཚན་པ། ཨ་ཀྱ་ནང་སོ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོ། དཔལ་རེ་ཆོས་
ལུང་ཆོས་རྒྱུ་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོ་

སོགས་དང་མཉམ་དུ་ལྷ་པ་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་ཆོགས་ཞུས། ཏྲི་ཉིས་
བརྒྱ། རེ་མོང་བརྒྱ་སོགས་ཀྱི་འབུལ་བ་

བཏོགས་། ཇི་གྲགས་ཚན་པ་རྒྱུད་སྒྲིང་དུ་བཞགས་པ་དྲེ་ཆིང་
ནང་སོས་རྒྱུ་འདི་འཁོར་ལ་འཛིན་དུ་ནན་གྱིས་

གདན་དྲངས་ཏེ་ཡབ་སྐུ་ལྷན་གཅིག་ལྷགས་སྒྲེལ་ལོ་མཇུག་རང་ཡུལ་

དུ་ཆིབས་བསྐྱུར། བཅོན་པོ་དགོན་དུ་

ཉོར་སྒྲིན་གྲོལ་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ་ལ་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་གྲགས་
ཚན་པ་དང་ལྷན་དུ་གསལ། གཞན་ཡང་ཁྲི

ཆེན་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ། གྲགས་ཚན་པ་སོགས་སུ་བྱིར་བླ་མ་
ལྷ་བཅུ་ཅུ་གྲངས་བསྟན། གསལ་ཡིག་པོ་

གཉིས་ཡོད་འདུག་མ་མཁུར་བཏབ་ནས་ལོ་སོ་བདུན་པ་ཚུ་སྤྱི་ལོར་
དྲའི་ཆིང་ནང་སོས་ཁུར་ལེན་གྱིས་ལྷ་ཁང་

གཞུང་དུ་མཁུར་གྱི་ཆོག་གས་ཡོངས་དང་། མང་འབལ་བྱ་གསུམ། སྤྱ
ནག་ཁ་གསུམ། འབུམ་རྒྱལ་བུ་

རྒྱུད། བའི་ཡན་ཚུན་གྱི་བཅུན་ཁལ་བསྐྱུས་ཏེ་ལ་མོ་བདེ་ཆེན་
ཆོས་སྤྱིང་ཕྱག་བཏབ། ཕྱིས་སུ་གོང་མས་དགོ

ཆོག་སྤྱིང་ཞེས་པའི་ཅི་ཕེན་གནང་། དགོ་འདུན་འཕེལ་རྒྱས་གྱི་
ཆེད་དུ་ཕྱོགས་བཞིར་གཙུག་ལག་ཁང་བཞི་

བཞེངས། ལུང་བསྟན་ཞིག་ཏུ། ཉ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕ་རོལ་དུ། ཉོལ་
ཞེས་བྱ་བའི་རི་བོ་ཡོད། །ལ།

ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་པ་འདེབས། ཞེས་རི་ཞོལ་པོ་བདེ་ཆེན་གྱི་དགོན་
གནས་སུ་ལུང་བསྟན་གྱང་ད་ལྟའི་གནས་

འདིར་དགོས་དབང་གིས་བཏབ་པར་གྲགས། དཔོན་སློབ་གྲགས་ཚན་པ་སློ་
བཟང་བཟླ་ཞིས་ཐོག་མའི་འཆད་

ཉན་མཁན་པོར་མངའ་གསོལ། ཉིད་གྱང་ཆོས་གྲར་ཐེབས། དཔོན་
སློབ་དེ་ཉིད་ལས་རྩོར་ཐེང་གི་དབང་།

བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་སོགས་གསན་པས་མཐུན་དཔྱོད་སྤུལ་དུ་སྤྱོན།
བཞི་བཅུ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་

ས་ཡོས་ལ་དབུས་སུ་ཐེབས། རྒྱལ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོངས་དབྱུགས་རྒྱ་
མཚོ། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་

སོགས་ལ་འབྲུལ་ཆེན་དང་ཆོས་སྡེ་རྣམས་སུ་མང་འགྱུད་སོགས་རྒྱ་
ཆེར་བསྐྱབས། རྩལ་སྤྲུག་ལོར་ཀུན་མཐུན་

འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩི་རང་དགོན་དུ་གདན་དྲངས། ཆོས་
དང་ཟིང་ཟིང་གི་བསྟེན་བཀྱར་ཚད་མེད་

པས་མཆོད། ཕན་ཚུན་སྤྲུགས་ཡིད་ཀྱི་ནུ་གཙུག་པའི་གསུང་འཕྲོས་
ནར་མ། ཉིད་དང་ཁྱིམ་སྤྱུལ་པའི་

{ @271 } མ་ཚུའི་སྒྲིད་རྒྱུད་ཁྱིམ་སྤྱུལ་བཞད་པ།

སྒྲོ། དཔོན་སློབ་གྲགས་པའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཐོག་
དྲངས། དགོ་འདུན་འདུས་པ་ཁྱིམ་ཉི་བ་

རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལྟ་ཁྲིད་གཟབ་བཞད་ཀྱིས་བརྒྱན་
པ་དང་། རྩོམ་སྒྲིག་བརྒྱད་ཀྱི་ལུང་རྩེས་

གནང་ཚེ་མ། གཞན་འདོད་ཆོས་དུ་མ་སྒྲིན་རྒྱས་སུ་མཁོས། ཀྱུན་
མཁྱེན་མཆོག་གིས་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་

ཆེ་ལས་མགོན་པོ་ཞལ་གྱི་རྩེས་གནང་གསན། མེ་བྱའོར་རྣམ་གཉིས་
ནས་དཔོན་ཁྱེད་དང་། བསྟན་སྒྲོལ་

ནང་མ་མཐུན་པའི་བར་ཆིངས་མཛད་དེ་རྩོད་པ་ནི་བའི་ཆོད

ཡིག་ཀྱང་བཞག་མཆོ་སྒྲོན་དཔོན་ཁག་སྤྱི་འཕྲིན་མེས་པ

བཞིན་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་རབ

བྱུང་གི་མཁན་པོ་དང་། དབང་ལུང་དུ་ཕུལ་

བས་ཨ་ཆི་ཐུ་ཨི་ཆོག་གོ་ཆ་གན་ཞོ་མོན་ཉན་ཞེས་ལུང་ལས་ཀྱིས་

གཟུངས་བསྟོད། གཞན་ཡང་སྟོང་འཁོར་

དག་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། ཁྱིའོན་སྤྱལ་སྤྱོ་སྤྱོ་བཟང་

བསྟན་པའི་ཉི་མ། གྲགས་ཆུང་སྤྱལ་སྤྱོ་དག་

དབང་སྤྱོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་མཛད།

མེ་ལུག་ལོར་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་མང་རའི་

ཨ་ཆིའི་སྟེང་དུ་གདན་དྲངས་ཆོད་བང་སན་ཅིང་དངོས་འབུལ་སྤྲུམ་

མཐོ་བསྐྱེད། སྤྱི་ཤིང་དབུས་གཙང་

དུ་ལན་པུ་བྱོན་ཏེ་མཆོད་འབུལ་མང་འབྱེད་གྲངས་མང་ཞིང་། ལན་

ཇོས་མའི་སྐབས་ཚོ་འདྲུལ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཉིན་

གཅིག་ལ་གསེར་ཞོ་རེ། དུལ་སྤང་རེ། གོས་ཆེན་ཁ་བྱེད་རེའི་
འགྲེད་སྤུལ་བར་ལ་མོའི་འགྲེད་ཆེན་དུ་

གྲགས་པ། ལ་མོ་ཆོས་སྐྱོང་གིས། སྐྱིད་ལོད་ཀྱི་མཛོམ་དཀར་མོ་དེ།
།བྱང་གི་ཕྱོགས་སུ་འཆོར་ཉིན་

ཡོད་པ། རྩེས་པའི་ལུང་བསྟན་བཞིན་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱང་བརྟན་
གྲུབ་ཆུ་ལན་འགའ་ཕེབས་པའི་བྱིན་ཅན་རྒྱལ་

དབང་རང་གི་ཐུགས་དམ་རྟེན་གཙོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་གསུང་འབྲོན་
མ། སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་བསྐལ་།

ལྷོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་གྱི་ཆོས་ས་རིང་བསྐལ་འབབ་པ། ལྷ་པ་ཆེན་
པོས་འཇིགས་བྱེད་བསྟན་ཆེན་གནང་དུས་ཀྱི་ཐོད་

ཕྱིང་མོགས་བྱིན་རྟེན་མང་དུ་གདན་དྲངས། ལ་མོ་དགོན་ཆེན། ལོ་
རྗེ་ཐོག་དགོན་རོང་། སྐྱེར་

སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱི་དགོན་པ་གསར་དུ་བཏབ་པ་དང་སྒྲིབ་བཞི་གསལ།
གཙུག་ལག་ཁང་དང་། རྟོན་གསུམ་

བཞེངས་མཆོད་སྒྲིབ་མཛད་པ་གང་ངོས་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ཆུ
ཚོར་གྱི་ཡུལ་གྱུར་འཁོད་པའི་སྤྲེལ་ཆེན་མང་པོ་

ཞིག་གིས་ཡུལ་སྒོལ་དང་བསྐྱུན་པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་བཅས་ཁྲིམས་
ལྷམ་མེ་ཇི་བཞིན་གཞན་དཀའ་བར་སྤྲོད་ཡང་།

འདི་པ་ཐ་ན་སྤྱི་དོན་དང་འོ་མ་ཙམ་ཡང་མི་བཞེས་པའི་
རྣམ་ཐར་གཙང་བ། བཀའ་མཆོད་ཆོས་དང་ལྷན་པས་

ཡིད་འཕྲོག་པ། ཐུགས་བསྐྱེད་བཟང་བས་མདུན་དུ་སྤྲོད་པ་ཙམ་གྱིས་
སྤྲུག་ཐེབས་ཤིང་། ལོག་སྤྲུབ་སྦྱོར་

བའི་སྤྱོད་པོ་མ་རུངས་རྣམས་ཀྱང་ངང་གིས་འདུད་པ། ཆོས་སྤྲོད་
སྦྱོར་དང་། ཁྱད་པར་གོང་མའི་དུས་ནས་བསྟེན་

བསྤྲུབ་མཛད་པའི་དཔལ་མགོན་ཞལ་བཞི་པ་དངོས་སུ་བྲན་ལྟར་
འཁོལ་ཞིང་། སྤྲུང་ནས་དེའི་རྗེས་གཞན་

ཐོབ་སྟེ་བྱ་ནག་གད་པ་སོགས་དམ་ཚིག་དང་འགལ་བས་གདོང་ལྷག
པར་གཙུས་ནས་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བ་འགར་

བཀའ་བསྒྲོ་ངང་བའི་མོད་ལ་སོས་པ་སོགས་གཏམ་ལ་མཚན་པ་མང་ལ
མཚོ་གཡས་སུ་གཡོན་རུ་འི་དཔོན་

ཁག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབུ་སྒར་གྱུར་པས་ཡུ་ཤེའི་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་
ཀྱི་བཀོད་པ་སོགས་སྤིད་ཀྱི་ལོ་ལང་བརྒྱ་བྱིན་ལྟའི་

ཐོ་བྲང་དང་མཚུངས་ཞེས་རྒྱལ་མཚོ་གསྐལ་བཟང་མཚོ་གསུང་།
མགྱུར་དུ་བདེ་གསུང་འཇིགས་གསུམ་

{ @272 } མ་ཚུའི་སྤྲད་རྒྱུད་ཁྲི་ཀ་སོགས་བཤད་པ།

སོགས་བཅུ་གས་ཏེ་སྤྲགས་གྲུར་བསྐྱུར། རེ་དགྲུ་པ་ས་སྤྱེལ་ལོར་ཞི
བར་ག་ཞེགས། ཞལ་ཆེམས་བཞིན་བཀྲ།

ཞེས་འབྲིལ་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་བཀྲ་ཞེས་གདན་དྲངས། བདུན་
སྤྲག་གཅིག་བཞུགས། ཞལ་འདོན་སོགས་

མཛད་པ་གང་ཅིས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡིད་འཕྲོག་དཔོན་ཆུང་སྟོ་བཟང
དོན་གྲུབ་དང་། ཇེ་སང་དཔོན་པོ་

སོགས་མི་ཆེན་འགས་བསྟེན་རྫོགས་ལུས། དེ་ཀའི་འོད་ཟེར་ཆོས་གོར
ཟེར་བས་དབུས་སུ་ཀླན་མཁྱེན་སྟོ་མའི་བྱང་

ནས་དབང་གི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ལུང་ཁྲིད་ཐོབ་འདུག་པ་ཁྱི་རིན
པོ་ཆེ་ནས་སྟོ་བ་འགའ་བཏང་སྟེ་ཉན་བཅུག་ཇ

སག་གི་ཁྱར་སྟངས་ཀྱིས་མདོ་དབུས་གཉིས་ཀར་དགོངས་རྫོགས། ཐུགས་
རྟུགས་སྟུན་གསུམ་མ་ཉམས་པར་

ཐེབས་པ་ནང་བཞུགས་ཀྱི་སྐྱོ་གདུང་མཆོད་རྟེན་སྤྲ་བཀོད་ཐུན་སུམ་
ཆོགས་པ་གསེར་འབའ་ཞིག་གིས་བཞེངས།

དེའི་སྐྱུལ་སྐྱོ་སྟོ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་ཨ་རིག་
སྐྱུ་ཏེ་ཏུ་ཞོལ་དུ་ཨ་ཁྱེའི་རིགས་ལས་ཡབ་ལ་ཀ

ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ། དུམ་བག་ཤིས་སྐྱིད་ཀྱི་སྐས་སུ་ས་བྱ

ལོར་འཁྲུངས། ཁྱིའོན་བསྟན་པའི་ཉི་མས་བྱགས།

ཁུར་བཞེས་ཏེ་ཚུ་སྤང་ལོར་གདན་སར་བཀོད། ཚོས་མགོན་ལུ་པ།
ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན། དགྲུང་ལོ་

བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་མང་རའི་གནས་སུ་དཔེ་འཛིན་མཛད་སྐབས་ཚོངས།
པ་དང་མ་ཆེན། ཁྱི་ཞོར་མཚོ་སྤྲོན།

སོགས་གྱིས་དངོས་སུ་གྲུས་འདུད་དང་། གཏོར་འབུལ་འཕྲིན་བཅོལ་མ་ཆག
ན་ལས་བཞི་བསྐྱབ་པར་ཁས།

སྤངས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཞལ་གྱི་གཟིགས་སྤང་བྱུང་། དབུས་གཙུང་དུ་ལན་
གཉིས་ཐེབས་པའི་དང་པོའི་

སྐབས་ལྷ་ཉིང་ག་དབང་དགེ་ལེགས་གྱི་གཙོས་ཁམས་ཚན་གྱིས་
ཚོད་པ་བཏང་བས་ཉར་སྤོང་དང་ལྷ་ཉིང་གཉིས་

འཛིན་མཛད། རྒྱ་ནག་གིས་ང་སག་གི་ཐོབ་གནང་སྟེ་སྤྲོད་པོན་
སྤྲུགས་མ་མཛད་དགོས་བྱུང་བས་ཞེ་ཁུ་ལུང་དང་

མང་ར་སོགས་སུ་ཡུ་ཆེ་བ་དང་སྟེ་སོག་ཡུལ་དུ་རྒྱུན་བཞུགས་གནང་།
འབྲོར་བས་བརྒྱན་ཅིང་ལུགས་གཉིས་

ཀྱི་བྱ་བཞག་རྒྱ་ཆེ་ཡང་སྟོན་ལམ་ནི་དུལ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་
དག་བསྟན་པ་སྟེ་དང་བྱེ་བྲག་ལ་བྱུགས་རུས་ཆེ་བས་

འཕེལ་ཐབས་གང་འགྱུར་མཛད། ཡུ་ཆེ་ཡང་གྱུར་ཆེན་གངས་མང
ཞིང་། ལྷ་གྱུར་གསུམ་ལ་གཞི་རས་

བརྒྱན་པ་སོགས་ཀྱིས་མཆོ་སྟོན་དཔོན་ཁག་གི་ཁོད་ན་གཟི་བྱིན་
ཆེ་བའི་ཆོད་བྱེད། མགྱུར་དུ་དུས་འཁོར་ཚུགས།

བཀྲ་ཤིས་འབྱེལ་དུས་འཁོར་རྒྱ་ནག་པ་གནས་མཇལ་དུ་ཐེབས་པའི་
རྗེས་ལ་ལ་མོ་རབ་འབྱམས་པ་ཡོད་པས་དུས་

འཁོར་དབྱངས་བསྐྱབ། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་རང་དགོན་
དང་ཡུ་ཆེར་ལན་མང་པོ་དང་། ལྷ་

ཕྱིའི་འབྲེལ་གྱིས་ཁྲི་ཆེན་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་སེང་གེ་ཡང་
དབྱུས་ཐེབས་ཡར་ལམ་མར་ལམ་གཉིས་ཀར་ཡུ་ཆེར་

གདན་བྲངས། ཁྱིམ་སྤྱུལ་པའི་སྐྱོན་སྒྲིལ་གྱི་དག་དབང་དག
ལེགས་མཁན་པོའི་སྐབས་མེས་ལེན། འདི

པ་དབུས་ཐེབས་རྩེས་མའི་དུས་ཏུ་འོན་གཟིམས་ཤལ་ཏུ་གསོལ་ཇ་ལྟས།
ཞུ་མོ་ཞིག་ཕུལ་བ་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས།

གསུངས་ཏེ་ཐུག་པར་བཀལ་བཞིན་སྒྲོ་མང་ཆོས་གྲུའི་མཐར་ཐེབས།
དབུ་ཞུ་བཞིས་ཏེ་གྲུ་མང་དང་ལྷན་དུ་

ཐལ་སྐད་བཏང་། གྲུ་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཡང་མཇལ།
འཇོམས་སོགས་ཡབ་སྐུས་ཐམས་ཅད་དང་

ཐུགས་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་ཟབ། ལྷ་ལྷན་དུ་རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ
མཚོས་བསྟེན་རྩོགས་བཞིས་སྐབས་ལྷུང་བཟེད་

འགྲིམ་པའི་མཇེད། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུ་ཐེབས་སྐབས་གང
ཅིའི་གྲ་བསྐྱིགས་དང་། དངོས་འབྲེལ་

{ @273 } མ་ཆུའི་སྐད་རྒྱུད་ཁྱིམ་སྤྱུལ་བཤད་པ།

སྟོན་མོ་ཁྱད་ཐོན་ཞུས། རེ་བརྒྱད་པ་ལ་ག་ཤེགས། དེའི་སྤྱལ་སྤྱོ
ཕན་བདེ་དབང་སྤྱག་མཁས་བཅུན་རྒྱ་མཚོ་

དངུལ་རིའི་ཞོལ་དུ་སྤྲ་མའི་རིགས་ལས་ཡབ་བྱབ་བསྟན་རབ་རྒྱས།
ཡུམ་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྱུངས། བཅུ

དུག་པ་ལ་དབུས་སུ་བྱོན། མངོན་ཤེས་གསལ། དེའི་སྤྱལ་སྤྱོ
བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་འཇམ་དང་དབང་

མཚོག་གྲུབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཙོང་ཁ་མི་ཉལ་གི་སར་ཡབ
ཚོས་སྦྱོང་བཀྲ་ཤིས། ཡུམ་མཚོ་ཁོའི་སྲས་སུ་ཆུ

འབྲུག་ལོར་འཁྱུངས། གསེར་ཁང་དཔོན་སློབ་སློབ་བཟང་བསྟན་འཛིན་
རྒྱ་མཚོ་ལས་རབ་དུ་བྱུང། ཅུང་

ཟད་འཚུབ་པས་ཟེ་ལིང་ [~AMBHAN] གྱི་བཀོད་པ་ལྟར་སྤྱོ་འབུམ་ཚོས་
གྲར་ཐེབས། མཁྱེན་རབ་ཆེ་ཞིང་སྤྱོ་མ་ལ་གྲུས།

ལྷགས་ཁྱི་སྒྲུའི་དུས་ཆེན་ལ། ག་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱོ་འཕྲེང་གསུམ་

པ་སྒོ་བཟང་བྱབ་བསྟན་འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་འི

བྱུང་དུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཏེ་ད་ལྟ་བྱགས་གཉེར་འཕེལ་བའི
སྐབས་སོ། །ལ་མོ་བདེ་ཆེན་གི་ཁྱིམ་གྱི་ཐོག་དང་པོ་མདོ་

རྒྱགས་བྱབ་བསྟན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན
པོ་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ་འམ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་

བཟླ་ཤིས་ནི། །འབལ་གཞུང་གི་སར་ཉ་མཚོ་འི་དཔོན་རྒྱུད་དུ་གྲགས་
པ་ཡབ་ཚོ་རིང་དགེ་དང་། ཡུ་མ་ཚོས་

སྟོན་ཟེར་བཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་ཞོག་གངས་ཉི་ལུ་ཅེས་
རང་ལྷགས་ཀྱིས་སྒོ་ལས་ཐོན་པ་དེའི་སྐས་སུ་རབ་བྱུང་

བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་མག་ལོར་ཡུ་མ་ལ་བདེ་ཉམས་དང་བཅས་ཏེ་
འཁྲུངས། རྒྱུད་ལྷན་འཛིན་དུ་གྲགས་ཀྱི་ཤི་མི་ཟ།

ཕུ་དྲུང་མི་གྱོན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཞང་པོ་རྒྱལ་མཚན་རིན་ཆེན་གྱིས་
འདི་གཞན་དང་མི་འདྲ་བས་གཙང་སྒྲ་དགོས་ཚུལ་

ནམ་ཆེར་བྱས། དགྲུང་ལོ་བཅུ་བར་ཁང་པོའི་བྱང་ནས་དག་བསྟེན
དང་། བཅུ་གཉིས་པ་ལ་དེ་ཉིད་ལས།

རབ་བྱུང་དང་དག་ཚུལ་བཞེས། བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་དབྱས་སུ་ཐེབས།
ཁར་ཡུམ་གྱིས་ཞབས་སྤྱོད་པོར་བྱངས་ཏེ་གྲུས།

འདྲད་པུལ། དབྱས་སུ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་བསྟེན་ཚོགས་ཞུས། ཡུལ་
དུ་འབྱོན་ཅིས་མེད་ཀྱང་ལྷོ་བོ་ཀམ།

སྐབས་སོགས་གྱིས་ཁྱེད་མི་འགོ་ན་དེད་ཆོ་མི་འགོ་ཞེས་དབང་
མེད་གྱིས་འབྱོན་དགོས་བྱུང་། ཉར་ལྔ་བ་ལྷགས།

ཕག་ལོའི་ནངས་གཅིག་དབྱས་ནས་ཆོས་གྲར་གྲ་མང་བསྟོ་གླེང་
མཛད་པ་ཐུགས་ལ་བྲན་ཏེ་ཕྱག་ཐལ་མོ་བརྟེན།

རྒྱན་འདུག་གི་ཆོག་འག་འཁྱིག་ཞལ་ནས་ཐོན། དབྱས་ཐེབས་གྱི་ཐུགས་
འདྲན་མནན་ན་མི་བཟོད་པ་འཁྱུངས།

ཏེ་ཡབ་ཡུམ་ལ་གསུངས་པར་དེད་ཆོ་ལ་ཆ་རྒྱུན་མི་འདུག་ཚུལ་ཞུས།
པས་མེད་ན་ཡང་མེད་གསུང་གསན་དགོངས་མ།

གནང་། ཨ་ཁུ་དབང་སྐྱབས་ཟེར་བས་གྲོགས་བྱས་ཆ་གནན་ནི་མིན
ཉན་དང་ལྷན་དུ་ལོ་དེར་དབྱས་ལ་ཐེབས།

སྒོ་མང་གྲ་ཚད་དུ་བསྐྱས་གྲ་ནས་ཞུགས་དཔོན་སློབ་བློ་གྲོས་
རྒྱ་མཚོ་དང་། དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སྤྱིར་རིམ་བཞིན

བཞུགས་པའི་དྲུང་ནས་བཙི་བཞག་གསལ། ཐོག་མར་མི་འགའ་ཞིག་
གིས་རྟེན་ཆ་ཚོས་གྲུང་སོང་ནས་ཅི་བྱེད།

འགོ་འདུག་ཅིང་ཡང་མི་ཤེས་ཟེར་བསྐྱས་བཅོས་བྱས་ཀྱང་སྐྱེས་
སྤྱངས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུས་འཛིན་གྲ།

བདུན་རེའི་བཙི་བཞག་མཉམ་དུ་བཟུང་། སྤྱི་བའི་ཁྱུ་མཚོག་ཏུ་
གྱུར་ཏེ་མཁས་གྲགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན། རྒྱར་བསྟེན

ཚོགས་བསྐྱབས་ཀྱང་བདུན་དོན་མ་འཕྲོད་གསུང་། ཉེར་དུག་པ་ལ་
རྒྱལ་དབང་མཚོག་གིས་མཁན་སློབ་སྤྱགས་མ

དང་། ས་བོད་ཁ་བ་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པས་གསང་སྟོན། སྒོ་

མང་དོན་སྒོ་བ་སྒོ་གྲིས་ཀྱི་མཚོ་སྐགས།

ཀྱིས་ཁ་སྐོང་མཛད་དེ་བསྟེན་པར་རྫོགས། གྲུ་སར་ལོ་བདུན་སོང་
མཚམས་ལྷ་རྒྱམས་པ་བྱང་། ལོ་དེའི་གྲུ་སྐོར་བ་

{0274} མ་ཚུའི་སྒྲིད་རྒྱུད་ཁྱི་ཀ་སྐགས་བཤད་པ།

བྱ་ཁྱུང་དུ་ལོ་བ་ལ་འདི་པས་ཁྱེད་ཚོས་གྲུར་ལོ་དུ་སོང་དྲིས།
པར་ང་གསར་བ་ཡིན། ལོ་བདུན་གྲུ་ལས་མ་སོང་། ཁྱེད་

ཅི་ཙམ་སོང་གསུངས། ལོ་བདུན་སོང་ལྟས་པས། ཁྱེད་རྒྱུན་མ་ལབ་
གསུང་ཉ་ལས་པར་བྱེད། དམ

བཅའ་བ་གཞན་རྒྱམས་ལྷུང་འགོ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཉིད་གསར་བ་ཡིན།
སྟབས་དེ་ཙམ་རེ་མི་ཆེ་ཡང་བཤད་པ་དང་དམ

བཅའ་གཉིས་ཀ་ཁྱེད་ཐོན་པ་བྱང་། འགའ་རེས་སྒྲི་འབེབ་ཅིས་བྱས།
ཀྱང་མེ་དང་སྒྲི་རའི་དཔེར་སོང་། སྒྲི་

མང་སྒྲི་མ་དོན་གྲུ་བ་རྒྱ་མཚོ་སྐགས་དགྲེས་ཏེ་སྒྲི་བྱང་དུ་བོས།

ཁྱེད་ཀྱིས་གྲྭ་ཚང་དང་མ་སོག་གི་ལ་རྒྱ་ལ་ཕན་པ་བྱས།

ཞེས་ལེགས་དར་དང་། གྲྭ་ཚང་གི་བརྩི་བཞག་གི་རྒྱལ་ཀྱང་འདི
བར་བཞེས་འཇུག་པ་སོགས་ཐུགས་རྩིས་ཤིན།

དྲུ་ཆེ། སོ་གཉིས་པ་ལ་བཀའ་འཁྱུར་གྱི་ལུང་གསན་སྐབས་ཀྱང་
བརྩི་བཞག་མ་ཆག། བར་ཤུལ་ཆོས་སྦྱོང་རྒྱུ།

མཚོས་མདོ་སྐྱབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷ་འབབ་བྱེད་ཚུལ་མེད་ཟེར་བ་རེད།
དེ། བདེ་ཆེན་ཆོས་རྒྱུ་འདི་ཕ་ཡུན།

ཐུང་དུ་དེ་ཅུམ་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་སོང་བས་ལྷ་འབབ་
འབབ་རེད། དེ་ལབ་བྱུང་པ་མ་རེད་ཅེས་ཐུག།

ཐལ་མོ་སྦྱོར། སོ་གསུམ་པ་ས་ལུག་ལ་རྒྱུད་སྒྲིབ་དུ་བྱོན། ཕ་བོང་
ཁ་པ་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་པཎ།

ཆེན་ཚུལ་རྒྱུན་ཅིག་བསྐྱབ་ན་ལེགས་ཞེས་གསུངས་པས་རྒྱལ་དབང་
གིས་མཁན་པོ། ཕ་བོང་ཁ་པ་ངག་དབང་།

བསྐྱེད་པའི་ཆ་ཤིས་ལས་སྒྲོབ། ཚུལ་ཁང་པ་ལེགས་པ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་
གསུང་རྟོག་། དགེ་སློང་འཇམ་དབྱེད་ས།

གྲགས་པས་དུས་མེད་ཆོས་རྒྱལ་བཟང་པོ་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་གྲིས་ཁ
སྐྱོང་མཛད་དེ་བསྐྱེད་པས་བསྐྱེད་པས། དགོ

སྒྲིང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་སོགས་ལྷ་མ་མང་པོ་ལས་ཚོས་གསན།
ཆ་གན་ནོ་མོན་ཉན་གྱི་ཡོངས་འཛིན་དུ།

གདན་འདོན་ཞུས་པར། དཔོན་སློབ་སློ་གྲས་སྐུ་མཆོས་ཁྱེད་དག་འ
ཕྱག་ཁྱིལ་ཕེབས་སྐུ་དེ་བཞག་ནས།

མཁུར་གྱི་ཁྱི་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད་མོད་ཅེས་ལན་འགའ་དང་། སློ་མང
བྲུ་མ་ཐོར་གོད་པ་སྟེགས་དགེ་བ་ཤེས་མང་པོས།

དབུས་མུ་བཞུགས་ན་འཕྲལ་ཕྱགས་མུ་ཕན་སླེབ་ཆེ་བའི་གསུང་
གནང་། དེ་སྐབས་རྒྱུད་པ་མཁན་པོ་ཁྱི་སྤྱིན་པ་

ཐུ་མཆོ་ཡིན་པས་ཁོང་ལ་དྲི་ཆིང་ནང་སེམས་གསུམ་སྟེ།
 རྒྱུད་དགོངས་པ་ནན་ཞུས་བྱས་པར། འདི་པའི་ཡོན་

ཏན་གྱིས་དགའ་ལྡན་ཁྱིམ་དང་སྒོ་མང་སྒྲ་མ་གཉིས་ཀས་གཅིག
གིས་དགའ་ལྡན་ཁྱིམ་བྱེད་དགོས། གཅིག་གིས་སྒོ་

མང་སྒྲ་མ་བྱེད་དགོས་ཟེར་གི་ཡོད་པ་ཁྱེད་ཚོ་གསལ་གོ་བ་དེ་རེད།
བསྐྱོར་གྱི་ཁལ་མ་རེད། ཡོན་ཏན་གྱི་འོས་བབ་རེད།

ད་ཁྱེད་ཚོས་བསྟེན་བཀྱར་ལུ་ཚུ་ལ་ང་ལ་ཞོད་དེ་ནས་ཐེབས་ཚོགས་
མི་ཚོགས་གནས་ཤེས་ཡོང་གསུངས་པར། གང་

ཕྱི་གསལ་གྱི་ཞབས་ཏྲུག་བསྐྱབ་པར་ཁས་སྒྲུངས། དཔོན་སློབ་དེ་ཉིད་
སྤར་ལ་མོའི་གྲ་རྒྱུན་དང་ཐུགས་ཞེན་ཆེ་བས་

འདི་བར་ཐེབས་དགོས་ཚུལ་གྱི་བཀའ་ནན་བསྐྱེད། འདི་བས་ཞབས་བྱུང་
ཉིད་ལ་ལོ་འགའི་བར་དུ་ང་རྒྱུད་ལ་འགོ་

བཀའ་ཚོས་ཚོའི་འཕྲོ་ཉན་ནས་སྤྱར་བར་ཡོང་ལུས་པ་དེ་ཀའི་
ཕྱིས་མཛད་པ་ན། ཡང་བསྐྱར་དཔོན་སློབ་བཀའ་

འགྱུར་པས་བཀའ་བཀྱོན་ཏེ་ཁྱེད་ཚོར་གིས་ཉ་མ་གོ་འདུག་དེ་ལྟ་

དབང་ཡོད་སྐབས་སྤྱོད་བྱེད་སྒྲིལ་ལེགས།

རྩིས་སོར་ཐོབ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། སྤྱུལ་པའི་སྤྱུལ་ཡོན་འབྲུལ་བ
དང་དགོན་པ་གསར་འདེབས་བྱེད་རྒྱུ་འི་མཚོན

སྤྱོད་ཀྱི་དེའི་བསྟན་འགྲོར་ཕན་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་རེད་ཀྱིས།
དབང་ཡོད་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས། ལྷགས་སྤྱེལ་ལོ

མཇུག་རང་ཡུལ་དུ་ཐེབས་པ་ལྷགས་བྱའི་མགོར་འབྱོར། མགྱུར་དུ་ཐེབས།
ཉིན་གྲུ་སློབ་སུམ་ཅུ་ཙམ་གྱིས་ཟམ

{ @275 } མ་ཆུའི་སྤྱོད་རྒྱུད་ཁྱིམ་སོགས་བཤད་པ། རྟེན་ནས་སེར
སྤྱོད་ས་བྱས་པར་གྲུ་ཚར་འདི་རེད་དགོངས་བྱུགས་ཅུང་ཟད་སྤྱོ
བ་བྱུང་། མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་གྲུ་ས་ཕལ

ཆེར་ལ་དམ་བཅའ་བཞག་པས་མཁས་གྲགས་ཀྱིས་ས་རྟེན་ཁྱབ། སྤྱོ
འབྲུམ་དུ་བཞུགས་སྐབས་སྤྱོད་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི

རྒྱལ་པོ་ཇི་ལིང་དུ་ཐེབས་པ་དང་མཇུག། བཀའ་ཆོས་མང་དུ་གསན།
ཆུ་ཁྱིམ་ལོར་འཆད་ཉན་གྱི་ཁྱིམ་ཁུར་ཐོག

མར་བཞེས་ཏེ་བརྩི་བཞག་གསུང་ཚེས་ཆག་མེད་དང་། བཅའ་ཡིག
སྒྲུང་དོར་གསལ་བའི་མེ་ལོང་མཛད། བཅའ་

ཁྲིམས་རྒྱལ་པར་དག་པའི་འགྲིག་ལམ་བཅུ་གསུམ། འཆད་ཉན་ལ་ཐུགས་
བརྩོན་ཉེན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ཉིན་ལྟར་

དག་བཞེས་རྒྱམས་ལ་འཕྲོས་པ། གཞོན་པ་རྒྱམས་ལ་དཔེ་ཁྲིད། ཚོགས་
རྒྱུག་དོན་རྒྱུག་བསྐྱོང་གཏོང་།

ལུགས་སོགས་རྩིང་བསྐྱེད་ཚེ་ནན་མཛད་པས་མཁས་པའི་བརྟེན་གནས་སུ
གྱུར། གཞི་བ་རྒྱམས་ཀྱང་རང་གི་རྣམས་

ཚོད་ཀྱི་དག་སྦྱོར་ལ་བསྐྱེད། ཚོ་འཕྲུལ་སློན་ལམ། དུམས་པ་གདན་
འདྲེན། རྣམས་བཟང་། ས་གཞི་

སློན་ལམ། གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་བཅས་གསར་འཛུགས་དང་། ཁྲིམ
པ་རྒྱམས་ལ་བསྐྱོན་གནས་སོགས་

སྐབས་སུ་གང་བབས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚད་དོན་ལྡན་མཛད། ཞེ་བརྒྱད་པ་

ཤིན་ཁྱིལ་གྲ་བསྐྱོབ་གཉེར་པ་སུམ་ཅུ་ཙམ་

དང་བཅས་དབུས་སུ་ཐེབས། གྲ་ཚང་གིས་ཕྱིར་སྐྱར་དུ་འབྱོན་དགོས།
ཀྱི་ཞུ་བ་དང་ཁྱད་པར་ཞབས་བྱུང་རིན་

པོ་ཆེ་ཆེབས་སྐྱེལ་ལ་བཀྱ་ཤིས་ཚོས་འབྱུང་བར་དུ་བྱོན། སྤྱན་
ཆབ་བསིལ་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཉིད་ལ་ཡང་

སྤྱན་ཆབ་བྱུང་ཞིང་ཞལ་བཞེས་མཛད། རིམ་གྱིས་གདན་ས་གསུམ་
དང་། རྒྱུད་སྟོད་སྒྲིད། བཀྱ་ཤིས་

ལྷན་པོ། རྩ་སྒྲིང་། ཡེར་བ་སོགས་ལ་མང་འབྱེད། གསང་སྒོའི་
སྐབས་ཡིན་འདུག་ཀྱང་སྐྱེ་ཞབས་ཡས་ཕྱིན་

ལ་འབྲུལ་ཞོད་གཟབ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ངོ་རྩེ་ལ་
ཚོས་བཀའ་ཅི་རིགས་དང་མདོ་སྡུག་ས་

ཀྱི་དོགས་གཅོད་མང་དུ་ཞུས། སྤར་ནས་མཆེད་གྲོགས་ཀྱང་ཡིན་པས་
ཐུགས་ཡིད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས། དབུ་

མ་ལུང་རིག་གཏེར་མཛོད་ལྷགས་རྩོམ་གྱི་བསྐྱེལ་མ་མཛད་པས་ཐར
འདོད་ཡོངས་གྱི་སློམ་གཟུ། དེ་དུས་པཎ་ཆེན་

སློབ་ཐབས་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མཇུག་ཁ་དམ་ཡང་འདི་བར་མཇུག་ཁ་ལན་
གཉིས་དང་སྐྱོ་ཆོས་སོགས་རྟེན་མང་པོ་བསྐྱེལ།

ཡོངས་འཛིན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དང་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་གསན་རེས་
མཛད། སླ་བྲང་ཕྱག་མཛོད་ཆེན་མོ་

ནས་ལོ་གཅིག་ཙམ་བཞུགས་དགོས་ལུས་པར། ཁལ་རྟ་བྱང་ན་ཡོད།
གྲ་བ་རྣམས་གནས་བསྐྱོར་བྱེད་བཞིན་

ལྷ་ས་སོགས་སུ་ཡོད་པས་ཡུན་རིང་སྔོན་མི་ཐུབ་ཚུལ་གསུངས་པས། དེ་
ལས་སྤྱ། ཁལ་རྟ་གྲ་བ་ཐམས་ཅད་

གཙང་དུ་བྲངས་ནས་མཐུན་རྒྱུན་ཕུལ་ཆོག་ལུས། མདོ་སྤྲད་ནས་
ཞབས་བྲུང་སྤྱེལ་པའི་སྤྱི་ལོ་གསུང་ཞོག་འབྱོར་

བས་མགྲོགས་སྤྱི་དུས་སུ་ཐེབས། དེར་ཡང་དར་ཅན་དཔོན་པོས་སློམ་
གྲ་ཆོང་གི་སླ་མ་དང་། སྤྲན་

རམས་པ་ཆགས་པ་ཚོས་འཕེལ་གྱིས་གཞུང་ནས་དགོན་ཆེན་ཞིག་གི
སྤྱི་མར་བསྐོ་ཅིས་ཡོད་ཚུལ་ཞུས་པས། འཕྲལ་

དུ་མ་ཕྱིན་ན་དེ་ནས་ཐབས་མི་རྟོག་གསུང་སྐྱོད་ན་བསྐྱབ་འཕྲོ
བྱས་ཏེ་ཤིང་ཕག་ལོ་མཇུག་རང་དགོན་དུ་ཕེབས།

འཆད་ཉན་གཙོར་འདོན་ངོས་མེ་གླང་ལོར་ཁྲི་ཆེན་སྤུལ་སྐྱ
བསྟན་པའི་ཉི་མ། ཐར་ལུ་ལོ་ཚས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོ།

ཤ་སྤྱང་འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས། བྱང་ཆུབ་མི་ལ། ཉོར་ཚོང་བ
ངག་དབང་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གཙོས་

རེབ་སྐོང་། བྱ་ཁྲུང་། ཚོ་ལྔ་སོགས་ཀྱི་བླ་སྤྱོད་ཕྲག་ལྷག་
ལ་ཕྱེད་བདེ་གྱི་ཡ་སྤྱོས་པའི་དབང་ཡོངས་རྩོགས།

{ 276 } མ་ཆུའི་སྤྱད་རྒྱུད་ཁྲི་ག་སོགས་བཤད་པ།

རྣམ་སྤྱོད་བཀའ་བཙུང་ལྔ་འཇམ་གནང་སོགས་དང་། སྤྱི་མར་ཞབས་
བྱང་སྤུལ་པའི་སྐྱོ་སོགས་ལ་རྩེ་རིན་པོ་ཆ།

མཁས་གྲུབ། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱི་གསུང་འབུམ།

བཀའ་གདམས་སྤྱི་གསལ་བཅ། བཀའ་

གདམས་ཚུལ་འབྲུང་། དཔེ་ཚོས། བེའུ་བུམ་སྡོན་པོ། རིགས་ཚོགས་སོགས་

རྒྱ་གཞུང་ཁ་ཤམ། སྤྱན་

སྤྱོད་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་མང་པོ། སྤྱོད་དུ་མ།

ནམ་བཤད་སྤྱི་པོ་རྒྱུ། སྤྱི་པོ་འབུམ་ཚུལ་མོ།

སྤྱི་གསལ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ལུང་། ལམ་རིམ་སྤྱི་པོ་ཚུལ་མང་པོ།

རྩོམ་འབྲུང་སོགས་ལན་དུ་མར་གནང་སྟེ།

དཔེ་མ་བཀའ་འབུམ། མར་མི་རམ་ཚུང་གསུམ་གྱི་ནམ་མཁུར། ལམ་རིམ་

ཚུལ་མོ། འབྲུང་བ་བཞི།

ཚོས་ཀྱི་ཆར་ཕབས། སྤྱི་པོ་དང་ལྷ་ཁང་གསུམ་བསྐྱོན་སྐབས་

མཁུར་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཉིད་ནས་སྤྱི་པོ། གྲུ་

སྤྱོད་མང་པོས་གསུང་འདུས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་འབུམ་གང་རྒྱས། གཞི་

བྱེས་དགོ་འདུན་སྟོང་ཕྱག་བཀལ་བར་རབ

ཡོན་དང་། སྤྲ་ཆེན་མཁས་ལ་འབྲུལ་བ་ཤད་དང་བཅས་དངོས་འབྲུལ
གཟབ། རྩ་ནང་གི་ཡུ་སྐྱེ་བཞུགས།

སྐབས་ཤིག་སྤང་ལ་མེ་མཆེད་པ་ཉིད་ནས་གཟིགས་འཕྲལ་ནི་བས
གྲོང་ཁྱེར་སོགས་འཆོག་པ་ནི་བར་བྱེད་པའི

བདེན་པའི་བྱིན་བརྒྱབས་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་གྲོང་། རྩ་ལྷག་ལོར་སྐྱ
འབྲུམ་དུ་ཕེབས་ཏེ་འདྲུ་ཁང་ཆེན་མོ་གཟིགས།

པས་ཕྱིར་ཕེབས་འཕྲལ་རོང་འབྲོག་སོ་སོར་འབྲུལ་སྤྱད་མཇེད་དེ
ཤིང་སྤྱེལ་ལ་འདྲུ་ཁང་གསར་དུ་བསྐྱོན་པ་བྱ་ལོར

ལོགས་བྱིས་བཅས་གྲུབ། གཙང་ཁང་དུ་ཆོས་ལུ་ལ་ལྟ་བཅོས་འཇམ
དབྱངས་ཀྱི་གཟིགས་ཀྱི་སྐྱོ་ཐོག་ཆད་གཉིས།

པ་སོགས་སྐྱོ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མང་དུ་བཞེངས། ཀྱིན་གཟིགས་ལ་བསྟོན
པ་བརྩམས། ལོ་མཇུག་ཞབས།

བྱང་འཛིན་པོ་ཆེ། ཁྱིའི་སྤྱུ་ལ་མཆོག་བཅས་བྲུ་མ་དག་འདྲན་སྟོང་
ལྷག་གིས་རབ་གནས་མཛད། མཆོད་ཇུས་དང

མཆོད་མེའི་ཐེབས་སུ་བཞོན་ཁལ་མང་པོ་བཞག། བཀའ་འགྱུར་སོགས་
ཏེན་གསུམ་གསར་བསྐྱིག་མང་། ཆོགས་

སུ་མ་ཉི་བུ་སྤྱུ་བ་དང་མང་འགྱུར་ཉིན་ཏུ་མང་བར་བསྐྱུལ། རས་
ཁ་གོས་སྒྲ་ཚུན་ཆད་བསགས་ཏེ་བག་ཁུག་བཅོས་

པ་གྲུ་མང་ལ་འགྱུར་དུ་གཏོང་བས་མཆོན་དད་ཇུས་ཆུད་ཐོས་སུ་
མི་གཏོང་། སྐབས་འགར་འཁྱུག་ཆེན་དུ་མ

བསྐྱུམས་པ་སོགས་མཛད་པ་དོ་མཚར་བ་མང་། མེ་ཁྱིའི་ར་ཞབས་
བྱང་སྤྱུ་ལ་པའི་སྤྱུ་དང་བྱུགས་བསྐྱུན་གྱིས་རབ་

འབྱམས་པ་དང་དཀའ་བཞིའི་གྲ་སྒྲོར་གྱི་སྒྲོལ་བཅུགས། དམ་བཅའ་
དང་གཏོང་སྒྲོ་གང་ཅི་འགྲིག་བཅད་

མཛད། ཉེར་སྒྲིན་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གདན་བྲངས། མགོན་པོའི་
ཆོས་སྒྲོར་ལུས་ཏེ་དེའི་གཏོར་སྤྱུ་བ་བཅུགས།

བཅོམ་རྒྱུ་དང་དག་དབང་དཀོན་མཆོག་ཉི་མ་ཡང་ཐེབས། རྒྱ
མཆོད་ལ་ཁ་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་ལས་བཞིའི་སྤྱོད་སྤྲེག་

མཛད་ཀྱི་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་མདོ་སྒྲིབ་དུ་ཐེབས་ཏེ
བཀྲ་ཤིས་འབྱེད་ལ་གསར་བཏབ་གྱི་ལྷ་གསལ་

སྒྲག་ལོར་མཇལ་བར་ཐུན་མཁུག་ཐེབས། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྒྲོར
གྱི་རྗེས་གནད་ལུང་བཅས་གསལ།

ཀུན་མཁྱེན་མཆོག་ནས་ཞབས་འབྲང་སྤྲོ་སྤོད་འཛིན་པ་དུ་མ་ལ་འདི
པར་ཆོས་འབྲེལ་ཁྲུང་བཅུག་ལ་མོ་བཆོས་

ག་ཤིན་རྗེའི་ངར་དབྱངས་འཐེན་པ་ལ་ཁྱེད་ག་མཛད་པ་སོགས་སྤྲེགས་
ཡིད་གཅིག་འདྲེས་གྱི་གསུང་གྲོང་ཤིན་ཏུ་

འཕེལ་ཀྱི་ཀུན་མཁྱེན་སྤྲེལ་བའི་ཆེན་དུ་ཐེབས་སྤྱིའི་སྒྲིབ་བསྐྱེད་
ཁྲུས་པ་བཞིན་སྤྲེལ་བའོལ་བདུན་པ་སྤྲེལ་མའི་ཆོས་

བཅུ་གསུམ་ལ་ཆེབས་བསྐྱེད། ཆོས་བཀའ་གསལ་བཞེས་སོགས་རྣམ་ཐར་

འགང་ཆེ། ཚུ་འབྲུག་ལོར་བྱ།

{ ༢༧༧ } མ་ཚུའི་སྒྲིད་རྒྱུད་ཁྲི་ཀ་སོགས་བཤད་པ།

ཁྱུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། གདན་ས་ཕན་ཚུན་དུ་འཆད་ཉན་མཛད་

ཐོག་སྤྱུལ་ལོར་མང་གཞུང་དུ་སེང་གའི་ཉལ་

སྐབས་གྱིས་ཞི་བར་ག་ཞེགས། གདུང་ཞུགས་ལ་ཕུལ་བའི་དབུ་ཐོད་དུ་མ་

བྱ་གསུམ་དུ་བཀས་པ་ལ་བདེ་གསང་

འཛིགས་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་ཁྲ་ལ་མ་མེ་བ་དང་། ཐུགས་ལྡན་སྤྱན་གསུམ་

ཕེབས་པ་སྐྱེ་གདུང་མཆོད་རྟེན་དུ་བཞུགས།

འདི་དང་གཡེར་ག་ཞོང་སྤྲུགས་རམས་པའི་ཕྱག་བཟོ་རྣམ་སྤྲང་གི་

སྐྱེ་ཞིག་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ཕྱིས་སུ་བདུད་ཅི་

བབས། མདོ་དབུས་གཉིས་ཀར་དགོངས་ཇོགས་རྒྱབས་ཆེན་བསྐྱབས། དབུ་

མ་དང་འདུལ་བའི་ཐལ་འཕྲེང་།

ཆོས་འབྲུང་སོགས་ཡིག་འཛིག་མང་། དངོས་སློབ་ཀྱང་ཚ་གན་ནོ་མོན་

ཉན། གསེར། ཁྱིའོ་བཟང་བསྟན

པའི་ཉི་མ། ཐར་ལུ་ལོས་སྒྲིང་རྒྱ་མཚོ། གཡེར་གཤོང་འཇམ
དབྱངས་སྒོ་གྲོས། ཞུ་དམར་རག

དབང་འཕྲིན་ལས། དཀར་ཆེན་སྒྲོན་ལམ་པ། ལྷང་སྒྲུ་གོང་མའི
རྒྱང་ཡིག་ཐིགས་པ་སྒོ་བཟང་ཉི་མ།

མོག་ཀྱང་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ། ཨ་ཐིས་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ། ཨ།
ལག་དཔལ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་སོགས་མང་།

དེ་ལས་དཀར་ཆེན་སྒྲོན་ལམ་དཔལ་འབྱོར་གྱི། བྱའོག་ཏུ་ཟེན་འདར
ཟུག་མཛོད་ཟེར་བའི་ཚེ་རིགས་ཡབ་ཁམ

དྲིས་དང་། དུམ་བོ་ཅོག་སྒྲིད་གྱི་སྲས་སུ་ལྷགས་སྒྲིལ་ལ་འཁྱུངས།
གཞོན་དུས་ནས་མཛོད་སྒྲིད་ཁྱད་པར་དུ་

འཕགས་པ། མཚན་དགེ་འདུན་སྒྲུབས་སུ་བཏགས། བདེ་ཆེན་དུ་ཆོས་གྲ།
འགྲིམ། གྲགས་རྒྱན་པ་ལ།

དགོ་ཚུལ་དང་བསྟན་ཚུགས་ལུས་པའི་མཚན་དག་དབང་མགོན་པོ་
དང་། རྗེ་དེ་ཉིད་ལས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ།

འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། རྒྱལ་བ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།
བཀའ་གདམས་གྲགས་བཅ།

སློབ་ཟུང་བཀའ་འབུམ་སོགས་མང་དུ་གསན་ཏེ་སློབ་གསུམ་གྱིས་སློབ་མར་
བསྟན་ཚུལ་གཞན་གྱི་སློབ་མི་ཞོངས་པ་

མཛད་ཀྱི་ཁོང་ཞིང་ག་ཞེགས་ཁའི་བསྐྱེད་གཡོག་སྐྱེ་གདུང་གི་བྱ་
བ། སྐྱེལ་སྐྱེ་ཕེབས་པའི་མཐུན་རྒྱུན་སོགས་

གང་དགོས་བསྐྱབས། སློབ་གཞན་མང་པོར་ཡང་ཆོས་འབྲེལ་ལུས།
ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་། སྐབས་འགོ་

ལྟ་བའི་དབྱེད་པ། ཡིག་དྲུག་། སྐྱེད་གནས་རྣམས་བྱགས་དམ་གྱི་
གཙོ་བོ་དང་། གསེར་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་

ལྟར་སློབ་སྟོན་སོ་སོར་སྐྱེད་གནས་དང་མ་ཉིད་དགོ་བསྐྱེལ་མཛད་པས་
གསུམ་པ་མཁན་པོས་ཀྱང་ཞབས་ལ་གཏུགས། གོ་བཞི་པ་ལ་

ག་ཤེས་པ་། བུ་སྐོབ་གཞན་པ་ལ་ཆེར་འོག་ཏུ་འབྱུང་། ། གྲགས་ཆན་སྒོ་
བཟང་བཟླ་ཤིས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྒྲོ་སྒོ་བཟང་བསྟན་

འཛིན་ཀྱི་མཆོར་བ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་སྤེལ་ལ་འཁྱུངས།
དགྲུང་ལོ་རི་དྲུག་བཞུགས། དེའི་སྤྲུལ་སྒྲོ་ངག་

དབང་སྒོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། བདེ་ཆེན་ཆོས་གྲུང་
ཞུགས། དག་བཤེས་སྒོ་བཟང་སྟན་གྲགས་

དགོ་ཆན་དུ་བསྟེན། དབུས་སུ་ཐེབས་ནས་བྱུགས་གཉིར་མཐར་ཕྱིན་པར་
མཛད། རང་དགོན་དུ་བྲུ་བྲང་

རྟོན་བརྟོན་པ་བཞེངས། ཀུན་གཟིགས་ལྷ་ཁང་ལ་གཡུ་ཐོག་ཐེབས།
ཇོ་སྒྲོ་གསར་བསྐྱེད་དུས་ཞལ་

འདེབས་མང་དུ་སྤྲུལ། ལྷ་ཆོས་གཅིག་གི་གཏོར་ཐེབས་དངུལ་སྲང་
ལྷ་བརྒྱ་བཞག་སྒྲོ་སྒོ་བཟང་གཉིས་ཀ་བདེ་

ཆེན་ཁྲིར་བཞུགས། དེའི་སྤྲུལ་སྒྲོ་སྒོ་བཟང་སྟན་གྲགས་ཀྱི་

མཚོ་བྱ་ཁོག་ཏུ་ཡབ་ངག་དབང་ཚེས་གྲགས་དང་།

{ @278 } མ་ཚུའི་སྒྲིད་རྒྱུད་ཁྲི་ཀ་སོགས་བཤད་པ། དུམ་བུ་མེད་
གི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ལ་འཁྱུངས། ད་ལྟ་བདེ་ཆེན་དུ་སྤྲུགས་གཉེར་
གྱི་སྐབས་ལགས། རྒྱ་ལྡན་

དམར་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་ནི། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྷགས་
གྲང་ལོར་ལྟ་དམར་རིགས་སུ་འཁྱུངས།

ཡབ་ལ་ཀ་མ་སྐྱབས་ཟེར། དབུས་སུ་བྱོན། སྒོ་མང་གྲ་ཚད་དུ་
སྤྲུགས་གཉེར་མཛད། རིགས་པ་སྤྲུ་བའི་རྩེར་

སོན་ཏེ་གདན་ས་གསུམ་གྱི་མཁས་མང་གི་ཁྲིད་ན་དུས་ཐོག་དེར་འདི་
པའི་རྩོད་ལླེ་སྤྲུབ་མཁན་དཀའ་བར་གླེང་།

སྒོན་ལམ་གྲ་སྒོར་དང་རྒྱུད་སྒྲིད་དུ་ཕྱེས། ཨ་མ་དོར་བྱོན་ནས་
ཀྱང་དགེ་བཤེས་ང་མཁས་ཟེར་མཁན་མང་པོ་

ལུང་རིགས་གྱིས་ཚར་བཅད་པའི་སྒྲིལ་གྲགས་ཆེ། ཁྱད་པར་ཀྱུན་
མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་བདེ་ཆེན་དུ་

ཕེབས་སྐབས་སྟོན་ཆེན་དང་པོའི་བཞུགས་གཤམ་དུ། མཁུན་གཏེར་དཀར་
བཙུང་ག་དབང་བཟུང་གིས་པ་དང་།

མཉམ་དུ་ཆོག་ས་གྲང་མཛད་པས་ཕྱོགས་གྲང་དང་ཆོས་གྲགས་
གཉིས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱལ་བརྟག་ལ་གདན་

འཛུགས་པ་ལྟར་གྱུར་ཏེ་མཆོད་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྟོན་མེད་པའི་དགའ་
སྟོན་གྱིས་མཉམ་། དཀར་བཙུང་པས་ཡིག་

ཆ་གསར་པའི་ཁས་ལེན་བསྐྱར་བས་རྟོག་གེ་མགོ་མཐེགས་ཀྱི་སྤྱི་
ལུགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ན་རྩོམ་པའི་དག་རྩོད་པའོ།

གཉིས་ཀ་ལ་འཁོར་གསུམ་བྱས་པས། དཀར་བཙུང་པ་བྲག་འཛིགས་ཉམས་
ལྟ་བུས་ཁྱོད་དཀོར་གྱིས་ཆོས་

འདུག་ཞུས། དེ་ཀ་རང་། ང་ཆོག་ཟེན་དང་། ཁྱོད་འཆོག་དགོས་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་གསུངས། ཁོང་

བཟྱིས་སུ་བཟུང་གིས་འཁྲིལ་གྱི་ཁྱི་མཛད། གདུལ་བྱ་རྒྱས་པས་

དངག་དབང་འཕྲིན་ལས་གྱི་ལུང་བསྟན་ཐོག་ལ

བབས་སོང་ཞེས་བྱ་གས་སྟོ་ཉམས་མཛད། འདི་པར་འག་འཁྱིག་གིས་
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ཚང་མ་ཁས་

གྲགས་ཆེན་པོ་རེད། དོན་ལ་ག་འདྲ་ཡིན་ཞུས་པར། རྒྱུན་དྲག་མཚོག་
གཉིས་དང་ངའི་སྤྲ་རྒྱན་གཉིས་སྤང

ལ་གཞལ་ན་ངའི་སྤྲ་རྒྱན་གྱིས་རྒྱུན་དྲག་མཚོག་གཉིས་དྲུང་ནས་
འགྲོ་གསུངས། ང་བཞི་པ་ཤིང་རྩ་ལ་ཁྲིར་

ཐེབས། རེ་དྲག་པ་མེ་རྩའི་བར་བསྐྱངས། དེའི་རྗེས་མ་ངག་དབང་
བསྟན་འཛིན་རྒྱུ་མཚོ་མཚོ་སྟོན་ས་ཆར་ཡ

རིག་གི་རྒྱད་ཞུ་དམར་ཡི་དམ་གྱི་སྤྲ་སྤྲ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་
བའི་མེ་ཡོས་ལ་འཁྱུངས། ཞུ་དམར་ངག་དབང་

འཕྲིན་ལས་གྱི་ཡང་སྤྲུལ་དུ་ངོས་བཟུང་། བདེ་ཆེན་དུ་སྟོབ་གཉེར་
དང་ཁྲིར་ཐེབས་ནས་འཆད་ཉན་གཞད།

ཀུན་སྤངས་མཛད་དེ་དཔོན་སློབ་གསེར་ཁང་བའི་ནབས་ལ་གདུགས།
སློབ་མའི་གཙོ་བོར་གྱུར། རི་བོ་ཅེ

ལྷར་ལོ་གསུམ་བཞུགས་ནས་རྒྱ་ཚིགས་བརྒྱད་མགར་ཐར་དུ་བྱོན། མི
ཉལ་དགོ་བཤེས་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་རྣམ་རྒྱལ་པ།

ལ་གདུགས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ། རྒྱགས་རིམ་ཆེན
མོ་རྣམས་བྱགས་ལ་བྱང

བར་བཞུགས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པས་སྤྲུམ
བྱགས་ཁེངས། ས་བྱ་ལོར་དབྱས་ལ་ཐེབས།

ལམ་ནས་གཤེགས། དེའི་སྤྱུ་ལ་སྤྱོད་གོ་འདུན་བསྟན་འཛིན་བཟང་པོ
གོང་མའི་སྤྱོ་མཆེད་བན་ལུག་ཟེར་བའི

སྤྱུ་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་འཁྱུངས་པ་ད་ལྟ་བཞུགས། ༎ྟ་གསེར་ཁྲི་སྤྱུ་ལ
པའི་སྤྱོ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ནི། མཚོ་

སྟོན་གཡས་རུ་ཞོག་ཆ་ཚུའི་འགྲུམ་ཡང་བཟང་དུ་ལ་མོའི
ཡུ་མེར་ཚ་གན་ནོ་མོན་ཏན་གྱི་སྤྱུའི་གཙེན་ཡུའི་ཆེད

ཐའི་ཇི་དང་། གྲུ་མོ་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱུ་རབ་བྱུང་བཅུ་
གཉིས་པའི་ལོ་གསུམ་པ་ས་སྤྱུལ་ལ་འཁྲུངས། སྤྱི

གོང་མ་ཁྱི་ཆེན་སྤྱོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་ནག་ནས་ཡར་ཕེབས་ཏེ་
འཁྲུངས་གཞིས་མི་ཉ་ག་ཏུ་བཞུགས་སྐབས། བོ་མོ་ན

{ ༢༧༩ } མ་ཆུའི་སྤྱིད་རྒྱུད་ཁྱི་ག་སོགས་བཤད་པ།

ཉ་ན་སྤྱི་མཆེད་མཇལ་བར་ཕེབས། དགོན་པར་གདན་འདྲེན་ཞུས་པར།
ཁྱེད་ཀྱི་དགོན་པ་དེར་ཁང་པ།

གསུམ་ཐོག་ཡོད་པ་ཞིག་རྒྱུ་ལ། ང་གདན་མ་བྱངས་ཀྱང་འོང་རྒྱུད་
ཡིན་ཞེས་དང་། གཅེན་པོ་ཐའི་རྩི་མིང་

བྱིས་ནས་ལན་ཁ་ཤས་ཞལ་ལ་བྱངས། ཕར་བཏུ་སྤྱི་མཆེད་པ་མིག་
ལ་བྱམས་པོ། དཔའ་རྩལ་ཅན་ཞིག་

ཡོད་འདྲ་གསུངས་ཏེ་དབྱེས་སེར་གྱི་ཏུ་ཆེ་བ་མཛད་པ་སྤྱུལ་སྤྱི་
འཁྲུངས་པའི་རྟགས་སུ་གྲེང་། གཞན་ཡང་

གསུང་གི་ཐེབས་སྒོ་དུ་མས་ཕྱགས་དྲ་ལོར་མཆོ་སྒྲིབ་པ་དུ
ལེ་རྟེན་ཐའི་ཇི་ག་ཞེགས་པའི་དགོངས་ཆོགས་ཀྱི

སར་ཏེ་ལུང་སྐྱུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་ཆོས
ལྷན་དང་ནོ་མོན་ཉན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ཞལ

འཛོམས་སྐབས་ནག་སྒྱུར་གྱི་གསུང་འཕྲེས་གནང་བ་བཞིན་པ་ཆེན
རིན་པོ་ཆེ། ལ་མོ་དང་གནས་ཚུང་ལུང

བསྟན་ཞུས་པར་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་བཟུང་། ཡེམ་མཆི་དག་དབང་རྒྱ
མཆོ་ལས་གྲོག་བསྐྱབ་ཆུ་བྱ་ལོར

བདེ་ཆེན་དུ་ཐེབས། ཆ་གན་ནོ་མོན་ཉན་ལས་རབ་བྱུང་བཞེས། མཆོན
འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཆོ་བཏགས།

མེ་སྐྱང་ནས་ལོ་བཞི་ཙམ་གྱི་བར་ཡུ་ཤེའི་སྟེང་དུ་བཞུགས། ས
སྟག་ལོར་ལུང་སྐྱུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི

བཞུགས་སྐར་དུ་ཐེབས་ཏེ་མཇལ་འཛོམས་མཛད། ཕྱགས་སྤྱུལ་ལོ་ནས

བཟུང་ཕར་ཕྱིན་སོགས་པོ་ཏི་ལྔ་ལ

སྤྲུགས་གཉེར་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མཛད། ལྷགས་སྒྲག་ལོར་ཀླན་མ་ཁྱེན་འཇམ
དབྱངས་བཞད་པའི་རྩོམ་བདེ་ཆེན

དུ་ཕེབས་པའི་དྲུང་དུ་དམ་བཅའ་དང་རིགས་ལུང་གནང་བས་སྤྲུགས་
དགྲེས་པའི་རྩེར་སོན། འདོད་ཆོས་དུ་མ

གསན། ལྷགས་ལོས་ལོར་ལུང་སྒྲུ་རིན་པོ་ཆེ་དགོན་ལུང་དུ་ཕེབས་པ་
མཇུག། རྩོམ་ཅལ་དུ་བསྒྲོ་སྒྲུང་མཛད།

པས་རྒྱལ་དཔྱོད་ཀྱིས་སྤྲུགས་ཁེངས་ཏེ་སྒྲན་གྲགས་དང་སྟོབས་འབྱོར་
ཀྱིས་སྤྲུགས་གཉེར་གནང་ལོ་ཙམ་ལས་གཤམ།

མ་རང་མ་བྱུང་དོགས་ཀྱང་། ཁྱི་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྒྲུལ་འཁྱུལ་
མེད་ཀྱི་རྟགས་དང་། དགོ་མན་སྟོབ་དཔོན

པ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བས་སྒྲན་བསྒྲུལ་བ་དང་། ཚ་གན་ནོ་མོན་
ཉན་སྒྲིམ་ཆེན་དམ་པ་གཞན་འགྲན་མེད་པ་

བཅས་དད་གྲུས་འཕེལ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱགས་བརྗོད་མཛད། སྐྱ་གོང་མའི
ཕྱག་དཔེ། རྟོན་གསུམ། དམ

ཇུས་ཆ་ཚང་གནང་། བསོའི་ལྟར་ཁྲིད་དང་། བདེ་མཆོག་ལུས
དགྱིལ་གྱི་དབང་གནག་བ་གསན། གསེར

ཁོག་དགོན་དུ་དམ་བཅའ་བཞག། དཔོན་སློབ་ཉོར་སྤྱུལ་པའི་སྐྱ་སོགས
ཀྱིས་བསྐྱོངས་ཐུལ། དག་བཞེས་ལྷ

བསམ་གཏན་དམ་བཅའ་བསད་པར་རྗེ་འདི་སོགས་ལ་མོ་པ་རྣམས་ཀྱིས
བསྐྱོངས་བཏང་། སྐྱ་འབུམ་དུ་ཡང

དམ་བཅའ་དང་རིགས་ལུང་གཏོང་རེས་མཛད། སྐབས་དེར་བདེ་ཆེན་དཔོན
སློབ་བྱ་ཁྱུང་གི་ཁྲིར་ཐེབས་པའི

སློབ་ཚུང་གི་ཚུལ་དུ་བྲུ་མའི་བལྟ་བས་ཁྲིའི་སྟངས་ཤིང་ནས་འཛོན
གྲ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཉིན་རེར་བཅི་བཞག་གཉིས་རེ་དང

སྐབས་འགར་སྟོད་ཚོས་ཀྱང་གནང་། བཅི་བཞག་ཚར་བསྟུན་བལྟ་གས
ཁྲིའི་རྩར་རང་གི་འཛོན་གྲ་དང་མཉམ

དུ་མཛོད་དང་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཐུགས་གཉེར། ཁར་བྱུང་བསགས་
སྤངས་མཛད་པ་སོགས་རྣམ་ཐར་ཡ་མཚན།

དགྲའ་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་དུས་བདེ་ཆེན་དཔོན་སློབ་པ་ལས་འཇིགས་བྱེད་
དབང་ཐོག་མར་གསན་ཞིང་རིམ་གྱིས་

ཀྱི་རྟོག་ལྟ་དགྲའི་ཐེང་། སྤྲ་མ་དེ་དང་གཡེར་གཤོང་བ་
རྣམ་གཉིས་ལས་རྗེའི་གསུང་འབུམ། ལྟ་བའི་རྣམ་

{ 280 } མ་ཆུང་སྤྲད་རྒྱུད་ཁྱིམ་སོགས་བཤད་པ།

ཐར་དུ་གྲུ་ལའི་གོས་བཟང་སོགས་གསན་པ་མཐའ་ཡས། ཁྱད་པར་
སྤྱན་སྤྲོ་གོས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་གི་གསལ་

དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་སྦྱང་། སྒྲོ་སྦྱང་མཁས་པའི་
ཡིད་འཕྲོག་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་སྦྱང་། བཀའ་

འབུམ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ། བདུད་རྩི་ལེགས་གདམས། ལེགས་བཤད་འཇིག་
རྟོག་ལུན་སེལ། འཇིག་

ཉེན་བྱ་བའི་རྣམ་བཞག་། སློ་སྦྱོར་རྣམ་དག་གཙུག་ཞོར། གང
ཟག་མཚོག་དམན་ལ་ཕན་གདགས་ཚུལ།

ཐེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། ལྷན་བརྒྱད་ཞོར་བུའི
འཕེང་བ། ལྟ་ཁྲིད་ལྷན་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་

པ་ཟབ་མོ། གཞན་དོན་གཉེར་རྩ་འགྲེལ། ཐོག་མའི་སློ་སྦྱོར་ཉེན
མོངས་གདུང་གསལ། བཙུག་ལོ་རྩུབ་

དང་ཤར་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱིས་ལན་བཅས་གསན་པ་འདི་དག་གི་ལུང་
རྒྱུན་དེ་ཕྱོགས་སུ་དུས་ཕྱིས་བར་དུ་ཡོད་སྟངས།

ཤིང་རྩེ་ལོ་འོ་སྒྲ་བ་བརྒྱད་པར་དགོ་བཤེས་དུ་མའི་འཁོར་དང་
བཅས་གཡེར་གཤོང་། རོང་པོ་དགོན། གཉེན་

གོང་བྲག་དཀར་བཅས་བརྒྱད་བཀྲ་ཤིས་འཁྲིལ་དུ་ཐེབས། རྩུབ་བདག་
རྡོ་རྗེ་འཆང་ཀླུ་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་

བཞད་པའི་དྲུང་ནས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གནམ་གྱིས་ས་བཀའ་པ་

དུ་མས་ཐོག་དངས་དག་འདུན་འདུས་པ་ཁྱི

ཕྱག་བཀལ་བ་དང་ལྷན་དུ་མི་ཤི་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
གསལ། ཆོས་ཐུན་གྱི་བར་དུ་དམ་བཅའ་བཙུགས་

ཏེ་ལུང་དང་རིགས་པའི་དག་འདྲོན་སྒྲེལ། རྒྱ་བས་མགོན་སྐལ་བཟང་
རྒྱ་མཆོ་ཕྱོན་དུ་ཐེབས་པར་མཇུག་

འཛོམས་ཀྱི་རྒྱལ་དབང་མཆོག་དང་ལྷན་དུ་ཆོ་གནོན་མོན་ཉན་རིན་པོ་
ཆའི་དྲུང་ནས་ཆོས་བཀའ་དུ་མ།

གཞན་ཡང་རྒྱལ་ཐབས་བརྒྱ་རྒྱུ་མེད་གས་དང་། བར་ལུ་ལ་ཆོས་
སྦྱོང་རྒྱ་མཆོའི་དྲུང་ནས་བདེ་གསང་འཇིགས་

གསུམ་གྱི་དབང་དང་སྦྱོང་རྫོགས་གྱི་ཁྱིད། དེ་ཉིད་གྱི་གསུང་
རྩོམ་ཆང་མ། གཡེར་གཤོང་འཇམ་དབྱུངས་

སྒྲོ་གོས་ལས་ས་སྒྱུ་འི་གསེར་ཆོས་བཙུགས་མ། སྒྲོ་མི་སྟན་པའི་
ཆོ་སྒྲུབ་གྱི་ཁྱིད་ལུང་། ལུན་སྒྱུ་གོང་མའི་གསུང་

འབྲུམ་སོགས་གསལ། ཚུ་སྟག་ལོར་དབྱས་སུ་ཐེབས། རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ལ
འབྲུལ་བ། སེར་འབྲས་དགོ

གསུམ་ལ་མང་འགྱུད། བཟ་ཤིས་ལྷན་པོར་བཀའ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན
པ་སློབ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྟེན་རྫོགས།

ཉུས་ཀྱི་འདུས་པ་མང་པོར་འདོད་ཆོས་བསྐྱུལ་ཅིང་། ཁྲི་དག་དབང
མཆོད་ལྷན་ལ་རྩ་བོ་ཏ་གྱི་ལུང་ཐུལ།

ཚུར་ཡང་ཟབ་ཆོས་འགའ་གསལ། ཚུ་ཡོས་སྟོན་ལམ་ཐོག་གྲུ་སྟོར་པ
སློབ་བཟང་དྲི་མེད་སོགས་ལ་བསྟོ་གླེང་གནང་།

བས་མཁས་གྲགས་ཀྱིས་ཁྱབ། ལོ་དེར་རང་ཡུལ་དུ་བྱོན། སོ་བརྒྱད
པ་མེ་རྟ་ལ་ཁྲིར་ཐེབས། ལུགས།

གཉིས་ཀྱི་སྟོན་མ་ཞེ་དྲུག་པ་ཤིང་སྟག་བར་དུ་བསྐྱུངས། ལུགས།
ཕག་ལ་རྫོང་དཀར་དར་རྒྱས་གླིང་དུ་ཆོས་རྩེ་མ

ཏིཔ་སོགས་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱབ་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲ་མ་ཕལ
ཆེ་བས་གཙོས་འདུས་པ་མང་པོ་ལ་རྫོར་འཕྲེང་དབང།

ཆུ་གླང་ལོར་བདེ་ཆེན་དུ་མི་ཏའི་དབང་གནང་། ཞིང་སྟག་ལ
འཇམ་དབྱངས་གོང་མས་གསེར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དུ་

སྤྱན་དངས་པ་ཉིར་སྒྲུབ་དུ་ན་པའི་ཆོས་བཅུ་ལ་བདེ་ཆེན་ནས་ཕྱག་
བཏེགས། དགྲུ་པའི་སྒྲུབ་ནང་པེ་ཅིང་དུ་འབྱོར།

གོང་མར་མཇལ་དུས་གོང་ནས་དབུ་མའི་ལྷ་བའི་དཀར་གནས་ལས་
བརྩམས་ཏེ་དྲི་བ་མང་པོ་གནང་བར་ལན་

ཕུལ་། འ་ཕྱང་སྐྱུ་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཞལ་འཛོམས། གོང་
ནས་ཆོན་ཞིའི་ལྷང་དང་ཐམ་ཀ་སུལ།

ཞིང་ཡོས་ལ་བྱུང་བཀྲན་གོང་མས་དགོངས་པ་ལྟས་ལྟབས་ཐམ་ག་
སྤྲུམ་གནང་དགོས་བྱུང་། ཆེན་ལྷང་རྒྱལ་པོ་ཁྱི

{ 281 } མ་ཆུའི་སྒྲུབ་རྒྱུད་ཁྱི་ག་སོགས་བཤད་པ།

བཞུགས་མེ་འབྲུག་ནས་ལྟགས་སྤྱེལ་བར་ཕལ་ཆེར་དབྱར་སྟོན་མཆོ་
བདུན་དང་། དགྲུན་དམིད་པོ་བྱང་དུ་བཞུགས།

རྒྱལ་སྐུ་བཅུ་བདུན་པ་སེགས་ལ་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་གནང་། རྒྱུ
ཁྱིའོནས་ལྷུང་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྣམ་གཉིས་

ཀྱིས་གོང་གི་བས་བསྟན་འགྱུར་སེགས་རྒྱ་དུ་བསྒྱུར། འིང་བྱེ་ལོར
པེ་ཅིང་དུ་ཡུང་རྟུ་དགོན་དགའ་ལྡན་བྱིན་

ཆགས་སྒྲིང་གསར་དུ་བསྒྱུག། འིང་སྒྲང་ལོར་དགོན་དེར་ཆོ་འཕྲུལ་
སློན་ལམ་དང་། མཚན་ཉིད། རྒྱུད་

པ། སྒྲན་པ། སྒྲ་སྟན་བཅས་ཀྱི་གྲ་ཆོང་སེ་སོར་བཅུ་གས་ཏེ།
ལྷ་ལྡན་སློན་ལམ་ནང་བཞིན་མིང་བཏགས་

སོལ་བྱེ། འདི་ཡན་རྒྱ་བས་མགོན་སྐུ་ལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི
རྣམ་ཐར་རྟུ་གསལ་བས་ཐོ་ཅོམ་བཏུས།

སྒྲ་ཆ་རྒྱ་བསྒྱུ་བྱེ་གས་སྒོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱས་ཀྱི
བསྒྲིགས་པ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་། གསུང་རྩོམ་ཐར་

བྱིན་མཐའ་དཔྱོད། འདུལ་བའི་ལས་ཆོག་གི་རི་རྒྱ་བུ་བསྟན་གསལ་

བའི་སྒྲོན་མེ། བཟང་སྒྲོད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འདོད

འཇུག་པོ་གསལ། བྱམས་སྒྲོན་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལམ་གསལ་སྒྲོན། མ་ཅིག་གི་གཅོད

གཞུང་རྒྱལ་པ། བརྒྱ་ཅུ་འི

རྣམ་པ་ཤད་མོགས་པོ་ཏ་བཞི་ཙམ་ཡོད་པ་ཨེ་ཕུ་སྒྲོ་བཟང་དོན་གྲུབ

གྱིས་དབང་དུ་བཞོམས། ཀུན་མཁྱེན་སུ་འཕྲེང

གཉིས་པ་དགོན་མཚོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་ཆེད་གཉེར་གྱིས་མི་འའི

དབང་ཞུས་པར། ངས་ཁྱིད་གྱི་གོང

མའི་མདུན་ནས་དབང་ཉོན་དུས་ཉིན་གཅིག་ངའི་ཐད་ནས་ཕྱག

སྒྲེང་འཐོར་སོང་། བཞི་དེ་མ་ཐག་དན།

ཡང་བསྐྱར་བཅའ་བས་གཅིག་བཅས་ལྷ་རྩེད་པ་ཕུལ་བས་ཁྱིད

གྱིས་དབང་འདི་ལན་ལྷ་བསྐྱར་བར་འདུག་ཅེས་ལུང

བསྐྱན། ད་ལྟ་བཞི་ལས་མ་སོང་། དེ་ཞི་ཚོད་མཐོ་བས་ཆོང་མ

དཀའ་བ་འདྲ་ཡང་ཆོས་བདག་པོ་ལ་སྒྲོད་རྒྱ

བྱུང་བ་སྐལ་བ་ཞིག་ཏུ་བཟང་བས་རྒྱས་ཚོད་ཅིག་ཅིས་ཀྱང་འབྲལ་
དགོས་གསུངས་ཏེ་སྤྲུལ་མེད་ཡོངས་ཚྲོགས་གནང་།

དོན་བཞི་བ་ཚུ་ཉ་ལ་བདེ་ཆེན་དུ་ཞི་བར་ག་ཞེགས། ཀུན་མཁུའི་
བར་མ་གདན། དངས། གདུན་མདུན་དུ་སྒྱུར་

འབྲེན་གསུང་རྩོམ་མཛད། དེའི་སྤྱལ་སྐྱེ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་
འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། མཚོ་གཡས་

རུ་མེ་ཚན་ཏུ་འི་ཆིང་གི་རྒྱུད་པ་དབང་ཕྱུག་རབ་བརྟན་གྱི་
སྐས་སུ་འཁྱུངས་པ་ལྷགས་ཡོས་ལོར་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་པའི་

ཕྱི་ལོ་ག་ཞེགས། དེའི་སྤྱལ་སྐྱེ་རག་དབང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག་
དཔལ་ལྷན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ནི། ཚུ་

བཟང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག་གི་མན་ལམ་དུ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་
མཁའ་ནས་ཁ་ཏྲོག་སྒྲ་ཚོགས་པའི་འཇའ་

ཚོན་ཟབ་པ་ལྟར་ཚུ་བཟང་གི་ཐད་དུ་བྱུག། དེའི་སྤྱིང་དུ་ལྷ་

ཡདང་ལྷ་མོ་མང་པོ་མཆོད་རྩིས་ཐོགས་པས་མདུན་བདར་

ཏེ་སྤྲོ་མ་ཆེན་པོ་སྒྲེ་རིང་དང་། ཆོས་གོས་མནའ་པ་ཞིག་ཐེབས་

བྱུང་བར་སུ་ཡིན་དྲིས་པས་གསེར་གྱི་ཡིན་ཟེར་བ་

ཞིག་བྱུག་བ་བཞིན་དེ་ཉིད་གྱི་གསོལ་དཔོན་ངག་དབང་ལྷུན་གྲུབ་

གྱི་ཆ་པོར་ཚུ་སྤྲུལ་ལོར་འབྱུངས། མེ་བྱ་ལོར་ཚུ་

བཟང་དུ་གདས་བྱངས། བདུན་པ་ས་ཕག་ལ་ཚུ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་

དབང་ཐུག་ལས་རབ་བྱུང་དན། པཎ་

ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཞེས་སྤྱོད་འབྲུམ་དུ་ཐེབས་

པའི་བྱུང་ནས་ལྷགས་བྱི་ལོར་དགོ་ཚུལ་བསྐྱབས།

ཞིང་འགྲུབ་ལ་གོང་མར་འཆོམས་ཞུས་དང་། མེ་ལུག་ལ་ཚུ་བཟང་དུ་

ཆོས་གྲར་ཞུགས་ཅིམ་མཛད་ནས་དབུས་སུ་

ཐེབས་། ས་བྱར་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་བྱོན་དུས་ཚུ་བཟང་ཆོགས་སུ་

སངས་རྒྱས་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཚུལ་

གྱི་བཤོ་བྲོ་དང་གནག་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟོག་པའི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་
ཞེས་བསྒྲགས་བརྗོད་པུལ་ཉེར་བཞི་པ་མེ

{ 282 } མ་ཚུལ་སྤྲད་རྒྱུ་ཁྱིམ་གྱི་ལོ་གསལ་བཤད་པ།

འབྲུག་ལོར་ཚུ་བཟང་བྱུང་བསྟན་དབང་ཕྱུག་གིས་མཁན་པོ། ཁྱི
ཟུར་དག་དབང་དཔལ་བཟང་གིས་ལས་སྒྲོ་བ།

ཏུ་ལེ་རྩ་ཐོག་ཐུས་གསང་སྟོན། ཁྱི་པ་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་རྩལ་གོ
བ་མཛད་དེ་བསྟོན་པར་རྩོགས། ཟུར་རྒྱལ་

དབང་མཆོག་ལ་ཞུས་ཏེ་བྱ་ཁྱུང་པ་མདོ་བ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་
གདན་དྲངས་པའི་དྲུང་ནས་ལམ་རིམ་མཆོན་མོའི་

བཤད་ལུང་ལོ་གསལ་བཀའ་ཚོས་མང་དུ་གསལ། གྱུ་ཁྱིན་རྒྱལ་པོའི་རྩལ་
ཕོ་བྲང་གི་ཐམ་ཀ་སྒྲུ་མ་མཛད། ཞི

དུལ་གྱི་ཀུན་སྦྱོང་གཙང་བས་མཁས་བཙུན་འཛོམས་པ། སྐུ་བས་མགོན་
ལུང་རྟོགས་རྒྱུ་མཆོ་ཁྱི་འདོན་སྐྱབས་

གངས་ལྗོངས་སུ་ཕེབས་པ་སོགས་ནུས་ཐར་རྒྱ་ཆེ། དེའི་སྤྱུལ་སྤྱོད་
ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་སྤྱོད་

འབྲུམ་མི་ཉལ་ཆོ་བར་ད་ལྟའི་ལམ་ལོ་འདི་པ་དང་སྤྱོད་མཆོད་དུ་
འཁྱུངས། སྤྱོད་འབྲུམ་དུ་བྱགས་གཉིར་གནང་།

རྒྱ་ནག་དུ་ཕེབས་ནས་ཆེར་མ་འགྲུངས་པར་གཤེགས། དེའི་སྤྱུལ་སྤྱོད་
སྤྱོད་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་ཆོས་ཚའི་དཔོན་

རྒྱུད་དུ་འཁྱུངས། དེ་ཡང་ཆོས་ཚའི་ཁྱེད་ཀྱི་དཔར་ལམ་
སྤྱོད་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། དེའི་

གཅེན་ཨེར་ཁེ་ཐའི་ཇི་ལ་ཁྱི་སྤྱུལ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་གཉིས་རིམ་
པར་འཁྱུངས་པས་སྤྱོད་མར་བཟང་བྱི་མར་ཡང་བཟང་

བྱས་པས་འཁྱུངས་གཞིས་ལ་ཡང་བཟང་དུ་གྲགས། ཐའི་ཇིའི་ཆོ་
བོད་གཞི་ལོ་དང་རྒྱལ་མཚན་གཉིས། འདི་ལ་

མོ་ཆོས་སྤྱོད་གིས་ཡུལ་བྲག་དཀར་ཞེས་བྱའི་ལྷ་ཞོལ་ནས། །མིང་
རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བྱའི་སྤྱོད་སྤྱོད་འབྲུང་། །

བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁ་ལོ་བསྐྱར། །མི་དེ་ཡིས་བསྟན་པ་
སྟོང་བར་བྱེད། །ཅེས་ལུང་བསྟན་པ་

བཞིན་སྒྲན་གསུང་བ་བདུན་གྱི་དཔོན་པོ་བྱས། རྒྱགས་དེའི་བོད་
དཔོན་ཞིག་ལ་འདི་ལས་བཟང་བ་མ་བྱུང་སྟེ།

གོང་ནས་ཤེལ་ཏོག་སྟོན་པོ་དང་མ་བྱའི་སྟོའི་ཐོབ་བྱུང་བ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚ་རྒྱུད་ཡིན་ལ། དེ་ཅིང་དུ་གོང་མར་འཚམས་

ལུས་གྲུབ་སྟེ་བདེ་ཆེན་དུ་བྱགས་གཉིས་གོང་འཕེལ་དུ་ཡོད། །རྒྱགས་
གན་སྒྲུལ་སྒྲུ་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱི་

མཚོ་ཉིད་ཀྱི་བཅུ་དགུ་བ་ཤིང་སྟག་ནས་རེ་དུག་པ་ལྷགས་སྒྲུང་
བར་ཁྱིར་བཞུགས་ཏེ་ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་ཁུར་བྲ།

མེད་པ་མཛད་པས་མཁས་གྲུབ་མང་དུ་བྱོན། །རྟེན་པ་སྟོམ་ཆེན་
སྟོ་བཟང་ནམ་མཁའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་རག་དབང་བསྟན་

འཛིན་ཉི་མ་ཚུ་སྟག་ནས་ལྷགས་ཕག་བར་ཁྱིར་བཞུགས་ཏེ་ཚར་

གཙོད་རྩེས་འཛིན་ལེ་ཞོར་མེད་པ་མཛད་པས།

འགྲིག་ལམ་ཉམས་གསོས་དང་འཆད་ཉན་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་པས་བཀའ་
དྲིན་ཅན་དུ་བཅི། ། ཨ་རིག་དགེ་བཤེས་

ཆེན་མོ་བྱམས་པ་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་ལྷགས་ཕག་ནས་ལོ་གསུམ་
ཅམ་བཞུགས། དབང་ལུང་རྩེས་གནང་མང་

དུ་བསྐྱུལ། རྩོགས་འདི་འཁོར་རྒྱ་དག་ཞན་ཀུན་གྱི་སྒོ་སྒྲུབ་ཆོས་
ལ་བསྐྱུར་བས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་བསྐྱུགས་བརྩེད་ད

ལྟའི་བར་གནས། ། ཐར་ལུལ་སྤུལ་སྤྱོད་དབང་ཆོས་འཕེལ་ཏེ་
འདི་འོང་མ་མཁས་གྲུ་ཆེན་པོ་ཆོས་སྦྱོང་རྒྱ་

མཚོ་ནི། ར་དན་རྩོགས་སུ་བདུད་ལུལ། བན་ལུལ། ཕན་ལུལ། མགོན་
ལུལ། སྤོན་ལུལ་སོགས་ལྟེང་རིགས་ལུལ་

ཆེན་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཐར་ལུལ་རིགས་སུ་འབྱུངས། ཚུར་
དུས་རྩོགས་འཛོ་སྐབས་མནལ་ལམ་དུ། བུད་

མེད་རྒྱུན་ཕྱན་པའི་ཞིག་གིས་མིང་ཚོས་སྐྱོད་རྒྱུ་མཚོ
གྲིས། བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ངས་སེལ་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང

བ་ཁུ་བོར་བསྐྱད་པས་མཚན་དེ་ལྟར་ཐོགས། དབུས་སུ་སྐྱོ་མང་ཚོས
གྲར་ཞུགས། དཔོན་སྐོབ་ཤོར་གྱི་གྲ་རྒྱུན

ཡིན། དུས་ཐོག་དེར་མཁས་པ་འི་ཁྱོམ་ཐོག་ཚོད་པས་ཀྱུན་མཁྱེན་གོང
མཚོས་གྲར་གསར་ཞུགས་གྱི་ས་སྤེལ་དགྲུན

{ @283 } མ་ཚུའི་སྐད་རྒྱུད་ཁྱིམ་གྱི་སྐྱོན་པ་འདྲ་བ།

ཚོས་དམ་བཅའི་བསྐྱོང་སྐྱབས། དགེ་བ་ཤེས་སུ་བཟང་གཟིགས་པས
གྲ་རྒྱུན་རྒྱུ་དཔྱོད་ལེགས་པ་འགའ

རེའི་འཕྲོད། གྲ་བསྐྱོད་གཟུགས་ཆེ་ལ་སྐྱོ་བརྗོད་གཙང་བ། རྒྱུ
དཔྱོད་ལེགས་ཤོས་ཞིག་བཞེངས་ནས།

ཀྱུན་བཏགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཟེར་བསྐྱོང་བྱས་པས་དམ་བཅའ་བ
ཡང་ས་འོག་ལ་ཐིམ་འཕྲོ་བ་ལྟར་འདུག།

རྒྱལ་ཡོད་ཅིག་ལ་སྤྱི་ཡོན་བྱིས་པ་སྤྱོད་བྱ་བ་ལ་བརྟམས་པ་ཆོས་
སྐྱོང་རྒྱལ་ཆོས་ཡིན། ད་ལྟ་དགེ་བ་ཤེས་པ་དེ་

ལས་ཆེ་བ་མེད་ཟེར་སྐད། འཇིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་དུ། དེ་དུས་བདག་
ཅག་གྲུབ་སྒྲོགས་ལ་བ་འཛིན་

གྲུ་སེ་སོན་མང་པ་སྤྱོད་བྱ་བ་ལ་བརྟམས་པ་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱལ་
མཆོ། ཉོར་སྐལ་ལྷན་ལྟར་སྐྱུ་ཁབས་

དུང་རིན་པོ་ཆེ། ཉམ་བཟོན་མཁན་པོ་པ་རྣམས་དྲུག་ ཨ་དཔ།
དར་བེ་སོགས་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་

བསྐོས་བྱེད་དམར་བ་མཁུག་ཆོད་ལ་འད་ཚུད། བར་བ་རྣམས་ཀྱང་སོ་
སོའི་དམ་བཅའ་དང་རིགས་ལྷུང་གིས་ནམ་

ལངས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞེས་དང་། འགལ་འདྲའི་སྤྱད་པོ་དང་བཟོད་
བྲལ་ལ་ཡིག་ཆ་ཚུ་མ་པར་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པས་

ཡིག་འཛིག་ལེགས་པར་བྱུང་པའི་མཁས་དབང་ཡང་དོན་ཤེས་གཉིས།
ལྟར་སྐྱུ་ཆོས་སྐྱོང་གཉིས། སྐལ་

ལྡན་གཉིས། འཇམ་དབྱངས་གཉིས་སོགས་ཏེ་རེ་མང་བྱུང་གསུངས་ལ།
དོན་ཤེས་གཉིས་ནི་ཐོར་གོད་དོན་

གྲུབ་རྒྱ་མཆོད་དང་། ཉི་ཐང་ཤེས་རབ་སྦྱིན་པ་གཉིས། སྐལ་
ལྡན་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་འདུལ་བཆོས་ཇེ་ཉོར་སྐལ་

ལྡན་ཡིན་འདྲ་ལ། ཕྱིར་མ་རྣམས་ལ་ཤེས། བྱུང་བ་རྒྱལ་ཚབ་
པ། ཏུ་ཐུག་པ། ལྷུང་སྒྱུ་གོང་མ། བཀའ་

འགྱུར་བ་སྦྱིན་པ་རྒྱ་མཆོས་སོགས་སྒྲ་མ་མང་དུ་བསྟེན། ལྷགས་
ཕག་ལོར་མདོ་སྒྲིད་དུ་ཐེབས། བྲག་དཀར་

སྤེལ་རྫོང་། བྲགས་རྫོང་། གད་པ་གཡང་ར་སོགས་སུ་སྒྲིབ་པ་
མཛད་པས་སྒྲི་ལུས་བརྟེས་ཤིང་། བྲག་པོ་

སྦྱོད་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་གྲགས་པ་བྱུང་། འབལ་གྱི་མང་རའི་
རྒྱབ་ཏུ་གྱུར་དགོན་བཏབ་ནས་བཞུགས། ལྷ་

མཆོད་ཁྲིད་ཡིག་ལམ་རིམ་ཟིན་གྱིས། བར་དོའི་འཕྲང་སྒྲོལ་གྱི་

འགྲོལ་བསོགས་རྩོམ་པ་མང་། ལྷགས་

སྟག་ལོར་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་མཇལ་བར་བཀྲ་ཤིས་
འཁྲིལ་དུ་ཐེབས། འདོད་ལྷ་དུ་མའི་རྩེས་

གནང་དང་ལྷགས་རྩོམ་གྲས་ཚིག་གསལ་ཚད་མའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་
ལུང་། འཇིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་གི་སྟོད་ཆའི་

བཤད་ལུང་བཅས་གསལ། མདོ་སྟགས་ཀྱི་དཀར་གནད་ལས་བརྩམས་པའི་
དོགས་གཅོད་མང་པོ་ཞུས།

ལན་གྱིས་དགོ་བཤེས་པ་བླགས་འཕྲོག་སྟེ་དད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ལྟར་
སྤངས། ཀུན་མཁྱེན་མཆོག་ནས་ཀྱང་སྤར་

གྱི་དགོ་བཤེས་བགྲས་པ་ཡིན་པས་གྲུས་པ་ཆེན་པོ་དང་བླགས་དམ་ཅི་
མཛད་བཀའ་འདྲི་གནང་བར་སྟེག་སྒྲིབ་སྟོང་

ཕྱིར་གཟུངས་སྟགས་འགའ་འདོན་གི་ཡོད་ཅེས་ཁེངས་སྒྱུར་མཛད།
ཁྱེད་དགོ་བཤེས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཉམས་

ཁྱིད་ཅི་རིགས་སྒྲོང་གི་ཡོང་འགོ་གསུངས་པའི་ལན་དུ། ལམ་ཁྱིད་
ལ་མོས་པ་མ་ཆད་ཅམ་བྱེད་ཀྱིན་བདོག་ལུས།

པས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགེས་ཏེ་བཀའ་རྒྱུ་ཆེ། ཕྱིན་ཆད་དེ་བཞིན་
མཛད་དགོས་གསུངས། དགྲུང་ལོ་མཐོན་

པོར་སྐྱབས་ཀྱང་ཐུགས་དམ་ལ་ཉིན་མཆོན་མེད། མཆོན་མེ་ཅོག་བྱར་
བལྟགས། འག་ཏུ་ནས་མི་བཞེས།

དཔེ་གཟིགས་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲུས་ཀྱང་སྤྱོད་ལ་འགྲིབ་པ་མེད་པ་གྲ།
སར་བལྟགས་ནས་བཟུང་མཆོད་མེ་རེ་ཆག་མ་སྒྲོང་།

བ་དང་། དའི་དོན་དུ་རང་གཞན་སྤྱོད་ཀྱང་སྤོག་གཅོད་བྱེད་མ་
སྒྲོང་བ་དེའི་སྐབས་ཡིན་གསུངས། མེ་བྱ་དང་།

{ 0284 } མ་ཆུང་སྒྲོང་རྒྱུད་ཁྱི་ཀ་སོགས་བཤད་པ།

ས་ཁྱིའི་ལོ་གཉིས་ལ་སྤྱི་ཆེན་རྒྱ་ནག་པའི་མཆོག་སྤྱུལ་ལ་བདེ་
གསལ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་དབང་། དེ་དག་གི་བསྐྱེད་

རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་སྟོགས་ཚོས་ཀྱི་ཆར་ཕབས། སུམ་པ་མཁའ་ཆེན་རབ
བྱུང་གི་མཁའ་པོ་དང་། སྟོབས་ལྡན་

སྟགས་རམས་པས་འདི་པའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་པས་ཉམས་རྟོགས་མན་ངག་
གི་གཏེར་དུ་གྱུར། ག་ཞེགས་ཁར་

སྐྱེ་སྐྱེ་འབྱོན་པར་ནན་ལུས་པས་སྐྱིན་བདག་ཞིག་ལ་རྟེན་འབྲེལ་
བསྐྱིགས་ཏེ་འཁྲུངས། སྐྱེ་བ་དྲན་གསལ་ཆེ།

ས་བྱ་ལོར་ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཐར་ལུ་ལ་དགོན་དུ་གདན་
དྲངས་ཏེ་རབ་བྱུང་བསྐྱབས། སྤྱི་ཕྱིར་ཆོས་བཀའ་

ལང་མང་པོ་གསལ། བཀྲ་ཤིས་འཁྲིལ་དུ་བྱུགས་གཉེར་ལ་བཞུགས་པ་
བཅུ་བདུན་ཐོག་འབྲུམ་ནད་ཀྱིས་ག་ཞེགས།

དེའི་སྤྱལ་སྐྱེ་འདི་པ་མཆོ་སྟོན་སྟོག་རིགས་སུ་འཁྲུངས། དབུས་སུ་
ཕེབས། སྟོབ་གཉེར་ཅུང་ཟད་དང་།

སྤྲད་རྒྱུད་དུ་ལོ་ཤས་བཞུགས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལ་
གཏུགས། མདོ་སྤྲད་དུ་ཚུ་ནག་ཟེར་བར་

དགོན་ཆུང་ཞིག་བབ། ཡ་མ་རྩ་ཇ་དྲུང་ཕྱུར་གསུངས། འདི་ཀའི
ཁྱིམ་ཐེབས། སྐྱུ་མེར་རྒྱུ་མས་ལ།

ཡིག་རྒྱག་དྲུང་ཕྱུར་མང་པོ། སྐྱུར་གནས་སྟོང་ཕྱག་དྲུ་མ་སྐྱུང་
བཅུག་པ་སོགས་དགེ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེ། དེའི་སྐྱེལ་

སྐྱུ་དགེ་འདུན་ཆོས་སྐྱོང་གྱི་མཆོ་མཆོ་སྟོན་ས་ཆར་ཡབ་ཇོ་
ཇེར་བ་བརྟན་དང་། ཡུམ་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྐས་སུ།

ཕྱགས་རྟ་ལོར་འཁྱུངས། གོང་མའི་གདན་སར་ཐེབས། དགྲུང་ལོ་བཅུ་
བཞི་ནས་ཉི་ཤུ་རྩ་གངས་བར་བདེ་ཆེན་

དུ་སློབ་གཉེར་དང་། འཆད་ཉན་མཛད། ཉེར་དགྲུ་ནས་དཔོན་སློབ་
གསེར་ཁང་པའི་ཞབས་ལ་གཏུགས།

ཕྱགས་དམ་ལ་ཞིན་ཏུ་བཙོན། ས་བྱ་ལོར་སྐྱུ་འབུམ་དུ་བྱོན། དགའ་
ལྷན་ཐེ་བོ་སྐྱེལ་བའི་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས།

ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསལ། ཁྱོད་གིས་ཀྱང་སྐྱུ་ཡོན་ཆེ་ཡང་སྐྱས་

ནས་དམན་ཆ་འཛིན་པ། འདོད་ཚུང་ཚོག

ཞེས་ཡ་མཚན་ཞེས་བསྟགས་བརྗོད་མཛོད་པ་ཐོས། བཟླ་ཞེས་འབྲིལ་
དུ་སྟ་ཕྱིར་རྗེ་ཞེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་པ་ལས་བཀའ

ཚོས་གསན་བཞེས་མཛད། དེར་སང་བདེ་ཆེན་དགོང་མ་ལག། ཁྱི་ཀ
གོང་འོག་སྟག་ནག་སོགས་སུ་འགྲོ་དོན

བསྐྱེད་པས་སྟ་སྟུལ་སུ་བཞུགས་ཐམས་ཅད་སྟོབ་མར་འདུས་ཤིང་
འཕྲིན་ལས་རྒྱབས་ཆེ། རྟེན་ཁའི་སྟ་ཕྱོགས

སུ་གྲགས་པ་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་གོང་མ་ཨ་ལག་དཔལ་ལྷན་
བཟླ་ཞེས་སྟ་གྲན་འཁྱུངས། དབུས་གྱི་དགེ

བཞེས་། དཔོན་སྟོབ་གྲགས་ཆུན་པ་ལ་བསྟེན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་
གྲགས་ཤིང་། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད

ཁྱི་ཀ་སྟོབ་བཟང་དགོངས་རྒྱན་སོགས་གསུང་རྩོམ་མང་། དེའི་སྟུལ་
སྟ་འདི་པ་དགོན་པའི་ལྷ་སྟེ་ཞོར་བཞུགས་

འཁྲུངས། རྒྱུ་རྩུ་ནས་འཛིགས་བྱེད་ལ་ཡི་དམ་མཛད་དེ་མཁྱེན་རབ
རྩོལ་བ་ལྟ་བུས་འཆད་ཚུད་ཚུམ་གསུམ་

ལ་མཁས། གྲུན་མཁྱེན་བར་མ་ལས་ཕྱག་ཆེན་ཁྲིད་སོགས་གསུན་
ཞིང་། ཡར་ནང་རྟེན་སྤྲུལ་སྤྲུ། ཨ་རིག་

དགོ་བ་ཤེས་སོགས་ལ་གདུགས། འདི་ཀའི་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་འཆག་ཉན་
འགྲིག་ལམ་ལ་ཞིབ་ཚགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་

ཕན་ཐོགས་བྱུང་། རོ་བོ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་སོགས་རྟེན་བཞེངས་
མང་། གཞིམས་ཁང་ཅ་ལག་བཅས་གྲ།

ཚོང་དུ་བཞག་ནས་གྲུན་སྤངས་མཛད། རྟེན་སྤྲོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་
ཉི་མའི་རྣམ་ཐར་སོགས་བརྩམས་ཆོས་མང་།

དེའི་སྤྲུལ་སྤྲུ་དག་དབང་སྤྲོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ཞོར་བུ་སྐྱེ་རྒྱས་
ཤར་དུ་ཡབ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་དང་ཡུམ་རིན་

ཁོ་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་ཆུ་སྤྲུལ་ལ་འཁྲུངས། བདེ་ཆེན་ཆོས་གྲུང་
ཞུགས། མཁྱེན་རབ་ཆེ་བས་བྱུགས་གཉེར་

{ @285 } མ་ཚུའི་སྤྲོད་རྒྱུད་ཁྱིམ་སྐོག་སྐོར་བཤེད་པ།

ལེགས་པ་རྟེན་སྤོང་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ལ་གཏུགས་ཏེ
གསན་པ་མཛད། བདེ་ཆེན་གྱིར།

བཞུགས། རྟེན་མཆོད་དཔེ་མཆོད་ལྟེན་བཟང་དར་རྒྱས་ནི། བྱེལ་གཏུ་
ཡུས་ཅིང་ཐའི་ཇིའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས།

འབྲས་སྒོམ་དུ་སྒྲུགས་གཉིད་རྫོགས་པར་གནང་། མདོ་སྨད་དུ་
ཕེབས་ནས་སྒྲུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ལ་འགྲུལ།

ཟབ་ཆོས་མང་དུ་སྒྲེལ། སྒྲིབ་གོ་ནས་བཀའ་འཁྱུར། གནས་བརྟན་བཟུ
དུ་གཤི་སྒྲུབ་སྒྲུ་མེད་ས་རྟོན་གསུམ།

གསར་བསྐྱིགས་མང་། ཁྱིམ་བཞུགས་ནས་ཆོག་པ་འདོན་གྱིད་བྱུངས་དྲ་
ཞིབ་སྟོན་དང་། སྟོན་ཆོས་གསར་

དུ་བཙུགས་ཏེ་གཏོང་ཐེབས་ཀྱང་བཞག་དེའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལྟོ་བཟང་
བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱས་མཆོ་སྟོན་དུ་བསྟངས།

བདེ་ཆེན་དུ་སློབ་གཉེར་དང་ཁྱིམ་མཛད་པས་རྒྱབ་དཔོན་སློབ་དུ
གྲགས། གསེར་ཁང་རྗེའི་དངོས་སློབ། ལོ་སྡ

མིར་སྐྱེ་འབྱུང་དུ་དགའ་ལྡན་ཐེ་བོ་སྤྱེལ་བའི་སྐྱེ་ལས་ཀྱང་བཀའ
ཚོས་མང་པོ་གསན། ཁྱིམ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མའི

རྣམ་ཐར་གྱི་སྒྲིབ་ཆ་བརྩམས། ད་ལྟ་སྒྲིབ་དུ་ཐེབས། རྒྱ་ལོང
བཟའ་དཔོན་སློབ་སློབ་བཟང་དར་རྒྱས། རྒྱ་ལྟ

འི་སྤྱེལ་སྐྱེ་དག་དབང་སློབ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་བཞུགས། གཡེང་བ
ཆེ་བར་ཐུགས་སློབ་སྤྱི་ཁྱེ་ཁྱེ་སྤྱོས་འཕྲུལ་ལྟ་འི་འི

ཁོད་དུ་ཐེབས། རྒྱ་ལོང་ཆུང་སྤྱེལ་སྐྱེ་དཔལ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་པ
ཞབས་དྲུང་མདའ་ཚན་དོ་བ་ནས་འཁྱུངས།

བདེ་ཆེན་གྱི་དགེ་བ་ཤེས། བསགས་སྤྱདས་ཀྱིས་མཚོན་ཕྱུམས་ལེན་ལ
བརྩོན་པས་ཉམས་རྩོགས་འཁྱུངས།

དབུས་སུ་ཐོ་བོ་རྣམ་གཉིས། རྒྱལ་བ་ཡབ་སྐུ་སྤྱེལ་གསུམ་སོགས་

དང་། མདོ་སྐད་དུ་ཡང་ཚེས་རྗེ་དུ

མར་སྟེན་བཀྲུང་། རྫོགས་གསར་བཞེངས་ལ་ཟངས་བསོད་སོགས་ཞབས་
འདེགས་ཞུས། དགོན་དབུས་

སུ་བྱང་ཚུབ་མཚོད་རྟེན་བཞེངས། དེའི་སྤྱལ་སྐྱེ་མི་ཉག་ནས་
ཞབས་རྒྱུ་གནང་དབང་མཚོག་གྲུབ་བསྟན་པའི་

རྒྱལ་མཚན་དང་སྐྱེ་མཚད་དུ་འཁྲུངས་པ་ཚུང་དུས་གཤེགས། སྤར་
ཡང་དེ་ཀར་འཁྲུངས་པ་དགེ་འདུན་བསྟན་

པ་རབ་རྒྱས། བདེ་ཚེན་དུ་ཐུགས་གཉེར་དང་། མཁུར་གྱི་ཁྲིར་
བཞུགས། རྒྱ་གསལ་རྒྱུ་ཡང་སྤྱལ་ངག་

དབང་སློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། ལ་མོ་སྐྱེ་འཕྲེང་ལྔ་
བ་དབུས་ཐེབས་ཕྱགས་ལྷག་ལོར་བསྐྱོས་ཏེ་ཚོས་

སྤྱི་སྐྱེ་དོན་ཚེད་གཏད་མཛད་བཞིན་ཉིང་མར་བར་བསྐྱུངས། རྒྱ་
ཁྲུང་བདེ་ཡངས་ཞབས་རྒྱུ་སློ་བཟང་ནོར་

བྱུ་ཤྱི་གཡོན་རུ་འི་དག་ཤེས་སྒོ་བཟང་སྟན་གྲགས་ནི། བདེ་ཆེན
རང་དུ་དཀའ་སྤྱད་གྱིས་སྒྲོབ་གཉེར

མཐར་ཕྱིན། རིག་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱངས་པས་མཁས་གྲགས་ཆེ།
བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ།

དུས་འཁོར། བདེ་ལམ་རྣམས་རེས་མོས་གྱིས་ཆགས་མེད་དང་། མཚན་མོ
མར་མེའི་འོད་ལ་བཀའ་འགྱུར

སྒོ་གཤམ་སོགས་ཐུགས་དམ་ཞལ་འདོན་ལ་བརྩོན། འདི་ཀའི་སྒོ་བཟང
པ་ལན་གཉིས་དང་ཁྲི་མཛད། བརྒྱད

སྟོང་པ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། འགྲེལ་བ་བཞི་སྒྲགས་རྣམས་གྱི་བཤའ་
ལུང་། རྟོར་འཕྲེང་གི་དབང་སོགས།

འཆད་སྤེལ་བྱ་ཆེ། རྟོམ་གསུམ་རྣམ་བཤའ་སོགས་རྩོམ་པ་མང་།
དཔོན་སྒྲོབ་གསེར་ཁང་པ་དང་སུམ་པ་སྤྱལ།

སྒྲིམ་ཀྱང་ཞབས་ལ་གཏུགས། དེའི་སྤྱལ་སྒྲིམ་སྒོ་བཟང་སྟན་གྲགས་
བྱུ་མཚོ་གཡོན་རུར་ཡབ་ཆེ་ཐར། ཡུམ་

མཁའ་འགོ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེས་ལ་འཁྱུངས། བདེ་ཆེན་དུ
ཐུགས་གཉེན་གནང་། དཔོན་སློབ་གསེར་ཁང་།

བཤེན་པ་ལྷུ་འཕྱུག་སློབ་སྐྱོད་ལ་ཆོས་གསལ། བཤེན་པ་ལྷུ་འཕྱུག་སློབ་སྐྱོད་ལ་ཆོས་གསལ།
ཆེ་ཤིས་རབ་རྒྱ་མཚོ་པ་ལ་གཏུགས།

{ 286 } མཁའ་འགོ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེས་ལ་འཁྱུངས།

མཁའ་འགོ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེས་ལ་འཁྱུངས། བདེ་ཆེན་དུ
ཐུགས་གཉེན་གནང་། དཔོན་སློབ་གསེར་ཁང་།

སྐུ་སྐྱེས་ལ་འཁྱུངས། བདེ་ཆེན་དུ
ཐུགས་གཉེན་གནང་། དཔོན་སློབ་གསེར་ཁང་།

མཁའ་འགོ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེས་ལ་འཁྱུངས། བདེ་ཆེན་དུ
ཐུགས་གཉེན་གནང་། དཔོན་སློབ་གསེར་ཁང་།

སྐུ་སྐྱེས་ལ་འཁྱུངས། བདེ་ཆེན་དུ
ཐུགས་གཉེན་གནང་། དཔོན་སློབ་གསེར་ཁང་།

སྤྱལ་སྤྱོད་དབང་དཔལ་འབྱོར། རྟོག་ལྟ་སྤྱོད་ཐོག་བཞི་བ་དག
འདྲེན་ཆོས་སྦྱོར་རྒྱ་མཚོ། རྟོག་ཡང་ཆུང་

ལྟ་རམས་པ་དག་དབང་གྲགས་པ་ཡང་ཆུང་ཞེས་པའི་སྒྲེར
འཁྱུངས། གྲུ་ས་དག་འ་ལྟོ། ལྟ་འབྱུང་ཁམས་

ཚོ། དག་འ་ལྟོ་ཞལ་ངོ་དང་། དེ་ནས་ལྟ་རམས་པ་བྱས། ལྟ་འབྱུང་
འབར་ཚོག་ཅེས་དག་བཞེས་

གྲགས་ཅན་ཞིག་བྱུང་། ཁྱི་དག་དབང་སྟན་གྲགས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་མ།
ར་རྒྱལ་མེད་ཅིང་ཕན་མེས་མེ། དེའི་

སྤྱལ་སྤྱོད་སྒྲོ་བ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་བོང་སྟག་མོག་ཚང་
དཀོན་མཆོག་སྦྱབས་དང་། སྤྱིང་མོ་རྒྱལ་གཉིས་ལ་

འཁྱུངས་། བདེ་ཆེན་དུ་བྱུགས་གཉིར། དབྱས་སུ་ཐེབས། མགུར་གྱི་ཁྱིར་
བཞུགས། རྟོག་སྤྱོད་

སྤྱོགས་སྒྲོ་བ་བཟང་བསྟན་འཛིན་བར་རྒྱས། རྟོག་འཁྱུངས་པ་ཡང་

འཕེལ། དཔོན་སློབ་རྒྱལ་ལྟན་དུ་གྲགས།

རྒྱ་རི་སྐྱེ་ཐོག་གསུམ་པ་སློབ་བཟང་བཟླ་ཤེས། རྒྱ་མེས་སྐུ་ལ་སྐྱེ་
སློབ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། རྒྱ་རྒྱལ་རྒྱལ་རྒྱལ་

ཚའི་སྐུ་ལ་སྐྱེ་སློབ་བཟང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་པའི་གོང་མ་རབ་
འབྱུངས་པ་དགེ་འདུན་ཤེས་རབ་ནི། བདེ་ཆེན་དང་

དབྱུངས་སྐྱེ་མང་ཚོས་གྲུང་ཞུགས། ཐུགས་གཉེར་ཚོགས་ནས་རང་
ཡུལ་དུ་ཐེབས། རྒྱ་རྒྱལ་སྐུ་ལ་དབྱུངས་མཛད་

གནང་། རང་དགོན་དུ་སངས་རྒྱུ་སྐྱེ་སྐྱེ་པའི་ཐང་ཀའི་ར་གཉིས་
སོགས་ཐེས་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བསྟན་མང་དུ་བསྐྱེ།

སྐྱེ་ཐང་ནས་བཀའ་འགྲུང་གཉིས་གདན་དྲངས་པ་བཅས་ནང་བཞུགས་
གི་ལྷ་ཁང་བཞི་བཞེངས་ཏེ་གཞུང་དུ་

བཞག་མ་ཉི་ལྔ་ཚེས་ཁ་ཤས་བཟུང་བས་རིལ་བུ་འཕྲུང་བའི་རྟགས་
མཚན་བྱུང་། སུམ་རྟགས་སོགས་བཅུ་མས་

ཆོས་ཐོར་བྱ་མང་། དེའི་སྤྱུལ་སྐྱུད་ལྟའི་འདི་པ་གོང་མའི
འཁྲུངས་གཞིས་སྤྱན་གསལ་ཤར་ཆོན་མཁའ་པ་དཔལ་ཅུ་

འབྲུམ་། དུམ་མཁའ་རེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱུལ་སྐྱུད་ལྟའི་འབྲུག་ལ་འཁྲུངས།
གཡོན་རུ་སྤྱོད་བཟང་སྟོན་གྲགས་ལས།

རབ་ཏུ་བྱུང་། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་བདེ་ཆེན་ཆོས་གྲུང་ཞུགས།
ཆོ་གཞི་སྤྱོད་པ་ལ་ཆེར་སྤྱུགས་འཛིན་

གྲུབ་། དགྲུང་ལོ་སྟོང་མཛོད་ཅུ་ མཚན་བཟོད། རྒྱུན་འཇུག་རྩེ་དག
འདུན་རྒྱུ་མཚོའི་གྲུབ་མཐའ་

སོགས་ཆོགས་རྒྱུག་སྤུལ། དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གངས་བར་ཆོགས་
ཆོས་རྒྱུན་རིང་འགྲིམས་པས་སྤྱུགས་གཉེར་གྱིན་

ཏུ་ལེགས། དཔོན་སློབ་གསེར་ཁང་པ་ལས་བསྟན་པར་རྫོགས། དབུས་སུ
ཕེབས། རིག་གནས་ཐམས་

ཅད་ལ་མཁས། སོ་གཅིག་པ་ལྟགས་སྤྱི་ལོར་སྤྱིར་བཞུགས། འདུ་ཁང་
བསྐྱུར་བཟོས་ལ་ཁུར་བཞེས་སྤྱོད་མེད་པ་

མཛད་པ་བཀྲ་ཤིས་འཁྲིལ་དུ་སྔ་ཕྱིར་རྩེ་ཤིས་རབ་རྒྱ་མཚོ་པ་
སོགས་ལས་བཀའ་ཚོས་གསན་བཞེས་རྒྱུ་ཆེ།

ཐར་ལུལ་དཔོན་སློབ་ཀྱི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ། རྒྱ་གཞི་ལྷན་ཀྱན་
སྤངས་མཛད་དེ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་སྐབས་

ལགས། ། མར་ཁའི་སྤྱལ་སྤྱོད་དབང་སློབ་བཟང་བསྟན་འཛིན། །
ཐིས་པ་སྤྱལ་སྤྱོད་སློབ་བཟང་བསྟན་པའི་

རྒྱལ་མཚན། ། རྒྱལ་མཚན་སྤྱལ་སྤྱོད་སློབ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དར་
རྒྱས། ། གཡོན་པུ་སྤྱལ་པའི་སྤྱོད་བཟང་སྟན་

{ @287 } མ་ཚུའི་སྤྱད་རྒྱུད་ཁྱིམ་སོགས་བཞུགས།

གྲགས་རྒྱ་མཚོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱལ་ལུ་པ་ཚུ་བྱི་ལ་ཁྱིམ་བཞུགས་
བཞེན་པའོ། །འདི་རྣམས་གདན་རབས་ལས་ལུང་ཟད་

བདུས་ཤིང་གསུང་སློབ་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ་བཀོད་ལ། ། གཞན་དེར་
བཞུགས་པ་སློ་མང་མཁན་པོ་དག་དབང་ཚུལ་

ཁྱིམ་མེད། ཡུ་རུ་ཡེ་ཆེ་བརྟན་བཀྲ་ཤིས། དུམ་པོ་ཡག་གཉིས་ཀྱི
སྐས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ

རྩ་ལ་འཁྲུངས། བདེ་ཆེན་དང་དབྱུས་སུ་བྱགས་གཉེར་མཐར་ཕྱིན
ཏེ་ལྷ་རམས་པ་གནང་། ཀུན་མཁྱེན

སྐྱེ་འཁྲེང་གསུམ་པ་དབྱུས་ཐེབས་ཀྱི་སྐབས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན
ནས་དཔེ་ཁྲིད་ལྟས། གཞུང་ནས་སྒོ་མང

མཁན་པོར་བསྐྱོས་པས་རིགས་གྲྭ་ལན་གཉིས་བང་བ་སོགས་སྐྱེ་བྱེན
ཆེ་བས་དམིགས་བསལ་གྱིས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཁང

སྟེང་ནས་གཤེགས། དེའི་སྐུ་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་ཁྱིམ་མེད་གསལ་པ། སྤུ་མའི
འཁྲུངས་གཞིས་སུ་བྱ་ཐར་རེ་དང་།

སྐྱིད་རིས་ཀྱི་སྐས་སུ་འཁྲུངས། བདེ་ཆེན་སྐར་བ་བྲ་བྲང་དུ
བྲངས་ནས་དོད་མ་མཛད། མགོན་ཁང་དུ་ཆད

པོ་ཨ་ར་དཀར་པོ་ཅན་ཞིག་རྒྱུན་དུ་གཟིགས་པ་སོགས་མཐོང་སྣང

སྒྲོ་ཚོགས་དང་མདོན་ཤེས་གསལ་ཀྱང་ཆེར་མ

འགྲུངས་པར་ག་ཤེགས། དེའི་སྤྱུལ་སྤྱོད་དག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱང་
རར་ཚོ་རིང་མཁའ་དང་། ལྷ་མོ་གཉིས་

ལ་འཁྱུངས་པ་ལ་དཔོན་སློབ་གསེར་ཁང་པ་ནས་དགྲུང་ལོ་བཅུ་བདུན་
པར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་ཚུ་ལེན་པ་སོགས་གྲ།

རྒྱུད་དགྲུས་མ་ལྟར་མཛད་དེ་མཁའ་སར་མ་བཏོན་ན་ལེགས་ཚུལ་
གསུངས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་དག་ཐུང་བས་ག་ཤེགས།

ད་ལྟའི་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སྤྱོད་ཆེན་ས་ཡབ་རྣམ་
རྒྱལ་དང་། དུམ་གཙུག་གོའི་སྤྲུལ་སྤྱུ་ས་བྱ་ལ་འཁྱུངས།

བདེ་ཆེན་ཚོས་གྲར་ཞུགས། མཁའ་རབ་ཆེ་བས་བྱགས་གཉེར་ཤིན་
ཏུ་ལེགས། ། ཉེན་ཡང་ལ་མོ་ན་རིམ་གྱི

སྤྱོད་གདུང་མཛོད་རྟེན། རྗེའི་སྤྱང་བརྟན་གྲུབ་ཚུ་མ། ཁྲིམས་
སྤྱོད་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མས་སྤྱོད་འཇགས་

མཛད་པའི་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་ཆེ་འཆང་གི་སྐྱེ་བཞུག
སྤྱི་ལུ་ཕྱེ་བའི་སྤྲུལ་ཆོན་བརྒྱུད། རྗེ་འཕྲུལ་བཞུག

སྤྱི་གསུམ་པ། བྱམས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་ཀྱུ་མོགས་གངས་མང། མར
ཁའི་སྐྱེ་ཕྱིན་སྤྲུལ་དབང་བཞུག

འཛིན་གྱིས་བཞེངས་པའི་ཐོ་ཁང་དུ། ལྷུང་ཐང་འཇམ་པའི
དབྱངས་ནས་སྤྱི་ལུ་ཕྱེ་བའི་བཟོ་བོར་བསྤྲུགས་པ་དེ་ཉིད

ཀྱི་ཕྱག་བཟོ་ཆོས་སྤྱི་བཞུགས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་བྱི་ལ
མ་མཁུར་བཏབ་ནས་ཉིས་བརྒྱད་དང་བཞི། དེའི

ཆུ་བྱི་ལ་བདེ་ཆོན་བཏབ་ནས་བརྒྱ་དང་གྲུ་བཞི་བ་ཉིད་སྤྲུང
འདི་ཡིན་ནོ། །བདེ་ཆོ། ར་བ། མཁུར་

ཏེ་རྩ་མཁུར་ཁ་གསུམ་དང། བྱུར་ཐང་། ངང་རོང་མོགས་དགོན་མ
ལག་ཉེར་ལྷུ་ཡོད། ། རྒྱ་དགོན་པའི་

གཡས་ཀྱི་ཆུ་རྒྱུད་དུ་བྱུར་ཐང་རི་ཁྲོད་བྱམས་ཆོན་ཆོས་
ཆོང་སྐལ་ལྷན་དངོས་སྤྱོད་རྩ་བ་ཆོས་རྗེས་བཏབ། ཕྱིས་

སྤྱ་ལ་མོ་གྲགས་ཤིན་པ་བཞུགས་ཟེར་བ་དང་། ཚིག་ནོམ་མོན་ཉན་
གྱིས་ས་སྤྱལ་ལོར་བད་བ། སྤྲགས་རལས།

པར་བ་འཇམ་དགུངས་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱིས་སྒྲན་ཆོག་ཆོག་ལོ་བཅུ་གསུམ་
ཟེར་བ་ཡང་སྒྲང་། ཀྱན་མཁྱེན་བར་མ་དགུང་

ལོ་བདུན་པའི་སྤང་འདིར་ཐེབས་ཏེ་སློབ་སློབ་པ་མེགས་ཀྱི་བཞུགས་
གནས་མཛད་ཅིང་། དེ་དུས་ཀྱི་ཆ་མཚུན་

གོང་མའི་དངོས་གྲུབ་གྲགས་པ་ལྷོན་གྲུབ་བཞུགས་སྡོང་། ། དགོན་
གསར་བཟུང་གིས་རབ་བརྟན་སྟོང་པ་ཁོང་།

བསོད་ནམས་སྐྱུ་མཚོས་བཏབ། དེ་རྒྱུ་དུ་གནས་འདིར་ཀླན་མཁྱེན
བར་མས་རྫོང་འཕྲེང་དབང་གསན།

། རྒྱུང་གྲུབ་ཚུབ་སྒྲིང་ནི། རཞིག་ནས་བྱེད་པའི་བླ་མ་
རྣེས་པམཐང་གིས་བཏབ། གྲུང་མགོན་ཚེས་སྟོང་དུ།

བསྟན་པས་སྐྱབ་བཞིག་ཡིན་པ་ཟེར། གདན་ས་པ་འགའི་ཆེས།
ཅུང་འཇུག་པ་ཆོས་ཆེ་དགེ་འདུན

ཀྱུ་ལ་མཚན་གྱིས་ལམ་རིམ་གྱི་སྟོན་སྐུ་ལ་བྱ་བ་སྐྱབས། ཏུ་མ
སྐྱབ་པ་ལ་བཅུ་དེ། ཡང་གདན་རབས་འགའ

ནས་རབས་ཆོས་ཆེ་སྟོན་ལམ་བཟང་གིས་གྱིས་གཞི་གསུམ་བཅུ་གསུམ།
ཆེ་སྐུ་ལ་ལྟན་ཀྱི་མཚོ་འདུ་བྱ་དགེ་ལྷན་རབ

འབྲམས་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། རྟོན་བཟང་རྒྱ་མཚོ། དགེ་ལེགས་
དཔལ་ལྷན་སྟོན་སྐུ་ལ་ལྟན་སངས་རིམ་མེད་སྐུ་

གྱིས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད། བདེ་ཆེན་ནས་དཔོན་སྟོན་རིམ་བསྟོས་
གྱིས་སྟོང་བར་ཡོད། སངས་རྒྱས་རྒྱ

མཚོ་འདུ་གདུང་དང་མགོན་ཁང་གཉན་པོ། རབ་པ་སངས་རྒྱས་
སྟོང་སྐུ། རྟོན་པོ་འདུ་མཚུངས་རྒྱན་སྟོན་སྐུ་

རྟོན་བྱིན་ཅན་མང་དུ་བཞུགས། ། སྐྱང་རའི་རྟ་བརྒྱའི་ལྷ་ཁང་

དུ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ། ། ཏོག་སྤྱུལ་སྤྱུ

ངག་དབང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གདན་ས་ཏོག་སྤྱུར་གྱི་དྲི་མོང་མ་ཏོག་
ནོར་བུའི་མཚན་ཅན་ཞེས་པ་ཀུན་མཁྱེན

བར་མ་དགྲུང་ལོ་ལྔའི་སྐབས་ཡོངས་རྫོགས་དག་བསྟན་གྱི་སྡེ་མ་པ་
ཕུལ་ཏེ་མཚན་ནོར་བུ་རྒྱལ་མཚན་གསལ་མཁན

དེ་ཡིན་པས། ད་ལྟའི་དག་འདུན་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་ཁོ་ཚོའི་ནང་
དུ་པདྨ་དོན་གྲུབ་དང་སྐལ་བཟང་སྤྱོད་མ་གཉིས་

ལ་མེ་བྱེ་ལོག་འཁྱུངས། ། སྤང་རའི་གསེར་ཁང་ནི། ཚོས་རྩེ་དོན་
གྲུབ་རིན་ཆེན་བྱ་ཁྱུང་གི་གནས་འཚོལ་

སྐབས་སྤང་རའི་ཨ་མེས་དོན་གྲུབ་མེད་གའི་རྩ་ར་ཕེབས། བྱ་
ཁྱུང་གི་གནས་སྟོན་མཁན་ཁོ་གཉེན་ཅན་མའི་སྤྱུལ་

བར་གྲགས་པའི་རྒྱ་མོ་ཡང་འདི་པའི་ཡིན། དེས་སྤྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་
བཞེངས་ཟེར་བ་དང་། མི་ཉུག་བསོད་

ནམས་ཟེར་བ་ལ་རྒྱ་ཁྱེད་ཀྱི་གིས་ལུང་བསྟན། སྤྱུལ་བའི
ཁྲ་ཞིག་འཕྲུལ་བའི་རྩེས་བསྟེན་པར་འདི་ཀའི

ས་འབྱར་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་བབས་པ་དེར་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཡང་ཟེར།
ཆོས་རྩེ་དོན་རིན་པས་ས་སྤྱིའི་བཤའ་པ

གནང་། ཕྱིས་བྱ་ཁྱེད་དུ་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་དང་ལྷན་དུ་རབ
གནས་མཛད་པས་འདིར་ཡང་མེ་ཏོག་བབས་པ་རྟེན

སྒྲོམ་དུ་བཞུགས་པ་ད་ལྟ་ཡོད། དམ་ཅན་སྤྱང་མར་བསྐྱོས་ཏེ་རྟེན
ཐང་ཆོས་རྩེའི་ཤངས་ཁྲག་གིས་བཞེངས།

གཉམ་ཆ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དུས་ཕྱིས་ཀུན་མཁྱེན་བར་མས་སེང་ཞོན
གྱི་སྒྲན་སྒྲུབ་ཞེངས། དེའི་བསྐྱེད་འཕྲིན་

བཅུ་གསུམ་པས་འཆུབ་ཅུང་ཟད་ཆུང་། དུས་གསུམ་མངས་རྒྱས། ཉེ་སྐུས་
བརྒྱད། མི་གཡོ་བ་སྤྱོད་པོ།

རྩ་མགོན་བཅོམ་ཅན་རྣམས་བཞུགས། ལུང་སྒྲུབ་པོར་མ་དང་སྐུལ་
ལྷན་དངོས་སྒྲོ་བ་རོང་བོ་གྲུབ་ཆེན་ནི་གྲུབ་སྟོ

བཟང་དོན་གྲུབ། དེའི་ཕྱགས་སྒས་སྒོ་བཟང་མཆོག་ལྟན་པ་གཉིས།
གྱིས་སྒྲུབ་སྟེ་བཏབ་སྟེ་ཡུན་རིང་བཞུགས།

འདི་ནས་དགུ་རེ་ལྷུ་དུ་ལ་བརྒྱ་དུ་ལ་རོང་བོར་སྟེ་བས། རྟེན་དགུ་
རོང་མཐེལ་དང་ཉེ་བར་རིགས་གསུམ་མགོན་

པོའི་གཟུགས་སོགས་ཡིག་འབྲུ་རང་བྱེད་དང་། ཕྱག་ལབས་ཀྱི་རྩེས་
མང་བའི་གནས་འགང་ཆེན་དེར་སྐུ་ལ་ལྟན་

གྱི་སྒྲུབ་ཁང་ཡོད། རྟེན་རའི་གྲོང་བརྒྱ་དུ་ལ་བདུན་ནི།
སྒྲུང་ར། གྲས་གསུམ། ཆོ་བཞི།

ནང་ཁོག་གྲས་རྒྱུ་སྟེ་སྟེ་གཙན་ཆ་རྣམས་ཡིན། གཙན་ཆ་འི་
དཔོན་པོ་འབྲུམ་ཡག་རྒྱུ་ལ།

གྱི་ཡང་ཆ་གཙན་ཏེར་སྒྲུབས། འདི་ལ་སྟེང་འཁོར་བསོད་ནམས་རྒྱ་
མཆོ། གསང་སྟོན་བདེ་ཆེན་སྐུ་ལ་སྒྲུ།

ལྷུས་ཐང་ནང་སྟེ། །ཡབ་དག་དབང་རྣམ་རྒྱུ་ལ། དཔོན་པོ་ཡུམ་མ།

སྟོང་འཁོར་ཀླ་འབྲུམ་ཆོ་རིང་སོགས།

སྐས་བརྒྱད་ཡོད། ཡབ་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྐས་ཀློན་མཁུན་
བར་མ། རྗེ་འདི་འཁྲུངས་གཞིས་གྲུལ་པ་ནང་

{0289} མ་ཚུའི་སྒྲིབ་རྒྱུད་ཁྱི་ཀ་སོགས་བཤད་པ།

གཟིམས་ཁང་དུ་ན་བཟའ་སོགས་རྟེན་མང་། ཚས་ཚད་དང་གཙན་ཚ
ལ་ཉེ་ཡིན་ཀྱང་དཔོན་པན་ཚུན་ནང་མ

འཆམ་པའི་གཟུ་ཆེངས་ཀྱི་སྐབས་ཡབ་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་ལ།
ཡལ་འཁོར་ནས་འབྲུམ་རྒྱལ་བུ་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་དུད་

གཉིས་སྟོང་ཙམ་གྱི་ལས་དོན་ཤེས་དགོས་པའི་ལས་ཀ་དང་བེད་ཀྱི་
ཐོབ་གནང་། དཔོན་པོ་ཡུམ་མེལ་ཆེན་ཏུ་སློ

གོས་། བེད་ཀྱི་མ། འབྲུམ་མེ། ཞིས་མོ་ཐར་བཞི། འདི་ལ་བུ་མེད།
སློ་གོས་ལ་མཁན་རིན་པོ་

ཆེ་དགོན་མཆོག་མེད་གོ། དཔོན་པོ་ཀློན་བཟང་། དགོན་མཆོག་བསམ་པ།

ཡུལ་ཆོག་ལ། རུན་

མངའ་བཀྲ་ཤིས་འབྲུང་གནས་ཀྱི་བཅུ་མོ་དང་ལྷ། ཉི་མའི་བྱ་
རི་ཁོད་པ་དག་དབང་རྒྱལ་མཚོ། མགོན་

པོ། རྟིང་གར་ཐར། འཇམ་དབྱངས་དར་རྒྱས། འཇམ་དབྱངས། རྒྱལ
ལོ་དང་རྒྱལ། འབྲུམ།

མེལ་འཛིགས་མེད་དང་རབ་བརྟན་ཏེ་གྲྭ་བ་གཉིས། བརྗེ། གྲུ་འི་
འབྲུམ་རྒྱལ། དཀོན་མཆོག་བརྩོན།

འགྲུལ་དང་རྒྱལ་སྤོང་འཁོར་སྐྱེ་འབྲུམ་ཆོ་རིང་གི་བྱ་མོར་གོང་མཁུ་
བླངས་པ་འི་བྱ་མགོན་གཉེར་དགོན་མཆོག་།

གཤམ་པ་ཡིན། རྒྱ་བས་མགོན་པར་མས་བསང་གཞུང་དུ་སྐྱེ་ཅུ་རིམ་
བྱུང་ཕྱོགས་གཅིག་བྱས་ནས། བའི་རྩེ་

ནར་བརྒྱིག་བཞེད་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་ཡབ་དཔལ་ལྷལ་དཔལ་
བུམ་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་སྐུར་དུ་མགོ་བ་བཞག་སྐྱར་

ར་ནས་མི་ཙུ་སྒྲངས་ཏེ་རྩ་བ་བྲུང་བས་འཇམ་དབྱངས་དར་རྒྱས་
དང་བཞུད་ཅི་རྒྱུད་པ་འདི་ཕྱོགས་དང་གཞན་གྱི་

རྒྱུད་པ་སྒྲུང་ར་རང་དུ་ཡོད་ལ། སྐྱེ་ཚེ་རིམ་བརྒྱུད་ཀྱིས་དཔོན་
ས་འཛིན་བཞིན་པའོ། །གཞན་ཡང་སྲ་ཉིན་

སྤྱི་བུ་ལྟ་བུ་རྒྱུད། སྤྱི་ནག་པ་རྒྱ། ཆོ་བརྟན་བུ་རྒྱུད།
ཉོར་གྱ། མོག་གྱ། སྒྲ་གྱ། གྱ་གྱ། རོ་གྱ།

སོགས་ཡུལ་གྲོང་གཏོས་ཆེ། རྟེན་ཆེན་གྱི་གཡོན་ལོ་ཁོག་ཆུ་རྒྱུད་
དུ་ལོ་རྟེན་ཐོག་ནི། ལྷ་ལུང་དཔལ་རྟོར་

དང་། མཁས་པ་མི་གསུམ། གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྐྱབ་གནས།
སངས་རྒྱས་སྤྲུང་པོའི་རིང་བསྐུལ་

ཕོར་བ་གང་ནང་བཞུགས་ཀྱི་འབུམ་ཁང་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་
བཞེངས་པར་གྲགས་པའི་བྱིན་ཅན། སྤྱུལ་སྤྱུལ་བསོད་

ནམས་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་ཐེབས། ཆོ་སྤྱོན་ཡང་གནས་འདིར་ཡོད། དེ་
རིང་ཡང་སྒྲུང་བ་བདེ་བ་བྱུང་གསུངས།

ལྷུང་སྒྱུ་གོང་མའི་དངོས་སྒོ་བསྐྱེད་གསལ་སྒོ་མཆོག་འཕྲེན་ལས།
ཕུན་ཚོགས་གྱིས་བྲག་ལ་བཞོས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན

བཅས་བཞེངས། ལོ་མཚམས་ཉི་ཤུ་བཞུགས། ལྷུང་བཤགས་བྱེ་བ
གསུམ། མ་ཉི་དྲུང་ཕྱུང་དགུ་སོགས།

ཐུགས་དམ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ། ར་བཆོས་རྗེ་སྒྲོན་ལམ་བཟླ་ཤིས།
དང་ནེ་གྲུ་བཞེན་གྱིས་ལྷ་ཁང་རྣམས་སུ་སྒྱུ

གསུང་ཐུགས་རྟེན་མང་དུ་བཞེངས། བྲག་ལ་རང་བྱོན་དང་བཞོས་
པའི་སྒྱུ་བཟོན་མང་། རྒྱ་དམག་གིས་

ཉམས་ཆག་ཆེ་བ་དཔོན་སྒྲོལ་གསེར་ཁང་པས་ཞིག་གསོས་ཕུལ་དུ
བྱུང་བ་མཛད། ཉེ་འདབས་ཀྱི་གོང་གྲིམ་ཞིག་

ཏུ་རྒྱ་རིའི་བུའི་སྒྲུལ་བས་བཞེངས་པར་གྲགས་པའི་ལོ་བའི་ཡུམ་
འགང་ཅན། ལྟ་ལོ་ཞིག་གི་ཕུའི་རོ་ཉེ་ལ་བོའམ་

རི་སྒྲིང་བོར་རྩར་ལྗོངས་དཀར་བཅུ་བྱ་བ་ཡུན་རིང་བཞུགས། ཐུགས་

ཇི་ཆེན་པོ་ལ་ཐུགས་དམ་མཛད་དེ་ཉིན་མཚན་

མེད་པར་ཐུན་ཁོད་དུ་དཔེ་ཆ་བཟུངས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་རྟོགས་
ཤར། ག་ཞེགས་ཁར་གདུང་རྟགས་དགོས་

ཞུས་པར། སྤྱར་བཞུས་པའི་ཐག་ཉེའི་ཕ་བོང་ལ་ལྟོས་གསུངས།
བཅའ་བས་ཕ་བོང་གཅིག་ལ་ཡིག་དུག་

དང་། གཅིག་ལ་ཨེ་མི་གི་ཡི་གེ་རང་བྱོན་བྱུང་བར་དེང་སང་མ་
ཁི་ཐང་དུ་གསུམ། ཀུན་མཁྱེན་བར་མའི་

{ 290 } མ་ཆུའི་སྒྲིབ་རྒྱུད་ཁྱིམ་སོགས་བཤད་པ།

དངོས་སྟོབ། འཕགས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་རྩིས་ཚད་སྒྱུར་
གནས་པ་སྟོ་བཟང་བཟླ་ཞེས་གྱིས་སྒྲིབ་སྟེ་བཤད།

འདི་པ་དང་པོར་སྒྱིས་ཚད་ཆ་ཆུའི་རི་ཁོད་དུ་བཞུགས། དེར་གི་
རྟོ་སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཐེབས་པ་

ལ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ལྷག་ལྷ་ཞུས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མ་གསུངས། འདི་པར་

ཡི་དམ་ཐུགས་རྩི་ཆོན་པོ་གྲིས་དང་མཚོག

གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་གསུངས། གཞན་རྣམས་བཞུགས་ལ་མཚོག་གི
དངོས་གྲུབ་ཐོབ་གསུང་ཞེས་བཞད་གད

བྱས། ཐུགས་རྩི་མའ་གཟིམས་པའི་མི་ལམ་དུ་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ
གྲིད་བྱིབས་བཀོད་གསལ་པར་བྱང་བས་དེར

བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་གཟིམས་ཁང་བརྩིགས་རྩིས་གྲིས་འདྲེན་ན
གནས་པའི་ཁང་བཞིག་ཡོད་པར་བཞུགས། ཐུག

བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་གཟིམས་ཁང་བརྩིགས་རྩིས་གྲིས་འདྲེན་ན
གནས་པའི་ཁང་བཞིག་ཡོད་པར་བཞུགས། ཐུག

སྒྲ་ཚིག་སྒྲ་ལུ་རྒྱ་ཆེ། རྟེན་དུ་གྲ་མའི་ཤིང་ཕུང་ཞིག
ཡོད་པ་བཞོས་དུས་ཁྱེད་དང་ཕོ་རོག་གིས་རབ་བརྒྱབ་ཀྱང

སྒྲ་བརྟག་མ་མཛད། ཐབ་ཁུང་དུ་ཟ་བྱེད་མཁའ་འགྲོའི་སྤྱིན
སྟེན་གི་སྒྲོ་ནས་ཤིང་ཐམས་ཅད་བསྟེན་གསལ་པས

སྒྲ་ཆད། ལྷུ་ལ་དེར་གཟིམས་ཁང་ཉིས་ཐོག་སྒྲིན་པད་ཅན་བརྩིགས།
སྒྲུབས་མགོན་མཆོག་ནས

ཉིད་གྱི་མ་ཡུམ་མཆོད་གནས་ལ་སྒྲུང་རར་མངགས། གནས་འདིར་རི
ཁྲོད་དང་གཟིམས་ཁང་བརྒྱབ། བཀའ

བསྟན་གྱི་ཆོས་འཁོར་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་དབྱས་སུ་ཐེབས་སྐྱབས་གཙང་བ
མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་ཅུང་ཟད

བཀྲོན། མངའ་རིས་གྱི་ཡུལ་གྱུ་ཞིག་ཏུ་ལོ་བཅུ་ཉི་རིང་མེར་བ་བབས
པ་ལ་པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་གྱིས་འཇམ

དབྱངས་བཞད་པའི་སྒྲུང་ངས་པ་ལ་ལུས་གསུངས་པ་བཞིན་འདི
པར་རྒྱ་མཚན་ཕུལ་བས་ཡུལ་སྤྱོད་མེས་མེས་

ཕྱགས་པར་གྱི་ཆ་ཆ་བ་བསྐྱར་བས་དེ་ནས་བཟུང་མེར་བ་ཆད།
དེའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་སྒྲུང་ར་ནས་འཁྱུངས་པ་སྒྲོ་བཟང་བསྟན

འཛིན་རྒྱུ་མཚོ། དེའི་རྗེས་མངགས་དབང་ཆོས་བཟང་ད་ལྟ
བཞུགས། ། རྩ་མོད་རི་ཁྲོད་རྩ་མོད་སྒྲོ་བཟང

དོན་གྲུབ་གྱིས་བཏབ། འདི་པ་དབུས་སུ་ཕེབས། དེའི་སྤྱལ་སྤྱོད་གོ
འདུན་མཐུ་སྟོབས་དབང་ལྷན་བདེ།

ཆེན་ཆོས་གྲུང་ཞུགས། ༎ དང་རོང་བཟ་གིས་ཆོས་འཕེལ་གླིང་
འདེབས་པ་བོ་མོག་གྱུ་མཁན་ཆེན་འཇམ་

དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་ནི། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་འབྲུག་ལོར་མོག་
གྲུ་པད་མ་སྟེང་དུ་ཡབ་བོད་ཆའི་དགོ་འདུན་

སྤྱབས་༎ ཡུམ་བུ་སྤྱིད་གྱི་སྤྱལ་སུ་འཁྲུངས། བྱ་ཁྲུང་དགོན་
མཐོང་བའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཙམ་

དུས་རྒྱུན་ཕེབས་ནས་ཕྱག་འཆོལ། བཞོ་སློང་གཏོང་ཚུལ་མཛད།
ཀུ་པ་ཆོས་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱོད་བྲན། བདེ།

ཆེན་ཆོས་རྗེ་སློབ་ཐབས་བཟ་གིས་པའི་བྱུང་ནས་རབ་དུ་བྱུང་།
དེ་དུས་དཔོན་སློབ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་གསེར་གྱི་

རྒྱལ་མཚན་འོད་འབར་བ་ཞིག་ཕྱག་དུ་འབུལ་མཁན་བྱུང་བས་རྟེན་

འབྲེལ་དུ་དགོངས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགུས། ཚེས

གར་ཞུགས་ཏེ་བསྐྱེད་ཚད་གསལ་སྤྱོད་སྐབས་དབྱངས་ཅན་མའི་
གཟིགས་སྤྱོད་བས་འགྲན་ལྷེ་མེད་པའི་ཤེས་

རབ་འཕེལ། དབུས་སུ་བྱོན། སློམ་དུ་འཛིན་གྲག་ཞུང་གསར་ནས་
ཞུགས། ཅོད་པ་ངར་བས་ཉིན་

གཅིག་བསམ་སྤྱོམ་ཐུང་ཆེད་གཉེར་གྱིས་དམ་བཅར་ཕེབས། སྤྱོད་
དཔོན་ལངས་པ་ལ་ཁོང་གིས་ཁྱོད་རང་སྤྲོད།

འདི་ན་གསར་བ་ངར་པོ་ཞིག་ཡོད་འདུག་པ་ལོངས་ཤོག་གསུངས། འདི་
པས་བསྐྱོ་སྤྱོད་བཏང་སྟེ་ཕན་ཚུན་

མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྩ་ལ་འགྲན་པས་གྲ་ཇ་ཡང་རེ་ཞིག་འཛོག་མ་
ཐུབ། དེ་ནས་མི་ཐུང་གིས་འདི་པའི་ཕྱག་ནས་

{ @291 } མ་ཚུའི་སྤྱོད་རྒྱུད་ཁྱིམ་སྐོས་གསལ་བཤད་པ།

བཟུང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་སྤྱོད་བ་གཅིག་ལ་སྤྱངས་པའི་ཡོན་

ཏན་ཡིན་དོགས་མེད་གསུངས། པཎ་ཆེན་

སྒྲོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྟེན་ཆོག་གས་ལུས། ཞིག་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་
དང་། འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་དོ་རྗེ་

སོགས་བསྟོན། བློ་དགོ་འདུན་ཕུན་ཆོག་གས་དེ་དུས་རྒྱུད་སྒྲིབ་མཁན་པོ་
ཡིན་པས་ཁོང་གི་དྲུང་ནས་འགྲེལ་བ་བཞི་

སྒྲུངས་གས་ན། ཆོས་བར་ལ་མདུན་དུ་སོང་ནས་དོགས་པ་ཁ་ཤས་ལུས་
པ་ལ། ཁོང་ནས་ཁྱོད་མགོ་མཆོས་

གོང་ནས་གྲོད་པ་བསྟེན་ནས་ཅི་བྱེད་གསུངས་པར། ང་དབྱུང་ལ་མ་
ཡོང་གོང་ནས་མགོ་ཆོས་ཚར་ལུས། དོགས་

ལན་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ངར་ངར་བྱས་ནས་བགོ་གྲོད་ཕུལ། ཐལ་
མོ་བརྟུང་པས། གསར་བ་ཁྱོད་རང་གི་

ང་རྒྱལ་འདི་གཟུགས་སུ་གྲུབ་ན་ཁང་པ་དེའི་ནང་ལ་མི་གོང་
འདུག་སྒྲོ་མང་ལ་གསར་བ་ངར་བོ་ཞིག་ཡོད་འདུག།

པ་ཁྱོད་ཨེ་ཡིན་གསུངས་པར། ཡིན་ཞུས་པས་ཁྱོད་ཁ་ཁ་ཤས་གནང་།
ང་རྒྱལ་མ་བྱེད་གསུངས། རྩ་བ་སྟོད་པའི་

དགོ་བཤེས་མཁས་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཚུད་པས་ཕམ་པར་མཛད་པས་ཞེ
གསུམ་ལ་ལྷགས་ཁྱི་ལ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་

སྤྱི་མཐུན་པོར་བསྐྱོས། ལོ་བདུན་བཞུགས་ཏེ་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས། གྲུན་
མཁུན་གོང་མ་དང་ཐུགས་ནང་ཤིན་ཏུ་

ཉེ་བའི་སློབ་མ་ཡིན་པས། ཕྱིས་སུ་གྲུན་མཁུན་བར་མ་དང་སྒྲུང་
རར་མཇལ་སྐྱབས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འབེལ་

གཏམ་མཛད་པས་འདི་པ་ཐུགས་འཕྲོག་སྟེ་གྲུན་མཁུན་འཇམ་དབྱངས་
བཞད་པའི་རྩི་ལ་ཁྱོད་ལྟ་བུའི་མཁུན་

རབ་མདུ་བྱུང་བའི་སྤྱལ་སྐྱེ་ཞིག་འཁྱུངས་བཞིན་དུ་ཡུལ་དབུས་
སུ་བྱོན་ནས་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གས་གཅིག་བསམ་སྟོ་

ཕྱིན་པ་ཞིག་གནང་རྒྱུ་མ་བྱུང་ནས་བསྟན་པའི་ཆག་སྟོ་ཡིན་
པས་ཅིས་ཀྱང་འབྱོན་དགོས་ཞེས་སྟུན་ཆབ་བཏང་སྟེ་ཞུ་བ་

ནམ་ཉན་ཕུལ། ཀློན་མཁྱེན་མཚོག་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ
དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་འཆད་པ།

དང་། རྩོད་པ་དང་། རྩོམ་པ་སོགས་མཁས་པའི་བྱ་བས་བསྟན
འཛིན་གྱི་ཁོད་ན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྟག་ལྟར།

མཛོན་པར་མཐོ་བ་ཡོངས་ཇོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཅེས་བསྟགས་
ཞིང་། རྣམ་ཐར་དང་འགྲེལ་བའི་

གསོལ་འདེབས་རིན་པོ་ཆའི་འཁྲི་ཞིང་བྱ་བ་མཛད་། ད་གཅིག་པ་ས
རྟེན་ལོར་ཆོས་སྡེ་བཏབ། དགེ་འདུན་

བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་འདུས། ཞལ་གཟིགས་ལྟར་གྱི་རྩེའི་སྒྲིང་བརྟན་འདུ
ཁང་ལོགས་གྲིས་མཛད་། གཞི་བདག་

དུ་མས་གྲུས་འདུད་ཞུས། བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་གྱི་དབང་། ལམ་རིམ
ཆོན་མོའི་བཤའ་ལྟར་སོགས་

མང་དུ་སྦྱུལ། གཙུག་ལྷག་ཁང་གི་རབ་གནས་དུས་ངོ་མཚར་བའི་

ལྷ་ས་དང་། ལོགས་བྲིས་རྣམས་ལས་གྲུབ

ཚུ་རྟུབ་གྲིས་འཕྲུང་ཚོགས་པ་བབས། ད་ལྟ་ཡང་དུས་བབ་ལ་དྲི
ཞིམ་འཕྲུལ་བར་གྲགས། རོན་བཞི་བ་ཕྱགས་

སྒྲུལ་ལ་ག་ཞེགས། སྒྲོ་བ་མ་སུམ་པ་མཁན་ཆེན། རྟེ་བ་དག་དབང
བསྟན་འཛིན། གཡེར་ག་ཞོང་དགོ

འདུན་ཐུགས་གྲགས། རྩིས་ཚད་སྒྲུང་གནས་པ་སྒྲོ་བབ་བཟུ་ཞིས
སོགས་ཡིན། ཉིད་ཀྱི་ཁུ་བོ་རིག་གནས་ལ

མཁས་ཤིང་དག་སྒྲགས་ལ་ཕྱལ་ཐོན་པ་བོད་ཆའི་ཆོས་གྲགས་
རྒྱ་མཚོའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཀ་རིང་ནས་འཁྲུངས་པ་སྒྲོ་བབ་

ཆོས་གྲགས་མཁན་ཆེན་རང་གིས་དོ་དམ་མཛད་པ་དེས་གདན་ས་
བསྐྱུངས། དེའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་གཅན་ཆའི་ལྟོ་བར་ཀྱ

རྒྱལ་འབྲུམ་གྱི་སྐས་སུ་འཁྲུངས་པ་མཚན་མ་ངེས། དེའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་
དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བཞུགས་རྒྱ་བསོད་ནམས་

དང་མཁར་མོ་གཉིས་ལ་ས་བྱི་ལོར་འཁྱུངས། མཁན་ཆེན་སྤྱལ་སྤྱ
གན་གྱར་འཁྱུངས་པ་དགོ་འདྲན་བསྟན་པའི

{ 292 } མ་ཆུའི་སྤྱད་རྒྱུ་ཁྱིམ་གསལ་བཤད་པ།

རྒྱལ་མཚན། དེའི་རྩེས་མ་སྤྱ་གྱར་འཁྱུངས་པ་འཇམ་དབྱངས་དགོ
བ་དཔལ་ད་ལྟ་བུ་གསལ། སྤྱ་ཡོན་ལེགས།

འི་ཁྱོད་བཏབ་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉེར་བརྒྱ་དཔ་ཤིང་སྤང་འདི
ཡིན། ༑། སྤང་བ་སྤྱུགས་ཀྱི་འཁྱུང་བ་དགོན་གསལ་ནི།

ཐོག་མར་ཀྱི་འཁྱུང་བ་གཞོན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཟེར་བུ་གསལ། དེ་ནི་ཁྱི
ཀའི་ཡར་སྤྱོད་ཏུ་འཁྱུངས། ཏུ་དཔོན

གཞོན་མེད་ལ་གཏུགས། འགག་ཟའི་ལྷང་པར་ཆུ་མེད་པས་སྤྱང་ཆེན
པོ་བཏོན། ཀྱི་འཁྱུང་བ་འཁྱུང་གསལ་

གསལ་ན། མཁས་སྤྱུབ་ཀྱི་སྤྱན་པ་ཆེ་བས་ཉོར་མོག་ཁག་གཉིས་ཀྱིས་
སྤྱ་མཚན་ཏུ་བཀྱུར། ཆོས་རྩོད་ཏུ་གྱུབ

རིན་ཆེན་གནས་འདིར་གདན་དྲངས་ཏེ་ཆོས་མང་དུ་ཞུས། བྱ་ཞུང་
གི་ཁྲི་དང་རྗེའི་རབ་བྱུང་གི་ལས་སློབ་མཛད།

དཔོན་རྒྱུད་རིམ་པར་བྱུང་བ་ལས་སྤྲུལ་མཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་
རི་ཁྲོད་རྒྱ་བསྐྱེད། འདུ་ཁང་རུང་ཁང་གསར་

བཞེངས་བྱས་པས་དགོན་གསར་དུ་ཐོགས། དེའི་དཔོན་པོ་ཀོ་ཁུ་བ་བཀའ་
བཅུ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་ནི། མ་འགྲམ་

ཁྲི་ཀ་འོག་མའི་སྐར་མ་ཐང་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ལྷགས་ལུག་
ལ་ཡབ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན། དུམ་པད་མ་མཚོའི་

སྐས་སུ་འཁྲུངས། དགྲུང་ལོ་བདུན་པ་ནས་བཅུ་བདུན་གྱི་བར་དགོན་
གསར་དུ་སྤྲུལ་གོང་མ་ལས་ཡིག་གྲོག་ནས་

བཟུང་ཆོས་མང་དུ་གསན། བཅུ་བཞི་བ་ཉིང་སྤེལ་ལ་རྒྱལ་བ་
བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་བྱེད་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང། ལྟོང་

འཁོར་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྤུལ་སྤྲུ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དབང་
པོ་སོགས་ལ་གཏུགས། བཅུ་བདུན་པ་

མེམག་ལ་ཁུ་བོཚས་རྒྱན་གྱིས་མཐུན་རྒྱུར་ཏེ་དབུས་སུ།

ཐེབས། དག་འཇུག་དུ་ཁྱི་མཛོན་དག་འབ་བྱམས།

པ་རྒྱ་མཚོ་ལས་དགོ་ཚུལ་བསྐྱར་ནས་བསྐྱབས། སྒོམ་སྡེ་ནམ་མཁའ་

རྒྱལ་མཚན་ལ་ཚོས་འབྲེལ་གསལ། འབྲས་

སྤྲེལ་སྒོ་མང་ཚོས་གྲར་ཚུ་བཟང་པ་བྱམས་པ་རྩྭ་གྲུབ་དང་།

ལྷ་མེར་རབ་འབྱམས་པ་བཙོན་འགྲུས་རྒྱ་མཚོ་

རི་མཐར་བསྟེན་ཏེ་བསྐྱས་གྲ། དབུ་པར། འདུལ་མཛོད་རྣམས་གསལ།

ཉེར་དུག་པ་མེ་སྤེལ་ལ་གླིང་།

བསྐེའི་དམ་བཅའ་བཞག་མེ་བྱ་ལ་གཙང་དུ་ཐེབས། དཀྱིལ་ཁང་པ་

སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་བསྟེན་ནས་རྣམ་

འགྲེལ་ལ་སྤྲེལ། དམ་རིང་དུ་གྲ་སྒྲོར་མཛད། ས་ཁྱིལ་དབེན་

དགོན་དུ་པའ་ཚེན་ཚོས་རྒྱན་ལ་བསྟེན་རྩོགས་

ལུས་ཀྱི་ཚོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་གསལ། རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྱུངས།

སྐད་གྱུད་དུ་ཆོས་རྒྱུ་ལ་དཔལ་

བཟང་ལ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་ཞིབ་ཏུ་གསུམ་ན། འབྲས་སྤངས་
སྤགས་པ་སློབ་དཔོན་ཞམ་མཁའ་བཟང་།

པོ། ཉི་མེད་མེས་དཔལ་ཆེན་པོ་དག་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ།
རྟག་ལུང་བྲག་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་བཅས་ལ།

བཀའ་ཚེས་གསལ། སོ་བཞི་བ་ཤིང་འབྲུག་ལ་རང་ཡུལ་དུ་ཐེབས་དུས།
བཀའ་ཚེན་རིན་པོ་ཆེར་ལྷ་ཡིག་སྤུལ་བས།

འབྲལ་མེད་རྗེས་འཛིན་གྱི་ཞལ་བཞེས་བསྟུང་། ཞིབ་དུ་ན་པ་མི་སྟུང་།
ལ་སྟོ་འབྲལ་གྱིར་བཞུགས་། ས་ལུག་།

ལོང་ཕྱེ་བ་ཚོས་རྗེ་ཕེབས་པ་ལ་གྲུས་འདྲུད་དང་ཚོས་གསལ། མུ་
ཕག་ལོང་གི་འོ་དགོངས་པ་ལྷུས་ཏེ་སྐར་མ་ཐང

དུས་ལང་བཞིངས། ཡན་ཅུང་གནས་ཆོང་། མོད་པོ་ཆོང་།
བྲག་དཀར་རི་ཁྲོད་མེགས་སུ་སྐྱབས་པ་ལ་གཞོལ།

དགོན་གསར་ཉམས་གསོས་དང་རི་ཁོད་ལྷན་གྲུབ་ཚོས་ཇོང་གི་གཞི
བཟོང་སྟེ་མེ་སྐྱུག་བར་དེར་བཞུགས། ས་འབྲུག་

ལོར་རེབ་སྐོང་དུ་བྱོན། ཚོས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་སྐལ་ལྷན་མང
པོར་ཚོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་བསྐྱུལ། ས་སྐྱལ་ལོར་

སྐྱེ་འབྱུང་དུ་སྟེ་བཙོས་ཐེའི་དུང་དུ་རྩོམ་འཕྲེང་གསན། རེ
ལྷ་པ་ཤིང་ཕག་ཉོར་ལྷ་དང་པོའི་ནང་དུ་སྐྱེ་འབྱུང་མཇུག་

{0293} མ་ཚུའི་སྒྲིད་རྒྱུད་ཁྲི་ག་སོགས་བཤད་པ།

བཞེད་ཀྱིས་ཐེབས། ཉོར་ལྷ་གསུམ་པའི་ཉོར་ལྷ་ལ་ཅོང་ཁའི་ས
ཆ་ཨ་ཅོ་ཟེར་བར་སྐྱེ་ག་ཤེགས། གདུང་རུས་

ལ་དུང་གཡས་འཁྲིལ་བྱོན་པ་ནང་བཞུགས་ཀྱི་མཚོད་རྟོག་འདིར
ཡོད། དེའི་གདན་ས་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔོན་པོ་འཇམ་

དབྱངས་དཔལ་ལྷན་གྱིས་ཀུན་མཁྲེན་གོང་མ་དང་། གཡེར་ག་ཤོང
སྐྱུགས་རམས་པའི་ཞབས་བསྟེན། ཚོས་

སྐྱོང་མགོན་པོ་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་དེ་ལོ་བཞིན་གཏོར་ཆེན་སྒོལ་
བཅུགས། དེའི་སྤྱལ་སྤྱོ་ཆོས་ཆོན་མ་འཁྲུངས།

པ་སློབ་བཟང་རྒྱལ་མཚན། དེའི་སྤྱལ་སྤྱོ་དགེ་འདུན་ལྷན་པོ་ཆེན་
གྱུར་འཁྲུངས། ད་ལྟའི་འདི་པ་ཆོས་ཆོན་འི་དེ

པོ་ཆོང་ནས་འཁྲུངས་པ་དེ་མ་བྱོན་གྱིས་དགོན་པའི་འཛིན་སྐྱོང་
དང་། མཚོད་གཞིས་ཉོར་མོག་ཁག་གཉིས་ཀྱི་བྱ་

དཔོན་སྤྲུགས་མ་མཛད། ། རྟེན་ལེ་ལག་སྐར་མཐང་གི་ལྷ་ཁང་
དང་། མགོན་ཁང་གཉན་པོ་མྱ་ཁར་ཡོད།

། འདིའི་ཕར་ཁར་གོ་འཁྲུབ་པ་ཆོས་རྒྱུ་མཚོའི་བཞུགས་གནས་ལྷན་གྲུབ་
ཆོས་རྫོང་། མྱ་ཁ་དང་ཉེ་བར་གཙོ་ཡུལ་ལག་

གིས་བཞེངས་པའི་ལྷ་མདུན་བྱམས་པ། ། རྟེན་གྱི་ཕུར་གསལ་
སྤྱོད་བདེ་ཆེན་ནམ་པལ་དེ་སྤྱོད་འཕེལ་རྒྱས་གྲིང་

ནི་གཉན་ཐོག་རབ་འབྱམས་པས་བཟུང་བེད། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་
ཆུ་རྟ་ལོར་གཡེར་གཤོང་སྤྲུགས་རམས་

པ་གདན་བྲངས། བཀའ་ཚིག་དང་གཞི་གསུམ་གྱིས་ཕྱག་བཞེས། ལྷན་
ཚོག་དང་བདེ་མཚོག་ཚོགས་འདོན་

སོགས་འགྲིག་ལམ་ཞལ་བཞོད། འཇམ་བཞག་སྟེ་རིམ་པར་བསྐྱབས།
ཕྱིས་སུ་བདེ་ཆེན་སྒྲུལ་སྒྲིང་ག་དབང་

དག་འདུན་བཟླ་ཤིས་གྱིས་བཟུང་། འདི་པ་རྒྱ་ཁྱེས་འཁྱུངས།
དེའི་སྒྲུལ་སྒྲིང་སྟོན་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་ཀྱང་

ཀྱའི་བར་ཚིག་ཏུ་ཡབ་གཟུངས་རྒྱལ་དང་། དུམ་མཁར་མོ་བྱམས་ཀྱི
སྐས་སུ་ཆུ་འབྲུག་ལ་འཁྱུངས། གྲུ་བ་

བརྒྱ་ལོངས་ཅིམ་དང་། བྱམས་ཁང་ཡོད། ད་ལྟ་ཡང་གཡེར་
ག་ཤོང་ཆེ་བས་ཁ་འཛིན་དང་། ཀོ་རུ་པ་སྒྲུལ་

སྒྲིམ་བཞུགས། ཐར་ལུ་སྒྲར་ཁག་ཡང་ཡོད། རྩོད་ཀྱའི་ཚིག་
ཀར་ལྟ་རི་བསམ་གཏན་གྱིང་འདི་འདེབས་

པ་བོ་ཚིག་ཀའི་སྐྲགས་རམས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཉིང་བྱི

ལ་ཚོས་ཀར་འཁྱུངས། རྩེ་བ་ཚོས་རྩེ་དང་།

སྐལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོའི་དངོས་སྒྲིབ་བདེ་མཚོག་དང་ཐུགས་རྩེ་ཆོན་
པོའི་རྣལ་འབྱོར་བ། སྐར་ཡིག་སོགས་རྩོམ་པ།

མང་དུ་མཛད་མཁན་ཨ་འགོན་མཁས་བཙུན་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱེ་བར་
གྲགས། སུམ་ཅུའི་བར་དུ་བྱིམ་དུ་བཞུགས།

ཏེ་རྟོང་ཚོས་ལ་སྐྱུངས། ཉེར་མཁོའི་རྩོམ་པ་འབྲུ་མཛད། དེ་
ནས་དགེ་ལུགས་ལ་དད་པ་སྐྱེས་ཏེ་ཐབས་

མཁས་ཀྱིས་སོ་ལྷ་བ་ས་ཁྱི་ལ་དབུས་སུ་ཐེབས། རབ་དུ་བྱུང་
བའི་མཚན་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྲུབ་དང་། པཎ་

ཆོན་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྟན་རྩོགས་ལུས་པའི་མཚན་སྒོ་
བཟང་འབྱུང་གནས། སྒྲིད་རྒྱུད་དུ་བཞུགས་ཏེ་མཁན་

པོ་བསམ་སྒོ་མི་ཐུང་དང་། ཁྱི་ཆོན་དག་དབང་མཚོག་ལྷན་བཅས་
ལ་འགྲེལ་བ་བཞི་སྒྲགས། ཁྱི་དཔེན་བརྒྱད་

སོགས་གསལ། གཞི་གསུམ་དང་རྒྱུད་མེད་ཕྱག་ལེན་ལ་མཁས། བྱ
ཁྱེད་བདེ་ཁང་པ་དང་མཉམ་དུ་ཞོག།

དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་པ་ལས་དབང་ལུང་མན་རག་མང་དུ་གསལ།
ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ལ་འགྲུས། སོ

དགྲ་བ་ཆུ་སྟག་ལ་རང་ཡུལ་དུ་བྱོན། ལྷ་རི་གོང་མ་དང་། ཡར
ནང་སྒར་རྩིང་སོགས་སུ་སྐྱབ་པ་མཛད།

ལྷ་དང་བྲ་མའི་ལུང་བསྟན་ལྟར་ཞེ་གཉིས་པ་ཤིང་སྐལ་ལ་རི
ཁོད་བཏབ། འཛིན་སྐྱོང་ལེགས་པས་དགེ་འདུན

བརྒྱ་ལྷག་འདུས། རྒྱུད་སྒྲིབ་ལྟར་གྱི་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་གྱི
སྐྱབ་མཚོད་བཅུ་གསུམ། འགྲིག་ཁྲིམས

{ 294 } མ་ཆུ་རི་སྒྲིབ་རྒྱུད་ཁྲི་ག་སོགས་བཤད་པ།

དམ་ཞིང་ཚོས་སྐྱོད་འཕེལ་བས་གཞན་ལས་ཁྱད་དུ་ཐོན། ཀུན
བཟང་བྲག་དཀར་མེ་ལོང་དུ་བྲག་དཀར་སྐྱགས་

རམས་པ་སྒོ་བཟང་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ལ་དབང་དང་བསྐྱེད

ཚོགས། འཁྲལ་འཁོར། ལྷགས་མཁར།

ཕྱག་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་སོགས་མནོག་ཆེ་བ་དང་། བླ་ཆེན་བསྟན་པ་འི

ཉི་མ་ལ་མི་ཏུ། ལ་མོ་བསྟན་པ་འི་རྒྱལ་མཆོན།

དཀར་ཆེན་སྒྲོན་ལམ་དཔལ་འབྱོར། རྩ་རི་ཁོད་པ་རག་དབང་མཁས་

བཅུག། རི་ཁོད་པ་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ།

ཐེངས་དབང་ཆོས་གྲགས། གཟི་ལུང་དཔོན་ཆུང་སོགས་ལས་གསུན་པ

རྒྱ་ཆེ། ཉིད་ནས་ཀྱང་དབང་ལུང

མན་རག་གི་ཆར་ཕབས། སུམ་པ་མཁན་པོའི་རྣམ་ཐར་ཏུ་ཡང་། འདི

པར་ཀློན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་

བཞད་པ་ནས་བརྒྱད་པ་འི་མི་ཏུ་རྫོང་འཕྲེང་བྱན་མོང་གི་དབང

རྣམས་དང་། གཞན་མང་པོ་གསུན་ཚུལ་སྣང་།

གསུང་རྩོམ་ཡང་མང་། དེའི་སྤྱལ་སྤྱོད་རག་དབང་རྒྱ་མཚོ་ཡང་

ཆོས་ཀར་འཁྲལས། བདེ་ཆེན་དང་དབུས་སུ།

ཐུགས་གཉེར། རྩོམ་གསུམ་དག་པ་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་མཐིལ་མཛད། བདེ
མཚོག་ཡི་དམ་དུ་བསྟེན། བདེ

ཆེན་ཁྲིར་བཞུགས། ལྷ་རི་རྩེ་འཆང་ཞེས་ཀུན་གྱིས་གྲུས་འདུད
ཆེ། ག་ཞེགས་ཁར་འཇའ་ཤར་བ་དང་གཏུང

རུས་འབྲེལ་མ་འཐོར་བ་སོགས་ཏྲགས་མཚན་བྱུང། དེའི་སྤྱུལ་སྤྱོད་
བཟང་བཟླ་ཞེས་ཁྲི་ཀར་ཇོ་བོའི་ས་བདག

ཇོ་བོའི་བན་དེའི་སྤྱུལ་སྤྱོད་ཏྲགས་འབྲུག་ལ་འཁྱུངས། དང་པོ་དཔོན
སློབ་གསེར་ཁང་པའི་ཕྱག་གཡོག་ཡུན་རིང

ཞུས། རྩོམ་སོར་ལྷ་རི་སྤྱུལ་སྤྱོད་རོས་བཟུང། བདེཆེན་དུ་སློབ
གཉེར་དག་འར་བ་དང་ཁྲི་མཛད། བཟླ

ཞེས་འབྲིལ་དུ་རྩེ་ཞེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་བའི་ཞབས་ལ་གཏུགས། ལྷ
མཚོད་ཀྱི་ཁྲིད་སོགས་ཞུས། འདུ་ལོང་ལ་མི

དགུས་ཤིང་ཐུགས་དེས་པ། བབ་ཟབ་པ་ཞིག་ཡོད་སྟངས། ལྷ་བ་ལྷེ

བཏབ་ནས་བརྒྱ་དང་ཞེ་གཅིག་པ་ཞིང་

སྒྲུང་འདི་ཡིན་ནོ། ། བྲ་ཁྱུང་མཁན་ཚན་རྒྱ་སྤྲུག་སྒྲོ་བཟང་
དོན་གྲུབ་གྱིས་རང་གི་གོང་མ་རྒྱ་སྤྲུག་སྒྲོ་མ་ཚུང་

གིས་བཏབ་པའི་རྫོང་ནང་དགོན་ས་ཁུལ་མི་ལེགས་པས་ཉིད་གྱི་ང
བཞི་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་སྒྲུང་ལ་ད

ལྟའི་རྫོང་ནང་འདི་བཏབ། ལ་མོ་མཚོ་གསུལ་དགེ་ལེགས་རྒྱལ
མཚན་གྱིས་དགོན་པར་གསང་སྤྲུགས་བསྟན་

རྒྱས་སྒྲིང་དང་། སྒྲ་བྲང་ལ་བཀྲ་ཞིས་དགེ་ལེགས་ཞིས་པའི་མིང་
བསྟུལ། ལི་སྒྲ་མང་པོ་དང་བཀའ་འགྲུར་བཅས་

གནང་། གསོལ་དཔོན་དགེ་ཞིས་གྱིས་བཀའ་འགྲུར་ཞིག་ཕུལ་བས་སྤྲ་མར་
བཀའ་འགྲུར་འཁོར་ཆེན་བཅུ་གསུམ་།

འགྲིག་ལམ་གྱི་སྒོལ་བཟང་རིམ་པར་བཏོད། རྒྱ་སྤྲུག་ཚོ་གསུམ་གྱིས་
བསྟེན་བཀྲར་ཁུ་ཏེ་བྲ་ཁྱུང་རྒྱུད་པ་ཆོས་

བར་ལ་ཐེབས། སྐྱབ་ཕྱེ་བྟབ་བས་ཤིང་གྲང་འདི་ཡན་ལ་བགྲང
བྱེད་གཉིས་འདས། མ་ཚུ་རྒྱད་ཁམ

རའི་སྤྱོགས་ཨ་མཛེས་ཞེས་པར། བེས་ཀྱ་ཚུང་བས་བྟབ་པའི་ནགས
བར་དགོན། རྟེ་ཨན་ཚུང་གནམ

རྫོང་དུ་མཁས་པ་མི་གསུམ་ཡུན་རིང་བཞུགས་ཤིང་སྒྲོམ་ཁིད
བསྐྱེདས། མདུན་ངོས་ལྷ་ལྷང་དཔལ་རྟོར་བཞུགས

པའི་བྲག་རི་ཡོད། འདི་གཉིས་ཕན་ཚུན་འོད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་ལས་དག
འགས་མཐོང་། གནས་བདག་ཨ་སང

རྒྱལ་པོ་དག་ལྟལ་ཆེ། སྤེ་བཆོས་རྩེ་ཐེབས། ཀའུ་པཆོས་རྒྱ
མཆོ་ཡུན་རིང་བཞུགས་ཤིང་བྱགས་དམ་མཛད།

རྒྱ་ལྷོ་བཟང་དོན་གྲུབ་པས་རི་རྩེར་སྐྱབ་ཁང་བཙུགས་ཏེ
འཛིན་སྐྱོང་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་

ཤིང་སྟག་ལོར་བཀ་ཤིས་ཐང་དུ་ཁམ་རའི་གྲ་ཚང་བྟབ། བྱ
ཁུང་རྒྱད་པ་ཆོས་པར་བཏེགས་པ་ལ་ཁམ་རའི་སྤེ

{ @295 } མ་ཚུའི་སྤྱད་རྒྱུད་ཁྱིམ་གྱི་ཀ་མོག་མ་བཤད་པ།

བས་བསྟེན་བུ་ར་བྱེ། འདི་ནས་ག་མའི་ལ་རྒྱབ་ན་ཁྲི་ག་གོང་
མར་སྟེ་བས། ལྟ་སྟེ་མཁར་ཆེན་དང་།

རྩོམ་པ་ལྟུང་གིས་མཁར་ཚོས་དགོན་སྡུག་དག་རྒྱུར་རིན་པོ་ཆེས་
བཏུབ་གསུངས་པ་ཁྱི་ཀ་གོང་འོག་གང་ཞིང་ཡོད་པོ་མ

འཕྲོད་ཤིང་གི་ཁྱིམ་གྱི་འོག་གི་ས་མཆོམས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི། འདི་བྲག་
དཀར་ལྟག་ས་རམས་པའི་རྣམ་ཐར་ཏུ། རྫོང་།

མི་ལ་སྒྲིབ་སྒྲུབ་མཁུག་ཏུ་འབྱིལ་བ་འཇམ་དབྱེས་ན་ག་ར་ག་ཤར
འབྲུལ་ལ་དང། ཉིད་འོང་བོར་ཕེབས་སྟེལ།

ལུས་ཚུལ་སྒྲུབ། ། མ་ཚུ་རྒྱབ་ནས་ཤར་དུ་འབབ་པའི་ཚུར་ངོས་
གོང་། བོང་བ། ཀལ་རོ་ན་ཏེ་ལུང་བ།

གསུམ་གྱི་མདར་ཁྲི་ཀ་འི་རྒྱུ་མཁར། དེར་དྲུས་གསུམ་མངས་རྒྱས།
འཛིགས་བྱེད་མགོ་ཆ་ཆོས་ཐོགས་ཆོས་རྫོང་།

ཡོངས་རྫོགས་བཞུགས་པའི་མི་ཉག་མགོན་ཁང་དང་མི་ཉག་དགུ
ཐོག་ཏུ་གྲགས་པ་ཡོད། ཉེན་གོང་ཡེའི་དམག་

ཡོང་དུས་ཚོས་རྒྱལ་ཞལ་སྒོ་ལ་མར་གཟིགས་པས་དམག་གི་ཉེས་སྒྲིན་
མ་བྱུང་ཞིང་། དེང་སང་དེ་བཞིན་སྒྲིང་།

རྒྱ་དཔོན་ཞིག་གིས་ཉེ་འཁོར་ནས་མཁར་གཞི་བཟུང་བར་མ་ཉེ་དང་
རྩའི་རྣམ་པའི་ཚོ་འཕྲུལ་དངོས་སུ་བྱུང་བས་མ

ཆག་དེ་མཚུངས་ཚོས་རྒྱལ་དང་། དམ་ཅན་སང་ཞོན་གྱི་ཚོ་
འཕྲུལ་མཐོང་རྒྱ་མང་ཟེར། རྒྱ་མིས་ཀྱང་

མཚོད་བཞིན་ཡོད། ༎ྐ མཁར་གྱི་ཕྱི་ལོགས་ཉེ་འཁོར་དུ་གཤོང་སྒྲིའི་
ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ། ༎ྐ མི་ཉག་གོང་མ་སྒོ་

གོས་དར་རྒྱས་གྱིས་ཏུ་ར་ལྟ་ཐའི་སྒྲིའི་སྒྱེ་བ་ཕྱི་མ་
སྒྲགས་ཆེན་འཕྲིན་ལས་འབྱུང་གི་སྒྲིབ་གནས་སུ་མི་ཉག་རྫོང་དུ་

གྲགས་པ་གསང་སྒྲགས་བདེ་ཆེན་གླིང་དང་གྲྭ་ཚང་བཟ་ཤིས་

ཚོས་འཕེལ་གླིང་གཉིས། འདི་ཐང་མ་ཕར་ཁའི

རྟོར་ཀྱའི་གྲ་ཚང་བསམ་གཏན་གླིང་བཅས་བཏབ། འདི་པ་རབ་བྱུང་
བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་ཡོས་ལ་བུམ་པར

རྟེན་ཆུང་དུ་འཁྱུངས། སྐྱེ་འབྱམ་རྒྱུད་པ་སྤྲ་མ་སྤྱི་ཀྱ་དགེ
ལེགས་དཔལ་ལྡན་ལས་རབ་རྟེན་བྱུང། དབུས་སུ

ཐུགས་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་གསང་ཐུར་དཀར་བཅུ་མཛེད། བྲག་དཀར་
སྤགས་རམས་པ་སོགས་ལས་ཚོས་མང

དུ་གསལ། མདོ་སྨད་དུ་བྱོན་ནས་དོན་ལྡན་སྤྲུལ་ལ་སྤྲུལ་འབྱམ་
ཁིར་བཞུགས། སྤྱིར་བདེ་གསང་

འཛིགས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དབང་། སྒྲར་ཐང་བརྒྱུ་ཅུ་སོགས་རྗེས་
གནང། ལམ་རིམ་སྤགས་རིམ་སོགས་

ལུང་ཁྲིད་མང་དུ་གནང། སྤྱིས་རབས་སོ་བཞི་པའི་སྟོད་ཆར་
འགྲོལ་བ་མཛེད། དོན་དགུ་པ་ཆུ་བྱ་ལ་གཤེགས།

དེའི་སྤྱུལ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་མཁུ་བ་སྟན་པའི་ཉི་མ་མཆོ་སྟོན་དུ་རབ
བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཞིང་སྤྲལ་ལ་འཁྲུངས། བུ་མ

པར་དཔོན་སྟོབ་ཚུལ་གྱི་མཁུ་བ་སྐྱེ་ཚུལ་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་
བསྐྱབས། སྐྱེ་འབྱུང་མཆོས་གྲ་དང་རྒྱུད་གྲུང་

མདོ་སྤྲལ་གཉིས་དང་། རིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་སྦྱངས། སྦྱོར
སྦྱངས་མཆོན་སྟུང་མང་པོ་དང་།

གཞུང་ཆོན་དུ་མའི་ཆོག་སྐྱེ་གཞུག་ལོ་གཉིས་ལ་སྤུལ། ཚུ་བཟང་རིན
པོ་ཆེ་ལས་བསྟན་པར་ཚོགས། གྲུ་མ་ཁྱེན

འཇིགས་མེད་དབང་པོ། དཔོན་སྟོབ་ཚུ་རུ་ཁ་པ་སོགས་ལས་ཟབ་ཆོས་
མང་དུ་གསལ། སྐྱེ་འབྱུང་དུ་སྟོན་པ།

རྒྱུད་པ། གྱི་ཆོན་བཅས་ལ་བཞུགས། བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ། ཞེ
དགྲུ་མ། རོ་ལང་བརྒྱུད

སྦྱོར་སོགས་དབང་དང་། བའི་བརྒྱུ་ཅུ་སོགས་རྗེས་གནང་། རྗེའི
གསུང་འབྱུང་གྱི་ལུང་། ལམ་གྱིད

སོགས་ལམ་ནང་གནང་། སྤྱིར་བཏག་ཤིང་ཚུལ་འཕེལ་གྱིད་གི

སྤྱི་བཏག་རྒྱུ་བཏག་པས་དང་། རབ་བྱུང་

བཏག་གསུམ་པའི་མེ་སྟག་ནས་བདག་གིར་མཛད་དེ་བཞི་པའི་སྟོན་ལམ

བཏག་སྟེ། འདིར་མཁའ་བདག་གི་རལ་

{ 296 } མཚུངས་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱི་སོགས་བཏག་པ།

བཏག་བྱུང་རོལ་སྟེ་དམག་ལ་བྱོན་སྐབས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་མཚམས་སྟེ།

བཞེངས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབུ་སྟེ་ནང་བཏག་སྟེ་མཚོད་

རྟོག་ཡོད་པ་ལ་ཞིག་གསེས་དང་། གསེར་བཏག་ཀྱི་ཉི་ཟླ་གཟི་འོད་

འཕྲོ་བཏག་སྟེ། སྟེ་བཏག་མི་ཉལ་སྟེ་བཏག་

ནས་གསེར་སྟེ་ཆེ་ཆུང་མང་པོ། ཞལ་བཏག་རྟེ་མ། བཏག་འགྱུར་།

རྟེ་ཡབ་སྟེ་ཀྱི་གསུང་འབུམ་སོགས་

སྟེ་གསུང་བཏག་དང་ལྟག་བཏག་གདམས་མཚོད་རྟོག་སོགས་སྟེ་གསུང་

སྟེ་གསུང་རྟོག་གདམས་མང་སྟེ་བཏག་བཏག་པ།

འདིར་བཞུགས། གསང་སྤྲུལ་བདེ་ཆེན་གླིང་གི་གཟིམས་ཁང་ནིག
གསེས་དང་། དབྱར་གནས་བཅུགས།

ང་ལྟ་བུ་སྤྱུལ་ལོར་རྒྱ་ནག་དང་། ང་དགུ་པ་ཆུ་བྱ་ལ
དབྱས་སུ་ཕྱེབས་པ་སོགས་མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་བས་ཆེ།

རེ་གསུམ་པ་མེ་གླང་ལོར་ག་ཞེགས། ཕུར་སྤྱངས་པས་བྱུགས་ལྷགས
སྤྱན་གསུམ་དང་། རིང་བསྐལ་མང་དུ།

བྱོན་པ་ནང་བཞུགས་ཀྱི་མཚོད་རྟོག་འདི་དང་སྤྱི་འབྲུམ་མི་ཉག
སྐར་བ་རྣམས་སུ་བཞུགས། གྲུང་ཐང་འཇམ་

པའི་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་ཡོད། དེའི་སྤྱུལ་སྤྱི་ས
ཡོས་ལ་འཁྲུངས་པ་དཔལ་ལྷན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་

ད་ལྟ་བཞུགས། རྟོ་ཅག་རོང་བ་ཤད་སྤྱོད་རྒྱ་མཚོས་བཏབ་པའི་ཅོག
རོང་གྲུ་ཚང་། ཆུ་བབ་ཏ་ལེ་རྩ་ཐོག་

བྱས་ཁ་འཛིན་བྱེད། རྟོ་སྐོམ་སྤྲེའི་སྤྱི་བར་གྲགས་པ་བིས་ཀྱུ་ཙམ་

ལགས་ཀྱི་གྲུ་ཚང་། སྐྱེ་འཕྲེང་རིམ་བྱེད་སྒྲིལ་

བསྐྱེད་སྒྲིལ་། འདི་རྣམས་སྐྱེད་གོན། ཁྱི་ཀ་ཚོ་ཞི་བསྐྱེད་ཀྱི་ནང་
ཚན་སྐྱེད་གོང་ཉེར་དགུ་ཡོད་པས་མཚོད་ཅིང་

ཡོད་། རྣམས་ཀྱི་ཁ་ལྟོར་སྤྱོད་སྒྲིལ་པའི་གཡས་ཡལ་རོན་ལུང་ལག་རུ་
བཞག་བདེ་སྐྱིད་དུ་ཐོས་པ་ནང་སོ་སྤྱོད་མོས་

བཏབ་པ་ཐུན་ཚོགས་ཚོས་གྲིང་། ལུང་མདར་ཁྱི་ཀའི་ཡུལ་ལྟའི་ཕོ་
བྱང་། འདིའི་སྐྱབ་རི་ཁྱིའི་རྣམ་པར་ཡོད་

པས་ཁྱི་ཀར་ཐོགས་ཟེར། རྒྱུ་འཇའ་མོ་གྲུ་ཚང་བདེ་ལེགས་ཚོས་
གྲིང་། རོང་བོའི་འཇའ་མོ་དག་དབང་གྲགས་

པས་བཏབ་ཟེར། འདི་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་སྟེ་ལོར་སྤྱི་བདུན་
ནང་ཚན་འཇའ་མོ་ནས་འཁྱུངས།

༡༣། སྐྱེ་འཕྲེང་གཉིས་པ་དག་དབང་འཕྲིན་ལས་སྐྱེད་མཚོ་ལས་
དགོ་ཚུ་ལ་སྤོང་གི་སྤོང་པ་མཚོས། རོང་བོར་ཐུགས་

གཉིས་དང་རྒྱུད་གྲགས་ཚུགས་ཀྱིས་དཔོན་སློབ་མཛད། ཡི་དམ
འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་མགོན

པོས་འཕྲིན་ལས་བསྐྱབ་པའི་མཚན་མ་བརྟེས། མཁན་ཆེན་དག་འདུན
ཏུ་མཚོ་ལས་རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་གྱི

བཤད་ལུང་མོགས་གསན། རེ་བརྒྱད་པ་ཤིང་གླང་ལ་གཤེགས། འཇའ
མོ་བཅན་པོ་མར་གྲགས་པ་དགོན

མཚོག་བསྟན་འཛིན་ཉི་མ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྷགས་ཕག་ལ
འཁྱུངས། གོང་མཉྱོ་བཀྲང་ཁྲི་ལོ་གསུམ་

པའི་སྟོང་ལྷན་བཀྲན་ཅོང་དུ་འི་རྩ་སྒྲ་མའི་ཆོ་ལོ་བྱུང་། རེ
བཞི་པ་ཤིང་སྟག་ལ་གསེད་གས། དེའི་སྒྲུ་ལ་སྒྲུ་མཁས་

བཅུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མེ་འབྲུག་ལོ་བ་ད་ལྟ་ཡོད། རྟོ་མེ་རྒྱན
ཆོས་རྗེས་བཏབ་པ་མེ་རྒྱན་གྲུ་ཚང་བདེ་ཆེན

དགོན་ལག་ཟུར་ཆག་པས་མུ་ཁེན་ཟེར། རྟོ་བྲུ་ཀྱའི་གྲུ་ཚང་ཕུན
ཆོགས་དར་རྒྱས་གླིང་། འཇའ་མོ་སྒྲུ་

འཕྲེང་བར་བས་བཏབ་ཟེར། འདྲིར་སྒྲིང་ངེ། གཙོ་བདེ་སྒྲིད་དེ་སྒྲ
མ་གསུམ་བཞུགས་པས་རྒྱ་བྱེན

སྒྲར་ཏེ་དུས་གསུམ་སྐྱེས་རྒྱས་བཞེངས། ལྷ་སའི་ཇོ་བོའི་སྒྲ་ཤེས་པའི
གསེར་བྱིན་རྟེན་དུ་ལུས་པ་ཞེས་གསེར་དུ་

ཕུལ་ཏེ་འདྲུ་ཁང་ཐེངས། ད་ལྟའི་སྒྲིང་ངེ་སྒྲ་འཕྲེང་གསུམ་པ
ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་ཏེ་ལོ་བ། གཙོ་སྒྲ་མ

སྒྲ་ཐོག་དང་པོ་བཀས་ལྷན་སྒྲགས་གྲུ་པ། དེ་ཀའི་འཆམ་དཔོན
གནང་། ཁོན་གསེས་བསྐྱབ་སྟེ་གོང་པ།

{ 297 } མ་རྒྱུད་སྒྲིང་རྒྱུད་ཁྱིམ་གསེས་བཞེངས།

བྲ་གྲ། འཇའ་མོ་རྒྱམས་ལ་འཆམ་བཅུགས། སྒྲ་འཕྲེང་གསུམ་བྱེན
པའི་རྒྱེས་མ་དང་སང་ཡོད། རྟོ་བོན

གྲི་སྒྲ་མ་སྒྲུང་མོས་བཟུང་བའི་བོན་དགོན་ཞིག་ཡོད་པ་བཅས་སྒྲིང
ཆེ་གྲུ་ཆང་བཞི་ཟེར། སུམ་པས་ཨ་རིག་འཕྲིན

ལས་ཡར་འཕེལ་གྱི་སྟོང་ཆེན་དགོན་འོག་མ་ཞེས་བཤད་པ་བརྟགས།

༥ ཨ་ཐིས་དགོན་བསམ་གཏན་གླིང་ཨ།

ཐིས་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོས་བཏབ། འདི་པ་སྟོང་ཆེན་མེ་ཁྱ་ནས་

འཁྲུངས། དབུས་སུ་ཐེབས། དེའི་སྒྲུལ་

སྒྲུ་རྩ་བའི་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས་པ་མཚན་མ་ངས། དེའི་

སྒྲུལ་སྒྲུ་ལྷོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཁྲི་ཙོན་ས།

ལབ་བྱུ་ཆང་པོ་དང་། དུམ་ཕུ་ས་ནི་གཉིས་ལ་ཕྱགས་སྒྲུལ་ལོར་

འཁྲུངས། བདེ་ཆེན་ཁྲིར་བཞུགས། ༥

ཀའ་རོན་གཡུ་བཟང་དང་ཉེ་བར་དགོན་རོང་བྲག་སྒྲུ་དོ་ཇེ

ཇོང་ནི། རོང་བོ་ཆོས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གདན་ས།

བཞུགས་སའི་མཐེལ་དུ་མཛད། གྲུ་གྲངས་མང་ན་བྲགས་མཐུན་

ཁྲིམས་གཙང་ཡོང་དཀའ་བས་གྲུ་གྲངས་མ་མང་།

གང་བཞུགས་གྲོང་ཆོག་ལ་གཏན་ནས་སོང་མི་ཆོག་གསུངས། སྒྲུབ་

ཁང་གི་བྲག་གསལ་པ་ཉི་གནས་ཀྱིས་ལུས་

པར་། སྒྲིན་མེད་གསུངས་ཕྱག་མཇུབ་གཉིས་བྲག་ལ་བཅུགས་པ་འདམ
པ་བརྩིས་པ་བཞིན་བྲག་པའི་རྩེས་ལ་དཔོན

སྒྲོབ་གསེར་ཁང་པས་གསེར་ཕུལ་བ་མཇུག་ཀྱི་འདུག་སྒྲོབ་ཁང་དེར
བདེ་མཆོག་སྒྲོས་བསྐྱངས། ལྷེབས་

བྲིས་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་སྒྲ། ལམ་རིམ་ཆོགས་ཞིང་། ཆོས་པ་རིན
པོ་ཆེ་རང་གིས་གསུང་བཀོད་གནང་སྟེ།

ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་སྒྲོབ་མ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་རང་རང་གི
མཆོན་བྱང་ཅན། ག་ཤམ་དུ་གྲོང་ཆོག་ལ་གཏན་ནས་

སོང་མི་ཆོག་ཅེས་ཕྱག་བྲིས་གནང་། སྐལ་ལྷན་དངོས་སྒྲོབ་ཤ
སྒྲོང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྒྲོབ་སྟེ་བཏབ་པ་ནས་

གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་མ་ཆག་རས་བྲིས་ལ་བརྟེན་བདེ་གསང་
འཇིགས་གསུམ་གྱི་བདག་འཇུག་དང་། རྒྱལ་

ཚོན་གྱི་སྒྲིམ་དུས་འཁོར་སྐྱབ་མཚོད་སྒྱིན་སྟེག་བཅས་བཅུ་གསུམ། ༡༨
དང་ལ་མོ་གཉིས་ཀས་འཛོན་བདག་

མཛད་ཀྱི་ལུང་བའི་ཕུར་རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པའི་སྐྱབ་གནས་སྟོན་
མོལ་ཡོད། འདི་པ་ཡང་ཏིག་སྟོགས་

ནས་འཁྱུངས། ཏན་ཏིག་མཐིལ། ཡང་རྩ་མཐིལ། ཁ་ལ་མཐིལ་ཏེ་
མཐིལ་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་དགོན་

པ་བཏབ། རྒྱུ་མཁར་གྱི་གཡོན་ཀོར་འི་ལུང་པར་ཐོལ་ལྷ་ཁང་
ནི། འཇམ་པའི་དབྱངས་ས་པཎ་ཀུན་

དག་འ་རྒྱལ་མཚན་ཉིད་རྒྱལ་གྱིས་གདན་དྲངས་ཏེ་མཚོ་སྟོན་དུ་
ཐེབས་སྐྱབས་ཁྲི་ཀའི་རྒྱལ་ཁར་ཚོད་རྟེན་ཅད་

གཙོད་མཛད་དེ་གནས་འདི་ཐེབས། རྒྱ་ལྷོས་དད་འབུལ་གྱི་ལྷ་ཏིག་
དེའུ་ཁལ་གཅིག་བསྐྱར་བ་འབྱོར་བས་

དེ་ལ་གཞི་བྱས་ལྷ་ཀའ་རྟེན་པར་བཅས་པ་བཞེངས། རབ་གནས་
མཛད་དུས་སངས་རྒྱལ་བྱང་མེས་

མང་པོ་ཐིམ་པའི་གཟིགས་སྒྲུང་ལ། ལུ་ཏིག་གི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ན
གུའི་བྱར་ཆག་པས་ཇོ་ཇོའི་ལྷ་ཁང་དུ་གྲགས་ཟེར།

འདི་དང་པོར་ཆོས་རྩེ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་བཞེངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་
སྒྲུང་། ལྷ་ཁང་ནང་དུ་སྒྲན་འདམས་ལས་གྲུབ་

པའི་ཐུབ་སྐྱེ་ཆེ་བ། འདི་ལ་སྤྱིས་སུ་མི་ཉལ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་བསྟན་
པའི་ཉི་མས་གསེར་བཅས་དབུ་རྒྱན་སྤྲུལ།

དཀར་ཆག་བརྩམས་ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་ལ་སྟོང་དུ་གཞི་རྒྱ་
དང་། ཁྲི་ཆབ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཨ་ཡག་

ཤེས་རབ་དབང་ཕུག་གིས་རབ་གནས་མཛད། ལྟོ་མ་རྒྱ་བརྒྱད་ནས་རེ་
ཞིག་ན་ལྷ་དཀར་པོ་བྱ་བ་ཡོད་ལ།

འདིར་ཕ་བོར་དཀར་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་དགེ་སྟོང་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་
རྒྱུན་པ་ཞིག་ཐིམ་པ་ཕུགས་རྩེ་འགས་མཐོང་

{ 298 } མ་རྒྱུད་སྒྲིག་སྤྱད་ཁྲི་ག་སོགས་བཤུད་པ།

ཟེར་བ་དང་། རྗེས་ལ་ལྷན་གྱིས་ཕ་བོང་ལ་བྱམས་སྐྱུ་རང་བྱོན་
ཡོད་པར་གསུངས། དེ་ནང་བཞུགས་ཀྱི་བྱམས་

སྐྱུ་ལྟ་ཁང་བཅས་བཞེངས། འདི་ལ་ལྷ་རང་སྐྱེས་ཡང་ཟེར།
ཕྱིས་སུ་མེ་སྐྱོན་བྱུང་བ་ཆེ་སྟོ་བཟང་བསྟན་

པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཞིག་གསེས་དང་། བར་ལྷལ་དགེ་འདུན་ཚོས་
སྐྱོང་རྒྱུ་མཚོས་རབ་གནས་མཛད། དེ་

དུས་ཕ་བོང་སྟེང་དུ་འབྱུགས་མ་རང་བྱོན་ཡོད་པ་མང་པོས་མཐོང་
སྒྲིང་། བྱམས་ཁང་གཉིས་ཡོད་པའི་གོང་མ་

ཆིང་སྐྱོན་ཆེ་བ་དཔོན་སྟོབ་གསེར་ཁང་བསས་རྟེན་བརྟེན་པ་གསར་
དུ་བསྐྱོན་ཏེ་ཆེ་ཞལ་སྤྲ་ནས་ལ་རབ་གནས་གནང་

བཅུག། འདིའི་རྒྱབ་ངོས་སྤྱོད་པའི་འོལ་ཀླན་བཟང་མེ་ལོང་བྲག་
དཀར་དུ་བྲག་དཀར་སྤྲགས་རམས་པ་སྟོ་

བཟང་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་གྱིས་སྐྱབ་སྤྲེ་བཏབ་སྤྲེ་མཁའ་སྟོན་

དཔལ་གྱིས་གྲུར་ཁང་དུ་མཆོན་གསོལ། རྒྱུ་རེ་ནར་

སྒྲོལ་མ་གནས་པར་ཉིད་གྱིས་མཛད་པའི་གནས་བསྟོད་ལས་བྱུང།
བྲག་ལ་ཆོས་རྒྱལ་དང། ཡིག་བྲུ་སོགས་

རང་བྱོན་མང། ལྷ་ས་མཐུའི་གྲགས་པ་ཆེ། སྐྱབ་ཁང་ཉེ་འཁོར་
དུ་བྲག་ལ་བཞོས་པའི་བྲུ་ཁུང་ད་ལྟ་ཡོད།

ཆོས་རྒྱུ་གྱིས་གཅོས་པས་བྱིས་སུ་རི་ཁྲོད་བདེ་ལྡན་དུ་སྒྲོལ།
ཐོག་མ་ར་ས་ཁྲོས་སྐབས་ཆོགས་ཟངས་ནང་དུ་མཆོད་

རྩམ་དང་དངུལ་ཕྱན་ཆོགས་ཡོད་པ་བྱུང། དེར་དགོ་འདུན་པ་ཉི
ལྷ་ཅུ་གངས་བཞུགས་པ་བྲགས་མཐུན་ཁྲིམས་

གཙང་། ཆོད་དང་བུན་སྐྱེན་གཏན་ནས་མེད་ཅིང། ལྷ་བ་གཉིས་པ་
དང་གསུམ་པར་མཆོད་པ་བྱེ་བ་རེ་ཕུལ་ནས་

གྲུ་བ་པལ་ཆེར་སྐྱེ་མཆོམས་ལ་བཞུགས། འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་
མ་དང། རིལ་བུ་ལུས་དགྲིལ། ཀུན་

རིག་གི་བདག་འཇུག་མགོ་ཚུལ་ལྟོ་མོ་གསུམ་གྱི་གཏོར་ཚུག་སྤང་མའི་
གཙོ་བོ་ལྟོ་མོ་ལ་བྱེད། རྒྱལ་མ

རམས་པའི་དུས་ནས་བཙུགས་པའི་གཞི་གསུམ་གྱི་ཐུག་ལེན་མ་ཉམས་
ཤིང་ངོས་གཙང་བཡོད། གོང་བ་སྒྲུ་ཚང་

གི་དཔེ་ཆ་ལག་བཏེགས་མང་ཁའི་སྐྱེས་སྤྱུག་སྐྱེས་སྤེང་གིས་
སྐྱེས་པ། ། རྒྱུ་ལྡན་དང་ཉེ་བར་གོང་བ་ཤ།

ཚོང་ཐོས་བསམ་དང་རྒྱུ་སྤྲིང་ནི། ཤོང་དགོ་དཀའ་བརྩམ་བཟུང་། སྤྱི
འཕྲིང་གསུམ་ཙམ་ཐེབས་ཀྱང་ད

ལྷ་སྐྱེ་རྒྱུད་མེད། དེས་ན་སྐལ་ལྷན་ཆོས་འབྱུང་དུ། ལོང་དགོ
དཀའ་བཅུ་བཅ་ཁྲི་ཀར་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་

པའི་བྱ་བ་བྱས། ལྷ་དཀར་པོ་ལ་ཞབས་རྟོག་མཛད་གསུངས་པ་དེ
ཡིན་ལ། སྤྱི་བ་ཆོས་རྗེའི་རྣམ་ཐར་རྟེན་

ཁྱིམ་ཁྱིམ་གོང་བ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་ལྷན་སྒྲུབ་དཔོན
གཡོག། །ཨ་མཚོ་རབ་འབྱུངས་པ་དཔོན་གཡོག།

དབུས་གཙང་ནས་བྱོན་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་

སོགས་ཀྱིས་བཀའ་ཚོས་ཞུས་ཚུལ་དང་། བྲག་

དཀར་སྐྱགས་རམས་པའི་རྣམས་ལྟ་། གོང་པའི་སྐྱ་སྐྱེས་ཏུ་ཐོག་

བྱ་བྱ་བྱར་ཐའི་ཇི་སོགས་ཀྱིས་བླ་མར་བཀྟར་

ཚུལ་སྣང་། མཚན་སྒྲིགས་མཁན་པོ་དགེ་འདུན་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་འཛིན་

བདག་མཛད། དེ་ནི་ཁྱིམ་འདི་གོང་

བར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་སྤེལ་ལ་འཁྱུངས། བཅུ་གསུམ་པ་ལ་

དབུས་སུ་བྱོན། སྒྲིམ་དུ་སྒྲིབ་གཉེར་

དང་། ཉེར་བདུན་པ་ལ་སྒྲོན་ལམ་གྲ་སྒྲོར་མཛད། ཀྱུན་མཁྱེན་འཇམ་

དབྱངས་བཞད་པ། བྱ་བྲལ་གྲོ་

བཟང་རིན་ཆེན། བྲག་དཀར་སྐྱགས་རམས་པ་རྣམས་བསྟེན། པོ་ཏ་ལའི་

མགྲོན་གཉེར་ལོ་ཅུ་པ་དང་།

ཉེར་བརྒྱད་པ་ལ་འདུལ་བ་བླ་མར་བསྐོས། རྒྱ་ནག་གི་མི་སྣར་ལན་

གཉིས་པེབས། མཚན་སྒྲིགས་མཁན་པོ་

དང་། མདོ་སྨད་དུ་རེ་བདུན་པ་ཤིང་སྟག་ལ་སྐྱུ་འབྲུམ་ཁིར
བཞུགས། མི་དབང་དང་ཐུགས་འབྲེལ་ཆེ་བས་

{0299} མ་ཚུའི་སྨད་རྒྱུད་ཁྱིམ་སྟགས་བཤད་པ།

མགོ་འདྲེན་གྱིས་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་
བཞེངས། སྤྱིར་དོ་རྩེ་བྲང་བཙུང་གསུམ།

མི་ཉ་ཚར་གཉིས། དུས་འཁོར་དབང་ཆེན། རྩེའི་གསུང་འབྲུམ་ལུང་
སྟགས་བཀའ་ཚུལ་ཚད་མེད་གནང་།

དེའི་ཀྱེ་རྒྱུད་དགོ་འདུན་བཟླ་ཤིས་ཉི་མས་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་
པའི་ཤིང་འབྲུག་ལོར་དགོན་པ་ཞིག་གསོས་མཛད་པ་

གྲུབ་ཙམ་ལ་ག་ཤེགས། དེའི་སྐུ་ལ་སྐྱུ་ད་ལྟའི་འདི་པ་མེ་ལུག་པ་
འཁྲུངས། མཚན་དགོ་འདུན་བསྟན་པའི་

ཉི་མ། སྐྱུ་འབྲུམ་ཚོས་གྲུང་ཞུགས། ། དག་འ་ལྟན་དར་རྒྱས་གླིང་

མི་ཉལ་སྒོ་གྲོས་དར་རྒྱས་གྱིས།

བཏབ་། དེའི་སྐལ་སྐྱེ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་འདི་ཀའི་
ཁྲིར་བཞུགས་ཤིང་། འདྲུལ་སྤྲོད་དུ་གསེར་

གྱི་གཞི་རབ་ཞག །ཨ་རིན་ཡེ་ཤེས་སྐལ་བཟང་ཨ་རིན་དུ་

འཁྱུངས། དབུས་གྱི་དགའ་ལྡན་དགོ་བཤེས་གྲགས་

ཅན་། གསུང་རྩོམ་ཡང་ཁ་ཤས་སྤང་། སྐྱེ་འབྱུང་རྒྱུད་པའི་ཁྲི་
དང་། འདི་ནས་རྒྱུན་བཞུགས་མཛད་

པས་སྐྱེ་འཁྱུང་རིམ་བྱོན་གྱིས་སྦྱོང་བཞིན་པར་ཡོད། ། སྤྱིང་
ཚའི་ཤངས་བྱ་མའི་རི་ཁྲོད་བསམ་གཏན་གྱིང་།

། སེ་གྱའི་དགོན་དུ་དབུས་གྱི་དགོ་བཤེས་རྩེར་སོན་སེ་གྱུ་ལྟ་རམས་
པ་རྒྱུན་རིང་བཞུགས། ཕྱིས་སུ་དཔོན་སྒོ་བ་

གསེར་ཁང་བས་དགོན་ནས་སྒྲོས་ཏེ་ལྷ་ཁང་གསེར་དུ་བསྐྱུག། གཞི་
གསུམ་གྱི་ཕུག་ལེན་དང་། ཉེར་རེར་

སྒྲ་མཚོད་སྒྲན་སྒྲ་གསུང་བཞིན་སྟོང་མཚོད་ཆག་མེད། ཀུན་རིག་
བདག་འཇུག་བཅས་བཅུགས། འདི་གསུམ་

སྒྲ་འབྲུམ་ལེ་ལག་རྩ་བ་གྲྲ་ཚང་བསམ་གཏན་ཚོས་གྲིང་ནི། རྩ་
བཤོང་མངག་དབང་དགེ་ལེགས་རྒྱ

མཚོས་བཏབ། འདི་པ་རྩ་བཞིས་འཁྲུངས། དེའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་བྱེལ་ག
སྒྲ་བྲང་དུ་ཡབ་མགོན་པོ་དང་། ཡུམ་ལུ་གྲུ

གཉིས་ཀྱི་སྒྲས་སུ་ཡོས་ལོར་འཁྲུངས། བདེ་ཆེན་དུ་སློབ་གཉེར་དང་།
རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་

འཛིན་སྐྱོར་མཛད། དེ་ཀའི་ཁྲིར་བཞུགས། རྩ་བཤོན་གྲོང་དང་
འདབ་འབྲེལ་དུ་ཡོད་པས་ལྷ་ཁང་

སོགས་རང་བབས་སུ་བཞག། །གྲྲ་གཙང་བདུན་ཙམ་ཞབས་ཕྱིར་
ཁྲིད། དཔོན་སློབ་གསེར་ཁང་བའི་དུང་དུ་

ཕེབས། ། གྲོང་དང་ཐག་རིང་པའི་དགོན་པ་བཏབ། ཉ་ཅང་ཐུགས་ཚ
བས་འཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་དམ།

དེངས་ད་གྲག་ཅེང་བཞི་བཅུ་ཅེས་འཆོགས་པ་གྲོང་དུ་གཏན་ནས་
སོང་མི་ཆོག་ཅིང་། ས་མ་ལྟ་བུ་ནི་གཤམ་ཆེན་ལ་

དགོངས་པ་ལྟས་ཏེ་སོང་ཡང་སྤོང་བྱས་མི་ཆོག་། །ཀུན་འཇིགས་གཉིས་
ཀྱི་བདག་འཇུག་དང་། ཏིང་ཐོར་

སྤོང་དུ་ཉིན་བཞིན་མཆོད་པ་ཆག་མེད། གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་
ངོས་གཅོང་། ཀུན་མཉེས་ཅན་འགའི་

རྒྱུན་གྱིས་རྒྱ་དམག་གིས་ལོ་རྒྱུན་ལ་མེ་མཆོད་དང་། བདེ་
ཆེན་དང་མགུར་གཉིས་གཏོར་ཐག་ཆོད་དུས་ལ་

མོ་སྤྱལ་བའི་སྐྱོད་དང་། བློ་རྒྱལ་བའི་མཆོག་སྤྱལ་གཉིས་
རང་དགོན་དུ་བཞུགས་མ་རྟུས་པར་བྱོལ་སྐྱབས།

སྤྱི་མ་འདིས་ཐུགས་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་རྒྱ་དཔོན་ལ་ལུ་མཁས་དང་
དངོས་པོའི་འགྲོ་སྐོར་བྱས་པས་དགོན་པ་གཉིས་

གནས་ཐུབ་པ་བྱུང་བས་བཀའ་བློན་ཆེ་བར་གྲོང་། དེའི་སྤྱལ་སྐྱོ

དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཆོ་བདུད་ལྷུ་ལ

སྤྱུ་ཚང་ལ་འཁྱུངས་པ་ད་ལྟ་བུ་གསུམ། རྟེན་ལྷུ་ལ་ལགས་ཀྱིས
བཏབ་པ་ཨ་དར་ཆོས་འཕེལ་གླིང་ནི། རོང་བོ་

ནས་བྱོན་པའི་བླ་མ་རོང་ཞིས་ཀྱིས་བཟུང་བས་རོང་ཞིས་གྲུ་
ཚང་དུ་གསུམ། འདིའི་སྤྱུ་ལ་སྤྱུ་མཆོ་སྟོན་སྟོན་གསུམ་ནས་

འཁྱུངས་པ་གངས་དཀར་མང་གིས་བླ་མར་བཀྟར། སྤྱི་བཟུང་མཛད།
དབུས་སུ་ཕེབས། གཞུང་ནས་

{0300} མཆོའི་སྤྱུ་དུ་ཁྱིམ་སྟོན་གསུམ་བཏབ་པ།

སྤྱུར་ཐང་བཀའ་འགྱུར་སྟོན་ཐོན་ཕྱག་ཏུ་གནང། དེའི་སྤྱུ་ལ་སྤྱུ་
གསུམ་པ་སྤྱུ་ལ་མཆོན། ཨ་རིན་རོང་བོ་

ཚང་ནས་འཁྱུངས། བདེ་ཆེན་གྱི་དགེ་བཤེས། དེ་ཀའི་ཁྱིམ་
བུ་གསུམ། ཚུལ་ཁྱིམ་དག་ཅིང་དགེ་སྤྱུར་

ལ་གཞིལ། ཁྱིམ་ཆེན་སྤྱུ་ལ་སྤྱུ་འི་ཡོངས་འཛིན་མཛད། བཀྲ་ཤིས་

འཁྱིལ་དུ་གྲང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི

བྱང་དུ་ཐེབས། རྒྱུ་མཚན་ཞུས་པར། ཡོངས་འཛིན་གསུང་གནས།
བཅུའི་ཕྱག་མཚན་གྱི་དཔེ་གནང་།

ཕྱིར་ཐེབས་བསྟན་གནས་བཅུའི་གསེར་ཐང་བཞེངས་ཏེ་མཚན་ཚོགས།
བཅུགས། དེའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་བསྟན་འཛིན་

གྲགས་པ་རྒྱུ་མཚོ་ཡབ་རྩ་མགྲིན་དང་། ཡུམ་བོ་ཁོའི་སྲས་སུ།
ལྷགས་སྟག་ལ་འཁྱུངས། བདེ་ཆེན་དུ་བྱགས།

གཉེར་དང་། སྒྲུབ་སྡེ་སྦྱོང་བཞིན་ལ། འདིར་ཞལ་གྲངས་བཞི་བཅུ་
ལྷག་ཙམ་བཞུགས། གཞི་གསུམ་

ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ངོས་གཙང་ཞིང་། འགྲིག་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་དམ། རྒྱལ་
བ་སྒྲུ་འཕྲེང་ཞིག་གི་གདུང་རུས་སྟེང་དུ་ཨ།

ཡིག་གསལ་བ་དབྱིབས་དོང་ཙོ་ལྷ་བྱ་ཞིག་དང་། གཞུང་གིས་གནང་
བའི་བཀའ་འགྲུར། ཙོང་ཁ་བརྒྱད་

ཅུའི་ཁལ་ཐང་སོགས་བཞུགས། འདི་དང་དུ་བཅགཉིས་ལ་ལན་གྲོའི
དགོན་གོང་འོག་ཟེར། སུམ་པའི་ཚོས་འབྱུང

དུ་ལན་ུ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་པའི་དེ་ཁྲོད་དང་ལན་ུ
ཞབས་དྲུང་གི་དགོན་གཉིས་ཞེས་འབྱུང། གཉིས

ཀ་བདེ་ཚེན་དགོན་ལག་འདིའི་མཚོད་གཞིས་པོན་དཀར་ནས་སྡེ་ཁྲི
རིན་པོ་ཆེ་སློ་བཟང་དོན་གྲུབ་པ་འཁྱུངས།

ཁྲེ་ཙོ་གོང་མའི་དགོན་བསྟན་རྒྱལ་བསམ་འཕེལ་གླིང་ནི། ཐོག
མར་ཚོས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས། སྟན

ཀྱུ་ཀྱུ་སྐྱབས་ཟེར་བའི་རྫོན་པ་ཞིག་དང་མཚོད་ཡོན་དུ་འབྲེལ།
འདི་མགོན་པོ་རྩེ་རྩེའི་སྤྱལ་བར་གྲགས། འགའ

རེས་ཁལ་གྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན་ཡང་ཟེར། དགོན་རོང་གི་གནས་འཚོལ
སྐབས་འདིས་ཁྲིད་ནས་བྱོན། ཁོ་རང

དེ་དྲགས་གཤོར་དུས་ཀྱི་སྡོད་གནས་བྲག་ཁྱུང་ལེགས་པ་ཁྲག་སོགས
ཐུབ་ཀྱིས་སྐགས་པས་སྟོན་མ་ཤོད་པར་དེ་དང

ཉེ་བའི་བྲག་སྐྱིབས་ཞིག་བསྟན། བྲག་དཔེ་ཁལ་འབྲེལ་བོར་བ
བཅའ་བས་སྐྱ་སྐྱབས་སྡོད་ནས་བྲག་ཕྱག་ཏུ

ཉལ་བ་གཟིགས་པས་དེར་སྐྱབ་གནས་བཞེངས་པའི་ངག་རྒྱན་སྒྲར།
ཁེ་ཙའི་དགོན་ནས་འདིར་རྒྱན་རིང

བཞུགས་ཏེ། བྲག་དཔར་འབྲུམ་ཁང་བཞེངས་པ་ད་ལྟ་ཡིད། དེའི་དངོས
སྐྱོབ་རྒྱ་དགེ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན

གྲིས་གཞི་བཟུང་བས་དགོན་པ་ཆགས། བྱིས་སུ་དེ་དང་ཉེ་བར་སྒྲར
གོང་གིས་དཔོན་སྐྱོབ་གསེར་ཁང་པའི

གཟིམས་ཁང་བཞེངས་པར་ཉིད་ནས་ཞབས་གྲིས་བཅགས། སྐྱོན་ཆོས་རི
ཁོད་པ་རྒྱན་བཞུགས་མཛད། བར

ལུལ་དཔོན་སྐྱོབ་གྲིས་གཟིམས་ཁང་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ་སྟོན་དཔྱིད་རེས
མོས་གྲི་ཚུལ་དུ་རེ་ཞིག་བཞུགས། ད་ལྟ་རྗེ་དེ

ཉིད་གྲི་བཀའ་ལྟར་རྟེན་ཆ་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་སྐྱོབ་བཟང་བསྟན་པ

ཀྱུ་མཚོ་པ་བཞུགས་སའི་མཐིལ་མཛད་དེ་བྱུགས་དམ

མཉམ་བཞེས་གོང་འཕེལ་དུ་ཡོད། ། སྐྱེ་འབྱུང་དགོན་ལག་རྒྱབ་ཚ
གྲ་ཚང་དཀར་བཞི་རིན་ཆེན་གྲགས་གྱིས

བཏབ་པ་འདི་པར་ལ་གོང་ནས་ཐོབ་དང་བཀའ་ཞོག་གི་གཟེངས་བསྟོད
ཆེ། དེའི་རྗེས་མ་རྒྱབ་ཚུ་གྲུ་ཆོས

ལྷན་ཞེས་གྲགས་ཅན་ཞིག་བྱུང་། དེའི་སྤུལ་སྐྱེ་དཔེ་ཀྱང་ཨ་ཡག
སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཆ་བོར་འཁྲུངས་པ་མཚན་མ

ངེས་པ་ད་ལྟའི་སྤོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱས་ལན་གྲོའི་ཨ་རིན
ནས་འཁྲུངས། བདེ་ཆེན་དུ་བྱུགས་གཉེར

དང་ཁྱི་མཛད། དཔོན་སློབ་གསེར་ཁང་པ་ཡབ་སྲས་བསྟེན་ནས་ཆོས
བཀའ་ཅི་རིགས་གནས། ཡི་དམ་གྱི

{@301} མ་ཆུའི་སྤྲད་རྒྱུད་ཁྱི་ཀ་སོགས་བཤད་པ།

བསྟེན་ཆེན་བཏང་། མཚོད་འབྲུལ་སོགས་བྱུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ལ

འགྲུལ། ། བདེ་ཆེན་དགོན་ལག

ཉོར་རན་གྲུ་ཚང་། ། ། འཕྲང་དམར་ལུང་དུ་ཅང་དགའ་བཅུས
བཏབ་པའི་འགག་ཟའི་གྲུ་ཚང་གོང་དང

འབྲེལ་བ། གྲོང་དོལ་སྤྲུ་མའི་སྤྲོ་བ་མ། རྩི་ཕྱི་དུང་ཕྱུར་གཅིག

དང་འབྲུམ་ཐེར་བཅོ་བརྒྱད་སོང་བའི་རྒྱས

ལྷན་འབྲོ་ཨ་ལགས་ཀྱིས་གོང་ལས་བསྐྱེད་དེ་དགོན་པ་ངོས་གཅོང
བཏབ།

ཐིས་པ་དགོན་བཀྲ་ཤིས་ཚོས་རྫོང་ནི། ལུང་སྐྱ་གོང་མའི
དུང་ཡིག་མཐིལ་བ་སྤྱོ་བཟང་ཉི་མས་བཏབ།

དཔོན་སྤྲོ་བ་གསེར་ཁང་པས་འདི་པའི་ནབས་ལ་གཏུགས། ཁྱི་ཆེན་བསོད
ནམས་གྲགས་པ་ནས་བརྒྱད་པའི

གཅོད་དབང་གསལ། དེའི་སྤྱལ་སྤྱོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན
ཤིང་སྤྲེལ་ལ་གཅན་ཚའི་དཔོན་རྒྱུད་དུ

འཁྱུངས། བདེཾཆེན་དུ་བྱུགས་གཉེར་དང་ཁྲི་མཛད། དབུས་སུ
ཐེབས། ད་ལྟ་དགྲ་ལོ་ཞེ་གཉིས་ལ་སླེབ།

༥ རྟེ་སྒྲིབ་སྟེ་ལྷན་གྲུབ་ཆོས་རྫོང་ནི་རྟེ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱེད།
དེའི་གོང་མ་རྟེ་གྲུབ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ནམ་མཁའ་དབུས་

ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲིབ་དུ་ཆོགས་ཆོས་འགྲིམ། རྒྱ་གར་ [~RTWA] མཆོག་གྲོང་
བར་དུ་གནས་མཇུག་དང་། འདིར་རི་ཁྲོད་བཟུང་

ནས་གྲུབ་པ་ཡུན་རིང་མཛད། དེའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྟེ་འདེབས་པ་པོ་
དག་དབང་བསྟན་འཛིན་ཉི་མ་རྩེ་གོང་མའི་

ཆོ་བོར་འཁྱུངས། བཀའ་འགྲུར་བ་སྒྲིབ་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲིབ་བར་
གྲགས། བདེཾཆེན་དུ་གྲུབ་དགྲུས་མའི་ལུགས་

ཀྱིས་བྱུགས་གཉེར་ཚུལ་བཞིན་གནང་། ཀྱན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་དབང་
གཤམ་སྟེ་སྟེ་ཁོང་གྲུབ་མཐའ་གཙང་།

ཡོན་ཏན་བཟང་ཞེས་བསྟགས་བརྗོད་ཆེ། བྱུགས་ཟིན་གྱི་སྟོབ་མར་
གྲུར། རྒྱུག་ཆེན་སོགས་འདོད་ཆོས་མང་དུ་

བསྐྱུལ་། གཞན་ཡང་རྗེ་དཔལ་ལྷན་བཟླ་ཤེས། མོག་གྲུ་མཁན་ཆེན།
ལུང་ལུང་ཁྲི་རྒྱ་སོགས་བསྟན་

ནས་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་གསན། འཇིགས་བྱེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ།
བརྩོན་པ་ཆེན་བྱེད་མཛད། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་

དུ་མའི་ཁལ་གཟིགས། མངོན་ཤེས་གསལ། བདེ་ཆེན་ཁྲིར་ལོ་བཅུ་
བཞུགས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་

བཞུགས་ལུང་ཆེར་ཁ་ཤས་དང་། རྩོམ་འཕྲིན་དབང་སོགས་གྲུང་
གནང་། ཉིད་གྱི་གོང་མའི་སྐྱབས་གནས་སུ་ལྷ་

ཁང་བཞེངས་ཏེ་དགོན་པ་བཏབ། མར་ཁའི་སྐྱེ་ཕྱིན་པ་དག་དབང་
བསྟན་འཛིན་གྱིས་བསྐྱིགས་པའི་རྣམ་ཐར་

ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་། དེའི་སྐུ་ལ་སྐྱེ་སྒྲོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་
མཚན་ཨ་རིག་གི་སར་ཡབ་བསྟན་འཛིན་དང་།

ཡུམ་འཛོམས་སྤྱིད་ལ་ཚུ་གྱི་ལོར་འཁྲུངས། ཚུང་དུས་དགོན་པ་ཁ

སྟོར་བཏུ་ཞིག་དུ་འགོ་བ་ཡང་ཡང་མིས།

ཕྱིས་སྟོང་འཁོར་དུ་འཕེབས་པར་སྔར་མི་ལམ་དུ་བྱུང་བའི་དགོན་
པ་འདི་རེད་གསུངས། སྟོང་འཁོར་དཔོན་སྟོབ

ཀྱི་སྐྱེ་བར་གྲགས། བདེ་ཆེན་དུ་བྱུགས་གཉིར་དང་ཁྱིར་བཞུགས།
མཁུན་རབ་ཆེ་ཞིང་སྐྱེ་ཡོན་ལེགས།

དབུས་སུ་བྱོན། ཁྱི་ཆེན་རག་དབང་ཚོས་འཕེལ་ལ་རྣམ་འགྲེལ་
བཤད་ལུང་ཞུས། འདི་ཀའི་སྐྱབ་སྡེ་འཛིན་

སྟོང་མཇོང་དེ། སྔར་རྒྱུད་ལྟར་རྒྱལ་ཚོན་སྟོང་ནས་བདེ་གསང་
འཛིགས་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་མཆོད། རས་བྲིས་ལ།

བརྟན་ནས་དུས་འཁོར་སྐྱབ་མཆོད་སྦྱོན་སྲིག་བཅས་དང་། མཆོད་པ་
བྱེད་ཆག་མེད། ཕྱོགས་དུས་བཅས་

རི་ཁོད་པ་ལྷ་བརྒྱུ་ཙམ་ལ་ལམ་རི་མ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་
གནང་། ཚོས་ཡོན་དུ་བཀའ་ཚོས་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་

བཙེམ་དུང་ཕྱུར་གསུམ་གསུངས་བཅུག། དཔོན་དེའི་གྲ་བ་རྣམས་ལ།
ཕྱུར་ལམ། སྤྲ་མཚོད། བདེ་གསང་

{ @302 } མ་ཚུའི་སྤྲད་རྒྱུད་ཁྲི་ཀ་སོགས་བཤད་པ།

འཛིགས་གསུམ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་བསྟུལ། སོ་དགུ་པ་ལྷགས་བྱེ
ས་ལྷའི་བཅུ་བདུན་ནས་ཚུ་སྤྲད་ལྷ་བའི་ཆོས་

བཞི་བར་དཔོན་སློབ་གསེར་ཁང་པས་གཙོས། འཁོར་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་
མཚན་འཛིན་པ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོར་བསྟེན་

བཀྲར་ལུས། སྤྲོ་མཚོད་པ་དང་ཕྱི་རོ་ནགས་ཀྱི་འི་སྒྲ་ཁར་
རྒྱ་གདུག་པ་ཅན་གནས་པའི་ཚུ་མིག་ཅིག་ཡོད་པའི་

སར་དཔོན་སློབ་ཀྱིས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་པ་གནང་བ་གྲུ་མང་
དང་མཉམ་དུ་གསན། དཔོན་སློབ་དེ་ཉིད་

ཀྱིས་འདི་པ་རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་
གཉིས་ལན་གཅིག་མཐར་སློན་ལམ་ལྷན་གཅིག་པའི་

ཚུལ་ཁྲིམ་ལགས་སྒྲིམ་པ་ལ་ནང་ཉམས་སུ་གསུངས་པ་སོགས་སྒྲོབ་མའི
གཙོ་བོར་གྱུར། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ

དང་། མར་ཁའི་སྐྱེ་ཕྱོགས་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཐར།
བདེ་ཆེན་གདན་རབས་རྣམས་བརྩམས།

ཞེ་བརྒྱད་པ་ས་བྱའི་སྒྲིན་ལྷར་ག་ཤེགས། དེའི་སྤྱུལ་སྤྱེད་གེ་འདུན
བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་རུ་རོན་ཏུ་ཡབ་ཀྱི་ལུག་གེ

དང་། ཡུམ་འཛོམས་སྤྱིད་གྱི་སྤྲུལ་སྤྱེད་ལྷགས་ཐག་ལ་འཁྲུངས་པ་བདེ
ཆེན་རྟོ་ཆོགས་ཆོས་འགྲིམ། སྤྱོད་སྤྱེ་འདི

ཉིད་འགྲིག་ཁྲིམས་དམ་པས་དེར་བཞུགས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བཅུན་པ།
འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས། ཡི་དམ་གྱི་བསྟེན

ཆེན་འཁྲོལ་བརྟུ་མ་དང་། ལྷ་གྲུབ་གཙང་ཞིང་རྒྱུད་སྤྱེ་མང
པོའི་ཐེག་རྟུལ་ཆོན། དབྱངས་རྟ་ཕྱག་ལེན་གང

ཐད་ནས་སྤུལ་རྟུ་བྱུང་བ་ཕྱོགས་ཞེན་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཀྱན་གྱི
སྟོན་ཡུལ་ཞིག་ཡོད་སྟེ། ། སྒྲོམ་གྲ་ཚང་བཀ

ཤེས་ཚོས་སྒྲིང་ཁྱུང་ཤེས་སྒྲགས་རམས་པས་བཏབ། དེའི་སྒྲི
བརྒྱད་བཞགས་རིམ་བྱོན་གྱིས་སྒྲིང་བར་ཡོད།

ཨ་ཡག་དགོན་གསར་ནི། དམེ་ཀྱའི་རྟོར་མོར་འཁྱུངས་པ་རྟོར་མོའི་སྒྲོམ་
མཉན་གྱིས་དགོན་ལུང་ཕུར་མཚམས།

ཁང་བཙུགས་ཏེ་ཆོ་དང་སྒྲུབ་པ་སྒྲོམས། པའ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ
ཤེས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཐེབས་དུས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིཛ་བ་སྤྲོམ།

ཞིག་དགོས་ཞུས་པར་ཁྱེད་ཆོའི་ཡུལ་ན་རྟོར་མོའི་སྒྲོམ་མཉན་ཟེར་བ་
ཞིག་ཡོད་དམ་གསུངས། ཡོད་ཞུས་པས།

དེ་ལས་ལྷག་པའི་སྤྲོམ་མི་དགོས་གསུངས་པར་བརྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
གྲུས་འདུད་ལྷུར་སྤངས། དེའི་སྤྲུལ་སྒྲི

ཨ་ཡག་སྒྲིན་པ་རྒྱ་མཚོ་དམེ་ཀྱའི་ཨ་ཡག་ཚང་དུ་འཁྱུངས།
དབུས་སུ་བྱོན། ཐུགས་གཉེར་གཞན་འགྲན

མེད། དག་འཕྲན་ཁྱིའི་ཉེ་བཞག་རང་ཡུལ་དུ་ཐེབས། དམེ་ཀྱ་དང་

ཚོས་ཚའི་གྲ་བ་བསྐྱུས། འདྲུ་ཁང་གྲ་

ཁང་བཅས་ཐེབས་ཏེ་གཤོང་མེ་ཆེར་དགོན་པ་བཏབ། དེའི་སྤྱལ་སྤྱ
སྤྱོ་བཟང་ཤེས་རབ་མགར་རྩེ་གོང་མའི

སྤྱགས་རྒྱུ་དུ་ཡབ་རྩ་མགོན་དང་ཡུམ་རིན་མོའི་སྤྱས་སུ
འཁྲུངས། བདེ་ཆེན་ཚོས་གྲར་ཞུགས། སྤྱོ་བ་གཉེར

དཔྱིས་བྱིན་པ་མཛད། རིག་གཞས་སྤྱི་དང་སྤྱན་དག་ལ་མཁུས་པས་
དབྱངས་ཅན་མའི་བསྟོད་པ་སོགས་རྩོམ་པ

འགའ་རེ་སྤང་། བདེ་ཆེན་དང་རྩ་མགྲར་སོགས་སྤྱོགས་འདིའི་དགོན་པ་
ཕལ་ཆེར་གྱི་སྤྱོད་ཁུར་གནང་།

གཟིམས་ཁང་མ་གཏོགས་འདྲུ་ཁང་གྲ་ཤེས་བཅས་ཨོ་འཇུང་གི་སར་
སྤྱོས་ཏེ་དགོན་གསར་བཟུང་ཤེས་རབ་བརྟན་

སྤྱིང་བཏབ། ད་ལྟའི་སྤྱོ་བཟང་བསྟན་དར་འཛིགས་མེད་མགར་རྩེ་
སྤྱག་རིང་དུ་ཡབ་ཚེ་ཐར་འབྲུམ་དང་ཡུམ་ལྟ

མོ་ཐར་གྱི་སྤྲུལ་སྤྱུགས་སྤྲུག་ལ་འཁྲུངས། བདེ་ཆེན་དུ་སྤྲུགས།
གཉིར་གནང་། ཐར་ལུ་དཔོན་སློབ་གྱི།

བཀའ་བཞིན་གཤོང་མོ་ཆེ་དང་ཉེ་བར་དགོན་པ་སྤྲོས་ཏེ་ཐེ་
ཉིད་ལ་སྤུལ་བར། རིན་ཆེན་དགེ་འཕེལ་ཞེས་པའི།

མཚན་བསྐྱུལ། ༎ གཤོང་མོ་ཆེ་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་ནི་སྤར་གྱི་དགོན་
ཉིད་དུ་ཨ་ཡག་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཚོའི་དཔོན་པོ་སློ།

{ @303 } དགྲ་ཚུའི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

བཟང་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་གཞི་བཟུང་བས་དགོན་པ་བྱང་ཆུབ་བདེ་ཆེན་
སྤྲིང་ཆགས། འདི་ལ་ཨ་ཡག་ཤེས་རབ།

ཡང་ཟེར། དབུས་སུ་བྱོན། རྣམ་འཛོམས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལྟན་དུ་
གྲགས། དེའི་སྤྱུལ་སྤྱུ་སློ་བཟང་།

བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཆོས་ཚའི་ཨོ་རུང་དུ་ཡབ་སྐུ་འབྱུང་དང་།
ཡུམ་ལྷ་མོ་རྒྱལ་གྱི་སྤྲུལ་སྤྱུ་མེ་སྤེལ་ལ་འཁྲུངས།

པད་ལྷ་བལྟགས། ། འདི་དང་ཉེ་བར་མཆོད་རྟེན་དྲི་ལ་གསེལ་མན།
དམ་པ་རྒྱ་གར་རི་པོ་རྩེ་ལྷར་ཐེབས།

རྒྱལ་ས་འདིར་བྱོན། ཉམ་མཁར་འཕྲུང་པ་སྟག་སྐྱོ་འཕྲུང་སྐྱོ་ཚོགས་
བསྟན་པ་ཆད་པོ་ཞིག་གིས་མཐོང་།

ཁོ་དང་དེ་བསྟེན་བཟུང་ལུས། རྒྱལ་འབྱོར་དབྱུག་པ་རྟེན་སྐལ་དུ
བཞག་དེ་དང་སངས་རྒྱུ་བྱང་མེས་ས་དུ།

མ་འི་སྐྱ་གདུང་། ཚོས་སྐྱ་འི་རིང་བསྐལ་མང་དུ་བསགས་པ་ནང
བཞུགས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས། རྣལ་

འབྱོར་བ་ཚེས་གཡུང་རྒྱུད་བྱ་བས་རབ་གནས་མཛད། སྤྱིས་སུ
གྲུང་རུ་འི་མཁའ་འཕྲོ་མས་ཞིག་གསེས་གྱིས་སྒྲུ

དཀར་གསེལ། མཚོད་འབྲུལ་སྒྲིག་ལམ་གནང་བས་འཇར་དང་མེ་ཏྲ་གི་
ཆར་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྷ་ས་བྱང་།

ལོ་རྒྱུས་རྣམས་མདོན་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ནས་གསུང་ཞེས་ལུ་གྲ་དཔོན
པོ་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་གི་དཀར་ཆས།

ལས་འབྲུང་། ཉམ་མཁའ་ལས་དྲིལ་ཆུང་གི་སྒྲ་བྱང་བར་ཡུལ་མི
རྣམས་གྱིས་བལྟས་པའི་པ་དམ་པ་རྩུ་འཕྲུལ་

གྱིས་གཤེགས་པ་མཐོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཉ་ལྟ་ཡང་དུས་བབ་དང་
རྣམས་སུ་དྲིལ་བུའི་སྒྲ་ཐོས་སྒྲ་ཡོད་པས་མཆོད་

རྟེན་དྲིལ་གསེལ་མར་གྲགས། ཡང་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་གྱིས་ཞག
གཅིག་ལ་མཆོད་རྟེན་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་རྩུ་

འཕྲུལ་གྱིས་བཞེངས་པར་གྲགས་པའི་ནང་ཚན་ཡིན། འབྲས་སྤྲངས་
སྒྲོར་ལམ་དུ་ཡང་འདི་འདྲ་གཅིག་ཡོད་

ཅེས་ཐར་ལུལ་དཔོན་སློབ་འདི་པས་གསུང་ཞེས་ཐོས། གོང་སློབ་མཆོད་
རྟེན་དཀར་པོ། རོ་ཁྲོ་ལྟ།

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱོན། ལྷ་དཀར་པོ་བཞི་ལ་ཁྲི་ཀའི་བྱོན་
སྐབས་ཅན་གྱི་རྟེན་བཞིར་གྲགས། མ་ཆུའི་

སྤྲང་ལ་མོ་དང་ཁྲི་ཀའི་སྐབས་སོ། །

༣། དགྲ་ཚུའི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

དགྲ་ཚུ་ནི་སྟོད་དུ་ཀ་རོང་ཡ་རོང་བདེ་རོང་གསུམ། བར་དུ་མཚོ་
རོང་བུ་རོང་བསེ་རོང་གསུམ།

སྟོད་དུ་ཐེའུ་རོང་ཞོའུ་རོང་དགྲ་རོང་སྟོད་དགྲ་འི་ཚུ་རྣམས།
གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ནས་རེབ་གོང་གཞུང་བརྒྱུད་དགྲ།

རོང་མདོ་ནས་མ་ཚུར་འབབ། འདི་ལ་ལྷོ་བྱང་དང་སྟོད་སྟོན་བར་
གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་གནས་དངོས་གཞི་རེབ་ཚོ་

ལུང་པ་གསུམ་གྱི་གོང་བ་རེབ་གོང་གསེར་མོ་ལྷོངས་སུ་རོང་བོ་དགོན་
བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གླིང་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་

ཡུལ་དབུས་གཉེན་ཆེན་ཐང་ལྷ་འི་ཞོལ་འདམ་ཁོག་རོང་པོའི་སར་
འཁྲུངས་ཤིང་གསོ་དཔུང་ལ་མཁས་པ། རིག་

སྤྲུགས་བྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཞིག་ལ། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པས་གྲུར་
མགོན་ཆོས་རྒྱུད་དུ་གྱུར། ས་སྐྱའི་

གསེར་མགོན་དང་ཕྱག་མཁར་གནང་། ཁྱོད་ཨ་མདོར་མོང་། རི་རྩོ
ཐེའི་དབྱིབས་འདྲ་བའི་རྟེན་པར་ཁྱོད་གྱི།

རིགས་རྒྱུད་གྱིས་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་
གསུང་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་མདོ་སྨྲ་དུ།

{ @304 } དགྲ་ཚུའི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

ཐེབས་ཀྱི་ལམ་དུ་མདོ་བཟེར་བའི་ས་ཆར། རྒྱུན་ཇག་གིས་གཙོས་པ་ལ།
བྲག་ཐོར་བརྟུང་བ་བྲག་ལ་ཕོགས།

དེ་མ་ཐག་བྲག་སྒྲ་ཆད་པས་ལྷ་རྩེ་བྲག་སྒྲ་བར་གྲགས། ལྷན་
བཟང་སྤྱོད་སྲུ་གཞི་ཕབས་ཏེ་བཞུགས། དེའི་སྲས་

རོང་ཆེན་མདོ་སྤེལ་བུམ་ལ་སྲས་དགྲ་འཁྱུངས་པའི་ཆེ་བ་གསུམ་རབ་
ཏུ་བྱུང་། གཙེན་པོ་རོང་པོ་བསམ་གཏན་

རིན་ཆེན་གྱིས་ཆོས་རྩེ་དོན་རིན་པའི་ནབས་ལ་གྲུགས། ཟབ་ཆོས་
མང་དུ་གསན། ས་དགྱིལ་ཏུ་བེཏུ་དང་།

མཚན་ཡོན་དུ་འབྲེལ། ཚེས་སྤེལ་ཆེ་ཆུང་བཅོ་བརྒྱད་དང་། དགོན
ཁྱུག་གི་སང་ཚེས་སྤེལ་འདི་བཏང་། ལྷ་ཁང་

དང་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་བཞེངས། དེའི་གཙུང་གྲགས་པ་རྒྱལ་
མཚན། གཞོན་ལྷ་ཉིད་ནས་ཆོ་འདིའི་ཁྲི་བ་

བཅོམ་ཚད་གྱིས་སྒྲིབ་པ་སྟིང་པོར་མཛད། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
ཞལ་གཟིགས། དེའི་གཙུང་སྤྱོད་གྲོས་མེད་གས་དག་

བའི་བཞེས་གཉིན་དུ་མ་ལས་གསན་པ་རྒྱ་ཆེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་
ཅིང་རིག་གནས་ལྷ་ལ་མཁས། ཏས་མིང་ཐོན་

ཏེས་སྤྱི་མར་བཀྲུང་། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་རྣམ་འཛོམས་དཀར་པོའི་
རྗེས་གནང་ཐུལ། སྤྱོད་ཆོས་ཉི་ཟེར་ལ་

འགེལ་བའི་གྲུབ་ཏུགས་བསྟན། དུ་ཀྱ་ཤིའི་ལས་ཚན་གྱིས་གཟེངས་
བསྟོན། རང་དགོན་དུ་གསེར་ཁང་།

མགོན་པོ་རྩ་སྤྱིས་ལྷ་ཁང་དང་། ལྷ་ཁང་བཅོམ་པོ་མར་གྲགས་

སོགས་བཞེངས། རེ་བཞོད་སྟོད་སྒྲིད་ཐམས་

ཅད་མངའ་ཞབས་སུ་བཅུག་སྟེ་བཅུག་ཁལ་བསྐྱས། གཏུང་རྒྱུད་དེར
ཚོས་གྱིས་མཐོ་བའི་སྐྱེས་བུ་དང་། འཇིག་

རྟོན་གྱིས་མཐོ་བའི་མི་ཆེན་དུ་མ་རིམ་པར་བྱུང་བ་ལས། དཔོན་པོ་
དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་ལ་ཡང་ཟོན་ཏེ་ཁྲི་ལོ་

གཉིས་པ་མེ་ལུག་ལོར་ལས་ཐམ་གྱིས་གཟེངས་བསྟོད། དེ་བཞིན་དོན་
གྲུབ་རིན་ཆེན། སྤྱོད་གྲོས་མཆོག་གྲུབ།

དོན་གྲུབ་མེད་གེ་སྤྱོད་གྲོས་དཔལ་ལྷན་སོགས་ལ་འད་ཀྱི་ཕྱི་བྱུང་
སྣང་། བར་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཉམས་ཆག་ཏུ་སོང་

བ་ནང་སོ་གྲུ་རུས་ཉོར་ཆིང་གེ་སི་འི་རྒྱུད་ཏའི་ཆང་ཆུ་ཁུར་
དཔོན་ལ་མགོན་འདྲེན་བཅོལ། ཡེར་བཆོས་ཇེ་སོགས་

གྱིས་ཁུར་སྤངས་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅུ་བའི་ཤིང་སྤྱི་ལ་ལོར་གཅུག་ལག་
ཁང་། རྒྱལ་རྒྱལ་མཆོད་རྟོག་། ཕྱོགས་བཞིར་

ས་འདུལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་བཞི། བཀའ་འགྱུར་གསེར་གྲིས། རྩེ་རིན་པོ་
ཆེའི་སྟོང་སྒྲ་གསེར་ཐང་བཅས།

བཞེངས་། དཔོན་གྱིས་ཨ་རིག་ཆོས་རྩེ་མངགས་ནས་ཐོ་བཅུན་བསྐྱུ་བ་
སོགས་སོག་པོ་དང་མཆོད་ཡོན་དུ་འབྲེལ།

བའི་མགོ་ཚུགས། གསེར་སྟོངས་རྒྱལ་ཐང་དུ་རོང་པོ་མཁར་འབྲུམ་
རྒྱལ་ལ་སྤྲ་མ་གྲུབ་ཐོབ་ཅིག་གིས་སྤྲས་སྟན།

གྲགས་ཅན་གསུམ་འབྲུང་བར་ལུང་བསྟན་པ་སྒྲ་མཆོད་བཞི་བྱང་།
ཆེ་བ་སྤྲ་མ་དམར་དམར་དུ་གྲགས་པའི་

མཁས་གྲུབ་ཅིག་བྱོན་པ་ཆེར་མ་འགྲུངས་པར་ག་ཞེགས། དེ་འོག་ཆོས་
པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་

མཚན་ནི། མི་ལ་བཞད་པའི་དོ་རྩེ། ལོ་རས་པ་བདེ་བ་སྟོང་།
ཞང་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པ། རྟོགས་

བརྩོད་སྟན་རག་ལྷན་པོ་རྩོམ་མཁན་རྣམས་འི་ཞལ་སྤྲ་ནས་སོགས་

ཀྱི་སྒྲེ་བ་བཞེས་ཞིང་། སྒྲ་ཆོ་འདི་རབ་བྱུང་བཅུ་

པའི་ཕྱགས་སྒྲུལ་ལོར་འཁྲུངས། བཅུ་བཞི་བར་ཚེས་ཐེངས་ཆེན་
བསམ་འགྲུབ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། རྒྱུད་སྤྱི་དུ

མའི་དབང་སོགས་གསལ། བསྟན་པ་བཏང་སྟེ་བདག་འཇུག་མ་ཆག་པ་
མཛད། མི་ལའི་མགྲར་འབྱུང་

གཟིགས་པས་ཐུགས་དད་འཁྲུངས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཐེ་བཅུན་ཞལ་
གཟིགས། ཉི་ཤུ་པ་ཕྱགས་བྱི་ལ་ཅི་ནེ་ཚེས་ཐེ

སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན་ལས་བསྟན་པར་ཚོགས། ཉེར་གསུམ་པ་རྒྱུ
ཡོས་ལ་རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་ཞུ

{ @305 } དགྲུ་ཆུང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

ཞུས་ཏེ་དབུས་སུ་ཕེབས། ཉེར་བཞི་པ་ཤིང་འབྲུག་ལོར་བླ་ཤས་
ཤིག་རྩ་སྟོད་ཚེས་གྲུ་འགྲིམས། འཇམ་དབྱངས་

སྤྱི་མ་དགོན་མཚོག་ཚེས་འཕེལ་ལ་ཚེས་ཞུས། ལོ་དེའི་དབྱར་རྒྱུད་
གྲར་ཞུགས། ལྷག་ལུང་བྲག་པ་སྤོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་

ལ་རིམ་ལྔ་འི་དམར་ཁྲིད་སོགས་སྒྲ་ཕྱིར་ཆོས་མང་དུ་གསན། ཟླ
བ་ཐུང་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་ཁྲིད་བསྐྱུངས་པས།

ཉམས་རྟོགས་འཁྱུངས། གཞན་ཡང་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ།
སྤྱི་ལ་བུ་ཆོས་རྗེ་དག་དབང་ཆོས་

གྲགས་པ། ཁྲི་དགོ་འདུན་རྒྱལ་མཚན། ཆོས་གཉེར་གྲགས་པ། གཟིམས་
ཁང་གོང་། གཞུ་ཁང་པ་དགོ་ལེགས་

རྩྭ་གྲུབ། རྒྱགས་པ་ཆོས་རྗེ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ། གྲུབ་ཆེན་
བཙུན་འགྲུས་སྣེད་པོ། ལམ་པ་རབ་འབྱམས་

པ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་བཅས་ཀྱི་ཞབས་པད་བསྟེན་ཏེ་དབང་ཁྲིད།
མན་དག་རྒྱབ་རྟེན་ལུང་བཅས་འདོད་

རྒྱུར་གསན། ཉེར་བརྒྱད་པ་ས་སྤྱི་ལ་ལ་སྟག་ལུང་བྲག་པའི་བྱུང་
དུ་བསྟེན་རྗེ་གས་བསྐྱུར་དུ་བསྐྱབས། འདུལ་

ཁྲིམས་མིག་འབྲས་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བའི་སྟན་གྲགས་ཆེ། ལོ་དེར་

རང་ཡུལ་དུ་ཐེབས་ཏེ་རོང་བོ་དགོན་ལུགས་

གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་སྤྱོད། མོ་ལྷ་པ་ཤིང་ཡོས་ནས་སྐྱབ་པ་ལ་གཅིག་
དུ་གཞོལ། སྐྱབ་གནས་རོང་བོའི་བཀྲ་ཤིས་

འཁྱིལ་དང་དགོན་རོང་བྲག་སྐྱོལ་གཉིས་བཞུགས་སའི་མཐེལ་
དང་། གཞན་བྱ་ལྷུང་། སྐྱེ་འབྲུམ། དན་

ཏིག་དགོན་ལུང་རྒྱལ་སྐྱེས་སྐྱབ་ཕྱག་གཉེན་གོང་བྲག་དཀར། ཞོམ་
ཕྱག་རྒྱམས་སུ་བཞུགས་ཤིང་། མེ་ཏོག་

དང་རྟེན་བཅུད་ལེན་གྱི་འཛོལ་མཇེད། ཀེ་ལུ་པ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ།
སྐྱིད་ཤོད་སྡེ་བཆོས་རྗེ། འཇམ་པའི་དབྱངས་

ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ལི་ཀྲུ་ཤེས་རབ་མེད་གོ་བྱམས་པ་སྤྱལ་
སྐྱེད་གོ་འདུན་དཔལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་བཅས་ལ་ཆོས་

ཞུས་མོགས་བཤད་སྐྱབ་བྱུང་འབྲེལ་གནད། མོ་བདུན་པ་མེ་སྤྱལ་ལ་
སྤྱང་ཡང་དབྱས་སུ་ཐེབས། འཇམ་

དབྱངས་སྟག་ལུང་བྲག་པ་མཇུག་། བསྐྱབ་ཁྱིམས་གཙང་བས་བྲུ་མའི
བྲགས་མཉེས། བྲུ་མ་སྐྱ་མ་རྣམས་དང་།

ཆོས་རྩེ་ལུང་ལོ་ཅན་པ། རྒྱལ་ཁབ་ཅེ་བཆོས་འབྱོར་རྒྱ
མཚོ། མཁོན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ། དེ་མོ་ལྷ

དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། རྟོའི་ལྷ་དབང་ཆོས་ཀྱི་དབང
བྲག་རྩེ་དྲུང་བསྐྱབ་པ་རྒྱུ་མཚོ། སེམས་

དཔའ་དག་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚོ་རྣམས་ལ་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེ
བ་གསུམ། སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་ལ་བསྟེན་བཀྲུང་།

ཞུས་ཏེ་རྒྱ་སྤྱིང་བསམ་ཡས་སོགས་གནས་ཏེ་ཁྱེད་པར་ཅན་རྣམས་
མཇུག་། ས་རྟ་ལོར་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས།

འཕགས་པ་ཤིང་ཀླུ་མ། ལང་ཁྱེ་སྤྱི་བཞི། ཅུ་གྲུ་མེར་གྱི་བྲུམས་ཆེན་
སོགས་མཇུག་། རི་བོ་ཅེ་ལྷར་འབྱོན་བཞེད་

ཡོད་པ་ལི་རྒྱ་སྤྱི་བཞི་དཔོན་པས་བཞོལ། ཤིང་སྤྱི་ལ་ནས་རོང་བོ་དགོན་
དུ་འདྲུ་ཁང་གསར་ཕྱི་བས་མཇུག་། ལུ

འབྲུག་ལོར་ཀུན་གཟིགས་ལྷ་པ་མཚོ་ཁར་ཕེབས་པ་མཇལ་ཏེ་བྱུགས་མེ
ཆེན་པོའི་རྩེས་གནང་སོགས་གསལ།

འབྲུལ་ནོད་གཟབ། དབྲུས་གཙང་དུ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་རྣམས་ལ་འབྲུལ་བ
དང་། དགོན་སྡེ་ཆེ་སྒྲུལ་མང་འགྱུར།

བསྟེན་བཀྱར་དཔག་མེད་ལུས་ཏེ་འབྲེལ་ཚད་དོན་ལྡན་མཛད། གཏུལ་བྱ
རྣམས་ཚོས་དང་བཅའ་བེད་གིས།

བསྐྱབས་པ་དོན་དགྲུལ་ས་ཕག་ལོར་རྩེ་བཙུན་མི་ལའི་སྐྱེ་ཉམས
དང་བཅས་ཏེ་གཤེགས། ཞལ་ཆེམས་ལྟར་རྩེ་

སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོས་དགོན་སྐྱབས་སྡེ་གཉིས་ཀར་བཤད་སྐྱབས་གོང
འཕེལ་གྱིས་བྱུགས་དགོངས་རྩོགས་པར་མཛད།

དོ། །རྣམ་ཐར་གྱི་ཡི་གེ་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་བྱ་བ་ཡོད
སྟེ། །གྲུབ་ཆེན་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་གི་ཚས།

{ 306 } དགྲུ་ཚུའི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཡུམ་མི་གཅིག་པའི་མཆོད་དྲུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བའི
མེ་ལུག་ལ་བཞུགས། འཁྲུངས་རབས་སུ།

ཤྱ་རིའི་བྲ། རིགས་ལྡན་པ་ད་དཀར། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་
བསྐྱུངས། འབྲོམ་ཇེའི་ཐུགས་སྤྱུལ་ཁྱེའུ་དཀར་

པོ། བྱ་ཆུང་བ་གཞིན་ལྷ་རྒྱལ་མཆོན། བོད་དང་ཕྱི་གས་ལས་རྣམ་
རྒྱལ། རྒྱལ་ཆོབ་དར་མ་རིན་ཆེན། འབྲས་

སྐྱུངས་མཁན་ཐོག་བཞི་བ་དཔལ་ལྡན་མེད་གོ་གྲུབ་ཆེན་ཐར་པའི་
རྒྱལ་མཆོན། སློམ་སྤེལ་མཁན་ལའང་རྒྱལ་མཆོན་

རྣམས་བཞུགས་ཤིང་། ཉི་ཐར་སྤྱུལ་སྤྱུས་མཛད་པའི་འཁྲུངས་
རབས་ལས། མདོ་སྤྲད་རོང་བོའི་ཆུ་གཏེར་དུ། །

ཐོས་བསམ་མགོར་བུས་ཐུག་པའི་སྤྱིང་། སྤྱུལ་བྱེད་བསམ་གཏན་རིན་
ཆེན་ཞེས། །ཡོངས་འཛིན་མཆོག་གི་ཁྲོམ་

གར་བསྐྱུར། །ཞེས་ཆོས་སྤེལ་འདེབས་པ་པོ་བསམ་གཏན་རིན་ཆེན་ཡིན་

པར་གསུང་ལ། དེ་ནས་རོང་སྟོན་སྒོ

བཟང་གྲགས་པ། རོང་པོའི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མདུན་པ་བསམ་འགྲུབ་རིན
ཆེན། འདི་པ་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོས

དངོས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་། དཔུང་བ་ལ་འཇམ་དབྱངས་བཞུགས་
པ་རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་

གཟིགས་ཏེ་བསྒྲགས་བརྗོད་མཛད། མགར་རྩེ་ཤེས་རབ་ཉི་མ། དེའི་
སྒྲུལ་སྒྲུ་འདི་པ་ཡིན་པར་གྲགས།

དགྲའ་ལོ་བཞི་ལྔ་ནས་ཆོས་པ་རིན་པོ་ཆེས་གྲོག་བསྐྱབ། བདུན་པ་
ལ་དགོ་བསྟེན་དང་། བཅུ་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་།

མཚན་སྐལ་ལྔ་ནས་ཆོས་གཉིས་བཏགས། བཅུ་གཅིག་པ་མེ་སྒྲུལ་ལ་ཡབ་
སྐལ་མཉམ་དུ་དབྱས་སུ་ཐེབས།

དགྲའ་ལྔ་ནས་སྐྱལ་ལུང་བྲག་པ་མཇུག། དགོ་ཚུལ་བསྐྱབ། སྐལ་ལྔ་ནས་
རྒྱ་མཚོར་མཚན་གསོལ། དགྲའ་ཆོས་

ལ་བྱང་ཕྱི་རྒྱུ་ཆོས་གྲུ་ཞུགས། རྩེ་ཚུ་ལ་ཁྱིམ་སྒྲིལ་ཆོས་འཕེལ

དང་། གཙང་བ་དཀར་ཆེན་སྒྲོ་གོས་རྣམ་རྒྱལ་གཉིས

ལས་ལོ་གསུམ་ལ་བསྐྱུས་གྲ། རྒྱལ་རོང་བ་མཁས་གྲུབ་བསྟན་པ

དར་རྒྱས་སྤྱོད་མར་བསྟན་ཏེ། ལོ་བདུན་ལ་དབུ

མར་དེ། འདུལ་མཛོད། རྣམ་འགྲེལ་བྱུང་བ་ཀོ་ལ་དང་བཅས་པ་སྦྱངས། ཉི

ལྷ་བཅེ་སྟག་ལ་གསང་ཕྱར་དཀར་

བཅུ་ཉི་གུ་སྒྲོར་མཛོད་དུས་རྩེ་ཉི་ཀ་བ་ཐོབ། ལོ་དེར་ལྷ་ས་འོ་

ཐོ་ཉི་དྲུང་དུ་པར་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་ལ་བསྟན

རྩོགས་ཞུས། རྩེ་ཚུ་ལ་ཁྱིམ་སྒྲིལ་ཆོས་འཕེལ། དུགས་པོ་བསོད་ནམས་ཉི

མ་སོགས་ལས་ཆོས་བཀའ་འགའ་ཞིག

གསན། ཉིར་གཅིག་པ་མེ་ཡོས་ལ་ཡུལ་དུ་འབྱོན་ཁར་མཁས་གྲུབ་བསྟན

པ་དར་རྒྱས་གྱིས་སོགས་ཡུལ་དུ་མ་འགོ།

རང་ཡུལ་དགོན་པར་སོང་ཞེས་ལན་གསུམ་གསུངས། མཁས་གྲུབ་སངས་

རྒྱལ་ཡོ་ཞེས་གྱི་སྤྱུལ་སྤྱོ་སོག་ཡུལ་དུ་

འབྲོན་པ་དང་འགྲོགས་ནས་ཐེབས། ཚེས་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཇུག། ཀེའུ་པ་
ཚེས་རྒྱ་མཚོ་རོང་བོ་བཀྲ་ཤིས་འཁྲིལ་དུ།

ཐེབས་པའི་དྲུང་ནས་ཨ་འབྲོན་མཁས་བཙུན་དང་མཉམ་དུ་གསུང་
འདུས་དབང་སོགས་མང་དུ་གསན་ཞིང་།

འདི་དང་། སྤེ་བ་ཚེས་རྗེ་བསྟན་འཛིན་སློབ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། འདན་
མ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་སྟན་བརྒྱུད་མངའ་

བདག་རྒྱ་མཚོ་འི་མཚན་ཅན་གསུམ་གྱིས་གཙོས། རྒྱལ་སྐྱེས་སློབ་བཟང་
བསྟན་འཛིན། ལི་ཀྲཱ་ཤིས་རབ་སེང་གེ།

ལ་མོ་སློབ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། སྟོང་འཁོར་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོ་སོགས་
སླུ་མ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། ལམ་རིམ་འབྲིང་བོ་བྱུགས་

འཛིན་དང་། སྤེ་ཕྱིར་དན་ཏིག་ཡང་ཏིག་ཨན་ཚུང་གནམ་རྫོང་
སོགས་མ་རྒྱུད་ཕྱོགས་ཀྱི་དབེན་གནས་དུ།

མ་དང་། ཡར་ནང་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་གནས་བརྒྱད། རྫོང་ཉིན་

བྲག་ཕྱག་མར་ནང་བྲག་དཀར། གཉ་འ

གོང་བྲག་དཀར། ག་ཤག་རལ་གོང་འོག་ཇི་གིན་སྐམ་བྲག་སྐག་ཚང
ལྷ་མོ། ཉང་ཚང་སྐག་ལྱང་བྲག་ཤིས།

{0307} དགྲ་ཚུའི་རྒྱུད་སྐྱེས་སྐུ་བཤད་པ།

དགོ་ལྱང་བསྐྱེད་མཛེད་དགོ་ཁ་གྲུ་ཚོ་རྒྱག་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དབེན
གནས་བརྒྱུ་པཏ་རག་དུ་མར་སྤྱན་རྒྱག་སྤྱན་བཞིའི་

རྒྱལ་འབྱོར་ལ་ཚུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་དུ་གཞི་ལ། དགོན་ཆེན་དུ་མཚན
ཉིད་དང་། བཀྲ་ཤིས་འཁྲིལ་དུ་སྐྱབ་སྤྱེ།

བཅུགས། དགྲ་ལོ་ཤིན་དུ་མཐོ་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་དཔེ་གཟིགས་རྒྱུན
མི་ཆད། སྤྱིར་པོ་ཏི་ལྷ། དེའི་ནང་

ནས་དབུ་པར། སྤྱད་པར་དབུ་མ་ལ་ཞིབ་གཟིགས་གྱིས་ཞལ་ནས། ངས་
ལོ་བཅུ་གཅིག་བཅུ་གཉིས་ནས་བདུན་

ཅུའི་བར་ལོ་རྒྱག་ཅུའི་རིང་སློབ་གཉེར་དང་མ་བུ་ལ་བར་བྱས་པས།

དག་ཟོད་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གོ་བ་ཞིག

བྱུང་། ལར་ཆོས་ལྟོད་ལ་སློབ་གཉེར་བྱས་པ་གཅིག་བྱས་མི་ཆོག་ཆོ
སླད་ལ་དགོས། ལྷག་པར་འཆི་ཁ་སློབ་གཉེར

དང་འགྲོགས་ནས་སོང་ན། ཕྱི་མའི་སློབ་གཉེར་དང་བསྐྱེད་བྱུང་པ
འབྱུང་། དེ་ལ་བསྐྱེད་བྱེད་བ་ཡིན་གསུངས།

པ་སེམས་ལ་འཛིན་དགོས་པ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུབ་། སློབ་རྒྱུད་ཀྱིས་མདོ་སླད
ལྟོ་བྱང་ཕལ་ཆེར་ཁྱབ་སྤེལ་བྱེད་ཏུ་མ་ཚུགས།

དཔོན་ཏུ་ནང་གིས་གྲུས་མཆོད་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མ་ཡུམ་དགོངས་ཚེ་གས
ལ་གྲུ་བ་བརྒྱ་ལྷམ། མེ་འབྲུག་ལོར་དཔོན

དབུས་སུ་འབྱོན་ཁར་ཀའ་རོན་ཆུ་ཚོན་དུ་བྱོན་དུས། རྗེ་འདི་བྲག
སྒྲོ་དེ་རྗེ་རྒྱུན་བྲངས། རྒྱུན་སེལ་གྱི

ཆོས་བཀའ་དུ་མ་ལུས། རྗེ་འདིས་ཀྱང་དཔོན་ལ་གནང་སྦྱིན་མང་དུ
མཛད། གྲྭ་ཚང་ལན་གསུམ་གྱི་བར་གཏད

པ་བཅས་སྒྱིན་བདག་གི་གཙོ་བོ་དང་། གཞན་ཡང་ཆེ་སྒྱུ་རྒྱུ་མས
གཙུག་ཏུ་བཀྱར་ཞིང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཆོད་ལ

ཀྱང་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུགས་མ་ཞོར་བར་བསྟན་པའི་མཛེས་སྒྱུན
ཁོ་ན་མཛད། དོན་གཅིག་པ་མེས་ལ་བཀྱ་ཤིས

འཁྲིལ་དུ་སྒྲུབ་ཤེགས། སྒྲུབ་དུང་ཞུགས་ལ་ཕུལ་ཏེ་ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་དེ
ཀར་བཞུགས་པ་དགྲུང་གཅིག་རོང་བོ་དགོན

དུ་འཕུར། དེར་རིན་པོ་ཆའི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་ཏེ་ལོ་མང་བོ
བཞུགས་པ། ལམ་ཅིག་མཆོད་རྟེན་ནམ་མཁའ་

ལ་གཤེགས་ཏེ་རོང་བོ་མར་ནང་དུ་བྱོན་ནས་ད་ལྟ་དེ་ན་འགྲོ་བའི
དོན་མཛད་ཅེས་བྱང་ཆུབ་མི་ལ་ངག་དབང་བསོད

ནམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལས
བཤད་ལ། ཟུང་མར་སློབ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་

མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ཡང་ཡོད་སྟེ། སློབ་མའི་གཙོ་བོ། བཤད
པའི་རྒྱལ་ཆབ་སློབ་བཟང་ཆོས་གྲགས། སྒྲུབ

པའི་རྒྱལ་ཚབ་བྱ་བ་དང་སྤོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། སྤུངས་ཀྱི་ཐུ་བོ་
མཆི་བ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ། ཐུགས་སྤུངས་མཆི་བ་

ཤེས་རབ་བཀྲ་ཤིས། དཔྱིན་ལས་ཕྱོགས་མཐར་རྒྱས་པ་གཡེར་
གཤེད་འཇམ་དབྱངས་སྤོ་གོས། རྩེ་སྒོ་ད་རྒྱ

མཚོ་འི་མངའ་བདག་འབེ་ཤེས་རབ་མཚོ་གཤེད། སྒྲིམ་གྲགས་པ་རྒྱ་
མཚོ། མཁར་གོང་ཚོ་བརྟན་རྒྱ་མཚོ་གསུམ་

དང་། ཀུན་དགའ་བོ་དང་མཚུངས་པའི་རི་མ་གྲོ་བ་ཆུ་དམར་སྤོ་
བཟང་རྒྱ་མཚོ། གནས་བརྟན་ཐོས་བསམ་རྒྱ་

མཚོ་སོགས་ཉེ་བའི་སྤུངས་སྤོན་སྒྲིམ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བྱུང་།
ཀུན་མཁྱེན་གོང་མ་དབུས་སུ་ཕེབས་ལོ་སྤྱིང་གཞི་

ཞིག་བྱུང་བ། རྩེ་འདི་ཆེན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་པའི་དྲུང་ནས་
འཇམ་དབྱངས་ནག་པོའི་རྩེས་གནང་གསན་བསྟན་

སྤྱི་སྤྱིང་དྲངས་པས། རྣམ་ཐར་བཀའ་རྩིས་དུ། ཡོང་ཁར་གྲུབ་

པའི་དབང་ཕྱག་ཟླ་མེད་པ། །སྐལ་ལྷན་གྱི་

མཚོར་སྐྱབས་འཇུག་རྟ་ཕུལ་ཏེ། །འཇམ་དབྱངས་ནག་པོའི་རྗེས་གནང་
མཛད་པ་ན། །ཉམས་དང་གྲིབ་གྱི་

ཚོགས་རྒྱམས་རང་སར་དེངས། །ཞེས་གསུངས་ལ། མཛད་སྦྱོད་ལ་
ཐུགས་དད་ཚད་མེད་པ་འཁྱུངས་ཏེ།

ཚོས་པ་ཁོ་ན་ཟེར་བ་འདི་རེད། དས་ཀྱང་འདི་འདྲ་ཞིག་ནམ་
འོངས་ན་དགོངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱིས་སེམས་

{ @308 } དགྲ་ཆུའི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

དང་། གནས་ལུགས་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་ཚོས་ཀྱན་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་གཟིགས་
པས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དབང་

འབྱོར་པའི་བསྐྱབས་བཞེད་དང་། རྒྱ་གར་ཆུ་བོ་གར་ཚུན་ན་

མཁས་གྲུབ་གཉིས་འཛོམས་ཀྱི་བླ་མ་འདི་པ་ལྟ་བུ་

དགོན་བྱས་ཚོགས་ཁོང་གི་གསུང་མགྲུང་འདི་ཚོན་བཟའ་བཟང་

པོས་བྲི་ལ་ཏེ། ང་རང་གི་སྤྲུལ་མགོ་ལ་བཞག།

ནས་སྐབས་སྐབས་བཟླ་གི་ཡོད། བྱེད་ཚོས་ཀྱང་སྤྲོ་མ་འདི་འི་གདམས་
ངག་འདི་ཚོ་ཉམས་སུ་ལོངས་དང་དེས་ཚོག།

འདྲག་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་མི་ལོན་པར་གཞན་དུ་འཚོ་ལ་
བ་དགོས་པ་མེད་ཅེས་དཔེ་དང་བཅས།

གསུངས་པར་རྒྱུ་ཐར་ལས་འབྱུང་། ཞིང་ག་ཞེགས་ཁར་རོང་བོའི་མི་
སྐྱེ་ཚོ་ལ་ཚོས་པོ་ཏི་རེ་བྱེད་ཞོག་གསུངས།

པར་དུ་རོང་བོའི་མགོན་པོས་བརྒྱད་སྟོང་དཔར་མ་ཞིག་བྱེད་ཡོང་།
ཞག་གཅིག་བཞག་བྱིར་བྱེད་དུས་ཕྱག།

མཁར་ལ་ཁ་དར་བཏགས་ཏེ་གནང་། སྐྱེ་སྐྱེ་འབྱོན་དགོས་ཞུས་པར།
མི་ཕལ་ཆེར་ཞི་ནས་རང་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ།

ཆགས་ཞེན་གྱི་སྐབས་ཡིན་འདྲ། རོང་བོ་ནང་སོ་འདི་མི་བསོད་ནམས་
ཅན་ཞིག་ཡིན་འདྲག་པས་ཡོང་ཆད་བྱས།

ཡོད་གསུངས་པ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུང་ག་དབང་འཕྲིན་ལས་སྐྱེ
མཚོ་རིགས་རྩལ་དེར་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས

རྟ་ལོར་འཁྲུངས། བསོལ་ཤིང་དག་དབང་དཀོན་མཆོག་ཉི་མ
ལས་རབ་བྱུང་། ཐོས་བསམ་གླིང་དུ་གསལ

བསམ་མཛད། མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་སྐྱེ་མཚོ་དང་འཛིན་གྲག་གཅིག
ཉི་ཤུ་བཅུ་གྲུང་ལ་དབུས་སུ་ཐེབས།

པཎ་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དང་། རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་སྐྱེ
མཚོ་མཇལ། འབྲས་སྒྲུངས་སུ་བྲགས་གཉིར་ལ།

བཞུགས་སྐབས་འཚོ་བ་བཞུགས་པས། འབྲོ་གྲུབ་ཆེན་སྦྱིན་པ་སྐྱེ
མཚོས་དགེ་འཕེལ་དུ་གདན་དྲངས། ཇུ་ལ།

དཀར་པོའི་བསྟོན་སྒྲུབ་གནང་བས་ལོངས་སྤྱོད་འབད་མེད་བྱུང་།
རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆས་ནི་མོན་ཉན་གྱི་ཆོལ་

གནང་། བློ་ཆེན་དགེ་འདུན་ཕྱན་ཆོག་གས། བྱང་ཕྱོད་ཆོས་ཤེདོན
གྲུབ་སྐྱེ་མཚོ་སོགས་ལ་ཆོས་གསལ། གྲུན་

མཁྱེན་གོང་མར་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་བཀའ་ཚེས་མང་པོ། མ་ཉི་ལུགས་ཀྱི
འངམ་དབྱངས་དཀར་པོའི་སྒྲིབ་ཐབས་

བདུད་རྩི་འོད་ཅན་དང་། དཔོན་ཚུང་བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱས་དང་
རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དབྱངས་ཅན་མའི་སྒྲིབ་

ཐབས་བདུད་རྩི་འོད་ཅན་བཟང་གསུང་རྩོམ་གྱི་བསྒྲུལ་མ་ཞུས། དེ
དུས་ཕུལ་བའི་མཛོད་གོས་ཁྱད་འཕགས་ཀྱི་སྤྱོད་

ད་ལྟ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་འདུལ་ཆེན་མོའི་སྤྲུག་བཞུགས་ཁྲིའི་
སྟེང་གི་གནམ་རྒྱན་དུ་ཡོད་ལ་བཀའ་བཙུང་འོད་པོ་ཆེ་

བའི་སྤྱོད་མ་ཡིན་ཞེས་སྤྲུགས་དབྱེས་པའི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་
མཛོད། ཉེར་ལྡེ་པ་ཚུ་རྟ་ནས་སྤྲུགས་འཆང་འངམ་

དབྱངས་སྤྱོད་གོས་ལ་ཟབ་ཆོས་ཡོད་དགྲ་གསལ། ང་ལྟ་པ་ཚུ་གྱི་
ལ་རང་དཔོན་དུ་བཤད་སྒྲིབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་འདུ་

པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཕུག་སྟོལ་བཙུགས། ང་བདུན་པ་ཉིང་སྤྲུག་ལ་

རྒྱུད་པ་གྲུ་ཚང་བཏབ། རེ་གཉིས་པ་ས་ལུག་ལ།

ག་ཞེགས་། སྐྱེ་ལུས་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྩི་རད་ལྷང་བ། རྩོལ་ཞབས་
རྩེས་དོད་པ། སྒྲོས་རིང་ལ་མདུད་པ་བཏབ།

པ་། འཕོ་བ་བཏབ་པས་རོ་ཁྲི་ཐོག་ན་ཡོད་པ་ཐང་ལ་འཕངས་པ།
སོགས་མངོན་ཞེས་དང་། གྲུབ་རྟགས་མངོན་

མཚན་ཆེ་བའི་རྣམ་ཐར་མང་། གསུང་འབྲུམ་པོར་རྒྱུང་གཅིག་པར་ཡོད་
ལ། ལྷ་བཟང་དང་། རྩུང་གར་

འབྲུགས་ཚུ་ལ་མཆོ་སྤོན་ཉམས་རྒྱུན་སོགས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་མང་།
དེའི་སྤྱེལ་སྐྱེད་གོ་འདུན་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་

ནི་། གཉན་ཐོག་དཔོན་རིགས་སུ་ཡབ་བསོད་ནམས་དབང་ཕྱུག་ཡུམ་དཔལ་
མོ་སྦྱིད་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་

{@309} དགྲུ་ཚུ་དི་རྒྱུད་སོགས་བཞད་པ།

གཉིས་པའི་མཇུག་ལྷགས་སྤྱེལ་ལོར་འབྲུངས། རྩོལ་ལྷན་ག་ཞེགས་

ནས་ལོ་རེ་བཞི་བ་ཡིན། སྟོང་འཁོར

བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྤྱི་རྒྱལ་མཚན་མེད་གོ་གཉིས་ཀྱིས

ཐེ་གོང་མའི་སྤྱལ་སྤྱོད་ཐག་བཅད། དགོ་སྟོང

སྟོ་བཟང་ཤེས་རབ་ལས་གྲོག་བསྐྱབ། མཁན་ཆེན་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་

ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགྲུང་ལོ་དགྲུ་བ་ས

འབྲུག་ལ་དགོ་འདུན་སྟོང་གིས་བསུས་ཏེ་དགོན་ཆེན་དུ་ཐེབས། ཚོགས་

ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་སྤྱི་ཐོག་པ་རྒྱལ་མཁན

ཆེན་དང་། ཉང་མོ་དག་དབང་བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན་སོགས་ཀྱིས

བསྟེན་བཀུར། སྤྱོད་འབྲུམ་ཤར་གྱི་སྒྲ

བྲང་ཆེན་མོར་ཕྱག་ཐོག་བཅུ་གསུམ་པ་ཆུ་སྟེལ་ལ་ཚོས་གྲུར

ཞུགས། མཁན་ཆེན་ལས་བདེ་གསང་འཛིགས་

གསུམ་ཏེ་ཀུན་རིག་སོགས་ཀྱི་དབང་། འཛིགས་བྱེད་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད

དང་། སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ་ལུང་ལུང་དགོ

འདུན་བསྟན་འཛིན་ལས་སྒྲར་ཐང་བརྒྱུ་ཙུ་ རིན་འབྱུང་། སྐལ་

ལྷན་གསུང་འབུམ། དཔོན་སློབ་སློབ་བཟང་

རྒྱལ་མཚན་ནམ་འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་ཟུར་ཚོས་ཀྱི་དགོ་རྒྱུ་དུ་

བསྟེན་ཏེ་བཀའ་གདམས་སློགས་བམ་སོགས་

ལུང་མང་རབ། མཁན་ཆེན་འཕྲིན་ལས་ལས་དབེན་ས་བཀའ་བུམ། སངས་

རྒྱས་ཡེ་ཤེས་བཀའ་འབུམ།

ཡོངས་འཛིན་སློབ་བཟང་དར་རྒྱས་ལས་དྲགས་པོ་བཀྲས་རྣམ་པའི་

ཤུམ་ཁའི་སློབ་ཐབས། ཨ་རིག་དགོ་བཤེས་

བྱམས་པ་དགོ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་ལས་རྗེའི་གསུང་འབུམ། དཔོན་སློབ་

སློབ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལས་མི་ཏུ། རྟོར་

འཕྲེང་། རིལ་བུ་ཕྱི་ནང་། གདུགས་དཀར་ལྷ་མང་དང་ལྷ་བཅུ་

བདུན་མ། མགོན་ཆེན་བཅུ་གསུམ། རྣམ་

སྐལ་བཀའ་བཅོ་ལྔ། སྤྱིད་ལོད་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་ཡི་དམ་

སྤྱབ་སློང་། ལྷ་བའི་ཡི་དམ་སྤྱབ་སློང་སོགས་

གསན་པ་རྒྱ་ཆེ། བཅུ་བདུན་པ་ལ་རྒྱུད་པའི་ཁྱི་དང་། ཉི་ཤུ་
བ་ས་ཡོས་ལ་ཐོས་བསམ་གླིང་གི་ཁྱིར་བཞུགས།

ཉིར་གཅིག་པ་ལྷགས་འབྲུག་ལ་མཁན་ཆེན་ལས་བསྟན་པར་རྫོགས།
ཤིང་སྤེལ་ལོར་དགོན་ལུང་དུ་ལ་ཅང་སྐྱོ་རོལ་

བའི་རྫོང་རྩེར་མཇེད། ཆོས་འབྲེལ་ཞུས། ཤིང་བྱ་ལོར་དར་ཉན་རབ་
འབྲུམས་པ་བྱབ་བསྟན་དར་རྒྱས་དང་།

དུང་འཁོར་ཤུ་རིའི་བྱ་གཉིས་པེ་ཅིང་དུ་མངགས་པར་ལྷུང་སྐྱོ
རིན་པོ་ཆེས་མགོ་འབྲེན་ཞུས་ཏེ་ཆོས་ལོ་བྱུང་བཅེ་པག་

ལོར་ཕྱིར་འཁོར། བྱུ་དབང་སངས་རྒྱས་སྤྱལ་སྐྱོ་མཚན་ཏུ་ཐོག་
བྱུད་གོ་འདུན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ལ་ཞལ་ཏེ་

ཕེབས་ཏེ། རིགས་ལྡན་རྣམས་གནོན་ཞེ་བདུན་པ་ཆུ་སྤྱལ་ལོར་དུས་
འཁོར་གྲུ་ཆང་གསང་སྤྲུགས་དར་རྒྱས་གླིང་

གསར་བཅུགས་ཀྱི་ཁྱིར་བཞུགས། མཛོད་དགོ་སྟོད་དུ་ལན་ཁ་ཤས་

དང་། མཚོ་རྫོང་ལ་ཕེབས་གདུལ་བྱ་རྒྱས།

ས་ཕག་ལ་སྐྱེ་འབྱུང་དུ་བཅའ་བྱ་བ་ལྟར་ཕེབས་པ་མཇུག་ཏུ་
དཀར་གཡས་འཁྲིལ། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་

རྟོག་ཏུ་ན་བཟུལ། ཉེར་སྤྱད། མཚོ་དཀྲུ་མང་པོ། གསེར་སྤང་ལྔ།
དཔུལ་རྟོ་མིག་མ་སུམ་ཅུ། གོས་

ཆེན་དགུ་བཅུ་ལྷག་རྟོ་བརྒྱ་སོགས་དངོས་འབྱུལ་གཏོས་ཆེ་བ་ལྟེན། འོ་
སྤྱིར་སྤྱེ་མཚོ་དང་། ལྷག་ཆེན་ཁྲིད་

སོགས་གསལ། ཞེ་བདུན་པ་མེ་རྟོ་ལ་དབྱུས་སུ་ཕེབས། རྒྱལ་བ་འཇམ་
དཔལ་རྒྱ་མཚོ་མཇུག་ཏུ་ཁྲི་འབྱུང་

བརྟེན་སྤྱིར་བཅའ་བྱ་བ་རྟོ་མཚོ་ཡང་དངོས་འབྱུལ་གཟུགས། ཡོངས་འཛིན་
ཡེ་ཞེས་རྒྱལ་ཚོན་ལམ་ཁྲིད་

གསལ་ཏུ་རྒྱལ་བས་གནང་སྤྱིར་དང་། གཟུངས་བརྟེན་མཁན་ཆས། ལྷག་
མཚོ་དང་བཅུ་མས་པ་དོན་གྲུབ་རྒྱ་

མཚོ་ལ་ནང་མེ་ཆེ་ལོ་གནང་། ཕྱིར་ཐེབས་ཏེ་འཇའ་མོ་གྲུབ་ཆེན
ངག་དབང་གྲགས་པ། ཡོངས་འཛིན་སྟོ

{@310} དགྲུ་ཆུའི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

བཟང་རྒྱ་མཚོ། རོང་བོ་སྤྱ་མ་དགེ་འདུན་མཁས་མཚོ་ག་བེས་པ་མི
ཕམ་ལྷ་བ་རྣམས་ལ་གྲུར་མགོན་གསང་ཁྲིད་

བསྐྱུལ་། ས་བྱ་ལོར་ཆུ་བཟང་དུ་ལྷུང་སྐྱེ་མཚོ་ག་སྤྱུལ་རིན་པོ་
ཆེར་མཇའ་འཛོམས་དང་གནས་ལ་བྱུགས་ཆགས་པའི་

ཆུ་ལ་མཇེད། སེམས་ཉིད་དགོན་དུ་སེམས་ཉིད་སྤྱུལ་སྐྱེ་ལ་སྐྱུལ་ལྡན་
མགྲུར་འབྲམ་གྱི་ལུང་། ལྷགས་པག་ལ་བྲག་

དཀར་སྤྱུལ་སྐྱེ་སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཞུས་ཏེ་
ཚོགས་ཆེན་ལ་ཀྲན་རིག་དབང་དང་། སྐལ་ལྡན་

གསུང་འབྲམ་གྱི་ལུང་སོགས་བསྐྱུལ། སྤྱི་ཕྱིར་ཕྱིར་ཐོགས་དབང་བོ་
དཔལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་ལ་བཀའ་གནང་སྟེ་སྐལ་

ལྷན་ཀླུ་ཐར་བརྟན་ཐང་། མི་ཏུ་རྩོད་ཐོང་གི་དགྲིལ་ཐང་།

སྤར་ཐང་ནས་བཀའ་བསྟན་གདན་འདྲེན་སོགས་

ཐུག་རྩིས་ཀྱི་ཆེ། ང་ལྟ་བུ་ཤིང་སྟག་ལ་གཤེགས། ལམ་

གཙོའི་འགྲེལ་བ་སོགས་བཀའ་རྩོམ་འགའ་སྤང་། དེའི་

སྤྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐོབ་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་མཆོག་། ལུང་སྤྱོད་

མའི་སྤྱོད་ཆོས་ལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ནམ་ཀྱལ་གྱི་སྤྱལ་སྤྱོད་ཤིང་

ཡོས་ཡོར་འཁྱུངས། ཆུ་བཟང་ལུང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐོབ་ཆོས་སྤྱལ་

སྤྱོད་ཐོབ་ཀྱལ་མཆོན་སེང་གི་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་།

གདན་སར་བཀོད་བསྟན་འབྲས་ཀྱི་འབྲུམ་པ་སོགས་དགོང་བཤེས་བསྟན་

འཛིན། ཡོངས་འཛིན་དངོས་སྤྱོད་ཀྱི་

པོའི་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟོན། མཆོན་ཞབས་པ་

ཚུགས་ཏེ་བསྟན་གྱི། སྤྱོད་ཀྱིས། དོན་

བརྟན་ཅུ། ཐར་ཕྱིན་བཅས་ལ་སྤྱངས། ཐལ་ཐོང་ཟུར་བཀོལ་པལ་

ཆེར་ཐུགས་འཛིན་མཛད། ལྷ་མོའི་

གསེར་ཁྱིལ་བའི་སྒྲ། དཔོན་སྒྲོབ་གསེར་ཁང་པ། ཡོངས་འཛིན
གཉིས་སོགས་ལས་སྔ་བྱིར་ཚོས་བཀའ་མང

དུ་གསལ། ཉེར་གསུམ་པ་ལ་དབུས་སུ་ཐེབས། བྱང་ཕྱི་གྲ་ཚོང་
དུ་དག་བཞེས་སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་པ་བསྟན

ནས་དབུ་མར་ལ་སྦྱངས། སེ་འབྲས་ལ་མང་འབྱེད་དང་། དེ་ཀར་
བཞུགས་རིང་ལོ་ལྟར་གྲ་ཚོང་ལ་དབུ་ལ་ཁྲི

རེའི་འབྱེད། ཞལ་སྔ་ནས་སྒྲོ་བཟང་བཀའ་ཞིས་པ་ལས་བཀའ་ཚོས་
འགའ་ཞིག་གསལ། པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྷན

བསྟན་པའི་ཉི་མ་ལ་བསྟན་ཇོགས་ཞུས། ཉེར་བདུན་པ་ལ་གདན་
སར་ཐེབས། བསྟན་འགྱུར་སོགས་ཕྱག་དཔེ

གསེར་བསྒྲིགས་པོ་ཏྲ་སྟོང་དུ་ཉེ་བཞུང་བཞུགས་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་
ཁང་དང་མགོན་ཁང་བཞེངས། ཞིང་རྩའི་ལོར་རྒྱ

བཟང་ཇོ་ཁང་རབ་གནས་ལ་བྱོན། ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་བྱམས་

བཅས་བཞེངས། ཆིང་མང་བསྐྱེལ་ནས།

ཆོགས་ཆེན་རྒྱུན་ཇའི་ཐེབས་སུ་ཇ་ལན་ཆེན་བརྒྱ་བཞག་སྤྱ་བྱང་
ནས་ཁྱེད་བཞེས་གྱིས་སྤྱི་ཁང་ཕྱི་གསལ་ཏེ་སྤྲེ་བ་བྱུང་།

བསྐྱོས་མཛེད། འཆད་ཉན་དང་འགྲིག་ལམ་ཏིང་བསྐྱེལ་རྒྱུན་ཆགས་
པ་གནད་བས་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང། རིག་

གནས་ཐམས་ཅད་དང་ཁྱད་པར་གསལ་རིག་ལ་མཁས་པས་སྒྲན་གྱི་འགྲོ་
ཕན་ཆེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་ཆོད་དུ།

བྱེད། ཞེད་གྲུ་པ་ལ་ག་ཞེགས། དེའི་སྤྱེལ་སྤྱི་ཚུ་བཟང་རིན་པོ་
ཆེའི་སྤྱི་ཚར་འཁྱུངས་པ་སྤྱོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ།

མཆོ་ཆེར་མ་འགྱུངས་པར་ག་ཞེགས། སྤྱར་ཡང་རིགས་རྒྱུད་དེ་ཉིད་དུ།
མཆོག་སྤྱེལ་རིན་ཆེ་སྤྱོ་བཟང་སྤྱེལ་ལྡན་

བསྐྱན་པའི་རྒྱལ་མཚན་རབ་ཡིད་ [~AS] འཁྱུག་ལོར་འཁྱུངས་པ་གདན་སར་
མངའ་གསོལ་བའི་སྤྱབས་ལགས། རྒྱུ་

སྐལ་ལྷན་པ་དགྲའ་ལོ་ཉིར་བཞི་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི
ལྷགས་ཏེ་ལོར། ཕུ་བོ་ཚེས་པ་རིན་པོ་ཆེས།

ངས་ཁྱོད་གཞན་དང་མི་འདྲ་ཞིང་རིགས་པ་དྲངས་པ་ཞིག་སྤངས་
བས་ཇོ་ཇོ་ནང་སོ་ལ་མ་བསྟན་པར་དབང་ཡོད་བྱས།

ནས་རབ་རྟུ་བྱུང། དབྱས་སུ་བྱང་ཅི་གྲ་ཚང་ལ་བཞག་དོན་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བྱི་དང། སྒྲོས་སུ་ཐེ་རིན་པོ་

{ @311 } དགྲ་ཚུའི་རྒྱུད་སོགས་བཤམ་པ།

ཆེའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་ཕན་པ་ཞིག་ཨེ་ཡོང་གི་རེ་བ་དང། དེ
བཞིན་འགྲུབ་པའི་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་ཡོད་པས་བྱིན།

ཆད་བསྟན་འགྲོ་ལ་ཕན་ཐབས་སྒྲོགས་རིས་མེད་པ་དང། བཤམ་
སྒྲུབ་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་འདུན།

པ་གཏོང་དགོས་པས། དང་པོ་བཤམ་གྲྲ་ཚུགས་གསུངས་པ་བཞིན་
མཚན་ཉིད་གྲྲ་ཚང་བོས་བསམ་གླིང་བཅུ་གསུ།

ཐོག་མའི་ཉིན་གྲུ་བ་ལྔ་ལ་བཙི་བཞག་གནང་བ་བྱས་སུ
སྟོན་ཆོས་ཁྲི་བ་སོགས་སྤྲུལ་འཕྲུལ་བྱུང་། ཆོས་ཐོག་གི

སྐབས་སུ་འཆད་ཉན་དང་། ཆོས་མཚམས་རྣམས་སུ་དབེན་གནས་དུ་མར
སྐྱབས་མཛད། སོ་བརྒྱད་པ་ཤིང

སྤྲེལ་ལ་འདྲུ་ཁང་གི་ལས་མགོ་བརྩམས། དད་འབུལ་གང་བྱུང་གྲུ་
ཚང་གི་བྱེགས་སུ་བཏང་སྟེ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱིས་

བསྐྱབས། ཆོས་འབྱུང་དུ། ལོ་བཅུར་འཆད་ཉན་བསྐྱབས། དེ་ནས
རབ་འབྱུབས་པ་སྟོ་བཟང་ཆོས་གྲགས།

སྤྲུལ་ར་བསྐྱོས་ཞེས་དང་། གསུང་མ་གྲུར་ལས། ལོ་ཉེར་བཞི་ལོན་ཆོ
གྲུ་ཚང་བཅུ་གསུ། ལོ་དེ་ནས་ལྔ་བཅུ་ར

དུ་ག་བར། ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་གྲུ་ཚང་བསྐྱབས། ཞེས་གསུངས་
ལ། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་བའི་ཤིང་སྤང་འདི་རྗེ

སྐལ་ལྔ་ན་པ་འཁྲུངས་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ར་དགུ་གྲུ་ཚང་
བཅུ་གསུ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་སོ་དུ་ག་གཤེགས་ནས་བརྒྱ

དང་གྲུན་གྱི་བལྟོས་ཀྱི། ། དེ་ནས་སློབ་ཆོས་ཁྲི་རིམ་པོ་ཆེ་སློ
བ་ཟད་ཆོས་གྲགས་ཞེ། སློབ་ཆོས་སར་རོང་པོ་འི

རིགས་སུ་འཁྲུངས། ཚོས་པ་རིག་པོ་ཆེན་པ་འབྱུང་དང་། རྗེ
སྐལ་ལྷན་པ་རྣམ་གཉིས་ལས་ཟབ་ཚོས་མང་དུ་

གསལ་ན་ འདི་ནས་རྣམ་འགྲེལ་དབྱ་མར་བཅས་དང་། དབྱ་ས་སུ་བྱང་ཕྱི་
གྲལ་ཆོང་དུ་འདྲེལ་མཛོད་སོགས་བཀའ་

པོ་ཏ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སྐྱབས་པ་མ་དག་གསུམ་ཅུ་རེ་ལོན། རང་དགོན་
དུ་དམ་བཅའ་བཞག་ཁྲིར་བཞུགས་ནས་ཙུ་

བཞག་འགྲོ་ཆེ་ཞིང་རིགས་ལམ་སློབ་པ། དཔེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་རས།
 གྱི་རྟིང་བསྐྱལ་པ་རྒྱ་བ་རྒྱ་རས་པས་ཕན་སྲེག་ཆེ་བ།

བྱུང་། རྩིས་རྒྱུ་ལོ་འགྲོ་བའི་མཆོད་ཀྱི་མཚན་པོ་ལྟར་བཞུགས་ཤིང་།
ཕྱི་རྒྱུད་པ་མེད་ཀྱི་མཆོད་པའི་རྩིས་སྐྱེ་རབ

བྱུང་བཅུ་བའི་མེ་འབྲུག་ལ་འཁྲུངས། རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་

གཤམ་ལོ་ཡིན། བཅུ་གཅིག་པ་ལ་སྐལ་ལྷན

རིན་པོ་ཆེ་ལས་རབ་རྟུ་བྱུང་། ཚེས་གྲར་ཞུགས། འདི་པའི་བཙུ་ལྷ
བ་ལ་གྲུ་ཚང་བཅུ་གས་འདུག་པས་ཐོག་མའི

དུས་ཀྱི་གྲུ་རྒྱུན་འདྲ། ལི་ཀྱའི་ཤེས་རབ་སེང་གོ་ལས་མེ་ཏོག
བཅུད་ལེན་སོགས་མང་པོ་དང་། སྤྱད་ཤོད་སྤེ་བ་ཆོས

རྩོད་ཀོ་འུ་བ་ཆོས་རྒྱུ་མཚོ། ཨ་འགོན་མཁས་བཅུན་རྒྱུ་མཚོ་སོགས
ལ་ཆོས་གསན། བཅུ་བདུན་པར་མདོ་སྤྲད

བཤད་གྲུ་ཕལ་ཆེར་དུ་གྲུ་སྐྱོར། ལྷག་ལུང་དཔལ་རིའི་གཡས
རྩོགས་རྒྱུན་གྲུ་བརྩོང་གི་རྩེ་དང་། གཡུ་ལ་ལུང་མཐོང

རྩོད་བཀྲ་ཤེས་འཁྱིལ་རྣམས་སུ་སྤྱོད་པ་མཛད་པས་སྤྱོད་མ་བྱུགས
གཉིས། ཉེར་བརྒྱད་པའི་སྤྱོད་རྩོད་ལ་ལྷན་པ་ལ

བསྐྱེད་རྩོགས་ཞུས། སོ་གཅིག་པ་ལ་ཆོས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ
བཞིན་དབུས་སུ་བྱོན། ལོ་ངོ་གཉིས་ལ་དགའ

ལྷན་བྱང་ཕྱིར་བཞུགས། དཔོན་སློབ་དག་འདུན་བསྟན་དར་བ་དང་།
མངའ་རིས་པ་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ།

མཚན་ཀྱི་སྤྱི་ཡག་པ་དཀོན་མཆོག་ཚུལ་འཕེལ་བཅས་ལ་ཚོས་ཞུས། ས
བྱིན་མ་འབྲས་སྤྲེང་ས་སུ་སློ་མང་ཚོས།

གྲར་ཞུགས། དཔོན་སློབ་སླ་རུ་བ་རག་དབང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཞབས།
བསྟོན། ཐུགས་གཉེར་ཡང་དག།

མཛད་ཀྱི་ཀུན་གཟིགས་ལྷ་བའི་བྱང་ནས་འཕྲེང་དབང་ཡོངས་ཚོགས།
ལམ་རིམ་སྤྲེང་རིམ་སོགས་རྗེའི་གསུང་།

འབྲུམ་ཕལ་ཆེར་གྱི་ལུང་གསལ། བཀ་ཤིས་ལྷན་པོར་ལན་གཉིས།
ཕེབས། བཀ་ཆེན་སློ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱིས།

{0312} དགྲ་ཚུའི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

བཞེད་ཚོས་གང་འདོད་དགྲེས་བཞིན་དུ་གནང་། གསང་མུར་དཀའ་བཅུའི་
མཚན་བཏགས་དང་རྒྱུད་སྤྲེང་དུ།

ཕྱེབས་པ། དཔོན་སློབ་གསེར་ཁང་པ་དམ་ཚོས་རྣམ་རྒྱལ་ལ་འགྲེལ་བ
བཞི་སྒྲགས། བསྐྱེད་རྫོགས་པ་ལ་ཆེར

གསན། དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་བྲི་བྲིག་སོགས་བྱང་ཆུབ། རྒྱུད་པ་
ཆུ་བཟང་། ཆུ་མིག་ལུང་། ལམ་པ།

སྒྱུར་མོ་ལུང་རྣམས་སུ་ཆོས་པར་བཏེགས་སྐབས་དེ་དག་གི་རྟེན་མཇུག་
ཡང་མཛད། རི་བོ་དག་འཕེལ་དུ་གྲུབ་ཆེན

དོམ་ར་བ་དག་ལེགས་དར་རྒྱས་བསྟན་ཏེ་ལོ་གསུམ་ཙམ་ཟབ་ཆོས་མང
པོ་གསན། རང་ཡུལ་དུ་ཕྱེབས་ནས་གྲྭ་ཆེར

གི་འཆད་ཉན་མཛད། རོང་བོ་དགོན་སྐྱབས་སྡེ་གཉིས་ཀར་སྦྱི་ཆོས་
དང་སྒྲེར་ཆོས་མང་དུ་གནང་། དཔོན་སློབ་

རིན་པོ་ཆེ་དང་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་སྤར་
སྐབས། ཐོག་མར་ཡུལ་དེར་ཐལ་མེ་ཁོང་སྟོང་སྒྱུར་

ཤེས་མཁན་ཙམ་ཡང་དགོན་པས་ཕྱག་འཚལ་དུས་འཕྲེང་བ་སྟེམ་
པར་འཇུག་དགོས་པའི་འགྲིག་མཛད་པ་དུས་ཕྱིས་

བར་དུ་ཡོད། རྩོགས་རྩོགས་སུ་ཐེབས་ཏེ་ཡིག་དྲུག་གི་སྒྲོན་ས་འགོ་
དོན་མཛད། རེ་གསུམ་པ་ས་རྟ་ལ་ག་ཤེགས།

སྐལ་ལྷན་ག་ཤེགས་པའི་ཕྱི་ལོ་ཡིན། གསུང་མགྱུར་པོ་ཏྲ་ཆུང་གཅིག་
སྒྲོང་། སྒྲ་མཚོད་ཁྲིད་ཡིག་ལ་ལུང་ཡོད།

༥ ཁྱི་རྒྱ་སྒྲོ་བཟང་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་པ་ནི། ཆེ་ཆེན་ནང་སོ་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆ་བོར་འཁྲུངས། སྒྲོན་ཆོས་ཁྲི་རིན་

པོ་ཆེ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། རྒྱལ་པོར་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲི་
བར་གྲགས། དགོན་ཆེན་དུ་རྒྱུ་འགྲེལ་ལ་སྦྱངས།

བྱང་ཅེ་གྲ་ཚད་དུ་བྱུགས་གཉེར་རྩོགས་ཏེ་ལྷ་རམས་པ་
མཛད། བེ་མེར་དུ་ཤུ་འབུམ་བསྟན་པས་འཆད་ཉན་སྒྲོང་

ཞེས་བཤད། ཁྱི་སྒྲོ་གོས་རྒྱ་མཚོ་ལ་བསྟན་རྩོགས་དང་ཆོས་
བཀའ་མང་དུ་བྱུགས། མདོ་སྒྲིད་དུ་ཁ་གྲུའི་དབུ་མཛད།

ཚུལ་ཁྲིམས་བཀའ་ཤིས་པ་བསྟན་ནས་ཆོས་རྒྱུན་མཐའ་ཡས་པ་གསན།

ཀུལ་མོ་རོང་ནས་གདན་འདྲེན་ནན་ཆེ་བའི་

འདོད་མོས་བསྐྱབས། དབུས་གཙང་དུ་ཐེབས་ནས་མཆོད་འབུལ་མང་འགྱུད་
ཀྱེ་ཆེར་བགྱིས། འདི་ཀའི་ཁྲིར་

སྔ་ཕྱིར་བཞུགས་པ་བསྐྱོམས་པས་ལོ་སུམ་ཅུ་བསྐྱུངས། འཁྲུངས་
ཁྲིམ་སྟོངས་པས་ས་ཁོང་ཁང་པ་བཅས་སྟུར་

འཇགས་ཀྱིས་ཁྲི་པ་སྤྱ་བྱང་གསར་དུ་བསྐྱོན། དུད་ཚང་བཅུ་ཡོད་
པ་གྲྭ་ཚང་གི་མཆོད་གཞིས་སུ་ཕྱུལ། ཚུ་གྲྲང་

ལོར་ག་ཞེགས། ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་རེས་འབྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་གཉིས་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་མཐིལ་དུ་

མཛད་པ་ཞིག་ཏུ་སྒྲང་། ཧྲི་ཤར་སྤྱུལ་སྤྱུང་ག་དབང་འཕྲིན་ལས་
ཀྱུ་མཚོ། ཧྲི་སྤར་ཡང་ཁྲི་རྒན་སྟོ་བཟང་བསྟན་པ་

དར་རྒྱས། ཉིས་ཚང་མཆི་པ་ཞེས་རབ་བཀྲ་ཞེས། རྫོང་དཀར་
ཚུང་བ་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་

ལས། རྟོ་མཁན་ཆེན་དོན་འཆང་དག་འདུན་གྱི་མཚོ་ནི། ཚོ་
བཞིའི་རྒྱ་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་ལུག་

ལོར་འཁྲུངས། གོང་མ་བསམ་གཏན་གྱི་མཚོའི་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ངོས་
བཟུང་སྟེ་དགྲུང་ལོ་བཅུ་བའི་འབྲུག་ལ་གདན་སར་

བཀོད། རོང་བོའི་སྤྲེལ་དཔོན་སྤྲེལ་མ་དངོས་གྲུབ་པའི་སྤྲེལ་སྤྲེལ་རབ་
དུ་བྱུང་། ཚོས་གྲར་ཞུགས། རྩོད་པ་ལ་

ཐུགས་ཤིན་ཏུ་འགྲུས། རོང་བོ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཚོ་དང་
མཉམ་དུ་རྒྱུ་འགྲེལ་ཚོགས་གྲུང་མཛད། རྟེན་

བཅུན་པའི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་ཐར་ཕྱིན་ལ་རྩོད་པ་གནང་དུས་
གྲུང་རུའི་ཡིག་ཆ་ལ་ཐུགས་ཚིག་བྱུང་སྟེ་ཐུག་གིས་

དང་གཟིགས་རྟོག་གནང་། ཚུ་དམར་སྒོམ་ཆེན་སྤོ་བཟང་གྱི་མཚོ་
ལས། བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་ཀློན་རིག་

རྒྱུ་གྱི་དབང་། གཡེར་གཤོང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ། བདེ་ཆེན་
དཔོན་སྤོ་བཟང་བཟླ་ཤིས།

{0313} དགྲ་ཚུའི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

དཔོན་སློབ་ཚས་འཕེལ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ལ་ཚས་གསལ། ཉེར་ལྔ་པ།
ཚུ་ལུག་ལོར་བྱང་ངོས་སུ་གནས་མཇུག་དང་

སྤྲུགས་ཏེ་ཐོག་མར་ལ་མོ་བདེ་ཆེན་དུ་ཕེབས། དམ་བཅའ་བཞག་གྲ།
ཚང་འདུས་ཚོགས་ཆེ་ཞིང་། འཆད་ཉན་

སློབ་གཉེར་རྒྱས་སྤང་ཡིན་འདུག་ཚུ་བཟང་། དཔོན་ལུང་གཉིས་སུ་
གྲ་སྒྲིལ་དང་། བྱ་ལྷུང་དང་སྒྲིལ་བུ་མ་དུ་

དམ་བཅའ་སྤྲུགས་མ་འགྲིག་ཤིང་སྤྲེལ་ལོར་བདེ་ཐང་མཁན་པོ།
བྱང་ཚུབ་མི་ལ། འབེ་སྒྲིལ་སྤྲེལ་དག་དབང་ཐེག་

མཚོག་དབང་ཕྱུག་གཙོས་དཀར་བཅུ་མཚོག་ལྔ་ན། ཅེ་ཡུས་ཕུན་ཚོགས་
སོགས་དང་འགྲོགས་ཏེ་དབུས་ལ་

ཕེབས། འབྲས་སྤྲུངས་སྒོ་མང་སྤྱོད་དུ་ཀྱན་མཆེན་འཇམ་
དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་རྩེ་མཇུག། དབུ་མར་

འདྲེལ་མཛོད་ཀྱི་བཅུ་བཞག་དང་། དབང་ཐེས་གནང་ལུང་ཁྲིད
མཐའ་ཡས་པ་གསན། དག་ཚུ་ལ་དང་བསྟེན

ཐོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་ལུས་ཏེ་བཀའ་རྒྱུ་ཆེ་བའི་སྤྲུལ་གཅིག་ཏུ
མཛད། ཀུན་མཁྱེན་ཐེས་སུ་ཉི་ཐང་བ་སྤོ་བཟང

ཤེས་རབ། ཅུང་གར་སྤོ་བཟང་ཐུན་ཚོགས། ཁོང་མདོ་སྤྲད་དུ་ཐེབས
པའི་སྤྲུལ་ཏུ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པ

དང་ཅུང་གར་བ་ཕྱིར་ཐེབས་བཅས་ཀྱི་རིང་ལ་ཚོས་གྲུ་འགྲིམ།
རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་ལྷོ་འབྲུག་ནས་ཕྱིར་སེརར

ཐེབས་དུས་བསམ་སྤོ་མི་ཐུང་དང་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་སེརར་དམ་བཅའ
བཞག་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་འཕྲོས་པ་མང་པོ་

བྱས། སེར་བྱེས་མཁན་པོ་སྤོ་བཟང་ཞོར་བུ་དང་འདི་པ་གཉིས་ནས
རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་གཟིགས་པའི་

གཟིགས་ཐོར་ཇི་ལྟ་བུ་ཉོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་མེད་སོགས་ལས།

བཙུམས་ཏེ་བཤོ་བྲོང་གཏོང་རེས་བྱས། ཀུན་

མ་ཁྱེན་པ་བོང་ཁར་བཞུགས་རིང་ལེགས་བཤད་སྟིང་བོའི་བཤད་

ལུང་སོགས་བཀའ་ཚུལ་གང་གནང་པ་ལ་ཆེར་

གསན། འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྩོུུ་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་

ལུང་། ཚུ་བཟང་རི་ཁོད་དུ་བྱ་བ་ལ་སྟོ

བཟང་རིན་ཆེན་ལ་ཡང་ཆོས་གསན། སོ་དུག་པ་ཤིང་རྟ་ལ་ལྟ་

རམས་པ་བྱས། མེ་བྱ་ལ་ཅུང་གར་གྱི་དམག་དབུས་

སུ་འབྱོར། བཞི་བཅུ་པ་ས་ཁྱིའི་སྟོན་ལམ་རྗེས་སུ་ལྟ་སར་དགོ

བཤེས་སུ་བཟང་བརྟག་དགོས་ཀྱིས་དགོ་བཤེས་

བརྒྱ་ལྟག་ཙམ་རྩོད་པ་ཚུགས། འབྲས་སྤྲངས་ནས་ལ་མོ་ནམ་མཁའ་

གོང་དུ་ཕྱད། དེ་རྗེས་ཨང་དང་འདི་པ།

གཉིས་པ་སེར་ནས་ཉལ་ཉ་ཞབས་དྲུང་། གསུམ་པ་དགོ་ལྟན་ཉག་

རོང་དུ་འོན་པ་ཞིག་ལ་བྱུང་། གདན་སའི་

ཐོག་མར་འདི་པ་ལ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེ། སེ་ར་པ་ལ་གཉལ་སྡེ།
དྲུག་དགེ་ལྷན་པས་བྱམས་པ་གླིང་འདམས་པ།

བཅས་དགོན་སྡེ་བརྒྱ་ལྷག་གི་སྤྲུལ་བསྐྱོས། ཅུང་གར་དཔོན་གྱིས།
གྲོང་དང་དགོན་པའི་བར་ཐག་ངེས་པར་སྤོ་གླིང་།

ནས་གཞུང་ལས་པ་དགེ་བཤེས་ཏེ་བོ་ཁོན་ཐར་དང་། སྒྲོ་མང་ནས།
འདི་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཛོད་ལྟར་ཞུས། ལོ།

དེར་ཁྱི་དགེ་འདུན་ལྷན་ཆོག་པའི་རྩེས་སུ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེ།
དང་། ཕྱི་ཆེན་ཆོས་སྡེ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་མཁན།

པོར་ཐེབས། མཁས་གྲུབ་གཟིམས་ཁང་དཀར་པོར་བཞུགས་གདན་འཇགས།
གནས་བརྟན་སྐྱོ་སྤྱོད་བཟང་།

བསྟན་འཛིན་ལས་དཔལ་ཆོས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་བཞུགས་གནས་ལྷན་
བྲག་སྡོན་གཉིས་ཀར་ཆོས་མང་དུ་གསལ།

དེ་བ་བཟུ་ལིས་ལྷན་པོའི་ཐོས་བསམ་གླིང་བདེ་འབྱོར་བ། སྤྲུལ་
སྤྲུལ་རིང་འགྲིམ། རྗེ་འཛིན་པ་དགོན།

མཚོག་རྒྱལ་མཚོན་གྱི་སྤྱལ་སྤྱི་ཡོངས་འཛིན་དང་། ས་སྤྱི་ལོགས་
གཙང་དབུས་གཉིས་ཀར་སྤྱི་མ་མང་པོ་བསྟེན།

གསལ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། སྤྱི་ཚོ་སྤྱད་དུ་གོང་མའི་བཀའ་མཁར་
སྤྱོད་པོར་ཐེབས། དེར་ག་ཤེགས། འཇིགས་བྱེད་

{ @314 } དགྲ་ཚུའི་རྒྱུད་ལོགས་བཤད་པ།

བྱད་གྲོལ་ལོགས་བརྩམས་ཚེས་འགའ་རེ་སྤྱང་སྟེ་ཁར་བྱུང་ངོ།
།སྤྱི་མ་འཇམ་དབྱངས་པ་དཔལ་ཚེས་སུ་གདན་

བྲངས། རྟོར་འཕྲེང་དབང་དང་། ཀོང་པོ་བསྟན་པ་རྒྱལ་མཚོན་
ལས་བཀའ་འགྲུང་། སློམ་དམ་ཚེས་པ་ལ།

འགྲེལ་བ་བཞི་སྟགས། ཁྱི་དགེ་འདུན་ལྷན་ཚོགས། ཁྱི་དག་དབང་
མཚོག་ལྷན། ཨ་ཀ་བསོད་ནམས་བཟང་

པོ། ཀུན་མཁྱེན་ཐུགས་སྙམ་བདེ་ཡངས་པ་གདོང་དཀར་ཤོད་པ་ཡོན་
ཏན་དར་རྒྱས་ལོགས་སྤྱི་མ་མང་པོ་བསྟེན་ཏེ་

གསལ་པ་མཛད། དྲགས་པོ་དག་བཞེས་དོན་གྲུབ་དབང་རྒྱལ་དཔལ་ཚོས
སྤྱི་བྱུང་བསྟེན་པར་སྒྲིལ་དང་གསལ།

མདོ་སྡགས་ཀྱི་དོགས་གཙོད་མང་པོས་བཞེད་པ་བསྒྲིབ། དྲགས་པོ་སྒོ
བཟང་སྒྱིན་པས་ལུང་སྒྱུ་འི་གསུང་འབྲུམ།

ལུང་ཉམ། དཔལ་ཚོས་ཟུར་ནས་ནི་མཚོས་ལུང་དུ་རེ་ཞིག་བཞུགས།
ང་གསུམ་པ་ལྷགས་པ་ལོར་མི་དབང་།

གིས་བཀའ་ཞོག་བཀའ་པ་བཞིན་དབུས་སུ་ཕེབས། ཞོགས་དོན་ཡོད་མཁས་
གྲུབ་དང་། སྤྱི་མ་བྱམས་པ་རིན་པོ་།

ཆེ་ལས་ལམ་ཁྲིད་གསལ། བརྟན་བཞུགས་འབྲུལ་མཁས་མཛད། ཚུ་བྱི
ལོར་རོང་བོ་མོན་ཉམ། གཡེར་།

གཞོན་དཔོན་སྒྲོལ། ནང་སོ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་གསུམ་གྱིས་གདན་
འདྲེན་པ་བཏང་བ་ལྟར། རང་ལུལ་དུ་།

ཕེབས། ཉང་རེ་གྲུང་ལུ་ཆེ་བརྒྱད་ཆུ་སྒོན་བཟུལ། འབའ་མདོ་ནས་།

མ་ཆུང་གྲུ་བརྒྱུ་ཆུ་ནག་རྒྱ་ཆེན་རྒྱ

ཆུང་། ཉིག་ཉིག་ཆེ་ཆུང་། ཟི་མའི་གྲོག་རྒྱུ་ཡན་སྒྲུག་གཡལ་ག

གྲུང་མ་རྒྱ་འདལ་ལ་བདུན། མཐའ་སྒྲུག་

ནས་མར་བདེ་ཆེན་དགོན། མགར་རྩེ་སྒྲུང་། དར་ཁིང་། ཨ་འགོན་སྒྲུང་།

བསེ་ཉྱ་ལུང་གི་ཕུ་བརྒྱལ།

རྒྱབ་དོས་ལུང་བའི་ཕུ་གཡེར་གཤོང་དུ་ཐོག་མར་ཐེབས། ཕྱིར

ལམ་སོ་ནག་རོང་བོ། གྲུང་གྲུང་གྲེ་བ།

འཕྲང་ལ་བྱས། དེས་པ་མན་རྒྱལ་ཐང་དུ་ཐེར་སྒྲིངས་བཅས་དགོན

ཆེན་དུ་ཐེབས། ཁྲིར་ལོ་བདུན་བཞུགས།

ལམ་རི་མ་ཆེན་མོའི་བུ་ལྟ་ལུང་གནང་། གསན་མཁན་བདེ་ཆེན་སྒྲོབ་

དཔོན་ཞོར་བུ་རྒྱ་མཚོ། བཟ་ཉིས་འཁྱིལ་

དཔོན་སྒྲོབ་སྒྲོ་ཚང་གྲུབ་ཆེན། དཀར་རིས་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོ་བཟང་དར་

རྒྱལ། གྲུ་ཚང་སྒྲོབ་དཔོན་ཉོར་རྒྱ་ཚང་།

རྒྱུད་པ་སློབ་དཔོན་དོན་གྲུབ། སྒྲིམ་སྟེང་སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་བསྟན
འཛིན། ས་དཀར་ཤར་སློབ་དཔོན་

བཟང་པོ། བེས་མདོ་གྲུ་ཚང་དང་ཤེས་དགོན་བྱུན་མོང་གི་སློབ
དཔོན་ཚུ་དམར་ཚང་། ཁ་སོ་སྐྱ་སྐྱེ་སོགས་

མང་། གྲུ་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས། མེས་མཆོས་ཐེངས་
དབང་རྒྱ་མཚོའི་དག་ནས་རྣམ་ཐར་གསན་

པ་བཞིན་མེས་ལྷག་ལོར་ཡོངས་འཛིན་དུ་གདན་འདྲེན་བཏང་པའི་སྡོན་
ཅོམ་དུ་མནལ་ལམ་ལ། གྲུ་མཁྱེན་གོང་མ་

བྱོན་ནས་ཐེ་ཉིད་ལ་ཐུག་དབང་ཞུས་པར། ད་ཁྱེད་ཀྱི་སློབ་མ་
ཡིན་པས་མི་རུང་ཞེས་ཞུས་ཀྱང་མ་གསན་པར་

འབུལ་དགོས་བྱུང་། མི་སྣ་འབྱོར་འཕལ་བུ་མའི་བཀའ་ཡིན་འགྲོ་དགོས་
གསུངས་ཏེ་ཀྱིལ་ཁྱིམ། ལུག་པའི་

གཞུང་། བེས་སྡོན་ལ། གསེར་ཆེན་བརྒྱུད་དེ་ཐེབས། གསུང་འཛིགས་
གཉིས་ཀྱི་དབང་། སྐལ་ལྷན་རྒྱ་

མཚོའི་གསུང་འབྲམ་སོགས་ཐུགས་བཞེད་གང་ཡོད་ཕུལ། དབུས་ཐེབས་དུས
པའ་ཆེན་ལ་རྩ་བར་དུ་ཆེབས་སྐྱེལ།

དང་། དབུས་ནས་ཕྱིར་ཐེབས་བསྐྱོན་ཕྱགས་འབྲུག་ལོར་སྐྱ་ན་སླིན
ཡང་ལེགས་བཤམ་སྟེང་པོའི་བཤམ་ལུང་།

དང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་ཁྲིད་གནང་བའི་རྒྱན་གྱིས་ད་ལྟ་
ས་སྟོང་ཁྲུག་ཀྱན་མཁྱེན་དྲུང་ནས་རྒྱལ་ཐང་།

བའི་གཙོད་གཞུང་། དབྱངས་ཅན་མ་དམར་མོའི་རྩེས་གནང་སོགས་བཞེད
ཆོས་དུ་མ་གསལ་ཅིང་དགོན་ཆེན་དུ་

{ @315 } དགྲུ་ཆུའི་རྒྱན་སོགས་བཤམ་པ།

གདན་དྲངས། སྐྱབ་གྲ་བཟླ་ཤིས་འཁྲིལ་དུ་ཡང་ལྟན་རྒྱས་
ཐེབས། སོ་བདུན་གྱི་དགྲུང་གོགས་སེལ་ཕྱིར་རིག་

གནས་ཀྱན་མཁྱེན་མ་ཞེས་པའི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་འདི་ཡང་
བརྩམས། གྲུང་ཐང་སྐྱ་གོང་མ་ལ་མི་ཏུ་

གནང་། ཀློན་མཁྱེན་གོང་མས་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་གཤེད
དམར་ཐོག་མར་གནང་བ་ལྟར་གྱི་ཕྱག་ལེན

དང་། ཡེ་ཤེས་པ་མ་ཐེབས་པར་གདུང་མདུན་དུ་སྐྱབས་འཇུག་ཞུས།
ཕྱི་ཉིན་ནས་ཐེ་བུ་དཀར་བཅུ། དཔལ་

རེ་སྤྲུལ་སྐྱེ་ལོགས་ལ་རིམ་པར་བབས། དགོན་ཆེན་དུ་དྲི་རྩེ་འཕྲུང་
བ་གནང་། སྤྲུལ་པའི་སྐྱེ་ལོགས་གཉེར་གྱི

ཆེད་དུ་བསྐྱུས་གྲུ་པོ་ཏ་ལོངས་པ་བརྩམས། སྤྲུལ་ཡང་རོང་བོའི
ཁྲིར་ལོ་ལྷ་བཞུགས། འཆད་ཉན་མང་འགྲུད

རྟོན་བཞེངས་ལོགས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ། མཛད་པ་ཕྱག་རྩེས་གང
ཐད་ནས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་འདུན་མ་ལེགས་པའི

ཆོད་དུ་འཁྱོལ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། གྲུ་བདུན་པ་ཞིང་བྱ་ལོར
གཤེགས། དེའི་སྤྲུལ་སྐྱེ་དམེ་ལུལ་དཀར་པོ་

གཤེད་དུ་མཁན་ཆེན་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་ཚར་འཁྱུངས་པ་

དགོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ། གྲུ་མཁྱེན་བར་མའི

དངོས་སྒོ་བ། དེའི་སྤྱུལ་སྒྱུ་དོན་ཡོད་ཀྱི་མཆོན་ཆུ་མའི་འབྲོག་
ཁོད་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་ཁྱི་ལོར

འཁྲུངས། དགོན་ཆེན་དུ་བྱུགས་གཉེར་མཛད་པས་མཁས་པ་ཆེན་པོར
གྱུར། རིག་གནས་ཐམས་ཅད་ལ།

སྤྱངས། ཆོ་མགོན་སྤྱ་མ་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས། བསྐྱབ་ཁྲིམས་
ཤིན་ཏུ་དག་དུང་བསྟོ་བཟང་ཀྱི་མཆོ་པ་ལས།

ཟབ་ཆོས་རྫོགས་པར་གསན། བཀྲ་ཤིས་འཁྲིལ་དུ་གྱུང་ཐང་འཇམ་
པའི་དབྱངས་ལ་གཏུགས། མདོ་ལྷགས་གྱི

གཞུང་བཤད་མང་དུ་ཞུས། དེར་མཁས་པ་མང་པོས་བྲི་བ་བྱུང་
བར་ཁ་ཐའི་རབ་འབྱམས་པ་དང་རྣམ་གཉིས་གྱིས།

ལན་དོན་མཐུན་བསྐྱུལ། རོ་རྩེ་འཆང་རྩ་ཇོ་འི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ལ།

ཕུལ་བའི་ཞུ་ཡིག་ཏུ། འདི་ན་གཞུང་མང་དགའ་

གནས་མདུད། རང་སྟོབས་སུག་པས་མ་གྲོལ་བ། ལུ་འདོད་ཅེ་གཉིས
མཆིས་གྲུར་ན། གསུང་ངག་རལ་

གི་རྩོལ་ལམ་ཅི། ཞེས་པའི་ལན་དུ། ལྷ་ཏའི་མགིན་པ་ཁུ་བྱུག
གི། དབྱངས་སྟན་འབྱུང་བའི་གནས་མིན་

ཀྱང་། །མ་མཐོང་པར་ཟད་དུ་ལ་ཚུབ་ཅིང་། མཐོང་ཡང་མུ་ཅོར
ཅིས་མི་སྒྲོགས། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་

དེ་བའག་འཁྱིག་མཛད་དམ་སྟེ། ཤིང་བཟའ་དཔོན་སྟོབ། གཡེར
ག་ཤོང་དགེ་འདུན་ཆེ་གྲགས་སོགས་ལ་

ཆོས་གསན། འདི་ཀའི་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་སྤྱིར་ལོ་བཅུ་བསྐྱེད་ས།
ཆོགས་ཆེན་དུ་འཛིགས་བྱེད་དབང་སོགས་

འཆད་སྤེལ་བྱ་ཆེ། ཤར་སྤྱལ་བའི་སྐྱོ་དབུས་ཐེབས་ཀྱི་སྐྱོ་ཚབ་
ལོ་གསུམ་གནང་། བུམས་པ་ཞིག་གསོས་སོགས་

འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མཛད་སྟོན་བས་ཆེ། གསུང་རྩོམ་ཀྱང་པོ་
ལོངས་པ་ཡོད། ཞེ་བརྒྱད་པ་ཤིང་བྱ་ལ་ག་ཤེགས།

དེའི་སྤྱལ་སྤྱོ་སྤྱོ་བཟང་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོ་ནི། ཀང་ཚའི་ད
ནའི་སར་ཡི་རོགས་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཡུམ་ཇོ་མོ་འི

སྤུལ་སྤུལ་མེ་ཁྱི་ལོར་འཁྱུངས། རྒྱུང་ཡིག་སྤྱལ་པའི་སྤྱུལ་དགོ
བསྟེན་དང་ཁྱི་སྤྱལ་སྤྱོ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་སེང་གོ་ལས།

རབ་བྱུང་། སྤྱིས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱང་རྗེ་དེ་ཉིད་ལ་ཞུས། དཔོན
སྤྱོ་བ་གསེར་ཁང་པ་ལས་དགོ་ཚུལ་བསྒྲུབས།

འདི་པ་ཚོས་གྲུར་འཇུག་དུས་དང་གོང་མའི་དགོངས་རྫོགས་སྤྱུལ་སྤྱུལ་
སྤྱོ་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོ་དངོས་ཀྱིས་དགོན་ཆེན་དུ

ཐེབས་ཏེ་གང་ཅིའི་འགན་ཁུར་བཞེས། དུས་འཁོར་གྱི་དབང་སོགས་
ཚོས་བཀའ་མང་དུ་གནང་བས་བཀའ་རྒྱུན་

ཆེ་བའི་བྲམ་མ་གཅིག་པུ་མཛད། དབུས་ཀྱི་དགོ་བ་ཤེས་ཅེར་སོན
བསྟེན་པ་དར་རྒྱས་པ་དང་། སྤྱི་སར་ལྷ་རམས་

{ @316 } དགྲུ་ཚུའི་རྒྱུད་སོགས་བཤམ་པ།

པ་དགོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་རིམ་པར་དག་ཆེན་དུ་བསྟན་ཏེ་བཀའ་
པོ་ཏ་ལྟར་སྤྲད་པ་དཔྱིས་ཐིག་པ་མཛད།

ཤར་སྤྱལ་པའི་སྐྱོ་སྤྱོད་བཟང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ། དཔོན་སྤྱོད་
གསེར་ཁང་བ། སྒོ་དམར་རི་ཁྲོད་པ། བར་ལྷལ་

དག་འདུན་ཆོས་སྐྱོད་རྒྱ་མཚོ། ཨ་རོལ་ཞལ་སྤྲ་ནས་སོགས་ལས་
གསན་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་

ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཀུན་གཟིགས་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ཡབ་སྲས་
རྣམས་ལས་སྟན་བརྒྱུད་མན་ངག་གི་རྒྱན་

མཐའ་ཡས་པ་གསན་པས་སྐྱོ་སྤྱོད་རིམ་བྱོན་བྱུགས་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་
ཟབ་པ་བྱུང་། སོགས་སུ་མ་པ་སྟ་ལོར་འདི་ཀའི་

ཆོགས་ཆེན་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་ལུགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཁྲི་ཁྲུར་
སྤྱོད་འཕྲལ་ཀུན་སྤྲད་མཛད་དེ་གདན་ས་

རང་དང་དར་ཞིང་བདེ་འཛོམས་སོགས་སུ་བྱུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་

གོང་འཕེལ་དུ་ཡོང། ། རྒྱལ་མཁན་ཆེན་སྒྲོ་

བཟང་ཉི་མ་གླང་གྲུང་མེས་པོ་ལྷོང་དཔོན་གྱི་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས།
རབ་ཏུ་མ་བྱུང་གོང་ཁྲིམ་པ་ཡིག་མཁན་མང་པོའི་

གྲས་སུ་ཆོས་འབྲིར་བྱོན་པ་ལ་མཁན་ཆེན་གྱིས་རབ་བྱུང་དང་
ཆོས་གྲར་ཞུགས་པའི་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་པས། རང་

ཡུལ་ནས་བོས་སྐབས་ཀྱིས་སྐྱབ་གྲུབ་ཀྱིས་འཁྲིལ་དུ་སྒྲུ་མ་ཨ།
ལགས་ནོར་བུ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང། དགོན་ཆེན་དུ་

ཆོས་གྲར་ཞུགས། སློབ་གཉེར་ཞིན་ཏུ་ལགས། བསྐྱེས་གྲུའི་རྗེས་ལ་
རྣམ་འགྲེལ། བར་བྱིན་དབུ་མ་སོགས་ལ།

ཡང་གྲུ་ཐོག་དེ་ན་མཁན་ཆེན་པ་དང་རྣམ་གཉིས་བྲག་པར་
བརྩི་ཞིང་བྲགས་ནང་ཞིན་ཏུ་ཉེ། མཁན་ཆེན་དང་

མཉམ་དུ་ལ་མོ་བདེ་ཆེན། བྱ་ཁྱུང་། སྐྱུ་འབུམ། སྒྲོང་འཁོར།
བཙན་པོ་དགོན། དགོན་ལུང་། དམར་

གཙང་། གྲོ་ཚང་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུ་ཚང་རྣམས་སུ་དམ
བཅའ་། མཚན་ཉིད་མེད་སར་གནས་མཇུག་ལ།

ཕྱིར་ལམ་གྲོ་ཚང་ལུང་པའི་ཕུར་བུ་སྒྲོན་ལ་རྒྱབ། བྱ
ཁྱེད་མན་མ་ཁ་བརྒྱད། མཁུར་གྱི་ཐང་དུ་མ་ཚུ་བཤམ་ལ།

མཁུར་དང་སྒྲུང་རའི་གསེར་ཁང་། དགྲུ་རོང་མཐེལ། བཀ་རྒྱའི་བར
གྱི་ལམ་རྣམས་དང་། བད་སྐྱོར་ཁྱེད་པོ་

སོགས་ལ་བྱས་ཐེབས། མ་ཁི་པ་ཤེས་རབ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་དགོན་ཆེན
དུ་རྫོང་འཕྲེང་གི་དབང་གནང་དུས་དམ

བཅའ་བཞག་པས་བསྐྱུགས་བཞེད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར། མཁན་ཆེན་དབུས
སུ་ཐེབས་རྗེས་ལོ་བཅུ་ཅུ་མ་ན་འདི་པ་

ཐེབས་། སྒྲོ་མང་ཆོས་གྲུ་འཁྱུགས། ཉི་ཐང་སྒྲོ་བཟང་ཤེས་རབ།
ཅུང་གར་སྒྲོ་བཟང་ཕུན་ཆོགས་གཉིས་སྒྲོབ་

དཔོན་དུ་བསྐྱེད། བཀའ་པོད་ལྷ་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས། ལྷ་རམས་པ་
མཛད། ཅུང་གར་གྱིས་རྒྱལ་སོགས་མཁན་

ས་དྲུག་བདུན་ཞིག་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་རྒྱུར་སེ་འབྲས་དག་གསུམ་གྱི
དག་བཤེས་བཅུ་ཙམ་ཉིན་འགར་བཅུད་པས

འདི་པ་རྩེར་སོན་ཏེ་རྒྱལ་གྱི་མཁན་པོར་བསྐྱོས། མདའ་དྲགས་རྒྱལ
གསུམ་འཛོམས་དུས་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན

གྱིས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་མཉན། དྲགས་པོ་དག་བཤེས་དོན་གྲུབ་དབང
རྒྱལ་ཡོན་ཏན་སློབ་འདོད་པ་མཁན

ཆེན་བླ་དུ་འདི་པས་བཟངས། རྒྱ་མཚན་ཞུས་པར་མཁན་ཆེན
གྱིས། ཐ་སྙད་རིག་གནས་ལ་ང་ལས་རྒྱལ

མཁས་རུང་། གང་ཤེས་བསྐྱབ་གསུང་འདུག་པའ་ཆེན་སློབ་ཐབས་ཡེ
ཤེས་དང་ཁྱིམ་གྲག་དབང་མཆོག་ལྟན་ལས

ཆོས་གསལ། མི་དབང་གིས་སྤྱི་མར་བཀྱར་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་བློན་ཞུས།
མདོ་སྙད་དུ་ཐེབས་རྒྱུ་འདི་དགོངས་ཞུས

དང་། མཆོ་སྡོན་དཀོན་མཆོག་མང་གིས་གཞུང་ལ་ཕན་ཐོགས་ཅན

གྱི་གྲ་མ་ཞིག་དགོས་ཞུས་པ་འཛོམས་པས་འདི

པ་བསྐྱེས་ཏེ་མཆོ་སྡོན་དུ་རེ་ཞིག་བཞུགས་ཐོག་རོང་བོའི་སྤྱལ་
བའི་སྤྱུལ་གདན་འདྲེན་པ་བཏང་སྟེ་འདིར་ཐེབས།

{0317} དགྲ་ཚུའི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

མཁན་ཆེན་གྱིས་ཁྲིའི་དགོངས་པ་ཞུས་འཕྲལ་ཁོང་ལ་གདན་ས་
གཏད། ལྷགས་སྤེལ་ནས་ཆོས་སྡེ་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་

བསྐྱེད་སུམ་ཤོས་བསམ་གླིང་གི་འདུའང་གསར་དུ་བསྐྱུག། དེར་བཅུ་
གཅིག་ཞུལ། བསྟན་འགྱུར་སོགས་སྤྱོ

གསུང་ཐུགས་རྟེན་མང་དུ་བཞུགས། མེ་སྤང་ལོར་གཤེགས། དེའི་སྤྱལ་
སྤྱོད་གོ་འདུན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཉིད་ཀྱི

གོང་མའི་སྤྱོད་འབྱུངས། རོས་འཛོན་གསལ་བས་གདན་སར་བཀོད།
ཡི་རོགས་མཁན་ཆེན་ལས་རབ

བྱུང་དང་། ལུང་ལུང་གི་ཆན་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས། བཅུ་གཅིག་

པ་ལ་ཚོས་གྲར་ལུགས། ཕར་ཚད་ལ།

སྤྱངས་། བཅུ་བདུན་ཐོག་ཁྲིར་བལྟགས། རྒྱུན་ཇ་ཆད་པ་སྤྱར་གསོས།
གཟིམས་ཁང་། འདུ་ཁང་།

བྱམས་ཁང་བཅས་བཞེངས། འབྲས་སྤྱུ་འབྲུམ་པ་རྟོར་ནག་ངག་དབང་
རྒྱ་མཚོས་ཞབས་ལ་གཏུགས་སྤྱང་། རོ

སྤྱིས་སྒོ་རུ་འི་གྲ་ཚང་སོགས་བཤའ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱེ་བཅུ་ལྷག་འཛིན་
བདག་མཇུག་དེ་ཚོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུངས།

དེའི་སྤྱུ་ལ་སྤྱུ་རྒྱ་བཞུགས་འཁྲུངས་པ་དགེ་ལེགས་བྱུང་བསྟན་རྒྱ་
མཚོ་དགོན་ཆེན་དུ་གསལ་སྤྱོད་ལེགས། ཚོགས་

ཆེན་ཁྲི་མཇུག་པ་ད་ལྟ་བུར་བལྟགས་ཀྱི་སྤྱོད་སེལ་། ། དེ་ནས་ཚོ་
འདུ་མཁན་པོ་སྤྱོ་བཟང་འཕྲིན་ལས། དགོན་

ཆེན་དུ་མཁན་ཆེན་ལ་རྟོར་འཕྲེང་དབང་ལུས། དེའི་སྤྱུ་ལ་སྤྱུ་
རྒྱ་བཞུགས་འཁྲུངས་པ་སྤྱོད་འཆང་རྟོ་རྩེ་ན་རྒྱ་ལ།

དུ་གྲགས་པ་མཁན་ཆེན་གྱིས་རབ་བྱུང་བསྐྱབས། མདོ་སྒྲགས་རིག་
གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས། སྐྱོ་ཆོ་མཇུག་

དུ་གྲུབ་ཆས་མཛད། ཆར་འབབས། སེར་སྤྱང་། གྱི་འདུལ་སོགས་ལ་རྣམ་
པ་ཆེ་བའི་ཆོད་བྱེད། དེ་ལ་སྤྱུལ་

སྐྱོ་སྤྱི་གཉིས་བྱོན་པའི་རྗེས་མ་ད་ལྟ་འད་བཞུགས། རྟོ་སྤྱང་
ཡང་མཁན་ཆེན་གྱིས་ཐག་ལོར་ཁྱིར་བཞུགས།

སྤྱོད་ཆུང་དུ་ཕྱང་ལུང་དགོ་འདུན་བསྟན་འཛིན་བསྐྱོས། རྟོ་རོང་བོ་
སྤྱུལ་པའི་སྐྱོ་དགོ་འདུན་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་

དགྲུང་ལོ་ཉི་ལྷུ་པ་ལ་ཁྱིར་བཞུགས། རྟོ་ཕྱང་ལུང་པ་དགོ་འདུན་
བསྟན་འཛིན་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྷུགས་

སྤྱུལ་ལ་འཁྲུངས། ཆོས་གྲར་ཞུགས་ཏེ་ལོ་ལྔ་བཅུ་འི་རིང་མདོ་
སྒྲགས་ལ་སྤྱངས། སེར་གོ་ཅེ་བསམ་འགྲུབ་བདེ་

ལྷན་སོགས་སུ་སྤྱོད་པ་ལ་གཞོལ། མཁན་ཆེན་དང་ཀུན་མཁྱེན་བར་
མ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་མ། རྗེས་ལ་ལྷན་གྱི་ཞུ་

གཟིགས་ཏེ་བསྐྱེད་མ་མཛད་པ་བཞིན་དེ་ཉིད་ཀྱི་མགྱུར་འབྲུམ་ཕྱོགས
གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས། མཐུན་ཆུན་གང

དགོས་སྒྱུར་པར་དུ་བསྒྲུབས། ལུ་དག་མཛད་དེ་པར་བྱང་བརྩམས།
ཕྱི་དགོན་ནས་བཀའ་བསྟན་གཉིས་གདན

བྲངས། ཤིང་བྱ་ནས་ཁྲིར་བཞུགས། མདོན་མཁྱེན་མངའ། མགྱུར་མ།
བསྐྱབ་བྱ། གཏོར་ཚོགས་ལོགས

ཚུ་མ་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་སྦྱང་། དེའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་རོང་བོའི་ཚུ
དམར་དུ་འཁྱུངས། དགོན་ཆེན་དུ་ཚོས་གྲར་ཞུགས།

རི་བོའི་ཕྱོད་ལྷར་བྱོན་པ་ཉལ་ཉལ་ཕྱོགས་སུ་གཞི་ཆགས། དགྲུང་
ལོ་བདུན་ཅུའི་ནང་རང་དགོན་དུ་ཐེབས།

མཆོད་རྗེས་འགའ་ཞིག་སྒྱུར་འཇགས་དང་མང་འགྱུད་བསྟོན། སྒྲར་དེ
ཀར་བྱོན་པ་ད་ལྟ་བཞུགས་ཞེས་ཐོས།

༥ སྒྲུང་ནས་སྒྲར་ཡང་རོང་བོ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་བཞུགས། ༥ བསེ

སྤྱལ་སྤྱུ་དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་བཀྲ་ཤིས་

ཉིད་ཀྱི་སོ་གསུམ་པ་ལྷགས་ཡོས་ལ་བཞུགས། ཤིང་རྟ་ནས་རྒྱལ་
མཁན་སྤྱལ་དག་འདུན་བསྟན་པའི་ཉི་མས་ལོ་

བདུན་བསྐྱངས། ། ཆོ་མགོན་སྤྱུ་མ་དག་འདུན་མཆོན་རབ་ཤར་བར་
མའི་སྤྱུ་མཆེད་ཆོ་མགོན་བཀྲ་ཤིས་དང་།

ཡུམ་ཆོ་རིང་སྤྱིད་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་འབྲུག་
ལོར་འཁྲུངས། ལུ་པོ་རྗེ་དག་དབང་འཇིན་ལས་

{ 318 } དགྲུ་ཆུའི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

རྒྱུ་མཆོས་རྒྱལ་རོང་བའི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཁྱི་རྒྱན་མཁས་གྲུབ་བསྟན་
དར་གྱི་སྤྱུ་བར་ངོས་བཟུང་། རྩུང་ལུང་ཁྱི་རྒྱན་ལས་

རབ་ཏུ་བྱུང་། རྒྱལ་མཁན་སྤྱལ་ཆོ་འདུ་མཁན་པོ་སོགས་ལས་སྤྱུ་
ཕྱིར་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། བཅུ་

གཅིག་པ་ལ་ཆོས་གྲུང་ཞུགས། འཇམ་དབྱངས་སྤྱུ་མེད་། དབྱངས་ཅན་

མ་དམར་མོ་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་སྐྱབ

དང་། འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁོ་སྤྲུགས་སྐྱབ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྟར
བས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རྟགས་མཚན

བྱུང་། ཚུམ་པའི་གྲོང་རྫོང་། ཞོག་ཇ་ནས་རྩོས་ཇའི་བར་དཔེ་ཤོག
མདའ་ཚད་ལྔ་རེ་ཟེན། རྩེ་བཅུན་པའི་དབུ

མ་སོགས་གཞུང་ཆེན་མང་དུ་བཟུང་། བདེ་ཆེན་སྤྱུལ་སྤྱུང་ག་དབང
འཇམ་དབྱངས་དཔལ་ལྔ་ན་སོགས་ལ་སྤྱོད

དང་སྟན་ངག་བསྐྱབ་། ལྷང་གྱའི་བསེ་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་གཉིས་ཀས
བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་དུ་དམ་བཅའ་བཞག་རིགས

ལྷང་གིས་ཡིད་འཕྲོག་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་དབུས་སྤོ་མང་དུ་ཐེབས།
རིགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚེར་སོན། བསེ་སྤྱོད་སྤྱོད་དེར

ག་ཤེགས་། འདི་པ་གཙང་བ་མཁན་པོ་ལས་བསྟན་པར་རྫོགས། པཌ
ཆེན་རིན་ཆེ། ཁྱི་ངག་དབང་ཆོས

གཤགས་པ་རྒྱལ་ཁབ་ཁྲི་ལྔ་ལྟ་བུ་གྲོང་རྒྱུ་མ་ལོགས་བརྟེན།
གསལ་བྱ་ཆེ། རྒྱུ་རྩེ་ལྟ་བུ། དགེ།

འཕེལ་ཐོགས་སུ་བྱུགས་དམ་མཛད། ལྷག་ལྷ་རྒྱལ་མའི་ཞལ་གཟིགས།
རྒྱལ་ཆ་ཐོད་ལོག་ཞེགས། འདི་པ་བྲུ

བྲང་བྲག་ཤེས་འཁྲིལ་དུ་ཐེབས་པས་ལྷ་སའི་ཁྱམས་རང་ལྷལ་དོད་
ཟེར། ལྷན་མཁུན་དྲུང་དུ་བཅར་བཞུགས།

གྱིས་བཀའ་ཚེས་དང་། བདེའོ་ཐང་དུ་དོར་འཕྲང་གནང་བ་གསལ
དུས་རྟེན་གྱི་ཆོ་རིང་གིས་བྱུང་ཡིག་བྱས་ཏེ།

གསུང་བཤད་ཟིན་གྱིས་བཏབ། གཞན་རྩོམ་པ་མང་། བཀྲ་ཤིས་འབྲིན་
ཆོག་ལ་ཆེན་ཁྲི་པ་འཛིན་སྲུ་ཐམས་ཅད་

རེ་བ་ཆེ་སྐབས་རོང་བོ་སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་ནས་གདན་འདྲེན་པ་བཟང་།
 ལྷན་མཁུན་མཆོག་ལ་ཐུགས་བསྟོན་ཞུས་པས།

ཐེགས་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་བྱོན་ཏེ་རྒྱད་ཁྲི་དང་། ལྷགས་
སྐད་ཡོད་ཁྲིར་བཞུགས། མོ་མང་ལྟར་གྱི།

འཛིན་གྲག་གཏུགས་སྒོལ་བཅུགས། ན་བཟའི་ཐེབས་སུ་ཏྲ་འགྱེད་བཏང་།
གཟིམས་ཁང་གསར་བསྐྱོན་དུ།

སངས་རྒྱལ་མོ་ལྷ་དང་བདེ་གཤེགས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིན་སྒྲི་བྲ།
མཆོད་ཆོགས་ཞིང་གཙོས་ཐང་ཀ་དྲུག་ཅུར་ཉེ་བ

བཞེངས་། བརྒྱུད་ཅུཔ་ཤིང་ཐག་ལོར་ཅེ་གཞུང་དུ་གཤེགས། དེའི
སྒྲིལ་སྒྲི་སྒོ་བཟང་མཁྱེན་རབ་དཔལ་ལྷན་

འདི་ནས་ཐུགས་གཉེར་དང་། ཉོར་ཚང་མཆོག་སྒྲིལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་
མཉམ་དུ་དབུས་སུ་ཐེབས། སྒོ་བ་གཉེར་

དང་སྒྱེད་པ་གཙང་། ཚུ་སྒྲིག་ལ་རང་ཡུལ་དུ་ཐེབས། དཔོན་སྒོ་བ
གསེར་ཁང་པ་བསྟེན། བཀའ་ཆོས་མང་དུ་

གསན། དཔེན་གནས་དུ་མར་ཡི་དམ་གྱི་བསྟོན་ཆེན་སོགས་སྒོ་མ་སྒྲིབ་ལ་
བརྟེན། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་ཐུགས་

རིག་ཐུགས་ལ་བྱང་བར་བཞུགས་པ་རྒྱུན་དུ་སྒྱོར། དུས་འཁོར་དབང་

སོགས་ཀྱང་གནང་། གསུང་རྩོམ་འགའ་

ཞིག་སྤང་། སོ་ལྷ་པ་ལ་ག་ཞེས་ཀྱང་། ད་ལྟ་སྤྱི་ལ་པའི་སྤྱོད་
བཟང་མཁུན་རབ་བཞུགས་། སྤྱི་རྒྱུད་རིམ་བྱོན་ལ་

རོང་བོ་ཆོང་ཟེར། རྒྱུ་གར་ཅི་གདོང་བསྐྱོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་དབུས་
ཀྱི་དགོ་བཞེས་། གྲོང་རྩོལ་སྤྱོད་ལ་ ཡོངས་

འཛིན་ལེ་ཞེས་སྤྱི་ལ་མཆོག་། ཀུན་མཁུན་བར་མ་སོགས་ལ་སྤྱི་ལ་
ཆོས་བཀའ་མང་པོ་གསལ་ན། ལྟ་རམས་པ་

ཐོན་ཀྱི་ བྱང་ཅི་མཁུན་པོ་མཛོད་། སྤྱི་ལ་བ་འཇམ་དཔལ་སྤྱི་ལ་མཆོ
དགའ་ལྟོ་སྤྱི་ལ་ཐེབས་དུས་བསྐྱོ་སྤྱོད་རོ་མཆོར་

ཅན་སྤྱི་ལ་བས་དབུས་གཟིགས་ཆེ་བ་བྱུང་། བཀྲ་ཞེས་འཁྲིལ་དུ་ཐེབས་
བཞེད་ཀྱིས་བྱོན་པ་ཤར་སྤྱི་ལ་པའི་སྤྱོད་

{@319} དགྲུ་ཆུའི་རྒྱུད་སོགས་བཞུགས་པ་

དབུས་ཐེབས་དང་མཛུགས་། གསུང་ནན་ཆེ་བས་རོང་བོར་བྱོན་། མེ་ལུག་ལ་

ཁྱིམ་བཞུགས། ལྷགས་པག་ལོར་

གཤེགས་པ། རྩམས་ཆོས་སྤྱུ་རྩུ་དོན་ཡོད་ཆོས་རྒྱ་མཚོ། རྩུ་
ཡང་རྒྱལ་མཁན་སྤྱུ་ལ་དགོ་འདུན་བསྟན་པའི་

ཉི་མ། རྩུ་རྩུ་སྤྱུ་སྤྱུ་སྤྱུ་དགོ་འདུན་མཁན་མཚོ་གཏོང་བོའི་རིགས་
སྤྱུ་འཁྱུངས། སྤྱུ་རེ་བཞི་འོག་བཅུ་

གཉིས་ལ་ཆོ་འདུལ་སྤྱུ་ལ་མ་གཏོང་འདུག་མཁན་གྱི་ནང་སྤྱུ་གཤེགས་
ཅན་ཞིག་བྱུང་བའི་སྤྱུ་བར་གྲགས། བཅུ་

གསུམ་པ་ལ་ཆོས་གྲར་ཞུགས། འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁོ་སྤྱུ་གསུམ་སྤྱུ་བ་
གྱི་བསྟེན་པ་བཀྲིས་པར་བྱེད་སྤྱུ་གྱི་མཚན་མ་

བྱུང་། དུས་འཁོར་རྒྱུད་པ་ཆོག་མཚན་གསུམ་གྱི་ཁྱིམ་རིམ་པར་
ཕེབས། རི་ཁོད་ཡིད་དག་འཆོས་འཛིན་གྱི་སྤྱུ་མ་

ཡང་གནང་། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་བའི་མེ་ཡོས་ལོར་གཤེགས། དེའི་
སྤྱུ་སྤྱུ་དགོ་འདུན་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ།

བསེ་འདི་བ་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན། དགོན་ཆེན་དུ་དབུ་པར་རྒྱུ་འགྲེལ།
བཅས་ལ་ཞིབ་པར་སྒྱུར་ས། དབུ་པར་

གཙང་། རི་བོ་རྩེ་ལྷ། ཅན་དན་ཇོ་བོ་སོགས་མཇུག་ཆོག་མཆོག་
ཁྱིམ་བཞུགས། ལྷ་བཅུ་པ་ལ།

ག་ཤེགས་། རི་སྐུ་པ་དག་དབང་མི་པམ་རྒྱུ་བ། མར་ནང་ཆོ་ལྷར་
བེས་ཐང་འཇུག་མོའི་རིགས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་

གསུམ་པའི་མེ་པག་ལོར་འཁྱུང་ས། མཁན་ཆེན་དངོས་སྤྱོད་བེས་པ་དག་
བ་ཤེས་ཤེས་རབ་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲེ་བར་

རོས་བཟུང་། བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ཆོས་གྲུང་ཞུགས། རིགས་སྤྱོད་རྩེ་བོ་ན་
བདེ་ཆེན་པ་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་ལ་སུམ་

རྟགས་སོགས་དང་། ཨ་ཁྱུང་དག་དབང་མཁྱེན་རབ་ལས་སྟན་དག་
བསྐྱུ་བ། ཤིང་ཟ་དཔོན་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་རིས་

དང་། རྩེ་བཅུན་པའི་ཡིག་ཆ་ལས་བཅུ་མས་པའི་རྩི་བ་མང་དུ་
ཞུས་པའི་ལན་ཡང་ཡོད། ཤར་མཆོག་སྤྱུལ་རིན་

པོ་ཆེ་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས། ལུང་ལུང་ཁྲི་རྒྱ། ཆོ་མགོན་གྱི་

མ། ཁྲི་རྒྱ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དག་དབང་འཇམ་

དབྱངས་བཀྲ་ཤིས། མཁན་ཆེན་དྲུང་ཡིག་སོགས་དང་། དགོན་ལུང་དུ་

མང་སྐལ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དར་རྒྱས།

ཞང་བསྐྱེམ་ཆེན་གྱི་བཟང་ལྷ་བ་རྣམས་ལས་ཆོས་བཀའ་ཅི་རིགས་

གསལ། ཁྱད་པར་ཐུབ་བཀའ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་དྲུང་

དུ་ཡང་ཡང་བཅར་ཏེ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་ཞལ་ཤེས་མན་དག་གིས་

བརྒྱན་པ། རྣམས་ལུགས་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པའི་

ལྷན་ཆེན་ཟབ་ཁྲིད་བཅས་གསལ་པའི་ཆོས་མཆོམས་བྱེད་པ་དང་དུས་

མཚུངས་སུ་ཆོགས་དྲུང་འབྱུང་པ། མེ་ཏོག་

གི་ཆར་འདབ་མ་ལྷ་དྲུག་རེ་ཡོད་པ་ས་གཞི་ཁེབས་པར་བབ་པ་

སོགས་རྟེན་འབྲེལ་རང་ལུགས་ཀྱིས་འགྲིག་པ་ལ་སྤྲོ་མ་

མཆོག་ཀྱང་ཐུགས་སྒྲོ་བའི་ཉམས་ཁུར་བ་ལྷ་བུ་མཛད་འདུག་ཅིང་།

ཞལ་ནས་ཀྱང་། གྲུང་ཐང་སྤྲུལ་པའི་སྐྱ

དང་། འདི་པ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྒྲགས་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་
དེང་སང་དཀོན་གསུངས། རྒྱུད་དུས་

འཁོར་གྱི་ཁྱི་དང་། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཐོག་མ་མེ་ཡོས་ལ་
ཚོགས་ཆེན་ཆེན་ཁྱིར་ཐེབས་ཀྱང་ལོ་ནང་དེར་ག་ཞེགས་

པས་འཆད་ཉན་མཛད་རྒྱུ་མ་བྱུང་། ཤར་སྤྲུལ་པའི་སྐྱ་དགེ་འདུན་
འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སོགས་གསུང་

འབུམ་པོ་ཉ་གསུམ་ཅུ་མ་ཡོད། དུས་ཐོག་དེར་རྩོམ་པ་ལེགས་པའི་ཚད་
བྱེད། དེའི་སྤྲུལ་སྐྱ་དོན་ཡོད་བསྟན་པའི་

རྒྱལ་མཚན། རྟོག་དཀར་སྤྲུལ་སྐྱ་སྒྲོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་
མཚན། འདི་པའི་གོང་མ་བྲག་དཀར་སྤྲུལ་

རམས་པ་སྒྲོ་བཟང་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་པ་ནི། བྲག་དཀར་དུ་སྤྲུལ་
འཆང་ཆོ་གཟུངས་འབུམ་དང་། བོལ་བ་

དོན་སྒྲིག་གི་སྐབས་སུ་འཁྲུངས། བཅུ་གསུམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་ལྷན་
སྐྱེ་མཆོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་དགུང་ལོ་ཉིམ་དགུ་འི་

{@320} དགུ་ཆུང་གི་རྒྱུད་སྐོང་སྐབས་བཤད་པ། བར་ཞབས་པད་བསྟེན། ཟབ་
ཆོས་དུ་མ་དང་ཕྱགས་མཁར་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྐོར་ཞིབ་པར་
བསྐྱབ། བཅུ་

བདུན་པ་ལ་བཟླ་གིས་འགྲིལ་གྱི་སྐོར་གྲར་ཞུགས། ཉི་ཤུ་པ་ལ་
རྒྱལ་སྐུ་སྤྱོད་བཟང་བསྟེན་འཛིན་ལས་བསྟེན་པར་

རྗེས་སུ་སྐུ་མཚན་པ་ལ་སྤྱོད་མའི་བཀའ་དབུས་སུ་བྱོན། ལོ་དགུར་རྒྱུད་
སྐྱེད་དུ་སྐྱགས་ལ་སྐྱུངས། དོན་སྒྲིག་

དཔོན་མཛད་དེ་ཕྱགས་མཁར་ལན་འགའ་འཕངས། གཞུང་གི་བསྟེན་སྲིད་
ལ་སྤང་བའི་དགྲ་ཕམ་པས་གྲགས།

སྟན་རྒྱལ། རྩ་ལོའི་སྤྱི་བར་གྲགས། རྒྱུད་གྲུའི་གནང་བ་ཞུས།
ནས་ལོ་གསུམ་ལ་བཀའ་ཆོས་གསན། ཡི་དམ་

འཛིགས་བྱེད་ལ་རྩ་སྐྱགས་དུང་ཕྱུར་གསུམ་སོང་། མདོ་སྐྱེད་དུ་བྱོན་

ནས་བྱ་ལྷུང་ཁྲི་དང་། དེའི་སྤྲོ་སྤྲི་བཅད།

སྒྲིབ་གྲུ་བཟུ་ཞིས་འབྲིལ། རྫོང་དཀར། མེ་ལོང་བྲག་དཀར་སོགས
སུ་འཆད་སྤེལ་མཛད། སྤོང་འཁོར

བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས། རྗེ་འདི་ལ་ཞལ་གཟིགས་ཉམས་རྟོགས་དང་།
འཁྲུངས་རབས་ཀྱི་གསུང་འཕྲོས་བྱུང

པའི་ལན་དུ། སྤྲུམ་དང་མཆེད་གྲོགས་འགའི་གསུང་སྒྲོས་ལ། གྲུབ
ཆེན་ནག་པོ་སྤྱོད་པ། རོང་བོམ་ཆོས

བཟང་། ཕྱི་ཐང་བྱང་མ་བ་དཔལ་འབྱོར་བསོད་ནམས་ལྷན་གྲུབ
རྣམས་ཡིན་ཚུལ་དང་། ཞལ་གཟིགས་ཉམས

སྤང་ཡང་འགའ་ཞིག་གསུངས་ནས་དེ་ལ་ངེས་པ་མེད་སྟུང་། གཤམ་
ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རང་ལོ་ཉི

ལུ་བ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས། བཟུ་ཞིས་འབྲིལ་དུ་རྗེ་སྤྲོ་སྤྲི་བཅད
པའི་ཞབས་བསྟེན། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ

ཡིན་པའི་ཉམས་ཁྲིད་ཉིན་རེ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བརྩོན་པ་
ལ་བརྩུ་གསུམ་བར་དུ་བྱས་པ་ཞལ་གཟིགས་དང་

ལུང་བསྟན་གྱི་དོད་པོ་ཡིན་སྟེ་གསུངས་པ་བསྟན་པ་སྤྱི་ལ
དགོངས་པའི་རྣམ་ཐར་འགའ་ཆེ། འཇིགས་བྱེད་དུ་

ལུགས་ཀྱི་གདམས་པ་ལ་མཁས་པས། རེད་དབུས་གཙང་དུ་བསྐྱད། གྲེལ
བཅེད་ཅིང་དུང་ཡིག་ཅིག་འཛོམས་

ན། རི་བོ་དགོ་ལུགས་པའི་འཇིགས་བྱེད་ཆོས་སྒྲོར་ཆ་ཚང་བ་དགོ་དོ
བྱས་ནས་བཞུད་ཆོག་པ་ཞིག་རྩོམ་འདོད་

ཀྱང་སྟབས་མ་འགྲིགས་གསུངས། གཤེགས་ཁར་ཐུད་སྒྲོར་དུ་ཐུད་
སྤྱུག་།རྩྱུ་རིང་བོ་དུག་བཟོད་དེ། དང་

མི་ནག་པོ་འདི་དང་འགྲོགས་ནས་འགྲོ་ཞེས་སྒྲུ་འདས། གསུང་འབུམ་
པོ་ཏ་གཅིག་ལྷ་རི་ཆང་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཡོད་སྐད།

བག་བྱིན་སྟབས་ཀྱི་ལུང་ཁྲིད་དང་སྤྱི་མཐུན་ལུགས་མཁས་ཀྱི་
ལུང་ཡོངས་གྲགས། ཤེས་སྤྱོད་སྤྱུགས་རམས་པ་དང་

དུས་ཚོད་རགས་པ་མཉམ། རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་མཁོ་ཆེན་བྱུང་ཅིག
པོ་ཆེན་མཛད་པ་བདུད་རྩི་འབྲུག་མཁའ་སྤྱོད་

བཤེད་སྒྲུབ། དེའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་འདི་བ་ཡང་བྲག་དཀར་དུ་བསྐྱབས།
དགོན་ཆེན་དུ་བྲག་ས་གཉིར་དང་། ༡༣

སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་སྟགས་དཔལ་དུ་མ་ལ་ཚོས་གསལ། མེ་ཡོས་ཡོར་གྱིར
བཞུགས། དེའི་སྐྱུལ་སྐྱུ་དོན་ཡོད་བསྟན།

པའི་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཀའི་སྟོང་རྒྱུ་ཆའི་ཕྱོགས་སུ་འཁྲུངས་
པ་པའི་བཅུ་ཉེ་མཇུག་གཤམ་པའི་སྐབས་ལྟོ་ཆུང་པོ་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་པ་

ལྷོ་བཟང་བསྟན་པའི་ན་རྒྱུ་ལ་མཚན་ནི། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ
སྐང་ཡོང་མེད་གོ་གཞིར་དུ་འཁྲུངས། དགོ

བཞེས་ཞེས་རབ་བསྟན་འཛིན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཚོ་རྟུ་མཁན་པོ་འི་
ཡང་སྐུ་འདོགས་གནས་གྲས། བརྟུ་བ་ལ།

དགོན་ཆོན་དུ་ཞབས་དྲུང་དགྲུས་མའི་ལྷགས་གྱིས་ཆོས་གྲུང་ཞུགས།

དབུ་ཕར་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་འགའ་དང

གསེར་ཐོང་སྒོ་འཛིན་གྱིས་སྒོ་བ་གཉིས་རྫོང་སྐྱུག་པ་གནང་། ཉི

ལྷ་ལ་ལྟང་ལྟང་གི་ཆན་ལས་བསྟེན་པར

རྫོགས་ཀྱི་རྩལ་འཁོར་དང་རྒྱུད་པའི་སྒོ་བ་དཔོན་མཛད། རྒྱུད་ཁྱིའི་

སྐབས་མེ་ཆན་དབུ་མཛད་སྒོ་བཟང་བསྟན

{ @321 } དགྲ་ཚུའི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

འཛིན་སྒྲིག་ནས་ཡོང་། དངུལ་སྲང་བཞི་བརྒྱའི་རྒྱ་རྒྱུན་སྦྱར

བཅིང་ནས་ཁུར་བཞེས་གྱིས་རྒྱུད་ཁང་གསར་བསྟན

བགྱིས་ཀྱི་སྤྱུལ་ལོར་ཚོགས་ཆེན་གྱི་བཞུགས་ལན་ཅིག་མཚན་བྱེད

མལ་དུ་བཞུགས་འདོད་མེད་པ་ལྟ་བུས

རྩ་སྒྲིག་དུ་འཆག་པར་གཞིམས་ཁང་བཅིངས། དེ་ནས་བཟུང་གི་བ

སྤྱི་མ་འགའ་ཞིག་གསལ་བཞེས་པའི་གོགས་ཞི།

རྩ་མགྲིན་ལྷགས་རལ་གྱི་རྩ་ལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལྟན་དུ་གྲགས། དེ་ཉིད་

གྱི་ཚེས་སྐོར་དང་། རྒྱལ་འཁོར་བདག་

འཇུག་པ་ལ་འདོན་སོགས་རྩོམ་པ་འག་འཁྱིལ་སྒྲིང་། རྒྱལ་རྒྱུན་ནམ་སྟོང་
ལམ་རིམ་དང་གསེར་ཐེང་གཉིས་སྐོར་

ཞིང་ནམ་སྐོར་ཕྱག་སྐོར་གཙོ་བོ་འདོན་མཛད་པ་སོགས་བྱགས་དམ
ཉིན་མཚན་མེད། ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་དག་

དེའི་སྤུལ་སྒྲིབ་སྐོར་བཟང་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་བོར་འཁྱུངས། དགོན་ཆེན་
དུ་སྐྱོབ་གཉེར་དང་། ཁྲི་ཁུར་གསུམ་མཐར་

ཕྱིན་ཏེ་བྱར་བཞུགས་གྱི་སྐབས་ལགས། ༑ླ བྱང་ཅེ་མཁན་སྤུལ་དགོ
འདུན་བསྟན་འཛིན། ལྷགས་ལུག་ལ་ཁྲི་

འདོན་གནང་བ་ཚུ་སྤུལ་ལོར་བྱར་བཞུགས་མཛད། ཁྲི་ཀ་དང་ཉེ
བ་མེ་གྲོག་བྱ་བར་དགོན་པ་ཞིག་ཀྱང་བཏབ།

༑ླ མཚན་སྐོག་སོགས་མཁན་སྤུལ་དག་དབང་འཇམ་དཔལ་བསྟན་པ་རབ་
རྒྱས། འདི་པའི་གོང་མ་མཚན་སྐོག་སོགས་མཁན་

ཆེན་སྒོ་བཟང་དར་རྒྱས་ནི། དབུས་ཀྱི་དགོ་བཤེས་ཅེར་སོན། ཀྲན་
མཁྱེན་བར་མ་ཆོས་གྲར་ཐེབས་པའི་ཐོག།

མའི་དགོ་རྒྱན་དུ་བསྟེན། མཚན་སྒོགས་མཁན་པོ་དང་། རྒྱན་གཏུ་
ཐེབས་དུས་ཆ་རྒྱན་གང་དགོས་སྐྱེ་ཞབས།

ནས་གནང་། སྐྱེ་ཞབས་མཆོག་རྒྱན་གཏུ་ཐེབས་སྐྱབས་འདི་པ་ཡེ་ཉོར་
དུ་བཞུགས་པ་ལ་ཀྲན་མཁྱེན་གོང་མ་ནས་

བརྒྱད་པའི་མི་འཁོར་དབང་ཡོངས་རྫོགས་ཞུས། གསན་མཁན་སྒྲ་
ཆེན་དུ་མ། ཉར་ཆེན་མང་རྩ་སྤྱི་ཡར་

ཐེབས་པས་དེར་བརྟེན་འདི་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་འཕར་ཕྱ། དེ་
ཉིད་ཀྱི་སྒྲུལ་སྐྱེ་འདི་པ་ཐག་གཅོད་དུས།

ལུང་སྐྱོ་རོལ་བའི་དོ་རྩེས་སྐྱེ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་ལ། གོང་མར་
དངོས་སུ་ཞུ་སྐྱབས་མི་འགྲིག་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཨ་མ་རྒྱན་

བརྒྱད་གསུངས་པ་བཞིན་གོང་དུ་གྱེ་ཙོ་ཕུལ་ཏེ་ཡབ་སྐུས་གཉིས་

གྱིས་ཐག་བཅད་པ་མེ་ལུག་ལོར་སྐྱོ་གོང་མའི་གྲ་བ

ནམས་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་གདན་དྲངས་པ་ལ་བཀྲར་གཞེས
མཛད། དགོ་བསྟེན་དང་རབ་བྱུང་བསྐྱབས།

མཚན་འཇམ་དབྱངས་བཤེས་གཉིན་གནང་། དགོན་ཆེན་དང་། དུལ་དབུས
སྐོ་མང་གྲ་ཚད་དུ་བྱགས་གཉིར

མཛད། འཛོག་རི་རག་དབང་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། ས་སྐྱོན
ལེན་པ་གཞིམས་འོག་སྐྱུ་སྐྱུ་དང་བྱམས་པ

རག་དབང་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་སོགས་ལས་གྲུ་གྱི་ཆོས་སྐོར་སོགས
ས་དགོའི་ཆོས་མང་དུ་ཁྱས། རང

དགོན་དུ་ཆོགས་ཆེན་ཁྲི་དང་། གཞིམས་ཁང་བསྐྱོན། བེ་ཅིང་དུ
སྤྱིར་བྱོན། ཐམ་ཀ་སྤྲོམ་མཛད། དེར

ཡང་སྐོ་མང་ལྷ་བཙུན་མཐུ་སྟོབས་ཉི་མ་སོགས་ས་དགོ་ཆེད
གསུམ་གྱི་དམ་པ་དུ་མ་ལས་ཆོས་བཀའ་ཅི་རིགས་

གསན། གདན་སར་འོད་དཔག་མེད་གྱི་སྒྲོང་སྐྱེན་བརྟེན་པ་ཁྱད་
མཚར་བཞེངས། ཚུ་སྤྱུལ་ལམ་ཤིང་རྟ་ལོར་

ཕོ་བྲང་དུ་ག་ཞེགས། གསུངས་རྩོམ་ཡང་འགའ་ཞིག་སྤྲང་། དེའི་
སྤྱུལ་སྐྱེ་སློབ་བཟང་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས། ། ཁྱི

སྤྱུལ་སློབ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་མེད་གོ་། ཤིང་ཟ་སློབ་བཟང་དར་
རྒྱས་རྒྱུ་མཚོ། ། དགོ་འདུན་འཇིགས་མེད་རྣམ་

རྒྱལ་། རབ་བྲུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་སྤྱུལ་ལོར་ཆོ་མགོན་སྤྱ་མའི་
སྤྱེ་ཚར་འཁྱུངས། བཅོ་ལྷ་པ་ལ་ཆོས་གྲུང་

ཞུགས། ཁུ་བོ་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཆོས་རྩེ་བསོད་ནམས་རྒྱུ་མཚོ་
སོགས་ལ་ཆོས་གསན། ཉི་ལུ་བ་ལ་དབུས་སུ་

{0322} དགུ་ཆུ་འི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

བྱོན། འབྲས་སྤྱུ་འབུམ་དུ་དབུ་མར་ལ་སྤྱུངས། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་
རྒྱལ་མཚན་སོགས་སྤྱ་མ་མང་དུ་བསྟེན།

བཀའ་འགྱུར་གདན་བླངས། རང་དགོན་དུ་དག་ཆོན་བསྟོན་ནས་སྐྱེས་
འིས་བཅས་དང་། གསང་འཕྲོག་བདེ

ཆོན་སྤྱུལ་སྐྱེ་གདན་བླངས་ཏེ་མཆོན་སྐྱོགས་སྤྱུལ་བའི་སྐྱེ་དང་
རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་བཞིའི་འཕྲུལ་

འཁོར་དང་ལུགས་མཁར་ཕྱག་ཁྲིད་བསྐྱབ། ཤར་བྱ་བྱང་གི
ཕྱག་མཛོད་གནང་། རྒྱུད་པའི་ཁྲི་དང་། ཚུ་ལུག

ལོར་ཆོགས་ཆོན་ཁྲིར་བཞུགས། དཔོན་སློབ་གསེར་ཁང་པ་ལ་གཏུགས།
ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ལ་འགྲུས།

ར་དགུ་བ་ཚུ་ཡོས་ལ་ག་ཤེགས། ༎ དག་འདུན་བསམ་འགྲུབ་རྒྱ་མཚོ།
ཤར་དག་འདུན་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་ཀྱི

ཡོངས་འཛིན་མཛད་པ་མདོ་བའི་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱེ་བར་ངོས་
བཟུང་། དགོན་ཆོན་དུ་ཐུགས་གཉེར་མཛད།

རྒྱུད་པ་དང་ཆོགས་ཆོན་ཁྲིར་བཞུགས། ལྷ་ཚང་ལ་རྒྱུན་ཇའི
ཐེབས་བཞག་ཁྲི་ཁུར་སྟོས་ནས་ཀྱང་ཏཱ་འབྲེད་ལན་

དུ་མར་ཕུལ་བ་སོགས་དག་འདུན་གྱི་བསྟེན་བཀུར་གཟབ། རྣམ་ཐར་གྱི་
ཡི་གེ་ཡོད་སྟངས། ། བདེ་ཆེན་སྤུལ་སྤྱོད་

འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ། ། རྫོང་དཀར་ཆུང་བ་འཇིགས་མེད་ལུང་རིགས་
རྒྱ་མཚོ། ཆུ་འབྲུག་ལོར་བཞུགས།

ཆོས་རྩེ་སྤུལ་པའི་སྤྱུལ་ཞུས་ཏེ། རིན་འབྲུང་གི་རྩེས་གནང་། པོ་
ཏི་ལཱ་འི་རྩ་བ། འབྲས་ཆོས་སྤྱོད་རབ་གསལ།

སོགས་གྱི་ལུང། རྒྱུད་གྲར་འཇིགས་བྱེད་སྤྲུགས་བཏུས་དང་ཆོས་
རྒྱལ་སྤྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་རྩེས་གནང་།

བསྐུལ་། ཁྱི་སྤུལ་སྤྱོད་བཟང་རྒྱལ་མཚན་སེང་གོ་པ་ཐེབས། གཟིམས་
ཁང་རྩྭ་རྒྱུ་དུ་ཉིན་ལྷུང་དམ་བཅའ་ཚུགས།

ཏེ་གཟིགས་རྟོག་ཞུས་པར། གཞུང་གི་རྩོད་པ་ལེགས་ཀྱང་རྣམ་དཔྱོད་
ཞན་གསུང་ཉིད་ནས་སྤྱོད་པ་མཛད།

གསེར་ཁང་དཔོན་སྤྱོད་ཆེད་གཉེར་གྱིས་གདན་དྲངས། སྤྱོད་ཏེ་

མའི་འོད་ཟེར་གྱི་བཤམས་ཁྱིམ་དང་། བདེ

གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་དབང་ལུས། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལྟར་རྒྱུ་
འགྲེལ་འཛིན་གྲུབ་དུ་སྟེ། གཙང་རྟ

ནག་པའི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་གཞུང་རྫོགས་པར་རྩོད་པའི་སྒྲུལ་
བཙུགས། ། འདན་སྒྲུལ་སྒྲུ་སྒྲོ་བཟང་མཁས།

མཆོག་བསེཾ་མར་འཁྱུངས། ཅུམས་ཁལ་བྱོའི་རི་ཁོད་དུ་གདན་
སར་བཀོད། བཟླ་ཤིས་འཁྲིལ་གྱི་ཆོས་གྲུབ་

ལུགས། དགོས་དབང་གིས་རོང་བོར་བྱོན། གཟིམས་ཁང་ཕྱི་བས་ཏེ་གཞི་
ཆགས། ཆོས་གྲུབ་སྒྲོབ་གཉེར་དང་

གྲུ་ཆོང་གསུམ་གྱི་ཁྱི་མཇོང་། བདུན་ཅུ་པ་ལ་གཤེགས། དེའི་སྒྲུལ་
སྒྲུ་ཆུ་མར་ནས་འཁྱུངས་པ་ད་ལྟ་བུ་ལུགས།

། མེན་ཆོས་རྗེའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་རག་དབང་དགེ་འདུན་དོན་ཡོད། འདིའི་
གོང་མཆོས་རྗེ་རག་དབང་རྒྱུ་མཆོ། རོང་བོ་

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་དང་འབྲུག་ཕུ་ལོ་ལྟེང་གི་མདོ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་
སྐྱེད་སྤུངས་ལྟེང་གི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མཁས་པ་ཚོར་

གི་ཁྱི་དང་། གུན་མ་ཁྱེན་བར་མའི་རིག་གནས་སྒྲོབ་དཔོན་མཛད། ཏ
ལྟའི་འདི་པ་དགོན་ཆེན་དུ་ཆོས་གྲྭ་འགྲིམ

ཞིང་ཡོད། ། གཡར་གཞིང་སྐྱུང་སྐྱུང་གི་རྟུན་སྐྱུང་མཚོ། ། བེས་
པ་སྐྱུང་སྐྱུང་དོན་ཡོད་བསྟན་པ་འི་སྐྱུང་།

མཚན་ རྟོགས་སྤྲིད་གོ་བཅུ་ལྔ་པ་འདྲེན་པའི་ཐོག་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མཚོ་མི་བར
བཞུགས་ཏེ་རྩོད་དང་བཙན་པོའི་བསྡུས་གྲྭ།

གཙང་བརྟན་གཤམ་པའི་རྣམ་པ་གྲེས། མེ་རྩེ་བཙུན་པ་ཡབ་སྲས།
ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱས། དབུ་པར། ཟུར་བཞོལ་བཞི།

བྱུང་ཚེས་དངོས་གྲུབ་པའི་མངོན། བདེ་ལེགས་ཉི་མའི་འདུལ་བ་བཙས་
གྱི་འཆད་ཉན་བསྐྱེད་ས། འགྲིག་ལམ་

རྒྱལ་གྲངས་ཅི་གླུ་ཚོད་གནིར་བཞག་ལ། སྤེམ་སྤྱད་པ་ལ་ཆོས་
མཁན་པོ། རྒྱལ་མཁན་པོ། བྱམས་ཆེན་མཁན་པོ།

{ 0323 } དགྲུ་ཚུ་འི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

རྣམས་རིམ་བཞུགས་ཀྱིས་སྒོ་མང་རང་གི་འགྲིག་ལམ་འགའ་རེས་བྱུར་
བརྒྱན་པ་འང་སྣང་། མཁན་ཆེན་བསྐྱུས་གྲ།

གསར་རྩོམ་ཡང་ཚུགས། ཆོས་ཐོག་དཔྱིད་ཆོས་ལྷ་བ་གཅིག་སྒྲིའི་
ཆོས་གཅིག་ནས་དབྱར་ཆོས་ལྷ་བ་གཅིག་ལ།

འཛིན་གྲ་གཏུག་རྒྱུ་དང་ཆོགས་གྲེང་། དབྱར་གནས་ཆོས་ཐོག་ལྷ་
བ་གཅིག་དང་ཉིན་བཅོ་ལྔ། རྟོན་ཆོས་ཉིན་

བཅུ་། དགྲུན་ཆོས་ལྷ་གཅིག་ལྷ་མཆོད་ཉིན་ལྷ་རྒྱ་ཆོང་གསུམ་
མཉམ་ཆོགས་ཀྱིས་རས་བྲིས་དང་ཆོམ་བུ་ལ་བརྟེན་

པའི་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་ཀྱན་རིག་བཅས་ཀྱི་བདག་འཇུག་སྤྱི་མཆོད་
དང་ཆོས་སྒྱུད་གང་མང་། འདི་

དང་སྒོན་ལམ་ལ་ཕྱི་རྒྱེར་འཛིགས་ཀྱིས་སྒྲི་རིམ་དང་ཆོས་
གྲ་ཚུགས། ཆོས་མཆོམས་རྣམས་སུ་ཡང་གྲ་ཆོང་རྒྱུན་

ཇའི་སྟེང་ཚུད་གྲུ་ཆག་མེད། ཡར་རོ་ནམ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་དོ
སྟོར་སྦྱངས་དང་ཆོས་གྲུ་རེས་མོས། ཆོ་འདུལ་སྟོན་ལམ་

ཉིན་བཙུང་ལྟར་དགོན་སྡེ་ཉི་ཤུ་ལྷག་གི་དགེ་འདུན་ཉིས་སྟོང་ཙམ་
འཆོགས་ཤིང་། གོས་སྒྲ། བྱམས་པ་གླིང་སྟོར།

འདི་དང་ལྟ་མཆོད་གཉིས་ཀར་འཆམ་གཏོར་རྒྱག་བཅས་ཆོས་སྟོད་
ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེ། རྟེན་སྡེ་ཆོགས་ཆེན་རྟེན་མཆོད་

པ་བྱེ་བ་རེ་དང་ཐོས་བསམ་གླིང་རྟེན་རྟེན་ཆོད་ཀྱང་
ཚུགས་སྒྲང་། རྟེན་རྒྱུད་པར་སྒྲུབ་མཆོད་སོགས་ཕྱག་ལེན་

སྟོར་སྦྱང་རྒྱུད་ལྟར་རོས་གཙང་ལ། དགྲུན་དཔྱིད་ཀྱི་ཆོས་ཐོག་
ཉིན་ཉེར་ལྔ་རེ། དབྱར་ཆོས་དང་པོ་ཉིན་བཙུང་ལྟར་

ལ་སྒྲང་གྱུར་ཆོས་བར་འདེགས། དབྱར་གནས་ཆོས་ཐོག་སྒྲུབ་གཙུག་
དང་ཉིན་བཙུང་ལྟར་སྟོན་ཆོས་ཉིན་

བཙུང་། རྟེན་ལུས་འཁོར་ཆོས་ཐོག་གྲངས་རྒྱུད་པ་དང་མཚུངས་ཤིང་།

ནག་ཉར་རྩལ་འཁོར་སྒྲིབ་མཆོད་ཉིན

བརྒྱད་མོགས་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་འཆད་ཉམ། གྲ་འཆོགས། སྒྲོབ་གཉེར
གང་ཐད་ནས་ཡར་རྒྱས་སུ་ཡོད།

། རྒྱུད་པ་གྲ་ཆོང་གསང་སྒྲགས་བང་མཛོད་ནི། ཤར་སྒྲུལ
བའི་སྒྲིབ་པ་དབང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཆོད་པ་ལ།

པཌ་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དང་། རྟོ་རྩལ་འབྱོར་མས་དངོས
དང་མི་ལམ་རྩལ་ལྟ་མར་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན

ཉིད་ཀྱི་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་སྟག་ལོར
བཅུ་གསུམ། འཇའ་མོ་དག་དབང་གྲགས་པ་ལ་ཞུ་ལུ

པ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཞུན་ཐིག་ལ་ཐེབས་པའི་འཇིགས་བྱེད།
བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི

སྒྲགས་བམ་བཅས་གནང་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་རྩལ་སྒྲོམ། དེ་ནས་རིམ་པར་མདོ
པ་སྒྲོ་བཟང་འཕྲིན་ལས། མདོ་བ

སློབ་བཟང་དར་རྒྱས། རྩ་བའི་སློབ་བཟང་དར་རྒྱས། འདི་པས་རྒྱུད
ཁང་བཞེངས། མཁན་ཆེན་དེ་མེ་འཆང་ལ།

བདེ་གསལ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་དབང་ལྷས། གདན་རབས་སུ། གདན་རབས་
ལྷ་པ་དུས་འཁོར་སྐབས་སུ་འབྱི

བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མཆོན་མི་གསལ། སྤྲོན་ཅོང་བདེ་ཆེན་
དཔོན་སློབ་རྒྱུད་ཁྲིར་བཞུགས་པ་རྣམ་ཐར་ཏུ།

གསལ་ཡང་འདིར་མི་འབྱུང་། འོན་ཀྱང་འོ་ཆོགས་སོགས་ལ་དཔུང་རྒྱུ
སྤང་། ཨ་རིག་ཆོས་ཐེངས་དབང་

མཁས་བཙུན་ཡོས་འོར་རྒྱུད་ཁྲིར་བཞུགས། ལྷགས་མཁར་གྱི་སློབ་
དཔོན་མཛད་པར་ལས་འགྲུབ་པའི་རྟགས་

མཆོན་བྱང་། མདོ་བ་སློབ་བཟང་འོད་ཟེར། མདོ་བ་སློབ་བཟང་རྒྱལ་
མཆོན། ལྷག་གེ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དག་དབང་དགོ།

འདུན་བསྟན་འཛིན། འདི་པས་དབུས་ཀྱི་རྒྱུད་གྲ་ཡུན་རིང་འགྲིམ་པ་
གྲང་གྲུའི་སྤྲུགས་རམས་པ་སློབ་བཟང་བཀྲ།

ཤེས་ལ་ཕྱག་ལེན་སྒོར་ཞིབ་པར་དྲིས། ལམ་རིམ། བསྐྱེད་རིམ། ཅི་ཀླ

ཆེ་ཆུང་སྟེ་འཛིན་གྲུ་བཞིར་བྱ།

དབྱིད་ཆོས་དབྱར་གནས་གཉིས་ལ་འཛིན་གྲུ་གོང་མར་བདེ་ལམ་དང་།

དེ་འོག་ལ་དཔག་པོའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི

{0324} དགུ་ཆུའི་རྒྱུད་སྟོན་པ་འདུག་པ།

བརྩི་བཞག་གཤམ་མ་གཉིས་ཀར་འགྲེལ་བའི་བཤད་ལུང་། སྟོན་ཆོས

ལ་འཛིག་སྟེད་བསྐྱེད་རྩོག་པ་དང་།

བདེ་མཆོག་ཆོས་ཐོག་ལ་དེའི་བསྐྱེད་རྩོག་གི་བཤད་ལུང་། འཛིག

རྟོག་དབང་ཕྱག་གི་རིམ་སྒྲུབ་བཅས་ཚུགས།

གསལ་འདུས། བདེ་མཆོག་ལྷ་ལྷ་དང་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་སྟོན་གསལ་

སྤྱི་སྟོན་གྱི་འཆད་ཉན་དམར། རྟོག་ལེགས་

གསེལ་ཁའི་ཆེད་དུ་གསོད་པ་དང་། གཏོར་སྒྲུབ་ལ་སྒྲམ་བཤས་ནས་

ཤེས་པ་འགྲོད་གཏོར་བའི་སྟོལ་ངན་བཅད། སྤྱི

ཁུར་འཛོག་སྐབས་ཡོ་བྱད་ལྷག་མ་གང་ཡོད་དབྱར་གནས་ཀྱི་ཐེབས་སུ
བཞག་གཟིམས་ཁང་དུ་ཐེབས་དུས་ཕྱག་

དཔེ་རྣམས་དང་། ཚོས་གོས་སྒྲུབ་སྒྱུར་མ་གཏོགས་བསྒྲུལ་རྒྱུ་མེད་པ
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་བས་ལྷག་པར་དད།

དེའི་སྤྱལ་སྐྱེད་གོ་འདུན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས། དེའི་སྤྱལ་སྐྱེད་འཇམ
དབྱངས་བསྟན་འཛིན་རྒྱུ་མཚོ། སྤེལ་ཁྱི་རིན

པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་བྱབ་བསྟན་ཉི་མ་ལ་རབ་བྱུང་ཞུས། དེའི
སྤྱལ་སྐྱེད་ད་ལྟ་བུ་གསལ། ཁྱི་རིན་སྤྱལ་སྐྱེད་གོ་

འདུན་མཁུན་རབ། རྟེན་ཡོད་གསལ་ཆོས་རྒྱུ་འདུན་མཁུན་གྱུ་བ་ཀྱི
གོང་མ་དགོ་འདུན་རྒྱུ་མཚོ་པ་ནི། མཁུན་

ཆེན་གོང་མ་བསམ་གཏན་རྒྱུ་མཚོ་འི་སྤྱེད་མཆོད་ཡིན། བཟླ་ཤིས
འཁྲུལ་གྱི་སྤྱོད་གྲུང་ཞུགས། གསུང་སྐད་བཟང་

བས་དབུ་མཛད་བྱས། འཛིགས་བྱེད་དང་བྱགས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་གསལ་

སྒྲུབ་གྱི་བསྟེན་པ་མཛད་པས་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་

རྟགས་མཚན་བསྟེན། བཅའ་ཅིས་འཛིན་ལས་བསྒྲུབ། ཤར་སྤྱལ་བའི་
སྒྲུབ་ཡོངས་འཛིན་མཛད། རེ་གསུམ་པ།

ལ་ག་ཤེགས། གདུང་རུས་ལ་ཡི་གེ་དང་ལྷ་སྐྱ་མང་དུ་བྱོན། དེའི་
སྤྱལ་སྤྱུ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་མཁན་ཆེན་དགོ།

རྒྱམ་པའི་གཅེན་སྤྲུགས་པ་དཔལ་འབྱུང་རྒྱལ་གྱི་སྤྲུལ་སྤྱུ་ཤིང་བྱ།
ལོར་འཁྲུངས། དགོན་ཆེན་དུ་ཤར་ཚད།

གཡེར་གཤོང་གོང་མའི་བཀའ་བུས་མདོའི་གྲ་ཚད་དུ་གཞུང་ལ་
སྤྱུངས། འགྲེལ་བཤོད་སལ། ལམ་རིམ་ཆུང་།

དུ་གཉིས་བྲུགས་འཛིན་མཛད། དབྱུས་སུ་ཐེབས་ལམ་ནས་བཀྲ་ཤིས་
འཁྲིལ་དུ་བྱོན། མཁྲིན་གཏེར་ངག།

དབང་བཀྲ་ཤིས་པ་དང་མཇལ། འཕོར། ཨ་མཚོ་ག་མགོ་ལོག་སོགས་
བརྒྱུད་དེ་དབྱུས་སུ་ཐེབས། མཁྲན།

ཆེན་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྒྲིབ་བཞུགས་པ་ལ་མཇལ་ཏེ་དམ་བཅའ་བཞག
སྒྲིམ་ཆོས་གྲར་དཔོན་སྒྲོབ་སྒྲོ་བཟང་

དམ་ཆོས་པའི་བྱང་ནས་བཅི་བཞག་གསན། མོག་ཀླ་མཁན་ཆེན
དགོ་ཆེན་དུ་བསྟོན། མེ་ཆེན་ཆོས་རྒྱུ་དང་

འཛིན་གྲུ་གཅིག་སྒྲོབ་གཉེར་སྐབས་ལྷགས་པག་ལོར་ག་ཞེགས། དེའི
སྒྲུལ་སྒྲུ་འདི་པ་མཁན་ཆེན་གྱི་སྒྲུ་ཚར་ཚུ

ཁྱི་ལོར་འཁྲུངས། རྒྱུ་ཉིད་ལས་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་།
དགོན་ཆེན་དུ་མདོ་སྒྲགས་ལ་སྦྱངས། རིག་

གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས། ཉེར་གཅིག་པ་ཚུ་སྒྲུལ་ལ་སྒྲོན་ལམ་རབ་
འབྱུངས་པ་མཛད། ཀླན་མཁྱེན་བར་

མས་མགོ་འབྲེན་མཛད་དེ་ཕྱང་སྒྲུ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཆོས་རྒྱུ་འོ་ཆོ་
ལོ་གནང་། མཁན་ཆེན་ག་ཞེགས་པར་དངུལ་སྒྲང་

སྒྲོང་དང་ཉིས་བརྒྱུས་མཆོད་རྟེན་བཞེངས། ལྷགས་བྱི་ལོར་རྒྱུད་
ཁྱིར་བཞུགས། བདེ་མཆོག་ཡི་དམ་མཛད།

གསུང་རྩོམ་ཡང་འགའ་ཞིག་སྤང་། བདུན་ཅུ་པ་ཕྱགས་བྱ་ལོར
གཤེགས། དེའི་སྤྱལ་སྤྱོད་གོ་འདུན་ཡོན་ཏན་གྱི་

མཚོ་ཚོས་སྤིང་གི་མཁུན་གྱི་ཆེ་ཞིང་རྒྱུད་པའི་ཁྲི་མཛད།
དེའི་སྤྱལ་སྤྱོད་ཡི་རོགས་ནས་འཁྲུངས་པ་དགོན་མཚོག་གྱུ་ལ

མཚན་ད་ལྟ་བུ་གསུམ། རྒྱུ་མཁུན་གོང་སྤྱོད་སྤྱོད་གོ་འདུན་བསྟན་པ་རབ་
རྒྱས་ཆུང་མར་དུ་འཁྲུངས། དགོན་ཆེན་

དུ་སྤྱོད་གཉིར་བྱས། འཛིགས་བྱེད་བསྟན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟུང་བའི་
མདུད་འཛིན་ལ་ཨ་ཡིག་གསལ་བ་ལས་ཁྲག་

{ @325 } དགྲུ་ཆུའི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

འཛིག་པ་སོགས་རྣམས་མཐུའི་གྲགས་པ་ཆེ། དང་སྤོང་བུན་ལྟར་
འཁོལ་བས་རྩེད་མེའི་རྣམས་ཞབས་ཕྱི་ཚོར་

ཐེབས་ན་ལུས་གཙུག་འགྲོ་བ་ཞལ་ཕུ་བཏབ་པས་འཕྲལ་དུ་དྲུངས།
ཐུན་མང་རག་དབང་དར་རྒྱས་སོགས་མཚོ་

སྒོན་དཔོན་ཁག་འགའ་དང་མཆོད་ཡོན་དུ་འབྲེལ། ཟླ་ལིང་ཡུ་མིན་དུ
འདྲེངན་ཞུགས་པ་ལ་རིམ་གྱོ་མཛད་པས།

ཞི་ཤིང་ཡུ་མིན་དགའ་ནས་རོང་འབྲོག་གི་སྒྲེ་དུ་མ་དང་། བསོའི་ཐམ
ཀ་སོགས་ཀྱིས་གཟེངས་བསྟོད་བགྱིས།

དུས་འཁོར་གསར་ཚུགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གནང་། དབུས་སུ་རྒྱལ་བ་ཡབ
སྐུ་ལ་འབུལ་ཞོད་དང་། གཏོང་།

ཐེབས་བསྐྱར། གཞུང་ནས་ཨེ་རི་ཀི་མེ་ཆེན་ཏུ་ཐོག་སྤྱི་ཆོ་ལོ་
གནང་། འདི་པའི་གོང་མ་སྤྲུགས་འཆང་སངས་

རྒྱས་རྒྱ་མཆོ་བས་ས་དགེ་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་མ་མང་པོ་ལས།
ཆོས་གསན་ཅིང་རྒྱུན་སྒྲེལ། རྗེ་སྐུ་ལྷན་པའི་དངོས་

སློབ་ཤིན་ཏུ་མགྲིན་གྱི་རྒྱལ་འབྲུང་བཞུས་ལྷན། ཡི་དམ་གྱི་བསྟེན
ཡིག་སོགས་ཆོས་ཆོན་དུ་མ། གྲུ་རུ་པད་མ་ལ།

བསྟེན་པའི་སྤྱོད་མའི་རྒྱལ་འབྲུང་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོའི་སློབ་འབྲུང་།

སོགས་ཉིད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་འཕྲིན་མང་དུ་སྒྲུབ།

༥ རྒྱུད་ཡིག་སློབ་ཐོབ་ཀྱི་མཆོད་མེ་ལུ་ལ་དཀར་པོ་གཞིར་དུ་
འཁྱུངས། རྒྱུད་སྒྲུབ་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་གྲོག་དཀར་ཆོགས།

མེད་པར་མཆུག། བཙུ་གཅིག་པ་ལ་བདེ་ཆེན་སྒྲོམ་པ་སློབ་གསལ་རྒྱུད་
དམར་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱུད་དུ་བྱོན།

འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་གསན། བཙུ་གསུམ་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང། དགོན་
ཆེན་དུ་བྱུགས་གཉེར་མཐར་ཕྱིན།

ཀུན་མཆུན་བར་མ་སོགས་སློབ་པ་བརྒྱ་ལྷག་བསྟན་ནས་ཆོས་རྒྱུན་
ཡོད་ཆད་ལྟ་བུ་གསན། སྒྱུན་སྒྲུབ་སློབ་གྲོགས་རྒྱལ།

མཆོན་གྱི་གསུང་མང་པོའི་ལུང་ཡང་བཞུགས། ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་ཆད་
ལ་སངས་རྒྱུས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མང་པ།

བའི་གསུང་རྒྱུན་འཁྱུང་མེད་སྒྲུང་སྟེ་དམ་པ་བསྟན་ནས་རྣམ་གྲོལ་
བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་པར་བྱ།

བའི་གནས་སོ། །ཁྱད་པར་མཁན་ཆེན་ཁོང་གི་བྱང་ཡིག་མཛད་དེ
ཕྱག་དཔེ་པོ་ཏ་བརྒྱ་ལྷག་གི་བཞུགས་དང

མཆོད་དཔོན་སོགས་མཉེས་པ་ཁོ་ན་བསྐྱབས། ལམ་རིམ་དམིགས་ཁྲིད
དང་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་རིམ

གཉིས་ཀྱི་ཉམས་བཞེས་སྐྱོ་ཆོད་དང་བསྟོམས། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་
འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་སྤངས་ཀྱི

བརྟུལ་ཞུགས་ལྟར་བཞེས། ཤར་བྱ་བྱང་རང་ནས་བྱ་ཆས་སོགས་
མཐུན་ཆུན་གནང་སྟེ་རྒྱུད་ཁྲིར་བསྐྱོས། བཀྲ

ཤེས་འབྱེད་དུ་རྩྭ་རྩེ་འཆང་རྟ་ཇོ་ཞལ་སྤྲོ་ནས་རྣམ་གཉིས་
ཀྱིས་ཆོས་བཀའ་འགའ་ཞིག་གསན་རེས་མཛད།

འཆད་སྤེལ་རྒྱ་ཆེ་བས་ཤར་སྤྱུལ་བའི་སྐྱོ་དགོ་འདུན་འཕྲིན་ལས་
རབ་རྒྱས། མཁན་ཆེན་སྤྱུལ་སྐྱོ་དོན་ཡོད་རྒྱ་མཚོ།

རྒྱལ་མཁན་སྤྱུལ་སྐྱོ་བསྟན་པའི་ཉི་མ། བསམ་པ་དག་དབང་མི་
ཕམ་ལྷན་གྱི་ཨ་ཁྱུང་དག་དབང་མཁྱེན་རབ་

སོགས་སྒོ་བ་མ་མང་དུ་ཐོན། བྲག་དཀར་སྤྲུགས་རམས་པའི་རྣམ་ཐང་།
མགོན་པོའི་གཏོར་སྦྱབ་སོགས་གསུང་།

རྩོམ་ཡང་ཁ་ཤས་སྤང་། དགྲུང་ལོ་མཐོན་པོ་ལ་ག་ཞེགས། དེ་ལ་
སྤྱལ་སྤྱོད་ཕྱི་གསུམ་བྱོན་པའི་རྩེ་མ་ད་ལྟ་།

དགོན་ཆེན་དུ་སྤྲུགས་གཉེར་གྱི་སྦྱབས་ལགས། བྲག་དཀར་སྤྱལ་སྤྱོད་
བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། བཤེས་

སྤྱོད་སྤྱོད་དགོ་འདུན་མཁས་མཚོ་ག་བེས་པ་རག་དབང་མི་ཕམ་བླ་བ།
སྤྱར་ཡང་བྲག་དཀར་སྤྱལ་པའི་སྤྱོད་།

གཡོན་རུ་འི་རྩི་དཀར་བ་དགོ་འདུན་སྤྱོད་བཟང་། དཔོན་རིགས་དགོ་འདུན་
འཛིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ། བདེ་ཆེན་།

སྤྱལ་སྤྱོད་འཛིགས་མེད་གཤགས་པ་རྒྱ་མཚོ། རྩོད་དཀར་ཆུང་བ་
འཛིགས་མེད་ལུང་རིགས། འདན་སྤྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་།

{ @326 } དགྲུ་ཆུ་འི་རྒྱུད་སོགས་བཤེས་པ།

བཟང་མཁས་མཆོག་གཡེར་གཤོང་སྤྲུལ་སྤྲེལ་བཟང་དགེ་འདུན
རྒྱལ་མཚན། མེན་ཆོས་རྩེའི་སྤྲུལ་སྤྲེལ་དག

དབང་དགེ་འདུན་དོན་ཡོད། ཡི་དགའ་ཆོས་རྩེའི་སྤྲུལ་སྤྲེལ་དགེ་འདུན
དོན་ཡོད་རྒྱུ་མཚོ། དགེ་འདུན་མཁས་

གྲུབ། དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན། ཆེན་གྱི་ཉི་ཤེས་སྤྲུལ་སྤྲེལ། ཅུ་གྲུ
སྤྲེལ་སྤྲེལ་བཟང་ཐོག་མེད་རྒྱུ་མཚོ།

འདི་པའི་གོང་མ་རིག་འཛིན་དཔལ་ལྷན་བཀྲ་ཤིས་དང་པོ་འབྲས་
སྤྲུངས་དགེ་བཤེས། སྤྲིན་གྲོལ་གླིང་དུ་ཕྱིན།

རྩིང་ཆོས་ཀྱི་ཁུང་ཕྱུང་སྤེལ་མཉན་པས་འབྲས་སྤྲུངས་འགྲིག་ལ
གཙུར་ཏེ་སྤྱོད་ལམ་ཁང་པ་བརྒྱད་འབྲོས་དགོས་བྱུང་།

མདོ་སྨད་དུ་གཏོར་ཆོས་ཀྱི་སྤྲུབ་འཕྲིན་སྤེལ་དཔག་བན་མིན་པོན་མིན
ཀྱི་གཏོར་བཤོལ་བས་མཁན་ཆེན་དང་མཐུན

འབྲས་ཤོར། ཁོར་གིས་གཏོར་མ་ཁུར་བའི་རྩ་གཟུགས་མང་པོ་

དགྲ་ཆུ་ལ་བཏང་བ་རོང་བོར་མཁན་ཆེན་གྱིས།

བྲང་དུ་བྲུང་། ཁོང་གིས་ཁ་ཐར་བསྐོར་ལ་ཆུར་སྒྲོལ་གསུང་བ།
བཞིན་བྱས་པར་དགྲ་ཆུ་འི་གཞུང་གྲུན་འདེད་གྱིས།

ཕྱིར་སོང་། སྤྱིན་བདག་ཅིག་ཏུ་ནཱ་གཉིས་གདན་འཛོམས་བྱུང་
སྐབས། ཆུ་ཀླས་རྩ་གཟུགས་མང་པོ་བཅིངས།

ནས་བཞག་ཡོད་པར་མཁན་ཆེན་གྱིས་ཕྱག་ནས་གཏོར་ཏེ་སྒྲ་བོ་སྒྲིད་
ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་འདི་ཆོ་འགྲོར་ཆུགས་ཨང་།

གསུངས་། ཁོ་རང་གིས་སྒྲགས་གྱིས་གཅུན་རུང་གཅིག་ཅིང་ཡང་འཕྱད་
མ་ཐུབ། སྒྲགས་པ་མང་དུ་བསགས་ཏེ།

མཁན་ཆེན་གཤེགས་གྱི་བར་མཐུ་བྱེད་རྒྱ་བྱས་སྒྲིབ་པ་བཅུགས།
རྩ་རྒྱ་དཔོན་སྒྲོ་བ་སྒྲོ་བཟང་དར་རྒྱས་གྱིས།

མགོན་པོའི་གཏོར་ཆེན་བཅུ་བཅུ་བཅུ་གྱི་ཉིན་གཅིག་ཆུ་ཀླས་དཔེ་དེ་ཆོ་
གྲོལ་རབ་འདུག་པེད་གྱི་མི་ལམ་དུ།

མི་ཞིག་གིས་ཐུག་གཞིང་བ་གང་ཁྱིམ་འོང་ནས་ཐམས་ཅད་ལ

བྱུང་པ་སྤྲུགས་སྤྲུག་མཁན་ཆེན་ལ་མོས་པ་གཅིག་ལ

མཇུག་མོ་བཅུགས་ཁྱེད་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཐུང་སོང་ཞེས

བཤད་པ་བཞིན་སྤྲུགས་པ་དེ་མ་གཏོགས

ཐམས་ཅད་ཤི་སྐྱེ་བརྒྱུད་དེང་སང་ཡང་ཡོད། ཁ་སོ་སྤྱལ་སྤྱ

ན་མས་བཞུགས་ཏེ་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་བསྐྱེད་ས།

། རྒྱལ་འཁོར་གྲ་ཚང་ཨེ་ཐམ་ཆོས་ལྷིང་ངམ་གསང་སྤྲུགས་དར

རྒྱས་གྲིང་ནི། མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་།

འགའ་དྲགས་སྒྲིམ་ཆེན་གྱི་ལུང་བསྟན་བཞིན་ཤར་སྤྱེ་ཐོང་གསུམ

པ་དགེ་འདུན་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་རབ

བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་སྤྱལ་ལོར་བཅུ་གས། མཁར་གོང་སྤྱེ་སྐྱེ

དགེ་འདུན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་སྒྲིབ་དཔོན་དུ

བསྐྱོས་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱུན་སྤྱོད་ཏེ་གྲ་ཁང་བཞེངས།

དངོས་སྤྱད་གང་དགོས། བཀའ་འགྲུར་དཔུལ་བྲིས

སོགས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མང་དུ་བསྐྱིགས། དུས་འཁོར་སྐྱབ་མཆོད
ས་གར་བཅས། མཚན་བརྗོད་གྱི

གདངས། ། ཀུན་རིག་སྐྱབ་མཆོད་སོགས་སྐྱ་བྱང་བཟླ་ཞིས་འཁྲིལ་དང
སྐྱོ་བསྐྱན་ནས་ངོས་གཙང་ཚུགས། བྱང་

སོ་སྐྱ་སྐྱེ་དགོ་འདུན་མཁས་མཆོག་བིས་པ་རག་དབང་མི་ཕམ་ཟླ
བ། སྐྱན་ཚོང་བདེ་ཆོན་དཔོན་སྐྱོ་བྱོ་བཟང་

བསྐྱན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན། བཟླ་དཀར་སྐྱལ་སྐྱོ་བྱོ་བཟང་བསྐྱན
པའི་རྒྱལ་མཚན། མཁན་ཆོན་དུང་རིན་པོ་

ཆེད་སྐྱོ་མཆོད་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། འདི་པས་དུང་ཡིག་ཞལ་ལྷ
ནས་ལས་བརྒྱད་པའི་བཀའ་ཚོས་མང་དུ་སྤྲེལ།

ད་ལྟ་སྐྱེ་རྒྱུད་བཞུགས། བདེ་ཆོན་སྐྱལ་སྐྱོ་འཛིགས་མེད་གྲགས་པ
རྒྱ་མཚོ། དགོ་འདུན་བསམ་འགྲུབ་རྒྱ་མཚོ།

དགོ་འདུན་སྐྱོ་བཟང་། སྐྱོ་བཟང་བསྐྱན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། དགོ་འདུན་

སྒོ་བཟང་། བྲག་དཀར་སྤྱལ་སྒྲོ་དོན

ཡོད་ཀྱི་མཚོ། དགེ་འདུན་མཁས་གྲུབ། བདེ་ཆེན་ཚུང་བ་སྤྱལ་བཟང་
བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། ཅུ་ཀླ་སྒྲི་སྒྲི་སྒོ

{0327} དགུ་ཚུའི་རྒྱུད་སྟོན་པ་ལྟ་བུ།

བཟང་ཐོག་མེད་ཀྱི་མཚོ། སྒོ་བཟང་བསྟན་འཛིན། དྲུག་ཡིག་སྤྱལ་
སྒྲི། དཔོན་རིགས་སྒོ་གསལ་རྒྱུ་མཚོའི

བར་བྱོན། ཚོས་སྤྲེ་ཆགས་ཚུལ་དང་གདན་རབས་རྣམས་རྫོང་དཀར་
ཚུང་བ་འཛིགས་མེད་ལུང་རིགས་རྒྱུ་མཚོས་

བསྒྲིགས་པའི་དཀར་ཆག་གདན་རབས་རོ་མཚར་མཁས་པའི་འཇུག་རིགས་
ལས་བརྟམ་ཤིང་། གཞན་ལས་ཀྱང་

ཅུང་ཟད་བྲིས། སྒྲི་ཚང་དུ་འཁྱུངས་པ་ཨ་ལགས་དོན་གྲུབ། དགོན་
ཆེན་གྱི་དགེ་བཤེས། དབྱུས་དང་རྒྱ་ནག་

དུ་ཐེབས། ལུང་སྒྲི་རོ་ལ་བའི་དོ་རྩེའི་མཚོད་དཔོན་བྲས། ཨོང

ཉོད་ཏུ་བེ་ལི་འི་ཕྱོགས་སུ་དགོན་པ་བཏབ།

སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་བྱོན་པ་ད་ལྟ་སོག་ཡུལ་དུ་འགོ་དོན་བསྐྱེད་ས།
འདིར་ཡང་གཞིས་ཀ་ཡོད། གཞན་མཁར་གོང་།

ཆོ་བརྟན་དོན་གྲུབ། ཚུ་མའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོས་རྗེས་སུ་བབྱུང་བ་སྒྲོན་ལུལ་མཁན་པོ།

སྐྱོལ་མའི་ཞལ་གཟིགས་པ་ཚུ་སྐྱེ་དགོ་བ་ཤེས་སོགས་སྐྱབ་པའི་
རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་དུ་མ་དང་མདོ་དབུས་ཀྱི་གྲུས་

རྣམས་སུ་མིང་བཏགས་ཆེ་ཁག་ཐོན་པའི་དགོ་བ་ཤེས་གང་མང་། རྒྱ་
སྐུལ་ཆེ་ཆུང་བསྐྱང་བ་ལས་འདས་པ་བཞུགས་

ཀྱང་ཞིབ་པར་མ་དེས་ཤིང་འགའ་ཞིག་སྐབས་གཞན་དུ་བྲི་བར་
བྱའོ། ། ཉིན་གྱི་གཙོ་བོ་ཆོས་པ་རིན་པོ་ཆེས་

བཞེངས་པའི་འཇམ་དབྱངས་ཀྱན་གཟིགས་ཀྱི་སྐྱེ་བརྟན་རྟེན་དང་
བརྟན་པར་བཅས་པ་སྐྱིད་ལོད་སྤེ་བཞོས་རྗེ་

དང་། ཀེའུ་པ་ཚོས་སྐྱུ་མཚོས་རབ་གནས་མཛད་པའི་བྱེན་ཅན།
གཞན་ཡང་ཚོས་རྗེ་བསམ་རིན་པས་ས་འདུལ་

མཛད་པའི་གནས་སུ་བཞེངས་པ་ས་འཛིན་ལྷ་ཁང་དུ་འཛིགས་བྱེད
རང་བྱེན། རོང་པོའི་སྤྲ་མ་དཀར་དཀར་

དང་། དམར་དམར་གྱི་སྐྱུ་གཏུང་། མཁན་ཆེན་གྱི་ནང་སོ་ངག་དབང
སྤྱོ་བཟང་ལ་གྲོས་བསྟུན་གྱིས་སྤྱི་བའི་

འདུལ་ལྷིང་བའི་རབ་གསལ་བསྟོན་དེ་བཞེངས་པའི་བྱམས་སྐྱུ
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། ཚོས་པ་རིན་པོ་ཆའི་དམར་གཏུང་

དབུ་སྐྱུ་སྤྱིས་པ། དེའི་དགོངས་རྗེ་གསུ་རྗེ་སྐལ་ལྷན་པས་
བཞེངས་པའི་རྗེའི་སྐྱུ་སོགས་སྤྲ་མ་སྤྲ་བྱེད་གཏུང་

རྟེན་། མཆི་པ་ཤེས་རབ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་བྱབ་པ་གནས་
བརྟན་བཅུ་དྲུག་བཅས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ།

ཚོས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་འདུ་སྐྱུ་སོགས་སྐྱུ་བརྟན་མང་པོ། ཉེ་ལྟར་
སྤྲ་བུ་ཞོར་བུ་གྲུ་འཛིན་དུ་བྱབ་པ་མེ་བྱབ་མ། སྐྱུ་

འབྲམ་རྟོན་གྲས་འཇམ་དབྱངས་དམར་མེར་མེ་སྒྲོན་སེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་
ཅན། སྙེ་ཐང་སྒོར་ལ་མ་གསུང་འབྱོན།

པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གྲིང་བའི་ཕྱག་བཟོའི་རྩི། རྩི་སྒྲིམ་
སྒྱུར། རྒྱལ་ཚབ་མཁས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ལ།

འདུལ་འཛིན་གྱི་སྒྲིཛས་དོལ་བྱ་དང་བཅས་པ། རྒྱལ་བ་སྒྲུ་
ཐེང་། པཎ་ཆེན་ན་རིམ། རྩིས་ལ་ལྟན་རིམ་བྱོན་

གྱི་ན་བཟའ་ཉེར་སྒྱུད་སོགས་ནང་རྟོན་མང་དུ་བཞུགས་པ་སྒྲོན་ལམ་
ལ་མཇལ་ཁ་གཏོང་། ལྟ་ཡོད་གསལ་མཁན་ཆེན་

གོང་མས་བཞེངས་པའི་བྱམས་ཁང་རྟོན་བཟོན་པ། སྤྱ་བྱང་དུ་
རྩི་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་གདུང་རིལ་བོ་ནང་བཞུགས་ཀྱི་

དདུལ་གདུང་། མཚན་སྒྲོགས་ངག་དབང་འཇམ་དཔལ་བསྟན་པ་རབ་
རྒྱས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་འོད་དཔག་མེད་

ཀྱི་སྒྲོང་སྒྲུའི་ལྷ་ཁང་དང་སྤྱ་བྱང་། སྒྲིཛ་ཚོང་བཤེ་ཆེན་

བླ་བྲང་། བསེའི་བླ་བྲང་སོགས་སྒྲར་ཁག་དུ་མ་དང་།

ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་། གྲྲ་ཁང་གསུམ་སོགས་སུ་བཀའ་བསྟན་ཚར་
མང་པོས་གཙོས་སྒྲིག་གསུང་བྲལ་ས་རྟེན་མཐའ་

ཡས་པ་བཞུགས་ཤིང་། སྐལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ། རྟོན་ག
པ་སློབ་བཟང་དག་འདུན་གྱི་རྣམ་འགྲེལ།

མཁན་ཆེན་བསྐྱེད་ལྷ་དང་རྣམ་ཐར་སོགས་ཀྱི་པར་ཀྱང་སྤང་། རྟོ
དགུ་ཚུ་བྱང་རྒྱུད་སྟོད་པོས་སུ་རྒྱུད་བྱུར་ཨ་རིག་

{ 0328 } དགུ་ཚུ་ལི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

ཚོས་རྗེ་དག་དབང་མཁས་བཙུན་གྱིས་བཏབ་པ་རྫོང་སེར་བཤད་
སྒྲིབ་གླིང་ད་ལྟ་སྟོང་ས། འདི་དང་ཉེ་བར་ཤེལ་

ཏེ་ཏུ་གྲུབ་གནས། རྟོ་རྫོང་དཀར་བཀའ་གདམས་ཤོ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་
གླིང་འདེབས་པ་བོད་སྟོང་ཚར་མཆི་པ་ཤེས་

རབ་བཀྲ་ཤིས་ནི། དེ་བཞིན་སྟོད་དུ། གཡུང་སྟོན་རི་ཁྲོད་པ།

དང་། གཡུང་སྟོན་ཁོ་རྒྱལ་གྱི་མི་རྒྱུད་ཕྱག་རྟེན་

རྒྱལ་གྱི་སྐས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་མག་ལ་འཁྱུངས།
ཀུན་མཁྱེན་གོང་མ་ལས་ལོ་གཅིག་གིས་བགས།

བསྟན་ཅིས་རེད་མིག་ཏུ་སྟོན་པ་འཁྱུངས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་
བརྒྱ་རེ་གཅིག་མོང་གསུངས། བཅུ་གསུམ་པ་ས

ཕག་ལ་ཁུ་བོ་གཤེན་རྩེ་རྒྱལ་འབྱོར་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་ལས་
རབ་ཏུ་བྱུང་། བཅུ་དྲུག་པ་ཆུ་སྟག་ལ་དགོན་ཆེན་

དུ་ཆོས་གྲར་ཞུགས། རྩིས་ལ་ལྟན་པ་ལས་བསྐྱུས་གྲ་བཅིས།
སྤྱིར་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསལ། ཉི་ལུ་བ་མེ

རྩལ་དབྱས་སུ་ཐེབས། སྒོ་མང་ཆོས་གྲར་ཁྱི་དགོ་འདུན་ཕུན་
ཆོགས་དང་འཛིན་གྲ་གཅིག་ཅིང་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་

ཟབ་། འཚོ་ཆས་བཞེན་པས་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་དབྱུ་ཕར་འདུལ་མཛོད་ཀྱི་
ཐལ་ཐོང་བྱུར་བཀོལ་བཅས་ལ་སྦྱངས།

དཔོན་སློབ་སློ་གྲོས་ཀྱི་མཆོ་ལས་སྤྱི་ཚེས་དང་། སྒྲེང་ཆོས་གསང་
འཛིགས་གཉིས་ཀྱི་རིག་པོ་གསལ་གྱི་དབང་།

ལམ་ཁྲིད། ལུང་རྩལ་གནང་མང་པོ་དང་། གཞན་སློབ་དཔོན་དོན་
གྲུབ་ཀྱི་མཆོ། དག་སློང་འཇམ་དབྱངས་

གྲགས་པ། རབ་འབྱམས་པ་ཆོས་འཕེལ་ཀྱི་མཆོ་སྐྱོད་ལས་བཀའ་ཆོས་
མང་དུ་གསལ། ལྷ་བ་ཆེན་པོ་ལས་

བསྟན་པར་རྩོགས། ཉེར་ལྷ་པ་ལྷགས་ཐག་ལ་ལྷ་རམས་པ་དང་།
ཉེར་བདུན་པ་ཆུ་གླང་ལ་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱེ་བས།

རྩིས་ལ་ལྷན་པ་ལ་དབུ་ཅར་གྱི་དཀར་གནད་དུ་མར་དོགས་གཅོད་ལུས་
པས་ཤིན་ཏུ་དགུས། རྩི་དེ་ཉིད་ཞིང་ལ་

གཤེགས་ཁར་མ་འོངས་གནས་ཚུལ་དུ་མ་གསུངས། གྲུབ་ཆེན་རྣམས་
པ། སློང་འཁོར་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོ། བྲག་

དཀར་རྩལ་རྣམས་པ། གཡེར་གཤོང་འཇམ་དབྱངས་སློ་གྲོས། ཁ་
གྲུའི་དབུ་མཛད་ཚུལ་ཁྲིམས་བཀའ་ཤིས།

བཅོམ་ཤིང་བཅས་ལ་ཆོས་ལུས། ལ་མོ་གྲགས་ཀྱི་པ་ལ་དོར
ཐོང་དང་། བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ལས་སྤོ་བཟང

བཀའ་འབྲུམ་སོགས་གསལ། སྐལ་ལྷན་སྐྱབ་གནས་བདེ་ཡངས་སྤྱད་དང་། མེ
གུ་བྱ་ཁྱུང་གི་ཞོལ། གཤག་རལ་

གོང་འོག་སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་རྣམས་སུ་བཞུགས། དྲག་མེད་གཏི་ཕྱེར
སྐྱེ་མཚའས་དུས་མཚན་མ་ཁྱད་པར་ཅན

བྱུང་། ལྷ་ཁྱིད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་བརྩམས། ཡར་ནང་ཕྱོགས་ཀྱི་དུར
སྒྲིག་གི་ཆལ་བུ་ལུས་ལ་གྱོན་ཆད་བསགས་ནས་མ

ཁི་རིལ་སྐྱབ་ལྷ་བ་གཉིས་གསུམ་སྤེལ་ནས་ལན་མང་བསྐྱབ། ཕྱོགས
ཕྱོགས་སུ་ཡིག་རྒྱག་གི་འཕྲིན་ལས་སྤེལ།

ལྷགས་སྤེལ་ལྷ་བ་བཅུ་པའི་ཆོས་གཅིག་ལ་དུ་བ་མཁུག་རིང་ཤར་བ
རྒྱལ་བ་ཡུན་རིང་མི་བཞུགས་པའི་ལྷས་སུ་ལུང

བསྟན། མོ་བདུན་པ་ཆུ་ཕག་ལ་སྐྱབ་སྤེལ་འདི་ཉིད་བཏབ། ཐུབ

དབང་གནས་བཅུའི་གཙོ་བོ་སྒྲིག་པ་ལ།

བྱམས་སྒྲིག་བཅུ་གཉིས་པ་དང་། གསུང་རྟོག་དངུལ་འབྲུམ་བཞེངས།
ལི་ཐང་ནས་བཀའ་འགྱུར་གདན་

དབས། མེ་སྟག་ལོ་ནས། མཐོང་བ་དོན་ལྡན་སྒྲུར་ཡང་བསྟན་པའི་
དཔལ། །འགྲོ་བའི་དོན་ལ་ཟླ་མེད་ཡེ་ཤེས་

སྒྲིག་ །རྟོག་ནས་དད་པས་ཚོས་འཁོར་པ་དམོར་བསྐོམས། །ཐམས་ཅད་
མཐུན་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་

འདེབས། །ཤེས་པ་ཚོ་གསུང་འདོན་དུ་བཅུགས། ཕྱིས་སུ་ཚོགས་རྒྱུ་གཉིས་
པ། འགྲོ་དོན་ཟླ་མེད་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོའི་

ཞབས་ཞེས་པར་བསྒྱུར། རེ་གཅིག་པ་མེ་ཐག་ནས་དགོན་ཆེན་གྱི་
ཁྲིར་ལོ་བདུན་བཞུགས། རོང་བོ་སྤྱལ་པའི་

{ @329 } དགྲུ་ཆུའི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

སྒྲིག་གཙོ་བོ་དག་འདུན་སུམ་སྟོང་ལྟག་ལ་དོར་བྱེད་དབང་གནང་།

ས་གྲང་ལོར་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མ་དབུས་ནས

ཐེབས་པ་ཐུ་ནང་ཡུ་ཆེ་འི་སྤྱིང་དུ་མཇུག། དུ་ལ་ལུགས་ཀྱིས་ཤེས་ཞོན་
ལ་ལུག་མང་པོ་གསོད་པ་བཅད་ན་སྟུང་དུ་

དགོངས་པའི་མནལ་ལམ་དུ། མི་དཀར་པོ་ཞིག་གིས་ལུག་མང་པོ་དེད་ནས་
འགོ་གི་འདུག་པ་ཅི་ཡིན་དེས་པས།

འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསོལ་ཚིགས་ཀྱི་ལུག་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེལ་
རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་བ་བྱུང་བས་བཏང་སྟོམས་

མཇུག་ཏུ། ལ་མེ་ཚོས་སྐྱོང་གིས་ཆུ་སྐྱུལ་ལོར་གནང་བའི་ལུང་བསྟན་
ཆེན་མོར། བྱང་ཤར་ལ་ཤྲུའི་རབ་གནས་

པའི་ཏུ། རྩ་མཚན་གྱི་ཕོ་བྲང་བདེ་བ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་བྲངས་ནས་
སྟོ་མང་དགོན་འདི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་

བསྟན་འགྲོའི་སྟུན་ཡོན་མཚོག་གཅིག་འོང་འདྲ་ཞེས་ཡང་ཡང་
གསུངས། དེ་བརྒྱད་པ་ཤིང་རྟ་ལོར་བཀྲ་ཤིས་

འབྲིལ་དུ་ཕེབས། ཀུན་མཁྱེན་མཆོག་ལ་མི་ཏའི་དབང་ཡོངས་སུ།

རྫོགས་པ་གསལ། བདུན་ཅུ་པ་མེས་ལྷན་བཞུགས་པ་

དང་པོའི་ཉེར་གསུམ་ལ་འདས། གདུང་རུས་ལ་རིང་བསེལ་ཡིག་འབྲུ།

སོགས་དང་། ཐུགས་མ་ཉམས་པར་བྱོན།

པ་ནང་བཞུགས་ཀྱི་གདུང་རྟེན་འདིར་བཞུགས། ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་མཆོག་ལ་

སྤྱི་ལ་སྤྱི་སྤྱི་འབྲེན་ཞུས། འདི་དག་

བྱམས་ཆེན་དཀར་ཆག་དང་། རྣམ་ཐར་ཤར་སྤྱི་ལ་པའི་སྤྱི་འབྲེན་

ལས་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པ་ལས་བདུས། དེའི་

སྤྱི་ལ་སྤྱི་སྤྱི་བཟང་མཁས་མཆོག་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་གྱི་ཆོས་གྲུང་

ཞུགས། དབལ་མང་སྤྱི་བཟང་དོན་གྲུབ་པ་དག་ཆེན་

དུ་བསྟོན། ཁོང་ཐུགས་མ་ཁོམ་ཆོས་རྒྱུ་དཔོན་སྤྱི་ལ་ལ་དཔེ་ཁྲིད་

ཞུས། ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་པར་

དཀར་ཆེད། བཀའ་གདམས་རྣམ་ཐར་གཙང་མ་ལས་མི་འདུའ་བཞིག་

ཡིན་འདུག་གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་

དབྱངས་ལ། ཁྱད་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱད་སྒྲུང་ཟེར་བ་ཐོས།
རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན།

གཞན་དོན་བྱས་ན་ཕར་ཕྱིན་དུག་དང་བསྐྱབ་བའི་འོས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོ་
ནས་བྱེད་དགོས་ཚུལ་གྱི་སྒྲན་སྒྲོན་འགང་ཅན་དང་། ང

རང་གི་དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་བཅོལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཐུགས་ལ་བྱུངས་ཞེས་ཨ།
རིག་དགོས་སྒྲོང་སྒྲོ་བཟང་ཞེས་རབ་བརྒྱད་ནས་

ལུང་བཅུག་པ་སྐྱེ་ག་ཞེགས་དུས་ཐེབས་རྒྱུ་དང་ཡང་སྤྱུལ་གྱི་དོན་
དུ་དགོངས་སྒྲུང་། དེའི་སྤྱུལ་སྐྱེ་དགོན་མཆོག་སྒྲོ་

བཟང་བསྟན་འཛིན་མེ་སྤྱུལ་ལོ་པ། འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས་རབ་
བྱུང་དང་དགོ་ཚུལ་བསྐྱབས། དེའི་རྗེས་མ

མགར་རྩེ་ནས་འཁྱུངས་པ་དགོན་ཆེན་དུ་ཐུགས་གཉེར་གྱི་སྐྱབས་
ལགས། ། གདན་ས་པ་སྐྱེ་དཔོན་ངག་དབང་

འཕྲིན་ལས་གྱི་གོང་མ། སངས་རྒྱལ་འོད་སྤྱང་གི་བསྟན་པ་ལ།

ཕྱག་ལོ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དག་སྤོང་རིན་ཆེན་

སྤྱི་པོའི་རྣམ་ལུས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཁ་གྱུར་དབུ་མཛད་ཚུལ་

ཁྱིམ་པ་གྲག་ཤིས་པ་ཡིན་ལ། འདི་པ་ཁ་གྱུར་ཤིས་པ་

འཁྱུངས་ཤིང་ཐོབ་པ་གྲག་ཤིས་ཀྱི་དབུ་མཛད་བྱས། ལྷ་

སྤྱི་པོའི་རྣམ་ལས། ཁ་གྱུར་དབུ་མཛད་ལ་

སོགས་གཞི་བྱས་ཀྱི། ཁྱིམ་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེ་དེ་ཉིད། ཚེས་པ་

རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྐུ་ལས་ཟབ་ཚེས་མང་དུ་

གསལ་ན། རྗེ་ཤིས་རབ་བྲག་ཤིས་དང་རྣམ་གཉིས་རྗེ་དཔལ་དུ་རྗེ་

བྱུང་དགོན་མཆོག་ཉི་མའི་བྱུང་དུ་བྱོན། ལྟ་བུ་

ཆེན་པོའི་བཀའ་ལྟར་པཎ་ཆེན་སྒྲོམ་གྱུན་བཞེས། མཁས་གྲུབ་དུ་མས་

བླ་མར་བཀྲུ། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུལ་སྤྱོད་འདི་

པ་གཡུ་འབྲོང་ཁྱུང་གསུམ་གྱི་ཞོལ་ཨ་ལ་ཕུག་དུ་གཡུང་རིགས་

ལས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་ཕག་ལོར་

འཁྱུངས། ཁྱེ་མཆི་པ་ཤེས་རབ་བཟ་ཤིས་གིས་ཁ་གྱུརི་དབུ
མཛད་གྱི་སྐྱེ་བར་རོས་བཟུང་། དགོན་ཆེན་དང་

{ @330 } དགྲ་ཚུའི་རྒྱུད་སོགས་བཤམ་པ།

འབྲས་སྒོ་མང་གྲ་ཚད་དུ་བྱུགས་གཉིར་རྩོགས་པར་མཛད། མདོ
སྐད་དུ་བྱོན་ནས་བྱ་བ་ཏང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་

ལས་བཀའ་འགྱུར་ལུང་དང་། གཡེར་གཤོང་འཇམ་དབྱངས་སྒོ་གོས་
ལས་ཚོས་བཀའ་ཅི་རིགས་གསལ། སྤྲ་མ

མཆི་བའི་བཀའ་ལྟར་དྲགས་པོའི་ལམ་ཁྲིད་སྒོ་འཛིན་གྱིས་དམིགས་
རྣམ་བསྐྱུངས། རྩོགས་རྩོགས་སུ་མཆི་རིལ་

སྐྱབ་གྱི་རྒྱན་སྤེལ་བ་དང་། སྐྱབ་སྤྱེ་འཛིན་སྒྲོང་གི་ཁུར་
བཞེས། འདུལ་བཅོན་ཁང་བཅས་བཞེངས། སྤྱེ་

དགོན་ས་བསྐྱན་འགྱུར་སྤྲུལ། དགོན་ཆེན་གྱི་ཁྲིར་བཞུགས། ཤེལ་དགོན།
བཟ་ཤིས་འབྲིལ། རྒྱལ་པོའི་ཚོ

རྒྱལ་མོགས་ཀྱང་གདན་ས་འདི་དང་ཁྱད་མེད་དུ་བསྐྱེད་ས། ཞི་
བཞི་པ་སྟེ་ལ་ག་ཞེས། དེའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལྟོ

བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཆོས་ཤིང་གྱི་མཆོད་རྒྱུ་ཅན་ཞིག་ཏུ
སྒྲུང་། དེའི་རྗེས་མ་པའི་གསལ་མེད་ལྟར་རིགས་སུ་མཆོ་

ནི། ཨ་རིག་ཚུ་སྟོད་མཆོམས་སྒྲོང་ཆོ་བར་ཡབ་བཞདེ་ཟར་དང་།
ཡུམ་དུ་ཡོབ་བཟའ་ཆོ་རིང་སྟོན་གྱི་སྐམ་སྐུ

འཇུངས་ཤིག་ཅན་གྱི་ལྷ་མོ་ལྟ་བུ་གསལ་བཤད་
ཞུས་ལས་འདྲ་བུ་དེ་དག་དཔྱད་པ་

ལ་གདན་སར་བཀོད། གྲུབ་འཇུག་བདེ་འཛིག་ས། གྲུབ་རིག་སྒྲུབ་ཆོག་སོགས་
འདོན་ཆོས་འགའ་ཞིག་

བཟུང་། རྩེ་རིཀ་པོ་ཆེ་རི་སྐྱུ་མཆོད་བསོད་ནམས་གྱུ་མཚོ་ལས
འཛིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་ཆེས་གནང

ཁ་ཤས། ཤིང་ཟད་ཤོན་སྒྲོབ་ལས་སྤེང་བའི་དབང་ཤེགས་གསལ།
རྒྱད་ཁྲིར་ལོ་གསུམ་བཞུགས། ལྷ་ལྷག།

ལོར་དབུས་སུ་ཐེབས། འབྲས་སྒོ་མང་ཚོས་གྲར་དཔོན་སྒོའ་བཀ
དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྩི་བཞག་གསན།

ཉོར་དགོ་བཤེས་སྒོ་བཟང་མགོན་པོ། རྒྱལ་སྤྲུལ་ཡོངས་འཛིན་སྒོ
བཟང་སྟོན་གྲགས། གྲུང་ུ་སྒོ་གྲོས་བརྟན་པ

སོགས་ལ་དཔེ་བྲིད་ཞུས། ཚོས་མཚམས་སུ་བཀའ་ཚོས་གང་ཡོད་མ
ཆག་པར་གསན། ས་བྱི་ལོར་ཆོ་ཆོག་གྲིང

སྒོ་བཤོམ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་ལས་བསྟན་པར་རྫོགས། ལོ་དེའི་ཆོ
འཕྲུལ་སྒྲ་མཇུག་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཐོན

པའི་སྤྲུལ་སྒྲའི་བཅུ་དགུའི་བར་མཚན་མོ་མར་མེའི་འོད་ཚུན
ཆད་ལ་བཀའ་ཚོས་མང་དུ་ཞུས། འགའ་ཞིག

མར་ཡང་གནང། བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་དོ་རྩེ་འཆང་རྟེན་འཛི

ཞལ་སྤྲུལ་ནས་ལས་ལམ་བྲིད། འགྲེལ་པ་བཞི་སྒྲགས

ཀྱི་བཤད་ལུང་སོགས་གང་མང་དང་། ཁྲི་སྟག་ལུང་པ་སྒོ་བཟང

ཉི་མ་ལས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་གྱི

ལུང་གསན། ཀན་ཆེན་འདན་མ་སྤྱུལ་པའི་སྐྱེ་ལ་ཡང་ཆོས་བཀའ་ཅི
རིགས་ལུས། རྒྱ་འབྲུག་ལོར་དགོན་ཆེན་དུ

ཁྱི་འདོན་མཛད་པ་ཤིང་ལུགས་ལ་བྱུང་བལྟགས་ཀྱིས་ཀློན་སྤངས།
ཚུགས་བབྱང་དབེན་གནས་དུ་མར་ཉམས་བཞེས་ལ།

འགྲུས་ཀྱི་གདན་སར་འདྲུ་ཁང་དང་གཟིམས་ཁང་གོང་འོག་གསུང་དུ
བསྐྱེད། ཨ་རི་ལ་སྤྱུལ་སྤྱོད་བཟང་ལུང་

རིགས་རྒྱ་མཆོས་གཙོས་ཕྱོགས་འདུས་བཅས་ལ་མདོ་མང་། པཎ་ཆེན་
ཆོས་རྒྱལ། ལུང་སྐྱེད་གདབ་དང་སྤྱོད་བཟང་

ཆོས་ལྟན། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་
དང་། སྤྲུགས་ཕྱོགས་པེ་ཏི་འི་ལུང་།

འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྒྲོར། མགོན་བཀའ་བཙུ་གསུམ་སོགས་རྗེས་གནང་།
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཏྲ་མགྲིན་

གསང་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་། མདོ་རྩ་འི་བཤམ་ལུང་། མགར་རྩེ་དགོན
གོང་མ། མར་ནང་བཀྲ་ཤིས་ཚེས་གྲིང་།

རྒྱལ་སྤྱི་བདེ་ལམ། སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་ཁྲིད། འཇིགས་བྱེད། གདུགས་དཀར་
ལྷ་བཙུ་བདུན་མའི་དབང་སོགས།

སྤྱི་མཆོད་བཀའ་མང་དུ་གནང་། དགོན་ཆེན་གྱི་གདན་རབས་སོགས།
རྩོམ་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་སྤྲོད་། དེའི་

{ @331 } དགྲ་ཆུ་རྒྱུད་སོགས་བཤམ་པ།

སྤྱི་ལ་སྤྱི་འབྲེག་ཕྱོགས་ནས་འཁྲུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་གསལ། ། རྒྱུ་རྒྱུ་
སྤྱི་བཀྲ་ཤིས་ཚེས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆོད་མའི་པས།

མཚམས་ཁང་བཙུགས་ཏེ་བྱུགས་དམ་མཛད། ཕྱིས་སུ་སྤྱི་བཀྲ་
འགའ་ཞིག་འདུས་པ་ལ་བྱ་བ་ཏང་ཀྱན་དགའ་།

ཆོས་འཕེལ་བས་བདག་རྒྱུ་ཆོད་དེ་སྤྱི་བཀྲ་ཕྱོགས་། བཀའ་འགྲུར་
བ་དཀར་བཙུ་ཡོན་ཏན། དཀར་བཙུ་།

གསར་བ། སྐྱ་སྐྱ་འཇམ་དབྱངས་སྐྱ་མཚོ། སྐྱ་སྐྱ་ཚོ་བརྟན
སྐྱ་མཚོ། དེའི་སྐྱ་ལ་སྐྱ་ཀླན་དག་འ་སྐྱ་མཚོ་རིམ

བྱོན་གྱིས་བསྐྱངས་ཞེས་དགེ་འདུན་ལྷན་བ་གྲགས་པའི་ཚོས་འབྱུང
ཁ་སྐྱོང་ལས་འབྱུང་། མདོ་བ་བྲ་མ་དར་རྒྱས་གྱིས་

བརྟའ་པར་བཞད་པའང་སྣང་། འདིའི་སྐྱ་སྐྱ་དུ་ལ་ཚོང་སྤོན
ཚང་ཟེར། ད་ལྟའི་འདི་པའི་གོང་མ་ཉོར་ཡི་རོགས་

ནས་འཁྱུངས། རྒྱ་རྒྱུ་འཚོས་གྲུར་ཞུགས། འདིར་རྒྱ་བ་ཞུགས་ཀྱི
བྱུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ལ་འགྲུས།

མཛོན་ཞེས་དང་མྱི་ལམ་གསལ། འགྲོ་པཎ་ཆེ། རྟིང་ཚོས་ལ་ཞེན
ཆེ་བས་ཚོ་བཞི་གྲུ་རུ་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱེ་བར་

གྲགས། རྒྱ་བ་དེ་ཆེན་བྱུངས་པ་གྲིང་ངམ་བཀ་ས་ཉིས་ཚོས་གྲིང་ནི།
སྐྱ་ལ་ལྷན་དངོས་སྐྱོབ་མགོན་ལྷུ་ལ་ཀླན་དག་འ་

ཚོས་འཕེལ་སྐྱ་མཚོས་སྐྱབས་ཁང་བཙུགས་ཏེ་བྱུགས་སྐྱོ་འདག་སྐྱར
གྱིས་སྐྱབས་པ་ཡུན་རིང་མཛད། སྐྱོབ་མ་མང་དུ་

འདུམ་པས་རི་ཁོད་ཆགས། དེའི་སྤྱལ་སྤྱོད་དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་
དཔལ་ལྷན། མཁན་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར་

སོགས་གསུང་རྩོམ་མང། དེའི་སྤྱལ་སྤྱོད་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་ནི།
དག་དབང་མང་གི་མངའ་ཞབས་ཤིན་ཏེ།

མག་ཏུ་ཡབ་ཁམས་པ་ཡབ་དང་། ཡུམ་བཀའ་འབུམ་སྦྱིད་གྱི་སྲས་སུ་
རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་མག་ལ་

འཁྲུངས། རུ་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་ཤིག་བྱིས་པ་རྟ་ལ་བསྐྱོན་བཞིན་བཏགས་
བཞག་པ་འདྲོག་སྟེ་སྟོད་སྦྱང་ཀུན་ཏུ་བརྒྱགས་

ཀྱང་སྐྱོན་མ་བྱུང་། རྟ་ཟིན་རྒྱུ་ཡོས་སྤྱོད་ཁུས་པར་མི་གཉིས་ཀྱི་
གཡས་གཡོན་ནས་སྐྱོར་འདུག་པས་མ་སྤྱོད་

གསུངས། མཛོན་ཤེས་གསལ། དགྲུང་ལོ་བཅུ་བའ་ལ་གདན་སར་བཀོད། དཔོན་
ཆེན་དུ་རིགས་ལམ་ལ་

སྤྱངས། ཤིང་བྱ་སྤྱལ་པའི་སྤྱོད་དང་། དཔོན་སྤྱོད་གསེར་ཀུན་གསལ་

ལས་འཛིགས་བྱེད། བདེ་མཆོག་ཀློན་རིག

གི་དབང་རྣམས་གསལ། དགོན་ཆེན་གྱི་རྒྱུད་དུས་འཁོར་ཆོགས་ཅན་གྱི་
ཁྱི་བཅས་ལ་རིམ་པར་བཞུགས། དེ

ཀའི་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་ནས་དབྱངས་དཔོན་བླངས་ཏེ་འཛིགས་བྱེད་
སྐབ་མཆོད། རྒྱུར་སྒྲོབ་མཁན་བཏང་སྟེ་ཀློན་

རིག་སྐབ་མཆོད། ཡིག་རིགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་མཆོན་རིག་གནས་
ལྷའི་བཤའ་རྒྱུན་བཅས་ཚུགས། སྤྲུལ་ལྷ

བཅུ་བཤའ་པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཐུན་དུག་རྣལ་འབྱོར། རྩོམ་
གསུམ་བསྟོར་བཟང་རྣམས་ཆོགས་ནས་

གསུང་རྒྱུད་དང་། གྲྭ་བ་རེས་མོས་ཀྱིས་ལོ་ལྟར་ཡི་དམ་གྱི་བསྟེན་
པ་གཏོང་རྒྱུ་སོགས་ཏིང་བསྐྱལ་རྒྱུན་བསྐྱེད་པས་པས་ད

ལྷ་ཆོས་སྤྱོད་གྱི་ཚུགས་ཤིན་ཏུ་ལེགས། ཕྱག་ནང་དེ་རྗེས་སྤྱལ་
བར་གྲགས། ཇི་གིན་གྱི་མཆོ་མཇལ་སྐྱབས་ལྷ་མོའི་

དེའུ་དང་། ཚུ་སྲིན་གདོང་སོགས་ཀྱི་གཟིགས་སྒྲུང་བྱུང་། དེ་གཅིག
པ་ལ་གཤེགས། འདི་ལ་སྤྱལ་སྤྱུ་སྤྱེ་ཕྱི

གཉིས་བྱོན་པའི་ཕྱི་མ་ད་ལྟ་བུ་གས། ཀུན་དག་འཚོས་འཕེལ་གྱི
གཙུང་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་སྐྱ་མཚོ་དང་། དཔོན་པོ་

མོར་བུ་སྐྱ་མཚོ་གཉིས་ཀྱིས་གདན་ས་རིམ་པར་བསྐྱུངས། སྤྲ་མའི
སྤྱལ་སྤྱུ་དོང་རུབ་ཚོས་དར་སྐྱ་མཚོ། མདོ་

དབུས་གཉིས་ཀར་དམ་པ་དུ་མ་བསྟེན། བྱུང་པར་རྩེ་ཕུར་བུ་བྱོག་པ
ལས་ཟབ་སྐྱས་ཀྱི་གདམས་པ་རྩོགས་པར་

གསན། བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། ཟབ་ལམ་ནུ་རོ་ཚོས་དུག
གི་སྒོ་ནས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་རྟོགས་གྲོང་

{0332} དགྲ་ཚུ་འི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

དུ་གྱུར། དེའི་སྤྱལ་སྤྱུ་སྤྱལ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། སྤྱི
ཕྱིར་རིམ་བྱོན་ལ་བདེ་ཆེན་ཚུང་བཟེར།

ཧྲིམ་མཁར་རྩེ་དགོན་ནི། གཡུ་ལུང་དཔལ་གྱི་དགོན་པ་ན། །མཁར་རྩོན་
དམ་པ་ཚེས་སྤྲིངས་གྲུབ། །

ཅེས་པ་ཡང་མཁར་རྩེ་ཐེལ་འདི་ལ་ངོས་འཛིན་གྲུང་གྲུབ་གནས་གྱི
གྲངས་སུ་མི་བགྲང་། གྲུབ་ཐོབ་དེ་འཇིག་རྟེན་

མགོན་པོའི་དངོས་སྤྱོད་གཉིས་མཁར་ཚེས་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དེ་ལ
འདོད་ཚོ་ཁོང་འབྲི་གྲུང་བཏབ་པའི་བྱི་ལོ་རབ་

བྱུང་གསུམ་པའི་ལྷགས་བྱི་ལ་འཁྱུངས་འདུག་གྲུབ་ཆེན་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་བཞེངས་པའི་བྱམས་ཁང་རྟེན་བརྟེན་པ་

བཞུགས་ཏེ། ཧྲིམ་མཁར་ལ་སྐར་དམུ་གསལ་མཚམས་པས་བཏབ། འདི་པ་བདེ
ཆེན་གྱི་གྲུབ། དབུས་སུ་མཁར་

རོ་བརྟེན་ནས་རྩིང་ཕྱོགས་མཉམ། རིག་གནས་ལ་མཁམ། དེ་ལ་སྐྱུ་
སྐྱེ་སྐྱེ་གཉིས་བྱུང་བའི་བྱི་མ་དང་སང་

ཡོད། འདི་དང་ཉེ་བར་བོན་གྱི་དགོན་ཆུང་ཞིག་གྲུང་སྒྲུང་། ཧྲིམ་
ཀཱུ་སྤེ་དགོན་གོང་བོ་ཡོན་ཏན་གྱིས་བཏབ།

སྒྲུང་བྱང་འགར་ཚས་དབྱིངས་སྟོབས་ལྡན་དེ་མེ་ཞེས་འབྱུང་།

ཞེལ་དགོན་གྱི་གྲ་བ། ཁམས་སུ་དོ་གྲུབ་ཆེན་ལ།

གཏུགས་། མདོ་རྒྱུད་མཛོད་ཟེར་བའི་བརྩམས་ཆོས་པོ་ཏ་བརྩ་གསུམ་ལ་པར

ཡོད། དབང་ཕྱུག་བསྐྱབས་པས།

འབྱོར་བ་ཆེ། དེའི་སྐྱ་སྐྱེ་འདི་པ་མཚོ་སྟོན་མང་འགྲམ་ནག་ལ།

འཁྲུངས། ། ཉ་ལུང་དགོན་ཁམས་ནས་ཡོང་།

བའི་བྲ་མ་ནམ་མཁས་བཏབ། སྐྱེ་རྒྱུད་ཡོད། འདི་གསུམ་རྟིང་།

དགོན། ། རྒྱབ་ངོས་སུ་གཡེར་གཤོང་དགེ།

འདུན་ལྷ་གསུམ་གྱིས་བཏབ་པ་རབ་དགའ་རྒྱལ་མཚན་བརྟན་པོ། འདིའི་

མཚོད་གཞིས་དོན་རི་ཉིན་དུ་ཆོས་མེ།

དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་པ་འཁྲུངས་ཟེར་བ་སྦྱང་། ། སྐལ་ལྡན་སྐྱབ་

གནས་བསམ་འགྲུབ་བདེ་ལྷན། དེ་དང་།

འདབས་འབྲེལ་དུ་མཁར་གོང་གྲུབ་གནས། དེར་མེ་སྐལ་ལྡན་པའི་བཀའ་

ལྷར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་ཆོ་བརྟན་

རྒྱ་མཚོས་བཏབ་པ་མཁར་གོང་ལྷན་སྟེང་དགོན། དགོན་ཆེན་ཡན་གྱི་
དགུ་ཚུ་ཉིན་སྲིབ་ལ་རེབ་གོང་སྟོང་། ཁྱེ་ཙེ་

ཡན་ལ་རེབ་གོང་བར། སྤང་དཀར་ཐང་མན་ལ་རེབ་གོང་སྟེང་དུ་
གྲགས་ཤིང་། རེབ་གོང་བར་དུ་གཏོགས་པ་

སྟེང་གི་གཞི་མཚོས་རྩོམ་རིན་པ་བྱ་ཁྱེད་གི་གནས་འཛོལ་
ཆེད་བྱོན་པའི་གཞི་མ་འདིར་བཞག་པས་དེ་ལྟར་ཐོགས་

ཤིང་། དགོན་སྡེ་ཆགས་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། བསེ་སྟོན་གྱིས་བཏབ་པའི་
ལོ་རྒྱུས་གཤམ་ནས་འབྱུང་ལ། གྲུབ་

ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་ཚུ་མའི་བླ་དཔོན་བྱུང་
འབྲེལ་སྐར་ཁབས་དུང་སྟོ་བཟང་བདུད་འཛིམས་དང་།

སྟོན་ཐང་བའི་རི་མོའི་ལུགས་འཛིན་སྐར་ལྷ་བཟོ་སྟོ་བཟང་ཤེས་
རབ་ལ་སྐྱེ་རྒྱུད་ཡོད། ། ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་རྩེ་

དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་སྤྲོ་མའི་ལུང་བསྟན་བཞིན་བཏབ། བྱ
ཁྱེད་དང་འདི་གཉིས་སུ་ལོ་སྤྱེལ་གྱི་བར་དུ་ཨར

ཚད་ཀྱི་ཐོག་དངས། བྱམས་ཚོས་རྒྱམས་དང་། བརྟག་གཉིས་སྦྱོད
འཇུག་སོགས་ལ་བཤད་པ་གནང་ཡང

བཞེད་པ་ལྟར་གྱི་ཕན་ཐོགས་མ་བྱུང་བས་ཐུགས་སྦྱོར་བར་གྱུར
ཏེ། འདིར་དཔོན་པོ་ལྟ་བུ་བཟང་པོ་གདན་སར

བསྐོས་པར་གསུངས། ཉི་མ་ཤར་མ་ཐག་བར་དུ་དྲངས་པ་འདྲ་བས
ཤར་བར་ཟེར་རྒྱ་ཟུར་ཆག་ཟེར། འདིའི

གནས་བཅག་སྐབས་རི་དྲགས་པ་ཞིག་གིས་བྱང་ཕུལ་བས། ཉེན་འབྲེལ
མི་ལོགས་དགོངས་སྤྱད་བྱ་ཁྱེད་བཏབ

པས་འདི་ལ་ཤ་བྱང་ཟེར་ཞེས་པ་ཡང་ཐོས། ད་ལྟ་བྱམས་ཁང
ཞིག་ལས་མེད། ལྷ་ཁང་ལ་ཁར་རྗེ་དེ་ཉིད་གྱི་ན

བཟའ་ཆ་ཚད་ནང་བཞུགས་གྱིས་འབྲུམ་དེང་སང་མཇལ་རྒྱ
སྤང་། ཧྲི་གཡེར་གཤོང་བསམ་གཏན་ཚོས་འཕེལ

{ 0333 } དགྲུ་ཚུ་ལྷོ་གསལ་བཤད་པ།

གྲིང་འདེབས་པ་བོ་སྤྲུགས་འཆང་འཇམ་དབྱངས་སྒོ་གོས་ནི། ལྷགས་
ཡོས་ལོར་ཤ་སྤྲད་དུ་འཁྱུངས། གནས་

དེར་བཞུགས་ཏེ་གཤེན་རྩེ་གཤེད་ཀྱི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཐོན་པ་
འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་།

འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཅ་ནའི་རྩེས་
གནང་གསན། ཡབ་ཡུམ་གྱི་འདོད་མོས་བཞིན་

འབྱར་བཅོ་བསྐྱབ་པ་མཁས་པར་མཁྱེན། རྒྱ་བརྟན་མང་དུ་བཞེངས།
བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་རྩེ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་

ལས་བརྟན་པར་རྩོགས། ཟབ་ཚོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན། རྩེ་དེ་ཉིད་
ཀྱི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་ཏེ་དབྱས་སུ་བྱོན།

རྒྱུད་སྤྲད་དང་བཀྲས་ལྷན་སྤྲུགས་གྲ་འགྲིམ། ཁྱི་སྒོ་གོས་རྒྱ་
མཚོ་འི་བཀྲས་སྤྲུགས་རམས་པ་མཇེད། ཁྱི་ཆེན་དེ་

ཉིད་ལས་འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་གསལ་པའི་ཟེན་བྲིས་

ཀྱང་ཡོད། ལུང་སྒྲུ་གོང་མ། ཀློན་མཁྱེན་

འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སོགས་མདོ་དབུས་གཉིས་ཀར་སྒྲ་མ་སུམ་ཅུ་སོ་

ལྔའི་ཞབས་པད་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་

ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུན་མང་དུ་གསལ་

པས་ལུང་གིས་སྒྲུག་ཅིང་། ཁྱད་པར་ཀློན་མཁྱེན་

མཆོག་ནས་མི་འཁྲི་དབང་གསལ་སྐབས་དཀའ་གནད་ལ་བྱི་གཏུགས་མཐའ་

ཆོད་པར་མཛད་དེ་དགྱིལ་ཆོག་ཞོར་

བྱའི་ཐོང་བ་བརྟམས་པ་རྒྱལ་མཆོག་སྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཆོག་

སྐལ་བཟང་རྒྱུ་མཆོས་ཀྱང་ཆོད་མར་མཛད་པའི་བར་དུ་ལུང་

རྒྱུན་བཞུགས།

གཞན་ཡང་གསུང་རྩོམ་པོ་ཏ་གཉིས་ཙམ་ཡོད། རྒྱུད་སྒྲིབ་དུ་བྲག་

དཀར་སྔགས་རམས་པ་དང་འདི་པ་གཉིས་ལུང་

རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་འབྲམ་མཉམ་གྱི་གྲགས་པ་ཆེ། དགྲུང་ལོ་ཞི
དྲུག་པ་མེ་བྱི་ལོར་ཆོས་སྡེ་འདི་ཉིད་བཏབ།

སྤར་ཆོས་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདིར་རྒྱུན་རིང་བཞུགས། སྐྱབ་སྡེ
འཛུགས་པར་དགོངས་ཀྱང་ས་མ་ཕུལ་བས་སྤར་ཡང

ཤ་སྤྲང་སྡེ་ཁོད་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་འཁྱུངས་ཤིང་། དགོན་ཆེན
དུ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་གཟིགས་ལ་གསེར་འབྲུལ་

ཅིས་བྱས་པའི་གཏམ་རྗེ་འདིས་གསན་པར་གསེར་གསེར་དུ་སྐྱིག་མི
དགོས་དབྱུང་སྟེང་ན་ཡོད་གསུངས་པའི་ལྟ་བ

བཞིན་བྱུང་བས་ཆོས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱུ་འི་བྱེ་བ་འཁྱུལ་མེད་དུ
ངེས་པ་རྟེན། དགྲུང་ལོ་གྲུག་སུམ་པ་ལ་གཤེགས།

སྐར་ལྟ་བུ་བཟོ་སྟོབ་བཟང་ཉི་མས་བསྐྱིགས་པའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ
ཡོད་སྟངས། དེའི་སྐུ་ལ་སྐྱུ་དག་དབང་དགོ་འདུག་ཟླ

བ་གྲགས་པ་ཚན་གྱི་སྟོད་མའི་དཔོན་རྒྱུད་ཡབ་ལྟ་འབྲུམ་བཟླ་ཤིས
དང་། དུམ་གྲོ་བཟང་མཆོཾ་རྒྱལ་གྱི་སྤྲུལ་སྤྱུ

རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཞིང་སྟག་ལོར་འཁྱུངས། བདེ་མཆོག་
སྟིང་བོ་སྟོབ་མ་དགོས་པར་མཁྱེན། དགྲུང་ལོ་

ལྷ་བ་ལ་གདན་སར་བཀོད། བདུན་པ་ལ་མཁན་ཆེན་དགོ་འདུན་གྱི་
མཆོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྐབས་སྟུན་ལྷ་མདོན་

ཞེས་བྲུག་ལས་བརྒྱུ་མས་པའི་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པས་ཐམས་ཅད་དོ་
མཚར། བཅུ་གཅིག་སྟེང་མཚན་ཞབས་ཚུགས།

མཁན་ཆེན་བསྟུས་གྲ། ཚད་མ་མདོ་དང་ཕྱི་བདུག་། གྲུན་མཁྱེན་བྲ།
མའི་སྟོ་རྟགས། ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་

པོ། མཁྱེན་གཏེར་དག་དབང་བཟུ་ཞེས་པའི་དགོ་འདུན་ཉི་ཤུ།
བྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཆེན་མོ། རྟེན་འབྲེལ་

སོགས་བྲུགས་འཛིན་གྱིས་བཀའ་པོ་ཏེ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སྦྱངས། མེད་ཀྱི་
ཆོས་རྒྱལ་སྟེན་དག་བསྟུབས། རྟོ་རྟོ་

འཛིན་པ་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་ལས་མི་ཏེ་དབང་སོགས་ཉིད་གྱི་

གོང་མ་ནས་བརྒྱད་པའི་ཆོས་རྒྱན་བཞུགས་

ཚད་གསལ། བཅུ་དྲུག་པ་ས་སྤྱུལ་ལོར་སྒྲུང་རའི་དགོན་གསར་བཟ
ཤིས་རབ་བརྟན་དུ་སྒྲོང་འཁོར་བསོད་ནམས་

རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀྱན་མཁུན་འཇིགས་མེད་ཞབས་དང་ལྷན་དུ་དོན་
ཕྱིར་བའི་དབང་གསལ། དེ་དུས་བཟླ་ཤིས་

{ 334 } དགྲུ་ཆུང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

འཁྲིལ་གྱི་དགེ་བཤེས་ད་ལྟ་བ་དང་། སློབ་ཟུང་སྤྱིན་པ་སོགས་
དང་། དགོན་ཆེན་གྱི་འཇམ་དབྱངས་དགེ་འདུན་

བསྟན་འཛིན་སོགས་དགེ་བཤེས་བཅོ་ལྔ། བདེ་ཆེན་དང་བྱ་ཁྱུང་
ནས་བྱོན་པའི་རིགས་སྤྱུ་མ་བཅས་ཉིན་རེ་

བཞིན་བསྐྱོད་སྤྱོད་ཆུགས་པར་རྗེ་འདིས་གྲ་སྒྲོར་མཛད། ཀྱན་མཁུན་
འཇིགས་མེད་སྤྱུ་བའི་ཉི་མ་ཡང་དམ་བཅར་

བཞེངས་། མོག་གྲུ་མཁུན་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ལམ་རིམ་

ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་། ཡ་རིག་དགེ།

བཤེས་ལས་རྗེ་གསུང་འབུམ་གྱི་ལུང་། འཇམ་དཔལ་བཤད་ལུང་གི་ཁྲིད་
སོགས་མང་པོ། དགོན་ལུང་དུ་ཕྱུང་སྐྱེ།

རོལ་བའི་རྩོུལ་བཀའ་ཆོས་དང་དོགས་གཅོད་འགའ་ཞིག་ལྟས།
ཨཱིན་ཀེ་པཱྱི་ཏཱྱ་ཐོག་ཐུའི་ཆོལ་བྱུང་། ༩

སག་སྤྱ་མ་དགོན་མཆོག་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་གདོང་རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་
རྒྱ་མཆོས་ཀྱང་མཁན་ཆས་བསྐྱེད། ཀུན་མཁྱེན་

བར་མ་ལས་བཀའ་ཆོས་གསན་བཞེས་མང་དུ་མཛད། ཐུགས་ཡིད་གཅིག་ཏུ་
འབྲེས་ཤིང་བཀྲ་ཤིས་འཁྲིལ་ཁྲིར་

བཞུགས་དགོས་ཀྱི་བཀའ་གནང་དུས། ངས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཕྱོགས་འགོ་
གང་བྱེད་ལ་གཟུང་སྐྱོར། སྦྱོར་བ།

ཆོ་གངས། དུས་ཆོད། འགོ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རྩིས་དང་བསྐྱོན་ནས་
བྱས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་བྱས་ཆོ་གྲས་

ཆེན་པོའི་འཆད་ཉན་གཏོང་སྒོ་སྤར་རྒྱན་མི་འོང་བའི་རྒྱ
མཚན་དང་དགོངས་ཁོལ་མང་འགྲུད་ཀྱང་ལུས། ཁྱི་སྒོ

བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ལས་མེད་ཉིད་ཀྱི་ལྷགས་ཅོམ་མེས།
མ་ལ་བརྟེན་པའི་རིལ་སྒྲིབ་ཀྱི་ལུང་དང་། མགོན

དཀར་མེས་གནང་གསན། ཞིང་ཁྱིལ་འབྲུམ་གྱི་པར་བཞོས་ཚུགས་པ
ལོ་ལྷ་ལ་གྲུབ། སྐ་རུ་ལྟ་བཅོལ་ཐོབ་འོ

རྣམ་ཐར་བདུན་ཐང་བཞེངས་བཅུག་ས་སྟག་ལོར་མཁན་ཆེན་ལས
བསྟེན་པར་ཚོགས། ཆོས་པ་རིན་པོ་ཆེའི

སྒྲིབ་ཁང་གི་ལུ་ལ་དུ་འདུ་ཁང་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ་བཞེངས། རྩེ་དག
ནས་བསྟན་འགྲུར། ས་སྒྲིའི་བཀའ་འབྲུམ་སོགས

པོ་ཏི་ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བཅུར་ཉི་བ་གདན་དྲངས། ཞིང་ལུག་ལོར་ཐུན
མང་གི་ཡུ་ཆེར་བྱོན། ཁྱི་ཆེན་མེ་བསོད

ནམས་གྲགས་པ་དེ་ཀའི་ཁྱི་ཡིན་པས་ཁོང་མཆོད་ཡོན་ལ་མགོན་པོ
སྟིང་ལུགས་ཀྱི་མེས་གནང་བསྐྱུལ། ལུགས་བྱི

ལོར་སྐྱེ་འབྱུང་དུ་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མངལ། དགོས་སྤོང་
སྤྱུལ་བའི་སྐྱེ་དང་སེམས་ནས་དངོས་འབྱུང་།

བཏོགས་ཏེ་ཆོས་འབྲེལ་ཞུས། གདན་སར་གོང་མས་བཞག་པའི་བཙའ་ཡིག་
ཅུང་ཟད་བསྟུས་པ་ཇི་རྒྱས་སུ།

བཏང་། སྤར་ནས་རྟིང་བསྐྱེད་རྒྱུན་ཆགས་གནང་བས་འཕེལ་རྒྱས་
བྱུང་། དགོན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཡུལ་སྤྱོད་

སོགས་། ར་ནག་ཁ་གསུམ་ལ་རྒྱ་དམག་ཡང་དང་དུས་སྦྱིན་བདག་
གངས་ན་ཇག་པ་མང་བས་དགོན་པ་བཞིག་

གྲབས་ཀྱིས་དམག་བྱད། མི་མང་གིས་འཐབ་དགོས་འབྲོ་དགོས་སོགས་སྒྲ་
ཆོགས་ཞུས་པར། བྱབ་དབང་

བྱགས་ཇི་ཅན་ལ་གསོལ་བ་ཐོབས། རང་ཅག་སྟོན་པའི་རྗེས་འཇུག་ཡིན་
པས་མདའ་མཆོན་འཛིན་པ་ཤར་ཞོག་

བསམ་ངན་ཅིམ་ཡང་སྐྱེ་མི་རུང་གསུངས། ཉིན་ཁ་ཤས་ནས་དམག་

ཐག་ཉིད་སླེབས་ཆོ། ཐམས་ཅད་འདྲུལ་ང

དུ་འཆོག་ལ་བརྒྱད་སྟོང་སྟོགས། ང་ཡང་འདྲུག་རྒྱུ་ཡིན་གསུངས།
པ་ལྟར་བྱས་པས་དེ་འཕྲུལ་རོང་བོ་ནང་སོ།

སླེབས་ཏེ་དམག་བཞེས་བྱུང་བ་བྱུང་། དོན་བརྒྱད་པ་ལྷགས་ལྷག་ལོར།
ག་ཤེགས། གདུང་རུས་གསེར་མདོག་

འབར་ཞིག་ཏུ་བྱུང་བ་དག་ལྷགས་ཤེས་རུས་སེར་དུ་གྲགས་པ་ལྟར།
ངོ་མཚར་བའི་རྟགས་སུ་གྲུང་། དེལ་སྲང་

སྟོང་ཕྲག་གིས་བཞེངས་པའི་མཚོད་རྟོག་ཆོས་སྒྲེའི་རྟོག་གཙོར།
བཞུགས། རྗེ་འདིའི་རྣམ་ཐར་བེས་པ་ངག་དབང་

{ 0335 } དགྲུ་ཆུའི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

མི་པམ་རྩེ་བ་དང་། ཁ་སྐྱོང་འགའ་དག་ཞབས་བྱུང་གིས་མཛད་པ།
ལས་བཏུས། དེའི་སྤྲུལ་སྤྱུ་ཆོས་པ་རིན་པོ་ཆེ།

ཡབ་སྲས་ཀྱི་དཔོན་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས་པ་སྟོ་བཟང་དག་འདྲུན་རྒྱལ།

མཚན་མདོ་སྤྲུག་རིག་གནས་ལ་མཁས་པའི་སྟན་

གྲགས་ཆེ། དགྲུང་ལོ་ཉིར་བདུན་བཞུགས། དེའི་སྤྲུལ་སྐྱུ་འཇམ་
དབྱངས་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་ལྷགས་བྱི་ལོ་

བཟོ་གསེར་ཁང་དཔོན་སློབ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། རྟེན་གཡེར་གཤོང་ཆུང་
བ་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ།

ཆུང་དུས་ནས་སྤྲུག་རམས་པའི་བྱེད་དུ་བྱོན། སྐྱུ་གཉེར་དང་
གསོལ་དཔོན་མཛད། དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་སྤྲུག་

གཡོག་ཚུལ་མཐུན་བསྐྱབས་པས་སྤྲུགས་ཟིན་གྱི་སློབ་མར་གྱུར། གདམས་
པ་མཐའ་དག་ལྷག་ལུས་མེད་པར་

གནང་སྟེ་གདན་ས་གཏད། ཀུན་མཁྱེན་བར་མ་དགོན་འདིར་ཐེབས་དུས་
ཁྱེད་གྱི་སྐྱུ་གོང་མ་དེ་ཞུ་སེར་གྱི་བསྟན་

པའི་བདག་པོ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་སྟན་སློན་མང་ཙམ་ཞུས་འདུག་ཆུ་
བྱུང་ལོར་གཤེགས། དེའི་སྤྲུལ་སྐྱུ་བསེ་ཆུ་མར་

འཁྱུངས་པ་དག་འདྲན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཤིང་གྲི་ལོ་པ། གཡེར
ག་ཤོང་ཆེ་བ་དག་འདྲན་ཐུག་གཤམ་གྱིས་ཐུགས་

ཁུར་བཞེས་ཏེ་གདན་སར་བཀོད། རྗེ་དེ་ཉིད་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཟབ
ཆོས་མང་དུ་གསན། ས་ཕག་ནས་འདི

ཀའི་ཆོས་སྤྱིད་གྱི་འགན་ཁུར་བཞེས་ཐུས་ཐུས་ཅུ་པ་ཆུ་ཡོས་ལ
ག་ཤེགས། དེའི་སྤྱལ་སྤྱོད་ཏུ་ཡོད། ཡབ་སྲས་སྤྱོད་

སྤྱིང་རིམ་བྱོན་གྱིས་བསྐྱུངས་པས་འགྲིག་ཁྲིམས་དམ་ཞིང་། བདེ
གསང་འཛིགས་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་མཆོད། སྤྱན་

མཆོག་རྒྱས་པ། མགོན་པོའི་གཏོར་སྤྱོད། གཡེར་ག་ཤོང་གོང་མའི
གསུང་གི་ལམ་ཁྲིད་སྤྱོད་རྒྱ་སོགས་ཆོས་སྤྱོད་

ཡར་ལྡན་དུ་ཡོད། མི་ལའི་རྣམ་མགྱུར་སོགས་གྱི་པར་ཡང་བཞུགས།

སྤྱོད་ཆོས་གནས་མོ། འདི་དང་འདབས་འབྲེལ་དུ་ནད་རིགས་དུ་མ་ལ
ཕན་པའི་ཆབ་ཚན་རིགས་མང་།

། རྩོམ་ལ་ལྟན་པའི་སྤྲུག་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཁྱུངས་པའི
གནས་འབྲུག་ཅུང་གི་དོཁང་རང་བྱོན། འདིར

བྲག་དཀར་སྤྲུག་རམས་པ་ལ་ལྟན་མཁར་གྱི་ཐིག་བསྐྱབ་པའི
དོའི་སྤྲུགས། ། འོ་ལ་མོ་བྲོ་བཟང་ཆོས་གྲགས།

གྱི་རོང་བོ་དགོན། འདི་པ་སྐལ་ལྟན་གྱི་དངོས་སྤྱོད། སྐྱེ་ཐེང
བཞི་བྱོན་པའི་ད་ལྟའི་འདི་པ་མཁས་བཙུན་

བཟང་འཛོམས་ཀྱི་སྟན་པ་ཆེ། དཔོན་སྤྱོད་གསེར་ཁང་པ་སྐྱེ་མཆེད
རྣམ་གཉིས། ཨ་རོ་ལ་དཔོན་སྤྱོད།

འགའ་དྲགས་ཞབས་བྱུང་སོགས་བསྟེན་ནས་གསན་བསམ་མཛད། ། རྩོམ་
ཐང་ད་ལྟའི་སྤྱང་། ། སྐྱབ་སྤྱེ

ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་ཕྱི་མོར་གྱུར་བ་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་ནི།
ཆོས་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཤིང་གྲུང་ལོ་ནས་གཞི་བབྱང་།

རྩོམ་ལ་ལྟན་པ་ལ་གནས་འདིར་རི་ཁྲོད་པ་བཞི་སྤྱེ་ཞིག་ཨེ་ཚུགས།
ལྟོས། ཐོག་མར་བཅུ་བེད་གིས་བསྐྱས། རྩོམ་

སྤྱི་ཚེས་ཤོད། མཐར་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད། ལས་རྒྱ
འབྲས་དཔང་བཞག་གི་རིམ་ཁོད་པ་གྲལ།

མགོ་ནས་གྲལ་མཚུག་བར་དུ་སྤྱི་མཐས་ལ་སློབ་གཏོད། དམ་པ་སྤྲུལ་མའི
བཅའ་ཁྲིམས་ལས་མི་འདུའ་བ་གནད་ཆེ

ཞེས་སོགས་ཞལ་བཀོད་མང་དུ་གནང་བས་དགྲུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་ས
བྱིའི་ལོར་བཏབ། མན་ལ་ལམ་དུ་མི་དཀར

པོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་འདུལ་ཁང་ལ་བཀའ་གནས་པོ
བྲང་བཏགས། ཚེས་པ་རིན་པོ་ཆེས་བྱམས།

མགོན་ལྷ་ཁང་བཅས་དང་། མི་ལའི་སྐྱེ་ལྷག་བཟོ་མཛད། རྩེ་སྐལ
ལྷན་པས་རང་གི་སྐྱེ་ལ་ཚད་སྒྲངས། ཉིས

ཚང་མ་ཉི་པས་ལྷག་བཟོ་མཛད་པས་རང་བྱོན་ལྷ་བྱར་ཕེབས་པའི
ཚེས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་བྱིན་ཅན་བཞུགས། རི

{ 0336 } དགྲུ་ཚུའི་རྒྱུད་སོགས་བཤམ་པ།

ཁོད་པ་ཡང་རིམ་གྱིས་ཇེ་མང་ལ་སོང་སྟེ་སྐྱབ་པ་བོད་གེ་སྟོང་
ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་རེ་འདྲ་བ་བྱུང་། སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་ཁོབ་

ཤས་སྤངས་། སློབ་ཟུང་རྒྱུ་མཆོག་གི་མའི་སློབ་དཔོན་དུ་བསྐློས་།
ཁོང་དབུས་གཙང་ནས་དྲུང་བ་རྒྱལ་ཁོབ་པ་ཡབ་

སྐས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཚོད་ཚད་སྐྱབ་སྟེར་ཡུན་རིང་
བཞུགས་། ཅི་རིང་ཚོད་སྐྱབ་པ་སྟོམས་བཞེད་ཀྱང་

གྲོགས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ནས་ཨ་མ་དོར་བྱོན་། བྱ་བ་ཏང་གི་ཚུགས་བཟང་དྲག་
པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མིག་ལྟས་བྱེད་ས་

ཞིག་ཡིན་། བསོད་སྟོམས་ལ་ཐེབས་དུས་ཚུན་ཆད་ཀྱང་ཐགས་རིགས་
དང་མུ་དྲུང་གྱོན་མི་ཆོག་པ་དང་། ལྷུང་

ཆོགས་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བ་སོགས་འགྲིག་ལས་ཚོད་ཚད་གི་བཅའ་ཡིག་
དང་མཐུན་པར་མཛད་ཅིང་ལོ་མཆོམས་ཀྱི་

སྟོལ་བཅུགས་། ཆོས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་

ཞིང་ག་ཞེགས་ཁར་འཇམ་དབྱངས་གསང་

སྒྲིབ་གྱི་ཐང་ཀ་གནང་། སྒྲིཆོ་སྒྲིད་ལ་ཀ་བརྟོན་བྲག་སྒྲོད་
ཇེ་ཇོང་དུ་བཞུགས། ཁྱི་པ་སྒྲོ་བཟང་དར་རྒྱས།

ཤར་སྒྲུལ་བའི་སྒྲི་རག་དབང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། སྒྲོ་ཚང་
དཔོན་སྒྲོ་བ་སྒྲོ་བཟང་འཕྲིན་ལས། མཁན་ཆེན་དགོ

འདུན་རྒྱ་མཚོ། ཤར་སྒྲུལ་འཕྲེང་གསུམ་པ་དགོ་འདུན་འཕྲིན་ལས་རབ་
རྒྱས་པའི་བར་གྱིས་གདན་ས་བསྐྱངས།

དེ་ནས་སྒྲོ་ཚང་དཔོན་སྒྲོ་བ་པའི་སྒྲུལ་སྒྲུལ་འཇམ་དབྱངས་སྒྲོ་
བཟང་རྒྱ་མཚོ་གཏན་ཆགས་སུ་བཞུགས་པ་སྒྲུ་ཐོག་ཁ

ཤས་བྱང་། དུས་ཕྱིས་དཀའ་བར་ཅུ་ཞལ་ལྷན་རྒྱུན་རིང་བཞུགས་
ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་དུ་མ་བསྐྱེན་ཇོགས་དང་ཚོས་རྒྱུན་

མང་དུ་སྒྲེལ། འདི་པ་གཙུག་ཐོག་ནས་འཁྲུངས། བཟླ་ཤིས་འཁྲིལ་
དུ་དབྱ་ཐར་རྣམ་འགྲེལ་བཅས་དང་།

དབུས་སུ་བྱུགས་གཉིས་རྫོགས་ནས་གསང་ཕྱི་བཀའ་བཅུ་མཛད། གློང
རྩོལ་བླ་མ། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་

རྒྱལ་མཚན་རྣམ་གཉིས་བསྟན་ནས་ཚོས་བཀའ་ཅི་རིགས་གསལ། དགྲུང
ལོ་གོ་བཞི་བཞུགས། ད་ལྟ་སྤྱལ་སྤྱུ

ཡོད། གནས་འདི་འཁོར་ལོ་སྤྲོམ་པའི་ཕོ་བྲང་དངོས་ཡིན་ཞིང་། དེའི
སྤྱབ་མཚན་དང་ཚོགས་ནམ་ཡོད་ལ

ཚོགས་ཞལ་འདོན་མཛད། ཚོས་སྦྱོང་གྲུང་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་འཁོར།
དགོན་མཐའ་ན་ནགས་ཚལ་ཡོད་པ།

ཚོས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་སྒྲོད་ར་བ་ལས་སྦྱེས་ཟེར། དགོན་གཤམ
ནགས་དགྲིལ་དུ་སྤྱལ་ལྷན་གྱིས་ས་དང་པོ་

བརྟེས་པའི་སྤྱབ་གནས་རབ་དགའ། རྩོལ་ཁྱི། མགྲུང་སྤོད་གཉིས་
སོགས་གནས་རྟོན་འཛུར་བ་སྤྲང་།

༥ གཉན་ཐོག་སྒར་བཀྲ་ཤིས་དར་རྒྱས་སྤྱིང་འདན་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་
བཏབ། ཤར་དགོ་འདུན་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་

སྒྲིལ་མེད་ཀྱི་བར་སྒྲིལ་ལམ་སྒྲིལ་ལ་ཕེབས། དེ་རྗེས་སྒྲིལ་མེད་
གྱི་འདོད་མོས་བཞིན་མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་

མཆོག་གི་མཚན་གནང་། དེ་ནས་བཟུང་མཁན་ཆེན་ནི་མ་གྱིས་
འཛིན་སྒྲིལ་ལེགས། སྒྲིལ་ཕྱི་བཟོའི་རྒྱུད་

འཛིན་གྱི་ལྟ་བུ་ལམ་མང་། ཕྱིས་སྒྲིལ་མཚན་དཔལ་ལྷན་གྱིས་
བྱམས་སྒྲིལ་དང་། ལོགས་བྱིས་ལ་གནས་བཅུའི་

རྒྱལ་མཚན་བཞེད་སྒྲིལ་ཕྱག་གཡོག་པ་ཆེ་རིང་དོན་གྲུབ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་
ཅེས་སྒྲིལ་འགའ་ཞིག་བྱུང་། བྱམས་པའི་ནང་

བཞུགས་སྒྲིལ་ལམ་མང་དུ་ཕྱེ་ཕྱགས་སྒྲིལ་མཚན་དཔལ་ལྷན་རྒྱུན་དེ་
ད་ལྟ་གོང་འཕེལ་དུ་ཡོད། བྱམས་ཁང་དཀར་

ཆག་གཡེར་གཡོང་དགེ་འདུན་ལྷན་གྲགས་གྱིས་མཛད། གྲུབ་པལ་
ཆེར་ལ་བྱམས་ཁང་ཐོག་ཆོད་སྒྲིལ་རྒྱུན་བཞེད་སྒྲིལ་

མཆོག་། སྒྲིལ་མཚན་སྒྲིལ་དགའ་ལྷན་ཕྱག་ཆོག་གསལ་བྱེད་དུ། གཡེར་

གཞི་ཤོད་དཔོན་སློབ་ཀྱིས་ལྷགས་བྱ་ལོར་བྱམས་

ཁང་སུམ་ཐོག་རྟེན་བརྟེན་པ་བཞེངས། ལྷོ་བྲག་དོན་གཉིས་གླིང་
གི་མཁན་བྱུང་ལྷ་རམས་པ་འཇམ་དབྱངས་

{0337} དགྲ་ཚུའི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་འདོད་གསོལ་སློན་ཆོག་མཛད། སློན་ལམ་གསར་ཚུགས་
ཀྱི་མགོན་དུ་ཐེབས། དགོས་ཆོས་

གྲུ་ཞོམ་པ་གནང་། འདིའི་སྤེལ་ཁོད་ནས་སློ་དམར་རི་ཁོད་པ་སློ་
བཟང་རྒྱ་མཆོ་པ་འཁྲུངས། གསེར་ཁང་

དཔོན་སློབ་ལ་གཏུགས་ཏེ་རི་ཁོད་དུ་བྱོན། ཡི་དམ་བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ་
ལ་སྤྲོད་པོ་ཨོྲཱ་གསུམ་མ་དུང་ཕྱུར་བདུན་

སོང་། མཁའ་རློན་མའི་ཞལ་གཟིགས། དབང་ལུང་མན་ངག་གི་ཆར་
ཕབས། ཆོ་སློམ་བཏང་གི་སློབ་

མ་མང་དུ་འདུས། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བཞུགས། མོག་གྲུ་མཁན་སྤྱེལ་

གྲིས་བརྩམས་པའི་རྣམ་ཐར་ཡོད་སྟེང་།

༥ བིས་པ་ངང་དབང་མི་ཐམ་སྒྲ་བས་བཏབ་པ་སྐྱ་སར་སྐྱར་དུ་མ
ཏི་བཀའ་འབྲུམ་སོགས་ཀྱི་དཔར་ཡོད། མཆོད

གཞིས་སྐྱ་སར་དུ། ལྷ་རམས་པ་དོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། སྒོ
དམར་ལྷ་རམས་པའི་སྒྲིབར་གྲགས།

དགོན་ཆེན་དང་དབྱུས་སུ་ལྷ་རམས་པ་རྒྱ་མཚོ་དགེ་ལུ་བསྟན་བསྟེན
བཀའ་པོད་ལ་སྦྱངས། ལྷ་རམས་པ་བྱུང་། ཁྱི

འཇམ་དབྱངས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས། ཐོས་བསམ་བྱུང་
འབྲེལ་གྲིས་ལོ་བཞི་བཅུར་བཞུགས།

མདོ་སྨད་དུ་བྱོན་ནས་དགོན་ཆེན་དང་། ལ་མོ་བདེ་ཆེན་གཉིས་ཀར
རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་རྩ་འགྲེལ

གྱི་དཔེ་ཁྲིད་ལན་མང་གནང་བས་ཕན་ཐོགས། སྤྲ་ཚད་གི་ཁྲིར
བཞུགས་ནས་ཀྱང་འཆད་ཉན་དམར།

ང་ལྟ་པ་ལ་གཤེགས།

༥ དགྲ་ཚུའི་གྲུས་བར་དུ་རྫོང་དམར་བཟླ་ཤིས་ཚོས་གླིང་ནི།

ཤར་སྤྲུལ་བའི་སྐྱེ་དགེ་འདུན་འཕྲིན་ལས་རབ།

རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱུན་དང་བཀའ་གནང་། འཆོ་བྱེད་སྤྲུགས་རམས་པ།

སློབ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་ས་ཚོག་བྱས། གཙུག་

ལག་ཁང་དང་གཟིམས་ཁང་བཅས་གསར་བསྐྱོན་མཛད། ༥ རྫོང་དམར་

གྲུབ་གནས་ནས་མར་ཐོན་པའི་དམེ

ཤུལ་དུ་དཀར་པོ་གཤོང་བཟླ་ཤིས་ཚོས་རྫོང་ནི། དམེ་ཤུལ་དགེ་

སློང་སོགས་ཀྱིས་ས་སྤུལ་ཏེ་སྐྱབས་མགོན་དོན་རྩེ།

འཆང་འཛིགས་མེད་ཞགས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཚུ་སྤྲུལ་

ལོར་བཏབ། ཐོག་མར་བསང་མཆོད་བཏང་

ཆོ་མདུན་རིའི་ཐད་ནས་འཇའ་ཚོན་ཤར་བས་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པའི་

ལྷས་ཡ་མཚན་པ་དང་། ཉེ་འཁོར་ན་བྲག་

དོ་ཆད་ཞིན་ཏུ་གཉན་པར་བརྩི་བ་ས་དག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ
གཟིགས་ནས་འདི་མེད་ན་བཟང་འདུག་གསུངས

པས་ཉི་མ་ཁ་ཤས་ནས་བྲག་དེ་རང་ཞིག་ཏུ་སོང་བ་ཀྱན་གྱིས
ངོ་མཚར་དུ་བརྩི། སྤྲ་མ་ཕན་ཐོགས་ཅན་ཞིག་དགོས

ཚུལ་ཁྲིམ་པར་ཁྲི་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ཐོག་མའི་སྒྲོབ་དཔོན
དུ་བསྐྱོས། དེ་ནས་སྟག་རིང་སྐྱ་སྒྲེ། མགོ་

སྟ་སྒྲུལ་སྐྱ་འཇམ་དབྱངས་མཁས་མཆོག་མཛོད་དགོ་རབ་འབྱམས་པ
ཡེ་ཤེས་དར་རྒྱས། གསེར་ཁང་དག་འ

བཅུ་༥ སྐར་ཡང་མཛོད་དགོ་ཡེ་ཤེས། ད་ལྟ་བསོད་གྲགས་སྒྲུལ་པའི
སྐྱ་རིན་པོ་ཆེས་འཛིན་སྐྱོང་གིས་སྐྱ་ཞབས

སྤྲ་བྲང་བྱམས་སྐྱ་བཅས་དང་། ཉིད་ཀྱི་གཟིམས་ཁང་གསར་བསྐྱུན
མཛོད། ཁྲིམ་ནག་གི་མཛོད་དཀྱིལ

ཆོགས་འདོན་སོགས་ཟབ་དོན་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྤེལ་བའི
སྤྲེངས་གཙང་ཞིང་། དབུས་ཀྱི་ཨེ་བ་ལྷ

བཅོས་བཞེངས་པའི་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱུ་། བསོད་གྲགས་གོང་མས་
གནང་བའི་བཀའ་འགྲུར་སོགས་སྐྱེ་གསུང་།

ཐུགས་རྟེན་བཟང་། ཉིང་གྲང་འདི་ཡན་ལག་དགོན་པ་བཏབ་ནས་ལོ་གོ་
གསུམ་སོང་། རྒྱུ་མགོན་ལུ་ཆུ་དམར་།

རབ་རྒྱས་སྐར་། སྤྲོ་ཅོང་བདེ་ཆེན་གོང་མ་སྤོ་བཟང་བསྟན་
འཛིན་རྒྱལ་མཚན་གྲིས་བཏབ་སྟེ་རྟེན་བཞེངས་།

{0338} དགྲ་ཆུ་འི་རྒྱུད་སོགས་བཤམ་པ།

མཛད་། རྒྱུ་ཆུ་འི་རྒྱུ་རྟེན་དུ་འདམ་བུ་བྲག་དཀར་གསེར་ཁང་། རྒྱུ་
དར་ཞིང་བདེ་འཛོམས་སུ། ཡི་རོགས་།

བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ་པ་ཡུན་རིང་བཞུགས་། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་
མཛད་པས་ཞལ་གཟིགས་། སྐྱབ་སྟེ་།

ཆགས་པར་བྱ་བཏང་ཀྱན་དག་འཛོམས་འཕེལ་པས་བདག་རྟེན་མཛད་།
སྐྱབ་དཔོན་དུ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་།

ཅན་སྤྱོད་དགོ་ལེགས་སྒྱུ་མཚན། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཤེས་རབ
མེད་གོ་དང་། ཤེས་རབ་དོན་གྲུབ།

དགོ་སྒྲོང་འཇམ་དབྱངས་རྣམས་བཞུགས། འདི་པ་ལས་ཀྱན་མཁྱེན་པར
མས་ཚོས་བཀའ་མང་པོ་གསན།

ད་ལྟ་མཁན་ཆེན་རིམ་བྱོན་གྱིས་ཁ་འཛིན་མཛད། ལྷག་ལྟར་རི
ཁྲོད་པའི་སྒྲུབ་ཁང་ནོར་བུ་ཡང་ཚོངས། ཁོང

ཨ་མཚོ་ནས་འཁྲུངས། ཟུང་ཤན་ལྷག་ལྟར་དུ་མཁན་ཆེན་པ་ལ
གཏུགས། དབུས་སུ་གནས་མཛེས་དང་།

སྤྱོད་མཁན་ཆེན་པའི་བཀའ་རི་བོ་ཅེ་ལྟར་བྱོན། གསེར་ཁང
དཔོན་སྒྲོབ་བསྟོན། སྒྲུང་གནས་བདུན་བརྒྱ

བསྐྱུངས། འཇམ་དབྱངས་རིགས་ལྟའི་ཞལ་གཟིགས། བཀའ་འགྱུར་བླགས
ལ་བྱུང་བར་བཞུགས་ཟེར།

གསེར་ཁང་པའི་གསུང་གིས་འདིར་བྱོན། རི་ཁྲོད་བཟུང་ནས་ལོ་སུམ

ཅུ་ཙམ་བཞུགས། དགོར་བས་ལ།

འཛེམས་དོགས་ཆེ་བས་ཚུ་གཙང་དང་ཅུ་མ་རྒྱུད་འབར་ཞིག

བསྟེན། བདེ་མཚོག་ཡབ་ཡུམ། འཇིགས

བྱེད། དཔལ་མགོན་གྱུར་ནམས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས། ལྷག་པར་མཁའ་སྤྱོད

མ་ནམ་འདོད་གཟིགས་ཤིང་གང་ཅི

ཞུས་ཚོག་པ་ཡོད། མཛོན་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད། མཛོན་མང་པོ་གསོས

པ་སོགས་སྒྲན་གྱི་འགོ་མཛེས།

མ་ཁི་ཚུ་འཁོར་མང་དུ་བཅུགས། དགྲུང་ལོ་མཐོན་པོ་ལ་ག་ཤེགས།

གདུང་རུས་ལ་ཡིག་འབྲུ་འབར་ཞིག

བྱུང་བ་ནང་བཞུགས་ཀྱི་མཚོད་རྟོག་མཁན་ཆེན་སྤྱུལ་པའི་སྐྱེ

ནས་བཞེངས་ཏེ་དར་ཞིང་དུ་བཞུགས། ། སྤྱུལ་གནས

བཟླ་ཤིས་ཚས་རྫོང་དང་། ལྷང་ལྷང་སྒྲར་སར་གཉིས་ཨ་རོལ

སྤྱུལ་པའི་སྐྱེ་སྤྱོད་བཟང་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོས་བཟུང་།

ཨ་རི་ལ་གོང་མ་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས་ས་བསེ་དོན་རི་ཉིན་ཨ་

རི་ལ་ཚོ་བ་ཡིན། ཤར་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་འི་ཡང

སྤྱལ་དོགས་གནས་གྲས། རོས་འཛིན་སོགས་གཉན་ཐོག་ནས་འཁྲུངས་པ་

དང་ཁྱད་མེད་པ་བྱུང་བས་རྒྱལ་མཁན

ཆེན་སྒོ་བཟང་ཉི་མས་ཐམས་མཁས་གྲིས་འདི་པ་རོང་པོའི་ཁྲི

ཆན་སྤྱལ་སྤྱི་ཡོན་གསུངས། དེའི་གོ་སར་མ་བཏོན

ཀྱང་ཆོས་མཛད་བྱས་ཏེ་དགོན་ཆེན་དུ་ཞུགས། དབུས་སུ་དགའ་ལྡན

བྱང་ཕྱིར་འགྲོ་ལ་བ་དོན་གསལ། རྒྱ་བ་ཤད

སློང་བོ་རྒྱལ། རྩེ་བཅུན་པའི་དབུ་མ། བདེ་ལེགས་ཉི་མའི་དབུ་ལ

བ་བཅས་ད་ཐུགས་འཛིན་གྲིས་བཀའ་པོ་

ལ་སྤྱངས་པས་ལྟ་རམས་པ་ཐོན། རྒྱ་མ་རིན་ཆེན་སྒྲིང་དང་ལ

ཉོ་བཀའ་དོན་གཉིས་སྒྲིང་གི་གདན་ས་པ་མཛད།

སྒྲིང་རྩོར་སྤྱོད་ལས་རྩེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་ལུང

གནས། མདོ་སྤྱད་དུ་བྱོན་ནས་བསེ་སྤྱལ་བའི་སྤྱི

ནས་མགར་ཕྱི་ཁྲིའི་བསྐྱོད་པ། དེར་ཨ་ཁུང་རྩ་ཤུ་ལྟོ་སྒྲིལ་གསལ་
རྫོང་གསུང་འབུམ་གྱི་ལུང་གཞན། རྫོང་དམར་

དང་ཡུ་རྫོང་གི་སྤྱོ་མ་ཡང་མཛད་པས་འགྲོ་ཕན་ཆེ་བ་ཞིག་གོ།ད
ལྷ་འདི་པ་ལྷུང་ལྷུང་ནས་འཁྱུང་ས། དགོན

ཆེན་རྒྱ་བཀའ་པོ་ཏེ་ལ་སྤྱངས། གསེར་ཁང་དཔོན་སྟོབ་ལས་བཀའ་ཚོས་
མང་པོ་དང་ལམ་ཁྲིད་ཚར་བརྩུ་ལྷག།

གསལ་ན་ དགྲ་པོ་ཉི་ལུ་བཞེས་ཅིང་ནས་འཛིན་པ་གིས། དཀར་སྤྱད་
གྱིས་ལྷག་ལྷ་དུ་མའི་བསྟེན་སྤྱབ་པོ་གསལ།

ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ལ་གཞི་ལ་བས་ཉམས་རྟོགས་འཇུངས། དཀར་པོ་
གཞི་དུ་བཟོད་གྲགས་སྒྲུལ་པའི་

{ @339 } དགྲ་ལྷུང་རྒྱུད་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་འདུག་པ།

སྐྱེད་གོན་མཆོག་གྱུ་མཆོང་པ་ལས་མཁའ་འགྲོ་སྣམ་བརྒྱད་ཀྱི
དབང་ལོགས་ཆོས་བཀའ་དྲུ་མ་དང་། བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་

དུ་སྤྱིར་བྱོན་ནས་ཁྱི་ཆེན་རབ་བརྟན་གྱི་མཚོ་བའི་དཔོན
པོ་རྫོང་མས་པ་འཇམ་དབྱངས་དང་། རྗེ་ཤེས་རབ་གྱི་

མཚོ་པ་ལས་ཚོས་རྒྱན་འགྲའ་ཞིག་གསལ་ན། ཚོས་བཀའ་འཆད་སྤེལ་གྱི་
ཆེ་བས་ཤར་སྤྱལ་པའི་སྐྱོ་སྐྱོ་གསལ་སྤྱིས་ཆེན་

དུ་མས་བླ་མར་བཀྲུང་། སྤྱོད་མ་གནས་ངེས་མེད་དང་འཚོ་བ་བསོད་
སྟོམས་གྱིས་ལམ་རིམ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་ཉམས་ལེན་

གྱི་མཐེལ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ཏང་བཀྱི་ཕྱག་བཀྱི་ལ་བཡོད། གསུང་
རྩོམ་ཡང་པོ་ཏ་བཞིར་ཉེ་ཞིང་། ད་དུང་ཡང་

འཆད་རྩོམ་གྱི་ལེགས་མཛད་ཡར་ལྷན་གྱི་སྐྱབས་སོ། །

ཕྱང་ཕྱང་པ་དཔལ་ཆེན་ནམ་མཁའ་འཇིགས་མེད་གྱིས་བཏབ་པའི་
ཁྱུང་དགོན། འདི་པས་དབུས་དང་

ཁམས་སུ་རྫིང་ཚོས་མཉན་ཏེ་རྒྱན་སྤེལ། རྫོང་སེམས་སྒྲོམ་བཞུས་
དང་འབྲེལ་བར་ཡིག་བཀྱི་དུང་ཕྱུང་སོང་། རྫིང་

ཀའི་སྒྲགས་འཁོར་གྱི་སྒྲ་ཐོས་ཟེར། སྒྱེ་ཐོང་གསུམ་བྱུང་བའི
ཕྱི་མ་ད་ལྟ་སྟངས། ། སྐལ་ལྷན་བཞུགས་གནས

སུ་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲིན་པ་དར་རྒྱས་གྱིས་བཟུང་བ་སེང་གེ་ཙེ། འདི
རྩོམ་ཁ་ལོ་ལྟ་རི་ཙེ་དང་གཅིག་ཅིང་དམེ་ལྷལ

སྒྲགས་རམས་པས་བཏབ་ཀྱང་ཟེར། ད་ལྟ་ཁ་ལོ་སྐལ་སྐྱེ་གྲོ་
བཟང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོས་སྒྲོང་།

ག་ཤེགས། དེའ་པོ་གྲོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་གྱིས་བཏབ་པ་སྒྲེུ་སྟེང
དག་འ་ལྷན་དམ་ཚོས་སྒྲིང་། ། ཚོ་རྒྱལ་ཐར

པ་སྒྲིང་། སྐལ་ལྷན་ནམ་ཐར་ཏུ་ཉག་རི་སྐྱ་སྒྱེ་རིན་པོ་ཆེས
ཚུགས་གསུངས། ཉག་རི་སྐྱ་མ་དཀར་དཀར་ཡང

ཟེར་། ཕྱིས་རྒྱལ་པོའི་སྒྲིང་ཚང་གིས་ཆོ་མགོན་སྐྱ་མ་དགེ་འདུན
མཁུན་རབ་ལ་ཐུལ། རྗེ་དེ་ཉིད་གྱིས་འདུ

ཁང་། བྱམས་ཁང་རྟེན་བརྟེན་པ་བཅས་བཞེངས་ཏེ་སྐྱ་ཐོང་རིམ

བྱོན་གྱིས་འཛིན་སྐྱོང་མཛད། ། བདེ་ཆེན་རི

ཁོད་ཀྱང་ཉག་རི་སྤྲ་མས་བཏབ་པ་ད་ལྟ་སྤྲོན་ཅོང་བདེ་ཆེན་
རིམ་བྱོན་གྱིས་སྐྱོང་བར་ཡོད། སྐལ་ལྷན་རྣམ་ཐར་

ཏུ་། རྒྱལ་པོ་དཀར་བཅུས་གཞི་བཟུང་བའི་བདེ་ཆེན་སྐྱབ་སྤྲེ་ཞེས་
གསུངས། ། མགར་ཅེ་གྲུ་སར་བཤད་གྲ།

ཐུབ་བསྟན་ཆོས་འཁོར་དང་། སྐྱབ་གྲུ་ལྷག་གྲུ་ཉིན། སྐལ་ལྷན་
རྣམ་ཐར་ཏུ་མགར་ཅེ་དཀར་བཅུ་རིན་པོ་ཆེས་

མགར་ཅེར་བཤད་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་བཅུ་གས་གསུངས་ཤིང་། གྲུ་མ་ཁྱེན་
གོང་མའི་རྣམ་ཐར་ཏུ་བསྟུགས་བཅོད་

མཛད་ཡུལ་དེ་ཡང་འདི་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ། མགར་ཅེ་སྤྲ་མ་ལྷགས་
ཐེང་ཅན་གྱིས་དགོན་པ་སྒྲོག་དགོན་ཁུང་དུ་སྤྲོས།

དེ་ནས་མ་བཟོན་པར་ཁྱི་རྒན་མཁས་མཆོག་རྒྱ་མཚོ། བར་རྒན་
པ་རག་དབང་ཤེས་རབ། ལ་ཁ་གྲུབ་ཆེན་གསུམ་

གྲིས་རོང་ཆུང་མདོར་ད་ལྟ་འི་དགོན་པ་འདི་བཏབ། གྲུན་མཁུན་བར
མས་མཚན་བསྟུལ། སྒོ་མང་ཡིག

ཆའི་སྤང་ནས་མདོའི་འཆད་ཉན་ཚུགས། རྒྱས་བཞི་འི་ཚས་ཐོག་ལྷ
ཚོས། ལྷ་མཚོ་དང་ས་དཀར་ཚོས

ཐོག་ཚེ་འབྲུལ་སྒོན་ལམ་འཆམ་ཆེན་བཅས་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི
ལྷག་བཞེས་ངོས་གཙང་མཆིས། མགར

ཅེར་སྤྱ་རབས་མང་དུ་བྱོན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་གདུང་རྒྱུད་རང་གིས
བབྱུང་། མགར་ཅེ་ཤིས་རབ་ཉི་མ་མཁམས

གྲུབ་གྱི་གྲགས་སྟན་ཆེ། རོང་བོ་ཚོས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱ་མ།
ག་ཤེགས་ཁར་རྗེ་དེ་ཉིད་ལ་ངེད་གྲིས་མཚན་ཉིད

གྱི་བཤད་གྲ་ཞིག་བཙུགས་ཏེ་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་སྒོན་ལམ་བཏབ
ཡོད་ཅིས་གསུངས་པས་རྗེ་སྤྱལ་ལྷན་རས་པ

དེའི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཡིན་པར་གྲགས། ཁྱི་རྟ་མཁམས་མཚོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་
མགར་ཅེ་རང་དུ་འཁྱུངས་པ་འཛིགས་མེད

{ 340 } དགྲ་ཚུའི་རྒྱུད་སྒྲིག་པ་འདུག་པ།

དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་དུ་པ་ཤིང་སྤྱུ་ལ་ལ་ག་ཞེས། དེའི་
སྤྱུ་ལ་སྤྱུ་ཆེན་གྱི་འཕྲུལ་ལྷ་མགར་ཅི་བཞ

ཆེན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་འཁྲུངས་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པ་ཡར་འཕེལ་མེ
རྟེན་ལོ། ། མགར་ཅི་གཟུངས་འབྱུངས་གྱི་སྤྱུ་

དཔོན་པོ་ཞེས་པ་ཉི་མ། འདི་རྗེ་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་མེད་གེའི་
སྤྱུ་ཆེན་ཅི་ཉིད་དང་། ཞེས་དགོན་དུ་

བྲག་དཀར་དཀར་བཅུ་རིན་པོ་ཆེ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཆོས་ལུས། གཡེར་
ག་ཞོང་དག་འདྲུན་ལྷ་གསལ་ལ་ལམ་རིམ་

བསྐྱུས་དོན་གྱི་བཤད་ལུས་གསལ། ད་དགྲ་པ་ལ་ག་ཞེས་པའི་སྤྱུ་ལ་སྤྱུ་
དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཆོ་མགར་ཅི་ཡབ་ཆོ

རིང་དོན་གྲུབ་ལ་ཤིང་སྤྱུ་ལོར་འཁྲུངས། བཀྲ་ཞེས་འབྲིལ་གྱི་
ཆོས་གྲུར་ལུགས། དེ་ནས་བཟུང་མགར་ཅི་སྤྱུ་ཁག་

གཉིས་སུ་སོང་། གཉིས་ཀའི་གཞིས་ཀ་ལུག་གྲུ་ཉིན་དུ་ཡོང་། དགོན་པ་
སློབ་ཚུབ་རིམ་བསྐྱོས་གྱིས་སྦྱོང་།

འདྲུ་ཁང་གི་ཆུན་སྡུལ་སུས་བཞེངས། བླ་བུ་གསུམ་དཀར་རིས་
དགོན་ནས་གདན་དྲངས་པའི་སངས་རྒྱས་

སྦྱོང་སྦྱོང་གར་ཤར་ལི། གཙོ་བོ་ཇོ་སྦྱོང་གྱི་སྦྱོབས་ཚོང་
འཇིགས་མེད་དོ་རྗེས་གསེར་ཟངས་གྱིས་བཞེངས་

པའི་ཆོ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྦྱོང་སྦྱོང་དང་བཤུགས་ལྟ་སོ་ལྟ་སོགས་སྦྱོང་
གསུང་བྲག་ཉེན་མང་། འདི་པ་འཇིགས་མེད་

སྐལ་བཟང་གི་དངོས་སློབ། སྦྱོང་དུ་ལུང་སྦྱོང་རིན་པོ་ཆེས་གཟིགས་
བསྐྱེད་ཆེ་བས་དུར་བདེ་དུ་མང་གིས་བྲུ་མར་

བཀྲམ་། འདི་ཀར་གཟིམས་ཁང་བཞེངས་པའི་ནང་དུ་ཅན་དན་ཇོ་བོ།
དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས། བདེར་

གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་བཅས་བཞུགས། གཞུང་དུ་གོས་སྦྱོང་དང་

འཆམ་ལཱ་བཞག་རྣམ་ཐར་རང་

ཕྱི་མེད་སྒྲིང་། རྟོ་བསེ་སྤྱལ་པའི་སྒྲིང་ག་དབང་འཇམ་དབྱངས་
བཟ་ཤིས་ཀྱིས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱན་གཟིགས་

ལྟ་ཁང་བཞེངས། རྗེའི་ཕྱག་དཔེ་སྤྲུག་སྤྲིམ་ཆེན་མོ་བྲི་ལ་ཏེ
མགྲིན་གཟུངས་སུ་བཞུགས། རྟོ་སྤུ་སྤྲོང་།

ཤེལ་དགོན། ལུག་ར། གཡའ་མ་བཟ་ཤིས་འབྲི་ལ། ལྷག་སྤྱི་ཉིན་ཏེ
དགོན་ལག་སྤྱབ་སྤེ་ལྷ། ས་དཀར་

ཤར་དང་སྒྲིང་གུའི་དགོན་གྱང་སྤོན་ལམ་ལ་ཐེབས། མཆོད་གཞིས་
རོང་འབྲོག་ཆོ་ལྷ་མི། ཆོ་འདུ། བཟ་

སྤྲང་བྱང་ཅབ་བ། ཞོ་འཕོང་ལ་གཤིས་གཉིས། ཡམ་བར་ཐེ་བྱང་
རྣམས་ཡིན། མགར་ཕྱི་སྒྲིང་བ། བར་

སོ། བེ་རྟ་གསུམ་མ་གཅིག་ལས་བགཡས། སྤྲུག་སྤྲིམ་ལྷན་ཡིན་པས་
རྒྱལ་བོ་ཁྱེ་ནང་གི་སྤྲིམ་མཆོད་དུ་བཟུང་།

དོར་གོ་ཨ་མུ་ན་བོད་སོག་གི་དབྱེ་འབྱེད་ལ་ཐེབས་དུས་དཔོན་ུ་ནང

གིས་ཞུས་ཏེ་ནང་སོ་དང་བེ་རྩ་འི་ཆོ་ལོ་བྱུང་།

མགར་སྟོན་དམ་པ་ཆོས་སྤོངས་ལ་སྐས་གསུམ་བྱུང་བའི་རྒྱུད་པ

མགར་རྩེ་ཁག་གསུམ་ནི་བྱས། མགར་རྩེ་མཐེལ

རྩང་སྐར་དང་ཉེ་བ་མགར་རྩེ་སོ་བྱུ་བྱ་གསུམ་ལ་ཟེར། ༎ ཞོ

འཕོང་སར་རྒྱལ་མཁན་སྤྱལ་དགོ་འདུན་བསྟན

པའི་ཉི་མས་འདྲུ་ཁང་། བྱམས་ཁང་། གཟིམས་ཁང་བཅས་གསར་

བསྐྱེད་གྱིས་གཡའ་མ་བཟླ་ཞེས་འབྲིལ

བཏབ་པོ་ཕྱིས་སྤྱ་ཞབས་དཀར་བས་བཟུང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམ

ཐར་རང་རྩོམ་ལས་ཞེས་པར་བྱ་ཞིང

སྤྱལ་བའི་གྲོགས་བཅ་བཞི་སོགས་བརྩམས་ཆོས་ཀྱང་མང་། དེའི

སྤྱལ་སྤྱོད་ལྟ་ཡོད། ༎ ཞེས་དགོན་བདེ་ཆེན

ཆོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་རམ་བཟླ་ཞེས་ཆོང་ནི། སྤྱལ་ལྟན་གྱི་ཉེ

གནས་ཀྱན་དགའ་བོ་གཉིས་པ་རྩུ་དམར་སྒོམ་ཆེན་སྒོ

བཟང་རྒྱ་མཚོས་བཏབ། ཀུན་གཟིགས་མཚོད་ཁང་བཅས་གསར་བཞེངས།
མཛད། དེའི་སྤྲུལ་སྐྱེས་སྤྱོད་བཟང་

བསྟན་འཛིན་ཡང་ཚུ་དམར་ནས་འཁྲུངས། འདིར་འདུ་ཁང་བཞེངས།
དེའི་སྤྲུལ་སྐྱེས་པའི་མདོའི་ཁྲི་མཛད་

{ @341 } དགྲུ་ཚུའི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

པ་དགེ་འདུན་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ། ད་ལྟ་སྤྲུལ་སྐྱེས་སྤྱོད་བཟང་
ཐོགས་མེད་ཚུའི་ཁྲི་མས་བཞུགས། ཞོ་འཕོང་

སྐྱེས་སྤྱོད་འཛིགས་མེད་བཟང་པོ་བོན་གྱི་སྤྱོད་མ་ཞིག་གི་སྐྱེས་སྤྱོད་སྤྱོད་
རྒྱ་བྱས་པ་ཁུ་བོས་བཅོན་ཚུགས་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་

གྱི་ཚོས་གྲར་ཞུགས། དགེ་བཤེས་རྩེར་སོན་ཐོན། སྤྲན་གྱི་འགོ་
ཕན་ཆེ། སྐྱེས་ཚུའི་མཇུག་རི་ཁོད་ཡིད་

དགའ་ཚོས་འཛིན་དང་། འདི་གཉིས་སུ་ཉམས་ལེན་རྟོ་རུས་བྱུག་པ་
གནང་། རྩེ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ། རྩེ་ཤེས་

རབ་རྒྱ་མཚོ། ཨ་རོལ་སྤྲུལ་པའི་སྤྱོ་སོགས་ལ་ཟབ་ཚེས་མང་དུ
སྤེལ། དེར་ཏེ་ལོ། ལྷ་རོ། མར་བ། རས།

ཆུང་བཅས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་པར་ཡོད། ། སྤྲང་གྲུའི་ས་དཀར་ཤར་ཆུ
མིག་ཚོང་གི་རི་ཁོང། རྩེ་སྤྲུལ་ལྷན་གྱིས།

བཏབ་ཟེར་བ་དང་ཆུ་དམར་བས་བཏབ་ཟེར་བ་འང་སྤྲང།

ལུག་རྩ་དགོན་པད་དཀར་ཚོས་སྤྲང་ཆུ་དམར་ཆུང་བས་བདག་མཛད
འདིའི་མར་བྱར་དུ་རོང་བོ་མར་ནང་

ལ་འགོ་ས་གསེར་ཁའི་རྒྱ་ལམ་ཡོད། སྤྲང་གྱི་སྤྱོ་གའི་ཉག་ག།
མན་ཆད་དང་སྤྲང་གྱི་གསེར་ཁའི་ཉག་གཡན་ཆད།

ལ་རེབ་གོང་གསེར་མོ་ལྗོངས་ཟེར། ། གོ་ཏུ་མའི་གྲུར་ཁང་དང་འདབས།
འབྲེལ་བར་ཡིད་དག་འཚོས་འཛིན་རི།

ཁོད་ནགས་ཀྱི་རབ་འབྲུམས་པ་རིན་ཆེན་གྱིས་བཏབ་ཅེས་སྤྲུལ་ལྷན་
རྣམ་ཐར་ཏུ་གསུངས། ཕྱིས་ནང་སོ་སྤྱོ་སྤྱོ།

དགོ་འདུན་མཁས་མཆོག་པ་སྒྲ་མར་ཕེབས། ཟླ་རེ་བཞིན་དུ་བཟང་
ཉིན་འཆོག་ལ་ལྟ་རེ་དང་གཉིས་པའི་ཟླ

ནང་ཉིན་བཅུར་བདེ་མཆོག་སྐྱབ་མཆོད་ལོ་ལྟར་ཆག་མེད་གྱི་སྒོ་ལ
བཏོད། དེ་བསྐྱབ་གྱི་བཅའ་ཡིག་ཀྱང་བཞག

༥ གཡེར་གཤོང་དགོ་འདུན་ཟླ་གསུམ་གྱི་ཆོས་འབྱུང་ཁ་སྐྱོང་
ཐུབ་བསྐྱབ་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྒྲུང་བར། ཁ་གྲུའི་མི

ཞི་པས་བཏབ་པ་རི་ཁོང་བཀྲ་ཤིས་ཙཱ་ལྷན་པ་སྒྲོ་བ་ཟུར་སྒོ་
བཟང་དར་རྒྱས་གྱིས་བཏབ་པ་དཀར་རི་ལ་དགོན

གཉིས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཤད། ༥ སྒྲུང་དཀར་ཐང་དགོན་པ་རྩེ་སྐྱེལ་
ལྷན་རས་པས་བཏབ་ཟེར། ད་ལྟ་ཤར་སྐྱེལ་འཕྲེང

གིས་འཛིན་བདག་མཛད། བྱམས་ཁང་། རྩེའི་སྐྱེལ་བརྒྱན་ཉིད་གྱི་དབུ་
སྐྱེལ་ནང་བཞུགས་གྱི་བྱིན་ཅན་བཞུགས།

ཆོས་རྒྱལ་རང་བཞིན་གྱིས་འོག་ ༥ ཆོ་འདུ་མཁན་པོ་གོང་མས་བཏབ

པ་སྒྲོ་ཀྱི་རི་སྒྲར། ། སྤུལ་མེ་རི་དགོན་བཀྲ

ཤིས་རབ་བརྟན་བྲག་དཀར་སྤྲགས་རམས་པ་སྒྲོ་བཟང་བརྟན་པ་རབ
རྒྱས་ཀྱིས་བཏབ། འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲ

བརྟན་ཀྱང་བཞེངས། ། མེད་གེ་རི་ག་ཞོང་དགོན། རྩ་རན་དཔོན
སྒྲོ་བ་སྒྲོ་བཟང་དར་རྒྱས་ཀྱིས་བཏབ།

ཅེས་བཤད་པ་མཐོང་ཡང་གོང་འོག་གང་ཡིན་རོས་མ་བེན། སྒྲར
གོང་མ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་གླིང་དུ་ཇོ་སྒྲ

དང་། བྱམས་སྒྲ་ལི་མ་བྱིན་ཅན། སྤུལ་པའི་གོས་སྒྲ་ཆེན་པོ། བཀའ
འགྲུར། སྒྲར་འོག་མ་དགའ་ལྡན་ཐུན

ཆོགས་གླིང་དུ་བྱམས་སྒྲ་ཉིས་ཐོག་བཞུགས་པའི་བྱམས་ཁང་། བཀའ
འགྲུར། བྱམས་པའི་གོས་སྒྲ་ཁུ་བརྒྱད

ཅུ་བཅོགས་བཞུགས་ཤིང་སྒྲར་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་གྲུ་བ་རེ་དང
བྱམས་ཁང་རེ་ཐོད་གཏུགས་པ་ལྟ་བུའི་བྲིས

འབྱུང་གྱི་རྟེན་བཞེངས་གཟི་བྱན་ཆེ། སྒོན་ལམ་གྱི་མགོན་དུ་དགོན་
ཆེན་ནས་དད་ཞེན་ཆེ་བའི་བླ་མ་རེ་གདན་

འདྲེན་ཞུ། འདི་དང་གཉམ་ཐོག་སྒོ་དམར། སྐ་སར། ཐོ་གྲུ་འི་
སྐར་རྒྱལ་ལ་ཁྱེ་ཙེ་བཞེད་དགོན་

ཟེར་༥ ། སྒྲིབ་སྡེ་བཙེ་བརྒྱད་ནི། བཟ་ཤེས་འབྱིལ། གཡེར་གཤོང་།
རོང་བོ་དགོན། ཡིད་དགའ།

ས་དཀར་ཤར། ཐུལ་མོ། ཤེལ་དགོན། སྐུ་སྤང་། ཚྭ་རྒྱལ། དར་
ཞིང་། རྩོམ་ཁ་སོ།

{ @342 } དགྲུ་ཚུ་འི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

ཡར་ནང་བདེ་ཆེན། རྫོང་དཀར། རྫོང་སྡོན། རྫོང་སེར། རྫོང་
དམར། ཚུ་དམར་དགོན།

མཁར་གོང་རྒྱུད་སྤྲོང་སྤྲེ་འདི་རྒྱལ་དགོན་ཆེན་དུ་ཆོ་འབྲུལ་སྒོན་
ལམ་ལ་མཉམ་འཛོགས་བྱེད། ད་ལྟ་དེ་ལས་

གྲུང་མང་བར་སྤྲང་། མཆོད་གཞིས་རོང་བོ་ནང་སོ། གཉྱན་ཐོག་པེ
 རྩ། འཇམ་པེ་རྩ། བསེ་བེ་རྩ།

ཚུ་མཁའི་སྒྲ་དཔོན། ཉེར་སྒྲ་བཟུ། སྒྲ་དབྱའི་དཔོན་པོ། རྒྱལ་
པོ་བཟུ། ཉེར་དཔོན་པོ། མཛོད་

པའི་དཔོན་པོ་བཅས་ཀྱི་མངའ་འབངས་རོང་བོ་སྡེ་བདུན། སྤང་པ་སྡེ་
བདུན། ཁྲུ་ཚེ་བཞི། སྤང་གྲ།

གྱུ་ཁ་གསུམ། གྱུ་པོ་གླིང་ཆོང་། བསེ་ལུང་པ་གསུམ། ཚུ་ཁོག་
 ཞོག་བཞི། རྟོར་ཆོ་ཆེན་དུག།

རང་བོ་འཕེཾ་བ། བསེ་རི་ཚུ་བར་གསུམ། ཉོར་སྟན་བཟང་སྟོང་
འོག་སྟེ་འོག་བཏུ་གཉིས། གཞན་

ཤོག་ཆུང་དྲུག་དང་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་རོང་འབྲོག་གི་སྒྲུ་མེ།
དེ་བཅས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་ལྷོ་ཆེ་སྐྱེལ་ལྷན་སྐྱོལ་འཕེང་རིམ།

བྱོན་དང་། སྤྱི་དཔོན་ནང་ལོན་རིམ་གྱིས་བྱུང་པའ་རོང་བོའི་བླ་
དཔོན་ཟེར། འདི་དག་པལ་ཆེར་དགྲ་ཆུང་།

རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བས་རེབ་གོང་དགུ་ཉིན་སྲིབ་ཏུ་གྲགས་སོ། །

༥། རྗེ་སྐལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོས། བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ས་ཕྱོགས་སུ།

༦། དཔལ་ལྷ་རྒྱན་པ་རྣམས་འབྱུང་གནས་ཐེབས།

སྤྱིར་མཁའ་འགོ་འི་གནས་སྒོ་གངས་མེད་ཕྱེ། སྒོ་མ་ཅིག་ཆར

སྤྱུལ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་བརྩེས། །ཤར་གཉེན་གོང་།

བྲག་དཀར་གནས་ཆེན་དང་། །གནས་བཅུ་གཅིག་ཤེལ་གྱི་དགོན་པ་སོགས།

༧། མཁའ་འགོ་འི་ཕོ་བྲང་བརྒྱ

ཕྲག་གི་སྒོ་ཕྱེ་ཞིང་ལྷ་འབྲེ་དམ་ལ་བཏགས། །སྒོ་མ་མེད་འི་

བསྟན་པ་སྤྲ་དར་དུས། །ཡུལ་རེབ་གོང་།

གི་གྲུབ་ཐོབ་གནས་བརྒྱད་ཅེས། །མཚན་སྟན་པ་ཉི་ལྔ་ལྷ་བྱུར

གྲགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་གྲུབ་པ་ཐོབ་

པའི་གནས་བརྒྱད་དམ་དགུ་ཞེ། དགོན་ཆེན་གྱི་རྒྱུབ་ཅི་སེ་ཀུ་བྱ

ཁུང་གི་རི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་མཐའ་བསྐྱོར་

ཏེ་གནས་པས་གནས་དང་གྲུབ་ཐོབ་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་ན། དེ་ཡང་དབུས
སྤྱུ་འབལ་གྱི་མཁར་གོང་ལ་ཁ་ན།

འཕོལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲུབ། །ཅེས་ཡུལ་གྱི་སའི་ལྷེ་བའམ
སྒྲིང་དང་འབྲ་བ་ནི་ཡར་ནང་འཕྲང་གི་གྲྲད

མཁར་གོང་གཞོན་གི་རི་འདི་ཡིན། གྲུབ་གནས་ངོས་ས་འབྱར་དུ་སོང་
བའི་རི་ཏེ་འཁྲུ་མཐའ་ན་མི་མ་ཡིན་གྱིས་བསྐྱོར

པ་རྒྱུབ་ལུལ་ཡོད། ཨ་གྲོན་མཁས་བཙུན་གྱིས། འཕྲང་ངོས་འབྱུམ་
གཏེར་རྩ་བ་ན། །མ་གསོད་དཔལ་

གྱི་རྩོམ་གྲུབ། ཅེས་པ་དང་དོན་གཅིག་གམ་དཔྱད། །ཉེ་ལྷོ་
སྤྲུག་ལུང་དཔལ་གྱི་རི་བོ་ན། །ཤེལ་

གྱི་འོ་དེ་གྲུང་རྒྱལ་གྲུབ། ཅེས་གྲུབ་གནས་གྱི་བྲག་ལ་མཚལ་རིས་
དང་འབྲུག་སུམ་རང་བྱོན་ཡོད། དེའི་བྱང

འདབས་རྒྱ་ཆའི་ཐང་དུ་རྒྱ་རྩོད་ཉི་མའི་འཁོར་ལོ་གྲུབ་པ་

ཐོག་ཚུལ་གོས་ཉི་ཐིག་ལ་བཀལ། གྱི་མོའི་རྩོམ་པ་

གོང་མར་སློབ་དཔོན་པར་སྒྲིལ་མོ་བཏུ་ལ། ཁ་གཏོན་དུ་ཞབས་རྩེས་

བཞག་ཤེས་དཀར་གྱི་ཉི་ལོགས་ན་ལྟ་རྟོ

དཀར་པོ། མི་ཐེན་གཤེས་གསལ་ལྟ་གྲུའི་རྟོན་ཆགས་པའི་སྒྲིལ་རྟོ

དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྩོམ་པ་ཡིད། འབྲི་གྲུང་འཇིག་

རྟོན་མགོན་པོའི་དངོས་སློབ་འབྲི་གྲུང་སྒྲིལ་མ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་

དཔོན་གཤེས་སྒྱིལ་པའི་འདི་བཅུ་ལགས་སུ་ཐེབས་

པའི་ལོ་རྒྱུས་སྒྲུང་ལ། དེ་ལྟར་ན་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་ཕག་

ལ་འབྲི་གྲུང་འཇིག་རྟོན་མགོན་པོ་འཁྲུངས་པའི་

ཉེར་ལྔ་པ་མེ་ཕག་ལ་ཕག་མོ་གྲུབ་པའི་མདུན་དུ་ཐེབས་པའི་

ཕྱི་ལོའི་སྒྱིལ་པའི་ཡིན་དགོས་ཤིང་། སྒྱིལ་པའི་ནུས་བཅིས་

{0343} དགྲུ་ཆུའི་རྒྱུད་སོགས་བཞག་པ།

པའི་བཅུ་གཉིས་པ་སྒྲུང་ལ་འབྲི་གྲུང་བཏབ། དེ་ནས་རྒྱུག་པ་

ཤིང་འབྲུག་ལ་མ་ཅིག་གིས་གཡའ་རིའི་གཏེར་

སྤྲུལ་ཡང་ཤེས་དགོས་སོ། །ཁོང་རྣམས་ཐོག་མར་བྲག་དམར་གསེར་
ཁང་དུ་བཞུགས། ཡོས་ལོར་ཤར་ཇག་

བྱུང་བ་ལ་སྟག་ཚིང་ལྟ་མོ་ནས་མཐུན་བསྐྱེད་སྟེ་མངོན་སྲོད་
ཀྱི་ལྟས་བསྟན། སྤྱི་མ་རིན་བཟང་གིས་མཆོ་རོང་ཆུ་ཁར་

ཞབས་རྩེས་བཞག་ཡུལ་སྐྱོད་དཔལ་བཟང་གིས་ཤལ་འི་རྩ་མ་ཉམས་
པ་ལ་ཞོན་ནས་ཐང་ལ་རྟ་བཞིན་དུ་

བརྒྱགས། སྤྱི་ཅེ་དང་ཉེ་བའི་སྤང་ཁ་ཞིག་དུ་ཤར་བྱག་པས་
དེང་སང་ཡང་ཤར་བྱག་ཟེར། ཅོང་ཁའི་རྫོང་

བཟང་གིས་གསེར་གྱི་རྩྭ་དུ་པ་ནམ་མཁའ་འཕངས་པ་ས་ལ་མ་
ལྟར་བར་རྟེན་མེད་དུ་ཞག་གསུམ་བསྟན།

ཆོ་བཞིའི་དགོ་བསྟེན་གྱིས་རྩེ་མོ་ལོ་སྤང་དུ་སྐྱེལ་གྱུར་
བྱས། ལྷག་གིས་བསྐྱེད་ཏེ་རི་ཅེ་བར་དུ་བརྒྱགས།

འབྲུག་ལོར་གཉན་དམར་དུ་ཐེབས་ཏེ་མཚམས་བསྐྱམས། གཞི་བདག་གདུག
པ་ཅན་བཏུ་ལ། སྤྲུལ་སྤྲུལ་

བསྐྱེད་པའི་སྤྱན་རི་ནགས་ཤོད་དང་། བྲག་མེད་གོ་གར་ཡོད་ཅུང་
གཅོད་ལ་ཐེབས། བྱ་རོག་གསུམ་གྱིས་ལམ་

སྒྲ་བྲས། ཤེལ་དགོན་བརྒྱུད་རེབ་གོང་གི་ལུང་མདོར་སྤེབས་འདྲུལ།
རྒྱ་མི་ལྷ་བྱ་རལ་བ་ཐོར་ཚུགས་སུ་བཅིང་

བའི་གསེབ་ཏུ་མི་རྐང་བཅུག་པ་ཞིག་དང་འདྲད། དེས་ཁྲིད་དེ
མཁར་གོང་གི་གདོང་སྤྱི་སྤྱི་མདོ་ལ་སྤེབས།

སྤྲོད་ནས་རལ་གྱི་རྒྱུད་སྤྱི་ལམ་བསྐྱེད་འདྲུལ་མི་སྤྲོད་བར་གྱུར།
སྤྲོད་གྱི་བྱ་རོག་གསུམ་བྲག་མེད་གོ་ཅུང་བབས་

ཏེ་སྤྲོད་བཏོན། ཏེ་ཀར་བཞུགས་སྤྱི་པ་ལ། བྱ་རོག་གསུམ་དེའི་
གཡས་ངོས་ཀྱི་སྤྲོད་སྤྲོད་ལ་བབས་ཏེ་མི་

སྤྲོད་བར་གྱུར། དཔོན་གཡོག་རྣམས་བྱ་བབ་ཤུལ་དུ་ཐེབས་པས་འབྲི
ཁུང་དགོན་ཁང་གི་ནང་ཏེན་དཔལ་མགོན་

ཞལ་གྱི་བྱིས་སྐྱ་དེར་བཞུགས་པས་ཚད་མེད་པའི་དགའ་སྤྱོད་སྐྱེས།
བྱིས་སྐྱ་དེ་ལྟ་རོང་བོའི་ཚོ་བཞིར་བཞུགས།

མཚན་བྱ་རོག་ལྗིང་འཕྱར་གྱི་སྐྱར་གྲགས། དེར་སྐྱབ་ཁང་
བརྩིགས། མཚམས་བསྐྱམས། འཚོ་བ་ཅུང་ཟད་

བཞུགས་པས་ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པར། སྐྱབ་ཁང་གི་གཡས་ངོས་
ཚུ་མིག་མང་པོ་ཡོད་པ་དེར་རྒྱ་གར་ལྷ་

དང་། ཁྱེད་གི་སྐྱབ་སྐྱོར་གཏེར་ཏུ་སྐྱས། ལྷ་གཉན་གནས་པའི་དོ་
ལེབ་གྲུ་བཞིའི་སྟེང་ཏུ་ཞབས་རྩེས་ཞོགས།

དང་ཟས་ཞོར་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཚོགས་མེད་འགྲུབ་པའི་ལུང་བསྟན་
ཐོབ། དེ་ལྟར་མཇེད་པའི་ཞག་བདུན་ནས་སྐྱོ

མིའི་རྣམ་པ་མདོག་ཅུང་ཟད་སྤྱོད་པའི་བཞིན་མཛོས་གཉིས་སྐྱབ་
ཁང་སྐྱོར་འོངས། ལྷ་མ་ཨེ་བཞུགས་ངེས།

ཞབས་སྤྱི་དེས་མ་བརྟགས་པར་བཞུགས་བྱས་པས། དེ་མ་ཐག་དེ

གཉིས་མདོག་སྒྲིག་ཅིང་ཁ་རྒྱང་ས་བཏོན་ཏེ་མི

སྒྲིང་བར་གྱུར། གྲུ་གཤུག་པ་ཅན་གྱི་ཁ་རྒྱང་ས་ཉིན་ཆེ་གསུངས།
ཏེ་སྒྲིབ་པ་ལ་ལྷག་པར་བཅོམ་པས་སྒྲིང་སྒྲིང་གྱུར།

ཞབས་བྱི་དེས་སྒྲིམ་དཔོན་གཡོག་མི་བཞུགས་ཞེས་ནང་དུ་བོས།
ཟས་བྱིན་ཏེ་སྒྲོ་རྩར་བསྐྱལ་འཕྲལ་ཁོང་གཉིས།

ཤི་བ་ཚོ་བཞི་དག་བསྟེན་གྱིས་གཟིགས། གཅིག་གི་རལ་བའི་གསེབ་ནས།
མཚད་དང་། གཅིག་ལ་ཚུ་ཤེས་འབྲེལ།

རྩོག་ཅམ་ཡོད་པ་སྒྲིངས། ཐོད་པ་ལྷུང་ལོ་ཅན་གཉིས་བྲེག་པའི་
ནང་དུ་བཅུག་རིན་ཆེན་སྒྲིམ་བཀའ་སྟོན་མོར་

སྒྲིབ་མཛད་པས་ལུང་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུའི་དཀོར་ཚོར་གྱིས་བཀའ།
དྲག་སྒྲིགས་བསྒྲུས་པའི་སས་གཏོར་བས།

གཏོར་ཕོག་ཚད་བསྟུང་། གཞན་རྣམས་ཡལ་བའི་ལུང་བདེ་ལ་དཀོར་
ལུང་དུ་གྲགས། ལུག་ལོར་རི་སྒྲིང་ཆེན་

ཉལ་འདྲའི་གནས་སུ་ཐེབས། དེའི་ཕྱི་ལོ་བླ་མས་ཆོ་བཞི་དག
བསྟེན་ལ་ལྷགས་ཀྱི་དོན་ཅི་དགྲ་པ། དཔེ་པོ་ཏི

{ 344 } དགྲ་ཆུང་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

མང་པོ། སྤར་གྱི་མགོན་པོའི་སྤར་བརྟན་བཅས་གནང་སྟེ་སྟག
ལུང་དཔལ་རིའི་བྲག་མེང་གི་འདྲ་བའི་གནས་

གཏད་། དེ་ལ་སྤས་སྤུ་རུ་རིག་འཛིན། པད་མ་རིག་འཛིན། རྩོམ་རིག་
འཛིན་གསུམ་འཁྱུངས་པ་དེ་ལས་བཀྱེ

བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་བཞིར་གྲགས། སྐབས་ཤིག་མཁར་གོང་དུ་ཡང་རིགས་
རྒྱུད་དེ་ལས་མང་དུ་འཕེལ་བ་པལ་ཆུན་

གཉིས་ཀར་གྲུབ་ཐོབ་དང་། ཁྱད་པར་མཁར་གོང་དུ་མངོན་སྟོན
ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མང་པོ་བྱུང་། ད་ལྟ་ཡང་

ཆོ་བཞི། ཨ་གྲོང་། ཡི་དོགས་གསུམ་ལ་སྤགས་སྟེ་ཁ་གསུམ་དུ
གྲགས་ཤིང་། མངའ་བདག་མཉམ་གྱི་རྒྱུད་འཛིན་

སྒྲགས་རྣམ་ཅན་ཤ་སྒྲགས་ལ། གཏེར་འགའ་ཞིག་ཀྱང་སྒྲང་། དུ་ལ
སྒྲོང་དཔལ་བཟང་དང་ཚོང་ཁའི་རྩོང་།

བཟང་གཉིས་ལ་དཔེ་དང་རྟེན་མང་དུ་གཞང་། བྲག་དམར་གསེར་ཁང
དང་རི་སྒྲང་ཆེན་ཉ་ལ་འདྲའི་གནས་།

གཉིས་སེས་པ་གཏད། ཕྱི་མ་འདི་གནས་མཆོག་བཀྲ་ཤིས་འཁྲིལ་ཡིན
ལ། མཐོན་པོའི་མདོའི་དུང་གཡས་།

འཁྲིལ་གྱི་མཆོན་མ་ཡོད་སར་གཏེར་འགའ་ཞིག་སྒྲས་པ་དང་། མཁར
ལུང་གཡས་ཀྱི་བྲག་ཕུག་མགར་བའི་སོལ་།

ཁུང་མཆོད་རྟེན་མགོ་མཇུག་བསྒྲོག་པ་བརྩི་གས་པ་ལ་མགར་བའི་ཏི
ཚར་གྲགས། གྲུ་བདུད་བཅོན་གསུམ་དམ་།

ལ་བཏགས་ཟེར། རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཉིད་དབུས་སུ་ཐེབས།

ཤར་ལྷོ་སྒྲུང་ཕུའི་ལྷ་བྲག་དཀར་པོ་འདིར་རྩིས་ལ་ལྷན་གྱིས་།
བྲགས་རྩི་ཆེན་པོ་ཁ་སར་བ་ནི། གནས་བརྟན་།

བཙུན་གསོགས་ཀྱི་ནལ་གཟིགས། བྲག་ལ་ཚོས་ལོངས་སྤྱུལ་གསུམ།
རིགས་ལྷ། རིགས་གསུམ།

སེམས་དཔའ་སེམས་མ་སོགས་རྒྱད་བཞི་འི་ལྷ་ཚོགས་མང་པོ། རྟོན་
འབྲེལ་དབྱངས་གསལ་སོགས་ཡིག་འབྲུ།

རྟོ་མཚོ་གཤམ་ལ་ཉས་སྤྱུལ་ནས་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཐར་བར་
བྱས་པའི་བཀོད་པ་སོགས་རང་བྱོན་བསྟངས་

ལས་འདས། བཀའ་ཐང་དུ། བྱེ་མ་རབ་དཀར་ལྷ་སྤྱོད་སྤྱོད་བརྒྱད་
བཏུལ། །རོ་རྩ་ལུང་བ་ཁྲ་མོར་མ་ཡམ

བཏུལ། །རོ་རྩ་ལུང་བ་ཉག་པོར་སྤྱོད་པོ་བཏུལ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་
རོ་རྩ་ལུང་ཉག་སྤྱོད་ལུང་ལ་རོས་འཛིན་

ཅིང་། ལུང་སྤྱི་ལྷ་འདུ་ཐང་དུ་ཕ་བོང་ལ་སྤྱོད་པོ་གན་
རྒྱལ་གྱི་རྩིས་གསལ་ཟེར། དེ་དང་ཉེ་བར། སྤྱོད་

གི་རྩ་ཅེ་ཕྱག་པ་ན། །མ་གསོད་ཞི་ལི་ལུང་བ་གྲུབ་དང་། ཡིག་
མཁན་ཉེ་གནས་ལུང་བ་གྲུབ་ཟེར་བ་སྤྱོད་།

འདིས་མ་བསད་པའི་སྒྲིག་སྒྲིང་ལ། བྲིས་པ་མང་པོའི་ཚོས་ཞོག
འུར་བས་གྲུབ་པ་ཐོབ་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར

བ་མཚོ་ཞིག་གི་ཁར་བབས། ལས་སྒྲིབ་གྲིས་མཚོ་བསྐྱམས་པ་མཚོ་
སྐྱམ་དང་། ཡང་འཕུར་ཏེ་ཤིང་སྒྲིང་ཞིག

གི་ཕྱིར་བབས་པ་དེ་ཡང་སྐྱམ་པས་དེང་སང་སྒྲིང་སྐྱམ་ཟེར། དེ
ལ་འགྲོད་ནས་བསགས་སྒྲུངས་ལ་འབད་པས་ལྟའི

ཞལ་མཐོང་། སྒྲིབ་གནས་བྲག་ལ་ལྷ་སྐྱ་ཡིག་འབྲུ་བྲག་མཚོན
སོགས་གསལ།

ལྷོ་ཕྱོགས། འདམ་བུའི་བྲག་དཀར་གསེར་ཁང་དུ། ཁྲོའི་དཔོན་འཕགས་
པ་ལི་ཁོད་གྲུབ། །ཨ།

འགོན་གྲིས། བྲག་དཀར་ཞེལ་གྱི་རི་ཕུག་ན། །བམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ལི་
ཁོད་གྲུབ་ཟེར། བྲག་ལ་མཚོད་རྟེན་

རང་བྱོན་གྱི་རི་མོ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་ལྷལ་ཡོད།

འདིར་འཕགས་པ་ཟེར་བའི་རི་ཁྲོད་པ།

ཞིག་སྒྲུ་ནད་ཀྱི་བཏབ་པར་གསང་བདག་གྲུབ་པས་ནད་ལས་གྲོལ། ནད་
བདག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཟིར་བས།

གཉན་ནད་མ་རིགས། ཚུ་སེར་སོགས་ལ་ཕན་པའི་སྒྲན་ཚུ་ཕུལ་བ་
ལ་ད་ལྟ་འདམ་བུའི་ཚུ་ཚན་ཟེར།

{ @345 } དགྲུ་ཚུའི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

ལྟོ་རྒྱབ་དུ། མཐའ་སྒྲིག་རྫོང་དམར་དགོན་པ་ན། །ཨ་བྱའི་སྤྲུགས་
པ་གཡུ་རྟོག་གྲུབ་དང་། །

མཐའ་སྒྲིག་རྫོང་གི་བྲག་ར་ན། །ཨ་བྱའི་སྤྲུགས་པོ་གཡུ་རྟོག་
གྲུབ་དང་། །ཨ་མཐུ་གཡུ་ཡི་རལ་བ་ཅན་ཡང་ཟེར།

ཡི་རོགས་སྤྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་མེས་ཡི་དམ་གྱི་ཞལ་གཟིགས། ལྷ་
མོས་རིགས་རྒྱུད་ལ་འགོ་བའི་སྤྱང་མར་ཁས།

སྤངས་། རྟེན་བརྒྱད་བྲན་དུ་འཁོལ། སྤར་བུ་ལ་མེ་འབར་བས་དཔལ།

ཕྱི་མེ་འབར་དུ་བྲག་གསལ། དྲག་བགེགས།

ལྷན་འགེམ་ཟེར་བའི་རྩ་དུས་ཕྱིས་པར་ཡོད་སྐད། བྲག་དམར་པོ་
ཁེར་སྐྱེས་ཀྱི་སྤྲོད་ན་རྩོད་བཅིགས་ཤུལ་དང་།

བྲག་འདབས་ན་སྐྱབ་པའི་གཉེ་ཚང་ཡོད།

རུབ་དྲ། ཞེལ་དེལ་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ན། །ཞེལ་གྱི་ཀ་དེའོ་རྒྱལ་
གྲུབ་དང་། རྟོན་པ་འོ་དེ་ཤམ་པོ་གྲུབ་

ཟེར་༥ འདི་མ་བགྲང་ན་བརྒྱད་ཡིན། མགར་ཕྱི་དགོན་གོང་མའི་ཕུ་
ན་ཞི་དེའུ་ཟེར་བའི་རི་ཡོད། གྲུབ་གནས་

ཀྱི་བྲག་གི་རྩུང་ན་ཆུ་མིག་དང་། རི་དེལ་ཤུག་ན་གསལ་རྒྱ་ཆེ།

རུབ་བྲང་ན། སྐྱ་མན་གནས་མའི་པང་བ་ན། །བསེ་ཡི་རྒྱལ་བ་
བྲང་ཆུབ་གྲུབ། ཅིས་བྲག་ཕུག་ན་

ཡིག་འབྲུ། ཕྱི་ན་རིགས་ལྡའི་ས་བོན་རང་བྱོན་ཡོད། རོ་རི་ཉིན་
ནས་ཀྱང་སྐྱབ་པ་མཛད་པས། ཨ་གྲོན་

གྲིས། དེ་དེ་དཔལ་གྱི་རི་ཅི་ན། །རྒྱལ་པོའི་བླ་མཆོད་སེམས་སྟོན་
གྲུབ་ཟེར། དེར་རི་ཅི་ནས་འཕྱར་ཏེ་རྟོ་ལ།

སྐྱེ་ཆེས་བཞག། སྟོང་ཁར་དགོན་པ་བཟུང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་
ཤིང་ཆ་དམ་ཅན་ལ་གཏད། རྒྱ་འཁོར་ཕབ་

སྟོན་གསལ་ཆེན་པོ་རྒྱ་གཞུང་ལ་བྱངས་ཟེར།

བྱང་དུ། གོང་མོའི་གྲུང་ཁང་བྲག་རྩ་ན། །བོན་གྱི་སྟོན་པ་ནམ་
མཁའ་གྲུབ་དང་། ཨ་འགོན་གྱིས། བྱང་

སྐམ་བྲག་གི་ར་བ་ན། །སྤྲུགས་བོན་བྱུང་ནས་མཁའ་གྲུབ་ཟེར།
གྲུབ་གནས་བྲག་ལ་ཨ་ཀར་རང་བྱོན་ཡོད།

བྱང་ཤར་དུ། བཙུ་གཅིག་ཤེལ་གྱི་དགོན་པ་ན། །ཀ་ཐོག་རྩི་རྩི་
དབང་པོ་གྲུབ། །སྐལ་ལྷན་གསུང་

དུ། ཤར་ཀ་ཐོག་ནས་བྱོན་པའི་སྤྲུགས་འཆང་མཆོག་། །མཚན་ཀ་བ་
རྩི་རྩི་དབང་ཞེས་པ། གནས་ཤེལ་

དགོན་འདིར་བྱོན་པའ་ལུས་བརྟེས་ཞེས་དང་། ལྷ་བདེ་མཚོ་གཞི་རྩེ
ཕག་མོ་དང་། །སྤྲུལ་ཉེ་བའི་སེམས་

དཔའ་མཆོད་བརྒྱད་དང་། །དཔའ་ལུ་མུ་རྒྱན་པད་མ་རང་བྱོན་སོགས།
།སྐྱེ་རང་གྲུབ་མཆོད་རྟེན་ཚེ་ཚེ་

དང་། །ཀུན་སྤྱོད་[~GANT I ' I] །སྒྲིལ་བྱིན་ཤེས་བྱམ་དང་། །ཐུགས་སྤྱད་
མཚན་རྟོག་ལ་པད་མ་དང་། །གཏུགས་

རྒྱལ་མཚན་བ་དན་རོལ་མོ་དང་། །ལྷ་འི་གཙུག་ཏོར་ལྷོན་ཤིང་ཕུར་
བྱ་དང་། །དབྱིབས་ཀ་བ་ཀ་གཞུར་སྒྲུང་

བ་སོགས། །ཡ་མཚན་པའི་རང་བྱོན་རྟེན་མང་བཞུགས། །ཞེས་
འབྲུང་། ཚོས་པ་རིན་པོ་དང་། །ལི་

ཀྱུ་སྒྲོམ་གན་ཤེས་རབ་སེང་གོ་གཉིས་འདིར་ཕེབས། གྲུ་ཀྱུ་སྒྲོམ་
ཆོན་དགོ་འདུན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལྷ་ཁང་བཞེངས།

རྩེ་སྐལ་ལྷན་པ་ལུན་རིང་བཞུགས། བྲག་ཐེམ་དུ། ཕྱག་ཞབས་

དང་། བ་བཟའི་རྩེས་འདམ་ལ་བཏབ་པ།

ལྟ་བུ་བཞག་དེའི་དངོས་སློབ་འཇམ་རབ་འབྲམས་པ་སྦྱིན་པ་རྒྱ
མཚོས་ལོ་བཅུ་གསུམ་མཚམས་བསྐྱམས།

དེ་དག་རྩེ་སྐལ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་ཐོབ་ཚད་ལྟན་དུ་བཞེད་པར་སྦྱང
ལ། ཐམས་ཅད་ལྟ་ལྟང་དཔལ་རྟོར་གྱི་སློབ་མར།

འདོད་མཁན་དང་། དཔལ་རྟོར་ལ་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱོར་བའི
སྤར་ཡང་སྦྱང་། གང་ལྟར་སྐལ་ལྟན་རས།

{ 0346 } དགྲ་ཚུའི་རྒྱུད་སོགས་བཞད་པ།

པས། སྡོན་ཨ་མ་དོའི་བསྟན་པ་སྤྲ་དར་དུས་གསུངས་པ་ཉིད་ཚད
མར་བྱེད་དགོས། གཞན་ཡང་། ཨ།

ཕྱགས་གཡའ་མ་མེ་འབྲད། སྤར་ཁམས་ཉི་མ་ཐག་སྟོད། ཚུ་སྟོད
ཉི་མའི་འཁོར་ལོ། སྦྱིད་སྟོང་འཁོར།

ལོ་བསྐྱར་བ། དོ་མོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ། ཁྱུང་བོ་ཁྱུང་དཀར།

ཚདས་པ། རྒྱུད་རྩུ་ཅང་ཞེས། ཡུ་གོ་མཐུ

བསོགས་བཞུ་བོན་སྒྲགས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་མང་དུ་བྱོན་པར་བཤད་
མོད། ཏཱ་ར་ལྷ་ཐམ་རང་གི་སྤྲུལ་གྲུབ་ཆེན་

བརྒྱ་གུ་ལྟའི་རྣམ་ཐར་དུ། ལྷ་མོ་ལྷ་མའི་དོསྤྲུལ་རང་བྱུང་

གི་བྱུང་དུ་ཞག་འགའ་བཞུགས་པས་རྒྱབ་སྤྲུལ་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་

ཆེར་བྱུང། གཉིས་པའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་དོསྤྲུལ་དེ་བྱུང་མེད་
རྒྱུན་གྱིས་བརྒྱུན་པར་སོང་བས་ཡོ་བྱེད་འགའ་

རེ་སྤུལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་བ་དང་རྒྱལ་ཆེ་མི་རུང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་
ཅུང་ཟད་ཅིམ་འདུག་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཕྱག་

མི་འཚལ་ཞེས་ཞུས་པར་བཤད་པས་ཁྱེད་བསྐྱེད་ཀྱི་རེས་རྒྱུ་མ་ཐེམས་
གིས་འཇིག་རྟེན་པ་མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱང་མགོ་

བསྐྱོར་མི་བྱུབ་ལ། གངས་ཏེ་སེར་རྒྱ་རོ་བོན་ཆུང་གིས་རྩོམ་ཏེ་
ནམ་མཁའ་ལ་སོང་བརྗེ་བའོན་མི་ལས་གཟིགས་

པ་ཅམ་གྱིས་རྩམ་པ་ལ་ཞོར། འདི་པ་འབྲུག་པ་པད་དཀར་གྱིས་
བོན་ཆུང་མིང་སྲིང་གཉིས་ལས་རྒྱས་པ་ཆེ་ཤོས་

སྲིང་མོ་ཡིན། བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ། བསམ་ཡས་སུ་འཁྲུངས་པ་ཅོས་
བོན་མོ། སྤྲུལ་ཆོད་བད་རིག་འཛིན་གྱི་ཡུམ་

ཆེའི་རིག་འཛིན་བརྟེན་པ་དེ་ཡིན། རྒྱ་རོ་བོན་ཆུང་དེའི་སློབ་མ་
ཡིན་ཟེར། སྤྲུག་ལ་མེ་འབར་གྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་

ཡང་ཟེར། གང་ལྟར་མི་ལས་མིང་པོ་རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་བཏུ་ལ། སྲིང་
མོ་ཕྱག་རྒྱར་མཇོད་དེ་དྲངས་མ་དབང་དུ་

བསྐྱས་པས་བྱུལ་ཞེས་བཤད་ལ། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པའི་མཛོན་ཤོས་
དང་པོ་ལྷ་ཕྱི་རོལ་བ་དང་བྱུན་མོང་བ་

ཡིན་ཞིང་། གོང་མའི་སེམས་མ་ཐོབ་ཀྱང་། རྩུ་འཕྲུལ་གསལ་
སྤྲུགས་སྒྲིན་དག་དང་། །ལས་ལས་སྤྱི་དང་

རྣམ་པ་ལྷ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པས་
ཐར་བ་འདོད་ན་ཐར་ལམ་མ་གོར་བ་འཆོལ་དགོས་

གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡང་འབྱུང་སྤྱིད་པའི་སྐྱུག་ཐབས་གྱིས་ཅི་ཞིག
བྱ། མདོར་ན་དམ་པ་གོང་མས། ཡིད་ངོར་ལྟའི

ང་རྒྱལ་གསལ་སྒྲུང་། གཏུམ་མོ་རྒྱུང་སྦྱོར། འབར་འཇག་སོགས་ཕྱི
རོལ་པ་ལ་ཡང་ཡོད། ཐོ་ཅོས་རང

མཐོར་རྒྱུ་མས་པས་ཅིས་པཀ། རང་གི་སེམས་གྱི་འགྲོ་ཆོད་རྟོགས་དང
གར་སྤྱོད་ཆོད་བས་འགྲུབ། ཁ་བོ་སྤྱ

བྱས་ངོས་ཟིན་ཡོང། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱུན་པོ་ཆུ་སྒྲ་གར
ཁྱིད་མི་བྱེད་པར། མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་དང

རྩེ་བླ་མའི་རྣམ་ཐར་གཙང་མའི་རྩེས་སྤྱུ་ཞུགས་ན་འདི་ཕྱི
གཉིས་ཀར་མཛོན་མཛོན་ཆུང་ལ་ས་ཆོད་ཆེ་བར་འོང་སྒྲུང

ལ། གྲུབ་པ་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཡང། དོན་དམ་པའི་ཆོས་རང་རྒྱུད་ལ
གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱིས་འཇག་ཆུ་ལ་རྒྱལ་བ་བྱམས

པ་མགོན་པོས་གསུངས་པས་བཀའ་བསྟན་ཆོང་མ་དབང་བོར་བྱེད་པ་གལ

ཆོལ།

རོང་བོ་མར་ནང་ཚོ་ལཱ་འཁོར་གྱི་ལམ་ལ་བཟུང་། ཞིང་ལས་ཀ་བཟུང་། ཞིས་ཚེས་
ཚོང་ནི། རོང་བོ་འི་ཡང་མེས་མདོ་སྡེ་འབྲུམ་གྱི།

སྤྲུལ་འབྲིང་བོ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་པ་ཡར་ནང་མར་ནང་གཉིས། རྩོ
སྤྲུལ་རོང་བོ་གསུམ་གྱི་ནང་སོ་ཡིན་ལ་བཟུང་ཚུལ་

གཞན་ཡང་སྤྲུང་། དེ་གསུམ་ཀར་ཆེས་རྩེས་བསམ་གཏན་རིན་ཆེན་པས་
དགོན་སྡེ་བཙུགས། རོང་བོ་འི་བླ་

མ་སྤྲུལ་མདུན་པ་སོགས་གྱིས་བསྐྱེད་སྤྲུང་པར་བཟུང་པའི་ནང་ཚོན་ཡིན་
འདྲ། འདི་ཀའི་ནང་སོ་བསམ་གཏན་རྒྱུ་མཚོ་

ཚོས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྤྲུལ་གྱི་སྤྲུལ་དཔོན་དུ་གཏོགས། ཞིང་ཡར་ནང་
ནང་སོ་བྱས། ཕྱག་ཕྱིར་དབྲུས་སུ་ལན་གཉིས་

{ @347 } དགྲུ་ཚུའི་རྒྱུད་སོགས་བཟུང་པ།

ཕྱིན། རྩོན་གསུམ་འགའ་ཞིག་གཏན་དངས་པ་འདིར་བཞུགས། དེའི་རྩེས་

མ་ནང་སོ་དབང་གྲགས་དར་རྒྱས་

གྲིས་དབྱས་སུ་རྒྱལ་རོང་དགོ་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ལ་ཆོ་དབང་
ཞུས། ཁོང་གིས་ཆོ་སྤྱི་ཅན་གནང་བ་ད

ལྟ་འདུ་ཁང་དུ་བཞུགས། དེའི་ཉེན་འབྲེལ་གྲིས་ཆོ་རིང་བོ་བྱུང་
ཟེར། དེའི་རྗེས་མ་ནང་སོ་བཅན་པོ་མ་དཔོན་ཁྲུ་ནང་

གི་ཞབས་ཕྱིར་དབྱས་སུ་སོང་། ཕལ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་བཀའ་ལོག་
ཞུས། དེའི་རྗེས་མ་ནང་སོ་རྒྱ་ལྡན་གྲོ་བཟང་

བསམ་འགྲུབ། འདི་བར་དགོན་ཆེན་ནས་འཛིན་བདག་གིས་མཆོན་ཉིད་གྱི་
འཆད་ཉན་ཡོད་ཀྱང་འཛིན་སྦྱོང་

རིམ་ལྟོད་དུ་སོང་བ་ལ་ནང་སོ་རྒྱ་ལྡན་གིས་རྒྱལ་མཁན་པོ་གྲོ་
མར་དགོས་ཚུ་ལ་གྱི་འདོད་བཅུགས་པས་ཤར་གྲོ་བྱང་

ལ་དགོངས་པོག་བྱུང་། དེའི་རྒྱུན་གྲིས་ནང་སོས་གཙོས་དགོན་པའི་
ཆེ་བཞེས་ཐམས་ཅད་འདོད་མཐུན་གྲིས་ཀྱིན་

མཁུན་འཇིགས་མེད་ཞབས་ཀ་མདོར་བཞུཌ་པ་ལ་དགོན་པ་སྤུལ་བར། རེ
ཞིག་འཐེན་ན་གྲོས་བྱེད་གསུངས། རབ

བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྷགས་བྱི་ལོར་པཏ་ཆེན་རྒྱ་ཐེབས་དུས་ཤར
སྐྱ་ཞབས་ཕྱག་མཛོད་བཅས་སྐྱ་འབུམ་དུ་མཇུག

བར་བྱོན། དེ་སྐབས་ཀྱན་མཁུན་མཆོག་ནས་མར་ནང་ནང་སོས་ཉིད
ལ་དགོན་པ་སྤུལ་ཀྱང་དང་བཞེས་མ་གནང

ཚུལ་དང། ཁོ་རང་ཆོའི་འདོད་མོས་གྱི་སྤྲ་མ་རེ་གནང་སྟེ་སྤར
རྒྱན་གཏན་ཆགས་དགོས་ཚུལ་གྱི་རྒྱ་མཚན་བྱས།

པའི་ལན་དུ། རེད་ཆོལ་འདོད་བསྟོན་གྱི་སྤྲ་མ་བསྐྱོ་རྒྱ་དཀའ། དེ
འབྲའི་སྤྲ་མ་རེ་ཉིད་ནས་བསྐྱོས་ཆོག་ཚུལ་

དང་། པཏ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་དེ་བསྟོན་གྱི་བཀའ་ཐེབས
འཁྱུན་ཆོད་པ་བསྟུལ་ཏེ་ཡིག་དན་བཞག་དེ

ནས་བཟུང་བདག་གིར་མཛོད་དེ་འདུ་ཁང་བསྐྱར་བསྐྱོན་ལ་ཐེབས།
དང་། ཤིང་བཟོ་ལྷ་བཟོ་པ་བཅས་མངགས།

ཏེ་བཀོད་ཁྱབ་གང་དགོས་གནང་། རྗེ་ཉིད་སྔ་སྦྱར་ཐེབས་ནས
ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་བཀའ་དྲིན་ཚད་མེད

པས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཐོག་མའི་འཆད་ཉན་པར་དུས་འཁོར་སློབ་བྱུང་རབ
བརྟན་གྱི་མཚོ་བ་བསྐྱོས།

ཚོས་རྗེ་རྡོ་རམས་པ་མེད་དྲིས་ནི། རྒྱུད་དུས་ཤེལ་དགོན་གྱི་རི
ཁྲོད་པ་ཡིན་པས་མེད་དྲིས་ཐོག་སྤྱོད། བཀྲ།

ཤེས་འབྱེལ་དུ་ཚོས་གྲུར་ཞུགས། རྗེ་མཚན་ཚང་ལས་བརྩི་བཞག
ཐོག་མར་ཉན། གནས་བརྟན་པ་དང་པོས

མདོ་སློབ་བཟང་དར་རྒྱས་པ་གཉིས་ལ་ཁས་ལེན་དྲིས། རོ་ཏི་ལྷག་མ
རྒྱུས་དང་། ཚོས་བཀའ་པུལ་ཆེར་ཆོངས

སྤྱོད་དགྲེས་པའི་རྗེ་ལ་ཞུས། གྲུ་ཐོག་དེར་བསྐྱོད་གཏོང་
མཁན་གྱི་རྩེར་མོན། རྡོ་རམས་པ་ཐོན།

ཚོགས་ཆེན་དག་བསྐྱོས་བྱས། ཐོས་བསམ་གྱིད་བྱུང་དུ་སྦྱེ་བའི

འགྲིག་ལམ་ལ་དག་ཐེར་དམར། འགྲིག་

ལམ་སྒྱིད་བཅའ་ཡིག་ཟུར་འདེབས་རེ་རེའི་སྒྲིང་གཞི་བྱུང་བ

རྒྱ་མཚན་མཐའ་དག་རེས་ཤིང་ལྷག་བསམ་ཆེ་བའི

ཚད་དུ་གྲགས། ཐོར་གོད་ཇ་སག་གི་སྒྲ་མ་དང་། འདི་ཀའི་ཁྲི་པ

བྱས། སྒྲ་ཞབས་བྱུང་དུ་སྒྲ་ཁག་ལ་མི

བསྐྱོ་བའི་མགོ་འདྲན་ཞུས་ཏེ་ཀུན་རིག་ཆག་མེད་ཁ་འདྲོན་སོགས་དག

སྒྱུར་ཆོད་བསྐྱམས། གྲུབ་ཞི་བ་ལ

ག་ཤེགས་། དེ་ནས་སྒྲ་མ་དཀར་དཀར་སྒྲུལ་སྒྲུ། སྒྲ་མ་བྲག་དཀར་བ།

སྒྲོ་མང་མཁན་སྒྲུལ་སྒྲུལ་བཟང

དག་ལེགས་རྒྱ་མཚོ། རྒྱལ་མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། འདི

པས་གར་མས་ཆོགས་ཉིང་བས་མཚན་ཉིད་ལ

ཤོག་མི་འབྱུང་བར་དགོངས་ཏེ་རྒྱུད་གྲར་བསྐྱུར། རབ་འབྱམས་པ

ཤེས་རབ་མུལ་བྱུང་། ཀླང་ཚའི་ཞང་ལའི

དགོ་བཤེས་འཇིགས་མེད་མཁས་མཆོག་སྟག་གོ་སྟུལ་སྟུ་དགོན་མཆོག་
ཐུ་མཆོ། ཀླ་རིང་བསྟན་འཛིན།

{ 348 } དགྲུ་ཚུ་འི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

སྟག་ལུང་སྟུལ་སྟུ་སྟོ་བཟང་ཉི་མ། ཅ་ཡུས་ཐོག་ཀའབས
དུང་། རྩིས་ཚང་སྟུང་གནས་པའི་སྟུལ་སྟུ་ མཛོད་

དགོ་སྟོ་བཟང་བསྟན་པ། ཀའདོའི་ཞབས་དུང་དགོན་མཆོག་ཆོས་
འབྱོར། ཡང་ཅ་ཡུས་ཐོག་ཀའབས་

དུང་། ཆོ་འདུ་རྒྱ་ཚུར་དགོ་འདུན་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་སྟུལ་སྟུ་སོགས་
དང་། སྒྲུང་རའི་རྩོ་རམས་པ་དག་དབང་

ཡོན་ཏན། ཀླ་ཚའི་རྩོ་རམས་པ་དོན་ཡོད་སོགས་རིམ་བསྐྱོས་གྱིས་
བསྐྱུངས། རྩོ་སྟུལ་ལྟན་རྒྱུ་མཆོའི་

སྟུ་གཏུང་རོང་བོ་ཡར་ནང་ན་བཞུགས་པ་ཚུ་ད་སྟེང་བྱུང་སྟུང་བས་
མར་ནང་ནང་སོ་བཅོན་པོ་མས་བརྒྱ་བར་བཅུ་མས་

ཀྱང་མ་ཐེགས། རེད་གཉིས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་རུས་ཡིན་པ་མཉམ་པོ་ལ།
ཁྱད་བྱེད་དོན་ཅི་ཡོད་ཅེས་ཡུས་གསོལ་བས་སྐྱེ།

གདུང་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་ཏེ་བྱོན་པ་འདིར་བཞུགས། ཡང་མེས་ཀྱི་
དུས་ས་སྐྱེ་ནས་གདན་དྲངས་པའི་གྲུང་།

ཞལ་གྱི་བྲིས་སྐྱེ་ནང་བཞུགས་ཀྱི་མགོན་ཁང་ཤིན་ཏུ་གཉན།
གཞན་ཡང་ནང་རྟོན་མང། ཀྱན་མ་ཁྲིན་སྐྱེ།

འཕྲེང་གསུམ་པས་བྱམས་ཆེན་ཐོག་ཚད་དང་མཉམ་པ། རྒྱབ་ཡོལ་
ལ་གནས་བརྟན་བརྩུ་བྱ་བཞུགས་པ་དོ།

མཚར་བ་བཞེངས། གྲུང་ཐང་འངམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བཞི་བའི་
སྟོན་ལམ་གྱི་ཐེབས་བཞག་སྤྱི་མཆོད་ཁྲིད།

དང་། ཀྱན་རིག་དབང་སོགས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཕབས། བེ་མེར་དུ། དགོན་
འོག་མའང་ཐོག་མར་ས་སྐྱེ།

སྤྱར་བསམ་སྟོེ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་པས་དགེ་ལུགས་འཆད་ཉན་
བཅུགས། ད་ལྟ་ཕྱན་ཆོགས་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས།

གསུངས་པ་འདི་ཡིན་པར། རྒྱུ་རྒྱུ་གྱི་ནང་མོ་ཁག་བཞི་ནི
འཕྲང་ཡར་ནང་མར་ནང་གི་ནང་མོ་འདི་གཉིས་དང་།

མགར་ཅེ་དང་རྩོམ་ནང་མོ་བཞི་ལ་ཟེར། རྟོ་རྩོམ་ལ་ལྟན་གྱི
གདན་ས་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་བྲག་དཀར་ཕྱན་ཚོགས་

སྒྲིང་དུ་རྩོམ་རྒྱུ་རིང་བཞུགས་། རི་ཁོང་པ་བརྒྱ་ལྟ་ག
འདུས། ལྟ་པ་ཆེན་པོར་མཚན་ཞུས། བ་ཤད

སྒྲིབ་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀ་དཔོན་པོ་དཀར་བཅུ་བ་ཕྱན་ཚོགས་གྱིས་
བཅུགས་པར་བ་ཤད་ཅིང་། སྒྲིབ་སྒྲིབ་བཅོ་བརྒྱད་

གྱི་གྲངས་སུ་འབྲེན་མཁན་སྤང་། ཚོས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྐུ་ས
གཉིས། སྤྲ་མ་དཀར་དཀར་གྲགས་པ་ལྟན་

གྲིབ་། དམར་དམར་ཕྱན་ཚོགས་དར་རྒྱས་བཞི་སྒྲིབ་མཆོད་ཡིན་ལ། ཕྱི
མ་འདི་དཀར་བཅུ་ཕྱན་ཚོགས་དང་

གཅིག་གམ་སྟམ། དེའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྤྲ་མ་རོང་ཆེན་དབུས་གྱི་དགོ

བཤེས་གྲགས་ཅན། རི་ཁྲོད་འདིར་རྒྱན་བཞུགས།

མཛད་པས་བྲག་དཀར་ཚིང་ཟེར། དེའི་སྤྲུལ་སྤྱུ་ཀ་མདོ་ཞབས་བྱུང་
དགོན་མཆོག་ཆོས་འབྱོར། བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་

གྲི་ཆོས་གྲར་ཞུགས། སློབ་གཉེར་ཨང་དང་། རང་དགོན་གྲི་ཁྲིར་
བཞུགས། དེའི་སྤྲུལ་སྤྱུ་འཇམ་དབྱེངས་

བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་བཀའ་པོད་གྲིས་མཆོན་
མདོ་སྤགས་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་ལ།

མཁས་པར་སྦྱངས། ཀློག་གཟིགས་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་མཆོག་ལ་བསྟེན་
པར་རྫོགས་ཏེ་ཡས་སྤས་ཐམས་ཅད་ལ།

ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་གསན། གྲོ་ཚང་དང་མཆོད་རྟེན་ཤར་གྱི་
ཁྲི་གནང་། ད་ལྟ་སྤྱབ་སྤེ་སྦྱོང་བར་ཡོད། ལྷག་

གཏོན་ཡོད་རྒྱ་མཆོད་དང་། དེའི་དཔོན་པོ་བྲག་དཀར་དཀར་བཙུ་རིན་
པོ་ཆེ་དག་དབང་གྲགས་པ་ཡུན་རིང་

བཞུགས་པ་འདི་པ་འཁྱུངས་ས་དགུ་མ་འབྲེས་མདོ་དང་ཉེ་བ་བྲ
ཀྱོང་། གསེར་ཁ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི

བྱང་དུ་ཀྱན་མཆེན་གོང་མ་ཡབ་སྐུ་ནས་བརྒྱུད་པའི་གདམས་པ
མང་དུ་གསན། དབུས་སུ་ཕེབས། ཀྱན

མཆེན་བར་མ་ལས་ལོ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རྒྱ་ཁྱུང་གཞུང་གསར་ནས
འཛིན་གྲ་གཅིག་བྲས། ཐུགས་གཉེར་ལེགས།

{ @349 } དགུ་ཚུའི་རྒྱུད་སོགས་བཤམ་པ།

སྤྱི་མ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ལམ་སྤྲིད་དང་། བདེ་གསང་འཛིགས
གསུམ་གྱི་བརྒྱུད་རྫོགས་ཀྱི་སྤྲིད་ལན་མང

པོ་གསན་པའི་གསུང་བཤམ་ཐུགས་ནས་བསྟེན་པ་མེད་པར་མ་ཟད་ཆོག
རིས་མཁོར་བ་སྐྱུའི་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས

གཞན་ལ་འཆད་ལུས། སྐྱེ་ཞབས་དང་ལྷན་དུ་ཡང་དགོན་སྡུགས་རམས
པ་ལས་སྐྱབ་ཐབས་རིན་འབྱུང་དང་།

འབྲུལ་འཁོར་སོགས་ཀྱི་ཁྲིད་གསལ་ཆོ་བཅའ་ཞེས་པ། དཔེ་རིས་འབྲི་བ་
སོགས་མཐའ་དག་ཐེ་འདི་དང་། མཆོ་

ཁའི་བསོད་ནམས་སྒྲ་བ་གཉིས་ཀྱིས་མཛད། ཕྱིར་ཐེབས་ནས་ཀློག་
མཁུན་ལ་དགོངས་བསྟུན་ཞུས་ཏེ། སྒྲ་

ཡང་གསེར་ཁ་པའི་བྱང་དུ་ཐེབས། མན་ངག་ཞུན་ཐར་བཅད། ལྷ་
མ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ཤིང་མན་ངག་འདི་

དག་སྒྲར་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་ལ་འཕྲོད་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་
གསུངས་པ་བཞིན་ཐུགས་དགོངས་ཐོགས་པར་

མཛད། སྒྲ་ཞབས་ནས་ངག་དབང་མང་གི་ཞབས་བརྟན་དུ། རེངས་
པའི་འབྲུལ་འཁོར་བསྒྲ་བསྐྱབས་ཞབས་

ཕྱི་ཞུས་པ་སོགས་ཆ་གང་ནས་ཀྱང་བཀའ་བཞིན་བསྒྲུབ་པའི་ཚད་
དུ་འཁྲོལ། སྒྲ་བ་སྡེའི་བ་ལང་འགའ་རྟོན་མས་

ཁྱེར་དུས་ལུ་ཚུགས་ཀྱིས་ཞུས་པ་བཞིན་མདོན་སྟོན་གྱི་ལྟས་
བསྟན། འདི་དུས་ཞལ་ནས། རི་ཁྲོད་པ་ཆོས་ད

ལན་རྟགས་ཤིག་སྟོན་དགོས་ཟེར་ནས་ཅི་དྲག་གང་དྲག་ལ་ཐུག་འདུག
གཞན་བྱེད་རྒྱ་མི་སྤང་། ཀ་ལ་རུ་བ་ཤ

ཆ་མེད་པར་ཐོན་བྱས་པ་ཡིན། དགྲུང་གཅིག་མི་ལམ་ལ་འདུ་ཁང
ཕྱག་ཏུ། བང་དོ་ཇི་པ་ལམ་བཞུགས

འདུག་པའི་མདུན་ན་ནང་ཁོ་ལ་བཅོས་པ་མང་པོ་སྤངས། ཕྱག་ཏུ
སྤངས་ཏེ་ཞལ་དུ་བཞེས་ཉམས་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟ་གྱུར

ནས་རྒྱབ་ཏུ་འཕྲེན་གི་འདུག་དེ་ནི་སྟག་མཚན་གྱིས་ཟས་ཆར་བ་སྤྲར
བསྐྱུགས་ཏེ་གསོལ་བའི་བདར་ངེས། གྲ

གྲོ་བཞུད་འཁོལ་མིས་ན། དེ་ནས་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་བརྩམ་གསུངས
ཡོད་ཨང་གསུངས། རུས་རྒྱུན་མཁས

ཉམས་དང་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ཚུལ་མི་འཚོས་ཀྱང་སྤྲ་མའི་གདམས
ངག་གིས་ཐུགས་རྒྱུད་ཐུག་པ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ

འབྱོར་ལ་དབང་ཞིང་། གསང་ཆེན་གདམས་པའི་གཏེར་མཛོད་དུ་གྱུར

པ་ཞིག་སྒྲུང་། བག་ཤིས་འབྲིལ་དུ་ཡང

ཡང་ཐེབས། ཟབ་རྒྱས་མན་ངག་གི་ཆར་ཐབས། ཚེས་གྲུའི་ཐལ
སྐད་གསན་དུས་འདི་གོ་ན་ངན་སོང་དུ་མི

འགོ་ཞེས་བྲགས་སྒྲོན་མཛད་པ་བཞིན་སྤྱལ་པའི་སྐྱེ་ཡང་བག་
ཤིས་འབྲིལ་གྱི་ཚེས་གྲུར་ཞུགས། རྗེས་སེར་སྤྲུལ་མའི

འབྲེལ་གྱིས་གསེར་ཁ་སྤྱལ་སྐྱེའི་ཞབས་བསྟེན་ཏེ་དེར་བཞུགས། སྤ
མ་དམར་དམར་གྱིས་བཞེངས་པའི་བྲམས

སྐྱེ་ཞལ་རས་ལ་རྩལ་མི་ཆགས་པའི་བྱིན་ཅན་བཞུགས་པའི་བྲམས
ཁང་། སྐྱེ་ག་ཞེགས་པའི་གདུང་རུས་ལ་ཡིག

འབྲུ་བྱོན་པ་འཇམ་དབྱངས་དང་། ག་ཞེགས་ཁར་མི་འཇུགས་པའི
ཞིང་དུ་སྐྱེས་པའི་སྤྲུལ་མའི་ཏོག་སྤྲོལ་པོ་ནམ

མཁའ་ནས་བབས་པ་མཐོང་བའི་དཀར་དགེ་སོགས་རི་ཁྲོད་པ་ཆོད
ལྷན་འགའ་བྱུང་བས་དེང་སང་ཡང་ཐམས

ཅད་གྱིས་དད་གྲུ་ལྟར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད།

ལེ་བོ་བསམ་འགྲུབ་བདེ་ལྡན་སྐྱག་གོ་སྒྲུལ་སྒྲུ་རག་དབང་དགོ་འདུན་
བསྐྱན་འཛིན་གྱིས་བཏབ་པ་ཡར་ནང་

སྐྱག་གོ་རིམ་བྱོན་གྱིས་སྒྲོང་། ། རྒྱལ་མ་རི་རི་སྒོད་འགའ་དྲགས་
ཞབས་རྩུང་གིས་བདག་བྱེད། ། བེས་ཐང་ལ་ཁའི་

སྐར་། ། དེའི་རི་སྒོད་བཀ་གིས་དགོ་འཕེལ་ཚུ་དམར་གོང་མས་བཏབ་
འདྲ། ད་ལྟ་བེས་པ་ཚང་གིས་སྒྲོང་། ། ལུང་

པའི་ཤིང་ན་དོ་ཀོར་ལངས་ཀ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་ཀྱང་རིང་དུ་
ཐོགས་པའི་སར། ཀྱང་རི་སྒོད་ཐར་བ་གླིང་མ་ཁྱེན་

{@350} དགུ་ཚུའི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

རབ་གྱི་དབང་ལྷག་སྐྱག་གོ་དོན་ཡོད་རྒྱ་མཚོས་བཏབ། སྐལ་ལྡན་
རྣམ་ཐར་དུ་ཨ་གྲོང་དཀར་བཅུས་ཐར་བ་གླིང་

དུ་སྒྲུབ་ཐྱེ་བཅུ་གས་གསུངས་པ་འདི་དང་གཅིག་མིན་བརྟག་འདེབས་པ།

བོད་ཉིད་བརྒྱུད་ནས་འཁྲུངས། རྒྱལ་

སྐུ་སྤྱོད་བཟང་བསྟན་འཛིན་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་གྲགས། ཆོས་པ་

འཛིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྐུ་ལ་གཏུགས། ཟབ་རྒྱས་

ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། གསེར་ཁང་དབེན་གནས། ཨན་ཆུང་གནས་

ཆེན་སོགས་སུ་བྱུགས་དམ་ལ་གཞོལ།

ཡུལ་བརྣམས་ཀྱི་འདོད་མོས་བཞིན་སྐྱབ་སྤེལ་དེ་ཉིད་བཏབ། ཐོག་

མར་དགོ་འདུན་འདུས་པའི་ལྷ་གྲངས་ལ་བདེ་

གསང་འཛིགས་གསུམ་དང་མགོན་ཆོས་ཞལ་འདོན་དུ་བཅུགས། བཅའ་ཡིག་

ཀྱང་བཞག་ལམ་ཁྲིད་ལན་

མང་དུ་གནང་བས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་བྱུགས་ལ་བྱང་བ་རྒྱུང་མང་

རབ་འབྱུངས་པ་དང་། དཀར་བཅུ་ལྷན་གྲུབ།

རི་ལས་མི་འབབ་པ་དང་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བཏན་

པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དར་རྒྱས་དང་། སྐོམ་ཆེན་

དོན་གྲུབ་པ་མོགས་དང་། དེ་ཕྱི་དཀར་ནག་འགྲེམ་པའི་སྒོ་བ་མ་མང་དུ
ཐོན། གསུང་ཚུ་མ་ལྷ་ཁིད་སྒོ་ལྷན་

སེལ་བྱེད། གདུགས་དཀར་སྒྲགས་དོན། མཁུར་མ་དང་བསང་མཆོད་འགའ་
ཞིག་ཀྱང་སྤང་། གྲུགས་ལྷན་

པ་ལ་གཤེགས། དེའི་སྒྲུལ་སྒྲུལ་དག་དབང་དགོ་འདུན་བསྟན་འཛིན་བེས་
ཐང་འཇའ་མོར་ཡབ་ཀྱི་འབྲུམ་རྒྱལ་

དང་། ཡུམ་འཇིགས་སྤྱིད་ཀྱི་སྒྲུལ་སྒྲུལ་རྩ་ལོར་འཁྱུངས། སྒྲུ་གོང་
མའི་སྒྲུ་དཔོན་དཀར་བཅུ་རིན་པོ་ཆེ་དག་

དབང་གྲགས་པས་བྱས། བཅུ་གསུམ་པ་ལ་དགོན་ཆེན་དུ་ཆོས་གྲར་
ཞུགས། གཙང་སྒྲུལ་སྒྲུ་སྒོ་བཟང་བསྟན་

པ་རྒྱ་མཆོད་དང་འཛིན་གྲུ་གཅིག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་དོན་རིགས་
རྒྱན་ཆོགས་རྒྱལ་དུ་ཕུལ། འགྲེལ་བ་དོན་

གསལ་། དབུ་མ་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་མཆོར་འཇུག་པའི་གྲུ་གཟིངས་དང་།
ཆོས་མཛོན་རིན་ཆེན་འདྲན་པའི་ཤིང་རྟ།

ཇི་བཅུན་པའི་འདུལ་བ་སོགས་ཐུགས་འཛིན་གྱིས་བཀའ་པོད་ཡོངས་

ཇི་གས་ལ་སྦྱངས། མཁན་ཆེན་མཆོག་གིས་

བསྐྱུས་གྲགས་ར་རྩོམ་གྱི་ཐུག་གཡོག་དང་། ཀུན་མཁྱེན་བར་མར་

ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་བཤད་ལུང་འབུལ་དུས་

ཡི་གེ་སྟན་འབུལ་ཞུ་བ་གནང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་ཞབས། རྒྱལ་

མཁན་པོ་སོགས་སྤྲ་བ་མང་དུ་

བསྟེན། བདེ་ཆེན་དཔོན་སློབ་ལས་སྤྲ་དང་སྟན་ངག་བསྐྱབས། སྤང་

ལུག་བྲག་རྒྱ་སྤོ་གཅིག་ལ་བདེ་ལམ་བྱང་

བར་བཟུང་ནས་ཁྲིད་བསྐྱངས། དགོན་ཆེན་དུ་རྒྱུད་པའི་ཁྲིར་

བཞུགས་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱིས་མཆོན་ཐུག་རྩིས་ཆེ། དེ་

ཀའི་རྒྱུད་གྲགས་དབྱངས་དཔོན་སྤངས་ཏེ་འཇིགས་བྱེད་སྦྱབ་

མཆོད་དང་མགོན་པོའི་གཏོར་སྦྱབ་ཚུགས། དགུང་

ཟ་བ་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་ཉིད་ནས་གཟིགས་རྟོག་གིས་འགྲིག་འགལ་བྱུང་

ན་གནས་ནས་དབྱང་བསོགས་དོ་དམ

རུང་བ་གནང་བས་སྐྱབ་སྒྲེ་ཐོས་གཙང་བྱང་། སྐྱ་འདའ་ཀར་སྐྱ་
མཆེད་ཆོས་འཕེལ་ཆུ་མཆོ་བས་བྱུགས་དམ་གསལ

འདེབས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། ད་ལྟ་རྒྱང་གིས་ཤེས་པ་མཐོ་དམན་ཆེ
རུང་སེམས་གཏད་ན་རྟགས་རྣམས་གསལ

བོར་འཆར་བས་ཁྱེད་སྐྱག་མི་དགོས་གསུངས། གསུང་རྩོམ་བོད་གཉིས
ཡོད། འདི་ལ་སྐྱལ་སྐྱ་གཉིས་བྱང

བའི་གཅིག་ཤོས་བས་ཐང་གིས་བདག་བྱས་ཏེ་སྐྱ་ཐང་རིམ་བྱོན
དགོན་ཆེན་དང་ལེ་བོ་སོགས་སུ་བཞུགས། ཀུ

རིང་ནས་འཁྱུངས་པ་དགོན་མཆོག་ཆུ་མཆོ་ཀླན་མཁྱེན་བར་མས
ཐག་གཙང་། བཟ་ཤིས་འབྱིལ་དུ་བྱུགས་གཉེར

མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ཤིང་ལས་ཀ་རྒྱུ་གྱུ་འི་བྲག་དཀར། ཀ་མདོ་སོགས
ཀྱི་ཁྲིར་བཞུགས། དེའི་སྐྱལ་སྐྱ་ངག

{0351} དགྲུ་ཚུ་འི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

ངག་དབང་རྒྱ་མཚོ་ད་ལྟ་བུ་གསུངས་ཏེ་སྐྱབ་ཕྱེ་འཛིན་སྦྱོང་གི
སྐབས་ལགས།

ཀྱ་རིང་དགོན་བཀྲ་ཤིས་ཚེས་གྲིང་། བར་སྐབས་ཤིག་རྫོང་དཀར་
ཚུང་བ་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་

ལས་ལ་འཛིན་བདག་ཁྱེས་པར་བཅའ་ཡིག་བཞག་དེ་ནས་བཟུང་རྫོང་
དཀར་ཆེ་ཚུང་གཉིས་ཀས་རིམ་སྦྱོང་

མཛད་། མཚོ་ད་གཞིས་ཕྱེ་ཁོད་ནས་སྒོ་མང་དཔོན་སྒོ་བ་སྒོ་བཟང་
ཚོས་དར་བ་པ་དང་། དུས་འཁོར་སྒོ་བཟུང་

ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་པ་འཁྲུངས་པའི་འབྲེལ་གྱིས་དགོན་པར་སོ་སོ་
ནས་གཞིམས་ཁང་བརྒྱབ། སྒོ་མང་དཔོན་

སྒོ་བ་གྱིས་བྱམས་པའི་གོས་སྒྲ་ཐོག་ཚད་གསུམ་མ་སྦྱོར་འཇགས་
གནང་། ༑ླ ལྷག་རྩེ་རི་ཁོད་། ༑ླ བིས་མདོ་རི་

དགོན་ཆེན་བཟུ་ཤེས་ཆོས་འཁོར་གླིང་ཐོག་མར་བླ་མ་དཀར་བཞི
པ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཆུ་རྩ་ལ་བཏབ།

འདི་པ་རྗེ་འི་དངོས་སློབ་སློབ་བཅུ་ཤིང་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་ཁོང
ཡིན་ཞིང་། དགོན་པ་བཏབ་ལོ་དཀར་ལྷན་བཏབ

པའི་སྡོན་གྱི་ཆུ་རྩ་ཡིན་ཟེར། གདན་ས་པ་འགའི་རྗེས་སུ་ཆོས
རྗེ་བསོད་ནམས་ལྷན་གྲུབ། འདིས་རྩ་རྩམ

ཆབ་མདོ། བྱང་ལིང་། བེས་མདོ་སྤྱགས་སུ་འགྲོ་དོན་བསྐྱངས། སྐྱ
ག་ཤེས་ཆོ་ལྷ་འི་སྤྱལ་པ་མདོན་སུམ

བྱང་། གཡུ་འི་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབ། གདན་རབས་འགའ་ནས་ཆོས་རྗེ
འཇམ་དབྱངས་གྱིས་གྲྭ་ཚང་བཅུ་གསུམ་

ཞེས་སྐལ་ལྷན་ཆོས་འབྱུང་དུ་གསུངས་ལ། རྣམ་ཐར་ལས། ཉིད་གྱི
སློབ་མ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྲགས་

པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བེས་མདོར་བཤད་གྲྭ་དང་སྐྱབ་གྲྭ་གཉིས་ཀ
འཇུགས་པར་མཛད་གསུངས། སུམ་པས་དཀར་

བཞི་པ་ཤར་རྒྱལ་གྱིས་བཏབ་བྲས་ནས། དེ་ལ་གྲགས་རྒྱལ་ཟེར

ཞེས་མཆན་བཏབ། གྲེ་ཏ་པ་ལས་འཆད་ཉན

བཅུ་གསུམ་པ་ཤར་སྤྲེལ་སྤྲེལ་རམས་པས་དར་རྒྱས་མཛད་ཅེས་བཤད།

གྲེ་ཏ་པ་ལ་ནི་འབྲས་སྒོ་མང་བས་མ་སྒོ་

བཤད་དེ་ཤོན་སྒོ་བཞེད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་པོ་ཏི་ལྟ་དང་མདོ་

སྤྲེལ་སྤྲེལ་ཁོ་བོ་འོ་སྤྲེལ་པའི་མཁས་དབང་ཤིན་ཏུ་

གྲགས་ཅན་དུ་གྱུར་མཆིན་གོང་མས་གསུངས། དེའི་སྐྱེ་བ་བྱ་ལྟར་

མཁན་པོ་དག་དབང་ལོར་བྱ་ཡིན་ཟེར། རྒྱལ་

དབང་མཆོ་ཁར་ཐེབས་དུས་ཐིས་མདོའི་དཀའ་བཅུ་བྱ་བས་མཇུག་འདུག

བེ་སེར་དུ། བས་མ་སྒོ་གྲགས་པ་

རྒྱ་མཆོས་བཅུ་གསུམ་པ་ཤར་སྤྲེལ་སྤྲེལ་རམས་པས་དར་རྒྱས་མཛད་ཅེས་

བཤད་དེ་གང་ལྟར་ཆོས་རྒྱུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་

པའི་གཙུག་མེད་སྐྱེ་ཀླན་གྱིས་གཡེར་གཤོང་འཇམ་དབྱངས་སྒོ་གྲོས།
ལ་དགོན་པ་ཕུལ། ཁོང་གིས་འགའ་དག

ངག་དབང་འོད་ཟེར་གདན་ས་བསྐྱོས། འདི་པ་དབུས་ཀྱི་དགོ་བཤེས།
ཕྱ་ཉེ་ངག་དབང་དགོ་ལེགས་པའི་

དགོ་ཕུག་འདི་ཀར་འཆད་ཉན་དང་ཉིང་བསྐྱེལ་རྒྱུན་བསྐྱེལ་ངས་པས།
གྲ་ཚང་གི་གཞི་ཟེན། དེའི་སྐུལ་སྐྱེ་བསྟན

འཛིན་གྲགས་པ་དབུས་གཙང་དུ་ལོ་བཞི་བཅུ་བཞུགས། ལྟ་རམས་པ།
ཐོན་ནས་འབྲས་སྒྲ་མ་གཞུང་ལས་པ།

མཛད་ཀྱི་མེ་མག་ལ་རང་དགོན་གྱི་ཁྱིར་ཐེབས་པ་མེ་ལུག་ལོར།
གཤེགས། དེའི་སྐུལ་སྐྱེ་ངག་དབང་དགོ་འདུན

གཙུག་རྒྱུ་ཐུབ་བསྟན་ཞོར་བུ་འབར་བའི་འོད་ཟེར། གཡེར་གཤོང་
དགོ་འདུན་ལྷག་གསལ་པའི་དྲུང་ནས་དགོ་

ཚུལ་བསྐྱབས། གྲ་ཚང་རང་དུ་ཐུགས་གཉེར་དང་། ལུག་རྩ་དཔོན།
སྒོ་བ་བསྟན་ནས་སྟན་ངག་ལ་སྐྱེངས་པས།

བརྩམས་ཆོས་ཀྱང་འགའ་རེ་སྣང་། རེ་དགྲ་པ་ལ་ག་ཞེགས། ད་ལྟ
ངག་དབང་དགོ་ལེགས་པའི་སྐྱོ་ཚོ་འཇམ

དབྱངས་མཁས་གྲུབ་ཐག་བཅད་འཕྲུལ་ལྟ་བུར་སྣང་། ། རབ་བྱུང
བརྩ་གསུམ་པའི་ཚུ་རྟ་ལོར་གཡེར་ག་ཞོང

{ @352 } དགྲ་ཚུའི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

དགོ་འདུན་རྩེ་གསལ་གྱིས་ཀུན་མཁྱེན་བར་མ་ལ་ལུས་ཏེ་ལྟ་ནིས།
སྒོ་བཟང་ཉི་མ་ཁྲིར་བསྐྱོས། སྤྱ་ཆས་སོགས་ཉིད་

ནས་གནང་། དེའི་སྤྱུལ་སྐྱུ་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་ལྷགས་བྱུལ་
ཁྲིར་བལྟགས། དེའི་སྤྱུལ་སྐྱུ་སྒོ་གྲོས་འཇམ

དབྱངས་ཀྱང་ཁྲི་ཐོན་ཟིན་པའི་སྐྱབས་སོ། ། གཡེར་ག་ཞོང
ཚུང་བ་དགོ་འདུན་བསྟན་དར་པས་ས་ཁྲི་ནས་ལོ

བརྩ་བསྐྱུངས་། ། ས་སྤྱེལ་ལ་ཚུ་དམར་སྤྱུལ་སྐྱུ་དགོ་འདུན་འཕྲིན་
ལས་ལྷན་གྲུབ་བལྟགས། ། ། ཞིང་སྟག་ནས

པེས་ཐང་དཔལ་ལྷན་གྱི་མཚོས་ལོ་བདུན་བསྐྱེད་སྤྱོད། འདི་ཡོན་ཏན་
སྤྱི་དང་ལྷ་བྱིས་ཅེར་མོག། དེའི་སྤྱལ་སྤྱོད་

དངོས་གྲུབ་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་ཚོགས། དེའི་སྤྱལ་སྤྱོད་བཟང་ཚུལ་
ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཚོ། གསེར་ཁ

བསོད་སྤྱོད་པའི་སྤྱལ་སྤྱོད་དགེ་འདུན་དངོས་གྲུབ་གྱི་མཚོ། ཚུ
དམར་ཚུང་བ་ལུག་རྒྱ་སྤྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་བསྟན་བཟུ་ཤིས་

ལུང་རིགས་ཞོར་བུ་སོགས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་སྤྱོད་དང་ནང་ཁག་ཅན་
སྤྱོད་ཐེང་རིམ་བྱོན་གྱིས་ཚོས་སྤྱོད་འཆད་ཉན་གྱི་

ཁུར་བཞེས་བཞིན་པར་ཡོད། ས་པར་གྱི་ཤངས་ཁྲག་གིས་བཞེངས་
པའི་ཞལ་གྱི་སྤྱོད་ཐང་སྤྱོད་མ་བཟུང་བཞི་བས་

ས་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་དངས་པ་ནང་བཞུགས་གྱི་མགོན་ཁང་། སྤྱོད་མ་
དེ་ཉིད་གྱིས་བཞེངས་པའི་བྱམས་སྤྱོད་། གསེར་

འཕགས་། བྱང་ཆུབ་མཚོད་རྟོག་རྣམས་དང་། སྤྱོད་འཁོར་མདོ་སྤྱོད་

མཁོ་འོ་སྐྱོ་ཚེས་ནང་བཞུགས་ཀྱི་གསེར་

གདུང་། དུས་གསུམ་མངས་རྒྱས་ལྟ་ཁང་། བཅུ་གཅིག་ཁལ་གྱི་ལྟ་
ཁང་། སྐྱར་ཚང་ལྟ་ཁང་དུ་གྲགས་

པའི་བྱམས་ཁང་། འདྲེ་ཁང་རྒྱལ་སྤྱི་བཀའ་འཁྱུར་གྲིས་མ་དཔར་མ་
ཚར་དུ་མས་གཙུག་རྟེན་གསུམ་མང་དུ་

བཞུགས་། དབྱར་གནས་ཡོངས་རྫོགས་དང་། ལྟ་ཚེས་ཉིན་ཉི་ལྟ་།
དུས་བཞིར་སྒྲ་བ་རེ་ལ་ཚེས་ཐོག་

བཏང་སྟེ་སྟོ་མང་ཡིག་ཆ་གསར་བའི་སྟེང་ནས་འཆད་ཉན་འཕེལ་
བར་ཡོད། སྟོན་ལམ་ཉིན་ཉི་ལྟར་དགོན་མ་

ལག་ལྟེན་དགེ་འདུན་རྒྱལ་སྤྱི་མཉམ་འཛོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལམ་གསུང་ཚོས་
ཀྱི་འདོན་ཕྱག་ལེན་གང་རྒྱས། མཇུག་

དུ་འཆམ་ཆེན་གཏོར་རྒྱག་དང་བཅས་པ་སྟེང་། ༎ྟ་རྒྱ་མཚར་ཆེ་བའི་
རྩོམ་གཞི་ཁོད། ལྟ་གཞི་བར་མས་བཏབ་

པ་ཟབ་མོ་རི་ཁོད་བེས་ཐང་དཔལ་ལྡན་སྐྱེས་ཐང་གིས་སྦྱོང་། རྒྱུ་
ར་ཁོའི་ཁང་མོ་རི་ཁོད་ནི། སྐལ་ལྡན་རྣམས་ཐར་རྒྱ།

རྒྱུད་པ་ཆོས་རྗེས་ཁང་ཆེན་རི་ཁོད་བཏབ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་འདྲ།
ད་ལྟ་གཡེར་གཤོང་ཆུང་བས་ཁ་འཛིན་བྱེད།

རྒྱུ་འདི་རྣམས་སུ་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ། སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བྱུང་གི་ཆེན་
པོ། ལྷ་དབང་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཡི

དམ་ལྷག་ལྷ་དུ་མའི་སྐྱབས་རྒྱུན་ཡར་ལྡན་མཆིས། རྒྱུ་འཁོར་
གསང་སྤྲུགས་ཆོས་སྤྲིངས་ནི། སྤྲོ་བ་འདི་དང་

ཉེ་བའི་ཁང་མོར་སྤྲོ་མ་རྒྱུ་ཁོ་བས་བཏབ་པའི་སྐྱབས་སྤྲོ་ཞིག་
ཡོད་པ་ཀུན་མཁྱེན་བར་མ་ལ་ཕྱལ། རྒྱུ་སྤྲོ་མ་ཡེ་ཤེས་

བསྐྱོས་ཤིང་མ་གྲིས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེ་བྱའོ་ནས་ཆོས་
སྤྲིངས་འདིར་འདྲུ་ཁང་གཟིམས་ཁང་གི་གཞི་

བཏིང་། མེ་ལུག་ལོར་གྲུབ་སྟེ་རབ་གནས་སོགས་གང་ཅིའི་མགོ་འདྲེན་
གྲིས་གསང་འཇིགས་ཀྱི་སྐྱབས་མཆོད་སོགས་

རྒྱུད་སྤྲོད་ཕྱག་ལེན་ངོས་གཙང་ཚུགས། ཐུའུ་བཀྲན་རིན་པོ་ཆེས
སྤྱིར་བདེ་མཆོག་སྐྱབ་མཆོད་ཐེབས་སུ་དངུལ་

སྤང་ཉིས་བརྒྱ་དང་ཆས་འཇུག་ཆ་འགྲིག་ལྷ་བཅུ། རྟོར་རྩིལ་
སུམ་ཅུ་སོགས་མཆོད་རྩིས་གང་དགོས་བཞག་

རྒྱལ་མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་པས་འདྲུ་ཁང་གསར་བཞེངས་
ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་། བསྟན་འགྱུར་བཅས་སྦྱོར་

འཇགས་གནང་། གྲྲ་རབས་ཀྱང་རི་ཁྲོད་དང་གཉིས་འཛིན་ར་ཁོ་གྲྲ་
མ་ཡེ་ཤེས། རབ་འབྱམས་པ་ཡེ་ཤེས་

{ @353 } དགྲུ་ཆུང་རྒྱུད་སོགས་བཞག་པ།

དར་རྒྱས། རབ་འབྱམས་པ་དག་དབང་རྒྱལ་མཆོན། སྟག་རིང་ཞབས་
དྲུང་། རྟོར་མས་པ་སློ་བཟང་

བསམ་འགྲུབ། རྟོར་སློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱུ་སོགས་
བཞུགས། འགྲེལ་བ་བཞི་སྤྲུགས་ཀྱི་འཆད་

ཉན་བར་སྐབས་སུ་ཉམས་པ་སྤྲུགས་རམས་པ་འཇམ་དབྱངས་བདེ་ཆེན་
སྤྲུམ་མའི་སྐབས་གསེས། བྱམས་ཁང་དུ་

བྱམས་སྐྱེ་ཆེ་བ་གཡས་གཡོན་དུ་ཐེ་དང་ཀུན་མཁྱེན་བར་མའི་
འདྲ་སྒྲ། བཀའ་འགྱུར་ཆ་ཆོད་། འདྲུ་ཁང་དུ་

ཇོ་བོ་ལོ་གི་ཤུ་རའི་སྒྲིང་བརྟན་སོགས་མང་བོ་དང་བརྟན་
འགྱུར། སྒྲིང་ལོ་དེ་དུ་དམ་ཅན་བཅོན་ཁང་བཅས་

བཞུགས་པ། རྟོ་བསེ་ཆང་དུ་དགོན་རྩིང་ཞིག་ཡོད་པ་རྩོ་སྤྲིས་ནང་སོ་
སོགས་སེར་སྐྱ་གྲོས་མཐུན་གྱིས་ཀུན་མཁྱེན་རིན་

པོ་ཆེར་སྤུལ། དགོན་པ་འདེབས་ཡུལ་གྱི་ས་ལ་གཟིགས་ཏེ་དགོན་གནས་
སྤོར། གཙང་དགོན་བྱེད་དགོས་

གྱི་བཀོད་ཁྱབ་དང་། འདྲུ་ཁང་སོགས་གསར་བསྐྱོན་གྱི་མཐུན་ཤིན་
སྤོར་འཇགས་བཅས་ཐུགས་རྗེས་བསྐྱུངས་

པས་རྒྱལ་ཚོན་ལ་བརྟེན་པའི་ཀུན་རིག་དང་རྒྱས་འཁོར་སྐྱབ་མཚོད་

ངོས་གཙང་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད

འཕགས་ཞིག་བྱུང་སྐྱད། སྤྲུལ་ཐོག་མར་རབ་འབྱམས་པ་དགོན
མཆོག་བསྟན་འཛིན་ཞིང་སྤྲེལ་ལོ་པ། ཏུས

འཁོར་ཆོག་ཕྱག་ལེན་ལ་མཁས་པ་འི་ཕྱིར་སོན། ཀླན་རིག་སྒྲུབ
མཆོད་བཅུགས། དེ་ནས་ཏུས་འཁོར་པ

མཛོད་དགོ་སྤྱོད་བཟང་དཔལ་ལྡན་སོགས་རིམ་པར་བསྐྱོས། ཞང་ལའི
ཆོས་གྲགས་ཁྲིའི་སྐབས། ཏུས་འཁོར

གསར་འཛུགས་བྱས། བསེ་ཆང་སྒྲོམ་གྱ། ཅོར་སྤྱོད་གསལ་རྒྱ་མཚོ
དང་། གསེར་ཁ་བསོད་རྒྱུ་མ་པ་ཐུན

མོང་གིས་བཏབ་ཟེར། དམག་དཔོན་སྒྲོམ་གྱ། འདི་སྤྱོད་གསལ་བས་དང་།
སྤྲུལ་བསྟན་རྒྱུ་མ་པ་ཞེས་སུ་མ

པས་བཤད།

བོད་དང་ཟ་ལར་གྱི་མཚམས་སུ་སྤྲུས་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུས

བཞེངས་ཤིང་། སངས་རྒྱལ་འོད་སྤངས་གི

འཕེལ་གསུང་ལྟར་བཟེད་གང་ནང་བཞུགས་སུ་ཡོད་པའི་མཆོད་རྟེན།
དངོས་གཏེར་དུ་སྤྲུལ་པར་གྲགས་ཤིང་།

ས་སྟོགས་ལྟ་བུའི་གྲུ་བཞི་ཆེན་པོ་ཞིག་ཕྱིར་ཐོན་པའི་སྟེང་དུ
དཔོན་སློབ་གསེར་ཁང་པས་གསུམ་བཞེངས་མཆོད་

རྟེན་། འཕྲུ་གྲུ་སྐར། དེའི་བདག་པོ་འཕྲུ་གྲུའི་སྐྱ་སྐྱེ་དགོ་འདུན
ཕུན་ཆོགས་གསེར་ཁང་རྩེ་དང་སྒོ་དམར་སྒོ་

བཟང་རྒྱ་མཆོ་སོགས་བསྟན་ཏེ་དེ་ཁོད་འགྲིམ་པ་འཇོང་དུ
བཞུགས། རྟེན་འདབ་མའི་སྐར། རྟེན་སྤྲིས་ནང་སོའི་

གཞིས་ཀར་གྲུར་བྱིན་ཅན་བཞུགས་པའི་མགོན་ཁང་ལ་བྲམ་མ་ལུང་
པའི་སྐར་ཡང་ཟེར། རྟེན་གདོང་སྐར་སྐར་སོ་མ།

སྒོ་བཟང་དགའ་བའི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་སྐྱུ་ཀུན་མཁུན་གསུམ་པ་ལ་དགོན་གནས་
ལུས། སྐྱོ་རིས་གྲུ་ཚང་ལས་བྱུང་དུ་བྱེནས་

བདེ་བཅུ་པ་པོ་ལ་གདོང་ལྷུ་ལྷུ་ཟེར། ལྷུ་ལྷུ་དྲུག་ཁ
བརྒྱ་ལྷག་ཅུ་མེད། ། མདོ་ཅི་སྐར། ། ཅི་

ཆུང་མོ་མ་གྲུ། སྤེལ་ལུང་རྒྱལ་པུ་རྒྱུད་རྒྱུ་ལྷོ་མ་ཆོང་།
འདི་རོང་པོ་དགེ་མི་ལྷོང་མཁ་དང་། སྤེལ་ཆོང་དགའ་།

པས་ཞེས་སུ་མ་པ་གསུངས། ། ལྷུང་ཤར་སྐར་མཁའ་འགྲོ་མ་གྱི་
བཟང་ཆོས་རྒྱོན་གྱི་དཔལ་བཞོན་ལྟར། རྒྱུན་བདག

ཁ་ཞི་བན་བསོད་ནམས་བཟ་ཞིས་དང་། ཚོས་ཇེ་ཀུན་དགའ་ལེགས་པ་
གཉིས་ཀྱིས་བཏབ། ཚོས་ཇེ་བཟ།

གིས་ལྷན་གྲུབ། གསེར་ཁང་ཚོས་རྗེ་འཕྲིན་ལས་ལྷན་ཚོགས། ཚོས་
རྗེ་འཕྲིན་ལས་ལྷན་ཚོགས་གིས་གྲུབ།

ཚད་བསྐྱེད་སྒྲིལ་ཤིང་འཕྲོ་མཚོ་དེའི་སྒྲོལ་ཆུང་དུ
རབ་འབྱུང་མས་པ་ལྟར་ཆོག་པ་གྲག་གིས་ཞེས་སྒྲུལ།

{ @354 } དགྲ་ལྷའི་རྒྱུད་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་འདུག་པ།

ལྷན་ཆོས་འབྱུང་དུ་གསུངས། རྣམ་ཐར་ཏུ། ཆཀ་གྱའི་སྤྲུལ་དཀར་
དཀར་དུ་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་བཟླ་ཤིས་རྒྱུ་པོད་

གཉིས་ཀས་བརྩི་འཛོག་ཆེ་བའི་བསོད་ནམས་ཅན་གྱིས་གདན་དྲངས་པ་
དང་། ཆཀ་གྱའི་སྤྲུལ་འཁྲུག་ཚད་གི་སྤྲུལ་

མཛད་ཚུལ་སྣང་། འདེབས་པ་པོ་སྤྲེ་བཞེས་ཇེ་འི་རྣམ་ཐར་དུག
སལ་བའི་དབྱིག་གྲ་དཀར་བཅུ་ཀླན་དགའ་ལེགས་

པ་དང་། ཁ་གྱའི་ཚུང་ལི་བསོད་ནམས་བཟླ་ཤིས་མཆོད་ཡོན་ཡིན
འདྲ། རྒྱས་ཁ་གྱུ་ཟེ་ཟེར་བ་འདེབས་

མཁན་སྦྱིན་བདག་མིང་གིས་ཐོགས་སྟུང་། ད་ལྟ་ཡང་ནང་སོ་ཡོད།
ལྷང་ཤར་ཨ་ལགས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལ་སྦྱེ་རྒྱུ་

གྲུང་སྣང་། བཏུབ་པའི་ལོ་ནི་རིགས་ལྷན་ས་སྦྱོང་གིས་ཆོས་བསྟན་
ནས་ལོ་བརྒྱ་སོང་བར་རབ་བྱུང་བཅུ་བའི་མཇུག་

ཟད་པ་མེ་སྟག་ཡིན་པར་ཀླན་མཁྱེན་བསྟན་ཅི་ས་རེ་ཏུ་མིག་ཏུ་གསུངས་
པས། རབ་བྱུང་བཅུ་བའི་ཤིང་གྲུང་

འདི་ཡན་ལ་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་དང་མོ་དགུ་མོང་། ཚེས་པ་རིན་པོ་ཆེས་
བྱམས་སྐྱབ་ཞེངས་རྒྱུ་འི་ཐེབས་དང་མགོ་འདྲེན་

མཛད་ཀྱི་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཁང་ཡོད། རྟེན་འདི་དང་ཉེ་བར་
སྐལ་ལྷན་སྐྱབ་གནས་ཤིང་། རྟེན་པོས་

རེ་སྐྱོམ་གྲུ་ཐང་རིང་ཨ་ལགས་ན་རིམ་གྱིས་སྐྱོང་། རྟེན་ཐོང་
དཀར་དང་རྒྱས་པས་བཏབ་པ་ཨན་གི་སྐྱོམ་གྲུ་རྟེན་ཐོང་།

རིས་གྲུ་ཚང་སྡོན་གྱི་དགོན་རྟེན་། གྲུ་བ་མཐའ་ས་སྐྱུ། རོང་
པོའི་ཁྱི་བ་སྐྱོ་བཟང་དགའ་བས་དགོ་ལྷགས་སུ་བསྐྱུར་

ཏེ་དགོ་ལྷན་འཕེལ་རྒྱས་གླིང་ཞེས་བཏགས། རྒྱལ་སྐྱོ་བཟང་ཉི་མ་
གདན་བྲངས་ཏེ་གྲུ་ཚང་བཅུ་གས་པ་ནས་སྐྱུ།

འཕྲེང་རིམ་བྱོན་ལ་འཇགས། བཅོན་པོའི་བསྐྱུས་གྲུ་དང་། ཡིག་ཆ་
གཞན་རྣམས་སྐོ་མང་ཡིག་ཆ་འི་སྡེང་ནས་

འཆད་ཉན་མ་ཉམས་པར་ཡོད། དགོན་ལག་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་ནི། ལྷུང་

ཤར་མ་རྟོགས་པ་གོང་ལོག་གི་སྐར

སྒྲིམ་གྲུ་འདི་དག་ཡིན། མཚོད་གཞིས་དྲོ་སྤིས་ཚོ་ལྟ། སྐད་པ
ཚོ་བདུན་བཅས་སྐར། གྲུར་མགོན་ལྟ་ཁང་དང་།

གནས་བཅུའི་ལྟ་ཁང་གྲུབ་དབང་སྐལ་ལྡན་གྱི་རབ་གནས་མ། དེ
དུས་གྱི་ཕྱག་ནས་ཤིང་དང་ཕྱི་གཤེགས་ལ་བྱུག

པ་དུས་ཕྱིས་བར་ཡོད། རྟོ་མའི་སྐར། རྟོ་འོད་དམར་མདོའི་སྐར
དང་མོག་དག་སྐར་དང་། རྟོར་རོན

པོའི་སྐར་གཉིས་ན་ལྟ་ཁང་རེ་མ་གཏོགས་མེད། རྟོ་གཏོར་ཁ་ལྷུང
སྐར། རྟོ་ཉ་མོ་སྐར། དུང་རི་གཡུ་མཚོ།

རྟོ་དེའི་ཞོལ་དུ་ལྟ་ལྷུང་སྐྱབ་ཁང་དུ་གྲགས་པ་ལྟ་ལྷུང་དཔལ
གྱི་དྲོ་ཐེའི་བཞུགས་གནས། དུས་བཟང་སྐབས་རོལ

ཚའི་སྐྱེས་པའི་ཡ་མཚན་པ་ཡོད། སྤྱི་ཚེན་བསྟེན་པར་ཚྭ་གས
དུས་རྒྱུ་འཛིང་འདུས་སར་ཁ་སྐྱོང་དག་སྐྱོང་འཛོལ

དུ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་དཔལ་གྱི་རྩི་རྩེ་དང་མཛུམས། རྒྱ་མཚན་ལྷུས
པས། དས་རྒྱལ་པོ་སྤྲིག་ཅན་བསད་པས་ཁ

སྐྱོང་མི་འོང་གསུངས། རྒྱའི་དགོ་སྐྱོང་གཉིས་བཀུག་བྱུང་བ་ལ
ཁ་སྐྱོང་བཅོལ་ཞེས་བསོད་གྲགས་འདུལ་བའི

ཆོས་འབྱུང་དུ་གསུངས་པ་དང་། འག་འཁྱིག་གིས་སྐྱོང་ཐང་ཞེས
བཤད་པ་རྩ་འགྲམ་འདི་ཡིན་འདུག་ཅེས་ཟེར

མཁན་སྒྲུང་། རྟོན་མེད་ཟེ། རྟོན་གྲུ་ཟེ། རྟོན་མཚོ་དགོན་དང
རི་ཁྲོད་གཉིས། འདིར་འདོན་ཆ

སྒྲ་ཆོག་གས་དང་། སྐྱུང་བའི་རིགས་གྱི་པར་མང་། ཀུན་མཁྱེན་བར་མར
སེར་སྐྱ་གྲོས་མཐུན་གྱིས་ཕུལ་ཏེ་སྤྲོ་མ

བསྐྱོ་བཞག་གྲང་མཛད་སྒྲུང་། རྟོན་གྲང་ཟེ་འམ་ཨ་འབིས་སྒྲུང་
བ། རྟོན་ཕྱེ་ཅང་དུ་ཟེ་འམ་སྐྱག་ལུང་དར་རྒྱས་

དགོན་གྱི། སྤྲོན་རྩི་བཅུན་བསོད་ནམས་ཅེ་མོའི་སྐྱ་དཔོན་དུ་གཏོགས།
པ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་བྱ་བ་ལ་ཆོས་

སྒྲིང་གིས་ཤར་འདན་ཁོག་ཏུ་སོང་ནས་ཁྱིམ་སོ་བཟུང་ན་མི་རྒྱུད་
ལ་སྤྱོད་པོ་ཞིག་ཟུང་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བས་བསྟན་པ་

{ @355 } དགྲུ་ཚུ་འི་རྒྱུད་སོགས་བཤམ་པ།

ལ་ཕན་པར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་འདན་ཚོས་འཁོར་གླིང་
དུ་གཞི་ཆགས། ཚོས་རྗེ་སོ་ནག་པ་བྱ་བའི་ཚ

མོ་ཚུང་མར་སྤངས། སྤྲུམ་བརྒྱུད་བྱུང་བའི་འབྲིང་སོ་ཚུ་ཨ།
ཞེས་ཟེར་བ་མདོ་སྤྲིད་དུ་འོངས་ནས་སྟག་ལུང་གི་ས

ཆ་བཟུང་། དུ་ལ་མི་རྒྱུས་ཀྱིས་རྗེ་དཔོན་དུ་བཀྱར། དེ་ལ་སྤྲུམ་མང་
དུ་བྱུང་། ཆེ་བ་ལ་རྒྱ་ནག་གོང་མས་

བེ་རྩུ་འི་ཐོབ་གནང་བས་སྤྲིད་མཁར་བེ་རྩུ་ར་གྲགས། དེའི་སྤྲུམ་
སེལ་དཔལ་བྱ་བས་གཙང་ནས་སྤྲི་ཏི་རབ་

འབྱུངས་པ་དང་སྤྲུམ་ཡར་བྱོན་སོགས་གདན་དྲངས་ཏེ་ཚོས་སྤེལ་འདི་
ཉིད་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲུམ་བས་མང་དུ་

སོང་རྗེས་སྟག་ལུང་གི་དཔོན་རྟ་མགོན་གྱིས་ཚེས་རྗེ་རྟ་གཤམ་པ་

ཀུན་དགའ་རྣམ་སྲས་གདན་དྲངས་ཏེ་གྲུ་ཚོང་

བཅུགས་ཏེ་འཆད་ཉན་མཛད། དེ་ནས་ཐང་ཀའི་རབ་འབྲུམས་པ་བཀྲ་

ཤིས་ལྷན་གྲུབ། ལྷ་ས་རབ་

འབྲུམས་པ། བྲུམས་པ་གླིང་རབ་འབྲུམས་པ། སྒྲོར་ལུང་རབ་འབྲུམས་

པ། མ་ཉི་པ་རྣམས་གྱིས་སྤྱི་བྱ་

མཛད། སྤར་སྒྲོལ་སེའུ་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་གདུང་རུས་ལས་གྲུས་

པའི་རྒྱུད་པ་ཞིག་ལ་མཁན་པོ་བཟང་པོ་དོན་

གྲུབ་འཁྲུངས། རིགས་རུས་ཀྱི་དབང་གིས་དགོན་པའི་འཛིན་བདག་བྱས།

དེའི་རྗེས་མ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་

གྲུབ་ཏེ་ཟུ་སྒྲོལ་ཆེན། སྒོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། དག་

དབང་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ། དག་

དབང་སྒོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་པའི་བར་སྒྲུ་འཕྲེང་རིམ་པར་བྱོན།

འདི་བ་གན་སྒང་བྱ་བར་འཁྱུངས། དགའ་

གདོང་ཚོས་སྐྱོང་གིས་གོང་མའི་ཡང་སྤྱལ་དུ་ཐག་བཅད། དགའ་
ལྷན་ཤར་ཅེར་ཚོས་གྲ་འགྲིམ། ཁྲི་ནམ་བཟང་

བའི་ཞབས་ལ་གཏུགས། ། རང་དགོན་དུ་ཀླན་མཁྱེན་པར་མ་གདན་
བྱངས་ཏེ་ཆོ་དབང་ཞུས། ཨོཾ་དུ་སྤྱུ་ཨོཾ་

ཐོག་བེའི་འི་ཕྱོགས་སུ་འགོ་དོན་བསྐྱུངས། རང་དགོན་དུ་འཆོད་
ཉན་བཅུགས། ཉིད་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་

འགྲིག་ལམ་སོགས་ཤར་ཅེར་ལྷར་མཛད། ཁོང་ག་ཞེགས་རྗེས་སེར་
པ་རྒྱུ་ཏེ་སྤྱལ་སྐྱུངས་དབང་བསྟན་གྱུན་པ་ཁྲིར་

བཞུགས་ཏེ་བསྐྱུངས། བཅོ་ལྷ་དང་ཉི་ལྷ་ལ་དུས་བཟང་། ཉི་
ལྷ་དགུ་ལ་རྩེ་ཆེངས། ལྷ་བ་དང་པོར་

ཆོ་འཕྲུལ་སྒྲོན་ལམ་མཆོད་པ་དང་བཅས་པ། གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་
ལེན་རྣམས་གསར་འཛུགས་མཛད། ཕྱགས་

མཁར་གྱི་ཕུག་ལེན་སྒྲིད་རྒྱུད་ལྟར་བཅུགས་ཏེ་ལོ་ཤས་ལ་ཉིད
གྱིས་དོན་སྒྲོལ་དཔོན་གནང་། དེ་རྗེས་སྤྲུགས་འཆང་

སློབ་ཟུང་རིན་ཆེན་དོན་འདེབས་པར་བསྐྱོས། དགོན་པར་མི་གྲུལ་པ
སོགས་ཕྱོགས་ལྷུང་ཅན་འགའ་ཞིག་བྱུང་བ

དྲག་པོ་མངོན་སྲོད་གྱི་ལས་དང་། བློ་མས་སྒྲོར་གཏུག་བཞེར་སོགས
ཆོས་སྲིད་རྣམས་མཐུ་གང་འཕྲོད་གྱིས་ཆར་

བཅད་པས་དགོན་པའི་ཆོས་སྲིད་ལས་དོན་གྱི་ཤར་ཚུགས། ཚུ་སྟག
གསུམ་པའི་ཉེར་དྲུག་ལ་གཤེགས། དེའི་

སྤྱུ་ལ་སྤྱུ་ཁྱི་ཆེན་སློབ་ཟུང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཡིན་ལ། བར
སྐབས་འཆད་ཉན་ཉམས་ཆག་ཏུ་སོང་བ་རྗེ་འདིས་ས

འབྲུག་ལོར་སྤྱར་བཅུགས། དབུས་ཕེབས་ཀྱི་དུས་མངའ་རིས་སྤྱུ་ལ་པའི
སྤྱུ་ལ་ལུང་བསྟན་མཛད་པ་བཞིན་ཡིག

ཆ་དང་འགྲིག་ལམ་སྒྲོམ་ལྟར་བྱས། ཉིད་ནས་ཐོག་མར་བཙི
བཞག་གནང་། སྒྲོམ་མཁན་པོ་སློབ་ཟུང་

ཆོས་དང་། ཁྱིཾ་ཆེན་འཛིགས་མེད་ནམ་མཁའ་། གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་
དབྱངས་རྒྱུ་མཁས་ཀྱང་རིམ་པར་ཐེབས།

ཏེ་ཆོགས་སུ་ཁྱིཾ་འདོན་དང་། ཆོས་གྲུང་བཙུ་བཞག་གཞན་བས་དག་
མཚན་ཆེ་བ་བྱུང་། རྗེ་ཉིད་ནས་འཛིན་

སྒྲིང་གི་རྟིང་བསྐྱེལ་ལེགས་པས་གྲུང་ཆུགས་ནས་ཆེར་མ་
འགྱུངས་པར་དོན་བདུན་ཅུ་དང་བསྐྱེལ་གྲུང་ཡོངས་

{0356} དགུ་ཆུང་རྒྱུད་སོགས་བཤམ་པ།

རྗེ་གསུམ་གྱི་ཆོགས་རྒྱུ་ཀྱུ་ཀྱུ་འབྲུལ་མཁའ་བཅུ་སྒྲིང་བྱུང་། གྲུག་གཟིགས་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཆོས་

གྲུ་བྱེན་གྱིས་བསྐྱེལ་པས་འཆད་ཉན་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར།
འཁྱུངས་རབས་རིམ་བྱོན་དང་། རྗེ་འདི་དགྲུང་

ལོ་ཉིར་དགུ་ཡན་གྱི་རྒྱུ་ཐར་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱིས་མཛད་པ་
ཡོད། ད་ལྟ་སྤྱེལ་པའི་སྒྲིང་བཟང་དམ་ཆོས་

རྒྱ་མཚོས་བསྐྱུངས་པས་གོང་མའི་མཇེད་རྒྱུན་མཐའ་དག་ཡར་ལྡན
དུ་མཆིས་སོ། །མེར་པུའི་ཏུ་སྒོ་བཟང་སྦྱིན

པ་འཁྱུངས་ས་མཛོམ་མཁར། མེར་བྱེས་ཏུ་འོན་ཁ་མཚན་དུ་སྒྲོབ
གཉེར་མཇེད། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གི་སྒྲ

མཚོད་ཐུགས་རྩིས་ཆེ་ཤོས་ཡིན། ཉར་བྲན་གྱི་གདུགས་རིའི་ཡུ
བའི་སྟེང་དུ་རི་ཁྲོད་བཀྲ་ཤིས་ཚོས་སྤྲིང་བཏབ

པར་ད་ལྷ་གདུགས་ཡུ་དགོན་ཟེར། ཏུ་འོན་ཁ་མཚན་དུ་འཇམ་དབྱངས
གསེར་སྐྱ་བཞེངས། སྤྲི་དགོ

བ་ཤེས་གྱི་མཁན་པོ་དང་རྩ་བའི་སྤྲ་མ་ཡིན། ཀྱན་མཁྱེན་གོང་མ
དགོ་འཕེལ་དུ་བཞུགས་དུས་ཚོས་བཀའ་མང་དུ

གསན་ཞིང་དགོ་ཐུག་གི་ཚུལ་ལྷ་བྱ་ཡོད་པས་ཉིན་གཅིག་མེར་བྱེས
མཁན་པོ་ཨེ་འོང་གི་ཐུགས་བརྟག་ཞུར་ཕེབས

པར་དུག་ཅུ་བཞིག་བཟོས་ལ་ཁྲིར་ཤོག་གསུངས། འཕྲལ་དུ་བཟོས་ཏེ

ཕུལ་བར། སྒྲུབ་ཅིག་གསུངས་ཏེ།

དུག་ཅུ་བཞོག་བྲག་ཏུ་བཅུགས། དེ་མོང་གསུང་ཐེབས་པས་ཅུང་གར་
ཐོད་དུ་འོང་དུས་ཉེན་མ་བྱུང་བར་གསང་།

སྐབས་ཀྱིས་མདོ་སྒྲུབ་དུ་ཐེབས་བྱུང་། ཅི་ནི་དཔོན་གྱིས་བཀྲུར་
ཏེ་གྲུ་རི་བྲག་མགོར་གཟིམས་ཁང་ཕྲག་།

སྒྲེ་ཡུན་རིང་བཞུགས། དཔོན་སྒྲོབ་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱིས་
ཞབས་ལ་གཏུགས། ཕྱིས་སུ་རང་ཡུལ་།

དུ་ཐེབས། དེའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཉན་ཚེ་ཚང་དུ་གྲགས་པ་ངག་དབང་
བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཨོར་དུ་སྐུའི་རྩྱགས་སུ་།

འཁྲུངས་པ། གོང་ནས་ཨཱི་ནི་པའི་ཏུ་ཐོག་བྱུ་ཞེས་པའི་ཚེ་།

ལོ་གཞང་། དཔོན་འདིའི་ཁྲིར་བཞུགས། འདྲུ་།

ཁང་གསར་བཞེངས་ལ་གཞང་ཆ་ཆེ། གྲུན་མཁྱེན་བར་མ་གདན་
བྱངས་ཏེ། འདྲུ་ཁང་བྱམས་སྒྲུ་བཅས་ལ་།

རབ་གནས་ལྟས། ལྷ་གྲངས་བདུན་བརྒྱ་སྒོར་ལ་མང་འབྱེད་གནང་
བ་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ། དེའི་སྤྱལ་སྤྱོད་

བཟང་དགོ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ། བཟ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་བྱགས་གཉེར་མཛད།
ཚ་གན་པེ་ཤིང་གི་ཁྲིར་བལྟགས།

ད་ལྟ་དགོན་མཚོག་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་བྱགས་གཉེར་གྱི་སྐབས་
སོ། །དགོན་འདབས་སུ་ཚོས་རྩེ་འཕྲིན་ལས་

དཔལ་བཟང་གིས་བཞེངས་པའི་མཚོད་རྟེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། རྒྱ་དེད་
ཉིབར་སྟག་ལུང་རི་ཁྲོད། སྟག་ལུང་

དགོན་ལག་ཤམ་ཀྱང་ཟི། རྒྱ་སྤོང་ར་ཟི། ཐང་ཀེ་ཟི། སྤང་ཀྱུ་
ཟི། རྩང་སེ་ཟི། སྤེ་ཅང་ཁྲིས་ཟི།

ཡར་ངོ་དགོན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དུ་གྲོང་ཟི། སྤིན་
བང་ཀྱུ་ཟི། ཡང་ཀྱུ་ཟི། ཉིན་ཁྲོན་ལུང་

པའི་སྟོད་སྒྲན་དུ་ཡར་ནང་སྐར་ལྷ། མར་ནང་སྐར་ལྷ་བེར་
བའི་དགོན་སྤྱབ་སྤེ་བཅུ། རྒྱ་མཚུ་ཁར་ཨ་འགང་

དགོན་ནང་མའི་ལྷ་ཁང་དུ། གཙོ་བོ་བྱབ་དབང་ལ་གཡས་གཡོན་
དུ་འཇམ་པའི་དབྱངས། སྒྱུན་རས་

གཟིགས། གཙོ་བོའི་མདུན་ངོས་གཡས་གཡོན་དུ་མི་གཡོ་བ་དང་།
རྟ་མགིན་དབྱུག་ཐོ་ཅན་བཅས་གཙོ་

འཁོར་ལྷ་བཞུས་པ་འདི་ལ་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པར་རབ་གནས་ཞུགས་
པར། སྐྱེ་དངོས་ཕེབས་མ་བྱུང་ཀྱང་

རྒྱུད་ནས་ཕྱག་ནས་གཏོར་བ་མཛོན་སུམ་དུ་བབས། ཟ་ལར་གྲི་དམག་
གིས་ལྷ་ཁང་དུ་མེ་ལན་ཁ་ཤས་ཕུལ་དུས་

རྟ་མགིན་སྐྱེ་ནམ་པ་འདི་བཞིན་ལ་ཞབས་གཡོན་པས་ལྷ་ཁང་
མནན། གཡས་པ་མ་ཚུའི་འགྲམ་དུ་བཞག་ཕྱག་

{ 0357 } དགྲུ་ཚུའི་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ།

གིས་ཚུ་སྤངས་ནས་མེ་གསོད་པ་སོགས་གཞན་གྱི་གནོད་འཚོ་བསྐྱོག་
པའི་ཚོ་འཕྲུལ་དང་། མཐོང་སྒྲུང་སྒྲུ་ཚོ་གས་

བསྟན་པས་སྒྲི་དངོས་སྤྱིར་བཟོ་ཡིན་ཡང་རང་བྱོན་དུ་ཐོགས། ཟུའུ
བཀུན་རྗེས། གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སྒྲ་སྒྲོས།

མེས་རབ་། ཁྲི་བོ་དམར་པོས་ཚུ་ཡིས་གཞི་ལ་མཐོང་བས། །བྱིན
རྒྱབས་ཅན་དུ་གྲགས་པའི་རྟ་མགིན་སྒྲ། །

ཨ་འག་ཟེ་ན་བཞུགས་པ་མངལ་ལགས་སམ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅོང
འདི་སྒྲོན་ཚུས་ཁྱེར་ནས་ཐང་

འདིར་ཐོན་སྐབས་འག་ཟེར་བའི་སྒྲ་རང་གྲགས་སུ་བྱུང་བས་ལྟ
ཁང་གི་སྤྱིར་དུ་བཀུར་ཞིང་དགོན་མིང་ལ་ཨ།

འག་ཐོགས། བརྟུང་ན་མེར་བསོགས་བསྒྲོག་རྟུས་པས་བྱིན་རྒྱབས་ཆེ
བར་སྒྲེང་། ། ཨ་འག་སྤྱི་མའི་དགོན་ལ།

ཟུའུ་བཀུན་རིན་པོ་ཆེས་བྱམས་སྤྱིན་སྤྱིང་ཞེས་པའི་མཚན
བསྒྲུལ། ། ཀའོ་ཐའི་རི་ཁོང། ། མགོན་པོ་བྱིན་ཅན་

བཞུགས་པའི་མ་རྒྱ་ཀ་ལའི་ལྟ་ཁང་། ། རྟ་མོ་བེ། ། རྟ་ཐན་བེ།

སོགས་རྒྱུ་མིང་ཅན་གྱི་ལྷ་ཁང་སོ་སོ་ན་དག་འདུན

པ་བལྟགས། དགྲ་ཚུ་རྒྱུད་རོང་བོ་དགོན་སྐྱབ་སྡེ་བཙེ་བརྒྱད་དང་
བཅས་པ། ཁྱི་རྩེ་བཞི་འི་དགོན་དང་།

མགར་རྩེ་དགོན་མ་ལག་རྒྱ་ཁར་གཏོགས་པ་མར་ནང་ཚོ་ལྷ་འི་
དགོན་སྐྱབ་སྡེ་རྣམས་དང་། བེས་མདོ་དགོན་

མ་ལག་ལྷ། གཙུ་འཁོར། བསེཆང་དགོན། རོ་སྤྱིས་དགོན་མ་ལག་བཙུ་
གསུམ། ཨ་མཚོ། སྤྲུག་ལུང་དགོན་ལེ་ལག་དང་བཅས་པ་འི་སྐྱབས་སོ།།

॥